

Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2023

Bank of Cyprus Holdings

Περιεχόμενα	Σελίδα
Διοικητικό Συμβούλιο και Εκτελεστική Διεύθυνση	1
Προβλέψεις και Αναφορές για το Μέλλον και Σημειώσεις	2
Έκθεση Συμβούλων της Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company	3
Έκθεση Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου	58
Περιβαλλοντικές, κοινωνικές και σχετικές με τη διακυβέρνηση γνωστοποιήσεις	103
Ετήσια Έκθεση περί Εταιρικής Διακυβέρνησης	192
Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις Συγκροτήματος Bank of Cyprus Holdings	288
Έκθεση Ανεξάρτητου Ελεγκτή προς τα Μέλη της Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company επί του Ελέγχου των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων και των Οικονομικών Καταστάσεων της Εταιρίας	519
Οικονομικές Καταστάσεις της Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company	534
Γνωστοποιήσεις Εναλλακτικών Μέτρων Απόδοσης	556
Πρόσθετες Πληροφορίες - Ταξινόμια της ΕΕ Πίνακες Γνωστοποιήσεων	575

Διοικητικό Συμβούλιο της Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company	Ευστράτιος-Γεώργιος Αράπογλου ΠΡΟΕΔΡΟΣ Lyn Grobler ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Πάνικος Νικολάου Κωνσταντίνος Ιορδάνου Ελίζα Λειβαδιώτου Monique Hemerijck Adrian John Lewis
Εκτελεστική Επιτροπή	Πάνικος Νικολάου ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ Δρ. Χάρης Πουαγκαρέ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Ελίζα Λειβαδιώτου ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ Δημήτρης Θ. Δημητρίου ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ Ειρήνη Γρηγορίου ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ & ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ Γιώργος Κουσή ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ
Γραμματέας	Κάτια Σάντη
Νομικοί Σύμβουλοι όσον αφορά θέματα της Ιρλανδικής νομοθεσίας	Arthur Cox
Νομικοί Σύμβουλοι όσον αφορά θέματα Αγγλικής και Αμερικάνικης νομοθεσίας	Sidley Austin LLP
Νομικοί Σύμβουλοι όσον αφορά θέματα της Κυπριακής νομοθεσίας	Χρυσ αφίνης & Πολυβίου Δ.Ε.Π.Ε.
Ανεξάρτητοι Ελεγκτές	PricewaterhouseCoopers One Spencer Dock North Wall Quay Δουβλίνο 1 D01 X9R7 Ιρλανδία
Εγγεγραμμένο Γραφείο	Earlsfort Terrace 10 Δουβλίνο 2 D02 T380 Ιρλανδία

Το παρόν έγγραφο περιέχει ορισμένες αναφορές για το μέλλον, οι οποίες συνήθως προσδιορίζονται με τη χρήση όρων όπως 'προσδοκά', 'θα πρέπει να είναι', 'θα είναι' και παρόμοιες εκφράσεις ή παραλλαγές τους ή αρνητικές παραλλαγές τους, αλλά η απουσία τους δεν σημαίνει ότι η αναφορά δεν αναφέρεται στο μέλλον. Παραδείγματα αναφορών για το μέλλον περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται μόνο σε δηλώσεις σχετικά με τις μελλοντικές βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες κεφαλαιακές απαιτήσεις και δείκτες του Συγκροτήματος της Bank of Cyprus Holdings (το Συγκρότημα), προθέσεις, πεποιθήσεις ή τρέχουσες εκτιμήσεις και προβλέψεις αναφορικά με τα μελλοντικά λειτουργικά αποτελέσματα, τη χρηματοοικονομική κατάσταση, τα επίπεδα των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος, τη ρευστότητα, την επίδοση, τις προοπτικές, την αναμενόμενη ανάπτυξη, τις προβλέψεις, τις απομειώσεις, τις επιχειρηματικές στρατηγικές και τις ευκαιρίες του Συγκροτήματος. Από τη φύση τους, οι προβλέψεις και αναφορές για το μέλλον εμπεριέχουν κινδύνους και αβεβαιότητα επειδή σχετίζονται με γεγονότα και εξαρτώνται από περιστάσεις που θα συμβούν ή πιθανόν να συμβούν στο μέλλον. Παράγοντες οι οποίοι θα μπορούσαν να επιφέρουν ουσιαστική διαφορά μεταξύ των πραγματικών εργασιών, της στρατηγικής ή/και των αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος και των σχεδίων, των στόχων, των προσδοκιών, των εκτιμήσεων και των προθέσεων του Συγκροτήματος, οι οποίες εκφράστηκαν σε παρόμοιες δηλώσεις προβλέψεων και αναφορών για το μέλλον από το Συγκρότημα, περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται σε: γενικές οικονομικές και πολιτικές συνθήκες στην Κύπρο και σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), διακυμάνσεις των επιτοκίων και των συναλλαγματικών ισοτιμιών, νομοθετικές, δημοσιονομικές και κανονιστικές εξελίξεις και κινδύνους σε σχέση με την τεχνολογία και πληροφορική, επιδικίες και άλλους λειτουργικούς κινδύνους, δυσμενείς συνθήκες αγοράς, επιδράσεις εξάρσεων και επιδημιών ή πανδημιών και γεωπολιτικές εξελίξεις καθώς και αβεβαιότητα σχετικά με το εύρος των ενεργειών που μπορεί να απαιτηθούν από εμάς, τις κυβερνήσεις και άλλους για την επίτευξη στόχων που σχετίζονται με κλιματικά, περιβαλλοντικά και κοινωνικά θέματα, καθώς και την εξελισσόμενη φύση της υποκείμενης επιστήμης και βιομηχανίας και κυβερνητικών προτύπων και κανονισμών. Αυτό δημιουργεί σημαντικά αυξημένα αβεβαιότητα σε σχέση με τις προβλέψεις και αναφορές για το μέλλον. Σε περίπτωση που κάποιος ή περισσότεροι από αυτούς ή άλλοι παράγοντες επισυμβούν, ή εάν οι υποκείμενες υποθέσεις αποδειχθούν λανθασμένες, τα πραγματικά αποτελέσματα ή τα γεγονότα ενδέχεται να διαφέρουν σημαντικά από εκείνα που αναμένεται και αντικατοπτρίζονται σε τέτοιες δηλώσεις προβλέψεων και αναφορών για το μέλλον. Επιπλέον, οι αναφορές για το μέλλον μπορεί να επηρεαστούν από αλλαγές στα πλαίσια αναφοράς και στα λογιστικά πρότυπα, συμπεριλαμβανομένων πρακτικών όσον αφορά την ερμηνεία και την εφαρμογή τους και τα αναδυόμενα και πρότυπα αναφοράς τα οποία αναπτύσσονται για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση θέματα. Οι προβλέψεις και αναφορές για το μέλλον που περιλαμβάνονται στο παρόν έγγραφο ισχύουν μόνο κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος εγγράφου. Εκτός εάν απαιτείται από οποιονδήποτε ισχύοντα νόμο ή κανονισμό, το Συγκρότημα αποποιείται ρητά οποιαδήποτε υποχρέωση ή δέσμευση να δημοσιοποιήσει τυχόν επικαιροποιήσεις ή αναθεωρήσεις αναφορικά με οποιοδήποτε αναφορές για το μέλλον που συμπεριλαμβάνονται στο παρόν έγγραφο, ώστε να αντικατοπτρίζουν οποιαδήποτε αλλαγή στις προσδοκίες του Συγκροτήματος ή οποιαδήποτε αλλαγή γεγονότων ή συνθηκών ή περιστάσεων στις οποίες βασίζεται οποιαδήποτε δήλωση.

Μέτρα απόδοσης εκτός των μέτρων με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ)

Η διοίκηση της Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company (η 'Εταιρία') πιστεύει ότι τα μέτρα απόδοσης εκτός των μέτρων με βάση τα ΔΠΧΑ που περιλαμβάνονται στο παρόν έγγραφο παρέχουν πολύτιμες πληροφορίες στους αναγνώστες της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης καθώς επιτρέπουν στους αναγνώστες να προσδιορίσουν μια πιο συνεπή βάση για τη σύγκριση των αποδόσεων του Συγκροτήματος μεταξύ οικονομικών περιόδων και παρέχουν περισσότερες λεπτομέρειες σε σχέση με τα στοιχεία της απόδοσης τα οποία η διοίκηση είναι άμεσα σε θέση να επηρεάσει ή έχουν σημασία για την αξιολόγηση του Συγκροτήματος. Επίσης, αντικατοπτρίζουν μια σημαντική πτυχή του τρόπου με τον οποίο ορίζονται οι επιχειρησιακοί στόχοι και παρακολουθείται η απόδοση από τη διοίκηση του Συγκροτήματος. Ωστόσο, οποιαδήποτε τέτοια μέτρα απόδοσης στο παρόν έγγραφο δεν αντικαθιστούν τα μέτρα με βάση τα ΔΠΧΑ και οι αναγνώστες πρέπει να θεωρούν τα μέτρα με βάση τα ΔΠΧΑ ως τα βασικά μέτρα για τη θέση στις 31 Δεκεμβρίου. Περαιτέρω πληροφορίες, και υπολογισμοί των μέτρων απόδοσης που δεν ορίζονται ή προσδιορίζονται με βάση τα ΔΠΧΑ που περιλαμβάνονται στο παρόν έγγραφο και η συμφιλίωση τους με τα άμεσα συγκρίσιμα μέτρα με βάση τα ΔΠΧΑ, περιλαμβάνονται στο μέρος 'Γνωστοποιήσεις Εναλλακτικών Μέτρων Απόδοσης' στις σελίδες 556 μέχρι 574 της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Η Ετήσια Οικονομική Έκθεση για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος www.bankofcyprus.com (Σχέσεις Επενδυτών/Οικονομικά Αποτελέσματα) (ιστοσελίδα Συγκροτήματος).

Η Ετήσια Οικονομική Έκθεση εκδίδεται στα Αγγλικά και είναι διαθέσιμη στο εγγεγραμμένο γραφείο της Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company και στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος www.bankofcyprus.com (Group/Σχέσεις Επενδυτών/Οικονομικά Αποτελέσματα). Αυτή η ελληνική έκδοση αποτελεί μετάφραση της Αγγλικής έκδοσης. Σε περίπτωση διαφοράς ή ασυνέπειας της μετάφρασης στην Ελληνική έκδοση από την Αγγλική έκδοση, υπερτερεί η Αγγλική έκδοση.

**ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ**

2023

Το Διοικητικό Συμβούλιο υποβάλλει στους μετόχους της Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company (η 'Εταιρία') την Έκθεση Συμβούλων μαζί με τις ελεγμένες Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις (Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις) και τις Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρίας για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Η Ετήσια Οικονομική Έκθεση αφορά την Εταιρία και μαζί με τις θυγατρικές της, το Συγκρότημα, η οποία στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ήταν εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών του Λονδίνου (LSE) και στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ).

Δραστηριότητες

Η Εταιρία είναι η μητρική εταιρεία του Συγκροτήματος και της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ ('BOC PCL' ή η 'Τράπεζα'). Οι κύριες δραστηριότητες της BOC PCL και των θυγατρικών της εταιρειών περιλαμβάνουν την παροχή τραπεζικών, χρηματοοικονομικών και ασφαλιστικών υπηρεσιών και τη διαχείριση και πώληση ακινήτων που αποκτήθηκαν κυρίως ως ανταλλαγή χρεών.

Όλες οι εταιρείες και τα υποκαταστήματα του Συγκροτήματος παρατίθενται στη Σημείωση 50 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων. Το Συγκρότημα έχει ιδρύσει υποκαταστήματα στην Ελλάδα. Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 δεν υπήρχαν εξαγορές θυγατρικών και σημαντικές πωλήσεις θυγατρικών. Πληροφόρηση για τις εταιρείες του Συγκροτήματος και τις εξαγορές και πωλήσεις κατά τη διάρκεια του έτους παρουσιάζονται στη Σημείωση 50 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση

Σχόλια για την υποκείμενη βάση

Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση που παρουσιάζεται σε αυτό το Μέρος παρέχει μια ανασκόπηση των οικονομικών αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 στην 'υποκείμενη βάση', για την οποία η Διεύθυνση πιστεύει ότι παρουσιάζει καλύτερα την επιμέτρηση της απόδοσης και της θέσης του Συγκροτήματος, καθώς παρουσιάζονται ξεχωριστά τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία και επιπρόσθετα περιλαμβάνει ορισμένες επαναταξινομήσεις στοιχείων, εκτός των μη-επαναλαμβανόμενων στοιχείων, για λόγους παρουσίασης στην υποκείμενη βάση με σκοπό την ευθυγράμμιση της παρουσίασης τους με στοιχεία παρόμοιας φύσης.

Συμφιλιώσεις μεταξύ της ελεγμένης απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης για τη διευκόλυνση της σύγκρισης της υποκείμενης βάσης με την απαιτούμενη από τη νομοθεσία πληροφόρηση, περιλαμβάνονται στο μέρος 'Συμφιλίωση της Ενοποιημένης Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 μεταξύ της ελεγμένης απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης', και στο μέρος 'Γνωστοποιήσεις Εναλλακτικών Μέτρων Απόδοσης' της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Στην Έκθεση Συμβούλων, η οικονομική πληροφόρηση για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 έχει αναπροσαρμοστεί για να αντικατοπτρίζει τη μετάβαση στο ΔΠΧΑ 17 που υιοθετήθηκε την 1 Ιανουαρίου 2023 και εφαρμόζεται αναδρομικά. Ως αποτέλεσμα, τα οικονομικά στοιχεία, οι δείκτες και οι μετρήσεις για το 2022 παρουσιάζονται σε αναπροσαρμοσμένη βάση, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά. Περισσότερες πληροφορίες για τη μετάβαση στο ΔΠΧΑ 17 αναφέρονται πιο κάτω και στη Σημείωση 2.2.1 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Στην Έκθεση Συμβούλων, οι δείκτες κεφαλαίου στις 31 Δεκεμβρίου 2022 έχουν αναπροσαρμοστεί για την πρόταση καταβολής μερίσματος για το έτος 2022. Αυτό αφορά την πρόταση από το Διοικητικό Συμβούλιο στους μετόχους για την έγκριση καταβολής τελικού μερίσματος από τα κέρδη για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, μετά τη λήψη της έγκρισης από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ('ΕΚΤ'). Το προτεινόμενο τελικό μέρισμα εγκρίθηκε στην Ετήσια Γενική Συνέλευση ('ΕΓΣ'), η οποία πραγματοποιήθηκε στις 26 Μαΐου 2023. Το μέρισμα ανήλθε συνολικά σε €22.3 εκατ. και είχε αρνητική επίδραση 22 μ.β. στο Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) και στο Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Ως αποτέλεσμα, οι δείκτες κεφαλαίου στις 31 Δεκεμβρίου 2022 παρουσιάζονται αναπροσαρμοσμένοι για το μέρισμα του 2022 εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά. Περαιτέρω πληροφορίες παρουσιάζονται στο μέρος 'Ανάλυση Ισολογισμού' - 'Κεφαλαιακή Βάση' πιο κάτω.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση

Τα κύρια οικονομικά στοιχεία για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 παρουσιάζονται πιο κάτω:

Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων στην υποκείμενη βάση

€ εκατ.	2023 ¹	2022 ^{1,2} (αναπροσαρμο- σμένα)
Καθαρά έσοδα από τόκους	792	370
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	181	192
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα	37	26
Καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες	54	44
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	10	13
Λοιπά έσοδα	18	17
Σύνολο εσόδων	1,092	662
Κόστος προσωπικού	(192)	(181)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(149)	(144)
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	(43)	(38)
Σύνολο εξόδων	(384)	(363)
Λειτουργικά κέρδη	708	299
Πιστωτικές ζημιές δανείων	(63)	(47)
Απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη-χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(53)	(33)
Προβλέψεις για επιδικίες, απαιτήσεις, κανονιστικά θέματα και άλλα θέματα (μετά από αναστροφές)	(28)	(11)
Σύνολο πιστωτικών ζημιών δανείων, απομειώσεων και προβλέψεων	(144)	(91)
Κέρδη πριν τη φορολογία και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία	564	208
Φορολογία	(73)	(31)
Κέρδη που αναλογούν σε δικαιώματα μειοψηφίας	(2)	(3)
Κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	489	174
Έξοδα από συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλα έξοδα μετασχηματισμού – οργανικά	(2)	(11)
Κέρδη μετά τη φορολογία – οργανικά (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	487	163
Καθαρά κέρδη/(ζημιές)/προβλέψεις σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ	-	1
Έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ	-	(3)
Έξοδα αναδιάρθρωσης – Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης (ΣΕΑ)	-	(104)
Κέρδη μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	487	57

1. Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση εξάγεται από και πρέπει να διαβάζεται σε συνάρτηση με τις συνημμένες Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.
2. Την 1 Ιανουαρίου 2023 το Συγκρότημα υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια' που αντικατέστησε το ΔΠΧΑ 4 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια'. Οι συγκριτικές πληροφορίες για το 2022 έχουν αναπροσαρμοστεί για να αντικατοπτρίζουν την επίδραση του ΔΠΧΑ 17. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στη Σημείωση 2.2.1 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)**Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)**

Κύριοι Δείκτες Απόδοσης	2023	2022 ¹ (αναπροσαρμοσμένα)
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο	3.41%	1.65%
Δείκτης κόστος προς έσοδα	35%	55%
Δείκτης κόστος προς έσοδα αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	31%	49%
Λειτουργικά κέρδη επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων (ετησιοποιημένη βάση)	2.7%	1.2%
Βασικά κέρδη ανά μετοχή αναλογούνται στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€) ²	1.09	0.13
Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE)	24.8%	3.2%
Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) εξαιρουμένων των ποσών που προορίζονται για διανομή ³	25.3%	3.3%
Ενσώματη λογιστική αξία ανά μετοχή (€)	4.93	3.93

1. Την 1 Ιανουαρίου 2023 το Συγκρότημα υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια' που αντικατέστησε το ΔΠΧΑ 4 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια'. Οι συγκριτικές πληροφορίες για το 2022 έχουν αναπροσαρμοστεί για να αντικατοπτρίζουν την επίδραση του ΔΠΧΑ 17. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στη Σημείωση 2.2.1 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

2. Τα προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθε σε €1.09 (2022: €0.13).

3. Υπολογίζεται ως τα Κέρδη μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) (ετησιοποιημένα) για την περίοδο, ως προς τον μέσο όρο των ιδίων κεφαλαίων που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας μείον τα άυλα περιουσιακά στοιχεία στο τέλος της τριμηνίας/έτους και τα ποσά που εγκρίθηκαν/προτάθηκαν για διανομή από τα κέρδη του έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)**Ενοποιημένος Ισολογισμός στην υποκείμενη βάση**

€ εκατ.	2023¹	2022^{1,2} (αναπροσαρμοσμένα)
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	9,615	9,567
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες	385	205
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων	403	-
Ομόλογα, κρατικά αξιόγραφα και μετοχές	3,695	2,704
Καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	9,822	9,953
Αποθέματα ακινήτων	826	1,041
Επενδύσεις σε ακίνητα	62	85
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	1,821	1,734
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	26,629	25,289
Καταθέσεις από τράπεζες	472	508
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	2,044	1,977
Καταθέσεις πελατών	19,337	18,998
Ομολογιακά δάνεια	672	298
Υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης	307	302
Λοιπές υποχρεώσεις	1,309	1,157
Σύνολο υποχρεώσεων	24,141	23,240
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	2,247	1,807
Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι	220	220
Σύνολο κεφαλαίων εξαιρουμένων των δικαιωμάτων μειοψηφίας	2,467	2,027
Δικαιώματα μειοψηφίας	21	22
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	2,488	2,049
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων	26,629	25,289
1. Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση εξάγεται από και πρέπει να διαβάζεται σε συνάρτηση με τις συνημμένες Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις.		
2. Την 1 Ιανουαρίου 2023 το Συγκρότημα υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια' που αντικατέστησε το ΔΠΧΑ 4 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια'. Οι συγκριτικές πληροφορίες για το 2022 έχουν αναπροσαρμοστεί για να αντικατοπτρίζουν την επίδραση του ΔΠΧΑ 17. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στη Σημείωση 2.2.1 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.		

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)**Ενοποιημένος Ισολογισμός στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)**

Κύρια Στοιχεία και Δείκτες Ισολογισμού	2023	2022 ¹ (αναπροσαρμοσμένα)
Δάνεια (€ εκατ.)	10,070	10,217
Συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων (€ εκατ.)	267	282
Καταθέσεις πελατών (€ εκατ.)	19,337	18,998
Δείκτης δανείων (μετά τις προβλέψεις) προς καταθέσεις	51%	52%
Ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια	3.6%	4.0%
Δείκτης κάλυψης ΜΕΔ	73%	69%
Δείκτης μόχλευσης	9.1%	7.8%
Δείκτες Κεφαλαίου και σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία	2023 (για εποπτικούς σκοπούς)³	2022 ²
Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) (με μεταβατικές διατάξεις)	17.4%	15.2%
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας (με μεταβατικές διατάξεις)	22.4%	20.4%
Σταθμισμένα περιουσιακά στοιχεία (€ εκατ.)	10,341	10,114
<p>1. Την 1 Ιανουαρίου 2023 το Συγκρότημα υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια' που αντικατέστησε το ΔΠΧΑ 4 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια'. Οι συγκριτικές πληροφορίες για το 2022 έχουν αναπροσαρμοστεί για να αντικατοπτρίζουν την επίδραση του ΔΠΧΑ 17. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στη Σημείωση 2.2.1 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.</p> <p>2. Οι Δείκτες Κεφαλαίου έχουν αναπροσαρμοστεί για την καταβολή μερίσματος από τα κέρδη του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στην 'Κεφαλαιακή Βάση' στο μέρος 'Ανάλυση Ισολογισμού' πιο κάτω.</p> <p>3. Περιλαμβάνουν τα κέρδη για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, μειωμένα για διανομή στο 30%, μετά τη λήψη της έγκρισης από την ΕΚΤ τον Μάρτιο 2024 (βλέπε 'Κεφαλαιακή Βάση' στο μέρος 'Ανάλυση Ισολογισμού' πιο κάτω).</p>		

Μετάβαση στο ΔΠΧΑ 17

Την 1 Ιανουαρίου 2023 το Συγκρότημα υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια' που αντικατέστησε το ΔΠΧΑ 4 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια'. Το ΔΠΧΑ 17 είναι ένα λογιστικό πρότυπο που εφαρμόστηκε την 1 Ιανουαρίου 2023 με αναδρομική εφαρμογή και θεσπίζει αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση, παρουσίαση και γνωστοποίηση ασφαλιστηρίων συμβολαίων, επενδυτικών συμβολαίων με χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής και συμβολαίων αντασφάλισης. Ουσιαστικά, το ΔΠΧΑ 17, επηρεάζει τη σταδιακή αναγνώριση κερδών για ασφαλιστήρια συμβόλαια, καθώς τα έσοδα κατανέμονται κατά τη διάρκεια της ζωής του συμβολαίου, σε αντίθεση με την αναγνώριση κατά την αρχική καταχώρηση των συμβολαίων που ίσχυε κάτω από το ΔΠΧΑ 4. Αυτό το νέο λογιστικό πρότυπο δεν αλλάζει τα οικονομικά μεγέθη των ασφαλιστηρίων συμβολαίων αλλά μειώνει τη μεταβλητότητα της κερδοφορίας των ασφαλιστικών εταιρειών του Συγκροτήματος.

Το σύνολο ιδίων κεφαλαίων του Συγκροτήματος όπως έχουν αναπροσαρμοστεί για την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17 σε σχέση με το ΔΠΧΑ 4 για το έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2022, έχει μειωθεί κατά €52 εκατ. (αναφορικά κυρίως με τις ασφαλιστικές δραστηριότητες κλάδου ζωής του Συγκροτήματος) από τις πιο κάτω αλλαγές:

- Την αποαναγνώριση της παρούσας αξίας ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ ('PVIF') και της σχετικής αναβαλλόμενης φορολογικής υποχρέωσης, που είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση κατά περίπου €101 εκατ. στα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος.
- Την αναπροσαρμογή της επιμέτρησης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων των ασφαλιστηρίων συμβολαίων (συμπεριλαμβανομένης της επίδρασης της αναγνώρισης του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών ('CSM')) που είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση στα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος κατά €49 εκατ.

Η εκτιμημένη μη δεδουλευμένη κερδοφορία των ασφαλιστηρίων συμβολαίων περιλαμβάνεται στην επιμέτρηση των υποχρεώσεων από ασφαλιστήρια συμβόλαια ως το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών ('CSM'), η οποία θα αναγνωρίζεται σταδιακά στα έσοδα, καθώς παρέχονται οι υπηρεσίες κατά τη διάρκεια της σύμβασης. Αναγνωρίστηκε υποχρέωση για συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών ('CSM') ύψους περίπου €42 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022 (αντικατοπτρίζεται στην επίδραση από την αναπροσαρμογή της επιμέτρησης των περιουσιακών υποχρεώσεων των ασφαλιστηρίων συμβολαίων που αναφέρεται πιο πάνω).

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Μετάβαση στο ΔΠΧΑ 17 (συνέχεια)

Όσον αφορά την κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 όπως αναπροσαρμόστηκε για την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17, τα κέρδη μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) μειώθηκαν κατά €14 εκατ. στα €57 εκατ. (έναντι €71 εκατ. κάτω από το ΔΠΧΑ 4) αντικατοπτρίζοντας κυρίως:

- Το κέρδος αναβάλλεται και αναγνωρίζεται σαν υποχρέωση συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών ('CSM') όπως αναφέρεται πιο πάνω, και αναγνωρίζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την διάρκεια της περιόδου της σύμβασης.
- Η επίδραση των αλλαγών στις παραδοχές που σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία, αναβάλλεται επίσης μέσω της υποχρέωσης συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών ('CSM') και αναγνωρίζεται στη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου της σύμβασης.
- Υπάρχει αυξημένη χρήση των ισχύων αξιών της αγοράς για την επιμέτρηση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων ασφαλιστήριων συμβολαίων (για ασφαλιστήρια συμβόλαια με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής - τα ασφαλιστήρια unit-linked) και η μεταβλητότητα της αγοράς που συνδέεται με ασφαλιστήρια συμβόλαια με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής -τα unit-linked ασφαλιστήρια, αναγνωρίζεται στο συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών ('CSM'), μειώνοντας έτσι τη μεταβλητότητα στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Η μετάβαση στο ΔΠΧΑ 17 δεν είχε επίδραση στα εποπτικά κεφάλαια του Συγκροτήματος. Ωστόσο, ως αποτέλεσμα του οφέλους που προέκυψε από την επιμέτρηση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων ασφαλιστήριων συμβολαίων, η θυγατρική ασφαλιστική εταιρεία κλάδου ζωής κατέβαλε μερίσμα ύψους €50 εκατ. στην Τράπεζα τον Φεβρουάριο 2023, το οποίο είχε ισόποση θετική επίδραση στα εποπτικά κεφάλαια του Συγκροτήματος κατά την ίδια ημερομηνία, ενισχύοντας τον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) κατά περίπου 50 μ.β. Αναμένεται ότι η ουσιαστική καταβολή μερίσματος από τις ασφαλιστικές εργασίες θα συνεχίσει.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Συμφιλίωση της Ενοποιημένης Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 μεταξύ της ελεγμένης απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης

€ εκατ.	Υποκείμενη βάση	Άλλα	Απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση
Καθαρά έσοδα από τόκους	792	-	792
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	181	-	181
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα	37	4	41
Καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος	-	6	6
Καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες*	54	-	54
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	10	-	10
Λοιπά έσοδα	18	-	18
Σύνολο εσόδων	1,092	10	1,102
Σύνολο εξόδων	(384)	(30)	(414)
Λειτουργικά κέρδη	708	(20)	688
Πιστωτικές ζημιές δανείων	(63)	63	-
Απομείωση άλλων χρηματοοικονομικών και μη-χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(53)	53	-
Προβλέψεις για επιδικίες, απαιτήσεις, κανονιστικά θέματα και άλλα θέματα (μετά από αναστροφές)	(28)	28	-
Πιστωτικές ζημιές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και απομείωση μετά την αναστροφή μη-χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	-	(126)	(126)
Κέρδη πριν τη φορολογία και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία	564	(2)	562
Φορολογία	(73)	-	(73)
Κέρδη που αναλογούν σε δικαιώματα μειοψηφίας	(2)	-	(2)
Κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	489	(2)	487
Έξοδα από συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλα έξοδα μετασχηματισμού - οργανικά	(2)	2	-
Κέρδη μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	487	-	487

* Το Καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες στην υποκείμενη βάση περιλαμβάνει το άθροισμα των γραμμών 'Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) ασφάλισης και καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) αντασφάλισης', 'Καθαρά αποτελέσματα από ασφαλιστικές υπηρεσίες' και 'Καθαρά αποτελέσματα από αντασφαλιστικές υπηρεσίες' όπως περιλαμβάνονται στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση.

Οι διαφορές επαναταξινόμησης μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης επεξηγούνται πιο κάτω:

- Καθαρά κέρδη από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ύψους €2 εκατ. περιλαμβάνονται στις 'Πιστωτικές ζημιές δανείων' στην υποκείμενη βάση, ενώ στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση περιλαμβάνονται στα 'Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα'. Η ταξινόμησή τους στην υποκείμενη βάση έχει γίνει ώστε να συνάδει η παρουσίασή τους με τις πιστωτικές ζημιές των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Συμφιλίωση της Ενοποιημένης Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 μεταξύ της ελεγμένης απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης (συνέχεια)

- *‘Καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος’* ύψους €6 εκατ. στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση αποτελούνται από τα πιο κάτω στοιχεία, τα οποία ταξινομούνται αναλόγως στην υποκείμενη βάση ως ακολούθως:
 - Καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες ύψους €8 εκατ. περιλαμβάνονται στις *‘Πιστωτικές ζημιές δανείων’* στην υποκείμενη βάση, ώστε να συνάδει η παρουσίασή τους με τις πιστωτικές ζημιές των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες.
 - Καθαρές ζημιές από αποαναγνώριση ομολόγων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος ύψους περίπου €2 εκατ. περιλαμβάνονται στα *‘Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα’* στην υποκείμενη βάση, ώστε να συνάδει η παρουσίασή τους με τα καθαρά κέρδη/(ζημιές) που απορρέουν από τα χρηματοοικονομικά μέσα.
- *‘Προβλέψεις για επιδικίες, απαιτήσεις, κανονιστικά θέματα και άλλα θέματα (μετά από αναστροφές)’* που ανέρχονται σε €28 εκατ. και παρουσιάζονται στα *‘Λειτουργικά κέρδη πριν από πιστωτικές ζημιές και απομείωση’* στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση, παρουσιάζονται στην υποκείμενη βάση σε συνδυασμό με τις πιστωτικές ζημιές δανείων και απομειώσεις.
- *‘Έξοδα από συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλα έξοδα μετασχηματισμού - οργανικά’* ύψους περίπου €2 εκατ. τα οποία περιλαμβάνονται στα *‘Άλλα λειτουργικά έξοδα’* στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση, παρουσιάζονται ξεχωριστά στην υποκείμενη βάση, καθώς αποτελούνται κυρίως από το κόστος εξωτερικών συμβούλων που αφορά το πρόγραμμα μετασχηματισμού και άλλα στρατηγικά έργα του Συγκροτήματος.
- Οι *‘Πιστωτικές ζημιές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων’* και η *‘Απομείωση μετά την αναστροφή μη-χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων’* στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση περιλαμβάνουν: i) πιστωτικές ζημιές για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες ύψους €73 εκατ., οι οποίες περιλαμβάνονται στις *‘Πιστωτικές ζημιές δανείων’* στην υποκείμενη βάση, και ii) πιστωτικές ζημιές άλλων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ύψους €6.5 εκατ. και απομείωση μετά την αναστροφή μη-χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ύψους €47 εκατ., τα οποία περιλαμβάνονται στην *‘Απομείωση άλλων χρηματοοικονομικών και μη-χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων’* στην υποκείμενη βάση, ώστε να παρουσιάζονται ξεχωριστά από τις πιστωτικές ζημιές δανείων.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Ανάλυση Ισολογισμού

Κεφαλαιακή Βάση

Το σύνολο ιδίων κεφαλαίων εξαιρουμένων των δικαιωμάτων μειοψηφίας ανήλθε σε €2,467 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2023, σε σύγκριση με €2,027 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Τα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας διαμορφώθηκαν σε €2,247 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2023, σε σύγκριση με €1,807 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις ανήλθε σε 17.4% στις 31 Δεκεμβρίου 2023 σε σύγκριση με 15.2% στις 31 Δεκεμβρίου 2022, ως αναπροσαρμόστηκε. Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, η οργανική δημιουργία κεφαλαίου ανήλθε σε 482 μ.β. (εκ των οποίων 134 μ.β. κατά το τέταρτο τρίμηνο 2023). Σε αυτή την Έκθεση Συμβούλων, οι δείκτες κεφαλαίων στις 31 Δεκεμβρίου 2023, περιλαμβάνουν κέρδη για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 μειωμένα για διανομή ύψους περίπου 135 μ.β. από τα κέρδη του 2023 (βλέπε το μέρος 'Διανομές') πιο κάτω. Από το τρίτο τρίμηνο 2023, το ποσό που αντιστοιχεί στην επιπρόσθετη απαίτηση του Πυλώνα II, η οποία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των προσδοκιών της ΕΚΤ για προληπτικές προβλέψεις ύψους 32 μ.β. (στις 31 Δεκεμβρίου 2023) αφαιρείται από τα Κεφαλαία Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) και ως εκ τούτου, δεν περιλαμβάνεται στις κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα II της ΔΕΕΑ από την 1 Ιανουαρίου 2024. Εποπτική επιβάρυνση, σε σχέση με επιτόπια επιθεώρηση που αφορά την αξία των περιουσιακών στοιχείων που περιέχονται στην κυριότητα του Συγκροτήματος μέσω εκποιήσεων, αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια από τον Ιούνιο 2021, η επίδραση της οποίας ανέρχεται σε 12 μ.β. στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2023. Επιπλέον, το Συγκρότημα υπόκειται σε αυξημένες κεφαλαιακές απαιτήσεις σε σχέση με το χαρτοφυλάκιο ανακτηθέντων ακινήτων, οι οποίες ακολουθούν πρόνοια της ΔΕΕΑ για τήρηση ενός ελάχιστου επιπέδου κεφαλαίου έναντι ακινήτων περιουσιακών στοιχείων που κατέχονται μακροπρόθεσμα. Το επίπεδο κεφαλαίου που τηρείται παραμένει δυναμικό και μεταβάλλεται σε σχέση με τα ακίνητα εντός του πεδίου εφαρμογής που διαχειρίζεται η Διεύθυνση Διαχείρισης Ακινήτων (ΔΔΑ) του Συγκροτήματος τα οποία παραμένουν στον ισολογισμό του Συγκροτήματος και την αξία των εν λόγω ακινήτων. Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, η επίδραση της απαίτησης αυτής ανέρχεται σε 24 μ.β. στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) του Συγκροτήματος. Οι προαναφερόμενες απαιτήσεις περιλαμβάνονται στα κεφαλαιακά πλάνα του Συγκροτήματος και αντικατοπτρίζονται στις κεφαλαιακές προβλέψεις.

Το Συγκρότημα επέλεξε να εφαρμόσει τις μεταβατικές ρυθμίσεις της ΕΕ για σκοπούς των εποπτικών κεφαλαιακών απαιτήσεων (Κανονισμός ΕΕ 2017/2395), όπου η επίδραση της απομείωσης από την αρχική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 στους δείκτες κεφαλαίου απορροφήθηκε σταδιακά και με πλήρη ενσωμάτωση (100%) την 1 Ιανουαρίου 2023. Η τελική σταδιακή εισαγωγή του ποσού απομείωσης από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 ήταν επίδραση ύψους περίπου 65 μ.β. στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) την 1 Ιανουαρίου 2023.

Ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας με μεταβατικές διατάξεις υπολογισμένος για εποπτικούς σκοπούς ανήλθε σε 22.4% στις 31 Δεκεμβρίου 2023 σε σύγκριση με 20.4% στις 31 Δεκεμβρίου 2022 όπως αναπροσαρμόστηκε.

Οι κεφαλαιακοί δείκτες του Συγκροτήματος παραμένουν πάνω από τις απαιτήσεις που απορρέουν από τη Διαδικασία Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (ΔΕΕΑ).

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)**Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)****Κεφαλαιακή Βάση (συνέχεια)**

Η ελάχιστη απαίτηση για τον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις στις 31 Δεκεμβρίου 2023 καθορίστηκε σε 10.72%, ο οποίος αποτελείται από απαιτήσεις του Πυλώνα I ύψους 4.50%, απαιτήσεις του Πυλώνα II ύψους 1.73%, Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.50%, Απόθεμα Ασφαλείας των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) ύψους 1.50% και Αντικυκλικό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB) ύψους περίπου 0.48%. Η ελάχιστη απαίτηση για τον Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας με μεταβατικές διατάξεις του Συγκροτήματος καθορίστηκε σε 15.56%, ο οποίος αποτελείται από απαιτήσεις του Πυλώνα I ύψους 8.00%, εκ των οποίων 1.50% μπορεί να είναι υπό μορφή Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (AT1) και μέχρι 2.00% υπό μορφή Κεφαλαίου Κατηγορίας 2 (T2), απαιτήσεις του Πυλώνα II ύψους 3.08%, Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.50%, Απόθεμα Ασφαλείας των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) ύψους 1.50% και Αντικυκλικό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB) ύψους περίπου 0.48%. Μετά την ετήσια ΔΕΕΑ που πραγματοποιήθηκε από την ΕΚΤ το 2022, η ΕΚΤ έχει διατηρήσει στο ίδιο επίπεδο, τη μη δημόσια καθοδήγηση για πρόσθετα αποθέματα του δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με βάση τις κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα II (P2G) σε σύγκριση με το 2021.

Με βάση την ετήσια ΔΕΕΑ που πραγματοποιήθηκε από την ΕΚΤ το 2023, και με βάση την τελική απόφαση ΔΕΕΑ που λήφθηκε τον Νοέμβριο 2023, η οποία τέθηκε σε εφαρμογή από 1 Ιανουαρίου 2024, η ελάχιστη απαίτηση για τον δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας του Συγκροτήματος με μεταβατικές διατάξεις μειώθηκαν, εξαιρουμένης της εφαρμογής του κεφαλαιακού Αποθέματος Ασφαλείας των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) και του Αντικυκλικού Αποθέματος Ασφαλείας (CcyB), αντικατοπτρίζοντας την μη συμπερίληψη του ποσού που αναλογεί στην επιπρόσθετη απαίτηση του Πυλώνα II, η οποία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των προσδοκιών της ΕΚΤ για προληπτικές προβλέψεις, μετά την απόφαση του Συγκροτήματος να αφαιρέσει το ποσό αυτό απευθείας από τα κεφάλαιά του. Κατά την 1 Ιανουαρίου 2024, η ελάχιστη απαίτηση για τον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις του Συγκροτήματος έχει καθοριστεί σε περίπου 10.91%, ο οποίος αποτελείται από απαιτήσεις του Πυλώνα I ύψους 4.50%, απαιτήσεις του Πυλώνα II ύψους 1.55%, Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.50%, Απόθεμα Ασφαλείας των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) ύψους 1.875% και Αντικυκλικό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB) ύψους περίπου 0.48%. Αντίστοιχα, η ελάχιστη απαίτηση για τον Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας με μεταβατικές διατάξεις του Συγκροτήματος έχει καθοριστεί σε περίπου 15.61%, ο οποίος αποτελείται από απαιτήσεις του Πυλώνα I ύψους 8.00%, εκ των οποίων 1.50% μπορεί να είναι υπό μορφή Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (AT1) και μέχρι 2.00% υπό μορφή Κεφαλαίου Κατηγορίας 2 (T2), απαιτήσεις του Πυλώνα II ύψους 2.75%, Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.50%, Απόθεμα Ασφαλείας των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) ύψους 1.875% και Αντικυκλικό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB) ύψους περίπου 0.48%. Η ΕΚΤ έχει δώσει επίσης αναθεωρημένη χαμηλότερη μη δημόσια καθοδήγηση για πρόσθετα αποθέματα του δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με βάση τις κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα II (P2G), σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Από τις 2 Ιουνίου 2024, τόσο η ελάχιστη απαίτηση για τον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) όσο και η ελάχιστη απαίτηση για τον Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας αναμένονται να αυξηθούν κατά περίπου 0.50%, ως αποτέλεσμα της αύξησης του Αντικυκλικού Αποθέματος Ασφαλείας (CcyB).

Στις 30 Νοεμβρίου 2022, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ), σε συνέχεια αναθεωρημένης μεθοδολογίας όπως περιλαμβάνεται στη μακροπροληπτική πολιτική της, αποφάσισε να αυξήσει το Αντικυκλικό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB) από 0.00% στο 0.50% του συνολικού ποσού έκθεσης σε κίνδυνο στην Κύπρο για κάθε αδειοδοτημένο πιστωτικό ίδρυμα που έχει συσταθεί στην Κύπρο, το οποίο τέθηκε σε εφαρμογή στις 30 Νοεμβρίου 2023. Επιπρόσθετα, τον Ιούνιο 2023 η ΚΤΚ ανακοίνωσε επιπρόσθετη αύξηση ύψους 0.50% στο Αντικυκλικό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB) του συνολικού ποσού έκθεσης σε κίνδυνο στην Κύπρο για κάθε αδειοδοτημένο πιστωτικό ίδρυμα που έχει συσταθεί στην Κύπρο. Η αύξηση αυτή θα τεθεί σε εφαρμογή τον Ιούνιο 2024, αυξάνοντας το Αντικυκλικό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB) σε 1.00%.

Η Τράπεζα έχει προσδιοριστεί ως Άλλο Συστημικά Σημαντικό Ίδρυμα (O-SII) από την ΚΤΚ σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Μακροπροληπτικής Εποπτείας των Ιδρυμάτων Νόμου του 2015 και το κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) του Συγκροτήματος ανήλθε στο 1.50%. Τον Οκτώβριο 2023, η ΚΤΚ ολοκλήρωσε τη διαδικασία επαναξιολόγησης πιστωτικών ιδρυμάτων για το προσδιορισμό τους ως Άλλα Συστημικά Σημαντικά Ίδρυματα (O-SII) και τον καθορισμό του αποθέματος που πρέπει να τηρείται. Το κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) του Συγκροτήματος έχει αναθεωρηθεί σε 2.25% (από 1.50%) και θα αυξάνεται σταδιακά ετησίως κατά 37.5 μ.β σε 1.875% την 1 Ιανουαρίου 2024 και σε 2.25% την 1 Ιανουαρίου 2025.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

Κεφαλαιακή Βάση (συνέχεια)

Τα ίδια κεφάλαια που κατέχονται για σκοπούς Καθοδήγησης του Πυλώνα II (P2G) δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ικανοποίηση οποιωνδήποτε άλλων κεφαλαιακών απαιτήσεων (απαιτήσεις του Πυλώνα I, απαιτήσεις του Πυλώνα II ή την απαίτηση του συνδυασμένου αποθέματος ασφαλείας), κι ως εκ τούτου δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν δύο φορές.

Το Συγκρότημα συμμετείχε στην Άσκηση Προσομοίωσης Ακραίων Καταστάσεων του 2023 της ΕΚΤ, τα αποτελέσματα της οποίας δημοσιεύθηκαν από την ΕΚΤ στις 28 Ιουλίου 2023. Για περαιτέρω πληροφορίες, βλέπε 'Έκθεση Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου' της 'Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης 2023'.

Επανάραξη διανομής

Σύμφωνα με την απόφαση ΔΕΕΑ 2022, η απαγόρευση διανομής μερίσματος στους μετόχους έχει αρθεί, τόσο για την Εταιρία όσο και για την Τράπεζα, με οποιαδήποτε διανομή μερίσματος να υπόκειται στη λήψη εποπτικής έγκρισης.

Τον Απρίλιο 2023, η Εταιρία έλαβε την έγκριση από την ΕΚΤ για πληρωμή μερίσματος. Με τη λήψη αυτής της έγκρισης, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας πρότεινε στους μετόχους την καταβολή τελικού μερίσματος ύψους €0.05 ανά συνήθη μετοχή από τα κέρδη για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 (το 'Μέρισμα του 2022'). Το προτεινόμενο τελικό μέρισμα εγκρίθηκε στην Ετήσια Γενική Συνέλευση (ΕΓΣ), η οποία πραγματοποιήθηκε στις 26 Μαΐου 2023. Το Μέρισμα του 2022 ανήλθε συνολικά σε €22.3 εκατ. και ισοδυναμούσε με ποσοστό ('payout ratio') ύψους 14% της προσαρμοσμένης επαναλαμβανόμενης κερδοφορίας του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ή με ποσοστό ύψους 31% της κερδοφορίας μετά τη φορολογία για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 (όπως αναφέρεται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση του 2022). Το Μέρισμα του 2022 πληρώθηκε σε μετρητά στις 16 Ιουνίου 2023.

Το Μέρισμα του 2022 είχε αρνητική επίδραση 22 μ.β. στο Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) και στο Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Η επανάραξη πληρωμής μερισμάτων μετά από 12 χρόνια, υποστηρίζει τη θέση του Συγκροτήματος ως ένα ισχυρό και διαφοροποιημένο οργανισμό, ικανό για παροχή σταθερής απόδοσης στους μετόχους.

Πολιτική διανομής

Στόχος του Συγκροτήματος είναι η παροχή σταθερής απόδοσης τους μετόχους. Σύμφωνα με την πολιτική διανομής του Συγκροτήματος, η διανομή αναμένεται να σημειώνει συντηρητικά σταδιακή αύξηση, με στόχο το ποσοστό ('payout ratio') να κυμαίνεται μεταξύ 30%-50% της προσαρμοσμένης επαναλαμβανόμενης κερδοφορίας του Συγκροτήματος που αναφέρεται στα κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας, λαμβάνοντας υπόψιν τις διανομές για τους λοιπούς συμμετοχικούς τίτλους όπως την πληρωμή κουπονιού στους κατόχους των Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1. Η πολιτική διανομής λαμβάνει υπόψη τις συνθήκες αγοράς όπως επίσης και τα αποτελέσματα του σχεδιασμού κεφαλαίου και ρευστότητας. Το ποσό της διανομής θα αντικατοπτρίζει, μεταξύ άλλων, την ισχυρή κεφαλαιακή θέση του Συγκροτήματος και την ισχυρή δημιουργία κεφαλαίου, όπως επίσης και την εκτίμηση του Διοικητικού Συμβουλίου ως προς τα κεφάλαια που απαιτούνται για την υλοποίηση της στρατηγικής του Συγκροτήματος καθώς και τα κεφάλαια που το Συγκρότημα διατηρεί για την κάλυψη αβεβαιοτήτων (π.χ. σε σχέση με το οικονομικό περιβάλλον) και για τυχόν επιπτώσεις που μπορεί να προκύψουν από την εξέλιξη του κανονιστικού και λογιστικού περιβάλλοντος.

Διανομή από τα κέρδη του έτους 2023

Τον Μάρτιο 2024, η Εταιρία, έλαβε έγκριση από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για Διανομή από τα κέρδη του 2023 συνολικού ποσού ύψους €137 εκατ., αποτελούμενη από μέρισμα σε μετρητά ύψους €112 εκατ. και επαναγορά συνήθων μετοχών της Εταιρίας συνολικού ποσού μέχρι €25 εκατ. Με τη λήψη της έγκρισης της ΕΚΤ, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας πρότεινε στους μετόχους την καταβολή τελικού μερίσματος και ενέκρινε την κατ' αρχήν επαναγορά συνήθων ιδίων μετοχών όπως περιγράφεται στο μέρος 'Διανομή' της Έκθεσης Συμβούλων. Το ποσοστό διανομής ύψους 30% για το οικονομικό έτος 2023 συνάδει με την Πολιτική Διανομής και αντιπροσωπεύει σημαντική αύξηση σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος (ποσοστό διανομής ύψους 14% για το οικονομικό έτος 2022, όπως αναφέρεται).

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

Κεφαλαιακή Βάση (συνέχεια)

Λοιποί Συμμετοχικοί Τίτλοι

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, οι λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι του Συγκροτήματος αφορούν τα Χρεόγραφα Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (AT1) και ανήλθαν σε €220 εκατ., στα ίδια επίπεδα με το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Τον Ιούνιο 2023, η Εταιρία ολοκλήρωσε με επιτυχία την έκδοση και την τιμολόγηση Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 Σταθερού Επιτοκίου (Fixed Rate Reset Perpetual Additional Tier 1 Capital Securities) (τα 'Νέα Χρεόγραφα Κεφαλαίου') ύψους €220 εκατ. Τα Νέα Χρεόγραφα Κεφαλαίου αποτελούν μη εξασφαλισμένες και μειωμένης εξασφάλισης υποχρεώσεις της Εταιρίας, δεν έχουν ημερομηνία λήξης και έχουν τιμή ίση με την ονομαστική τους αξία. Φέρουν αρχικό ετήσιο επιτόκιο ύψους 11.875%, που καταβάλλεται κάθε εξάμηνο αναδρομικά και επανακαθορίζεται στις 21 Δεκεμβρίου 2028 και μετέπειτα ανά πενταετία. Η Εταιρία έχει το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης των Νέων Χρεογράφων Κεφαλαίου από 21 Ιουνίου 2028, συμπεριλαμβανομένης, μέχρι 21 Δεκεμβρίου 2028, συμπεριλαμβανομένης, και σε κάθε επόμενη ημερομηνία πληρωμής τόκων, υπό τη αίρεση εποπτικών εγκρίσεων και των σχετικών όρων εξόφλησης. Έξοδα ύψους €3.5 εκατ. σε σχέση με τις συναλλαγές αναγνωρίστηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια της Εταιρίας τον Ιούνιο 2023.

Ταυτόχρονα, η Εταιρία είχε προσκαλέσει τους κατόχους των υφιστάμενων Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 Σταθερού Επιτοκίου, ονομαστικής αξίας ύψους €220 εκατ. με ημερομηνία πρόωρης εξόφλησης τον Δεκέμβριο 2023, να προσφέρουν τα Υφιστάμενα Χρεόγραφα Κεφαλαίου για αγορά από την Εταιρία με τιμή αγοράς ίση με 103% της ονομαστικής τους αξίας. Ακολούθως, Υφιστάμενα Χρεόγραφα Κεφαλαίου με ονομαστική αξία ύψους περίπου €16 εκατ. παρέμειναν σε ισχύ. Ως αποτέλεσμα, η Εταιρία αναγνώρισε κόστος ύψους περίπου €7 εκατ. κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 απευθείας στα ίδια κεφάλαια, και συγχρόνως τερματίστηκε η σχετική υποχρέωση για πληρωμή των σχετικών μελλοντικών κουπονιών.

Τον Ιούλιο 2023, η Εταιρία προχώρησε σε αγορά και ακύρωση επιπρόσθετου ποσού ύψους περίπου €7 εκατ. των Υφιστάμενων Χρεογράφων Κεφαλαίου στην ανοικτή αγορά. Τον Νοέμβριο 2023, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε να ασκήσει το δικαίωμα της Εταιρίας να εξοφλήσει το υπόλοιπο ποσό των Υφιστάμενων Χρεογράφων Κεφαλαίου που παρέμειναν σε ισχύ, συνολικής ονομαστικής αξίας ύψους περίπου €8 εκατ., στις 19 Δεκεμβρίου 2023.

Νομοθετικές μεταρρυθμίσεις για τη μετατροπή των ΑΦΑ σε ΑΦΠ

Νομοθετικές μεταρρυθμίσεις που επιτρέπουν τη μετατροπή ορισμένων αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων (ΑΦΑ) σε αναβαλλόμενες φορολογικές πιστώσεις (ΑΦΠ) τέθηκαν σε εφαρμογή τον Μάρτιο 2019. Οι νομοθετικές μεταρρυθμίσεις εφαρμόζονται για τη χρήση φορολογικών ζημιών που μεταφέρθηκαν από τη Λαϊκή Τράπεζα στην Τράπεζα τον Μάρτιο 2013. Η εισαγωγή του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και της Οδηγίας Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD) IV τον Ιανουάριο 2014 και η σταδιακή εφαρμογή του οδήγησαν σε πιο υψηλές απαιτήσεις κεφαλαίου από την Τράπεζα για αυτές τις ΑΦΑ. Ο νόμος επιτρέπει στα πιστωτικά ιδρύματα να χειρίζονται τις συγκεκριμένες ΑΦΑ ως 'μη βασισμένες σε μελλοντική κερδοφορία' σύμφωνα με τις διατάξεις του CRR/CRD IV, με αποτέλεσμα να μην αφαιρούνται από τον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1), και συνεπώς να βελτιώνεται η κεφαλαιακή τους θέση. Ο Νόμος προβλέπει την καταβολή τέλους ως προς τις ετήσιες αναβαλλόμενες φορολογικές πιστώσεις (ΑΦΠ) και καταβάλλεται σε ετήσια βάση από το πιστωτικό ίδρυμα προς την Κυπριακή Κυβέρνηση.

Μετά από ορισμένες νομοθετικές τροποποιήσεις τον Μάιο 2022, το ετήσιο τέλος θα καθορίζεται από την Κυπριακή Κυβέρνηση σε ετήσια βάση, προβλέποντας ωστόσο ότι το ποσό που θα χρεωθεί θα καθοριστεί στο ελάχιστο τέλος ύψους 1.5% της ετήσιας δόσης και μπορεί να κυμαίνεται έως ένα μέγιστο ποσό ύψους €10 εκατ. ετησίως, επιτρέποντας να χρεωθεί υψηλότερο ποσό κατά το έτος κατά το οποίο οι τροποποιήσεις εφαρμόστηκαν (δηλαδή το 2022).

Το Συγκρότημα εκτιμά ότι αυτά τα τέλη θα μπορούσαν να κυμαίνονται έως και περίπου €5 εκατ. ετησίως (για κάθε φορολογικό έτος εφαρμογής, δηλαδή από το 2018) παρόλο που το Συγκρότημα κατανοεί ότι τέτοια τέλη μπορεί να κυμαίνονται σε ετήσια βάση, όπως θα καθοριστεί από το Υπουργείο Οικονομικών. Ποσό ύψους περίπου €5 εκατ. καταγράφηκε στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)**Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)****Κανονισμοί και Οδηγίες****Τραπεζικό Πακέτο 2021 (CRR III και CRD VI και BRRD)**

Τον Οκτώβριο 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθέτησε νομοθετικές προτάσεις για περαιτέρω τροποποιήσεις στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), στην Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD) και στην Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD) (το 'Τραπεζικό Πακέτο 2021'). Μεταξύ άλλων, το Τραπεζικό Πακέτο 2021 θα θέσει σε εφαρμογή ορισμένα στοιχεία της Βασιλείας III που δεν έχουν ακόμη ενσωματωθεί στο δίκαιο της ΕΕ. Στην περίπτωση των προτεινόμενων τροποποιήσεων του CRD και του BRRD, οι όροι και η ισχύ τους θα εξαρτηθούν, εν μέρει, από τον τρόπο ενσωμάτωσής τους στη νομοθεσία κάθε κράτους μέλους. Η πρόταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και την Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD) δημοσιεύτηκε στις 8 Νοεμβρίου 2022. Τον Φεβρουάριο του 2023, η Επιτροπή ECON του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ψήφισε υπέρ της έγκρισης των προτεινόμενων τροπολογιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην πρόταση της Επιτροπής. Τον Ιούνιο 2023, διαπραγματευτές της προεδρίας του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κατέληξαν σε προσωρινή συμφωνία σχετικά με τις τροποποιήσεις στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και στην Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD). Τον Δεκέμβριο 2023, τα προπαρασκευαστικά όργανα του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ενέκριναν τις τροποποιήσεις στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και στην Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD). Με τις αποφάσεις που λήφθηκαν από τα προπαρασκευαστικά όργανα του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τα νομικά κείμενα έχουν πλέον δημοσιευθεί στους ιστότοπους του Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου. Αν και ακόμη υπόκεινται σε νομική αναθεώρηση καθώς και σε τελική ψήφιση στην Ολομέλεια, δεν αναμένονται ουσιαστικές αλλαγές σε αυτά ως την έγκρισή τους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μέχρι το δεύτερο τρίμηνο 2024. Αναμένεται ότι θα τεθούν σε ισχύ την 1 Ιανουαρίου 2025 και ορισμένα μέτρα αναμένεται να υπόκεινται σε μεταβατικές ρυθμίσεις ή να εφαρμοστούν σταδιακά.

Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD)**Ελάχιστη Απαίτηση για Ίδια Κεφάλαια και Επιλέξιμες Υποχρεώσεις (MREL)**

Από τον Ιανουάριο 2016, τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν την υποχρέωση να εφαρμόζουν τις διατάξεις της Οδηγίας για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD), η οποία απαιτεί από τα πιστωτικά ιδρύματα της ΕΕ και ορισμένες επιχειρήσεις επενδύσεων να τηρούν την ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL), με την επιφύλαξη των διατάξεων του Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1450. Στις 27 Ιουνίου 2019, ως μέρος του πακέτου μεταρρύθμισης για την ενδυνάμωση της ανθεκτικότητας και εξυγίανσης των Ευρωπαϊκών τραπεζών, τέθηκε σε εφαρμογή η Οδηγία Ανάκαμψης και Εξυγίανσης Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων II (BRRD II), η οποία έπρεπε να ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία. Η Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων II (BRRD II) ενσωματώθηκε στην Κυπριακή Νομοθεσία και τέθηκε σε εφαρμογή αρχές Μαΐου 2021. Επιπρόσθετα, ορισμένες από τις πρόνοιες της ελάχιστης απαίτησης ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) έχουν εισαχθεί στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II), ο οποίος τέθηκε επίσης σε εφαρμογή στις 27 Ιουνίου 2019 ως μέρος του πακέτου μεταρρύθμισης και τέθηκε άμεσα σε ισχύ.

Τον Ιανουάριο 2024, η Τράπεζα έλαβε την τελική ειδοποίηση από το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (ΕΣΕ) για την απόφαση για την ελάχιστη απαίτηση για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL) του 2024. Σύμφωνα με την απόφαση, η ελάχιστη απαίτηση για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL) αντιστοιχεί στο 25.00% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων (RWA) και η συμμόρφωση πρέπει να επιτευχθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2024, κατά ένα χρόνο νωρίτερα από την προηγούμενη απόφαση, αντικατοπτρίζοντας την πρόοδο του Συγκροτήματος τα προηγούμενα έτη και την εξέλιξη του σε ένα ισχυρό, καλά κεφαλαιοποιημένο οργανισμό με σταθερή κερδοφορία.

Επιπρόσθετα, η δεσμευτική ενδιάμεση απαίτηση για την 1 Ιανουαρίου 2022 που αντιστοιχεί στο 14.94% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων (RWA) και 5.91% του δείκτη μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος (leverage ratio exposure, LRE) εξακολουθεί να είναι σε ισχύ. Τα ίδια κεφάλαια που χρησιμοποιούνται από την Τράπεζα για συμμόρφωση με το Αποθεματικό Διατήρησης Ασφαλείας δεν είναι επιλέξιμα για συμμόρφωση για την ελάχιστη απαίτηση για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL) ως ποσοστό των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων. Η Τράπεζα πρέπει να συμμορφώνεται με την ελάχιστη απαίτηση για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL) σε ενοποιημένο επίπεδο, το οποίο αποτελείται από την Τράπεζα και τις θυγατρικές της.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

Κανονισμοί και Οδηγίες (συνέχεια)

Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD) (συνέχεια)

Ελάχιστη Απαιτήση για Ίδια Κεφάλαια και Επιλέξιμες Υποχρεώσεις (MREL) (συνέχεια)

Ο δείκτης Ελάχιστης Απαιτήσης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL ratio), ως υπολογίζεται για εποπτικούς σκοπούς στις 31 Δεκεμβρίου 2023, υπολογισμένος σύμφωνα με τα ισχύοντα κριτήρια επιλεξιμότητας του ΕΣΕ, και βασισμένος σε εσωτερικές εκτιμήσεις, ανήλθε στο 25.5% των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων (RWA) και στο 11.7% του δείκτη μόχλευσης μέτρου συνολικού ανοίγματος (LRE). Ο δείκτης Ελάχιστης Απαιτήσης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) εκφρασμένος ως ποσοστό των σταθμισμένων περιουσιακών στοιχείων (RWA) δεν περιλαμβάνει το κεφάλαιο που χρησιμοποιήθηκε για την κάλυψη της απαίτησης Συνδυασμένης Απαιτήσης Αποθέματος Ασφαλείας (CBR), το οποίο ήταν 4.48% στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (σε σύγκριση με 3.77% στις 31 Δεκεμβρίου 2022), αντικατοπτρίζοντας την αύξηση του Αντικυκλικού Κεφαλαιακού Αποθέματος Ασφαλείας (CcyB) από 0.00% σε 0.50% των συνολικών ποσών έκθεσης σε κίνδυνο στην Κύπρο στις 30 Νοεμβρίου 2023. Το Αντικυκλικό Κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB) αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω από τον Ιούνιο του 2024, όπως ανακοίνωσε η ΚΤΚ. Επιπρόσθετα, η απαίτηση Συνδυασμένης Απαιτήσης Αποθέματος Ασφαλείας (CBR) αυξήθηκε περαιτέρω την 1 Ιανουαρίου 2024, μετά από αύξηση στο κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) από 1.50% σε 1.875% και μετέπειτα θα αυξηθεί σε 2.25% από 1 Ιανουαρίου 2025, όπως ανακοινώθηκε από την ΚΤΚ.

Στην Έκθεση Συμβούλων, οι δείκτες Ελάχιστης Απαιτήσης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) στις 31 Δεκεμβρίου 2023 περιλαμβάνουν κέρδη για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 μειωμένα για διανομή ύψους περίπου 135 μ.β. από τα κέρδη του 2023.

Η Τράπεζα θα συνεχίσει να αξιολογεί ευκαιρίες ώστε να βελτιστοποιήσει τις υποχρεώσεις που πληρούν τα κριτήρια για την Ελάχιστη Απαιτήση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL).

Χρηματοδότηση και Ρευστότητα

Χρηματοδότηση

Χρηματοδότηση από Κεντρικές Τράπεζες

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, η Τράπεζα είχε χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες ύψους €2,044 εκατ., η οποία αποτελείται από χρηματοδότηση από την ΕΚΤ και αφορούσε αποκλειστικά χρηματοδότηση από Στοχευμένες Πράξεις Πιο Μακροπρόθεσμης Αναχρηματοδότησης (ΣΠΠΜΑ) ΙΙΙ, σε σύγκριση με €1,977 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Η ημερομηνία λήξης της χρηματοδότησης της Τράπεζας ύψους €1.7 δις από την έβδομη πράξη ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ έχει οριστεί τον Μάρτιο 2024, ενώ η ημερομηνία λήξης του ποσού ύψους €300 εκατ. από την όγδοη πράξη έχει οριστεί τον Ιούνιο 2024.

Καταθέσεις

Οι συνολικές καταθέσεις πελατών του Συγκροτήματος ανήλθαν σε €19,337 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2023, σε σύγκριση με €18,998 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2023, οι καταθέσεις πελατών ήταν ως επί το πλείστον από ιδιώτες και περίπου 58% των καταθέσεων είναι προστατευμένες από το ταμείο εγγύησης καταθέσεων.

Το μερίδιο αγοράς της Τράπεζας στις καταθέσεις στην Κύπρο ανήλθε σε 37.7% στις 31 Δεκεμβρίου 2023, σε σύγκριση με 37.2% στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Οι καταθέσεις πελατών αποτελούσαν το 73% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων και το 80% του συνόλου των υποχρεώσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2023, σε σύγκριση με 75% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων και 82% του συνόλου των υποχρεώσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Ο δείκτης δανείων (μετά τις προβλέψεις) προς καταθέσεις (Δ/Κ) ανήλθε σε 51% στις 31 Δεκεμβρίου 2023, σε σύγκριση με 52% στις 31 Δεκεμβρίου 2022 στην ίδια βάση.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

Χρηματοδότηση και Ρευστότητα (συνέχεια)

Χρηματοδότηση (συνέχεια)

Υποχρεώσεις Μειωμένης Εξασφάλισης

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, η λογιστική αξία των υποχρεώσεων μειωμένης εξασφάλισης του Συγκροτήματος ανήλθε σε €307 εκατ., σε σύγκριση με €302 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022 και αφορούν ομόλογο δευτεροβάθμιου κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης ('ομόλογο δευτεροβάθμιου κεφαλαίου').

Το ομόλογο δευτεροβάθμιου κεφαλαίου εκδόθηκε στην ονομαστική αξία και φέρει σταθερό ετήσιο επιτόκιο ύψους 6.625%. Ο τόκος επί του ομολόγου δευτεροβάθμιου κεφαλαίου καταβάλλεται ετησίως αναδρομικά και θα επανακαθορισθεί στις 23 Οκτωβρίου 2026. Το ομόλογο δευτεροβάθμιου κεφαλαίου λήγει στις 23 Οκτωβρίου 2031. Η Εταιρία έχει το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης του ομολόγου δευτεροβάθμιου κεφαλαίου οποιαδήποτε μέρα κατά τη διάρκεια της περιόδου των έξι μηνών από τις 23 Απριλίου 2026 μέχρι τις 23 Οκτωβρίου 2026, υπό τη λήψη εποπτικών εγκρίσεων.

Ομολογιακά δάνεια

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, η λογιστική αξία των ομολογιακών δανείων του Συγκροτήματος ανήλθε σε €672 εκατ., σε σύγκριση με €298 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022 και αφορούν ομόλογο υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας. Η αύξηση ύψους 126% από την αρχή του έτους αντικατοπτρίζει την έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ύψους €350 εκατ. το τρίτο τρίμηνο 2023.

Τον Ιούλιο 2023, η Τράπεζα ολοκλήρωσε με επιτυχία την έκδοση και την τιμολόγηση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ύψους €350 εκατ. (το «Ομόλογο»). Το Ομόλογο εκδόθηκε στην ονομαστική του αξία και φέρει ετήσιο σταθερό επιτόκιο ύψους 7.375% το οποίο θα καταβάλλεται ετησίως αναδρομικά μέχρι την Ημερομηνία Πρόωρης Εξόφλησης στις 25 Ιουλίου 2027. Το Ομόλογο λήγει στις 25 Ιουλίου 2028, ωστόσο η Τράπεζα έχει δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης κατά την Ημερομηνία Πρόωρης Εξόφλησης, νοουμένου ότι πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις (περιλαμβανομένης της λήψης των απαραίτητων εποπτικών εγκρίσεων) όπως ορίζονται στους Όρους και Προϋποθέσεις. Εάν το Ομόλογο δεν εξοφληθεί από την Τράπεζα κατά την Ημερομηνία Πρόωρης Εξόφλησης, το επιτόκιο από την Ημερομηνία Πρόωρης Εξόφλησης μέχρι την ημερομηνία λήξης θα είναι κυμαινόμενο, ίσο με Euribor 3 μηνών + 409.5 μ.β., και θα καταβάλλεται κάθε τρίμηνο αναδρομικά. Το Ομόλογο πληροί τα κριτήρια και συνεισφέρει στην Ελάχιστη Απαιτήση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) της Τράπεζας.

Τον Ιούνιο 2021, η Τράπεζα προχώρησε στην πρώτη της συναλλαγή για σκοπούς της ελάχιστης απαίτησης ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) μέσω έκδοσης ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ύψους €300 εκατ. (το 'Ομόλογο Υψηλής Εξοφλητικής Προτεραιότητας'). Το Ομόλογο Υψηλής Εξοφλητικής Προτεραιότητας εκδόθηκε στην ονομαστική αξία και φέρει ετήσιο επιτόκιο ύψους 2.50%. Ο τόκος επί του Ομολόγου Υψηλής Εξοφλητικής Προτεραιότητας καταβάλλεται ετησίως αναδρομικά και θα επανακαθορισθεί στις 24 Ιουνίου 2026. Το Ομόλογο Υψηλής Εξοφλητικής Προτεραιότητας λήγει στις 24 Ιουνίου 2027. Η Τράπεζα έχει το δικαίωμα, κατά την απόλυτη της κρίση, για πρόωρη εξόφληση στις 24 Ιουνίου 2026, νοουμένου ότι πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις όπως ορίζονται στους Όρους και Προϋποθέσεις, περιλαμβανομένης της λήψης των απαραίτητων εποπτικών εγκρίσεων. Το Ομόλογο Υψηλής Εξοφλητικής Προτεραιότητας πληροί τα κριτήρια και συνεισφέρει στην ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) της Τράπεζας.

Ρευστότητα

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, ο Δείκτης Κάλυψης Ρευστότητας του Συγκροτήματος (ΔΚΡ) ανήλθε σε 359%, σε σύγκριση με 291% στις 31 Δεκεμβρίου 2022, πολύ πιο πάνω από τις ελάχιστες κανονιστικές απαιτήσεις ύψους 100%. Το πλεόνασμα ρευστότητας του ΔΚΡ στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθε σε €9.1 δις, σε σύγκριση με €7.2 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Εξαιρώντας το ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ, η ρευστότητα του Συγκροτήματος παραμένει ισχυρή με το ΔΚΡ να ανέρχεται σε 302% και το πλεόνασμα ρευστότητας σε €7.1 δις.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, ο Δείκτης Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ) του Συγκροτήματος ανήλθε σε 158%, σε σύγκριση με 168% στις 31 Δεκεμβρίου 2022, πολύ πιο πάνω από τις ελάχιστες κανονιστικές απαιτήσεις ύψους 100%.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

Δάνεια

Τα δάνεια του Συγκροτήματος ανήλθαν σε €10,070 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2023, σε σύγκριση με €10,217 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022, στα ίδια περίπου επίπεδα σε ετήσια βάση, καθώς οι αποπληρωμές αντιστάθμισαν το νέο δανεισμό.

Ο νέος δανεισμός που δόθηκε στην Κύπρο ανήλθε σε €2,025 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, σε σύγκριση με €2,092 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, παρά το περιβάλλον αυξανόμενων επιτοκίων, κυρίως λόγω της αυξημένης ζήτησης για δάνεια σε επιχειρήσεις

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, τα καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες του Συγκροτήματος ανήλθαν σε €9,822 εκατ., σε σύγκριση με €9,953 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022, στα ίδια περίπου επίπεδα από την αρχή του έτους.

Η Τράπεζα είναι ο μεγαλύτερος παροχέας δανείων στην Κύπρο με το μερίδιο αγοράς να ανέρχεται σε 42.2% στις 31 Δεκεμβρίου 2023, σε σύγκριση με 40.9% στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Τον Δεκέμβριο 2023, η Τράπεζα σύναψε συμφωνία με την Κυπριακή Εταιρεία Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων ('ΚΕΔΙΠΕΣ') για απόκτηση χαρτοφυλακίου εξυπηρετούμενων και αναδιαρθρωμένων δανείων ύψους περίπου €58 εκατ. με ημερομηνία αναφοράς 31 Δεκεμβρίου 2022 (η 'Συναλλαγή'). Η Συναλλαγή δεν έχει επίδραση στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και στην κεφαλαιακή θέση της Τράπεζας. Η συναλλαγή ολοκληρώθηκε τον Μάρτιο 2024.

Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου

Το Συγκρότημα συνέχισε να σημειώνει σταθερή πρόοδο σε όλες τις παραμέτρους επιμέτρησης της ποιότητας του δανειακού του χαρτοφυλακίου. Σήμερα οι προτεραιότητες του Συγκροτήματος εστιάζουν κυρίως στη διατήρηση ποιοτικού νέου δανεισμού μέσω αυστηρών πρακτικών και αποφυγή της επιδείνωσης της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου ως αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης μακροοικονομικής αβεβαιότητας.

Οι πιστωτικές ζημιές δανείων ανήλθαν σε €63 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, σε σύγκριση με €47 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις πιστωτικές ζημιές δανείων παρέχονται στο μέρος 'Κέρδη πριν τη φορολογία και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία'.

Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (ΜΕΔ)

Μετά από λεπτομερή αξιολόγηση του δανειακού χαρτοφυλακίου του Συγκροτήματος που πραγματοποιήθηκε το δεύτερο εξάμηνο 2023, πελάτες ύψους €90 εκατ. αξιολογήθηκαν πως δεν είναι πιθανό να εκπληρώσουν πλήρως τις πιστωτικές τους υποχρεώσεις ('UTPs'). Το μεγαλύτερο ποσοστό των πελατών που αξιολογήθηκαν πως δεν είναι πιθανό να εκπληρώσουν πλήρως τις πιστωτικές τους υποχρεώσεις ('UTPs) ύψους περίπου €76 εκατ. αφορά συγκεκριμένους πελάτες με ιδιόμορφα χαρακτηριστικά που δεν σχετίζονται με το τρέχον μακροοικονομικό περιβάλλον και τηρούν το πρόγραμμα αποπληρωμής τους χωρίς να παρουσιάζουν καθυστερήσεις. Παρά τα υψηλά επιτόκια και τον πληθωρισμό, δεν υπάρχουν μέχρι σήμερα σημαντικές ενδείξεις για επιδείνωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου. Παρά την περιορισμένη αθέτηση των πελατειακών υποχρεώσεων, η επιπλέον παρακολούθηση και οι προβλέψεις σε τομείς και άτομα που είναι ευάλωτοι στο μακροοικονομικό περιβάλλον παραμένουν ούτως ώστε να διασφαλιστεί ότι πιθανές δυσκολίες στην αποπληρωμή εντοπίζονται έγκαιρα, και παρέχονται κατάλληλες λύσεις σε βιώσιμους πελάτες.

Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια με βάση την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΜΕΔ) μειώθηκαν σε €365 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2023, σε σύγκριση με €411 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Ως αποτέλεσμα, τα ΜΕΔ αντιπροσωπεύουν το 3.6% των μεικτών δανείων στις 31 Δεκεμβρίου 2023, σε σύγκριση με 4.0% στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Το ποσοστό κάλυψης των ΜΕΔ ανέρχεται σε 73% στις 31 Δεκεμβρίου 2023, σε σύγκριση με 69% στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Λαμβάνοντας υπόψη τις εμπράγματα εξασφαλίσεις σε εύλογη αξία, τα ΜΕΔ καλύπτονται πλήρως.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου (συνέχεια)

Σχέδιο Ενοίκιο-Έναντι-Δόσης (ΣΕΕΔ)

Τον Ιούλιο 2023, το ΣΕΕΔ εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο και στοχεύει τόσο στη μείωση των ΜΕΔ με υποθήκη κύρια κατοικία όσο και στην προστασία της κύριας κατοικίας των ευάλωτων δανειοληπτών. Τα επιλέξιμα κριτήρια περιλαμβάνουν:

- Δανειολήπτες με δάνεια με υποθήκη κύρια κατοικία που κρίθηκαν ως ΜΕΔ στις 31 Δεκεμβρίου 2021, παρέμειναν ως ΜΕΔ στις 31 Δεκεμβρίου 2022 και έλαβαν επίσης κυβερνητικά επιδόματα κατά την περίοδο από τον Ιανουάριο 2021 μέχρι τον Δεκέμβριο 2022, με την αγοραία αξία της κύριας κατοικίας να μην υπερβαίνει τις €250 χιλ.,
- Δανειολήπτες που είχαν ολοκληρωμένη αίτηση στο σχέδιο ΕΣΤΙΑ και είχαν κριθεί επιλέξιμοι αλλά μη βιώσιμοι, με την αγοραία αξία της κύριας κατοικίας να μην υπερβαίνει τις €350 χιλ., και
- Όλοι οι αιτούντες που είχαν εγκριθεί για το σχέδιο ΕΣΤΙΑ αλλά η ένταξη τους στο σχέδιο είχε τερματιστεί.

Σύμφωνα με το ΣΕΕΔ, οι επιλέξιμοι ιδιοκτήτες ακινήτων θα παραδώσουν εθελοντικά την κυριότητα της κατοικίας τους στην Κυπριακή Εταιρεία Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων ('ΚΕΔΙΠΕΣ'), η οποία έχει εγκριθεί από την Κυβέρνηση για την παροχή και διαχείριση κοινωνικής στέγασης, και θα εξαιρεθούν από το στεγαστικό τους δάνειο, καθώς το κράτος θα καλύπτει πλήρως το απαιτούμενο ενοίκιο εκ μέρους τους. Η ΚΕΔΙΠΕΣ θα προβεί σε νέα εκτίμηση και τεχνικό έλεγχο της κατοικίας των επιλέξιμων αιτούντων και, εφόσον το αποτέλεσμα είναι ικανοποιητικό, θα εγκρίνει την αίτηση και θα καταβάλει στις τράπεζες ποσό ίσο με το 65% της αγοραίας αξίας της κύριας κατοικίας με αντάλλαγμα την αποδέσμευση της υποθήκης, τη διαγραφή του ΜΕΔ και τη μεταβίβαση των τίτλων ιδιοκτησίας του ακινήτου.

Οι επιλέξιμοι αιτούντες, μετά τα πέντε χρόνια, θα έχουν τη δυνατότητα να αγοράσουν την κύρια κατοικία σε ευνοϊκή τιμή, πιο χαμηλή από την αγοραία αξία της.

Το σχέδιο τέθηκε σε εφαρμογή τον Δεκέμβριο 2023. Αναμένεται να δράσει ως ένα ακόμη εργαλείο για την αντιμετώπιση των ΜΕΔ στον τομέα λιανικής τραπεζικής.

Χαρτοφυλάκιο ομολόγων

Το χαρτοφυλάκιο ομολόγων ανέρχεται σε €3,548 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2023, σε σύγκριση με €2,500 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022, αυξημένο κατά 42% σε ετήσια βάση. Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, το χαρτοφυλάκιο αντιπροσωπεύει το 14% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων (εξαιρουμένης της χρηματοδότησης ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ) και αποτελείται από επενδύσεις ύψους €3,117 εκατ. (88%) που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος και επενδύσεις ύψους €431 εκατ. (12%) που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων.

Το χαρτοφυλάκιο ομολόγων που επιμετρείται σε αποσβεσμένο κόστος κρατείται μέχρι τη λήξη του και ως εκ τούτου δεν αναγνωρίζονται κέρδη/ζημιές από μεταβολές στην εύλογη αξία στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων ή στα κεφάλαια του Συγκροτήματος. Αυτό το χαρτοφυλάκιο ομολόγων έχει υψηλή μέση πιστοληπτική αξιολόγηση σε Αα3. Το χαρτοφυλάκιο ομολόγων που επιμετρείται σε αποσβεσμένο κόστος στις 31 Δεκεμβρίου 2023 έχει μη πραγματοποιηθέν κέρδος στην εύλογη αξία ύψους €3 εκατ., αντικατοπτρίζοντας την βελτίωση της αγοραίας αξίας του εν λόγω χαρτοφυλακίου, λόγω της μείωσης των αποδόσεων στα ομόλογα.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Ανάλυση Ισολογισμού (συνέχεια)

Διεύθυνση Διαχείρισης Ακινήτων (Real Estate Management Unit, REMU)

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Ακινήτων (ΔΔΑ) επικεντρώνει την προσοχή της στην πώληση των ακινήτων που προκύπτουν από τις συμφωνίες ανταλλαγής χρέους με ακίνητα. Συνολικά, οι πωλήσεις των ανακτηθέντων ακινήτων από την αρχή του 2019 ανέρχονται σε €0.9 δις και υπερβαίνουν τα ακίνητα ύψους €0.5 δις που ανέλαβε κατά την ίδια περίοδο.

Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, το Συγκρότημα ολοκλήρωσε πωλήσεις ακινήτων ύψους €194 εκατ. (σε σύγκριση με €162 εκατ. κατά έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022), με κέρδη από πωλήσεις ακινήτων ύψους περίπου €11 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (σε σύγκριση με κέρδη ύψους περίπου €16 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022). Οι πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων αφορούν όλες τις κατηγορίες ακινήτων, με 47% των πωλήσεων σε μεικτή αξία κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 να αφορούν γη.

Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, το Συγκρότημα προχώρησε σε εκτέλεση αγοραπωλητήριων συμφωνιών για 569 ακίνητα με τιμή συμβολαίου ύψους €213 εκατ., σε σύγκριση με αγοραπωλητήριες συμφωνίες για 674 ακίνητα, με τιμή συμβολαίου ύψους €184 εκατ. κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα βρισκόταν σε προχωρημένες διαδικασίες για πωλήσεις ακινήτων ύψους €40 εκατ. (τιμή συμβολαίου) στις 31 Δεκεμβρίου 2023, εκ των οποίων τα €29 εκατ. αφορούσαν υπογεγραμμένες αγοραπωλητήριες συμφωνίες (σε σύγκριση με πωλήσεις ακινήτων σε προχωρημένες διαδικασίες ύψους €70 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022, εκ των οποίων τα €47 εκατ. αφορούσαν υπογεγραμμένες αγοραπωλητήριες συμφωνίες).

Η ΔΔΑ ανέλαβε ακίνητα ύψους €21 εκατ. κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, σε σύγκριση με προσθήκες ύψους €86 εκατ. κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022), μέσω συμφωνιών ανταλλαγής χρέους με ακίνητα και ανακτηθέντων ακινήτων.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, η ΔΔΑ διαχειριζόταν ακίνητα λογιστικής αξίας ύψους €878 εκατ. (αποτελούμενα από ακίνητα ύψους €826 εκατ. τα οποία κατηγοριοποιήθηκαν ως 'Απόθεμα ακινήτων' και €52 εκατ. ως 'Επενδύσεις σε Ακίνητα'), εκ των οποίων ακίνητα ύψους €862 εκατ. κατηγοριοποιήθηκαν ως ανακτηθέντα ακίνητα, σε σύγκριση με €1,116 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022 (αποτελούμενα από ακίνητα ύψους €1,041 εκατ. τα οποία κατηγοριοποιήθηκαν ως 'Αποθέματα ακινήτων' και €75 εκατ. ως 'Επενδύσεις σε Ακίνητα').

Εκτός από τα ακίνητα που διαχειρίζεται η ΔΔΑ, ακίνητα που ταξινομούνται ως 'Επενδύσεις σε ακίνητα' με λογιστική αξία ύψους €10 στις 31 Δεκεμβρίου 2023 εκατ., σε σύγκριση με €10 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022, δεν είναι υπό τη διαχείριση της ΔΔΑ.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)**Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων****Συνολικά Έσοδα**

Τα καθαρά έσοδα από τόκους για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €792 εκατ., σε σύγκριση με €370 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 αυξημένα κατά 114% σε ετήσια βάση, επωφελοόμενα από την αύξηση των επιτοκίων των ρευστών διαθέσιμων περιουσιακών στοιχείων και των δανείων, την αύξηση του χαρτοφυλακίου ομολόγων καθώς και τη χαμηλή μετακύλιση της αύξησης των επιτοκίων στο κόστος καταθέσεων (pass-through), παρά τη μείωση στα καθαρά έσοδα από τόκους από τη πώληση ΜΕΔ (μέσω του χαρτοφυλακίου Helix 3) (περίπου €13 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022) και το τέλος των ευνοϊκών όρων του δανεισμού ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ (περίπου €15 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022).

Ο τριμηνιαίος μέσος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθε σε €23,211 εκατ., σε σύγκριση με €22,483 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Η αύξηση οφείλεται στην αύξηση των ρευστών διαθέσιμων περιουσιακών στοιχείων, ως αποτέλεσμα της αύξησης των καταθέσεων κατά περίπου €0.34 δις σε σύγκριση με τις 31 Δεκεμβρίου 2022 και της έκδοσης ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ύψους €0.35 δις.

Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθε σε 3.41%, σε σύγκριση με 1.65% για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Η αύξηση επηρεάστηκε θετικά από το περιβάλλον υψηλών επιτοκίων.

Τα μη επιτοκιακά έσοδα για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €300 εκατ. (σε σύγκριση με €292 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022) και αποτελούνται από καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες ύψους €181 εκατ., καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα ύψους €37 εκατ., καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες ύψους €54 εκατ., καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και πώληση αποθεμάτων ακινήτων ύψους €10 εκατ. και λοιπά έσοδα ύψους €18 εκατ. Η αύξηση των μη επιτοκιακών εσόδων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, οφείλεται στην αύξηση στα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα καθώς και στην αύξηση στο καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες, που αντισταθμίζονται εν μέρει από χαμηλότερα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες.

Τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €181 εκατ., σε σύγκριση με €192 εκατ. για έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Εξαιρώντας τις προμήθειες ρευστότητας και την αμοιβή διαχείρισης σε σχέση με πώληση ΜΕΔ, τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες αυξήθηκαν κατά 6% σε ετήσια βάση, αντικατοπτρίζοντας τις υψηλότερες καθαρές προμήθειες πιστωτικών καρτών καθώς και τις υψηλότερες αμοιβές από εργασίες που αφορούν συναλλαγές.

Τα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €37 εκατ. (αποτελούμενα από καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος ύψους περίπου €28.5 εκατ. και καθαρά κέρδη από χρηματοοικονομικά μέσα ύψους περίπου €8.5 εκατ.), σε σύγκριση με €26 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, αυξημένα κατά 46% σε ετήσια βάση. Η ετήσια αύξηση οφείλεται στα αυξημένα καθαρά κέρδη από χρηματοοικονομικά μέσα. Τα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα αποτελούν έσοδα που παρουνσιάζουν διακυμάνσεις.

Το καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες ανήλθε σε €54 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, σε σύγκριση με €44 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Η ετήσια αύξηση αποδίδεται στη βελτιωμένη προσαρμογή της εμπειρίας που αφορά απαιτήσεις ασφάλισης κλάδου ζωής καθώς και στη μείωση του στοιχείου ζημιάς από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ζωής (που αναγνωρίζεται εκ των προτέρων σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17).

Τα καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €10 εκατ. (αποτελούμενα από καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων ύψους €9 εκατ., καθαρά κέρδη από πώληση επενδύσεων σε ακίνητα ύψους €2 εκατ. και καθαρές ζημιές από επανεκτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα ύψους €1 εκατ.), σε σύγκριση με €13 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 (αποτελούμενα από καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων ύψους €16 εκατ. και καθαρές ζημιές από επανεκτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα ύψους €3 εκατ.). Τα κέρδη ΔΔΑ παρουσιάζουν διακυμάνσεις.

Τα συνολικά έσοδα για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €1,092 εκατ., σε σύγκριση με €662 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, λόγω της ισχυρής αύξησης στα καθαρά έσοδα από τόκους όπως επεξηγείται πιο πάνω.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

Συνολικά Έξοδα

Τα συνολικά έξοδα για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €384 εκατ., σε σύγκριση με €363 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, εκ των οποίων 50% αφορά το κόστος προσωπικού (€192 εκατ.), 39% αφορά τα άλλα λειτουργικά έξοδα (€149 εκατ.) και 11% αφορά τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές (€43 εκατ.).

Το σύνολο λειτουργικών εξόδων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθε σε €341 εκατ. (σε σύγκριση με €325 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022), καθώς οι ενέργειες βελτίωσης της αποδοτικότητας κατά το 2022 αντισταθμίζουν εν μέρει τις πληθωριστικές πιέσεις. Το σύνολο λειτουργικών εξόδων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 περιλάμβαναν πρόβλεψη για παροχές προσωπικού βάσει απόδοσης ύψους περίπου €11 εκατ. (αφορά τόσο το Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων (ΜΣΠΚ) όσο και το Βραχυπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων (ΒΣΠΚ)), κόστος Σχέδιου Εθελούσιας Αποχώρησης ('ΣΕΑ') μικρής κλίμακας ύψους περίπου €7.5 εκατ. και έξοδα ύψους €2.5 εκατ. που αφορούν την εισαγωγή ενός προγράμματος επιβράβευσης των εξυπηρετούμενων δανειοληπτών. Εξαιρουμένων των πιο πάνω, το σύνολο λειτουργικών εξόδων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανέρχεται σε περίπου €320 εκατ., μειωμένο κατά 1% σε ετήσια βάση.

Το κόστος προσωπικού για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθε σε €192 εκατ., σε σύγκριση με €181 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Η αύξηση οφείλεται στο κόστος τερματισμού απασχόλησης προσωπικού ύψους περίπου €7.5 εκατ. καθώς και στην πρόβλεψη για παροχές προσωπικού βάσει απόδοσης ύψους περίπου €11 εκατ., που αντισταθμίζονται εν μέρει από την εξοικονόμηση ως αποτέλεσμα του Σχέδιου Εθελούσιας Αποχώρησης (ΣΕΑ) το οποίο πραγματοποιήθηκε το 2022. Κατά έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, 50 υπάλληλοι πλήρους απασχόλησης εγκρίθηκαν για αποχώρηση από το Συγκρότημα με το συνολικό κόστος να ανέρχεται σε περίπου €7.5 εκατ.

Η πρόβλεψη για παροχές προσωπικού βάσει απόδοσης, αφορά το Βραχυπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων και το Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων. Το Βραχυπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων αφορά μεταβλητή αμοιβή σε επιλέξιμα μέλη του προσωπικού βάσει απόδοσης, τόσο συνολικής απόδοσης ως προς την υλοποίηση της στρατηγικής του Συγκροτήματος όσο και ατομικής απόδοσης.

Κατά τη διάρκεια της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης που πραγματοποιήθηκε τον Μάιο 2022, εγκρίθηκε ειδικό ψήφισμα για τη θέσπιση και εφαρμογή ενός Μακροπρόθεσμου Σχεδίου Παροχής Κινήτρων (ΜΣΠΚ). Τον Δεκέμβριο 2022, το Συγκρότημα παραχώρησε 819,860 μετοχές, κάτω από το ΜΣΠΚ, σε 22 επιλέξιμα μέλη του προσωπικού, που αποτελούν τη Διευρυμένη Εκτελεστική Επιτροπή του Συγκροτήματος. Οι μετοχές που παραχωρήθηκαν τον Δεκέμβριο 2022 εξαρτώνται από την εκπλήρωση κριτηρίων απόδοσης για μία τριετή περίοδο (2022-2024) (με όλους τους όρους απόδοσης να μην είναι όροι απόδοσης της αγοράς). Τον Οκτώβριο 2023, το Συγκρότημα παραχώρησε 479,160 μετοχές σε 21 επιλέξιμα μέλη του προσωπικού, που αποτελούν τη Διευρυμένη Εκτελεστική Επιτροπή του Συγκροτήματος. Οι μετοχές που παραχωρήθηκαν τον Οκτώβριο 2023 εξαρτώνται από την εκπλήρωση κριτηρίων απόδοσης για μία τριετή περίοδο (2023-2025) (με όλους τους όρους απόδοσης να μην είναι όροι απόδοσης της αγοράς). Οι μετοχές θα κατοχυρωθούν σε έξι δόσεις, με την πρώτη δόση να κατοχυρώνεται μετά το τέλος της περιόδου αξιολόγησης και την τελευταία δόση κατά την πέμπτη επέτειο από την ημερομηνία κατοχύρωσης της πρώτης δόσης.

Το Συγκρότημα εργοδοτούσε 2,830 άτομα στις 31 Δεκεμβρίου 2023 σε σύγκριση με 2,889 άτομα στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Τα άλλα λειτουργικά έξοδα για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €149 εκατ., σε σύγκριση με €144 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, και οφείλονται κυρίως στις πληθωριστικές πιέσεις καθώς και στα υψηλότερα έξοδα λόγω της εισαγωγής ενός προγράμματος επιβράβευσης των εξυπηρετούμενων δανειοληπτών μέσω του προγράμματος επιβράβευσης 'Ανταμοιβή'.

Ο ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €43 εκατ. σε σύγκριση με €38 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Η αύξηση οφείλεται στην αύξηση των καταθέσεων κατά €0.34 δις σε ετήσια βάση.

Ο δείκτης κόστος προς έσοδα αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθε σε 31%, σε σύγκριση με 49% για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, μειωμένος κατά 18 ε.μ.. Η μείωση οφείλεται στα υψηλότερα συνολικά έσοδα καθώς και στην πειθαρχημένη διαχείριση εξόδων.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

Κέρδη πριν τη φορολογία και μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία

Τα λειτουργικά κέρδη για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €708 εκατ., σε σύγκριση με €299 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Η αύξηση σε ετήσια βάση οφείλεται στη σημαντική αύξηση στα καθαρά έσοδα από τόκους.

Οι πιστωτικές ζημιές δανείων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €63 εκατ., σε σύγκριση με €47 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 και περιλαμβάνουν αυξημένες πιστωτικές ζημιές δανείων ύψους €19 εκατ. σε συγκεκριμένους πελάτες με ιδιόμορφα χαρακτηριστικά που αξιολογήθηκαν πως δεν είναι πιθανό να εκπληρώσουν πλήρως τις πιστωτικές τους υποχρεώσεις ('UTPs'), παρόλο που τηρούν το πρόγραμμα αποπληρωμής τους χωρίς να παρουσιάζουν καθυστερήσεις.

Η χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθε σε 62 μ.β., σε σύγκριση με χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ύψους 44 μ.β..

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, οι συσσωρευμένες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων, περιλαμβανομένης της αναπροσαρμογής στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση και των πιστωτικών ζημιών για εκθέσεις εκτός ισολογισμού ανήλθαν σε €267 εκατ. (σε σύγκριση με €282 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022) και αναλογούν σε 2.7% των μεικτών δανείων (σε σύγκριση με 2.8% στις 31 Δεκεμβρίου 2022).

Οι απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €53 εκατ., σε σύγκριση με €33 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, αυξημένες κατά €20 εκατ. σε ετήσια βάση, κυρίως λόγω των αυξημένων απομειώσεων σε συγκεκριμένα, μεγάλα, μη ρευστοποιήσιμα ακίνητα της ΔΔΑ.

Οι προβλέψεις για επιδικίες, απαιτήσεις, κανονιστικά θέματα και άλλα θέματα (μετά από αναστροφές) για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €28 εκατ., σε σύγκριση με €11 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Η ετήσια αύξηση οφείλεται κυρίως στις προβλέψεις που αφορούν συγκεκριμένα παλαιά και μη κύρια θέματα καθώς και με τις διαδικασίες μείωσης και πώλησης παλαιών και μη κύριων εκθέσεων του Συγκροτήματος.

Τα κέρδη πριν τη φορολογία και μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €564 εκατ., σε σύγκριση με €208 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Κέρδη μετά τη φορολογία (αναλογούνται στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)

Η χρέωση φορολογίας για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθε σε €73 εκατ., σε σύγκριση με €31 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Κατά τη διάρκεια του 2023, η χρέωση φορολογίας περιλαμβάνει επίσης πίστωση σε σχέση με την αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που αφορούν προσωρινές διαφορές ύψους περίπου €10 εκατ.

Στις 22 Δεκεμβρίου 2022, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε την Οδηγία 2022/2523 που προνοεί για ελάχιστο πραγματικό φορολογικό συντελεστή ύψους 15% για τις παγκόσμιες δραστηριότητες μεγάλων πολυεθνικών συγκροτημάτων (φορολογία του Πυλώνα Δύο). Η Οδηγία που ακολουθεί πιστά το Περιεκτικό Πλαίσιο του ΟΟΣΑ για τη διάβρωση της φορολογικής βάσης και τη μετατόπιση κερδών (BEPS) έπρεπε να ενσωματωθεί από τα κράτη μέλη το 2023 και θα τεθεί σε ισχύ την 1 Ιανουαρίου 2024. Στην Κύπρο, η νομοθεσία δεν έχει ουσιαστικά θεσπιστεί κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, ωστόσο αναμένεται να τεθεί σε ισχύ εντός του 2024. Το Συγκρότημα αναμένει ότι θα εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του προκαταρτικού νομοσχεδίου και έχει προβεί σε εκτίμηση της πιθανής έκθεσης σε φορολογία του Πυλώνα Δύο, η οποία εκτιμάται επί του παρόντος να κυμανθεί μέχρι και το 2% της κερδοφορίας πριν τη φορολογία. Ωστόσο, η πραγματική επίπτωση θα εξαρτηθεί από τις παραμέτρους της ενοποιημένης κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος κατά τη στιγμή της εφαρμογής. Λόγω της πολυπλοκότητας του υπολογισμού που προκύπτει από αυτούς τους κανόνες και το γεγονός ότι η τελική νομοθεσία δεν έχει ακόμη εφαρμοστεί, οι επιπτώσεις της μεταρρύθμισης εξακολουθούν να εξετάζονται για την περαιτέρω βελτιστοποίηση της ποσοτικοποίησης ενόψει της πρώτης λογιστικής αναγνώρισης του πρόσθετου φορολογικού εξόδου στους ενοποιημένους λογαριασμούς του Συγκροτήματος το 2024.

Τα κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €489 εκατ., σε σύγκριση με €174 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση (συνέχεια)

Ανάλυση Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων (συνέχεια)

Κέρδη μετά τη φορολογία (αναλογούνται στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) (συνέχεια)

Τα έξοδα από συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλα έξοδα μετασχηματισμού – οργανικά για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €2 εκατ., σε σύγκριση με €11 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Τα κέρδη μετά τη φορολογία από οργανικές δραστηριότητες (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €487 εκατ., σε σύγκριση με €163 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Σε συνέχεια της ολοκλήρωσης του Project Helix 3, δεν αναγνωρίστηκαν προβλέψεις/καθαρά κέρδη/(ζημιές) σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Τα έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ήταν μηδενικά, σε σύγκριση με €3 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 (τα οποία σχετίζονται με τις συμφωνίες πώλησης χαρτοφυλακίων ΜΕΔ).

Τα έξοδα αναδιάρθρωσης τα οποία αφορούν το Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού (ΣΕΑ) για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 ύψους €104 εκατ. αφορούν κυρίως το Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού (ΣΕΑ), το οποίο πραγματοποιήθηκε κατά το τρίτο τρίμηνο 2022. Τον Ιούλιο 2022 το Συγκρότημα ολοκλήρωσε το Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού (ΣΕΑ), το οποίο οδήγησε στη μείωση του μόνιμου προσωπικού του Συγκροτήματος κατά 16%, με συνολικό κόστος ύψους €101 εκατ.. Η ετήσια μεικτή εξοικονόμηση υπολογίστηκε σε περίπου €37 εκατ. ή 19% του κόστους προσωπικού με περίοδο απόσβεσης 2.7 έτη.

Τα κέρδη μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €487 εκατ., και αντιστοιχούν σε Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) ύψους 24.8%, σε σύγκριση με €57 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 (και με Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) ύψους 3.2%). Η απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (Return on Tangible Equity, ROTE) εξαιρουμένων των ποσών που προορίζονται για διανομή, αυξάνεται σε 25.3%, σε σύγκριση με την απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (Return on Tangible Equity, ROTE) εξαιρουμένων των ποσών που προορίζονται για διανομή ύψους 3.3% για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, υπολογισμένο στην ίδια βάση. Η προσαρμοσμένη επαναλαμβανόμενη κερδοφορία (που ορίζεται ως τα κέρδη του Συγκροτήματος μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας), λαμβάνοντας υπόψη τις διανομές λοιπών συμμετοχικών τίτλων όπως την πληρωμή κουπονιού στους κατόχους των Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1), ανήλθε σε €455 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, σε σύγκριση με €147 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Λειτουργικό Περιβάλλον

Ο πόλεμος και οι γεωπολιτικές εξελίξεις μπορούν να προκαλέσουν μεγάλη αναστάτωση στην οικονομία και την κοινωνία. Εν τω μεταξύ, οι πόλεμοι συνεχίζουν να μαινόνται στην Ουκρανία και στη Μέση Ανατολή, αυξάνοντας την αβεβαιότητα και την αστάθεια. Οι επιθέσεις κατά της θαλάσσιας ναυσιπλοΐας στην Ερυθρά Θάλασσα από τους Χούτοι στην Υεμένη, αντανακλούν αυτή την αβεβαιότητα. Οι επιθέσεις αναγκάζουν πολλούς μεταφορείς να αλλάξουν δρομολόγιο προσθέτοντας ημέρες και κόστος στη θαλάσσια μεταφορά, γεγονός που τελικά θα ενισχύσει τις πληθωριστικές πιέσεις, με επιπτώσεις στη νομισματική πολιτική.

Σύμφωνα με τις Χειμερινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η αύξηση του ΑΕΠ για το 2023 εκτιμάται σε 0.5% τόσο στην ΕΕ όσο και στη ζώνη του ευρώ. Μελλοντικά, ο ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται να αυξηθεί ελαφρώς στη ζώνη του ευρώ, στο 0.8% το 2024 και στο 1.5% το 2025. Ο πληθωρισμός βάσει του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή προβλέπεται να μειωθεί από 5.4% το 2023 σε 2.7% το 2024 και σε 2.2% το 2025, υπό την προϋπόθεση ότι οι υπόλοιπες συνθήκες θα παραμείνουν οι ίδιες. Η αβεβαιότητα και οι μειωτικοί κίνδυνοι για τις οικονομικές προοπτικές έχουν αυξηθεί τους τελευταίους μήνες, κυρίως σε σχέση με την εξέλιξη του γεωπολιτικού περιβάλλοντος.

Ο ρυθμός ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας σε πραγματικούς όρους, ανήλθε κατά μέσο όρο σε 2.5% τα τέσσερα τρίμηνα του 2023 και αντιστοιχούσε σε 3.1%, 2.1%, 2.2% και 2.4% το πρώτο, δεύτερο, τρίτο και τέταρτο τρίμηνο. Το εμπόριο, οι μεταφορές και ο τουρισμός, συνεισέφεραν περισσότερο από το ήμισυ της καταγεγραμμένης ανάπτυξης κατά την περίοδο αυτή. Ο τομέας των καταλυμάτων, που βασίζεται στον τουρισμό, συνεχίζει να αντανακλά την ανάκαμψη μετά την κατάρρευση λόγω του Covid και έτσι η αντίστοιχη συμβολή στον συνολικό ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας είναι υψηλότερη από την κανονική. Άλλες σημαντικές συμβολές προήλθαν από τους τομείς των πληροφοριών και των επικοινωνιών, της βιομηχανίας και της δημόσιας διοίκησης, της εκπαίδευσης και της υγείας. Οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και οι επαγγελματικές υπηρεσίες είχαν μικρή αρνητική συμβολή.

Η ιδιωτική κατανάλωση αυξήθηκε σημαντικά υποστηριζόμενη από την υψηλή απασχόληση και την αύξηση των μισθών. Η αυτόματη μερική τιμαριθμική αναπροσαρμογή (ΑΤΑ) των μισθών μετρίασε κάπως την αρνητική επίδραση των αυξημένων τιμών στην κατανάλωση. Οι επενδύσεις, ιδίως στις κατασκευές κατοικιών, υποστηρίχθηκαν από το καθεστώς επιδότησης των επιτοκίων για τα ενυπόθηκα δάνεια και την εισροή ξένων εταιρειών.

Στην αγορά εργασίας, η αύξηση της απασχόλησης επιβραδύνθηκε τα τρία πρώτα τρίμηνα του 2023, με μέσο ποσοστό αύξησης 0.8% σε σύγκριση με 3.2% και 2.8% αντίστοιχα για το 2021 και το 2022. Το ποσοστό ανεργίας συνέχισε να μειώνεται από 6.8% κατά μέσο όρο το 2022, σε 6.0% το τρίτο τρίμηνο του 2023, εποχικά προσαρμοσμένο.

Ο πληθωρισμός με βάση τον Εναρμονισμένο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, μειώθηκε στο 3.9% κατά μέσο όρο το 2023 στην Κύπρο και σε 5.4% στη ζώνη του ευρώ, από 8.1% κατά μέσο όρο το 2022 στην Κύπρο (και 8.4% κατά μέσο όρο στη ζώνη του ευρώ). Ο βασικός πληθωρισμός το 2023 (που ορίζεται ως ο συνολικός πληθωρισμός εξαιρουμένης της ενέργειας και των τροφίμων), ανήλθε σε 2.8% στην Κύπρο και 4.9% στη ζώνη του ευρώ. Η μείωση του συνολικού πληθωρισμού οφείλεται στις μη βασικές συνιστώσες της ενέργειας και των τροφίμων, ενώ ο βασικός πληθωρισμός παρέμεινε περισσότερο επίμονος. Ο εναρμονισμένος πληθωρισμός αναμένεται ότι θα συνεχίσει να επιβραδύνεται μεσοπρόθεσμα υποχωρώντας περίπου στο 2.4% και 2.1% αντίστοιχα το 2024 και το 2025 σύμφωνα με τις Χειμερινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, λαμβάνοντας υπόψη την πτώση των τιμών της ενέργειας και τα μέτρα στήριξης από την Κυβέρνηση.

Η τουριστική δραστηριότητα συνέχισε να βελτιώνεται το 2023 μετά τις ισχυρές επιδόσεις του 2022. Οι αφίξεις αυξήθηκαν κατά 20.1% σε σχέση με το προηγούμενο έτος, φθάνοντας τα 3.8 εκατ. άτομα, που αντιστοιχεί στο 97% των αφίξεων του 2019, πριν από την πανδημία. Παρομοίως, οι εισπράξεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 αυξήθηκαν κατά 22.6% και ανήλθαν σχεδόν στα €3 δις για το έτος, ξεπερνώντας τις συνολικές εισπράξεις την αντίστοιχη περίοδο του 2019.

Στα δημόσια οικονομικά, υπήρξαν σημαντικές βελτιώσεις στη δημοσιονομική δυναμική συμπεριλαμβανομένων των δεικτών οικονομικής βιωσιμότητας του χρέους. Η βελτίωση των δημοσίων οικονομικών το 2021 στηρίχθηκε στη σημαντική αύξηση των εσόδων της γενικής κυβέρνησης και στη σχετική μείωση των κρατικών δαπανών. Το αποτέλεσμα ήταν η μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος στο 1.9% του ΑΕΠ, από έλλειμμα 5.7% του ΑΕΠ το 2020. Το 2022 το δημοσιονομικό πλεόνασμα ανήλθε στο 2.4% του ΑΕΠ και το δημόσιο χρέος μειώθηκε στο 85.6% του ΑΕΠ από 99.3% του ΑΕΠ το 2021. Το δημοσιονομικό πλεόνασμα το 2023 εκτιμάται στο 2.4% του ΑΕΠ, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Υπουργείου Οικονομικών της Κύπρου, με το ακαθάριστο χρέος να μειώνεται στο 78.4% του ΑΕΠ. Το δημοσιονομικό ισοζύγιο προβλέπεται να παραμείνει πλεονασματικό στο 2.1% του ΑΕΠ το 2024 και στο 2.5% το 2025. Το ακαθάριστο χρέος θα μειωθεί σημαντικά σε σχέση με το ΑΕΠ, στο 71.5% και 66.3% αντίστοιχα, λόγω της αύξησης του ονομαστικού ΑΕΠ και των σημαντικών δημοσιονομικών πλεονασμάτων. Οι δείκτες οικονομικής βιωσιμότητας του χρέους είναι ευνοϊκοί και αναμένεται να παραμείνουν σταθεροί το 2023-2024, καθώς οι ακαθάριστες χρηματοδοτικές ανάγκες είναι ήπιες και το ταμειακό απόθεμα ασφαλείας παρέχει στην κυβέρνηση υψηλό βαθμό χρηματοδοτικής ευελιξίας.

Λειτουργικό Περιβάλλον (συνέχεια)

Η ΕΚΤ άφησε αμετάβλητα τα επιτόκιά της στην τελευταία συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου στις 7 Μαρτίου 2024. Το επιτόκιο πράξεων ελάχιστης αναχρηματοδότησης παρέμεινε στο 4.5%, σε σύγκριση με μηδέν κατά την έναρξη του κύκλου αυστηροποίησης της νομισματικής πολιτικής τον Ιούλιο 2021, ενώ το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων της ΕΚΤ διαμορφώθηκε στο 4.0%, σε σύγκριση με -50 μ.β. τον Ιούλιο 2021. Η πολιτική της ΕΚΤ παραμένει επικεντρωμένη στον στόχο της μείωσης του πληθωρισμού στον μεσοπρόθεσμο στόχο του 2% σε εύθετο χρόνο, και ως εκ τούτου τα επιτόκια θα παραμείνουν σε επαρκώς περιοριστικά επίπεδα για όσο διάστημα χρειαστεί.

Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια (ΜΕΔ) συνέχισαν την πτωτική τους πορεία κυρίως λόγω των πακέτων πωλήσεων από τις δύο μεγαλύτερες τράπεζες. Το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων ως προς το σύνολο των μεικτών δανείων ανήλθε σε 8.3% στο τέλος Νοεμβρίου 2023, σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, σε σύγκριση με 9.5% στο τέλος Δεκεμβρίου 2022. Το αντίστοιχο ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων στον τομέα των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων ανήλθε σε 7.1% και στον τομέα των νοικοκυριών σε 10.5%. Το ύψος του ιδιωτικού δανεισμού συνέχισε να μειώνεται με τα συνολικά δάνεια προς τους κατοίκους Κύπρου, εξαιρουμένου του Δημοσίου, να μειώνονται σε περίπου 68% του ΑΕΠ στο τέλος Δεκεμβρίου 2023. Οι νέες χορηγήσεις το 2023 παρέμειναν περίπου στα ίδια επίπεδα του 2022, παρουσιάζοντας σημάδια επιβράδυνσης το τελευταίο τρίμηνο του έτους, ιδίως σε σχέση με τα στεγαστικά δάνεια, αντανakλώντας τις αυστηρότερες νομισματικές συνθήκες που επικρατούν.

Πιστοληπτικές αξιολογήσεις

Οι αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας της κυπριακής κυβέρνησης έχουν βελτιωθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια, αντανakλώντας τους μειωμένους κινδύνους του τραπεζικού τομέα, τη μεγαλύτερη οικονομική ανθεκτικότητα και τη συνεχή βελτίωση των δημοσίων οικονομικών. Η Κύπρος έχει επιδείξει πολιτική δέσμευση για τη διόρθωση των δημοσιονομικών ανισορροπιών μέσω μεταρρυθμίσεων, και για την αναδιάρθρωση του τραπεζικού της συστήματος. Το δημόσιο χρέος παραμένει υψηλό σε σχέση με το ΑΕΠ, αλλά οι μεγάλης κλίμακας αγορές περιουσιακών στοιχείων από την ΕΚΤ εξασφαλίζουν ευνοϊκό κόστος χρηματοδότησης για την Κύπρο και άφθονη ρευστότητα στην αγορά κρατικών ομολόγων.

Τον Δεκέμβριο 2023, ο οίκος Fitch Ratings επιβεβαίωσε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική ικανότητα της Κύπρου σε ξένο νόμισμα στο 'BBB' και αναβάθμισε τις προοπτικές από σταθερές σε θετικές. Αυτό ακολουθεί την επιβεβαίωση της μακροπρόθεσμης πιστοληπτικής αξιολόγησης σε ξένο νόμισμα με σταθερές προοπτικές τον Ιούνιο του 2023 και την αντίστοιχη αναβάθμιση τον Μάρτιο του 2023. Η αναβάθμιση και η επιβεβαίωση αντικατοπτρίζουν τη βελτίωση των δημοσίων οικονομικών και του δημόσιου χρέους, καθώς και την ισχυρή αύξηση του ΑΕΠ, την ανθεκτικότητα της κυπριακής οικονομίας σε εξωτερικούς κλυδωνισμούς και τη βελτίωση του τραπεζικού τομέα σε σχέση με την ποιότητα του ενεργητικού του.

Τον Σεπτέμβριο 2023, ο οίκος Moody's Investors Service αναβάθμισε τις μακροπρόθεσμες αξιολογήσεις της Κυπριακής Κυβέρνησης και του μη εξασφαλισμένου, με εξοφλητική προτεραιότητα ομολόγου, στη βαθμίδα Baa2 από Ba1. Οι προοπτικές αναθεωρήθηκαν σε σταθερές από θετικές. Πρόκειται για αναβάθμιση των αξιολογήσεων της Κυπριακής Κυβέρνησης κατά δύο βαθμίδες, η οποία αντανakλά την ευρεία και διαρκή βελτίωση του πιστωτικού προφίλ της χώρας ως αποτέλεσμα των προηγούμενων και συνεχιζόμενων οικονομικών, δημοσιονομικών και τραπεζικών μεταρρυθμίσεων. Η οικονομική ανθεκτικότητα έχει βελτιωθεί και οι μεσοπρόθεσμες προοπτικές ανάπτυξης παραμένουν ισχυρές. Η δημοσιονομική ισχύς έχει επίσης βελτιωθεί σημαντικά, με θετική τάση του χρέους, και υγιείς μετρήσεις για την οικονομική βιωσιμότητα του χρέους. Οι σταθερές προοπτικές εξισορροπούν τις θετικές πιστωτικές τάσεις με τις προκλήσεις που παραμένουν.

Επιπλέον, η S&P Global Ratings αναθεώρησε τις προοπτικές της Κύπρου σε θετικές από σταθερές τον Σεπτέμβριο του 2023 και επιβεβαίωσε τις μακροπρόθεσμες αξιολογήσεις της Κύπρου σε τοπικό και ξένο νόμισμα στο BBB. Οι θετικές προοπτικές αντανakλούν τη συνεχιζόμενη μακροοικονομική ομαλοποίηση μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση της χώρας το 2012-2013, με την κυβέρνηση να βρίσκεται σε καλό δρόμο για την επίτευξη σταθερών δημοσιονομικών πλεονασμάτων και τη μείωση του ποσοστού χρέους προς ΑΕΠ τα επόμενα χρόνια. Οι θετικές προοπτικές αντανakλούν επίσης τη σημαντική πρόοδο που έχει σημειωθεί στον τραπεζικό τομέα.

Επίσης, τον Σεπτέμβριο 2023, η DBRS Ratings GmbH (DBRS Morningstar) αναβάθμισε τις μακροπρόθεσμες αξιολογήσεις των ομολόγων της Κυπριακής Δημοκρατίας σε ξένο και τοπικό νόμισμα από BBB σε BBB (υψηλό) και διατήρησε την τάση σταθερή. Η αναβάθμιση οφείλεται στην πρόσφατη μείωση του δημόσιου χρέους και στην προσδοκία ότι οι δείκτες του δημόσιου χρέους θα συνεχίσουν να βελτιώνονται τα επόμενα χρόνια, ενώ η οικονομική ανάπτυξη αναμένεται να παραμείνει από τις υψηλότερες στην Ευρωζώνη. Η σταθερή προοπτική εξισορροπεί την ευνοϊκή δημοσιονομική δυναμική με τους καθοδικούς κινδύνους στις οικονομικές προοπτικές.

Στρατηγική και Προοπτικές

Το όραμα του Συγκροτήματος είναι να δημιουργήσει συνεργασίες δια βίου με τους πελάτες του, καθοδηγώντας και στηρίζοντάς τους σε μια εξελισσόμενη παγκόσμια οικονομία.

Οι βασικοί πυλώνες της στρατηγικής του Συγκροτήματος παραμένουν ως έχουν:

- Ενίσχυση εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων, με ενίσχυση της δημιουργίας εσόδων μέσω της αύξησης ποιοτικού νέου δανεισμού, τη διαφοροποίηση σε τραπεζικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες με χαμηλότερες απαιτήσεις κεφαλαίου (όπως Ασφαλιστικού κλάδου και Ψηφιακής Οικονομίας) καθώς και τη συνετή διαχείριση της ρευστότητας του Συγκροτήματος
- Επίτευξη ορθολογιστικού μοντέλου λειτουργίας, με συνεχή επικέντρωση στην αποδοτικότητα μέσω περαιτέρω αυτοματοποιήσεων που στηρίζονται στον ψηφιακό μετασχηματισμό
- Διατήρηση της ισχυρής ποιότητας δανειακού χαρτοφυλακίου, μέσω της διατήρησης ποιοτικού νέου δανεισμού μέσω αυστηρών πρακτικών, της ομαλοποίησης της χρέωσης πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) και της μείωσης των άλλων απομειώσεων
- Ενίσχυση της οργανωτικής ανθεκτικότητας και της πολιτικής για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα (Environmental, Social and Governance, ESG), με το να έχει ηγηθεί της μετάβασης της Κύπρου σε ένα βιώσιμο μέλλον και να δημιουργήσει έναν οργανισμό με όραμα για το μέλλον συμπεριλαμβανοντας τα θέματα ΠΚΔ σε όλους τους τομείς.

Το 2023, σημειώθηκε γρήγορη και απότομη αύξηση στα επιτόκια, και σε συνδυασμό με την υψηλή ρευστότητα στον ισολογισμό του Συγκροτήματος, οδήγησαν στη σημαντική αύξηση στα καθαρά έσοδα από τόκους του Συγκροτήματος. Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, τα καθαρά έσοδα από τόκους υπερδιπλασιάστηκαν σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, με αποτέλεσμα τη δημιουργία ισχυρής κερδοφορίας. Συνολικά, το Συγκρότημα πέτυχε Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) ύψους 24.8% (ή Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) εξαιρουμένων των ποσών που προορίζονται για διανομή, ύψους 25.3%) για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, ξεπερνώντας σημαντικά τους στόχους που έθεσε κατά την Εκδήλωση Ενημέρωσης Επενδυτών ('Investor Update Event') που πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο 2023.

Σύμφωνα με τον μέσο όρο των εκτιμωμένων επιτοκίων της αγοράς τον Ιανουάριο 2024, το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων της ΕΚΤ αναμένεται να διαμορφωθεί κατά μέσο όρο στο 3.4% για το 2024 (σε σύγκριση με 3.3% κατά το 2023), με τις πιο πρόσφατες εκτιμήσεις τις αγοράς να δείχνουν μεγάλη διακύμανση στη πορεία των μειώσεων των επιτοκίων. Το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων της ΕΚΤ αναμένεται να ομαλοποιηθεί μέχρι το 2025, και αναμένεται να μειωθεί σε 2.7% μέχρι το τέταρτο τρίμηνο του 2024 και σε 2.0% μέχρι το τέταρτο τρίμηνο του 2025. Τα επιτόκια Euribor έχουν ήδη ξεκινήσει να μεταβάλλονται εν αναμονή των μεταβολών αυτών, με το Euribor 6 μηνών να αναμένεται να διαμορφωθεί κατά μέσο όρο στο 3.2% το 2024 (σε σύγκριση με 3.7% κατά το 2023), σύμφωνα με τον μέσο όρο των εκτιμωμένων επιτοκίων της αγοράς τον Ιανουάριο 2024. Ως αποτέλεσμα, τα καθαρά έσοδα από τόκους του Συγκροτήματος αναμένεται να υπερβούν τα €670 εκατ. (σε σύγκριση με μεγαλύτερα από €625 εκατ. όπως είχε προηγουμένως τεθεί ως στόχος τον Ιούνιο 2023), και αναμένεται να έχουν μειωτική τάση σε τριμηνιαία βάση. Ο στόχος για τα καθαρά έσοδα από τόκους βασίζεται στα πιο κάτω:

- Αύξηση της μετακύλισης των επιτοκίων στο κόστος των εμπρόθεσμων καταθέσεων ('pass-through') σε 40% κατά μέσο όρο το 2024, από 18% κατά το τέταρτο τρίμηνο 2023. Αναμένεται σταδιακή μετακύλιση της μείωσης των επιτοκίων στις νέες καταθέσεις, ενώ αναμένεται αργή μετακύλιση επιτοκίων στις υφιστάμενες καταθέσεις το 2025,
- Σταδιακή αλλαγή στο μείγμα καταθέσεων, ως προς τις εμπρόθεσμες καταθέσεις από 32% στις 31 Δεκεμβρίου 2023 σε περίπου 45% μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2024,
- Χαμηλή μονοπήφια ετήσια αύξηση των δανείων, καθώς αναμένεται ανατιμολόγηση των δανείων σε πιο χαμηλά επιτόκια Euribor (εν αναμονή των μειώσεων στο επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων της ΕΚΤ),
- Το χαρτοφυλάκιο ομολόγων αναμένεται να συνεχίσει να αυξάνεται, ανάλογα με τις συνθήκες αγοράς, με αποτέλεσμα να αντιπροσωπεύει περίπου το 16% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων στις 31 Δεκεμβρίου 2024, επωφελούμενο επίσης από την αντικατάσταση των ομολόγων που λήγουν σε υψηλότερα επιτόκια, και
- Υψηλότερο κόστος χρηματοδότησης, αντικατοπτρίζοντας τη συνολική επίδραση για το έτος που προκύπτει από την έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας το 2023 καθώς και μελλοντικές εκδόσεις με σκοπό την κάλυψη της ελάχιστης απαίτησης για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (MREL) του 2024.

Στρατηγική και Προοπτικές (συνέχεια)

Επιπρόσθετα, καθώς το μεγαλύτερο ποσοστό των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος φέρει κυμαινόμενο επιτόκιο, το Συγκρότημα εφαρμόζει ενέργειες για τη μείωση της μεταβολής των καθαρών εσόδων από τόκους λόγω της διακύμανσης των επιτοκίων ('sensitivity'), μετατρέποντας μερικά από τα περιουσιακά στοιχεία με κυμαινόμενο επιτόκιο σε περιουσιακά στοιχεία σταθερού επιτοκίου. Κατά το 2023, αυτές οι ενέργειες περιλαμβάναν την επένδυση σε ομόλογα με σταθερό επιτόκιο, την έναρξη συμφωνιών επαναπώλησης τίτλων ('reverse repos'), την προσφορά δανεισμού με σταθερό επιτόκιο και τη συμμετοχή σε συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίων (λήψη σταθερού επιτοκίου και πληρωμή κυμαινόμενου) στα ομολογιακά δάνεια και στις υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης. Ταυτόχρονα, περίπου το ένα πέμπτο του δανειακού χαρτοφυλακίου του Συγκροτήματος συνδέεται με το βασικό επιτόκιο της Τράπεζας, το οποίο αποτελεί φυσική αντιστάθμιση ('natural hedge') του κόστους καταθέσεων. Συνολικά, οι πιο πάνω ενέργειες οδήγησαν στη μείωση της μεταβολής των καθαρών εσόδων από τόκους λόγω της διακύμανσης των επιτοκίων ('sensitivity') (σε παράλληλη μεταβολή κατά 100 μ.β. των επιτοκίων) κατά €16 εκατ. το 2023, σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Το Συγκρότημα σκοπεύει να αυξήσει το συνολικό ποσό αντιστάθμισης ('structural hedging') κατά περίπου €4-5 δις μέχρι το τέλος του 2024, ανάλογα με τις συνθήκες αγοράς, μέσω της εν μέρει αντιστάθμισης ('partial hedge') των καταθέσεων που η τιμολόγηση τους δεν μεταβάλλεται με την διακύμανση των επιτοκίων ('non-rate sensitive deposits'), συμμετέχοντας σε συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίων (λήψη σταθερού επιτοκίου και πληρωμή κυμαινόμενου), μέσω της περαιτέρω επένδυσης σε ομόλογα σταθερού επιτοκίου, μέσω της επιπρόσθετης συμμετοχής σε συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων ('reverse repos') και μέσω της συνεχιζόμενης παροχής δανεισμού με σταθερό επιτόκιο. Ως αποτέλεσμα, η μείωση της μεταβολής των καθαρών εσόδων από τόκους λόγω της διακύμανσης των επιτοκίων ('sensitivity') αναμένεται να μειωθεί περαιτέρω κατά περίπου €30-40 εκατ. μέχρι το τέλος του 2024.

Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα στοχεύει στη συνεχή αύξηση των εσόδων μέσω διάφορων πρωτοβουλιών με χαμηλότερες κεφαλαιακές απαιτήσεις, με έμφαση στα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες, στις ασφαλιστικές και στις μη τραπεζικές υπηρεσίες, ενισχύοντας περαιτέρω το διαφοροποιημένο επιχειρηματικό του μοντέλο. Τα μη επιτοκιακά έσοδα συμβάλλουν σημαντικά στην κερδοφορία του Συγκροτήματος και κάλυπταν κατά μέσο όρο στο παρελθόν περίπου 80% των συνολικών λειτουργικών εξόδων. Για το 2024 και 2025, τα μη επιτοκιακά έσοδα αναμένεται να συνεχίσουν να καλύπτουν περίπου 70-80% των συνολικών λειτουργικών εξόδων του Συγκροτήματος, υποστηριζόμενα από την αύξηση στα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες με ρυθμό ανάλογο με την αναμενόμενη οικονομική ανάπτυξη.

Η πειθαρχημένη διαχείριση εξόδων παραμένει σημαντική προτεραιότητα για το Συγκρότημα. Ο στόχος για το δείκτη κόστος προς έσοδα αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές για το 2024 ύψους περίπου 40% παραμένει, αντανakλώντας κυρίως χαμηλότερα έσοδα ως αποτέλεσμα των μειωμένων επιτοκίων.

Όσο αφορά την ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου, ο στόχος για ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια στις 31 Δεκεμβρίου 2024 αναβαθμίζεται και αναμένεται να ανέλθει σε περίπου 3%, καθώς παραμένει ο στόχος για ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια μικρότερο από 3% στις 31 Δεκεμβρίου 2025. Η χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) αναμένεται να κινηθεί προς ομαλοποίηση σε 40-50 μ.β για το 2024 και 2025.

Από το 2019, το ακίνητα που διαχειρίζεται η Διεύθυνση Διαχείρισης Ακινήτων (ΔΔΑ) μειώνονται συνεχώς, με τις πωλήσεις να υπερβαίνουν τη λογιστική αξία των ακινήτων που ανέλαβε κατά την ίδια περίοδο, καθώς οι προσθήκες παραμένουν σημαντικά μειωμένες ακολουθώντας τη μείωση κινδύνου στον ισολογισμό. Οι πωλήσεις ακινήτων που διαχειρίζεται η ΔΔΑ αναμένεται να συνεχιστούν, με τις προσθήκες να παραμένουν σε χαμηλά επίπεδα. Επομένως, ο στόχος για μείωση του χαρτοφυλακίου που διαχειρίζεται η ΔΔΑ σε περίπου €0.5 δις μέχρι το τέλος του 2025 παραμένει.

Συνολικά, το Συγκρότημα συνεχίζει να αναμένει την επίτευξη Απόδοσης Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) πάνω από 17% για το 2024 (υπολογισμένος σε Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ύψους 15% και εξαιρουμένης της πρόβλεψης για διανομή), που αντιστοιχεί σε δημιουργία CET1 κεφαλαίου μεταξύ 200 και 250 μ.β. ετησίως, πριν την αφαίρεση της αναμενόμενης διανομής. Επιπρόσθετα, ο στόχος για Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) πάνω από 16% για το 2025 παραμένει (υπολογισμένος σε Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ύψους 15% και εξαιρουμένης της πρόβλεψης για διανομή), αντικατοπτρίζοντας τα χαμηλότερα επιτόκια (το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων της ΕΚΤ αναμένεται να διαμορφωθεί κατά μέσο όρο σε 2.2% για το 2025).

Ο στόχος του Συγκροτήματος για παροχή σταθερής απόδοσης στους μετόχους παραμένει. Η διανομή αναμένεται να σημειώνει συντηρητικά σταδιακή αύξηση, με στόχο το ποσοστό ('payout ratio') να κυμαίνεται μεταξύ 30-50% της προσαρμοσμένης επαναλαμβανόμενης κερδοφορίας του Συγκροτήματος, και περιλαμβάνει τη διανομή σε μετρητά και την επαναγορά ιδίων μετοχών της Εταιρίας.

Στρατηγική και Προοπτικές (συνέχεια)

Οι στόχοι του Συγκροτήματος παρουσιάζονται πιο κάτω:

Κύριοι Δείκτες	2024 (Ιούνιος 2023)	2025 (Ιούνιος 2023)	2024 (Φεβρουάριος 2024)
Καθαρά έσοδα από τόκους Μέσος όρος επιτοκίου διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων της ΕΚΤ	>€625 εκατ. 3.1%	Σε πιο χαμηλά επίπεδα από το 2024 2.5%	>€670 εκατ. 3.4%
Δείκτης κόστος προς έσοδα ¹	Περίπου 40%	Περίπου 40% (mid 40s)	Περίπου 40%
Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE), υπολογισμένη σε Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ύψους 15%	>17%	>16%	>17% ⁵
Δείκτης ΜΕΔ προς δάνεια	<4%	<3%	Περίπου 3%
Χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk)	Αναμένεται να ομαλοποιηθεί μεσοπρόθεσμα σε περίπου 40-50 μ.β.		Αναμένεται να κινηθεί σε ομαλά επίπεδα, ύψους 40-50 μ.β
Κεφάλαιο	Δημιουργία οργανικού κεφαλαίου ² μεταξύ 200 και 250 μ.β. ετησίως, πριν την αφαίρεση της διανομής Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ύψους περίπου 19% μέχρι το τέλος του 2025		Δημιουργία Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) μεταξύ 200 και 250 μ.β. πριν την αφαίρεση της διανομής ³
Διανομή	Συντηρητικά σταδιακή αύξηση, με στόχο το ποσοστό ('payout ratio') να κυμαίνεται μεταξύ 30-50% ⁴		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές 2. Βασισμένο στα κέρδη πριν τη φορολογία (πριν την αφαίρεση της διανομής) 3. Ετήσια αύξηση στο Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1), πριν την αφαίρεση της διανομής 4. Το ποσοστό διανομής ('payout ratio') υπολογίζεται στην προσαρμοσμένη επαναλαμβανόμενη κερδοφορία, που ορίζεται ως τα κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας), λαμβάνοντας υπόψιν τις διανομές για τους λοιπούς συμμετοχικούς τίτλους, όπως την πληρωμή κουπονιού στους κατόχους Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1. Οποιαδήποτε διανομή υπόκειται σε εποπτική έγκριση. 5. Εξαιρουμένης της πρόβλεψης για διανομή 			

Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας

Πιστοληπτικές Αξιολογήσεις της Τράπεζας

Η χρηματοοικονομική επίδοση του Συγκροτήματος είναι άμεσα συνδεδεμένη με το οικονομικό και λειτουργικό περιβάλλον στην Κύπρο. Τον Δεκέμβριο 2023, ο οίκος S&P Global Ratings αναβάθμισε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική ικανότητα της Τράπεζας σε BB, διατηρώντας την προοπτική σε θετική. Η αναβάθμιση κατά μια βαθμίδα αντικατοπτρίζει τη σημαντική πρόοδο που έχουν σημειώσει οι κυπριακές τράπεζες όσον αφορά την αναδιάταξη του προφίλ χρηματοδότησής τους, τη μείωση της εξάρτησης σε καταθέσεις κατοίκων του εξωτερικού, το βελτιωμένο λειτουργικό περιβάλλον και τις προοπτικές κερδοφορίας λόγω των υψηλότερων επιτοκίων, της βελτιωμένης αποδοτικότητας και των περιορισμένων πιστωτικών ζημιών. Τον Νοέμβριο 2023, ο οίκος Fitch Ratings αναβάθμισε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση της Τράπεζας σε BB από B+, διατηρώντας παράλληλα τη θετική προοπτική. Η αναβάθμιση κατά δύο βαθμίδες αντικατοπτρίζει ένα συνδυασμό της βελτιωμένης αξιολόγησης του κυπριακού λειτουργικού περιβάλλοντος από τον οίκο Fitch Ratings καθώς και της συνεχιζόμενης βελτίωσης του πιστωτικού προφίλ της Τράπεζας, της ενισχυμένης κεφαλαιοποίησης, του μειωμένου αποθέματος παλαιών προβληματικών στοιχείων ενεργητικού και της βελτιωμένης κερδοφορίας. Τον Οκτώβριο 2023, η Moody's Investors Service αναβάθμισε την μακροπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση της Τράπεζας που αφορά τις καταθέσεις σε επενδυτική βαθμίδα Baa3 από Ba1, διατηρώντας τη θετική προοπτική. Οι κύριοι παράγοντες για την αναβάθμιση αυτή είναι η συνεχιζόμενη ανθεκτικότητα της Κυπριακής Οικονομίας και των συνθηκών δανεισμού καθώς και η συνεχιζόμενη βελτίωση στην φερεγγυότητα της Τράπεζας, με περαιτέρω σταθερή βελτίωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου και των κεφαλαιακών δεικτών, αλλά και η σημαντική βελτίωση της κερδοφορίας της Τράπεζας που προκύπτει από καθαρές τραπεζικές δραστηριότητες.

Χρηματοοικονομική Επίδοση

Το Συγκρότημα έχει ηγετικό ρόλο ως χρηματοοικονομικός και τεχνολογικός οργανισμός στην Κύπρο. Κατά το τρίμηνο που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, το Συγκρότημα πέτυχε άλλο ένα τρίμηνο ισχυρής κερδοφορίας, επιτυγχάνοντας Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) ύψους 25.6%, το τέταρτο συνεχόμενο τρίμηνο με Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) μεγαλύτερη από 20%. Συνολικά, καταγράφηκαν κέρδη μετά τη φορολογία ύψους €487 εκατ. για το έτος, που ισοδυναμούν με Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) ύψους 24.8%, ξεπερνώντας σημαντικά τους στόχους του Συγκροτήματος για το 2023, υποστηριζόμενα από την ισχυρή αύξηση στα καθαρά έσοδα από τόκους, καθώς τα μη επιτοκιακά έσοδα παρέμειναν σημαντικοί παράγοντες στην κερδοφορία του Συγκροτήματος και στο διαφοροποιημένο του μοντέλο, καλύπτοντας το 88% των συνολικών λειτουργικών εξόδων. Ο δείκτης αποδοτικότητας του Συγκροτήματος βελτιώθηκε σημαντικά σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, αντικατοπτρίζοντας τη συνεχή αύξηση των εσόδων και τη πειθαρχημένη διαχείριση κόστους, εν μέσω πληθωριστικών πιέσεων. Η ενσώματη λογιστική αξία ανά μετοχή του Συγκροτήματος βελτιώθηκε κατά 25%, σε ετήσια βάση σε €4.93. Επί του παρόντος, το Συγκρότημα εισέρχεται σε περιβάλλον μειωμένων επιτοκίων με την πορεία για την ομαλοποίηση των επιτοκίων να χαρακτηρίζεται από διακυμάνσεις. Ο στόχος του Συγκροτήματος για Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) μεγαλύτερη από 17% για το 2024, υπολογισμένος σε Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ύψους 15% (εξαιρουμένων των ποσών που προορίζονται για διανομή), παραμένει. Το περιβάλλον χαμηλότερων επιτοκίων αναμένεται να ομαλοποιηθεί το 2025 σε περίπου 2.0-2.5% και ο στόχος για Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) μεγαλύτερη από 16% για το 2025, υπολογισμένος σε Δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ύψους 15% (εξαιρουμένων των ποσών που προορίζονται για διανομή), παραμένει.

Διανομή από τα κέρδη του έτους 2023 σε ποσοστό 30%

Η ισχυρή οικονομική απόδοση του Συγκροτήματος το 2023 διευκόλυνε την ταχεία συσσώρευση κεφαλαίου, δημιουργώντας περίπου 480 μ.β. οργανικού κεφαλαίου κατά τη διάρκεια του έτους και κατά συνέπεια, επιταχύνοντας την αξία προς τους μετόχους. Τον Μάρτιο 2024, το Συγκρότημα έλαβε έγκριση από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για διανομή μερίσματος σε μετρητά και διενέργεια επαναγοράς ιδίων μετοχών (μαζί αναφέρονται ως 'Διανομή'). Η Διανομή αντιπροσωπεύει ποσοστό 30% της προσαρμοσμένης επαναλαμβανόμενης κερδοφορίας του οικονομικού έτους 2023 και ανέρχεται συνολικά σε €137 εκατ., αποτελούμενο από μέρισμα σε μετρητά ύψους €112 εκατ. και εγκεκριμένη επαναγορά ιδίων μετοχών ύψους μέχρι €25 εκατ. Το ποσοστό του 30% για το οικονομικό έτος 2023 συνάδει με την επικαιροποιημένη Πολιτική Διανομής (βλέπε το μέρος 'Κεφαλαιακή Βάση πιο πάνω) και αντιπροσωπεύει σημαντική αύξηση σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος (ποσοστό 14%).

Μετά τη λήψη της έγκρισης της EKT, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας αποφάσισε να προτείνει στη ΕΓΣ that που θα πραγματοποιηθεί στις 17 Μαΐου 2024 για έγκριση, τελικό μέρισμα σε μετρητά ύψους €0.25 ανά συνήθη μετοχή από τα κέρδη για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023. Επιπρόσθετα, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας επιβεβαίωσε την πρόθεση του για έναρξη προγράμματος επαναγοράς συνήθων μετοχών της Εταιρίας, με το συνολικό ποσό να ανέρχεται μέχρι €25 εκατ. Η απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (Return on Tangible Equity, ROTE) εξαιρουμένων των ποσών που προορίζονται για διανομή για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, αυξάνεται σε 25.3% (σε σύγκριση με 3.3% για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 υπολογισμένο στην ίδια βάση).

Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας (συνέχεια)

Χρηματοοικονομική Επίδοση (συνέχεια)

Περιβάλλον επιτοκίων

Ο ισολογισμός του Συγκροτήματος χαρακτηρίζεται από υψηλή ρευστότητα, και ως εκ τούτου επωφελήθηκε άμεσα από τις αυξήσεις επιτοκίων. Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, οι καταθέσεις μετρητών με την ΕΚΤ (εξαιρουμένων ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ ύψους περίπου €2.0 δις) ανήλθαν σε περίπου €7.6 δις. Η αύξηση των επιτοκίων ωφέλησε σταδιακά τα έσοδα από τόκους δανείων, καθώς περίπου το 50% του δανειακού χαρτοφυλακίου του Συγκροτήματος τιμολογείται με βάση το Euribor. Ως αποτέλεσμα, τα καθαρά έσοδα από τόκους για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €792 εκατ., υπερδιπλασιασμένα σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Αυτή η αύξηση υποστηρίχθηκε από την ταχύτερη και μεγαλύτερη αύξηση των επιτοκίων από ότι αναμενόταν καθώς και από το χαμηλό κόστος καταθέσεων.

Σε ένα δυναμικό περιβάλλον επιτοκίων, το μεγαλύτερο ποσοστό των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος φέρει κυμαινόμενο επιτόκιο. Ως αποτέλεσμα, το Συγκρότημα εφάρμοσε εκ των προτέρων ενέργειες για τη μείωση της μεταβολής των καθαρών εσόδων από τόκους λόγω της διακύμανσης των επιτοκίων ('sensitivity'), μετατρέποντας μερικά από τα περιουσιακά στοιχεία με κυμαινόμενο επιτόκιο σε περιουσιακά στοιχεία σταθερού επιτοκίου. Αυτές οι ενέργειες περιλαμβάναν την επένδυση σε ομόλογα με σταθερό επιτόκιο, την έναρξη συμφωνιών επαναπώλησης τίτλων ('reverse repos'), την προσφορά δανεισμού με σταθερό επιτόκιο και τη συμμετοχή σε συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίων (λήψη σταθερού επιτοκίου και πληρωμή κυμαινόμενου) στα ομολογιακά δάνεια και στις υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης. Ταυτόχρονα, περίπου το ένα πέμπτο του δανειακού χαρτοφυλακίου του Συγκροτήματος συνδέεται με το βασικό επιτόκιο της Τράπεζας, το οποίο αποτελεί φυσική αντιστάθμιση ('natural hedge') του κόστους καταθέσεων. Συνολικά, οι πιο πάνω ενέργειες οδήγησαν στη μείωση της μεταβολής των καθαρών εσόδων από τόκους λόγω της διακύμανσης των επιτοκίων ('sensitivity') (σε παράλληλη μεταβολή κατά 100 μ.β. των επιτοκίων) κατά €16 εκατ., σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος.

Το Συγκρότημα σκοπεύει να αυξήσει το συνολικό ποσό αντιστάθμισης ('structural hedging') κατά περίπου €4-€5 δις (με μέση διάρκεια περίπου 3 - 4 χρόνια) μέχρι το τέλος του 2024, ανάλογα με τις συνθήκες αγοράς, μέσω της εν μέρει αντιστάθμισης ('partial hedge') των καταθέσεων που η τιμολόγησή τους δεν μεταβάλλεται με την διακύμανση των επιτοκίων ('non-rate sensitive deposits'), συμμετέχοντας σε συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίων (λήψη σταθερού επιτοκίου και πληρωμή κυμαινόμενου), μέσω της περαιτέρω επένδυσης σε ομόλογα σταθερού επιτοκίου, μέσω της επιπρόσθετης συμμετοχής σε συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων ('reverse repos') και μέσω της συνεχιζόμενης παροχής δανεισμού με σταθερό επιτόκιο. Ως αποτέλεσμα, αναμένεται να μειωθεί η μεταβολή των καθαρών εσόδων από τόκους λόγω της διακύμανσης των επιτοκίων ('sensitivity') κατά περίπου €30-€40 εκατ. μέχρι το τέλος του 2024.

Σύμφωνα με τον μέσο όρο των εκτιμωμένων επιτοκίων της αγοράς τον Ιανουάριο 2024, το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων της ΕΚΤ αναμένεται να διαμορφωθεί κατά μέσο όρο στο 3.4% για το 2024 (σε σύγκριση με 3.3% κατά το 2023), με τις πιο πρόσφατες εκτιμήσεις τις αγοράς να δείχνουν μεγάλη διακύμανση στη πορεία των μειώσεων των επιτοκίων. Ωστόσο, το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων της ΕΚΤ αναμένεται να ομαλοποιηθεί μέχρι το 2025, και αναμένεται να μειωθεί σε 2.7% μέχρι το τέταρτο τρίμηνο 2024 και σε 2.0% μέχρι το τέταρτο τρίμηνο 2025. Τα επιτόκια Euribor έχουν ήδη ξεκινήσει να μεταβάλλονται εν αναμονή των μεταβολών αυτών, με το Euribor 6 μηνών να αναμένεται να διαμορφωθεί κατά μέσο όρο στο 3.2% το 2024 (σε σύγκριση με 3.7% κατά το 2023), σύμφωνα με τον μέσο όρο των εκτιμωμένων επιτοκίων της αγοράς τον Ιανουάριο 2024.

Ως αποτέλεσμα, τα καθαρά έσοδα από τόκους του Συγκροτήματος αναμένεται να υπερβούν τα €670 εκατ. (σε σύγκριση με μεγαλύτερα από €625 εκατ. όπως είχε προηγουμένως τεθεί ως στόχος τον Ιούνιο 2023), και αναμένεται να έχουν μειωτική τάση σε τριμηνιαία βάση. Ο πιο πάνω αναθεωρημένος στόχος περιλαμβάνει εκτιμήσεις που αφορούν τη μετακύλιση των επιτοκίων στο κόστος των εμπρόθεσμων καταθέσεων (pass-through), το μείγμα καταθέσεων, την αύξηση του δανειακού χαρτοφυλακίου, την αύξηση του χαρτοφυλακίου ομολόγων, την επίδραση των ενεργειών αντιστάθμισης ('structural hedging') καθώς και το κόστος χρηματοδότησης. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στο μέρος 'Στρατηγική και Προοπτικές'.

Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας (συνέχεια)

Χρηματοοικονομική Επίδοση (συνέχεια)

Ενίσχυση εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων

Το Συγκρότημα παραμένει επικεντρωμένο στην ενίσχυση των εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων μέσω της αύξησης ποιοτικού νέου δανεισμού, της ανάπτυξης σε εξειδικευμένους τομείς της αγοράς όπως ασφαλιστικές εργασίες και ψηφιακά προϊόντα, για περαιτέρω διείσδυση στην αγορά και διαφοροποίηση των εσόδων μέσω μη τραπεζικών υπηρεσιών.

Το Συγκρότημα συνέχισε να παρέχει ποιοτικό νέο δανεισμό κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 μέσω συνετών πρακτικών. Ο νέος δανεισμός στη Κύπρο επικεντρώνεται σε επιλεγμένους κλάδους της οικονομίας οι οποίοι είναι συμβατοί με το προφίλ κινδύνου της Τράπεζας. Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, ο νέος δανεισμός παρέμεινε ισχυρός και ανήλθε σε €2,025 εκατ., παρά το περιβάλλον των αυξανόμενων επιτοκίων. Το χαρτοφυλάκιο εξυπηρετούμενων δανείων παρέμεινε περίπου στα ίδια επίπεδα σε ετήσια βάση, καθώς οι αποπληρωμές αντιστάθμισαν το νέο δανεισμό. Αναμένεται χαμηλή μονοψήφια ετήσια αύξηση των δανείων για το 2024 και 2025.

Το χαρτοφυλάκιο ομολόγων συνέχισε να αυξάνεται κατά το 2023 και ανήλθε σε €3,548 εκατ., αντιπροσωπεύοντας το 14% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων (εξαιρουμένων της χρηματοδότησης ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ). Το μεγαλύτερο ποσοστό του χαρτοφυλακίου ομολόγων επιμετρείται σε αποσβεσμένο κόστος και κατέχει υψηλή μέση πιστοληπτική αξιολόγηση ύψους Αα3. Το χαρτοφυλάκιο ομολόγων που επιμετρείται σε αποσβεσμένο κόστος στις 31 Δεκεμβρίου 2023 έχει μη πραγματοποιηθέν κέρδος στην εύλογη αξία ύψους €3 εκατ., αντικατοπτρίζοντας την βελτίωση της αγοραίας αξίας του εν λόγω χαρτοφυλακίου, λόγω της μείωσης των αποδόσεων στα ομόλογα. Το χαρτοφυλάκιο ομολόγων αναμένεται να αυξηθεί προσεχτικά, ανάλογα με τις συνθήκες αγοράς, με αποτέλεσμα να αντιπροσωπεύει περίπου το 16% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

Επίσης, το Συγκρότημα επικεντρώνεται στη συνεχή βελτίωση των εσόδων, μέσω πολλαπλών πρωτοβουλιών με χαμηλότερες κεφαλαιακές απαιτήσεις, με έμφαση στα έσοδα από αμοιβές και προμήθειες, ασφαλιστικές και άλλες μη τραπεζικές υπηρεσίες, αξιοποιώντας τις ψηφιακές δυνατότητες του Συγκροτήματος. Τα μη επιτοκιακά έσοδα για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €300 εκατ., παραμένοντας ένας σημαντικός παράγοντας στην κερδοφορία του Συγκροτήματος και καλύπτοντας το 88% των συνολικών λειτουργικών του εξόδων. Τα μη επιτοκιακά έσοδα αναμένεται να συνεχίζουν να καλύπτουν περίπου 70-80% των συνολικών λειτουργικών εξόδων του Συγκροτήματος το 2024 και 2025.

Το 2023 τα έσοδα από τις αμοιβές και προμήθειες επηρεάζονται αρνητικά από τον τερματισμό των προμηθειών ρευστότητας τον Δεκέμβριο 2022, καθώς και τον τερματισμό μιας αμοιβής διαχείρισης σχετικά με πώληση ΜΕΔ στα μέσα Φεβρουαρίου 2023. Εξαιρώντας την επίδραση από τα έσοδα από τις προμήθειες ρευστότητας και την αμοιβή διαχείρισης σχετικά με πώληση ΜΕΔ, τα έσοδα από τις αμοιβές και προμήθειες αυξήθηκαν κατά 6% σε ετήσια βάση, αντικατοπτρίζοντας τις υψηλότερες καθαρές προμήθειες πιστωτικών καρτών καθώς και τις υψηλότερες αμοιβές από εργασίες που αφορούν συναλλαγές. Στα επόμενα δύο χρόνια, τα έσοδα από τις αμοιβές και προμήθειες αναμένεται να αυξηθούν με ρυθμό περίπου ανάλογο με την αναμενόμενη οικονομική ανάπτυξη.

Τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες ενισχύονται από τις προμήθειες συναλλαγών από τη θυγατρική του Συγκροτήματος, JCC Payment Systems Ltd (JCC) που κατέχει ηγετική θέση στον κλάδο της επεξεργασίας καρτών και στις μεθόδους πληρωμών, η οποία ανήκει κατά 75% στην Τράπεζα. Τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες από την JCC κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 αποτελούν το 10% των μη επιτοκιακών εσόδων του Συγκροτήματος και ανέρχονται σε €30 εκατ., αυξημένα κατά 11% σε ετήσια βάση, υποστηριζόμενα από ισχυρό όγκο συναλλαγών.

Οι ασφαλιστικές εταιρείες του Συγκροτήματος, EuroLife και GI, κατέχουν ηγετική θέση στην Κύπρο στο κλάδο ζωής και στον γενικό ασφαλιστικό κλάδο αντίστοιχα, και παρέχουν επαναλαμβανόμενα και βελτιωμένα έσοδα, διαφοροποιώντας περαιτέρω τις ροές εισοδημάτων του Συγκροτήματος. Το καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 αποτελεί το 18% των μη επιτοκιακών εσόδων του Συγκροτήματος και ανέρχεται σε €54 εκατ., αυξημένο κατά 20% σε ετήσια βάση, αντικατοπτρίζοντας τη βελτιωμένη προσαρμογή της εμπειρίας στην ασφάλιση κλάδου ζωής. Οι ασφαλιστικές εταιρείες συνεισφέρουν σημαντικά και σταθερά στην κερδοφορία του Συγκροτήματος.

Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας (συνέχεια)

Χρηματοοικονομική Επίδοση (συνέχεια)

Ενίσχυση εσόδων με βέλτιστη διαχείριση κεφαλαίων (συνέχεια)

Τέλος, το Συγκρότημα με την εισαγωγή της Πλατφόρμας Ψηφιακής Οικονομίας (Jinius) (‘η Πλατφόρμα’) στοχεύει να υποστηρίξει την ψηφιακή οικονομία της χώρας βελτιστοποιώντας τις συναλλαγές και διαδικασίες με ένα αποδοτικότερο τρόπο, να ενδυναμώσει τις σχέσεις της Τράπεζας με τους πελάτες της, να δημιουργήσει ευκαιρίες διασταυρούμενων πωλήσεων καθώς επίσης και να δημιουργήσει νέες πηγές εισοδημάτων μεσοπρόθεσμα, αξιοποιώντας το ισχυρό μερίδιο αγοράς, την τεχνογνωσία και την ψηφιακή υποδομή της Τράπεζας. Οι πρώτες υπηρεσίες οι οποίες αφορούν συναλλαγές ‘από επιχείρηση σε επιχείρηση’, ήδη χρησιμοποιούνται από πελάτες, και περιλαμβάνουν την ηλεκτρονική τιμολόγηση, διαχείριση εμβασμάτων, διαχείριση προσφορών καθώς και τη δυνατότητα εύρεσης υφιστάμενων αλλά και νέων συνεργατών. Επί του παρόντος, πάνω από 2,000 εταιρείες έχουν εγγραφεί στην πλατφόρμα και πάνω από €360 εκατ. μετρητά ανταλλάχθηκαν μέσω της πλατφόρμας κατά το 2023 μέσω των υπηρεσιών ηλεκτρονικής τιμολόγησης και διαχείρισης εμβασμάτων. Τον Φεβρουάριο 2024, τέθηκαν σε εφαρμογή οι υπηρεσίες οι οποίες αφορούν και τον καταναλωτή, μια πλατφόρμα αγοράς προϊόντων, με στόχο την ενίσχυση της επαφής με τους πελάτες.

Επί του παρόντος, πάνω από 50 πωλητές του λιανικού τομέα στους τομείς της μόδας και της τεχνολογίας έχουν ενταχθεί στην πλατφόρμα και περισσότερο από 100 χιλιάδες προϊόντα έχουν καταχωρηθεί.

Ορθολογιστικό μοντέλο λειτουργίας

Η προσπάθεια για ένα πιο αποδοτικό λειτουργικό μοντέλο αποτελεί βασικό στρατηγικό πυλώνα για το Συγκρότημα προκειμένου να προσφέρει αξία στους μετόχους, χωρίς να περιορίζει τη χρηματοδότηση στη ψηφιακή μεταμόρφωση και την επένδυση στο λειτουργικό μοντέλο του Συγκροτήματος.

Οι ενέργειες βελτίωσης της αποδοτικότητας του Συγκροτήματος το 2022 για διατήρηση των λειτουργικών εξόδων υπό έλεγχο σε ένα πληθωριστικό περιβάλλον, περιλάμβαναν την περαιτέρω βελτιστοποίηση του αριθμού των καταστημάτων και τη σημαντική μείωση του προσωπικού. Το 2022, το Συγκρότημα ολοκλήρωσε επιτυχώς Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού (ΣΕΑ), μέσω του οποίου 16% του μόνιμου προσωπικού του Συγκροτήματος εγκρίθηκε για αποχώρηση με το συνολικό κόστος να ανέρχεται σε €101 εκατ. Με την ολοκλήρωση του ΣΕΑ, η ετήσια μεικτή εξοικονόμηση υπολογίστηκε σε περίπου €37 εκατ. ή 19% του κόστους προσωπικού με περίοδο απόσβεσης τα 2.7 έτη. Επιπρόσθετα, τον Ιανουάριο 2022 μία από τις θυγατρικές της Τράπεζας ολοκλήρωσε μικρής κλίμακας στοχευμένο ΣΕΑ, μέσω του οποίου εγκρίθηκε η αποχώρηση ενός μικρού αριθμού εργαζομένων πλήρους απασχόλησης με συνολικό κόστος €3 εκατ. Σε σχέση με την αναδιάρθρωση καταστημάτων, το 2022 το Συγκρότημα μείωσε τον αριθμό καταστημάτων κατά 20 σε 60, μείωση ύψους 25%.

Κατά τη διάρκεια του 2023, 50 υπάλληλοι πλήρους απασχόλησης εγκρίθηκαν για αποχώρηση από το Συγκρότημα, με το συνολικό κόστος να ανέρχεται σε περίπου €7.5 εκατ., το οποίο αναγνωρίστηκε στο κόστος προσωπικού.

Επιπρόσθετα, το κόστος προσωπικού για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 περιλαμβάνει πρόβλεψη για παροχές προσωπικού βάσει απόδοσης ύψους περίπου €11 εκατ. Η πρόβλεψη για παροχές προσωπικού βάσει απόδοσης αφορά το Βραχυπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων (‘ΒΣΠΚ’) και το Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων (‘ΜΣΠΚ’). Το Βραχυπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων αφορά μεταβλητή αμοιβή σε επιλέξιμα μέλη του προσωπικού βάσει απόδοσης, τόσο συνολικής απόδοσης ως προς την υλοποίηση της στρατηγικής του Συγκροτήματος όσο και ατομικής απόδοσης.

Κατά τη διάρκεια της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης που πραγματοποιήθηκε τον Μάιο 2022, εγκρίθηκε ειδικό ψήφισμα για τη θέσπιση και εφαρμογή ενός Μακροπρόθεσμου Σχεδίου Παροχής Κινήτρων (ΜΣΠΚ). Τον Δεκέμβριο 2022, το Συγκρότημα παραχώρησε 819,860 μετοχές, κάτω από το ΜΣΠΚ, σε 22 επιλέξιμα μέλη του προσωπικού, που αποτελούν τη Διευρυμένη Εκτελεστική Επιτροπή του Συγκροτήματος. Οι μετοχές που παραχωρήθηκαν τον Δεκέμβριο 2022 εξαρτώνται από την εκπλήρωση κριτηρίων απόδοσης για μία τριετή περίοδο (2022-2024) (με όλους τους όρους απόδοσης να μην είναι όροι απόδοσης της αγοράς). Τον Οκτώβριο 2023, το Συγκρότημα παραχώρησε 479,160 μετοχές σε 21 επιλέξιμα μέλη του προσωπικού που αποτελούν τη Διευρυμένη Εκτελεστική Επιτροπή του Συγκροτήματος. Οι μετοχές που παραχωρήθηκαν τον Οκτώβριο 2023 εξαρτώνται από την εκπλήρωση κριτηρίων απόδοσης για μία τριετή περίοδο (2023-2025) (με όλους τους όρους απόδοσης να μην είναι όροι απόδοσης της αγοράς).

Οι μετοχές αυτές θα κατοχυρωθούν σε έξι δόσεις, με την πρώτη δόση να κατοχυρώνεται μετά το τέλος της περιόδου επίδοσης και την τελευταία δόση κατά την πέμπτη επέτειο από την ημερομηνία κατοχύρωσης της πρώτης δόσης.

Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας (συνέχεια)**Χρηματοοικονομική Επίδοση (συνέχεια)****Ορθολογιστικό μοντέλο λειτουργίας (συνέχεια)**

Το σύνολο λειτουργικών εξόδων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθε σε €341 εκατ., αυξημένο κατά 5% σε ετήσια βάση, καθώς οι ενέργειες βελτίωσης της αποδοτικότητας αντισταθμίζουν εν μέρει τις πληθωριστικές πιέσεις. Το σύνολο λειτουργικών εξόδων, εξαιρουμένων του κόστους αποχώρησης προσωπικού ύψους περίπου €7.5 εκατ., των παροχών προσωπικού βάσει απόδοσης (μεταβλητές αποδοχές) (κάτω από το ΒΣΠΚ και ΜΣΠΚ) ύψους περίπου €11 εκατ. και των εξόδων ύψους €2.5 εκατ. που αφορούν το πρόγραμμα επιβράβευσης των εξυπηρετούμενων δανειοληπτών, μειώνεται κατά 1% σε σύγκριση με τις 31 Δεκεμβρίου 2022. Ο δείκτης κόστους προς έσοδα αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 μειώθηκε περαιτέρω σε 31%, μειωμένος κατά 18 ε.μ. σε σύγκριση με το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Η ετήσια μείωση οφείλεται στα υψηλότερα συνολικά έσοδα καθώς και στην πειθαρχημένη διαχείριση των εξόδων. Η πειθαρχημένη διαχείριση των εξόδων παραμένει σημαντική προτεραιότητα για το Συγκρότημα. Ο δείκτης κόστους προς έσοδα αναπροσαρμοσμένος για τον ειδικό φόρο επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές για το 2024 ύψους περίπου 40% παραμένει ως στόχος, αντισταθμώντας κυρίως τα χαμηλότερα έσοδα ως αποτέλεσμα των μειωμένων επιτοκίων.

Πρόγραμμα Μετασχηματισμού

Το Συγκρότημα συνεχίζει να παραμένει επικεντρωμένο και να εστιάζει στην ενδυνάμωση της σχέσης με τους πελάτες του ως ένας πελατοκεντρικός οργανισμός. Το πρόγραμμα μετασχηματισμού είναι ήδη σε εξέλιξη και έχει ως στόχο να επιτρέψει τη μετάβαση σε ένα πιο σύγχρονο τρόπο διεξαγωγής τραπεζικών εργασιών, ενισχύοντας την ψηφιοποίηση της εξυπηρέτησης των πελατών, καθώς και των εσωτερικών λειτουργιών. Ο συνολικός μετασχηματισμός έχει ως στόχο (i) να μεταβεί σε ένα πιο πελατοκεντρικό λειτουργικό μοντέλο με τον καθορισμό στρατηγικών ανά τομέα πελατών, (ii) να επαναπροσδιορίσει το μοντέλο διανομής σε υπάρχοντα και νέα κανάλια, (iii) να μεταμορφώσει ψηφιακά τον τρόπο εξυπηρέτησης των πελατών και την εσωτερική λειτουργία του Συγκροτήματος, και (iv) να βελτιώσει τη συμμετοχή των εργαζομένων μέσω ενός ισχυρού συνόλου οργανωσιακών πρωτοβουλιών.

Ψηφιακή Μεταμόρφωση

Στον δυναμικό κόσμο των τραπεζών, το Συγκρότημα, πρωτοπόρος στην ψηφιακή καινοτομία στην Κύπρο, αναδιαμορφώνει την τραπεζική εμπειρία ούτως ώστε να ανταποκρίνεται και να βασίζεται στις σύγχρονες ανάγκες των πελατών του, συνεχίζοντας να διευρύνει τα όρια του, για να προσφέρει απaráμιλλες τραπεζικές υπηρεσίες. Στόχος του Συγκροτήματος είναι να συνεχίσει να καινοτομεί και να απλοποιεί το τραπεζικό ταξίδι, παρέχοντας μια μοναδική εμπειρία προσαρμοσμένη στις ανάγκες του κάθε ενός εκ των πελατών του.

Η χρήση των ψηφιακών καναλιών του Συγκροτήματος συνεχίζει να αυξάνεται. Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2023, η ψηφιακή κοινότητα του Συγκροτήματος αυξήθηκε σε περισσότερους από 450 χιλιάδες ενεργούς συνδρομητές, τόσο στο Internet Banking όσο και στην εφαρμογή BoC Mobile App, σημειώνοντας ετήσια αύξηση ύψους 9.4%. Επιπρόσθετα, στις 31 Δεκεμβρίου 2023, η εφαρμογή BoC Mobile App καταμέτρησε συνολικά πέραν των 410 χιλιάδων ενεργών συνδρομητών, σημειώνοντας αύξηση ύψους 14.4% σε ετήσια βάση. Η εφαρμογή αυτή αποτελεί κεντρικό πυλώνα της συνεχούς προσπάθειας του Συγκροτήματος για βελτίωση, επέκταση και αναβάθμιση των ψηφιακών του υπηρεσιών, διασφαλίζοντας ότι η κάθε αλληλεπίδραση αποτελεί απόδειξη της δέσμευσής του για ψηφιακή αριστεία.

Κατά το 2023, το Συγκρότημα συνέχισε να επεκτείνει και να βελτιώνει το ψηφιακό του χαρτοφυλάκιο προσθέτοντας νέες καινοτόμες υπηρεσίες για τους πελάτες του. Ο επανασχεδιασμός της ψηφιακής ροής Ασφάλισης Κατοικίας μέσω της εφαρμογής BoC Mobile App, με στόχο τη βελτιωμένη εμπειρία πλοήγησης των χρηστών, θα οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της αλληλεπίδρασης των πελατών, που τελικά θα μεταφραστεί σε υψηλότερα ποσοστά υιοθέτησης και σε αυξημένα ποσοστά πωλήσεων. Μια νέα λειτουργία, 'Προβολή Στοιχείων Κάρτας' τέθηκε σε εφαρμογή στην BoC Mobile App, παρέχοντας στους χρήστες τη δυνατότητα μεγαλύτερου ελέγχου και πρόσβασης στις βασικές πληροφορίες που αφορούν τις πληρωμές τους. Αυτή η νέα λειτουργία επιτρέπει στους χρήστες να έχουν άμεση και εύκολη πρόσβαση σε σημαντικά στοιχεία της κάρτας τους, όπως τον αριθμό της κάρτας, την ημερομηνία λήξης και το CVV, απευθείας μέσω της εφαρμογής BoC Mobile App. Η Κάρτα Youth Culture τέθηκε σε εφαρμογή σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού, όπου το Συγκρότημα παρουσίασε την Κάρτα Youth Culture, μια πρωτοβουλία μετασχηματισμού που στοχεύει στην προώθηση της συμμετοχής των νέων στα πολιτιστικά δρώμενα της χώρας. Η Κάρτα Youth Culture απευθύνεται σε νέους ηλικίας 18 ετών και άνω και αποτελεί μια προπληρωμένη χρεωστική κάρτα με πίστωση ύψους €220, ποσό που δίνει την δυνατότητα στους δικαιούχους για συμμετοχή/παρακολούθηση σε ένα ευρύ φάσμα πολιτιστικών εκδηλώσεων κατά τη διάρκεια του έτους.

Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας (συνέχεια)**Χρηματοοικονομική Επίδοση (συνέχεια)****Ορθολογιστικό μοντέλο λειτουργίας (συνέχεια)****Ψηφιακή Μεταμόρφωση (συνέχεια)**

Μία από τις τελευταίες ψηφιακές καινοτομίες του Συγκροτήματος αποτελούν τα QuickLoans, τα οποία είναι διαθέσιμα τόσο μέσω της εφαρμογής BOC Mobile App όσο και μέσω του Internet Banking, και έχουν μεταμορφώσει την άλλοτε παραδοσιακή διαδικασία δανεισμού, προσφέροντας στους πελάτες άμεση απόφαση για αίτημα πιστωτικής διευκόλυνσης, χωρίς να χρειάζεται επίσκεψη στο κατάστημα. Από τις αρχές του 2023, πάνω από 33 χιλιάδες αιτήσεις έχουν επεξεργαστεί, προσφέροντας νέο δανεισμό ύψους €100 εκατ.

Η λειτουργία ψηφιακής υπογραφής που εφαρμόστηκε τον Ιούλιο 2023, απλοποιεί περαιτέρω τη διαδικασία δανεισμού, επιτρέποντας στους πελάτες να υποβάλουν αίτηση, να υπογράψουν και να εκταμιεύσουν προσωπικά δάνεια έως και €15 χιλ. και δάνεια αυτοκινήτου έως και €35 χιλ., αποτελεσματικά. Σε συνεργασία με τις Γενικές Ασφάλειες, η δυνατότητα αγοράς ασφαλιστήριου πλάνου ενσωματώθηκε στην εφαρμογή BOC Mobile App, επιτρέποντας στους πελάτες να έχουν πρόσβαση σε πλάνα ασφάλισης αυτοκινήτου ή κατοικίας μέσω της εφαρμογής BOC Mobile App σε χαμηλότερες τιμές από αυτές των καταστημάτων. Οι ψηφιακές πωλήσεις ασφαλιστικών σχεδίων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθαν σε €415 χιλιάδες σε σύγκριση με €68 χιλιάδες για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, αντικατοπτρίζοντας περίπου 1,400 νέα συμβόλαια κατά το 2023 σε σύγκριση με περίπου 230 νέα συμβόλαια για το 2022.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, 95.6% του αριθμού των συναλλαγών που αφορούν καταθέσεις, αναλήψεις μετρητών και μεταφορές σε εσωτερικό/εξωτερικό πραγματοποιήθηκαν μέσω ψηφιακών καναλιών (αυξημένα κατά 11.8 ε.μ. από 83.8% τον Ιούνιο 2020). Επιπλέον, το 84.1% των ιδιωτών πελατών επέλεξαν τα ψηφιακά κανάλια έναντι των καταστημάτων για τις συναλλαγές τους (αύξηση κατά 11.7 ε.μ. από 72.4% τον Ιούνιο 2020). Επιπρόσθετα, για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, το άνοιγμα λογαριασμών μέσω ψηφιακών καναλιών αυξήθηκε κατά 108% σε ετήσια βάση, σε 9,715 από 4,667 το 2022, και οι νέες χρεωστικές κάρτες που ανοίχτηκαν μέσω ψηφιακών καναλιών αυξήθηκαν κατά 156%, σε 11,536 για το 2023.

Ποιότητα δανειακού χαρτοφυλακίου

Η μείωση κινδύνου στον ισολογισμό ολοκληρώθηκε σε μεγάλο βαθμό το 2022, και χαρακτηρίστηκε από την ολοκλήρωση του Project Helix 3 τον Νοέμβριο του 2022, το οποίο αναφέρεται στην πώληση μη εξυπηρετούμενων δανείων με μεικτή λογιστική αξία ύψους περίπου €550 εκατ., κατά την ημερομηνία ολοκλήρωσης. Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, το ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια του Συγκροτήματος ανήλθε σε 3.6%, πιο κάτω από το στόχο του Συγκροτήματος για ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια χαμηλότερο από 4% για το 2023. Οι προτεραιότητες του Συγκροτήματος παραμένουν αμετάβλητες, με το Συγκρότημα να παραμένει επικεντρωμένο στη διατήρηση ποιοτικού νέου δανεισμού μέσω αυστηρών πρακτικών και αποφυγή της επιδείνωσής της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου. Ο στόχος για ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια στις 31 Δεκεμβρίου 2024 αναβαθμίζεται και αναμένεται να ανέλθει σε περίπου 3%, ενώ ο στόχος για ποσοστό ΜΕΔ προς δάνεια μικρότερο από 3% μέχρι το τέλος του 2025 παραμένει. Η χρέωση πιστωτικών ζημιών δανείων (cost of risk) αναμένεται να ομαλοποιηθεί σε 40-50 μ.β για το 2024-2025.

Ενίσχυση οργανωτικής ανθεκτικότητας και πολιτικής για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα (Environmental, Social and Governance, ESG)

Η κλιματική αλλαγή και η μετάβαση στη βιώσιμη οικονομία αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις. Ως αναπόσπαστο μέρος του οράματος του να έχει ηγετική θέση στον χρηματοοικονομικό τομέα στην Κύπρο, το Συγκρότημα είναι αποφασισμένο να ηγηθεί της μετάβασης της Κύπρου σε ένα βιώσιμο μέλλον. Το Συγκρότημα εξελίσσει συνεχώς τις δράσεις του σε Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα και συνεχίζει να εργάζεται για τη δημιουργία ενός οργανισμού με όραμα για το μέλλον συμπεριλαμβάνοντας τα θέματα ΠΚΔ σε όλους τους τομείς της λειτουργίας του. Εντός του 2023, η Εταιρία έλαβε αξιολόγηση στη βαθμίδα AA (σε κλίμακα από AAA μέχρι CCC) από την MSCI ESG Ratings.

Επιβεβαιώνοντας την ισχυρή δέσμευσή της σε θέματα βιωσιμότητας και στη δημιουργία μακροπρόθεσμης αξίας για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη της, τον Νοέμβριο του 2023, η Τράπεζα ήταν η πρώτη τράπεζα στην Κύπρο που υπέγραψε επίσημα τις Αρχές Υπεύθυνης Τραπεζικής των Ηνωμένων Εθνών που αντιπροσωπεύει ένα ενιαίο πλαίσιο για έναν βιώσιμο τραπεζικό κλάδο, το οποίο αναπτύχθηκε μέσω της σύμπραξης τραπεζών σε παγκόσμια κλίμακα και του Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον, μια πρωτοβουλία του Χρηματοοικονομικού κλάδου (UNEP FI).

Η στρατηγική ΠΚΔ που καταρτίστηκε το 2021 αναπτύσσεται συνεχώς. Το Συγκρότημα διατηρεί τον ηγετικό του ρόλο στους πυλώνες της Κοινωνικής προσφοράς και Διακυβέρνησης και εστιάζει στην ενίσχυση της θετικής επίδρασής του στο Περιβάλλον, επαναπροσδιορίζοντας όχι μόνο τον δικό του τρόπο λειτουργίας αλλά και τον τρόπο λειτουργίας των πελατών του.

Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας (συνέχεια)

Χρηματοοικονομική Επίδοση (συνέχεια)

Ενίσχυση οργανωτικής ανθεκτικότητας και πολιτικής για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα (Environmental, Social and Governance, ESG) (συνέχεια)

Το Συγκρότημα έχει δεσμευτεί στους πιο κάτω πρωταρχικούς ΠΚΔ στόχους, που καταδεικνύουν τον κομβικό ρόλο των ΠΚΔ θεμάτων στη στρατηγική του Συγκροτήματος:

- Επίτευξη Κλιματικής Ουδετερότητας (Carbon Neutral) μέχρι το 2030
- Επίτευξη Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου (Net Zero) μέχρι το 2050
- Σταδιακή αύξηση του Δείκτη Πράσινων Στοιχείων Ενεργητικού (Green Asset Ratio)
- Σταδιακή αύξηση του Δείκτη Πράσινων Ενυπόθηκων Δανείων (Green Mortgage Ratio)
- $\geq 30\%$ γυναίκες στα Ανώτερα Διευθυντικά επίπεδα του Συγκροτήματος (Εκτελεστική Επιτροπή (EXCO) και Διευρυμένη Εκτελεστική Επιτροπή (Extended EXCO)) μέχρι το 2030

Για να συνεχίσει να επιτυγχάνει τους πρωταρχικούς ΠΚΔ στόχους του και να ανταποκρίνεται στις εξελισσόμενες εποπτικές απαιτήσεις, το Συγκρότημα έχει ενισχύσει περαιτέρω, μέσα στο 2023, το σχέδιο δράσης ΠΚΔ που είχε καταρτιστεί το 2022. Η πρόοδος στο σχέδιο δράσης ΠΚΔ παρακολουθείται στενά από την Επιτροπή Βιωσιμότητας, την Εκτελεστική Επιτροπή και το Διοικητικό Συμβούλιο σε τριμηνιαία βάση.

Περιβάλλον

Το Συγκρότημα έχει υπολογίσει τις δικές του εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου (ΑΤΘ) Πεδίου 1 και Πεδίου 2 για το 2021 έτσι ώστε να θέσει το σημείο αναφοράς για τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας. Ως ο κύριος συντελεστής στη δημιουργία εκπομπών ΑΤΘ του Συγκροτήματος, η Τράπεζα έχει καταρτίσει, το 2022, στρατηγική προκειμένου να επιτύχει τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας μέχρι το 2030 και πρόοδο στον στόχο του Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου ως το 2050. Προκειμένου το Συγκρότημα να επιτύχει τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας μέχρι το 2030, πρέπει οι εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 1 και Πεδίου 2 να μειωθούν κατά 42% μέχρι το 2030. Η Τράπεζα, μετά από εφαρμογή διαφόρων δράσεων ενεργειακής αναβάθμισης το 2022 και 2023, έχει καταφέρει να μειώσει τις εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 1 και Πεδίου 2 κατά περίπου 18% το 2023 σε σύγκριση με το σημείο αναφοράς του 2021.

Το Συγκρότημα προτίθεται να επενδύσει σε υποδομές και δράσεις που θα βελτιώσουν την ενεργειακή του αποδοτικότητα και θα αντικαταστήσει μηχανήματα και αυτοκίνητα που λειτουργούν με ορυκτά καύσιμα μεταξύ του 2024 και 2025, οδηγώντας σε περίπου 3-4% μείωση των εκπομπών ΑΤΘ Πεδίου 1 και Πεδίου 2 μέχρι το 2025 σε σύγκριση με το 2021. Το Συγκρότημα αναμένει ότι οι εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 2 θα μειωθούν περαιτέρω όταν η αγορά ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Κύπρο αναπτυχθεί περαιτέρω. Η Τράπεζα έχει πετύχει μείωση περίπου 8% στις εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 1 – Καύσεις Οχημάτων και Καύσεις Σταθερών Εγκαταστάσεων και περίπου 11% στις εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 2 – Αγορά ηλεκτρικής ενέργειας κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 σε σύγκριση με το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, λόγω σύνδεσης φωτοβολταϊκών συστημάτων με το δίκτυο ενέργειας που πραγματοποιήθηκε το 2022 και στις αρχές του 2023, καθώς και λόγω της μείωσης του αριθμού των κτιρίων ως μέρος του πλάνου ψηφιοποίησης. Το Συγκρότημα αξιολογεί επίσης αριθμό άλλων δράσεων που αναμένεται να επιφέρουν περαιτέρω μείωση της τάξης του 30% στις εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 1 και Πεδίου 2 μέχρι το 2030 σε σύγκριση με το 2022. Η Τράπεζα πέτυχε αύξηση ύψους 65% στην παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, από 173,583 κιλοβατώρες σε 285,907 κιλοβατώρες, κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 σε σύγκριση με το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Το Συγκρότημα ενσωματώνει σταδιακά τους Κλιματικούς και Περιβαλλοντικούς (Κ&Π) κινδύνους στην επιχειρηματική του στρατηγική. Η Τράπεζα ήταν η πρώτη τράπεζα στην Κύπρο που έχει συμβληθεί με τον οργανισμό Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) τον Οκτώβριο του 2022 και έχει εκτιμήσει και γνωστοποιήσει τις χρηματοδοτούμενες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 που απορρέουν από το δανειακό της χαρτοφυλάκιο, χρησιμοποιώντας τα πρότυπα, τη μεθοδολογία και τους υποκατάστατους δείκτες του PCAF. Σε συνέχεια της εκτίμησης των χρηματοδοτούμενων εκπομπών ΑΤΘ Πεδίου 3 που προκύπτουν από το δανειακό χαρτοφυλάκιο, η Τράπεζα έχει θέσει στόχο απαλλαγής από τον άνθρακα στο χαρτοφυλάκιο ενυπόθηκων δανείων. Ο στόχος απαλλαγής από τον άνθρακα στο χαρτοφυλάκιο ενυπόθηκων δανείων έχει τεθεί, εφαρμόζοντας το σενάριο της Διεθνούς Οργάνωσης Ενέργειας για Κάτω από 2 Βαθμούς Κελσίου (International Energy Agency's Below 2 Degree Scenario (IEA B2DS)).

Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας (συνέχεια)

Χρηματοοικονομική Επίδοση (συνέχεια)

Ενίσχυση οργανωτικής ανθεκτικότητας και πολιτικής για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα (Environmental, Social and Governance, ESG) (συνέχεια)

Περιβάλλον (συνέχεια)

Προκειμένου να ευθυγραμμιστεί το χαρτοφυλάκιο των Ενυπόθηκων Δανείων του Συγκροτήματος με το σενάριο κλιματικής αλλαγής και ουσιαστικά να είναι εκτεθειμένο σε χαμηλότερους κινδύνους μετάβασης, το σημείο αναφοράς στις 31 Δεκεμβρίου 2022 των 53.5 kgCO₂e/m² θα πρέπει να μειωθεί κατά 43% μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2030. Η συγκέντρωση άνθρακα στο χαρτοφυλάκιο Ενυπόθηκων Δανείων στις 31 Δεκεμβρίου 2023 υπολογίστηκε στα 50.73 kgCO₂e/m² πετυχαίνοντας περίπου 5% μείωση σε σχέση με το σημείο αναφοράς, λόγω αυξημένης εγκατάστασης φωτοβολταϊκών συστημάτων σε οικιστικά κτίρια το 2023. Στα τέλη του 2023, η Τράπεζα εισήγαγε την προσφορά ενός Πράσινου Στεγαστικού προϊόντος για να συμβάλει στην επίτευξη του στόχου απαλλαγής από τον άνθρακα στα ενυπόθηκα δάνεια και ουσιαστικά να μειώσει τον κίνδυνο μετάβασης στον οποίο είναι εκτεθειμένη. Επιπρόσθετα, η Τράπεζα έχει θέσει όρια δανεισμού και επενδύσεων σε κλάδους υψηλής συγκέντρωσης άνθρακα, οι οποίοι θεωρούνται κλάδοι υψηλού κινδύνου μετάβασης. Επίσης, έχοντας εισάγει και υλοποιώντας τη διαδικασία Αξιολόγησης Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος (Business Environment Scan process), η Τράπεζα έχει θέσει νέους στόχους πράσινης χρηματοδότησης ή χρηματοδότησης μετάβασης σε συγκεκριμένους τομείς για να υποστηρίξει τη μετάβαση των πελατών της σε μια οικονομία χαμηλού άνθρακα, έτσι ώστε να διαχειριστεί αποτελεσματικά τους κινδύνους μετάβασης.

Κατά τη διάρκεια του 2023, η Τράπεζα έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο στην ενσωμάτωση θεμάτων κλιματικού και περιβαλλοντικού κινδύνου στη διαχείριση κινδύνων και στην κουλτούρα διαχείρισης κινδύνων. Η Τράπεζα έχει αναθεωρήσει και ενισχύσει τη διαδικασία ανάλυσης σημαντικότητας στους Κ&Π κινδύνους. Η Τράπεζα έχει διενεργήσει ενδελεχή αναγνώριση και αξιολόγηση των Κ&Π κινδύνων ως παράγοντες υφιστάμενων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών κινδύνων λαμβάνοντας υπόψη το επιχειρηματικό προφίλ και τη σύνθεση του δανειακού της χαρτοφυλακίου. Ως μέρος της διαδικασίας αυτής, η Τράπεζα έχει εντοπίσει τους παράγοντες κινδύνου, τόσο φυσικούς όσο και μετάβασης, που θα μπορούσαν δυνητικά να έχουν αντίκτυπο στο προφίλ κινδύνου και στις λειτουργίες της και έχει αξιολογήσει τη σημαντικότητα του κάθε παράγοντα κινδύνου σε σχέση με τις υφιστάμενες κατηγορίες κινδύνου. Η Τράπεζα έχει εφαρμόσει διαδικασίες δέουσας επιμέλειας ΠΚΔ, οι οποίες έχουν σχεδιαστεί ώστε να ενισχύσουν τη διαδικασία συλλογής δεδομένων και την αξιολόγηση των πελάτων της σε σχέση με την επίδοσή τους στα διάφορα θέματα που αφορούν Κ&Π κινδύνους και να παρέχει καθοδήγηση σχετικά με ενέργειες αποκατάστασης. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει τη χρήση δομημένων ερωτηματολογίων που εφαρμόζονται σε κάθε εταιρεία που υπάγεται κάτω από τη Μονάδα Επιχειρήσεων ('Corporate Division'), ώστε να εξάγει τη βαθμολογία ΠΚΔ.

Η Τράπεζα έχει εισάγει μια δομημένη και ενδελεχή διαδικασία Αξιολόγησης Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος, για να παρακολουθεί την επίδραση των Κ&Π κινδύνων βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Τα αποτελέσματα από την προκαταρκτική (τριμηνιαία) και τελική (ετήσια) ανάλυση αξιολόγησης επίδρασης έχουν ενσωματωθεί στην ανάλυση σημαντικότητας των κινδύνων Κ&Π και έχουν συμπεριληφθεί στην Επιχειρηματική Στρατηγική της Τράπεζας.

Η BOC PCL προσφέρει ένα ευρύ φάσμα προϊόντων φιλικών προς το περιβάλλον για τη διαχείριση του κινδύνου μετάβασης και για να υποστηρίξει τους πελάτες της να γίνουν πιο βιώσιμοι. Συγκεκριμένα, η Τράπεζα παρέχει δάνεια για την ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών, εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων, την απόκτηση υβριδικών ή ηλεκτρικών οχημάτων, καθώς και τη χρηματοδότηση έργων για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Το ύψος των δανείων σε προϊόντα φιλικά προς το περιβάλλον στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθε στα €24.5 εκατ. σε σύγκριση με €20.9 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Κατά τη διάρκεια του 2023, με στόχο την ενίσχυση της γνώσης και των δεξιοτήτων σε θέματα ΠΚΔ, το Συγκρότημα έχει προσφέρει εκπαίδευση στο Διοικητικό Συμβούλιο και την Ανώτερη Διεύθυνση καθώς επίσης και στα μέλη του προσωπικού των λειτουργιών ελέγχου και σε άλλα μέλη του προσωπικού.

Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας (συνέχεια)

Χρηματοοικονομική Επίδοση (συνέχεια)

Ενίσχυση οργανωτικής ανθεκτικότητας και πολιτικής για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα (Environmental, Social and Governance, ESG) (συνέχεια)

Κοινωνία

Στο επίκεντρο του ηγετικού κοινωνικού ρόλου του Συγκροτήματος βρίσκονται οι επενδύσεις του, στο Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου (με συνολική επένδυση περίπου €70 εκατ. από το 1998, ενώ 60% των διαγνωσμένων περιπτώσεων καρκίνου στην Κύπρο νοσηλεύονται στο Κέντρο), η άμεση και αποτελεσματική ανταπόκριση του Δικτύου SupportCY, το οποίο αποτελείται από εταιρείες και οργανισμούς, που ανταποκρίνονται στις ανάγκες της κοινωνίας, και σε περιόδους κρίσης και επείγουσας ανάγκης, μέσω της ενεργοποίησης προγραμμάτων, παροχής εξειδικευμένου εξοπλισμού, και μέσω ενός καλά καταρτισμένου σώματος εθελοντών, η συμβολή του Πολιτιστικού Ιδρύματος Τράπεζας Κύπρου στην προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς του νησιού και η προσφορά του Κέντρου Καινοτομίας IDEA. Κατά το 2023, το δίκτυο SupportCY ανταποκρίθηκε, ανάμεσα σε άλλα, σε πέραν των 30 πυρκαγιών σε Ελλάδα και Κύπρο, στις φονικές πλημμύρες στην Ελλάδα και έστειλε υποστήριξη στα θύματα των σεισμών στη Συρία.

Το Πολιτιστικό Ίδρυμα παρουσίασε μια σειρά από καινοτόμα προγράμματα όπως το πρόγραμμα 'Αισθήσεις' μια πολυαισθητηριακή μουσειακή εμπειρία για άτομα με κινητικές δυσκολίες και ευάλωτες ομάδες, εκπαιδευτικά προγράμματα για σχολεία εγκεκριμένα από το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, που φιλοδοξούν να φέρουν τους νέους πιο κοντά στην τέχνη, τη λογοτεχνία, τα μουσεία και την κουλτούρα της Κύπρου καθώς επίσης και εκθέσεις, εκδηλώσεις και δράσεις που έχουν αναπτυχθεί για να ενθαρρύνουν και να προωθήσουν την ιστορία του νησιού. Το πρόγραμμα ReInHerit, το οποίο προωθεί την συνεργασία στην καινοτομία και την έρευνα μεταξύ των Ευρωπαϊκών Μουσείων και της πολιτιστικής κληρονομιάς συνεχίστηκε και το 2023, με συνολική συμμετοχή 35,154 ατόμων στις εκδηλώσεις του Πολιτιστικού Ιδρύματος μεταξύ Ιανουαρίου και Δεκεμβρίου 2023.

Το Κέντρο Καινοτομίας IDEA επένδυσε περίπου €4 εκατ. σε νεοφυείς επιχειρήσεις από την ίδρυσή του, υποστήριξε τη δημιουργία 89 νέων εταιρειών μέχρι σήμερα, και παρείχε υποστήριξη σε 210+ επιχειρηματίες από την ίδρυσή του, μέσα από το Πρόγραμμα Ανάπτυξης Καινοτόμων Επιχειρήσεων και παρείχε εκπαίδευση σε πέραν των 7,000 επιχειρηματιών. Μέλη του προσωπικού συνέχισαν να συμμετέχουν σε εθελοντικές δράσεις για υποστήριξη φιλανθρωπικών ιδρυμάτων, ανθρώπων που έχουν ανάγκη και σε πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην προστασία του περιβάλλοντος.

Το Συγκρότημα συνέχισε να αναβαθμίζει τις δεξιότητες του προσωπικού του παρέχοντας ευκαιρίες εκπαίδευσης και ανάπτυξης σε όλο το προσωπικό και αξιοποιώντας σύγχρονες μεθόδους εκπαίδευσης. Κατά το 2023, οι υπάλληλοι της Τράπεζας παρακολούθησαν σεμινάρια που αντιστοιχούσαν σε 72,888 ώρες εκπαίδευσης. Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα το 2023, δημιούργησε την BoC Academy με στόχο να προσφέρει σύντομα προγράμματα αναβάθμισης των δεξιοτήτων των μελών του προσωπικού, με 20 μέλη του προσωπικού να έχουν εγγραφεί στα διάφορα προγράμματα της Ακαδημίας μέχρι σήμερα. Επιπρόσθετα, έχουν δοθεί 4 πλήρεις υποτροφίες για Μεταπτυχιακό στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA) σε επιλεγμένα μέλη του προσωπικού. Επίσης, το Συγκρότημα συνέχισε να δίνει έμφαση στην ευεξία του προσωπικού το 2023 προσφέροντας σεμινάρια, ομαδικές και οικογενειακές δραστηριότητες που είχαν ως αποκλειστικό στόχο την ενίσχυση της ψυχικής, σωματικής, οικονομικής και κοινωνικής ευρωστίας του προσωπικού, στα οποία συμμετείχαν περίπου 2,000 μέλη του προσωπικού, μέσω του προγράμματος Well at Work. Μια από τις αξιοσημείωτες δράσεις του 2023, ήταν η επιτυχής πραγματοποίηση του πρώτου Ενδοεπιχειρηματικού Διαγωνισμού "Think Tank" της Τράπεζας Κύπρου. Ο στόχος ήταν η ενίσχυση της δημιουργικότητας και της δέσμευσης, η καλλιέργεια μιας Κουλτούρας Καινοτομίας και η ανάδειξη ταλέντων. Υποβλήθηκαν πέραν των 70 ιδεών ενώ 9 φιναλίστ παρουσίασαν τις ιδέες τους στην επιτροπή κατά την τελική φάση της διοργάνωσης. Οι 3 ιδέες που κέρδισαν τον διαγωνισμό αφορούσαν θέματα ΠΚΔ, Ψηφιακού Μετασχηματισμού και ανάπτυξης νέων προϊόντων.

Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας (συνέχεια)

Χρηματοοικονομική Επίδοση (συνέχεια)

Ενίσχυση οργανωτικής ανθεκτικότητας και πολιτικής για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα (Environmental, Social and Governance, ESG) (συνέχεια)

Διακυβέρνηση

Το Συγκρότημα συνεχίζει να λειτουργεί με επιτυχία μέσα σε ένα περίπλοκο εποπτικό πλαίσιο. Η μητρική εταιρία είναι εγγεγραμμένη στην Ιρλανδία και εισηγμένη σε δύο Χρηματιστήρια και υπόκειται σε διαφορετικούς κανόνες και κανονισμούς. Οι δομές διακυβέρνησης και διοίκησης του Συγκροτήματος επιτρέπουν την επίτευξη τρέχουσας και μελλοντικής οικονομικής ανάπτυξης, περιβαλλοντικής ακεραιότητας και κοινωνικής ισότητας σε όλο το εύρος των δραστηριοτήτων του. Το Συγκρότημα λειτουργεί σε ένα πλαίσιο ελεγκτικών μηχανισμών που επιτρέπουν την αξιολόγηση και τη διαχείριση κινδύνων με βάση τις σχετικές πολιτικές που υπό την ηγεσία του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το Συγκρότημα έχει δημιουργήσει μια Δομή Διακυβέρνησης για την παρακολούθηση της ΠΚΔ ατζέντας του. Η πρόοδος στην υλοποίηση και εξέλιξη της στρατηγικής ΠΚΔ του Συγκροτήματος παρακολουθείται από την Επιτροπή Βιωσιμότητας και το Διοικητικό Συμβούλιο. Η Επιτροπή Βιωσιμότητας είναι μια ειδική εκτελεστική επιτροπή που συστάθηκε στις αρχές του 2021 για να επιβλέπει την ΠΚΔ ατζέντα του Συγκροτήματος, να επανεξετάζει την πρόοδο της στρατηγικής ΠΚΔ του Συγκροτήματος, να παρακολουθεί την ανάπτυξη και την υλοποίηση των στόχων ΠΚΔ και την ενσωμάτωση των προτεραιοτήτων ΠΚΔ στους επιχειρηματικούς στόχους του Συγκροτήματος.

Η δομή διακυβέρνησης ΠΚΔ του Συγκροτήματος συνεχίζει να εξελίσσεται για να μπορεί να ανταποκρίνεται στις ανάγκες ΠΚΔ όπως αυτές διαμορφώνονται. Η κανονιστική συμμόρφωση του Συγκροτήματος εξακολουθεί να αποτελεί αδιαμφισβήτητη προτεραιότητα.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας και της Τράπεζας είναι πολυσυλλεκτική, με το 45% των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου να είναι γυναίκες στις 31 Δεκεμβρίου 2023. Το Διοικητικό Συμβούλιο επιδεικνύει ισχυρές δεξιότητες που απορρέουν από ευρεία διεθνή εμπειρία. Επιπλέον, ο στόχος του Συγκροτήματος να επιτύχει τουλάχιστον 30% εκπροσώπηση των γυναικών στα Ανώτερα Διευθυντικά επίπεδα (Εκτελεστική Επιτροπή (EXCO) και Διευρυμένη Εκτελεστική Επιτροπή (Extended EXCO)) μέχρι το 2030 έχει επιτευχθεί νωρίτερα. Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, με 33% εκπροσώπηση των γυναικών στα Ανώτερα Διευθυντικά επίπεδα (Εκτελεστική Επιτροπή (EXCO) και Διευρυμένη Εκτελεστική Επιτροπή (Extended EXCO)) ο στόχος έχει επιτευχθεί, σε συνέχεια του διορισμού δύο γυναικών στις θέσεις της Γενικής Διευθύντριας της EuroLife και Γενικής Διευθύντριας των Γενικών Ασφαλειών Κύπρου. Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, η εκπροσώπηση γυναικών σε υψηλόβαθμες θέσεις κάτω από τη Διευρυμένη Εκτελεστική Επιτροπή (δηλαδή με αξία θέσης εργασίας από Βοηθό Διευθυντή μέχρι Διευθυντή) ήταν 40%.

Συνεχιζόμενη δραστηριότητα

Οι Σύμβουλοι έχουν προβεί σε εκτίμηση της ικανότητας του Συγκροτήματος, της Εταιρίας και της BOC PCL να συνεχίσουν ως δρώσες οικονομικές μονάδες για περίοδο 12 μηνών από την ημερομηνία έγκρισης των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Οι Σύμβουλοι έχουν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχουν σημαντικές αβεβαιότητες που μπορεί να δημιουργήσουν σοβαρή αμφιβολία σχετικά με τη δυνατότητα του Συγκροτήματος, της Εταιρίας και της BOC PCL να συνεχίσουν να λειτουργούν ως δρώσες οικονομικές μονάδες για περίοδο 12 μηνών από την ημερομηνία έγκρισης των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων, και των Οικονομικών Καταστάσεων της Εταιρίας.

Κατά τη αξιολόγησή τους, οι Σύμβουλοι έλαβαν υπόψη ένα ευρύ φάσμα πληροφοριών σε σχέση με παρούσες και μελλοντικές συνθήκες, που συμπεριλαμβάνουν προβλέψεις κερδοφορίας, ταμειακές ροές, κεφαλαιακές απαιτήσεις και κεφαλαιακούς πόρους, τη θέση ρευστότητας και χρηματοδότησης λαμβάνοντας υπόψη το Χρηματοοικονομικό Πλάνο του Συγκροτήματος 2024-2027 που εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο το Φεβρουάριο 2024 (το 'Πλάνο') και το λειτουργικό περιβάλλον (όπως περιγράφεται στο 'Λειτουργικό Περιβάλλον' στην Έκθεση Συμβούλων). Το Συγκρότημα έχει προσαρμόσει στις προβλέψεις του την κάλυψη δυσμενούς σεναρίου και έχει χρησιμοποιήσει εύλογα οικονομικά δεδομένα για να διαμορφώσει τη μεσοπρόθεσμη στρατηγική του. Το Συγκρότημα εργάζεται προς την υλοποίηση της Στρατηγικής του.

Κεφάλαια

Οι Σύμβουλοι και η Διοίκηση εξέτασαν την προβλεπόμενη κεφαλαιακή θέση του Συγκροτήματος, συμπεριλαμβανομένων των πιθανών επιπτώσεων μιας επιδείνωσης των οικονομικών συνθηκών. Το Συγκρότημα ανέπτυξε κεφαλαιακές προβλέψεις βάσει βασικού και δυσμενούς σεναρίου και οι Σύμβουλοι πιστεύουν ότι το Συγκρότημα διαθέτει επαρκή κεφάλαια για να ανταποκριθεί στις κανονιστικές κεφαλαιακές του απαιτήσεις καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου αξιολόγησης.

Χρηματοδότηση και ρευστότητα

Οι Σύμβουλοι και η Διοίκηση εξέτασαν τη θέση χρηματοδότησης και ρευστότητας του Συγκροτήματος και είναι ικανοποιημένοι ότι το Συγκρότημα διαθέτει επαρκή χρηματοδότηση και ρευστότητα καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου αξιολόγησης. Το Συγκρότημα συνεχίζει να κατέχει ένα σημαντικό απόθεμα ρευστότητας στις 31 Δεκεμβρίου 2023, το οποίο μπορεί εύκολα και άμεσα να ρευστοποιηθεί σε περίοδο πίεσης.

Δήλωση βιωσιμότητας

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Πρόνοιας 31 του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης Ηνωμένου Βασιλείου 2018 (Κωδικός HB), οι Σύμβουλοι αξιολόγησαν τη βιωσιμότητα του Συγκροτήματος, λαμβάνοντας υπόψη την τρέχουσα θέση και τις πιθανές επιπτώσεις από τους κύριους κινδύνους που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα.

Χρονικός ορίζοντας

Οι Σύμβουλοι έχουν επιλέξει μια περίοδο τριών ετών για την αξιολόγηση της βιωσιμότητας του Συγκροτήματος. Η περίοδος αυτή επιλέχθηκε αφού είναι εντός της περιόδου που καλύπτεται από το Χρηματοοικονομικό Πλάνο του Συγκροτήματος που έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο περιέχει προβλέψεις κερδοφορίας, κεφαλαιακές απαιτήσεις, απαιτήσεις ρευστότητας και κεφαλαιακών πόρων. Είναι επίσης εντός της περιόδου που καλύπτεται από τα προγράμματα προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων του Συγκροτήματος. Αυτή η περίοδος είναι αντιπροσωπευτική του χρονικού ορίζοντα για εξέταση της επίδρασης από τις συνεχιζόμενες κανονιστικές αλλαγές στο χρηματοοικονομικό τομέα. Το Χρηματοοικονομικό Πλάνο του Συγκροτήματος καλύπτει την περίοδο 2024-2027.

Διαδικασία πλάνου και αξιολόγηση

Οι Σύμβουλοι αξιολόγησαν τις προοπτικές του Συγκροτήματος μέσω διαφόρων πηγών, που περιλαμβάνουν το τελευταίο Χρηματοοικονομικό Πλάνο του Συγκροτήματος, την Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας (ΕΔΑΚΕ (ICAAP)) και την Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Ρευστοτικής Επάρκειας (ΕΔΑΡΕ (ILAAP)).

Δήλωση βιωσιμότητας (συνέχεια)

Διαδικασία πλάνου και αξιολόγησης (συνέχεια)

Το Χρηματοοικονομικό Πλάνο του Συγκροτήματος λαμβάνει υπόψη τη στρατηγική, τη διάθεση ανάληψης κινδύνου και τους στόχους του Συγκροτήματος στο πλαίσιο του λειτουργικού του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένων των πραγματικών και ευλόγως αναμενόμενων αλλαγών στο μακροοικονομικό περιβάλλον της Κύπρου, του ανταγωνιστικού τοπίου, των πιέσεων στα περιθώρια και των κεφαλαιακών απαιτήσεων. Το εγκεκριμένο από το Διοικητικό Συμβούλιο πλαίσιο διάθεσης ανάληψης κινδύνου αποτελεί βασικό στοιχείο του Χρηματοοικονομικού Πλάνου του Συγκροτήματος. Οι κίνδυνοι για την επίτευξη του Χρηματοοικονομικού Πλάνου προσδιορίζονται και αξιολογούνται μέσω της εκτίμησης κινδύνου του Χρηματοοικονομικού Πλάνου. Οι επιδόσεις έναντι της διάθεσης ανάληψης κινδύνου για κάθε έναν από τους κύριους κινδύνους αναφέρονται στο Διοικητικό Συμβούλιο σε τακτική βάση.

Η ΕΔΑΚΕ είναι μια διαδικασία της οποίας ο κύριος στόχος είναι να αξιολογεί την κεφαλαιακή επάρκεια του Συγκροτήματος σε σχέση με το επίπεδο των υποκείμενων κινδύνων που μπορεί να προκύψουν από την επιδίωξη της στρατηγικής του Συγκροτήματος ή από αλλαγές στο λειτουργικό του περιβάλλον. Πιο συγκεκριμένα, η ΕΔΑΚΕ αναλύει, αξιολογεί και ποσοτικοποιεί τους κινδύνους του Συγκροτήματος, καθορίζει τις τρέχουσες και μελλοντικές κεφαλαιακές ανάγκες για τους σημαντικούς κινδύνους που εντοπίζονται και αξιολογεί την ικανότητα απορρόφησης τους από το Συγκρότημα τόσο στο βασικό σενάριο όσο και σε συνθήκες προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων με στόχο να καταδείξει ότι το Συγκρότημα διαθέτει επαρκές κεφάλαιο, τόσο βάσει του βασικού όσο και βάσει σεναρίων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, για τη στήριξη των δραστηριοτήτων του και την επίτευξη των στρατηγικών του στόχων λαμβάνοντας υπόψη τη Στρατηγική του και τη Διάθεση Ανάληψης Κινδύνου, όπως έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Το Συγκρότημα προβαίνει σε τριμηνιαίες αναθεωρήσεις των αποτελεσμάτων της ΕΔΑΚΕ, καθώς και σε μεμονωμένες περιπτώσεις εάν θεωρηθεί αναγκαίο, λαμβάνοντας υπόψη την πιο πρόσφατη πραγματική και προβλεπόμενη πληροφόρηση. Κατά την τριμηνιαία αναθεώρηση, τυχόν σημαντικές αλλαγές/εξελιξεις από την ετήσια διαδικασία ΕΔΑΚΕ αξιολογούνται ως προς την κεφαλαιακή επάρκεια του Συγκροτήματος. Οι τριμηνιαίες αναθεωρήσεις της ΕΔΑΚΕ του 2023 κατέδειξαν ότι το Συγκρότημα διαθέτει επαρκή κεφάλαια καθώς και διαθέσιμες ενέργειες μετριασμού για να υποστηρίξει το προφίλ κινδύνου του και τις δραστηριότητές του και για να ανταποκριθεί στις ρυθμιστικές απαιτήσεις, τόσο σε συνθήκες επιχειρηματικές συνθήκες όσο και σε ακραίες καταστάσεις.

Η ΕΔΑΡΕ είναι μια διαδικασία της οποίας ο κύριος στόχος είναι να καταδείξει ότι το μέγεθος και η διαθεσιμότητα των πόρων ρευστότητας είναι ικανοποιητικά για την υποστήριξη του επιχειρηματικού μοντέλου του Συγκροτήματος την επίτευξη των στρατηγικών του στόχων, τόσο βάσει βασικού όσο βάσει σεναρίων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, και για την τήρηση των κανονιστικών απαιτήσεων.

Το Συγκρότημα προβαίνει σε τριμηνιαίες αναθεωρήσεις για την ΕΔΑΡΕ μέσω τριμηνιαίων σεναρίων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σε σχέση με τη ρευστότητα, λαμβάνοντας υπόψη την πιο πρόσφατη πραγματική και προβλεπόμενη πληροφόρηση. Τυχόν σημαντικές αλλαγές από το τέλος του έτους αξιολογούνται ως προς τη ρευστότητα και τη χρηματοδότηση. Οι τριμηνιαίες αναθεωρήσεις της ΕΔΑΡΕ του 2023 κατέδειξαν ότι το Συγκρότημα διατηρεί πόρους ρευστότητας που είναι επαρκείς για να διασφαλίσει την ικανότητά του να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις του καθώς αυτές καθίστανται απαιτητές τόσο υπό συνθήκες επιχειρηματικές συνθήκες όσο και υπό ακραίες καταστάσεις.

Οι εκθέσεις ΕΔΑΚΕ και ΕΔΑΡΕ για το 2023 θα υποβληθούν στον ΕΕΜ στις 28 Μαρτίου 2024.

Δήλωση βιωσιμότητας (συνέχεια)

Διαχείριση κινδύνων

Το Συγκρότημα εντοπίζει, αξιολογεί, διαχειρίζεται και παρακολουθεί το προφίλ κινδύνου του βάσει των αρχών που περιγράφονται στο Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων. Το Συγκρότημα είναι εκτεθειμένο σε διάφορους κινδύνους από τους οποίους οι πιο σημαντικοί είναι ο πιστωτικός κίνδυνος, ο κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης, ο κίνδυνος αγοράς (ο οποίος προκύπτει από τις δυσμενείς μεταβολές στα επιτόκια, στις τιμές ξένου συναλλάγματος, και στις τιμές τίτλων και ακινήτων), οι μη-χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι (κυρίως ο λειτουργικός κίνδυνος, ο κίνδυνος κανονιστικής συμμόρφωσης, φήμης, οι κλιματικοί και περιβαλλοντικοί κίνδυνοι, οι κίνδυνοι ασφάλειας πληροφοριών και ποιότητας δεδομένων), ο στρατηγικός κίνδυνος (ο κίνδυνος επιχειρηματικού μοντέλου και μακροοικονομικού περιβάλλοντος). Αυτοί οι κίνδυνοι εντοπίζονται, παρακολουθούνται, τυγχάνουν διαχείρισης και μετριάζονται με διάφορους μηχανισμούς και διαδικασίες ελέγχου όπως παρουσιάζεται στο μέρος 'Κύριοι κίνδυνοι και αβεβαιότητες - Διαχείριση και μετριασμός κινδύνων' πιο κάτω. Επίσης, το Συγκρότημα παρακολουθεί το αβέβαιο γεωπολιτικό περιβάλλον και τις μακροοικονομικές προοπτικές και αξιολογεί και διαχειρίζεται πιθανές επιπτώσεις στις δραστηριότητές του.

Επιπλέον, οι ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων είναι μια αναπόσπαστη αρχή διαχείρισης κινδύνων που χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση της οικονομικής και λειτουργικής ανθεκτικότητας του Συγκροτήματος. Οι ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων εφαρμόζονται για αξιολόγηση της επάρκειας κεφαλαίων και της διαθεσιμότητας της ρευστότητας και χρηματοδότησης. Τα εσωτερικά σενάρια που χρησιμοποιούνται για την ΕΔΑΚΕ είναι ακραία αλλά εύλογα και λαμβάνουν υπόψη πιθανές δράσεις για διαχείριση των κινδύνων. Χρησιμοποιείται επίσης αντίστροφη άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για την αξιολόγηση σεναρίων και συνθηκών που θα μπορούσαν να καταστήσουν το λειτουργικό μοντέλο του Συγκροτήματος μη βιώσιμο. Αυτές οι ασκήσεις ξεκινούν με τον ορισμό της αποτυχίας του λειτουργικού μοντέλου, π.χ. παραβίαση ορίων κεφαλαιακών αποθεμάτων, και αναλύουν τα γεγονότα που θα μπορούσαν να προκαλέσουν την αποτυχία και εντοπίζουν κατάλληλες ενέργειες μετριασμού. Τα αποτελέσματα αναφέρονται στην Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου και το Διοικητικό Συμβούλιο.

Το Συγκρότημα έχει εντοπίσει μια σειρά από δράσεις διαχείρισης που μπορούν να εφαρμοστούν για τη διαχείριση και τον μετριασμό των επιπτώσεων των σεναρίων ακραίων καταστάσεων. Αξιολογούνται οι επιδράσεις των δράσεων διαχείρισης στο κεφάλαιο, τη ρευστότητα και σχεδιασμό ανάκαμψης υπό συνθήκες ακραίων καταστάσεων. Αυτό επιτρέπει στο Συγκρότημα να κατανοεί, να παρακολουθεί και να ελέγχει τους κινδύνους που εντοπίστηκαν.

Η Διοίκηση πιστεύει ότι η διαδικασία προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων λαμβάνει υπόψη μια σειρά δυσμενών αλλά εύλογων σεναρίων. Ωστόσο, οι προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων δεν θα πρέπει να θεωρούνται ως μια εξαντλητική αξιολόγηση όλων των πιθανών υποθετικών ακραίων ή απομακρυσμένων σεναρίων.

Κατά την αξιολόγηση βιωσιμότητας, οι Σύμβουλοι έχουν λάβει υπόψη ένα ευρύ φάσμα λεπτομερών πληροφοριών σε σχέση με παρούσες και πιθανές συνθήκες που περιλαμβάνουν προβλέψεις για κερδοφορία, ταμειακές ροές, απαιτήσεις κεφαλαίου και ρευστότητας και πόρους κεφαλαίου και ρευστότητας.

Το Συγκρότημα έχει προσαρμόσει στις βασικές προβλέψεις του την κάλυψη αρνητικού σεναρίου και έχει χρησιμοποιήσει συντηρητικά οικονομικά δεδομένα. Το δυσμενές σενάριο του Χρηματοοικονομικού Πλάνου εξετάζει την προβλεπόμενη κεφαλαιακή θέση του Συγκροτήματος, και την αντοχή του σε δυσμενή σενάρια όπως είναι η επιδείνωση του οικονομικού περιβάλλοντος στην Κύπρο.

Επιπρόσθετα από τη πληροφόρηση πιο πάνω, οι Σύμβουλοι έχουν επίσης εξετάσει ένα ευρύ φάσμα πληροφοριών και αριθμό παραγόντων που περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται σε:

- Τις εργασίες και τα λειτουργικά μοντέλα του Συγκροτήματος, και τη στρατηγική.
- Την προσέγγιση του Συγκροτήματος όσον αφορά τη διαχείριση κινδύνων και την κατανομή κεφαλαίου.
- Την χρηματοοικονομική θέση του Συγκροτήματος εξετάζοντας την απόδοση, την ικανότητα για διατήρηση των ελάχιστων εποπτικών κεφαλαιακών απαιτήσεων, τη ρευστότητα και τη χρηματοδότηση και την ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων, κατά τη διάρκεια της περιόδου αξιολόγησης.
- Την ισχυρή κεφαλαιακή θέση του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2023
- Την ισχυρή θέση ρευστότητας του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Δήλωση βιωσιμότητας (συνέχεια)

Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Οι Σύμβουλοι επιβεβαιώνουν ότι, βάσει της αξιολόγησής τους αναφορικά με τους κυριότερους κινδύνους και την αξιολόγηση της τρέχουσας θέσης και των προοπτικών του Συγκροτήματος, οι Σύμβουλοι εύλογα αναμένουν ότι το Συγκρότημα θα είναι σε θέση να συνεχίσει να λειτουργεί και να τηρεί τις υποχρεώσεις του, όπως αυτές προκύπτουν, κατά την περίοδο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2026.

Κύριοι κίνδυνοι και αβεβαιότητες - Διαχείριση και μετριασμός κινδύνων

Ως μέρος των εργασιών του, το Συγκρότημα εκτίθεται σε διάφορους κινδύνους. Το Συγκρότημα εντοπίζει, παρακολουθεί, διαχειρίζεται και μετριάzi αυτοούς τους κινδύνους με διάφορους μηχανισμούς ελέγχου. Ο πιστωτικός κίνδυνος, ο κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης, ο κίνδυνος αγοράς (που προκύπτει από δυσμενείς μεταβολές στις τιμές ξένου συναλλάγματος, τα επιτόκια, τις τιμές τίτλων και τις τιμές ακινήτων), ο ασφαλιστικός κίνδυνος και κίνδυνος αντασφάλισης και ο λειτουργικός κίνδυνος, είναι κάποιοι από τους κύριους κινδύνους που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα. Επιπρόσθετα, οι κύριοι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα περιλαμβάνουν τον κίνδυνο γεωπολιτικού περιβάλλοντος, το νομικό κίνδυνο, τον κίνδυνο κανονιστικής συμμόρφωσης, τον κίνδυνο ασφάλειας πληροφοριών και κυβερνοχώρου, τον κίνδυνο ψηφιακού μετασχηματισμού και τεχνολογίας, τους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους, και τον κίνδυνο επιχειρηματικού μοντέλου και στρατηγικής.

Πληροφορίες σχετικά με τους κύριους κινδύνους που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα και τη διαχείριση τους παρατίθενται στις Σημειώσεις 44 έως 47 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων και στην "Έκθεση Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου", οι οποίες είναι μέρος της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και στην "Έκθεση Γνωστοποιήσεων για Πυλώνα ΙΙΙ" (Pillar III disclosures 2023), που δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος. Επιπρόσθετα, σε σχέση με το νομικό κίνδυνο που προκύπτει από επιδικίες, έρευνες, απαιτήσεις και άλλα θέματα, περαιτέρω πληροφορίες γνωστοποιούνται στη Σημείωση 38 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα εκτίθεται στον κίνδυνο μεταβολής της αξίας είτε των ιδιόκτητων ακινήτων ή των αποθεμάτων ακινήτων ή των επενδύσεων σε ακίνητα. Τα αποθέματα ακινήτων αποκτούνται κυρίως από πελάτες στα πλαίσια διευθέτησης των υποχρεώσεων τους με σκοπό να πωληθούν σύμφωνα με τη στρατηγική του Συγκροτήματος. Περισσότερες πληροφορίες αναφέρονται στη Σημείωση 27 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Λεπτομέρειες για τα χρηματοοικονομικά μέσα και τις δραστηριότητες αντιστάθμισης του Συγκροτήματος παρουσιάζονται στη Σημείωση 21 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων. Περισσότερες πληροφορίες για τα χρηματοοικονομικά μέσα παρουσιάζονται επίσης στις Σημειώσεις 44 και 45 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Οι δραστηριότητες του Συγκροτήματος είναι κυρίως στην Κύπρο και ως εκ τούτου, η απόδοση του Συγκροτήματος επηρεάζεται από αλλαγές στο λειτουργικό περιβάλλον της Κύπρου όπως περιγράφεται στην ενότητα "Λειτουργικό περιβάλλον" αυτής της Έκθεσης Συμβούλων, και τις αλλαγές στις μακροοικονομικές συνθήκες και τις γεωπολιτικές εξελίξεις, όπως περιγράφεται στην "Έκθεση Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου", που είναι μέρος της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Επίσης, λεπτομέρειες για τις σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές οι οποίες μπορούν να έχουν ουσιώδη επίδραση στη χρηματοοικονομική επίδοση και θέση του Συγκροτήματος παρουσιάζονται στη Σημείωση 5 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Ο πόλεμος στην Ουκρανία συνεχίζεται και η τελευταία στρατιωτική σύγκρουση στη Μέση Ανατολή μαινεται αδιάκοπα, προσθέτοντας σημαντική αβεβαιότητα στην προοπτική της παγκόσμιας οικονομίας και ο ευρύτερος αντίκτυπος θα εξαρτηθεί από την εξέλιξη αυτών των συγκρούσεων στο μέλλον. Η άμεση έκθεση του Συγκροτήματος είναι περιορισμένη τόσο στην Ουκρανία και στην Ρωσία όσο και στο Ισραήλ και το Συγκρότημα παρακολουθεί συνεχώς τις τρέχουσες εξελίξεις και παραμένει σε επιφυλακή για τη λήψη προληπτικών μέτρων ανάλογα με τις περιστάσεις.

Οι παράγοντες κινδύνου που παρατίθενται πιο πάνω και στις αναφορές που προσδιορίζονται πιο πάνω, δεν πρέπει να θεωρούνται ως μια πλήρης και συνολική αναφορά για όλους τους πιθανούς κινδύνους και αβεβαιότητες. Μπορεί να υπάρχουν κίνδυνοι και αβεβαιότητες για τα οποία το Συγκρότημα δεν είναι ενήμερο ή τα οποία το Συγκρότημα δεν θεωρεί σημαντικά, αλλά τα οποία μπορεί να καταστούν σημαντικά. Οι δύσκολες συνθήκες στις διεθνείς αγορές απορρέουν από παράγοντες που περιλαμβάνουν το περιβάλλον υψηλών επιτοκίων, τις πληθωριστικές πιέσεις, τις γεωπολιτικές εξελίξεις, την αυξανόμενη απειλή των κυβερνοεπιθέσεων και άλλους άγνωστους κινδύνους. Ως αποτέλεσμα, η ακριβής φύση όλων των κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα δεν μπορούν να προβλεφθούν με ακρίβεια αφού πολλοί από αυτούς τους κινδύνους είναι εκτός του ελέγχου του Συγκροτήματος.

Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς

ΚΕΔΙΠΕΣ Απόκτηση δανειακού χαρτοφυλακίου

Τον Δεκέμβριο 2023, η ΒOC PCL σύναψε συμφωνία με την Κυπριακή Εταιρεία Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων ('ΚΕΔΙΠΕΣ') για απόκτηση χαρτοφυλακίου εξυπηρετούμενων και αναδιարθρωμένων δανείων μεικτής αξίας ύψους περίπου €58 εκατ. με ημερομηνία αναφοράς 31 Δεκεμβρίου 2022 (η 'Συναλλαγή'). Η επίδραση της Συναλλαγής στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και στην κεφαλαιακή θέση του Συγκροτήματος είναι ουδέτερη. Οι σχετικές εποπτικές εγκρίσεις έχουν ληφθεί και η Συναλλαγή έχει ολοκληρωθεί τον Μάρτιο 2024.

Διανομή από τα κέρδη του έτους 2023

Τον Μάρτιο 2024, το Συγκρότημα έλαβε έγκριση από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για διανομή από τα κέρδη του 2023 συνολικού ποσού €137 εκατ. αποτελούμενη από μέρισμα σε μετρητά ύψους €112 εκατ. και επαναγορά συνήθων μετοχών της Εταιρίας συνολικού ποσού μέχρι €25 εκατ.. Με τη λήψη της έγκρισης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας πρότεινε στους μετόχους την καταβολή τελικού μερίσματος σε μετρητά και ενέκρινε κατ' αρχήν την έναρξη προγράμματος επαναγοράς συνήθων μετοχών της Εταιρίας, όπως περιγράφεται στην ενότητα 'Διανομές', πιο κάτω.

Δεν έχουν λάβει χώρα άλλα σημαντικά μη-διορθωτικά γεγονότα από τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Κεφαλαιακή βάση

Τα σύνολο ιδίων κεφαλαίων εξαιρουμένων των δικαιωμάτων μειοψηφίας του Συγκροτήματος ανήλθε σε €2,467 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2023, σε σύγκριση με €2,027 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022 (ως αναπροσαρμόστηκε). Ο δείκτης Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) (με μεταβατικές διατάξεις) ανήλθε σε 17.4% στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (μετά την αφαίρεση για Διανομή στο 30% από τα κέρδη του 2023) και σε 15.2% στις 31 Δεκεμβρίου 2022, ως αναπροσαρμόστηκε. Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, ο δείκτης CET1 επηρεάστηκε θετικά από την οργανική δημιουργία κεφαλαίου που προήλθε από την κερδοφορία του έτους, μετά από πρόβλεψη για διανομή από τα κέρδη για το έτος που έληξε για τις 31 Δεκεμβρίου 2023 σε ποσοστό ('payout ratio') ύψους 30%, σύμφωνα με την Πολιτική Διανομής του Συγκροτήματος και την έγκριση της ΕΚΤ και της σχετικής απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς επίσης και τη διανομή ύψους €50 εκατ. που διανεμήθηκε στην ΒOC PCL τον Φεβρουάριο 2023 από τη θυγατρική ασφαλιστική εταιρεία κλάδου ζωής. Ο δείκτης CET1 επηρεάστηκε αρνητικά κυρίως από την τελική εισαγωγή των μεταβατικών διατάξεων για το ΔΠΧΑ 9 και άλλες μεταβατικές ρυθμίσεις, την αύξηση των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο περιουσιακών στοιχείων (RWAs) και την αφαίρεση της επιπρόσθετης απαίτησης ύψους 0.33%, η οποία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των προσδοκιών της ΕΚΤ για προληπτικές προβλέψεις καθώς και την πληρωμή κουπονιού στους κατόχους Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 και τα έξοδα αναχρηματοδότησης. Ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας (με μεταβατικές διατάξεις) στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθε σε 22.4% (2022: 20.4%, ως αναπροσαρμόστηκε).

Επιπρόσθετες πληροφορίες για τα εποπτικά κεφάλαια παρουσιάζονται στην 'Έκθεση Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου', η οποία αποτελεί μέρος αυτής της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης και στην Έκθεση Γνωστοποιήσεων για Πυλώνα III (Pillar III disclosures 2023), που δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος.

Μετοχικό κεφάλαιο

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, υπήρχαν εκδομένες 446,199,933 συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €0.10 η κάθε μία. Πληροφορίες για το εγκεκριμένο και εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο κατά τη διάρκεια του 2023 και 2022 παρουσιάζονται στη Σημείωση 34 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Παροχές που εξαρτώνται από την αξία μετοχών - παροχές υπό τη μορφή μετοχών

Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων

Κατά τη διάρκεια της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρίας που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαΐου 2022, εγκρίθηκε ειδικό ψήφισμα για τη θέσπιση και εφαρμογή του Μακροπρόθεσμου Σχεδίου Παροχής Κινήτρων (Long-Term Incentive Plan ('LTIP')) της Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company, το οποίο θα ισχύει για δέκα έτη από την έγκρισή του.

Παροχές που εξαρτώνται από την αξία μετοχών -παροχές υπό τη μορφή μετοχών (συνέχεια)

Το Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων είναι ένα σχέδιο για παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών της Εταιρίας, στους εκτελεστικούς συμβούλους και την ανώτερη διοίκηση του Συγκροτήματος. Το Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων προβλέπει παραχώρηση παροχών υπό τη μορφή συνήθων μετοχών της Εταιρίας στη βάση κριτηρίων κατοχύρωσης με όλους τους όρους απόδοσης να μην είναι όροι απόδοσης της αγοράς. Η επίδοση θα επιμετρείται για τριετή περίοδο. Οι όροι επίδοσης καθορίζονται από την Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών (HRRC) κάθε χρόνο, κατά την κρίση της, και ενδέχεται να διαφοροποιούνται ώστε να αντικατοπτρίζουν τους στρατηγικούς στόχους του Συγκροτήματος και την προσωπική επίδοση του εργαζομένου. Η επίδοση θα αξιολογείται βάσει σκοροκάρτας (scorecard) που συνάδει με τους Μεσοπρόθεσμους Στρατηγικούς Στόχους του Συγκροτήματος, και περιέχει τόσο χρηματοοικονομικούς όσο και μη χρηματοοικονομικούς στόχους και περιλαμβάνει στόχους για τους παρακάτω τομείς: (i) Κερδοφορία, (ii) Ποιότητα περιουσιακών στοιχείων, (iii) Κεφαλαιακή επάρκεια, (iv) Έλεγχος κινδύνου και συμμόρφωση, και (v) Περιβαλλοντικοί, Κοινωνικοί και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (Environmental, Social and Governance, ESG) στόχοι. Οι μετοχές κατοχυρώνονται σε έξι δόσεις, με 40% να κατοχυρώνεται το έτος που ακολουθεί το τέλος της περιόδου επιμέτρησης της επίδοσης και το υπόλοιπο 60% να κατοχυρώνεται σε πέντε ίσες δόσεις (12%) σε κάθε ετήσια επέτειο που ακολουθεί της πρώτης ημερομηνίας κατοχύρωσης. Για την κατοχύρωση οποιασδήποτε παραχώρησης παροχής, ο εργαζόμενος θα πρέπει να εργάζεται στο Συγκρότημα μέχρι την ημερομηνία κατοχύρωσης. Υπό ορισμένες συνθήκες η Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών έχει τη διακριτή ευχέρεια να καθορίσει εάν μια παραχώρηση παροχής θα εκπνεύσει ή/και το βαθμό στον οποίο θα κατοχυρωθεί.

Ο μέγιστος αριθμός μετοχών που μπορούν να εκδοθούν σύμφωνα με το Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων μέχρι την δέκατη επέτειο του σχετικού ψηφίσματος δεν θα υπερβαίνει το 5% του εκδοθέντος μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας κατά την ημερομηνία του ψηφίσματος (που είναι 22,309,996 συνήθεις μετοχές €0.10 η καθεμία), όπως προσαρμόστηκε για οποιαδήποτε έκδοση ή ακύρωση μετοχών μεταγενέστερα της ημερομηνίας του ψηφίσματος (εξαιρουμένων οποιωνδήποτε εκδόσεων μετοχών στα πλαίσια του Μακροπρόθεσμου Σχεδίου Παροχής Κινήτρων). Σύμφωνα με τις κανονιστικές απαιτήσεις, οι παροχές δεν δικαιούνται πληρωμές που αντιστοιχούν σε μερίσματα.

Το προϋπάρχον Σχέδιο Δικαιωμάτων Προαίρεσης Αγοράς Μετοχών, το οποίο λειτουργούσε στο επίπεδο της Εταιρίας, αντικαταστάθηκε από το Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων.

Στο πλαίσιο του Μακροπρόθεσμου Σχεδίου Παροχής Κινήτρων (ΜΣΠΚ), η Εταιρία παραχώρησε παροχές υπό τη μορφή μετοχών τον Δεκέμβριο 2022 (με κριτήρια απόδοσης για την τριετή περίοδο 2022-2024) και τον Οκτώβριο 2023 (με κριτήρια απόδοσης για την τριετή περίοδο 2023-2025). Οι παροχές κατοχυρώνονται σε έξι δόσεις και η κατοχύρωση υπόκειται σε όρους υπηρεσίας. Οι παροχές υπόκεινται σε πιθανή κατάπτωση σε ορισμένες περιπτώσεις αποχώρησης του εργαζομένου. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις παροχές που παραχωρήθηκαν παρατίθενται στη Σημείωση 14 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Βραχυπρόθεσμο σχέδιο παροχής κινήτρων

Το βραχυπρόθεσμο σχέδιο παροχής κινήτρων αναφέρεται σ' ένα Βραχυπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων που καταρτίστηκε από την Εταιρία το 2023. Αυτό αφορά μεταβλητή αμοιβή υπό τη μορφή μετρητών σε επιλέξιμα μέλη του προσωπικού βάσει απόδοσης, τόσο συνολικής απόδοσης ως προς την υλοποίηση της στρατηγικής του Συγκροτήματος, όσο και ατομικής απόδοσης για το έτος που αφορά. Η Εκτελεστική Διοίκηση είναι επίσης επιλέξιμη για να συμμετέχει στο βραχυπρόθεσμο σχέδιο παροχής κινήτρων. Η παροχή για το βραχυπρόθεσμο σχέδιο παροχής κινήτρων καταβάλλεται σε μετρητά γενικά και δεν είναι αναβαλλόμενη, εκτός από περιπτώσεις όπου το ποσό ξεπερνά το κατώτατο όριο όπως θεσπίζεται από εποπτικούς κανονισμούς. Σε αυτές τις περιπτώσεις, 50% της παροχής καταβάλλεται σε μετρητά και 50% σε μετοχές. Στις περιπτώσεις όπου η παροχή αποτελείται από μετοχές και μετρητά, τότε θα κατοχυρώνεται με τρόπο παρόμοιο με αυτό του μακροπρόθεσμου σχεδίου παροχής κινήτρων, δηλαδή 40% κατοχυρώνεται στο έτος της παραχώρησης, δηλαδή το έτος που ακολουθεί το τέλος της περιόδου απόδοσης την οποία αφορά το σχέδιο και το υπόλοιπο 60% κατοχυρώνεται σε ίσα μέρη (12%) για μια περίοδο πέντε ετών. Περαιτέρω πληροφορίες για τα ποσά που παραχωρήθηκαν για το βραχυπρόθεσμο σχέδιο παροχής κινήτρων για το έτος απόδοσης 2023 στους Εκτελεστικούς Διοικητικούς Συμβούλους και στα βασικά διευθυντικά στελέχη γνωστοποιούνται στη Σημείωση 49 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων. Εκτός από τα ποσά που γνωστοποιούνται στη Σημείωση 49, το Βραχυπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων για το έτος απόδοσης 2023 θα είναι υπό τη μορφή μετρητών.

Ίδιες μετοχές της Εταιρίας

Το τίμημα αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των άμεσα αποδοτέων επιπρόσθετων εξόδων (μετά τη φορολογία), για μετοχές της Εταιρίας που κατέχονται από οντότητες που ελέγχονται από το Συγκρότημα αφαιρούνται από τα ίδια κεφάλαια ως ίδιες μετοχές μέχρι την ακύρωσή τους ή την επανέκδοσή τους. Δεν αναγνωρίζεται οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την αγορά, πώληση, έκδοση ή ακύρωση αυτών των μετοχών.

Ίδιες μετοχές της Εταιρίας (συνέχεια)

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, η θυγατρική εταιρεία του Συγκροτήματος που διεξάγει ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής είχε στην κατοχή της 142 χιλ. συνήθεις μετοχές της Εταιρίας ονομαστικής αξίας €0.10 η κάθε μία (2022: 142 χιλ. συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €0.10 η κάθε μία), ως μέρος των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επενδύονται προς όφελος των ασφαλιζομένων (Σημ. 24 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων). Η αξία κτήσεως των μετοχών αυτών ήταν €21,463 χιλ. (2022: €21,463 χιλ.)

Αλλαγή στον έλεγχο της Εταιρίας

Δεν υπάρχουν συμφωνίες στις οποίες η Εταιρία είναι συμβαλλόμενο μέρος και οι οποίες τίθενται σε ισχύ μετά από αλλαγή στον έλεγχο της Εταιρίας, αλλά υπάρχουν συμφωνίες χρηματοδότησης οι οποίες επιτρέπουν στους αντισυμβαλλόμενους να τις τροποποιήσουν ή να τις τερματίσουν μετά από αλλαγή στον έλεγχο της Εταιρίας. Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, οι συμφωνίες αυτές δεν θεωρούνται να έχουν σημαντική επίδραση στο Συγκρότημα, δεδομένης της θέσης ρευστότητας του Συγκροτήματος τη συγκεκριμένη στιγμή, αλλά η έκταση της σημασίας τους μπορεί να διαφοροποιηθεί ανάλογα με τη θέση ρευστότητας κατά την αλλαγή του ελέγχου.

Το Συγκρότημα έχει επίσης συμφωνίες οι οποίες προνοούν τον τερματισμό τους, σε περίπτωση που κατά την αλλαγή στον έλεγχο της Εταιρίας, επιδεινωθεί σημαντικά η πιστοληπτική ικανότητα της Εταιρίας.

Άλλες πληροφορίες

Κατά το 2023 και 2022 δεν υπήρχαν περιορισμοί στη μεταβίβαση των συνήθων μετοχών ή τίτλων της Εταιρίας και δεν υπήρχαν περιορισμοί στα δικαιώματα ψήφου εκτός από τις πρόνοιες του περί Τραπεζικών Εργασιών Νόμου της Κύπρου, σύμφωνα με τις οποίες απαιτείται η έγκριση πριν την απόκτηση ποσοστού, του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας πάνω από συγκεκριμένο ανώτατο επίπεδο, ως επίσης και τις γενικώς εφαρμοστέες διατάξεις συμπεριλαμβανομένων του Κανονισμού για Κατάχρηση της Αγοράς και της ισχύουσας νομοθεσίας για τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς. Ενίοτε, τα δικαιώματα συγκεκριμένων μετόχων είναι περιορισμένα λόγω κυρώσεων για την καταπολέμηση της διαφθοράς, την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή/και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, συμπεριλαμβανομένων των κυρώσεων που σχετίζονται με τα γεγονότα στην Ουκρανία, όπου εφαρμόζεται. Η πολιτική του Συγκροτήματος είναι να συμμορφώνεται με όλους τους νόμους σε ισχύ, συμπεριλαμβανομένων των κυρώσεων και άλλων περιοριστικών μέτρων, ανά πάσα στιγμή. Το Συγκρότημα μπορεί από καιρού εις καιρόν, να καλέσει μεμονωμένους μετόχους να απέχουν από την εξάσκηση ορισμένων δικαιωμάτων για να διευκολύνει τη συμμόρφωση με περιοριστικά μέτρα και σχετικά θέματα συμμόρφωσης.

Η θυγατρική του Συγκροτήματος που διεξάγει ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής και κατέχει μετοχές της Εταιρίας ως μέρος των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επενδύονται προς όφελος των ασφαλιζομένων, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί ασφαλιστικών εταιρειών νόμου, δεν έχει δικαίωμα ψήφου. Δεν υπάρχουν μετοχές της Εταιρίας που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

Δεν υπάρχουν συμφωνίες μεταξύ των μετόχων, εις γνώσιν της Εταιρίας, οι οποίες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα περιορισμούς στη μεταβίβαση τίτλων ή στα δικαιώματα ψήφου.

Δικαιώματα και υποχρεώσεις συνήθων μετοχών

Σύμφωνα με το καταστατικό της Εταιρίας, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συνήθων μετοχών είναι ως ακολούθως:

- υπό την επιφύλαξη του δικαιώματος της Εταιρίας να καθορίζει τις ημερομηνίες καταγραφής για τον προσδιορισμό της ταυτότητας των μελών που δικαιούνται να ειδοποιούνται και/ή να ψηφίζουν σε μία γενική συνέλευση, το δικαίωμα να παρευρίσκονται και να μιλάνε σε οποιαδήποτε γενική συνέλευση της Εταιρίας και να ασκήσουν μία ψήφο ανά συνήθη μετοχή σε οποιαδήποτε γενική συνέλευση της Εταιρίας,
- δικαίωμα να συμμετέχουν αναλογικά με το ποσοστό κεφαλαίου που αντιπροσωπεύουν οι μετοχές τους σε όλα τα μερίσματα που διανέμει η Εταιρία, και
- δικαίωμα, σε περίπτωση διάλυσης της Εταιρίας, να συμμετέχουν στη διανομή των συνολικών περιουσιακών στοιχείων της Εταιρίας ανάλογα με το ποσοστό κεφαλαίου που αντιπροσωπεύουν οι μετοχές τους.

Κύριοι κάτοχοι μετοχών και χρηματοπιστωτικών μέσων

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και στις 6 Μαρτίου 2024, η Εταιρία έχει ενημερωθεί για τα ακόλουθα προς κοινοποίηση συμφέροντα στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας:

	31 Δεκεμβρίου 2023			
	Αριθμός συνήθων μετοχών ή παραστατικά δικαιώματα που αντιπροσωπεύουν συνήθεις μετοχές της Εταιρίας	% που κατέχεται	Χρηματοπιστωτικά μέσα με παρόμοια οικονομική επίδραση (Κανονισμός 17 (1) (β) των Κανονισμών 2007 της Ιρλανδίας όπως τροποποιήθηκε) (Οδηγία 2004/109/ΕΚ)	% που κατέχεται
Lamesa Investments Ltd	41,383,699	9.27%	-	-
CarVal Investors	40,455,322	9.07%	-	-
Senvest Management LLC	38,163,877	8.56%	1,347,482	0.30%
Caius Capital LLP	24,884,267	5.58%	-	-
European Bank for Reconstruction and Development (EBRD)	22,401,744	5.02%	-	-
Cyprus Popular Bank Public Co Ltd	21,467,719	4.81%	-	-
Provident Fund of the Cyprus Bank Employees	21,153,863	4.74%	-	-
Osome Investments	14,809,498	3.32%	-	-

	6 Μαρτίου 2024			
	Αριθμός συνήθων μετοχών ή παραστατικά δικαιώματα που αντιπροσωπεύουν συνήθεις μετοχές της Εταιρίας	% που κατέχεται	Χρηματοπιστωτικά μέσα με παρόμοια οικονομική επίδραση (Κανονισμός 17 (1) (β) των Κανονισμών 2007 της Ιρλανδίας όπως τροποποιήθηκε) (Οδηγία 2004/109/ΕΚ)	% που κατέχεται
Lamesa Investments Ltd	41,383,699	9.27%	-	-
CarVal Investors	40,455,322	9.07%	-	-
Senvest Management LLC	38,330,080	8.59%	1,439,626	0.32%
Caius Capital LLP	24,884,267	5.58%	-	-
European Bank for Reconstruction and Development (EBRD)	22,401,744	5.02%	-	-
Cyprus Popular Bank Public Co Ltd	21,467,719	4.81%	-	-
Provident Fund of the Cyprus Bank Employees	21,153,863	4.74%	-	-
Osome Investments	14,809,498	3.32%	-	-

Διανομές

Σε συνέχεια της απόφασης ΔΕΕΑ 2022, η οποία τέθηκε σε εφαρμογή από 1 Ιανουαρίου 2023, οποιαδήποτε διανομή στους μετόχους υπόκειται σε ρυθμιστική έγκριση, τόσο για την Εταιρία όσο και για την BOC PCL. Η απαίτηση για έγκριση δεν ισχύει εάν οι διανομές γίνονται μέσω έκδοσης νέων συνήθων μετοχών στους μετόχους που είναι επιλέξιμοι ως Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 ή αποτελούν πληρωμή κουπονιού για Χρεόγραφα Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 ούτε για την πληρωμή τοκομεριδίων για τυχόν τίτλους Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 που εκδίδονται από την Εταιρία ή την BOC PCL.

Διανομή από τα κέρδη του έτους 2023

Τον Μάρτιο 2024, το Συγκρότημα, έλαβε έγκριση από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για Διανομή από τα κέρδη του 2023 συνολικού ποσού ύψους €137 εκατ., αποτελούμενη από μέρισμα σε μετρητά ύψους €112 εκατ. και επαναγορά συνήθων μετοχών της Εταιρίας συνολικού ποσού μέχρι €25 εκατ. Με τη λήψη της έγκρισης της ΕΚΤ, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας πρότεινε στους μετόχους την καταβολή τελικού μερίσματος και ενέκρινε κατ' αρχήν την έναρξη προγράμματος επαναγοράς συνήθων μετοχών όπως περιγράφεται πιο κάτω.

Προτεινόμενο Μέρισμα

Το Διοικητικό Συμβούλιο πρότεινε στους μετόχους την καταβολή τελικού μερίσματος σε μετρητά ύψους €0.25 ανά συνήθη μετοχή από τα κέρδη για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (συνολικό μέρισμα €112 εκατ. βάσει του συνολικού αριθμού συνήθων μετοχών που είναι εκδομένες). Η πρόταση υπόκειται σε έγκριση από τους μετόχους κατά την Ετήσια Γενική Συνέλευση που θα πραγματοποιηθεί το Μάιο 2024. Οι οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 δεν αντικατοπτρίζουν αυτό το μέρισμα, το οποίο θα καταχωρηθεί στα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας ως διανομή από τα αδιανέμητα κέρδη κατά το έτος που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2024.

Προτεινόμενη Επαναγορά Συνήθων Μετοχών

Το Διοικητικό Συμβούλιο επιβεβαίωσε την πρόθεση του για έναρξη προγράμματος επαναγοράς συνήθων μετοχών της Εταιρίας, με το συνολικό ποσό να ανέρχεται μέχρι €25 εκατ. και σύμφωνα με τους όρους της έγκρισης της ΕΚΤ. Οι οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 δεν αντικατοπτρίζουν την επίδραση του προτεινόμενου προγράμματος επαναγοράς συνήθων μετοχών, το οποίο θα καταχωρείται στα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας καθώς η επαναγορά συνήθων μετοχών πραγματοποιείται.

Τα μερίσματα και η επαναγορά συνήθων μετοχών χρηματοδοτείται από τα αποθεματικά που είναι διαθέσιμα για διανομή.

Το προτεινόμενο Μέρισμα και η προτεινόμενη Επαναγορά Συνήθων Μετοχών (μαζί αναφέρονται ως 'Διανομή') αντιπροσωπεύουν ποσοστό 30% της προσαρμοσμένης επαναλαμβανόμενης κερδοφορίας του Συγκροτήματος για το έτος 2023 το οποίο συνάδει με την εγκεκριμένη Πολιτική Διανομής του Συγκροτήματος. Η προσαρμοσμένη επαναλαμβανόμενη κερδοφορία αναφέρεται στα κέρδη του Συγκροτήματος μετά τη φορολογία και πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας), λαμβάνοντας υπόψη τις διανομές για τους λοιπούς συμμετοχικούς τίτλους όπως την πληρωμή κουπονιού στους κατόχους των Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1.

Διανομή από τα κέρδη του έτους 2022

Τον Απρίλιο 2023, η Εταιρία έλαβε την έγκριση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για καταβολή μερίσματος, από τα κέρδη του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Με τη λήψη της έγκρισης, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας πρότεινε στους μετόχους για έγκριση στην Ετήσια Γενική Συνέλευση στις 26 Μαΐου 2023, την καταβολή του τελικού μερίσματος ύψους €0.05 ανά συνήθη μετοχή από τα κέρδη για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 (το 'Μέρισμα του 2022'). Η Ετήσια Γενική Συνέλευση στις 26 Μαΐου 2023 ενέκρινε τελικό μέρισμα ύψους €0.05 ανά μετοχή. Το Μέρισμα του 2022 ανήλθε συνολικά σε €22,310 χιλ. και ισοδυναμεί με ποσοστό 14% της προσαρμοσμένης επαναλαμβανόμενης κερδοφορίας του Συγκροτήματος για το οικονομικό έτος 2022 ή 31% της κερδοφορίας μετά τη φορολογία για το οικονομικό έτος 2022 (όπως αναφέρεται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2022).

Αρχεία και σημαντικά αρχεία

Τα μέτρα που έλαβαν οι Σύμβουλοι για να εξασφαλίσουν τη συμμόρφωση των απαιτήσεων των άρθρων 281 μέχρι 285 της Νομοθεσίας για Εταιρείες 2014 της Ιρλανδίας (Νομοθεσία για Εταιρείες 2014), όσον αφορά τα λογιστικά αρχεία, περιλαμβάνουν την παροχή κατάλληλων μέσων για τη διατήρηση επαρκών λογιστικών αρχείων σε όλη την Εταιρία και το Συγκρότημα, συμπεριλαμβανομένου του διορισμού προσωπικού με κατάλληλα προσόντα, εμπειρία και εμπειρογνωμοσύνη.

Αρχεία και σημαντικά αρχεία (συνέχεια)

Τα λογιστικά αρχεία κρατούνται στο εγγεγραμμένο γραφείο της Εταιρίας στην Earlsfort Terrace 10, Δουβλίνο 2, D02 T380, Ιρλανδία και στην οδό Στασίνου 51, 2002 Στρόβολος, Λευκωσία, Κύπρος.

Έρευνα και ανάπτυξη

Κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών του, το Συγκρότημα αναπτύσσει νέα προϊόντα και υπηρεσίες που βελτιώνουν την εμπειρία των πελατών. Πρόσθετες πληροφορίες γνωστοποιούνται στην ενότητα 'Επισκόπηση επιχειρηματικής δραστηριότητας' αυτής της Έκθεσης Συμβούλων.

Σχετικές πληροφορίες ελέγχου

Στην περίπτωση προσώπων που είναι Σύμβουλοι τη στιγμή που εγκρίνεται αυτή η έκθεση σύμφωνα με το άρθρο 330 της Νομοθεσίας για Εταιρείες 2014:

- οι Σύμβουλοι αναγνωρίζουν μεμονωμένα και συλλογικά ότι, εξ' όσων γνωρίζει ο κάθε Σύμβουλος, δεν υπάρχουν σχετικές πληροφορίες ελέγχου τις οποίες δεν γνωρίζουν οι ελεγκτές της Εταιρίας, και
- ότι έχει λάβει όλα τα μέτρα που έπρεπε να λάβει ως Σύμβουλος προκειμένου να γνωρίζει σχετικές πληροφορίες ελέγχου και να διασφαλίσει ότι οι ελεγκτές της Εταιρίας γνωρίζουν αυτές τις πληροφορίες.

Ετοιμασία περιοδικών εκθέσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη να διασφαλίζει ότι η διοίκηση διατηρεί ένα κατάλληλο σύστημα εσωτερικού ελέγχου που παρέχει διασφάλιση για την αποτελεσματική λειτουργία, τους εσωτερικούς ελέγχους για την οικονομική πληροφόρηση και τη συμμόρφωση με κανόνες και κανονισμούς. Έχει τη συνολική ευθύνη για το Συγκρότημα και εγκρίνει και επιβλέπει την υλοποίηση των στρατηγικών του στόχων, την στρατηγική για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) θέματα, τη στρατηγική κινδύνου και την εσωτερική διακυβέρνηση.

Το Συγκρότημα έχει κατάλληλους μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων υγιών διοικητικών και λογιστικών διαδικασιών, συστημάτων πληροφορικής και ελέγχων. Το πλαίσιο διακυβέρνησης υπόκειται σε αναθεώρηση τουλάχιστον μια φορά το χρόνο.

Οι πολιτικές και οι διαδικασίες έχουν σχεδιαστεί βάσει της φύσης, έκτασης και πολυπλοκότητας των εργασιών του Συγκροτήματος για να παρέχουν εύλογη, αλλά όχι απόλυτη, διαβεβαίωση έναντι ουσιωδών ανακρίβειών, λαθών, ζημιών, απατών ή παραβιάσεων νομοθεσιών και κανονισμών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου και της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων προβαίνει σε αναθεωρήσεις σε τακτική βάση σε σχέση με την αποτελεσματικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και πληροφορικής του Συγκροτήματος καθώς και των διαδικασιών επαλήθευσης της ορθότητας, πληρότητας και εγκυρότητας της πληροφόρησης που παρέχεται στους επενδυτές. Οι αναθεωρήσεις καλύπτουν όλα τα συστήματα εσωτερικών ελέγχων, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών, λειτουργικών μηχανισμών ελέγχου και μηχανισμού ελέγχου συμμόρφωσης, καθώς και των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων. Ο ρόλος της Επιτροπής Ελέγχου, μεταξύ άλλων, είναι να διασφαλίζει την οικονομική ακεραιότητα και ακρίβεια της οικονομικής πληροφόρησης της Εταιρίας.

Η διαδικασία της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης του Συγκροτήματος ελέγχεται χρησιμοποιώντας καταγεγραμμένες λογιστικές πολιτικές και διαδικασίες, που υποστηρίζονται από οδηγίες και καθοδήγηση για τις απαιτήσεις αναφοράς, για τις οποίες ενημερώνονται όλες οι αναφέρουσες εταιρείες του Συγκροτήματος πριν την περίοδο αναφοράς. Η υποβολή των χρηματοοικονομικών πληροφοριών για κάθε αναφέρουσα εταιρεία υπόκειται σε υπογραφή από τον κάθε υπεύθυνο λειτουργό για την παροχή των χρηματοοικονομικών πληροφοριών.

Πραγματοποιούνται επιπρόσθετοι έλεγχοι της πληροφόρησης στο επίπεδο του Συγκροτήματος. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου διασφαλίζει επίσης ότι η ακεραιότητα των λογιστικών και χρηματοοικονομικών συστημάτων, περιλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών ελέγχων και η συμμόρφωση με τις νομικές και εποπτικές απαιτήσεις και τα σχετικά πρότυπα, είναι επαρκής.

Όπου από καιρό σε καιρό εντοπίζονται τομείς βελτίωσης, αυτοί γίνονται το επίκεντρο της προσοχής της διοίκησης για την επίλυσή τους και, ως εκ τούτου, οι ισχύουσες διαδικασίες ενισχύονται. Οι τομείς βελτίωσης μπορεί να περιλαμβάνουν την τυποποίηση των υφιστάμενων ελέγχων και την εισαγωγή νέων ελέγχων τεχνολογίας πληροφοριών, καθώς η εξάρτηση από την τεχνολογία πληροφοριών αυξάνεται συνεχώς.

Ετοιμασία περιοδικών εκθέσεων (συνέχεια)

Η Ετήσια Οικονομική Έκθεση, πριν την υποβολή της στο Διοικητικό Συμβούλιο, εξετάζεται και εγκρίνεται από την Εκτελεστική Επιτροπή. Το Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου εξετάζει και εγκρίνει τις οικονομικές καταστάσεις, τις ανακοινώσεις των αποτελεσμάτων και την Ετήσια Οικονομική Έκθεση και διασφαλίζει ότι έχουν συμπεριληφθεί οι κατάλληλες γνωστοποιήσεις. Αυτή η διαδικασία διακυβέρνησης εξασφαλίζει ότι τόσο η διοίκηση όσο και το Συμβούλιο έχουν επαρκή ευκαιρία να αμφισβητήσουν τις οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος και άλλες σημαντικές γνωστοποιήσεις πριν από τη δημοσίευσή τους.

Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης

Τον Ιανουάριο 2019 το ΧΑΚ έκδωσε την 5η Έκδοση του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (ο Κώδικας ΧΑΚ 2019). Είναι υποχρεωτικό για εισηγμένες εταιρείες να συμπεριλαμβάνουν στην Ετήσια Οικονομική Έκθεσή τους, έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου για την Εταιρική Διακυβέρνηση, την Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης. Στο πρώτο μέρος αυτής της Έκθεσης Εταιρικής Διακυβέρνησης, οι εταιρείες θα πρέπει να δηλώνουν κατά πόσο συμμορφώνονται με τον Κώδικα ΧΑΚ καθώς και το βαθμό στον οποίο εφαρμόζουν τις αρχές του. Στο δεύτερο μέρος, οι εταιρείες θα πρέπει να επιβεβαιώνουν ότι έχουν συμμορφωθεί με τις διατάξεις του Κώδικα ΧΑΚ και σε περίπτωση που δεν έχουν συμμορφωθεί, να δίνουν επαρκή εξήγηση γιατί δεν έχουν συμμορφωθεί.

Η Εταιρία επέλεξε επίσης να συμμορφωθεί με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου του 2018 που εκδόθηκε από το Συμβούλιο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (FRC) στο Ηνωμένο Βασίλειο (Κώδικας ΗΒ 2018). Σύμφωνα με την Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης, το Συγκρότημα έχει εφαρμόσει τις αρχές και συμμορφωθεί με τις διατάξεις του Κώδικα ΗΒ, εκτός όπου αναφέρεται στο μέρος Β της Εισαγωγής της Ετήσιας Έκθεσης Εταιρικής Διακυβέρνησης 2023.

Αναφορικά με το πρώτο μέρος της Έκθεσης Εταιρικής Διακυβέρνησης, η Εταιρία, ως εταιρεία εισηγμένη στο ΧΑΚ, έχει υιοθετήσει τον Κώδικα ΧΑΚ και εφαρμόζει τις αρχές του. Αναφορικά με το δεύτερο μέρος της Έκθεσης, επιβεβαιώνεται ότι η Εταιρία συμμορφώνεται με τις διατάξεις του Κώδικα ΧΑΚ. Στην Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης του 2023 περιγράφεται με λεπτομέρεια ο τρόπος εφαρμογής των αρχών του Κώδικα ΧΑΚ. Η περιγραφή καλύπτει επίσης τις αρχές του Κώδικα ΗΒ και πως αυτές έχουν εφαρμοστεί κατά τη διάρκεια του έτους.

Οι κανονισμοί που διέπουν τη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και το διορισμό και αντικατάσταση των μελών του παρουσιάζονται στην Ενότητα 1 της Έκθεσης Εταιρικής Διακυβέρνησης για το 2023. Οι εξουσίες του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών του για υπηρεσίες διαχείρισης, διοικητικές και εποπτικές υπηρεσίες περιλαμβανομένων των εξουσιών Συμβούλων σε σχέση με την έκδοση ή εξαγορά από την Εταιρία των μετοχών της, επίσης παρουσιάζονται στην Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Οποιαδήποτε τροποποίηση ή προσθήκη στο Καταστατικό της Εταιρίας είναι έγκυρη μόνο εάν εγκριθεί με ειδικό ψήφισμα σε συνέλευση των μετόχων.

Περιγραφή των δραστηριοτήτων της συνέλευσης των μετόχων, τις κύριες εξουσίες της συνέλευσης των μετόχων, τα δικαιώματα των μετόχων και την εξάσκηση αυτών των δικαιωμάτων παρουσιάζονται στην Ενότητα 5 της Έκθεσης Εταιρικής Διακυβέρνησης του 2023.

Λεπτομέρειες για περιορισμούς στα δικαιώματα ψήφου και για ειδικά δικαιώματα ελέγχου σε σχέση με τις μετοχές της Εταιρίας αναφέρονται στην ενότητα 'Άλλες πληροφορίες' πιο πάνω. Άλλες πληροφορίες που απαιτείται να γνωστοποιηθούν βάσει της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (Δημόσιες Προσφορές Εξαγοράς (Οδηγία 2004/25/ΕΚ)) Κανονισμοί 2006 περιλαμβάνονται στη σελίδα 48.

Σύμφωνα με το άρθρο 167 της Νομοθεσίας για Εταιρείες 2014, οι Σύμβουλοι επιβεβαιώνουν την ύπαρξη Επιτροπής Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου. Η Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης για το 2023 περιγράφει το ρόλο και τις αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου και περιλαμβάνει επίσης λεπτομερή καταγραφή των δραστηριοτήτων της Επιτροπής Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023. Επιπρόσθετα, η Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης απαριθμεί τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου και καταγράφει τη συχνότητα των συνεδριάσεων καθώς και το ιστορικό παρουσίας κάθε μέλους κατά τη διάρκεια του έτους υπό αναφορά.

Πληροφορίες σε σχέση με την πολυμορφία για τους σκοπούς των Κανονισμών Εισαγωγής του Χρηματιστηρίου του Ηνωμένου Βασιλείου, των Κανόνων Δημοσιοποίησης και Διαφάνειας της FCA και των Κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Δημοσιοποίηση Μη-Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών και Πληροφοριών για την Πολυμορφία από Ορισμένες Μεγάλες Επιχειρήσεις και Ομίλους, Κανονισμοί του 2017, SI αριθμός 360 (όπως έχουν τροποποιηθεί) περιλαμβάνονται στην Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης για το 2023 στις σελίδες 214 μέχρι 218.

Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης (συνέχεια)

Η Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης για το 2023 συμπεριλαμβάνεται σε αυτή την Ετήσια Οικονομική Έκθεση στις σελίδες 192 μέχρι 287 και παρέχει την πληροφόρηση που απαιτείται από το άρθρο 1373 της Νομοθεσίας για Εταιρείες 2014.

Οι δηλώσεις και οι πληροφορίες που αναφέρονται στη Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης θεωρούνται ότι συμπεριλαμβάνονται σε αυτή τη έκθεση.

Δήλωση Συμμόρφωσης των Συμβούλων

Όπως απαιτείται από το άρθρο 225 της Νομοθεσίας για Εταιρείες 2014, οι Διοικητικοί Σύμβουλοι αναγνωρίζουν ότι είναι υπεύθυνοι για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης της Εταιρίας με τις σχετικές υποχρεώσεις της (όπως ορίζεται στο άρθρο 225(1) της Νομοθεσίας για Εταιρείες 2014). Οι Σύμβουλοι επιπλέον επιβεβαιώνουν ότι έχει συνταχθεί μία δήλωση συμμόρφωσης που καθορίζει τις πολιτικές της Εταιρίας και ότι έχουν τεθεί σε εφαρμογή κατάλληλες ρυθμίσεις και δομές οι οποίες, κατά τη γνώμη των Συμβούλων, αποσκοπούν στην εξασφάλιση ουσιαστικής συμμόρφωσης με τις σχετικές υποχρεώσεις. Κατά το οικονομικό έτος στο οποίο αναφέρεται αυτή η έκθεση, πραγματοποιήθηκε επανεξέταση αυτών των ρυθμίσεων και δομών.

Τερματισμός συμφωνιών υπηρεσίας

Το συμβόλαιο εργοδότησης ενός από τους Εκτελεστικούς Συμβούλους σε υπηρεσία κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2023, περιλαμβάνει πρόνοια για μονομερές δικαίωμα μη αιτιολογημένου τερματισμού, με προειδοποίηση έξι μηνών για το σκοπό αυτό από τον Εκτελεστικό Σύμβουλο, αλλά υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει αλλαγή ελέγχου της BOC PCL ως ορίζεται στη σύμβαση παροχής υπηρεσιών. Σε μια τέτοια περίπτωση, ο Εκτελεστικός Σύμβουλος θα δικαιούται αποζημίωση όπως αυτή καθορίζεται στη σύμβαση παροχής υπηρεσιών. Οι όροι εργοδότησης του άλλου Εκτελεστικού Συμβούλου βασίζονται στις πρόνοιες της ισχύουσας συλλογικής σύμβασης, οι οποίες προβλέπουν προειδοποίηση ή αποζημίωση από τη BOC PCL με βάση τα χρόνια υπηρεσίας και γραπτή προειδοποίηση τεσσάρων μηνών από τον Εκτελεστικό Σύμβουλο σε περίπτωση εθελούσιας αποχώρησης.

Πολιτικές δωρεές

Οι πολιτικές δωρεές πρέπει να γνωστοποιούνται βάσει του Εκλογικού Νόμου του 1997 της Ιρλανδίας (όπως τροποποιήθηκε). Με βάση την Πολιτική Δωρεών, Χορηγιών και Εταιρικών Σχέσεων του Συγκροτήματος, το Συγκρότημα δεν χρηματοδοτεί πολιτικά κόμματα, ή οποιοσδήποτε ενώσεις/οργανισμούς που σχετίζονται άμεσα, ή έμμεσα, με αυτά. Οι Σύμβουλοι, κατόπιν έρευνας, έχουν βεβαιωθεί ότι δεν έγιναν δωρεές σε πολιτικά κόμματα κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Διοικητικό Συμβούλιο

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας κατά την ημερομηνία αυτής της Έκθεσης Συμβούλων αναφέρονται στη σελίδα 1. Όλοι οι Σύμβουλοι ήταν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κατά τη διάρκεια του έτους και μέχρι την ημερομηνία της παρούσας Έκθεσης Συμβούλων με εξαίρεση όπως περιγράφεται πιο κάτω.

Στις 17 Φεβρουαρίου 2023 το Διοικητικό Συμβούλιο πρότεινε τον διορισμό της κας Monique Hemerijck ως νέο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Στις 10 Αυγούστου 2023, η ΕΚΤ ενέκρινε τον διορισμό της κας Monique Hemerijck ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

Στις 31 Μαρτίου 2023 ο κ. Arne Berggren υπέβαλε την παραίτηση του ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και την ίδια μέρα το Διοικητικό Συμβούλιο πρότεινε τον διορισμό του κ. Adrian John Lewis ως νέο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Στις 17 Νοεμβρίου 2023, η ΕΚΤ ενέκρινε τον διορισμό του κ. Adrian John Lewis ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

Στις 13 Οκτωβρίου 2023 η κα. Μαρία Φιλίππου υπέβαλε την παραίτηση της ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Στις 11 Δεκεμβρίου 2023 ο κ. Νικόλαος Σοφιανός υπέβαλε την παραίτηση του ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Στις 31 Δεκεμβρίου 2023 η κα Πόλα Χατζησωτηρίου και ο κ. Ιωάννης Ζωγραφάκης υπέβαλαν την παραίτηση τους ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρίας σε κάθε ετήσια γενική συνέλευση της Εταιρίας, κάθε Διοικητικός Σύμβουλος ο οποίος ασκεί τα καθήκοντά του κατά την ολοκλήρωση της τελευταίας ετήσιας γενικής συνέλευσης από τον τελευταίο διορισμό ή την επανεκλογή του, θα πρέπει να αποχωρεί και να προσφέρεται για επανεκλογή εάν το επιθυμεί.

Η αμοιβή του Διοικητικού Συμβουλίου παρουσιάζεται στη Σημείωση 49 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων και στην Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών που παρατίθεται στην Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Συμφέροντα Διοικητικών Συμβούλων και Γραμματέα

Το συμφέρον στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας που κατείχε κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και η Γραμματέας της Εταιρίας, συμπεριλαμβανομένων των συμφερόντων των μελών της οικογένειάς τους, στις 31 Δεκεμβρίου 2023, παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

	Συνήθεις μετοχές ή Παραστατικά Δικαιώματα που αντιπροσωπεύουν συνήθεις μετοχές της Εταιρίας €0.10 η κάθε μία στις 31 Δεκεμβρίου 2023	Συνήθεις μετοχές ή Παραστατικά Δικαιώματα που αντιπροσωπεύουν συνήθεις μετοχές της Εταιρίας €0.10 η κάθε μία στην 1 Ιανουαρίου 2023 ή κατά την ημερομηνία του διορισμού τους
<i>Μη εκτελεστικοί σύμβουλοι</i>		
Ευστράτιος-Γεώργιος (Τάκης) Αράπογλου	106,500	106,500
Arne Berggren (ημερ. παραίτησης 31/03/2023)	δ/ε	25,000
Ιωάννης Ζωγραφάκης (ημερ. παραίτησης 31/12/2023)	3,012	3,012
Πόλα Χατζησωτηρίου (ημερ. παραίτησης 31/12/2023)	7	7
Κωνσταντίνος (Ντίνος) Ιορδάνου	1,395,449	1,347,979
Μαρία Φιλίππου (ημερ. παραίτησης 13/10/2023)	δ/ε	1
<i>Εκτελεστικοί σύμβουλοι</i>		
Πανίκος Νικολάου	5,027	5,027
Ελίζα Λειβαδιώτου	35	35
<i>Γραμματέας της Εταιρίας</i>		
Κάτια Σάντη	5	5
	1,510,035	1,487,566

Ο πίνακας πιο πάνω, δεν περιλαμβάνει παροχές κάτω από το Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων (ΜΣΠΚ) και το Βραχυπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων (ΒΣΠΚ) της Εταιρίας για τα οποία λεπτομέρειες παρατίθενται στις σελίδες 277 μέχρι 279 και 284 μέχρι 285 της Έκθεσης Πολιτικής Αμοιβών.

Εκτός από τα πιο πάνω συμφέροντα οι Διοικητικοί Σύμβουλοι και η Γραμματέας της Εταιρίας δεν κατείχαν οποιοδήποτε άλλο συμφέρον σε μετοχές της Εταιρίας ή των θυγατρικών της στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Ελεγκτές

Οι Ελεγκτές, PricewaterhouseCoopers (PwC) Chartered Accountants and Statutory Audit Firm, διορίστηκαν εκ νέου ως Ελεγκτές κατά την τελευταία Ετήσια Γενική Συνέλευση που πραγματοποιήθηκε στις 26 Μαΐου 2023 σύμφωνα με το άρθρο 383(2) της Νομοθεσίας για Εταιρείες 2014.

Περιβαλλοντικές, κοινωνικές και σχετικές με τη διακυβέρνηση γνωστοποιήσεις

Ως αναγνωρισμένος ηγέτης της ατζέντας βιωσιμότητας στην Κύπρο, το Συγκρότημα δεσμεύεται να οικοδομήσει μακροπρόθεσμη ανθεκτικότητα και βιωσιμότητα για την επιχείρησή του, την οικονομία και την κοινωνία. Με βασικές φιλοδοξίες και στόχους που έχουν τεθεί στην ατζέντα του για τη βιωσιμότητα, το Συγκρότημα εστιάζει στην υλοποίηση και την παράδοση, συμπεριλαμβανομένης της επένδυσης στην υποβολή εκθέσεων εταιρικής βιωσιμότητας και την τήρηση των υποχρεώσεων σε σχέση με τις γνωστοποιήσεις. Το Συγκρότημα πιστεύει ότι η διαφάνεια βρίσκεται στο επίκεντρο της εταιρικής βιωσιμότητας και σε αυτήν την ενότητα καταδεικνύει τη δέσμευσή του στις αρχές της διαφάνειας και της λογοδοσίας μέσω της δημοσίευσης μιας σειράς μη-χρηματοοικονομικών εταιρικών γνωστοποιήσεων για τη βιωσιμότητα και Περιβαλλοντικών, Κοινωνικών και σχετικών με τη Διακυβέρνηση (ESG) (ΠΚΔ) γνωστοποιήσεων.

Αυτές οι γνωστοποιήσεις παρέχουν τη βάση για να εξετάσουμε τις δεσμεύσεις μας, επιβάλλοντας παράλληλα πρόσθετη πειθαρχία στο Συγκρότημα για περαιτέρω πρόοδο και για να χρησιμοποιήσουμε την επιρροή μας για την υποστήριξη της βιωσιμότητας σε όλο το φάσμα των ενδιαφερόμενων μας μερών.

Οι υποχρεωτικές μη-χρηματοοικονομικές γνωστοποιήσεις παρατίθενται στις 'Περιβαλλοντικές, Κοινωνικές και σχετικές με τη Διακυβέρνηση γνωστοποιήσεις' αυτής της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης και αποτελούνται από τις γνωστοποιήσεις για τη Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (Task Force on Climate-related Financial Disclosures - TCFD), την Ταξινόμηση της ΕΕ και τη Μη-Χρηματοοικονομική Δήλωση, μια απαίτηση σύμφωνα με την Οδηγία Δημοσιοποίησης Μη-Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (Non-Financial Reporting Directive - NFRD).

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD)

Η Αρχή Χρηματοοικονομικής Συμπεριφοράς του Ηνωμένου Βασιλείου (FCA) και οι Διατάξεις των Κανονισμών Εισαγωγής απαιτούν από εταιρείες εισηγμένες στην 'premium' ή 'standard' κατηγορία να δημοσιοποιούν γνωστοποιήσεις κάτω από το πλαίσιο Δημοσιοποίησης Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD). Οι γνωστοποιήσεις του Συγκροτήματος είναι ευθυγραμμισμένες με τις Εισηγήσεις και τις Ενδεικτικές Γνωστοποιήσεις του πλαισίου Δημοσιοποίησης Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD), οι οποίες είναι δομημένες στους βασικούς πυλώνες εταιρικής λειτουργίας – διακυβέρνηση, στρατηγική, διαχείριση κινδύνου και μετρήσεις και στόχοι.

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει ότι η ετοιμασία ολοκληρωμένων γνωστοποιήσεων, ευθυγραμμισμένων με το πλαίσιο Δημοσιοποίησης Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD), είναι μια συνεχιζόμενη διαδικασία και αναμένει ότι κάποιες δραστηριότητες είναι απαραίτητες να πραγματοποιηθούν μέσα στο 2024 έτσι ώστε να αναβαθμιστούν περαιτέρω οι γνωστοποιήσεις του TCFD, συμπεριλαμβανομένων:

- i. καθορισμός περαιτέρω στόχων στο δανειακό χαρτοφυλάκιο με βάση κλιματικά σενάρια (Science Based Targets), ώστε το Συγκρότημα να ενσωματώσει περαιτέρω στόχους στην επιχειρηματική στρατηγική του συνδεδεμένους με την κλιματική αλλαγή,
- ii. καθορισμός επιπρόσθετων μετρήσεων για την αξιολόγηση του αντίκτυπου των κινδύνων σχετικών με το κλίμα στο δανειακό χαρτοφυλάκιο,
- iii. υπολογισμός χρηματοδοτούμενων εκπομπών ΑΤΘ Πεδίου 3 και εκπομπών ΑΤΘ σχετικά με τις Ασφάλειες σε πρόσθετες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων που επί του παρόντος δεν είναι διαθέσιμες βάσει των πρότυπων του PCAF,
- iv. περαιτέρω ανάπτυξη των μεθοδολογιών και μοντέλων σχετικά με την άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων και την ποσοτικοποίηση του κινδύνου,
- v. ανάπτυξη της μεθοδολογίας για την εκτίμηση του αντίκτυπου των θεμάτων σχετικά με το κλίμα στις οικονομικές επιδόσεις και στη χρηματοοικονομική θέση του Συγκροτήματος,
- vi. περαιτέρω ανάπτυξη των δυνατοτήτων μας για εντοπισμό και επεξεργασία δεδομένων, που θα διευκολύνει τη συχνότητα και τη διαφάνεια των αναφορών σχετικά με την πρόοδό μας, αξιοποιώντας περαιτέρω τις ευκαιρίες που προκύπτουν σε σχέση με το κλίμα, ιδίως σε σχέση με την ανάπτυξη των πρωτοβουλιών βιώσιμης χρηματοδότησης του Συγκροτήματος, και
- vii. συνέχιση της αντιμετώπισης της ανατροφοδότησης που προέρχεται από την ΕΚΤ αναφορικά με το σχέδιο δράσης του Συγκροτήματος για τον κίνδυνο της κλιματικής αλλαγής και την εφαρμογή δράσεων σύμφωνα με τις προσδοκίες που ενσωματώνονται στον Οδηγό της ΕΚΤ για τους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους.

Περιβαλλοντικές, κοινωνικές και σχετικές με τη διακυβέρνηση γνωστοποιήσεις (συνέχεια)

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Η Εταιρία αναγνωρίζει την σημαντικότητα των γνωστοποιήσεων TCFD και των απαιτήσεων από τις Διατάξεις των Κανονισμών Εισαγωγής της Αρχής Χρηματοοικονομικής Συμπεριφοράς του Ηνωμένου Βασιλείου (FCA) αναφορικά με τις αναφορές για τους κινδύνους και τις ευκαιρίες που προκύπτουν από την κλιματική αλλαγή. Έχουμε διεξάγει ενδελεχή έλεγχο των δικών μας κινδύνων και ευκαιριών από την κλιματική αλλαγή, λαμβάνοντας υπόψη τον πιθανό αντίκτυπο από την κλιματική αλλαγή στο επιχειρηματικό μας περιβάλλον, και έχουμε καταγράψει πρόοδο στην ενσωμάτωση των θεμάτων αυτών στο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων. Έχουν γίνει γνωστοποιήσεις βάσει όλων των Εισηγήσεων και Ενδεικτικών Γνωστοποιήσεων του TCFD, παρέχοντας πληροφόρηση για σχετικές αποφάσεις του Συγκροτήματος και τον τρόπο με τον οποίο αυτές πάρθηκαν. Έχουμε εξετάσει την απαίτηση 'συμμόρφωσης ή εξήγησης' κάτω από τις Διατάξεις των Κανονισμών Εισαγωγής της Αρχής Χρηματοοικονομικής Συμπεριφοράς του Ηνωμένου Βασιλείου (FCA), και επιβεβαιώνουμε ότι έχουμε προβεί σε γνωστοποιήσεις που συνάδουν με τις Εισηγήσεις και τις Ενδεικτικές Γνωστοποιήσεις του TCFD.

Όλες οι τρέχουσες και μελλοντικές δράσεις αναφέρονται περιεκτικά στις γνωστοποιήσεις του TCFD, κάτω από κάθε πυλώνα των εισηγήσεων αναφοράς. Οι αβεβαιότητες και οι αποποιήσεις που σχετίζονται με τις γνωστοποιήσεις για το κλίμα αναφέρονται στις γνωστοποιήσεις του TCFD.

Το Συγκρότημα δεσμεύεται να παρέχει με διαφάνεια και συνέπεια, γνωστοποιήσεις σε σχέση με το κλίμα στα ενδιαφερόμενα μέρη του, συμπεριλαμβανομένων των επενδυτών, των πελατών και των υπαλλήλων, και σε τακτική βάση θα εξετάζει και θα ενημερώνει τις πρακτικές γνωστοποίησης σύμφωνα με τις εξελισσόμενες κανονιστικές απαιτήσεις και τις βέλτιστες πρακτικές.

Το Συγκρότημα δεσμεύεται στις αρχές του TCFD και θα συνεχίσει να συνεργάζεται με τα ενδιαφερόμενα μέρη και με άλλες επιχειρήσεις στον ίδιο τομέα, για την προώθηση της υιοθέτησης πρακτικών αναφορικά με τις γνωστοποιήσεις σε θέματα κλιματικής αλλαγής, σε όλη την επιχειρηματική κοινότητα.

Η απαιτούμενη πληροφόρηση περιλαμβάνεται στη 'Δήλωση μη-χρηματοοικονομικής πληροφόρησης' που περιλαμβάνεται στην ενότητα 'Περιβαλλοντικές, Κοινωνικές και σχετικές με τη Διακυβέρνηση Γνωστοποιήσεις' της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης.

Ταξινόμια ΕΕ

Το 2020, η ΕΕ υιοθέτησε τον Κανονισμό για την Ταξινόμια, ο οποίος καθορίζει έναν κατάλογο δραστηριοτήτων που μπορούν να χαρακτηριστούν ως περιβαλλοντικά βιώσιμες, καθώς και την υποχρέωση των εταιρειών που υπόκεινται στην Οδηγία Μη Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (NFRD) να γνωστοποιούν τον τρόπο με τον οποίο οι δραστηριότητές τους ευθυγραμμίζονται με την Ταξινόμια της ΕΕ.

Σε συνέχεια της απαίτησης για γνωστοποιήσεις, το 2021 και το 2022 το Συγκρότημα δημοσίευσε τον δείκτη επιλεξιμότητας. Αυτός ο δείκτης δείχνει το ποσοστό των δραστηριοτήτων στον ισολογισμό του που περιλαμβάνονται στον κατάλογο των δραστηριοτήτων της Ταξινόμιας της ΕΕ, χωρίς όμως να προσδιορίζεται εάν είναι ευθυγραμμισμένες.

Για πρώτη φορά το 2023, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται να δημοσιεύουν τον δείκτη πράσινων στοιχείων ενεργητικού (GAR) για δύο κλιματικούς στόχους (Μετρίασμός της Κλιματικής Αλλαγής και Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή).

Καθώς η διαφάνεια των εταιρειών αυξάνεται στο πλαίσιο της Ταξινόμιας της ΕΕ, θα καταστεί δυνατή η εκτεταμένη έκθεση αναφοράς βάσει της Ταξινόμιας. Η υιοθέτηση της Οδηγίας για την Εταιρική Έκθεση Βιωσιμότητας ('CSRD') και των Ευρωπαϊκών Προτύπων Έκθεσης Βιωσιμότητας ('ESRS') θα υποστηρίξει την περαιτέρω εφαρμογή του κανονισμού Ταξινόμιας της ΕΕ στην επιχειρηματική μας στρατηγική, τα συστήματα, τις διαδικασίες επενδύσεων και δανεισμού.

Η απαιτούμενη πληροφόρηση περιλαμβάνεται στη 'Δήλωση μη-χρηματοοικονομικής πληροφόρησης' που περιλαμβάνεται στην ενότητα 'Περιβαλλοντικές, Κοινωνικές και σχετικές με τη Διακυβέρνηση Γνωστοποιήσεις' της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης.

Περιβαλλοντικές, κοινωνικές και σχετικές με τη διακυβέρνηση γνωστοποιήσεις (συνέχεια)

Δήλωση μη-χρηματοοικονομικής πληροφόρησης

Οι Ευρωπαϊκοί κανονισμοί σχετικά με τη μη-χρηματοοικονομική πληροφόρηση, οι οποίοι ενσωματώθηκαν στην Ιρλανδική νομοθεσία (Δημοσιοποίηση Μη-Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών και Πληροφοριών για την Πολυμορφία από Ορισμένες Μεγάλες Επιχειρήσεις και Ομίλους, Κανονισμοί του 2017, SI αριθμός 360 (όπως έχουν τροποποιηθεί)), απαιτούν την υποβολή έκθεσης για συγκεκριμένα θέματα όπως περιβαλλοντικά, κοινωνικά και εργασιακά θέματα, τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τη δωροδοκία και την καταπολέμηση της διαφθοράς. Οι απαιτούμενες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην 'Δήλωση μη-χρηματοοικονομικής πληροφόρησης' που περιλαμβάνεται στην ενότητα 'Περιβαλλοντικές, κοινωνικές και σχετικές με τη διακυβέρνηση γνωστοποιήσεις' της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης.

Το Συγκρότημα δημοσιεύει τα Ετήσια Μη-Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα σύμφωνα με τα πρότυπα και την καθοδήγηση της Παγκόσμιας Πρωτοβουλίας Αναφοράς (Global Reporting Initiative GRI) και του Συμβουλίου Προτύπων Λογιστικής Αειφορίας (SASB), τα οποία προσδιορίζουν και περιλαμβάνουν όλες τις πιο πάνω πληροφορίες. Η Εταιρική Έκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης του 2023 θα είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος <http://www.bankofcyprus.com> (Συγκρότημα/Βιώσιμη Ανάπτυξη/Εκθέσεις Βιώσιμης Ανάπτυξης).

Τον Νοέμβριο του 2023, το TCFD αντικαταστάθηκε από το Διεθνές Συμβούλιο Προτύπων Βιωσιμότητας (ISSB). Στο μέλλον, το Συγκρότημα θα ευθυγραμμίσει τις γνωστοποιήσεις του με την Οδηγία για την Εταιρική Έκθεση Βιωσιμότητας ('CSRD') και τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης για το Κλίμα (S2) και τις Γνωστοποιήσεις Βιωσιμότητας (S1).

Δήλωση ευθύνης του Διοικητικού Συμβουλίου

Οι Σύμβουλοι είναι υπεύθυνοι για την ετοιμασία της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης και των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την ΕΕ και τις πρόνοιες της Νομοθεσίας για Εταιρείες 2014 που ισχύουν για εταιρείες που υποβάλλουν εκθέσεις σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, τους Κανονισμούς 2015 της ΕΕ (Πιστωτικά Ιδρύματα: Οικονομικές Καταστάσεις) και, για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με το Άρθρο 4 του Κανονισμού για τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ). Σύμφωνα με το εταιρικό δίκαιο, οι Σύμβουλοι έχουν ευθύνη για την ετοιμασία οικονομικών καταστάσεων για το Συγκρότημα και την Εταιρία για κάθε οικονομικό έτος.

Σύμφωνα με το Ιρλανδικό δίκαιο, οι Σύμβουλοι δεν θα πρέπει να εγκρίνουν τις οικονομικές καταστάσεις, εκτός εάν είναι βέβαιοι ότι παρέχουν αληθινή και δίκαιη εικόνα των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων και της οικονομικής θέσης του Συγκροτήματος και της Εταιρίας στο τέλος του οικονομικού έτους και του κέρδους ή της ζημιάς του Συγκροτήματος και της Εταιρίας για το οικονομικό έτος και ότι συμμορφώνονται με τις πρόνοιες της Νομοθεσίας για Εταιρείες 2014.

Κατά την ετοιμασία αυτών των οικονομικών καταστάσεων, οι Σύμβουλοι οφείλουν:

- να επιλέγουν κατάλληλες λογιστικές πολιτικές και να τις εφαρμόζουν με συνέπεια,
- να προβαίνουν σε κρίσεις και εκτιμήσεις οι οποίες να είναι εύλογες και συνετές,
- να δηλώνουν εάν οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ και να διασφαλίζουν ότι περιέχουν τις πρόσθετες πληροφορίες που απαιτούνται από την Νομοθεσία για Εταιρείες 2014, και
- να ετοιμάζουν τις οικονομικές καταστάσεις με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός εάν δεν είναι κατάλληλη η παραδοχή ότι το Συγκρότημα και η Εταιρία θα συνεχίσουν τις δραστηριότητές τους.

Οι Σύμβουλοι είναι υπεύθυνοι για τη τήρηση επαρκών λογιστικών αρχείων τα οποία είναι επαρκή για να καταδείξουν και να εξηγήσουν τις συναλλαγές της Εταιρίας, να γνωστοποιήσουν με εύλογη ακρίβεια ανά πάσα στιγμή τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις και την οικονομική θέση της Εταιρίας και να τους επιτρέψουν να διασφαλίσουν ότι οι οικονομικές καταστάσεις συμμορφώνονται με τις πρόνοιες της Νομοθεσίας για Εταιρείες 2014 και του Άρθρου 4 του Κανονισμού για τα ΔΛΠ. Οι Σύμβουλοι, με τη χρήση κατάλληλων διαδικασιών και συστημάτων, έχουν επίσης εξασφαλίσει την ύπαρξη μέτρων που διασφαλίζουν τη συμμόρφωση της Εταιρίας και του Συγκροτήματος με τις υποχρεώσεις τους για τήρηση επαρκών λογιστικών αρχείων. Αυτά τα λογιστικά αρχεία κρατούνται στο εγγεγραμμένο γραφείο της Εταιρίας στην οδό Earlsfort Terrace 10, Δουβλίνο 2, D02 T380, Ιρλανδία και στην οδό Στασίνου 51, 2002, Στρόβολος, Λευκωσία, Κύπρος.

Σε συμμόρφωση με το άρθρο 283 της Νομοθεσίας για Εταιρείες 2014, οι πληροφορίες και οι δηλώσεις που αφορούν τις εργασίες που περιλαμβάνονται στα λογιστικά αρχεία για το 2023, έχουν σταλεί στο εγγεγραμμένο γραφείο της Εταιρίας. Οι Σύμβουλοι είναι επίσης υπεύθυνοι για τη διαφύλαξη των περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος και της Εταιρίας και ως εκ τούτου για τη λήψη εύλογων μέτρων για την πρόληψη και την ανίχνευση απάτης και άλλων παρατυπιών.

Δήλωση ευθύνης του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις ισχύουσες διατάξεις των Κανονισμών Εισαγωγής που εκδίδονται από το Χρηματιστήριο Αξιών του Λονδίνου, οι Σύμβουλοι είναι επίσης υπεύθυνοι για την ετοιμασία Έκθεσης Συμβούλων και εκθέσεις που σχετίζονται με τις αμοιβές των Συμβούλων και την εταιρική διακυβέρνηση. Οι Σύμβουλοι υποχρεούνται επίσης από τους Κανονισμούς Διαφάνειας (Οδηγία 2004/109/ΕΚ) του 2007, όπως έχουν τροποποιηθεί το Μέρος 2 (Κανόνες Διαφάνειας) των Κανονισμών της Κεντρικής Τράπεζας (Investment Market Conduct) του 2019 και τον Οδηγό Γνωστοποίησης και τους Κανόνες Διαφάνειας της Αρχής Χρηματοοικονομικής Αγωγής του Ηνωμένου Βασιλείου, να συμπεριλάβουν επίσης Έκθεση Συμβούλων που να περιλαμβάνει δίκαιη επισκόπηση της εξέλιξης και της απόδοσης των εργασιών και της θέσης του Συγκροτήματος και περιγραφή των κύριων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα.

Οι Σύμβουλοι είναι υπεύθυνοι για τη διατήρηση και την ακεραιότητα των εταιρικών και οικονομικών πληροφοριών που περιλαμβάνονται στην ιστοσελίδα της Εταιρίας. Η νομοθεσία στην Ιρλανδία που διέπει την ετοιμασία και τη διάδοση των οικονομικών καταστάσεων ενδέχεται να διαφέρει από τη νομοθεσία σε άλλες δικαιοδοσίες.

Οι Σύμβουλοι επιβεβαιώνουν ότι, με βάση τις γνώσεις και τις πεποιθήσεις του κάθε Συμβούλου:

- έχουν συμμορφωθεί με τις πιο πάνω απαιτήσεις κατά την ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων,
- οι οικονομικές καταστάσεις που ετοιμάστηκαν σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ, δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων και της οικονομικής θέσης του Συγκροτήματος και της Εταιρίας, καθώς και του κέρδους ή της ζημιάς του Συγκροτήματος και της Εταιρίας,
- η Έκθεση Συμβούλων που περιλαμβάνεται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2023, περιλαμβάνει μια δίκαιη ανασκόπηση της εξέλιξης και της απόδοσης των εργασιών και της θέσης του Συγκροτήματος και της Εταιρίας, καθώς και μια περιγραφή των κύριων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν, και
- η Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2023 και οι οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολό τους, είναι δίκαιες, ισορροπημένες και κατανοητές και παρέχουν τις απαραίτητες πληροφορίες για τους μετόχους ούτως ώστε να αξιολογήσουν τη θέση και την απόδοση του Συγκροτήματος, το επιχειρηματικό του μοντέλο και τη στρατηγική του.

Ευστράτιος-Γεώργιος Αράπογλου
Πρόεδρος

Πανίκος Νικολάου
Διευθύνων Σύμβουλος

28 Μαρτίου 2024

Έκθεση Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου **2023**

Η προσέγγιση του Συγκροτήματος για τη διαχείριση κινδύνων

Μια από τις κύριες προτεραιότητές του Συγκροτήματος είναι η συνεχής βελτίωση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων, ώστε να είναι σε θέση να ανταποκρίνεται στο συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον με τον κατάλληλο τρόπο. Η αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχία του Συγκροτήματος και ως εκ τούτου το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων έχει σχεδιαστεί για να διασφαλίζει την ασφάλεια και την ευρωστία του ιδρύματος, την προστασία των συμφερόντων των καταθετών και των μετόχων και τη συμμόρφωση με τις κανονιστικές απαιτήσεις. Υπάρχουν καθορισμένες σαφείς γραμμές εξουσιοδότησης και ευθύνης, καθώς και η απαραίτητη υποδομή και τα αναλυτικά στοιχεία, ώστε το Συγκρότημα να είναι σε θέση να εντοπίζει, να αξιολογεί, να παρακολουθεί και να ελέγχει τους κινδύνους.

1. Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων (ΠΔΚ)

Το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, έχει την ευθύνη για τη θέσπιση ενός Πλαισίου Διαχείρισης Κινδύνων (το 'Πλαίσιο' ή 'ΠΔΚ') με περιεκτικότητα και συνοχή ούτως ώστε να διασφαλίζεται ο εντοπισμός, η αξιολόγηση, η παρακολούθηση και ο έλεγχος όλων των κινδύνων. Το Πλαίσιο διασφαλίζει τον εντοπισμό των σημαντικών και αναδυόμενων κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων, χωρίς όμως περιορισμό, των κινδύνων που ενδέχεται να απειλήσουν το επιχειρηματικό μοντέλο, τη μελλοντική απόδοση, τη ρευστότητα και τη φερεγγυότητα του Συγκροτήματος. Οι κίνδυνοι αυτοί λαμβάνονται υπόψη κατά τον καθορισμό της συνολικής επιχειρηματικής στρατηγικής του Συγκροτήματος, διασφαλίζοντας την ευθυγράμμιση με τη διάθεση ανάληψης κινδύνου. Κατά τη θέσπιση της διάθεσης ανάληψης κινδύνου του, το Συγκρότημα διασφαλίζει ότι λαμβάνεται υπόψη η ικανότητα ανάληψης κινδύνου ούτως ώστε να διατηρούνται πάντοτε ικανοποιητικά κεφαλαιακά επίπεδα.

Το ΠΔΚ υποστηρίζεται από μια ισχυρή δομή διακυβέρνησης και αποτελείται από διάφορα μέρη που αναλύονται στις πιο κάτω ενότητες. Το ΠΔΚ εξετάζεται, ενημερώνεται και εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο τουλάχιστον ετησίως για να αντικατοπτρίζει τυχόν αλλαγές στις επιχειρηματικές δραστηριότητες του Συγκροτήματος ή να λαμβάνει υπόψη εξωτερικούς κανονισμούς, τις απαιτήσεις εταιρικής διακυβέρνησης και βέλτιστες πρακτικές του τομέα.

1.1 Διακυβέρνηση σε σχέση με τη διαχείριση κινδύνων

Το Διοικητικό Συμβούλιο (το 'Συμβούλιο') έχει την ευθύνη για τη διακυβέρνηση σε σχέση με τη διαχείριση κινδύνων στο Συγκρότημα και την τελική ευθύνη για την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων και το σύστημα εσωτερικού ελέγχου του Συγκροτήματος. Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων και η Επιτροπή Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου (ΕΔΚ και ΕΕ αντίστοιχα) και σε εκτελεστικό επίπεδο η Εκτελεστική Επιτροπή (EXCO), η Επιτροπή Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων (ALCO), η Επιτροπή Διάθεσης Περιουσιακών Στοιχείων (ADC), η Επιτροπή Τεχνολογίας (ET), η Επιτροπή Βιωσιμότητας και η Επιτροπή Δανείων βοηθούν το Συμβούλιο στις αρμοδιότητες του όσον αφορά τη διακυβέρνηση σε σχέση με τη διαχείριση κινδύνων.

Η ΕΔΚ υποστηρίζει το Συμβούλιο σε θέματα εποπτείας κινδύνων, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης του προφίλ κινδύνου του Συγκροτήματος και όλων των δραστηριοτήτων διαχείρισης κινδύνων, ενώ η Επιτροπή Ελέγχου υποστηρίζει το Συμβούλιο σε σχέση με την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικών ελέγχων. Επιπλέον, εφαρμόζονται διαδικασίες συζήτησης και κλιμάκωσης τόσο μέσω των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου όσο και μέσω και των εκτελεστικών επιτροπών που παρέχουν μια συνεπή προσέγγιση στη διαχείριση κινδύνων και τη λήψη αποφάσεων.

Η επικοινωνία σε σχέση με τα θέματα που αφορούν τη διαχείριση κινδύνων υποστηρίζεται επίσης από τη κατάλληλη πληροφόρηση που υποβάλλεται από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων (ΔΔΚ) και την Εκτελεστική Διοίκηση. Ο Διευθυντής Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων (ΔΔΔΚ) ή οι εκπρόσωποί του συμμετέχουν σε όλες αυτές τις σημαντικές επιτροπές για να διασφαλίσουν ότι οι πληροφορίες παρουσιάζονται σωστά και ότι η θέση της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνου είναι ξεκάθαρα διατυπωμένη.

Επιπλέον, οι ρόλοι του Διευθύνοντος Συμβούλου και του Διευθυντή Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων του Συγκροτήματος είναι κρίσιμοι, καθότι φέρουν συγκεκριμένες ευθύνες σε σχέση με τη διαχείριση κινδύνων. Οι ρόλοι αυτοί περιλαμβάνουν:

1. Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων (ΠΔΚ) (συνέχεια)

1.1 Διακυβέρνηση σε σχέση με τη διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Διευθύνων Σύμβουλος (ΔΣ)

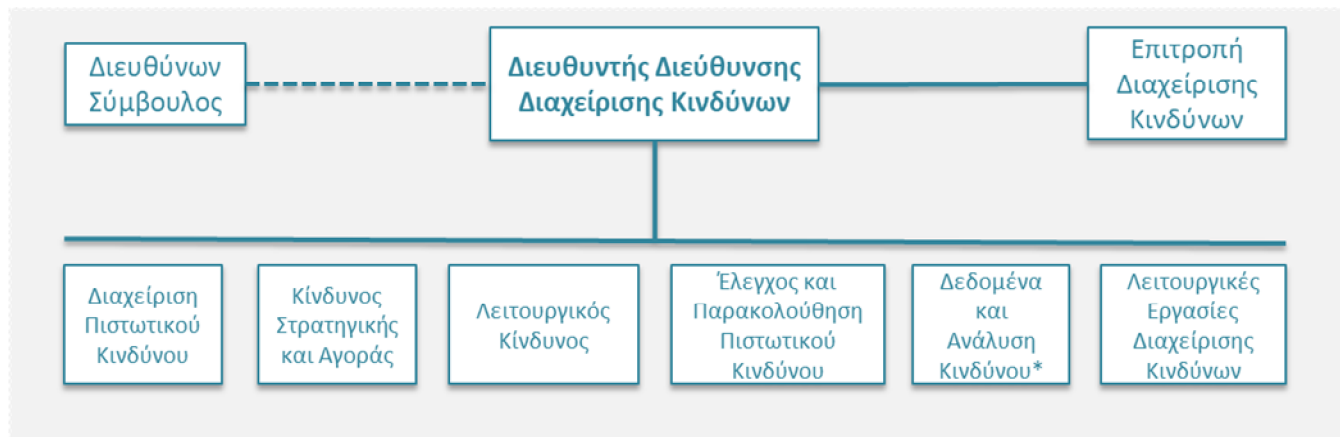
Ο Διευθύνων Σύμβουλος είναι υπεύθυνος για την ανάπτυξη της στρατηγικής και των επιχειρηματικών σχεδίων του Συγκροτήματος με τρόπο που να συνάδει με την εγκεκριμένη διάθεση ανάληψης κινδύνων και για τη καθοδήγηση και οργάνωση της Εκτελεστικής Διοίκησης για τη διασφάλιση της εκτέλεσής τους. Ο Διευθύνων Σύμβουλος είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση των οικονομικών και λειτουργικών επιδόσεων του Συγκροτήματος εντός του πλαισίου της εγκεκριμένης διάθεσης ανάληψης κινδύνου.

Διευθυντής Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων (ΔΔΔΚ)

Ο Διευθυντής Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων ηγείται μιας ανεξάρτητης ΔΔΚ στο Συγκρότημα, συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών εταιρειών. Ο Διευθυντής Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων είναι υπεύθυνος για την εκτέλεση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και την ανάπτυξη στρατηγικών διαχείρισης κινδύνων. Ο Διευθυντής Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων αναμένεται να εξετάζει την επιχειρηματική στρατηγική και τη συνολική ανάληψη κινδύνων και τη διακυβέρνηση σε σχέση με τη διαχείριση κινδύνων στο Συγκρότημα και να παρουσιάζει τα ευρήματά του, με ανεξάρτητο τρόπο, στην ΕΔΚ, όπου είναι απαραίτητο. Ο Διευθυντής Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων αναφέρεται στην ΕΔΚ και στο Διευθύνων Σύμβουλο για διοικητικούς σκοπούς, όπως παρουσιάζεται και στο πιο κάτω οργανόγραμμα.

1.2 Μοντέλο Οργάνωσης

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων είναι η επιχειρηματική υπηρεσία που έχει συσταθεί για τη διαδικασία διαχείρισης κινδύνων του Συγκροτήματος σε καθημερινή βάση. Η διαδικασία διαχείρισης κινδύνων είναι ενσωματωμένη στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου της BOC PCL. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων αποτελείται από διάφορα τμήματα, καθένα από τα οποία εξειδικεύεται σε μία ή περισσότερες κατηγορίες κινδύνων. Η οργάνωση της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων αντικατοπτρίζει τους τύπους κινδύνων που υπάρχουν στο Συγκρότημα.

*Η Μονάδα Ποιότητας Δεδομένων και Διακυβέρνησης του Τμήματος Δεδομένων και Ανάλυσης Κινδύνου αναφέρεται απευθείας μέσω του διευθυντή της στην επιτροπή Ποιότητας Δεδομένων & Διακυβέρνησης της οποίας προεδρεύει η Εκτελεστική Διευθύντρια Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού & Μετασχηματισμού.

1. Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων (ΠΔΚ) (συνέχεια)

1.2 Μοντέλο Οργάνωσης (συνέχεια)

Οργανωτικό μοντέλο της ΔΔΚ

Η ΔΔΚ λειτουργεί ανεξάρτητα και αυτό επιτυγχάνεται μέσω:

- Της οργανωτικής ανεξαρτησίας από τις δραστηριότητες που ανατίθενται για έλεγχο
- Της απρόσκοπτης και άμεσης πρόσβασης στην Εκτελεστική Διοίκηση και στο Διοικητικό Συμβούλιο, είτε μέσω της ΕΔΚ είτε απευθείας
- Της άμεσης και άνευ όρων πρόσβασης σε όλες τις επιχειρηματικές γραμμές που έχουν τη δυνατότητα να δημιουργήσουν ουσιαστικό κίνδυνο για το Συγκρότημα. Οι διευθυντές πρώτης γραμμής είναι υποχρεωμένοι να συνεργάζονται με τους Διευθυντές της ΔΔΚ και να παρέχουν πρόσβαση σε όλα τα αρχεία του Συγκροτήματος, καθώς και σε οποιαδήποτε άλλη πληροφορία χρειαστεί
- Υποβάλλεται ξεχωριστός προϋπολογισμός στην ΕΔΚ για έγκριση
- Ο Διευθυντής Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων είναι μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής (EXCO) και έχει δικαίωμα ψήφου ή αρνησικυρίας σε βασικές εκτελεστικές επιτροπές καθώς και σε επιχειρηματικές επιτροπές

Επιπλέον, η ανεξαρτησία αυτή διασφαλίζεται ως εξής:

- Ο Διευθυντής Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων αξιολογείται ετησίως από την ΕΔΚ που έχει από κοινού την ευθύνη με την Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού & Αμοιβών
- Ο Διευθυντής Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων διατηρεί στενή σχέση συνεργασίας τόσο με την ΕΔΚ όσο και με τον Πρόεδρο της, η οποία περιλαμβάνει τακτική και συχνή απευθείας επικοινωνία τόσο κατά τη διάρκεια των επίσημων συνεδριάσεων της ΕΔΚ όσο και ανεπίσημων συναντήσεων και συζητήσεων

Το οργανωτικό μοντέλο της ΔΔΚ είναι δομημένο με τέτοιο τρόπο ώστε:

- Να καθορίζεται η διάθεση ανάληψης κινδύνου και να υποβάλλονται εκθέσεις σχετικά με την κατάσταση του προφίλ κινδύνου σε τακτική βάση
- Να διασφαλίζεται η κατάλληλη κυριότητα, διαχείριση, παρακολούθηση και αναφορά όλων των ουσιαστικών και αναδυόμενων κινδύνων
- Να προωθείται η κατάλληλη ενδυνάμωση σε βασικούς τομείς κινδύνου για να βοηθήσει στη δημιουργία μιας ισχυρής κουλτούρας κινδύνου
- Να παρέχονται εργαλεία και μεθοδολογίες για τη διαχείριση κινδύνων στις επιχειρηματικές μονάδες
- Να αναφέρονται οι ζημιές από κινδύνους που εντοπίστηκαν στην Εκτελεστική Επιτροπή, στην ΕΔΚ και στο Διοικητικό Συμβούλιο και, όπου απαιτείται, στις Εποπτικές Αρχές
- Να επιλέγονται και να παρακολουθούνται Βασικοί Δείκτες Κινδύνου (KRIs)

Η ΔΔΚ είναι υπεύθυνη για τον εντοπισμό και τη διαχείριση κινδύνων σε όλες τις εταιρείες του Συγκροτήματος.

1.3 Προσδιορισμός Κινδύνων

Η διαδικασία προσδιορισμού κινδύνων αποτελείται από δύο ταυτόχρονες αλλά συμπληρωματικές προσεγγίσεις για τον προσδιορισμό των κινδύνων, δηλαδή την προσέγγιση από την κορυφή προς τη βάση (top-down) και την προσέγγιση από τη βάση προς την κορυφή (bottom-up). Η πρώτη προσέγγιση καθοδηγείται από την Ανώτερη Διοίκηση και επικεντρώνεται στον εντοπισμό των σημαντικών κινδύνων του Συγκροτήματος, ενώ κατά τη δεύτερη προσέγγιση οι κίνδυνοι εντοπίζονται και αποτυπώνονται μέσω διαφόρων μεθόδων, όπως η διαδικασία Αυτοαξιολόγησης Κινδύνου και Ελέγχου (RCSA), η καταγραφή περιστατικών, η καταγραφή γεγονότων απάτης, οι έλεγχοι από τις εποπτικές αρχές, μέσω της άμεσης συνεργασίας με εξειδικευμένες μονάδες και άλλα. Οι κίνδυνοι που καταγράφονται από τις πιο πάνω διαδικασίες εντοπίζονται κατά τη διάρκεια της ετήσιας Εσωτερικής διαδικασίας αξιολόγησης της κεφαλαιακής επάρκειας (ICAAP) και των τριμηνιαίων επικαιροποιήσεων της και αποτελούν τους σημαντικούς κινδύνους του Συγκροτήματος.

1. Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων (ΠΔΚ) (συνέχεια)

1.3 Προσδιορισμός Κινδύνων (συνέχεια)

Για να διασφαλίσει τον πλήρη και ολοκληρωμένο προσδιορισμό των κινδύνων, το Συγκρότημα έχει ενσωματώσει διάφορες βασικές διαδικασίες στη διαδικασία αναγνώρισης κινδύνων, όπως:

- Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας (ΕΔΑΚΕ/ICAAP)
- Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Ρευστοτικής Επάρκειας (ΕΔΑΡΕ/ILAAP)
- Ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων
- Διαδικασία κατάρτισης Χρηματοοικονομικού Πλάνου του Συγκροτήματος
- Κανονιστικές, εσωτερικές και εξωτερικές ανασκοπήσεις και έλεγχοι

1.4 Τρεις Γραμμές Άμυνας

Το Συγκρότημα συμμορφώνεται με τις κανονιστικές κατευθυντήριες γραμμές για την εταιρική διακυβέρνηση και έχει καθιερώσει το μοντέλο των 'Τριών Γραμμών Άμυνας' ως πλαίσιο για την αποτελεσματική διαχείριση και έλεγχο των κινδύνων και συμμόρφωσης. Το πλαίσιο αυτό καθορίζει τις αρμοδιότητες στη διαδικασία διαχείρισης του κινδύνου, διασφαλίζοντας επαρκή διαχωρισμό στην εποπτεία και τον έλεγχο του κινδύνου.

Πρώτη Γραμμή Άμυνας

Η πρώτη γραμμή άμυνας περιλαμβάνει λειτουργίες που κατέχουν και διαχειρίζονται κινδύνους στο πλαίσιο της ευθύνης τους για την επίτευξη των στόχων και είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή διορθωτικών μέτρων για την αντιμετώπιση, επεξεργασία και έλεγχο των ελλείψεων. Αποτελείται από τη διοίκηση και το προσωπικό των επιχειρηματικών τομέων και των υποστηρικτικών λειτουργιών που ευθυγραμμίζονται άμεσα με την παράδοση προϊόντων και/ή υπηρεσιών.

Δεύτερη Γραμμή Άμυνας

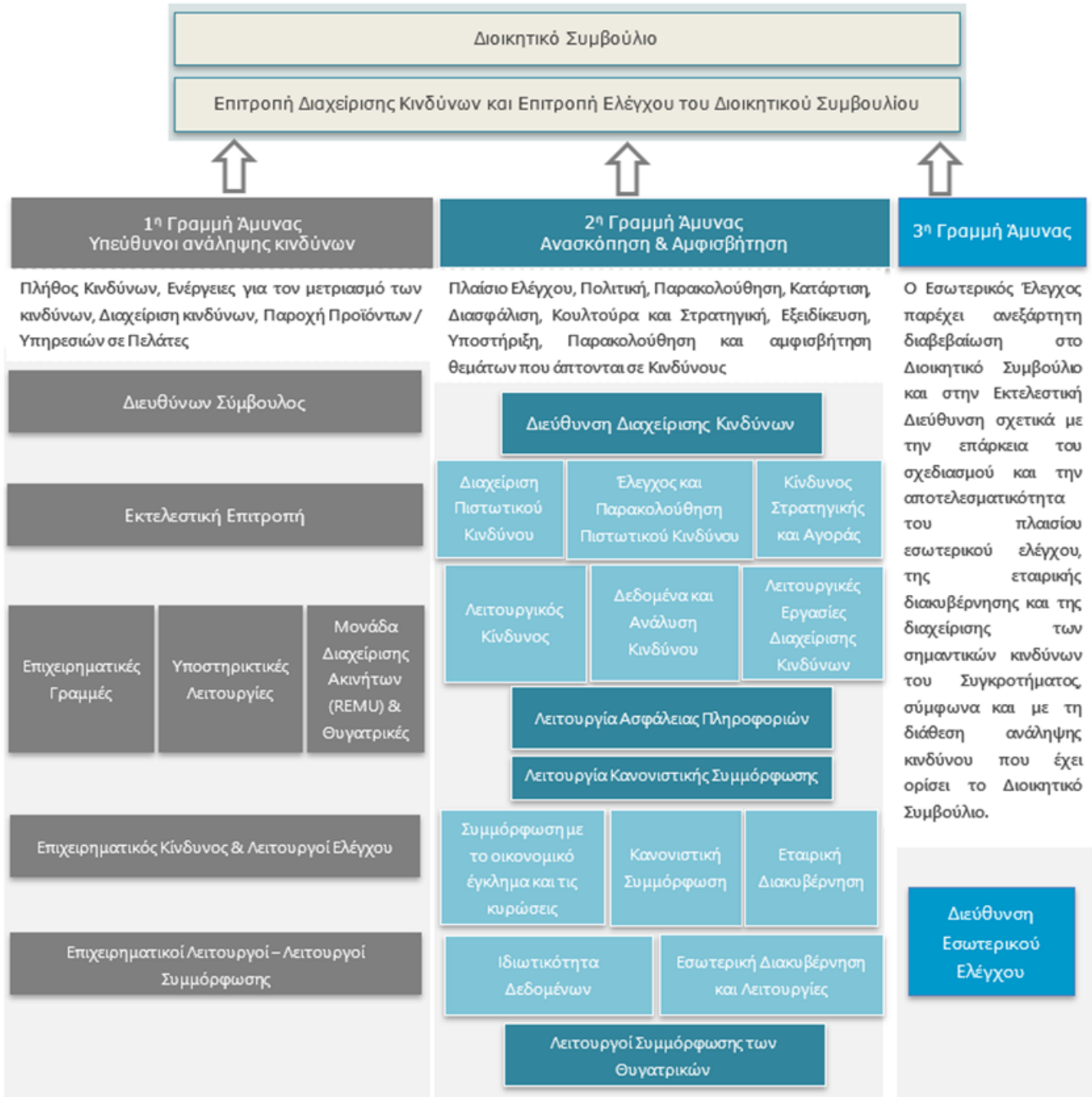
Η δεύτερη γραμμή άμυνας περιλαμβάνει λειτουργίες που επιβλέπουν τη συμμόρφωση της διεύθυνσης και του προσωπικού της πρώτης γραμμής, με το κανονιστικό πλαίσιο και τις αρχές διαχείρισης κινδύνου. Αποτελείται από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων και τις λειτουργίες Ασφάλειας Πληροφοριών και Κανονιστικής Συμμόρφωσης. Η δεύτερη γραμμή άμυνας καθορίζει το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης του Συγκροτήματος και θεσπίζει πολιτικές και κατευθυντήριες γραμμές εντός των οποίων θα πρέπει να λειτουργούν οι επιχειρηματικές γραμμές και μονάδες υποστήριξης, οι εταιρείες Συγκροτήματος και το προσωπικό. Η δεύτερη γραμμή άμυνας παρέχει επίσης στήριξη, καθώς και ανεξάρτητη εποπτεία του προφίλ κινδύνου και του πλαισίου κινδύνου.

Τρίτη Γραμμή Άμυνας

Η τρίτη γραμμή άμυνας είναι η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου (ΔΕΕ), η οποία παρέχει ανεξάρτητη διαβεβαίωση στο Διοικητικό Συμβούλιο και την Εκτελεστική Επιτροπή (EXCO) σχετικά με την επάρκεια του σχεδιασμού και τη λειτουργική αποτελεσματικότητα του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου του Συγκροτήματος, της εταιρικής διακυβέρνησης και των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων για τη διαχείριση των κινδύνων σύμφωνα με τη διάθεση ανάληψης κινδύνου που ορίζει το Διοικητικό Συμβούλιο. Τα ευρήματα κοινοποιούνται στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω των επιτροπών και της ανώτερης διοίκησης και άλλων ενδιαφερομένων μερών, με την παρακολούθηση σχεδίων αποκατάστασης σε σχέση με τις συμφωνημένες ημερομηνίες ολοκλήρωσης.

1. Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων (ΠΔΚ) (συνέχεια)

1.4 Τρεις Γραμμές Άμυνας (συνέχεια)

1. Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων (ΠΔΚ) (συνέχεια)

1.5 Πλαίσιο Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνου (RAF)

Ο στόχος του Πλαισίου Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνου (RAF) είναι να καθορίσει το επίπεδο κινδύνου που το Συγκρότημα είναι πρόθυμο να αναλάβει για την επιδίωξη των στρατηγικών του στόχων, οριοθετώντας τις βασικές αρχές και τους κανόνες που διέπουν τον καθορισμό της διάθεσης ανάλυσης κινδύνου. Περιλαμβάνει τη Δήλωση Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνου (Risk Appetite Statement - RAS), τις σχετικές πολιτικές και όρια, κατά περίπτωση, καθώς και τους ρόλους και τις αρμοδιότητες για την εφαρμογή και την παρακολούθηση του Πλαισίου Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνου.

Το Πλαίσιο Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνου έχει αναπτυχθεί προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως βασικό εργαλείο διαχείρισης για την καλύτερη ευθυγράμμιση της επιχειρηματικής στρατηγικής (οικονομικοί και μη οικονομικοί στόχοι) με τη διαχείριση κινδύνων, και θα πρέπει να θεωρείται ως το σημείο αναφοράς για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη εντός του Συγκροτήματος, καθώς και για τις εποπτικές αρχές, για την αξιολόγηση της συνέπειας των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων με την καθορισμένη διάθεση ανάλυσης κινδύνου.

Το Πλαίσιο Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνου είναι ένα από τα κύρια στοιχεία του Πλαισίου Διαχείρισης Κινδύνων το οποίο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, μια σειρά από πλαίσια, πολιτικές και εγκυκλίους για την αντιμετώπιση των σημαντικών κινδύνων του Συγκροτήματος. Έχουν θεσπιστεί ξεχωριστά Πλαίσια Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνου για όλες τις ενεργές θυγατρικές εταιρείες και αυτά υπόκεινται στην έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου της κάθε θυγατρικής εταιρείας.

Δήλωση Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνου (Risk Appetite Statement – RAS)

Η Δήλωση Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνου είναι η διατύπωση, σε γραπτή μορφή, του συνολικού επιπέδου και των τύπων κινδύνου που το Συγκρότημα είναι πρόθυμο να αποδεχθεί κατά την εκτέλεση των επιχειρηματικών του στόχων και της στρατηγικής του. Περιλαμβάνει ποιοτικές δηλώσεις καθώς και ποσοτικές μετρήσεις που εκφράζονται σε σχέση με Χρηματοοικονομικούς και Μη Χρηματοοικονομικούς Κινδύνους. Στα πλαίσια της Διαχείρισης Κινδύνων η Δήλωση Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνου αποτελεί προϋπόθεση για την επίτευξη της στρατηγικής του Συγκροτήματος και κατευθύνει τις επιχειρηματικές δραστηριότητες και τις σχετικές δραστηριότητες για την ανάλυση κινδύνων.

Διάθεση ανάλυσης κινδύνου και αλληλεπίδραση με το Χρηματοοικονομικό Πλάνο

Το Χρηματοοικονομικό Πλάνο του Συγκροτήματος είναι άρρητα συνδεδεμένο με το πώς το Συγκρότημα διαχειρίζεται τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες και αξιολογεί την απόδοσή του. Το Χρηματοοικονομικό Πλάνο υποστηρίζει την εφαρμογή της επιχειρηματικής στρατηγικής του Συγκροτήματος και είναι συνεπές με τη Δήλωση Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνου. Η Δήλωση Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνου υπόκειται σε ετήσια διαδικασία αναθεώρησης κατά την περίοδο κατάρτισης του Χρηματοοικονομικού Πλάνου του Συγκροτήματος και των στρατηγικών πλάνων των επιχειρηματικών τομέων. Η αλληλεπίδραση μεταξύ αυτών των διαδικασιών προβλέπει έναν κύκλο ανατροφοδότησης κατά τη διάρκεια του οποίου συγκεκριμένοι δείκτες της Δήλωσης Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνου (όπως αυτοί που σχετίζονται με τις ελάχιστες εποπτικές απαιτήσεις), λειτουργούν ως μηχανισμός προστασίας για το Χρηματοοικονομικό Πλάνο, ενώ για άλλους δείκτες η στρατηγική του Συγκροτήματος και το Χρηματοοικονομικό Πλάνο παρέχουν στοιχεία για τον καθορισμό της ανοχής κινδύνου. Επιπλέον, το Χρηματοοικονομικό Πλάνο του Συγκροτήματος και οι ασκήσεις αναθεώρησής του, ελέγχονται για να διασφαλιστεί ότι είναι εντός της διάθεσης ανάλυσης κινδύνου του Συγκροτήματος.

1. Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων (ΠΔΚ) (συνέχεια)

1.5 Πλαίσιο Διάθεσης ανάληψης κινδύνου (RAF) (συνέχεια)

Παρακολούθηση της Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνου

Για να διασφαλιστεί ότι το προφίλ κινδύνου του Συγκροτήματος είναι εντός της εγκεκριμένης διάθεσης ανάληψης κινδύνου, μια ενοποιημένη έκθεση κινδύνου και μια έκθεση ελέγχου διάθεσης ανάληψης κινδύνου εξετάζονται τακτικά και συζητούνται από το Διοικητικό Συμβούλιο και την ΕΔΚ.

Σε περίπτωση παραβίασης ενός δείκτη Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνου, το πλαίσιο διάθεσης ανάληψης κινδύνου παρέχει την απαραίτητη διαδικασία κλιμάκωσης για την ανάλυση της σημαντικότητας και της φύσης της παραβίασης, την κοινοποίηση στις αρμόδιες αρχές και τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τις απαραίτητες ενέργειες αποκατάστασης.

1.6 Ταξινόμηση κινδύνων

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι όλοι οι κίνδυνοι που ενδέχεται να αντιμετωπίσει το Συγκρότημα εντοπίζονται και τυγχάνουν διαχείρισης, υπάρχει μια ταξινόμηση κινδύνων που αποτελεί βασικό στοιχείο της Εσωτερικής Διαδικασίας Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας (ΕΔΑΚΕ/ICAAP) και της Εσωτερικής Διαδικασίας Αξιολόγησης Ρευστοτικής Επάρκειας (ΕΔΑΡΕ/ILAAP). Η ταξινόμηση διασφαλίζει ότι η κάλυψη των κινδύνων είναι ολοκληρωμένη και εντοπίζει πιθανές συνδέσεις μεταξύ των κινδύνων.

Η ταξινόμηση κινδύνων παρέχει μια κατηγοριοποίηση διαφορετικών τύπων/παραγόντων κινδύνου που επιτρέπουν στον οργανισμό να αξιολογεί, να συγκεντρώνει και να διαχειρίζεται τους κινδύνους με συνεπή τρόπο μέσω μιας κοινής γλώσσας κινδύνου και χαρτογράφησης. Αποτελείται από πολλά επίπεδα κινδύνων για την αύξηση της ευαισθησίας και υποστηρίζει μια πολυεπίπεδη κατηγοριοποίηση των κινδύνων για τη βελτίωση της συνολικής ταξινόμησης κινδύνου. Αυτή η κατηγοριοποίηση κινδύνου χρησιμοποιείται επίσης για να καλύψει πρόσθετες απαιτήσεις συμμόρφωσης με τους κανονισμούς και τις ανάγκες εσωτερικής ανάλυσης κινδύνου και αναφοράς.

1.7 Μέτρηση και Αναφορά Κινδύνων

Η ΔΔΚ χρησιμοποιεί διάφορα συστήματα και μοντέλα για την υποστήριξη βασικών επιχειρηματικών διαδικασιών και λειτουργιών, συμπεριλαμβανομένων των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, των εγκρίσεων πιστώσεων, του κινδύνου απάτης και της χρηματοοικονομικής αναφοράς. Η ΔΔΚ έχει δημιουργήσει ένα πλαίσιο διακυβέρνησης και επικύρωσης μοντέλων για την αντιμετώπιση των κινδύνων που προκύπτουν από τη χρήση των μοντέλων.

Επιπρόσθετα, η ΔΔΚ:

- Διατηρεί κατηγοριοποίηση και ορισμούς των κινδύνων και ορολογίες που χρησιμοποιούνται σε ολόκληρο το Συγκρότημα
- Αντιπαραβάλλει αναφορές Βασικών Δεικτών Κινδύνου και άλλες σχετικές πληροφορίες κινδύνου. Όταν προκύπτουν παραβιάσεις ορίων, εφαρμόζονται διαδικασίες κλιμάκωσης και αναφοράς
- Ελέγχει ότι οι πληροφορίες για τους κινδύνους που παρέχονται από τις Διευθύνσεις είναι πλήρεις και ακριβείς και ότι η διοίκηση έχει καταβάλει κάθε εύλογη προσπάθεια για τον εντοπισμό και την αξιολόγηση όλων των βασικών κινδύνων
- Διασφαλίζει ότι οι πληροφορίες για τους κινδύνους που υποβάλλονται στην ΕΔΚ και στο Διοικητικό Συμβούλιο από τη ΔΔΚ και τις Διευθύνσεις είναι κατάλληλες και παρέχει τη δυνατότητα για την παρακολούθηση και τον έλεγχο όλων των κινδύνων που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα
- Δημοσιοποιεί πληροφορίες για τους κινδύνους εξωτερικά και συντάσσει εκθέσεις για τους σημαντικούς κινδύνους σύμφωνα με τις εσωτερικές και εξωτερικές κανονιστικές απαιτήσεις.

1. Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων (ΠΔΚ) (συνέχεια)

1.7 Μέτρηση και Αναφορά Κινδύνων (συνέχεια)

Ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων

Οι ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων είναι ένα βασικό εργαλείο διαχείρισης κινδύνων που χρησιμοποιεί το Συγκρότημα για να λάβει πληροφορίες σχετικά με τη συμπεριφορά διαφορετικών στοιχείων του Συγκροτήματος σε ένα σενάριο κρίσης και να αξιολογήσει την ανθεκτικότητα και την επάρκεια κεφαλαίου και ρευστότητας του Συγκροτήματος. Αυτή η αξιολόγηση γίνεται μέσω της χρήσης μιας σειράς σεναρίων, που βασίζονται σε διακυμάνσεις των συνθηκών αγοράς, των οικονομικών και άλλων συνθηκών του λειτουργικού περιβάλλοντος. Οι ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων διενεργούνται τόσο για εσωτερικούς όσο και για εποπτικούς σκοπούς και διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο για:

- Κατανόηση του προφίλ κινδύνου του Συγκροτήματος
- Εκτίμηση του κατά πόσον υπάρχει ικανοποιητική κεφαλαιακή ή ρευστοτική επάρκεια υπό ακραίες συνθήκες (ΕΔΑΚΕ/ICAAP και ΕΔΑΡΕ/ILAAP) ώστε να τεθούν κατάλληλες ενέργειες μετριασμού
- Αξιολόγηση της στρατηγικής του Συγκροτήματος
- Καθορισμό ή αναθεώρηση ορίων
- Παροχή πληροφοριών στο Συγκρότημα για την κατανόηση των γεγονότων που ενδέχεται να ωθήσουν το Συγκρότημα εκτός της διάθεσης ανάληψης κινδύνου

Το Συγκρότημα διεξάγει τη διαδικασία προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων μέσω ενός συνδυασμού προσεγγίσεων από κάτω προς τα πάνω και από πάνω προς τα κάτω (bottom-up και top-down). Η ανάλυση σεναρίων και ευαισθησίας ακολουθεί μια προσέγγιση από κάτω προς τα πάνω, ενώ οι αντίστροφες ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων ακολουθούν μια προσέγγιση από πάνω προς τα κάτω.

Εάν οι ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων αποκαλύψουν ευάλωτους τομείς σε ένα δεδομένο σύνολο κινδύνων, η διοίκηση προβαίνει σε συστάσεις στο ΔΣ, μέσω της ΕΔΚ, για διορθωτικά μέτρα και ενέργειες.

Το πρόγραμμα ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων του Συγκροτήματος περιλαμβάνει μια σειρά από ασκήσεις προσομοίωσης μελλοντικών ακραίων καταστάσεων λαμβάνοντας υπόψη όλους τους σημαντικούς κινδύνους του Συγκροτήματος. Αυτές οι βασικές εσωτερικές ασκήσεις περιλαμβάνουν:

- Προσομοίωση ακραίων καταστάσεων που πραγματοποιείται για την υποστήριξη της Εσωτερικής Διαδικασίας Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας (ΕΔΑΚΕ/ICAAP). Διενεργούνται επίσης τριμηνιαίες ανασκοπήσεις της Εσωτερικής Διαδικασίας Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας.
- Προσομοίωση ακραίων καταστάσεων που πραγματοποιείται επί του πλάνου χρηματοδότησης και ρευστότητας του Συγκροτήματος για την υποστήριξη της Εσωτερικής Διαδικασίας Αξιολόγησης Ρευστοτικής Επάρκειας (ΕΔΑΡΕ/ILAAP). Διενεργούνται επίσης τριμηνιαίες ανασκοπήσεις της Εσωτερικής Διαδικασίας Αξιολόγησης Ρευστοτικής Επάρκειας.
- Ετήσια άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για σκοπούς ανάκαμψης όπου χρησιμοποιούνται σενάρια για να εκτιμηθεί η επάρκεια των δεικτών ανάκαμψης (recovery indicators) κεφαλαίου και ρευστότητας και να γίνει προσδιορισμός των επιλογών σχεδίου ανάκαμψης για την αποκατάσταση από την ακραία κατάσταση;
- Έκτακτες ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων όπου και εάν απαιτείται, συμπεριλαμβανομένων των αιτημάτων από τις εποπτικές αρχές.

1. Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων (ΠΔΚ) (συνέχεια)

1.7 Μέτρηση και Αναφορά Κινδύνων (συνέχεια)

Άλλες ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για επιχειρηματικούς λόγους και για συγκεκριμένους τύπους κινδύνων

Το τμήμα Κινδύνου Αγοράς και Ρευστότητας διενεργεί επιπρόσθετες ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- Μηνιαίες ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για τον κίνδυνο επιτοκίου (μεταβολή 2% στην Οικονομική Αξία (Economic Value))
- Τριμηνιαίες ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για τον κίνδυνο επιτοκίου (μεταβολή 2% στα Καθαρά Έσοδα από Τόκους (Net Interest Income))
- Τριμηνιαίες ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για τον κίνδυνο επιτοκίου (με βάση τα έξι προκαθορισμένα σενάρια επιτοκίων της Βασιλείας που περιλαμβάνουν πλήγματα flattening, steepening, short up, short down, parallel up, parallel down)
- Τριμηνιαίες ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία: η επίδραση στα κέρδη/ζημιές και τα αποθεματικά υποδεικνύεται από μεταβολές των επιτοκίων και των τιμών των ομολόγων και των μετοχών.

Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας (ΕΔΑΚΕ)

Η Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας (ΕΔΑΚΕ) είναι μια διαδικασία, ο κύριος σκοπός της οποίας είναι η αξιολόγηση της κεφαλαιακής επάρκειας του Συγκροτήματος σε σχέση με το επίπεδο των υποκείμενων ουσιωδών κινδύνων που μπορεί να προκύψουν από την επιδίωξη της στρατηγικής του Συγκροτήματος ή από αλλαγές στο περιβάλλον λειτουργίας του. Πιο συγκεκριμένα, η Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας (ΕΔΑΚΕ) αναλύει, αξιολογεί και προσδιορίζει ποσοτικά τους κινδύνους του Συγκροτήματος, καθορίζει τις τρέχουσες και μελλοντικές κεφαλαιακές ανάγκες για τους σημαντικούς κινδύνους που εντοπίστηκαν και αξιολογεί την ικανότητα απορρόφησης ζημιών του Συγκροτήματος τόσο στο βασικό σενάριο όσο και σε συνθήκες προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, με στόχο να αποδείξει ότι το Συγκρότημα και στα δύο σενάρια, έχει επαρκή κεφάλαια για να υποστηρίξει τις δραστηριότητές του και να επιτύχει τους στρατηγικούς του στόχους σύμφωνα με την Διάθεση Ανάλυσης Κινδύνου και τη Στρατηγική που εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Το Συγκρότημα ετοιμάζει επίσης τριμηνιαίες αναθεωρήσεις των αποτελεσμάτων της ΕΔΑΚΕ καθώς και εκτάκτως όταν χρειάζεται, οι οποίες υποβάλλονται στην Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων (ALCO) και στην ΕΔΚ του Διοικητικού Συμβουλίου, λαμβάνοντας υπόψη τις τελευταίες πραγματικές και προβλεπόμενες πληροφορίες. Κατά την διάρκεια της τριμηνιαίας αναθεώρησης, το προφίλ κινδύνου του Συγκροτήματος αναθεωρείται και τυχόν ουσιώδεις μεταβολές/εξελιξιές από την ετήσια άσκηση της ΕΔΑΚΕ αξιολογούνται ως προς την κεφαλαιακή επάρκεια.

Η ΕΔΑΚΕ για το 2023 αναμένεται να υποβληθεί στην ΕΚΤ στις 28 Μαρτίου 2024. Η τριμηνιαία αναθεώρηση της ΕΔΑΚΕ για το 2023 υπέδειξε ότι το Συγκρότημα διαθέτει επαρκή κεφάλαια και διαθέσιμα μέτρα διαχείρισης κινδύνων για να υποστηρίξει το προφίλ κινδύνου και τις δραστηριότητές του και να μπορέσει να ανταποκριθεί στις εποπτικές του απαιτήσεις, κάτω από συνήθεις και ακραίες καταστάσεις.

Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Ρευστοτικής Επάρκειας (ΕΔΑΡΕ)

Η Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Ρευστοτικής Επάρκειας (ΕΔΑΡΕ) είναι μια διαδικασία της οποίας ο κύριος στόχος είναι να αξιολογήσει εάν το Συγκρότημα διαθέτει επαρκείς πόρους ρευστότητας και την ικανότητα να υποστηρίξει το επιχειρηματικό του μοντέλο, να επιτύχει τους στρατηγικούς του στόχους τόσο σε συνήθεις όσο και σε ακραίες καταστάσεις και να μπορεί να συμμορφώνεται με τις κανονιστικές απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένου του Δείκτη Κάλυψης Ρευστότητας (Liquidity Coverage Ratio - LCR) και του Καθαρού Σταθερού Δείκτη Χρηματοδότησης (Net Stable Funding Ratio - NSFR).

1. Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων (ΠΔΚ) (συνέχεια)

1.7 Μέτρηση και Αναφορά Κινδύνων (συνέχεια)

Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης της Ρευστοτικής Επάρκειας (ΕΔΑΡΕ) (συνέχεια)

Το Συγκρότημα ετοιμάζει επίσης τριμηνιαίες αναθεωρήσεις της ΕΔΑΡΕ, μέσω τριμηνιαίων ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων ρευστότητας, οι οποίες υποβάλλονται στην Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων (ALCO) και στην ΕΔΚ του Διοικητικού Συμβουλίου. Στην αναθεώρηση λαμβάνονται υπόψη πραγματικές και προβλεπόμενες πληροφορίες. Αξιολογούνται τυχόν ουσιώδεις μεταβολές από το τέλος του έτους σε σχέση με τη ρευστότητα και τη χρηματοδότηση.

Η ΕΔΑΡΕ για το 2023 αναμένεται να υποβληθεί στην ΕΚΤ στις 28 Μαρτίου 2024. Η τριμηνιαία αναθεώρηση της ΕΔΑΡΕ για το 2023 υπέδειξε ότι το Συγκρότημα διατηρεί αποθέματα ρευστότητας τα οποία είναι επαρκή για να διασφαλίσουν την ικανότητά του να τηρεί τις υποχρεώσεις του όπως προκύπτουν κάτω από συνήθεις και ακραίες καταστάσεις.

1.8. Άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων του 2023 της ΕΚΤ για τη ΔΕΕΑ

Το Συγκρότημα συμμετείχε στην Άσκηση Προσομοίωσης Ακραίων Καταστάσεων του 2023 της ΕΚΤ για τη ΔΕΕΑ. Η άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων αξιολογεί πώς θα αντεπεξέρχονταν οι τράπεζες σε ένα υποθετικό δυσμενές οικονομικό σενάριο, το οποίο προϋποθέτει μια παρατεταμένη περίοδο χαμηλής ανάπτυξης, υψηλών επιτοκίων και υψηλού πληθωρισμού. Δεν είναι μια άσκηση 'επιτυχίας ή αποτυχίας' ('pass-or-fail') και δεν έχει τεθεί κάποιο όριο που να καθορίζει την αποτυχία ή την επιτυχία των τραπεζών. Αντί αυτού, τα ευρήματα της άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων θα τροφοδοτήσουν τον συνεχιζόμενο διάλογο με τις εποπτικές αρχές, όπου αυτές επεξηγούν την αξιολόγησή τους στις τράπεζες και συζητούν πιθανά μέτρα για την αντιμετώπιση τυχόν ελλείψεων.

Η ΕΚΤ δημοσίευσε στις 28 Ιουλίου 2023 τα αποτελέσματα της άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων. Σύμφωνα με το σχετικό δελτίο τύπου της ΕΚΤ, 'η μείωση κεφαλαίων στο τέλος του τριετούς ορίζοντα ήταν χαμηλότερη από ό,τι σε προηγούμενες ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων'. Αυτό οφειλόταν κυρίως στο ότι οι τράπεζες εισήλθαν στην άσκηση σε συνολικά καλύτερη κατάσταση, με περιουσιακά στοιχεία υψηλότερης ποιότητας και ισχυρότερη κερδοφορία.

1. Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων (ΠΑΚ) (συνέχεια)

1.8. Άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων του 2023 της ΔΕΕΑ της ΕΚΤ (συνέχεια)

Σύμφωνα με τις διαδικασίες της ΕΚΤ, τα ποσοτικά αποτελέσματα του δυσμενούς σεναρίου αποτελούν ένα στοιχείο που θα ληφθεί υπόψη κατά τον επανακαθορισμό του επιπέδου των κατευθυντήριων γραμμών του Πυλώνα ΙΙ στην ΔΕΕΑ 2023 και τα ποιοτικά αποτελέσματα ως μία πτυχή που θα ληφθεί υπόψη κατά την ολιστική αναθεώρηση των Απαιτήσεων του Πυλώνα ΙΙ. Η άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων βασίστηκε σε μια προσέγγιση στατικού ισολογισμού, χρησιμοποιώντας ως σημείο εκκίνησης την χρηματοοικονομική και κεφαλαιακή θέση του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Τα αποτελέσματα για το Συγκρότημα, όπως έχουν δημοσιευθεί από την ΕΚΤ, παρουσιάζονται πιο κάτω:

		Συνοπτικά αποτελέσματα ανα οργανισμό, ανά εύρος			Σενάρια ευαισθησίας: Προβλέψεις 2023-2025		
		δυσμενές σενάριο, χωρίς μεταβατικές διατάξεις			(μεταβολή της έκθεσης σε κίνδυνο χωρίς μεταβατικές διατάξεις σε σχέση με το 2022)		
Ίδρυμα	Δείγμα	Μέγιστη μείωση του δείκτη CET1 (χωρίς μεταβατικές διατάξεις) ανά εύρος	Χαμηλότερος δείκτης CET1 (χωρίς μεταβατικές διατάξεις) ανά εύρος	Χαμηλότερος δείκτης μόχλευσης Κατηγορίας 1 (χωρίς μεταβατικές διατάξεις) ανά εύρος	Μεταβολή προβλεπόμενων καθαρών εσόδων από τόκους (NII) στο δυσμενές σενάριο έναντι του βασικού σεναρίου (σε %)	Μεταβολή προβλεπόμενων δανειακού χαρτοφυλακίου (LLPs) στο δυσμενές σενάριο έναντι του βασικού σεναρίου (σε %)	Μεταβολή προβλεπόμενου κέρδους/ζημίας στο δυσμενές σενάριο έναντι του βασικού σεναρίου (σε %)
Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company	Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός (Single Supervisory Mechanism – SSM)	300 έως 599 μ.β.	$8\% \leq$ δείκτης CET1 < 11%	$5\% \leq$ Δείκτης Μόχλευσης < 6%	-3.7%	4.4%	-9.0%

Όσον αφορά τα αποτελέσματα του Συγκροτήματος, η μείωση του κεφαλαίου του δείκτη CET1 χωρίς μεταβατικές διατάξεις στον τριετή ορίζοντα στο δυσμενές σενάριο εμπίπτει στο εύρος από 300 έως 599 μονάδες βάσης όπως αναφέρεται πιο πάνω, σε σύγκριση με 600 έως 899 μονάδες βάσης στην άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων του 2021, και συγκρίνεται θετικά με την μείωση 480 μονάδων βάσης κατά μέσο όρο για τις 98 τράπεζες της ΕΚΤ που έχουν συμμετάσχει στην άσκηση.

1. Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων (ΠΔΚ) (συνέχεια)

1.9 Το Συγκρότημα συμμετέχει στην άσκηση Fit-for-55

Το Συγκρότημα συμμετέχει στη άσκηση ανάλυση σεναρίου κλιματικού κινδύνου Fit-for-55 της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών. Σκοπός της άσκησης είναι να αξιολογήσει την ανθεκτικότητα του τραπεζικού συστήματος της ΕΕ στις πιθανές επιπτώσεις των κλιματικών κινδύνων, σύμφωνα με την εντολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πλαίσιο της Ανανεωμένης Στρατηγικής για Βιώσιμη Χρηματοδότηση. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, όλα τα 27 κράτη μέλη της ΕΕ δεσμεύτηκαν να μετατρέψουν την ΕΕ στην πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρο έως το 2050 και δεσμεύτηκαν να μειώσουν τις καθαρές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου τουλάχιστον κατά 55% έως το 2030, σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990. Η ανάλυση σεναρίου κλιματικού κινδύνου Fit-for-55 στοχεύει στην αξιολόγηση της ανθεκτικότητας του χρηματοπιστωτικού τομέα σύμφωνα με το πακέτο Fit-for-55 και στην απόκτηση γνώσεων σχετικά με την ικανότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος να υποστηρίξει τη μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλότερου άνθρακα κάτω από ακραίες καταστάσεις.

1.10 Το Συγκρότημα συμμετέχει στην άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων της ΕΚΤ σε σχέση με την ανθεκτικότητα έναντι των κυβερνοεπίθεσεων

Το Συγκρότημα συμμετέχει στη άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για την ανθεκτικότητα στον κυβερνοχώρο που διεξάγεται από την ΕΚΤ το πρώτο εξάμηνο του 2024. Η άσκηση αυτή θα αξιολογήσει τον τρόπο με τον οποίο οι τράπεζες αντιμετωπίζουν την κυβερνοεπίθεση και αποκαθιστούν τη λειτουργία τους και όχι την ικανότητα τους να την αποτρέψουν. Τα στοιχεία που θα αντληθούν θα χρησιμοποιηθούν για την εποπτική αξιολόγηση ευρείας κλίμακας που θα διενεργηθεί το 2024. Οι εποπτικές αρχές θα συζητήσουν τα ευρήματα και τα σχετικά διδάγματα με κάθε τράπεζα στο πλαίσιο της Διαδικασίας Εποπτικού Ελέγχου και Αξιολόγησης.

2. Σχεδιασμός ανάκαμψης και εξυγίανσης

Το σχέδιο ανάκαμψης του Συγκροτήματος καθορίζει τις ρυθμίσεις και τα μέτρα που θα μπορούσε να υιοθετήσει σε περίπτωση σοβαρής οικονομικής πίεσης για την αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας του Συγκροτήματος. Στο σχέδιο ανάκαμψης του Συγκροτήματος περιλαμβάνεται μια σειρά δεικτών και επιλογών, οι οποίοι από κοινού παρουσιάζουν τον εντοπισμό των ακραίων γεγονότων και τις ενέργειες μετριασμού που διαθέτει το Συγκρότημα για αποκατάσταση της βιωσιμότητας. Το σχέδιο ανάκαμψης του Συγκροτήματος εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο κατόπιν σύστασης της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων (ΕΔΚ) και της Επιτροπής Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων (ALCO).

Το σχέδιο εξυγίανσης του Συγκροτήματος καταρτίζεται από το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης σε συνεργασία με την Εθνική Αρχή Εξυγίανσης (Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου). Το σχέδιο εξυγίανσης περιγράφει την Προτιμώμενη Στρατηγική Εξυγίανσης, πέραν της διασφάλισης της συνέχισης των κρίσιμων εργασιών του Συγκροτήματος και του εντοπισμού και της αντιμετώπισης τυχόν εμποδίων στη δυνατότητα εξυγίανσης του. Η Προτιμώμενη Στρατηγική Εξυγίανσης του Συγκροτήματος είναι μια διάσωση με ίδια μέσα μέσω της BOC PCL. Οι αρχές εξυγίανσης καθορίζουν επίσης τις ελάχιστες απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) που αντιστοιχούν στην ικανότητα απορρόφησης ζημιών που απαιτείται για την εκτέλεση της εξυγίανσης.

3. Κουλτούρα Κινδύνου

Μια ισχυρή κουλτούρα κινδύνου είναι ένας σημαντικός καθοριστικός παράγοντας για το κατά πόσον το Συγκρότημα θα είναι σε θέση να εφαρμόσει με επιτυχία τη στρατηγική του στο πλαίσιο της καθορισμένης διάθεσης ανάληψης κινδύνου. Σε ολόκληρο το Συγκρότημα εφαρμόζεται ένα σχέδιο δράσης για την υιοθέτηση μιας εταιρικής κουλτούρας κινδύνου και η ΔΔΚ έχει ηγετικό ρόλο σε αυτό. Το σχέδιο δράσης περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τη μέτρηση της κουλτούρας κινδύνου, τόσο στο επίπεδο της τράπεζας όσο και στο επίπεδο των Διευθύνσεων, μέσω ενός Πίνακα Αναφοράς Κουλτούρας Κινδύνου (Risk Culture Dashboard), την επικοινωνία μιας σειράς θεμάτων με στόχο την ενίσχυση της κουλτούρας κινδύνου και την παροχή ειδικής κατάρτισης για τομείς όπως η παροχή πιστωτικών διευκολύνσεων και άλλα θέματα που σχετίζονται με τη διαχείριση κινδύνων.

4. Κύριοι Κίνδυνοι

Ως μέρος των επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων, το Συγκρότημα αντιμετωπίζει διάφορους κινδύνους. Οι κύριοι και άλλοι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα περιγράφονται πιο κάτω καθώς και ο τρόπος με τον οποίο εντοπίζονται, αξιολογούνται, τυγχάνουν διαχείρισης και παρακολούθησης από το Συγκρότημα, συμπεριλαμβανομένων των διαθέσιμων μηχανισμών μετριασμού. Οι κίνδυνοι που περιγράφονται πιο κάτω δεν θα πρέπει να θεωρούνται ως μια πλήρης και περιεκτική δήλωση όλων των δυνητικών κινδύνων, αβεβαιοτήτων ή μηχανισμών μετριασμού, καθώς άλλοι παράγοντες που είτε δεν έχουν ακόμη προσδιοριστεί είτε δεν είναι επί του παρόντος σημαντικοί, ενδέχεται επίσης να επηρεάσουν αρνητικά το Συγκρότημα.

4.1 Πιστωτικός Κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος ορίζεται ως ο υφιστάμενος ή ο μελλοντικός κίνδυνος για τα κέρδη και το κεφάλαιο που απορρέει από την αδυναμία ενός οφειλέτη να εκπληρώσει τους όρους οποιασδήποτε σύμβασης με το Συγκρότημα (πραγματικές, ενδεχόμενες ή δυνητικές απαιτήσεις τόσο εντός όσο και εκτός ισολογισμού) ή την αδυναμία εκτέλεσης της σύμβασης όπως συμφωνήθηκε. Στο πλαίσιο της γενικής έννοιας του πιστωτικού κινδύνου, το Συγκρότημα εντοπίζει και διαχειρίζεται επίσης τους ακόλουθους τύπους κινδύνων:

- Πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλομένου: τα πιστωτικά ανοίγματα του Συγκροτήματος με άλλους αντισυμβαλλομένους. Ο κίνδυνος να επισυμβούν ζημιές από την ενδεχόμενη αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να αποπληρώσει μέρος ή το σύνολο των οφειλών του.
- Κίνδυνος διακανονισμού: ο κίνδυνος όπου ο αντισυμβαλλόμενος δεν εκπληρώνει τους όρους μιας σύμβασης με το Συγκρότημα.
- Κίνδυνος εκδότη: ο κίνδυνος που επηρεάζει τα κέρδη και προκύπτει από την πιστωτική επιδείνωση ενός εκδότη μέσω στα οποία έχει επενδύσει το Συγκρότημα.
- Κίνδυνος συγκέντρωσης: ο κίνδυνος που προκύπτει από την άνιση κατανομή των ανοιγμάτων (π.χ πιστωτική συγκέντρωση) σε ιδιώτες δανειολήπτες ή ανά κλάδο, ανά εξασφάλιση, ανά προϊόν, ανά νόμισμα, ανά οικονομικό τομέα ή γεωγραφική περιοχή.
- Κίνδυνος χώρας: η πιστωτική έκθεση του Συγκροτήματος που προκύπτει από δανεισμό ή/και επένδυση ή από την παρουσία του Συγκροτήματος σε μια συγκεκριμένη χώρα.

Για τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου το Συγκρότημα διαθέτει μια ανεξάρτητη υπηρεσία Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου που υπάγεται στη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνου η οποία:

- Αναπτύσσει πολιτικές, κατευθυντήριες γραμμές και όρια έγκρισης που είναι απαραίτητα για τη διαχείριση και τον έλεγχο ή τον μετριασμό του πιστωτικού κινδύνου και του κινδύνου συγκέντρωσης στο Συγκρότημα. Αυτά τα έντυπα εξετάζονται και επικαιροποιούνται τουλάχιστον ετησίως, ή νωρίτερα εάν κριθεί απαραίτητο, ώστε να αντικατοπτρίζουν τυχόν αλλαγές στη διάθεση ανάληψης κινδύνου και τη στρατηγική του Συγκροτήματος και να λαμβάνουν υπόψη το περιβάλλον της αγοράς ή οποιοσδήποτε άλλες σημαντικές αλλαγές από εξωτερικούς ή εσωτερικούς παράγοντες που τίθενται σε ισχύ
- Αξιολογεί τις αιτήσεις πιστωτικών διευκολύνσεων πριν από την υποβολή τους για έγκριση στην Επιτροπή Δανείων 3 / στην ΕΔΚ / στο Δ.Σ. υιοθετώντας μια ανεξάρτητη άποψη σε σχέση με τον πιστωτικό κίνδυνο και ετοιμάζει συστάσεις για τη βελτίωση των αιτήσεων και τον μετριασμό του πιστωτικού κινδύνου
- Συμμετέχει ως παρατηρητής στην Επιτροπή Δανείων 3 και σε συγκεκριμένες περιπτώσεις που υπάγονται στην εγκριτική αρχή εταιρικού δανεισμού (Corporate Sanctioning)
- Καθορίζει δείκτες μέτρησης κινδύνου για την παρακολούθηση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου δανείων και υιοθετεί μια προληπτική προσέγγιση παρακολούθησης αυτών των κινδύνων
- Εκτιμά τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές με συνετό τρόπο, ώστε να υπάρχει δίκαιη απεικόνιση του χαρτοφυλακίου δανείων στις οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος

4. Κύριοι Κίνδυνοι (συνέχεια)

4.1 Πιστωτικός Κίνδυνος (συνέχεια)

Το Συγκρότημα καθορίζει και παρακολουθεί τα όρια διάθεσης ανάληψης κινδύνου σε σχέση με τον πιστωτικό κίνδυνο. Επιπλέον, υπάρχει ένα πλαίσιο ορίων σε σχέση με τη διαδικασία χορήγησης πιστωτικών διευκολύνσεων και τη δομή της, και οι γενικοί κανόνες είναι επίσης καταγεγραμμένοι στη Δανειοδοτική Πολιτική του Συγκροτήματος. Υπάρχουν σχετικές εγκύκλιοι και κατευθυντήριες γραμμές που προβλέπουν όρια και παραμέτρους για την έγκριση των αιτήσεων και τα σχετικά όρια των πιστωτικών διευκολύνσεων. Το Συγκρότημα διαθέτει Επιτροπή Πιστώσεων (Επιτροπή Πιστώσεων 3), που απαρτίζεται από μέλη από διάφορα τμήματα του Συγκροτήματος εκτός της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων για τη διασφάλιση της ανεξάρτητης άποψης. Οι αιτήσεις που δεν εμπίπτουν στα όρια έγκρισης της εν λόγω Επιτροπής Πιστώσεων 3 υποβάλλονται στην ΕΔΚ ή στο Δ.Σ., ανάλογα με τα συνολικά ανοίγματα των διευκολύνσεων των πελατών.

Το Συγκρότημα έχει υιοθετήσει μεθοδολογίες και τεχνικές για τον εντοπισμό του πιστωτικού κινδύνου. Οι μεθοδολογίες αυτές αναθεωρούνται και τροποποιούνται όποτε κρίνεται απαραίτητο ώστε να αντικατοπτρίζουν τις αλλαγές στο χρηματοοικονομικό περιβάλλον και προσαρμόζονται ώστε να συνάδουν με τη συνολική στρατηγική του Συγκροτήματος και τους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους του.

Το Συγκρότημα αφιερώνει σημαντικούς πόρους για την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου και την ορθή αποτύπωση των ανοιγμάτων του εντός και εκτός ισολογισμού σύμφωνα με τις κανονιστικές και λογιστικές κατευθυντήριες γραμμές. Η διαδικασία αυτή μπορεί να συνοψιστεί στα ακόλουθα στάδια:

- Ανάλυση της απόδοσης και της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού
- Μέτρηση της ανοιγμάτων και των συγκεντρώσεων
- Δημιουργία προβλέψεων για απομείωση

Επιπλέον, γίνεται παρακολούθηση μετά την έγκριση για τη διασφάλιση της τήρησης τόσο των όρων όσο και των προϋποθέσεων που ορίζονται κατά τη διαδικασία έγκρισης και των πολιτικών και διαδικασιών πιστωτικού κινδύνου. Μια βασική πτυχή του πιστωτικού κινδύνου είναι η συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου, η οποία ορίζεται ως ο κίνδυνος που προκύπτει από την άνιση κατανομή των ανοιγμάτων σε ιδιώτες δανειολήπτες, συγκεκριμένους κλάδους ή οικονομικούς τομείς, γεωγραφικές περιοχές, τύπους προϊόντων ή νομίσματα. Η παρακολούθηση και ο έλεγχος του κινδύνου συγκέντρωσης επιτυγχάνεται με τον καθορισμό ορίων (π.χ. όρια τομέα και ονόματος) και την αναφορά τους στην ανώτερη διεύθυνση.

Υπάρχουν εγκεκριμένες πολιτικές και διαδικασίες για την έγκριση πιστωτικών ορίων καθώς και ορίων διακανονισμού ανά αντισυμβαλλόμενο με βάση τις επιχειρηματικές ανάγκες, τα τρέχοντα ανοίγματα και τα επενδυτικά σχέδια. Τα πιστωτικά όρια και τα όρια διακανονισμού των αντισυμβαλλομένων για τις συναλλαγές της Διεύθυνσης Διαθεσίμων παρακολουθούνται σε πραγματικό χρόνο μέσω συστήματος.

Με στόχο τον εντοπισμό του πιστωτικού κινδύνου σε πρώιμο στάδιο, ετοιμάζονται ορισμένες βασικές εκθέσεις για την Εκτελεστική Επιτροπή και/ή το Δ.Σ. Ενδεικτικά, αυτές περιλαμβάνουν πίνακα ποιότητας διευκολύνσεων ο οποίος αναλύει, μεταξύ άλλων, τη συνολική απόδοση του χαρτοφυλακίου δανείων, τις διευκολύνσεις υπό ρύθμιση, την απόδοση νέων χορηγήσεων, συγκεκριμένα προϊόντα ή χαρτοφυλάκια, νέες ρυθμίσεις και τροποποιήσεις και άλλους βασικούς δείκτες επίδοσης σε επίπεδο ποιότητας χαρτοφυλακίου.

4. Κύριοι Κίνδυνοι (συνέχεια)

4.1 Πιστωτικός Κίνδυνος (συνέχεια)

Κίνδυνος Χώρας

Ο Κίνδυνος Χώρας αναφέρεται στην πιθανότητα οι δανειολήπτες μιας ξένης χώρας να μην είναι σε θέση ή να μην επιθυμούν να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους για λόγους πέραν από τους συνήθεις κινδύνους που προκύπτουν σε σχέση με όλους τους δανειστές. Ο κίνδυνος χώρας επηρεάζει το Συγκρότημα μέσω της δραστηριοποίησής του σε άλλες χώρες, καθώς και μέσω των επενδύσεων σε άλλες χώρες (τοποθετήσεις σε χρηματαγορές, ομόλογα, μετοχές, παράγωγα κ.λ.π.). Επιπλέον, το Συγκρότημα επηρεάζεται έμμεσα από πιστωτικές διευκολύνσεις που παρέχονται σε πελάτες για τις διεθνείς δραστηριότητές τους ή λόγω εξασφαλίσεων σε άλλες χώρες. Από την άποψη αυτή, ο κίνδυνος χώρας λαμβάνεται υπόψη στην εκτίμηση κινδύνου όλων των ανοιγμάτων, τόσο εντός όσο και εκτός ισολογισμού. Η έκθεση σε κίνδυνο χώρας είναι η συγκέντρωση των διαφόρων συναλλαγών εντός ισολογισμού και εκτός ισολογισμού, συμπεριλαμβανομένων των επενδύσεων σε ομόλογα, τοποθετήσεις σε χρηματαγορές, δάνεια σε ή εγγυήσεις από κατοίκους μιας χώρας, πιστωτικές επιστολές, ακίνητα κ.λ.π.

Το Συγκρότημα παρακολουθεί τον κίνδυνο χώρας σε τριμηνιαία βάση μέσω αναφοράς στην Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων (ALCO), συγκρίνοντας την έκθεση σε κάθε χώρα με τα αντίστοιχα όρια. Το Δ.Σ., μέσω της ΕΔΚ, ενημερώνεται επίσης σε τακτική βάση και τουλάχιστον ετησίως, για τυχόν παραβιάσεις των ορίων. Τα όρια ανά χώρα κατανομούνται με βάση τα Κεφάλαια Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) του Συγκροτήματος, την πιστοληπτική ικανότητα της χώρας και την εσωτερική βαθμολόγηση.

Μετριάσμος Πιστωτικού Κινδύνου

Η θεμελιώδης αρχή δανεισμού του Συγκροτήματος είναι η έγκριση αιτήσεων και η παροχή πιστωτικών διευκολύνσεων μόνο όταν ο αιτητής έχει την ικανότητα αποπληρωμής και όπου οι όροι αυτών των διευκολύνσεων συνάδουν με το εισόδημα και την οικονομική κατάσταση των πελατών, ανεξάρτητα από τις εξασφαλίσεις που μπορεί να εκχωρηθούν και σε πλήρη συμμόρφωση με όλους τους εξωτερικούς νόμους, κανονισμούς, κατευθυντήριες γραμμές, εσωτερικούς κώδικες δεοντολογίας και άλλες εσωτερικές πολιτικές και διαδικασίες. Η αξία των εξασφαλίσεων δεν αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την αξιολόγηση και έγκριση οποιασδήποτε πιστωτικής διευκόλυνσης από το Συγκρότημα, καθώς οι εξασφαλίσεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο ως δευτερεύουσα πηγή αποπληρωμής σε περίπτωση αθέτησης υποχρέωσης.

Οι εξασφαλίσεις χρησιμοποιούνται για τον μετριάσμο του κινδύνου. Οι εξασφαλίσεις θεωρούνται ως εναλλακτικό μέσο ανάκτησης χρέους σε περίπτωση αθέτησης υποχρεώσεων. Η εξασφάλιση από μόνη της δεν αποτελεί κυρίαρχο κριτήριο για την έγκριση δανείου, με εξαίρεση την περίπτωση κατά την οποία η δανειακή σύμβαση προβλέπει ότι η αποπληρωμή του δανείου βασίζεται στην πώληση του ακινήτου που έχει υποθηκευτεί ως εξασφάλιση ή η παροχή εξασφάλισης εύκολα ρευστοποιήσιμη (π.χ. μετρητά).

Ο μετριάσμος του πιστωτικού κινδύνου εφαρμόζεται επίσης μέσω μιας σειράς πολιτικών, διαδικασιών, κατευθυντήριων εγκυκλίων και ορίων. Οι πολιτικές εγκρίνονται από την ΕΔΚ και περιλαμβάνουν:

- Τη Δανειοδοτική Πολιτική
- Την Πολιτική Διαγραφής
- Την Πολιτική Κινδύνου Συγκέντρωσης
- Την Πολιτική Εκτιμήσεων
- Την Πολιτική Παρακολούθησης Πιστωτικού Κινδύνου
- Περιβαλλοντική & Κοινωνική Πολιτική
- Πολιτική απόκτησης και διάθεσης περιουσιακών στοιχείων
- Πολιτική κοινοπραξίας δανείων
- Πολιτική Πράσινου Δανεισμού
- Πολιτική Ναυτιλιακής χρηματοδότησης

4. Κύριοι Κίνδυνοι (συνέχεια)

4.1 Πιστωτικός Κίνδυνος (συνέχεια)

Συστήματα

Η αποτελεσματική διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου του Συγκροτήματος επιτυγχάνεται μέσω ενός συνδυασμού εκπαίδευσης και εξειδίκευσης καθώς και κατάλληλων συστημάτων αξιολόγησης (risk rating) του πιστωτικού κινδύνου. Στόχος του Συγκροτήματος είναι η συνεχής αναβάθμιση των συστημάτων και των μοντέλων που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών του Συγκροτήματος. Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα αναβαθμίζει συνεχώς τα συστήματα και τα μοντέλα αξιολόγησης του πιστωτικού κινδύνου με στόχο να αντικατοπτρίζει σωστά την αξία των ανοιγμάτων εντός και εκτός ισολογισμού σύμφωνα με τις εποπτικές και λογιστικές κατευθυντήριες γραμμές.

Επιπρόσθετες πληροφορίες και αναλύσεις σχετικά με τον πιστωτικό κίνδυνο παρατίθενται στη Σημείωση 44 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων. Επιπλέον, οι σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές του Συγκροτήματος σχετικά με τον προσδιορισμό του επιπέδου των προβλέψεων για απομείωση/αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (ECLs) περιγράφονται στη Σημείωση 5 'Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές' των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Η ανάλυση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες σύμφωνα με τα πρότυπα της EAT παρουσιάζεται πιο κάτω.

4. Κύριοι Κίνδυνοι (συνέχεια)

4.1 Πιστωτικός Κίνδυνος (συνέχεια)

31 Δεκεμβρίου 2023	Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες				Συσσωρευμένες απομειώσεις, συσσωρευμένες αρνητικές μεταβολές στην εύλογη αξία λόγω πιστωτικού κινδύνου και προβλέψεις			
	Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες του Συγκροτήματος ^{1,2}	Από τα οποία: ΜΕΔ	Από τα οποία έτυχαν ρύθμισης		Συσσωρευμένες απομειώσεις, συσσωρευμένες αρνητικές μεταβολές στην εύλογη αξία λόγω πιστωτικού κινδύνου και προβλέψεις	Από τα οποία: ΜΕΔ	Από τα οποία έτυχαν ρύθμισης	
			Συνολικά δάνεια με ρυθμιστικά μέτρα	Από τα οποία: ΜΕΔ			Συνολικά δάνεια με ρυθμιστικά μέτρα	Από τα οποία: ΜΕΔ
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες								
Γενικές κυβερνήσεις	35,249	-	-	-	6	-	-	-
Άλλες χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	253,077	805	1,201	448	4,247	378	308	305
Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	4,931,801	155,212	258,469	95,156	91,640	61,097	37,355	33,472
Από τις οποίες: Μικρομεσαίες επιχειρήσεις ³	3,017,909	125,600	161,086	69,551	66,104	48,370	25,743	22,814
Από τις οποίες: Εμπορικών ακινήτων ³	3,567,684	136,152	228,516	90,842	66,458	50,862	33,774	31,716
Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις ανά κλάδο								
Κατασκευές	484,893	24,873			8,585			
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο	869,753	37,739			22,936			
Ξενοδοχεία και εστίαση	1,169,399	14,310			9,657			
Ακίνητα	1,019,544	40,296			23,461			
Βιομηχανία	359,874	3,852			4,589			
Άλλοι κλάδοι	1,028,338	34,142			22,412			
Νοικοκυριά	4,781,114	207,883	196,070	96,019	83,560	58,962	30,330	25,227
Από τα οποία: Στεγαστικά δάνεια ³	3,726,056	169,734	173,407	83,445	52,863	39,732	25,119	20,849
Από τα οποία: Καταναλωτικά δάνεια ³	590,945	29,347	21,312	12,704	21,108	13,357	4,897	4,157
Σύνολο στον ισολογισμό	10,001,241	363,900	455,740	191,623	179,453	120,437	67,993	59,004

¹ Μη συμπεριλαμβανομένων δανείων και απαιτήσεων από κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

² Η αναπροσαρμογή στην εναπομείνουσα εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση (αφορά κυρίως τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που αποκτήθηκαν ως μέρος της εξαγοράς ορισμένων δραστηριοτήτων της Λαϊκής Τράπεζας και υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του συμβατικού ποσού που είναι σε εκκρεμότητα και της εύλογης αξίας των δανείων που αποκτήθηκαν και φέρει αρνητικό υπόλοιπο) περιλαμβάνεται στα μεικτά υπόλοιπα των δανείων και κατά συνέπεια επιφέρει μείωση στα μεικτά υπόλοιπα των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες.

³ Οι αναλύσεις που παρουσιάζονται στις κατηγορίες 'μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις' και 'νοικοκυριά' δεν προστίθενται μεταξύ τους, γιατί συγκεκριμένοι πελάτες μπορεί να καταχωρούνται και στις δύο κατηγορίες.

4. Κύριοι Κίνδυνοι (συνέχεια)

4.1 Πιστωτικός Κίνδυνος (συνέχεια)

31 Δεκεμβρίου 2022	Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες				Συσσωρευμένες απομειώσεις, συσσωρευμένες αρνητικές μεταβολές στην εύλογη αξία λόγω πιστωτικού κινδύνου και προβλέψεις			
	Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες του Συγκροτήματος ^{4,5}	Από τα οποία: ΜΕΔ	Από τα οποία έτυχαν ρύθμισης		Συσσωρευμένες απομειώσεις, συσσωρευμένες αρνητικές μεταβολές στην εύλογη αξία λόγω πιστωτικού κινδύνου και προβλέψεις	Από τα οποία: ΜΕΔ	Από τα οποία έτυχαν ρύθμισης	
			Συνολικά δάνεια με ρυθμιστικά μέτρα	Από τα οποία: ΜΕΔ			Συνολικά δάνεια με ρυθμιστικά μέτρα	Από τα οποία: ΜΕΔ
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες								
Γενικές κυβερνήσεις	39,766	-	-	-	25	-	-	-
Άλλες χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	186,281	3,202	11,665	2,825	6,008	2,332	2,453	2,250
Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	5,134,784	144,522	950,499	91,100	100,265	69,212	53,940	44,957
Από τις οποίες: Μικρομεσαίες επιχειρήσεις ⁶	3,492,414	84,493	449,891	33,140	53,939	33,882	17,643	11,683
Από τις οποίες: Εμπορικών ακινήτων ⁶	3,975,290	120,445	895,971	80,980	76,385	58,414	47,047	41,152
Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις ανά κλάδο								
Κατασκευές	549,921	11,949			13,319			
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο	909,438	20,783			15,907			
Ξενοδοχεία και εστίαση	1,164,979	20,824			9,543			
Ακίνητα	1,108,581	20,281			19,738			
Βιομηχανία	392,843	9,429			4,033			
Άλλοι κλάδοι	1,009,022	61,256			37,725			
Νοικοκυριά	4,770,863	260,629	290,556	143,140	72,144	54,643	37,362	32,087
Από τα οποία: Στεγαστικά δάνεια ⁶	3,785,834	220,354	253,794	125,994	45,805	37,616	29,759	25,751
Από τα οποία: Καταναλωτικά δάνεια ⁶	547,490	37,622	42,719	21,235	20,355	14,628	8,543	7,486
Σύνολο στον ισολογισμό	10,131,694	408,353	1,252,720	237,065	178,442	126,187	93,755	79,294

⁴ Μη συμπεριλαμβανομένων δανείων και απαιτήσεων από κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

⁵ Η αναπροσαρμογή στην εναπομείνουσα εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση (αφορά κυρίως τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που αποκτήθηκαν ως μέρος της εξαγοράς ορισμένων δραστηριοτήτων της Λαϊκής Τράπεζας και υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του συμβατικού ποσού που είναι σε εκκρεμότητα και της εύλογης αξίας των δανείων που είναι αποκτήθηκαν και φέρει αρνητικό υπόλοιπο) περιλαμβάνεται στα μεικτά υπόλοιπα των δανείων και κατά συνέπεια επιφέρει μείωση στα μεικτά υπόλοιπα των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες.

⁶ Οι αναλύσεις που παρουσιάζονται στις κατηγορίες 'μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις' και 'νοικοκυριά' δεν προστίθενται μεταξύ τους, γιατί συγκεκριμένοι πελάτες μπορεί να καταχωρούνται και στις δύο κατηγορίες.

4. Κύριοι Κίνδυνοι (συνέχεια)

4.2 Κίνδυνος Αγοράς

Ως Κίνδυνος Αγοράς ορίζεται ως ο τρέχων ή ο μελλοντικός κίνδυνος για τα κέρδη και το κεφάλαιο που προκύπτει από δυσμενείς μεταβολές των επιτοκίων, του συναλλάγματος/των τιμών ξένου συναλλάγματος και από οποιοσδήποτε άλλες μεταβολές των τιμών της αγοράς. Οι κύριοι τύποι κινδύνου αγοράς στους οποίους εκτίθεται το Συγκρότημα είναι οι εξής:

- α. Κίνδυνος επιτοκίου στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο (Interest Rate Risk in the Banking Book - IRRBB)
- β. Κίνδυνος συναλλάγματος/τιμών ξένου συναλλάγματος
- γ. Κίνδυνος τιμής χρεογράφων (ομόλογα, μετοχές)
- δ. Κίνδυνος τιμής ακινήτων

Καθένας από τους πιο πάνω κινδύνους ορίζεται και αναλύεται περαιτέρω στις πιο κάτω υπο-ενότητες. Επιπλέον, πληροφορίες σχετικά με τον Κίνδυνο Αγοράς παρατίθενται στη Σημείωση 45 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Η διαχείριση για τον Κίνδυνο Αγοράς ορίζεται από τη Δήλωση Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνου η οποία εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και την Πολιτική Κινδύνου Αγοράς η οποία εγκρίνεται από την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων. Αυτά συμπληρώνονται και από ένα φάσμα ορίων και ελέγχων όπως ορίζεται στο έγγραφο Όρια για Κίνδυνο Αγοράς που εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Το Συγκρότημα έχει μια εδραιωμένη δομή διακυβέρνησης του Κινδύνου αγοράς. Η επιμέτρηση του Κινδύνου Αγοράς γίνεται στη βάση αναλύσεων ευαισθησίας χαρτοφυλακίου, με τη χρήση της μεθόδου Μέγιστης Δυνητικής Ζημίας (ΜΔΖ) (Value at Risk ('VaR')) και ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων. Η επιμέτρηση και η αναφορά στην Ανώτατη Διεύθυνση και Επιτροπές γίνεται σε τακτή βάση.

Κίνδυνος Επιτοκίου στο Τραπεζικό Χαρτοφυλάκιο

Ο κίνδυνος επιτοκίου στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο (Interest rate risk in the banking book ('IRRBB')) είναι ο τρέχων ή ο μελλοντικός κίνδυνος τόσο για τα κέρδη όσο και για το κεφάλαιο του Συγκροτήματος ως αποτέλεσμα δυσμενών διακυμάνσεων των επιτοκίων. Τα τέσσερα στοιχεία του επιτοκιακού κινδύνου είναι: ο κίνδυνος ανατιμολόγησης (repricing risk), ο κίνδυνος καμπύλης απόδοσης (yield curve risk), ο κίνδυνος βάσης (basis risk) και ο κίνδυνος δικαιωμάτων προαίρεσης (option risk). Ο κίνδυνος ανατιμολόγησης είναι ο κίνδυνος απώλειας καθαρών εσόδων από τόκους ή οικονομικής αξίας ως αποτέλεσμα της χρονικής αναντιστοιχίας στην ανατιμολόγηση περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων και στοιχείων εκτός ισολογισμού. Ο κίνδυνος καμπύλης απόδοσης προκύπτει από μεταβολές της κλίσης και του σχήματος της καμπύλης απόδοσης. Ο κίνδυνος βάσης είναι ο κίνδυνος απώλειας καθαρών εσόδων από τόκους ή οικονομικής αξίας, ως αποτέλεσμα της ελλιπούς συσχέτισης μεταξύ διαφορετικών επιτοκίων αναφοράς. Ο κίνδυνος δικαιωμάτων προαίρεσης προκύπτει από δικαιώματα προαίρεσης, συμπεριλαμβανομένων ενσωματωμένων δικαιωμάτων προαίρεσης, π.χ. όταν οι καταναλωτές εξαγοράζουν προϊόντα σταθερού επιτοκίου όταν οι τιμές της αγοράς αλλάζουν.

Το Συγκρότημα δεν λειτουργεί χαρτοφυλάκιο συναλλαγών και συνεπώς όλη η έκθεση σε επιτόκια προκύπτει από το τραπεζικό χαρτοφυλάκιο.

Για σκοπούς ελέγχου του κινδύνου επιτοκίου, εφαρμόζεται ένα όριο ενός έτους για τη μέγιστη μείωση των καθαρών εσόδων από τόκους. Τα όρια καθορίζονται ως ποσοστό του κεφαλαίου κατηγορίας 1 του Συγκροτήματος και ως ποσοστό των καθαρών ετήσιων εσόδων από τόκους του Συγκροτήματος (όταν είναι θετικά). Υπάρχουν διαφορετικά όρια για το Ευρώ και για τα Δολάρια ΗΠΑ. Ενώ οι παραβιάσεις ορίων πρέπει να αποφεύγονται πάντοτε, οποιοδήποτε τέτοιο περιστατικό αναφέρεται στις αρμόδιες αρχές (Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων και/ή Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων) και λαμβάνονται μέτρα μετριασμού. Διενεργείται μηνιαία παρακολούθηση η οποία παρέχεται στην Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων.

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση της έκθεσης σε επιτόκια του Συγκροτήματος. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων λαμβάνει διορθωτικά μέτρα με σκοπό την ελαχιστοποίηση του κινδύνου και, σε κάθε περίπτωση, τον περιορισμό της έκθεσης εντός ορίων.

4. Κύριοι Κίνδυνοι (συνέχεια)

4.2 Κίνδυνος Αγοράς (συνέχεια)

Κίνδυνος Συναλλάγματος / Τιμών Ξένου Συναλλάγματος

Ο κίνδυνος ξένου συναλλάγματος / τιμών ξένου συναλλάγματος είναι ο κίνδυνος διακύμανσης της εύλογης αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου λόγω μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Προκειμένου να περιοριστεί ο κίνδυνος απώλειας από δυσμενείς διακυμάνσεις των ισοτιμιών ξένου συναλλάγματος, έχουν οριστεί συνολικά όρια σε ανοιχτές συναλλαγματικές θέσεις κατά τη διάρκεια της μέρας και στο κλείσιμο της μέρας. Τα όρια αυτά είναι μικρά σε σχέση με τα μέγιστα όρια που επιτρέπει η ΚΤΚ. Τα εσωτερικά όρια χρησιμεύουν ως προειδοποίηση για την αποφυγή παραβιάσεων των κανονιστικών ορίων. Λόγω του ότι δεν διατηρείται χαρτοφυλάκιο συναλλαγών ξένου συναλλάγματος η δυνητική αξία υπολογίζεται σε μηνιαία βάση επί της θέσης για την οποία γίνεται αναφορά στην ΚΤΚ. Τα όρια της θέσης συναλλάγματος κατά τη διάρκεια της μέρας και στο κλείσιμο της μέρας παρακολουθούνται καθημερινά και η ανοικτή θέση συναλλάγματος ή τυχόν παραβιάσεις αναφέρονται στην Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων και στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων σε μηνιαία βάση.

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση της ανοικτής συναλλαγματικής θέσης του Συγκροτήματος που προέρχεται από τον ισολογισμό. Η συναλλαγματική θέση που προέρχεται από συναλλαγές πελατών τυγχάνει διαχείρισης από το Τμήμα Global Markets & Treasury Sales. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων είναι επίσης υπεύθυνη για την αντιστάθμιση των ανοικτών θέσεων ξένου συναλλάγματος των ξένων μη τραπεζικών μονάδων του Συγκροτήματος.

Κίνδυνος Τιμής Μετοχών

Ο κίνδυνος ζημίας από μεταβολές στην τιμή των μετοχών προκύπτει όταν υπάρχει δυσμενής μεταβολή στις τιμές των μετοχών που κατέχει το Συγκρότημα ως επενδύσεις.

Το Συγκρότημα διαθέτει ένα χαρτοφυλάκιο μετοχών και συλλογικών επενδυτικών ταμείων στον ισολογισμό του. Το χαρτοφυλάκιο αυτό αφορά κυρίως ορισμένα χαρτοφυλάκια που αποκτήθηκαν μέσω δραστηριότητας αναδιάρθρωσης δανείων και συγκεκριμένα μέσω ανταλλαγής δανείων με μετοχές, ενώ το χαρτοφυλάκιο των συλλογικών επενδυτικών ταμείων αφορά κυρίως επενδύσεις που κατέχονται από τις ασφαλιστικές δραστηριότητες του Συγκροτήματος. Η πολιτική που ακολουθείται για το υφιστάμενο χαρτοφυλάκιο μετοχών είναι η διαχείρισή του με σκοπό την πώληση όλων των θέσεων για τις οποίες υπάρχει ζήτηση. Δεν επιτρέπονται νέες αγορές μετοχών χωρίς την έγκριση της Επιτροπής Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων. Ωστόσο, νέες μετοχές μπορούν να αποκτηθούν από ανακτήσεις εξασφαλίσεων για δάνεια. Γίνεται αναφορά των θέσεων στην Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων σε τριμηνιαία βάση. Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων ενημερώνεται επίσης σε τριμηνιαία βάση. Η ανάλυση των θέσεων που διατηρεί το Συγκρότημα στις 31 Δεκεμβρίου 2023 παρουσιάζεται στη Σημείωση 20 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Κίνδυνος Τιμής Ομολόγων

Ο κίνδυνος τιμής ομολόγων είναι ο κίνδυνος ζημίας ως αποτέλεσμα δυσμενών μεταβολών στις τιμές των ομολόγων που κατέχει το Συγκρότημα. Οι τιμές των ομολόγων μεταβάλλονται όταν μεταβάλλεται ο πιστωτικός κίνδυνος των εκδοτών και/ή όταν μεταβάλλονται τα επιτόκια των ομολόγων σταθερού επιτοκίου.

Το Συγκρότημα επενδύει σημαντικό μέρος των ρευστών διαθεσίμων του σε ομόλογα. Οι μεταβολές στις τιμές των ομολόγων που ταξινομούνται ως επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (FVPL), επηρεάζουν τα κέρδη ή τις ζημίες του Συγκροτήματος, ενώ οι μεταβολές στην αξία των ομολόγων που ταξινομούνται ως επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων (FVOCI) επηρεάζουν άμεσα τα κεφάλαια του Συγκροτήματος. Τα ομόλογα που διακρατούνται με σκοπό την είσπραξη (Held To Collect) ταξινομούνται ως επενδύσεις σε αποσβεσμένο κόστος.

4. Κύριοι Κίνδυνοι (συνέχεια)

4.2 Κίνδυνος Αγοράς (συνέχεια)

Κίνδυνος Τιμής Ομολόγων (συνέχεια)

Η δήλωση διάθεσης ανάληψης κινδύνου περιλαμβάνει τα επενδυτικά όρια ομολόγων που διέπουν το επίπεδο επικινδυνότητας του συνολικού χαρτοφυλακίου. Εφαρμόζονται επίσης πιστωτικά όρια ανά εκδότη. Το Τμήμα Κινδύνων Αγοράς και Ρευστότητας είναι υπεύθυνο για την παρακολούθηση των ορίων σε καθημερινή βάση. Οποιοσδήποτε παραβιάσεις αναφέρονται μετά τη διαδικασία κλιμάκωσης ανάλογα με την παραβίαση του ορίου.

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων του Συγκροτήματος διαχειρίζεται το χαρτοφυλάκιο ομολόγων και η διαχείριση τους διέπεται από την Πολιτική Επενδύσεων σε Ομόλογα. Η ετήσια επενδυτική στρατηγική ομολόγων προτείνεται από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και εγκρίνεται από την Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων επενδύει σε ομόλογα στη βάση της έγκρισης μέσω του Χρηματοοικονομικού Σχεδίου, στο πλαίσιο της Πολιτικής Επενδύσεων σε Ομόλογα και εντός των ορίων και παραμέτρων που καθορίζονται στις διάφορες πολιτικές και πλαίσια. Η ανάλυση των θέσεων που διατηρεί το Συγκρότημα στις 31 Δεκεμβρίου 2023 παρουσιάζεται στη Σημείωση 20 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Κίνδυνος Τιμής Ακινήτων

Ο κίνδυνος τιμής ακινήτων είναι ο κίνδυνος μείωσης της αξίας ακινήτων, είτε ως αποτέλεσμα:

- Αλλαγών στη ζήτηση και στις τιμές των κυπριακών ακινήτων, ή
- Απαιτήσεις των εποπτικών αρχών που ενδέχεται να αυξήσουν τις κεφαλαιακές απαιτήσεις για τα αποθέματα ακινήτων

Το Συγκρότημα εκτίθεται στον κίνδυνο αρνητικών μεταβολών της εύλογης αξίας των ακινήτων που κατέχονται είτε για ίδια χρήση, είτε ως απόθεμα ακινήτων ή ως επενδύσεις σε ακίνητα. Το απόθεμα των ακινήτων έχει αποκτηθεί κυρίως με ανταλλαγή χρέους με σαφές σχέδιο και πρόθεση να διατεθεί προς πώληση σύμφωνα με τη στρατηγική του Συγκροτήματος.

Το Συγκρότημα έχει θέσει σε εφαρμογή μια σειρά ενεργειών για τη διαχείριση και την παρακολούθηση της έκθεσης σε κίνδυνο ακινήτων όπως αναφέρεται πιο κάτω:

- Έχει δημιουργήσει τη Μονάδα Διαχείρισης Ακινήτων (Real Estate Management Unit - REMU), ένα εξειδικευμένο τμήμα για τη διαχείριση, την προώθηση και την πώληση των ανακτηθέντων χαρτοφυλακίων, συμπεριλαμβανομένων άλλων μη βασικών περιουσιακών στοιχείων, μέσω κατάλληλων πρωτοβουλιών διάθεσης ακινήτων.
- Έχει δώσει μεγάλη έμφαση στην αποτελεσματική και γρήγορη διάθεση των ακινήτων που προκύπτουν από τις συμφωνίες ανταλλαγής χρέους με ακίνητα, στην στενή τους παρακολούθηση και στην υποβολή τακτικών αναφορών. Υπάρχουν δείκτες Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνου και άλλοι βασικοί δείκτες επιδόσεων για παρακολούθηση των ακινήτων REMU όσον αφορά την αξία, την ηλικία και τα επίπεδα πωλήσεων.
- Αξιολογεί και ποσοτικοποιεί τον κίνδυνο ως έναν από τους σημαντικούς κινδύνους για τους σκοπούς της εσωτερικής διαδικασίας αξιολόγησης της κεφαλαιακής επάρκειας (ICAAP) τόσο από κανονιστική όσο και από οικονομική άποψη.
- Παρακολουθεί τις μεταβολές της αγοραίας αξίας της εξασφάλισης και, όπου απαιτείται, ζητά την ενεχυρίαση επιπρόσθετων εξασφαλίσεων σύμφωνα με τη σχετική συμφωνία.
- Στο πλαίσιο της διαδικασίας εκτίμησης, γίνονται παραδοχές σχετικά με τις μελλοντικές μεταβολές στις αξίες των ακινήτων, καθώς και στο χρονοδιάγραμμα για την ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων, των φόρων και των εξόδων για την ανάκτηση και την μετέπειτα πώληση των εξασφαλίσεων, καθώς και οποιοσδήποτε άλλες ισχύουσες απομειώσεις.
- Για την εκτίμηση των ακινήτων του Συγκροτήματος, ασκείται κρίση η οποία λαμβάνει υπόψη τα διαθέσιμα σημεία αναφοράς, όπως συγκρίσιμα δεδομένα της αγοράς, εκθέσεις εκτίμησης από εμπειρογνώμονες, τρέχουσες συνθήκες αγοράς και εφαρμογή κατάλληλων περικοπών έλλειψης ρευστότητας όπου απαιτείται.

4. Κύριοι Κίνδυνοι (συνέχεια)

4.3 Κίνδυνος Ρευστότητας και Χρηματοδότησης

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος να μη διαθέτει το Συγκρότημα επαρκείς χρηματοοικονομικούς πόρους για να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του καθώς αυτές καθίστανται απαιτητές. Αυτός ο κίνδυνος περιλαμβάνει την πιθανότητα το Συγκρότημα να χρειαστεί να αντλήσει χρηματοδότηση με υψηλό κόστος ή να πωλήσει περιουσιακά στοιχεία με έκπτωση για να εκπληρώσει πλήρως και έγκαιρα τις υποχρεώσεις του.

Ο κίνδυνος χρηματοδότησης είναι ο κίνδυνος το Συγκρότημα να μην έχει επαρκείς σταθερές πηγές χρηματοδότησης ή η πρόσβαση σε πηγές χρηματοδότησης να μην είναι πάντα διαθέσιμη σε εύλογο κόστος και κατά συνέπεια το Συγκρότημα να μην μπορεί εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, συμπεριλαμβανομένων των κανονιστικών του υποχρεώσεων (π.χ. ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων - MREL).

Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση κινδύνου του Συγκροτήματος σε σχέση με τον κίνδυνο ρευστότητας και χρηματοδότησης παρατίθενται στη Σημείωση 32 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων. Επιπρόσθετα, πληροφορίες για τα επιβαρυνόμενα και τα ρευστά αποθεματικά παρουσιάζονται παρακάτω.

4.3.1 Επιβαρυνόμενα και μη επιβαρυνόμενα περιουσιακά στοιχεία

Τα επιβαρυνόμενα περιουσιακά στοιχεία προκύπτουν από εκχωρημένες εξασφαλίσεις έναντι εγγυημένων χρηματοδοτήσεων και άλλων υποχρεώσεων που απαιτούν εξασφαλίσεις.

Ένα περιουσιακό στοιχείο κατηγοριοποιείται ως επιβαρυνόμενο εάν έχει εκχωρηθεί ως εξασφάλιση έναντι εγγυημένων χρηματοδοτήσεων και άλλων υποχρεώσεων που απαιτούν εξασφαλίσεις και, ως εκ τούτου, δεν είναι πλέον διαθέσιμο στο Συγκρότημα για περαιτέρω απαιτήσεις εξασφάλισης ή ρευστότητας. Το σύνολο των επιβαρυνόμενων περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος ανήλθε σε €3,681,929 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (2022: €3,631,269 χιλ.).

Ένα περιουσιακό στοιχείο κατηγοριοποιείται ως μη επιβαρυνόμενο εάν δεν έχει εκχωρηθεί ως εξασφάλιση έναντι εγγυημένων χρηματοδοτήσεων και άλλων υποχρεώσεων που απαιτούν εξασφαλίσεις. Τα μη επιβαρυνόμενα περιουσιακά στοιχεία αναλύονται περαιτέρω σε περιουσιακά στοιχεία που είναι διαθέσιμα και μπορούν να ενδεχομένως να εκχωρηθούν και σε αυτά που δεν είναι άμεσα διαθέσιμα για να εκχωρηθούν. Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, το Συγκρότημα κατείχε μη επιβαρυνόμενα περιουσιακά στοιχεία ύψους €20,640,651 χιλ. (2022: €19,468,233 χιλ.) τα οποία μπορούν ενδεχομένως να εκχωρηθούν και να χρησιμοποιηθούν για να καλύψουν πιθανές ανάγκες ρευστότητας και μη επιβαρυνόμενα περιουσιακά στοιχεία ύψους €717,575 χιλ. (2022: €659,311 χιλ.) που δεν είναι άμεσα διαθέσιμα στη παρούσα τους μορφή για να εκχωρηθούν ως εξασφάλιση για απαιτήσεις χρηματοδότησης.

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει την ανάλυση των επιβαρυνόμενων και μη επιβαρυνόμενων περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος και τον βαθμό στον οποίο αυτά τα περιουσιακά στοιχεία είναι δεσμευμένα για τις ανάγκες χρηματοδότησης ή για άλλους σκοπούς. Η λογιστική αξία των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων παρουσιάζεται πιο κάτω:

4. Κύριοι Κίνδυνοι (συνέχεια)

4.3 Κίνδυνος Ρευστότητας και Χρηματοδότησης (συνέχεια)

4.3.1 Επιβαρυμένα και μη επιβαρυμένα περιουσιακά στοιχεία (συνέχεια)

31 Δεκεμβρίου 2023	Επιβαρυμένα		Μη επιβαρυμένα		Σύνολο
	Εκχωρημένα ως εξασφάλιση	Ενδεχομένως διαθέσιμα ως εξασφάλιση	Μη άμεσα διαθέσιμα ως εξασφάλιση		
	€000	€000	€000	€000	
Μετρητά και άλλα ρευστά διαθέσιμα	72,800	9,890,350	439,353	10,402,503	
Επενδύσεις	260,011	3,419,445	15,953	3,695,409	
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	3,349,118	6,229,383	243,287	9,821,788	
Ακίνητα	-	1,101,473	18,982	1,120,455	
Σύνολο στον ισολογισμό	3,681,929	20,640,651	717,575	25,040,155	

31 Δεκεμβρίου 2022				
Μετρητά και άλλα ρευστά διαθέσιμα	73,557	9,391,365	307,147	9,772,069
Επενδύσεις	284,343	2,393,796	25,564	2,703,703
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	3,273,369	6,397,745	282,138	9,953,252
Ακίνητα	-	1,285,327	44,462	1,329,789
Σύνολο στον ισολογισμό	3,631,269	19,468,233	659,311	23,758,813

Τα επιβαρυμένα περιουσιακά στοιχεία αποτελούνται κυρίως από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες και επενδύσεις σε ομόλογα. Αυτά τα περιουσιακά στοιχεία έχουν εκχωρηθεί κυρίως για σκοπούς του προγράμματος χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και για το καλυμμένο ομόλογο (Σημειώσεις 29 και 46 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 αντίστοιχα). Τα επιβαρυμένα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν μετρητά και άλλα ρευστά περιουσιακά στοιχεία τα οποία τοποθετούνται σε τράπεζες ως εξασφάλιση σύμφωνα με συμβάσεις ISDA, τα οποία δεν είναι άμεσα διαθέσιμα για χρήση από το Συγκρότημα, αλλά αποδεσμεύονται με τη λήξη των συναλλαγών. Τα μετρητά χρησιμοποιούνται κυρίως για να καλύψουν εξασφαλίσεις που χρειάζονται για (i) παράγωγα και (ii) εμπορικές συναλλαγές και εγγυητικές. Μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν ως μέρος των συμπληρωματικών περιουσιακών στοιχείων για το καλυμμένο ομόλογο.

Η BOC PCL διατηρεί Πρόγραμμα Έκδοσης Καλυμμένων Ομολόγων σύμφωνα με τον Περί Καλυμμένων Ομολόγων Νόμο της Κύπρου και την Περί Καλυμμένων Ομολόγων Οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (ΚΤΚ). Στο πλαίσιο του Προγράμματος για την έκδοση καλυμμένων ομολόγων, η BOC PCL έχει εκδομένα καλυμμένα ομόλογα ύψους €650 εκατ. εξασφαλισμένα με ενυπόθηκα οικιστικά δάνεια στην Κύπρο. Τα καλυμμένα ομόλογα έχουν ημερομηνία λήξης στις 12 Δεκεμβρίου 2026 και επιτόκιο Euribor 3-μηνών πλέον 1.25% πληρωτέο σε τριμηνιαία βάση. Στις 9 Αυγούστου 2022, η BOC PCL προχώρησε σε τροποποίηση των όρων και των προϋποθέσεων των καλυμμένων ομολόγων μετά την εφαρμογή της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/2162 στην Κύπρο. Τα καλυμμένα ομόλογα διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου και φέρουν όρους conditional Pass-Through. Όλα τα ομόλογα κρατούνται από την BOC PCL. Τα καλυμμένα ομόλογα αποτελούν αποδεκτό περιουσιακό στοιχείο για τις πιστοδοτικές πράξεις του Ευρωσυστήματος και χρησιμοποιούνται ως εξασφάλιση για δανεισμό από την ΕΚΤ.

4. Κύριοι Κίνδυνοι (συνέχεια)

4.3 Κίνδυνος Ρευστότητας και Χρηματοδότησης (συνέχεια)

4.3.1 Επιβαρυμένα και μη επιβαρυμένα περιουσιακά στοιχεία (συνέχεια)

Τα μη επιβαρυμένα περιουσιακά στοιχεία που ενδεχομένως να είναι διαθέσιμα για να εκχωρηθούν ως εξασφάλιση περιλαμβάνουν δάνεια και απαιτήσεις στην Κύπρο που παρουσιάζουν καθυστέρηση λιγότερη από 90 ημέρες. Οι καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες παρουσιάζονται ως μη επιβαρυμένα στοιχεία και μπορούν να εκχωρηθούν, στο βαθμό που υπερβαίνουν το επίπεδο των ελάχιστων απαιτούμενων αποθεματικών. Τα ελάχιστα απαιτούμενα αποθεματικά παρουσιάζονται ως μη επιβαρυμένα περιουσιακά στοιχεία που δεν είναι άμεσα διαθέσιμα για να εκχωρηθούν ως εξασφάλιση.

Τα μη επιβαρυμένα περιουσιακά στοιχεία που δεν είναι άμεσα διαθέσιμα για να εκχωρηθούν ως εξασφάλιση αποτελούνται κυρίως από δάνεια και απαιτήσεις για τα οποία υπάρχει συμβατική ή νομική απαγόρευση να επιβαρυνθούν ή τα οποία παρουσιάζουν καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών ή για τα οποία υπάρχουν εκκρεμείς αγωγές ή άλλες νομικές ενέργειες εναντίον του πελάτη. Μέρος αυτών των περιουσιακών στοιχείων θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως εξασφάλιση για εγγυημένες μορφές χρηματοδότησης, αλλά ταξινομείται συντηρητικά ως μη άμεσα διαθέσιμο για σκοπούς εξασφάλισης. Ακίνητα των οποίων ο νομικός τίτλος δεν έχει μεταβιβαστεί στην Εταιρία ή θυγατρική της εταιρεία, δεν θεωρούνται άμεσα διαθέσιμα για να χρησιμοποιηθούν ως εξασφάλιση.

Τα ασφαλιστικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχουν οι θυγατρικές ασφαλιστικές εταιρείες του Συγκροτήματος δεν περιλαμβάνονται στον πιο πάνω ή πιο κάτω πίνακα, αφού κατά κύριο λόγο ανήκουν στους ασφαλιζόμενους.

Η λογιστική και εύλογη αξία των επιβαρυμένων και μη επιβαρυμένων επενδύσεων του Συγκροτήματος κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 31 Δεκεμβρίου 2022 είναι ως ακολούθως:

31 Δεκεμβρίου 2023	Λογιστική αξία επιβαρυμένων επενδύσεων	Εύλογη αξία επιβαρυμένων επενδύσεων	Λογιστική αξία μη επιβαρυμένων επενδύσεων	Εύλογη αξία μη επιβαρυμένων επενδύσεων
	€000	€000	€000	€000
Μετοχές	-	-	140,016	144,016
Ομόλογα	260,011	250,480	3,291,383	3,303,818
Σύνολο επενδύσεων	260,011	250,480	3,435,399	3,447,834

31 Δεκεμβρίου 2022				
Μετοχές	-	-	194,841	194,841
Ομόλογα	284,343	265,696	2,224,519	2,150,383
Σύνολο επενδύσεων	284,343	265,696	2,419,360	2,345,224

4. Κύριοι Κίνδυνοι (συνέχεια)

4.3 Κίνδυνοι Ρευστότητας και Χρηματοδότησης (συνέχεια)

4.3.2 Ρύθμιση ρευστότητας

Το Συγκρότημα πρέπει να συμμορφώνεται με τις πρόνοιες του Δείκτη Κάλυψης Ρευστότητας (ΔΚΡ) σύμφωνα με την Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων IV (CRD IV) / του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) (συμπληρωματικός κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμός (ΕΕ) 2015/61) με όριο 100%. Το Συγκρότημα πρέπει επίσης να συμμορφώνεται με το Δείκτη Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ) όπως υπολογίζεται στη βάση του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) με όριο 100%.

Ο ΔΚΡ έχει σχεδιαστεί για να εστιάσει στη βραχυπρόθεσμη ανθεκτικότητα του προφίλ του Συγκροτήματος αναφορικά με τον κίνδυνο ρευστότητας, διασφαλίζοντας ότι το Συγκρότημα διαθέτει επαρκή υψηλής ποιότητας ρευστά διαθέσιμα για να επιβιώσει σε ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων διάρκειας 30 ημερών. Ο ΔΚΣΧ αναπτύχθηκε για την προώθηση μιας βιώσιμης δομής λήξης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, το Συγκρότημα πληρούσε όλες τις εποπτικές απαιτήσεις ρευστότητας. Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, ο Δείκτης Κάλυψης Ρευστότητας (ΔΚΡ) του Συγκροτήματος ανήλθε σε 359% (σε σύγκριση με 291% στις 31 Δεκεμβρίου 2022) και ο Δείκτης Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ) του Συγκροτήματος ανήλθε σε 158% (σε σύγκριση με 168% στις 31 Δεκεμβρίου 2022).

4.3.3 Αποθεματικά ρευστότητας

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τα αποθέματα ρευστότητας του Συγκροτήματος:

Σύνθεση ρευστών αποθεματικών	31 Δεκεμβρίου 2023			31 Δεκεμβρίου 2022		
	Εσωτερικά Ρευστά Αποθεματικά	Ρευστά αποθεματικά βάσει του ΔΚΡ κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2015/61		Εσωτερικά Ρευστά Αποθεματικά	Ρευστά αποθεματικά βάσει του ΔΚΡ κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2015/61	
		Επίπεδο 1	Επίπεδο 2A & 2B		Επίπεδο 1	Επίπεδο 2A & 2B
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	9,428,052	9,428,052	-	9,379,888	9,379,888	-
Υπόλοιπα και καταθέσεις με τράπεζες	214,588	-	-	55,825	-	-
Εμπορεύσιμες επενδύσεις	3,299,967	2,801,667	354,128	1,827,698	1,344,032	214,800
Διαθέσιμη ρευστότητα με ΕΚΤ	92,088	-	-	147,844	-	-
Σύνολο	13,034,695	12,229,719	354,128	11,411,255	10,723,920	214,800

Τα Εσωτερικά Ρευστά Αποθεματικά παρουσιάζουν τα συνολικά ρευστά περιουσιακά στοιχεία όπως αυτά προσδιορίζονται στην Πολιτική Ρευστότητας της BOC PCL. Τα ρευστά αποθεματικά βάσει του ΔΚΡ σύμφωνα με τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2015/61 παρουσιάζουν τα ρευστά περιουσιακά στοιχεία βάσει του ορισμού στον προαναφερόμενο κανονισμό, δηλαδή Υψηλής Ποιότητας Ρευστοποιήσιμα Περιουσιακά Στοιχεία (ΥΠΡΠΣ).

Τα υπόλοιπα και καταθέσεις με τράπεζες δεν περιλαμβάνονται στα Ρευστά αποθεματικά βάσει του ΔΚΡ, καθότι δεν θεωρούνται ΥΠΡΠΣ (είναι μέρος των εισροών του ΔΚΡ).

4. Κύριοι Κίνδυνοι (συνέχεια)

4.3 Κίνδυνος Ρευστότητας και Χρηματοδότησης (συνέχεια)

4.3.3 Αποθεματικά ρευστότητας (συνέχεια)

Οι εμπορεύσιμες επενδύσεις στα Ρευστά αποθεματικά βάσει του ΔΚΡ παρουσιάζονται σε αγοραίες αξίες μειωμένες κατά τους συνήθεις συντελεστές όπως περιγράφεται στον κανονισμό του ΔΚΡ. Οι εμπορεύσιμες επενδύσεις στα Εσωτερικά Ρευστά Αποθεματικά περιλαμβάνουν επιπρόσθετα μη επιβαρυνόμενα εμπορεύσιμα ομόλογα τα οποία παρουσιάζονται σε αγοραίες αξίες μείον έκπτωση τιμής, βάσει εκπτώσεων τιμής και μεθοδολογίας της ΕΚΤ για ομόλογα αποδεκτά από την ΕΚΤ, ενώ για μη αποδεκτά ομόλογα χρησιμοποιείται μια πιο συντηρητική εσωτερικά αναπτυγμένη μεθοδολογία έκπτωσης τιμής.

Η τρέχουσα διαθέσιμη ρευστότητα με την ΕΚΤ δεν είναι μέρος των Ρευστών αποθεματικών βάσει του ΔΚΡ.

Τον Μάρτιο του 2022, η ΕΚΤ ανακοίνωσε τα βήματα για τη σταδιακή κατάργηση των προσωρινών μέτρων χαλάρωσης σε σχέση με τις εξασφαλίσεις που εφαρμόστηκαν για την πανδημία. Η σταδιακή κατάργηση έχει προγραμματιστεί να ολοκληρωθεί σε τρία στάδια, ξεκινώντας από τον Ιούλιο του 2022 και θα ολοκληρωθεί μέχρι τον Μάρτιο του 2024 και δίνει στις τράπεζες χρόνο να προσαρμοστούν στις αλλαγές σε σχέση με το πλαίσιο των εξασφαλίσεων. Σε πρώτο στάδιο τον Ιούλιο 2022, η ΕΚΤ μείωσε στο μισό την προσωρινή χαλάρωση που εφαρμόστηκε στις περικοπές αποτίμησης των εξασφαλίσεων σε όλα τα περιουσιακά στοιχεία από την προηγούμενη προσαρμογή του 20% στο 10%. Σε δεύτερο στάδιο, τον Ιούνιο του 2023, η ΕΚΤ εφάρμοσε ένα νέο χρονοδιάγραμμα για τις περικοπές αποτίμησης της αξίας των εξασφαλίσεων με βάση το επίπεδο ανοχής κινδύνου που ίσχυε πριν από την πανδημία για πιστωτικές πράξεις, καταργώντας σταδιακά την προσωρινή μείωση των περικοπών αποτίμησης των εξασφαλίσεων. Στο τρίτο και τελικό στάδιο, τον Μάρτιο του 2024, η ΕΚΤ θα καταργήσει, τα εναπομείναντα μέτρα χαλάρωσης των εξασφαλίσεων που εφαρμόστηκαν για την πανδημία.

4.4 Λειτουργικός Κίνδυνος

Ο λειτουργικός κίνδυνος ορίζεται ως ο κίνδυνος άμεσων ή έμμεσων επιπτώσεων/ζημιών που προκύπτουν από ανεπαρκείς ή αποτυχημένες εσωτερικές διαδικασίες, ανθρώπινους χειρισμούς και συστήματα ή εξωτερικά γεγονότα. Το Συγκρότημα συμπεριλαμβάνει στον εν λόγω ορισμό τον κίνδυνο συμμόρφωσης, το νομικό κίνδυνο και τον κίνδυνο φήμης.

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει ότι ο έλεγχος του λειτουργικού κινδύνου σχετίζεται άμεσα με αποτελεσματικές και αποδοτικές πρακτικές διαχείρισης και υψηλού επιπέδου πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης. Προς αυτή την κατεύθυνση, το πλαίσιο διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου στοχεύει στη διατήρηση ενός ισχυρού εσωτερικού πλαισίου διακυβέρνησης και διαχείρισης της έκθεσης σε λειτουργικούς κινδύνους, μέσω ολοκληρωμένων διαδικασιών που καθοδηγούν τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, τον έλεγχο και την παρακολούθηση των κινδύνων.

Το Συγκρότημα διατηρεί επίσης επαρκή ασφαλιστικά συμβόλαια, για κάλυψη απρόβλεπτων σημαντικών λειτουργικών ζημιών.

Πλαίσιο Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου

Το Συγκρότημα έχει θεσπίσει ένα Πλαίσιο Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου το οποίο επιδιώκει τους ακόλουθους στόχους:

- Η ανάπτυξη της επίγνωσης για το λειτουργικό κίνδυνο και της κατάλληλης κουλτούρας,
- Η παροχή αποτελεσματικής παρακολούθησης και αναφοράς κινδύνου στη διοίκηση του Συγκροτήματος σε όλα τα επίπεδα, σε σχέση με το προφίλ λειτουργικού κινδύνου, έτσι ώστε να διευκολύνεται η λήψη των αποφάσεων για ενέργειες ελέγχου κινδύνων,
- Ο μετριασμός του λειτουργικού κινδύνου ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι οι λειτουργικές ζημιές δεν οδηγούν σε ουσιώδεις αρνητικές επιπτώσεις στο Συγκρότημα και ότι η επίδραση στην κερδοφορία και στην επίτευξη των εταιρικών στόχων του Συγκροτήματος περιορίζεται, και
- Η διατήρηση ενός ισχυρού συστήματος εσωτερικών ελέγχων για να διασφαλιστεί ότι τα λειτουργικά συμβάντα δεν προκαλούν ουσιώδεις αρνητικές επιπτώσεις στο Συγκρότημα και έχουν ελάχιστο αντίκτυπο στην κερδοφορία και τη φήμη του Συγκροτήματος.

4. Κύριοι Κίνδυνοι (συνέχεια)

4.4 Λειτουργικός Κίνδυνος (συνέχεια)

Πλαίσιο Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου (συνέχεια)

Οι λειτουργικοί κίνδυνοι δύνανται να προκύψουν από όλους τους επιχειρηματικούς τομείς και δραστηριότητες του Συγκροτήματος και ως εκ τούτου από τη φύση τους καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα κινδύνων.

Με σκοπό την αποτελεσματική διαχείριση όλων των σημαντικών λειτουργικών κινδύνων, το πλαίσιο διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου που υιοθέτησε το Συγκρότημα βασίζεται στο μοντέλο των τριών γραμμών άμυνας (three lines of defence model), μέσω του οποίου η ανάληψη της ευθύνης για τους κινδύνους επιμερίζεται στις διάφορες μονάδες του οργανισμού.

Τα βασικά στοιχεία του Πλαισίου Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου περιλαμβάνουν τα εξής:

Διάθεση Ανάληψης Λειτουργικού Κινδύνου

Υπάρχει μια καθορισμένη δήλωση Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνου (RAS) για το Λειτουργικό Κίνδυνο, η οποία αποτελεί μέρος της δήλωσης Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνου του Συγκροτήματος. Εφαρμόζονται όρια για ζημίες που σχετίζονται με τους λειτουργικούς κινδύνους.

Αυτοαξιολόγηση Ελέγχου Κινδύνων (Risk Control Self-Assessment - RCSA)

Η μεθοδολογία Αυτοαξιολόγησης Ελέγχου Κινδύνων (RCSA) είναι καθιερωμένη σε ολόκληρο το Συγκρότημα. Σύμφωνα με τη μεθοδολογία Αυτοαξιολόγησης Ελέγχου Κινδύνων, οι επικεφαλής των επιχειρηματικών μονάδων καλούνται να αναγνωρίσουν τους κινδύνους που προκύπτουν βάσει περιοχών ρίσκου σύμφωνα με το αρχείο καταγραφής των κινδύνων (risk taxonomy). Η επικαιροποίηση/εμπλουτισμός του μητρώου κινδύνων όσον αφορά τους υφιστάμενους και δυνητικούς νέους κινδύνους που εντοπίζονται και τον μετριασμό τους είναι μια συνεχής διαδικασία, η οποία προέρχεται από την Αυτοαξιολόγηση Ελέγχου Κινδύνων, αλλά και από άλλες αξιολογήσεις κινδύνου και ελέγχου (RCAs) που διενεργούνται.

Καταγραφή και ανάλυση περιστατικών

Ένα περιστατικό λειτουργικού κινδύνου ορίζεται ως κάθε περιστατικό κατά το οποίο, λόγω της αποτυχίας ή της έλλειψης ελέγχου, το Συγκρότημα θα μπορούσε πραγματικά ή δυνητικά να υποστεί ζημία, περιλαμβανομένων περιστάσεων κατά τις οποίες το Συγκρότημα θα μπορούσε να έχει υποστεί ζημία, αλλά στην πραγματικότητα έχει αποκομίσει κέρδος, καθώς και περιστατικά που οδηγούν σε δυνητικές επιπτώσεις στη φήμη του Συγκροτήματος ή κανονιστικές επιπτώσεις.

Τα περιστατικά ζημιών λόγω λειτουργικού κινδύνου ταξινομούνται και καταγράφονται στο σύστημα Διαχείρισης Κινδύνων και Κανονιστικής Συμμόρφωσης (RCMS) του Συγκροτήματος, το οποίο χρησιμεύει ως ένα επιχειρηματικό εργαλείο που ενσωματώνει όλα τα δεδομένα ελέγχου κινδύνων (π.χ. κινδύνους, περιστατικά ζημιών, Βασικούς Δείκτες Κινδύνου) για να παρέχει μια ολιστική εικόνα όσον αφορά τον εντοπισμό κινδύνων, τη λήψη διορθωτικών δράσεων και τη στατιστική ανάλυση. Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, καταγράφηκαν 710 ζημιόγωνα περιστατικά με ακαθάριστη ζημία ίση ή μεγαλύτερη των €1,000 το καθένα, συμπεριλαμβανομένων περιστατικών προηγούμενων ετών (κυρίως νομικών υποθέσεων) για τα οποία σημειώθηκαν ζημίες κατά το 2023 (2022: 466 ζημιόγωνα περιστατικά).

Βασικοί Δείκτες Κινδύνου

Αυτά είναι λειτουργικές ή χρηματοοικονομικές μεταβλητές, οι οποίες παρακολουθούν την πιθανότητα και/ή τον αντίκτυπο ενός συγκεκριμένου λειτουργικού κινδύνου. Οι Βασικοί Δείκτες Κινδύνου χρησιμεύουν ως μέτρηση, η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παρακολούθηση του επιπέδου συγκεκριμένων λειτουργικών κινδύνων.

4. Κύριοι Κίνδυνοι (συνέχεια)

4.4 Λειτουργικός Κίνδυνος (συνέχεια)

Πλαίσιο Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου (συνέχεια)

Κεφαλαιακές απαιτήσεις λειτουργικού κινδύνου και Εσωτερική Διαδικασία Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας (ΕΔΑΚΕ/ICAAP)

Οι κανονιστικές και οικονομικές κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον λειτουργικό κίνδυνο υπολογίζονται με τη χρήση της Τυποποιημένης Μεθόδου. Τα επιπρόσθετα εποπτικά κεφάλαια του Πυλώνα ΙΙ υπολογίζονται για τον λειτουργικό κίνδυνο βάσει σεναρίων. Τα σενάρια δημιουργούνται αφού ληφθούν υπόψη οι Βασικοί Παράγοντες Κινδύνου, οι οποίοι προσδιορίζονται χρησιμοποιώντας έναν συνδυασμό μεθόδων και πηγών, μέσω προσεγγίσεων από πάνω προς τα κάτω και από κάτω προς τα πάνω (top-down and bottom-up).

Εκπαίδευση και επίγνωση

Το Συγκρότημα στοχεύει στη συνεχή ενδυνάμωση της κουλτούρας διαχείρισης κινδύνων και την αύξηση της επίγνωσης των μελών του προσωπικού για τα θέματα που αφορούν λειτουργικούς κινδύνους μέσω συνεχούς εκπαίδευσης του προσωπικού (τόσο μέσω φυσικής παρουσίας σε εργαστήρια, όσο και μέσω ηλεκτρονικής μάθησης).

Αναφορές

Σημαντικοί λειτουργικοί κίνδυνοι που εντοπίζονται και αξιολογούνται μέσω των διαφόρων εργαλείων/μεθοδολογιών του πλαισίου της Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου, παρουσιάζονται τακτικά στην ανώτατη διοίκηση, ως μέρος της συνολικής παρουσίασης κινδύνων. Πιο συγκεκριμένα, ο Διευθυντής Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων υποβάλλει εκθέσεις κινδύνου στην Εκτελεστική Επιτροπή και στην ΕΔΚ σε μηνιαία βάση, ενώ οι ετήσιες εκθέσεις κινδύνου υποβάλλονται στις Εποπτικές Αρχές. Υποβάλλονται επίσης εκθέσεις στην ανώτατη διοίκηση σε μη τακτική βάση, όταν χρειάζεται.

4.4.1 Διαχείριση Κινδύνου Απάτης

Η μονάδα Διαχείρισης Κινδύνου Απάτης (FRM) του Τμήματος Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου του Συγκροτήματος, είναι υπεύθυνη για την επίβλεψη της εσωτερικής και εξωτερικής απάτης με την:

- Ανάπτυξη και διατήρηση πλαισίου και υποστήριξη πολιτικών για τη διαχείριση των κινδύνων εσωτερικής και εξωτερικής απάτης.
- Διεξαγωγή Εξειδικευμένων Αξιολογήσεων Κινδύνου Απάτης και διασφάλιση ότι οι διευθύνσεις και τα τμήματα έχουν μια σωστή διαδικασία για τον εντοπισμό νέων και αναδυόμενων κινδύνων απάτης.
- Προώθηση και υιοθέτηση αυτοματοποιημένων / βασισμένων σε προειδοποιήσεις συστημάτων και ελέγχων για την πρόληψη και τον έγκαιρο εντοπισμό εξωτερικής και εσωτερικής απάτης.
- Καθιέρωση δομημένων διαδικασιών διαχείρισης και σχεδίων αντιμετώπισης περιστατικών απάτης.
- Ανάλυση δεδομένων και αναδυόμενων τάσεων απάτης για την προληπτική διαχείριση της αναδυόμενης απάτης.
- Παροχή κατεύθυνσης μέσω πολιτικής, εκπαίδευσης, εργαλείων και κατάρτισης.
- Διασφάλιση της συμμόρφωσης με τους σχετικούς κανονισμούς και αξιολόγηση νέων κανονισμών ή τροποποιήσεων σε υφιστάμενους όσον αφορά ζητήματα που σχετίζονται με απάτη, με τη διενέργεια ανάλυσης κανονιστικών κενών σε συνεργασία με άλλους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς.

Οι συνεχιζόμενες δραστηριότητες/πρωτοβουλίες για την περαιτέρω ενίσχυση της Διαχείρισης Κινδύνου Απάτης, περιλάμβαναν, μεταξύ άλλων, την παροχή σεμιναρίου επίγνωσης σχετικά με τους κινδύνους απάτης και τις αναδυόμενες απάτες στο προσωπικό και τη διοίκηση του Συγκροτήματος και την περαιτέρω ενίσχυση των εξωτερικών ελέγχων και του πλαισίου πρόληψης της απάτης, ως αποτέλεσμα της επιταχυνόμενης στροφής των πελατών προς τα ψηφιακά κανάλια και την ψηφιακή τραπεζική.

4. Κύριοι Κίνδυνοι (συνέχεια)

4.4 Λειτουργικός Κίνδυνος (συνέχεια)

4.4.2 Διαχείριση Κινδύνου Ανάθεσης Εργασιών σε Τρίτους

Η 'Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Συνεργατών' του Τμήματος Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου του Συγκροτήματος, έχει την ευθύνη για την αξιολόγηση του κινδύνου όλων των συμβολαίων ανάθεσης εργασιών σε τρίτους, των στρατηγικών συμβολαίων, καθώς και των συμβολαίων μεταξύ των εταιρειών του Συγκροτήματος. Μέρος της αξιολόγησης αποτελεί ο εντοπισμός και η αποτελεσματική διαχείριση πιθανών κενών/αδυναμιών. Η αξιολόγηση του κινδύνου πραγματοποιείται πριν την υπογραφή των συμβολαίων ανάθεσης εργασιών σε τρίτους, των στρατηγικών συμβολαίων, ή των συμβολαίων μεταξύ των εταιρειών Συγκροτήματος, πριν την ανανέωση τους, ετησίως και σε κάθε αλλαγή του εύρους της υπηρεσίας.

Ο κίνδυνος Ανάθεσης Εργασιών σε Τρίτους μπορεί να προκύψει από την αδυναμία ενός τρίτου να παράσχει την υπηρεσία όπως αναμενόταν, για λόγους όπως ανεπαρκής ικανότητα, τεχνολογική αποτυχία, ανθρώπινο λάθος, μη ικανοποιητική ποιότητα υπηρεσιών, μη ικανοποιητική συνέχιση της εξυπηρέτησης ή/και η οικονομική αποτυχία.

4.4.3 Διαχείριση Κινδύνων Επιχειρησιακής Συνέχειας (BCRM)

Η Μονάδα Διαχείρισης Επιχειρησιακής Συνέχειας του Συγκροτήματος παρέχει κατευθύνσεις και θέτει το συνολικό πλαίσιο σε μεμονωμένες Επιχειρησιακές Μονάδες για τον μετριασμό των κινδύνων επιχειρησιακής συνέχειας και την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων σοβαρών ανατρεπτικών συμβάντων όπως οι φυσικές καταστροφές, η απώλεια του Κέντρου Πληροφορικής, η απώλεια ηλεκτρικής ενέργειας, πανδημία κ.λπ.

5. Άλλοι κύριοι κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Εκτός από τους κινδύνους που περιγράφονται στο μέρος 4 πιο πάνω, το Συγκρότημα αντιμετωπίζει και άλλους κινδύνους. Αυτοί οι κίνδυνοι περιγράφονται παρακάτω, καθώς και ο τρόπος με τον οποίο προσδιορίζονται, αξιολογούνται, τυγχάνουν διαχείρισης και παρακολουθούνται από το Συγκρότημα, συμπεριλαμβανομένων των διαθέσιμων μετριαστικών παραγόντων.

Ως αναδυόμενοι κίνδυνοι ορίζονται οι νέοι ή υφιστάμενοι κίνδυνοι που ενδέχεται να κλιμακωθούν με διαφορετικό τρόπο, που δύναται να απειλήσουν την εκτέλεση της στρατηγικής ή των λειτουργιών του Συγκροτήματος στο μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Το Συγκρότημα εφαρμόζει μία δυναμική προσέγγιση για τον προσδιορισμό κινδύνων ώστε να διασφαλίζει τον προσδιορισμό αναδυόμενων κινδύνων. Οι κίνδυνοι στο εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον του Συγκροτήματος καθώς και μακροοικονομικά θέματα αξιολογούνται για τον εντοπισμό τέτοιων αναδυόμενων κινδύνων ο οποίοι ενδέχεται να απαιτούν επιπρόσθετη προσοχή καθώς και εφαρμογή μέτρων μετριασμού. Η εξαμηνιαία αναφορά αναδυόμενων κινδύνων προς την ΕΔΚ και την Εκτελεστική Επιτροπή γίνεται για να διασφαλιστεί ότι όλοι οι σημαντικοί κίνδυνοι κλιμακώνονται αποτελεσματικά για συζήτηση και λήψη μέτρων. Οι κύριοι αναδυόμενοι κίνδυνοι που εξετάζει επί του παρόντος το Συγκρότημα είναι ο Γεωπολιτικός Κίνδυνος, ο Κίνδυνος Ψηφιακού Μετασχηματισμού και οι Κίνδυνοι που σχετίζονται με τη κλιματική αλλαγή και το περιβάλλον, οι οποίοι επίσης αποτελούν κύριους κινδύνους και αναφέρονται παρακάτω.

Οι κίνδυνοι που περιγράφονται παρακάτω δεν θα πρέπει να θεωρούνται ως μια πλήρης και περιεκτική δήλωση όλων των πιθανών κινδύνων, αβεβαιοτήτων ή μετριαστικών παραγόντων, καθώς άλλοι παράγοντες που είτε δεν έχουν εντοπιστεί ακόμη είτε δεν είναι επί του παρόντος σημαντικοί, μπορούν επίσης να επηρεάσουν αρνητικά το Συγκρότημα.

5.1. Κίνδυνος Επιχειρηματικού Μοντέλου και Στρατηγικός Κίνδυνος

Ο κίνδυνος επιχειρηματικού μοντέλου και ο στρατηγικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος να μην εκπληρωθεί η Στρατηγική του Συγκροτήματος και οι επιχειρηματικοί στόχοι και προκύπτει από τις αλλαγές στο εξωτερικό περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών τάσεων και του ανταγωνισμού, και των υποκείμενων παραγόντων ή ενεργοποιητών τους, όπως οι γεωπολιτικές επιρροές και οι εποπτικές αλλαγές ή/και στο μη-επαρκή προγραμματισμό ή εκτέλεση της στρατηγικής. Το Συγκρότημα αντιμετωπίζει ανταγωνισμό από εγχώριες τράπεζες, διεθνείς τράπεζες και εταιρείες χρηματοοικονομικής τεχνολογίας (FinTech) που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο και σε άλλα μέρη της Ευρώπης και σε ασφαλιστικές εταιρείες που προσφέρουν αποταμιευτικά, ασφαλιστικά και επενδυτικά προϊόντα. Επίσης, μια πιθανή επιδείνωση του μακροοικονομικού περιβάλλοντος λόγω των επιπτώσεων

5. Άλλοι κύριοι κίνδυνοι και αβεβαιότητες (συνέχεια)

5.1. Κίνδυνος Επιχειρηματικού Μοντέλου και Στρατηγικός Κίνδυνος (συνέχεια)

των πληθωριστικών τάσεων και των υψηλών επιτοκίων ή άλλων παραγόντων θα μπορούσε να οδηγήσει σε δυσμενείς χρηματοοικονομικές επιδόσεις που θα μπορούσαν να μειώσουν τους κεφαλαιακούς πόρους.

Επιπλέον, οι επιχειρηματικές δραστηριότητες και οι επιδόσεις του Συγκροτήματος εξαρτώνται ουσιαστικά από τις οικονομικές συνθήκες και τις μελλοντικές οικονομικές προοπτικές της Κύπρου, όπου είναι η κύρια βάση των δραστηριοτήτων και των κερδών του Συγκροτήματος. Το Συγκρότημα εξαρτάται επίσης από τις οικονομικές συνθήκες και τις προοπτικές στις χώρες των κύριων αντισυμβαλλομένων μερών με τα οποία συνεργάζεται.

Το Συγκρότημα έχει μια ξεκάθαρη στρατηγική με βασικούς στόχους για να επιτύχει και λειτουργεί εντός καθορισμένων ορίων ανάληψης κινδύνου, τα οποία είναι βαθμονομημένα ώστε να είναι εντός της ικανότητας ανάληψης κινδύνου του Συγκροτήματος. Η στρατηγική παρακολουθείται στενά σε τακτική βάση. Επιπλέον, το Συγκρότημα παραμένει έτοιμο να διερευνήσει ευκαιρίες που συμπληρώνουν τη στρατηγική του, συμπεριλαμβανομένης της διαφοροποίησης των εσόδων. Καθώς ο κίνδυνος του επιχειρηματικού μοντέλου του Συγκροτήματος είναι ζωτικής σημασίας για τον στρατηγικό κίνδυνο, το Συγκρότημα πρέπει να είναι ανθεκτικό και βιώσιμο και να παράγει αποτελέσματα που να συνάδουν με τους ετήσιους του στόχους.

Το Συγκρότημα διαχειρίζεται τον κίνδυνο επιχειρηματικού μοντέλου εντός του Πλαισίου Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνων, θέτοντας όρια σε μετρήσεις όπως η οικονομική απόδοση, η απόδοση χαρτοφυλακίου και τα επίπεδα συγκέντρωσης και κεφαλαίου. Σε πιο λειτουργικό επίπεδο, ο κίνδυνος μετριάζεται μέσω της περιοδικής παρακολούθησης των αποκλίσεων από το Χρηματοοικονομικό Πλάνο. Κατά τη διάρκεια του έτους, ετοιμάζονται περιοδικές ενημερώσεις των προβλέψεων για το χρηματοοικονομικό αποτέλεσμα του έτους. Η συχνότητα των ενημερώσεων των προβλέψεων κατά τη διάρκεια κάθε έτους καθορίζεται με βάση τις επικρατούσες επιχειρηματικές και οικονομικές συνθήκες. Η απόδοση έναντι του πλάνου παρακολουθείται σε επίπεδο Συγκροτήματος και επιχειρηματικού τομέα σε μηνιαία βάση και αναφέρεται στην Εκτελεστική Επιτροπή και στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Το Συγκρότημα παρακολουθεί επίσης στενά τους κινδύνους και τις επιπτώσεις των μεταβαλλόμενων μακροοικονομικών συνθηκών στο δανειακό χαρτοφυλάκιο, τη στρατηγική και τους στόχους του και λαμβάνει μέτρα μετριασμού όπου απαιτείται. Εφαρμόζεται επίσης ένα εσωτερικό πλαίσιο ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων ως μέρος του ICAAP του Συγκροτήματος το οποίο παρέχει επιπλέον πληροφορίες και επιτρέπει την αξιολόγηση της κεφαλαιακής ανθεκτικότητας κάτω από δυσμενείς συνθήκες.

5.2 Γεωπολιτικός Κίνδυνος

Η Κύπρος είναι μια μικρή, ανοικτή οικονομία βασισμένη στις υπηρεσίες, με μεγάλο εξωτερικό τομέα και μεγάλη εξάρτηση από τις τουριστικές και διεθνείς επιχειρηματικές υπηρεσίες. Ως αποτέλεσμα, εξωτερικοί παράγοντες που είναι πέρα από τον έλεγχο του Συγκροτήματος, συμπεριλαμβανομένων των εξελίξεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην παγκόσμια οικονομία, ή σε συγκεκριμένες χώρες με τις οποίες η Κύπρος διατηρεί στενούς οικονομικούς και επενδυτικούς δεσμούς, ή σε συγκεκριμένες περιοχές, μπορούν να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην εγχώρια οικονομική δραστηριότητα. Μια σειρά μακροοικονομικών κινδύνων και κινδύνων που σχετίζονται με την αγορά, όπως η ασθενέστερη οικονομική δραστηριότητα, ένα περιβάλλον υψηλότερων επιτοκίων για περισσότερο χρονικό διάστημα και ο υψηλότερος ανταγωνισμός στον κλάδο των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά το επιχειρηματικό περιβάλλον, τα αποτελέσματα και τις δραστηριότητες του Συγκροτήματος.

Οι γεωπολιτικές εντάσεις παραμένουν υψηλές καθώς ο πόλεμος στην Ουκρανία συνεχίζεται και η πρόσφατη στρατιωτική σύγκρουση στη Μέση Ανατολή μαινεται, προσθέτοντας σημαντική αβεβαιότητα στις προοπτικές για την παγκόσμια οικονομία. Ο ευρύτερος αντίκτυπος θα εξαρτηθεί από το πώς θα εξελιχθούν αυτές οι συγκρούσεις στο μέλλον.

5. Άλλοι κύριοι κίνδυνοι και αβεβαιότητες (συνέχεια)

5.2 Γεωπολιτικός Κίνδυνος (συνέχεια)

Το οικονομικό περιβάλλον έχει εξελιχθεί ραγδαία από τον Φεβρουάριο του 2022 μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία. Σε απάντηση στον πόλεμο στην Ουκρανία, η ΕΕ, το Ηνωμένο Βασίλειο και οι ΗΠΑ, σε μια συντονισμένη προσπάθεια που συμμετείχαν πολλές άλλες χώρες, επέβαλαν ποικίλες οικονομικές κυρώσεις και ελέγχους εξαγωγών στη Ρωσία, τη Λευκορωσία και ορισμένες περιοχές της Ουκρανίας, καθώς και σε διάφορες συναφείς οντότητες και άτομα. Καθώς ο πόλεμος παρατείνεται, η γεωπολιτική ένταση συνεχίζεται και ο πληθωρισμός παραμένει αυξημένος, επηρεασμένος από την άνοδο των τιμών της ενέργειας και τις διαταραχές στις αλυσίδες εφοδιασμού. Αυτός ο υψηλός πληθωρισμός επιβαρύνει την επιχειρηματική εμπιστοσύνη και τη συμπεριφορά των καταναλωτών. Στο πλαίσιο αυτό, το Συγκρότημα παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις, χρησιμοποιώντας ειδικές δομές διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένης της Επιτροπής Διαχείρισης Κρίσεων όπως απαιτείται και έχει αξιολογήσει τον αντίκτυπο που έχει η κρίση στις λειτουργίες και τις οικονομικές επιδόσεις του Συγκροτήματος.

Εν μέσω της συνεχιζόμενης σύγκρουσης στη Γάζα, υπάρχει η πιθανότητα περαιτέρω κλιμάκωσης, με τις συνέπειες του πολέμου να φτάνουν στον Λίβανο και την Ερυθρά Θάλασσα. Αυτό μπορεί να μεταφραστεί σε διαταραχές στην αλυσίδα εφοδιασμού, συμπεριλαμβανομένης της έλλειψης σε αγαθά και σε προμήθειες πετρελαίου, που θα μπορούσαν ενδεχομένως να έχουν περαιτέρω αντίκτυπο στον πληθωρισμό. Έχοντας εντοπίσει την έκθεσή του ως προς τον πιστωτικό κίνδυνο και τον κίνδυνο αγοράς που σχετίζεται με το Ισραήλ, το Συγκρότημα έχει καθορίσει ότι η έκθεσή του είναι περιορισμένη. Το Συγκρότημα παρακολουθεί στενά την κατάσταση και παραμένει σε εγρήγορση για τη λήψη τυχόν προληπτικών μέτρων ως απαιτείται.

Στην Κύπρο, η έκθεση του χρηματοπιστωτικού τομέα στις ξένες αγορές έχει μειωθεί μετά την τραπεζική κρίση του 2013. Παρά το ότι υπήρξαν σαφείς βελτιώσεις στο προφίλ κινδύνου της Κύπρου μετά την τραπεζική κρίση, εξακολουθούν να υφίστανται σημαντικοί κίνδυνοι. Ο συνολικός κίνδυνος της Κύπρου είναι ένας συνδυασμός κρατικού, νομισματικού, τραπεζικού, πολιτικού και οικονομικού διαρθρωτικού κινδύνου, και επηρεάζεται από εξωτερικές εξελίξεις με σημαντικό δυνητικό αντίκτυπο στην εγχώρια οικονομία. Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, το Συγκρότημα αναγνωρίζει ότι απρόβλεπτα πολιτικά γεγονότα μπορούν να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στις δραστηριότητες, τα λειτουργικά αποτελέσματα και τη θέση του Συγκροτήματος στην αγορά.

Τα επιτόκια στις ΗΠΑ και την ευρωζώνη κορυφώθηκαν το τρίτο τρίμηνο, καθώς ο γενικός πληθωρισμός συνεχίζει να μειώνεται, ενώ ο βασικός πληθωρισμός αποδεικνύεται πιο ανθεκτικός. Εν μέσω ενός περιβάλλοντος υψηλών επιτοκίων, οι κίνδυνοι χρηματοπιστωτικής σταθερότητας θα παραμείνουν αυξημένοι.

Το Συγκρότημα παρακολουθεί συνεχώς τις τρέχουσες εξελίξεις και την επίδραση των προβλεπόμενων μακροοικονομικών δεδομένων και των γεωπολιτικών εξελίξεων στη στρατηγική του Συγκροτήματος για προληπτική διαχείριση των αναδυόμενων κινδύνων. Όπου είναι απαραίτητο, προτείνονται συγκεκριμένες λύσεις στις επηρεαζόμενες εκθέσεις και συνεχίζεται η στενή παρακολούθησή τους. Επιπλέον, το Συγκρότημα συμπεριλαμβάνει συναφή περιστατικά στα σενάρια προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, προκειμένου να αποκτήσει καλύτερη κατανόηση των πιθανών επιπτώσεων.

5.3 Νομικός Κίνδυνος

Το Συγκρότημα ενδέχεται, από καιρό εις καιρό, να εμπλακεί σε δικαστικές διαδικασίες ή διαδικασίες διαιτησίας οι οποίες πιθανόν να επηρεάσουν τις εργασίες και τα αποτελέσματά του. Ο νομικός κίνδυνος πηγάζει από δικαστικές διαδικασίες που εκκρεμούν ή ενδέχεται να εγερθούν και εποπτικές έρευνες εναντίον του Συγκροτήματος (Πληροφορίες για προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα γνωστοποιούνται στη Σημείωση 38 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων). Στις περιπτώσεις όπου δεν ακολουθηθεί ο ενδεδειγμένος χειρισμός των νομικών θεμάτων από το Συγκρότημα, αυτό μπορεί να επιφέρει χρηματοοικονομική ζημιά και/ή ζημιά φήμης για το Συγκρότημα.

Στο Συγκρότημα υπάρχουν οι διαδικασίες που διασφαλίζουν την αποτελεσματική και έγκαιρη διαχείριση του νομικού κινδύνου συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, αυτού που προκύπτει από τις εξελίξεις στο κανονιστικό πλαίσιο, τα νέα προϊόντα και εσωτερικές πολιτικές.

5. Άλλοι κύριοι κίνδυνοι και αβεβαιότητες (συνέχεια)

5.3 Νομικός Κίνδυνος(συνέχεια)

Το Τμήμα Νομικών Υπηρεσιών παρακολουθεί τις εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις εναντίον του Συγκροτήματος και αξιολογεί την πιθανότητα απώλειας για κάθε νομική ενέργεια εναντίον του Συγκροτήματος με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Εκτιμά επίσης το ποσό της δυνητικής ζημίας όπου κρίνεται πιθανή. Επιπλέον, δίνει αναφορά στο Διοικητικό Συμβούλιο για τις δικαστικές υποθέσεις που εκκρεμούν και τις τελευταίες εξελίξεις.

5.4 Κίνδυνος Τεχνολογίας

Ο κίνδυνος τεχνολογίας απορρέει από τις διακοπές λειτουργίας των συστημάτων, που επηρεάζουν τις επιχειρηματικές δραστηριότητες ή/και την εξυπηρέτηση των πελατών. Οι διακοπές στη λειτουργία των συστημάτων μπορεί να προκληθούν από βλάβη στον εξοπλισμό υπολογιστών ή λογισμικού λόγω δυσλειτουργιών, αποτυχημένων διαδικασιών, ανθρώπινου λάθους ή περιστατικών στον κυβερνοχώρο. Η χρήση μη επικαιροποιημένων, παλαιών, και μη συντηρημένων συστημάτων αυξάνει αυτό τον κίνδυνο.

Το Συγκρότημα έχει θέσει σε εφαρμογή μια στρατηγική τεχνολογίας σχεδιασμένη να υποστηρίζει την επιχειρηματική στρατηγική και την πελατοκεντρική άποψη. Η στρατηγική περιλαμβάνει επενδύσεις σε δεξιότητες και τεχνολογίες για την ελαχιστοποίηση των χρόνων διακοπής λειτουργίας των συστημάτων και των κινδύνων ασφαλείας, τον εκσυγχρονισμό των παλαιών εφαρμογών, την προσέγγιση βάσει κινδύνου για την αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων των τεχνολογιών Cloud και τις επενδύσεις σε νέες και καινοτόμες εφαρμογές για την υποστήριξη των επιχειρηματικών απαιτήσεων. Το Συγκρότημα εφαρμόζει ένα μοντέλο συνεργασίας για την υλοποίηση των τεχνολογικών πρωτοβουλιών που υποστηρίζουν την επιχειρηματική στρατηγική και την ψηφιακή ατζέντα. Το Λειτουργικό Μοντέλο περιλαμβάνει τη σύσταση διαλειτουργικών ομάδων που συνδυάζουν τεχνική, επιχειρηματικές δεξιότητες και δεξιότητες σε θέματα κινδύνου για επιταχυνόμενα αποτελέσματα. Όπου είναι απαραίτητο, το Συγκρότημα συνεργάζεται με κατάλληλους εξωτερικούς εμπειρογνώμονες για την αύξηση της παραγωγικότητας και την κάλυψη της ζήτησης αιχμής για τεχνικές πρωτοβουλίες, διατηρώντας πάντα τα καλά επίπεδα εσωτερικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων.

Οι πολιτικές, τα πρότυπα, η διακυβέρνηση και τα μέτρα ελέγχου του Συγκροτήματος βρίσκονται υπό συνεχή παρακολούθηση ούτως ώστε να διασφαλίζεται η συνεχής ευθυγράμμισή τους με τη τεχνολογική στρατηγική του Συγκροτήματος, τη συμμόρφωση με το κανονιστικό πλαίσιο και την αποτελεσματική διαχείριση των σχετικών κινδύνων.

5.5 Κίνδυνος Ψηφιακού Μετασχηματισμού

Ο κίνδυνος ψηφιακού μετασχηματισμού συνεχίζει να είναι κύριος κίνδυνος αλλά και αναδυόμενος κίνδυνος καθώς τα μοντέλα λειτουργίας των τραπεζών εξελίσσονται ραγδαία τόσο εγχώρια όσο και διεθνώς και η διαθέσιμη τεχνολογία έχει ως αποτέλεσμα την επιτάχυνση της μετάβασης των πελατών στα ψηφιακά κανάλια εξυπηρέτησης. Αναμένεται ραγδαία εξέλιξη στις ολοκληρωμένες υπηρεσίες μεταβίβασης χρημάτων και πληροφοριών καθώς και στις πωλήσεις ψηφιακών προϊόντων. Η προσαρμογή του Συγκροτήματος σε αυτές τις αναδυόμενες εξελίξεις θα μπορούσε να επηρεάσει την πραγματοποίηση της στρατηγικής και των χρηματοοικονομικών του πλάνων.

Στα πλαίσια της συνολικής του επιχειρηματικής στρατηγικής, το Συγκρότημα αξιολογεί και αναπτύσσει την Ψηφιακή Στρατηγική και διατηρεί έναν σαφή οδικό χάρτη που προβλέπει τη μετάβαση των συναλλαγών στα ψηφιακά κανάλια, τις ολοκληρωμένες πωλήσεις ψηφιακών προϊόντων, τις ψηφιακά υποστηριζόμενες πωλήσεις και αυτοεξυπηρετούμενες τραπεζικές υποστηρικτικές υπηρεσίες. Η έμφαση του Συγκροτήματος στη Ψηφιακή Στρατηγική αντικατοπτρίζεται στο λειτουργικό του μοντέλο όπου καθορίστηκε Διευθυντής Διεύθυνσης Ψηφιακής Μεταμόρφωσης που υποστηρίζεται από προσωπικό με τις κατάλληλες δεξιότητες και συνεργάζονται στενά με τις Διευθύνσεις Τεχνολογίας και Υπηρεσίες Ελέγχου για την υλοποίηση της στρατηγικής.

Οι πολιτικές, τα πρότυπα, η διακυβέρνηση και τα μέτρα ελέγχου του Συγκροτήματος βρίσκονται υπό συνεχή παρακολούθηση ούτως ώστε να διασφαλίζεται η συνεχής ευθυγράμμισή τους με την στρατηγική του Συγκροτήματος για ψηφιακό μετασχηματισμό και αποτελεσματική διαχείριση των σχετικών κινδύνων.

5. Άλλοι κύριοι κίνδυνοι και αβεβαιότητες (συνέχεια)

5.6 Κίνδυνος ασφάλειας πληροφοριών και κυβερνοχώρου

Ο κίνδυνος ασφάλειας πληροφοριών και κυβερνοχώρου είναι ένας εξ ορισμού σημαντικός κίνδυνος, ο οποίος θα μπορούσε να προκαλέσει σημαντική διαταραχή στις δραστηριότητες του Συγκροτήματος. Τα συστήματα πληροφορικής του Συγκροτήματος υπήρξαν, και θα συνεχίσουν να είναι, εκτεθειμένα στους συνεχώς εξελισσόμενους κινδύνους του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο και στις επιθέσεις ασφάλειας πληροφοριών. Οι πελάτες και άλλα τρίτα μέρη στα οποία το Συγκρότημα είναι σημαντικά εκτεθειμένο, περιλαμβανομένων των παρόχων υπηρεσιών προς το Συγκρότημα (όπως οι εταιρείες επεξεργασίας δεδομένων στις οποίες το Συγκρότημα έχει αναθέσει ορισμένες υπηρεσίες), αντιμετωπίζουν παρόμοιες απειλές.

Οι τρέχουσες γεωπολιτικές εντάσεις, επίσης έχουν οδηγήσει σε αυξημένο κίνδυνο κυβερνοεπιθέσεων από πρόσωπα σε κράτη του εξωτερικού.

Το Συγκρότημα διαθέτει μια εσωτερική εξειδικευμένη ομάδα Ασφάλειας Πληροφοριών η οποία παρακολουθεί σε συνεχή βάση τις τρέχουσες και μελλοντικές απειλές για την ασφάλεια του κυβερνοχώρου (είτε εσωτερικές, είτε εξωτερικές, είτε κακόβουλες, είτε από ατύχημα) και επενδύει σε ενισχυμένα μέτρα ασφάλειας και ελέγχους στον κυβερνοχώρο για να προστατέψει, να αποτρέψει και να ανταποκριθεί επαρκώς σε τέτοιες απειλές για τα συστήματα και τις πληροφορίες του Συγκροτήματος. Το Συγκρότημα διαθέτει Πολιτική Ασφάλειας Πληροφοριών που καθορίζει πρότυπα, καθοδηγητικές γραμμές, ελέγχους και μέτρα για τη διασφάλιση του επιθυμητού επιπέδου ασφάλειας πληροφοριών.

Το Συγκρότημα συνεργάζεται επίσης με τους φορείς της βιομηχανίας, την Εθνική Ομάδα Αντιμέτωσης Ηλεκτρονικών Επιθέσεων (CSIRT) και με ομάδες ανταλλαγής πληροφοριών ούτως ώστε να είναι καλύτερα εξοπλισμένο να αντιμετωπίσει την αυξανόμενη απειλή των εγκληματιών του κυβερνοχώρου. Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα διατηρεί ασφαλιστική κάλυψη που καλύπτει ορισμένες πτυχές των κινδύνων στον κυβερνοχώρο, και υπόκειται σε εξαιρέσεις ορισμένων όρων και προϋποθέσεων.

5.7 Κίνδυνος Κανονιστικής Συμμόρφωσης

Το Συγκρότημα διεξάγει τις εργασίες του υπό συνεχή κανονιστική επίβλεψη και το σχετικό κανονιστικό κίνδυνο, περιλαμβανομένων των επιδράσεων από αλλαγές σε νομοθεσίες, κανονισμούς, πολιτικές, κώδικες πρακτικής σε εθελοντική βάση και διερμηνείες. Ο κίνδυνος κανονιστικής συμμόρφωσης είναι ο κίνδυνος πρόκλησης ζημιάς στο επιχειρηματικό μοντέλο, στη φήμη και στην οικονομική κατάσταση του οργανισμού από τη μη τήρηση των νόμων και των κανονισμών, των εσωτερικών προτύπων και πολιτικών και των προσδοκιών των άμεσα ενδιαφερομένων μερών, όπως οι μέτοχοι, οι πελάτες, οι εργαζόμενοι και η κοινωνία. Μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του κανονιστικού πλαισίου ή αποτυχία να εντοπίσει και να σχεδιάσει τις αναδυόμενες απαιτήσεις, μπορεί να οδηγήσει, μεταξύ άλλων, σε αυξημένα κόστη για το Συγκρότημα, περιορισμό στην ικανότητα της BOC PCL για δανεισμό και θα μπορούσε να έχει σημαντική αρνητική επίδραση στις εργασίες, την χρηματοοικονομική θέση και τα αποτελέσματα, τις δραστηριότητες και τις προοπτικές του Συγκροτήματος.

Υπάρχει ισχυρή δέσμευση από τη διοίκηση του Συγκροτήματος για έναν συνεχή και διαφανή διάλογο με τις Εποπτικές Αρχές του Συγκροτήματος (συμπεριλαμβανομένης της ΕΚΤ, της ΚΤΚ και άλλους, όπως η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου και το ΧΑΚ). Η Κανονιστική Συντονιστική Ομάδα, της οποίας προεδρεύει ο Διευθύνων Σύμβουλος και αποτελείται από εκτελεστικά στελέχη, ενημερώνεται τακτικά για θέματα Κινδύνου Κανονιστικής Συμμόρφωσης, μέσω του Τμήματος Ρυθμιστικών Υποθέσεων, το οποίο λαμβάνει σχετική πληροφόρηση από τη Διεύθυνση Συμμόρφωσης του Συγκροτήματος, για να διασφαλιστεί ότι τίθενται έγκαιρα υπόψη της Διεύθυνσης όλα τα ρυθμιστικά θέματα.

Οι κίνδυνοι κανονιστικής συμμόρφωσης εντοπίζονται και αξιολογούνται χρησιμοποιώντας έναν συνδυασμό μεθόδων και πηγών όπως αυτές ενσωματώνονται στην Πολιτική Συμμόρφωσης του Συγκροτήματος, η οποία καθορίζει το πλαίσιο συμμόρφωσης που ισχύει για την BOC PCL και τις θυγατρικές της στην Κύπρο και στο εξωτερικό. Καθορίζει το επιχειρηματικό και νομικό περιβάλλον που ισχύει για το Συγκρότημα, καθώς και τους στόχους, τις αρχές και τις ευθύνες για τη συμμόρφωση και τον τρόπο με τον οποίο αυτές οι ευθύνες κατανέμονται και εκτελούνται σε επίπεδο Συγκροτήματος και Οντότητας. Επιπλέον, αυτή η Πολιτική διασφαλίζει ότι έχουν θεσπιστεί κατάλληλες διαδικασίες ώστε η BOC PCL να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις της Οδηγίας για την Εσωτερική Διακυβέρνηση της ΚΤΚ και τις κατευθυντήριες γραμμές της EAT για την Εσωτερική Διακυβέρνηση.

5. Άλλοι κύριοι κίνδυνοι και αβεβαιότητες (συνέχεια)

5.7 Κίνδυνος Κανονιστικής Συμμόρφωσης (συνέχεια)

Η μεθοδολογία Αξιολόγησης Κινδύνων Συμμόρφωσης καθορίζει τις αρχές για την αξιολόγηση των κινδύνων συμμόρφωσης. Η λειτουργία Συμμόρφωσης προσδιορίζει και κοινοποιεί νέους και/ή τροποποιημένους κανονισμούς, εντός του πλαισίου κανονιστικής συμμόρφωσης, στις σχετικές επιχειρηματικές περιοχές για την εκτίμηση επιπτώσεων και/ή ανάλυση ρυθμιστικών κενών με τη λειτουργία Συμμόρφωσης να ενεργεί ως δεύτερη γραμμή άμυνας για αναθεώρηση και αμφισβήτηση.

Υπάρχουν κατάλληλα εργαλεία και μηχανισμοί για τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, την παρακολούθηση, την κλιμάκωση και την αναφορά κινδύνων συμμόρφωσης, που, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνουν:

- Την αξιολόγηση των περιοδικών εκθέσεων που υποβάλλονται από το δίκτυο των λειτουργιών συμμόρφωσης,
- Τη χρήση συγκεντρωτικών μετρήσεων κινδύνου, όπως δείκτες κινδύνων συμμόρφωσης,
- Επίβλεψη και αξιολόγηση των κανονιστικών κινδύνων που εντοπίζονται από τους συντονιστές συμμόρφωσης και τους λειτουργούς συμμόρφωσης των θυγατρικών μέσω της ανάλυσης κενών νέων ή τροποποιημένων κανονισμών, αξιολογήσεων νέων ή τροποποιημένων διαδικασιών, αξιολογήσεων έργων, αξιολογήσεων νέων ή τροποποιημένων προϊόντων/ υπηρεσιών και οποιωνδήποτε άλλων μη τακτικών αξιολογήσεων με ρυθμιστικό αντίκτυπο, όπως νέα λειτουργικά μοντέλα, αναδιοργανώσεις κ.λπ., για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής διαχείρισης των κινδύνων συμμόρφωσης εντός του Συγκροτήματος και προτείνει πρόσθετους ελέγχους και διορθωτικές ενέργειες, όπου χρειάζεται.
- Η επίβλεψη της διαδικασίας αξιολόγησης του κινδύνου συμμόρφωσης που ακολουθείται από τους συντονιστές συμμόρφωσης και τους λειτουργούς συμμόρφωσης των θυγατρικών και η παρακολούθηση της εφαρμογής μέτρων μετριασμού για τη διαχείριση των προσδιορισμένων κινδύνων.
- Η επίβλεψη της διαδικασίας παραπόνων και η αξιοποίηση των παραπόνων πελατών ως πηγή σχετικής πληροφόρησης στο πλαίσιο των γενικών της αρμοδιοτήτων παρακολούθησης.
- Συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών με άλλες υπηρεσίες εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνου για θέματα συμμόρφωσης, αξιολόγηση τυχόν ρυθμιστικών περιστατικών, παρακολούθηση τυχόν μέτρων μετριασμού για την αποφυγή επανάληψης και διαχείριση του κινδύνου, και αναφορά περιστατικών μη συμμόρφωσης στις αρμόδιες αρχές σύμφωνα με τους σχετικούς κανονισμούς.
- Τη διεξαγωγή περιοδικών επιτόπιων/εξωτερικών ελέγχων για τους ισχύοντες νόμους, κανόνες, κανονισμούς και πρότυπα και την παροχή συστάσεων / συμβουλών στη διοίκηση σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για διασφάλιση της συμμόρφωσης,
- Τη διερεύνηση πιθανών παραβάσεων της πολιτικής συμμόρφωσης και του κανονιστικού πλαισίου και/ή τη διεξαγωγή ερευνών σχετικά με αυτές, όπως ζητείται από τις αρμόδιες αρχές με τη βοήθεια, εάν κριθεί απαραίτητο, εσωτερικών εμπειρογνομόνων, όπως εμπειρογνώμονες από τον Εσωτερικό Έλεγχο, τη Νομική Υπηρεσία, το Τμήμα Ασφάλειας Πληροφοριών ή τη μονάδα Διαχείρισης Κινδύνου Απάτης.

Οι κίνδυνοι κανονιστικής συμμόρφωσης αναφέρονται έγκαιρα στην ανώτερη διοίκηση και στο αρμόδιο διοικητικό όργανο σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Οδηγίας Εσωτερικής Διακυβέρνησης της ΚΤΚ.

5.8 Ασφαλιστικός κίνδυνος και κίνδυνος αντασφάλισης

Το Συγκρότημα, μέσω των ασφαλιστικών θυγατρικών εταιρειών του EuroLife Ltd ('EuroLife') και Γενικές Ασφάλειες Κύπρου Λτδ ('Γενικές Ασφάλειες'), παρέχει ασφαλιστικές υπηρεσίες κλάδου ζωής και γενικού κλάδου αντίστοιχα, και εκτίθεται σε συγκεκριμένους κινδύνους που προκύπτουν από τις εν λόγω υπηρεσίες. Τα ασφαλιζόμενα συμβάντα είναι απρόβλεπτα και ο πραγματικός αριθμός και το ποσό των απαιτήσεων και των ωφελημάτων θα διαφέρει από χρόνο σε χρόνο από την εκτίμηση που έχει καθοριστεί χρησιμοποιώντας αναλογιστικές και στατιστικές τεχνικές. Κατά συνέπεια ο ασφαλιστικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος να επισυμβεί ένα ασφαλιζόμενο γεγονός ενός ασφαλιστικού συμβολαίου και η αβεβαιότητα που υπάρχει αναφορικά με το ποσό και τη χρονική στιγμή της απαίτησης που θα προκύψει.

5. Άλλοι κύριοι κίνδυνοι και αβεβαιότητες (συνέχεια)

5.8 Ασφαλιστικός κίνδυνος και κίνδυνος αντασφάλισης (συνέχεια)

Το Συγκρότημα μετριάζει την έκθεσή του στον ασφαλιστικό κίνδυνο μέσω της διασποράς του χαρτοφυλακίου σε μεγάλο αριθμό ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Η μεταβλητότητα του κινδύνου μειώνεται επίσης μέσω της σωστής επιλογής και εφαρμογής στρατηγικής ανάληψης και εκτίμησης κινδύνου (underwriting) καθώς και της χρήσης αντασφαλιστικών διευθετήσεων. Παρόλο που το Συγκρότημα κατέχει αντασφαλιστική κάλυψη, δεν απαλλάσσεται από τις άμεσες υποχρεώσεις του προς τους ασφαλιζομένους και κατά συνέπεια το Συγκρότημα είναι εκτεθειμένο σε πιστωτικό κίνδυνο σε περίπτωση όπου οι αντασφαλιστές αδυνατούν να τηρήσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις στα πλαίσια της αντασφάλισης.

Για αυτό το λόγο, αξιολογείται η πιστοληπτική ικανότητα των αντασφαλιστών λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική τους ευρωστία και την πιστοληπτική τους ικανότητα και τα αντασφαλιστικά συμβόλαια παρακολουθούνται και αναθεωρούνται για να διασφαλιστεί η επάρκεια τους σύμφωνα με την πολιτική αντασφάλισης. Επιπρόσθετα, πραγματοποιείται σε συχνή βάση αξιολόγηση του κινδύνου αντισυμβαλλόμενου.

Τόσο η EuroLife όσο και οι Γενικές Ασφάλειες πραγματοποιούν ετήσιες προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων (ORSA) που αποσκοπούν να διασφαλίσουν, μεταξύ άλλων, την κατάλληλη αναγνώριση και επιμέτρηση των κινδύνων, ένα κατάλληλο επίπεδο εσωτερικού κεφαλαίου σε σχέση με το προφίλ κινδύνου της κάθε εταιρείας, και την εφαρμογή και περαιτέρω ανάπτυξη κατάλληλων συστημάτων διαχείρισης κινδύνου και εσωτερικού ελέγχου.

5.9 Κίνδυνοι που σχετίζονται με τη κλιματική αλλαγή και το περιβάλλον

Ο κίνδυνος που σχετίζεται με τη κλιματική αλλαγή συνεχίζει να είναι από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, δεδομένων των αυξανόμενων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής παγκοσμίως και της σημασίας που δίδεται από τις εποπτικές αρχές στην αντιμετώπιση των κλιματικών και περιβαλλοντικών κινδύνων που προκύπτουν. Οι δραστηριότητες, οι λειτουργίες και τα περιουσιακά στοιχεία του Συγκροτήματος μπορούν δυνητικά να επηρεαστούν από τους κινδύνους που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Το Συγκρότημα έχει δεσμευτεί να ενσωματώσει τους κινδύνους που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον σε όλες τις σχετικές πτυχές της λήψης αποφάσεων, διακυβέρνησης, στρατηγικής και διαχείρισης κινδύνων και έχει λάβει τα απαραίτητα μέτρα προς αυτή τη κατεύθυνση.

Το Συγκρότημα εφαρμόζει τον ορισμό της Δημοσιοποίησης Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (Task Force on Climate-related Financial Disclosures) για τους κινδύνους που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον, όπου οι κίνδυνοι που σχετίζονται με το κλίμα χωρίζονται σε δύο κύριες κατηγορίες: (1) κινδύνους που σχετίζονται με τη μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα (κίνδυνοι μετάβασης) και (2) κινδύνους που σχετίζονται με τις φυσικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής (φυσικοί κίνδυνοι).

- **Ο φυσικός κίνδυνος** αναφέρεται στις οικονομικές επιπτώσεις από τις μεταβαλλόμενες κλιματολογικές συνθήκες, συμπεριλαμβανομένων των συχνότερων ακραίων καιρικών φαινομένων και σταδιακών κλιματικών αλλαγών, καθώς και την υποβάθμιση του περιβάλλοντος, από τη ρύπανση του αέρα, των υδάτων και της γης, τη καταπόνηση των υδάτων, την απώλεια βιοποικιλότητας και την αποψίλωση των δασών. Ο φυσικός κίνδυνος κατηγοριοποιείται ως 'οξύς' όταν προκύπτει από ακραία γεγονότα, όπως ξηρασίες, πλημμύρες και καταιγίδες, και 'χρόνιος' όταν προκύπτει από προοδευτικές μεταβολές, όπως η αύξηση της θερμοκρασίας, η άνοδος της στάθμης της θάλασσας, η καταπόνηση των υδάτων, η απώλεια βιοποικιλότητας, η αλλαγή χρήσης της γης, η καταστροφή των βιοτόπων και η έλλειψη πόρων. Αυτό μπορεί να οδηγήσει άμεσα, για παράδειγμα, σε ζημιά σε περιουσία ή μειωμένη παραγωγικότητα, ή έμμεσα να οδηγήσει σε μεταγενέστερα γεγονότα, όπως η διακοπή των αλυσίδων εφοδιασμού.
- **Ο κίνδυνος μετάβασης** αναφέρεται στη χρηματοοικονομική ζημιά που προκύπτει, άμεσα ή έμμεσα, από τη διαδικασία προσαρμογής προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και πιο περιβαλλοντικά βιώσιμη. Αυτό θα μπορούσε να προκληθεί, για παράδειγμα, από μια σχετικά απότομη υιοθέτηση πολιτικών για τη κλιματική και περιβαλλοντική αλλαγή, τη τεχνολογική πρόοδο ή αλλαγές στην ευαισθησία και τις προτιμήσεις της αγοράς.

5. Άλλοι κύριοι κίνδυνοι και αβεβαιότητες (συνέχεια)

5.9 Κίνδυνοι που σχετίζονται με τη κλιματική αλλαγή και το περιβάλλον (συνέχεια)

Η επιτάχυνση της κλιματικής αλλαγής μπορεί να φέρει τυχόν επιπτώσεις από τους φυσικούς κινδύνους νωρίτερα από το αναμενόμενο τόσο στο Συγκρότημα όσο και στην ευρύτερη οικονομία ενώ υπάρχει αβεβαιότητα για την κλίμακα και στο χρονοδιάγραμμα των τεχνολογικών, εμπορικών και εποπτικών αλλαγών που σχετίζονται με τη μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα.

Το Συγκρότημα έχει θέσει στόχους που θέτουν διαφανείς φιλοδοξίες όσο αφορά την στρατηγική του για το κλίμα και την απαλλαγή από το διοξειδίο του άνθρακα τόσο στις δικές του δραστηριότητες αλλά και στο χαρτοφυλάκιο του, με στόχο την επίτευξη της μετάβασης σε μια καθαρή μηδενική οικονομία (Net Zero) έως το 2050. Η Στρατηγική για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και θέματα Διακυβέρνησης και το σχέδιο δράσης έχουν καταρτιστεί έτσι ώστε να ενισχύσουν την επίτευξη των φιλοδοξιών του Συγκροτήματος και των απαιτήσεων της ΕΚΤ.

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει επίσης την αυξανόμενη σημασία των περιβαλλοντικών / σχετιζόμενων με τη φύση κινδύνων, οι οποίοι, σύμφωνα με τη Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με τη Φύση (Task Force for Nature-related Financial Disclosures), ορίζονται ως εκείνες οι πιθανές απειλές που τίθενται σε έναν οργανισμό και προκύπτουν από τις εξαρτήσεις και τις επιπτώσεις του ίδιου του οργανισμού και της ευρύτερης κοινωνίας στη φύση. Αυτοί οι κίνδυνοι μπορεί να είναι φυσικοί κίνδυνοι ή κίνδυνοι μετάβασης:

- **Οι φυσικοί κίνδυνοι** προκύπτουν όταν τα φυσικά συστήματα τίθενται σε κίνδυνο, λόγω των επιπτώσεων του κλίματος.
- **Οι κίνδυνοι μετάβασης** προκύπτουν από τη μη ευθυγράμμιση της στρατηγικής και της διοίκησης μιας εταιρείας ή επενδυτή με το μεταβαλλόμενο ρυθμιστικό τοπίο και τοπίο πολιτικών.

Εξειδικευμένες ομάδες τόσο στο Τμήμα Διαχείρισης κινδύνων όσο και στο τμήμα Επενδυτικών Σχέσεων και Δράσης για Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και θέματα Διακυβέρνησης, καθώς και άλλα τμήματα σε όλο το Συγκρότημα, έχουν κινητοποιηθεί και ασχολούνται με διάφορα έργα, όπως τη μέτρηση των ιδίων και των χρηματοδοτούμενων εκπομπών άνθρακα, την ενσωμάτωση των κινδύνων που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον στο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων και την ενίσχυση της προσφοράς πράσινων προϊόντων.

Περισσότερες πληροφορίες για τους κινδύνους που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον και την διαχείριση τους παρέχονται στις Γνωστοποιήσεις των Περιβαλλοντικών, Κοινωνικών και θεμάτων Διακυβέρνησης του 2023 στο Μέρος Α 'Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα' ('Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD)') που είναι μέρος της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης του Συγκροτήματος για το έτος 2023.

6. Διαχείριση κεφαλαίου

Ο κύριος στόχος της διαχείρισης κεφαλαίου του Συγκροτήματος είναι η διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις σχετικές εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις και η διατήρηση υγιών δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας για την κάλυψη των επιχειρηματικών κινδύνων, την υποστήριξη της στρατηγικής του Συγκροτήματος και τη μεγιστοποίηση της αξίας για τους μετόχους.

Οι κανονισμοί κεφαλαιακής επάρκειας σε ισχύ εφαρμόστηκαν μέσω του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και της Οδηγίας Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD), τα οποία τέθηκαν σε ισχύ την 1 Ιανουαρίου 2014 με κάποιες διατάξεις να εφαρμόζονται σταδιακά. Ο Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και η Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD) ενσωμάτωσαν τα νέα πρότυπα της Βασιλείας III, αναφορικά με τα κεφάλαια, τη ρευστότητα και τη μόχλευση, στο νομοθετικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Ο Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) καθορίζει τις εποπτικές απαιτήσεις για τήρηση κεφαλαίων, ρευστότητας και μόχλευσης για πιστωτικά ιδρύματα και είναι άμεσα εφαρμόσιμος σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Η Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD) ρυθμίζει την πρόσβαση σε δραστηριότητες για λήψη καταθέσεων και θέματα εσωτερικής διακυβέρνησης συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών, της σύνθεσης του διοικητικού συμβουλίου και της διαφάνειας. Σε αντίθεση με τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), τα κράτη μέλη ήταν υποχρεωμένα να ενσωματώσουν την Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD) στη νομοθεσία τους, δίνοντας με αυτό τον τρόπο τη δυνατότητα στην εποπτική αρχή του κάθε κράτους να επιβάλλει πρόσθετες απαιτήσεις για κεφαλαιακά αποθέματα.

6. Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Στις 27 Ιουνίου 2019, τέθηκαν σε εφαρμογή οι αναθεωρημένοι κανονισμοί για το κεφάλαιο και τη ρευστότητα (ο Κανονισμός (ΕΕ) 2019/876 (Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων ΙΙ (CRR ΙΙ) και η Οδηγία (ΕΕ) 2019/878 (Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων V (CRD V)). Επειδή πρόκειται για τροποποιητικό κανονισμό, ισχύουν οι υφιστάμενες διατάξεις του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), εκτός εάν έχουν τροποποιηθεί από τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων ΙΙ (CRR ΙΙ). Συγκεκριμένες διατάξεις τέθηκαν άμεσα σε εφαρμογή (κυρίως σε σχέση με την Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL)), αλλά οι περισσότερες αλλαγές τέθηκαν σε εφαρμογή από τον Ιούνιο 2021. Οι βασικές αλλαγές που εισήχθησαν, περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων, αλλαγές στα κριτήρια καταλληλότητας για τα Κεφάλαια Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1), τα Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (AT1), και τα Κεφάλαια Κατηγορίας 2 (T2), εισαγωγή απαιτήσεων για την Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) και τη δεσμευτική απαίτηση για τον Δείκτη Μόχλευσης (όπως ορίζεται στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR)) και τον Δείκτη Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ).

Οι τροποποιήσεις που τέθηκαν σε εφαρμογή στις 28 Ιουνίου 2021 είναι επιπρόσθετες αυτών που τέθηκαν σε ισχύ τον Ιούνιο 2020 μέσω του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/873, ο οποίος, μεταξύ άλλων, επέσπευσε την εφαρμογή ορισμένων τροποποιήσεων του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων ΙΙ (CRR ΙΙ) προς αντιμετώπιση της πανδημίας του COVID-19. Οι κυριότερες τροποποιήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/873 που επηρέασαν τους δείκτες κεφαλαίου του Συγκροτήματος σχετίζονται με την επίσπευση της εφαρμογής του νέου συντελεστή έκπτωσης για ΜΜΕ (χαμηλότερα σταθμισμένα ως προς τον κίνδυνο περιουσιακά στοιχεία (RWAs)), την επέκταση των μεταβατικών ρυθμίσεων του ΔΠΧΑ 9 και την εισαγωγή περαιτέρω μέτρων ελάφρυνσης της επίπτωσης στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) επιτρέποντας στα ιδρύματα να προσθέτουν στο Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) οποιαδήποτε αύξηση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που αναγνωρίστηκαν το 2020 και 2021 σχετικά με τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν είναι απομειωμένης πιστωτικής αξίας με τη σταδιακή μείωση της αναπροσαρμογής να αρχίζει από το 2022 (μείωση αναπροσαρμογής στο 25% το 2022, 50% το 2023 και 75% το 2024) και επισπεύδοντας την εφαρμογή των αλλαγών στην εποπτική μεταχείριση των άυλων περιουσιακών στοιχείων λογισμικού, όπως τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων ΙΙ (CRR ΙΙ) (τέθηκε σε ισχύ τον Δεκέμβριο 2020). Επιπρόσθετα, ο Κανονισμός (ΕΕ) 2020/873 εισήγαγε προσωρινή χαλάρωση σε σχέση με μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές σε ανοίγματα σε κεντρικές και τοπικές κυβερνήσεις ή σε τοπικές αρχές που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, και την οποία το Συγκρότημα επέλεξε να υιοθετήσει και εφάρμοσε από το τρίτο τρίμηνο του 2020. Η προσωρινή χαλάρωση ήταν σε ισχύ μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Τον Οκτώβριο του 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθέτησε νομοθετικές προτάσεις για περαιτέρω τροποποιήσεις στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), στην Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD) και στην Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD) (το 'Τραπεζικό Πακέτο 2021'). Μεταξύ άλλων, το Τραπεζικό Πακέτο 2021 θα εφαρμόσει ορισμένα μέρη της Βασιλείας ΙΙΙ που δεν έχουν ακόμη ενσωματωθεί στη νομοθεσία της ΕΕ. Το Τραπεζικό Πακέτο 2021 περιλαμβάνει:

- πρόταση για Κανονισμό (που συνήθως αναφέρεται ως 'Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων ΙΙΙ (CRR ΙΙΙ)') με σκοπό την τροποποίηση του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τις απαιτήσεις σχετικά με τον πιστωτικό κίνδυνο, τον κίνδυνο προσαρμογής της πιστωτικής αποτίμησης, το λειτουργικό κίνδυνο, τον κίνδυνο αγοράς και το 'output floor',
- πρόταση για Οδηγία (που συνήθως αναφέρεται ως 'Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων VI (CRD VI)') με σκοπό την τροποποίηση της Οδηγίας Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD) όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τις απαιτήσεις σε σχέση με τις εποπτικές εξουσίες, τις κυρώσεις, τα υποκαταστήματα τρίτων χωρών και τους περιβαλλοντικούς, κοινωνικούς και σχετικούς με τη διακυβέρνηση κινδύνους (ESG), και
- πρόταση για Κανονισμό για τροποποίηση του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και της Οδηγίας για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD) όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τις απαιτήσεις σε σχέση με τον προληπτικό εποπτικό χειρισμό των παγκόσμια συστημικά σημαντικών ιδρυμάτων (G-SII) με στρατηγική έναρξης διαδικασίας εξυγίανσης από πολλαπλά σημεία εισόδου και τη μεθοδολογία για την έμμεση συμμετοχή σε επιλέξιμα μέσα για ικανοποίηση της Ελάχιστης Απαίτησης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL).

6. Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Το Τραπεζικό Πακέτο 2021 υπόκειται σε τροποποίηση κατά τη διάρκεια των νομοθετικών διαδικασιών της ΕΕ. Επιπρόσθετα, στην περίπτωση των προτεινόμενων τροποποιήσεων της Οδηγίας Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD) και της Οδηγίας για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD), οι όροι και η ισχύ τους θα εξαρτηθούν, εν μέρει, από τον τρόπο ενσωμάτωσής τους στη νομοθεσία κάθε κράτους μέλους.

Η πρόταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τις τροποποιήσεις στον Κανονισμό Κεφαλαιακών απαιτήσεων (CRR) και στην Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD) δημοσιεύτηκε στις 8 Νοεμβρίου 2022. Το Φεβρουάριο του 2023, η Επιτροπή Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής (ECON) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ψήφισε υπέρ της έγκρισης των προτεινόμενων τροπολογιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην πρόταση της Επιτροπής. Τον Ιούνιο 2023, διαπραγματευτές από την προεδρία του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατέληξαν σε προσωρινή συμφωνία σχετικά με τροποποιήσεις στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και στην Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD) οι οποίες εγκρίθηκαν από τα προπαρασκευαστικά όργανα του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου τον Δεκέμβριο του 2023. Με τις αποφάσεις που λήφθηκαν από τα προπαρασκευαστικά όργανα του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τα νομικά κείμενα έχουν πλέον δημοσιευθεί στις ιστοσελίδες του Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου. Αν και ακόμη υπόκεινται σε νομική αναθεώρηση καθώς και σε τελική ψήφιση στην Ολομέλεια, δεν αναμένονται ουσιαστικές αλλαγές σε αυτά μέχρι την έγκρισή τους από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κατά το δεύτερο τρίμηνο 2024. Αναμένεται ότι αυτές οι πρόνοιες θα τεθούν σε ισχύ την 1 Ιανουαρίου 2025 και ορισμένα μέτρα αναμένεται να υπόκεινται σε μεταβατικές ρυθμίσεις ή να εφαρμοστούν σταδιακά.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) του Συγκροτήματος ως αναφέρεται για εποπτικούς σκοπούς ανέρχεται σε 17.4% και ο δείκτης Συνολικών Κεφαλαίων για εποπτικούς σκοπούς ανέρχεται σε 22.4% με μεταβατικές διατάξεις. Οι δείκτες κεφαλαίου περιλαμβάνουν κέρδη για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και αφαίρεση για τη διανομή από τα κέρδη του 2023 ως περιγράφεται στην Ενότητα 'Διανομές' της Έκθεσης Συμβούλων που περιλαμβάνεται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση. Η προσαρμοσμένη επαναλαμβανόμενη κερδοφορία του Συγκροτήματος μετά τη φορολογία ορίζεται ως τα κέρδη του Συγκροτήματος μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) και αφού ληφθούν υπόψη διανομές για λοιπούς συμμετοχικούς τίτλους όπως το κουπόνι για τα Χρεόγραφα Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1.

Ελάχιστες Εποπτικές Κεφαλαιακές Απαιτήσεις Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1)	2023	2022
Πυλώνας I – Απαιτήσεις Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1)	4.50%	4.50%
Πυλώνας II – Απαιτήσεις Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1)	1.73%	1.83%
Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB)*	2.50%	2.50%
Απόθεμα Ασφαλείας Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) **	1.50%	1.25%
Αντικυκλικό Κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB)	0.48%	0.02%
Ελάχιστες Κεφαλαιακές Απαιτήσεις Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1)	10.72%	10.10%

* Σε πλήρη εφαρμογή από την 1 Ιανουαρίου 2019

** Αναμενόμενη αύξηση 0.375% ανά έτος, έως ότου εφαρμοστεί πλήρως την 1 Ιανουαρίου 2025 σε 2.25%.

Ελάχιστες Εποπτικές Απαιτήσεις Συνολικών Ιδίων Κεφαλαίων	2023	2022
Πυλώνας I – Απαιτήσεις Συνολικών Ιδίων Κεφαλαίων	8.00%	8.00%
Πυλώνας II – Απαιτήσεις Συνολικών Ιδίων Κεφαλαίων	3.08%	3.26%
Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB)*	2.50%	2.50%
Απόθεμα Ασφαλείας Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) **	1.50%	1.25%
Αντικυκλικό Κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB)	0.48%	0.02%
	15.56%	15.03%

* Σε πλήρη εφαρμογή από την 1 Ιανουαρίου 2019

** Αναμενόμενη αύξηση 0.375% ανά έτος, έως ότου εφαρμοστεί πλήρως την 1 Ιανουαρίου 2025 σε 2.25%.

6. Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Η ελάχιστη απαίτηση του Πυλώνα I για τον Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας που ανέρχεται στο 8.00%, δύναται να επιτευχθεί, επιπρόσθετα από τον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ύψους 4.50%, μέχρι 1.50% με Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (AT1) και μέχρι 2.00% με Κεφάλαια Κατηγορίας 2 (T2).

Το Συγκρότημα υπόκειται επίσης σε κεφαλαιακές απαιτήσεις για ρίσκα που δεν καλύπτονται από τις απαιτήσεις του Πυλώνα I (συμπληρωματικές απαιτήσεις Πυλώνα II). Το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο επιτρέπει τη χρήση Πρόσθετων Κεφαλαίων Κατηγορίας 1 (AT1) και Κεφαλαίων Κατηγορίας 2 (T2) για κάλυψη μέρους των εν λόγω απαιτήσεων του Πυλώνα II (P2R) και δεν απαιτεί αποκλειστικά τη χρήση Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1).

Η κεφαλαιακή θέση του Συγκροτήματος και της BOC PCL στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ξεπερνά τόσο τις κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα I όσο και τις συμπληρωματικές απαιτήσεις του Πυλώνα II (P2R). Σημειώνεται, ωστόσο, ότι οι συμπληρωματικές κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον Πυλώνα II (P2R) γίνονται σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή και συνεπώς υπόκεινται σε αλλαγές με την πάροδο του χρόνου.

Στα πλαίσια της ετήσιας ΔΕΕΑ που πραγματοποιήθηκε από την ΕΚΤ το 2022, και με βάση την τελική απόφαση ΔΕΕΑ για το 2022 που λήφθηκε τον Δεκέμβριο 2022 και τέθηκε σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2023, η απαίτηση του Πυλώνα II (P2R) αναθεωρήθηκε σε 3.08%, σε σύγκριση με το επίπεδο του 3.26% που ίσχυε προηγουμένως. Η αναθεωρημένη απαίτηση του Πυλώνα II (P2R) περιλάμβανε αναθεωρημένη επιπρόσθετη απαίτηση Πυλώνα II ύψους 0.33%, σε σύγκριση με το επίπεδο του 0.26% που ίσχυε προηγουμένως και που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των προσδοκιών της ΕΚΤ για προληπτικές προβλέψεις. Μη λαμβάνοντας υπόψη την εν λόγω επιπρόσθετη απαίτηση του Πυλώνα II (P2R) που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των προσδοκιών της ΕΚΤ για προληπτικές προβλέψεις, η απαίτηση του Πυλώνα II (P2R) μειώθηκε από 3.00% σε 2.75%. Η ΕΚΤ διατήρησε επίσης στο ίδιο επίπεδο τη μη δημόσια καθοδήγηση για πρόσθετα αποθέματα Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) Πυλώνα II (P2G).

Από τις 30 Σεπτεμβρίου 2023, το ποσό που αντιστοιχεί στην προαναφερθείσα επιπρόσθετη απαίτηση Πυλώνα II ύψους 0.33% και που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των προσδοκιών της ΕΚΤ για προληπτικές προβλέψεις αφαιρείται από το Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) και επομένως η απαίτηση του Πυλώνα II (P2R) μειώθηκε σε 2.75% από την 1 Ιανουαρίου 2024. Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, η επίδραση της αφαίρεσης από το κεφάλαιο αντιστοιχεί σε 32 μονάδες βάσης.

Η ΚΤΚ με βάση τις διατάξεις του Μακροπροληπτικής Εποπτείας των Ιδρυμάτων Νόμου του 2015, καθορίζει σε τριμηνιαία βάση το ύψος του ποσοστού του Αντικυκλικού Κεφαλαιακού Αποθέματος Ασφαλείας (CcyB), όπως προκύπτει από τη μεθοδολογία που αναφέρεται στον νόμο. Το Αντικυκλικό Κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB) του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2023 έχει υπολογιστεί σε 0.48%.

Στις 30 Νοεμβρίου 2022, η ΚΤΚ, στα πλαίσια της αναθεωρημένης μεθοδολογίας που περιγράφεται στη μακροπροληπτική πολιτική της, αποφάσισε να αυξήσει το ποσοστό του Αντικυκλικού Κεφαλαιακού Αποθέματος Ασφαλείας (CcyB) από 0.00% σε 0.50% του συνολικού ποσού για σταθμισμένα σε κίνδυνο ανοίγματα στην Κύπρο του κάθε αδειοδοτημένου πιστωτικού ιδρύματος που έχει συσταθεί στην Κύπρο. Το νέο ποσοστό 0.50% τέθηκε σε ισχύ από τις 30 Νοεμβρίου 2023. Επιπλέον, στις 2 Ιουνίου 2023, η ΚΤΚ ανακοίνωσε την απόφασή της να αυξήσει το ποσοστό του Αντικυκλικού Κεφαλαιακού Αποθέματος Ασφαλείας (CcyB) στο 1.00% του συνολικού ποσού για σταθμισμένα σε κίνδυνο ανοίγματα στην Κύπρο του κάθε αδειοδοτημένου πιστωτικού ιδρύματος που έχει συσταθεί στην Κύπρο. Η εν λόγω αύξηση του Αντικυκλικού Κεφαλαιακού Αποθέματος Ασφαλείας (CcyB) θα τεθεί σε ισχύ από τις 2 Ιουνίου 2024. Με βάση τα παραπάνω, το ποσοστό του Αντικυκλικού Κεφαλαιακού Αποθέματος Ασφαλείας (CcyB) για το Συγκρότημα αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω.

6. Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Σύμφωνα με τις διατάξεις του πιο πάνω νόμου, η ΚΤΚ είναι επίσης η αρμόδια αρχή για τον προσδιορισμό των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) και τον καθορισμό του Αποθέματος Ασφαλείας O-SII γι' αυτές τις συστημικά σημαντικές τράπεζες. Η BOC PCL έχει προσδιοριστεί ως O-SII και από τον Νοέμβριο 2021 το ποσοστό του Αποθέματος Ασφαλείας O-SII είχε καθοριστεί στο 1.50%. Το Απόθεμα Ασφαλείας O-SII τέθηκε σε εφαρμογή σταδιακά από την 1 Ιανουαρίου 2019, αρχικά στο 0.50%. Το ποσοστό του Αποθέματος Ασφαλείας O-SII κατά την 31 Δεκεμβρίου 2022 ανερχόταν σε 1.25% και εφαρμόστηκε πλήρως την 1 Ιανουαρίου 2023, και κατά την 31 Δεκεμβρίου 2023 ανέρχεται στο 1.50%. Τον Οκτώβριο 2023, η ΚΤΚ ολοκλήρωσε τη διαδικασία επαναξιολόγησης του καθορισμού των πιστωτικών ιδρυμάτων που πληρούν τον ορισμό των Άλλων Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) καθώς και του Αποθέματος Ασφαλείας O-SII που πρέπει να πληρούν. Το ποσοστό Αποθέματος Ασφαλείας O-SII του Συγκροτήματος αναθεωρήθηκε σε 2.25% (από 1.50%) με σταδιακή εφαρμογή κατά 37.5 μονάδες βάσης σε 1.875% την 1 Ιανουαρίου 2024 και κατά επιπλέον 37.5 μονάδες βάσης σε 2.25% την 1 Ιανουαρίου 2025.

Η απαίτηση για ελάχιστο δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) του Συγκροτήματος με μεταβατικές διατάξεις κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2023 καθορίστηκε σε 10.72%, και αποτελείται από απαιτήσεις του Πυλώνα I ύψους 4.50%, απαιτήσεις του Πυλώνα II (P2R) ύψους 1.73%, Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.50%, Απόθεμα Ασφαλείας O-SII ύψους 1.50% (με πλήρη εφαρμογή την 1 Ιανουαρίου 2025 σε 2.25% όπως αναφέρεται πιο πάνω) και Αντικυκλικό Κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB) ύψους 0.48%. Η απαίτηση για ελάχιστο Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας του Συγκροτήματος με μεταβατικές διατάξεις καθορίστηκε σε 15.56%, και αποτελείται από απαιτήσεις του Πυλώνα I ύψους 8.00%, εκ των οποίων 1.50% μπορεί να είναι υπό μορφή Πρόσθετων Κεφαλαίων Κατηγορίας 1 (AT1) και μέχρι 2.00% υπό μορφή Κεφαλαίου Κατηγορίας 2 (T2), απαιτήσεις του Πυλώνα II (P2R) ύψους 3.08%, Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.50%, Απόθεμα Ασφαλείας O-SII ύψους 1.50% και Αντικυκλικό Κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB) ύψους περίπου 0.48%.

Το Συγκρότημα υπόκειται στην απαίτηση του Πυλώνα I για δείκτη Μόχλευσης 3%.

Οι πιο πάνω ελάχιστοι δείκτες ισχύουν τόσο για την BOC PCL όσο και για το Συγκρότημα.

Σε συνέχεια της ετήσιας ΔΕΕΑ που πραγματοποιήθηκε από την ΕΚΤ το 2023, και με βάση την τελική απόφαση ΔΕΕΑ για το 2023 που λήφθηκε τον Νοέμβριο 2023 και τέθηκε σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2024, οι απαιτήσεις για ελάχιστο δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις και για Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας με μεταβατικές διατάξεις του Συγκροτήματος μειώθηκαν, μη λαμβάνοντας υπόψη την αναμενόμενη σταδιακή εφαρμογή του Αποθέματος Ασφαλείας O-SII και την αύξηση του Αντικυκλικού Κεφαλαιακού Αποθέματος Ασφαλείας (CcyB) που αναφέρεται πιο πάνω, αντικατοπτρίζοντας την κατάργηση της επιπρόσθετης απαίτησης Πυλώνα II που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των προσδοκιών της ΕΚΤ για προληπτικές προβλέψεις, κατόπιν την απόφασης του Συγκροτήματος να αφαιρεί το ποσό αυτό απευθείας από τα ίδια κεφάλαια. Την 1 Ιανουαρίου 2024 η απαίτηση για ελάχιστο δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) με μεταβατικές διατάξεις του Συγκροτήματος καθορίστηκε σε περίπου 10.91%, και να αποτελείται από απαιτήσεις του Πυλώνα I ύψους 4.50%, απαιτήσεις του Πυλώνα II (P2R) ύψους 1.55%, Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.50%, Απόθεμα Ασφαλείας O-SII ύψους 1.875% και Αντικυκλικό Κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB) ύψους περίπου 0.48%. Την 1 Ιανουαρίου 2024, η απαίτηση για ελάχιστο Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας του Συγκροτήματος με μεταβατικές διατάξεις καθορίστηκε σε περίπου 15.61%, και να αποτελείται από απαιτήσεις του Πυλώνα I ύψους 8.00%, εκ των οποίων 1.50% μπορεί να είναι υπό μορφή Πρόσθετων Κεφαλαίων Κατηγορίας 1 (AT1) και μέχρι 2.00% υπό μορφή Κεφαλαίου Κατηγορίας 2 (T2), απαιτήσεις του Πυλώνα II (P2R) ύψους 2.75%, Απόθεμα Ασφαλείας Διατήρησης Κεφαλαίου (CCB) ύψους 2.50%, Απόθεμα Ασφαλείας O-SII ύψους 1.875% και Αντικυκλικό Κεφαλαιακό Απόθεμα Ασφαλείας (CcyB) ύψους περίπου 0.48%. Η ΕΚΤ έχει επίσης παράσχει αναθεωρημένο χαμηλότερο ποσοστό μη δημόσιας καθοδήγησης για πρόσθετα αποθέματα Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) Πυλώνα II (P2G). Από τις 2 Ιουνίου 2024, οι απαιτήσεις για ελάχιστο δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) και για ελάχιστο Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας αναμένεται να αυξηθούν κατά περίπου 0.50% ως αποτέλεσμα την αύξησης του Αντικυκλικού Κεφαλαιακού Αποθέματος Ασφαλείας (CcyB) ως περιγράφεται πιο πάνω.

6. Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Με βάση τις τελικές κατευθυντήριες γραμμές της EAT για τη ΔΕΕΑ και των εποπτικών ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων και τη μεθοδολογία της ΔΕΕΑ 2018 του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (SSM), τα ίδια κεφάλαια που κατέχονται για τις κατευθυντήριες γραμμές του Πυλώνα ΙΙ (P2G) δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ικανοποίηση οποιονδήποτε άλλων κεφαλαιακών απαιτήσεων (απαιτήσεις του Πυλώνα Ι, απαιτήσεις του Πυλώνα ΙΙ (P2R) ή Συνδυασμένη Απαιτηση Αποθέματος Ασφαλείας (CBR)), και ως εκ τούτου δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν δύο φορές.

Η κεφαλαιακή θέση του Συγκροτήματος και της BOC PCL κατά την ημερομηνία αναφοράς (μετά την εφαρμογή των μεταβατικών διατάξεων) παρουσιάζεται πιο κάτω:

Εποπτικά κεφάλαια	Συγκρότημα		BOC PCL	
	31 Δεκεμβρίου 2023 ¹	31 Δεκεμβρίου 2022 ² (αναπροσαρμοσμένα)	31 Δεκεμβρίου 2023 ¹	31 Δεκεμβρίου 2022 ² (αναπροσαρμοσμένα)
	€000	€000	€000	€000
Κεφάλαια Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ³	1,798,015	1,540,292	1,766,707	1,509,056
Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (AT1)	220,000	220,000	220,000	220,000
Κεφάλαια Κατηγορίας 2 (T2)	300,000	300,000	300,000	300,000
Μεταβατικά Συνολικά Ίδια Κεφάλαια	2,318,015	2,060,292	2,286,707	2,029,056
Σταθμισμένα ως προς τον κίνδυνο περιουσιακά στοιχεία – πιστωτικός κίνδυνος ⁴	9,013,267	9,103,330	9,005,552	9,150,831
Σταθμισμένα ως προς τον κίνδυνο περιουσιακά στοιχεία – κίνδυνος αγοράς	-	-	-	-
Σταθμισμένα ως προς τον κίνδυνο περιουσιακά στοιχεία – λειτουργικός κίνδυνος	1,327,871	1,010,885	1,292,350	997,720
Σύνολο σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο περιουσιακών στοιχείων	10,341,138	10,114,215	10,297,902	10,148,551
Με μεταβατικές διατάξεις	%	%	%	%
Δείκτης Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1)	17.4	15.2	17.2	14.9
Δείκτης Συνολικών Ιδίων Κεφαλαίων	22.4	20.4	22.2	20.0
Δείκτης Μόχλευσης	7.6	7.0	7.5	6.9

¹. Περιλαμβάνει κέρδη για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και αφαίρεση ποσού για διανομή από τα κέρδη του 2023 ύψους €137 εκατ., μετά από έγκριση που λήφθηκε από την ΕΚΤ τον Μάρτιο 2024 και σχετική σύσταση του Διοικητικού Συμβουλίου προς τους μετόχους για τελικό μέρισμα σε μετρητά ύψους €112 εκατ. και κατ' αρχήν έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο για να προβεί σε επαναγορά συνήθων μετοχών της Εταιρίας έναντι συνολικού τιμήματος έως και €25 εκατ. και σύμφωνα με τους όρους της έγκρισης της ΕΚΤ, ως γνωστοποιούνται στην Ενότητα 'Διανομές' στην Έκθεση Συμβούλων. Ομοίως, στην BOC PCL περιλαμβάνονται κέρδη για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και αφαίρεση για διανομή από τα κέρδη του 2023 μετά την έγκριση που έλαβε από την ΕΚΤ τον Μάρτιο 2024 και τη σχετική σύσταση του Διοικητικού Συμβουλίου προς τους μετόχους για τελικό μέρισμα σε μετρητά ύψους €137 εκατ..

². Οι δείκτες κεφαλαίου στις 31 Δεκεμβρίου 2022 όπως παρουσιάζονταν προηγουμένως στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2022 και στις Γνωστοποιήσεις του Πυλώνα ΙΙΙ για το έτος 2022, αναπροσαρμόστηκαν σε συνέχεια της έγκρισης της ΕΚΤ για πληρωμή μερίσματος τον Απρίλιο 2023 και της πρότασης του Διοικητικού Συμβουλίου προς τους μετόχους για έγκριση στην Ετήσια Γενική Συνέλευση που πραγματοποιήθηκε στις 26 Μαΐου 2023 για πληρωμή τελικού μερίσματος από τα κέρδη του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, συνολικής διανομής ύψους €22,310 χιλ..

³. Τα Κεφάλαια Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) περιλαμβάνουν αφαιρέσεις λόγω κανονιστικών διατάξεων, που αποτελούνται, μεταξύ άλλων, από άυλα περιουσιακά στοιχεία ύψους €24,337 χιλ. για το Συγκρότημα και €16,861 χιλ. για την BOC PLC στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (31 Δεκεμβρίου 2022: €30,421 χιλ. για το Συγκρότημα και €25,445 χιλ. για την BOC PCL). Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, ποσό ύψους €15,337 χιλ. για το Συγκρότημα και €12,643 χιλ. για την BOC PCL, που αφορά άυλα περιουσιακά στοιχεία, θεωρείται ότι αποτιμάται κατά συνετό τρόπο για σκοπούς του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και δεν αφαιρείται από τα Κεφάλαια Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) (31 Δεκεμβρίου 2022: €12,934 χιλ. τόσο για το Συγκρότημα όσο και για την BOC PCL).

⁴. Περιλαμβάνει τις προσαρμογές πιστωτικής αποτίμησης (CVA).

6. Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Οι δείκτες κεφαλαίου του Συγκροτήματος και της BOC PCL κατά την ημερομηνία αναφοράς χωρίς μεταβατικές διατάξεις παρουσιάζονται πιο κάτω:

	Συγκρότημα		BOC PCL	
	31 Δεκεμβρίου 2023 ^{1,2}	31 Δεκεμβρίου 2022 ^{3,4} (αναπροσαρ- μοσμένα)	31 Δεκεμβρίου 2023 ^{1,2}	31 Δεκεμβρίου 2022 ^{3,4} (αναπροσαρ- μοσμένα)
Χωρίς μεταβατικές διατάξεις	%	%	%	%
Δείκτης Κεφαλαίων Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1)	17.3	14.5	17.1	14.1
Δείκτης Συνολικών Ιδίων Κεφαλαίων	22.4	19.6	22.2	19.3
Δείκτης Μόχλευσης	7.6	6.7	7.5	6.5

¹. Περιλαμβάνει κέρδη για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και αφαίρεση για διανομή από τα κέρδη του 2023 ύψους €137 εκατ., μετά από έγκριση που λήφθηκε από την ΕΚΤ τον Μάρτιο 2024 και σχετική σύσταση του Διοικητικού Συμβουλίου προς τους μετόχους για τελικό μέρισμα σε μετρητά ύψους €112 εκατ. και κατ' αρχήν έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο για να προβεί σε επαναγορά συνήθων μετοχών της Εταιρίας έναντι συνολικού τιμήματος έως και €25 εκατ. και σύμφωνα με τους όρους της έγκρισης της ΕΚΤ, ως γνωστοποιούνται στην Ενότητα 'Διανομές' στην Έκθεση Συμβούλων. Ομοίως, στην BOC PCL περιλαμβάνονται κέρδη για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 μετά από αφαίρεση ποσού για τη διανομή από τα κέρδη του 2023 μετά την έγκριση που έλαβε από την ΕΚΤ τον Μάρτιο 2024 και τη σχετική σύσταση του Διοικητικού Συμβουλίου προς τους μετόχους για τελικό μέρισμα σε μετρητά ύψους €137 εκατ..

². Χωρίς τις ισχύουσες μεταβατικές διατάξεις για ΔΠΧΑ 9.

³. Χωρίς τις ισχύουσες μεταβατικές διατάξεις για ΔΠΧΑ 9 και χωρίς εφαρμογή του προσωρινού χειρισμού ορισμένων μέσων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων σύμφωνα με το Άρθρο 468 του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR).

⁴. Οι δείκτες κεφαλαίου στις 31 Δεκεμβρίου 2022 όπως παρουσιάζονταν προηγουμένως στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2022 και στις Γνωστοποιήσεις του Πυλώνα III για το έτος 2022, αναπροσαρμόστηκαν σε συνέχεια έγκρισης της ΕΚΤ για πληρωμή μερίσματος τον Απρίλιο 2023 και πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου προς τους μετόχους για έγκριση στην Ετήσια Γενική Συνέλευση που πραγματοποιήθηκε στις 26 Μαΐου 2023, για πληρωμή τελικού μερίσματος από τα κέρδη του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, συνολικής διανομής ύψους €22,310 χιλ..

Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) επηρεάστηκε θετικά από τα έσοδα πριν τις προβλέψεις και από το μέρισμα €50 εκατ. που διανεμήθηκε στην BOC PCL τον Φεβρουάριο 2023 από τη θυγατρική ασφαλιστική εταιρεία του κλάδου ζωής και αρνητικά κυρίως από την σταδιακή εφαρμογή των μεταβατικών διατάξεων για το ΔΠΧΑ 9 και άλλων μεταβατικών διατάξεων την 1 Ιανουαρίου 2023, τις προβλέψεις και απομειώσεις, την πληρωμή κουπονιού στους κατόχους Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1, το κόστος αναχρηματοδότησης των Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1, την αφαίρεση από το κεφάλαιο ύψους 0.33% σε σχέση με τις προσδοκίες της ΕΚΤ για προληπτικές προβλέψεις ΜΕΔ, άλλες μεταβολές και την αύξηση των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο περιουσιακών στοιχείων. Ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) επηρεάστηκε επίσης από τις αφαιρέσεις για τη διανομή από τα κέρδη του 2023 και τις επιβαρύνσεις σύμφωνα με το ισχύον πλαίσιο ως αναφέρεται πιο πάνω. Ως αποτέλεσμα, ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) (με μεταβατικές διατάξεις) αυξήθηκε κατά περίπου 220 μονάδες βάσης κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, ενώ χωρίς μεταβατικές διατάξεις αυξήθηκε κατά περίπου 280 μονάδες βάσης.

6. Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Επιπρόσθετα, εποπτική επιβάρυνση σε σχέση με επιτόπια επιθεώρηση που αφορούσε την αξία των περιουσιακών στοιχείων που περιέχονται στην κυριότητα του Συγκροτήματος μέσω εκποιήσεων, αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια από τον Ιούνιο του 2021, η επίδραση της οποίας είναι 12 μονάδες βάσης στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) του Συγκροτήματος κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2023, μειωμένη σε σχέση με τις 26 μονάδες βάσης κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2022. Επιπλέον, το Συγκρότημα υπόκειται σε αυξημένες κεφαλαιακές απαιτήσεις σε σχέση με το χαρτοφυλάκιο ανακτηθέντων ακινήτων, οι οποίες ακολουθούν πρόνοια της ΔΕΕΑ για τήρηση ενός ελάχιστου επίπεδου κεφαλαίου έναντι ακινήτων περιουσιακών στοιχείων που κατέχονται μακροπρόθεσμα. Το επίπεδο κεφαλαίου που τηρείται παραμένει δυναμικό και μεταβάλλεται σε σχέση με τα ακίνητα εντός του πεδίου εφαρμογής που διαχειρίζεται η Διεύθυνση Διαχείρισης Ακινήτων (ΔΔΑ) του Συγκροτήματος τα οποία παραμένουν στον ισολογισμό του Συγκροτήματος και την αξία των εν λόγω ακινήτων. Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, η επίδραση της απαίτησης αυτής ανέρχεται σε 24 μονάδες βάσης στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) του Συγκροτήματος. Οι προαναφερόμενες απαιτήσεις περιλαμβάνονται στα κεφαλαιακά πλάνα του Συγκροτήματος και αντικατοπτρίζονται στις κεφαλαιακές προβλέψεις.

Τον Ιούνιο του 2023, η Εταιρία ολοκλήρωσε επιτυχώς την έκδοση και την τιμολόγηση Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 σταθερού επιτοκίου ύψους €220 εκατ. (τα 'Νέα Χρεόγραφα Κεφαλαίου').

Τα έσοδα από την έκδοση των Νέων Χρεογράφων Κεφαλαίου έχουν χορηγηθεί υπό μορφή δανείου από την Εταιρία στην BOC PCL για γενικούς εταιρικούς σκοπούς. Το δάνειο πληροί τις προϋποθέσεις ως Πρόσθετο Κεφάλαιο Κατηγορίας 1 για την BOC PCL.

Ταυτόχρονα, η Εταιρία κάλεσε τους κατόχους των υφιστάμενων Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 σταθερού επιτοκίου ονομαστικής αξίας €220 εκατ., με ημερομηνία πρόωρης εξόφλησης το Δεκέμβριο του 2023 να προσφέρουν τα Χρεόγραφα Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 έκδοσης του 2018 (τα 'Υφιστάμενα Χρεόγραφα Κεφαλαίου') για αγορά από την Εταιρία με τιμή αγοράς ίση με 103 % της ονομαστικής αξίας τους.

Ως αποτέλεσμα της προσφοράς, €204 εκατ., ή περίπου το 93% της συνολικής ονομαστικής αξίας των Υφιστάμενων Χρεογράφων Κεφαλαίου αγοράστηκαν και ακυρώθηκαν από την Εταιρία, και Υφιστάμενα Χρεόγραφα Κεφαλαίου συνολικής ονομαστικής αξίας περίπου €16 εκατ. παρέμειναν σε ισχύ στις 30 Ιουνίου 2023. Τον Ιούλιο 2023, η Εταιρία αγόρασε και ακύρωσε επιπρόσθετο ποσό περίπου €7 εκατ. των Υφιστάμενων Χρεογράφων Κεφαλαίου, μειώνοντας περαιτέρω τη συνολική ονομαστική αξία των Υφιστάμενων Χρεογράφων Κεφαλαίου σε €8.25 εκατ.

Τον Νοέμβριο 2023, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε να ασκήσει το δικαίωμα της Εταιρίας να εξοφλήσει το υπόλοιπο της συνολικής ονομαστικής αξίας ύψους €8.25 εκατ. των Υφιστάμενων Χρεογράφων Κεφαλαίου που παρέμειναν σε ισχύ, στις 19 Δεκεμβρίου 2023.

Κεφαλαιακές Απαιτήσεις θυγατρικών εταιρειών

Οι θυγατρικές ασφαλιστικές εταιρείες του Συγκροτήματος, οι Γενικές Ασφάλειες Κύπρου Λτδ και η EuroLife Ltd, συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών, συμπεριλαμβανομένου του ελάχιστου περιθωρίου φερεγγυότητας. Η εποπτευόμενη Κυπριακή Επιχείρηση Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΚΕΠΕΥ) του Συγκροτήματος, ο Κυπριακός Οργανισμός Επενδύσεων και Αξιών Λτδ (CISCO), συμμορφώνεται με τους ελάχιστους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας. Το 2021 τέθηκε σε ισχύ το νέο καθεστώς προληπτικής εποπτείας για τις Εταιρείες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών ('ΕΠΕΥ') με την έναρξη ισχύος του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/2033 ('IFR') σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας των ΕΠΕΥ και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/2034 ('IFD') σχετικά με την προληπτική εποπτεία των ΕΠΕΥ. Με βάση το νέο καθεστώς η CISCO έχει ταξινομηθεί ως μη συστημική εταιρεία 'Κλάσης 2' και υπόκειται πλήρως στο νέο καθεστώς IFR/IFD. Τον Φεβρουάριο 2023, οι εργασίες της ρυθμιζόμενης εταιρείας διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος, BOC Asset Management Ltd, απορροφήθηκαν από την CISCO και η BOC Asset Management Ltd διαλύθηκε χωρίς εκκαθάριση. Η θυγατρική εταιρεία παροχής υπηρεσιών πληρωμών του Συγκροτήματος, η JCC Payment Systems Ltd, συμμορφώνεται με τις εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις.

6. Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Ελάχιστη Απαιτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL)

Από τον Ιανουάριο 2016, τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν την υποχρέωση να εφαρμόζουν τις διατάξεις της Οδηγίας για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD), η οποία απαιτεί από τα πιστωτικά ιδρύματα της ΕΕ και ορισμένες επιχειρήσεις επενδύσεων να τηρούν την Ελάχιστη Απαιτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL), με την επιφύλαξη των διατάξεων του Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1450. Στις 27 Ιουνίου 2019, ως μέρος του πακέτου μεταρρύθμισης για την ενδυνάμωση της ανθεκτικότητας και εξυγίανσης των Ευρωπαϊκών τραπεζών, τέθηκε σε εφαρμογή η Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων II (BRRD II), η οποία έπρεπε να ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία. Η Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων II (BRRD II) ενσωματώθηκε στην Κυπριακή νομοθεσία και τέθηκε σε εφαρμογή το Μάιο 2021. Επιπρόσθετα, ορισμένες από τις πρόνοιες της ελάχιστης απαίτησης ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) έχουν εισαχθεί στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II), ο οποίος τέθηκε επίσης σε εφαρμογή στις 27 Ιουνίου 2019 ως μέρος του πακέτου μεταρρύθμισης και τέθηκαν άμεσα σε ισχύ.

Τον Ιανουάριο 2024, η BOC PCL έλαβε τελική ειδοποίηση από το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (ΕΣΕ) σχετικά με την απόφαση της Ελάχιστης Απαιτήσης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) του 2024, με την οποία η τελική απαίτηση της Ελάχιστης Απαιτήσης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) ορίζεται πλέον στο 25.00% των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο περιουσιακών στοιχείων και στο 5.91% της έκθεσης του μέτρου συνολικού ανοίγματος του Δείκτη Μόχλευσης (LRE) (όπως ορίζεται στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR)) και πρέπει να έχει επιτευχθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024, ένα χρόνο νωρίτερα από την προηγούμενη απόφαση, λαμβάνοντας υπόψη την πρόοδο του Συγκροτήματος όλα αυτά τα χρόνια που έγινε ένας ισχυρός, καλά κεφαλαιοποιημένος οργανισμός με βιώσιμη κερδοφορία.

Επιπλέον, η δεσμευτική ενδιάμεση απαίτηση της 1 Ιανουαρίου 2022 που ορίστηκε στο 14.94% των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο περιουσιακών στοιχείων και στο 5.91% της έκθεσης του μέτρου συνολικού ανοίγματος του Δείκτη Μόχλευσης (LRE) πρέπει να συνεχίσει να τηρείται. Τα ίδια κεφάλαια που χρησιμοποιεί η BOC PCL για την κάλυψη του ποσού Συνδυασμένης Απαιτήσης Αποθέματος Ασφαλείας (CBR) δεν είναι επιλέξιμα για την ικανοποίηση της Ελάχιστης Απαιτήσης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) που εκφράζεται ως ποσοστό έναντι των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο περιουσιακών στοιχείων. Η BOC PCL πρέπει να συμμορφώνεται με την Ελάχιστη Απαιτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) σε ενοποιημένο επίπεδο, που περιλαμβάνει την BOC PCL και τις θυγατρικές της.

Τον Ιούλιο 2023, η BOC PCL προχώρησε με έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ύψους €350 εκατ. (το 'Ομόλογο'). Το Ομόλογο πληροί τα κριτήρια Ελάχιστης Απαιτήσης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) συνεισφέροντας έτσι στις απαιτήσεις Ελάχιστης Απαιτήσης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) της BOC PCL.

Ο δείκτης Ελάχιστης Απαιτήσης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2023, υπολογιζόμενος σύμφωνα με τα ισχύοντα κριτήρια επιλεξιμότητας του ΕΣΕ, και βασισμένος σε εσωτερικές εκτιμήσεις, ανερχόταν στο 25.5% των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο περιουσιακών στοιχείων (RWA) και στο 11.7% του μέτρου συνολικού ανοίγματος του Δείκτη Μόχλευσης (LRE) (με βάση τα Συνολικά Εποπτικά Κεφαλαία κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2023). Ο δείκτης Ελάχιστης Απαιτήσης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) που εκφράζεται ως ποσοστό των σταθμισμένων ως προς τον κίνδυνο περιουσιακών στοιχείων δεν περιλαμβάνει το κεφάλαιο που χρησιμοποιείται για την κάλυψη του ποσού Συνδυασμένης Απαιτήσης Αποθέματος Ασφαλείας (CBR), το οποίο ανερχόταν στο 4.48% στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (σε σύγκριση με 3.77% στις 31 Δεκεμβρίου 2022), αντανακλώντας την αύξηση κατά τις 30 Νοεμβρίου 2023 του ποσοστού του Αντικυκλικού Κεφαλαιακού Αποθέματος Ασφαλείας (CcyB) από 0.00% σε 0.50% του συνολικού ποσού για σταθμισμένα σε κίνδυνο ανοίγματα στην Κύπρο και το οποίο αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω σε 1% από τον Ιούνιο του 2024 όπως ανακοινώθηκε από την ΚΤΚ. Επιπρόσθετα, το ποσοστό της Συνδυασμένης Απαιτήσης Αποθέματος Ασφαλείας (CBR) αυξήθηκε από την 1 Ιανουαρίου 2024, λόγω αύξησης του ποσοστού Αποθέματος Ασφαλείας O-SII από 1.50% σε 1.875% και μετέπειτα σε 2.25% από την 1 Ιανουαρίου 2025.

Η BOC PCL συνεχίζει να αξιολογεί ευκαιρίες ώστε να βελτιστοποιήσει το ύψος της Ελάχιστης Απαιτήσης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων της (MREL).

**Περιβαλλοντικές, κοινωνικές και σχετικές με τη
διακυβέρνηση γνωστοποιήσεις**

2023

ΜΕΡΟΣ Α:

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD)

Η κλιματική αλλαγή αποτελεί πραγματικότητα, με ακραία καιρικά φαινόμενα να παρατηρούνται ολοένα και συχνότερα όπως για παράδειγμα οι φετινές άνευ προηγουμένου χιονοθύελλες και πυρκαγιές στην Ευρώπη. Η τάση αυτή θα έχει καταστροφικές συνέπειες για τον πλανήτη. Προκειμένου να ανατραπεί χρειάζονται δραστικές ενέργειες. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει δεσμευτεί να πετύχει καθαρό μηδενικό ισοζύγιο εκπομπών μέχρι το 2050 (με ενδιάμεσους στόχους το 2030) και τώρα η κάθε χώρα θα πρέπει να καθορίσει το δικό της βέλτιστο οδικό χάρτη για να πετύχει καθαρό μηδενικό ισοζύγιο.

Το παγκόσμιο ενδιαφέρον, το 2023, ήταν επικεντρωμένο σε θέματα σχετικά με το κλίμα και το περιβάλλον με διασκέψεις όπως τη Διάσκεψη των Μερών (COP) 28 για τη κλιματική αλλαγή, να διατηρούν τα θέματα αυτά στο επίκεντρο των δημόσιων και πολιτικών συζητήσεων. Τα αποτελέσματα της παγκόσμιας προσπάθειας για αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής με βάση τη συμφωνία του Παρισιού παρουσιάστηκαν για πρώτη φορά στο COP28. Έχοντας καταδείξει πως η πρόοδος σε όλους τους τομείς της κλιματικής δράσης είναι πολύ αργή, οι χώρες ανταποκρίθηκαν με αποφάσεις στο πως να επιταχύνουν τις δράσεις τους σε όλους τους τομείς μέχρι το 2030. Αυτό περιλαμβάνει έκκληση στις κυβερνήσεις να επιταχύνουν τη μετάβασή τους από ορυκτά καύσιμα σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας όπως αιολική και ηλιακή ενέργεια στις επόμενες δεσμεύσεις τους για το κλίμα.

Ως αναπόσπαστο μέρος του οράματός του να έχει ηγετική θέση στον χρηματοοικονομικό τομέα στην Κύπρο, το Συγκρότημα είναι αποφασισμένο να ηγηθεί της μετάβασης της Κύπρου σε ένα βιώσιμο μέλλον. Το Συγκρότημα σημειώνει συστηματική πρόοδο σε ότι αφορά την ευθυγράμμιση του με ένα βιώσιμο τραπεζικό μοντέλο και συνεχίζει να ενσωματώνει Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση θέματα ('ΠΚΔ') στις υποδομές, στρατηγικές και πολιτικές του. Η δέσμευση του Συγκροτήματος για ενσωμάτωση θεμάτων που αφορούν κλιματικούς κινδύνους στις σχετικές πτυχές της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, της διακυβέρνησης, της στρατηγικής, και της διαχείρισης κινδύνων υπογραμμίζει τη φιλοδοξία του Συγκροτήματος να πρωτοπορήσει σε θέματα διαχείρισης της κλιματικής αλλαγής στην Κύπρο. Αυτή είναι η δεύτερη έκθεση TCFD που εκδίδεται από την Εταιρεία, και παρουσιάζει τις τρέχουσες δράσεις και μελλοντικά σχέδια στον τομέα του κλίματος.

Εισηγήσεις TCFD		Σελίδες
<i>Διακυβέρνηση</i>	Εποπτεία Διοικητικού Συμβουλίου σχετικά με τους κινδύνους και τις ευκαιρίες που συνδέονται με το κλίμα	→ 105-108, 110-112, 154
	Ο ρόλος της Διεύθυνσης στην αξιολόγηση και διαχείριση των κινδύνων και των ευκαιριών που συνδέονται με το κλίμα	→ 109-110, 113-117
<i>Στρατηγική</i>	Κίνδυνοι και ευκαιρίες που συνδέονται με το κλίμα (σε βραχυπρόθεσμο, μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα)	→ 118-121, 134-152
	Επιδράσεις των κινδύνων και των ευκαιριών που συνδέονται με το κλίμα στην επιχειρηματική δραστηριότητα, τη στρατηγική και τον οικονομικό σχεδιασμό	→ 122-131
	Ανθεκτικότητα της στρατηγικής του οργανισμού, λαμβάνοντας υπόψη διάφορα σενάρια που συνδέονται με το κλίμα, συμπεριλαμβανομένου ενός σεναρίου με 2°C ή λιγότερο	→ 132-133, 157-158, 169-171
<i>Διαχείριση Κινδύνου</i>	Διαδικασίες για τον εντοπισμό και αξιολόγηση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα	→ 134-152
	Διαδικασίες για τη διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα	→ 153-162
	Ενσωμάτωση των διαδικασιών για τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα στη συνολική διαδικασία διαχείρισης κινδύνων	→ 153-162
<i>Δείκτες & Στόχοι</i>	Δείκτες αξιολόγησης των κινδύνων και των ευκαιριών που συνδέονται με το κλίμα, όσον αφορά τη στρατηγική και τη διαδικασία διαχείρισης κινδύνων	→ 123-127, 153, 163-166, 169-178
	Εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ('ΑΤΘ') Πεδίο 1, Πεδίο 2 και Πεδίο 3, καθώς και οι σχετικοί κίνδυνοι	→ 167-178
	Στόχοι που χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση των κινδύνων και των ευκαιριών που συνδέονται με το κλίμα και οι επιδόσεις σε σχέση με τους στόχους	→ 123-127, 153, 163-166, 169-178

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας Ι – Διακυβέρνηση

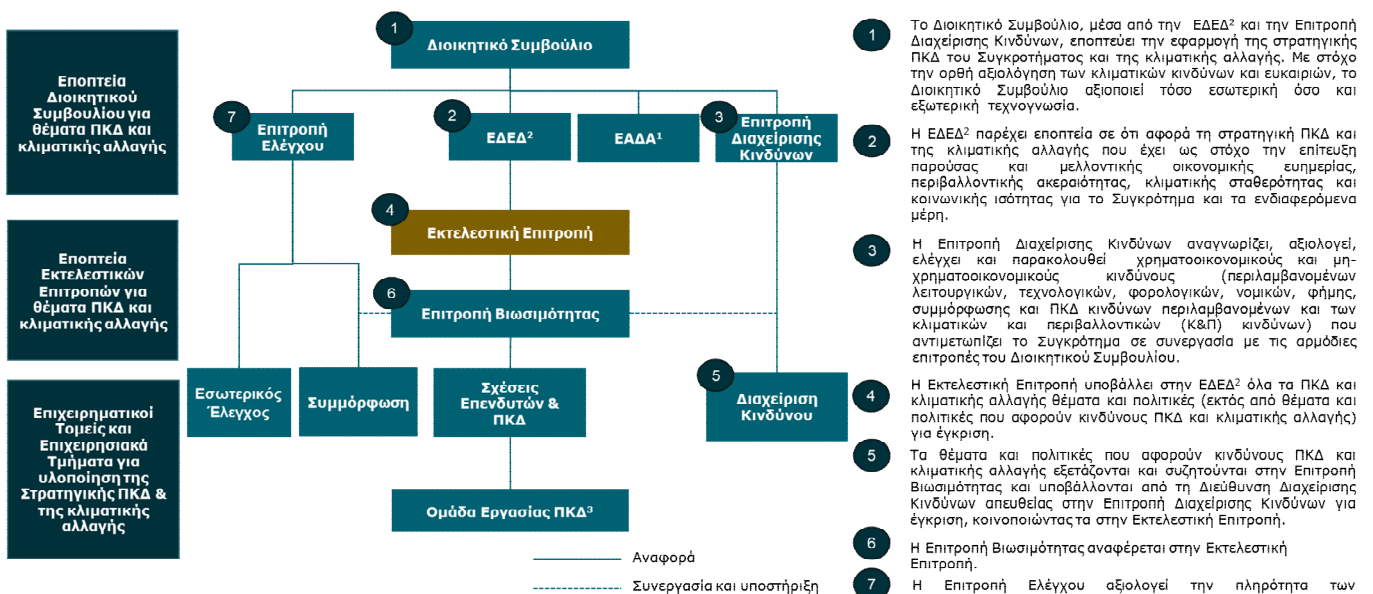
Το Συγκρότημα θεωρεί τη δράση του σε σχέση με τη διαχείριση της κλιματικής αλλαγής ως μια από τις κορυφαίες προτεραιότητές του. Η ισχυρή αυτή δέσμευση αντανακλάται στην ενσωμάτωση των ευκαιριών και των κινδύνων που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή στη δομή της διακυβέρνησής του. Το Συγκρότημα έχει δεσμευτεί σε υψηλά πρότυπα διακυβέρνησης που είναι συμβατά με τις κανονιστικές προσδοκίες και τις εξελισσόμενες βέλτιστες πρακτικές.

Οργανωτική Δομή της δομής Διακυβέρνησης του Συγκροτήματος

Το πιο κάτω διάγραμμα περιγράφει την παρούσα δομή διακυβέρνησης του Συγκροτήματος για τη διαχείριση της κλιματικής αλλαγής και του μηδενικού ισοζυγίου (Net Zero).

Η δομή διακυβέρνησης του Συγκροτήματος αποτελείται από τα πιο κάτω θεσμικά όργανα:

- Διοικητικό Συμβούλιο ('ΔΣ')
- Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου
- Εκτελεστικές Επιτροπές

1 ΕΑΔΑ: Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών
 2 ΕΔΕΔ: Επιτροπή Διορισμών και Εταιρικής Διακυβέρνησης
 3 Η ομάδα εργασίας ΠΚΔ έχει δημιουργηθεί για να υποστηρίξει την υλοποίηση του προγράμματος ΠΚΔ. Η ομάδα εργασίας περιλαμβάνει τη Νομική Υπηρεσία, την Οικονομική Διεύθυνση, τις Επιχειρησιακές Δραστηριότητες, τις Αστυνομικές Δραστηριότητες και Διαχείριση Κόστους, την Υπηρεσία Διαχείρισης Διαβάσεων, το Γραφείο Ψηφιακής Μεταμόρφωσης, το τμήμα Στρατηγικής, το τμήμα Προμηθειών, το τμήμα Τεχνολογίας, το τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού, το τμήμα Εταιρικών Υποθέσεων και Ασφάλειας.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας Ι - Διακυβέρνηση (συνέχεια)

Διοικητικό Συμβούλιο και Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου

Εποπτεία και έγκριση της στρατηγικής του Συγκροτήματος για το κλίμα και του τρόπου διαχείρισης κλιματικών και περιβαλλοντικών ('Κ&Π') κινδύνων και ευκαιριών.

Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου	Ρόλοι και Αρμοδιότητες
Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων	<p>Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων ('ΕΔΚ') έχει εξουσιοδοτημένες αρμοδιότητες από το ΔΣ και αποτελείται από 3 ανεξάρτητα μη-εκτελεστικά μέλη του ΔΣ, που διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και τεχνογνωσία ώστε να κατανοούν και να παρακολουθούν τη στρατηγική διάθεσης ανάληψης κινδύνου του Συγκροτήματος.</p> <p>Ο κύριος σκοπός της ΕΔΚ είναι να εξετάζει, εκ μέρους του ΔΣ, το συνολικό Προφίλ Κινδύνου του Συγκροτήματος, συμπεριλαμβανομένης της απόδοσης σε σχέση με τη Διάθεση Ανάληψης Κινδύνου για όλα τα είδη κινδύνων και να διασφαλίζει ότι τόσο το Προφίλ Κινδύνου όσο και η Διάθεση Ανάληψης Κινδύνου παραμένουν κατάλληλα.</p> <p>Η ΕΔΚ είναι υπεύθυνη για τα πιο κάτω:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. Εποπτεύει τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, τον έλεγχο και την παρακολούθηση των χρηματοοικονομικών/οικονομικών και μη-χρηματοοικονομικών κινδύνων (περιλαμβανομένων λειτουργικών, τεχνολογικών, φορολογικών, νομικών, φήμης, συμμόρφωσης και ΠΚΔ κινδύνων περιλαμβανομένων και των Κ&Π κινδύνων) που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα σε συνεργασία με τις αρμόδιες επιτροπές του ΔΣ. ii. Διασφαλίζει ότι το συνολικό Προφίλ Κινδύνου του Συγκροτήματος και η Διάθεση Ανάληψης Κινδύνου παραμένουν κατάλληλα λαμβάνοντας υπόψη το μεταβαλλόμενο εξωτερικό περιβάλλον και τα κύρια ζητήματα και θέματα που επηρεάζουν το Συγκρότημα καθώς και το περιβάλλον εσωτερικού ελέγχου. iii. Διασφαλίζει την αποτελεσματική και συνεχή παρακολούθηση και εξέταση της διαχείρισης ή του μετριασμού του κινδύνου του Συγκροτήματος συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών ελέγχου του Συγκροτήματος, της εκπαίδευσης και της κουλτούρας, των διαδικασιών και συστημάτων πληροφόρησης και επικοινωνίας για την παρακολούθηση και την εξέταση της συνεχιζόμενης αποτελεσματικότητάς τους. iv. Αναφέρει στο ΔΣ τρέχοντα και αναδυόμενα θέματα που προκύπτουν σχετικά με κινδύνους και θέματα ΠΚΔ, περιλαμβανομένων κινδύνων και θεμάτων Κ&Π, που αναμένονται να επηρεάσουν σημαντικά τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, τη λειτουργία, την απόδοση, ή τη δημόσια εικόνα του Συγκροτήματος ή σχετίζονται με αυτό και τα ενδιαφερόμενα μέρη του και αν κριθεί σκόπιμο, αναλαμβάνονται λεπτομερείς σχετικές δράσεις. v. Καθορισμός των αρχών που θα πρέπει να διέπουν τη διαχείριση κινδύνων (συμπεριλαμβανομένων και των κινδύνων ΠΚΔ και Κ&Π), μέσω του καθορισμού κατάλληλων Πολιτικών Κινδύνων. vi. Εξετάζει και παρακολουθεί τους σημαντικούς δείκτες, στόχους, Κύριους Δείκτες Απόδοσης ('ΚΔΑς') και Δείκτες Κινδύνου ('ΔΚ') που αφορούν το Συγκρότημα και συνδέονται με ΠΚΔ περιλαμβανομένου και Κ&Π, και παρακολουθεί την πρόοδο επίτευξης των στόχων αυτών και σημείων αναφοράς. vii. Λαμβάνει και εξετάζει σε τακτά διαστήματα αναφορές από τη Διεύθυνση σχετικά με τις τάσεις, θέματα και κινδύνους ΠΚΔ και κλίματος, περιλαμβανομένων και εξελίξεων στις ισχύουσες νομοθεσίες καθώς επίσης και σχετικές δράσεις μετριασμού και ελέγχου.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας Ι - Διακυβέρνηση (συνέχεια)

Διοικητικό Συμβούλιο και Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου	Ρόλοι και Αρμοδιότητες
<p>Επιτροπή Διορισμών και Εταιρικής Διακυβέρνησης</p>	<p>Η Επιτροπή Διορισμών και Εταιρικής Διακυβέρνησης ('ΕΔΕΔ') έχει εξουσιοδοτημένες αρμοδιότητες από το ΔΣ και αποτελείται από 3 μη-εκτελεστικά μέλη του ΔΣ, που διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και τεχνογνωσία για να επιβλέπουν τη στρατηγική βιωσιμότητας του Συγκροτήματος που έχει ως στόχο την επίτευξη τρέχουσας και μελλοντικής οικονομικής ευημερίας, περιβαλλοντικής ακεραιότητας, κλιματικής σταθερότητας και κοινωνικής ισότητας για το Συγκρότημα και τα ενδιαφερόμενα μέρη.</p> <p>Η ΕΔΕΔ είναι υπεύθυνη για τα πιο κάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Ανάπτυξη στρατηγικής ΠΚΔ, περιλαμβανομένων και θεμάτων Κ&Π, εστιάζοντας στους πυλώνες που αφορούν στο Περιβάλλον, Κλίμα, Ηθική, Κοινωνία και Οικονομία και επιβεβαιώνει την ενσωμάτωσή της στις λειτουργίες του Συγκροτήματος. ii. Συμβουλεύει, υποστηρίζει και καθοδηγεί τον Διευθύνων Σύμβουλο και την Ανώτερη Διευθυντική Ομάδα στη διαμόρφωση και εφαρμογή επιχειρηματικής στρατηγικής προσανατολισμένης στη βιώσιμη ανάπτυξη λαμβάνοντας υπόψη τις επιπτώσεις από ΠΚΔ, περιλαμβανομένων και Κ&Π. iii. Εποπτεύει την εφαρμογή και την πρόοδο του σχεδίου δράσης που αφορά θέματα ΠΚΔ από την Επιτροπή Βιωσιμότητας ('ΕΒ'). iv. Εξετάζει την ανταπόκριση και το σχέδιο δράσης του Συγκροτήματος σε σχέση με τους στόχους που απορρέουν μέσα από τις διεθνείς συμβάσεις. v. Εξετάζει και εγκρίνει τους στόχους και ΚΔΑς του ΠΚΔ, συμπεριλαμβανομένων των στόχων και ΚΔΑς που αφορούν το Κ&Π, και παρακολουθεί την πρόοδο σε σχέση με επίτευξή τους. vi. Εξετάζει και εγκρίνει τις μη-χρηματοοικονομικές γνωστοποιήσεις που παρουσιάζονται από την ΕΒ. vii. Εξετάζει και εγκρίνει τις πολιτικές κάτω από το ΠΚΔ, την Περιβαλλοντική Πολιτική και το Πλαίσιο Βιώσιμης Χρηματοδότησης που θα επιτρέψει στην ΒΟΧΗ και/ή στην ΒΟC ΡCΛ την έκδοση Πράσινου/Κοινωνικού ή Βιώσιμου Ομολόγου.
<p>Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών</p>	<p>Η Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών ('ΕΑΔΑ') έχει εξουσιοδοτημένες αρμοδιότητες από το ΔΣ και αποτελείται από 3 μη-εκτελεστικά μέλη του ΔΣ, που διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και τεχνογνωσία για να επιβλέπουν την εφαρμογή των Στρατηγικών έργων του Ανθρώπινου Δυναμικού, που είναι ευθυγραμμισμένα με τη στρατηγική, τις φιλοδοξίες και τους στόχους του Συγκροτήματος όσον αφορά ΠΚΔ.</p> <p>Η ΕΑΔΑ εξετάζει τουλάχιστον σε ετήσια βάση τη κατάλληλη δομή του συστήματος αμοιβών και κατά πόσο το συνολικό ποσό που αφορά στις μεταβλητές αμοιβές έχει καθοριστεί σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Οδηγίας Διακυβέρνησης της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου. Για το λόγο αυτό οποιεσδήποτε αναπροσαρμογές στην Πολιτική Αμοιβών για να συμπεριληφθούν τα κριτήρια του ΠΚΔ αλλά και τα κλιματικά κριτήρια εγκρίνονται από την ΕΑΔΑ.</p>

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας I - Διακυβέρνηση (συνέχεια)

Διοικητικό Συμβούλιο και Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου	Ρόλοι και Αρμοδιότητες
<p>Επιτροπή Ελέγχου</p>	<p>Η Επιτροπή Ελέγχου ('ΕΕ') έχει εξουσιοδοτημένες αρμοδιότητες από το ΔΣ και στις 31 Δεκεμβρίου 2023 αποτελείται από 3 ανεξάρτητα μη-εκτελεστικά μέλη του ΔΣ, που διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και τεχνογνωσία για να αξιολογήσουν την ορθότητα των μεθοδολογιών και πολιτικών που εφαρμόζει η Διεύθυνση του Συγκροτήματος για την ανάπτυξη του δεικτών και γνωστοποιήσεων του ΠΚΔ, συμπεριλαμβανομένων Κ&Π, αλλά και να αξιολογήσουν τα σχέδια δράσης των κύριων προμηθευτών σε θέματα βιωσιμότητας.</p> <p>Η ΕΕ είναι υπεύθυνη για τα πιο κάτω:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. Επιβεβαιώνει ότι τα πλαίσια προτύπων που αφορούν το ΠΚΔ, συμπεριλαμβανομένων πλαισίου προτύπων για Κ&Π, είναι ορθά και ότι οι σχετικές γνωστοποιήσεις για το κλίμα είναι επενδυτικής βαθμίδας. ii. Εξετάζει την σημαντικότητα σε σχέση με τα θέματα ΠΚΔ, συμπεριλαμβανομένων θεμάτων Κ&Π, που επηρεάζουν την χρηματοοικονομική απόδοση του Συγκροτήματος και τη δυνατότητά του να δημιουργήσει μακροπρόθεσμη αξία (Χρηματοοικονομική σημαντικότητα) και πως οι ενέργειες του Συγκροτήματος επηρεάζουν τους ανθρώπους και τον πλανήτη (Κοινωνική σημαντικότητα). iii. Εξετάζει σημαντικές δημόσιες γνωστοποιήσεις σε σχέση με το ΠΚΔ, περιλαμβανομένων και θεμάτων Κ&Π, και συζητά με τη Διεύθυνση τη συνεργασία του Συγκροτήματος με τα ενδιαφερόμενα μέρη για τα σημαντικά θέματα ΠΚΔ, περιλαμβανομένων θεμάτων Κ&Π. Σε αυτά περιλαμβάνεται και ο τρόπος χειρισμού διαφόρων προτάσεων, εισηγήσεων και ανησυχιών που έχουν υποβληθεί στην ΒΟΧΗ και/ή στην ΒΟC PCL ή στο ΔΣ. iv. Επιβεβαιώνει ότι ο Εσωτερικός Έλεγχος ενσωματώνει ΠΚΔ, περιλαμβάνοντας τους κινδύνους Κ&Π, στο Πλαίσιο Κινδύνων και Ελέγχου¹.

¹ Οι περιοχές ελέγχου, οι διαδικασίες, τα συστήματα και οι δραστηριότητες όπως έχουν αξιολογηθεί με βάση τους πρωταρχικούς κινδύνους οι οποίοι μπορεί να επηρεάσει την λειτουργικότητά τους.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας Ι - Διακυβέρνηση (συνέχεια)

Διευθυντικές Επιτροπές

Εποπτεία και ευθύνη στην παροχή στρατηγικής κατεύθυνσης και εφαρμογής της στρατηγικής σχετικά με θέματα κλιματικών στόχων, κινδύνων και γνωστοποιήσεων.

Διευθυντική Επιτροπή	Ρόλοι και Αρμοδιότητες
<p>Επιτροπή Βιωσιμότητας</p>	<p>Η ΕΒ είναι εκτελεστική επιτροπή στην οποία προεδρεύει ο Διευθύνων Σύμβουλος και έχει ως κύριο στόχο την επίβλεψη του προγράμματος για θέματα ΠΚΔ στοχεύοντας να οδηγήσει το Συγκρότημα σε ένα πιο καθαρό, πιο δίκαιο, πιο υγιές και πιο ασφαλή κόσμο. Αυτό θα επιτευχθεί βοηθώντας τους πελάτες στη διαχείριση κινδύνων με ένα μακροπρόθεσμο, βιώσιμο και δίκαιο τρόπο στοχεύοντας το Συγκρότημα να είναι εργοδότης επιλογής στην Κύπρο.</p> <p>Η ΕΒ είναι υπεύθυνη για τα πιο κάτω:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. Παρακολουθεί και εξετάζει την ανάπτυξη της Στρατηγικής του ΠΚΔ του Συγκροτήματος για τη διαχείριση των κινδύνων του ΠΚΔ, περιλαμβανομένων και των κινδύνων Κ&Π. ii. Επιβλέπει την εφαρμογή της στρατηγικής του Συγκροτήματος για ΠΚΔ και για την κλιματική αλλαγή. iii. Εξετάζει την ανταπόκριση και το σχέδιο δράσης του Συγκροτήματος σε σχέση με τους στόχους που καθορίζονται σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις. iv. Εξετάζει τους στόχους και ΚΔΑς για θέματα ΠΚΔ, συμπεριλαμβανομένων των στόχων και ΚΔΑς που αφορούν το Κ&Π. v. Εξετάζει τη συμπερίληψη των στόχων, των ΚΔΑς και των ΔΚς για θέματα ΠΚΔ, περιλαμβανομένου του Κ&Π, στην στρατηγική του Συγκροτήματος. vi. Παρακολουθεί την πρόοδο σε σχέση με το σχέδιο δράσης ΠΚΔ του Συγκροτήματος συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής του Οδηγού της ΕΚΤ σε θέματα Κ&Π κινδύνων. vii. Παρακολουθεί την πρόοδο στους ΚΔΑς που έχουν τεθεί για διαχείριση των κινδύνων Κ&Π και την επίδοση σε σχέση με γενικότερους στόχους ΠΚΔ, σε τριμηνιαία βάση, μέσω της Έκθεσης Επίδοσης Βιωσιμότητας. Η Έκθεση Επίδοσης Βιωσιμότητας παρακολουθείται από την Εκτελεστική Επιτροπή και την ΕΔΕΔ σε τριμηνιαία βάση. viii. Παρακολουθεί τους ΔΚ που έχουν τεθεί για την διαχείριση των κινδύνων Κ&Π, μέσω της Έκθεσης Κινδύνου για το Κλίμα, σε τριμηνιαία βάση. Η Έκθεση Κινδύνου για το Κλίμα παρακολουθείται επίσης από την Εκτελεστική Επιτροπή και την ΕΔΚ σε τριμηνιαία βάση. ix. Επιβλέπει το βαθμό ευθυγράμμισης του Συγκροτήματος με το κανονιστικό πλαίσιο που αφορά ΠΚΔ, συμπεριλαμβανομένων και των προνοιών για θέματα Κ&Π (όπως Ταξινόμια ΕΕ, SFDR, NFRD και TCFD) και των απαιτήσεων της ΕΚΤ. x. Επιβλέπει την καθιέρωση προϊόντων φιλικών προς το περιβάλλον και του Πλαισίου Βιώσιμης Χρηματοδότησης. xi. Εξετάζει πολιτικές που σχετίζονται με θέματα και κινδύνους ΠΚΔ, συμπεριλαμβανομένων θεμάτων και κινδύνων Κ&Π, προκειμένου να διασφαλίσει ότι είναι ευθυγραμμισμένες με τις ανάγκες του Συγκροτήματος και τη στρατηγική ΠΚΔ και ότι συμμορφώνονται με τις νομικές και ρυθμιστικές υποχρεώσεις. Παρακολουθεί την εφαρμογή πολιτικών που σχετίζονται με ΠΚΔ περιλαμβανομένων και θεμάτων Κ&Π (Με εξαίρεση πολιτικές που αφορούν κινδύνους ΠΚΔ και Κ&Π κινδύνους). xii. Εξετάζει και συζητά με τη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων ('ΔΔΚ') για θέματα και πολιτικές ΠΚΔ, περιλαμβανομένων και θεμάτων και πολιτικών Κ&Π κινδύνων, όπως τον εντοπισμό, την ποσοτικοποίηση, την Αξιολόγηση Σημαντικότητας ('ΑΣ') και τον καθορισμό κριτηρίων ΠΚΔ και Κ&Π κινδύνων στη διαδικασία δανεισμού. Η ΔΔΚ υποβάλλει στη συνέχεια για έγκριση στην ΕΔΚ θέματα και πολιτικές που σχετίζονται με κινδύνους ΠΚΔ και Κ&Π, ενημερώνοντας την Εκτελεστική Επιτροπή. xiii. Εξετάζει τις μη-χρηματοοικονομικές γνωστοποιήσεις που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων γνωστοποιήσεις σύμφωνα με τις συστάσεις TCFD, σχετικές γνωστοποιήσεις ΠΚΔ που περιλαμβάνονται στις γνωστοποιήσεις Πυλώνα 3 (Pillar 3 disclosures) και την Ετήσια Έκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης. xiv. Παρακολουθεί τις εξωτερικές τάσεις σε θέματα ΠΚΔ και Κ&Π που επηρεάζουν τον καταρτισμό των πολιτικών ΠΚΔ, των στρατηγικών και των στόχων.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας Ι - Διακυβέρνηση (συνέχεια)

Διευθυντικές Επιτροπές

Διευθυντική Επιτροπή	Ρόλοι και Αρμοδιότητες
<p>Εκτελεστική Επιτροπή</p>	<p>Η Εκτελεστική Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τα πιο κάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Να αξιολογεί την συνολική οικονομική επίδοση του Συγκροτήματος και την πρόοδο του στους διάφορους επιχειρηματικούς τομείς, συμπεριλαμβανομένων μεταξύ άλλων της κεφαλαιακής θέσης, της ρευστότητας και της κερδοφορίας του Συγκροτήματος, τα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (βάση EAT) και τη Μονάδα Διαχείρισης Ακινήτων (Real Estate Management Unit - REMU). ii. Αξιολογεί τις συνθήκες της αγοράς και στρατηγικών πρωτοβουλιών. iii. Παρακολουθεί την ανάκαμψη και δείκτες έγκαιρης προειδοποίησης και αξιολογεί την ανάγκη για παραπομπή θεμάτων στην ΕΔΚ και ΔΣ για πρόσθετες ενέργειες. iv. Μελετά την Έκθεση Κινδύνου. v. Μελετά, αξιολογεί και εγκρίνει προϋπολογισμούς, επιχειρηματικές στρατηγικές/στρατηγική κινδύνου που θα παρουσιαστούν στο ΔΣ για έγκριση. vi. Αξιολογεί και εγκρίνει τη Δήλωση Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνου του Συγκροτήματος η οποία παρουσιάζεται στην ΕΔΚ και ΔΣ για έγκριση. vii. Αξιολογεί και εγκρίνει το Πλάνο Κεφαλαιοποίησης του Συγκροτήματος που παρουσιάζεται στη ΕΔΚ και ΔΣ για έγκριση. viii. Μελετά τις Εκθέσεις/Θέματα Συμμόρφωσης και την πρόοδο σε αυτά. ix. Μελετά τις Εκθέσεις/Θέματα Εσωτερικού Ελέγχου και την πρόοδο σε αυτά. x. Μελετά θέματα Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού και την πρόοδο σε αυτά. xi. Μελετά Εκθέσεις/Θέματα Εταιρικών Υποθέσεων και την πρόοδο σε αυτά. xii. Εγκρίνει όλα τα θέματα που αναφέρονται στην Εκτελεστική Επιτροπή με βάση τις εξουσιοδοτημένες αρμοδιότητες της και/η προτείνει θέματα που πρέπει να παραπεμφθούν στο ΔΣ. xiii. Μελετά όλα τα άλλα θέματα που αναφέρονται στην Εκτελεστική Επιτροπή από οποιοδήποτε μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής ή οποιαδήποτε άλλη Επιτροπή/Φόρουμ. xiv. Παρακολουθεί τις εκκρεμούσες αποφάσεις του ΔΣ και των Επιτροπών του ΔΣ. xv. Σημειώνει τα πρακτικά της Επιτροπής Απόκτησης και Διάθεσης Περιουσιακών Στοιχείων, της Επιτροπής Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων, της Συντονιστικής Επιτροπής για θέματα Εποπτικών Αρχών και της Επιτροπής Ανάπτυξης Εργασιών.

Εποπτεία Διοικητικού Συμβουλίου

Το ΔΣ έχει την τελική επίβλεψη για τον εντοπισμό, αξιολόγηση και ενσωμάτωση των Κ&Π κινδύνων και ευκαιριών σε όλο το φάσμα δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος. Το ΔΣ πληροφορείται για την επίδοση σε σχέση με τους στόχους που έχουν τεθεί, καθώς επίσης και για την πρόοδο του σχεδίου δράσης ΠΚΔ ως μέρος της τακτικής ενημέρωσης που λαμβάνει η ΕΔΕΔ και η ΕΔΚ.

Οι Όροι Εντολής της κάθε επιτροπής καθορίζουν τις ευθύνες της σε σχέση με θέματα ΠΚΔ, περιλαμβανομένων θεμάτων Κ&Π. Όλα τα θέματα Κ&Π που υποβάλλονται στις Επιτροπές του ΔΣ έχουν τη μορφή επίσημων εγγράφων που περιγράφουν ξεκάθαρα τον σκοπό και το πεδίο εφαρμογής, τη μεθοδολογία που εφαρμόστηκε, θέματα που λήφθηκαν υπόψη κατά τη διαδικασία και τα συμπεράσματα/αποτελέσματα. Τα έγγραφα παρουσιάζονται στις Επιτροπές του ΔΣ από την αρμόδια Διεύθυνση/Τμήμα. Η αρμόδια Επιτροπή του ΔΣ διερευνά και υποβάλλει ερωτήματα στην αρμόδια Διεύθυνση/Τμήμα προκειμένου να εγκρίνει το σχετικό έγγραφο.

Το Συγκρότημα έχει ετοιμάσει το 2022 συγκεκριμένο σχέδιο δράσης ΠΚΔ το οποίο παρακολουθείται από το Τμήμα Σχέσεις Επενδυτών και ΠΚΔ, τη ΔΔΚ, την ΕΒ και τελικώς από την ΕΔΕΔ και την ΕΔΚ. Το σχέδιο δράσης του ΠΚΔ είναι διαρθρωμένο σε συγκεκριμένους άξονες δράσης οι οποίοι είναι σχεδιασμένοι να αντανakλούν την εφαρμογή των στρατηγικών στόχων ΠΚΔ του Συγκροτήματος και είναι ευθυγραμμισμένοι με τις απαιτήσεις της ΕΚΤ, τις γνωστοποιήσεις που απαιτούνται από το Χρηματιστήριο Αξιών Λονδίνου και άλλες γνωστοποιήσεις που είναι απαραίτητες σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο. Ο κάθε άξονας περιλαμβάνει συγκεκριμένες δραστηριότητες που είναι σχεδιασμένες ώστε να ανταποκρίνονται στις σχετικές κανονιστικές απαιτήσεις και απαιτήσεις γνωστοποιήσεων αλλά και στην επίτευξη των στόχων του Συγκροτήματος.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας Ι - Διακυβέρνηση (συνέχεια)

Εποπτεία Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

Για την επιτυχημένη επίτευξη των στρατηγικών στόχων του Συγκροτήματος, έχει δημιουργηθεί μια ομάδα εργασίας ΠΚΔ που περιλαμβάνει άτομα που διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες από διαφορετικά τμήματα, που είναι υπεύθυνοι για την διεξαγωγή συγκεκριμένων δραστηριοτήτων κάτω από τα σχέδια δράσης του ΠΚΔ. Οι δραστηριότητες που ολοκληρώνονται από την ομάδα εργασίας ΠΚΔ, εξετάζονται από τα τμήματα Σχέσεις Επενδυτών και ΠΚΔ και τη ΔΔΚ. Η πρόοδος και τα αποτελέσματα από τις δραστηριότητες της ομάδα εργασίας ΠΚΔ υποβάλλονται στην ΕΒ για εξέταση, η οποία έχει την ευθύνη για όλες τις δραστηριότητες κάτω από το ΠΚΔ και η ΕΒ προτείνει το αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων που αφορούν πολιτικές, στρατηγική και γνωστοποιήσεις στην Εκτελεστική Επιτροπή για έγκριση (εκτός από τις δραστηριότητες που σχετίζονται με ΠΚΔ και Κ&Π κινδύνους). Κατόπιν έγκρισης από την Εκτελεστική Επιτροπή οι δραστηριότητες αυτές υποβάλλονται στην ΕΔΕΔ για έγκριση (εκτός από τις δραστηριότητες που σχετίζονται με ΠΚΔ και Κ&Π κινδύνους).

Συγκεκριμένα, οι διαδικασίες μέσω των οποίων ενημερώνονται οι Επιτροπές του ΔΣ για θέματα Κ&Π παρουσιάζονται πιο κάτω:

- i. Η ΕΒ εξετάζει πολιτικές σχετικές με θέματα ΠΚΔ, περιλαμβανομένων θεμάτων Κ&Π, για να επιβεβαιώσει ότι είναι ευθυγραμμισμένες με τις ανάγκες του Συγκροτήματος και τη στρατηγική ΠΚΔ του Συγκροτήματος και ότι συμμορφώνονται με τις ισχύουσες νομοθεσίες και κανονιστικές απαιτήσεις. Η ΕΒ προτείνει τις πολιτικές αυτές στην Εκτελεστική Επιτροπή για έγκριση (εκτός από τις πολιτικές που αφορούν κινδύνους ΠΚΔ και Κ&Π). Κατόπιν έγκρισης από την Εκτελεστική Επιτροπή, οι πολιτικές που αφορούν ΠΚΔ, περιλαμβανομένων και των πολιτικών που αφορούν θέματα Κ&Π (εκτός από τις πολιτικές που αφορούν κινδύνους ΠΚΔ και Κ&Π) υποβάλλονται στην ΕΔΕΔ για έγκριση.
- ii. Η ΕΒ εξετάζει και συζητά με τη ΔΔΚ για θέματα και πολιτικές που αφορούν κινδύνους ΠΚΔ και Κ&Π, όπως θέματα εντοπισμού κινδύνων, ποσοτικοποίησης κινδύνων, ΑΣ και καθορισμό κριτηρίων ΠΚΔ και Κ&Π στη διαδικασία δανεισμού. Στη συνέχεια η ΔΔΚ υποβάλλει στην ΕΔΚ θέματα και πολιτικές που αφορούν κινδύνους ΠΚΔ και Κ&Π για έγκριση, κοινοποιώντας τα και στην Εκτελεστική Επιτροπή.
- iii. Η ΕΒ εξετάζει την ανταπόκριση του οργανισμού και το σχέδιο δράσης σε σχέση με τους στόχους που καθορίζονται σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις και υποβάλλει εισηγήσεις για δράσεις στην Εκτελεστική Επιτροπή για έγκριση. Κατόπιν έγκρισης από την Εκτελεστική Επιτροπή το σχέδιο δράσης υποβάλλεται στην ΕΔΕΔ για έγκριση.
- iv. Η ΕΒ παρακολουθεί και εξετάζει την ανάπτυξη της Στρατηγικής ΠΚΔ του Συγκροτήματος, περιλαμβανομένων των κινδύνων Κ&Π, και την υποβάλλει στην Εκτελεστική Επιτροπή για έγκριση. Κατόπιν έγκρισης της Εκτελεστικής Επιτροπής, η στρατηγική υποβάλλεται στην ΕΔΕΔ για έγκριση.
- v. Η ΕΒ εξετάζει τις ετήσιες μη-χρηματοοικονομικές γνωστοποιήσεις της Εταιρίας συμπεριλαμβανομένων μεταξύ άλλων γνωστοποιήσεις σύμφωνα με τις συστάσεις TCFD, σχετικές γνωστοποιήσεις ΠΚΔ που περιλαμβάνονται στις γνωστοποιήσεις Πυλώνα 3 (Pillar 3 disclosures) και την Ετήσια Έκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης και εισηγείται έγκριση από την ΕΔΕΔ, κοινοποιώντας ταυτόχρονα και την Εκτελεστική Επιτροπή.
- vi. Η ΕΒ αναφέρεται στην Εκτελεστική Επιτροπή. Η ΕΔΕΔ και η ΕΔΚ ενημερώνονται για την πρόοδο του σχεδίου δράσης ΠΚΔ σε τακτά διαστήματα.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας Ι - Διακυβέρνηση (συνέχεια)

Εποπτεία Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

Αναφερθείτε στον πιο κάτω πίνακα για τα θέματα που συζητήθηκαν στο επίπεδο του ΔΣ το 2023 στον τομέα του ΠΚΔ και Κλίματος.

Επιτροπές του ΔΣ	Ημερομηνία	Θέματα ΠΚΔ & Κλίματος
ΕΔΕΔ	Φεβρουάριος 2023	<ul style="list-style-type: none"> i. Ενημέρωση για την πρόοδο του σχεδίου δράσης ΠΚΔ. ii. Εξέτασε και ενέκρινε την αναβαθμισμένη δομή διακυβέρνησης ΠΚΔ και κλίματος. iii. Συζήτησε και ενέκρινε το Πλαίσιο Βιώσιμης Χρηματοδότησης.
	Μάρτιος 2023	<ul style="list-style-type: none"> i. Εξέτασε και ενέκρινε την αναβαθμισμένη δομή διακυβέρνησης ΠΚΔ και κλίματος. ii. Εξέτασε και ενέκρινε τις Γνωστοποιήσεις ΠΚΔ που περιλαμβάνονται στην Ετήσια Έκθεση του Συγκροτήματος. iii. Εξέτασε και ενέκρινε τις Γνωστοποιήσεις ΠΚΔ που περιλαμβάνονται στις ετήσιες Γνωστοποιήσεις Πυλώνα 3. iv. Εξέτασε και ενέκρινε το σχέδιο δράσης για χειρισμό των παρατηρήσεων της Εποπτικής Ομάδας σχετικά με τη θεματική ανασκόπηση κινδύνων Κ&Π.
	Ιούνιος 2023	<ul style="list-style-type: none"> i. Εξέτασε και ενέκρινε την Ετήσια Έκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης της BOC PCL.
	Αύγουστος 2023	<ul style="list-style-type: none"> i. Εξέτασε και ενέκρινε τις Γνωστοποιήσεις ΠΚΔ που περιλαμβάνονται στις ενδιάμεσες Γνωστοποιήσεις Πυλώνα 3 για το εξάμηνο που έληξε στις 30 Ιουνίου 2023. ii. Εξέτασε και ενέκρινε την πρόταση για ένταξη στο Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών - Αρχές Υπεύθυνης Τραπεζικής μια πρωτοβουλία του των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον του Χρηματοοικονομικού κλάδου (UNEP FI).
	Νοέμβριος 2023	<ul style="list-style-type: none"> i. Εξέτασε και ενέκρινε την αναβαθμισμένη δομή διακυβέρνησης ΠΚΔ και κλίματος. ii. Εξέτασε και ενέκρινε τους αναβαθμισμένους ρόλους και αρμοδιότητες σε θέματα Κ&Π κινδύνων των Τριών Γραμμών Άμυνας. iii. Εξέτασε και ενέκρινε την εισαγωγή διαδικασίας Αξιολόγησης Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος, σχετικά με τους Κ&Π κινδύνους. iv. Εξέτασε και ενέκρινε τον στόχο απαλλαγής από τον άνθρακα για το στεγαστικό χαρτοφυλάκιο και τα όρια δανεισμού και επενδύσεων σε κλάδους υψηλής συγκέντρωσης άνθρακα. v. Ενημερώθηκε για τις επιδόσεις σε σχέση με τους ΚΔΑς της Βιωσιμότητας μέσω της δημιουργίας της Έκθεσης Επίδοσης Βιωσιμότητας.
	Δεκέμβριος 2023	<ul style="list-style-type: none"> i. Εξέτασε και ενέκρινε τα αποτελέσματα της Αξιολόγησης Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος και τις ενέργειες που θα ακολουθηθούν. ii. Εξέτασε και ενέκρινε τη μελέτη εντοπισμού Ελλειψεων Δεδομένων ΠΚΔ και Κλίματος και τη σχετική στρατηγική.
ΕΔΚ	Μάρτιος 2023	<ul style="list-style-type: none"> i. Εξέτασε και ενέκρινε το σχέδιο δράσης για χειρισμό των παρατηρήσεων της Εποπτικής Ομάδας σχετικά με τη θεματική ανασκόπηση κινδύνων Κ&Π. ii. Εξέτασε και ενέκρινε την ΑΣ Κ&Π κινδύνων.
	Ιούνιος 2023	<ul style="list-style-type: none"> i. Ενημερώθηκε μέσω της Έκθεσης Κινδύνου για το Κλίμα.
	Δεκέμβριος 2023	<ul style="list-style-type: none"> i. Εξέτασε και ενέκρινε την αναβαθμισμένη ΑΣ Κ&Π κινδύνων. ii. Εξέτασε και ενέκρινε την ενσωμάτωση κριτηρίων ΠΚΔ και Κλίματος στην τιμολόγηση δανείων. iii. Εξέτασε και ενέκρινε την ποσοτικοποίηση Κ&Π κινδύνων . iv. Εξέτασε και ενέκρινε την Διαχείριση Κινδύνων Περιβάλλοντος. v. Εξέτασε και ενέκρινε τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας ΠΚΔ, κατά τη σύναψη των δανείων. vi. Εξέτασε και ενέκρινε την ενσωμάτωση των Κ&Π κινδύνων στη κατηγοριοποίηση κινδύνων. vii. Εξέτασε και ενέκρινε τους Κ&Π κινδύνους στις εκτιμήσεις Υποθηκών. viii. Ενημερώθηκε μέσω της Έκθεσης Κινδύνου για το Κλίμα.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας I – Διακυβέρνηση (συνέχεια)

Εποπτεία Διεύθυνσης

Η Διεύθυνση του Συγκροτήματος, υπό τον Διευθύνων Σύμβουλο, αποτελείται από εκτελεστικά μέλη που έχουν μακρόχρονη εμπειρία και εκτενή γνώση του σύγχρονου τραπεζικού τομέα. Η δομή διακυβέρνησης είναι ευέλικτη και λειτουργική ώστε να εξυπηρετεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τους μετόχους και τους πελάτες.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή της στρατηγικής του Συγκροτήματος για τη κλιματική αλλαγή (πυλώνας ο οποίος συμπεριλαμβάνεται στη στρατηγική ΠΚΔ).

Το 2021, το Συγκρότημα δημιούργησε την εκτελεστική ΕΒ, τα μέλη της οποίας συνεργάζονται ώστε να υιοθετούν μια συντονισμένη προσέγγιση ώστε να επισπεύσουν την επίτευξη των στόχων και προσδοκιών του Συγκροτήματος και να προωθήσουν την συμμετοχή του κοινού, και σε συνεργασία με ένα ευρύ φάσμα Διευθυντικών Στελεχών του Συγκροτήματος, διασφαλίζουν την πλήρη ευθυγράμμιση και συντονισμό της στρατηγικής και των δράσεων της κλιματικής αλλαγής.

Οι διαδικασίες με τις οποίες εμπλέκονται η Εκτελεστική Επιτροπή και η ΕΒ προκειμένου να ληφθούν αποφάσεις για τα θέματα που αφορούν την κλιματική αλλαγή και το περιβάλλον περιγράφονται στις ενότητες 'Εποπτεία Διοικητικού Συμβουλίου' και 'Διευθυντικές Επιτροπές' πιο πάνω.

Σε συνέχεια της ετοιμασίας της στρατηγικής ΠΚΔ το 2021 και του σχεδίου δράσης ΠΚΔ το 2022 και το 2023, έχουν ανατεθεί συγκεκριμένες αρμοδιότητες σε Εκτελεστικά και Διευθυντικά στελέχη του Συγκροτήματος. Οι αρμοδιότητες στον τομέα Κ&Π που έχουν ανατεθεί στα κύρια Διευθυντικά Στελέχη του Συγκροτήματος περιγράφονται συνοπτικά πιο κάτω.

Αρμόδιο άτομο	Αρμοδιότητες συνδεδεμένες με θέματα Κ&Π
Διευθύνων Σύμβουλος	Ο Διευθύνων Σύμβουλος οδηγεί τις επιδόσεις βιωσιμότητας του Συγκροτήματος, εστιάζοντας σε θέματα ΠΚΔ και στην διασφάλιση της διαχείρισης της κλιματικής αλλαγής, και παρακολουθεί την πρόοδο που επιτυγχάνεται σε όλο τον οργανισμό για επίτευξη των στόχων του Συγκροτήματος που αφορούν το ΠΚΔ και την κλιματική αλλαγή μέσα από το μακροπρόθεσμο σχέδιο δράσης ΠΚΔ που έχει καταρτιστεί. Ο Διευθύνων Σύμβουλος συμμετέχει στις διαδικασίες εντοπισμού και προώθησης ευκαιριών για βιώσιμη χρηματοδότηση με στόχο τη διαχείριση της κλιματικής αλλαγής.
Εκτελεστική Διευθύντρια Οικονομικής Διεύθυνσης	Η Εκτελεστική Διευθύντρια Οικονομικής Διεύθυνσης έχει την ευθύνη της επιτυχούς ενσωμάτωσης των θεμάτων ΠΚΔ στις δραστηριότητες του Συγκροτήματος, σε συνεργασία με τους Διευθυντές των διάφορων τομέων, και στην μακροπρόθεσμη στρατηγική του. Έχει επίσης την επίβλεψη της εξέλιξης του σχεδίου δράσης ΠΚΔ που αφορά την εφαρμογή της στρατηγικής ΠΚΔ και κλίματος αλλά και τις Εκθέσεις Βιώσιμης Ανάπτυξης. Επιπρόσθετα, η Εκτελεστική Διευθύντρια Οικονομικής Διεύθυνσης έχει την ευθύνη για την επίβλεψη της εκτίμησης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ('ΑΤΘ') Πεδίου 1, Πεδίου 2 και Πεδίου 3 του Συγκροτήματος και τον καθορισμό στόχων και στρατηγικής για μείωση τους, σε συνεργασία με τον Αναπληρωτή Διευθύνων Σύμβουλο & Διευθυντή Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων και τον Διευθυντή Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας Ι – Διακυβέρνηση (συνέχεια)

Εποπτεία Διεύθυνσης (συνέχεια)

Αρμόδιο άτομο	Αρμοδιότητες συνδεδεμένες με θέματα Κ&Π
Διευθυντής Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων	Ο Διευθυντής Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων έχει την ευθύνη και αρμοδιότητα για την αποτελεσματική διαδικασία διαχείρισης των κινδύνων Κ&Π του Συγκροτήματος. Περιλαμβάνει την ευθύνη επίβλεψης της εφαρμογής του σχεδίου δράσης ΠΚΔ, το οποίο στηρίζει τον εντοπισμό των κινδύνων Κ&Π, την ποσοτικοποίηση των κινδύνων Κ&Π, την αξιολόγηση των κινδύνων Κ&Π, την άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, και καθορισμό ορίων, καθώς επίσης και θέματα διακυβέρνησης που υποστηρίζουν τις πιο πάνω δράσεις. Ακόμη, ο ρόλος περιλαμβάνει την ευθύνη εξέτασης της διάθεσης ανάληψης κινδύνου και των δεικτών ανάληψης κινδύνων που αφορούν Κ&Π.

Τμήμα Σχέσεις Επενδυτών και ΠΚΔ

Το τμήμα Σχέσεις Επενδυτών και ΠΚΔ αναπτύσσει και εφαρμόζει την στρατηγική για το ΠΚΔ και την κλιματική αλλαγή. Οι κύριες αρμοδιότητες του τμήματος είναι οι ακόλουθες:

- i. Ανάπτυξη του σχεδίου δράσης για εφαρμογή της στρατηγικής για το ΠΚΔ και την κλιματική αλλαγή;
- ii. Δημιουργία σχεδίου δράσης ΠΚΔ και παρακολούθηση της προόδου του;
- iii. Καθορισμός στόχων και ΚΔΑς που αφορούν το ΠΚΔ και την κλιματική αλλαγή και παρακολούθηση της προόδου τους;
- iv. Ανάπτυξη και εφαρμογή της μεθοδολογίας που εφαρμόζει ο οργανισμός για την αξιολόγηση της ευθυγράμμισης του χαρτοφυλακίου (π.χ. χρησιμοποιώντας τη μεθοδολογία PACTA και τη διεθνή πρωτοβουλία επικύρωσης εταιρικών στόχων σχετικά με το κλίμα - Science Based Targets Initiative (SBTi));
- v. Ανάπτυξη και εφαρμογή της μεθοδολογίας που εφαρμόζει ο οργανισμός για να εκτιμήσει τις Χρηματοδοτούμενες εκπομπές (π.χ. χρησιμοποιώντας το Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF));
- vi. Ετοιμασία γνωστοποιήσεων που αφορούν ΠΚΔ και την κλιματική αλλαγή;
- vii. Συντονισμός ενεργειών και προθεσμιών που αφορούν την Ομάδα Εργασίας ΠΚΔ;
- viii. Εξέταση των δραστηριοτήτων που διεκπεραιώνονται από την Ομάδα Εργασίας ΠΚΔ σε συνεργασία με τη ΔΔΚ;
- ix. Υποστήριξη άλλων τμημάτων στην δημιουργία ή αναθεώρηση πολιτικών ώστε να ευθυγραμμίζονται με την στρατηγική ΠΚΔ;
- x. Ενημέρωση της ΕΒ σε τακτά χρονικά διαστήματα και των Επιτροπών του ΔΣ σύμφωνα με τους όρους εντολής τους;
- xi. Ενημέρωση του επικοινωνιακού μηνύματος σχετικά με θέματα ΠΚΔ σε συνεργασία με το Τμήμα Εταιρικών Υποθέσεων;
- xii. Επικοινωνία στρατηγικής ΠΚΔ στα εσωτερικά και εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη σε συνεργασία με το Τμήμα Εταιρικών Υποθέσεων και τη ΔΔΚ;
- xiii. Διαχείριση σχέσεων με οίκους αξιολόγησης ΠΚΔ και αναλυτές και συντονισμός των δράσεων για βελτίωση.

Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων

Η ΔΔΚ έχει την ευθύνη του εντοπισμού, ποσοτικοποίησης και παρακολούθησης των κινδύνων ΠΚΔ, περιλαμβανομένων και των κινδύνων Κ&Π, για τις ίδιες λειτουργίες και τους πελάτες. Οι κύριες αρμοδιότητες της είναι οι ακόλουθες:

- i. Ενσωμάτωση των κινδύνων ΠΚΔ, περιλαμβανομένων των κινδύνων Κ&Π, στο Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνου, πολιτικών και διαδικασιών;
- ii. Ενσωμάτωση του ΠΚΔ και κριτηρίων που αφορούν στην κλιματική αλλαγή στη διαδικασία δανεισμού;
- iii. Εξέταση, σε συνεργασία με το τμήμα Σχέσεις Επενδυτών και ΠΚΔ, των δραστηριοτήτων που ολοκληρώνονται από την Ομάδα Εργασίας ΠΚΔ;
- iv. Συμμόρφωση με τον οδηγό της ΕΚΤ για τους Κ&Π κινδύνους;
- v. Καθορισμός στόχων ΠΚΔ και κλιματικής αλλαγής σε συνεργασία με το τμήμα Σχέσεις Επενδυτών και ΠΚΔ; και
- vi. Καθορισμός ΔΚ για θέματα Κ&Π με βάση τους στόχους ΠΚΔ και κλιματικής αλλαγής και τους ΚΔΑς που έχουν τεθεί.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας I – Διακυβέρνηση (συνέχεια)

Εποπτεία Διεύθυνσης (συνέχεια)

Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων (συνέχεια)

Κύριες αρμοδιότητες της ΔΔΚ σε ότι αφορά τους κινδύνους ΠΚΔ, περιλαμβανομένων και κινδύνων Κ&Π:

- i. Εκτελεί την ΑΣ σε σχέση με τους κινδύνους Κ&Π;
- ii. Εντοπίζει κινδύνους ΠΚΔ, περιλαμβανομένων κινδύνων Κ&Π, και επιβεβαιώνει την συμπερίληψή τους στην Ταξινόμια Κινδύνων και στο Μητρώο Κινδύνων της BOC PCL;
- iii. Ποσοτικοποίηση των κινδύνων Κ&Π μέσα από ανάλυση σεναρίων ή άλλη ανάλυση και παρέχει εκτιμήσεις για την πιθανή επίδρασή τους;
- iv. Αξιολογεί την επίδραση των κινδύνων Κ&Π στην κεφαλαιακή επάρκεια της BOC PCL από οικονομικής και κανονιστικής οπτικής πλευράς;
- v. Εισαγάγει τους κινδύνους Κ&Π στις διαδικασίες κατηγοριοποίησης κινδύνων;
- vi. Αναλύει και παρέχει εξειδικευμένη γνώμη σε ανοίγματα πελατών σε τομείς υψηλού κινδύνου;
- vii. Υποβάλλει εισηγήσεις για δράσεις μετριασμού του κινδύνου στις περιπτώσεις συναλλαγών που αξιολογούνται ως υψηλού κινδύνου;
- viii. Ετοιμάζει και διατηρεί πολιτικές που αφορούν την διαχείριση των κινδύνων της κλιματικής αλλαγής (π.χ. πολιτικές αποκλεισμού);
- ix. Ετοιμάζει και υλοποιεί τα ερωτηματολόγια που αφορούν το κλίμα για σκοπούς διαδικασιών δέουσας επιμέλειας και συλλογής δεδομένων;
- x. Διεκπεραιώνει ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σχετικά με τους κινδύνους Κ&Π και υποστηρίζει θέματα διακυβέρνησης ΠΚΔ;
- xi. Ετοιμάζει αναφορές σε θέματα κινδύνων Κ&Π για υποβολή στην ΕΒ, Εκτελεστική Επιτροπή και στην ΕΔΚ; και
- xii. Παρέχει συμβουλές και ελέγχει τα προϊόντα του Συγκροτήματος που αφορούν το κλίμα, όπως για παράδειγμα τα 'πράσινα' προϊόντα.

Ο Διευθυντής Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων και η Εκτελεστική Διευθύντρια Οικονομικής Διεύθυνσης παρακολουθούν την πρόοδο του σχεδίου δράσης ΠΚΔ κάθε δύο εβδομάδες.

Το Συγκρότημα, επιπρόσθετα από τους ρόλους και τις αρμοδιότητες που έχει αναθέσει στην ΔΔΚ και στο Τμήμα Σχέσεις Επενδυτών και ΠΚΔ, έχει αναθέσει ρόλους και αρμοδιότητες για το ΠΚΔ, περιλαμβανομένων και κινδύνων Κ&Π στις Επιχειρηματικές Γραμμές, στο Τμήμα Συμμόρφωσης και στο Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου.

Επιχειρηματικές Γραμμές

Κύριες αρμοδιότητες των Επιχειρηματικών Γραμμών για τους κινδύνους ΠΚΔ, περιλαμβανομένου και κινδύνων Κ&Π:

- i. Ηγούνται της αλληλεπίδρασης με τους πελάτες όσον αφορά την εισαγωγή ΠΚΔ και κλιματικών κριτηρίων στην διαδικασία αξιολόγησης πιστοληπτικού κινδύνου μέσω των ερωτηματολογίων ΠΚΔ και την διαδικασία αξιολόγησης;
- ii. Παρατηρούν και συμμορφώνονται με τα όρια σε κλάδους που έχουν τοποθετηθεί χρησιμοποιώντας σενάρια κλιματικής αλλαγής;
- iii. Εφαρμόζουν όλες τις πολιτικές που σχετίζονται με την Πράσινη μετάβαση (π.χ. Περιβαλλοντική και Κοινωνική Πολιτική και την Πολιτική Πράσινης Δανειοδότησης);
- iv. Υποστηρίζουν την Πράσινη μετάβαση μέσω προώθησης των Πράσινων προϊόντων;
- v. Αλληλεπίδραση με τους κύριους πελάτες για επενδύσεις σε Πράσινα προϊόντα;
- vi. Σε συζητήσεις για νέο δανεισμό, καθοδηγούν τους πελάτες σε πράσινο δανεισμό ο οποίος θα τους βοηθήσει να γίνουν πιο βιώσιμοι;
- vii. Εφαρμόζουν πρωτοβουλίες που εμπεριέχονται στην στρατηγική της BOC PLC για απαλλαγή από τον άνθρακα για τις ίδιες λειτουργίες της ώστε να μειωθεί η κατανάλωση ενέργειας, η κατανάλωση χαρτιού και οι εκπομπές ΑΤΘ που συσχετίζεται με τις λειτουργίες του τομέα τους;
- viii. Διαχείριση Κ&Π κινδύνων ως μέρος των αρμοδιοτήτων τους να επιτύχουν στόχους και να εφαρμόζουν διορθωτικές δράσεις ώστε να αντιμετωπίσουν ελλείψεις στις διαδικασίες και στις δικλίδες ασφαλείας;
- ix. Υποστηρίζουν την διαδικασία σχεδιασμού 'πράσινων' προϊόντων και υπηρεσιών ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των πελατών και να κινητοποιούν τους πελάτες για μείωση των εκπομπών ΑΤΘ.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας Ι – Διακυβέρνηση (συνέχεια)

Εποπτεία Διεύθυνσης (συνέχεια)

Τμήμα Συμμόρφωσης

Κύριες αρμοδιότητες του Τμήματος Συμμόρφωσης για τους κινδύνους ΠΚΔ, περιλαμβανομένου και κινδύνων Κ&Π:

- i. Εντοπισμός, σε συνεχή βάση, το νομικό και κανονιστικό πλαίσιο που αφορά το ΠΚΔ, περιλαμβανομένου και κινδύνους Κ&Π και επικοινωνεί στις Επιχειρηματικές Γραμμές τις κανονιστικές αναβαθμίσεις που τους αφορούν;
- ii. Επιβεβαιώνει ότι διατηρείται ένα μητρώο κινδύνων ΠΚΔ περιλαμβανομένου και των Κ&Π κινδύνων το οποίο είναι ολοκληρωμένο και το οποίο ενημερώνεται τακτικά και ότι οι επερχόμενες υποχρεώσεις συμμόρφωσης έχουν τεκμηριωθεί και υποστηρίζονται από πλάνα δράσης των ανάλογων τμημάτων;
- iii. Αξιολογεί και παρακολουθεί τις δράσεις ώστε να βεβαιώσει την έγκαιρη και αποτελεσματική συμμόρφωση με τις κανονιστικές υποχρεώσεις που αφορούν τους κινδύνους ΠΚΔ περιλαμβανομένου και τους Κ&Π κινδύνους και συνιστά αλλαγές στις πολιτικές του οργανισμού και συντονίζει την εφαρμογή των αλλαγών;
- iv. Ενημερώνει την ΕΒ, την Εκτελεστική Επιτροπή και την ΕΕ για τους Κανονισμούς και τις Απαιτήσεις Συμμόρφωσης του ΠΚΔ;
- v. Ασκεί ελέγχους συμμόρφωσης λαμβάνοντας υπόψη τους νόμους, κανονισμούς και πρότυπα του ΠΚΔ περιλαμβανομένου και του Κ&Π ώστε να εντοπίσει αδυναμίες συμμόρφωσης και κινδύνους. Προετοιμάζει και συνιστά δράσεις για μείωση των κινδύνων. Ενημερώνει το ανώτατο διοικητικό σώμα και/ή τις επιτροπές του για το αποτέλεσμα των ελέγχων, περιλαμβανομένου και του υπολειπόμενου κινδύνου;
- vi. Παρέχει συμβουλές για τις πολιτικές ΠΚΔ περιλαμβανομένου και Κ&Π, διαβεβαιώνοντας ότι είναι εναρμονισμένες με την διάθεση ανάληψης κινδύνου του ΔΣ και την στρατηγική ΠΚΔ του Συγκροτήματος;
- vii. Παρέχει συμβουλές για τον σχεδιασμό και την εξέλιξη της Δομής Διακυβέρνησης σε θέματα ΠΚΔ περιλαμβανομένου και θέματα Κ&Π; και
- viii. Υποστηρίζει τα τμήματα και τις Επιχειρηματικές Γραμμές για την συμμόρφωση με τους κανονισμούς του ΠΚΔ.

Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου

Το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, ως η τρίτη γραμμή άμυνας, παρέχει ανεξάρτητη διασφάλιση στο ΔΚ και στην Εκτελεστική Διοίκηση για την πληρότητα του σχεδιασμού και την αποτελεσματική χρήση του πλαισίου δικλείδων ασφαλείας, της εταιρικής διακυβέρνησης και των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου (περιλαμβανομένων και των κινδύνων ΠΚΔ και Κ&Π) του Συγκροτήματος, με βάση την διάθεση ανάληψης κινδύνου όπως ορίζεται από το ΔΣ.

Το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου διατηρεί ένα Πλαίσιο Κινδύνων & Ελέγχου, που περιλαμβάνει όλους τους σημαντικούς κινδύνους που εκτίθεται η BOC PCL, όπως επίσης τις περιοχές ελέγχου της BOC PCL. Η διαχείριση των Κ&Π κινδύνων περιλαμβάνεται στο Πλαίσιο Κινδύνων & Ελέγχου του τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου σαν σχετικοί και πρωταρχικοί κίνδυνοι, όπως επίσης και σαν περιοχή ελέγχου. Ως αποτέλεσμα, κατά την διάρκεια της διαδικασίας αξιολόγησης κινδύνου, που ακολουθείται για την δημιουργίας του Ετήσιου Πλάνου Ελέγχου, όλες οι περιοχές ελέγχου στο Πλαίσιο Ελέγχου αξιολογούνται με βάση τους Κ&Π κινδύνους.

Επιπρόσθετα:

- i. Το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου διαβεβαιώνει την ύπαρξη επαρκούς και κατάλληλων πόρων για όλους τους ελέγχους που περιλαμβάνονται στο Ετήσιου Πλάνου Ελέγχου, μέσω υπολογισμού των εκτιμώμενων ωρών που θεωρείται ότι χρειάζονται με βάση τον σκοπό και την περιπλοκότητα του ελέγχου, ενώ ταυτόχρονα λαμβάνονται υπόψη η γνώση, οι δεξιότητες και άλλες ικανότητες του προσωπικού στην σχετική περιοχή. Μέσω της χρήσης δελτίων απασχόλησης, οι πραγματικές ώρες που αφιερώθηκαν καταγράφονται και συγκρίνονται με τις εκτιμώμενες ώρες, οι αποκλίσεις διερευνώνται και αν χρειάζεται εφαρμόζονται σχετικές δράσεις.
- ii. Η γνώση και οι δεξιότητες του προσωπικού του τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου αξιολογούνται σε ετήσια βάση, με βάση το Πλαίσιο Ικανοτήτων. Με βάση την αξιολόγηση, το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου λαμβάνει τις απαραίτητες δράσεις και ετοιμάζει συγκεκριμένα πλάνα ανάπτυξης, ώστε να διαβεβαιώσει ότι το προσωπικό κατέχει τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για την διεκπεραίωση των καθηκόντων τους (περιλαμβανομένου και θεμάτων Κ&Π, αν χρειάζεται).

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι εφόσον η διατήρηση του Πλαισίου Κινδύνων & Ελέγχου είναι μια συνεχής διαδικασία, όσο η BOC PCL χτίζει σταδιακά τις δυνατότητες της στην διαχείριση των κινδύνων ΠΚΔ περιλαμβανομένου και των κινδύνων Κ&Π και αναβαθμίζει τις σχετικές διαδικασίες στην πρώτη και δεύτερη γραμμή άμυνας, το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου θα αναπροσαρμόζει το Πλαίσιο Κινδύνων & Ελέγχου ώστε να τις συμπεριλάβει.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας I – Διακυβέρνηση (συνέχεια)

Πολιτική Αμοιβών

Το Συγκρότημα έχει προβεί στις αναγκαίες ρυθμίσεις για την ενσωμάτωση των στρατηγικών στόχων ΠΚΔ στην πολιτική αμοιβών, αντανakλώντας τη σημαντικότητα διασύνδεσης της επίδοσης του προσωπικού σε θέματα ΠΚΔ και διαχείρισης της κλιματικής αλλαγής ως μέσο υιοθέτησης της κουλτούρας ΠΚΔ στον οργανισμό. Η πολιτική αμοιβών προωθεί και είναι συμβατή με την ορθή διαχείριση κινδύνου και είναι ευθυγραμμισμένη με τη στρατηγική ΠΚΔ και τη στρατηγική διαχείρισης της κλιματικής αλλαγής και δεν ενθαρρύνει την ανάληψη υπερβολικού κινδύνου που να υπερβαίνει τα επίπεδα κινδύνου που αποδέχεται το Συγκρότημα.

Τα κριτήρια επίδοσης (οικονομικά και/ή μη-οικονομικά) της Ανώτερης Διεύθυνσης περιλαμβάνουν ΚΔΑς που συνδέονται με την εφαρμογή της στρατηγικής ΠΚΔ του Συγκροτήματος, αντανakλώντας την έμφαση που δίνει το Συγκρότημα στην επίτευξη των στόχων που αφορούν στην κλιματική αλλαγή, ανάλογα με τα καθήκοντα και τις ευθύνες του κάθε μέλους της Ανώτερης Διεύθυνσης στην Στρατηγική ΠΚΔ. Τα κριτήρια επίδοσης περιλαμβάνουν κίνητρα για διαχείριση κινδύνων ΠΚΔ, περιλαμβανομένων και κινδύνων Κ&Π, στόχους και/ή όρια ώστε να διασφαλιστεί ότι αποφεύγονται πρακτικές για Πράσινο ξέπλυμα. Αυτά αναμένεται να μετατεθούν στο προσωπικό, μέσω του συστήματος αξιολόγησης, με βάση τους ρόλους και τις ευθύνες του προσωπικού, έτσι ώστε να συνεχιστεί ή ανάδειξη της κουλτούρα του Συγκροτήματος σε θέματα ΠΚΔ, να εκμαιευτούν οι σωστές συμπεριφορές και να ευθυγραμμιστούν τα ατομικά αποτελέσματα με την στρατηγική ΠΚΔ.

Η απόδοση του Συγκροτήματος σε σχέση με στόχους που αφορούν ΠΚΔ και τη διαχείριση της κλιματικής αλλαγής περιλαμβάνονται στο πίνακα επιδόσεων Μακροπρόθεσμων Σχεδίων Παροχής Κινήτρων, στη φάση σχεδιασμού και έγκρισης του κάθε Σχεδίου.

Το μακροπρόθεσμο Σχέδιο παροχής κινήτρων (το "2022 LTIP") το οποίο έχει εγκριθεί από τους μετόχους της Εταιρείας, περιλαμβάνει αξιολόγηση της επίδοσης με βάση συγκεκριμένο πίνακα επιδόσεων που είναι ευθυγραμμισμένος με τους Μεσοπρόθεσμους Στρατηγικούς Στόχους του Συγκροτήματος, και περιλαμβάνει στόχους ΠΚΔ. Ο πίνακας επιδόσεων που χρησιμοποιείται στο πιο πάνω σχέδιο περιλαμβάνει βαθμολόγηση Κύριων Δεικτών Απόδοσης ΠΚΔ με βάση την αξιολόγηση από εξωτερικούς οίκους για θέματα ΠΚΔ. Οι βαθμολογήσεις δίνονται σύμφωνα με εξωτερικές αξιολογήσεις που διενεργούνται σε θέματα ΠΚΔ του Συγκροτήματος.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας ΙΙ – Στρατηγική

Η κλιματική αλλαγή είναι η μεγαλύτερη πρόκληση που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα. Ο Παγκόσμιος Μετεωρολογικός Οργανισμός (ΠΜΟ) γνωστοποίησε ότι το 2023 είναι το θερμότερο έτος που έχει καταγραφεί ποτέ. Το 2023, η μέση ετήσια παγκόσμια θερμοκρασία ήταν $1.45^{\circ}\text{C} \pm 0.12^{\circ}\text{C}$ πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα. Ο πρωταρχικός στόχος της συμφωνίας του Παρισιού είναι να περιοριστεί η αύξηση της μακροπρόθεσμης θερμοκρασίας σε επίπεδα όχι μεγαλύτερα από 1.5°C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα. Οι παγκόσμιες εκπομπές ΑΤΘ συνεχίζουν να αυξάνονται, και τα ακραία κλιματικά φαινόμενα είναι πιο συχνά από ποτέ. Προκειμένου να περιοριστεί η αύξηση της θερμοκρασίας στο 1.5°C , θα πρέπει να γίνουν μειώσεις κατά 45% μέχρι το 2030, με τις εκπομπές ΑΤΘ σε παγκόσμιο επίπεδο να φθάνουν σε καθαρό μηδενικό ισοζύγιο μέχρι το 2050. Αυτό συνεπάγεται ότι οι εκπομπές ΑΤΘ θα πρέπει να μειωθούν άμεσα. Η μετάβαση σε αυτή την οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα απαιτεί τον μετασχηματισμό περιουσιακών στοιχείων και την αλλαγή συμπεριφορών, για τα οποία απαιτείται χρηματοδότηση τρισεκατομμυρίων δολαρίων.

Με στόχο να στηρίξουν τη μετάβαση, οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές αρχές έχουν θέσει σε εφαρμογή ένα σχέδιο δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) για βιώσιμη ανάπτυξη το οποίο περιλαμβάνει σειρά νέων προτύπων κανονιστικών γνωστοποιήσεων, καθώς επίσης και προσδοκιών που αναμένεται να εξελιχθούν σε απαιτήσεις στο σύντομο μέλλον. Παρακολουθώντας τις εξελίξεις και έχοντας υιοθετήσει τη φιλοσοφία 'Περισσότερο από Τράπεζα - Beyond Banking' και το όραμα για δημιουργία ενός ισχυρότερου, και ασφαλέστερου οργανισμού εστιασμένο στο μέλλον, το Συγκρότημα είναι αποφασισμένο να συνεχίσει να εργάζεται για μια καλύτερη Κύπρο και ένα καλύτερο κόσμο για το σήμερα και για τις μελλοντικές γενεές. Ως εκ τούτου, το Συγκρότημα φιλοδοξεί περαιτέρω να ενισχύσει τη θετική του επίδραση στο περιβάλλον, και να διατηρήσει τον ηγετικό του ρόλο στον πυλώνα της κοινωνικής προσφοράς και διακυβέρνησης, επαναπροσδιορίζοντας όχι μόνο τον δικό του τρόπο λειτουργίας αλλά και τον τρόπο λειτουργίας των πελατών του.

Το Συγκρότημα συνεχίζει να διευρύνει και να ενισχύει τις προσπάθειές του για τον εντοπισμό κινδύνων και ευκαιριών που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή, αποτελώντας το πρώτο βασικό βήμα στη στρατηγική του Συγκροτήματος για τη διαχείριση της κλιματικής αλλαγής. Μετά τον εντοπισμό τους, το Συγκρότημα αξιολογεί πως οι κίνδυνοι μπορούν να τύχουν καλύτερης διαχείρισης, να μειωθούν ή να μετριαστούν σύμφωνα με το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων.

Η προσέγγιση του Συγκροτήματος όσον αφορά τις δράσεις για την κλιματική αλλαγή εξελίσσεται συνεχώς και έχει σταδιακά ενσωματωθεί στις δράσεις και δραστηριότητες του Συγκροτήματος. Συνεπώς, το Συγκρότημα επικεντρώνεται στη δημιουργία μιας δια βίου συνεργασίας με τους πελάτες του, καθοδηγώντας και υποστηρίζοντάς τους σε ένα μεταβαλλόμενο κόσμο, χρηματοδοτώντας έργα που έχουν θετικό αντίκτυπο στην κλιματική αλλαγή. Η στρατηγική διαχείρισης της κλιματικής αλλαγής (πυλώνας που συμπεριλαμβάνεται στη Στρατηγική ΠΚΔ), υποστηρίζεται από τρεις στρατηγικές περιοχές, στις οποίες θα επικεντρώσει τις ενέργειες του το Συγκρότημα στο μέλλον:

- i. Ενίσχυση των χρηματοδοτήσεων που έχουν θετικό αντίκτυπο στη διαχείριση της κλιματικής αλλαγής;
- ii. Ενίσχυση της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή; και
- iii. Περαιτέρω ενσωμάτωση θεμάτων κλιματικής αλλαγής σε όλα τα πρότυπα, μεθοδολογίες και διαδικασίες του Συγκροτήματος.

Οι δεσμεύσεις του Συγκροτήματος στο πλαίσιο της στρατηγικής ΠΚΔ επικεντρώνονται στους πιο κάτω τέσσερις πρωταρχικούς στόχους:

- i. Επίτευξη Κλιματικής Ουδετερότητας (Carbon Neutral) μέχρι το 2030,
- ii. Επίτευξη Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου (Net Zero) μέχρι το 2050,
- iii. Σταδιακή αύξηση του Δείκτη Πράσινων στοιχείων ενεργητικού (Green Asset Ratio), και
- iv. Σταδιακή αύξηση του Δείκτη Πράσινων ενυπόθηκων δανείων (Green Mortgage Ratio).

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας ΙΙ – Στρατηγική (συνέχεια)

Κίνδυνοι και ευκαιρίες που σχετίζονται με την Κλιματική αλλαγή και το Περιβάλλον (συνέχεια)

Η στρατηγική του Συγκροτήματος για την κλιματική αλλαγή εξελίσσεται συνεχώς καθώς το Συγκρότημα βελτιώνει τους μηχανισμούς και επεκτείνει του πόρους που έχει στη διάθεσή του προκειμένου να εμβαθύνει την κατανόηση της διασύνδεσης μεταξύ του κλίματος, των επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων, των λειτουργιών του, των πελατών του και της κοινότητας. Το Συγκρότημα επιδιώκει να εντοπίσει και να εξελίξει τις δράσεις που θα του επιτρέψουν να ενισχύσει τη λειτουργική του ανθεκτικότητα, τη διαδικασία λήψης αποφάσεων και προγραμματισμού προκειμένου να μετριαστούν οι κίνδυνοι που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή και να αξιοποιήσει ευκαιρίες που προκύπτουν σε σχέση με την κλιματική αλλαγή. Η στρατηγική του Συγκροτήματος καθώς και δράσεις που αφορούν στη διαχείριση των κινδύνων είναι αλληλένδετοι και προσαρμόζονται ανάλογα με τις επιδόσεις ως προς τους προκαθορισμένους δείκτες και στόχους. Το Συγκρότημα εργάζεται στο να εξελίξει την κατανόηση του προς την κλιματική αλλαγή και την ανθεκτικότητά του σε κλυδωνισμούς που σχετίζονται με το κλίμα.

Το Συγκρότημα αντιμετωπίζει τον κίνδυνο της κλιματικής αλλαγής ως ένα διάχυτο κίνδυνο που εκδηλώνεται μέσω ή ενισχύει τις υπάρχουσες κατηγορίες κινδύνου εντός της Ταξινομίας Κινδύνων του Συγκροτήματος, όπως περιγράφεται περαιτέρω στην ενότητα 'Πυλώνας ΙΙΙ – Διαχείριση Κινδύνων' των γνωστοποιήσεων του TCFD. Οι κίνδυνοι μετάβασης και οι φυσικοί κίνδυνοι εκδηλώνονται με διαφορετικό τρόπο στην κάθε κατηγορία κινδύνου, βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Ο χρονικοί ορίζοντες που λαμβάνονται υπόψη περιγράφονται πιο κάτω για σκοπούς αναφοράς.

Χρονικός Ορίζοντας	Έτος Έναρξης	Έτος Ολοκλήρωσης	Επεξήγηση
Βραχυπρόθεσμα (1-3 χρόνια)	2023	2026	Η Οδηγία για την Εταιρική Έκθεση Βιωσιμότητας (The Corporate Sustainability Reporting Directive ("CSRD")) αναμένεται να αποτελέσει σημαντική αλλαγή και ορόσημο για την ενεργοποίηση της κλιματικής αλλαγής. Η Οδηγία θα εφαρμοστεί για πρώτη φορά από τον Ιανουάριο 2025 (για το οικονομικό έτος 2024) για εταιρείες εισηγμένες σε χρηματιστήρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και μετέπειτα κάθε χρόνο μέχρι το 2028 για να συμπεριλάβει ορισμένες μικρομεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις (Έτη 1-3), το Συγκρότημα θεωρεί τα πρώτα τρία χρόνια ως τον πρώτο χρονικό ορίζοντα. Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα έχει δεσμευτεί να πετύχει κλιματική ουδετερότητα μέχρι το 2030 μειώνοντας τις εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 1 και 2 που προκύπτουν από τις λειτουργίες του. Το Συγκρότημα έχει επικεντρώσει τις κύριες προσπάθειές του για μείωση του αποτυπώματος άνθρακα βραχυπρόθεσμα μέχρι το 2026 για να μπορέσει να ηγηθεί των προσπαθειών μείωσης του αποτυπώματος του άνθρακα με το δικό του παράδειγμα αλλά και επίσης για να επωφεληθεί από κυβερνητικές χορηγίες που θα ανακοινωθούν ως μέρους του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συνεπώς, ο ορίζοντας κινδύνου στον οποίο επικεντρώνεται το Συγκρότημα βραχυπρόθεσμα είναι μεταξύ 1-3 έτη.
Μεσοπρόθεσμα (4-7 χρόνια)	2027	2030	Το 2030 είναι το έτος που έθεσε η Ευρωπαϊκή Ένωση για τον στόχο "Προσαρμογή στο 55" (δηλαδή μείωση των εκπομπών ΑΤΘ κατά 55% από τα επίπεδα του 1990), το Συγκρότημα έχει θέσει επίσης το 2030 ως μεσοπρόθεσμο ορίζοντα κινδύνου για τον εντοπισμό κινδύνων και ευκαιριών Κ&Π. Για το λόγο αυτό, ο μεσοπρόθεσμος ορίζοντας είναι μεταξύ 4-7 έτη. Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα έχει δεσμευτεί να πετύχει κλιματική ουδετερότητα μέχρι το 2030 μειώνοντας τις εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 1 και Πεδίου 2 μέχρι το 2030, έτσι οι κίνδυνοι Κ&Π θα πρέπει να εντοπιστούν και να τύχουν διαχείρισης εντός ενός χρονικού ορίζοντα 4-7 ετών προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος που έχει τεθεί.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας II – Στρατηγική (συνέχεια)

Κίνδυνοι και ευκαιρίες που σχετίζονται με την Κλιματική αλλαγή και το Περιβάλλον (συνέχεια)

Χρονικός Ορίζοντας	Έτος Έναρξης	Έτος Ολοκλήρωσης	Επεξήγηση
Μακροπρόθεσμα (8-27 years)	2031	2050	Το Συγκρότημα θεωρεί ότι απαιτείται ένας χρονικός ορίζοντας άνω των 8 ετών προκειμένου να εκδηλωθούν οι χρόνιοι φυσικοί κίνδυνοι. Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα έχει θέσει ως στόχο την επίτευξη καθαρού μηδενικού ισοζυγίου μέχρι το 2050, ακολουθώντας την δέσμευση του στη Συμφωνία του Παρισιού που προβλέπει ότι οι εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 1, Πεδίου 2 και Πεδίου 3 θα πρέπει να μειωθούν στο μηδέν μέχρι το 2050. Για τις εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 1 και Πεδίου 2 που προκύπτουν από τις λειτουργίες του Συγκροτήματος, ο στόχος μείωσης ισχύει για όλους τους χρονικούς ορίζοντες. Ωστόσο, οι κίνδυνοι που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή σε σχέση με τις χρηματοδοτούμενες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 εξαρτώνται επίσης από την ωφέλιμη διάρκεια ζωής των περιουσιακών στοιχείων, η οποία για το μεγαλύτερο ποσοστό του υφιστάμενου δανειακού χαρτοφυλακίου του Συγκροτήματος μεταφράζεται σε ημερομηνία λήξης πέραν των 8 ετών. Για το λόγο αυτό έχει τεθεί ένας μακροπρόθεσμος χρονικός ορίζοντας μεταξύ 8 – 27 έτη για να καλύψει τόσο τους κινδύνους όσο και στρατηγικά θέματα που σχετίζονται με τους κινδύνους που προκύπτουν από την κλιματική αλλαγή εντός του οργανισμού.

Στην ενότητα 'Πυλώνας III – Διαχείριση Κινδύνων' των γνωστοποιήσεων του TCFD, παρέχεται πρόσθετη πληροφόρηση ως προς τους κλιματικούς κινδύνους μετάβασης και φυσικούς κινδύνους που εντοπίζονται σε κάθε χρονικό ορίζοντα, και που θα μπορούσαν να έχουν σημαντικό οικονομικό αντίκτυπο στο Συγκρότημα, καθώς και περιγραφή της διαδικασίας που εφαρμόζει το Συγκρότημα για τον εντοπισμό και την αξιολόγηση της σημαντικότητας των κλιματικών κινδύνων μετάβασης και φυσικών κινδύνων.

Έχουν εντοπιστεί ευκαιρίες που σχετίζονται με θέματα κλιματικής αλλαγής στους επιχειρηματικούς τομείς του Συγκροτήματος, οι οποίες προκύπτουν από την κατανόηση των κινδύνων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή. Περιλαμβάνουν στρατηγικές, προϊόντα, υπηρεσίες και συμβουλές για να στηρίξουν τους πελάτες στη μετάβαση σε τρόπους λειτουργίας χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, και να εντοπίσουν νέους τομείς επιχειρηματικής ανάπτυξης, όπως οι βιώσιμες χρηματοδοτήσεις. Το Συγκρότημα έχει εντοπίσει επίσης ευκαιρίες στις δικές του λειτουργίες για να μετριάσει την κλιματική αλλαγή, βελτιώνοντας την αποδοτικότητα και ανθεκτικότητά του, όπως φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας II – Στρατηγική (συνέχεια)

Κίνδυνοι και ευκαιρίες που σχετίζονται με την Κλιματική αλλαγή και το Περιβάλλον (συνέχεια)

Είδος Ευκαιρίας	Ευκαιρίες σχετικές με την κλιματική αλλαγή	Χρονικός Ορίζοντας	Δραστηριότητες με θετικό Αντίκτυπο
Αποδοτικότητα Πόρων	Χρήση πιο αποδοτικών μέσω μεταφοράς	Μεσοπρόθεσμος/ Μακροπρόθεσμος	i. Αναβάθμιση του στόλου αυτοκινήτων σε αυτοκίνητα μηδενικών εκπομπών. ii. Ευαισθητοποίηση του προσωπικού και αλλαγή κουλτούρας σχετικά με αποδοτικότερους και λιγότερο ρυπογόνους τρόπους μετακίνησης.
	Αξιοποίηση Ανακύκλωσης	Βραχυπρόθεσμος/ Μεσοπρόθεσμος/ Μακροπρόθεσμος	i. Αύξηση δραστηριοτήτων ανακύκλωσης του οργανισμού. ii. Υποστήριξη κυκλικής οικονομίας.
	Μεταφορά σε κτίρια με καλύτερη ενεργειακή απόδοση	Βραχυπρόθεσμος/ Μεσοπρόθεσμος/ Μακροπρόθεσμος	i. Ενεργειακή αναβάθμιση των ιδιόκτητων κτιρίων. ii. Μεταφορά σε ενοικιαζόμενα κτίρια με καλύτερη ενεργειακή απόδοση.
	Μείωση χρήσης και κατανάλωσης νερού	Βραχυπρόθεσμος/ Μεσοπρόθεσμος/ Μακροπρόθεσμος	Εντατικοποίηση της προσπάθειας για περιορισμό της χρήσης νερού εντός των εγκαταστάσεων του Συγκροτήματος.
Ενεργειακά Συστήματα	Χρήση πηγών ενέργειας με χαμηλότερες εκπομπές ΑΤΘ	Βραχυπρόθεσμος/ Μεσοπρόθεσμος/ Μακροπρόθεσμος	Πιο αυστηρές προδιαγραφές στις προμήθειες νέων υλικών και ηλεκτρονικών εξοπλισμών.
	Μετάβαση σε αποκεντρωμένη παραγωγή ενέργειας	Μεσοπρόθεσμος/ Μακροπρόθεσμος	i. Εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σε ιδιόκτητα κτίρια. ii. Σύναψη συμφωνιών αγοράς ενέργειας με παρόχους ανανεώσιμης ενέργειας.
Προϊόντα και Υπηρεσίες	Ανάπτυξη και/ή επέκταση προϊόντων και υπηρεσιών χαμηλών εκπομπών ΑΤΘ	Βραχυπρόθεσμος/ Μεσοπρόθεσμος/ Μακροπρόθεσμος	Επέκταση του φάσματος των βιώσιμων και φιλικών προς το περιβάλλον προϊόντων και υπηρεσιών. Αναφερθείτε στην Πράσινη Χρηματοδότηση / Χρηματοδότηση Μετάβασης, στην ενότητα "Πυλώνας II – Στρατηγική" των γνωστοποιήσεων του TCFD.
Αγορές	Αξιοποίηση κινήτρων από το Δημόσιο τομέα	Βραχυπρόθεσμος/ Μεσοπρόθεσμος/ Μακροπρόθεσμος	Εντοπισμός κυβερνητικών σχεδίων χορηγιών που προκύπτουν μέσα από το σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για περαιτέρω υποστήριξη των ενδιαφερομένων μερών και παροχή βοήθειας για επιτάχυνση των προσπαθειών μετάβασης.
	Ανάπτυξη νέων πηγών εσόδων από νέες / αναδυόμενες περιβαλλοντικές αγορές και προϊόντα	Μεσοπρόθεσμος/ Μακροπρόθεσμος	Μέσω της εκτέλεσης της στρατηγικής καθαρού μηδενικού ισοζυγίου, θα εντοπιστούν ανάγκες απαλλαγής από εκπομπές άνθρακα σε συγκεκριμένους τομείς και θα αναπτυχθούν νέα προϊόντα και υπηρεσίες έτσι ώστε το Συγκρότημα να βοηθήσει τους πελάτες του να πετύχουν τους δικούς τους στόχους καθαρού μηδενικού ισοζυγίου.
	Βελτιωμένες αξιολογήσεις στους δείκτες βιωσιμότητας/δείκτες ΠΚΔ	Βραχυπρόθεσμος/ Μεσοπρόθεσμος/ Μακροπρόθεσμος	Συνεχής βελτίωση των εσωτερικών διαδικασιών και γνωστοποιήσεων για να επιτευχθούν καλύτερες αξιολογήσεις στον τομέα ΠΚΔ.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας ΙΙ – Στρατηγική (συνέχεια)

Στρατηγική Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου

Το Συγκρότημα έχει αποφασίσει να ευθυγραμμιστεί με τον στόχο που έχει τεθεί από τη Συμφωνία του Παρισιού, την Πράσινη Συμφωνία της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς επίσης και με τον στόχο της Κυπριακής Κυβέρνησης για Καθαρό Μηδενικό Ισοζύγιο μέχρι το 2050.

Πέρα από τις δράσεις που επικεντρώνονται στην εισαγωγή της χρηματοδότησης βιώσιμων προϊόντων και υπηρεσιών και στον σχεδιασμό και την ενσωμάτωση διαδικασιών που αφορούν το περιβάλλον στις διαδικασίες δανεισμού, το Συγκρότημα παρακολουθεί στενά τις εσωτερικές λειτουργίες του με σκοπό τη μείωση και την εξάλειψη των εκπομπών ΑΤΘ.

Όσο αφορά τη δέσμευση του Συγκροτήματος για Καθαρό Μηδενικό Ισοζύγιο, οι εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 1, Πεδίου 2 και οι ουσιώδεις μη-χρηματοδοτούμενες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3² του Συγκροτήματος υπολογίστηκαν για το 2021 (σημείο αναφοράς), χρησιμοποιώντας μια ευρέως αποδεκτή μεθοδολογία, επιτρέποντας στο Συγκρότημα να θέσει ένα εφικτό σχέδιο δράσεων για τη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα και την επίτευξη των στόχων απαλλαγής από τον άνθρακα.

Δεδομένου ότι η BOC PCL έχει τη μεγαλύτερη συμβολή στις εκπομπές ΑΤΘ του Συγκροτήματος, η BOC PCL έχει καταρτίσει ένα πλάνο για απαλλαγή από τον άνθρακα με στόχο να μειώσει το δικό της αποτύπωμα άνθρακα σχετικά με τις εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 1 και Πεδίου 2 και τελικώς να επιτύχει τον στόχο για κλιματική ουδετερότητα μέχρι το 2030.

Προκειμένου το Συγκρότημα να επιτύχει τον στόχο για κλιματική ουδετερότητα έως το 2030, οι εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 1 και Πεδίου 2 θα πρέπει να μειωθούν κατά 42% έως το 2030 σε σύγκριση με το 2021 (σημείο αναφοράς). Ο στόχος απαλλαγής από τον άνθρακα Πεδίου 1 και Πεδίου 2 παρακολουθείται μέσω της Έκθεσης Επίδοσης Βιωσιμότητας σε τριμηνιαία βάση από την ΕΒ, την Εκτελεστική Επιτροπή και τις επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η BOC PCL προγραμματίζει να επενδύσει σε υποδομές και ενέργειες υψηλής ενεργειακής απόδοσης και να αντικαταστήσει μηχανήματα και αυτοκίνητα που λειτουργούν με ορυκτά καύσιμα μεταξύ του 2024 και του 2025, οδηγώντας σε μείωση περίπου 3-4% των εκπομπών ΑΤΘ Πεδίου 1 και Πεδίου 2 μέχρι το 2025 σε σχέση με το 2021. Το Συγκρότημα αναμένει ότι οι εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 2 θα μειωθούν περαιτέρω όταν η αγορά ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αναπτυχθεί περαιτέρω στην Κύπρο. Το Συγκρότημα εξετάζει επίσης διάφορες άλλες δράσεις για την περαιτέρω μείωση των εκπομπών ΑΤΘ Πεδίου 1 και Πεδίου 2 κατά περίπου 30% σε σύγκριση με το 2022. Οι δράσεις που έχουν προγραμματιστεί από την BOC PCL μεταξύ του 2024 και του 2025 περιλαμβάνουν:

- αντικατάσταση συστημάτων κλιματισμού;
- αντικατάσταση λεβήτων;
- μονώσεις οροφών;
- εγκατάσταση αισθητήρων CO₂; και
- εγκαταστάσεις ανάκτησης θερμότητας.

Παρόμοιες ενέργειες για υψηλή ενεργειακή απόδοση έχουν σχεδιαστεί για τις υπόλοιπες θυγατρικές εταιρείες του Συγκροτήματος.

Σε αυτό το στάδιο, το Συγκρότημα δεν θα θέσει συγκεκριμένους στόχους για τις ουσιαστικές μη-Χρηματοδοτούμενες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3² λόγω του ότι η συντριπτική πλειοψηφία των εκπομπών ΑΤΘ Πεδίου 3 προκύπτουν από το τις χρηματοδοτούμενες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3.

Εκτός από τη στρατηγική για τη μείωση των εκπομπών ΑΤΘ που σχετίζονται με τις δικές της λειτουργίες, η BOC PCL θα πρέπει να σχεδιάσει τη στρατηγική για τη μείωση των εκπομπών ΑΤΘ που σχετίζονται με το δανειακό της χαρτοφυλάκιο (δηλαδή τους πελάτες της) και το επενδυτικό της χαρτοφυλάκιο, γεγονός που θα οδηγήσει ουσιαστικά σε μικρότερη έκθεση σε Κ&Π κινδύνους. Ως εκ τούτου, η BOC PCL έγινε μέλος του PCAF και εκτίμησε τις εκπομπές ΑΤΘ που προκύπτουν από το δανειακό, επενδυτικό και ασφαλιστικό της χαρτοφυλάκιο με βάση τα πρότυπα και τους υποκατάστατους δείκτες του PCAF.

² Οι μη-Χρηματοδοτούμενες εκπομπές ΑΤΘ του Πεδίου 3 του Συγκροτήματος αποτελούνται από εκπομπές ΑΤΘ από επαγγελματικά ταξίδια, διάθεση αποβλήτων, αγορά αγαθών και υπηρεσιών, μετακίνηση εργαζομένων και κατηγορίες μεταφορών και διανομών.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας ΙΙ – Στρατηγική (συνέχεια)

Στρατηγική Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου (συνέχεια)

Η BOC PCL ενσωματώνει τους Κ&Π κινδύνους στην επιχειρηματική της στρατηγική μέσω των εξής:

1. Όρια ανά κλάδο,
2. Στόχους απαλλαγής από τον άνθρακα,
3. Πράσινη Χρηματοδότηση/Χρηματοδότηση Μετάβασης,
4. Ενσωμάτωση θεμάτων ΠΚΔ και κλιματικής αλλαγής στη διαδικασία τιμολόγησης των δανείων.

1. Όρια ανά κλάδο

Ορισμένοι κλάδοι συνδέονται εκ φύσεως με υψηλότερους κινδύνους μετάβασης λόγω του γεγονότος ότι το τρέχον μοντέλο λειτουργίας τους δεν θεωρείται βιώσιμο σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα. Το γεγονός ότι το τρέχον και το μελλοντικό εποπτικό περιβάλλον μας οδηγεί προς αυτή την κατεύθυνση, υποδηλώνει ότι οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε τομείς υψηλής συγκέντρωσης άνθρακα ενδέχεται να μην καταφέρουν να υιοθετήσουν ενέργειες χαμηλών εκπομπών άνθρακα στις δραστηριότητές τους. Η αποτυχία υιοθέτησης μπορεί να επηρεάσει την πελατειακή κερδοφορία, ρευστότητα, πιστοληπτική ικανότητα και τελικά τη βιωσιμότητά τους μακροπρόθεσμα. Προκειμένου να διαχειριστεί τους κινδύνους μετάβασης και να ευθυγραμμιστεί με τη δέσμευση Επίτευξης Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου, η BOC PCL έθεσε ορισμένα όρια δανεισμού ανά κλάδο για να περιορίσει την έκθεσή της σε τομείς που θεωρούνται ευρέως ως τομείς υψηλής συγκέντρωσης άνθρακα (δηλαδή τσιμέντο, πετρέλαιο, φυσικό αέριο, σίδηρος, χάλυβας, αλουμίνιο και παραγωγή ενέργειας μέσω ορυκτών καυσίμων). Ο ρόλος της BOC PCL είναι να συνεργαστεί με τους πελάτες που δραστηριοποιούνται σε τομείς υψηλής συγκέντρωσης άνθρακα, προκειμένου να τους εκπαιδεύσει σχετικά με τους Κ&Π κινδύνους που είναι εκτεθειμένοι και να τους υποστηρίξει στη μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών του άνθρακα, παρέχοντάς τους Πράσινη Χρηματοδότηση ή Χρηματοδότηση Μετάβασης. Τα όρια ανά κλάδο δεν ισχύουν για Πράσινη Χρηματοδότηση ή Χρηματοδότηση Μετάβασης ή για εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε τομείς υψηλής συγκέντρωσης άνθρακα οι οποίες εφαρμόζουν ένα εξωτερικά επικυρωμένο σχέδιο μετάβασης, ώστε να παρακινήσουν και να υποστηρίξουν τους πελάτες στη μετάβασή τους σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα. Τα πιο πάνω όρια ανά κλάδο έχουν αποτυπωθεί στην Πολιτική Συγκέντρωσης της BOC PCL. Για περισσότερες λεπτομέρειες ανατρέξτε στον 'Πυλώνα ΙΙΙ - Διαχείριση Κινδύνων' των γνωστοποιήσεων του TCFD στην ενότητα 'ε. Πολιτικές'.

2. Στόχοι απαλλαγής από τον άνθρακα

Η BOC PCL, λαμβάνοντας υπόψη την ΑΣ που διενεργήθηκε σχετικά με τους Κ&Π κινδύνους, τις διαθέσιμες μεθοδολογίες για την εκτίμηση των χρηματοδοτούμενων εκπομπών ΑΤΘ Πεδίου 3 και των εκπομπών ΑΤΘ που συνδέονται με το ασφαλιστικό της χαρτοφυλάκιο, καθώς και τις διαθέσιμες μεθοδολογίες για τον καθορισμό στόχων απαλλαγής από τον άνθρακα σε ορισμένους τομείς και κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων ευθυγραμμισμένες με ένα σενάριο κλιματικής αλλαγής, αποφάσισε να θέσει στόχο απαλλαγής από τον άνθρακα στο χαρτοφυλάκιο Στεγαστικών δανείων της. Ακολουθώντας τον καθορισμό του στόχου απαλλαγής από τον άνθρακα στο χαρτοφυλάκιο Στεγαστικών δανείων, η BOC PCL σχεδίασε τη στρατηγική για την επίτευξη του στόχου και την ευθυγράμμιση του χαρτοφυλακίου Στεγαστικών δανείων της με το σενάριο της Διεθνούς Οργάνωσης Ενέργειας (IEA) για Κάτω από 2 Βαθμούς Κελσίου (B2DS), στοχεύοντας στη χρηματοδότηση πιο ενεργειακά αποδοτικών κατοικιών. Η BOC PCL σχεδίασε και εισήγαγε την προσφορά ενός Πράσινου Στεγαστικού προϊόντος (Green Housing) ευθυγραμμισμένο με τις Αρχές Πράσινου Δανεισμού (Green Loan Principles) της Ένωσης Αγοράς Δανεισμού (Loan Market Association), προκειμένου να υποστηρίξει την υλοποίηση του στόχου απαλλαγής από τον άνθρακα. Ο στόχος απαλλαγής από τον άνθρακα στο χαρτοφυλάκιο Στεγαστικών δανείων και η νέα στρατηγική δανειοδότησης για την επίτευξη του στόχου αυτού, έχουν ενσωματωθεί στο Χρηματοοικονομικό Πλάνο του Συγκροτήματος για την περίοδο 2024-2027.

Το Συγκρότημα εξετάζει επίσης τον καθορισμό στόχων απαλλαγής από τον άνθρακα στο χαρτοφυλάκιο Εμπορικών Ακινήτων ('ΕΑ') καθώς και στο χαρτοφυλάκιο δανείων στον κλάδο Μεταφορών και Αποθήκευσης, εντός του 2024.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας ΙΙ – Στρατηγική (συνέχεια)

Στρατηγική Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου (συνέχεια)

3. Πράσινη Χρηματοδότηση/Χρηματοδότηση Μετάβασης

Η BOC PCL, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της Αξιολόγησης Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος (Business Environment Scan process), και της ΑΣ που διενεργήθηκε σχετικά με τους Κ&Π κινδύνους, έχει θέσει στόχους Πράσινης Χρηματοδότησης/Χρηματοδότησης Μετάβασης για το 2024, προκειμένου να υποστηρίξει τη μετάβαση τόσο των πελατών της όσο και της Κύπρου σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και να περιορίσει την έκθεσή της σε κινδύνους μετάβασης σε ορισμένους τομείς. Συγκεκριμένα, η BOC PCL λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της ΑΣ σχετικά με τους Κ&Π κινδύνους, τις αναμενόμενες πράσινες φορολογίες στην Κύπρο, τις τροποποιήσεις που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 14 Μαρτίου 2023 σχετικά με την πρόταση Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων καθώς και τις επιδοτήσεις της Κυπριακής Κυβέρνησης, εντόπισε ευκαιρίες που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή και έχει θέσει στόχους Πράσινης Χρηματοδότησης/Χρηματοδότησης Μετάβασης σε συγκεκριμένους τομείς (π.χ. Βιομηχανίας, Εμπορίου, Κατασκευών και Εστίασης) ώστε να καταστεί δυνατή η πράσινη μετάβαση. Οι στόχοι Πράσινης Χρηματοδότησης/Χρηματοδότησης Μετάβασης έχουν συμπεριληφθεί στο Χρηματοοικονομικό Πλάνο του Συγκροτήματος για το 2024 - 2027 και παρακολουθούνται σε μηνιαία βάση από την Επιτροπή Ανάπτυξης Εργασιών του Συγκροτήματος. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι στόχοι Πράσινης Χρηματοδότησης/Χρηματοδότησης Μετάβασης ενσωματώνονται για πρώτη φορά στο Χρηματοοικονομικό Πλάνο του Συγκροτήματος, οι εν λόγω στόχοι αποτελούν περίπου το 10% των συνολικών προβλέψεων που αφορούν τον νέο δανεισμό του Τμήματος Επιχειρήσεων και Μικρομεσαίων επιχειρήσεων για το 2024. Η Πράσινη Χρηματοδότηση/Χρηματοδότηση Μετάβασης αναμένεται να αυξηθεί τα επόμενα χρόνια, δεδομένης της ωριμότητας της αγοράς στο φάσμα της κλιματικής αλλαγής.

Επιπλέον, η BOC PCL προσφέρει μια σειρά προϊόντων φιλικών προς το περιβάλλον, με στόχο τη διαχείριση του κινδύνου μετάβασης και τη στήριξη των πελατών της ώστε να γίνουν πιο βιώσιμοι. Για παράδειγμα, μια σειρά από δανειακά προϊόντα προσφέρονται κάτω από το Σχέδιο Προϊόντων Fil-eco. Η BOC PCL προσφέρει ενοικιαγορά αυτοκινήτων φιλικών προς το περιβάλλον, σε όσους θέλουν να αγοράσουν καινούργιο υβριδικό ή ηλεκτρικό αυτοκίνητο, προσφέροντας την ευκαιρία στους πελάτες της να αγοράσουν καινούργιο υβριδικό ή ηλεκτρικό αυτοκίνητο και να μειώσουν την εξάρτησή τους σε μέσα μεταφοράς που βασίζονται σε ορυκτά καύσιμα. Επιπρόσθετα, παρέχεται σε πελάτες δάνειο φιλικό προς το περιβάλλον για ανακαίνιση και ενεργειακή αναβάθμιση της ιδιοκτητικής κατοικίας ή του εξοχικού τους, με δυνατότητα να εξασφαλίσουν υψηλότερη διαβάθμιση ενεργειακής απόδοσης. Επιπρόσθετα, οι πελάτες μπορούν να επωφεληθούν από δάνειο για ενεργειακή αναβάθμιση που αφορά την εγκατάσταση συστημάτων οικιακής χρήσης για εξοικονόμηση ενέργειας. Το προϊόν αυτό απευθύνεται σε πελάτες που αναζητούν χρηματοδότηση για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων και άλλων συστημάτων οικιακής χρήσης για εξοικονόμηση ενέργειας.

Στα τέλη του 2023, η BOC PCL εισήγαγε την προσφορά ενός Πράσινου Στεγαστικού προϊόντος (Green Housing), ευθυγραμμισμένο με τις Αρχές Πράσινου Δανεισμού της Ένωσης Αγοράς Δανεισμού, προκειμένου να υποστηρίξει την απαλλαγή από τον άνθρακα των οικιστικών κατοικιών στην Κύπρο, να διασφαλίσει τη δυνατότητα υλοποίησης του στόχου απαλλαγής από τον άνθρακα και ουσιαστικά να περιορίσει την έκθεσή της σε κίνδυνο μετάβασης. Κατά το 2024, το Συγκρότημα θα συνεχίσει να αναπτύσσει περαιτέρω την προσφορά πράσινων προϊόντων.

Το Συγκρότημα έχει σχεδιάσει ένα Πλαίσιο Έκδοσης Βιώσιμων Ομολόγων που θα του επιτρέψει την έκδοση Πράσινων, Κοινωνικών ή Βιώσιμων ομολόγων. Οι εισροές που θα προκύψουν από τα ομόλογα αυτά θα διοχετευτούν σε βιώσιμα έργα και προϊόντα που θα πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας όπως ορίζονται στο εν λόγω Πλαίσιο Έκδοσης Βιώσιμων Ομολόγων. Το Συγκρότημα είναι στην διαδικασία συγκέντρωσης των απαραίτητων στοιχείων ώστε να εξεύρει ένα επιλέξιμο σύνολο στοιχείων ενεργητικού για μια πιθανή έκδοση ομολόγου κάτω από το Πλαίσιο Έκδοσης Βιώσιμων Ομολόγων.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας ΙΙ – Στρατηγική (συνέχεια)

Στρατηγική Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου (συνέχεια)

3. Πράσινη Χρηματοδότηση/Χρηματοδότηση Μετάβασης (συνέχεια)

Δάνεια φιλικά προς το περιβάλλον - Ακαθάριστα Δάνεια (€ εκατομμύρια)

Σημείωση: Τα δάνεια αυτοκινήτου περιλαμβάνουν δάνεια για αγορά νέου υβριδικού ή ηλεκτρικού αυτοκινήτου. Τα ενεργειακά δάνεια περιλαμβάνουν δάνεια για ανακαίνιση και αναβάθμιση της ενεργειακής απόδοσης της ιδιόκτητης πρώτης κατοικίας ή εξοχικής κατοικίας και αγορά/εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων. Έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αφορούν δάνεια για χρηματοδότηση φωτοβολταϊκών πάρκων και αιολικών πάρκων.

4. Ενσωμάτωση θεμάτων ΠΚΔ και κλιματικής αλλαγής στη διαδικασία τιμολόγησης των δανείων

Επιπρόσθετα, η BOC PCL αναγνωρίζει τη σημασία της προώθησης της βιωσιμότητας στις πρακτικές δανειοδότησης της, γι' αυτό και έχει αναπτύξει ένα ολοκληρωμένο πλάνο με στόχο την ενσωμάτωση των παραγόντων ΠΚΔ και κλιματικής αλλαγής στο πλαίσιο τιμολόγησης των δανείων της, ώστε να διασφαλίσει μια μακροπρόθεσμα βιώσιμη ανάπτυξη. Το σχέδιο αποτελείται από δύο κύριες φάσεις, τη Μεταβατική φάση και τη Μακροπρόθεσμη φάση.

Μεταβατική φάση:

Η BOC PCL διεξήγαγε έρευνα αγοράς για να προσδιορίσει τις βέλτιστες πρακτικές για την ενσωμάτωση των θεμάτων ΠΚΔ και κλιματικής αλλαγής στην τιμολόγηση των δανείων της. Ολοκληρώνοντας την έρευνα αγοράς, η BOC PCL εισήγαγε εκπτώσεις στα περιθώρια επιτοκίου λαμβάνοντας υπόψη τη βαθμολογία ΠΚΔ του πελάτη και την επιλεξιμότητα της συναλλαγής σύμφωνα με το Πλαίσιο Πράσινου Δανεισμού. Ουσιαστικά, η έκπτωση στα περιθώρια επιτοκίου, με βάση τον αντίκτυπο του πελάτη σε θέματα ΠΚΔ και κλιματικής αλλαγής, θα εφαρμοστεί τόσο για τους νέους όσο και για υφιστάμενους πελάτες σε νέα αιτήματα δανειοδότησης, για όλους τους πελάτες (σε όλους τους τομείς) που υπάγονται κάτω από το Τμήμα Επιχειρήσεων, διαφοροποιώντας τους ωστόσο σε τομείς υψηλής συγκέντρωσης άνθρακα και σε τομείς χαμηλής συγκέντρωσης άνθρακα. Η BOC PCL συνέδεσε την έκπτωση στα περιθώρια του επιτοκίου, στο επίπεδο του πελάτη, λαμβάνοντας υπόψη την βαθμολογία "Π" του δανειολήπτη (που απορρέει από τη βαθμολογία "ΠΚΔ" του δανειολήπτη). Επιπλέον, η BOC PCL συνέδεσε την έκπτωση στα περιθώρια του επιτοκίου, σε επίπεδο συναλλαγής, (δηλ. αν ο δανεισμός είναι Πράσινος ή όχι) χρησιμοποιώντας τις διατάξεις του Πλαισίου Πράσινου Δανεισμού της BOC PCL.

Μακροπρόθεσμη φάση:

Η BOC PCL έχει αναπτύξει ένα πιο μακροπρόθεσμο πλάνο για την λήψη των απαραίτητων ενεργειών και αναλύσεων που θα επιτρέψουν μια δομημένη προσέγγιση όσο αφορά την ενσωμάτωση των παραγόντων ΠΚΔ και κλιματικής αλλαγής στα στοιχεία τιμολόγησης της 'Πολιτικής Τιμολόγησης Χρηματοδότησης' και του 'Πλαισίου Τιμολόγησης Χρηματοδότησης' και, όπου είναι απαραίτητο, τη σύνδεση της τιμολόγησης με προκαθορισμένους ΚΔΑς.

Το πλάνο χωρίζεται σε τέσσερις διαφορετικές φάσεις, καθεμία από τις οποίες έχει συγκεκριμένους στόχους και δραστηριότητες που έχουν σχεδιαστεί για να διασφαλίσουν την επιτυχή ενσωμάτωση:

- i. Έναρξη: οι στόχοι αφορούν την ανάπτυξη μιας στρατηγικής τιμολόγησης βασισμένης σε θέματα ΠΚΔ και κλιματικής αλλαγής, ευθυγραμμισμένης με τις αξίες, τους στόχους και τη διάθεση ανάληψης κινδύνου της BOC PCL. Συγκεκριμένα, η BOC PCL σκοπεύει να καθορίσει την κατεύθυνση της Στρατηγικής που θα εφαρμόζεται και τον τρόπο με τον οποίο η Στρατηγική αυτή θα επιφέρει την ισορροπία μεταξύ της 'Προσέγγισης Τιμολόγησης με Βάση τη Στρατηγική' και της 'Προσέγγισης Τιμολόγησης με Βάση τον Κίνδυνο'.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας ΙΙ – Στρατηγική (συνέχεια)

Στρατηγική Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου (συνέχεια)

4. *Ενσωμάτωση θεμάτων ΠΚΔ και κλιματικής αλλαγής στη διαδικασία τιμολόγησης των δανείων (συνέχεια)*
- ii. Προετοιμασία: οι στόχοι είναι να πραγματοποιηθεί ανάλυση σκοπιμότητας σε σχέση με το ποια στοιχεία της τιμολόγησης είναι τα πιο σημαντικά να αναλυθούν όσον αφορά την πιθανή τους προσαρμογή, ώστε να αντικατοπτρίζουν θέματα ΠΚΔ και κλιματικής αλλαγής, καθώς και να προσδιοριστούν περαιτέρω οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες κάθε μονάδας για την ενσωμάτωση θεμάτων ΠΚΔ και κλιματικής αλλαγής στην τιμολόγηση των δανείων.
 - iii. Ανάπτυξη: Η φάση ανάπτυξης του σχεδίου στρατηγικής για ενσωμάτωση θεμάτων ΠΚΔ και κλιματικής αλλαγής στην τιμολόγηση της χρηματοδότησης χωρίζεται σε δύο μέρη, στην 'Τιμολόγηση με Βάση τη Στρατηγική' και στην 'Τιμολόγηση με Βάση τον Κίνδυνο'. Στο πλαίσιο της 'Τιμολόγησης με Βάση τον Κίνδυνο', η BOC PCL στοχεύει στη διενέργεια ανάλυσης και αξιολόγησης διαφόρων παραγόντων ΠΚΔ και κλιματικής αλλαγής με στόχο τον προσδιορισμό της σχετικότητας και της σημασίας τους, καθώς και της ιεράρχησής τους για τη συμπερίληψή τους στο πλαίσιο τιμολόγησης, σε συνδυασμό με το αποτέλεσμα της ανάλυσης σκοπιμότητας. Στο πλαίσιο της 'Τιμολόγησης με Βάση τη Στρατηγική', η BOC PCL στοχεύει να αρχίσει να καθορίζει τις προϋποθέσεις χρηματοδότησης που θα επιτρέψουν, σε ένα πιο ώριμο στάδιο, να βελτιώσει την προσέγγισή της ως προς την 'Τιμολόγηση με Βάση τη Στρατηγική' ώστε να είναι πιο ολιστική από εκείνη που εφαρμόστηκε στη μεταβατική φάση.
 - iv. Εφαρμογή: στόχος είναι η εκτέλεση των απαραίτητων ενεργειών για την εφαρμογή της επιλεγμένης προσέγγισης για την ενσωμάτωση θεμάτων ΠΚΔ και κλιματικής αλλαγής στα στοιχεία τιμολόγησης της χρηματοδότησης, με σκοπό την ένταξη της στις διαδικασίες τιμολόγησης χρηματοδότησης του Συγκροτήματος (business-as-usual).

Δείκτης Πράσινων στοιχείων ενεργητικού³ (GAR) και Δείκτης Πράσινων ενυπόθηκων δανείων⁴

Καθώς η BOCH διέπεται από την Οδηγία Μη-Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (NFRD) είναι υποχρεωμένη να συμμορφωθεί με την Ταξινόμια της ΕΕ που αφορά τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Για το λόγο αυτό, η BOCH προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες και λαμβάνει μέτρα που θα της επιτρέψουν να υπολογίσει και να γνωστοποιήσει τον Δείκτη Πράσινων στοιχείων ενεργητικού της, που αφορά στο ποσοστό του μεριδίου των στοιχείων ενεργητικού του πιστωτικού ιδρύματος που χρηματοδοτούν και επενδύονται σε οικονομικές δραστηριότητες ευθυγραμμισμένες με την Ταξινόμια της ΕΕ, ως μέρος του συνόλου των καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και τη Συμφωνία του Παρισιού. Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα είναι υποχρεωμένα να γνωστοποιούν τις επιλέξιμες και ευθυγραμμισμένες δραστηριότητες τους με τη Ταξινόμια της ΕΕ ως μερίδιο του συνόλου των καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού, για περιβαλλοντικούς στόχους που αφορούν τον Μετριασμό της Κλιματικής Αλλαγής (CCM)⁵ και την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (CCA)⁶ για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023. Οι απαιτούμενες γνωστοποιήσεις της ταξινόμιας της ΕΕ βρίσκονται στο Μέρος Β των 'Περιβαλλοντικών, κοινωνικών και σχετικές με τη διακυβέρνηση γνωστοποιήσεων'.

Η BOCH έχει δεσμευτεί στο πλαίσιο της στρατηγικής της να αυξήσει τον Δείκτη Πράσινων στοιχείων του ενεργητικού της όχι μόνο λόγω της προσήλωσής της στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και τη Συμφωνία του Παρισιού αλλά και γιατί μέσω της αύξησης αυτής θα συμβάλει σημαντικά στη μείωση της έκθεσής της σε Κ&Π κινδύνους και σε πιθανές επιπτώσεις στα κεφάλαια της, που ως αποτέλεσμα θα φέρει θετικό αντίκτυπο στο ενδιαφέρον των επενδυτών και θα ενισχύσει περαιτέρω την ηγετική θέση της BOCH και BOC PCL στον τομέα της βιωσιμότητας.

Η BOC PCL έχει καταρτίσει Πολιτική για Πράσινη Χρηματοδότηση (Green Lending Policy) με σκοπό τη παροχή ενός πλαισίου, καθώς και των διαδικασιών και υποχρεώσεων, που θα εφαρμόσει η BOC PCL για τη δημιουργία 'πράσινων' προϊόντων χρηματοδότησης και για τη στήριξη των πελατών στη χρηματοδότηση βιώσιμων έργων φιλικών προς το περιβάλλον. Η Πολιτική για Πράσινη Χρηματοδότηση καθορίζει τα κριτήρια για να χαρακτηριστεί ένα δάνειο ως "πράσινο", τα οποία περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων, καθαρά περιβαλλοντικά οφέλη, στόχους περιβαλλοντικής βιωσιμότητας, τις διαδικασίες με τις οποίες ο πελάτης εντοπίζει και διαχειρίζεται τους αισθητούς, πραγματικούς και μελλοντικούς περιβαλλοντικούς και κοινωνικούς κινδύνους που συνδέονται με το(α) χρηματοδοτούμενο(α) πράσινο(α) έργο(α) κλπ. Για την πλήρη εφαρμογή της Πολιτικής Πράσινης Χρηματοδότησης, η BOC PCL βρίσκεται στη διαδικασία δημιουργίας των σχετικών κατευθυντήριων γραμμών, οι οποίες θα παρέχουν περαιτέρω οδηγίες αναφορικά με τις συγκεκριμένες διαδικασίες που θα πρέπει να ακολουθούνται. Για την επίτευξη του στόχου αυτού, το Συγκρότημα έχει καταρτίσει ένα Πλαίσιο Πράσινης Χρηματοδότησης (Green Lending Framework), το οποίο επί του παρόντος ακολουθεί τις Αρχές Πράσινου Δανεισμού αλλά ταυτόχρονα λαμβάνει υπόψη κριτήρια της Ταξινόμιας της ΕΕ για καθορισμό των κριτηρίων πράσινων δανείων ή δανείων μετάβασης. Το Πλαίσιο αυτό αναμένεται να επανεξετάζεται ετησίως και να εξελίσσεται όσο η Ταξινόμια της ΕΕ αναπτύσσεται.

³ Δείκτης Πράσινων στοιχείων ενεργητικού (Green Asset Ratio): το ποσοστό του μεριδίου των στοιχείων ενεργητικού του πιστωτικού ιδρύματος που χρηματοδοτούν και επενδύονται σε οικονομικές δραστηριότητες ευθυγραμμισμένες με την Ταξινόμια της Ε.Ε., ως μέρος του συνόλου των καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού.

⁴ Δείκτης Πράσινων Ενυπόθηκων Δανείων (Green Mortgage Ratio): το ποσοστό του μεριδίου των στοιχείων ενεργητικού του πιστωτικού ιδρύματος που χρηματοδοτούν ενυπόθηκα δάνεια ευθυγραμμισμένα με την Ταξινόμια της Ε.Ε. (τα οποία σχετίζονται με την αγορά και κατασκευή νέων κτηρίων και την ανακαίνιση υφιστάμενων κτηρίων) ως μέρος του συνόλου των ενυπόθηκων στοιχείων ενεργητικών.

⁵ Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής (CCM): η διαδικασία συγκράτησης της αύξησης της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη πολύ κάτω από τους 2°C και καταβολής προσπαθειών για τον περιορισμό της σε 1.5°C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα, κατά τα προβλεπόμενα στη συμφωνία του Παρισιού.

⁶ Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA): η διαδικασία προσαρμογής στην πραγματική και αναμενόμενη κλιματική αλλαγή και τις επιπτώσεις της.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας ΙΙ – Στρατηγική (συνέχεια)

Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης ('ΣΒΑ')

Το Συγκρότημα μέσω της επικοινωνίας του με πολλά από τα ενδιαφερόμενα μέρη, έχει εντοπίσει αρκετούς τομείς που δημιουργούν θετικό αντίκτυπο και συνεισφέρουν σε συγκεκριμένους ΣΒΑ. Καθώς οι εκθέσεις βιώσιμης ανάπτυξης αποτελούν πλέον κύρια πηγή πληροφόρησης για τους επενδυτές, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι οι εποπτικές αρχές αυξάνουν τις απαιτήσεις τους για ευθυγραμμισμένες γνωστοποιήσεις, η διαφάνεια στην αναφορά για τους ΣΒΑ είναι πολύ σημαντική για το Συγκρότημα.

Λαμβάνοντας υπόψη την εξειδίκευση και το επιχειρηματικό του μοντέλο, το Συγκρότημα επέλεξε να εστιάσει στους πιο κάτω ΣΒΑ:

Οι Στόχοι αυτοί αποτελούν τους τομείς στους οποίους το Συγκρότημα μπορεί να έχει θετικό αντίκτυπο με βάση το επιχειρηματικό του περιβάλλον και τους πελάτες του. Οι Στόχοι αυτοί περιλαμβάνουν τη δέσμευση στη Συμφωνία του Παρισιού, η οποία είναι πρωταρχική. Η δέσμευση για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής συνεπάγεται την ενεργή υποστήριξη στον υπεύθυνο τουρισμό και κατανάλωση, στην καινοτομία σε τοπικές υποδομές και στην υποστήριξη βιώσιμων πόλεων και κοινοτήτων.

Περισσότερη πληροφόρηση σε ότι αφορά τις δράσεις και την κατάσταση των κύριων δεικτών απόδοσης, υπάρχει στην ετήσια Έκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας ΙΙ – Στρατηγική (συνέχεια)

Αρχές Υπεύθυνης Τραπεζικής (PRB)

Τον Σεπτέμβριο του 2022, η BOC PCL διεξήγαγε εθελοντικά μια ανάλυση επιδράσεων, χρησιμοποιώντας το δανειακό της χαρτοφυλάκιο, σύμφωνα με τα εργαλεία ανάλυσης αντικτύπου των Αρχών Υπεύθυνης Τραπεζικής (PRB). Τον Οκτώβριο 2023, η BOC PCL έγινε η πρώτη τράπεζα στην Κύπρο που υπέγραψε τις Αρχές Υπεύθυνης Τραπεζικής των Ηνωμένων Εθνών, που αποτελούν ένα ενιαίο πλαίσιο βιώσιμου τραπεζικού τομέα, που δημιουργήθηκε μέσω της συνεργασίας τραπεζών παγκοσμίως και της Χρηματοοικονομικής Πρωτοβουλίας του Περιβαλλοντικού Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών (UNEP FI).

Οι Αρχές Υπεύθυνης Τραπεζικής αποτελούν το κορυφαίο πλαίσιο που διασφαλίζει τη συμμόρφωση των στρατηγικών και πρακτικών των τραπεζών με το όραμα που έχει θέσει η κοινωνία για το μέλλον της, όπως καθορίζεται στους ΣΒΑ των Ηνωμένων Εθνών και στη Συμφωνία Παρισιού για το Κλίμα. Η BOC PCL, υπογράφοντας τις Αρχές Υπεύθυνης Τραπεζικής, δεσμεύεται να εφαρμόσει μια φιλόδοξη στρατηγική για τη βιωσιμότητα, προσπαθώντας να ενσωματώσει τη βιωσιμότητα στην καρδιά των δραστηριοτήτων της, επιτρέποντας παράλληλα στην BOC PCL να διατηρήσει τον ηγετικό της ρόλο στις βιώσιμες χρηματοδοτήσεις.

Σύμφωνα με τις Αρχές, η BOC PCL πρέπει να προσδιορίσει και να μετρήσει τον περιβαλλοντικό και κοινωνικό αντίκτυπο που προκύπτει από τις επιχειρηματικές της δραστηριότητες, να θέσει και να υλοποιήσει στόχους στους τομείς όπου έχουν τον σημαντικότερο αντίκτυπο και να δημοσιοποιεί τακτικά την πρόοδό τους. Η BOC PCL έχει ήδη μετρήσει τον περιβαλλοντικό και κοινωνικό αντίκτυπο, εφαρμόζοντας εθελοντικά τα εργαλεία ανάλυσης αντικτύπου των Αρχών Υπεύθυνης Τραπεζικής, για να εντοπίσει και να δημοσιοποιήσει τις σημαντικές επιπτώσεις που προκύπτουν από τις επιχειρηματικές της δραστηριότητες (π.χ. από το δανειακό της χαρτοφυλάκιο). Οι σημαντικές επιπτώσεις που εντοπίστηκαν έχουν δημοσιοποιηθεί στην Έκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης του 2022. Το επόμενο βήμα για την BOC PCL, είναι να θέσει τουλάχιστον δύο στόχους που σχετίζονται με τους τομείς που έχει αντίκτυπο σύμφωνα με τις Αρχές Υπεύθυνης Τραπεζικής, στους οποίους μπορεί να έχει το σημαντικότερο αντίκτυπο. Για την BOC PCL, οι δύο τομείς με τον μεγαλύτερο αντίκτυπο είναι η Κλιματική Σταθερότητα και η Διαθεσιμότητα, προσβασιμότητα, οικονομική προσιτότητα και ποιότητα πόρων και υπηρεσιών. Κατά το 2023, η BOC PCL έχει θέσει στόχο απαλλαγής από τον άνθρακα στο στεγαστικό της χαρτοφυλάκιο, που αντικατοπτρίζει τον πρώτο SMART στόχο που έχει τοποθετηθεί στο δανειακό της χαρτοφυλάκιο για τον τομέα αντικτύπου της Κλιματικής Σταθερότητας. Για τις επιδόσεις σε σχέση με τον στόχο απαλλαγής από τον άνθρακα στο στεγαστικό χαρτοφυλάκιο, ανατρέξτε στον "Πυλώνα IV - Δείκτες και Στόχοι" των γνωστοποιήσεων του TCFD. Η BOC PCL αναμένει να θέσει SMART στόχο στον τομέα αντικτύπου της Διαθεσιμότητας, προσβασιμότητας, οικονομικής προσιτότητας και ποιότητα πόρων και υπηρεσιών κατά το 2024.

Οι συνυπογράφουσες των Αρχών Υπεύθυνης Τραπεζικής αναλαμβάνουν ηγετικό ρόλο, δείχνοντας πώς τα τραπεζικά προϊόντα, οι υπηρεσίες και οι σχέσεις μπορούν να υποστηρίξουν και να επιταχύνουν τις αλλαγές που απαιτούνται για την επίτευξη κοινής ευημερίας για τις σημερινές και τις μελλοντικές γενιές, δημιουργώντας ένα θετικό μέλλον τόσο για τους ανθρώπους όσο και για τον πλανήτη. Οι τράπεζες αυτές εντάσσονται επίσης στη μεγαλύτερη παγκόσμια τραπεζική κοινότητα που επικεντρώνεται στη βιώσιμη χρηματοδότηση, ανταλλάσσουν βέλτιστες πρακτικές και συνεργάζονται στην ανάπτυξη πρακτικών οδηγιών και καινοτόμων εργαλείων προς όφελος ολόκληρου του κλάδου.

Η υιοθέτηση των Αρχών Υπεύθυνης Τραπεζικής από την BOC PCL συνάδει πλήρως με τη στρατηγική μας προτεραιότητα να γίνουμε ηγέτης της αγοράς στον τομέα της βιώσιμης τραπεζικής και να ηγηθούμε της μετάβασης της Κύπρου σε ένα βιώσιμο μέλλον. Στόχος μας είναι να προσφέρουμε όχι μόνο οικονομική, αλλά και περιβαλλοντική και κοινωνική αξία στα ενδιαφερόμενα μέρη μας. Ως εκ τούτου, η προσέγγισή μας είναι πολυδιάστατη: να διατηρήσουμε τον ηγετικό μας ρόλο στη στήριξη της κυπριακής κοινωνίας, να εφαρμόσουμε τις δεσμεύσεις μας έναντι αυτών των Αρχών μέσω αποτελεσματικής διακυβέρνησης και μιας κουλτούρας υπεύθυνης τραπεζικής, να μειώσουμε το δικό μας περιβαλλοντικό αποτύπωμα καθώς επίσης και να υποστηρίξουμε τους πελάτες μας να μειώσουν τις εκπομπές ΑΤΘ και να συνεχίσουμε να υποστηρίζουμε το προσωπικό μας παρέχοντας ευκαιρίες κατάρτισης και επιμόρφωσης καθώς και προγράμματα ευεξίας στο προσωπικό.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας ΙΙ – Στρατηγική (συνέχεια)

Αρχές Υπεύθυνης Τραπεζικής (PRB) (συνέχεια)

Η BOC PCL δεσμεύεται στις πιο κάτω αρχές:

- Ευθυγράμμιση:** η BOC PCL θα ευθυγραμμίσει την επιχειρηματική της στρατηγική ώστε να συνάδει και να συμβάλει στις ατομικές ανάγκες και τους στόχους της κοινωνίας, όπως εκφράστηκαν κάτω από τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης, τη Συμφωνία του Παρισιού και άλλα σχετικά εθνικά και τοπικά πλαίσια.
- Αντίκτυπο και Τοποθέτηση Στόχων:** η BOC PCL θα συνεχίσει να αυξάνει τις θετικές επιδράσεις, μειώνοντας ταυτόχρονα τις αρνητικές επιδράσεις, και θα διαχειρίζεται κινδύνους, σε ανθρώπους και περιβάλλον που προκύπτουν από τις λειτουργίες της, τα προϊόντα της και τις υπηρεσίες της. Για τον σκοπό αυτό, η BOC PCL θα τοποθετήσει και θα δημοσιοποιήσει στόχους σε τομείς που μπορεί να έχουν την πιο σημαντική επίδραση.
- Πελάτες:** η BOC PCL θα συνεργαστεί υπεύθυνα με τους πελάτες της ώστε να ενθαρρύνει βιώσιμες πρακτικές και να επιτρέψει οικονομικές δραστηριότητες που θα δημιουργούν κοινή ευημερία για τις μεριμένες και τις μελλοντικές γενιές.
- Ενδιαφερόμενα μέρη:** η BOC PCL θα συμβουλευτεί και θα συνεργαστεί εκ των προτέρων και υπεύθυνα με τα ενδιαφερόμενα μέρη ώστε να επιτύχει τους στόχους της κοινωνίας.
- Διακυβέρνηση και Κουλτούρα:** η BOC PCL θα εφαρμόσει την δέσμευση της στις Αρχές αυτές μέσω αποτελεσματικής διακυβέρνησης και μιας κουλτούρας υπεύθυνης τραπεζικής.
- Διαφάνεια και Ευθύνη:** η BOC PCL θα εξετάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα την ατομική και συλλογική εφαρμογή των Αρχών αυτών και θα είναι διαφανής και υπεύθυνη για τις θετικές και αρνητικές επιδράσεις και την συμβολή της τους στόχους της κοινωνίας.

Χρηματοοικονομικό και Επιχειρηματικό Πλάνο του Συγκροτήματος

Το Συγκρότημα ενίσχυσε το Χρηματοοικονομικό και Επιχειρηματικό του πλάνο ώστε να διασφαλίσει την ενσωμάτωση των θεμάτων που αφορούν Κ&Π κινδύνους στην Επιχειρηματική του Στρατηγική. Συγκεκριμένα, κατά την φάση εκτίμησης νέου δανεισμού, η ΔΔΚ και το τμήμα Σχέσεις Επενδυτών και ΠΚΔ παρέχουν τους τομείς της οικονομίας που συνδέονται με Κ&Π κινδύνους, τα αρχικά αποτελέσματα επίδρασης που προκύπτουν από την Αξιολόγηση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος (Business Environment Scan), στόχους που τέθηκαν με βάση τα σενάρια κλιματικής αλλαγής (στόχους μείωσης των εκπομπών ΑΤΘ ευθυγραμμισμένοι με ένα σενάριο κλιματικής αλλαγής) και την πορεία της νέας Πράσινης Χρηματοδότησης/Χρηματοδότησης Μετάβασης με βάση την Αξιολόγηση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος. Επιπρόσθετα, κάθε Τμήμα, λαμβάνοντας υπόψη τα αρχικά αποτελέσματα επίδρασης (που πραγματοποιήθηκαν από τη ΔΔΚ, το τμήμα Σχέσεις Επενδυτών και ΠΚΔ και το τμήμα Στρατηγικής) στο προφίλ κινδύνου και στην στρατηγική του Συγκροτήματος, που προέκυψαν από την Αξιολόγηση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος σε Κ&Π κινδύνους, καθώς και από την ΑΣ που διενεργήθηκε σχετικά με τους Κ&Π κινδύνους, προσδιορίζει τους σημαντικούς Κ&Π κινδύνους για την περίοδο του Χρηματοοικονομικού πλάνου και καθορίζει τις δράσεις, στρατηγικές και προϊόντα για την μείωση αυτών των Κ&Π κινδύνων. Το τμήμα Σχέσεις Επενδυτών και ΠΚΔ διασφαλίζει πως οι στρατηγικές που καταρτήθηκαν από τις Επιχειρηματικές Γραμμές για την διαχείριση των σημαντικών Κ&Π κινδύνων στα κύρια χαρτοφυλάκια τους, είναι επαρκείς, σχετικές και εφικτές.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας ΙΙ – Στρατηγική (συνέχεια)

Αξιολόγηση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος (Business Environment Scan)

Κατά το 2023, η BOC PCL κατάρτησε μια δομημένη και λεπτομερή διαδικασία, με σαφείς ρόλους και αρμοδιότητες, με σκοπό την συγκέντρωση ενός διευρυμένου φάσματος αναβαθμίσεων και εξελίξεων, τόσο εσωτερικών όσο και εξωτερικών, και την σύνδεση τους με τομείς/κλάδους και προϊόντα/υπηρεσίες, ώστε να εκτιμήσει την επίδραση τους, σε διάφορους χρονικούς ορίζοντες, και να εντοπίσει τους Κ&Π κινδύνους που προκύπτουν από αυτές τις αναβαθμίσεις και εξελίξεις ώστε να τους ενσωματώσει στο στρατηγικό της προφίλ.

Η διαδικασία Αξιολόγησης Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος επιτρέπει την συνεχή παρακολούθηση των πιθανών επιδράσεων των Κ&Π κινδύνων στο επιχειρηματικό περιβάλλον της BOC PCL βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει τη συστηματική παρακολούθηση των διάφορων νέων, αναβαθμίσεων και εξελίξεων, περιλαμβανομένων των εποπτικών εξελίξεων, των μακροοικονομικών τάσεων, του ανταγωνιστικού τοπίου, των τεχνολογικών τάσεων καθώς επίσης και των κοινωνικών δημογραφικών και γεωπολιτικών εξελίξεων. Στα πλαίσια της διαδικασίας αυτής, η BOC PCL συλλέγει εξωτερική πληροφόρηση, σε μηνιαία βάση, από διάφορες πηγές, όπως άρθρα ειδήσεων, δημοσιεύσεις, εποπτικές και πολιτικές εξελίξεις καθώς και εσωτερική πληροφόρηση, όπως αλλαγές στη στρατηγική, αλλαγές διαδικασιών και άλλα σχετικά εσωτερικά έγγραφα.

Στη συνέχεια, οι εξελίξεις που εντοπίζονται κατατάσσονται στις σχετικές επιχειρηματικές γραμμές, στους τομείς/βιομηχανίες και στα χαρτοφυλάκια που ενδέχεται να επηρεαστούν, καθώς επίσης και σε συγκεκριμένα προϊόντα/υπηρεσίες (που ενδεχομένως να επηρεαστούν). Οι εξελίξεις αξιολογούνται περαιτέρω ως προς τη σχετικότητα τους σε διάφορους χρονικούς ορίζοντες και αποδίδονται προκαταρκτικές βαθμολογίες αντίκτυπου με βάση την αναμενόμενη επίδραση στον κίνδυνο και το στρατηγικό προφίλ της BOC PCL. Οι βαθμολογίες κυμαίνονται από 0 (κανένας αντίκτυπος) έως 5 (κρίσιμος αντίκτυπος). Η BOC PCL έχει δημιουργήσει μια δυναμική αλληλεπίδραση μεταξύ της Αξιολόγησης Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος και της ΑΣ για να διασφαλίσει ότι οι διαπιστώσεις που απορρέουν από τις δύο ασκήσεις ενημερώνουν και ενισχύουν συνεχώς η μία την άλλη, προωθώντας μια πιο ισχυρή και αποτελεσματική διαχείριση και έλεγχο των Κ&Π κινδύνων.

Η BOC PCL έχει πραγματοποιήσει τον πρώτο γύρο Αξιολόγησης Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος και ανέλυσε τις πιο πρόσφατες εποπτικές εξελίξεις και εξελίξεις της αγοράς, σχετικές με το επιχειρηματικό μοντέλο της BOC PCL. Τα αποτελέσματα του πρώτου γύρου Αξιολόγησης Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος έχουν εκτιμηθεί και ενημερώσει την ΑΣ και την Επιχειρηματική Στρατηγική, ιδίως οι εξελίξεις που κατηγοριοποιήθηκαν ως "Υψηλού" ή "Κρίσιμου" αντίκτυπου.

Η προκαταρκτική αξιολόγηση αντίκτυπου των κύριων ενημερώσεων και εξελίξεων ως προς το προφίλ κινδύνου και τη στρατηγική διενεργείται και αναφέρεται στην ΕΒ και στην Εκτελεστική Επιτροπή σε τριμηνιαία βάση. Η τελική αξιολόγηση αντίκτυπου των κύριων ενημερώσεων και εξελίξεων ως προς το προφίλ κινδύνου και τη στρατηγική διενεργείται και αναφέρεται στην ΕΒ, στην Εκτελεστική Επιτροπή, στην ΕΔΕΔ και στην ΕΔΚ σε ετήσια βάση.

Η BOC PCL έχει δημιουργήσει επίσης μια Ομάδα Εργασίας για την Αξιολόγηση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος, όπου συγκεκριμένες αρμοδιότητες έχουν καταναμηθεί στο Τμήμα Συμμόρφωσης, στη ΔΔΚ και στο Τμήμα Στρατηγικής, με σκοπό την συλλογική διεξαγωγή της ανάλυσης αντίκτυπου που προκύπτει από κύριες ενημερώσεις και εξελίξεις στο προφίλ κινδύνου και τη στρατηγική.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας ΙΙ – Στρατηγική (συνέχεια)

Ανθεκτικότητα της στρατηγικής στους κινδύνους κλιματικής αλλαγής

Η έννοια της κλιματικής ανθεκτικότητας προϋποθέτει από τους οργανισμούς να αναπτύξουν την δυνατότητα προσαρμογής ώστε να ανταποκριθούν στην κλιματική αλλαγή, να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες και να διαχειριστούν τους σχετικούς κινδύνους μετάβασης και φυσικούς κινδύνους.

Το TCFD συνιστά στους οργανισμούς να περιγράψουν την δυνατότητα της στρατηγικής τους να αξιοποιήσει τις ευκαιρίες που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή, ευθυγραμμισμένες με ένα σενάριο ομαλής μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών, αλλά επίσης και την ανθεκτικότητα τους σε πιθανά σενάρια αυξημένων κινδύνων κλιματικής αλλαγής.

Η BOC PCL έχει δημιουργήσει ένα Πλαίσιο για την ποσοτικοποίηση των κινδύνων μετάβασης. Το Πλαίσιο αφορά όλους τους τομείς του χαρτοφυλακίου της BOC PCL, ωστόσο δημιουργήθηκαν αποκλειστικά μοντέλα για τους τομείς που είναι πιο επιρρεπείς σε κινδύνους μετάβασης, λόγω των εκ φύσεως δραστηριοτήτων τους και των ανοιγμάτων χρηματοδότησης τους.

Όσον αφορά τους φυσικούς κινδύνους, οι προσπάθειες επικεντρώθηκαν στην εκτίμηση του αντικτύπου στην αξία των ακινήτων από την πιθανή πραγματοποίηση των κινδύνων αυτών. Αναλυτικές πληροφορίες λήφθηκαν από έναν εξωτερικό προμηθευτή, παρέχοντας λεπτομερείς πληροφορίες ανά τοποθεσία. Εκτιμήθηκε ο οικονομικός αντίκτυπος (συνάρτηση ζημιάς) για κάθε συνδυασμό ακινήτου, κινδύνου, σεναρίου και έτους. Στο παρόν στάδιο, η εκτίμηση της συνάρτησης ζημιάς, για τον κίνδυνο πυρκαγιάς, έχει ενσωματωθεί ως μέρος της Εσωτερικής Διαδικασίας Αξιολόγησης Κεφαλαιακής Επάρκειας (ΕΔΑΚΕ (ICAAP)).

Επιπρόσθετα, οι σημαντικοί κίνδυνοι που εντοπίστηκαν βρίσκονται στη διαδικασία να ενσωματωθούν σε όλες τις σχετικές διαδικασίες της ΕΔΚ, συμπεριλαμβανομένων της ΕΔΑΚΕ και της Εσωτερικής Διαδικασίας Αξιολόγησης Επάρκειας Ρευστότητας (ΕΔΑΡΕ (ILAAP)).

Για περισσότερες λεπτομέρειες ανατρέξτε στην ενότητα 'Ανάλυση Ευαισθησίας στους κλιματικούς κινδύνους και Άσκηση Προσομοίωσης Ακραίων Καταστάσεων' στον 'Πυλώνα ΙΙΙ - Διαχείριση Κινδύνων' των γνωστοποιήσεων του TCFD.

Η ανθεκτικότητα της στρατηγικής του οργανισμού, λαμβάνοντας υπόψη ένα σενάριο κλιματικής αλλαγής 2°C ή λιγότερο, ενισχύεται από το γεγονός ότι η BOC PCL έχει θέση το ΠΚΔ ως ένα από τους τέσσερις στρατηγικούς της πυλώνες, με ιδιαίτερη έμφαση στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και της δέσμευσής της για επίτευξη Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου (Net Zero) μέχρι το 2050. Στο πλαίσιο της δέσμευσής της, η BOC PCL σταδιακά ευθυγραμμίζει το δανειακό της χαρτοφυλάκιο με σενάρια συμβατά με την Συμφωνία του Παρισιού. Κατά το 2023, η BOC PCL έθεσε στόχους απαλλαγής από τον άνθρακα στο Στεγαστικό του χαρτοφυλάκιο, ακολουθώντας το σενάριο της Διεθνούς Οργάνωσης Ενέργειας (IEA) για Κάτω από 2 Βαθμούς Κελσίου (B2DS), και σχεδίασε την στρατηγική νέου δανεισμού για την επίτευξη του σχετικού στόχου. Η BOC PCL πραγματοποίησε ανάλυση ευαισθησίας σχετικά με τους στόχους νέου δανεισμού και απαλλαγής από τον άνθρακα, για να διασφαλίσει την ανθεκτικότητα της στρατηγικής της. Τόσο ο στόχος απαλλαγής από τον άνθρακα, όσο και η στρατηγική νέου δανεισμού για επίτευξη του σχετικού στόχου, έχουν ενσωματωθεί στο Χρηματοοικονομικό Πλάνο του Συγκροτήματος για την περίοδο 2024-2027.

Το Συγκρότημα εξετάζει επίσης τον καθορισμό στόχων απαλλαγής από τον άνθρακα στο χαρτοφυλάκιο ΕΑ καθώς και στο χαρτοφυλάκιο δανείων στον κλάδο Μεταφορών και Αποθήκευσης, εντός του 2024. Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τον στόχο απαλλαγής από τον άνθρακα στο Στεγαστικό του χαρτοφυλάκιο και για την ανάλυση ευαισθησίας που πραγματοποιήθηκε, ανατρέξτε στην ενότητα 'Μείωση όλων των εκπομπών ΑΤΘ για επίτευξη του Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου (Net Zero) μέχρι το 2050' στον 'Πυλώνα ΙV- Δείκτες και Στόχοι' των γνωστοποιήσεων του TCFD.

Όσον αφορά την επιχειρηματική πλευρά, η ανάλυση βρίσκεται σε εξέλιξη και τα διαθέσιμα αποτελέσματα υποδηλώνουν μια κατάσταση ανθεκτικότητας, δεδομένης της σχετικά χαμηλής έκθεσης σε πελάτες που δραστηριοποιούνται σε κλάδους υψηλής συγκέντρωσης άνθρακα που συνδέονται εκ φύσεως με υψηλότερους κινδύνους μετάβασης. Η έκθεση της BOC PCL σε δάνεια πελατών που δραστηριοποιούνται σε κλάδους υψηλής συγκέντρωσης άνθρακα αποτελούν περίπου το 1.7% των δανείων των μη-χρηματοοικονομικών οργανισμών ύψους €4.9 δις., και το 0.8% του συνολικού δανειακού χαρτοφυλακίου ύψους €10 δις. Η BOC PCL, κατά το 2023, έθεσε όρια νέου δανεισμού ανά κλάδο, σε κλάδους υψηλής συγκέντρωσης άνθρακα, για να μειώσει την έκθεση της στους κινδύνους μετάβασης σχετικούς με την κλιματική αλλαγή.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας ΙΙ – Στρατηγική (συνέχεια)

Ανθεκτικότητα της στρατηγικής στους κινδύνους κλιματικής αλλαγής (συνέχεια)

Τα όρια νέου δανεισμού ανά κλάδο δεν ισχύουν για την Πράσινη Χρηματοδότηση ή Χρηματοδότηση Μετάβασης, η για εταιρίες που δραστηριοποιούνται σε τομείς υψηλής συγκέντρωσης άνθρακα οι οποίες εφαρμόζουν ένα εξωτερικά επικυρωμένο σχέδιο μετάβασης, ώστε να παρακινήσουν και να υποστηρίξουν τους πελάτες στη μετάβασή τους σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα. Για περισσότερες πληροφορίες ανατρέξτε στην πιο πάνω ενότητα, 'Όρια ανά κλάδο'.

Τέλος, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της Αξιολόγησης Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος και της ΑΣ σχετικά με τους Κ&Π κινδύνους, η BOC PCL εντόπισε ευκαιρίες που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή και έθεσε στόχους νέου Πράσινου δανεισμού και νέου δανεισμού Μετάβασης για δάνεια σε Επιχειρήσεις και Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις. Οι στόχοι αυτοί έχουν ενσωματωθεί στο Χρηματοοικονομικό Πλάνο του Συγκροτήματος για την περίοδο 2024-2027. Για περισσότερες πληροφορίες ανατρέξτε στην πιο πάνω ενότητα, 'Πράσινη Χρηματοδότηση/Χρηματοδότηση Μετάβασης'.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας III – Διαχείριση Κινδύνων

Η BOC PCL, ως μια από τις συστημικές τράπεζες της Κύπρου, είναι εκτεθειμένη σε πιθανούς κινδύνους που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή, επομένως έχει προβεί στις απαραίτητες ενέργειες που τη δεσμεύουν στη διαχείριση και ενσωμάτωση των κινδύνων αυτών στο συνολικό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων. Η BOC PCL επιβλέπει τακτικά τη συγκέντρωση της έκθεσης της σε χαρτοφυλάκια που είναι ευαίσθητα σε Κ&Π κινδύνους. Για να επιτευχθεί αυτό, η BOC PCL διασφαλίζει ότι οι πολιτικές και τα πλαίσια της είναι σύμφωνα με τις ισχύουσες κανονιστικές απαιτήσεις και ακολουθούν τις βέλτιστες τραπεζικές πρακτικές.

Εντοπισμός και Αξιολόγηση Σημαντικότητας των παραγόντων κινδύνου Κ&Π

Η BOC PCL έχει ευθυγραμμίσει τους ορισμούς της για τους Κ&Π κινδύνους με τις απαιτήσεις που ορίζονται στον οδηγό της ΕΚΤ σχετικά με τους Κ&Π κινδύνους (Νοέμβριος 2020) και σε πρόσθετες ειδικές παρατηρήσεις που περιγράφονται στο πλαίσιο του TCFD. Συγκεκριμένα, η BOC PCL έχει ορίσει τους Κ&Π κινδύνους σύμφωνα με τον πιο κάτω πίνακα (Πίνακας 1). Οι Κ&Π κίνδυνοι μπορούν να χωριστούν σε δύο κατηγορίες, (1) κίνδυνοι που προκύπτουν από τη μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα (κίνδυνοι μετάβασης) και (2) κίνδυνοι που σχετίζονται με τις φυσικούς της κλιματικής αλλαγής (φυσικοί κίνδυνοι).⁷ Επιπλέον, ο φυσικός κίνδυνος κατηγοριοποιείται περαιτέρω σε οξύ και χρόνιο φυσικό κίνδυνο, ενώ ο κίνδυνος μετάβασης κατηγοριοποιείται περαιτέρω σε κινδύνους πολιτικής, νομικούς, τεχνολογίας, αγοράς και φήμης.

Κίνδυνοι που συνδέονται με το κλίμα⁸	Οι κίνδυνοι που συνδέονται με το κλίμα είναι δυνητικοί κίνδυνοι που ενδέχεται να προκύψουν από την κλιματική αλλαγή ή από προσπάθειες μετριασμού της κλιματικής αλλαγής, αλλαγές στην τεχνολογία, τη ρύθμιση ή την αγορά. Οι κίνδυνοι που συνδέονται με το κλίμα μπορούν να χωριστούν σε φυσικούς κινδύνους από την κλιματική αλλαγή και σε κινδύνους μετάβασης σε μια οικονομία με ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα.
Περιβαλλοντικοί κίνδυνοι⁹	Οι περιβαλλοντικοί κίνδυνοι μπορούν να χωριστούν σε χρόνιους και οξείς κινδύνους. Περιβαλλοντικοί χρόνιοι κίνδυνοι είναι οι κίνδυνοι που προκύπτουν από την υποβάθμιση του περιβάλλοντος οι οποίοι είναι μόνιμοι ή οι κίνδυνοι που απορρέουν από οικονομικές και ανθρώπινες δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης, για παράδειγμα, της ρύπανσης του αέρα, του εδάφους και των υδάτων ή των αλλαγών στη χρήση της γης και την αποψίλωση των δασών. Εκτός από τα προαναφερθέντα, η απώλεια βιοποικιλότητας, η χρόνια υποβάθμιση των οικοτόπων και η απειλή των ειδών θεωρούνται επίσης περιβαλλοντικός κίνδυνος. Οι περιβαλλοντικοί οξείς κίνδυνοι, όπως οι σεισμοί και τα τσουνάμι, αναφέρονται σε αιφνίδια και έντονα γεγονότα ή συμβάντα που έχουν τη δυνατότητα να προκαλέσουν σημαντική και άμεση βλάβη στο περιβάλλον ή στις ανθρώπινες δραστηριότητες.
Φυσικός Κίνδυνος	Ο φυσικός κίνδυνος αναφέρεται στον οικονομικό αντίκτυπο της κλιματικής αλλαγής, συμπεριλαμβανομένων των συχνότερων ακραίων καιρικών φαινομένων και των σταδιακών αλλαγών του κλίματος, καθώς και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος, όπως η ρύπανση του αέρα, των υδάτων και του εδάφους, η λειψυδρία, η απώλεια βιοποικιλότητας και η αποψίλωση των δασών. Εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο τα χρόνια και οξέα κλιματικά φαινόμενα μπορούν να βλάψουν άμεσα τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, να επηρεάσουν την αξία ή την παραγωγικότητά τους ή να οδηγήσουν έμμεσα σε μεταγενέστερα γεγονότα, όπως η διαταραχή των αλυσίδων εφοδιασμού.
Κίνδυνος Μετάβασης	Ο κίνδυνος μετάβασης αναφέρεται στον οικονομικό αντίκτυπο που μπορεί να προκύψει, άμεσα ή έμμεσα, από τη διαδικασία προσαρμογής προς μια οικονομία με χαμηλότερες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και πιο περιβαλλοντικά βιώσιμη. Αυτό θα μπορούσε να προκληθεί, για παράδειγμα, από μια σχετικά απότομη έγκριση πολιτικών για το κλίμα και το περιβάλλον, την τεχνολογική πρόοδο ή τις αλλαγές στο κλίμα και τις προτιμήσεις της αγοράς. Εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο οι αλλαγές σε αυτούς τους παράγοντες μπορούν να οδηγήσουν σε αλλαγές στην αξία των περιουσιακών στοιχείων, των εμπορευμάτων και των εταιρειών.

Πίνακας 1: Επισκόπηση της βασικής ορολογίας Κ&Π κινδύνου

⁷ [E06 - Climate related risks and opportunities.pdf \(tcfdhub.org\)](#)

⁸ [Οδηγός της ΕΚΤ σχετικά με τους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους, Νοέμβριος 2020.](#)

⁹ [Οδηγός της ΕΚΤ σχετικά με τους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους, Νοέμβριος 2020.](#)

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας III - Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Πλαίσιο Εντοπισμού & Αξιολόγηση Σημαντικότητας Κ&Π Κινδύνων ('RIMA')

Το 2023, η BOC PCL βελτίωσε την ΑΣ των Κ&Π Κινδύνων ως κινητήριες δυνάμεις των πρωταρχικών κινδύνων, δηλαδή του Πιστωτικού, του κινδύνου Ρευστότητας, του κινδύνου Αγοράς, του Λειτουργικού κινδύνου, του Στρατηγικού κινδύνου καθώς και του Νομικού κινδύνου και Φήμης, λαμβάνοντας υπόψη το επιχειρηματικό προφίλ και τη σύνθεση του δανειακού χαρτοφυλακίου της.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας RIMA, η BOC PCL έχει ενισχύσει τα ακόλουθα βήματα για να εξασφαλίσει μια ολοκληρωμένη και δομημένη διαδικασία ΑΣ, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις ιδιαιτερότητες του επιχειρηματικού μοντέλου, του λειτουργικού περιβάλλοντος και του προφίλ κινδύνου:

- i. Εντοπισμός και τεκμηρίωση των παραγόντων Κ&Π κινδύνων
- ii. Ορισμός μηχανισμών μετάδοσης για Κ&Π κινδύνους
- iii. Αξιολόγηση της σημαντικότητας των παραγόντων Κ&Π κινδύνων

Συγκεκριμένα, η BOC PCL έχει διενεργήσει αξιολόγηση των ακόλουθων Κ&Π Κινδύνων, ως κινητήριες δυνάμεις των πρωταρχικών κινδύνων:

- i. Παράγοντες φυσικών κινδύνων που σχετίζονται με το κλίμα
- ii. Παράγοντες κινδύνων μετάβασης που σχετίζονται με το κλίμα
- iii. Παράγοντες κινδύνου περιβαλλοντικής μετάβασης (εκτός των κλιματικών κινδύνων)
- iv. Περιβαλλοντικοί φυσικοί παράγοντες κινδύνου (εκτός των κλιματικών κινδύνων)

Η αξιολόγηση πραγματοποιήθηκε με τη χρήση τόσο ποσοτικών όσο και ποιοτικών μεθόδων. Για τις μεθόδους που βασίζονται σε δεδομένα, έχει χρησιμοποιηθεί ένας συνδυασμός εσωτερικών δεδομένων της BOC PCL και εξωτερικών δεδομένων.

Συνοπτικά, ως πρώτο βήμα, εντοπίστηκε ένας πιο λεπτομερής κατάλογος πιθανών παραγόντων Κ&Π κινδύνου μέσω της ενίσχυσης του καταλόγου Κ&Π κινδύνων που έχει ήδη αναπτυχθεί από την BOC PCL κατά τη διάρκεια των προηγούμενων ασκήσεων εκτίμησης Κ&Π κινδύνου. Συγκεκριμένα, η BOC PCL προχώρησε σε πρόσθετη ταξινόμηση και κατηγοριοποίηση των Κ&Π κινδύνων σε τέσσερα επίπεδα λεπτομέρειας σύμφωνα με το ακόλουθο παράδειγμα:

- i. Κίνδυνοι που συνδέονται με το κλίμα (επίπεδο 1)
- ii. Φυσικός κίνδυνος (Επίπεδο-2)
- iii. Οξύς κίνδυνος (Επίπεδο-3)
- iv. Πυρκαγιά (Επίπεδο-4).

Ως δεύτερο βήμα, οι Κ&Π κίνδυνοι έχουν χαρτογραφηθεί στους πρωταρχικούς χρηματοοικονομικούς και μη-χρηματοοικονομικούς κινδύνους μέσω αντίστοιχων μηχανισμών μετάδοσης.

Ως τρίτο βήμα, χρησιμοποιήθηκε συνδυασμός ποιοτικών και ποσοτικών μεθόδων για τους σκοπούς της απόδοσης της ΑΣ των Κ&Π κινδύνων χρησιμοποιώντας διάφορες παραμέτρους σημαντικότητας και κατώτατα όρια, ανάλογα με τη μέθοδο και τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση. Επιπλέον, η εξέλιξη των Κ&Π κινδύνων έχει εξεταστεί σε βραχυπρόθεσμους, μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους χρονικούς ορίζοντες.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας III - Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Πλαίσιο Εντοπισμού & Αξιολόγηση Σημαντικότητας Κ&Π Κινδύνων ('RIMA') (συνέχεια)

Μια επισκόπηση των βημάτων που έχουν ακολουθηθεί για την απόδοση της ΑΣ παρουσιάζεται στο ακόλουθο διάγραμμα:

Σχήμα 1: Επισκόπηση των σταδίων της ΑΣ Κ&Π κινδύνων για το 2023

Ο ακόλουθος πίνακας (Πίνακας 2) παρέχει μια επισκόπηση της απογραφής Κ&Π κινδύνων της BOC PCL, η οποία περιλαμβάνει όλους τους Κ&Π κινδύνους που θεωρούνται μέρος της ΑΣ που διενεργήθηκε. Ένας περαιτέρω διαχωρισμός των Κ&Π κινδύνων εξετάστηκε αναλόγως με τον καθορισμό τριάντα (30) υποκείμενων τύπων οξείας και χρόνιας επικινδυνότητας.

#	Κίνδυνος Κ&Π	Υποτύπος Κ&Π κινδύνου	Υποτύπος Κ&Π κινδύνου	Υποτύπος Κ&Π κινδύνου
	[Επίπεδο 1]	[Επίπεδο 2]	[Επίπεδο 3]	[Επίπεδο 4]
1	Κλιματικός	Φυσικός	Οξύς	(Ακραία) Θερμότητα
2				Ξηρασία (αυξημένη συχνότητα, ένταση, διάρκεια)
3				Επεισόδια υψηλής έντασης / διάρκειας (αύξηση, πρόκληση πλημμύρας)
4				Κατολίσθηση
5				Πλημμύρα ποταμού
6				Καταιγίδες (αυξημένη δραστηριότητα ή/και ένταση)
7				Πυρκαγιά
8			Χρόνιος	Απερήμωση

Πίνακας 2: Κατάλογος προσδιορισμένων Κ&Π κινδύνων της BOC

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας III - Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Πλαίσιο Εντοπισμού & Αξιολόγηση Σημαντικότητας Κ&Π Κινδύνων ('RIMA') (συνέχεια)

#	Κίνδυνος Κ&Π	Υποτύπος Κ&Π κινδύνου	Υποτύπος Κ&Π κινδύνου	Υποτύπος Κ&Π κινδύνου	
	[Επίπεδο 1]	[Επίπεδο 2]	[Επίπεδο 3]	[Επίπεδο 4]	
9	Κλιματικός	Φυσικός	Χρόνιος	Οξύτητα ωκεανού	
10				Βροχόπτωση (μειωμένη μέση βροχόπτωση)	
11				Άνοδος της στάθμης της θάλασσας (αυξανόμενος κίνδυνος παράκτιων πλημμυρών)	
12				Θερμοκρασία (αύξηση μέσης θερμοκρασίας)	
13		Μετάβασης	Πολιτικός και Νομικός	Μη συμμόρφωση με τις γνωστοποιήσεις για το κλίμα (ΠΚΔ) και τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων για τα αέρια του θερμοκηπίου	
14				Κίνδυνοι από δικαστικές διαμάχες	
15			Τεχνολογία	Μετάβαση σε εναλλακτικά προϊόντα και υπηρεσίες/επιχειρηματικά μοντέλα χαμηλών εκπομπών	
16			Αγορά	Αυξημένο ενεργειακό κόστος και κόστος πρώτων υλών	
17				Αυξημένη ανησυχία των ενδιαφερόμενων μερών ή αρνητική ανατροφοδότηση των ενδιαφερόμενων μερών / αντίληψη και προτιμήσεις των αγορών	
18		Περιβαλλοντικός	Φυσικός	Χρόνιος	Οξύς
19					Τσουνάμι
20					Ατμοσφαιρική ρύπανση
21					Ρύπανση του εδάφους
22					Ρύπανση των υδάτων
23					Απώλεια βιοποικιλότητας (συμπεριλαμβανομένης της εξαφάνισης ειδών)
24					Αποψίλωση των δασών (συμπεριλαμβανομένης της καταστροφής οικοτόπων) και αλλαγή χρήσης γης
25					Λειψυδρία
26	Παράσιτα (αυξημένος επιπολασμός)				
27	Μετάβασης				Πολιτικός και Νομικός
28			Απαίτηση προστασίας του περιβάλλοντος		
29			Τεχνολογία	Φιλικές προς το περιβάλλον τεχνολογίες	
30			Αγορά	Συμπεριφορά των καταναλωτών με γνώμονα το περιβάλλον	

Πίνακας 2: Κατάλογος προσδιορισμένων Κ&Π κινδύνων της BOC (συνέχεια)

Κάθε Κ&Π κίνδυνος έχει αξιολογηθεί ξεχωριστά ως κινητήρια δύναμη του Πιστωτικού κινδύνου, του κινδύνου Ρευστότητας, του κινδύνου Αγοράς και του Λειτουργικού κινδύνου και έχουν εκχωρηθεί μεμονωμένες βαθμολογίες κινδύνου. Για αυτές τις κατηγορίες πρωταρχικών κινδύνων, τα αποτελέσματα της αξιολόγησης έχουν συγκεντρωθεί στο επίπεδο υποτύπων των φυσικών κινδύνων και κινδύνων μετάβασης. Η αξιολόγηση των Κ&Π κινδύνων ως παραγόντων του Στρατηγικού κινδύνου, του κινδύνου Φήμης και του Νομικού κινδύνου έχει πραγματοποιηθεί στο προαναφερθέν επίπεδο λεπτομέρειας.

Κανάλια μετάδοσης Κ&Π

Οι Κ&Π κίνδυνοι αναγνωρίζονται ως παράγοντες των πρωταρχικών κινδύνων και ενδέχεται να επηρεάσουν την BOC PCL άμεσα ή έμμεσα μέσω αντισυμβαλλομένων, περιουσιακών στοιχείων (μικροοικονομικά κανάλια) ή της ευρύτερης οικονομίας στην οποία δραστηριοποιούνται οι σχετικοί πελάτες και η BOC PCL (μακροοικονομικά κανάλια). Η BOC PCL έχει καθορίσει τους μηχανισμούς μετάδοσης μέσω των οποίων οι Κ&Π κίνδυνοι μπορούν να επηρεάσουν καθμία από τις υπάρχουσες κατηγορίες κινδύνου της. Λεπτομερή περιγραφή του καθενός από τους μηχανισμούς μετάδοσης Κ&Π κινδύνου όσον αφορά τους πρωταρχικούς κινδύνους και τον επακόλουθο αντίκτυπο στον BOC PCL παρέχεται στον πίνακα 3 πιο κάτω.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας III - Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Κανάλια μετάδοσης Κ&Π (συνέχεια)

Κ&Π κίνδυνοι	Κανάλια μετάδοσης (μη εξαντλητικός κατάλογος)	Δυνητικός αντίκτυπος στο Συγκρότημα	Επηρεαζόμενοι πρωταρχικοί κίνδυνοι
Κίνδυνοι μετάβασης	<ul style="list-style-type: none"> i. Επιπτώσεις στην ικανότητα αποπληρωμής των πελατών μέσω: <ul style="list-style-type: none"> i. Αυξημένο λειτουργικό κόστος συμμόρφωσης ή/και χαμηλότερα έσοδα ii. Αυξημένες κεφαλαιουχικές δαπάνες για συμμόρφωση με τα ρυθμιστικά πρότυπα κλείσιμο επιχειρηματικών τομέων ή εγκαταστάσεων λόγω μετάβασης σε πιο πράσινες οικονομίες και του δημόσιου αισθήματος 	Αυξημένη πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης (PD) και ζημίας σε περίπτωση αθέτησης (LGD)	Πιστωτικός κίνδυνος¹⁰
	<ul style="list-style-type: none"> i. Επίδραση στην τιμή των εμπορεύσιμων μέσων (ομόλογα/μετοχές) και στα ακίνητα περιουσιακά στοιχεία ii. Επιπτώσεις στην αποτίμηση της BOC PCL εάν δεν μειώσει τις εκπομπές της ή/και δεν αυξήσει το GAR της 	<ul style="list-style-type: none"> i. Μείωση της αξίας του χαρτοφυλακίου REMU λόγω αύξησης του λειτουργικού κόστους και μείωσης της αξίας των περιουσιακών στοιχείων ii. Μεγάλο/μικρό sell-off (των Υψηλά Ρευστοποιήσιμων Στοιχείων Ενεργητικού (HQLA)) έναντι μειωμένων τιμών ή/και πιθανής δυσκολίας ρευστοποίησης iii. Διαταραχές επιτοκίων και συναλλαγματικών ισοτιμιών, μεταβολές πιστωτικών περιθωρίων 	Κίνδυνος Αγοράς¹¹
	<ul style="list-style-type: none"> i. Αδυναμία άντλησης χρηματοδότησης λόγω έλλειψης δράσης για την κλιματική αλλαγή από τον οργανισμό ii. Εξάντληση των καταθέσεων για την αντιμετώπιση της αύξησης του λειτουργικού κόστους ή τον μετριασμό των κινδύνων μετάβασης 	<ul style="list-style-type: none"> i. Ταχεία ανάληψη καταθέσεων πελατών ii. Μη αναμενόμενα σημαντικά έξοδα ή επιβαρύνσεις που ενδέχεται να επηρεάσουν τη θέση ρευστότητας και τις καθαρές εκροές iii. Έλλειψη πηγών χρηματοδότησης / αρνητικές αλλαγές στη δομή χρηματοδότησης iv. Χαμηλότερη ζήτηση για έκδοση κεφαλαίου από την Τράπεζα v. Δυσκολίες στην πώληση περιουσιακών στοιχείων / πώληση περιουσιακών στοιχείων με έκπτωση 	Κίνδυνος Ρευστότητας¹²

Πίνακας 3: Επισκόπηση των βασικών διαύλων μετάδοσης και των πιθανών επιπτώσεων στο Συγκρότημα μέσω των κινδύνων Κ&Π

¹⁰ Συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου αντισυμβαλλομένου, του κινδύνου διακανονισμού, του κινδύνου εκδότη, του κινδύνου συγκέντρωσης και του κινδύνου χώρας.

¹¹ Συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου επιτοκίου, του συναλλαγματικού κινδύνου, του κινδύνου ακίνητης περιουσίας, του κινδύνου πιστωτικού περιθωρίου και του κινδύνου μετοχών.

¹² Συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου ρευστότητας και του κινδύνου χρηματοδότησης.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας III - Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Κανάλια μετάδοσης Κ&Π (συνέχεια)

Κ&Π κίνδυνοι	Κανάλια μετάδοσης (μη εξαντλητικός κατάλογος)	Δυνητικός αντίκτυπος στο Συγκρότημα	Επηρεαζόμενοι πρωταρχικοί κίνδυνοι
Κίνδυνοι μετάβασης	Κοινωνικοοικονομικές αλλαγές (π.χ. μεταβαλλόμενα καταναλωτικά πρότυπα / προτιμήσεις πελατών)	i. Απώλειες λόγω φυσικών ζημιών ή διακοπών λειτουργίας ii. Αυξημένο λειτουργικό κόστος για τα κτίρια της BOC PCL iii. Απώλειες από χαμηλότερη παραγωγικότητα iv. Απώλειες από λανθασμένες αποφάσεις / ζητήματα διαδικασίας v. Πρόσθετες σημαντικές λειτουργικές ή κεφαλαιουχικές δαπάνες	Λειτουργικός κίνδυνος¹³
	i. Αδυναμία ικανοποίησης των απαιτήσεων των ενδιαφερόμενων μερών ως αποτέλεσμα της αλλαγής του κλίματος της αγοράς ii. Βλάβη της φήμης λόγω της χρηματοδότησης έργων επιβλαβών για το περιβάλλον	i. Περιορισμένες επιχειρηματικές ευκαιρίες / μειωμένες δυνατότητες επέκτασης ii. Διακυμάνσεις εργατικού δυναμικού iii. Απόσυρση πελάτη iv. Πρόσθετες επενδύσεις για τη βελτίωση των εσωτερικών διαδικασιών και τη συμμόρφωση με τις προσδοκίες	Κίνδυνος Φήμης
	Δικαστικοί κίνδυνοι λόγω χρηματοδότησης περιβαλλοντικά επιβλαβών έργων	i. Τα δικαστικά έξοδα ενδέχεται να μειώσουν την αξία του χαρτοφυλακίου της REMU ii. Μη συμμόρφωση με κανονισμούς και μέτρα πολιτικής iii. Επενδύσεις σε έργα υψηλής έντασης άνθρακα και μη βιώσιμα έργα, κτίρια ή παρόμοια έργα iv. Μη ευθυγράμμιση των κοινοποιούμενων στόχων και της πραγματικότητας	Νομικός/ Δικαστικός Κίνδυνος

Πίνακας 3: Επισκόπηση των βασικών διαύλων μετάδοσης και των πιθανών επιπτώσεων στο Συγκρότημα μέσω των Κ&Π Κινδύνων (συνέχεια)

¹³ Συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης/συμπεριφοράς, του κινδύνου FEC, του κινδύνου εσωτερικής/εξωτερικής απάτης, του κινδύνου ατόμων, του κινδύνου αλυσίδας συστοιχιών, του κινδύνου Πληροφορικής/κυβερνοχώρου, του κινδύνου τεχνολογίας, του κινδύνου ακρίβειας και ακεραιότητας δεδομένων, του κινδύνου φυσικής ασφάλειας και προστασίας, του νόμιμου κινδύνου αναφοράς και του φορολογικού κινδύνου, του κινδύνου επεξεργασίας και εκτέλεσης συναλλαγών, του κινδύνου έργου, του κινδύνου μοντέλου και του κινδύνου τρίτου μέρους.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας III - Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Κανάλια μετάδοσης Κ&Π (συνέχεια)

Κ&Π κίνδυνοι	Κανάλια μετάδοσης (μη εξαντλητικός κατάλογος)	Δυνητικός αντίκτυπος στο Συγκρότημα	Επηρεαζόμενοι πρωταρχικοί κίνδυνοι
Κίνδυνοι μετάβασης	i. Πρόσθετο κόστος και κανονιστικές επιπτώσεις που σχετίζονται, για παράδειγμα, με την έκθεση σε χαρτοφυλάκιο ακινήτων χωρίς επαρκή ενεργειακή απόδοση (EPC) ή την έκθεση σε τομείς υψηλών εκπομπών/ρυπογόνων εκπομπών ii. Ρυθμιστικές ή/και εμπορικές εξελίξεις σε σχέση με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που προσφέρουν «πράσινα» προϊόντα που επηρεάζουν την ανταγωνιστικότητα της BOC PCL	i. Απώλεια εσόδων λόγω στρατηγικού αναπροσανατολισμού (π.χ. απώλεια κερδοφόρου επιχειρηματικού τομέα) ii. Ανεπαρκής καθορισμός και εκτέλεση της στρατηγικής (π.χ. εσφαλμένες ή εσφαλμένες παραδοχές, πλημμελής εφαρμογή) iii. Δαπάνες για την εφαρμογή των επερχόμενων κανονιστικών απαιτήσεων / αλλαγών Κ&Π iv. Περιορισμένες επιχειρηματικές ευκαιρίες / μειωμένες δυνατότητες επέκτασης	Στρατηγικός κίνδυνος

Πίνακας 3: Επισκόπηση των βασικών διαύλων μετάδοσης και των πιθανών επιπτώσεων στο Συγκρότημα μέσω των Κ&Π Κινδύνων (συνέχεια)

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας III - Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Κανάλια μετάδοσης Κ&Π (συνέχεια)

Κ&Π κίνδυνοι	Κανάλια μετάδοσης (μη εξαντλητικός κατάλογος)	Δυνητικός αντίκτυπος στο Συγκρότημα	Επηρεαζόμενοι πρωταρχικοί κίνδυνοι
Φυσικοί κίνδυνοι	i. Αυξημένο λειτουργικό κόστος λόγω μετασκευής ή/και ζημιάς/υποκατάστασης περιουσιακών στοιχείων ii. Αύξηση του κόστους ασφάλισης iii. Χαμηλότερα έσοδα λόγω μειωμένης παραγωγικότητας ή ζημιάς στις λειτουργίες της αλυσίδας αξίας iv. Μείωση της αξίας των εξασφαλίσεων ακινήτων	Αυξημένη PD και LGD	Πιστωτικός κίνδυνος
	i. Επίδραση στην τιμή των εμπορεύσιμων μέσων (ομόλογα/μετοχές) και στα ακίνητα περιουσιακά στοιχεία ii. Επιπτώσεις στην αποτίμηση της BOC PCL εάν δεν μειώσει τις εκπομπές της ή/και δεν αυξήσει το GAR της	i. Μείωση της αξίας του χαρτοφυλακίου REMU λόγω αύξησης του λειτουργικού κόστους και μείωσης της αξίας των περιουσιακών στοιχείων ii. Μεγάλο/μικρό sell-off (των Υψηλά Ρευστοποιήσιμων Στοιχείων Ενεργητικού (HQLA)) έναντι μειωμένων τιμών ή/και πιθανής δυσκολίας ρευστοποίησης iii. Διαταραχές επιτοκίων και συναλλαγματικών ισοτιμιών, μεταβολές πιστωτικών περιθωρίων	Κίνδυνος αγοράς
	Εξάντληση των καταθέσεων για την αντιμετώπιση, την αύξηση του λειτουργικού κόστους ή την αντιμετώπιση ή τον μετριασμό των φυσικών κινδύνων (π.χ. για τη χρηματοδότηση επισκευών ζημιών)	i. Ταχεία ανάληψη καταθέσεων πελατών ii. Μη αναμενόμενα σημαντικά έξοδα ή επιβαρύνσεις που ενδέχεται να επηρεάσουν τη θέση ρευστότητας και τις καθαρές εκροές iii. Έλλειψη πηγών χρηματοδότησης / αρνητικές αλλαγές στη δομή χρηματοδότησης iv. Χαμηλότερη ζήτηση για έκδοση κεφαλαίου από την Τράπεζα v. Αύξηση του κόστους χρηματοδότησης vi. Δυσκολίες στην πώληση περιουσιακών στοιχείων / πώληση περιουσιακών στοιχείων με έκπτωση	Κίνδυνος ρευστότητας

Πίνακας 3: Επισκόπηση των βασικών διαύλων μετάδοσης και των πιθανών επιπτώσεων στο Συγκρότημα μέσω των Κ&Π Κινδύνων (συνέχεια)

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας III - Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Κανάλια μετάδοσης Κ&Π (συνέχεια)

Κ&Π κίνδυνοι	Κανάλια μετάδοσης (μη εξαντλητικός κατάλογος)	Δυνητικός αντίκτυπος στο Συγκρότημα	Επηρεαζόμενοι πρωταρχικοί κίνδυνοι
Φυσικοί κίνδυνοι	Αυξημένο λειτουργικό κόστος λόγω ζημιών σε εγκαταστάσεις, χώρους λειτουργίας και άλλες εγκαταστάσεις	<ul style="list-style-type: none"> i. Απώλειες λόγω φυσικών ζημιών ή διακοπών λειτουργίας ii. Αυξημένο λειτουργικό κόστος για τα κτίρια της BOC PCL (π.χ. για συμμόρφωση με τα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης) iii. Απώλειες από χαμηλότερη παραγωγικότητα iv. Απώλειες από λανθασμένες αποφάσεις / ζητήματα διαδικασίας v. Μη προγραμματισμένες ή πρόσθετες σημαντικές λειτουργικές ή κεφαλαιουχικές δαπάνες 	Λειτουργικός κίνδυνος
	Αυξημένα λειτουργικά κόστη από τη διαχείριση των κινδύνων Κ&Π	<ul style="list-style-type: none"> i. Περιορισμένες επιχειρηματικές ευκαιρίες / μειωμένο δυναμικό επέκτασης (συμπεριλαμβανομένων των αντίστοιχων λειτουργικών ζημιών) ii. Διακυμάνσεις εργατικού δυναμικού (συμπεριλαμβανομένων των αντίστοιχων λειτουργικών ζημιών) iii. Απόσυρση πελατών (συμπεριλαμβανομένων των αντίστοιχων λειτουργικών ζημιών) iv. Πρόσθετες επενδύσεις για τη βελτίωση των εσωτερικών διαδικασιών και τη συμμόρφωση με τις προσδοκίες 	Κίνδυνος φήμης
	Δικαστικοί κίνδυνοι που προκύπτουν από την έκθεση της BOC PCL σε φυσικές κλιματικές ή/και περιβαλλοντικές ζημιές	<ul style="list-style-type: none"> i. Τα δικαστικά έξοδα ενδέχεται να μειώσουν την αξία του χαρτοφυλακίου της REMU ii. Μη συμμόρφωση με κανονισμούς και μέτρα πολιτικής iii. Επενδύσεις σε έργα υψηλής έντασης άνθρακα και μη βιώσιμα, κτίρια ή παρόμοια (αλυσιδωτές επιπτώσεις από απώλεια φήμης) iv. Κακή ευθυγράμμιση των κοινοποιούμενων στόχων και της πραγματικότητας 	Νομικός/ Δικαστικός Κίνδυνος
	Ανεπάρκειες στις προσφορές προϊόντων της BOC PCL χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι πιθανές ζημιές που προκύπτουν από φυσικούς κινδύνους που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή. Αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε αυξημένες αθετήσεις δανείων και να επηρεάσει αρνητικά την ποιότητα του ενεργητικού της BOC PCL.	<ul style="list-style-type: none"> i. Απώλεια εσόδων λόγω στρατηγικού αναπροσανατολισμού (π.χ. απώλεια κερδοφόρου επιχειρηματικού τομέα) ii. Ανεπαρκής καθορισμός και εκτέλεση της στρατηγικής (π.χ. εσφαλμένες ή εσφαλμένες παραδοχές, πλημμελής εφαρμογή) iii. Δαπάνες για την εφαρμογή των επερχόμενων κανονιστικών απαιτήσεων / αλλαγών Κ&Π iv. Περιορισμένες επιχειρηματικές ευκαιρίες 	Στρατηγικός κίνδυνος

Πίνακας 3: Επισκόπηση των βασικών διαύλων μετάδοσης και των πιθανών επιπτώσεων στο Συγκρότημα μέσω των Κ&Π Κινδύνων (συνέχεια)

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας III - Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Αξιολόγηση των Κ&Π κινδύνων ως κινητήριων δυνάμεων χρηματοοικονομικών και μη-χρηματοοικονομικών κινδύνων

Μετά τη χαρτογράφηση των Κ&Π κινδύνων ως δυνητικά σχετικών ή μη σχετικών παραγόντων των πρωταρχικών κινδύνων μέσω των μηχανισμών μετάδοσης, ακολουθεί η αξιολόγηση των Κ&Π κινδύνων και των σχετικών επιπτώσεών τους με βάση τους πρωταρχικούς κινδύνους. Η BOC PCL έχει εφαρμόσει ένα συνδυασμό τόσο ποιοτικών όσο και ποσοτικών μεθόδων. Εφαρμόστηκαν οι ακόλουθες μεθοδολογίες:

a. Ποσοτική Γεωγραφική Εκτίμηση

Αυτή η αξιολόγηση ισχύει για τους φυσικούς Κ&Π κινδύνους ως παράγοντες πιστωτικού κινδύνου, κινδύνου αγοράς, κινδύνου ρευστότητας και λειτουργικού κινδύνου. Συγκεκριμένοι φυσικοί κλιματικοί κίνδυνοι, δηλαδή δασικές πυρκαγιές, κατολισθήσεις, πλημμύρες ποταμών, καταιγίδες και άνοδος της στάθμης της θάλασσας έχουν εξεταστεί με τη χρήση δεδομένων γεωεντοπισμού (δηλ. συντεταγμένες, ταχυδρομικοί κώδικες, δήμοι) σε σχέση με τα ακόλουθα:

- i. Πιστωτικός κίνδυνος: εξασφαλισμένο χαρτοφυλάκιο δανειοληπτών (συντεταγμένες γεωεντοπισμού περιουσιακών στοιχείων) και μη-εξασφαλισμένο χαρτοφυλάκιο (ταχυδρομικοί κώδικες ή δήμοι της τοποθεσίας των δανειοληπτών).
- ii. Κίνδυνος Αγοράς: ακίνητα του χαρτοφυλακίου REMU της BOC PCL (συντεταγμένες γεωεντοπισμού ασφαλειών).
- iii. Κίνδυνος Ρευστότητας: καταθέσεις κατοίκων Κύπρου (ταχυδρομικοί κώδικες ή δήμοι των τοποθεσιών των κατόχων καταθέσεων).
- iv. Λειτουργικός κίνδυνος: οι φυσικές τοποθεσίες της BOC PCL (ταχυδρομικοί κώδικες ή δήμοι των εγκαταστάσεων της Τράπεζας).

Επιπλέον, έχουν εξεταστεί συγκεκριμένοι περιβαλλοντικοί κίνδυνοι, δηλαδή η ατμοσφαιρική ρύπανση, η ρύπανση του εδάφους και ο σεισμός σε σχέση με τα ακόλουθα:

- i. Ακίνητα εκχωρημένα ως εξασφαλίσεις του εξασφαλισμένου χαρτοφυλακίου όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο (συντεταγμένες γεωεντοπισμού εξασφαλίσεων) - όσον αφορά την ατμοσφαιρική ρύπανση, τη ρύπανση του εδάφους και τον σεισμό.
- ii. Δανειολήπτες για μη εξασφαλισμένο χαρτοφυλάκιο όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο (ταχυδρομικοί κώδικες ή δήμοι της τοποθεσίας των δανειοληπτών) - όσον αφορά την ατμοσφαιρική ρύπανση, τη ρύπανση του εδάφους και το σεισμό.
- iii. Ακίνητα εκχωρημένα ως εξασφαλίσεις του χαρτοφυλακίου REMU όσον αφορά τον κίνδυνο αγοράς (συντεταγμένες γεωεντοπισμού εξασφαλίσεων) - σε σχέση με σεισμό.
- iv. Καταθέσεις κατοίκων Κύπρου όσον αφορά τον κίνδυνο ρευστότητας (ταχυδρομικοί κώδικες ή δήμοι των τοποθεσιών των κατόχων καταθέσεων) - σε σχέση με το σεισμό.
- v. Φυσικές τοποθεσίες της BOC PCL όσον αφορά τον λειτουργικό κίνδυνο (ταχυδρομικοί κώδικες ή δήμοι των εγκαταστάσεων της BOC PCL) - σε σχέση με το Σεισμό.

Για την περαιτέρω ανάλυση της σημαντικότητας της έκθεσης σε κινδύνους τόσο σε φυσικούς όσο και σε περιβαλλοντικούς κινδύνους, πραγματοποιείται ανάλυση κατανομής των υποκείμενων πιστωτικών ανοιγμάτων (τόσο για εξασφαλισμένα όσο και για μη-εξασφαλισμένα χαρτοφυλάκια), των ποσών καταθέσεων και του αριθμού των εργαζομένων σε όλες τις βαθμολογίες κινδύνου (1-Χαμηλός, 2-Μέτριος, 3-Ψηλός, 4-Κρίσιμος). Όστε να εξαχθεί συμπέρασμα σχετικά με τη σημαντικότητα ενός συγκεκριμένου κινδύνου με βάση την ανάλυση κατανομής μεταξύ των βαθμολογιών κινδύνου, εφαρμόστηκε μια λογική διαγράμματος αποφάσεων που οδηγεί σε μία προκύπτουσα βαθμολογία επικινδυνότητας ανά κίνδυνο.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας III - Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Αξιολόγηση των Κ&Π κινδύνων ως κινητήριων δυνάμεων χρηματοοικονομικών και μη-χρηματοοικονομικών κινδύνων (συνέχεια)

β. Ποσοτικοί χάρτες θερμότητας ανά χώρα και βιομηχανία

Για την ενημέρωση της διαδικασίας ΑΣ, η BOC PCL πραγματοποίησε μια άσκηση χαρτογράφησης θερμότητας για να καθορίσει τον τρόπο με τον οποίο οι φυσικοί κίνδυνοι και οι κίνδυνοι μετάβασης επηρεάζουν ορισμένους κλάδους στους οποίους εκτίθεται η BOC PCL και, στη συνέχεια, να προσδιορίσει τον αντίκτυπο στο συνολικό προφίλ κινδύνου και τις λειτουργίες της BOC PCL. Τρεις διαφορετικοί χάρτες θερμότητας έχουν κατασκευαστεί για την αξιολόγηση συγκεκριμένων κινδύνων και τμημάτων, όπως περιγράφεται πιο κάτω.

Χάρτης θερμότητας της χώρας όσον αφορά κλιματικό κίνδυνο μετάβασης

Ο χάρτης θερμότητας χρησιμοποιήθηκε για την αξιολόγηση:

- i. Κίνδυνος ρευστότητας: καταθέσεις μη κατοίκων Κύπρου (ποσά ξένων καταθέσεων)
- ii. Κίνδυνος αγοράς: Χαρτοφυλάκιο ομολόγων HQLA (αντίστοιχο CVaR)

Αντίστοιχη βαθμολογία κινδύνου από τον χάρτη θερμότητας έχει αποδοθεί σε κατόχους καταθέσεων μη κατοίκων Κύπρου με βάση την υποκείμενη χώρα διαμονής τους και σε ομόλογα με βάση την υποκείμενη χώρα του εκδότη. Ως επόμενο βήμα, πραγματοποιήθηκε ανάλυση κατανομής των ποσών κατάθεσης και του CVaR σε όλες τις βαθμολογίες κινδύνου.

Χάρτης θερμότητας της χώρας όσον αφορά κλιματικό φυσικό κίνδυνο

Ο χάρτης θερμότητας χρησιμοποιήθηκε για την αξιολόγηση:

- i. Κίνδυνος αγοράς και κίνδυνος ρευστότητας: Χαρτοφυλάκιο ομολόγων HQLA
- ii. Λειτουργικός κίνδυνος: Ξένες τοποθεσίες εξωτερικών προμηθευτών/παρόχων της BOC PCL

Αντίστοιχη βαθμολογία κινδύνου από τον χάρτη θερμότητας έχει αποδοθεί σε ομόλογα με βάση τη χώρα του εκδότη και σε τρίτους παρόχους με βάση τη χώρα εγκατάστασης. Ως επόμενο βήμα, πραγματοποιήθηκε ανάλυση κατανομής των υπολοίπων HQLA (CVaR για τον κίνδυνο αγοράς και αγοραία αξία για τον κίνδυνο ρευστότητας) και του αριθμού των εργαζομένων (ανά χώρα τοποθεσίας τρίτου παρόχου) σε όλες τις βαθμολογίες κινδύνου.

Χάρτης θερμότητας ανά οικονομικό κλάδο όσον αφορά κλιματικό κίνδυνο μετάβασης

Ο χάρτης θερμότητας χρησιμοποιήθηκε για την αξιολόγηση των πιο κάτω:

- i. Πιστωτικός κίνδυνος: Εξασφαλισμένα και μη-εξασφαλισμένα πιστωτικά ανοίγματα

Αντίστοιχη βαθμολογία κινδύνου από τον χάρτη θερμότητας ανά κλάδο έχει αποδοθεί στους δανειολήπτες εξασφαλισμένων και μη-εξασφαλισμένων δανείων με βάση τον οικονομικό τομέα της δραστηριότητάς τους. Ως επόμενο βήμα, πραγματοποιήθηκε ανάλυση κατανομής των εξασφαλισμένων και μη-εξασφαλισμένων πιστωτικών ανοιγμάτων σε όλες τις βαθμολογίες κινδύνου.

Προκειμένου να εξαχθούν συμπεράσματα σχετικά με τη σημαντικότητα της κλιματικής μετάβασης και των φυσικών κινδύνων με βάση την ανάλυση κατανομής που περιγράφεται ανωτέρω, εφαρμόστηκε η ίδια λογική που περιγράφεται στην ποσοτική μεθοδολογία γεωεντοπισμού (διάγραμμα αποφάσεων), η οποία οδήγησε σε μία ενιαία βαθμολογία κινδύνου που προέκυψε (εφαρμόστηκε με συνέπεια, η ίδια μοναδική κλίμακα κινδύνου 4 επιπέδων).

γ. Ποιοτική ανάλυση βασισμένη στην κρίση εμπειρογνομώνων

Η κρίση εμπειρογνομώνων έχει επίσης χρησιμοποιηθεί για την αξιολόγηση ορισμένων παραγόντων κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων των στρατηγικών κινδύνων, κινδύνων φήμης και νομικών κινδύνων. Η κρίση των εμπειρογνομώνων περιλαμβάνει πρόσθετες εξωτερικές πηγές και δημόσια διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία, όπως εκθέσεις διαβούλευσης, επιστημονικές δημοσιεύσεις και άλλες πηγές με ειδικά δεδομένα για την Κύπρο από τη Eurostat, το Παγκόσμιο Ινστιτούτο Πόρων (World Resource Institute), την Κλιματική Ανάλυση, το Παρατηρητήριο Κλιματικής Ευπάθειας κ.α.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας III - Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Αξιολόγηση των Κ&Π κινδύνων ως κινητήριων δυνάμεων χρηματοοικονομικών και μη-χρηματοοικονομικών κινδύνων (συνέχεια)

δ. Ανάλυση Τομέα

Για την υποστήριξη των βαθμολογιών κινδύνου επιπέδου 3, δηλαδή σε επίπεδο υποτύπων χρόνιων, οξέων κ.λπ. κινδύνων, για όλες τις υφιστάμενες κατηγορίες χρηματοοικονομικού και μη-χρηματοοικονομικού κινδύνου, η BOC PCL εξέτασε, μεταξύ άλλων, την επίδραση των Κ&Π Κινδύνων στο επίπεδο του κλάδου. Η ανάλυση αυτή περιελάμβανε την κατανομή ανά τομέα (ανά κωδικό NACE):

- για κάθε τύπο ανοίγματος που σχετίζεται με τον δεδομένο τύπο κινδύνου
- για ορισμένους κλιματικούς φυσικούς κινδύνους (επίπεδο 4), όπως πλημμύρες, κατολισθήσεις, άνοδος της στάθμης της θάλασσας και καταιγίδες.

Επιπλέον, όσον αφορά τους κινδύνους μετάβασης, η BOC PCL χρησιμοποίησε έναν χάρτη θερμότητας ανά οικονομικό κλάδο με την ένταση των εκπομπών ΑΤΘ ως δείκτη της ευαισθησίας των τομέων στους κινδύνους μετάβασης (όσο υψηλότερη είναι η ένταση των ΑΤΘ, τόσο υψηλότερη είναι η έκθεση σε κινδύνους μετάβασης). Ως επόμενο βήμα, πραγματοποιήθηκε η κατανομή των πιστωτικών ανοιγμάτων σε αυτές τις κατηγορίες εκπομπών και καθορίστηκε συνολική βαθμολογία για τους κινδύνους που σχετίζονται με τη μετάβαση.

ε. Προσδιορισμός της σημαντικότητας

Κατά τη διάρκεια της ΑΣ εξετάστηκαν διαφορετικοί τύποι βαθμολογιών, ανάλογα με το είδος των κινδύνων που αναλύθηκαν και τις μεθόδους που εξετάστηκαν. Ο προσδιορισμός της σημαντικότητας ολοκληρώθηκε στο επίπεδο 3 των κινδύνων Κ&Π, δηλαδή σε επίπεδο υποτύπων χρόνιων, οξέων κ.λπ. κινδύνων, χρησιμοποιώντας την υφιστάμενη μεθοδολογία Αυτοαξιολόγησης Κινδύνων και Ελέγχου της BOC PCL και αξιολογώντας έτσι τις επιπτώσεις και τις πιθανότητες σε κλίμακα από ένα (1) έως πέντε (5), ώστε να διασφαλιστεί η συνέπεια.

Οι ορισμοί της βαθμολογίας του Αντίκτυπου και της Πιθανότητας έχουν διατυπωθεί, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση των Κ&Π κινδύνων και περιλαμβάνοντας τα διαφορετικά χαρακτηριστικά των φυσικών κινδύνων και των κινδύνων μετάβασης, καθώς και των οξέων και χρόνιων παραγόντων με εναρμονισμένο τρόπο. Έτσι, για τους σκοπούς της παρούσας ΑΣ, οι ορισμοί του Αντίκτυπου και της Πιθανότητας έχουν προσαρμοστεί ώστε να περιγράφουν την εμφάνιση σοβαρών συμβάντων ή περιστάσεων Κ&Π, δεδομένου ότι αυτά είναι συνήθως υπεύθυνα για τη μεγάλη πλειονότητα του δυνητικού κινδύνου. Μετά την αξιολόγηση, οι βαθμολογίες «Υψηλή» και «Κρίσιμη» θεωρήθηκαν «ουσιώδεις» για τους σκοπούς της ΑΣ, ενώ οι βαθμολογίες «Χαμηλή» και «Μέτρια» ως «μη ουσιώδεις».

Προσδιορισμός της σημαντικότητας σε διαφορετικούς χρονικούς ορίζοντες

Η διαμόρφωση των βραχυπρόθεσμων, μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων οριζόντων της BOC PCL για την αξιολόγηση Κ&Π κινδύνου καθοδηγείται από διάφορους βασικούς παράγοντες, ως εξής:

- Εσωτερική διαχείριση κινδύνων:** Οι εσωτερικές διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων και του κεφαλαιακού σχεδιασμού, είναι ζωτικής σημασίας για τον καθορισμό αυτών των χρονοδιαγραμμάτων. Οι προσπάθειες αυτές είναι προσαρμοσμένες ώστε να ταιριάζουν με τη λήξη των χαρτοφυλακίων, διασφαλίζοντας μια ολοκληρωμένη και ευθυγραμμισμένη εκτίμηση κινδύνου.
- Στρατηγικός σχεδιασμός:** οι στρατηγικές πρωτοβουλίες, συμπεριλαμβανομένων των αρχών ΠΚΔ και των στόχων βιωσιμότητας, όπως η επίτευξη ουδετερότητα άνθρακα έως το 2030 και μηδενικό ισοζύγιο έως το 2050, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση αυτών των χρονικών οριζόντων.
- Κανονιστική ευθυγράμμιση:** Η BOC PCL διατηρεί στενή ευθυγράμμιση με τις Οδηγίες βιωσιμότητας της ΕΕ, ιδίως το πλαίσιο «Fit for 55», και συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις και τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών. Η ενσωμάτωση αρχών και κατευθυντήριων γραμμών από την Εταιρεία επηρεάζουν τους χρονικούς ορίζοντες.

Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τους χρονικούς ορίζοντες που έχουν τεθεί, ανατρέξτε στον 'Πυλώνα II – Στρατηγική' των γνωστοποιήσεων του TCFD.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας III - Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Αποτελέσματα Αξιολόγησης Σημαντικότητας ανά Κίνδυνο

Το Συγκρότημα έχει λάβει αρκετά μέτρα για να εξασφαλίσει μια ενδεδειγμένη διαδικασία κατά την οποία οι Κ&Π κίνδυνοι εξετάζονται πλήρως και στη συνέχεια αξιολογούνται προκειμένου να πραγματοποιηθεί μια ενδεδειγμένη ΑΣ. Κατά την αξιολόγηση της σημαντικότητας των κινδύνων Κ&Π, υιοθετήθηκε μια αναλογική προσέγγιση, εστιάζοντας μόνο στους κινδύνους με τις μεγαλύτερες αρνητικές επιπτώσεις. Ταυτόχρονα, σημειώνεται ότι οι επιπτώσεις αξιολογήθηκαν σε ακαθάριστη/συγκεντρωτική βάση, χωρίς να ληφθούν υπόψη συγκεκριμένες προσεγγίσεις για τον μετριασμό των δυνητικών κινδύνων.

Επιπλέον, οι ουσιώδεις κίνδυνοι που έχουν εντοπιστεί βρίσκονται στη διαδικασία ενσωμάτωσης σε όλες τις σχετικές διαδικασίες της ΔΔΚ, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης σεναρίων ΕΔΑΚΕ (ICAAP) και ΕΔΑΡΕ (ILAAP), επομένως η ΒΟC PCL θα αναγνωρίσει διάφορα μέτρα μετριασμού ώστε να διασφαλίσει ότι οι κίνδυνοι αυτοί διαχειρίζονται στο μέτρο του δυνατού.

Πιστωτικός κίνδυνος

Στο πλαίσιο της ανάλυσης πιστωτικού κινδύνου, πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση των εξασφαλισμένων και μη-εξασφαλισμένων πιστωτικών ανοιγμάτων με τη χρήση ποσοτικών και ποιοτικών μεθόδων. Η ανάλυση έδειξε ότι οι φυσικοί κίνδυνοι που σχετίζονται με το κλίμα, οι οξείς κίνδυνοι είναι σημαντικοί λόγω της σημαντικής έκθεσης της ΒΟC PCL σε υψηλό κίνδυνο πυρκαγιάς. Όσον αφορά τους κινδύνους μετάβασης που σχετίζονται με το κλίμα, η αξιολόγηση υπογράμμισε την ανάγκη να δοθεί προσοχή στις κατηγορίες κινδύνου, ιδίως όσον αφορά το αυξημένο κόστος ενέργειας και πρώτων υλών, καθώς και τη μετάβαση σε τεχνολογίες χαμηλότερων εκπομπών. Παρά το γεγονός ότι οι περισσότερες κατηγορίες περιβαλλοντικού κινδύνου έχουν αξιολογηθεί ως μη ουσιώδεις, θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι κίνδυνοι που σχετίζονται με τους σεισμούς και τη λειψυδρία έχουν αναδειχθεί ως σημαντικοί μακροπρόθεσμα. Η συνολική βαθμολογία για τους περιβαλλοντικούς φυσικούς κινδύνους αξιολογήθηκε ως μη σημαντική βραχυπρόθεσμα.

Κίνδυνος Αγοράς

Για κάθε έναν από τους Κ&Π κινδύνους που έχουν εντοπιστεί, εφαρμόστηκε ένας συνδυασμός ποσοτικών και ποιοτικών μεθόδων. Με βάση αυτή την ανάλυση, οι κλιματικοί φυσικοί κίνδυνοι, οι οξείς κίνδυνοι προσδιορίστηκαν ως σημαντικοί λόγω της πολύ υψηλής έκθεσης του χαρτοφυλακίου της REMU στον κίνδυνο πυρκαγιάς. Η πυρκαγιά έχει σχετικά υψηλό αντίκτυπο και πιθανότητα εμφάνισης και, ως εκ τούτου, μπορεί να προκαλέσει σημαντική άμεση ζημιά ή ευρεία υποτίμηση των ακινήτων της REMU. Άλλοι οξείς και χρόνιοι φυσικοί κίνδυνοι προκαλούν μη-σημαντική ανησυχία για το χαρτοφυλάκιο της REMU.

Ο Κίνδυνος Αγοράς σε σχέση με το CVaR του χαρτοφυλακίου ΗQLA αξιολογήθηκε μέσω ενός χάρτη φυσικού κινδύνου ανά χώρα και προσδιορίστηκε επίσης ως μη-ουσιώδης. Εκτός από τους οξείς φυσικούς κλιματικούς κινδύνους, διαπιστώνεται ότι και οι υπόλοιπες κατηγορίες Κ&Π κινδύνου είναι μη-ουσιώδεις.

Ωστόσο, θα πρέπει να δοθεί προσοχή στον αυξημένο κίνδυνο σεισμού στην Κύπρο, ο οποίος θα μπορούσε επίσης να προκαλέσει σοβαρή απόσβεση του χαρτοφυλακίου της REMU μετά την πραγματοποίηση ενός σοβαρού γεγονότος. Λόγω της πολύ μικρής πιθανότητας σοβαρών σεισμών, η σημαντικότητα που προκύπτει αξιολογήθηκε επίσης ως μη-ουσιώδης. Επιπλέον, όλοι οι Κ&Π κίνδυνοι στο πλαίσιο των κινδύνων μετάβασης που σχετίζονται με το κλίμα αξιολογήθηκαν επίσης ως μη-ουσιώδεις, κυρίως λόγω της πιθανής απόσβεσης παλαιών ακινήτων περιουσιακών στοιχείων της REMU που υστερούν όσον αφορά την ενεργειακή τους απόδοση και άλλα πρότυπα και πιστοποιήσεις χαμηλών εκπομπών. Οι κίνδυνοι περιβαλλοντικής μετάβασης αξιολογούνται ως μη-ουσιώδεις, αλλά πρέπει να παρακολουθούνται στενά λόγω πιθανών αυστηρότερων απαιτήσεων όσον αφορά τα περιβαλλοντικά πρότυπα στον τομέα των ακινήτων.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας III - Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Αποτελέσματα Αξιολόγησης Σημαντικότητας ανά Κίνδυνο (συνέχεια)

Κίνδυνος Ρευστότητας

Στο πλαίσιο της ανάλυσης ρευστότητας, για καθέναν από τους προσδιοριζόμενους Κ&Π κινδύνους, αξιολογήθηκε συνδυαστικά η σημαντικότητα των καταθέσεων και η αξία του χαρτοφυλακίου HQLA με εξατομικευμένο συνδυασμό ποσοτικών και ποιοτικών μεθόδων. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης έδειξε ότι δεν έχουν εντοπιστεί σημαντικοί Κ&Π κίνδυνοι όσον αφορά τον κίνδυνο ρευστότητας. Ωστόσο, στο πλαίσιο των φυσικών κινδύνων που σχετίζονται με το κλίμα, ο παράγοντας οξείας επικινδυνότητας Πυρκαγιάς έχει αναγνωριστεί ως η κυρίαρχη αιτία προβλημάτων ρευστότητας λόγω πιθανών ταυτόχρονων αναλήψεων καταθέσεων μετά από εκτεταμένες ζημιές από πυρκαγιές στην Κύπρο. Παρόμοιες εκτιμήσεις ισχύουν για τον περιβαλλοντικό οξύ κίνδυνο σεισμού, του οποίου η πιθανότητα είναι ωστόσο εξαιρετικά απίθανη όσον αφορά γεγονότα μεγάλου μεγέθους. Οι χρόνιοι φυσικοί κίνδυνοι δεν έχουν σημασία για ζητήματα ρευστότητας λόγω του προοδευτικού και μακροπρόθεσμου χαρακτήρα τους. Όσον αφορά τους κινδύνους μετάβασης, ενδέχεται να ενεργοποιηθούν αυξημένες αναλήψεις καταθέσεων σε περίπτωση πολύ υψηλού και ευμετάβλητου κόστους ενέργειας και πρώτων υλών, μια πτυχή που είναι ιδιαίτερα ευαίσθητη για την Κύπρο λόγω της υψηλής εξάρτησής της από τις εισαγωγές.

Λειτουργικός κίνδυνος

Για καθέναν από τους Κ&Π κινδύνους που έχουν εντοπιστεί, αξιολογήθηκε η σημαντικότητα σε σχέση με τις δραστηριότητες των ιδιόκτητων και μισθωμένων ακινήτων της BOC PCL και τρίτων παρόχων. Με βάση την ποσοτική ανάλυση γεωεντοπισμού και την άσκηση κλιματικού φυσικού χάρτη θερμότητας, αξιολογήθηκαν αναλόγως τόσο οι φυσικοί όσο και οι μεταβατικοί κίνδυνοι. Αν και τα συνολικά αποτελέσματα δείχνουν ότι οι Κ&Π κίνδυνοι δεν είναι σημαντικοί για την BOC PCL, απαιτείται στενή παρακολούθηση για να διασφαλιστεί η συνεχής λειτουργική ανθεκτικότητα.

Κίνδυνος Φήμης

Ο κίνδυνος φήμης μπορεί να επηρεαστεί από Κ&Π κινδύνους άμεσα ή μέσω της πραγματοποίησης άλλων κύριων κινδύνων και στρατηγικών, λειτουργικών και νομικών κινδύνων. Η φήμη της BOC PCL έχει αξιολογηθεί όσον αφορά τις επιχειρηματικές της δραστηριότητες και άλλους βασικούς τομείς κινδύνου που θα μπορούσαν ενδεχομένως να επηρεάσουν τη φήμη της BOC PCL. Συνολικά, όλοι οι Κ&Π κίνδυνοι σχετικά με τους φυσικούς κινδύνους και τους κινδύνους μετάβασης για κίνδυνο φήμης έχουν αξιολογηθεί ως μη-ουσιώδεις. Αυτό συμβαίνει καθώς η BOC PCL διαθέτει ένα καλό σχέδιο πρόληψης και αποκατάστασης για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων από οξείς περιβαλλοντικούς κινδύνους, όπως οι σεισμοί. Επιπλέον, η περιορισμένη έκθεση της BOC PCL σε τομείς βαριάς μεταποίησης μειώνει την έκθεσή της σε κινδύνους μετάβασης. Αυτή η στρατηγική θέση, ευθυγραμμίζει την BOC PCL με τα εξελισσόμενα περιβαλλοντικά πρότυπα και τις προσδοκίες των ενδιαφερόμενων μερών, διασφαλίζοντας έτσι τη φήμη της.

Νομικός και Στρατηγικός κίνδυνος

Η ανάλυση των Κ&Π κινδύνων ως κινητήριων δυνάμεων του νομικού και στρατηγικού κινδύνου έχει πραγματοποιηθεί με τη χρήση ποιοτικής ανάλυσης και της κρίσης εμπειρογνομώνων σε όλους τους τύπους Κ&Π κινδύνου. Η ανάλυση σχετικά με τον Νομικό Κίνδυνο έχει διεξαχθεί με βάση διάφορους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των κανονιστικών απαιτήσεων στην Κύπρο, των αλλαγών στη συμπεριφορά των καταναλωτών και τυχόν τεχνολογικών εξελίξεων. Η αξιολόγηση περιλάμβανε επίσης ζητήματα συμμόρφωσης, δέουσας επιμέλειας των πελατών και νομικές διαμάχες. Όσον αφορά τον στρατηγικό κίνδυνο, η BOC PCL λαμβάνει υπόψη τη συγκέντρωση ανοιγμάτων, τα τρωτά σημεία και τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών για την προληπτική διαχείριση και τον μετριασμό πιθανών κινδύνων για τους στρατηγικούς της στόχους.

Το γενικό συμπέρασμα δείχνει ότι ο νομικός κίνδυνος για την BOC PCL είναι γενικά χαμηλός σε διαφορετικές κατηγορίες Κ&Π κινδύνου, ωστόσο, οι κίνδυνοι μετάβασης που σχετίζονται με το κλίμα αποτελούν τους υψηλότερους κινδύνους από νομικής άποψης και φήμης. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η BOC PCL έχει εφαρμόσει μέτρα όπως η συνεχής παρακολούθηση, τα προληπτικά σχέδια και οι έλεγχοι συμμόρφωσης για την αντιμετώπιση πιθανών νομικών επιπτώσεων που προκύπτουν από παράγοντες Κ&Π. Οι συνεχείς προσπάθειες αποσκοπούν στην ελαχιστοποίηση των κινδύνων και στη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τα εξελισσόμενα πρότυπα και κανονισμούς. Ως εκ τούτου, η BOC PCL δεν προβλέπει επιδείνωση των επιπτώσεων των παραγόντων Κ&Π κινδύνου με την πάροδο του χρόνου και αναμένεται ότι αυτή η επίδραση θα παραμείνει χαμηλή.

Όσον αφορά τον στρατηγικό κίνδυνο, η BOC PCL αναγνωρίζει ότι η συγκέντρωση της στην Κύπρο, με σημαντική έκθεση στους τομείς των ακινήτων, των κατασκευών και των καταλυμάτων, την καθιστά ευάλωτη στις επιπτώσεις των φυσικών κινδύνων που σχετίζονται με το κλίμα, οξείς κίνδυνοι και κυρίως κίνδυνο πυρκαγιάς.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας III - Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Αποτελέσματα Αξιολόγησης Σημαντικότητας ανά Κίνδυνο (συνέχεια)

Νομικός και Στρατηγικός κίνδυνος (συνέχεια)

Επιπλέον, οι περισσότερες από τις εξασφαλίσεις είναι ακίνητα. Ως εκ τούτου, ο αντίκτυπος των φυσικών κινδύνων θα μπορούσε να επηρεάσει την BOC PCL και τους πελάτες της στο μέλλον όσον αφορά την αξία αυτών των περιουσιακών στοιχείων, το κόστος ασφάλισης και οποιοδήποτε σχετικό κόστος για την αποκατάσταση των ζημιών που προκύπτουν από οξείς φυσικούς κινδύνους που σχετίζονται με το κλίμα. Οι κύριες ανησυχίες είναι οι πιθανές επιπτώσεις στην αξία των ακινήτων και οι συναφείς δαπάνες για την αποκατάσταση των ζημιών. Αναμένεται ότι ο αντίκτυπος των παραγόντων φυσικού κινδύνου που σχετίζονται με το κλίμα θα παραμείνει σημαντικός και στο μέλλον. Συμπερασματικά, η BOC PCL αντιμετωπίζει προληπτικά τους παράγοντες Κ&Π κινδύνου, αναγνωρίζοντας τον πιθανό αντίκτυπό τους στον στρατηγικό κίνδυνο. Η BOC PCL εφαρμόζει μέτρα, συνεργάζεται με τα ενδιαφερόμενα μέρη και προσαρμόζει τις στρατηγικές της ώστε να περιηγείται στο εξελισσόμενο τοπίο των κλιματικών και περιβαλλοντικών προκλήσεων. Η συνεχής παρακολούθηση, η αλληλεπίδραση με τους πελάτες και οι προσαρμογές στην στρατηγική αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της προσέγγισης της BOC PCL για την αποτελεσματική διαχείριση αυτών των κινδύνων.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας III - Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Αποτελέσματα Αξιολόγησης Σημαντικότητας ανά Κίνδυνο (συνέχεια)

Ο Πίνακας 4 που ακολουθεί παρουσιάζει τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα της ΑΣ, σε όλους τους εκτιμώμενους χρονικούς ορίζοντες, όσον αφορά τους Κ&Π κινδύνους, μαζί με την προσέγγιση που χρησιμοποιήθηκε για την αξιολόγηση κάθε τύπου κύριου κινδύνου.

Κίνδυνοι Κ&Π	Πρωταρχικός Κίνδυνος	Προσέγγιση	Αποτέλεσμα Σημαντικότητας			
			Χρονικοί Ορίζοντες			
			Βραχυπρόθεσμα (1-3 ετών)	Μεσοπρόθεσμα (4-7 ετών)	Μακροπρόθεσμα (8-27 ετών)	
Κίνδυνοι που σχετίζονται με το κλίμα	Φυσικός κίνδυνος	Πιστωτικός	Ποσοτική Αξιολόγηση (Γεωγραφική/ Βιομηχανική Χαρτογράφηση) / Ποιοτική Ανάλυση (Κρίση Εμπειρογνωμόνων)	Σημαντικός	Σημαντικός	Σημαντικός
		Αγοράς	Ποσοτική Αξιολόγηση (Γεωγραφική/ Βιομηχανική Χαρτογράφηση) / Ποιοτική Ανάλυση (Κρίση Εμπειρογνωμόνων)	Σημαντικός	Σημαντικός	Σημαντικός
		Ρευστότητας	Ποσοτική Αξιολόγηση (Γεωγραφική/ Βιομηχανική Χαρτογράφηση) / Ποιοτική Ανάλυση (Κρίση Εμπειρογνωμόνων)	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός
		Λειτουργικός	Ποσοτική Αξιολόγηση (Γεωγραφική/ Βιομηχανική Χαρτογράφηση) / Ποιοτική Ανάλυση (Κρίση Εμπειρογνωμόνων)	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός
		Φήμης	Ποιοτική Ανάλυση (Κρίση Εμπειρογνωμόνων)	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός
		Νομικός	Ποιοτική Ανάλυση (Κρίση Εμπειρογνωμόνων)	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός
		Στρατηγικός	Ποιοτική Ανάλυση (Κρίση Εμπειρογνωμόνων)	Σημαντικός	Σημαντικός	Σημαντικός
	Κίνδυνος μετάβασης	Πιστωτικός	Ποσοτική Αξιολόγηση (Γεωγραφική/ Βιομηχανική Χαρτογράφηση) / Ποιοτική Ανάλυση (Κρίση Εμπειρογνωμόνων)	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός
		Αγοράς	Ποσοτική Αξιολόγηση (Γεωγραφική/ Βιομηχανική Χαρτογράφηση) / Ποιοτική Ανάλυση (Κρίση Εμπειρογνωμόνων)	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός
		Ρευστότητας	Ποσοτική Αξιολόγηση (Γεωγραφική/ Βιομηχανική Χαρτογράφηση) / Ποιοτική Ανάλυση (Κρίση Εμπειρογνωμόνων)	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός

Πίνακας 4: Επισκόπηση των συγκεντρωτικών αποτελεσμάτων της ΑΣ κινδύνων Κ&Π

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας III - Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Αποτελέσματα Αξιολόγησης Σημαντικότητας ανά Κίνδυνο (συνέχεια)

Κίνδυνοι Κ&Π		Πρωταρχικός Κίνδυνος	Προσέγγιση	Αποτέλεσμα Σημαντικότητας		
				Χρονικοί Ορίζοντες		
				Βραχυπρόθεσμα (1-3 ετών)	Μεσοπρόθεσμα (4-7 ετών)	Μακροπρόθεσμα (8-27 ετών)
Κίνδυνοι που σχετίζονται με το κλίμα	Κίνδυνος μετάβασης	Λειτουργικός	Ποσοτική Αξιολόγηση (Γεωγραφική/ Βιομηχανική Χαρτογράφηση) / Ποιοτική Ανάλυση (Κρίση Εμπειρογνομώνων)	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός
		Φήμης	Ποιοτική Ανάλυση (Κρίση Εμπειρογνομώνων)	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός
		Νομικός	Ποιοτική Ανάλυση (Κρίση Εμπειρογνομώνων)	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός
		Στρατηγικός	Ποιοτική Ανάλυση (Κρίση Εμπειρογνομώνων)	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός

Πίνακας 4: Επισκόπηση των συγκεντρωτικών αποτελεσμάτων της ΑΣ κινδύνων Κ&Π (συνέχεια)

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας III - Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Αποτελέσματα Αξιολόγησης Σημαντικότητας ανά Κίνδυνο (συνέχεια)

Κίνδυνοι Κ&Π	Πρωταρχικός Κίνδυνος	Προσέγγιση	Αποτέλεσμα Σημαντικότητας			
			Χρονικοί Ορίζοντες			
			Βραχυπρόθεσμος (1-3 ετών)	Μεσοπρόθεσμο (4-7 ετών)	Μακροπρόθεσμος (8-27 ετών)	
Περιβαλλοντικός κίνδυνος	Φυσικός κίνδυνος	Πιστωτικός	Ποσοτική Αξιολόγηση (Γεωγραφική/ Βιομηχανική Χαρτογράφηση) / Ποιοτική Ανάλυση (Κρίση Εμπειρογνομώνων)	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός	Σημαντικός
		Αγοράς	Ποσοτική Αξιολόγηση (Γεωγραφική/ Βιομηχανική Χαρτογράφηση) / Ποιοτική Ανάλυση (Κρίση Εμπειρογνομώνων)	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός
		Ρευστότητας	Ποσοτική Αξιολόγηση (Γεωγραφική/ Βιομηχανική Χαρτογράφηση) / Ποιοτική Ανάλυση (Κρίση Εμπειρογνομώνων)	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός
		Λειτουργικός	Ποσοτική Αξιολόγηση (Γεωγραφική/ Βιομηχανική Χαρτογράφηση) / Ποιοτική Ανάλυση (Κρίση Εμπειρογνομώνων)	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός
		Φήμης	Ποιοτική Ανάλυση (Κρίση Εμπειρογνομώνων)	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός
		Νομικός	Ποιοτική Ανάλυση (Κρίση Εμπειρογνομώνων)	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός
		Στρατηγικός	Ποιοτική Ανάλυση (Κρίση Εμπειρογνομώνων)	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός
	Κίνδυνος μετάβασης	Πιστωτικός	Ποσοτική Αξιολόγηση (Γεωγραφική/ Βιομηχανική Χαρτογράφηση) / Ποιοτική Ανάλυση (Κρίση Εμπειρογνομώνων)	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός
		Αγοράς	Ποσοτική Αξιολόγηση (Γεωγραφική/ Βιομηχανική Χαρτογράφηση) / Ποιοτική Ανάλυση (Κρίση Εμπειρογνομώνων)	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός
		Ρευστότητας	Ποσοτική Αξιολόγηση (Γεωγραφική/ Βιομηχανική Χαρτογράφηση) / Ποιοτική Ανάλυση (Κρίση Εμπειρογνομώνων)	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός

Πίνακας 4: Επισκόπηση των συγκεντρωτικών αποτελεσμάτων της ΑΣ Κ&Π Κινδύνων

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας III - Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Αποτελέσματα Αξιολόγησης Σημαντικότητας ανά Κίνδυνο (συνέχεια)

Κίνδυνοι Κ&Π		Πρωταρχικός Κίνδυνος	Προσέγγιση	Αποτέλεσμα Σημαντικότητας		
				Χρονικοί Ορίζοντες		
				Βραχυπρόθεσμος (1-3 ετών)	Μεσοπρόθεσμο (4-7 ετών)	Μακροπρόθεσμο (8-27 ετών)
Περιβαλλοντικός κίνδυνος	Κίνδυνος μετάβασης	Λειτουργικός	Ποσοτική Αξιολόγηση (Γεωγραφική/ Βιομηχανική Χαρτογράφηση) / Ποιοτική Ανάλυση (Κρίση Εμπειρογνομώνων)	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός
		Φήμης	Ποιοτική Ανάλυση (Κρίση Εμπειρογνομώνων)	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός
		Νομικός	Ποιοτική Ανάλυση (Κρίση Εμπειρογνομώνων)	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός
		Στρατηγικός	Ποιοτική Ανάλυση (Κρίση Εμπειρογνομώνων)	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός	Μη-Σημαντικός

Πίνακας 4: Επισκόπηση των συγκεντρωτικών αποτελεσμάτων της ΑΣ Κ&Π Κινδύνων (συνέχεια)

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας III - Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Εργαλεία & Διαδικασίες Διαχείρισης Κ&Π κινδύνων

Ο κλιματικός κίνδυνος αποτελεί ολοένα και μεγαλύτερο μέλημα για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, δεδομένων των αυξανόμενων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής παγκοσμίως, της έντονης ρυθμιστικής εστίασης στην αντιμετώπιση των κινδύνων που προκύπτουν, καθώς και της αυξανόμενης ανησυχίας των ενδιαφερόμενων μερών. Το Συγκρότημα δεσμεύεται να ενσωματώσει τα θέματα των Κ&Π κινδύνων σε όλες τις σχετικές πτυχές της λήψης αποφάσεων και της διαχείρισης κινδύνων και να λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για την επίτευξη αυτού. Αντλώντας από τις υφιστάμενες κανονιστικές οδηγίες και τις βέλτιστες πρακτικές, έχει λάβει διάφορα μέτρα για τη διαχείριση και τον μετριασμό των Κ&Π κινδύνων και θα συνεχίσει να αναπτύσσει τέτοιες πρακτικές στο μέλλον. Η πιο κάτω ενότητα παρέχει μια επισκόπηση αυτών των ενεργειών.

α. Αξιολόγηση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος

Η BOC PCL έχει καθιερώσει τη διαδικασία Αξιολόγηση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος για την παρακολούθηση των εξελίξεων/ενημερώσεων Κ&Π, όπως έχει ήδη περιγραφεί στην ενότητα 'Πυλώνας II - Στρατηγική' των γνωστοποιήσεων TCFD. Η διαδικασία χρησιμοποιείται κυρίως ως εργαλείο αναγνώρισης κινδύνων, το οποίο εντοπίζει τους Κ&Π κινδύνους που προκύπτουν από σχετικές εξελίξεις και τη σύνδεσή τους με υφιστάμενες κατηγορίες κινδύνου. Στο πλαίσιο αυτής της μηνιαίας διαδικασίας σάρωσης, η BOC PCL θα ενσωματώσει σταδιακά πρόσθετες πηγές για την παρακολούθηση των εξελίξεων και των ενημερώσεων ανά τομέα, και ιδίως την παρακολούθηση των εξελίξεων για κλάδους που ενδέχεται να έχουν σημαντικό αντίκτυπο από Κ&Π κινδύνους ή νέους κανονισμούς που ενδέχεται να αυξήσουν τους κινδύνους μετάβασης Κ&Π. Οι νέες εξελίξεις που εντοπίζονται στο πλαίσιο της Αξιολόγησης Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος αναλύονται προσεκτικά ως προς τη συνάφειά τους και τον δυνητικό αντίκτυπο τους στον κίνδυνο και το στρατηγικό προφίλ της BOC PCL. Αυτή η ολοκληρωμένη προσέγγιση ενισχύει την ικανότητα της BOC PCL να διαχειρίζεται και να ελέγχει αποτελεσματικά τους Κ&Π κινδύνους, επομένως, οι σχετικοί κίνδυνοι που προκύπτουν από τους Κ&Π κινδύνους θα παρακολουθούνται στενά και θα αναλύονται σε τακτική βάση και θα τροφοδοτούν τη ΑΣ.

Η BOC PCL πραγματοποίησε τον πρώτο γύρο της Αξιολόγησης Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος και ανέλυσε πρόσφατες εποπτικές εξελίξεις και εξελίξεις της αγοράς, σχετικές με το επιχειρηματικό μοντέλο της BOC PCL. Τα αποτελέσματα του πρώτου γύρου Αξιολόγησης Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος έχουν εκτιμηθεί και ενημερώσει την ΑΣ με τις εξελίξεις που κατηγοριοποιήθηκαν ως "Υψηλού" ή "Κρίσιμου" αντίκτυπου.

β. Πλαίσιο διάθεσης ανάληψης κινδύνου

Η BOC PCL διατηρεί ένα Πλαίσιο διάθεσης ανάληψης κινδύνου (RAF) το οποίο καθορίζει το επίπεδο κινδύνου που, το Συγκρότημα, είναι πρόθυμο να αναλάβει κατά την αναζήτηση, επιδίωξη και επίτευξη των στρατηγικών του στόχων, περιγράφοντας τις βασικές αρχές και τους κανόνες που διέπουν τη ρύθμιση της διάθεσης ανάληψης κινδύνου. Περιλαμβάνει ποιοτικές καταστάσεις καθώς και ποσοτικά μέτρα εκφρασμένα σε σχέση με τους χρηματοοικονομικούς και μη-χρηματοοικονομικούς κινδύνους. Στο πλαίσιο αυτό, στην τελευταία αναθεώρησή του εισήχθησαν τρεις ΔΚ που σχετίζονται με το κλίμα και περιλαμβάνουν:

- i. Χρηματοδοτούμενες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 του Χαρτοφυλακίου Ευνοήθων Δανείων (Λιανική)
- ii. Χρηματοδότηση αγορών νέων εμπορικών ακινήτων (Επιχειρήσεις / ΜΜΕ)
- iii. Χρηματοδότηση ανακαίνισης εμπορικών χώρων (Επιχειρήσεις / ΜΜΕ)

Οι ΔΚ καλύπτουν τόσο το στεγαστικό όσο και το εταιρικό χαρτοφυλάκιο και αφορούν στην ευρύτερη κατηγορία των 'κτιρίων' ενεργειακής έντασης τόσο κατά την περίοδο κατασκευής όσο και κατά τη λειτουργία τους.

Χρηματοδοτούμενες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 του Χαρτοφυλακίου Ευνοήθων Δανείων

Λαμβάνοντας υπόψη τις Χρηματοδοτούμενες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 του Χαρτοφυλακίου Ευνοήθων Δανείων, την έκθεση του χαρτοφυλακίου ευνοήθων δανείων και τις κανονιστικές εξελίξεις, αξιολογήθηκε ότι το χαρτοφυλάκιο ευνοήθων δανείων της BOC PCL είναι εκτεθειμένο σε κινδύνους μετάβασης. Ως εκ τούτου, για τη διαχείριση αυτών των κινδύνων, η BOC PCL αποφάσισε να θέσει στόχο απαλλαγής από άνθρακα ευθυγραμμισμένο με το B2DS του IEA και να κατευθύνει σταδιακά τον νέο της δανεισμό σε ενεργειακά αποδοτικά κτίρια, προσφέροντας παράλληλα κίνητρα για τη μετασκευή κτιρίων με χαμηλή ενεργειακή απόδοση στο μέλλον. Ο ΔΚ σχετικά με τον στόχο απαλλαγής από άνθρακα στο χαρτοφυλάκιο ευνοήθων δανείων υποδεικνύει αυξημένο κίνδυνο κλιματικής μετάβασης εάν το χαρτοφυλάκιο παράγει εκπομπές ΑΤΘ που δεν ευθυγραμμίζονται με την πορεία απαλλαγής από άνθρακα του IEA B2DS.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας III - Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Εργαλεία & Διαδικασίες Διαχείρισης Κ&Π κινδύνων (συνέχεια)

Χρηματοδότηση αγοράς νέων εμπορικών ακινήτων / Χρηματοδότηση ανακαίνισης εμπορικών ακινήτων (Επιχειρήσεις / ΜΜΕ)

Σύμφωνα με την έμφαση που δόθηκε στα κτίρια, εισήχθησαν δύο επιπλέον ΔΚ για να διασφαλιστεί ότι ο νέος δανεισμός για εμπορικά ακίνητα θα κατευθύνεται μόνο σε κτίρια με κατηγορία EPC μεγαλύτερη από C ή σε περίπτωση ανακαίνισης κτιρίων, θα επιτευχθεί βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης. Οι δείκτες ισχύουν για τις εταιρικές οντότητες, οι οποίες περιλαμβάνουν τις ΜΜΕ και τις μεγάλες επιχειρήσεις, και αντικατοπτρίζουν τα σημαντικά χαρτοφυλάκια της BOC PCL, δηλαδή αυτά που υπάγονται στους τομείς των κατασκευών, της στέγασης και της εστίασης και του τομέα ακινήτων.

γ. Παρακολούθηση & Αναφορά Κινδύνων

Το Συγκρότημα έχει εισαγάγει αναφορές γύρω από τα θέματα της βιωσιμότητας, οι οποίες θα αναπτύσσονται σταδιακά. Επί του παρόντος, η τακτική υποβολή εκθέσεων αποτελείται κυρίως από:

- i. Ενημερώσεις προόδου σχετικά με το σχέδιο δράσης ΠΚΔ: αυτές πραγματοποιούνται μέσω της ΕΒ κυρίως σε μηνιαία βάση. Συχνές ενημερώσεις (τριμηνιαίες) παρέχονται στην ΕΔΕΔ και στην ΕΔΚ.
- ii. Έκθεση κινδύνου για το κλίμα: η έκθεση παρουσιάστηκε κατά τη διάρκεια του 2023 και υποβλήθηκε στην ΕΔΚ μέσω της ΕΒ και της Εκτελεστικής Επιτροπής. Η έκθεση ενημερώνει τις επιτροπές σχετικά με:
 - i. Την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά το σχέδιο δράσης ΠΚΔ που επικεντρώνεται σε δραστηριότητες που σχετίζονται με τη διαχείριση κινδύνων.
 - ii. Το επίπεδο διαφόρων ΔΚ και ΚΔΑς που σχετίζονται με τους κινδύνους μετάβασης και τους φυσικούς κινδύνους, τις χρηματοδοτούμενες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 και τον δανεισμό που είναι φιλικός προς το περιβάλλον.
 - iii. Η έκθεση έχει συμπεριληφθεί στις ανωτέρω ημερήσιες διατάξεις των Επιτροπών και θα συντάσσεται σε τακτική βάση.
- iii. Αναφορές του Πλαισίου ανάληψης κινδύνου: μια ειδική έκθεση του Πλαισίου ανάληψης κινδύνου (Προφίλ κινδύνου) παράγεται σε τριμηνιαία βάση. Η έκθεση περιλαμβάνει όλους τους δείκτες του Πλαισίου ανάληψης κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με τον κλιματικό κίνδυνο, και υποβάλλεται στην Εκτελεστική Επιτροπή, την ΕΔΚ και στο ΔΣ. Τυχόν ενδιάμεσες παραβάσεις αξιολογούνται σε σχέση με τη βαθμίδα και τη σοβαρότητα της παραβίασης και αναφέρονται ή/και κλιμακώνονται στην αρμόδια επιτροπή.
- iv. Το 2023 έχουν καταρτιστεί πρόσθετες εκθέσεις παρακολούθησης:
 - i. Έκθεση Επίδοσης Βιωσιμότητας: αποσκοπεί στη διευκόλυνση της παρακολούθησης των στόχων απαλλαγής από άνθρακα (Πεδίο 1, Πεδίο 2 και Πεδίο 3), των στόχων Πράσινου δανεισμού/Δανεισμού μετάβασης (Λιανική Τραπεζική, Επιχειρηματική Τραπεζική και Τραπεζική ΜΜΕ) και άλλων ευρύτερων στόχων ΠΚΔ (Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, κατανάλωση χαρτιού, επενδύσεις σε βιώσιμα ομόλογα κ.λπ.).
 - ii. Μηνιαία έκθεση ενημέρωσης για την Αξιολόγηση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος: η έκθεση παρέχει ενημέρωση στην ομάδα εργασίας Αξιολόγησης Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος σχετικά με τις βασικές εξελίξεις και ενημερώσεις στον Κ&Π τομέα που ενδέχεται να επηρεάσουν τους Κ&Π κινδύνους και την επιχειρηματική στρατηγική.
 - iii. Έκθεση επιπτώσεων που προκύπτουν από την Αξιολόγηση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος: η έκθεση παράγεται σε τριμηνιαία βάση συνοψίζοντας τον αντίκτυπο των βασικών εξελίξεων και ενημερώσεων στους Κ&Π κινδύνους και τη χαρτογράφηση τους στις παραδοσιακές κατηγορίες κινδύνου και στην Επιχειρηματική Στρατηγική ανά χρονικό ορίζοντα. Επιπλέον, οι ενημερώσεις και οι εξελίξεις που προκύπτουν από την Αξιολόγηση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος κατατάσσονται στους τομείς/βιομηχανίες και στα σχετικά προϊόντα. Η τριμηνιαία αξιολόγηση επιπτώσεων (προκαταρκτική εκτίμηση επιπτώσεων) υποβάλλεται στην ΕΒ και στην Εκτελεστική Επιτροπή, σε τριμηνιαία βάση. Η ετήσια τελική αξιολόγηση επιπτώσεων θα παρουσιαστεί και θα συζητηθεί στην ΕΒ, Εκτελεστική Επιτροπή, ΕΔΚ και ΕΔΕΔ.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας III - Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Εργαλεία & Διαδικασίες Διαχείρισης Κ&Π κινδύνων (συνέχεια)

δ. Δέουσα επιμέλεια ΠΚΔ

Κατά τη διάρκεια του 2023, η BOC PCL καθιέρωσε μια διαδικασία δέουσας επιμέλειας ΠΚΔ με στόχο την αξιολόγηση των πελατών (υφιστάμενων και νέων) σχετικά με την απόδοσή τους έναντι διαφόρων πτυχών γύρω από τους κινδύνους ΠΚΔ και τους κλιματικούς κινδύνους. Η διαδικασία περιλαμβάνει τη χρήση δομημένων ερωτηματολογίων που εφαρμόζονται σε επίπεδο μεμονωμένης εταιρείας και έχουν αρχικά αναπτυχθεί σε πελάτες εντός του Τμήματος Επιχειρήσεων. Τα ερωτηματολόγια επικεντρώνονται περισσότερο στον πυλώνα του περιβαλλοντικού / κλιματικού κινδύνου και στοχεύουν στην αξιολόγηση διαφόρων πτυχών κάθε πελάτη που άπτονται θεμάτων γύρω από τη διακυβέρνηση, την εκπαίδευση, τη στρατηγική και τον επιχειρηματικό σχεδιασμό, τις ενεργειακές μετρήσεις και άλλα. Οι πυλώνες της Κοινωνίας και της Διακυβέρνησης αξιολογούνται επίσης μέσω διαφόρων σχετικών διαστάσεων όπως η Εταιρική και Κοινωνική Ευθύνη, τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, η Σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου κ.λπ.

Η διαδικασία δέουσας επιμέλειας εφαρμόζεται κατά τη χορήγηση νέων και/ή την επανεξέταση υφιστάμενων πιστωτικών διευκολύνσεων και αναμένεται να ενσωματωθεί πλήρως στη διαδικασία χορήγησης δανείων έως το τέλος του πρώτου τριμήνου του 2024. Σε αυτό το στάδιο, πέρα από τη βαθμολόγηση των πελατών, θα γίνουν συγκεκριμένες συστάσεις προς τους πελάτες με στόχο τον μετριασμό των κινδύνων ΠΚΔ.

Κοινοπρακτικό έργο

Επί του παρόντος, η BOC PCL συμμετέχει σε ένα κοινοπρακτικό που αφορά όλο το κυπριακό τραπεζικό σύστημα με στόχο τη δημιουργία μιας κοινής πλατφόρμας που θα επιτρέψει την αξιολόγηση των παραγόντων ΠΚΔ των πελατών. Η πλατφόρμα θα χρησιμοποιεί ερωτηματολόγια ανά τομέα τα οποία θα χρησιμοποιούνται από όλες τις τράπεζες, διασφαλίζοντας μια εναρμονισμένη προσέγγιση αξιολόγησης και ισότιμους όρους ανταγωνισμού. Η BOC PCL θα αναπροσαρμόσει τις εσωτερικές διαδικασίες της για να ενσωματώσει τα νέα ερωτηματολόγια και να εξετάσει την ανάπτυξη ερωτηματολογίων και σε άλλους επιχειρηματικούς τομείς.

ε. Πολιτικές

Η BOC PCL εφαρμόζει πολιτικές που στοχεύουν να βοηθήσουν στη διαχείριση των Κ&Π κινδύνων. Αυτά περιλαμβάνουν:

Περιβαλλοντική και Κοινωνική Πολιτική

Η BOC PCL δεσμεύεται να εντοπίζει και να διαχειρίζεται πιθανές αρνητικές επιπτώσεις που μπορεί να έχει οποιαδήποτε από τις δραστηριότητές της στο περιβάλλον, στην κοινωνία, στους πελάτες της και στον οργανισμό της. Στο πλαίσιο αυτής της δέσμευσης, η BOC PCL έχει θέσει σε εφαρμογή μια Περιβαλλοντική και Κοινωνική ('Π&Κ') που καθοδηγεί όλα τα τμήματα της BOC PCL που εμπλέκονται στη διαδικασία χορήγησης πιστώσεων και ισχύει για:

- ii. Παραχώρηση νέων χρηματοδοτούμενων / μη χρηματοδοτούμενων διευκολύνσεων σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εξασφαλισμένα με υποθήκη επί ακίνητης περιουσίας.
- iii. Παραχώρηση νέων χρηματοδοτούμενων διευκολύνσεων σε νομικά πρόσωπα.

Η πολιτική εφαρμόζεται σε επίπεδο ανοιγμάτων ανά πελάτη και απαιτεί από την BOC PCL να επαληθεύει τα αποδεκτά επίπεδα περιβαλλοντικού κινδύνου μέσω, μεταξύ άλλων:

- i. Έλεγχος πελατών που ασκούν δραστηριότητες που εμφανίζονται στους 'Τομείς Αποκλεισμού και Αναφοράς'. Οι τομείς αποκλεισμού και αναφοράς περιλαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων που μπορεί να είναι επιβλαβείς για το περιβάλλον ή την κοινωνία.
- ii. Κάνοντας μια αρχική αξιολόγηση για τον περιβαλλοντικό και τον κοινωνικό κίνδυνο με βάση τον τομέα που δραστηριοποιείται ο πελάτης και δημιουργώντας μια αλληλεπίδραση με τον πελάτη εάν αξιολογηθεί ως 'Μεσαίο' ή 'Υψηλό' για να διασφαλιστεί ότι μετριάζονται τυχόν κίνδυνοι που έχουν εντοπισθεί.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας III - Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Εργαλεία & Διαδικασίες Διαχείρισης Κ&Π κινδύνων (συνέχεια)

ε. Πολιτικές (συνέχεια)

Πολιτική για Πράσινες Χρηματοδοτήσεις

Η BOC PCL έχει θέσει σε εφαρμογή μια Πολιτική για Πράσινες Χρηματοδοτήσεις, η οποία στοχεύει να παρέχει το πλαίσιο και τις απαιτήσεις που θα εφαρμόσει η BOC PCL για τη δημιουργία πράσινων δανείων και να υποστηρίξει τους δανειολήπτες στη χρηματοδότηση περιβαλλοντικά ορθών και βιώσιμων έργων. Η Πολιτική θέτει τα κριτήρια για την κατηγοριοποίηση ενός δανείου ως 'πράσινου', τα οποία περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, σαφή περιβαλλοντικά οφέλη, στόχους περιβαλλοντικής βιωσιμότητας, τις διαδικασίες με τις οποίες ο δανειολήπτης εντοπίζει και διαχειρίζεται αντιληπτούς, πραγματικούς ή δυνητικούς περιβαλλοντικούς και κοινωνικούς κινδύνους που σχετίζονται με το σχετικό πράσινο έργο κ.λπ. Για να καταστεί πλήρως λειτουργική η πολιτική, η BOC PCL βρίσκεται στη διαδικασία προετοιμασίας των σχετικών κατευθυντήριων γραμμών, οι οποίες θα παράσχουν περαιτέρω καθοδήγηση σχετικά με τις συγκεκριμένες διαδικασίες που πρέπει να ακολουθηθούν.

Πολιτική Συγκέντρωσης Κινδύνου

Η Πολιτική Συγκέντρωσης Κινδύνου αποτυπώνει μεμονωμένα ανοίγματα ή ομάδα ανοιγμάτων που έχουν τη δυνατότητα να προκαλέσουν αρκετά μεγάλες ζημιές, οι οποίες ενδέχεται να απειλήσουν την υγεία, τη φήμη ή την ικανότητα του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος να συνεχίσει τις βασικές του δραστηριότητες. Η παρούσα Πολιτική ευσυγρμμίζεται με το Πλαίσιο Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνου και εφαρμόζεται στο επίπεδο του Συγκροτήματος, καθορίζοντας όρια και τη μεθοδολογία καθορισμού των ορίων για ανοίγματα σε συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις και στοιχεία εκτός ισολογισμού, ώστε να διασφαλίζεται ότι ο κίνδυνος συγκέντρωσης εμπίπτει στη διάθεση ανάληψης κινδύνου της BOC PCL.

Κατά συνέπεια, η BOC PCL εισήγαγε περιορισμούς νέου δανεισμού και όρια σε τομείς της οικονομίας που χαρακτηρίζονται ως τομείς υψηλής έντασης άνθρακα, τα οποία αντικατοπτρίζονται στην Πολιτική Συγκέντρωσης Κινδύνου, όπως αναφέρεται στην ενότητα 'Πυλώνας II – Στρατηγική' των γνωστοποιήσεων του TCFD. Το ποσό νέου δανεισμού στους τομείς αυτούς είναι περιορισμένο, εκτός εάν πρόκειται για πράσινους ή μεταβατικούς σκοπούς, όπου θα επιτρέπεται με την επιφύλαξη της έγκρισης από την ΕΔΚ ή την ανώτατη πιστωτική επιτροπή της BOC PCL.

Οι τομείς που υπόκεινται σε περιορισμούς αφορούν ορισμένες δραστηριότητες στους πιο κάτω τομείς:

- i. Εξόρυξη άνθρακα
- ii. Πετρέλαιο
- iii. Αέριο
- iv. Τσιμέντο
- v. Σίδηρος, Χάλυβας και Αλουμίνιο
- vi. Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας (εξαιρουμένων των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας)

Πολιτική Τιμολόγησης

Η BOC PCL έχει αναγνωρίσει τη σημασία της προώθησης της βιωσιμότητας στις δανειοδοτικές πρακτικές της. Στο πλαίσιο αυτό, έχει αναπτύξει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο με στόχο την ενσωμάτωση παραγόντων ΠΚΔ και Κλίματος στο πλαίσιο τιμολόγησης δανείων για τη διασφάλιση μακροπρόθεσμης βιώσιμης ανάπτυξης. Το σχέδιο έχει δύο κύριες φάσεις, τη μεταβατική φάση και τη μακροπρόθεσμη φάση.

Μεταβατική φάση

Η μεταβατική φάση βασίστηκε στη στρατηγική της BOC PCL για την καθιέρωση μιας πιο βιώσιμης πρακτικής δανεισμού, δίνοντας παράλληλα έμφαση στην προώθηση της περιβαλλοντικής ευθύνης και όχι στον μετριασμό των Κ&Π κινδύνων μέσω της τιμολόγησης τους.

Μακροπρόθεσμη φάση

Προχωρώντας από τη μεταβατική φάση, η BOC PCL έχει αναπτύξει ένα πιο μακροπρόθεσμο σχέδιο για την ανάληψη των απαραίτητων δραστηριοτήτων και αναλύσεων που θα επιτρέψουν μια δομημένη προσέγγιση για την ενσωμάτωση παραγόντων ΠΚΔ και κλίματος στις συνιστώσες τιμολόγησης και, όπου χρειάζεται, τη συσχέτιση της τιμολόγησης με καθορισμένους ΚΔΑ.

Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τη μεταβατική και μακροπρόθεσμη φάση, ανατρέξτε στην ενότητα 'Πυλώνας II – Στρατηγική' των γνωστοποιήσεων του TCFD.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας III - Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Εργαλεία & Διαδικασίες Διαχείρισης Κ&Π κινδύνων (συνέχεια)

στ. Ανάλυσης ευαισθησίας στον κλιματικό κίνδυνο και ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων

i. Ανάλυση Ευαισθησίας

Η ανάλυση σεναρίων και η προσομοίωση ακραίων καταστάσεων κλιματικών κινδύνων είναι μέθοδοι που βοηθούν στην αξιολόγηση και διαχείριση των πιθανών επιπτώσεων των Κ&Π κινδύνων, στην επιχειρηματική στρατηγική και στις αποφάσεις οικονομικού σχεδιασμού του Συγκροτήματος.

Για την αξιολόγηση του δυνητικού αντίκτυπου των κινδύνων μετάβασης στο Επιχειρηματικό Μοντέλο, πραγματοποιήθηκε ανάλυση ευαισθησίας σε τμήματα του εταιρικού χαρτοφυλακίου και στο χαρτοφυλάκιο ενυπόθηκων δανείων τα οποία εντοπίστηκαν να είναι εκτεθειμένα σε κινδύνους μετάβασης σύμφωνα με τη ΑΣ που διεκπεραιώθηκε τον Μάρτιο του 2022. Η ανάλυση αφορούσε τον Οικονομικό Σχεδιασμό για την περίοδο 2023 – 2026 και αποτύπωνε τον δυνητικό αντίκτυπο ενός βραχυπρόθεσμου δυσμενές σεναρίου σύμφωνα με το οποίο ένα σύνολο πολιτικών που σχετίζονται με το κλίμα εφαρμόζονται στις αρχές του 2023.

Η εκτίμηση των επιπτώσεων έγινε από πάνω προς τα κάτω, λαμβάνοντας υπόψη το αποτέλεσμα των ρυθμιστικών προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων για το κλίμα, και συγκεκριμένα το αποτέλεσμα του διετούς διερευνητικού σεναρίου της Τράπεζας της Αγγλίας για το κλίμα. Λαμβάνοντας υπόψη τη συγκεκριμένη σύνθεση του χαρτοφυλακίου της BOC PCL, τέτοιες πολιτικές που σχετίζονται με το κλίμα πιθανότατα θα επηρεάσουν τους πελάτες στους τομείς των κατασκευών, των ακινήτων και των καταλυμάτων και τους πελάτες με ενυπόθηκα δάνεια που χορηγήθηκαν πριν από το 2009, γεγονός που υπονοεί λιγότερο ενεργειακά αποδοτικά ακίνητα. Επομένως, το αποτέλεσμα της ανάλυσης παρείχε ένα μέγεθος ζημιών που ενδέχεται να αντιμετωπίσει η BOC PCL εάν τόσο η BOC PCL όσο και οι πελάτες της δεν ανταποκριθούν αποτελεσματικά στους κλιματικούς κινδύνους.

ii. Πλαίσιο κινδύνου μετάβασης

Η BOC PCL ανέπτυξε ένα πλαίσιο για την ποσοτική αποτίμηση των κινδύνων μετάβασης. Το πλαίσιο καλύπτει όλους τους τομείς του χαρτοφυλακίου της BOC PCL, αλλά δημιουργήθηκαν ειδικά μοντέλα για εκείνους τους τομείς που είναι πιο επιρρεπείς σε κινδύνους μετάβασης, με βάση τις εγγενείς δραστηριότητές τους και τα ανοίγματά τους. Τέτοιοι τομείς περιλαμβάνουν τις Κατασκευές, τα Ξενοδοχεία, τα Ακίνητα και τα Ενυπόθηκα Δάνεια, ενώ το υπόλοιπο χαρτοφυλάκιο της BOC PCL εξυπηρετείται μέσω ενός γενικού μοντέλου.

Η BOC PCL πραγματοποίησε εσωτερική προκαταρκτική άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων με ημερομηνία αναφοράς ισολογισμού 30/09/2023 και ημερομηνία αναφοράς τις εταιρικές αξιολογήσεις 31/12/2022. Οι προβλέψεις, όσον αφορά την επίδραση των κλιματικών σεναρίων στην πιθανότητα αθέτησης υποχρεώσεων (PD), διαμορφώθηκαν μέχρι το 2050 σε επίπεδο αντισυμβαλλομένου, με το αποτέλεσμα να συγκεντρώνεται στο επίπεδο κάθε τομέα ώστε να είναι δυνατή η ανάλυση ανά τομέα. Τα αποτελέσματα της άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων δεν περιλαμβάνουν προβλέψεις στις αξίες του ισολογισμού και την επίδραση στις εξασφαλίσεις.

Για την προκαταρκτική άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων που διενεργήθηκε επιλέχθηκαν τα ακόλουθα σενάρια του δικτύου για την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στο χρηματοπιστωτικό σύστημα (NGFS):

- i. ΕΚΣ – Εθνικά καθορισμένες συνεισφορές, οι οποίες για την περίπτωση της Κύπρου, σχεδόν συμπίπτουν με το σενάριο 'κάτω των 2°C', δεδομένης της φιλοδοξίας των μελών της ΕΕ για κλιματικές πολιτικές. Το σενάριο 'κάτω των 2°C' αυξάνει σταδιακά την αυστηρότητα των πολιτικών για το κλίμα, δίνοντας 67% πιθανότητα περιορισμού της υπερθέρμανσης του πλανήτη κάτω από τους 2°C.
- ii. Τρέχουσες πολιτικές – Το σενάριο τρεχουσών πολιτικών υποθέτει ότι διατηρούνται μόνο οι πολιτικές που εφαρμόζονται επί του παρόντος, οδηγώντας σε υψηλούς φυσικούς κινδύνους.
- iii. Καθυστερημένη μετάβαση – Το σενάριο καθυστερημένης μετάβασης βρίσκεται στην κατηγορία δυσμενές σενάριο. Υποθέτει ότι οι ετήσιες εκπομπές δεν θα μειωθούν μέχρι το 2030. Επιπλέον, απαιτούνται ισχυρές πολιτικές για τον περιορισμό της αύξησης της θερμοκρασίας κάτω από τους 2°C και οι αρνητικές εκπομπές είναι περιορισμένες.

Η πιθανότητα αθέτησης υποχρεώσεων στο πλαίσιο της προκαταρκτικής άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σχετικά με τους κινδύνους μετάβασης είναι σημαντικά αυξημένη στο σενάριο 'καθυστερημένης μετάβασης' μεταξύ 2031-2040 σε σύγκριση με το σενάριο 'τρεχουσών πολιτικών'.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας III - Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Εργαλεία & Διαδικασίες Διαχείρισης Κ&Π κινδύνων (συνέχεια)

στ. Ανάλυσης ευαισθησίας στον κλιματικό κίνδυνο και ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (συνέχεια)

iii. Φυσικοί κίνδυνοι

Όσον αφορά τους φυσικούς κινδύνους, οι προσπάθειες επικεντρώθηκαν στην εκτίμηση των επιπτώσεων στην αξία των ακινήτων από την πιθανή πραγματοποίηση τέτοιων κινδύνων. Αυτό θεωρείται σημαντικό για την BOC PCL, δεδομένης της συγκέντρωσης πελατών σε δραστηριότητες που σχετίζονται με ακίνητα όπως Κατασκευές, Υπηρεσίες Στέγασης & Εστίασης, Ακίνητα, Στεγαστικά Δάνεια, καθώς και το γεγονός ότι σημαντικό μέρος των εξασφαλίσεων της BOC PCL είναι ακίνητα.

Για τον σκοπό αυτό, λήφθηκαν λεπτομερή δεδομένα από εξωτερικό προμηθευτή, τα οποία παρείχαν αναλυτικές πληροφορίες σε επίπεδο τοποθεσίας. Για τους σκοπούς της ανάλυσης, η οποία χρησιμοποιήθηκε επίσης στο Πλαίσιο Εντοπισμού και Αξιολόγησης Σημαντικότητας των Κ&Π κινδύνων, χρησιμοποιήθηκαν τα σενάρια NGFS τα οποία χρησιμοποιήθηκαν ως σημείο αναφοράς. Ειδικότερα, χρησιμοποιήθηκαν και προβλέφθηκαν τα ακόλουθα σενάρια έως το 2050:

- i. Ομαλή μετάβαση: υποθέτει ότι οι πολιτικές για το κλίμα εισάγονται νωρίς και σταδιακά γίνονται πιο αυστηρές. Οι φυσικοί κίνδυνοι και οι κίνδυνοι μετάβασης είναι σχετικά μικροί.
- ii. Άτακτη μετάβαση: διερεύνηση υψηλότερου κινδύνου μετάβασης λόγω καθυστερημένων ή αποκλιουσών πολιτικών μεταξύ χωρών και τομέων.
- iii. Υπερθέρμανση: γίνεται υπόθεση ότι ορισμένες πολιτικές για το κλίμα εφαρμόζονται σε ορισμένες δικαιοδοσίες, αλλά ότι οι παγκόσμιες προσπάθειες είναι ανεπαρκείς για να σταματήσουν τη σημαντική υπερθέρμανση του πλανήτη. Αυτά τα σενάρια ενέχουν σοβαρούς φυσικούς κινδύνους.

Η ανάλυση των δεδομένων επέτρεψε στην BOC PCL να κατανοήσει τα περιουσιακά στοιχεία που είναι ευάλωτα στους διάφορους φυσικούς κινδύνους, το επίπεδο επικινδυνότητάς τους καθώς και τις πιθανές συγκεντρώσεις σε ολόκληρο το νησί. Επιπλέον, μετά τον προσδιορισμό των φυσικών κινδύνων, εκτιμήθηκε ο οικονομικός αντίκτυπος (συνάρτηση ζημίας) για κάθε συνδυασμό ακινήτου, κινδύνου, σεναρίου και έτους. Αυτός ο οικονομικός αντίκτυπος έλαβε υπόψη όχι μόνο τα χαρακτηριστικά γεωγραφικού εντοπισμού, αλλά και τα ειδικά χαρακτηριστικά των περιουσιακών στοιχείων, δηλαδή αν είναι εμπορικά, βιομηχανικά, οικιστικά, ή αν έχουν άλλη χρήση. Επί του παρόντος, η μέτρηση της λειτουργίας ζημιάς, για τον κίνδυνο πυρκαγιάς, έχει ενσωματωθεί ως μέρος της διαδικασίας ΕΔΑΚΕ (ICAAP).

iv. Ενημερώσεις ΕΔΑΚΕ (ILAAP)

Η BOC PCL εξέτασε τις οικονομικές επιπτώσεις των κινδύνων Κ&Π, και ιδίως των κινδύνων μετάβασης, και πώς αυτοί θα μπορούσαν να επηρεάσουν τις προσπάθειες των αντισυμβαλλομένων της BOC PCL να ανταποκριθούν σε οποιεσδήποτε Κ&Π απαιτήσεις από τη διαδικασία προσαρμογής προς μια οικονομία χαμηλότερων εκπομπών άνθρακα.

Η ανάλυση των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων χρησιμοποιήθηκε για την αξιολόγηση των επιπτώσεων στη ρευστότητα της BOC PCL, εστιάζοντας σε τομείς που αναμένεται να επηρεαστούν από τους κινδύνους μετάβασης. Υψηλότερες εκροές εκτιμήθηκαν για τις καταθέσεις σε τομείς της οικονομίας που φαίνεται να είναι πιο ευάλωτοι στους Κ&Π κινδύνους και ειδικότερα στον κίνδυνο μετάβασης.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας III – Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Εργαλεία & Διαδικασίες Διαχείρισης Κ&Π κινδύνων (συνέχεια)

ζ. Κ&Π κίνδυνοι και σχετικά Δεδομένα

Η BOC PCL αποφάσισε να προσεγγίσει ολιστικά τα δεδομένα του ΠΚΔ και τα κλιματικά δεδομένα, αναπτύσσοντας μια ανάλυση ελλείψεων δεδομένων και μια στρατηγική για την μείωση των ελλείψεων στα δεδομένα του ΠΚΔ και του κλίματος. Συγκεκριμένα, η BOC PCL:

- i. Δημιούργησε Ομάδα Εργασίας Δεδομένων ΠΚΔ.
- ii. Καθιέρωσε εβδομαδιαία συναντήσεις ενημέρωσης στην Ομάδα Εργασίας Δεδομένων ΠΚΔ.
- iii. Εντοπίστηκαν κενά δεδομένων σε διάφορους άξονες εργασίας (Γνωστοποιήσεις, Διαχείριση Κινδύνων, Δεσμεύσεις, Επιχειρηματική Στρατηγική).
- iv. Καθόρισε τη στρατηγική για την μείωση των ελλείψεων στα δεδομένα.
- v. Όρισε ενδεικτικές προθεσμίες για την μείωση των ελλείψεων στα δεδομένα.
- vi. Συζήτησε με διάφορους τρίτους παρόχους λογισμικού σχετικά με πλατφόρμες Διαχείρισης Κινδύνων και πλατφόρμες Γνωστοποίησης σχετικά με το ΠΚΔ και το κλίμα.
- vii. Καθόρισε μελλοντικές δράσεις σχετικά με τις ελλείψεις δεδομένων και τη στρατηγική ΠΚΔ και κλιματικών δεδομένων.

Η BOC PCL αναγνωρίζει ότι το φάσμα ΠΚΔ και του κλίματος αναπτύσσεται εξαιρετικά γρήγορα, επομένως η ανάλυση ελλείψεων δεδομένων και η στρατηγική για την μείωση των ελλείψεων στα δεδομένα του ΠΚΔ και του κλίματος είναι μια συνεχής διαδικασία και αναμένεται να πραγματοποιηθούν περαιτέρω ενέργειες στο μέλλον για την ενίσχυση των υφιστάμενων ελλείψεων και της στρατηγικής σχετικά με τα δεδομένα του ΠΚΔ και του κλίματος.

Οι ελλείψεις στα δεδομένα ΠΚΔ εντοπίστηκαν εστιάζοντας στους κύριους άξονες εργασίας της BOC PCL όσον αφορά τους κινδύνους ΠΚΔ, καθώς και στις στρατηγικές της προτεραιότητες:

- i. Οι απαιτήσεις που προκύπτουν από την Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (Ετήσια Οικονομική Έκθεση) – Γνωστοποιήσεις
- ii. Γνωστοποιήσεις του Πυλώνα 3 σχετικά με τους κινδύνους ΠΚΔ (Εξαμηνιαία) - Γνωστοποιήσεις
- iii. Έκθεση Απόδοσης Βιωσιμότητας (Παρακολούθηση ΚΔΑς) – Επιχειρηματικοί Στόχοι
- iv. Έκθεση Κινδύνου για το κλίμα (Εσωτερική Αναφορά Κινδύνου) – Ανάγκες Διαχείρισης Κινδύνων
- v. Ερωτηματολόγια ΠΚΔ για σκοπούς δέουσας επιμέλειας - Ανάγκες Διαχείρισης Κινδύνων
- vi. Εκτίμηση, ποσοτική αποτίμηση και διαχείριση φυσικών κινδύνων και κινδύνων μετάβασης - Ανάγκες διαχείρισης κινδύνων
- vii. Πλαίσιο Βιώσιμης Χρηματοδότησης της BOC PCL - Επιχειρηματικοί Στόχοι
- viii. Επίτευξη Μηδενικού Ισοζυγίου το 2050 – Δεσμεύσεις της Τράπεζας
- ix. Χρηματοδοτούμενες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 του χαρτοφυλακίου ενυπόθητων δανείων – Γνωστοποιήσεις/ Ανάγκες Διαχείρισης Κινδύνων/Επιχειρηματικοί Στόχοι

Η BOC PCL ξεκίνησε την εφαρμογή της στρατηγικής ΠΚΔ και κλιματικών δεδομένων το 2024.

η. Εργαλείο ανάλυσης Αντικτύπου του Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον (UNEPFI)

Η BOC PCL έχει χρησιμοποιήσει το Εργαλείο Ανάλυσης Αντικτύπου του Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον, το οποίο προβλέπει μια διαδικασία που περιλαμβάνει δύο στάδια για την κατανόηση και τη διαχείριση των πραγματικών και πιθανών θετικών και αρνητικών επιπτώσεων των χρηματοδοτήσεων που παρέχει. Σύμφωνα με τη μεθοδολογία που διέπει το εργαλείο (Μεθοδολογία Ολιστικού Αντικτύπου), οι επιπτώσεις αναλύονται σε όλο το φάσμα των τριών πυλώνων της βιώσιμης ανάπτυξης που αρθρώνονται από τους ΣΒΑΣ:

- i. Ανθρώπινες ανάγκες (κοινωνικός πυλώνας – άνθρωποι)
- ii. Περιβαλλοντικές συνθήκες ή περιορισμοί (περιβαλλοντικός πυλώνας – πλανήτη)
- iii. Οικονομική ανάπτυξη (οικονομικός πυλώνας – ευημερία)

Το εργαλείο επιτρέπει την επιλογή των τομέων της οικονομίας όπου η BOC PCL έχει χορήγηση το μεγαλύτερο δανεισμό και βάση αυτού συσχετίζει ποιοι από τους κλάδους επηρεάζονται περισσότερο από τις τάσεις της βιωσιμότητας

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας III – Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Εργαλεία & Διαδικασίες Διαχείρισης Κ&Π Κινδύνων (συνέχεια)

η. Εργαλείο ανάλυσης Αντικτύπου του Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον (UNEPFI)

Σε ότι αφορά το χαρτοφυλάκιο των επιχειρήσεων, η ανάλυση αντικτύπου εστιάζει στους πενήντα σημαντικότερους υπο-κλάδους με βάση τους κωδικούς οικονομικής δραστηριότητας (κωδικούς NACE) σε σύνολο δέκα κλάδων της οικονομίας, αναλύοντας €4.5 δισεκατομμύρια δανεισμού από τα €10 δισεκατομμύρια του δανειακού χαρτοφυλακίου κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2023. Σε ότι αφορά τους κλάδους, οι κλάδοι Διαμονής και εστίασης, Αγοράς ακινήτων, Εμπορίου και Κατασκευών έχουν το υψηλότερο μερίδιο στο χαρτοφυλάκιο της BOC PCL.

Αναλύθηκαν επίσης τομείς που έχουν μικρότερη σημασία όσον αφορά τη χρηματοδοτούμενη έκθεση, αλλά θεωρούνται σημαντικοί λόγω του αντικτύπου τους στους ΣΒΑΣ, π.χ. κλάδος μεταποίησης, κλάδος μεταφορών και γεωργίας. Όσον αφορά την λιανική τραπεζική, εξετάστηκαν οι επιπτώσεις των επικρατέστερων τραπεζικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων των πιστωτικών καρτών, των υπεραναλήψεων, των καταναλωτικών δανείων, των ενυπόθηκων δανείων, των φοιτητικών δανείων και των δανείων οχημάτων.

Ανάλυση

α. Εταιρικό Χαρτοφυλάκιο

Ως αποτέλεσμα της ανάλυσης που διενεργήθηκε, προσδιορίστηκαν οι σημαντικότεροι τομείς επιπτώσεων που έχουν στρατηγική σημασία:

- i. Απασχόληση, μισθοί και κοινωνική προστασία (ΣΒΑ 1 και ΣΒΑ 8) - Κοινωνικές
- ii. Υγεία και Ασφάλεια και Υγειονομική Περίθαλψη και Υγιεινή (ΣΒΑ 3) - Κοινωνικές
- iii. Υγιείς οικονομίες, στέγαση, χρηματοδότηση και υποδομές (ΣΒΑ 8, ΣΒΑ 9 και ΣΒΑ 11) - Κοινωνικές
- iv. Κλιματική σταθερότητα, βιοποικιλότητα και υγιή οικοσυστήματα, αποδοτική χρήση των πόρων και διαχείριση αποβλήτων (ΣΒΑ 6, ΣΒΑ 12, ΣΒΑ 13, ΣΒΑ 14 και ΣΒΑ 15) – Περιβαλλοντικές

Σύμφωνα με την ανάλυση, ο μεγαλύτερος θετικός αντίκτυπος εντοπίζεται στους ακόλουθους τομείς:

- i. Απασχόληση, μισθοί και κοινωνική προστασία που περιλαμβάνει τη συνολική χρηματοδότηση σε όλους τους τομείς της οικονομίας. Σύμφωνα με την Περιβαλλοντική και Κοινωνική μας Πολιτική, για όλες τις χρηματοδοτήσεις σε Νομικά Πρόσωπα άνω των €100,000 απαιτείται γραπτή επιβεβαίωση για την ορθή επιχειρηματική συμπεριφορά, τις σχετικές άδειες και άδειες εργασίας. Σε περιπτώσεις όπου η Νομική Οντότητα κατηγοριοποιείται ως μεσαίου ή υψηλού κινδύνου (σύμφωνα με τον Κατάλογο Κατηγοριοποίησης Κινδύνων για το Περιβάλλον και την Κοινωνία της EBRD) εφαρμόζονται πρόσθετες διασφαλίσεις, όπως εκθέσεις δέουσας επιμέλειας από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες (δηλ. επαγγελματίες σχετικά με την αξιολόγηση των κινδύνων για το Περιβάλλον και την Κοινωνία). Αυτό συμβάλλει στην προώθηση της ευημερίας και της αξιοπρεπούς εργασίας για όλους.
- ii. Υγεία και ασφάλεια και υγειονομική περίθαλψη και υγιεινή, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης στους τομείς της παρασκευής ιατρικών προϊόντων που συμβάλλουν στην υγεία και την ευημερία, καθώς και της χρηματοδότησης στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης που διευκολύνει την πρόσβαση στην αντίστοιχη περίθαλψη.
- iii. Υγιείς οικονομίες, στέγαση και υποδομές. Αυτός ο θετικός αντίκτυπος πηγάζει από το γεγονός ότι η BOC PCL δανείζει συνήθως σε πολλούς κλάδους μικρομεσαίων επιχειρήσεων που αποτελούν τους ακρογωνιαίους λίθους μιας λειτουργικής οικονομίας. Οι ΜΜΕ αντιπροσωπεύουν την πλειοψηφία των εταιρειών στην Κύπρο και είναι υπεύθυνες για μεγάλο μέρος της απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα. Επιπλέον, η χρηματοδότηση κατασκευών και ακινήτων μπορεί επίσης να συμβάλει στην ανάπτυξη ποιοτικών, αξιόπιστων, βιώσιμων και ανθεκτικών υποδομών, για τη στήριξη της οικονομικής ανάπτυξης και της ανθρώπινης ευημερίας.

Εστιάζοντας στις αρνητικές επιπτώσεις, η ανάλυση δείχνει ότι όλες οι δραστηριότητες του δανειακού χαρτοφυλακίου θα μπορούσαν δυνητικά να επηρεάσουν ολόκληρο τον περιβαλλοντικό πυλώνα, όπως διαφαίνεται μέσα στις τρεις ξεχωριστές περιοχές επίδρασης:

- v. Κυκλικότητα,
- vi. Βιοποικιλότητα & υγιή οικοσυστήματα, και
- vii. Κλιματική σταθερότητα.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας III – Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Εργαλεία & Διαδικασίες Διαχείρισης Κ&Π Κινδύνων (συνέχεια)

η. Εργαλείο ανάλυσης Αντικτύπου του Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον (UNEPFI)

Δραστηριότητες από τους επικρατέστερους τομείς χρηματοδότησης της BOC PCL όπως οι Κατασκευές και ο τομέας Αγοράς Ακινήτων συνδέονται αρνητικά με:

- i. Τη Βιοποικιλότητα
- ii. Την κατανάλωση πόρων,
- iii. Την διαχείριση αποβλήτων, και
- iv. Την κλιματική σταθερότητα.

Αυτό οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι οι τομείς αυτοί συνδέονται με τη χρήση φυσικών πόρων, παράγουν απορρίμματα κατά τη διάρκεια των κατασκευών/ της λειτουργίας του, επηρεάζουν το κλίμα μέσα από τις εκπομπές ΑΤΘ και πρόσθετα την γη/περιοχή στην οποία διενεργούνται οι κατασκευές αφού είναι πιθανό να προκληθούν δυσμενείς επιπτώσεις στα οικοσυστήματα. Παρομοίως, οι τομείς της βιομηχανίας και των μεταφορών συνδέονται κυρίως με την κατανάλωση ορυκτών καυσίμων και την παραγωγή εκπομπών ΑΤΘ (μέσω της χρήσης ενέργειας και της μεταφοράς). Η γεωργία είναι ένας τομέας όπου καταλαμβάνει μεγάλα τμήματα γης, ενώ η παραγωγή κτηνοτροφικών προϊόντων δημιουργεί υψηλές εκπομπές ΑΤΘ. Ο τομέας διαμονής που είναι ένας από τους μεγαλύτερους στο δανειακό της χαρτοφυλάκιο, δε θεωρείται κύριος τομέας με βάση το εργαλείο του Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον. Ωστόσο έχει αρνητική συσχέτιση με τα απόβλητα, την ρύπανση και τα αίτια επιβάρυνσης του εδάφους και των τοπικών οικοσυστημάτων.

β. Λιανική Τραπεζική – Νοικοκυριά

Από την ανάλυση προέκυψε ότι όλα τα καταναλωτικά τραπεζικά προϊόντα έχουν σημαντικό αντίκτυπο στη χρηματοδότηση (ΣΒΑ 8 και ΣΒΑ 9), τα οποία σχετίζονται με την παροχή προσιτής πίστωσης σε όλους τους καταναλωτές για την κάλυψη των καθημερινών αναγκών τους. Τα στεγαστικά δάνεια συνδέονται θετικά με τη στέγασση (ΣΒΑ 11) και αρνητικά με την κλιματική σταθερότητα και την ένταση των πόρων, κυρίως λόγω της κατανάλωσης ενέργειας (εκπομπές ΑΤΘ). Ομοίως, τα δάνεια οχημάτων σχετίζονται δυσμενώς με την κλιματική σταθερότητα και την ένταση των πόρων λόγω των εκπομπών ΑΤΘ. Τα φοιτητικά δάνεια συμβάλλουν στην πρόωθηση της εκπαίδευσης σε ολόκληρο τον πληθυσμό και, ως εκ τούτου, συνδέονται θετικά με την εκπαίδευση (ΣΒΑ 4).

γ. Επόμενα βήματα

Το Συγκρότημα παρακολουθεί συνεχώς τα αποτελέσματα και εργάζεται για την δημιουργία πολιτικών, ώστε να επικεντρωθεί σε συγκεκριμένους κλάδους και τομείς που θα τον βοηθήσουν να αυξήσει τον θετικό του αντίκτυπο (π.χ. δανεισμός σε έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας). Για περισσότερες λεπτομέρειες, ανατρέξτε στην ενότητα 'Αρχές Υπεύθυνης Τραπεζικής' του 'Πυλώνα II – Στρατηγική' των γνωστοποιήσεων του TCFD.

θ. Πλαίσιο Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα

Οι παράγοντες ΠΚΔ αποτελούν σημαντικό μέρος της επενδυτικής διαδικασίας και του πλαισίου εργασιών της BOC PCL και λαμβάνονται υπόψη με στόχο την ενίσχυση των βιώσιμων επενδυτικών αποτελεσμάτων. Ως εκ τούτου, η BOC PCL στοχεύει να προσδιορίσει μέσω αυτού του πλαισίου, την προσέγγιση που ακολουθείται για την αξιολόγηση κινδύνου και τον περιορισμό της κατανομής των επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα.

Ελέγχοντας το σύνολο των χαρακτηριστικών του χαρτοφυλακίου με βάση τη δραστηριότητα του κλάδου, η BOC PCL διασφαλίζει ότι μόνο αποδεκτοί κλάδοι επιτρέπονται για αξιολόγηση και ανάλυση από το τμήμα Κινδύνου Αγοράς και Ρευστότητας. Ο κατάλογος μη-επιτρεπόμενων κλάδων που χρησιμοποιείται για την προκαταρκτική αξιολόγηση του κλάδου είναι οι 'Τομείς αποκλεισμού και Αναφοράς' της Π&Κ πολιτικής (βλέπε ενότητα 'ε. Πολιτικές' του 'Πυλώνα III - Διαχείριση κινδύνων' των γνωστοποιήσεων του TCFD).

Οι αποδεκτοί κλάδοι αξιολογούνται περαιτέρω όσον αφορά τη βαθμολογία πιστωτικού αντίκτυπου (CIS) και τη Βαθμολογία Προφίλ Εκδότη (IPS), όπου οι εταιρείες με CIS ίσο με 4 ή 5 και IPS ίσο με 5 δεν είναι αποδεκτά και δεν κατανέμονται όρια. Το κατανεμημένο όριο που προκύπτει επηρεάζεται από τη βαθμολογία ΠΚΔ μόνο σε εταιρικά ομόλογα που δραστηριοποιούνται σε αποδεκτούς κλάδους. Ως εκ τούτου, τα εταιρικά ομόλογα με χαμηλή βαθμολογία IPS, λαμβάνουν χαμηλότερη βαθμολογία στο πλαίσιο των Ποιοτικών Αξιολογήσεων, η οποία τελικά επηρεάζει την τελική βαθμολογία και το όριο κατανομής που προκύπτει.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας III – Διαχείριση κινδύνων (συνέχεια)

Εργαλεία & Διαδικασίες Διαχείρισης Κ&Π Κινδύνων (συνέχεια)

ι. Άλλες δράσεις

Η BOC PCL έχει θέσει σε εφαρμογή διάφορες ενέργειες παρακολούθησης για τον μετριασμό των υφιστάμενων κινδύνων και την ενίσχυση του έργου που έχει επιτελεστεί μέχρι στιγμής. Ενδεικτικά περιλαμβάνονται τα εξής:

- i. Περαιτέρω ενσωμάτωση των Κ&Π κινδύνων στη στρατηγική κινδύνου και στη δήλωση διάθεσης ανάληψης κινδύνου της BOC PCL;
- ii. Περαιτέρω ενσωμάτωση των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας του πελάτη κατά την διαδικασία χρηματοδότησης και κατά τη διάρκεια της τακτικής παρακολούθησης (σε συνεχή βάση);
- iii. Ενσωμάτωση των Κ&Π κινδύνων στις διεργασίες ΕΔΑΚΕ (ICAAP)/ ΕΔΑΡΕ (ILAAP);
- iv. Ενίσχυση των διαδικασιών παρακολούθησης για σημαντικούς κινδύνους και διερεύνηση διαφόρων μεθοδολογιών για την αξιολόγηση και την ποσοτικοποίηση των δυνητικών επιπτώσεων από αυτούς τους κινδύνους.

Ενσωμάτωση των Κ&Π κινδύνων στο πλαίσιο Τριών Γραμμών Άμυνας της BOC PCL

Σύμφωνα με τη συνολική προσέγγιση διαχείρισης κινδύνων του Συγκροτήματος, οι κίνδυνοι ΠΚΔ και οι κλιματικοί κίνδυνοι έχουν ενσωματωθεί στο Μοντέλο των Τριών Γραμμών Άμυνας για σκοπούς διαχείρισης των κινδύνων ΠΚΔ και των κλιματικών κινδύνων. Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τους ρόλους και τις αρμοδιότητες των τριών γραμμών άμυνας, ανατρέξτε στον Ύψλώνα I – Διακυβέρνηση των γνωστοποιήσεων του TCFD.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας IV – Δείκτες και Στόχοι

Το Συγκρότημα έχει γνωστοποιήσει την επίδοση του στις μετρήσεις και στους στόχους που αφορούν το κλίμα με βάση τους πρωταρχικούς στόχους της στρατηγικής ΠΚΔ. Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί τις μετρήσεις και τους στόχους έτσι ώστε να παρέχει ποσοτική πληροφόρηση σε σχέση με την τρέχουσα κατάσταση της στρατηγικής για το κλίμα και τις επιδόσεις του απέναντι στην κλιματική αλλαγή. Αυτά τα στοιχεία αξιολογούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα από την Ανώτερη Διεύθυνση μέσω του πλαισίου διακυβέρνησης όπως αυτό παρουσιάζεται στον 'Πυλώνα I – Διακυβέρνηση' των γνωστοποιήσεων του TCFD. Στις σελίδες που ακολουθούν, το Συγκρότημα συνοψίζει λειτουργικές και οικονομικές πληροφορίες μέχρι σήμερα, ώστε να παραθέσει την πρόοδο του έναντι στους στόχους μείωσης του αντίκτυπου και στους στόχους χρηματοδότησης, καθώς και του σχεδίου για επίτευξη καθαρού μηδενικού ισοζυγίου (Net Zero).

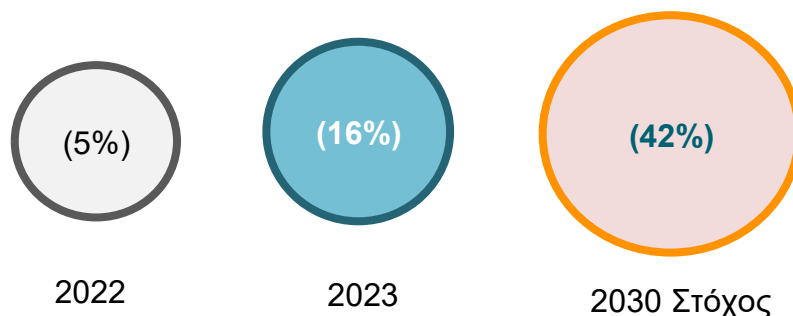
Μείωση των εκπομπών ΑΤΘ Πεδίου 1 και 2 – Επίτευξη Κλιματικής Ουδετερότητας (Carbon Neutral) μέχρι το 2030 και Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου μέχρι το 2050

Το Συγκρότημα στοχεύει να πετύχει κλιματική ουδετερότητα μέχρι το 2030, μειώνοντας σταδιακά τις εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 1 και 2.

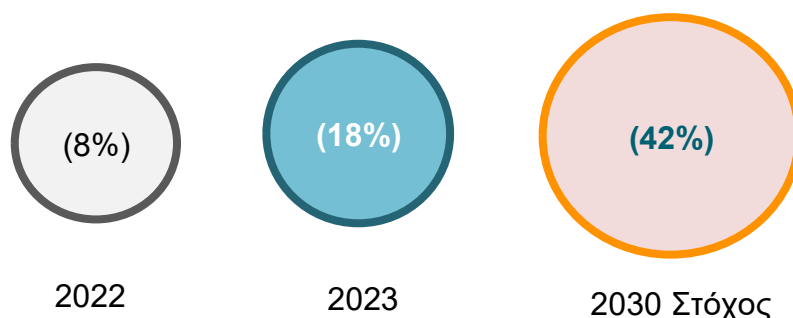
Το Συγκρότημα έχει εκτιμήσει τις εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 1 και Πεδίου 2 για το 2021, όσον αφορά τις δικές του δραστηριότητες ώστε να θέσει το σημείο αναφοράς για τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας. Προκειμένου το Συγκρότημα να επιτύχει τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας, οι εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 1 και Πεδίου 2 πρέπει να μειωθούν κατά 42% (απόλυτος στόχος) μέχρι το 2030. Ο απόλυτος στόχος μείωσης έχει τεθεί ακολουθώντας το σενάριο της Διεθνούς Οργάνωσης Ενέργειας (IEA) για Κάτω από 2 Βαθμούς Κελσίου (B2DS). Η BOC PCL το 2022, σχεδίασε το πλάνο ενεργειών για την επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας μέχρι το 2030 και σημείωσε πρόοδο ως προς το στόχο του Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου του 2050. Το Συγκρότημα βρίσκεται στη διαδικασία σχεδιασμού της στρατηγικής για απαλλαγή από τις εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 1 και Πεδίου 2 για τις θυγατρικές του εταιρείες.

Οι προσπάθειες της BOC PCL κατά το 2022 και 2023 οδήγησαν στη μείωση των εκπομπών ΑΤΘ Πεδίου 1 και Πεδίου 2 κατά 2,265 τόνους CO_{2e} το 2023 σε σύγκριση με το 2021, που αντιπροσωπεύει μια μείωση ύψους περίπου 18%. Η BOC PCL πρέπει να πραγματοποιήσει περαιτέρω ενέργειες απαλλαγής από τον άνθρακα, για να μειώσει τις εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 1 και Πεδίου 2 κατά περίπου 24% για την επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας μέχρι το 2030.

Συγκρότημα – Επίδοση ως προς τον στόχο Κλιματικής Ουδετερότητας σε σχέση με το σημείο αναφοράς του 2021

BOC PCL – Επίδοση ως προς τον στόχο Κλιματικής Ουδετερότητας σε σχέση με το σημείο αναφοράς του 2021

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας IV – Δείκτες και Στόχοι (συνέχεια)

Μείωση των εκπομπών ΑΤΘ Πεδίου 1 και 2 – Επίτευξη Κλιματικής Ουδετερότητας (Carbon Neutral) μέχρι το 2030 και Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου μέχρι το 2050 (συνέχεια)

Για τον υπολογισμό του αποτυπώματος του άνθρακα για το 2021, 2022 και 2023, το Συγκρότημα καθόρισε τα όρια απαλλαγής του από τον άνθρακα με βάση την προσέγγιση του επιχειρησιακού ελέγχου. Το αποτύπωμα άνθρακα του 2021, 2022 και 2023 για τις εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 1 και Πεδίου 2 εκτιμήθηκε με βάση τις μεθοδολογίες που περιγράφονται στο Πρωτόκολλο για τα αέρια του θερμοκηπίου (GHG Protocol) και το πρότυπο ISO14064-1:2019. Το Συγκρότημα θα συνεχίσει να υπολογίζει το αποτύπωμα άνθρακα του σε ετήσια βάση, γεγονός που θα επιτρέψει την διενέργεια συγκρίσεων καθώς και την παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τους στόχους απαλλαγής από τον άνθρακα που έχουν τεθεί.

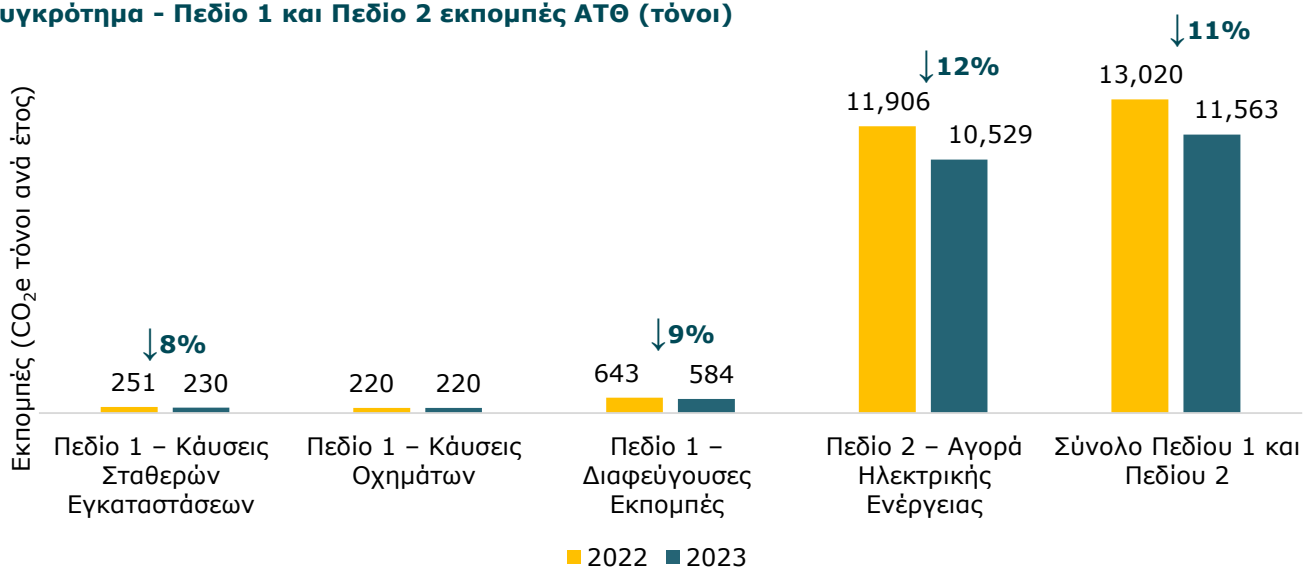
Το Συγκρότημα, μετά από εφαρμογή δράσεων ενεργειακής αναβάθμισης το 2022 και 2023, έχει καταφέρει να μειώσει τις εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 1 και Πεδίου 2 κατά περίπου 16% το 2023 σε σύγκριση με το 2021. Στο τέλος του 2022 και αρχές του 2023, το Συγκρότημα εγκατέστησε φωτοβολταϊκά συστήματα σε τέσσερα κτήρια του, οδηγώντας στη μείωση των εκπομπών ΑΤΘ Πεδίου 2 το 2023. Η BOC PCL έχει καταρτίσει σχέδιο δράσης για μείωση των εκπομπών ΑΤΘ Πεδίου 1 και Πεδίου 2 για να πετύχει τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας μέχρι το 2030 και προτίθεται να επενδύσει σε υποδομές και δράσεις που θα βελτιώσουν την ενεργειακή της αποδοτικότητα και θα αντικαταστήσει μηχανήματα και αυτοκίνητα που λειτουργούν με ορυκτά καύσιμα μεταξύ του 2024 και του 2025, οδηγώντας σε μείωση περίπου 3-4% των εκπομπών ΑΤΘ Πεδίου 1 και Πεδίου 2 μέχρι το 2025, σε σχέση με το 2021. Το Συγκρότημα αναμένει ότι οι εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 2 θα μειωθούν περαιτέρω όταν η αγορά ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αναπτυχθεί περαιτέρω στην Κύπρο. Το Συγκρότημα αξιολογεί επίσης αριθμό άλλων δράσεων που αναμένεται να επιφέρουν περαιτέρω μείωση της τάξης του 30% στις εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 1 και Πεδίου 2 μέχρι το 2030 σε σύγκριση με το 2022.

Αρκετές ενέργειες για μείωση των εκπομπών του άνθρακα βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη και αναμένεται να συνεισφέρουν στη μείωση του αποτυπώματος του άνθρακα στο άμεσο μέλλον. Οι πρωτοβουλίες αυτές που αφορούν την ενέργεια και τα απορρίμματα περιλαμβάνουν:

- i. εφαρμογή Συστήματος Διαχείρισης Ενέργειας,
- ii. εγκατάσταση φορτιστών ηλεκτρικών αυτοκινήτων,
- iii. βελτίωση μετρήσεων απορριμμάτων,
- iv. ενίσχυση πρωτοβουλιών για ανακύκλωση, και
- v. μείωση της κατανάλωσης χαρτιού.

Το Συγκρότημα έχει εκτιμήσει τις εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 1 και Πεδίου 2 για το 2023 έτσι ώστε να παρακολουθεί την πρόοδο του σε σχέση με τον στόχο της για κλιματική ουδετερότητα:

Συγκρότημα - Πεδίο 1 και Πεδίο 2 εκπομπές ΑΤΘ (τόνοι)

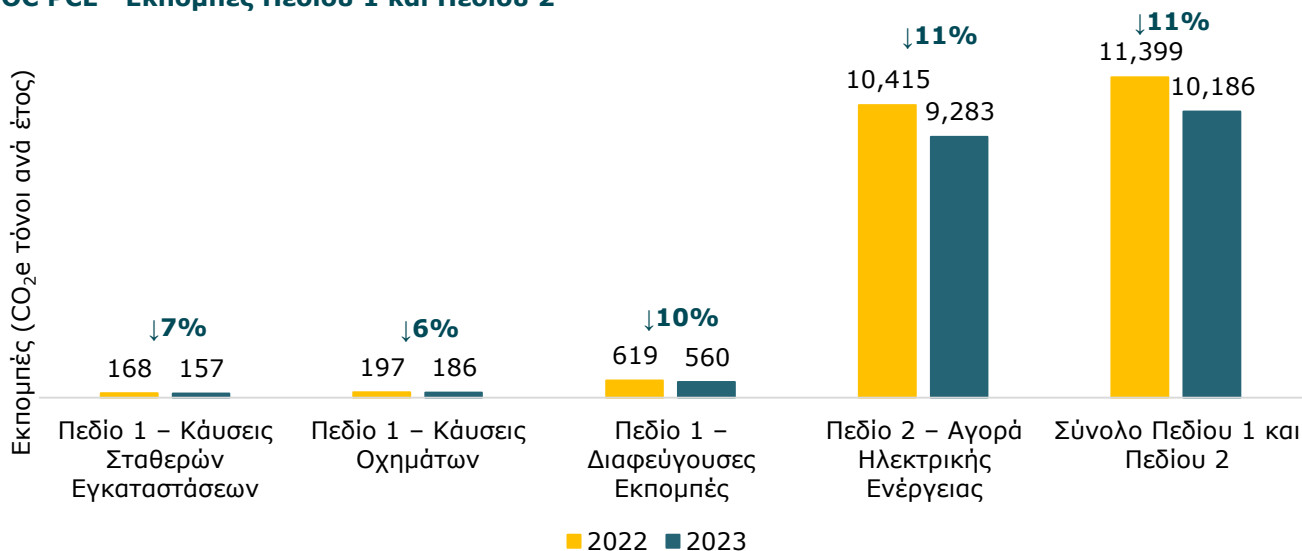
(Σημείωση: Για σκοπούς απογραφής των εκπομπών ΑΤΘ, το Συγκρότημα περιλαμβάνει την EuroLife Ltd ("EuroLife"), τις Γενικές Ασφάλειες Κύπρου Λτδ ("Γενικές Ασφάλειες"), καθώς και τον Κυπριακό Οργανισμό Επενδύσεων και Αξιών Λτδ (CISCO)).

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας IV – Δείκτες και Στόχοι (συνέχεια)

Μείωση των εκπομπών ΑΤΘ Πεδίου 1 και 2 – Επίτευξη Κλιματικής Ουδετερότητας (Carbon Neutral) μέχρι το 2030 και Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου μέχρι το 2050 (συνέχεια)

BOC PCL - Εκπομπές Πεδίου 1 και Πεδίου 2

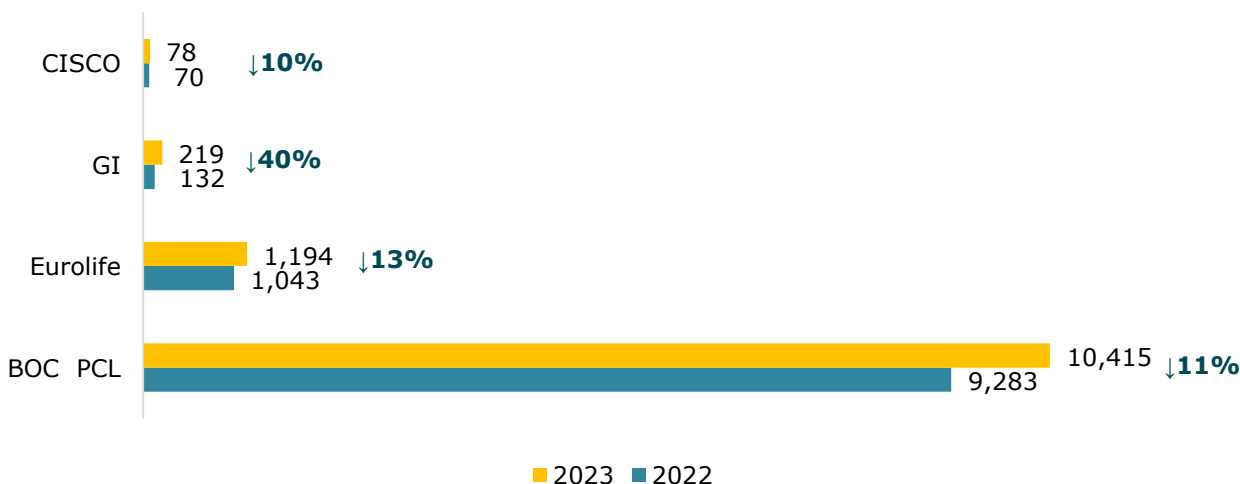

(Σημείωση: Οι 2022 εκτιμώμενες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 1 και Πεδίου 2 παρουσιάζονται ελαφρώς διαφοροποιημένες σε σύγκριση με αυτές που δημοσιοποιήθηκαν στις ΠΚΔ γνωστοποιήσεις 2022 λόγω των ακόλουθων παραγόντων: την υπερεκτίμηση ορισμένων δυνατοτήτων υπερθέρμανσης του πλανήτη ("Global Warming Potentials" ("GWP")) για Κάυση Σταθερών Εγκαταστάσεων Πεδίου 1, την επανεκτίμηση των Διαφευγουσών ΑΤΘ εκπομπών Πεδίου 1 έτσι ώστε να περιλαμβάνονται όλα τα ακίνητα και ανακατανομή των σχετικών εκπομπών ΑΤΘ ανάμεσα στις εταιρείες του Συγκροτήματος σε συνέχεια αναθεωρημένων δικαιωμάτων ιδιοκτησίας).

Διαχείριση Ενέργειας

Το Συγκρότημα εφαρμόζει διάφορες δράσεις για βελτίωση της ενεργειακής του απόδοσης και για μείωση των εκπομπών ΑΤΘ που προκύπτουν από τις δικές του δραστηριότητες.

Πεδίο 2 – Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας (τόνοι CO₂e)

Η BOC PCL έχει πετύχει μείωση περίπου 11% στις εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 2 – Αγορά ηλεκτρικής ενέργειας κατά το 2023 σε σύγκριση με το 2022, λόγω σύνδεσης νέων φωτοβολταϊκών συστημάτων με το δίκτυο ενέργειας που πραγματοποιήθηκε το 2022 και αρχές του 2023, καθώς και λόγω της μείωσης του αριθμού των κτιρίων ως μέρος του πλάνου ψηφιοποίησης. Οι Γενικές Ασφάλειες πέτυχαν μείωση περίπου 40% στις εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 2 – Αγορά ηλεκτρικής ενέργειας κατά το 2023 σε σύγκριση με το 2022, λόγω της μεταφοράς του κτηρίου Διοίκησης της στο κτίριο Διοίκησης της Eurolife.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας IV – Δείκτες και Στόχοι (συνέχεια)

Διαχείριση Ενέργειας (συνέχεια)

Η αύξηση της κατανάλωσης και της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στήριξε τη μείωση των εκπομπών ΑΤΘ Πεδίου 2 του Συγκροτήματος. Το Συγκρότημα στοχεύει να αυξήσει την χρήση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στις δικές του δραστηριότητες. Ως αποτέλεσμα της σύνδεσης φωτοβολταϊκών συστημάτων με το δίκτυο ενέργειας σε τέσσερα από τα κτίρια του, το Συγκρότημα πέτυχε αύξηση ύψους 65% στην παραγωγή και κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές το 2023, σε σύγκριση με το 2022.

Κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (κιλοβατώρες)

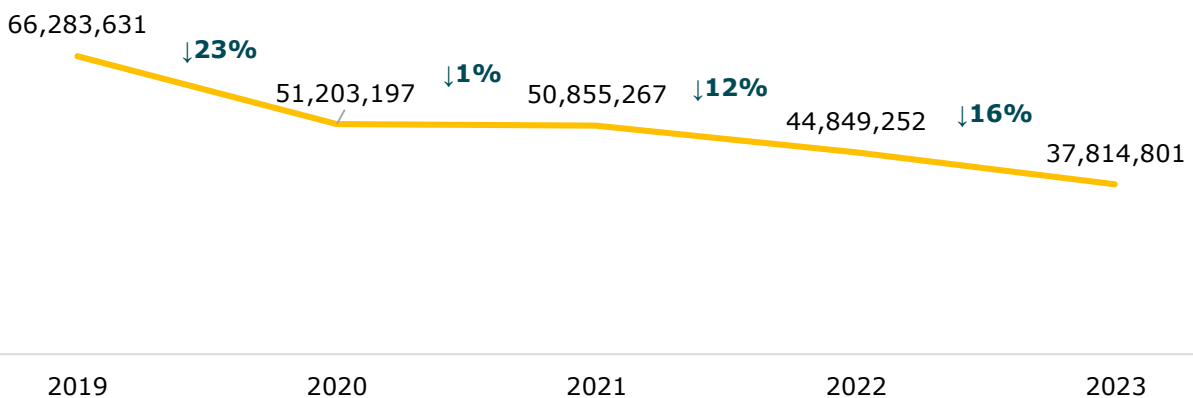

Διαχείριση Πόρων και Ανακύκλωση

Καθ’ όλη τη διάρκεια του έτους, το Συγκρότημα πραγματοποιούσε πρωτοβουλίες, περιβαλλοντικές εκπαιδεύσεις, δράσεις ευαισθητοποίησης και εκστρατείες εσωτερικής επικοινωνίας για αύξηση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης, τη βελτίωση της αποδοτικότητας και των επιδόσεων και τη μείωση της κατανάλωσης πόρων.

Οι πρωτοβουλίες επικεντρώνονται σε διάφορους περιβαλλοντικούς τομείς, συμπεριλαμβανομένης της κατανάλωσης ενέργειας, της κατανάλωσης χαρτιού, της εκτύπωσης, της χρήσης των συστημάτων κλιματισμού. Ο στόχος αυτών των ενεργειών ήταν να παρακινήθούν όλοι οι εργαζόμενοι ώστε να δράσουν και να συμμετάσχουν στην προσπάθεια μεγιστοποίησης της αποδοτικότητας του Συγκροτήματος όσον αφορά την κατανάλωση πόρων.

BOC PCL - Κατανάλωση χαρτιού (κιλά)

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας IV – Δείκτες και Στόχοι (συνέχεια)

Μείωση όλων των εκπομπών ΑΤΘ για επίτευξη του Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου (Net Zero) μέχρι το 2050

Το Συγκρότημα εκτιμά τις εκπομπές ΑΤΘ σε όλα τα σημαντικά Πεδία και όλες τις σημαντικές Κατηγορίες, ακολουθώντας το πρωτόκολλο για τα αέρια του θερμοκηπίου (GHG Protocol) καθώς και τις διαθέσιμες μεθοδολογίες του οργανισμού PCAF.

Εκπομπές ΑΤΘ του Συγκροτήματος (τόνοι CO₂e)				
Κατηγορία	Απόλυτοι τόνοι CO₂e 2022	% στο σύνολο	Απόλυτοι τόνοι CO₂e 2023	% στο σύνολο
Πεδίο 1	1,114	0.0%	1,034	0.0%
Πεδίο 2	11,906	0.4%	10,529	0.3%
Πεδίο 3 – Αγορά αγαθών και υπηρεσιών	16,138	0.6%	16,512	0.5%
Πεδίο 3 – Μεταφορές και διανομή	2,243	0.1%	2,348	0.1%
Πεδίο 3 – Δημιουργία αποβλήτων από τις δραστηριότητες του Συγκροτήματος	2,883	0.1%	2,821	0.1%
Πεδίο 3 – Επαγγελματικά ταξίδια	196	0.0%	277	0.0%
Πεδίο 3 – Μετακίνηση εργαζομένων	2,298	0.1%	2,062	0.1%
Χρηματοδοτούμενες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 – Στεγαστικά δάνεια – Δανειακό χαρτοφυλάκιο	153,023	5.3%	152,251	4.7%
Χρηματοδοτούμενες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 – Εμπορικά Ακίνητα – Δανειακό χαρτοφυλάκιο	63,832	2.2%	59,685	1.8%
Χρηματοδοτούμενες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 – Επιχειρηματικά δάνεια – Δανειακό χαρτοφυλάκιο	1,738,453	60.0%	1,763,963	54.4%
Χρηματοδοτούμενες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 – Δάνεια αυτοκινήτου – Δανειακό χαρτοφυλάκιο	37,331	1.3%	61,879	1.9%
Χρηματοδοτούμενες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 – Επιχειρηματικά Ομόλογα – Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	54,271	1.9%	79,819	2.5%
Χρηματοδοτούμενες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 – Κρατικά Ομόλογα – Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	800,908	27.7%	1,080,046	33.3%
Εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 συνδεδεμένες με τις Ασφάλειες – Εμπορικές Γραμμές – Ασφαλιστικό Χαρτοφυλάκιο	7,436	0.3%	7,634	0.2%
Εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 συνδεδεμένες με τις Ασφάλειες – Γραμμές προσωπικής ασφάλισης αυτοκινήτου – Ασφαλιστικό Χαρτοφυλάκιο	3,660	0.1%	3,820	0.1%
Σύνολο	2,895,692	100%	3,244,680	100%

Σημείωση 1: Για σκοπούς απογραφής των εκπομπών ΑΤΘ, το Συγκρότημα περιλαμβάνει την EuroLife Ltd ("Eurolife"), τις Γενικές Ασφάλειες Κύπρου Λτδ ("Γενικές Ασφάλειες"), καθώς και τον Κυπριακό Οργανισμό Επενδύσεων και Αξιών Λτδ (CISCO).

Σημείωση 2: Οι 2022 εκτιμώμενες χρηματοδοτούμενες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 συνδεδεμένες με το δανειακό χαρτοφυλάκιο παρουσιάζονται αναπροσαρμοσμένες σε σύγκριση με αυτές που δημοσιοποιήθηκαν στις ΠΚΔ γνωστοποιήσεις του 2022, ακολουθώντας την αναθεώρηση της βάσης δεδομένων και μεθοδολογίας του οργανισμού PCAF.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας IV – Δείκτες και Στόχοι (συνέχεια)

Μείωση όλων των εκπομπών ΑΤΘ για επίτευξη του Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου (Net Zero) μέχρι το 2050 (συνέχεια)

Οι χρηματοδοτούμενες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 αποτελούν πάνω από το 98% των συνολικών εκπομπών ΑΤΘ του Συγκροτήματος. Ως εκ τούτου, το Συγκρότημα επικεντρώνει τις προσπάθειές του για απαλλαγή από τον άνθρακα στις χρηματοδοτούμενες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 που σχετίζονται με το δανειακό του χαρτοφυλάκιο και το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων του.

Το Συγκρότημα έχει ενταχθεί στον οργανισμό PCAF τον Οκτώβρη του 2022 και ακολουθεί την προτεινόμενη μεθοδολογία για την εκτίμηση των Χρηματοδοτούμενων εκπομπών ΑΤΘ Πεδίου 3 και των εκπομπών ΑΤΘ που σχετίζονται με τις Ασφάλειες. Το Συγκρότημα έχει εκτιμήσει τις Χρηματοδοτούμενες Εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 που απορρέουν από το δανειακό του χαρτοφυλάκιο, βασιζόμενο στο πρότυπο και τους υποκατάστατους δείκτες του PCAF για το 2022 και 2023. Το πρότυπο PCAF έχει εξετασθεί από το πρωτόκολλο για τα ΑΤΘ και συνάδει με τις προδιαγραφές του Λογιστικού Προτύπου και Πρότυπου Αναφοράς της Εταιρικής Αλυσιδασ Αξίας (Πεδίου 3) για επενδυτικές δραστηριότητες κατηγορίας 15. Επιπρόσθετα, το PCAF παρέχει μια κατάταξη της ποιότητας δεδομένων για την εκτίμηση Χρηματοδοτούμενων εκπομπών ΑΤΘ Πεδίου 3 βασισμένο στα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν στην εκτίμηση για την κάθε κατηγορία περιουσιακού στοιχείου. Η κλίμακα είναι μεταξύ του 1-5 με το 1 να είναι η ψηλότερη ποιότητα και το 5 η χαμηλότερη ποιότητα.

Το Συγκρότημα σκοπεύει να βελτιώνει συνεχώς την ποιότητα των δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση των Χρηματοδοτούμενων εκπομπών ΑΤΘ Πεδίου 3, να εξαλείψει τα υφιστάμενα κενά στα δεδομένα, καθώς επίσης και να συνεχίσει την ενίσχυση της διαδικασίας δανειοδότησης. Ως εκ τούτου, μέσα στο 2023 έχει εδραιωθεί ένα ερωτηματολόγιο πελατών για την συλλογή σχετικών πληροφοριών, όπου είναι δυνατόν. Η BOC PCL έχει ήδη εφαρμόσει πολιτική στην διαδικασία δανειοδότησης για συλλογή των Πιστοποιητικών Ενεργειακής Απόδοσης (βαθμολογίες και εκπομπές ΑΤΘ ανά τετραγωνικό μέτρο) για τα χρηματοδοτούμενα ακίνητα και τα υποθηκευμένα ακίνητα. Πρόσθετες ενέργειες συλλογής πληροφοριών θα διενεργηθούν το 2024, βασισμένες στη στρατηγική δεδομένων για το ΠΚΔ και στη στρατηγική για τις ελλείψεις δεδομένων σχετικών με το κλίμα.

Για σκοπούς εκτίμησης των Χρηματοδοτούμενων εκπομπών ΑΤΘ Πεδίου 3 που αφορούν το δανειακό χαρτοφυλάκιο, το δανειακό χαρτοφυλάκιο έχει κατηγοριοποιηθεί στις πιο κάτω κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων του PCAF, οι οποίες θα βοηθήσουν στον καθορισμό στόχων απαλλαγής από τον άνθρακα στο μέλλον:

Κατηγορία Περιουσιακού στοιχείου PCAF	Ορισμός
Επιχειρηματικά δάνεια	Τα επιχειρηματικά δάνεια περιλαμβάνουν όλα τα δάνεια και πιστωτικές γραμμές που χορηγούνται για γενικούς επιχειρηματικούς σκοπούς (δηλ. με άγνωστη χρήση των κεφαλαίων όπως καθορίζονται από το πρωτόκολλο για τα ΑΤΘ) που παρέχονται σε επιχειρήσεις, μη-κερδοσκοπικούς οργανισμούς, και άλλους οργανισμούς που δεν διαπραγματεύονται στην αγορά και περιλαμβάνονται στον ισολογισμό του χρηματοοικονομικού οργανισμού. Ανανεώσιμες πιστωτικές διευκολύνσεις, όρια τρεχούμενων λογαριασμών και επιχειρηματικά δάνεια εξασφαλισμένα από ακίνητα όπως πιστωτικές γραμμές εξασφαλισμένες με Εμπορικά Ακίνητα περιλαμβάνονται στον ορισμό. Δάνεια εκτός ισολογισμού και πιστωτικές γραμμές εξαιρούνται.
Εμπορικά Ακίνητα ('ΕΑ')	Αυτή η κατηγορία περιουσιακών στοιχείων περιλαμβάνει δάνεια που βρίσκονται στον ισολογισμό και αφορούν συγκεκριμένους επιχειρηματικούς σκοπούς, δηλαδή την αγορά ή επαναχρηματοδότηση Εμπορικών Ακινήτων και επενδύσεων σε Εμπορικά Ακίνητα που βρίσκονται στον ισολογισμό. Ο ορισμός αυτός υποδηλώνει ότι το ακίνητο χρησιμοποιείται για εμπορικούς σκοπούς όπως λιανικό εμπόριο, ξενοδοχεία, γραφεία, βιομηχανίες ή για ενοικιάσεις μεγάλων πολυκατοικιών. Σε όλες τις περιπτώσεις ο ιδιοκτήτης ή ο επενδυτής ενοικιάζει το ακίνητο σε ενοικιαστές με σκοπό να πραγματοποιήσουν δραστηριότητες που αποφέρουν έσοδα.
Στεγαστικά Δάνεια	Αυτή η κατηγορία περιουσιακού στοιχείου περιλαμβάνει δάνεια που βρίσκονται στον ισολογισμό και αφορούν συγκεκριμένο καταναλωτικό σκοπό, συγκεκριμένα στην αγορά και επαναχρηματοδότηση κατοικίας, συμπεριλαμβανομένων ιδιωτικών κατοικιών και πολυκατοικιών με μικρό αριθμό μονάδων. Ο ορισμός αυτός υποδηλώνει ότι το ακίνητο χρησιμοποιείται μόνο για οικιστικούς σκοπούς και όχι για την πραγματοποίηση δραστηριοτήτων που αποφέρουν εισόδημα.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

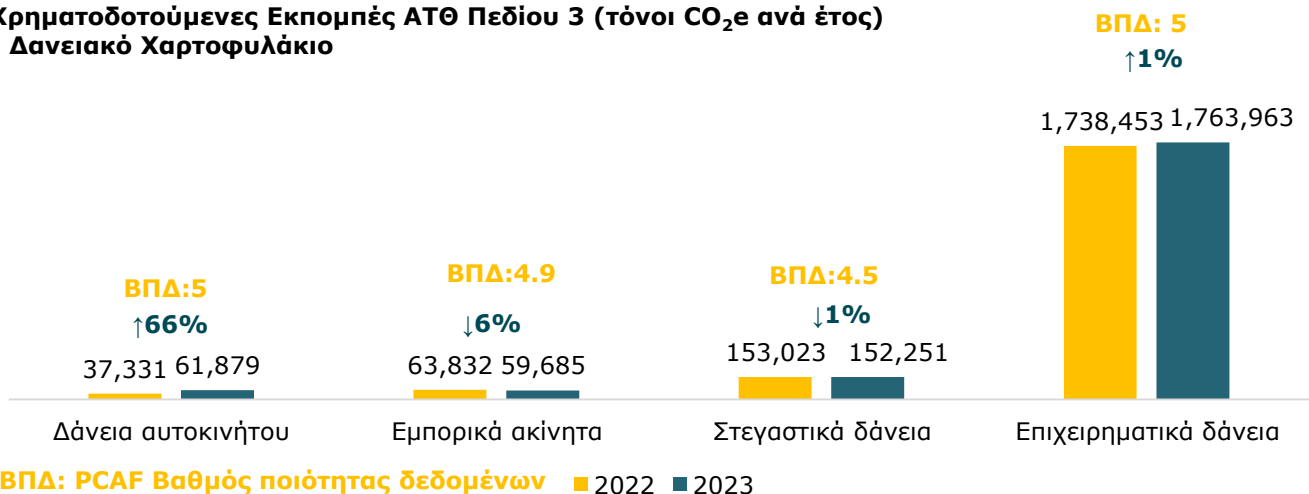
Πυλώνας IV – Δείκτες και Στόχοι (συνέχεια)

Μείωση όλων των εκπομπών ΑΤΘ για επίτευξη του Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου (Net Zero) μέχρι το 2050 (συνέχεια)

Κατηγορία Περιουσιακού στοιχείου PCAF	Ορισμός
Δάνεια αυτοκινήτου	Αυτή η κατηγορία περιουσιακού στοιχείου αναφέρεται σε δάνεια που βρίσκονται στον ισολογισμό και πιστωτικές γραμμές για συγκεκριμένους (επιχειρηματικούς ή καταναλωτικούς) σκοπούς σε επιχειρήσεις και καταναλωτές που χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση ενός ή περισσότερου αυτοκινήτου. Τα επιχειρηματικά δάνεια για απόκτηση αυτοκινήτου για εμπορικούς σκοπούς κατηγοριοποιούνται ως "Επιχειρηματικά Δάνεια".

Το Συγκρότημα έχει εκτιμήσει τις Χρηματοδοτούμενες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 για περίπου το 89% των Μεικτών Δανείων και απαιτήσεων από πελάτες τα οποία εμπίπτουν στις πιο πάνω κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων. Οι εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 που σχετίζονται με το δανειακό χαρτοφυλάκιο αποτελούν δείκτες των κινδύνων μετάβασης που βρίσκεται εκτεθειμένο το δανειακό χαρτοφυλάκιο.

**Χρηματοδοτούμενες Εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 (τόνοι CO₂e ανά έτος)
 - Δανειακό Χαρτοφυλάκιο**

Σημείωση 1: Οι 2022 εκτιμώμενες χρηματοδοτούμενες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 συνδεδεμένες με το δανειακό χαρτοφυλάκιο παρουσιάζονται αναπροσαρμοσμένες σε σύγκριση με αυτές που δημοσιοποιήθηκαν στις ΠΚΔ γνωστοποιήσεις 2022, ακολουθώντας την αναθεώρηση της βάσης δεδομένων και μεθοδολογίας του οργανισμού PCAF.

Λαμβάνοντας υπόψη τις εκτιμώμενες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 που σχετίζονται με το δανειακό χαρτοφυλάκιο, τα σημαντικότερα ανοίγματα δανεισμού και την ΑΣ των Κ&Π κινδύνων, το Συγκρότημα αποφάσισε να θέσει στόχους απαλλαγής από τον άνθρακα στο Στεγαστικό του χαρτοφυλάκιο. Για τον περιορισμό της υπερθέρμανσης του πλανήτη σε 1.5°C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα (σύμφωνα με την Συμφωνία του Παρισιού και την Πράσινη Συμφωνία της Ευρωπαϊκής Ένωσης), όλοι οι τομείς της κοινωνίας πρέπει να απαλλαγούν από τον άνθρακα και να μειώσουν συλλογικά όλες τις εκπομπές ΑΤΘ για επίτευξη του Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου (Net Zero) μέχρι το 2050. Η μετάβαση σε μια κοινωνία χαμηλών εκπομπών άνθρακα δημιουργεί κινδύνους μετάβασης, επομένως η BOC PCL έθεσε στόχους απαλλαγής από τον άνθρακα στο Στεγαστικό της χαρτοφυλάκιο ώστε να ευθυγραμμιστεί με τον στόχο για Καθαρό Μηδενικό Ισοζύγιο και να διαχειριστεί τον κίνδυνο μετάβασης κατευθύνοντας τον δανεισμό της σε πιο ενεργειακές αποδοτικές κατοικίες.

Το Συγκρότημα υπολόγισε τις εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 ανά τετραγωνικό μέτρο, με σημείο αναφοράς τις 31 Δεκεμβρίου 2022, για όλα τα χρηματοδοτούμενα ακίνητα του Στεγαστικού του χαρτοφυλάκιο εφαρμόζοντας τις μεθοδολογίες και υποκατάστατους δείκτες του PCAF. Το Συγκρότημα χρησιμοποίησε τα εργαλεία της πρωτοβουλίας σεναρίου κλιματικής αλλαγής (Science Based Target Initiative) για την εκτίμηση της πορείας απαλλαγής από τον άνθρακα που θα πρέπει να ακολουθήσει το Στεγαστικό του χαρτοφυλάκιο για να ευθυγραμμιστεί με το σενάριο της Διεθνούς Οργάνωσης Ενέργειας (IEA) για Κάτω από 2 Βαθμούς Κελσίου (B2DS).

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας IV – Δείκτες και Στόχοι (συνέχεια)

Μείωση όλων των εκπομπών ΑΤΘ για επίτευξη του Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου (Net Zero) μέχρι το 2050 (συνέχεια)

Το Συγκρότημα αποφάσισε να ευθυγραμμίσει το Στεγαστικό του χαρτοφυλάκιο με το σενάριο της Διεθνούς Οργάνωσης Ενέργειας (IEA) για Κάτω από 2 Βαθμούς Κελσίου (B2DS) για τους πιο κάτω λόγους:

- i. Το σενάριο συνάδει με τις προβλέψεις για την υπερθέρμανση του πλανήτη (σύμφωνα με τη Διεθνή Οργάνωση Ενέργειας (IEA) και το Διακυβερνητικό Πάνελ για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC)) και θεωρείται ως ένα ευρέως αποδεκτό σενάριο.
- ii. Το σενάριο θεωρείται πιο εφικτό σε σχέση με το σενάριο Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου της Διεθνούς Οργάνωσης Ενέργειας (IEA), δεδομένου ότι η Κυπριακή αγορά δεν έχει ωριμάσει στον τομέα της κλιματικής αλλαγής. Επομένως, η BOC PCL θεωρεί λογικό να ξεκινήσει τις προσπάθειες της βασισμένη σε ένα λιγότερο έντονο σενάριο, και έπειτα να εντείνει τις προσπάθειες της, όταν η Κυπριακή αγορά εξελιχθεί στον τομέα αυτό.
- iii. Η έλλειψη στοιχείων αυξάνει τον κίνδυνο ως προς την απουσία μιας αξιόπιστης βάσης αναφοράς, έτσι η BOC PCL θεωρεί ως πιο συνετό να ξεκινήσει τις προσπάθειες της βασισμένη σε ένα λιγότερο αισιόδοξο σενάριο μέχρι να βελτιωθεί η διαθεσιμότητα και η ποιότητα των δεδομένων.
- iv. Το σενάριο είναι πιο εύκολο να αποκτηθεί και να χρησιμοποιηθεί καθώς είναι ευθυγραμμισμένο με τα διαθέσιμα εργαλεία της πρωτοβουλίας σεναρίου κλιματικής αλλαγής (Science Based Target Initiative).

Προκειμένου να διασφαλιστεί η υλοποίηση του ενδιάμεσου στόχου απαλλαγής από τον άνθρακα και να καθοριστεί η στρατηγική για απαλλαγή από τον άνθρακα στο Στεγαστικό του χαρτοφυλάκιο, το Συγκρότημα έχει προβλέψει τις εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 ανά τετραγωνικό μέτρο, με σημείο αναφοράς τις 31 Δεκεμβρίου 2030, για όλα τα χρηματοδοτούμενα ακίνητα του Στεγαστικού του χαρτοφυλάκιου. Προκειμένου να προβλέψει το Στεγαστικό της χαρτοφυλάκιο στις 31 Δεκεμβρίου 2030, η BOC PCL χρησιμοποίησε τις πιο κάτω παραδοχές:

- i. Προβλεπόμενος νέος δανεισμός στο Στεγαστικό χαρτοφυλάκιο μεταξύ 2024-2030,
- ii. Προβλεπόμενα τετραγωνικά μέτρα των χρηματοδοτούμενων ακινήτων του νέου Στεγαστικού δανεισμού,
- iii. Κατανομή των νέων Στεγαστικών δανείων σε κατηγορίες Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης,
- iv. Υποκατάστατοι δείκτες του PCAF σχετικά με τις εκπομπές ΑΤΘ ανά χρηματοδοτούμενη κατοικία,
- v. Στόχοι μείωσης των εκπομπών ΑΤΘ της Κυπριακής Κυβέρνησης καθώς επίσης και οι στόχοι για χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις κατοικίες μέχρι το 2030,
- vi. Λήξη Στεγαστικών δανείων μεταξύ 2024-2030.

Το Συγκρότημα διενέργησε διάφορες αναλύσεις ευαισθησίας ως προς τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την πρόβλεψη Στεγαστικού χαρτοφυλάκιου στις 31/12/2030, ώστε να διασφαλίσει την υλοποίηση του στόχου. Σε όλα τα σενάρια, ο στόχος απαλλαγής από τον άνθρακα στο Στεγαστικό χαρτοφυλάκιο επιτυγχάνεται. Επιπρόσθετα, αναλύσεις ευαισθησίας πραγματοποιήθηκαν ως προς το σημείο αναφοράς του 2022, δεδομένου της έλλειψης επαρκών στοιχείων, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι, όταν η ποιότητα των δεδομένων βελτιωθεί στα επόμενα χρόνια, ο αναπροσαρμοσμένος στόχος απαλλαγής από τον άνθρακα θα επιτευχθεί. Ο στόχος απαλλαγής από τον άνθρακα επιτυγχάνεται μετά από αύξηση/μείωση του σημείου αναφοράς κατά 10%, κάτω από όλα τα σενάρια.

Στο τέλος του 2023, το Συγκρότημα εισήγαγε την προσφορά ενός Πράσινου Στεγαστικού προϊόντος (Green Housing) ευθυγραμμισμένο με τις Αρχές Πράσινου Δανεισμού της Ένωσης Αγοράς Δανεισμού, προκειμένου να υποστηρίξει την υλοποίηση του στόχου απαλλαγής από τον άνθρακα στο Στεγαστικό του χαρτοφυλάκιο. Η νέα στρατηγική δανειοδότησης του Συγκροτήματος έχει ενσωματωθεί στο Χρηματοοικονομικό Πλάνο του Συγκροτήματος για την περίοδο 2024-2027, και περιλαμβάνει προβλέψεις για το νέο προϊόν Πράσινου Στεγαστικού, το οποίο προβλέπεται να αποτελεί το 40% του συνολικού νέου δανεισμού Στεγαστικών δανείων για το 2024. Κατά το 2024, η BOC PCL θα συνεχίσει να αναπτύσσει την παροχή πράσινων προϊόντων κάτω από το Στεγαστικό της χαρτοφυλάκιο, ενισχύοντας τη στρατηγική απαλλαγής από τον άνθρακα. Η υλοποίηση του στόχου αυτού ενισχύεται περαιτέρω, όταν ληφθεί υπόψη η Κυπριακή νομοθεσία που επιβάλλει την έκδοση Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης A για τις κατοικίες που έχουν οικιστική άδεια μετά την 1^η Ιουλίου 2020.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας IV – Δείκτες και Στόχοι (συνέχεια)

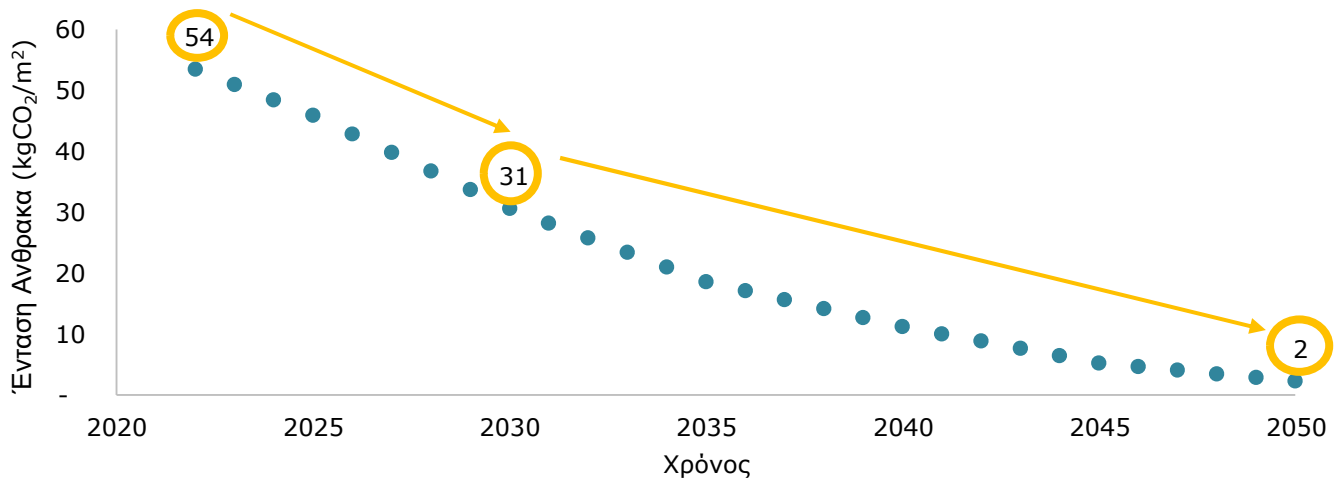
Μείωση όλων των εκπομπών ΑΤΘ για επίτευξη του Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου (Net Zero) μέχρι το 2050 (συνέχεια)

Ο στόχος απαλλαγής από τον άνθρακα που έχει τεθεί για το Στεγαστικό χαρτοφυλάκιο συνοψίζεται στον πιο κάτω πίνακα:

Δείκτης	Πεδίο εκπομπής ΑΤΘ	2022 σημείο αναφοράς	Έτος στόχου	Στόχος	Στόχος μείωσης	Επίδοση στις 31/12/2023	Αποτέλεσμα στις 31/12/2023	Μεθοδολογία
Κιλά CO ₂ ανά τ.μ.	Πεδίο 1 & Πεδίο 2	53.50	2030	30.65	(43%)	(5%)	50.73	PCAF/SBTi
Κιλά CO ₂ ανά τ.μ.	Πεδίο 1 & Πεδίο 2	53.50	2050	2.34	(96%)	(5%)	50.73	PCAF/SBTi

Το Συγκρότημα έθεσε στόχο απαλλαγής από τον άνθρακα για περίπου το 34% των Μεικτών Δανείων και απαιτήσεων από πελάτες. Το Συγκρότημα στοχεύει να μειώσει κατά 43% τα κιλά των χρηματοδοτούμενων εκπομπών ΑΤΘ ανά τετραγωνικό μέτρο, στο Στεγαστικό του χαρτοφυλάκιο, μέχρι το 2030 σε σύγκριση με το σημείο αναφοράς του 2022. Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, το Στεγαστικό χαρτοφυλάκιο παρήγαγε 50.73 κιλά CO₂e ανά τετραγωνικό μέτρο, χαμηλότερα κατά 5% σε σύγκριση με το σημείο αναφοράς, λόγω της εγκατάσταση φωτοβολταϊκών στις κατοικίες στην Κύπρο κατά το 2023 που οδήγησαν στην μείωση του μέσου όρου παραμέτρων των υποκατάστατων δεικτών.

Στόχος Έντασης Άνθρακα – Χαρτοφυλάκιο Στεγαστικών Δανείων

Το Στεγαστικό χαρτοφυλάκιο του Συγκροτήματος πρέπει να ευθυγραμμιστεί με την πιο πάνω γραφική παράσταση, ώστε να συμμορφωθεί με το σενάριο της Διεθνούς Οργάνωσης Ενέργειας για Κάτω από 2 Βαθμούς Κελσίου και να μειώσει την έκθεση του στους κινδύνους μετάβασης. Η BOC PCL, βασισμένη στην πιο πάνω ανάλυση, καθόρισε τη στρατηγική της για νέο δανεισμό Στεγαστικών δανείων, σκοπεύοντας στην επίτευξη του στόχου απαλλαγής από τον άνθρακα στο Στεγαστικό της χαρτοφυλάκιο.

Το Συγκρότημα παρακολουθεί την επίδοση σε σχέση με τον στόχο νέου δανεισμού, προκειμένου να λαμβάνει εγκαίρως τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα:

- i. Από την ΕΒ, την Εκτελεστική Επιτροπή και την ΕΔΕΔ μέσω της Έκθεσης Επίδοσης Βιωσιμότητας (σε τριμηνιαία βάση)
- ii. Από την ΕΒ, την Εκτελεστική Επιτροπή και την ΕΔΚ μέσω της Αναφοράς Κινδύνου για το κλίμα (σε τριμηνιαία βάση)
- iii. Από την Εκτελεστική Επιτροπή μέσω της μηνιαίας ανάλυσης επίδοσης (σε τριμηνιαία βάση)
- iv. Από την Επιτροπή Ανάπτυξης Εργασιών σε μηνιαία βάση

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας IV – Δείκτες και Στόχοι (συνέχεια)

Μείωση όλων των εκπομπών ΑΤΘ για επίτευξη του Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου (Net Zero) μέχρι το 2050 (συνέχεια)

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η πλειοψηφία των Χρηματοδοτούμενων εκπομπών ΑΤΘ Πεδίου 3 προέρχεται από την κατηγορία περιουσιακών στοιχείων που αφορούν Επιχειρηματικά Δάνεια, έχουν εντοπιστεί οι τομείς με ψηλή συγκέντρωση άνθρακα κάτω από την κατηγορία περιουσιακών στοιχείων των Επιχειρηματικών Δανείων, τα οποία θεωρούνται ως πρωταρχικοί κλάδοι για τον καθορισμό στόχων απαλλαγής από τον άνθρακα. Οι πρωταρχικοί κλάδοι που έχουν εντοπιστεί κάτω από την κατηγορία περιουσιακών στοιχείων των Επιχειρηματικών Δανείων είναι ο κλάδος Μεταφορών και Αποθήκευσης (42%), Χονδρικού και Λιανικού εμπορίου (21%), Μεταποιητικής Βιομηχανίας (15%) και Κατασκευών (6%). Οι εκπομπές ΑΤΘ του κλάδου Μεταφορών και Αποθήκευσης αποτελεί περίπου το 23% των συνολικών εκπομπών ΑΤΘ του Συγκροτήματος.

BOC PCL – Χρηματοδοτούμενες Εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 – Κατηγορία Περιουσιακού Στοιχείου Επιχειρηματικά Δάνεια					
NACE	Κλάδος	2022		2023	
		Ποσό Δανείου €κατ.	Εκπομπές (τόνοι CO₂ ανά έτος)	Ποσό Δανείου €κατ.	Εκπομπές (τόνοι CO₂ ανά έτος)
H	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	275	589,598	299	736,988
G	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ; ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	785	397,788	745	377,354
C	ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	360	300,944	331	256,115
F	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	325	118,767	306	112,440
D	ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ, ΠΑΡΟΧΗ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	48	106,127	86	85,758
A	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	42	80,601	34	65,941
M	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	262	47,600	235	42,638
I	ΔΙΑΜΟΝΗ ΚΑΙ ΕΣΤΙΑΣΗ	770	30,380	712	28,090
L	ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	685	30,167	595	26,198
J	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	33	9,172	43	9,922
Q	ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ	86	8,932	53	5,479
B	ΕΞΟΡΥΞΗ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΥΣΗ	12	6,360	8	4,144
N	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	24	4,026	22	3,794
K	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	134	1,407	211	2,263
S	ΑΛΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	18	2,303	16	2,038
R	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	15	1,810	15	1,816
P	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	44	1,671	40	1,501
E	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ; ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΤΙΚΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	4	800	4	1,484
Σύνολο		3,922	1,738,453	3,755	1,763,963

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

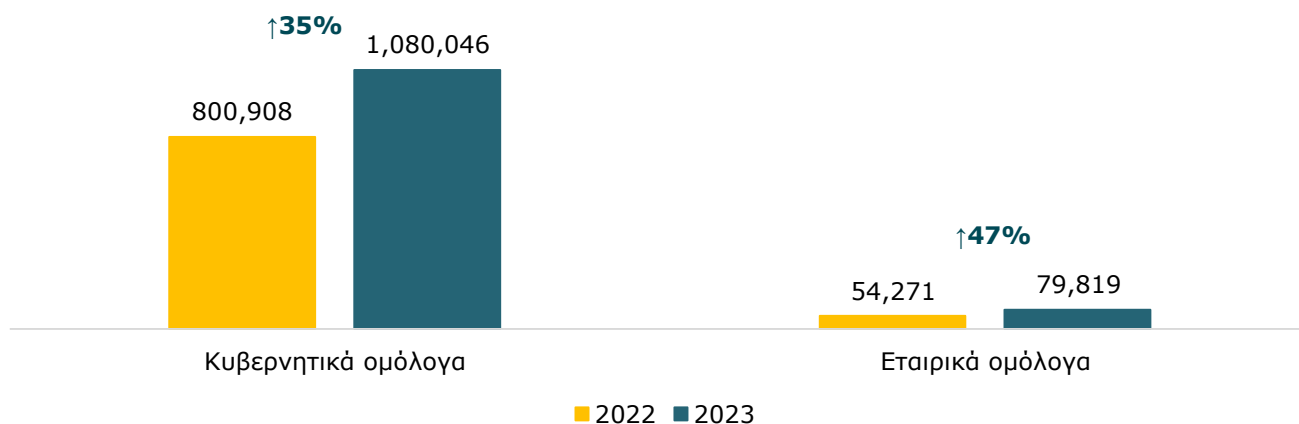
Πυλώνας IV – Δείκτες και Στόχοι (συνέχεια)

Μείωση όλων των εκπομπών ΑΤΘ για επίτευξη του Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου (Net Zero) μέχρι το 2050 (συνέχεια)

Η BOC PCL λαμβάνει υπόψη την ετήσια ΑΣ που διενεργείται σχετικά με τους Κ&Π κινδύνους, την ετήσια αξιολόγηση επιπτώσεων που προκύπτουν από την Αξιολόγηση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος και την ετήσια αξιολόγηση επιπτώσεων στο δανειακό της χαρτοφυλάκιο, βασισμένη σε εργαλεία ανάλυσης Αντικτύπου του Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον ("UNEP FI"), ώστε να αποφασίσει ποιους τομείς και ποια περιουσιακά στοιχεία θα πρέπει να προσεγγίσει προκειμένου να καθοριστούν επιπρόσθετοι στόχοι απαλλαγής από τον άνθρακα. Επιπρόσθετα, η διαθεσιμότητα δεδομένων, η εκτίμηση των χρηματοδοτούμενων εκπομπών ΑΤΘ Πεδίου 3 και η μεθοδολογία καθορισμού στόχων απαλλαγής από τον άνθρακα, λαμβάνονται υπόψη για τον εντοπισμό των τομέων και των κατηγοριών περιουσιακών στοιχείων που πρέπει να επικεντρωθεί η BOC PCL για καθορισμό στόχων. Το Συγκρότημα εξετάζει επίσης τον καθορισμό στόχων απαλλαγής από τον άνθρακα στο χαρτοφυλάκιο ΕΑ καθώς και στο χαρτοφυλάκιο επιχειρηματικών δανείων στον κλάδο Μεταφορών και Αποθήκευσης εντός του 2024, καθώς θεωρούνται τομείς με υψηλή έκθεση στους κινδύνους μετάβασης, με βάση την εκτίμηση των εκπομπών ΑΤΘ.

Το Συγκρότημα εκτίμησε τις χρηματοδοτούμενες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 του επενδυτικού του χαρτοφυλακίου για το 2022 και 2023 χρησιμοποιώντας το πρότυπο και τους υποκατάστατους δείκτες του PCAF.

Χρηματοδοτούμενες Εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 (τόνοι CO₂e/έτος) - Χαρτοφυλάκιο ομολόγων

Σημείωση 1: Η BOC PCL δεν έχει εκτιμήσει τις χρηματοδοτούμενες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 για περίπου το 12% του χαρτοφυλακίου ομολόγων σε Επιχειρήσεις και Κρατικά ομόλογα, λόγω έλλειψης διαθέσιμων δεδομένων για τους Υπερεθνικούς Οργανισμούς.

BOC PCL – Χρηματοδοτούμενες Εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 – Χαρτοφυλάκιο ομολόγων – 31/12/2023				
Κατηγορία Επένδυσης	Συνολικό ποσό επένδυσης (€ εκατ.)	Σύνολο εκπομπών ΑΤΘ (τόνοι CO ₂ e ανά έτος)	Ένταση εκπομπών (τόνοι CO ₂ e ανά έτος /€ εκατ.)	Σταθμισμένη βαθμολογία ποιότητας δεδομένων
Εταιρικά ομόλογα	1,710	79,819	44	4.7
Κυβερνητικά ομόλογα	1,833	1,080,046	589	5.0
Σύνολο	3,543	1,159,865		

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας IV – Δείκτες και Στόχοι (συνέχεια)

Μείωση όλων των εκπομπών ΑΤΘ για επίτευξη του Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου (Net Zero) μέχρι το 2050 (συνέχεια)

BOC PCL – Χρηματοδοτούμενες Εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 – Χαρτοφυλάκιο ομολόγων – 31/12/2022				
Κατηγορία Επένδυσης	Συνολικό ποσό επένδυσης (€ εκατ.)	Σύνολο εκπομπών ΑΤΘ (τόνοι CO₂e ανά έτος)	Ένταση εκπομπών (τόνοι CO₂e ανά έτος /€ εκατ.)	Σταθμισμένη βαθμολογία ποιότητας δεδομένων
Εταιρικά ομόλογα	1,248	54,271	43	4.6
Κυβερνητικά ομόλογα	1,247	800,908	642	5.0
Σύνολο	2,495	855,179		

Οι αυξημένες χρηματοδοτούμενες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 για το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο σε εταιρικά ομόλογα και κρατικά ομόλογα συνάδει με την σχετική αύξηση στις επενδύσεις σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Ευθυγραμμισμένη με την στρατηγική για το δανειακό της χαρτοφυλάκιο, η BOC PCL έθεσε όρια ανά κλάδο για το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο σε εταιρικά ομόλογα, σε τομείς υψηλής συγκέντρωσης άνθρακα με στόχο την μείωση των εκπομπών ΑΤΘ στο Επιχειρηματικό της χαρτοφυλάκιο. Οι εκπομπές ΑΤΘ που σχετίζονται με το χαρτοφυλάκιο κυβερνητικών ομολόγων αποτελεί περίπου το 33% των συνολικών εκπομπών ΑΤΘ του Συγκροτήματος.

Οι χρηματοδοτούμενες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 του χαρτοφυλακίου κυβερνητικών ομολόγων αποτελούνται κατά περίπου 58% από ανοίγματα της BOC PCL σε ομόλογα της Κυπριακής Κυβέρνησης. Μόλις η Κύπρος εντείνει τις προσπάθειες της για μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα, οι εκπομπές ΑΤΘ των ομολόγων της Κυπριακής Κυβέρνησης αναμένεται να μειωθούν. Οι εκπομπές ΑΤΘ που σχετίζονται με τα ομόλογα της Κυπριακής Κυβέρνησης αποτελούν περίπου το 19% των συνολικών εκπομπών ΑΤΘ του Συγκροτήματος.

Η νομοθεσία Διαχωρισμού Προσπαθειών (Effort Sharing Regulation) καθορίζει για κάθε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης έναν εθνικό στόχο για μείωση των εκπομπών ΑΤΘ μέχρι το 2030 στους ακόλουθους τομείς: εγχώριες μεταφορές (εξαιρουμένων των αερομεταφορών), κτίρια, γεωργία, μικρές βιομηχανίες και απόβλητα. Συνολικά, οι εκπομπές που καλύπτονται από την νομοθεσία Διαχωρισμού Προσπαθειών αποτελούν περίπου το 60% των συνολικών εγχώριων εκπομπών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπρόσθετα, τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν δεσμευτεί για την επίτευξη του Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου (Net Zero) μέχρι το 2050. Ως εκ τούτου, οποιοσδήποτε στόχος απαλλαγής από τον άνθρακα καθοριστεί σχετικά με τα κρατικά ανοίγματα, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την αναμενόμενη πρόοδο ως προς τις δεσμεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τις εκπομπές ΑΤΘ. Η Κύπρος έχει δεσμευτεί να μειώσει τις εκπομπές ΑΤΘ στους πιο πάνω τομείς κατά 32% μέχρι το 2030.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας IV – Δείκτες και Στόχοι (συνέχεια)

Μείωση όλων των εκπομπών ΑΤΘ για επίτευξη του Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου (Net Zero) μέχρι το 2050 (συνέχεια)

Επιπρόσθετα, η BOC PCL αναμένεται να ενημερώνει τις αποφάσεις της σχετικά με το επενδυτικό της χαρτοφυλάκιο σε κυβερνητικών ομόλογα με τις εκπομπές ΑΤΘ ανά εκατομμύριο ευρώ που επενδύονται σε κυβερνητικά ομόλογα μιας χώρας καθώς και τη σχετική βαθμολογία ΠΚΔ που αποδίδεται στο υπό εξέταση σχετικό ομόλογο. Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, χώρες όπως ο Καναδάς, η Αυστραλία και η Σαουδική Αραβία είχαν την μεγαλύτερη συγκέντρωση εκπομπών ανά εκατομμύριο ευρώ που επενδύθηκαν. Ο Καναδάς και η Αυστραλία είναι χώρες που δεσμεύτηκαν στη Συμφωνία του Παρισιού, ενώ η Σαουδική Αραβία όχι.

Κρατικά Ομόλογα – 31/12/2023 – Ανάλυση ανά χώρα			
Χώρα	Συνολικό ποσό επένδυσης (€ εκατ.)	Χρηματοδοτούμενες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 (τόνοι CO ₂ e)	Ένταση εκπομπών (τόνοι CO ₂ e/€ εκατ.)
Κύπρος	925	631,139	682
Γερμανία	119	59,175	496
Βέλγιο	79	50,794	644
Γαλλία	95	35,977	380
Σαουδική Αραβία	40	33,117	831
Ισλανδία	42	32,806	776
Ισραήλ	47	30,502	653
Φινλανδία	50	29,575	591
Καναδάς	35	29,127	827
Αυστρία	46	24,440	531
Κροατία	39	18,889	488
Ισπανία	41	16,726	412
Ιταλία	36	15,664	433
Σλοβακία	18	13,521	756
Ιρλανδία	25	11,627	470
Χιλή	19	10,014	534
Ελλάδα	15	9,905	654
Λουξεμβούργο	11	8,330	762
Πολωνία	10	6,701	651
Βουλγαρία	8	4,973	658
Αυστραλία	5	4,224	840
Σλοβενία	5	2,820	621
Σύνολο	1,710	1,080,046	

Το Συγκρότημα μελετά τον καθορισμό στόχων απαλλαγής από τον άνθρακα και τον σχεδιασμό της στρατηγικής για απαλλαγή από τον άνθρακα σχετικά με το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων του σε εταιρικά και κυβερνητικά ομόλογα, με βάση τις διαθέσιμες μεθοδολογίες και δεδομένα.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας IV – Δείκτες και Στόχοι (συνέχεια)

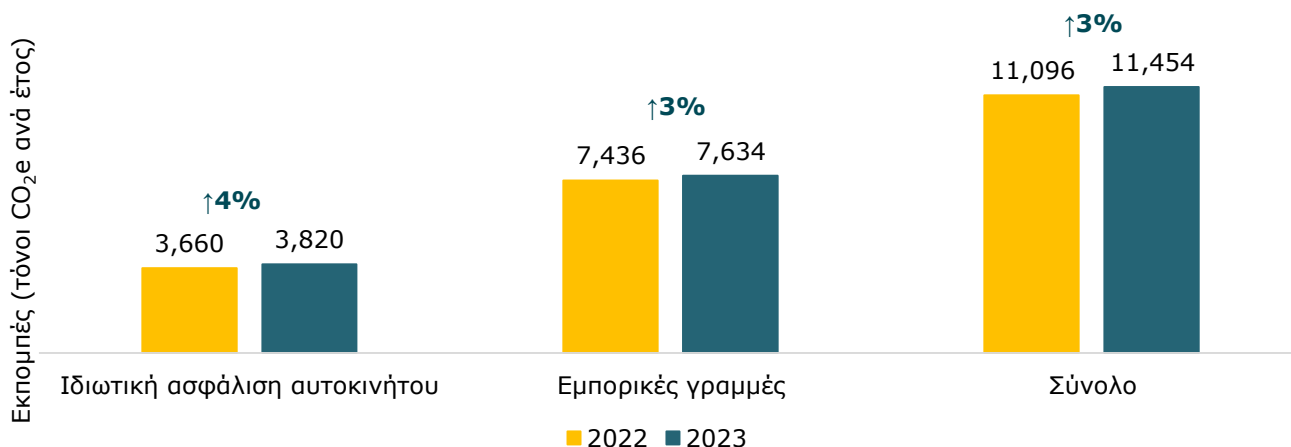
Μείωση όλων των εκπομπών ΑΤΘ για επίτευξη του Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου (Net Zero) μέχρι το 2050 (συνέχεια)

Το Συγκρότημα υπολόγισε τις εκπομπές ΑΤΘ σχετικά με τις Ασφάλειες του, χρησιμοποιώντας το πρότυπο και τους υποκατάστατους δείκτες του PCAF. Επί του παρόντος, το πρότυπο του PCAF καλύπτει την εκτίμηση εκπομπών ΑΤΘ σχετικές με τις Ασφάλειες για ορισμένους Εμπορικούς κλάδους και τον κλάδο ιδιωτικής ασφάλισης αυτοκινήτου. Ο πιο κάτω πίνακας συνοψίζει τους κλάδους, που επί του παρόντος εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του PCAF.

Τομέας	Κλάδος Επιχειρηματικής Δραστηριότητας
Εμπορική Ασφάλεια	Δομημένης εμπορικής πίστωσης
	Εγγύησης
	Κλάδοι μηχανικής: Όλα τα ρίσκα κατασκευής (CAR), όλα τα ρίσκα ανέγερσης (EAR)
Προσωπική Ασφάλεια	Εταιρικών πλάνων ζωής και συνταξιοδότησης, προσωπικών ατυχημάτων
	Ευθύνης
	Περιουσίας
	Ταξιδιωτικής βοήθειας
Συμφωνίες ανασφάλισης	Ζωής και Υγείας
Προαιρετικές συμφωνίες ανασφάλισης	Όλοι οι κλάδοι Επιχειρηματικής Δραστηριότητας
	Όλοι οι κλάδοι Επιχειρηματικής Δραστηριότητας

Μόλις καταστεί διαθέσιμη η σχετική μεθοδολογία, το Συγκρότημα θα υπολογίσει τις εκπομπές ΑΤΘ για τους υπόλοιπους κλάδους επιχειρηματικής δραστηριότητας των Ασφαλειών του.

Εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 που σχετίζονται με τις Ασφάλειες (τόνοι CO₂e/έτος)

Σημείωση 1: Για το 70% των εκπομπών ΑΤΘ που σχετίζονται με τις ασφάλειες και εκτιμήθηκαν για τους Εμπορικές κλάδους που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής, το Συγκρότημα χρησιμοποίησε υποκατάστατους δείκτες των εκπομπών ΑΤΘ Πεδίου 1, Πεδίου 2 και Πεδίου 3 του Συγκροτήματος, παρά τους υποκατάστατους δείκτες ανά κλάδο, λόγω της έλλειψης διαθέσιμων δεδομένων για τον κλάδο που δραστηριοποιούνται οι πελάτες. Οι υποκατάστατοι δείκτες που χρησιμοποιήθηκαν βασίζονται στους κλάδους που δραστηριοποιείται το υπόλοιπο 30% των εκτιμημένων εκπομπών ΑΤΘ των Εμπορικών κλάδων.

Το Συγκρότημα υπολόγισε τις εκπομπές ΑΤΘ των Ασφαλειών του για το 64% του ασφαλιστικού χαρτοφυλακίου που βρισκόταν σε ισχύ τις 31/12/2023. Με βάση τη μεθοδολογία του PCAF, ο υπολογισμός των εκπομπών ΑΤΘ σχετικά με τις Ασφάλειες διενεργείται για ένα σταθερό χρονικό σημείο, έτσι ώστε να αποφεύγεται η διπλή καταμέτρηση και να εξαιρούνται τυχόν ασφαλιστήρια συμβόλαια με ημερομηνία λήξης πριν από το επιλεγμένο σταθερό χρονικό σημείο. Για τις σκοπούς του υπολογισμού, το σταθερό χρονικό σημείο αποτελεί την τελευταία μέρα του οικονομικού έτους, δηλαδή 31/12/2023 και 31/12/2022. Με την μέτρηση των εκπομπών που σχετίζονται με τις Ασφάλειες και με την χρήση δεικτών έντασης, το Συγκρότημα στοχεύει να εντοπίσει τομείς και επιχειρήσεις στο χαρτοφυλάκιο του που χρειάζονται την μεγαλύτερη υποστήριξη για απαλλαγή από τον άνθρακα και να καθορίσει ανεξάρτητα τον καλύτερο δυνατό τρόπο υποστήριξης της μετάβασης τους, δημιουργώντας καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες. Οι εκπομπές ΑΤΘ που σχετίζονται με τις Ασφάλειες αποτελούν περίπου το 0.3% των συνολικών εκπομπών ΑΤΘ του Συγκροτήματος.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας IV – Δείκτες και Στόχοι (συνέχεια)

Μείωση όλων των εκπομπών ΑΤΘ για επίτευξη του Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου (Net Zero) μέχρι το 2050 (συνέχεια)

Παρόλο που δεν θεωρούνται σημαντικές, το Συγκρότημα εξετάζει τον καθορισμό στόχων απαλλαγής από τον άνθρακα και τον σχεδιασμό της στρατηγικής για απαλλαγή από τον άνθρακα σχετικά με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια του, με βάση τις διαθέσιμες μεθοδολογίες και δεδομένα.

Η αύξηση ύψους περίπου 4% στις εκπομπές ΑΤΘ που σχετίζονται με τις ασφάλειες του κλάδου ιδιωτικής ασφάλισης αυτοκινήτου αποδίδεται στην αύξηση των συμβολαίων ασφάλισης αυτοκινήτου (κατά περίπου 10%). Για τον κλάδο ιδιωτικής ασφάλισης αυτοκινήτου, ο υπολογισμός λαμβάνει υπόψη τις εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 1 και Πεδίου 2 των ασφαλισμένων οχημάτων εντός του χαρτοφυλακίου, οι οποίες πολλαπλασιάζονται με ένα συντελεστή κατανομής. Ο συντελεστής κατανομής αντιπροσωπεύει το μερίδιο του ασφαλιστικού κλάδου ως προς το συνολικό κόστος ιδιοκτησίας ενός αυτοκινήτου, το οποίο περιλαμβάνει άλλα έξοδα όπως η απόσβεση, τα καύσιμα και η συντήρηση. Για τον υπολογισμό των εκπομπών άνθρακα που σχετίζονται με τις ασφάλειες, οι εκπομπές άνθρακα των ασφαλισμένων οχημάτων πολλαπλασιάζονται με τον συντελεστή κατανομής του κλάδου (που υπολογίστηκε από το PCAF ως 6.99%).

Οι εκπομπές ΑΤΘ που σχετίζονται με τις ασφάλειες εμπορικών κλάδων υπολογίζονται πολλαπλασιάζοντας τις απόλυτες εκπομπές ΑΤΘ του ασφαλισμένου/αντασφαλισμένου πελάτη ή περιουσιακού στοιχείου με ένα συντελεστή κατανομής (για παράδειγμα, για τους εμπορικούς κλάδους, ο συντελεστής κατανομής αντιπροσωπεύει το ασφαλιστρο διαιρεμένο από τα έσοδα του ασφαλισμένου πελάτη). Ο συντελεστής κατανομής καθορίζει το ποσοστό των απόλυτων εκπομπών του ασφαλισμένου πελάτη ή περιουσιακού στοιχείου που αναλογεί στις Γενικές Ασφάλειες. Η μεταβολή των εκπομπών ΑΤΘ που σχετίζονται με τις ασφάλειες εμπορικών κλάδων είναι αντίστοιχη με την αύξηση/μείωση των μεικτών ασφαλιστρών. Μόλις καταστούν διαθέσιμες συγκεκριμένες πληροφορίες ανά πελάτη, οι συγκρίσεις θα γίνουν πιο ουσιαστικές και η ποιότητα δεδομένων που χρησιμοποιούνται στην εκτίμηση θα ενισχυθεί. Ο κλάδος ασφάλισης ακινήτων αποτελεί περίπου το 44% των εκπομπών ΑΤΘ που σχετίζονται με τις ασφάλειες εμπορικών κλάδων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής.

Γενικές Ασφάλειες – Εκπομπές ΑΤΘ που σχετίζονται με τις ασφάλειες – Εμπορικός κλάδος – 31/12/2023						
Κλάδος επιχειρηματικής δραστηριότητας	Σύνολο μεικτών ασφαλιστρών (εκατ.)	Απόλυτες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 1 & Πεδίου 2 (τόνοι CO₂e)	Απόλυτες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 (τόνοι CO₂e)	Σύνολο απόλυτων εκπομπών (τόνοι CO₂e)	Ένταση (τόνοι CO₂e /€ εκατ. ανά μεικτά ασφαλιστρα)	Βαθμολογία ποιότητας δεδομένων
Ασφάλισης αυτοκινήτου	4.1	207	857	1,064	260	5
Ασφάλισης περιουσίας	12.7	794	2,561	3,355	263	5
Ασφάλισης ευθύνης	6.6	362	1,424	1,786	269	5
Άλλοι κλάδοι	5.1	305	1,125	1,430	281	5
Σύνολο	28.5	1,668	5,967	7,634		

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Πυλώνας IV – Δείκτες και Στόχοι (συνέχεια)

Μείωση όλων των εκπομπών ΑΤΘ για επίτευξη του Καθαρού Μηδενικού Ισοζυγίου (Net Zero) μέχρι το 2050 (συνέχεια)

Γενικές Ασφάλειες – Εκπομπές ΑΤΘ που σχετίζονται με τις ασφάλειες – Εμπορικός κλάδος – 31/12/2022						
Κλάδος επιχειρηματικής δραστηριότητας	Σύνολο μεικτών ασφαλιστρών (εκατ.)	Απόλυτες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 1 & Πεδίου 2 (τόνοι CO₂e)	Απόλυτες εκπομπές ΑΤΘ Πεδίου 3 (τόνοι CO₂e)	Σύνολο απόλυτων εκπομπών (τόνοι CO₂e)	Ένταση (τόνοι CO₂e /€ εκατ. ανά μεικτά ασφαλιστρα)	Βαθμολογία ποιότητας δεδομένων
Ασφάλισης αυτοκινήτου	3.1	160	698	858	278	5
Ασφάλισης περιουσίας	11.5	642	2,435	3,077	268	5
Ασφάλισης ευθύνης	5.9	300	1,354	1,654	282	5
Άλλοι κλάδοι	6.2	348	1,499	1,847	299	5
Σύνολο	26.7	1,450	5,986	7,436		

Δείκτες φυσικών κινδύνων που σχετίζονται με το κλίμα

Σύμφωνα με την ΑΣ που διενεργήθηκε για τους Κ&Π κινδύνους, οι φυσικοί κίνδυνοι που σχετίζονται με την κλίμα είναι σημαντικοί λόγω της έκθεσης της ΒΟC ΡCΛ σε υψηλούς κινδύνους πυρκαγιάς. Ως εκ τούτου, ένας εσωτερικός δείκτης που καταγράφει την έκθεση της ΒΟC ΡCΛ σε κινδύνους πυρκαγιάς εντάχθηκε μέσω της Έκθεσης Κινδύνου για το Κλίμα. Ο δείκτης αυτός υποδεικνύει ποια υποθηκευμένα ακίνητα είναι πιθανώς εκτεθειμένα σε κινδύνους πυρκαγιάς.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Σημαντικές πληροφορίες σχετικά με τις γνωστοποιήσεις για το κλίμα

Τα σημαντικά στοιχεία για τους επενδυτές και τα ενδιαφερόμενα μέρη μας εξελίσσονται με την πάροδο του χρόνου και το Συγκρότημα στοχεύει να αναμένει και να ανταποκριθεί σε αυτές τις αλλαγές. Οι προσδοκίες για τις γνωστοποιήσεις σε σχέση με θέματα κλιματικής αλλαγής εξελίσσονται ραγδαία και διαφέρουν από τους πιο παραδοσιακούς τομείς της αναφοράς, μεταξύ άλλων σε σχέση με το επίπεδο λεπτομέρειας και το είδος των πληροφοριών που αφορούν προβλέψεις και αναφορές για το μέλλον. Οι γνωστοποιήσεις μας για το κλίμα λαμβάνουν υπόψη το ευρύτερο πλαίσιο που σχετίζεται με αυτά τα θέματα, το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει τις εξελισσόμενες αντιλήψεις των ενδιαφερομένων μερών, την ανάπτυξη της στρατηγικής μας για το κλίμα, μεγαλύτερα χρονικά πλαίσια για την αξιολόγηση πιθανών κινδύνων και αντικτύπων, διεθνείς μακροπρόθεσμους στόχους πολιτικής που βασίζονται στο κλίμα και στη φύση και εξελισσόμενα πλαίσια πολιτικής που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα. Οι γνωστοποιήσεις μας για το κλίμα υπόκεινται σε μεγαλύτερη αβεβαιότητα από τις γνωστοποιήσεις που αφορούν άλλα θέματα, δεδομένων των προκλήσεων της αγοράς σε σχέση με την αξιοπιστία των δεδομένων, τη συνοχή και τα χρονικά πλαίσια - τη χρήση εκτιμήσεων, κρίσεων και παραδοχών που είναι πιθανό να αλλάξουν με την πάροδο του χρόνου, την εφαρμογή και την ανάπτυξη δεδομένων, μοντέλων, σεναρίων και μεθοδολογιών, την αλλαγή του εποπτικού τοπίου και τις διαφοροποιήσεις στα πρότυπα υποβολής εκθέσεων. Αυτοί οι παράγοντες υπονοούν ότι οι γνωστοποιήσεις ενδέχεται να τροποποιηθούν, να επικαιροποιηθούν και να επαναυπολογιστούν στο μέλλον, καθώς αναπτύσσεται η πρακτική της αγοράς και η ποιότητα και διαθεσιμότητα των δεδομένων, και θα μπορούσαν να προκαλέσουν πραγματικά επιτεύγματα, αποτελέσματα, επιδόσεις ή άλλα μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες που θα διαφέρουν, σε ορισμένες περιπτώσεις σημαντικά, από αυτά που δηλώνονται, υπονοούνται ή/και αντικατοπτρίζονται σε οποιοδήποτε προβλέψεις και αναφορές για το μέλλον ή μετρήσεις που περιλαμβάνονται στις γνωστοποιήσεις μας για το κλίμα. Το Συγκρότημα δεν παρέχει καμία διαβεβαίωση σχετικά με την πιθανότητα επίτευξης οποιωνδήποτε προβλέψεων, εκτιμήσεων, στόχων, δεσμεύσεων, φιλοδοξιών, προοπτικών ή αποδόσεων που περιέχονται στις γνωστοποιήσεις μας για το κλίμα και δεν αναλαμβάνει καμία δέσμευση για αναθεώρηση ή επικαιροποίηση των εν λόγω γνωστοποιήσεων ώστε να αντικατοπτρίζουν γεγονότα ή συνθήκες που συμβαίνουν ή υπάρχουν μετά την ημερομηνία των γνωστοποιήσεων αυτών.

Ρήτρες επιφύλαξης σχετικά με τις γνωστοποιήσεις για το κλίμα

Κατά την προετοιμασία του περιεχομένου σχετικά με το κλίμα στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση του Συγκροτήματος, το Συγκρότημα έχει:

- i. Προβεί σε ορισμένες βασικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές. Αυτές για παράδειγμα, είναι σε σχέση με τις χρηματοδοτούμενες εκπομπές, την ευθυγράμμιση του χαρτοφυλακίου, την ταξινόμηση της περιβαλλοντικής χρηματοδότησης, τις εκπομπές που σχετίζονται με τις λειτουργίες του Συγκροτήματος, τη μέτρηση του κλιματικού κινδύνου και την ανάλυση σεναρίων.
- ii. Χρησιμοποιήσει δεδομένα, μοντέλα, σενάρια και μεθοδολογίες σχετικά με το κλίμα, τα οποία το Συγκρότημα θεωρεί ως κατάλληλα για τους σκοπούς αυτούς κατά την ημερομηνία την οποία εφαρμόστηκαν. Αυτό περιλαμβάνει δεδομένα, μοντέλα, σενάρια και μεθοδολογίες που διατίθενται από τρίτα μέρη (επί των οποίων το Συγκρότημα δεν έχει κανέναν έλεγχο) και τα οποία ενδέχεται να έχουν προετοιμαστεί με τη χρήση διαφόρων διαφορετικών μεθοδολογιών ή η βάση της προετοιμασίας τους μπορεί να μην είναι γνωστή σε εμάς. Τα δεδομένα, μοντέλα, σενάρια και μεθοδολογίες σχετικά με το κλίμα υπόκεινται σε μελλοντικούς κινδύνους και αβεβαιότητες και ενδέχεται να αλλάξουν με την πάροδο του χρόνου. Οι γνωστοποιήσεις για το κλίμα στο παρόν έγγραφο, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων, μοντέλων και μεθοδολογιών που σχετίζονται με το κλίμα, δεν είναι του ίδιου επιπέδου με εκείνες που διατίθενται στο πλαίσιο των άλλων χρηματοοικονομικών πληροφοριών και χρησιμοποιούν μεγαλύτερο αριθμό και επίπεδο κρίσεων, υποθέσεων και εκτιμήσεων, μεταξύ άλλων όσον αφορά την ταξινόμηση των δραστηριοτήτων για το κλίμα και τη βιώσιμη χρηματοδότηση.
- iii. Συνεχίσει (και θα συνεχίσει) να επανεξετάζει και να αναπτύσσει την προσέγγισή του όσον αφορά τα δεδομένα, τα μοντέλα, τα σενάρια και τις μεθοδολογίες σύμφωνα με τις αρχές και τα πρότυπα της αγοράς, καθώς ο τομέας αυτός ωριμάζει. Τα δεδομένα, τα μοντέλα, τα σενάρια και οι μεθοδολογίες που χρησιμοποιούνται (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που διατίθενται από τρίτα μέρη) και οι κρίσεις, οι εκτιμήσεις ή/και οι παραδοχές που γίνονται σε αυτά ή από το Συγκρότημα εξελίσσονται με γρήγορους ρυθμούς και αυτό μπορεί να επηρεάσει άμεσα ή έμμεσα τις μετρήσεις, τα δεδομένα, τους στόχους, τα σημεία σύγκλισης και τα ορόσημα που περιλαμβάνονται στο περιεχόμενο για το κλίμα εντός της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης.
- iv. Κάνει ορισμένες προβλέψεις και αναφορές για το μέλλον που ισχύουν μόνο κατά την ημερομηνία που πραγματοποιήθηκαν. Το Συγκρότημα αποποιείται ρητά κάθε υποχρέωση να αναθεωρήσει ή να επικαιροποιήσει αυτές τις προβλέψεις και αναφορές για το μέλλον που σχετίζονται με το κλίμα, εκτός εάν αυτό απαιτείται ρητά από την ισχύουσα νομοθεσία.

Δημοσιοποίηση Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών Σχετικών με το Κλίμα (TCFD) (συνέχεια)

Αβεβαιότητες σχετικά με τις γνωστοποιήσεις για το κλίμα

- i. Η εξέλιξη της κλιματικής αλλαγής και των αντικτύπων της, οι αλλαγές στην επιστημονική αξιολόγηση των αντικτύπων της κλιματικής αλλαγής, οι μεταβατικές κατευθύνσεις και η μελλοντική έκθεση σε κινδύνους και περιορισμούς σχετικά με τις προβλέψεις κλιματικών σεναρίων;
- ii. Αλλαγές στο εποπτικό τοπίο για το κλίμα, συμπεριλαμβανομένων των αλλαγών στην προσέγγιση διακυβέρνησης και την αντιμετώπιση των κανονιστικών ρυθμίσεων σε σχέση με τις γνωστοποιήσεις για το κλίμα και τις απαιτήσεις αναφοράς, καθώς και την έλλειψη μιας ενιαίας τυποποιημένης κανονιστικής προσέγγισης για το κλίμα σε όλους τους τομείς και τις αγορές;
- iii. Τα πρότυπα αναφοράς για το κλίμα εξακολουθούν να αναπτύσσονται και δεν είναι τυποποιημένα ή συγκρίσιμα σε όλους τους τομείς και τις αγορές, καθώς τα νέα πρότυπα αναφοράς σχετικά με τις κλιματικές μετρήσεις εξακολουθούν να εξελίσσονται;
- iv. Οι γνωστοποιήσεις του Συγκροτήματος για το κλίμα περιορίζονται από τη διαθεσιμότητα δεδομένων υψηλής ποιότητας σε ορισμένους τομείς και από τη δική του ικανότητα να συλλέγει και να επεξεργάζεται εγκαίρως τα δεδομένα αυτά όπως απαιτείται.

ΜΕΡΟΣ Β:

Ταξινόμια ΕΕ - Γνωστοποιήσεις σύμφωνα με το Άρθρο 8 του Κανονισμού Ταξινόμιας

Η προετοιμασία της έκθεσης αναφοράς σχετικά με την Ταξινόμια ΕΕ βασίζεται στην προληπτική ενοποίηση του Συγκροτήματος. Η ενοποίηση είναι σύμφωνη με την εποπτική έκθεση αναφοράς των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και στον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2021/451 της Επιτροπής (FINREP). Η ταξινόμια ΕΕ είναι ένα σύστημα ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων που συμβάλλουν σημαντικά στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα σύμφωνα με τον κανονισμό Ταξινόμιας (ΕΕ) 2020/852. Επιπλέον, η προετοιμασία των εκθέσεων αναφοράς βασίζεται στην Κατ' Εξουσιοδότηση Πράξη που συμπληρώνει το άρθρο 8 του Κανονισμού Ταξινόμιας (Κατ' Εξουσιοδότηση Πράξη Γνωστοποιήσεων 2021/2178). Το άρθρο 3 του κανονισμού Ταξινόμιας ΕΕ καθορίζει τα κριτήρια που πρέπει να πληροί μια οικονομική δραστηριότητα για να χαρακτηριστεί ως περιβαλλοντικά βιώσιμη. Αυτό περιλαμβάνει την οικονομική δραστηριότητα που διεξάγεται και πληροί τις ελάχιστες διασφαλίσεις και συμβάλλει σημαντικά σε έναν ή περισσότερους από τους περιβαλλοντικούς στόχους.

Η Ταξινόμια ΕΕ έχει έξι περιβαλλοντικούς στόχους:

- i. Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής (CCM);
- ii. Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA);
- iii. Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και θαλάσσιων πόρων (WTR);
- iv. Μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία (CE);
- v. Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης (PPC); και
- vi. Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων (BIO).

Ελάχιστες διασφαλίσεις

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης των περιβαλλοντικά βιώσιμων οικονομικών δραστηριοτήτων, απαιτείται η οικονομική δραστηριότητα να διεξάγεται σύμφωνα με τις ελάχιστες διασφαλίσεις στο πλαίσιο του άρθρου 18 του κανονισμού Ταξινόμιας ΕΕ. Σκοπός των ελάχιστων διασφαλίσεων είναι να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με τα ελάχιστα πρότυπα ανθρωπίνων και εργασιακών δικαιωμάτων, αποτρέποντας δραστηριότητες που παραβιάζουν βασικές κοινωνικές αρχές, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του Οργανισμού για Οικονομική Συνεργασία και Ανάπτυξη (OECD) για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις και σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες Αρχές του ΟΗΕ για τις Επιχειρήσεις και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων των αρχών και των δικαιωμάτων που ορίζονται στις οκτώ θεμελιώδεις συμβάσεις της Διακήρυξης της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για τις Θεμελιώδεις Αρχές και τα Δικαιώματα στην Εργασία και του Διεθνούς Νομοσχεδίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Στο πλαίσιο της έκθεσης αναφοράς σχετικά με την Ταξινόμια, η συμμόρφωση με τις ελάχιστες διασφαλίσεις αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των μη-χρηματοοικονομικών ΚΔΑς της Ταξινόμιας που εφαρμόζει το Συγκρότημα στα ανοίγματα.

Σημαντική συμβολή ως προς τους περιβαλλοντικούς στόχους της ΕΕ

Μέσω της χρηματοδότησης μεγάλων επιχειρήσεων που υπόκεινται στην Οδηγία Δημοσιοποίησης Μη-Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (NFRD) και των επενδύσεων σε ομόλογα, το Συγκρότημα υποστηρίζει ποικίλες οικονομικές δραστηριότητες που συμβάλλουν στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της ΕΕ. Επιπλέον, τα βιώσιμα προϊόντα χρηματοδότησης του Συγκροτήματος, συμπεριλαμβανομένων των πράσινων στεγαστικών δανείων, των πράσινων δανείων βελτίωσης κατοικίας και των πράσινων δανείων για αυτοκίνητα, συμβάλλουν στον περιβαλλοντικό στόχο της ΕΕ για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής. Για την κατάταξη των βιώσιμων προϊόντων ως ευθυγραμμισμένων με την Ταξινόμια υπάρχουν περαιτέρω κριτήρια που πρέπει να πληρούνται εκτός από τη συμβολή στους περιβαλλοντικούς στόχους της ΕΕ.

Βασικοί Δείκτες Απόδοσης της Ταξινόμιας

Για πρώτη φορά, το Συγκρότημα υποβάλλει εκθέσεις αναφοράς σχετικά με τους ΚΔΑς της Ταξινόμιας και τους δείκτες πράσινων περιουσιακών στοιχείων (GAR). Οι αναφορές περιλαμβάνουν την χρήση στοιχείων σχετικά με τον κύκλο εργασιών (Turnover) και των κεφαλαιουχικών δαπανών (CapEx) από τους ΚΔΑς της Ταξινόμιας. Ο συνολικός Δείκτης Πράσινων στοιχείων ενεργητικού (Green Asset Ratio) καλύπτει τους δύο περιβαλλοντικούς στόχους της ΕΕ που σχετίζονται με το κλίμα (CCM και CCA).

Ο συνολικός Δείκτης Πράσινων στοιχείων ενεργητικού (Green Asset Ratio) του Συγκροτήματος με βάση τον κύκλο εργασιών ανήλθε σε 0% των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων του ενεργητικού, ενώ ο συνολικός Δείκτης Πράσινων στοιχείων ενεργητικού (Green Asset Ratio) με βάση τις κεφαλαιακές δαπάνες (CapEx) ανήλθε σε 0.01% των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων του ενεργητικού στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Ταξινόμια ΕΕ - Γνωστοποιήσεις σύμφωνα με το Άρθρο 8 του Κανονισμού Ταξινόμιας (συνέχεια)

Κύριοι Δείκτες Απόδοσης της Ταξινόμιας (συνέχεια)

Οι δραστηριότητες που είναι ευθυγραμμισμένες με την Ταξινόμια ανήλθαν σε €1 εκατ. στο τέλος του 2023. Η συνολική ακαθάριστη λογιστική αξία των συνολικών καλυπτόμενων στοιχείων του ενεργητικού ανήλθε σε €14,497 εκατ. στο τέλος του 2023. Ο συνολικός Δείκτης Πρασίνων στοιχείων ενεργητικού (Green Asset Ratio) ορίζεται ως το ποσοστό του μεριδίου των δραστηριοτήτων που είναι ευθυγραμμισμένες με την Ταξινόμια ΕΕ, ως μέρος του συνόλου των καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού. Το σύνολο των καλυπτόμενων στοιχείων του ενεργητικού ορίζεται ως το σύνολο περιουσιακών στοιχείων εξαιρουμένων των ανοιγμάτων σε κυβερνήσεις και χαρτοφυλάκια εμπορίας. Το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων ορίζεται σε ενοποιημένο επίπεδο στη βάση της προληπτικής αναφοράς (FINREP).

Η Εξουσιοδοτημένη Πράξη για το κλίμα και η Συμπληρωματική Εξουσιοδοτημένη Πράξη για το κλίμα 2022/2014 που περιλαμβάνει συγκεκριμένες δραστηριότητες σχετικές με την πυρηνική ενέργεια και την ενέργεια ορυκτού αερίου, η οποία εκδόθηκε τον Ιούλιο του 2022, και απαιτεί το Συγκρότημα να αξιολογήσει και να γνωστοποιήσει τις επιλέξιμες και μη-επιλέξιμες δραστηριότητες συνδεδεμένες με την πυρηνική ενέργεια και ενέργεια ορυκτών αερίων, με βάση τον κανονισμό της Ταξινόμιας στις 31 Δεκεμβρίου 2023. Το Συγκρότημα δεν έχει άμεση έκθεση, μέσω δανεισμού, σε πελάτες με οικονομικές δραστηριότητες σχετικές με την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας ή θέρμανσης χρησιμοποιώντας πυρηνικές εγκαταστάσεις ή εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια από πυρηνικές διεργασίες. Το Συγκρότημα έχει επίσης έκθεση σε πελάτες που ασχολούνται με τη λειτουργία εγκαταστάσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια χρησιμοποιώντας ορυκτά αέρια καύσιμα. Επιπρόσθετες πληροφορίες γνωστοποιούνται στην ενότητα 'Πρόσθετες πληροφορίες - Ταξινόμια της ΕΕ Πίνακες γνωστοποιήσεων' της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης βάσει του Παραρτήματος XII της Εξουσιοδοτημένης Πράξης.

Βελτίωση των γνωστοποιήσεων της ταξινόμιας ΕΕ

Καθώς η διαφάνεια των εταιρειών αυξάνεται στο πλαίσιο της Ταξινόμιας ΕΕ, θα καταστεί δυνατή η εκτεταμένη έκθεση αναφοράς βάσει της Ταξινόμιας. Η υιοθέτηση της Οδηγίας για την Έκθεση Εταιρικής Βιωσιμότητας (CSRD) και των Ευρωπαϊκών Προτύπων Έκθεσης Βιωσιμότητας (ESRS) θα υποστηρίξει την περαιτέρω εφαρμογή του κανονισμού Ταξινόμιας ΕΕ στην επιχειρηματική μας στρατηγική, τα συστήματα, τις διαδικασίες επενδύσεων και δανεισμού.

Υπάρχουν περιορισμοί στα δεδομένα κατά την αξιολόγηση των δραστηριοτήτων που είναι επιλέξιμες για την Ταξινόμια και των δραστηριοτήτων που είναι εναρμονισμένες με την Ταξινόμια για χρηματοοικονομικές και μη-χρηματοοικονομικές επιχειρήσεις και των απαιτούμενων δημοσιευμένων πληροφοριών που παρέχονται από τους αντισυμβαλλομένους. Ωστόσο, η ολοκληρωμένη συλλογή δεδομένων ήταν περιορισμένη, καθώς κατά την ημερομηνία αναφοράς δεν ήταν ακόμη διαθέσιμες δημοσιευμένες αναφορές σχετικά με τους κύριους δείκτες απόδοσης ευθυγραμμισμένους με την Ταξινόμια, από χρηματοπιστωτικές και μη-χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις.

Ταξινόμια ΕΕ - Γνωστοποιήσεις σύμφωνα με το Άρθρο 8 του Κανονισμού Ταξινόμιας (συνέχεια)

Περίληψη των Βασικών Δεικτών Απόδοσης

Ο ακόλουθος πίνακας αποτελεί περίληψη των ΚΔΑς που πρέπει να γνωστοποιούν τα πιστωτικά ιδρύματα σύμφωνα με το Άρθρο 8 του Κανονισμού Ταξινόμιας ΕΕ. Επιπρόσθετες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην ενότητα 'Πρόσθετες πληροφορίες - Ταξινόμια της ΕΕ Πίνακες γνωστοποιήσεων' της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης, για περισσότερους πίνακες της Ταξινόμιας ΕΕ που γνωστοποιούνται βάσει του Παραρτήματος VI της Εξουσιοδοτημένης Πράξης και σχετικά με τις δραστηριότητες ευθυγραμμισμένες με την Ταξινόμια.

		Σύνολο περιβαλλοντικών βιώσιμων περιουσιακών στοιχείων (€κατ.)	ΚΔΑ σχετικά με τον κύκλο εργασιών¹⁴ %	ΚΔΑ σχετικά με τις κεφαλαιουχικές δαπάνες (CapEx)¹⁵ %	% κάλυψης (ως προς το σύνολο περιουσιακών στοιχείων)¹⁶	% περιουσιακών στοιχείων που εξαιρούνται από τον αριθμητή του GAR	% περιουσιακών στοιχείων που εξαιρούνται από τον παρονομαστή του GAR
ΚΔΑ	Δείκτης Πρασίνων στοιχείων ενεργητικού - απόθεμα	1	0%	0.01%	30%	26%	44%
Επιπρόσθετοι ΚΔΑ	Δείκτης Πρασίνων στοιχείων ενεργητικού - ροή	1	0%	0%	46%	29%	25%
	Χαρτοφυλάκιο Εμπορίας ¹⁷	A/A	A/A	A/A			
	Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις	-	0%	0%			
	Στοιχεία ενεργητικού υπό διαχείριση	-	0%	0%			
	Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες ¹¹	A/A	A/A	A/A			

¹⁴ Με βάση τους ΚΔΑς σχετικά με τον κύκλο εργασιών του αντισυμβαλλόμενου.

¹⁵ Με βάση τους ΚΔΑς σχετικά με τις κεφαλαιακές δαπάνες του αντισυμβαλλόμενου.

¹⁶ Ποσοστό των περιουσιακών στοιχείων που καλύπτονται από τους ΚΔΑς επί του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων.

¹⁷ Οι ΚΔΑς σχετικά με το χαρτοφυλάκιο Εμπορίας και τα Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες θα ισχύουν από το 2026.

Ταξινόμια ΕΕ - Γνωστοποιήσεις σύμφωνα με το Άρθρο 8 του Κανονισμού Ταξινόμιας (συνέχεια)

Περιορισμοί στα δεδομένα

Η αναφορά για τις δραστηριότητες που ευθυγραμμίζονται με την Ταξινόμια είναι περιορισμένες λόγω των πιο κάτω περιορισμών στην διαθεσιμότητα σχετικών πληροφοριών σε βασικές κατηγορίες:

- i. Κατά την αξιολόγηση των δραστηριοτήτων που είναι επιλέξιμες ή ευθυγραμμίζονται με την Ταξινόμια για χρηματοοικονομικούς και μη-χρηματοοικονομικούς συμβαλλόμενους, πρέπει να χρησιμοποιηθεί η πραγματική γνωστοποιημένη πληροφόρηση των συμβαλλομένων:
 - i. ΚΔΑς για την ευθυγράμμιση με την Ταξινόμια δεν είναι διαθέσιμοι κατά την ημερομηνία αναφοράς για τους χρηματοοικονομικούς οργανισμούς;
 - ii. Οι μη-χρηματοοικονομικοί οργανισμοί δεν έχουν γνωστοποιήσει τα δεδομένα τους για το οικονομικό έτος 2023, έτσι οι αναφορές σχετικά με την Ταξινόμια για την επιλεξιμότητα και την ευθυγράμμιση για μη-χρηματοοικονομικούς οργανισμούς είναι με βάση τα δεδομένα του οικονομικού έτους 2022;
 - iii. Επιπρόσθετα, αναφορές για την ευθυγράμμιση με την Ταξινόμια για τους άλλους τέσσερις περιβαλλοντικούς στόχους που εφαρμόζονται το 2023, δεν είναι δυνατή για το οικονομικό έτος 2023 αφού οι μη-χρηματοοικονομικοί οργανισμοί θα γνωστοποιήσουν την απόδοση τους σε αυτούς τους στόχους το οικονομικό έτος 2023, ενώ οι χρηματοοικονομικοί οργανισμοί θα γνωστοποιήσουν την επίδοση τους σε αυτούς τους στόχους από το οικονομικό έτος 2025; και
 - iv. Ανοίγματα σε μη-χρηματοοικονομικούς οργανισμούς στο εταιρικό χαρτοφυλάκιο του Συγκροτήματος τα οποία μπορεί να χαρακτηριστούν ως επιλέξιμα για την Ταξινόμια, είναι περιορισμένα λόγω ότι τα κριτήρια επιλεξιμότητας της Ταξινόμιας στο παρόν στάδιο αφορούν μεγάλες εισηγμένες εταιρίες στην ΕΕ.
- ii. Κατά την αξιολόγηση των επιλέξιμων και ευθυγραμμισμένων δραστηριοτήτων με βάση την Ταξινόμια για χρηματοδοτήσεις σε νοικοκυριά, επιπρόσθετοι περιορισμοί επηρεάζουν την αναφορά:
 - i. Ανοίγματα σε υβριδικά και ηλεκτρικά αυτοκίνητα που ξεκίνησαν το οικονομικό έτος του 2023 θεωρούνται επιλέξιμα με βάση την Ταξινόμια. Όμως, αυτά δεν κατηγοριοποιούνται σαν ευθυγραμμισμένα με την Ταξινόμια λόγω έλλειψης διαθέσιμων πληροφοριών στον τομέα, ώστε να αξιολογηθούν τα αυτοκίνητα με βάση τα κριτήρια της Ταξινόμιας το κατά πόσο δημιουργούν ουσιώδης βλάβης σε άλλου περιβαλλοντικούς στόχους.

ΜΕΡΟΣ Γ:

Δήλωση μη-χρηματοοικονομικής πληροφόρησης

Το Συγκρότημα, διαδραματίζει βασικό ρόλο και συμβάλλει στην ανάπτυξη της Κυπριακής οικονομίας με τη μακρά παρουσία και τη κυρίαρχη θέση του στην αγορά. Οι κύριοι στόχοι του Συγκροτήματος για το 2023 και τα επόμενα χρόνια είναι η βιώσιμη ανάπτυξη, η κοινωνική πρόοδος, η περιβαλλοντική ακεραιότητα, η κλιματική σταθερότητα και η βιώσιμη οικονομία.

Το Συγκρότημα δημοσιεύει τα Ετήσια Μη-Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα σύμφωνα με τα Πρότυπα της Παγκόσμιας Πρωτοβουλίας Αναφοράς (GRI) και σύμφωνα με τα πρότυπα και την καθοδήγηση του Συμβουλίου Προτύπων Λογιστικής Αειφορίας (SASB), τα οποία προσδιορίζουν και περιλαμβάνουν όλες τις πιο πάνω πληροφορίες. Η Εταιρική Έκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης του 2023 θα είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος <http://www.bankofcyprus.com> (Συγκρότημα/Βιώσιμη Ανάπτυξη/Εκθέσεις Βιώσιμης Ανάπτυξης). Στο μέλλον, το Συγκρότημα θα ευθυγραμμίσει όλες τις γνωστοποιήσεις του με την Οδηγία για την Έκθεση Εταιρικής Βιωσιμότητας (CSRD) και τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) για το Κλίμα (S2) και τις Γνωστοποιήσεις Βιωσιμότητας (S1).

Δέσμευση για Βιωσιμότητα

Η κλιματική αλλαγή και η μετάβαση στη βιώσιμη οικονομία αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις. Ως αναπόσπαστο μέρος του οράματος του να έχει ηγετική θέση στον χρηματοοικονομικό τομέα στην Κύπρο, το Συγκρότημα είναι αποφασισμένο να ηγηθεί της μετάβασης της Κύπρου σε ένα βιώσιμο μέλλον. Το Συγκρότημα εξελίσσει συνεχώς τις δράσεις του σε Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση θέματα και συνεχίζει να εργάζεται για τη δημιουργία ενός οργανισμού με όραμα για το μέλλον συμπεριλαμβάνοντας τα θέματα ΠΚΔ σε όλους τους τομείς της λειτουργίας του.

Το Συγκρότημα ενεργεί με διαφάνεια και υπευθυνότητα, σύμφωνα με τον κώδικα δεοντολογίας του, και φιλοδοξεί να ηγηθεί σε μια εποχή που χαρακτηρίζεται από ραγδαίες αλλαγές, διαταραχή και ψηφιοποίηση, μέσω της καινοτόμου προσέγγισής του. Το Συγκρότημα παραμένει συνεπές και δεσμευμένο έναντι όλων των ενδιαφερόμενων μερών του; επενδυτές, πελάτες, μετόχους, υπαλλήλους και την κοινωνία.

Η στρατηγική ΠΚΔ που καταρτίστηκε το 2021 αναπτύσσεται συνεχώς. Το Συγκρότημα διατηρεί τον ηγετικό του ρόλο στον πυλώνα της Κοινωνικής προσφοράς και Διακυβέρνησης και εστιάζει στην ενίσχυση της θετικής επίδρασής του στο Περιβάλλον, επαναπροσδιορίζοντας όχι μόνο τον δικό του τρόπο λειτουργίας αλλά και τον τρόπο λειτουργίας των πελατών του.

Εργαζόμενοι

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει τη σημασία της επένδυσης στην ενδυνάμωση και την ανάπτυξη του προσωπικού.

Δέσμευση εργαζομένων

Ο αριθμός προσωπικού του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθε σε 2,830 σε σύγκριση με 2,889 ατόμων στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Ανάλυση ανά γεωγραφική περιοχή του μέσου όρου του αριθμού των υπαλλήλων (πλήρους απασχόλησης) του Συγκροτήματος και ανάλυση του μέσου όρου του αριθμού υπαλλήλων στην Κύπρο για το 2023 ανά πελατειακό τομέα παρουσιάζονται στη Σημείωση 14 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων. Το Συγκρότημα έχει αναπτύξει πολιτικές για την διασφάλιση της ισότητας των φύλων, της διαφορετικότητας και της ενσωμάτωσης. Οι πολιτικές, οι διαδικασίες, η εκπαίδευση και μία σειρά εργαλείων είναι διαθέσιμα για να διασφαλίσουν ότι το Συγκρότημα υιοθετεί μια κουλτούρα αξιοκρατίας και δικαίου. Ως αποτέλεσμα της συμφωνίας με την Ένωση Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου για την ανανέωση της συλλογικής σύμβασης για τα έτη 2022 και 2023, έχει εισαχθεί η πρακτική αμοιβής στη βάση της απόδοσης με στόχο τη μεγαλύτερη ευθυγράμμιση με τη στρατηγική και το όραμα του Συγκροτήματος.

Το 2023, κάτω από το έργο 'Οργανωτική Υγεία', το Συγκρότημα διεξήγαγε μια ολοκληρωμένη έρευνα για την επαναξιολόγηση των προοπτικών του προσωπικού, την δέσμευση της Διεύθυνσης και την συμμετοχή της στους στρατηγικούς πυλώνες και στις πρακτικές διαχείρισης του Συγκροτήματος. Οι τέσσερις επιλεγμένες προτεραιότητες υγείας (Προσωπική Ιδιοκτησία, Μετάβαση Γνώσεων, Συμμετοχή Εργαζομένων και Ευκαιρίες Καριέρας) βελτιώθηκαν σημαντικά μέσω των εξατομικευμένων πρωτοβουλιών που έλαβε το Συγκρότημα και των ειδικών εργαστηρίων και συνεδριάσεων ανταλλαγής απόψεων για τα επόμενα βήματα που προγραμματίστηκαν με την Ανώτατη Διοίκηση και τους Πρεσβευτές Πολιτισμού.

Δήλωση μη-χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (συνέχεια)

Δέσμευση για Βιωσιμότητα (συνέχεια)

Εργαζόμενοι (συνέχεια)

Δέσμευση εργαζομένων (συνέχεια)

Μια από τις αξιοσημείωτες δράσεις του 2023, ήταν η επιτυχής πραγματοποίηση του πρώτου Ενδοεπιχειρηματικού Διαγωνισμού "Think Tank" της Τράπεζας Κύπρου. Ο στόχος ήταν η ενίσχυση της δημιουργικότητας και της δέσμευσης, η καλλιέργεια μιας Κουλτούρας Καινοτομίας και η ανάδειξη ταλέντων. Υποβλήθηκαν πέραν των 70 ιδεών ενώ 9 φινελίστ παρουσίασαν τις ιδέες τους σε επιτροπή κατά την τελική φάση της διοργάνωσης. Οι 3 ιδέες που κέρδισαν τον διαγωνισμό αφορούσαν θέματα ΠΚΔ, Ψηφιακού Μετασχηματισμού και ανάπτυξης νέων προϊόντων.

Το Συγκρότημα συνέχισε να αναβαθμίζει τις δεξιότητες του προσωπικού του παρέχοντας ευκαιρίες εκπαίδευσης και ανάπτυξης σε όλο το προσωπικό και αξιοποιώντας σύγχρονες μεθόδους εκπαίδευσης. Κατά το 2023, το Συγκρότημα συνέχισε να δίνει έμφαση στην ευεξία του προσωπικού προσφέροντας σεμινάρια, ομαδικές και οικογενειακές δραστηριότητες που είχαν ως αποκλειστικό στόχο την ενίσχυση της ψυχικής, σωματικής, οικονομικής και κοινωνικής ευρωστίας του προσωπικού, στα οποία έλαβαν μέρος περίπου 2,000 μέλη του προσωπικού, μέσω του προγράμματος Well at Work.

Εκμάθηση και Ανάπτυξη

Στο πλαίσιο της Πολιτικής Εκμάθησης και Ανάπτυξης του Συγκροτήματος, τα προγράμματα κατάρτισης που υλοποιήθηκαν κατά το 2023 βασίστηκαν στους ακόλουθους πυλώνες κατάρτισης:

- **Επιμόρφωση - Παροχή ευκαιριών επανακατάρτισης** ώστε να ξεκλειδωθούν οι προοπτικές του προσωπικού και να μπορέσουν καλύτερα να ανταπεξέλθουν στις συνεχείς αλλαγές στις επαγγελματικές ανάγκες και δεξιότητες. Έμφαση στην εκπαίδευση σε συστήματα και στην ανάλυση δεδομένων.
- **Αναβάθμιση δεξιοτήτων - Βελτίωση των ηγετικών και διευθυντικών δεξιοτήτων** για καλύτερη διαχείριση και αλληλεπίδραση με το προσωπικό. Επένδυση και έμφαση στην υπηρεσία εξυπηρέτησης πελατών και στις δεξιότητες πωλήσεων με σκοπό την βελτίωση της εμπειρίας των πελατών και τη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας των πωλήσεων της λιανικής τραπεζικής.
- **Βασικά στοιχεία επιχείρησης - Παροχή ευκαιριών συνεχούς εκπαίδευσης** ώστε το προσωπικό να παραμένει ενήμερο όσον αφορά τις εποπτικές ρυθμίσεις, την συμμόρφωση, την ασφάλεια πληροφοριών κ.α., ώστε να δρα με ακεραιότητα και επαγγελματισμό. Παροχή εκπαίδευσης, διασφαλίζοντας ότι το προσωπικό μας είναι επαρκώς εκπαιδευμένο για την προώθηση των νέων ψηφιακών τραπεζικών προϊόντων.

Η προσφορά εκπαιδευτικών προγραμμάτων του προσωπικού αυξήθηκε κατά 7% το 2023 σε σύγκριση με το 2022 και οι συνολικές ώρες εκπαίδευσης αυξήθηκαν κατά 11% σε σύγκριση με το 2022. Το 2023, 100% του προσωπικού έλαβαν εκπαίδευση, με σύνολο 72,888 ώρες εκπαίδευσης. Εκτός από διαδικτυακά μαθήματα και ζωντανά διαδικτυακά σεμινάρια, η BOC PCL παρείχε 103 εκπαιδύσεις και προγράμματα με φυσική παρουσία του προσωπικού με σύνολο 31,149 ώρες εκπαίδευσης το 2023.

Υγεία και Ασφάλεια

Το Συγκρότημα έχει ως πρωταρχικό του μέλημα την Υγεία και Ασφάλεια του προσωπικού του, των πελατών του και των συνεργατών του. Σαν στόχος παραμένει η αποτροπή των τραυματισμών που σχετίζονται με την εργασία και η διασφάλιση της Υγείας και Ασφάλειας στους χώρους εργασίας μέσω αποτελεσματικής διαχείρισης των σχετιζόμενων κινδύνων.

Το 2023, η πολιτική του Συγκροτήματος για την Υγεία και Ασφάλεια και οι εσωτερικές διαδικασίες αναθεωρήθηκαν ώστε να διασφαλίσουν την συμμόρφωση με τους νέους κανονισμούς Υγείας και Ασφάλειας. Το προσωπικό εκπαιδεύτηκε σε θέματα και διαδικασίες σχετικές με την Υγεία και Ασφάλεια, μέσω διαδικτυακών μαθημάτων. Επιπρόσθετα, εκπαιδευτικές συνεδρίες διεξήχθησαν για τους Προέδρους της Επιτροπής Ασφάλειας και ατόμων κλειδιά στην ομάδα Υγείας και Ασφάλειας, στους Λειτουργούς Συμμόρφωσης και στο προσωπικό Πρώτων βοθητών. Το Συγκρότημα διεξάγει ασκήσεις εκκένωσης μια φορά τον χρόνο σε όλη την επικράτεια για τις διαδικασίες έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένου σεισμού και πυρκαγιάς. Οι κίνδυνοι που εντοπίστηκαν από την αξιολόγηση κινδύνων έχουν αντιμετωπιστεί σωστά κατά την διάρκεια του χρόνου. Η προσέγγισή μας είναι να παρέχουμε διαβεβαίωση ότι οι κίνδυνοι διαχειρίζονται σωστά και να δημιουργούμε ένα αίσθημα ασφάλειας στο προσωπικό. Το 2023, το Συγκρότημα συνέχισε να επικεντρώνεται στην ευεξία του προσωπικού μέσω διεξαγωγής σεμιναρίων για την Υγιεινή Διατροφή και Ψυχική Υγεία στο περιβάλλον εργασίας, μέσω του προγράμματος Well at Work.

Δήλωση μη-χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (συνέχεια)

Δέσμευση για Βιωσιμότητα (συνέχεια)

Κοινωνία

Η Στρατηγική και το Πρόγραμμα Εταιρικής Κοινωνικής Υπευθυνότητας του Συγκροτήματος συμβάλλουν στον Πυλώνα Κοινωνία της Στρατηγικής ΠΚΔ και υποστηρίζουν τους επιλεγμένους από το Συγκρότημα ΣΒΑΣ των Ηνωμένων Εθνών. Το Πρόγραμμα Εταιρικής Κοινωνικής Υπευθυνότητας του Συγκροτήματος και όλες οι σχετικές πρωτοβουλίες είναι συμβατές με την κύρια δραστηριότητά του και ενισχύουν τη συνολική στρατηγική και το όραμα του Συγκροτήματος. Η Στρατηγική Εταιρικής Κοινωνικής Υπευθυνότητας υποδεικνύει με σαφήνεια τη μετάβαση από την έκδοση μιας επιταγής και την αίτηση τοποθέτησης λογότυπου, στην εξέταση, τη συμβολή, τη συμμετοχή και, τέλος, τη δέσμευση στην υποστήριξη και των συνεργασιών του Συγκροτήματος με βασικούς εταίρους, πελάτες και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη που στοχεύουν στη δημιουργία βιώσιμου κοινωνικού αντίκτυπου και ουσιαστικής διαφοράς στην κοινότητα.

Το Πρόγραμμα Εταιρικής Κοινωνικής Υπευθυνότητας του Συγκροτήματος ανταποκρίνεται όταν:

- Υπάρχει μια επιτακτική κοινωνική ανάγκη.
- Η εν λόγω ανάγκη δεν εξυπηρετείται πλήρως από τον δημόσιο τομέα.
- Οι προτεινόμενες ενέργειες/στρατηγικές εξυπηρετούν καλύτερα όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη του Συγκροτήματος (επενδυτές, πελάτες, εργαζομένους, μετόχους, εποπτικές αρχές κ.λπ.)

Το 2023 το Συγκρότημα συνέχισε να αναλαμβάνει τη βιώσιμη υποστήριξη της τοπικής κοινωνίας με πρωτοβουλίες στον Πυλώνα της Υγείας και Εκπαίδευσης, με βάση τη σχετική πολιτική και στρατηγική. Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα συνέχισε να αναπτύσσει πρωτοβουλίες με στόχο τη διατήρηση του τοπικού πολιτισμού και ιστορίας, μέσω του Πολιτιστικού Ιδρύματος της Τράπεζας Κύπρου και την ενίσχυση της καινοτομίας και των νεοφυών επιχειρήσεων μέσω του Κέντρου Καινοτομίας IDEA. Το Συγκρότημα συνέχισε και επέκτεινε με επιτυχία τη λειτουργία του βραβευμένου δικτύου εταιρειών και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, SupportCY.

Το SupportCY δημιουργήθηκε τον Μάρτιο του 2020 για την υποστήριξη του κρατικού μηχανισμού και εκτελούσε καθήκοντα πρώτης γραμμής στη μάχη ενάντια στην πανδημία COVID-19, ενώ οι δράσεις του δικτύου, με επικεφαλής το Συγκρότημα, επεκτάθηκαν στην υποστήριξη διαφόρων κοινωνικών αναγκών. Ταυτόχρονα, συνέχισε να δημιουργεί Κοινωνικό Κεφάλαιο το οποίο είναι βιώσιμο και αποτελεσματικότερο, φέρνοντας επιχειρήσεις και οργανισμούς σε συνεργασία, με σκοπό να προσφέρουν στον τομέα όπου ο κάθε ένας υπερτερεί, για συγκεκριμένες ανάγκες. Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2023, το δίκτυο του SupportCY αριθμούσε περισσότερα από 180 μέλη, ενώ το Κέντρο Αντιμετώπισης Κρίσεων και Καταστροφών του SupportCY, το Σώμα Εθελοντών του SupportCY και το SupportCY House συνεχίζουν να λειτουργούν και να αυξάνονται για να ικανοποιήσουν και να καλύψουν ακόμη περισσότερες ανάγκες της Κυπριακής κοινωνίας και όχι μόνο. Από την δημιουργία του, η πρωτοβουλία SupportCY συνεισέφερε στην κοινωνία κεφάλαια, υπηρεσίες και προϊόντα αξίας €1 εκατ., από τα οποία το Συγκρότημα είχε συνεισφέρει το μεγαλύτερο μέρος της χρηματικής στήριξης.

Για την υποστήριξη αυτών των δράσεων, το Συγκρότημα προσέφερε περίπου €700,000 για την υποστήριξη και ενίσχυση πέραν των 100 Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, συνδέσμων, φιλανθρωπικών οργανώσεων, δήμων, σχολείων, αθλητικών ομοσπονδιών και αθλητικών ακαδημιών, προσφέροντας παράλληλα μεταχειρισμένους υπολογιστές και άλλο εξοπλισμό γραφείου σε σχολεία, οργανώσεις και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις από το απόθεμα του Συγκροτήματος.

Οι κύριες δράσεις βιώσιμης στήριξης στο πλαίσιο των τριών πυλώνων της Υγείας, Περιβάλλοντος και Εκπαίδευσης αναφέρονται παρακάτω.

Κύριες δράσεις στον Πυλώνα Υγείας:

- Πάνω από 50,000 ασθενείς έχουν υποβληθεί σε θεραπεία στο Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου από την ίδρυση του το 1998, από το Συγκρότημα και τη Κυπριακή Κυβέρνηση, ενώ το Συγκρότημα συνέχισε να παρέχει ισχυρή στήριξη, οικονομική και άλλη, προς το Κέντρο. Η συσσωρευτική συνεισφορά του Συγκροτήματος στο Ογκολογικό Κέντρο της Τράπεζας Κύπρου ανέρχεται περίπου €70 εκατομμύρια.
- Το Συγκρότημα συντόνισε για ακόμη ένα χρόνο την εκστρατεία συλλογής εισφορών σε συνεργασία με τον Αντικαρκινικό Σύνδεσμο Κύπρου, υπό το νέο σύνθημα "Να είσαι εκεί". Η εκστρατεία είχε ως αποτέλεσμα τη συγκέντρωση €416,000 για τον Αντικαρκινικό Σύνδεσμο Κύπρου. Το 2023, το Συγκρότημα επανέλαβε την παροχή οικονομικής και άλλης ιατρικής υποστήριξης σε οικογένειες που έχουν ανάγκη μέσω βασικών Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, με βάση την Πολιτική Δωρεών, Χορηγιών και Συνεργασιών, καθώς και εντός του δικτύου SupportCY. Επιπλέον, το Συγκρότημα συνεργάστηκε και υποστήριξε αρκετούς Συνδέσμους Ασθενών.

Δήλωση μη-χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (συνέχεια)

Κοινωνία (συνέχεια)

Κύριες δράσεις στον Πυλώνα Εκπαίδευση:

- i. Το Πολιτιστικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου (το 'Ίδρυμα') είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός ο οποίος ιδρύθηκε το 1984, προστατεύει την πολιτιστική κληρονομιά και υποστηρίζει τη νεολαία, διατηρεί δύο μουσεία και πέντε σπάνιες συλλογές. Οι κύριοι στρατηγικοί στόχοι του Ιδρύματος είναι η προώθηση της έρευνας, η μελέτη του κυπριακού πολιτισμού στους τομείς της αρχαιολογίας, της ιστορίας, της τέχνης και της λογοτεχνίας, η διατήρηση και διάδοση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς της Κύπρου, με ιδιαίτερη έμφαση στη διεθνή προβολή του μακραίωνου ελληνικού πολιτισμού στο νησί, η στροφή στην έρευνα και ανάπτυξη της πολιτιστικής βιωσιμότητας μέσω ευρωπαϊκών επιχορηγήσεων και η αναβάθμιση και προώθηση του εκπαιδευτικού ρόλου του Ιδρύματος. Επιπρόσθετα, το Ίδρυμα αναπτύσσει και αναβαθμίζει τον κοινωνικό του ρόλο για τις ευάλωτες/μειονεκτούσες ομάδες, στοχεύοντας σε μόνιμες αλλαγές/προσαρμογές στα μουσεία του και σε δράσεις που προωθούν και διευκολύνουν τη συμμετοχή όλων των ευάλωτων/μειονεκτούσων ομάδων στον πολιτισμό. Διαθέτει περισσότερες από 250 κυπριακές εκδόσεις, έχει οργανώσει και συμμετάσχει σε περισσότερες από 60 εκθέσεις στην Κύπρο και στο εξωτερικό, 100 συνέδρια και περισσότερα από 10,000 παιδιά έχουν λάβει μέρος στα εκπαιδευτικά του προγράμματα από την ίδρυσή του.
- ii. Το 2023 η IDEA ολοκλήρωσε επιτυχώς τον 8^ο κύκλο της, παρουσιάζοντας το ανανεωμένο Πρόγραμμα Ανάπτυξης Καινοτόμων Επιχειρήσεων. Το ολοκληρωμένο Πρόγραμμα κατάρτισης για τη δημιουργία επιχειρήσεων επανασχεδιάστηκε για να αξιοποιήσει τις τρέχουσες τάσεις με σκοπό την βελτιστοποίηση της αποτελεσματικότητας και την ενδυνάμωση των επιχειρηματιών. Μέσω της πολυμελούς ομάδας του, που αποτελείται από περισσότερους από 80 διακεκριμένους μέντορες και εκπαιδευτές που εργάζονται κυρίως αφιλοκερδώς, οι νεοφυείς επιχειρήσεις συνεργάζονται στενά με εμπειρογνώμονες του κλάδου για να λάβουν ανατροφοδότηση, καθοδήγηση, συμβουλές και επαγγελματικές υπηρεσίες. Το 2023, το IDEA έδωσε ζωή σε καινοτόμες επιχειρήσεις που σχετίζονται με τους τομείς Ανθρώπινου Δυναμικού (HR), Ηλεκτρονικού εμπορίου (eCommerce), πλατφόρμες κρατήσεων και κοινωνικής δικτύωσης (booking & social platforms) και τους τομείς των ακινήτων (real estate), μέσω των υφιστάμενων νεοφυών επιχειρήσεων: Hello Radius, Freyia Labs, Park in Town, Design Inspiration Group και Insavior. Κατά το 2023, 7 νεοσύστατες επιχειρήσεις εντάχθηκαν στο IDEA και 7 νέες εταιρείες ιδρύθηκαν, οδηγώντας στην συνολική υποστήριξη 89 νεοφυών επιχειρήσεων μέχρι το 2023. Το 2023, 5 εταιρείες ολοκλήρωσαν με επιτυχία το Πρόγραμμα Ανάπτυξης Καινοτόμων Επιχειρήσεων του IDEA, όπου 55 μέντορες και 40 εκπαιδευτές συμμετείχαν. Η οικονομική στήριξη που δόθηκε το 2023 ανήλθε σε €100,000 (€20,000 σε 5 εταιρείες), με συνολικό αριθμό 210 επιχειρηματιών να έχουν εκπαιδευτεί από το 2015 και περισσότερες από 100 νέες θέσεις εργασίας να έχουν δημιουργηθεί μέχρι το 2023.
- iii. Το 2023, το Συγκρότημα επανέλαβε τις συνεργασίες με διάφορους οργανισμούς σε μια προσπάθεια να συμβάλει στην ενίσχυση της εκπαίδευσης, της καινοτομίας και της εφευρετικότητας. Επιπλέον, το Συγκρότημα στηρίζει την αριστεία και τη δημιουργικότητα μεταξύ των μαθητών, καθώς επίσης αναγνωρίζει αυτούς που ξεχωρίζουν σε διεθνείς και τοπικούς διαγωνισμούς βραβεύοντάς τους. Το Συγκρότημα βράβευσε επίσης ταλαντούχους νέους στον αθλητισμό, μέσω αθλητικών ομοσπονδιών και ακαδημιών.
- iv. Το 2023, το Συγκρότημα ανακοίνωσε το πρόγραμμα 'Μαθαίνουμε αλλιώς' (Εξέλιξε τις δεξιότητές σου), που προωθεί την οικονομική και ψηφιακή γνώση. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε πολίτες μεγαλύτερης ηλικίας, αλλά και σε κάθε μέλος του κοινού που επιθυμεί να μάθει με απλά λόγια και εικόνες πώς να πραγματοποιεί εύκολα τις τραπεζικές του συναλλαγές αξιοποιώντας τη διαθέσιμη τεχνολογία και τα ψηφιακά εργαλεία, μέσα από μια σειρά παρουσιάσεων σε δήμους και κοινότητες.
- v. Η Οδική Ασφάλεια είναι ένας ακόμη επιμέρους πυλώνας Εκπαίδευσης στον οποίο συμμετέχει ενεργά το Συγκρότημα μέσω της οργάνωσης και της υποστήριξης εκστρατειών, όπως φιλικόι έλεγχοι ελαστικών και μηχανικών οχημάτων και προγραμμάτων σε σχολεία για την εκπαίδευση στην οδική ασφάλεια, σε συνεργασία Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις που ειδικεύονται στο θέμα, την Αστυνομία και το Υπουργείο Μεταφορών.

Περιβάλλον

Το Συγκρότημα φιλοδοξεί να ενισχύσει το θετικό του αντίκτυπο στο περιβάλλον, και να διατηρήσει την ηγετική του θέση στους πυλώνες της κοινωνίας και διακυβέρνησης επαναπροσδιορίζοντας όχι μόνο τον δικό του τρόπο λειτουργίας αλλά και τον τρόπο λειτουργίας των πελατών του. Περισσότερες πληροφορίες όσον αφορά την στρατηγική και τις δράσεις του Συγκροτήματος για την επίτευξη των φιλοδοξιών του Συγκροτήματος παρατίθενται στο 'Μέρος A – TCFD' αυτών των 'Περιβαλλοντικών, κοινωνικών και σχετικές με τη διακυβέρνηση γνωστοποιήσεων' και στην ενότητα 'Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας' της Έκθεσης Συμβούλων.

Δήλωση μη-χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (συνέχεια)

Δέσμευση για Βιωσιμότητα (συνέχεια)

Περιβάλλον (συνέχεια)

Κατά τη διάρκεια του 2023, το Συγκρότημα ξεκίνησε περισσότερα περιβαλλοντικά προγράμματα σε συνεργασίες με εξειδικευμένες Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και άλλους φορείς, εστιάζοντας στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και στην πρόληψη, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των δασικών πυρκαγιών, τη βιοποικιλότητα και τη θαλάσσια ρύπανση.

Κύριες δράσεις στον Πυλώνα Περιβάλλον:

- Το Κέντρο «Μέλισσα – Ζωή», ένα έργο τεχνητής αναπαραγωγής μελισσών για την προαγωγή της βιοποικιλότητας εγκαινιάστηκε τον Ιούνιο του 2022, με πρωτοβουλία του Συγκροτήματος και των Ροταριανών Ομίλων Κύπρου. Η πρωτοβουλία αποσκοπεί στην αναζωογόνηση του περιβάλλοντος και στην αποκατάσταση της οικονομικής δραστηριότητας σε περιοχές όπου παράγεται μέλι και οι οποίες καταστράφηκαν από πυρκαγιές. Οι πυρκαγιές του 2021 επηρέασαν περίπου το 75% των κυψελών μελισσών, οπότε το έργο στοχεύει στην επαναφορά του κατεστραμμένου οικοσυστήματος, αναζωογονώντας τις πληγείσες κοινότητες παραγωγής μελιού. Στόχος είναι να παρασχεθεί η απαραίτητη στήριξη στη φύση και στις κοινότητες που υποφέρουν περιβαλλοντικά, οικονομικά και επαγγελματικά. Η λειτουργία του Κέντρου θα ωφελήσει εννέα κοινότητες και 38 μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις παραγωγής μελιού.
- Η «Seaμαχία», ένα έργο που χρηματοδοτείται από το Συγκρότημα και περιλαμβάνει τη μελέτη και την εγκατάσταση δύο πιλοτικών συστημάτων για την παρακολούθηση της ποιότητας του θαλάσσιου νερού: ένα στην περιοχή της Μαρίνας Αγίας Νάπας στην Κύπρο και ένα στην περιοχή του Blue Lagoon (χερσόνησος του Ακάμα) στην Κύπρο. Σκοπός είναι η παρακολούθηση και καταγραφή σημαντικών παραμέτρων ποιότητας του νερού σε πραγματικό χρόνο, για την παροχή έγκαιρης ανίχνευσης δεικτών ρύπανσης, η οποία με τη σειρά της θα παρέχει προειδοποιήσεις για τις απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες για τη διασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος.
- Του δίκτυο επιχειρήσεων και οργανισμών SupportCY της Τράπεζας Κύπρου ένωσε τις δυνάμεις του και υποστήριξε το Τμήμα Δασών και την Πυροσβεστική Υπηρεσία της Κύπρου στην πρόληψη καταστροφών και την προστασία των κυπριακών δασών. Μέτρα πρόληψης και δράσεις που σχετίζονται με την ευαισθητοποίηση του κοινού για την προστασία των δασών, καθώς και προγράμματα πυροπροστασίας στα δάση της Κύπρου, ξεκίνησαν το καλοκαίρι του 2023. Με βάση τις επίσημες στατιστικές έρευνες, η πρόληψη είναι ο σημαντικότερος παράγοντας για την προστασία των δασών. Έχει προγραμματιστεί μια σειρά περιπολιών στα δάση από το Σώμα Εθελοντών και το Κέντρο Αντιμετώπισης Κρίσεων και Καταστροφών του SupportCY. Παράλληλα, έχουν προγραμματιστεί εκπαιδευτικές και ενημερωτικές δράσεις σε εμπορικά κέντρα και αγροτικούς δήμους με τη συνεργασία του Τμήματος Δασών.
- Μέλη του Σώματος Εθελοντών του SupportCY, πέταξαν στην Ελλάδα αμέσως μετά τις φονικές πλημμύρες στην περιοχή της Λάρισας για να βοηθήσουν τους ντόπιους με την εξαγωγή νερού από κτίρια και σπίτια. Συγκεκριμένα, με τη χρήση των δικών τους αντλιών, οι εθελοντές του SupportCY άντλησαν τόνους νερού από το τοπικό δημοτικό σχολείο και σε αντάλλαγμα οι μαθητές και οι δάσκαλοι του σχολείου διοργάνωσαν μια συγκινητική τελετή, ένα μήνα μετά τις πλημμύρες, για να τους ευχαριστήσουν και να τους τιμήσουν.

Πολιτικές δωρεές

Οι πολιτικές δωρεές πρέπει να γνωστοποιούνται βάσει του Εκλογικού Νόμου του 1997 της Ιρλανδίας (όπως τροποποιήθηκε). Με βάση την Πολιτική Δωρεών, Χορηγιών και Εταιρικών Σχέσεων του Συγκροτήματος, το Συγκρότημα δεν χρηματοδοτεί πολιτικά κόμματα, ή οποιοσδήποτε ενώσεις/οργανισμούς που σχετίζονται άμεσα, ή έμμεσα, με αυτά. Οι Σύμβουλοι, κατόπιν έρευνας, έχουν βεβαιωθεί ότι δεν έγιναν πολιτικές δωρεές κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Ανθρώπινα Δικαιώματα και Ίσες Ευκαιρίες

Ο Κώδικας Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας του Συγκροτήματος θέτει με σαφήνεια τις ηθικές αρχές και αξίες που υιοθετούνται από το Συγκρότημα και προνοεί ένα πλαίσιο για αναμενόμενες συμπεριφορές και καθοδηγεί το εργατικό δυναμικό του Συγκροτήματος στο να κάνει το σωστό. Το Συγκρότημα αναγνωρίζει την ευθύνη του για σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όπως παρατίθενται στο Διεθνές Νομοσχέδιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα και ακολουθεί διεθνώς αποδεκτές οδηγίες, αρχές και πρωτοβουλίες για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως τις Βασικές Συμβάσεις Εργασίας της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ILO) και την Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (UDHR).

Δήλωση μη-χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (συνέχεια)

Ανθρώπινα Δικαιώματα και Ίσες Ευκαιρίες (συνέχεια)

Το Συγκρότημα εφαρμόζει πολιτικές που διασφαλίζουν την ισότητα των φύλων, τη διαφορετικότητα και την ένταξη και λειτουργεί με βάση αντικειμενικά κριτήρια που σχετίζονται με την ικανότητα, την ηθική και την εμπειρία, ανεξαρτήτως χρώματος, φυλής, εθνικότητας/εθνικής καταγωγής, αναπηρίας, ηλικίας, φύλου, θρησκείας, σεξουαλικού προσανατολισμού ή πολιτικών πεποιθήσεων. Πολιτικές και διαδικασίες, καθώς επίσης εκπαίδευση και μια σειρά εργαλείων είναι διαθέσιμα για να διασφαλιστεί ότι το Συγκρότημα προωθεί μια κουλτούρα ισότητας. Η πολιτική μηδενικής ανοχής στις διακρίσεις, την παρενόχληση και τον εκφοβισμό έχει σχεδιαστεί για να διαχειρίζεται αποτελεσματικά και τελικά να εξαλείφει κάθε μορφή παρενόχλησης, διάκρισης ή άδικης μεταχείρισης.

Για το μετριασμό του κινδύνου για τα ανθρώπινα δικαιώματα, ή τυχόν παραβιάσεις που μπορεί να συμβούν, η BOC PCL έχει θεσπίσει ολοκληρωμένες διαδικασίες δέουσας επιμέλειας, οι οποίες περιλαμβάνουν: την εφαρμογή του Κώδικα Συμπεριφοράς ο οποίος καθορίζει συγκεκριμένες συμπεριφορές, πρακτικές, αρμοδιότητες και κανονισμούς για το προσωπικό του Συγκροτήματος που πρέπει να ακολουθεί και να τηρεί ως μέλη του προσωπικού του Συγκροτήματος της Τράπεζας Κύπρου και μια σειρά μηχανισμών αναφοράς για την ενίσχυση της έγκαιρης αναφοράς θεμάτων.

Καταπολέμηση της δωροδοκίας και θέματα σχετικά με τη διαφθορά

Οι βασικές αξίες και αρχές του Συγκροτήματος που κατευθύνουν τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες δίνουν έμφαση στη συνεχή διασφάλιση ηθικής συμπεριφοράς. Η προστασία της ακεραιότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος από κινδύνους οικονομικού εγκλήματος συμπεριλαμβανομένου των περιστατικών νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και δωροδοκίας και διαφθοράς είναι εγγενούς σημασίας για το Συγκρότημα.

Το Συγκρότημα διατηρεί πολιτική μηδενικής ανοχής για περιστατικά νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, φοροδιαφυγή, χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, δωροδοκία, διαφθορά, δόλο και κατάχρηση της αγοράς. Μια ισχυρή πολιτική κατά της δωροδοκίας, κατάρτιση μητρώου δώρων, κατάρτιση μητρώου σύγκρουσης συμφερόντων και συχνές υπενθυμίσεις συμβάλλουν στην επίτευξη συμμόρφωσης υψηλού επιπέδου. Η προστασία χρημάτων, απορρήτου και δεδομένων των πελατών του Συγκροτήματος είναι το κλειδί της πολιτικής κατά της δωροδοκίας και της διαφθοράς. Βασικοί κώδικες και πολιτικές στη διαχείριση τέτοιων θεμάτων είναι ο Κώδικας Ηθικής του Συγκροτήματος, ο Κώδικας Συμπεριφοράς του Συγκροτήματος, η Πολιτική του Συγκροτήματος κατά της Δωροδοκίας και Διαφθοράς, η Πολιτική του Συγκροτήματος για Σύγκρουση Συμφερόντων, η Πολιτική Αναφοράς Δυσλειτουργιών και η Πολιτική του Συγκροτήματος σχετικά με την Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και την Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας.

Διεξάγονται προγράμματα σε ετήσια βάση για τις πολιτικές και διαδικασίες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και την καταπολέμηση της διαφθοράς από τους εργαζομένους.

Το Συγκρότημα διατηρεί Πλαίσιο Αντι-Οικονομικού Εγκλήματος. Ακολουθείται μια ενισχυμένη προσέγγιση βασισμένη στον κίνδυνο για την αξιολόγηση των κινδύνων των πελατών, η οποία αντικατοπτρίζεται στην Πολιτική Αποδοχής Πελατών του Συγκροτήματος. Οι πελάτες αξιολογούνται με βάση το κίνδυνο για σκοπούς της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, σύμφωνα με ένα σύνολο προκαθορισμένων παραμέτρων που λαμβάνουν υπόψη γεωγραφικούς παράγοντες, τα προϊόντα που αγοράζονται, τα κανάλια διανομής, τη συναλλακτική συμπεριφορά και άλλους παράγοντες που αφορούν το κίνδυνο. Οι πελάτες υποβάλλονται στη διαδικασία δέουσας επιμέλειας του Συγκροτήματος, η οποία βασίζεται στην αξιολόγηση του πελάτη ως προς τον κίνδυνο, στην αρχή και κατά τη διάρκεια της συνεργασίας. Κάποιοι πελάτες και τελικοί πραγματικοί δικαιούχοι παρουσιάζουν υψηλότερο κίνδυνο (π.χ. πολιτικά εκτεθειμένα πρόσωπα (ΠΕΠ) και/ή πελάτες που έχουν έδρα/διαμένουν σε τρίτες χώρες 'υψηλού κινδύνου'). Για αυτούς τους πελάτες διενεργούνται ενισχυμένες διαδικασίες δέουσας επιμέλειας. Επιπρόσθετα, το Συγκρότημα δεσμεύεται για τη διαφύλαξη των προσωπικών δεδομένων των πελατών, προμηθευτών και συνεργατών του. Οι πελάτες διατηρούν τον έλεγχο των προσωπικών τους δεδομένων και ασκούν τα δικαιώματα που τους παρέχει η Ευρωπαϊκή νομοθεσία (EU GDPR) σε σχέση με τον τρόπο που συλλέγονται, επεξεργάζονται και διασφαλίζονται τα προσωπικά τους δεδομένα. Το Συγκρότημα εφαρμόζει την πολιτική Εκτίμησης Αντίκτυπου Προστασίας Δεδομένων (Data Protection Impact Assessments - DPIA), για τον έγκαιρο εντοπισμό και μετριασμό των κινδύνων ως προς τη διαφύλαξη της ιδιωτικότητας.

Όλοι οι εργαζόμενοι και οι Σύμβουλοι ενημερώνονται για τις πολιτικές και τα πρότυπα της Κανονιστικής Συμμόρφωσης.

Δήλωση μη-χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (συνέχεια)

Έκθεση ποικιλομορφίας

Η έκθεση ποικιλομορφίας του Συγκροτήματος περιλαμβάνεται στην ενότητα 'Ποικιλομορφία' της Έκθεσης Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Επιχειρηματικό Μοντέλο

Το επιχειρηματικό μοντέλο του Συγκροτήματος περιγράφεται στις ενότητες 'Επισκόπηση Επιχειρηματικής Δραστηριότητας' και 'Στρατηγική και Προοπτικές' της Έκθεσης Συμβούλων της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης 2023.

Διαχείριση Κινδύνων

Περιγραφή των κυριότερων κινδύνων, της επίδρασής τους στην επιχειρηματική δραστηριότητα και του τρόπου με τον οποίο τυγχάνουν διαχείρισης, γνωστοποιούνται στην ενότητα 'Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες - Διαχείριση και μετριασμός κινδύνων' της Έκθεσης Συμβούλων, στον 'Πυλώνα III - Διαχείριση Κινδύνων' στο 'Μέρος A - TCFD' αυτών των 'Περιβαλλοντικών, Κοινωνικών και σχετικών με τη Διακυβέρνηση Γνωστοποιήσεων' και στις 'Γνωστοποιήσεις Διαχείρισης Κινδύνου και Κεφαλαίου' οι οποίες είναι μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

Οι κίνδυνοι που σχετίζονται με τις δράσεις εταιρικής ευθύνης του Συγκροτήματος και οι δράσεις που ανέλαβε το Συγκρότημα προκειμένου να τις αντιμετωπίσει, καλύπτονται σε κάθε πυλώνα ευθύνης.

Κύριοι Δείκτες Απόδοσης

Ανάλυση των κύριων δεικτών απόδοσης που αφορούν το Συγκρότημα γνωστοποιείται στο μέρος 'Οικονομικά Αποτελέσματα' της Έκθεσης Συμβούλων. Κύριοι Δείκτες Απόδοσης σχετικοί με το Κλίμα και το Περιβάλλον γνωστοποιούνται στον 'Πυλώνα IV - Μετρήσεις και Στόχοι' στο 'Μέρος A - TCFD' αυτών των 'Περιβαλλοντικών, Κοινωνικών και σχετικών με τη Διακυβέρνηση Γνωστοποιήσεων'.

Ετήσια Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης **2023**

1. Εισαγωγή

Μέρος Α

Η Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης για το 2023 της BOCH¹, παραθέτει τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζονται τα πρότυπα εταιρικής διακυβέρνησης σε ολόκληρο το Συγκρότημα², τον τρόπο με τον οποίο αυτά τυγχάνουν εποπτείας από το Διοικητικό Συμβούλιο³, τον τρόπο λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου και τον τρόπο με τον οποίο το Διοικητικό Συμβούλιο αξιολόγησε την αποτελεσματικότητα του κατά τη διάρκεια του 2023. Περιλαμβάνει εκθέσεις από τις τέσσερις θεσμοθετημένες επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου⁴ και μία μη θεσμοθετημένη επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου⁵, οι οποίες επεξηγούν περαιτέρω τον τρόπο με τον οποίο ενσωματώνονται οι αρχές της χρηστής διακυβέρνησης. Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει επίγνωση του ρόλου του στη δημιουργία βιώσιμης, μακροπρόθεσμης αξίας για τους μετόχους μας και τη συμβολή της BOCH στην κοινωνία.

Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, η BOCH διασφάλισε ότι τα πλαίσια διακυβέρνησης και οι πρακτικές της είναι επαρκή, διαφανή και συμμορφώνονται με τα ισχύοντα κανονιστικά πρότυπα. Το Διοικητικό Συμβούλιο και η Εκτελεστική Επιτροπή⁶ έχουν εργαστεί σχολαστικά για να προωθήσουν μια κουλτούρα ακεραιότητας, υπευθυνότητας και αριστείας, διασφαλίζοντας ότι οι δραστηριότητές του Συγκροτήματος διεξάγονται ηθικά και αποτελεσματικά για τη μεγιστοποίηση της αξίας των μετόχων.

Το Συγκρότημα ενεργεί με διαφάνεια και υπευθυνότητα, σύμφωνα με τον κώδικα δεοντολογίας του, και φιλοδοξεί να ηγηθεί σε μια εποχή που χαρακτηρίζεται από επιταχυνόμενες αλλαγές, ανατροπές και ψηφιοποίηση μέσω της καινοτόμου προσέγγισης του. Το Συγκρότημα παραμένει συνεπές και αφοσιωμένο απέναντι σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη του. επενδυτές, πελάτες, μετόχους, εργαζόμενους και την κοινωνία.. Η ικανότητα του Συγκροτήματος να συνεχίσει να λειτουργεί αποτελεσματικά στο τρέχον περιβάλλον υποστηρίχθηκε σθεναρά από το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης του Συγκροτήματος, το οποίο το Διοικητικό Συμβούλιο επιδιώκει συνεχώς να ενισχύει μέσω τακτικών αναθεωρήσεων και βελτιώσεων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αφοσιωμένο στην επίτευξη υψηλών επιπέδων διακυβέρνησης για τη διασφάλιση των μακροπρόθεσμων συμφερόντων των μετόχων καθώς και άλλων ενδιαφερόμενων μερών, προωθώντας παράλληλα τα υψηλότερα πρότυπα διαφάνειας, ακεραιότητας και λογοδοσίας. Λογοδοτεί στους μετόχους για την καθοδήγηση και την επίβλεψη της στρατηγικής και της διαχείρισης του Συγκροτήματος που διενεργεί.

Εφαρμόζεται μια επαρκής δομή διακυβέρνησης, η οποία διαθέτει τα απαραίτητα συστήματα ελέγχου και τις ισορροπίες για την ενίσχυση της λογοδοσίας και της ικανής λήψης αποφάσεων σε ολόκληρο το Συγκρότημα. Έχουν επίσης θεσπιστεί πολιτικές και διαδικασίες για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Βασικός στόχος του πλαισίου διακυβέρνησης του Συγκροτήματος είναι η διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις ισχύουσες απαιτήσεις εταιρικής διακυβέρνησης. Κατά τη διάρκεια του 2023, το Συγκρότημα συμμορφώθηκε πλήρως με τους ακόλουθους κανονισμούς:

¹ Ο όρος BOCH ή η Εταιρία αναφέρεται στην Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company, δημόσια εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, εγγεγραμμένη στην Ιρλανδία σύμφωνα με το Μέρος 17 του περί Εταιρειών Νόμου του 2014. Η Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λίμιτεδ (η 'Τράπεζα' ή 'BOC PCL') (δημόσια εταιρεία δεόντως εγγεγραμμένη σύμφωνα με τον περί Εταιρειών Νόμο της Κύπρου, Κεφ. 113 στην Κυπριακή Δημοκρατία με αριθμό εγγραφής HE 165) (η Τράπεζα) είναι η θυγατρική της BOCH.

² Ο όρος Συγκρότημα περιλαμβάνει την Εταιρία, τη θυγατρική της, BOC PCL και τις θυγατρικές της BOC PCL.

³ Ο όρος Διοικητικό Συμβούλιο αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH.

⁴ Οι θεσμοθετημένες Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνουν την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (ΕΔΚ), την Επιτροπή Ελέγχου (ΕΕ), την Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αποδοχών (ΕΑΔΑ) και την Επιτροπή Διορισμών και Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΔΕΔ).

⁵ Ο όρος μη θεσμοθετημένη Επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου αναφέρεται στην Επιτροπή Τεχνολογίας (ΕΤ).

⁶ Η Εκτελεστική Επιτροπή περιλαμβάνει τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, τον Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο & Προϊστάμενο Επιχειρήσεων, τον Εκτελεστικό Διευθυντή Οικονομικών, τον Εκτελεστικό Διευθυντή Ανθρώπων και Αλλαγής και τον Εκτελεστικό Διευθυντή Τεχνολογίας και Λειτουργιών και Προϊστάμενο Λειτουργού Διαχείρισης Κινδύνων (Chief Risk Officer).

1. Εισαγωγή (συνέχεια)

Μέρος Α (συνέχεια)

1. Την Οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου ('ΚΤΚ') για την Εσωτερική Διακυβέρνηση των Πιστωτικών Ιδρυμάτων ('Οδηγία της ΚΤΚ για την Εσωτερική Διακυβέρνηση') (διαθέσιμη στο www.centralbank.cy), όπως τροποποιήθηκε,
2. Τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών ('ΕΑΤ') σχετικά με την εσωτερική διακυβέρνηση δυνάμει της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, όπως τροποποιήθηκε·
3. Τον Κώδικα του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (5η αναθεωρημένη έκδοση – Ιανουάριος 2019) (ο 'Κώδικας ΧΑΚ του 2019') (διαθέσιμος στις www.cse.com.cy), όπως τροποποιήθηκε.
4. Τον κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου του 2018 που δημοσιεύθηκε από το Συμβούλιο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς στο Ηνωμένο Βασίλειο (ο 'Κώδικας του ΗΒ του 2018' (διαθέσιμος στο www.frc.org.uk)).
5. Την Κοινή Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών ('ΕΑΚΑΑ') και τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ σχετικά με την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου («κοινές κατευθυντήριες γραμμές για την καταλληλότητα»), όπως τροποποιήθηκαν·
6. Την Οδηγία της ΚΤΚ περί της αξιολόγησης της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου και των προσώπων που κατέχουν βασικές λειτουργίες ('Οδηγία της ΚΤΚ για την Καταλληλότητα') (διαθέσιμη στο www.centralbank.cy), και
7. Ο περί Εταιρειών Νόμος του 2014 της Ιρλανδίας (όπως τροποποιήθηκε) ('Ιρλανδικός Νόμος περί Εταιρειών').

Μέρος Β

Το Συγκρότημα τηρεί πλήρως τις πρόνοιες του Κώδικα ΧΑΚ του 2019 και συμμορφώνεται με όλες τις ισχύουσες απαιτήσεις εταιρικής διακυβέρνησης. Όλες οι πρόνοιες του Κώδικα ΧΑΚ του 2019 έχουν ενσωματωθεί στην Πολιτική και στο Πλαίσιο Εταιρικής Διακυβέρνησης του Συγκροτήματος και όλες οι αρχές του εφαρμόζονται πλήρως. Κατά το 2023 η ΒΟΧΗ διατήρησε την πλήρη συμμόρφωση της με τις πρόνοιες του Κώδικα ΧΑΚ του 2019. Μπορείτε να βρείτε περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Πολιτική και το Πλαίσιο Εταιρικής Διακυβέρνησης του Συγκροτήματος [εδώ](#). Η Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών ακολουθεί στη σελίδα 274.

Το Συγκρότημα, σε μια επίδειξη της δέσμευσης του για την τήρηση των υψηλότερων προτύπων εταιρικής διακυβέρνησης και ηθικής συμπεριφοράς, τηρεί εθελοντικά τις διατάξεις του Κώδικα του ΗΒ του 2018. Αυτό αντικατοπτρίζει την προληπτική προσέγγιση του Συγκροτήματος στην υιοθέτηση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου διακυβέρνησης που προάγει τη διαφάνεια, την ακεραιότητα και τη λογοδοσία στις επιχειρησιακές και στρατηγικές του προσπάθειες. Το Συγκρότημα εφάρμοσε τις αρχές και συμμορφώθηκε με τις διατάξεις του Κώδικα του ΗΒ του 2018 εκτός από τις διατάξεις που ορίζονται στο παρόν:

1. Από την 1η Ιανουαρίου 2023 έως την 1η Ιουλίου 2023, η σύνθεση της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών (ΕΑΔΑ) δεν πληρούσε τη διάταξη 32 του Κώδικα του ΗΒ του 2018 σύμφωνα με την οποία η Επιτροπή Αμοιβών πρέπει να αποτελείται από τουλάχιστον τρία ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη, καθότι ο κ. Ιωάννης Ζωγραφάκης τότε ήταν μη ανεξάρτητος μη εκτελεστικός διοικητικός σύμβουλος του Διοικητικού Συμβουλίου καθότι είχε υπηρετήσει στο Διοικητικό Συμβούλιο για εννέα χρόνια. Η ιδιότητα του κ. Ιωάννη Ζωγραφάκη ως μέλους μπορεί να αποδοθεί στο γεγονός ότι απέκτησε ανεκτίμητες δεξιότητες, γνώσεις και εμπειρία κατά την εννεαετή του θητεία. Από την άποψη αυτή, η ιδιότητα ως μέλους της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών (ΕΑΔΑ) για την περίοδο 1η Ιανουαρίου 2023 έως την 1η Ιουλίου 2023 θα εμπλουτίσει περαιτέρω την Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών (ΕΑΔΑ) με την υποστήριξη, τις δεξιότητες και τις γνώσεις του και θα μεταδώσει αυτές τις δεξιότητες και γνώσεις στα υπόλοιπα μέλη της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών (ΕΑΔΑ).

1. Εισαγωγή (συνέχεια)

Μέρος Β (συνέχεια)

2. Μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2023 και της 1ης Ιουλίου 2023, η σύνθεση της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων (ΕΔΚ) δεν ήταν σύμφωνη με τη διάταξη 25 του Κώδικα του ΗΒ του 2018, σύμφωνα με την οποία μια χωριστή επιτροπή διαχείρισης κινδύνων του διοικητικού συμβουλίου πρέπει να αποτελείται από ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη. Ο κ. Ιωάννης Ζωγραφάκης, ο οποίος κατά τη δεδομένη στιγμή ήταν μη ανεξάρτητος μη εκτελεστικός διοικητικός σύμβουλος του Διοικητικού Συμβουλίου, καθότι είχε υπηρετήσει στο Διοικητικό Συμβούλιο για εννέα έτη, ήταν μέλος της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων (ΕΔΚ) από την 1^η Ιανουαρίου 2023 έως την 1^η Ιουλίου 2023. Ο κ. Ιωάννης Ζωγραφάκης είχε την ιδιότητα μέλους λόγω του γεγονότος ότι είχε αποκτήσει ανεκτίμητες δεξιότητες, γνώσεις και πείρα κατά την εννιάχρονη θητεία του. Από την άποψη αυτή, η ιδιότητα του ως μέλους της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων (ΕΔΚ) για την περίοδο 1^η Ιανουαρίου έως 1^η Ιουλίου 2023 θα εμπλουτίσει περαιτέρω την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (ΕΔΚ) με την υποστήριξη, τις δεξιότητες και τις γνώσεις του και θα μεταδώσει αυτές τις δεξιότητες και γνώσεις στα υπόλοιπα μέλη της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων (ΕΔΚ). Αυτό θεωρήθηκε ότι είναι επωφελές για τη συνολική διακυβέρνηση και λειτουργική αποτελεσματικότητα της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων (ΕΔΚ).
3. Η τήρηση της αρχής 5 του κώδικα του ΗΒ του 2018 είναι μερική. Αυτό αποδίδεται στο γεγονός ότι η Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών ('**ΕΑΔΑ**'), παρά την ενασχόληση της με ζητήματα που αφορούν τους ανθρώπινους πόρους, δεν μπορεί να αναγνωριστεί πλήρως ως επίσημη συμβουλευτική επιτροπή. Το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της ΕΑΔΑ, συνεχίζει να λαμβάνει τακτικές ενημερώσεις και ασκεί προσεχτική εποπτεία για την προώθηση πρωτοβουλιών που σχετίζονται με το ανθρώπινο δυναμικό, οι οποίες ευθυγραμμίζονται με τους κύριους στρατηγικούς στόχους του Συγκροτήματος.

Σύμφωνα με το άρθρο 225 του Ιρλανδικού Κώδικα περί Εταιρειών του 2014, οι Διοικητικοί Σύμβουλοι αναγνωρίζουν ότι είναι υπεύθυνοι για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης της Εταιρίας με τις σχετικές της υποχρεώσεις (όπως ορίζεται στο άρθρο 225(1)). Το Διοικητικό Συμβούλιο επιβεβαιώνει ότι έχει συνταχθεί δήλωση συμμόρφωσης που καθορίζει τις πολιτικές της Εταιρίας και ότι έχουν τεθεί σε εφαρμογή κατάλληλες ρυθμίσεις και δομές οι οποίες, κατά την άποψη του Διοικητικού Συμβουλίου, έχουν σχεδιαστεί για να διασφαλίζουν την ουσιαστική συμμόρφωση με τις σχετικές υποχρεώσεις. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρακολουθεί και επανεξετάζει συνεχώς εσωτερικά, τουλάχιστον μία φορά το έτος, το πλαίσιο διακυβέρνησης του και αυτό των θυγατρικών εταιρειών του Συγκροτήματος (όπου εφαρμόζεται) μέσω αποτελεσματικής εποπτείας.

2. Διοικητικό Συμβούλιο

2.1. Διοικητικό Συμβούλιο

Οι εξουσίες του Διοικητικού Συμβουλίου πηγάζουν από το Καταστατικό της BOCH και τους ισχύοντες νόμους περί εταιρειών, τους χρηματιστηριακούς και τραπεζικούς νόμους, τις οδηγίες της ΚΤΚ, καθώς και τους Κώδικες του ΧΑΚ και τον Κώδικα του ΗΒ. Ο ρόλος του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του περιγράφεται και αναλύεται διεξοδικά στην Πολιτική και στο Πλαίσιο Εταιρικής Διακυβέρνησης του Συγκροτήματος, που αναθεωρείται ετησίως και ενσωματώνει όλες τις αρμοδιότητες που απορρέουν από το κανονιστικό πλαίσιο καθώς και από τις βέλτιστες πρακτικές.

Η BOCH είναι ο μοναδικός μέτοχος της Τράπεζας. Έχει θεσπιστεί μια κοινή δομή διοικητικού συμβουλίου και επιτροπών με τους ίδιους διοικητικούς συμβούλους τόσο στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH όσο και στις επιτροπές καθενός από τα δύο Διοικητικά Συμβούλια. Το Διοικητικό Συμβούλιο εποπτεύει με συνέπεια το προφίλ κινδύνου και το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου της Τράπεζας και της BOCH.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει εκχωρήσει εξουσία στις επιτροπές του για να του παρέχουν υποστήριξη στην εποπτεία των κινδύνων και του ελέγχου. Οι όροι εντολής των επιτροπών αναθεωρούνται ετησίως από τις αρμόδιες επιτροπές και εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο και είναι διαθέσιμοι στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος www.bankofcyprus.com.cy/group ή μετά από αίτημα στη Γραμματέα της Εταιρίας.

Έχει διασφαλιστεί κατάλληλη παράλληλη συμμετοχή μελών σε βασικές επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου, μεταξύ των οποίων της Επιτροπής Ελέγχου ('ΕΕ') με την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων ('ΕΔΚ') καθώς και της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών ('ΕΑΔΑ'). Η Επιτροπή Διορισμών και Εταιρικής Διακυβέρνησης ('ΕΔΕΔ') αναθεωρεί ετησίως τη σύνθεση και το σκοπό των επιτροπών αυτών για λογαριασμό του Διοικητικού Συμβουλίου. Λεπτομέρειες για τις επιτροπές παρατίθενται στο τμήμα 3 της έκθεσης αυτής.

Τα πρακτικά όλων των συνεδριάσεων των επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου κοινοποιούνται σε όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου για ενημέρωση και υποβάλλονται στο Διοικητικό Συμβούλιο για γνωστοποίηση. Έγγραφα για όλες τις συνεδριάσεις των επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου διατίθενται επίσης σε όλους τους διοικητικούς σύμβουλους, ανεξάρτητα από τη συμμετοχή τους. Η κυκλοφορία των πρακτικών και των εγγράφων περιορίζεται όταν ενδέχεται να υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων ή ζητήματα προσωπικού απορρήτου. Ο πρόεδρος κάθε Επιτροπής κάνει αναφορά για θέματα που συζητήθηκαν κατά τις συνεδριάσεις των επιτροπών στις επόμενες προγραμματισμένες συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Τα τελικά πρακτικά των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, της ΕΕ και της ΕΔΚ υποβάλλονται στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου εντός ενός μηνός από την ημερομηνία της συνεδρίασης.

2.2. Ο ρόλος του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι συλλογικά υπεύθυνο για τη μακροπρόθεσμη επιτυχία του Συγκροτήματος ταυτόχρονα συνεισφέροντας στην ευρύτερη κοινωνία μέσω αποτελεσματικής ηγεσίας. Ο ρόλος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι να προάγει το όραμα, τις αξίες, την κουλτούρα και τη συμπεριφορά του Συγκροτήματος, εντός ενός πλαισίου επαρκών ελέγχων το οποίο επιτρέπει την αναγνώριση, αξιολόγηση, καταμέτρηση και διαχείριση κινδύνων. Το Διοικητικό Συμβούλιο εγκρίνει το Πλαίσιο Κινδύνου του Συγκροτήματος σε ετήσια βάση και λαμβάνει τακτικές ενημερώσεις σχετικά με το περιβάλλον κινδύνου και τους σημαντικούς τύπους κινδύνου στους οποίους το Συγκρότημα είναι εκτεθειμένο. Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων και τον ρόλο του Διοικητικού Συμβουλίου στη διακυβέρνηση κινδύνων του Συγκροτήματος παρατίθενται στην ενότητα 3.3. της έκθεσης αυτής στις σελίδες 246-255.

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.2. Ο ρόλος του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη να διασφαλίζει ότι η διεύθυνση διατηρεί ένα επαρκές και αποτελεσματικό πλαίσιο εσωτερικής διακυβέρνησης και σύστημα εσωτερικού ελέγχου, το οποίο περιλαμβάνει σαφή οργανωτική δομή, την ομαλή λειτουργία ανεξάρτητων λειτουργιών διαχείρισης κινδύνων, κανονιστικής συμμόρφωσης, εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων ΤΠΕ (ICT) και ασφάλειας πληροφοριών με επαρκείς εξουσίες και πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Περαιτέρω, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη να παρουσιάζει μια δίκαιη, ισορροπημένη και κατανοητή αξιολόγηση της θέσης της BOCH και του Συγκροτήματος, περιλαμβανομένων και των ετήσιων και ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων και άλλων δημόσιων εκθέσεων που πιθανόν να επηρεάζουν τη χρηματιστηριακή τιμή της μετοχής της Εταιρίας καθώς και τις εκθέσεις που απαιτούνται από τις ρυθμιστικές αρχές και τη νομοθεσία.

Το Διοικητικό Συμβούλιο θέτει τους στρατηγικούς στόχους και τη διάθεση ανάληψης κινδύνου για τη στήριξη της στρατηγικής του Συγκροτήματος, ενσωματώνει τη βιωσιμότητα στις επιχειρηματικές του δραστηριότητες, διασφαλίζει ότι διαθέτει τους απαραίτητους οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους ώστε το Συγκρότημα να είναι σε θέση να επιτύχει τους στόχους του, βεβαιώνεται ότι ο σκοπός, οι αξίες, η στρατηγική και η κουλτούρα του Συγκροτήματος ευθυγραμμίζονται και παρακολουθεί την απόδοση της διεύθυνσης προς αυτή την κατεύθυνση. Το Διοικητικό Συμβούλιο αναγνωρίζει την ανάγκη προσαρμογής και ευελιξίας ώστε να ανταποκρίνεται στις μεταβαλλόμενες συνθήκες και τις αναδυόμενες επιχειρηματικές προτεραιότητες, διασφαλίζοντας παράλληλα τη συνεχή παρακολούθηση και εποπτεία βασικών θεμάτων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το όργανο λήψης αποφάσεων για όλα τα ουσιώδη ζητήματα, λόγω των στρατηγικών, οικονομικών ή άλλων συνεπειών που πιθανόν να έχουν επιπτώσεις στη φήμη του. Ένα επίσημο πρόγραμμα θεμάτων που προορίζεται για έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο διασφαλίζει ότι ο έλεγχος αυτών των βασικών αποφάσεων διατηρείται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Το πρόγραμμα αυτό αναθεωρείται τουλάχιστον ετησίως για να διασφαλιστεί ότι παραμένει επίκαιρο και ότι αντικατοπτρίζει τυχόν βελτιώσεις που απαιτούνται βάσει των εξελισσόμενων απαιτήσεων εταιρικής διακυβέρνησης και της βέλτιστης πρακτικής του κλάδου. Το πλήρες πρόγραμμα θεμάτων που προορίζεται για έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα www.bankofcyprus.com.cy/group.

Περαιτέρω, το Διοικητικό Συμβούλιο εγκρίνει το διορισμό ατόμων που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίδραση στο προφίλ κινδύνου του Συγκροτήματος. Η καταλληλότητα τους για το συγκεκριμένο ρόλο παρακολουθείται σε διαρκή βάση. Η απομάκρυνση από το αξίωμα του επικεφαλής μιας λειτουργίας ελέγχου όπως αυτή ορίζεται στην Οδηγία Διακυβέρνησης της ΚΤΚ, υπόκειται επίσης στην έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου.

2.3. Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

2.3.1. Μη εκτελεστικοί Διοικητικοί Σύμβουλοι

Ευστράτιος-Γεώργιος Αράπογλου (Πρόεδρος)

Ο κ. Αράπογλου είχε μια προηγούμενη καριέρα στις Διεθνείς Κεφαλαιαγορές και την Εταιρική & Επενδυτική τραπεζική με έδρα το Λονδίνο και αργότερα στη διαχείριση, αναδιάρθρωση και παροχή συμβουλών σε εισηγμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις, κυρίως στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και τη Μέση Ανατολή.

Οι πιο πρόσφατες εκτελεστικές θέσεις περιλαμβάνουν: Διευθύνων Σύμβουλος και Παγκόσμιος Επικεφαλής στον Τραπεζικό Τομέα και στις Κινητές Αξίες για τη Citigroup. Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος. Διευθύνων Σύμβουλος Εμπορικής Τραπεζικής της EFG-Hermes Holding SAE.

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.3. Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

2.3.1. Μη εκτελεστικοί Διοικητικοί Σύμβουλοι (συνέχεια)

Επί του παρόντος κατέχει τις ακόλουθες μη εκτελεστικές θέσεις: (i) Πρόεδρος του Συγκροτήματος της Τράπεζας Κύπρου, εισηγμένο στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου, (ii) Πρόεδρος της Tsakos Energy Navigation (TEN) Ltd, εισηγμένη στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης, και (iii) μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της EFG-Hermes Holding SAE, εισηγμένης στο Χρηματιστήριο του Καΐρου και στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου.

Ο κος Αράπογλου κατέχει πτυχίο MSc Finance and Management από το Πανεπιστήμιο Brunel του Λονδίνου, BSc Naval Architecture and Ocean Engineering από το Πανεπιστήμιο της Γλασκώβης και BA Mathematics and Physics από το Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Έχει εκτενή πείρα στις διεθνείς αγορές κεφαλαίων και στην επιχειρηματική, εμπορική και επενδυτική τραπεζική στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Μέση Ανατολή και την Αφρική.

Θητεία:

Διορίστηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH τον Ιούνιο του 2019

Εξωτερικός Διορισμός:

Tsakos Energy Navigation (TEN) Ltd

EFG Hermes Holding SAE

Ανεξάρτητος:

Ναι, σε συνεχή βάση.
(Ο κ. Αράπογλου αφιερώνει τον κατάλληλο χρόνο για τις εργασίες του Συγκροτήματος, που είναι περίπου 60-70 ημέρες ετησίως. Δεν αμείβεται από το Συγκρότημα παρά μόνο ως Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Πρόεδρος της ΕΔΕΔ).

Μέλος επιτροπής:

Πρόεδρος της ΕΔΕΔ

Lyn Grobler (Αντιπρόεδρος)

Η κα. Grobler είναι έμπειρο στέλεχος με ισχυρό βιογραφικό σε θέσεις τεχνολογίας και πληροφορικής. Διορίστηκε Διευθύνων Σύμβουλος Πληροφορικής στην Howden Group Holdings (πρώην Hyperion Insurance Group) το 2016. Προτού αναλάβει αυτή τη θέση, ήταν Αντιπρόεδρος και Διευθύντρια Πληροφορικής στο Εταιρικό Τμήμα της BP, όπου ηγήθηκε του μετασχηματισμού τόσο του οργανισμού όσο και του ψηφιακού τοπίου, μέσα από την εισαγωγή συνεχούς αλλαγής στη διαδικασία, την τεχνολογική δυνατότητα και την τεχνολογία, καθώς κατείχε διάφορους ρόλους στον κλάδο της Πληροφορικής και στο παγκόσμιο εμπόριο για πάνω από 16 χρόνια. Προτού εργαστεί στη BP, η κα Grobler διαχειριζόταν παγκόσμια τεχνολογικά έργα και στρατηγικές μεγάλης κλίμακας στο πλαίσιο της τραπεζικής και του εμπορίου, με έδρα το Λονδίνο και τη Νότιο Αφρική.

Κατέχει Ανώτερο Εθνικό Δίπλωμα στα Συστήματα Υπολογιστών (Computer Systems) από το Durban University στη Νότιο Αφρική και Εθνικό Δίπλωμα στη Ηλεκτρονική Επεξεργασία Δεδομένων από το Cape Peninsula University της Νοτίου Αφρικής.

Η κα Grobler διαθέτει σημαντική εμπειρία στον τομέα της πληροφορικής και του ψηφιακού μετασχηματισμού καθώς και εμπειρία εποπτείας λόγω της συμμετοχής της σε αριθμό διοικητικών συμβουλίων.

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.3. Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

2.3.1. Μη εκτελεστικοί Διοικητικοί Σύμβουλοι (συνέχεια)

Θητεία:

Διορίστηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH τον Φεβρουάριο του 2017

Εξωτερικός Διορισμός:

Howden Group
Titan Cement International S.A.

Ανεξάρτητη:

Ναι

Σύνθεση επιτροπής:

Μέλος της ΕΔΚ
Μέλος της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού & Αμοιβών
Μέλος της Επιτροπής Διορισμών & Εταιρικής Διακυβέρνησης

Κωνσταντίνος Ιορδάνου (Ανώτερος Ανεξάρτητος Διοικητικός Σύμβουλος)

Ο κ. Ιορδάνου διετέλεσε Πρόεδρος και Ανώτερος Εκτελεστικός Διοικητικός Σύμβουλος (CEO) της Arch Capital Group Limited («Arch»), από τον Αύγουστο του 2003 και Διοικητικός Σύμβουλος από τον Ιανουάριο του 2002 (αποχώρησε τον Σεπτέμβριο του 2019). Πριν από την ένταξη του στην Arch ως ένας από τους ιδρυτές της το 2002, ο κ. Ιορδάνου υπηρέτησε υπό διάφορες ιδιότητες στη Zurich Financial Services («Zurich») και τις θυγατρικές της, συμπεριλαμβανομένου ως Ανώτερος Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος των δραστηριοτήτων του ομίλου και επιχειρηματικής ανάπτυξης της Zurich Financial Services, ως Πρόεδρος της Zurich-American Specialties Division, ως Διευθύντρια της Διεύθυνσης Λειτουργικών Εργασιών και Διευθύνων Σύμβουλος της Zurich American καθώς και Διευθύνων Σύμβουλος της Zurich North America. Πριν ενταχθεί στη Zurich τον Μάρτιο του 1992, διετέλεσε Πρόεδρος του τμήματος εμπορικών ατυχημάτων της Berkshire Hathaway Group και Ανώτερος Αντιπρόεδρος της American Home Insurance Company, μέλος του American International Group.

Ο κος Ιορδάνου είναι κάτοχος πτυχίου Μηχανικής Αεροδιαστημικής από το Πανεπιστήμιο της Νέας Υόρκης.

Ο κος Ιορδάνου έχει σημαντική εμπειρία στον κλάδο των ασφαλίσεων καθώς και εμπειρία εποπτείας μέσα από συμμετοχή σε αριθμό διοικητικών συμβουλίων.

Θητεία:

Διορίστηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH τον Νοέμβριο του 2021

Εξωτερικός Διορισμός:

Vantage Group Holdings Ltd (Μη Εκτελεστικός Διευθύνων Σύμβουλος)

Ανεξάρτητος:

Ναι

Σύνθεση επιτροπής:

Πρόεδρος της AC
Πρόεδρος της ΕΑΔΑ
Πρόεδρος της Επιτροπής Τεχνολογίας

Monique E. Hemerijck (Πρόεδρος της ΕΔΚ)

Η κα. Hemerijck έχει 30 χρόνια εργασιακής εμπειρίας σε διάφορους ανώτερους/εκτελεστικούς ρόλους στη Διαχείριση Κινδύνων/Χρηματοοικονομική Διαχείριση στον Τραπεζικό και Ασφαλιστικό τομέα, καθώς και στην Κεντρική Τράπεζα της Ολλανδίας. Κατά τη διάρκεια των τελευταίων 10 ετών εκπλήρωσε τους ρόλους του Ανώτερου Λειτουργού Κινδύνων (CRO) και μέλους του Εκτελεστικού Συμβουλίου των Ομίλων NN και ING. Από τον Δεκέμβριο του 2021, διορίστηκε ως μη εκτελεστικό μέλος του διοικητικού συμβουλίου της πορτογαλικής τράπεζας Caixa Geral de Depósitos στη Λισαβόνα. Οι βασικές της αρμοδιότητες σχετίζονται με τους κινδύνους και τα χρηματοοικονομικά θέματα, την εταιρική διακυβέρνηση και στρατηγική, τη διαχείριση ισολογισμού και κεφαλαίου και την υποβολή αναφορών και γνωστοποιήσεων σχετικά με τους κινδύνους και τα χρηματοοικονομικά θέματα.

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.3. Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

2.3.1. Μη εκτελεστικοί Διοικητικοί Σύμβουλοι (συνέχεια)

Πριν από την ένταξή της στο Συγκρότημα ING, εργάστηκε για την Κεντρική Τράπεζα της Ολλανδίας έχοντας αναλάβει διάφορους ρόλους σε σχέση με την Οικονομική Έρευνα, τη Νομισματική Πολιτική, τη Διαχείριση Περιουσιακών Στοιχείων και την Εποπτεία Διεθνών Ομίλων Ετερογενών δραστηριοτήτων. Διαθέτει εκτενή εμπειρία στον κλάδο των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, εμπειρία ως (Μη) Εκτελεστικό μέλος και στον τομέα της Εποπτείας, της τεχνογνωσίας σε χρηματοοικονομικά θέματα και θέματα κινδύνων, στη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων, ισολογισμού και κεφαλαίου.

Η κα. Hemerijck κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα στα Οικονομικά από το Πανεπιστήμιο Tilburg. Διαθέτει επίσης πιστοποιητικό από το Advanced International Corporate Finance Program από το INSEAD για CFO και άλλα ανώτερα στελέχη.

Είναι έμπειρο στέλεχος στη διαχείριση κινδύνων και έχει εμπειρία επίβλεψης από μια σειρά εξωτερικών διευθυντικών θέσεων.

Θητεία:

Διορίστηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH τον Αύγουστο του 2023

Εξωτερικός Διορισμός:

Caixa Geral de Depósitos S.A.

Ανεξάρτητη:

Ναι

Σύνθεση επιτροπής:

Πρόεδρος της ΕΔΚ
Μέλος της ΕΑΔΑ

Adrian J. Lewis

Ο κ. Lewis έχει μεγάλη εμπειρία στις αγορές μετοχικού κεφαλαίου και στην επενδυτική τραπεζική. Από το 2013 έως το 2020 ήταν Επικεφαλής της ECM για την περιοχή EMEA στην HSBC. Πριν από αυτό εργάστηκε για 20 χρόνια στην UBS Investment Bank, κυρίως στις κεφαλαιαγορές. Αυτή τη στιγμή εργάζεται υποστηρίζοντας εταιρείες πρώιμου σταδίου με τον σύμβουλο Namier Capital με έδρα το Λονδίνο.

Σπούδασε Μαθηματικά και Φιλοσοφία στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης (M.A. Hons).

Θητεία:

Διορίστηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH τον Νοέμβριο του 2023

Εξωτερικός Διορισμός:

Bumblebee Power Ltd

Ανεξάρτητος:

Ναι

Σύνθεση επιτροπής:

Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου

Πληροφορίες για τους ΜΕΔΣ παραιτήθηκαν με ισχύ από την 31η Δεκεμβρίου 2023

Πιο κάτω παρέχονται πληροφορίες βιβλιογραφίας για τα 2 ΜΕΔΣ που υπηρέτησαν ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου καθ' όλη τη διάρκεια του έτους 2023 και παραιτήθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο με ισχύ από την 31η Δεκεμβρίου 2023. Σημειώνεται ότι πληροφορίες για Εξωτερικούς Διορισμούς και Ένταξη στην Επιτροπή είναι για το έτος 2023 μέχρι την παραίτηση τους.

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.3.1. Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

2.3.1. Μη εκτελεστικοί Διοικητικοί Σύμβουλοι (συνέχεια)

Ιωάννης Ζωγραφάκης

Ο κος Ζωγραφάκης ξεκίνησε την καριέρα του το 1990 στη Citibank στην Ελλάδα ως management associate για την περιοχή Ευρώπης, Μέσης Ανατολής και Αφρικής. Διετέλεσε deputy treasurer και treasurer για την Citibank Consumer Bank στην Ελλάδα και το 1996 πήγε στις Ηνωμένες Πολιτείες σαν Director of Finance της Citibank. Το 1997 έγινε Οικονομικός Διευθυντής της Citibank Consumer Finance στις Ηνωμένες Πολιτείες και μετά υπήρξε ο διευθυντής οικονομικών και εν ενεργεία γενικός οικονομικός διευθυντής για το τμήμα Εποπτείας Περιουσιακών Στοιχείων Πελατών. Από το 1998 μέχρι το 2004 εργάστηκε στο Student Loan Corporation, μια Εταιρία εισηγμένη στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης και θυγατρική της Citigroup. Διετέλεσε Γενικός Οικονομικός Διευθυντής (CFO), Γενικός Διευθυντής Λειτουργιών (COO) και το 2001 έγινε ο Εκτελεστικός Διευθυντής (CEO) της Εταιρίας. Το 2005 επέστρεψε στην Ευρώπη ως Επικεφαλής Καταναλωτικής και Στεγαστικής Πίστης για την περιοχή της Ευρώπης, Μέσης Ανατολής και Αφρικής της Citibank, καθώς και Επικεφαλής της Λιανικής Τραπεζικής Ηνωμένου Βασιλείου. Το 2006 ανέλαβε τη θέση του Γενικού Διευθυντή Λιανικής Τραπεζικής στη Citibank Ελλάδος όπου παρέμεινε μέχρι το 2011, πριν επιστρέψει στην Κύπρο όπου ασχολείται με την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Διετέλεσε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Student Loan Corporation στις Ηνωμένες Πολιτείες, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και Γραμματέας της Επιτροπής Ελέγχου της Τειρεσίας ΑΕ στην Ελλάδα, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και μέλος της Επιτροπής Ελέγχου του Diners Club της Ελλάδας, Αντιπρόεδρος του Citi Insurance Brokerage Board στην Ελλάδα και Πρόεδρος της Investments and Insurance Supervisory Committee της Citibank Ελλάδος. Επίσης, έχει διατελέσει μη εκτελεστικός διευθυντής του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος κατά την περίοδο 2018-2019.

Είναι κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (management) από το Πανεπιστήμιο Carnegie Mellon στις Ηνωμένες Πολιτείες και πτυχίο Πολιτικού Μηχανικού από το Imperial College του Λονδίνου.

Θητεία:

Διορίστηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH τον Σεπτέμβριο του 2013
Παραιτήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH στις 31 Δεκεμβρίου 2023

Εξωτερικός Διορισμός:

Eternity Capital Management Ltd
Τράπεζα Αττικής
Five Guys Wines Ltd

Ανεξάρτητος:

Όχι

Σύνθεση επιτροπής:

Μέλος της Επιτροπής Τεχνολογίας
Μέλος της ΕΔΕΔ

Πόλα Χατζησωτηρίου

Η κα Χατζησωτηρίου ξεκίνησε την καριέρα της ως λογιστής στη Howard, Wade & Jacob και μετέπειτα στην PricewaterhouseCoopers. Μετά από υπηρεσία οκτώ ετών στο Συγκρότημα Εταιριών Λάτση ως Αναπληρώτρια Γενική Διευθύντρια Εσωτερικού Ελέγχου, ακολούθησε καριέρα στον τραπεζικό τομέα, για την περίοδο 1990-2015, πρώτα ως Οικονομική Διευθύντρια Συγκροτήματος στην Τράπεζα Eurobank Ergasias A.E και στη συνέχεια ως Αναπληρώτρια Διευθύντρια Συμβούλων και Οικονομική Διευθύντρια Συγκροτήματος στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος. Σήμερα, η κα Χατζησωτηρίου εκτελεί καθήκοντα συμβούλου του Ομίλου EFG International Group στην Ελβετία and στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Η κα Χατζησωτηρίου είναι Chartered Accountant και μέλος του Institute of Chartered Accountants of England and Wales (ICAEW).

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.3. Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

2.3.1. Μη εκτελεστικοί Διοικητικοί Σύμβουλοι (συνέχεια)

Η κα Χατζησωτηρίου διαθέτει εκτεταμένη εμπειρία σε χρηματοοικονομικούς οργανισμούς καθώς και εμπειρία εποπτείας μέσα από συμμετοχή σε αριθμό διοικητικών συμβουλίων.

Θητεία:

Διορίστηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH τον Αύγουστο του 2018
Παραιτήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH στις 31 Δεκεμβρίου 2023

Εξωτερικός Διορισμός:

Credit Suisse (Europe) SA
EFG Private Bank Limited
Titan Cement International S.A.

Ανεξάρτητη:

Ναι

Σύνθεση επιτροπής:

Μέλος της ΕΔΚ
Μέλος της ΕΕ
Μέλος της Επιτροπής Τεχνολογίας

Πανίκος Νικολάου (Διευθύνων Σύμβουλος)

Ο κ. Νικολάου είναι Διευθύνων Σύμβουλος και από την 1^η Σεπτεμβρίου 2019 είναι Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

Εντάχθηκε στο δυναμικό της Τράπεζας τον Ιανουάριο του 2001 και ξεκίνησε την καριέρα του υπηρετώντας σε διάφορες θέσεις, κυρίως στα τμήματα Εταιρικού και Πιστωτικού Κινδύνου. Διετέλεσε Διευθυντής στη Διεύθυνση Αναδιάρθρώσεων και Ανακτήσεων από τον Απρίλιο του 2014 έως τον Ιούνιο του 2016. Από τον Ιούνιο του 2016 έως τον Αύγουστο του 2019 διετέλεσε Διευθυντής της Διεύθυνσης Εταιρικής Τραπεζικής.

Είναι κάτοχος διπλώματος (5ετούς πτυχίου) Μηχανολόγου Μηχανικού από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο στην Ελλάδα και μεταπτυχιακού τίτλου MSc in Mechanical & Industrial Engineering από το University of Illinois at Urbana-Champaign στις ΗΠΑ. Είναι επίσης κάτοχος πτυχίου BSc in Financial Services / ACIB από το School of Management, UMIST στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Ο κ. Νικολάου είναι Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου (ACB), Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου Εργοδοτών Τραπεζών Κύπρου και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας (EBF). Είναι επίσης μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ομοσπονδίας Εργοδοτών & Βιομηχάνων (ΟΕΒ).

Θητεία:

Διορίστηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH τον Σεπτέμβριο του 2019

Εξωτερικός Διορισμός:

Σύνδεσμος Τραπεζών Κύπρου (ΣΤΚ)
Σύνδεσμος Εργοδοτών Τραπεζών Κύπρου
Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ομοσπονδία (European Banking Federation - EBF)
Ομοσπονδία Εργοδοτών & Βιομηχάνων (ΟΕΒ)

Ανεξάρτητος:

Όχι

Μέλος επιτροπής:

Δεν είναι μέλος σε καμία επιτροπή

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.3. Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

2.3.1. Μη εκτελεστικοί Διοικητικοί Σύμβουλοι (συνέχεια)

Ελίζα Λειβαδιώτου (Εκτελεστική Διευθύντρια Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης)

Η κα Λειβαδιώτου είναι η Εκτελεστική Διευθύντρια της Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης και από τις 6 Οκτωβρίου 2021 είναι Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Είναι υπεύθυνη στους τομείς Οικονομικής Διεύθυνσης, Διαχείρισης Συναλλάγματος και Διαθεσίμων, Στρατηγικής και Corporate Finance, Εποπτικών Υποθέσεων, Σχέσεων με Επενδυτές, ΠΚΔ, Διαχείρισης Ακινήτων, Αναδιάρθρωσης & Ανάκτησης Χρεών, Εποπτικών Υποθέσεων, Διαχείρισης Προσφορών και Οικονομικών Ερευνών. Ξεκίνησε την καριέρα της το 1995 στην ελεγκτική εταιρεία Arthur Andersen στο Cambridge του Ηνωμένου Βασιλείου, όπου απέκτησε πτυχίο ως Ορκωτή Λογιστής. Το 1999 εντάχθηκε στην Τράπεζα Κύπρου ως Βοηθός του Γενικού Διευθυντή του Συγκροτήματος. Το 2005, μετακόμισε στο Οικονομικό Τμήμα. Τον Δεκέμβριο του 2013, η κα Λειβαδιώτου διορίστηκε ως Ανώτερη Οικονομική Λειτουργός (CFO) και από το 2016 έως τα τέλη του 2021 ήταν υπεύθυνη για τις Διευθύνσεις Οικονομικών και Διαθεσίμων.

Η κα Λειβαδιώτου σπούδασε Οικονομικά στο Πανεπιστήμιο του Cambridge (MA Hons). Είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ογκολογικού Κέντρου της Τράπεζας Κύπρου, Μη Ανεξάρτητο και Μη Εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της CISCO, και μέλος της Επιτροπής Τραπεζικών Θεμάτων του Institute of Chartered Accountants in England and Wales.

Θητεία:

Διορίστηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH τον Οκτώβριο του 2021

Εξωτερικός Διορισμός:

δ/ε

Ανεξάρτητη:

Όχι

Μέλος επιτροπής:

Δεν είναι μέλος σε καμία επιτροπή

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.4. Ηγεσία

Υπάρχει σαφής διαχωρισμός μεταξύ του ρόλου του Προέδρου ο οποίος είναι υπεύθυνος για την ηγεσία και την αποτελεσματικότητα του Διοικητικού Συμβουλίου και του Διευθύνοντος Συμβούλου, ο οποίος είναι υπεύθυνος για τη λειτουργία επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της Τράπεζας και της ΒΟCH. Αυτός ο σαφής καταμερισμός ευθύνης τεκμηριώνεται τόσο στην Πολιτική και στο Πλαίσιο Εταιρικής Διακυβέρνησης του Συγκροτήματος που έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η Πολιτική και το Πλαίσιο Εταιρικής Διακυβέρνησης του Συγκροτήματος είναι διαθέσιμα στον ιστότοπο του Συγκροτήματος (<https://www.bankofcyprus.com/globalassets/who-we-are/our-governance/Συγκρότημα-corporate-governance-policy.pdf>). Οι καθημερινές εργασίες του Συγκροτήματος έχουν ανατεθεί στη διευθυντική ομάδα.

2.4.1.1. Ρόλος του Προέδρου

Ο Πρόεδρος εποπτεύει τις εργασίες και την αποτελεσματικότητα του Διοικητικού Συμβουλίου, διασφαλίζοντας ότι η ημερήσια διάταξη καλύπτει τα βασικά στρατηγικά θέματα που έχει να αντιμετωπίσει το Συγκρότημα, καθορίζει το ύψος και τον τόνο των συζητήσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, ενθαρρύνει την ενεργή συμμετοχή των μελών στις εργασίες και δραστηριότητες του Διοικητικού Συμβουλίου και θέτει ξεκάθαρες προσδοκίες αναφορικά με την κουλτούρα, τις αξίες και τη συμπεριφορά του Συγκροτήματος. Επίσης, διασφαλίζει ότι υπάρχει αποτελεσματική επικοινωνία με τους μετόχους και προωθεί τη συμμόρφωση με τα πρότυπα εταιρικής διακυβέρνησης. Κατά τη διάρκεια της τριετούς αξιολόγησης του Διοικητικού Συμβουλίου του 2023, το Διοικητικό Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο Πρόεδρος ανταποκρίνεται επιτυχώς στις ηγετικές ανάγκες του Διοικητικού Συμβουλίου. Το Διοικητικό Συμβούλιο εκφράζει υψηλό επίπεδο ικανοποίησης για τον τρόπο με τον οποίο ο Πρόεδρος διευκολύνει τις συζητήσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Συγκεκριμένα, ο Πρόεδρος έχει αξιολογηθεί θετικά για την προώθηση ενός περιβάλλοντος όπου το Διοικητικό Συμβούλιο αισθάνεται ελεύθερο να διατυπώσει τις απόψεις του, προωθώντας ενεργά τον κριτικό λόγο και την εποικοδομητική πρόκληση.

2.4.1.2. Ρόλος του Αντιπροέδρου

Η Αντιπρόεδρος παρέχει στήριξη και καθοδήγηση στον Πρόεδρο, όπου απαιτείται. Σε συντονισμό με τον Πρόεδρο, ενεργεί ως πρέσβης του Διοικητικού Συμβουλίου και του Συγκροτήματος στις σχέσεις του με τις ρυθμιστικές αρχές, τους εργαζομένους και τους πελάτες ενώ αναπληρώνει τον Πρόεδρο σε συνεδριάσεις, γενικές συνελεύσεις και άλλες συναντήσεις όταν ο Πρόεδρος δεν μπορεί να παρευρεθεί.

2.4.1.3. Ρόλος του Ανώτερου Ανεξάρτητου Διοικητικού Συμβουλίου

Ο Ανώτερος Ανεξάρτητος Διοικητικός Σύμβουλος είναι διαθέσιμος στους μετόχους και στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου σε περίπτωση που έχουν ανησυχίες που δεν μπορούν να επιλυθούν μέσω των συνήθων καναλιών επικοινωνίας. Ο Ανώτερος Ανεξάρτητος Διοικητικός Σύμβουλος παρέχει συμβουλές και στήριξη στον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου στην επίτευξη των στόχων του.

Προεδρεύει των συνεδριάσεων των μη-εκτελεστικών μελών για την αξιολόγηση της απόδοσης του Προέδρου, στο πλαίσιο της ετήσιας αξιολόγησης της απόδοσης του Διοικητικού Συμβουλίου και αναλαμβάνει την ευθύνη για την ομαλή διαδικασία διαδοχής του Προέδρου σε στενή συνεργασία με την ΕΔΕΔ. Συναντιέται επίσης με σημαντικούς μετόχους προκειμένου να διασφαλίσει ότι υπάρχει ισορροπημένη κατανόηση των ζητημάτων και των ανησυχιών που ενδέχεται να έχουν.

2.4.1.4. Μη Εκτελεστικοί Διοικητικοί Σύμβουλοι

Οι μη-εκτελεστικοί διοικητικοί σύμβουλοι ('ΜΕΔΣ') είναι υπεύθυνοι να παρακολουθούν την εκτελεστική δραστηριότητα και να συμβάλλουν στην ανάπτυξη στρατηγικής της ΒΟCH. Δεν εργοδοτούνται από την Τράπεζα και την ΒΟCH και δεν συμμετέχουν στην καθημερινή διαχείριση του Συγκροτήματος.

Ο ρόλος τους είναι (i) να παρέχουν εποικοδομητική αμφισβήτηση στη διεύθυνση, (ii) να ελέγχουν την απόδοση της ανώτατης διεύθυνσης στην επίτευξη των συμφωνημένων στόχων και σκοπών και να παρακολουθούν αναφορές για την απόδοση. Επίσης, οι μη-εκτελεστικοί διοικητικοί σύμβουλοι πρέπει να ικανοποιούνται ως προς την ακεραιότητα της οικονομικής πληροφόρησης και να βεβαιώνονται ότι οι μηχανισμοί ελέγχου της οικονομικής πληροφόρησης, τα πλαίσια συμμόρφωσης και διαχείρισης κινδύνων και το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου είναι επαρκή. Οι μη εκτελεστικοί διοικητικοί σύμβουλοι, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου και της Αντιπροέδρου, φέρνουν ανεξάρτητη αντίληψη και κρίση στις συζητήσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, μέσω του χαρακτήρα, της αντικειμενικότητας και της ακεραιότητάς τους.

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.4. Ηγεσία (συνέχεια)

2.4.1.4. Μη Εκτελεστικοί Διοικητικοί Σύμβουλοι (συνέχεια)

Διεξάγονται τακτικές συνεδριάσεις μεταξύ των μη εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων χωρίς την παρουσία των εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων και τουλάχιστον μία φορά το χρόνο χωρίς την παρουσία του Προέδρου.

2.4.1.5. Εκτελεστικοί Διοικητικοί Σύμβουλοι

Οι Εκτελεστικοί Σύμβουλοι έχουν εκτελεστικές λειτουργίες στο Συγκρότημα εκτός από τα καθήκοντά τους στο Διοικητικό Συμβούλιο. Ο ρόλος των Εκτελεστικών Συμβούλων, με επικεφαλής τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, είναι να προτείνουν στρατηγικές στο Διοικητικό Συμβούλιο και μετά από έλεγχο και πρόκληση του Διοικητικού Συμβουλίου, να εκτελούν τις εγκεκριμένες στρατηγικές στα υψηλότερα δυνατά πρότυπα.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος εργοδοτείται από την Τράπεζα. Η σύμβαση του Διευθύνοντος Συμβούλου περιλαμβάνει ρήτρα τερματισμού με προειδοποίηση έξι μηνών προς το εκτελεστικό μέλος, χωρίς αιτιολόγηση και στη διακριτική ευχέρεια της BOC PCL. Η σύμβαση εργοδότησης του Διευθύνοντος Συμβούλου αναθεωρείται τουλάχιστον ανά πενταετία. Τον Δεκέμβριο του 2022, η σύμβαση του Διευθύνοντος Συμβούλου ανανεώθηκε για άλλα τέσσερα έτη. Η Εκτελεστική Διευθύντρια Οικονομικής Διεύθυνσης επίσης εργοδοτείται από την Τράπεζα. Οι όροι απασχόλησης της Εκτελεστικής Διευθύντριας Οικονομικής Διεύθυνσης βασίζονται κυρίως στις πρόνοιες της ισχύουσας συλλογικής σύμβασης, οι οποίες προβλέπουν ειδοποίηση ή αποζημίωση εκ μέρους της Τράπεζας με βάση τα χρόνια υπηρεσίας και γραπτή προειδοποίηση τεσσάρων μηνών από το εκτελεστικό μέλος σε περίπτωση εθελούσιας αποχώρησης.

2.4.1.6. Ρόλος του Διευθύνοντος Συμβούλου

Ο Διευθύνων Σύμβουλος είναι υπεύθυνος για την εκτέλεση της εγκεκριμένης στρατηγικής και έχει την τελική εκτελεστική ευθύνη για τις λειτουργίες, την απόδοση και τη συμμόρφωση του Συγκροτήματος. Στην καθημερινή διαχείριση του Συγκροτήματος που του ανατέθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο, ο Διευθύνων Σύμβουλος στηρίζεται στις εισηγήσεις και συμβουλές της Εκτελεστικής Επιτροπής ('ExCo'), της οποίας προεδρεύει..

2.5. Πληροφόρηση και Υποστήριξη

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνέρχεται σε τακτική βάση και έχει επίσημο πρόγραμμα θεμάτων προς εξέταση που εξελίσσεται με βάση τις επιχειρηματικές ανάγκες και το οποίο κάθε χρόνο αναθεωρείται. Η απόδοση όσον αφορά την επίτευξη των συμφωνημένων βασικών οικονομικών προτεραιοτήτων εξετάζεται σε κάθε συνεδρίαση με ιδιαίτερη αναφορά στους λεπτομερείς λογαριασμούς διαχείρισης του Συγκροτήματος. Ο Διευθύνων Σύμβουλος και η Εκτελεστική Διευθύντρια της Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης σχολιάζουν τη στρατηγική, την τρέχουσα επιχειρηματική απόδοση, την αγορά, τις κανονιστικές και άλλες εξωτερικές εξελίξεις σε κάθε συνεδρίαση και παρουσιάζουν συγκριτικά δεδομένα. Το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνει τακτικές εκθέσεις και παρουσιάσεις και από άλλα ανώτερα στελέχη για τις εξελίξεις στις δραστηριότητες του Συγκροτήματος. Το Διοικητικό Συμβούλιο μελετά αναφορές της κάθε επιτροπής του καθώς και τακτικές εκθέσεις αναφορικά με τη διάθεση ανάληψης κινδύνου του Συγκροτήματος, κύριους και αναδυόμενους κινδύνους, τη διαχείριση κινδύνων, την ατζέντα ΠΚΔ, τα πιστωτικά ανοίγματα και το δανειακό χαρτοφυλάκιο του Συγκροτήματος, τη διαχείριση στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, τη ρευστότητα, τις επιδικίες, τη συμμόρφωση και θέματα φήμης.

Υπό την εποπτεία του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, οι αρμοδιότητες της Γραμματέως της Εταιρίας περιλαμβάνουν τη διασφάλιση επαρκούς ροής πληροφοριών εντός του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών του, μεταξύ της ανώτατης διεύθυνσης και των μη-εκτελεστικών μελών και μεταξύ των επικεφαλής των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου και των μη-εκτελεστικών μελών καθώς και τη διευκόλυνση της εισαγωγικής κατάρτισης, ανάπτυξης και αξιολόγησης των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.5. Πληροφόρηση και Υποστήριξη (συνέχεια)

Όλοι οι διοικητικοί σύμβουλοι έχουν πρόσβαση στις συμβουλές και υπηρεσίες της Γραμματέως της Εταιρίας και του Ανώτερου Λειτουργού Συμμόρφωσης με την Εταιρική Διακυβέρνηση, οι οποίοι παρέχουν πληροφορίες σχετικές με τις διαδικασίες του Διοικητικού Συμβουλίου, τον Κώδικα ΧΑΚ και τον Κώδικα ΗΒ. Η Γραμματέας της Εταιρίας είναι υπεύθυνη να διασφαλίσει ότι στους διοικητικούς συμβούλους παρέχονται έγκαιρα σχετικές πληροφορίες που να τους επιτρέπουν να εξετάσουν ζητήματα για λήψη απόφασης και να εκπληρώσουν την ευθύνη εποπτείας τους. Τόσο ο διορισμός όσο και η απομάκρυνση της Γραμματέως της Εταιρίας είναι θέμα του Διοικητικού Συμβουλίου στο σύνολο του.

Ανεξάρτητες επαγγελματικές συμβουλές καθώς και συμβουλές των εξωτερικών νομικών συμβούλων του Συγκροτήματος είναι επίσης διαθέσιμες στο Διοικητικό Συμβούλιο με δαπάνη του Συγκροτήματος εάν και εφόσον απαιτείται. Οι επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν παρόμοια πρόσβαση και είναι εφοδιασμένες με επαρκείς πόρους για να επιτελούν τα καθήκοντα τους. Η Γραμματέας της Εταιρίας παρέχει ειδική στήριξη στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου για οποιοδήποτε θέμα σχετίζεται με την Εταιρία για το οποίο απαιτούν συμβουλές χωριστά ή επιπρόσθετα από αυτές που είναι διαθέσιμες στη συνήθη διαδικασία του Διοικητικού Συμβουλίου. Όλοι οι διοικητικοί σύμβουλοι καλύπτονται με ασφάλιση αστικής ευθύνης διοικητικών συμβούλων και αξιωματούχων σε σχέση με νομικές αγωγές εναντίον τους.

Περιστασιακά το Διοικητικό Συμβούλιο διεξάγει ενδεδειγμένες συζητήσεις με βασικές επιχειρηματικές Διευθύνσεις και μονάδες, ώστε να παρέχει στα μέλη του ενημέρωση για βασικούς τομείς στρατηγικής εστίασης, επιτρέποντας καλύτερη ποιότητα των συζητήσεων και ενισχύοντας τη γνώση τους. Οι ενδεδειγμένες συζητήσεις περιλαμβάνουν συνήθως παρουσιάσεις και αναλύσεις των θεμάτων σε βάθος. Το 2023 πραγματοποιήθηκαν συζητήσεις σχετικά με το ICAAP και το Σχέδιο Χρηματοδότησης της Ελάχιστης Απαιτήσης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL), συμπεριλαμβανομένων συζητήσεων με τις ρυθμιστικές αρχές. Άλλες εκτενείς συζητήσεις αφορούσαν τις πρωτοβουλίες για την περαιτέρω βελτίωση της κουλτούρας κινδύνου του Συγκροτήματος, τη Στρατηγική ΠΚΔ, την αξιολόγηση του δανειακού χαρτοφυλακίου του Συγκροτήματος και το Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Κινήτρων.

Ακολουθεί μια περίληψη των ουσιαστών θεμάτων που εξετάστηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ανά θέμα.

Θέματα που εξέτασε το Διοικητικό Συμβούλιο το 2023

Στρατηγική του Συγκροτήματος
Οικονομικό Πλάνο Συγκροτήματος 2024-2027.
Ενημερώσεις σχετικά με τα στρατηγικά σχέδια του Συγκροτήματος.
Στρατηγική βιωσιμότητας.
Επικαιροποιήσεις JST/EKT.
Η συμβολή της Τράπεζας στην περιβαλλοντική ακεραιότητα και την κοινωνική ισότητα.
Εσωτερικοί έλεγχοι
Τακτικές ενημερώσεις
Αναφορά Απόδοσης Συγκροτήματος.
Οικονομική έκθεση που περιλαμβάνει προϋπολογισμούς, επαναπροβλέψεις και κεφαλαιακές θέσεις.
Έκθεση Ανώτερου Εκτελεστικού Διοικητικού Συμβούλου.
Πολιτικές και οικονομικές εξελίξεις στην Κύπρο.
Εκθέσεις από τον πρόεδρο των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου.
SREP 2023 – Εποπτικός διάλογος.
Επιχειρηματικό Περιβάλλον
Τριμηνιαίες οικονομικές εκθέσεις.
Οι απόψεις των επενδυτών και των ενδιαφερόμενων μερών.
Έκθεση Διευθύνοντος Συμβούλου.
Πολιτικές και οικονομικές εξελίξεις στην Κύπρο.
Ενημερώσεις αγοράς.

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.5. Πληροφορίες και υποστήριξη (συνέχεια)

Οικονομικά στοιχεία
Τριμηνιαίες οικονομικές εκθέσεις.
Σχέδιο χρηματοδότησης ελάχιστης απαίτησης ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL).
Έκθεση Εσωτερικής Διαδικασίας Αξιολόγησης της Κεφαλαιακής Επάρκειας (ICAAP).
Έκθεση Εσωτερικής Διαδικασίας Αξιολόγησης της Επάρκειας Ρευστότητας (ILAAP).
Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Κινήτρων (LTIP).
Αμοιβές ελέγχου της PricewaterhouseCoopers (PwC) για το 2023.

Επιχειρηματική απόδοση
Ανασκόπηση της Έκθεσης Επιδόσεων του Συγκροτήματος.
Ενημέρωση απόδοσης έναντι της Μονάδας Διαχείρισης Ακίνητης Περιουσίας (REMU).
Επισκόπηση πιστωτικού χαρτοφυλακίου.
Ανασκόπηση της απόδοσης των έργων Εταιρικής Χρηματοδότησης.

Πολιτισμός
Κουλτούρα κινδύνου και συμμόρφωσης.
Καθοδήγηση για την περαιτέρω ενίσχυση της ηθικής επιχειρηματικής κουλτούρας της Τράπεζας.

Διαχείριση κινδύνων
Σχέδιο Ανάκαμψης του Συγκροτήματος.
Γνωστοποιήσεις του Πυλώνα III.
Δείκτες δήλωσης διάθεσης ανάληψης κινδύνου.
Πλαίσιο διάθεσης ανάληψης κινδύνου του Συγκροτήματος.
Πρόοδος της εφαρμογής των συστάσεων SREP.
Ρυθμιστικές αλληλεπιδράσεις.
Επίβλεψη τοπικών θυγατρικών.
Δικαστικές διαδικασίες.

Διακυβέρνηση και κανονιστική συμμόρφωση
Έλεγχος και έγκριση διαφόρων πολιτικών του Συγκροτήματος.
Διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων.
Διορισμός νέου Διοικητικού Συμβουλίου.
Σχεδιασμός διαδοχής.
Συνεχής εποπτικός διάλογος και επικοινωνία με τις ρυθμιστικές αρχές.
Παρουσίαση από Morgan Sodali σχετικά με την τριετή έκθεση συγκριτικής αξιολόγησης των αποδοχών των μη εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων (NED).

Οι στρατηγικοί πυλώνες του Συγκροτήματος παραμένουν αναλλοίωτοι:

1. Αύξηση των εσόδων με πιο αποδοτικό κεφαλαιακό τρόπο, με την ενίσχυση της δημιουργίας εσόδων μέσω της αύξησης του νέου δανεισμού υψηλής ποιότητας, της διαφοροποίησης σε τραπεζικές και άλλες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες μικρότερης έντασης κεφαλαίου (όπως οι ασφάλειες και η ψηφιακή οικονομία) καθώς και της συνετής διαχείρισης της ρευστότητας του Συγκροτήματος.
2. Επίτευξη ενός ορθολογικού λειτουργικού μοντέλου, με συνεχή εστίαση στην αποδοτικότητα μέσω περαιτέρω αυτοματισμών μέσω ψηφιοποίησης.
3. Διατήρηση ισχυρής ποιότητας στοιχείων ενεργητικού, διατηρώντας υψηλής ποιότητας νέο δανεισμό μέσω αυστηρών κριτηρίων δανεισμού, εξομαλύνοντας το κόστος κινδύνου και μειώνοντας άλλες απομειώσεις.
4. Ενίσχυση της οργανωτικής ανθεκτικότητας και της ατζέντας ΠΚΔ (Περιβάλλον, Κοινωνία και Διακυβέρνηση) οδηγώντας τη μετάβαση της Κύπρου σε ένα βιώσιμο μέλλον και οικοδομώντας έναν οργανισμό προσανατολισμένο στο μέλλον που αγκαλιάζει το ΠΚΔ σε όλες τις πτυχές.

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.6. Σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

Από τις 31 Δεκεμβρίου 2023, το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από επτά μέλη: τον Πρόεδρο του Συγκροτήματος ο οποίος κατά το διορισμό του ήταν ανεξάρτητος και παραμένει ανεξάρτητος, δύο εκτελεστικούς διοικητικούς συμβούλους (κ. Πανίκος Νικολάου και η κα Ελίζα Λειβαδιώτου) και τέσσερις μη-εκτελεστικούς διοικητικούς συμβούλους (κα. Lyn Grobler, κ. Adrian J. Lewis, κα. Monique Hemerijck και κ. Κωνσταντίνος Ιορδάνους). Σύμφωνα με τις διατάξεις της Οδηγίας Καταλληλότητας της ΚΤΚ, πέντε από τους μη εκτελεστικούς διοικητικούς συμβούλους είναι ανεξάρτητοι. Τα ονόματα και σύντομα βιογραφικά στοιχεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου αναφορικά με την εμπειρία, τις γνώσεις και το καθεστώς ανεξαρτησίας τους περιλαμβάνονται στην ενότητα 2.3 της έκθεσης αυτής. Στην ενότητα όπου παρουσιάζονται βιογραφικά στοιχεία περιλαμβάνονται επίσης πληροφορίες για τους δύο ΜΕΔΣ που παραιτήθηκαν στις 31 Δεκεμβρίου 2023 αλλά είχαν υπηρετήσει στο Διοικητικό Συμβούλιο όλο το 2023.

Σε συνέχεια των τελευταίων παραιτήσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και παρόλο που είναι πλήρως λειτουργικό, το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται επί του παρόντος σε μια μεταβατική φάση με δύο πρόσφατα διορισμένα μέλη, με μεγάλη εμπειρία στους τομείς των ΠΚΔ και της τεχνολογίας καθώς και της κυβερνοασφάλειας, σε εκκρεμότητα έγκρισης και επιδίωξης περαιτέρω ενίσχυσης της σύνθεσης με άλλα ένα ή δύο μέλη. Μόλις ολοκληρωθεί αυτή η μεταβατική φάση, το μέγεθος του Διοικητικού Συμβουλίου θα επιτρέψει να παρέχεται το πλήρες φάσμα δεξιοτήτων και εμπειριών που απαιτούνται στο Διοικητικό Συμβούλιο και στη στελέχωση των επιτροπών του διατηρώντας ταυτόχρονα την αίσθηση ευθύνης στο κάθε μέλος για τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, και την αποτελεσματική διαχείριση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων επιτρέποντας ταυτόχρονα πλήρη και εποικοδομητική συμμετοχή όλων των διοικητικών συμβούλων, δεδομένου του μεγέθους και των εργασιών του συγκροτήματος και των χρονικών απαιτήσεων που τίθενται στους διοικητικούς συμβούλους. Το Διοικητικό Συμβούλιο αναγνωρίζει την ανάγκη να εντοπίζει τα πιο προσοντούχα άτομα τα οποία είναι διαθέσιμα για να υπηρετήσουν στο Διοικητικό Συμβούλιο. Σύμφωνα με την Πολιτική Διορισμών και Διαφορετικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου όλοι οι διορισμοί γίνονται αξιοκρατικά με βάση αντικειμενικά κριτήρια (συμπεριλαμβανομένων των δεξιοτήτων και της εμπειρίας) και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τα οφέλη της διαφοροποίησης. Το Διοικητικό Συμβούλιο ετοιμάζει σχέδιο για τη δική του ανανέωση με τη βοήθεια της ΕΔΕΔ, η οποία εξετάζει σε τακτά διαστήματα τη σύνθεση και τη θητεία και το σχεδιασμό διαδοχής τόσο στο Διοικητικό Συμβούλιο όσο και στις Εκτελεστικές Θέσεις.

Τόσο σε ατομική όσο και σε συλλογική βάση, οι διοικητικοί σύμβουλοι θεωρείται ότι διαθέτουν το εύρος των δεξιοτήτων, της κατανόησης, της εμπειρίας και της εμπειρογνωμοσύνης που απαιτούνται για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική ηγεσία του Συγκροτήματος και η διατήρηση υψηλών προτύπων εταιρικής διακυβέρνησης.

Η ΕΔΕΔ διασφαλίζει μια τυπική, αυστηρή και διαφανή διαδικασία κατά την αξιολόγηση των υποψηφίων για διορισμό στο Διοικητικό Συμβούλιο και διατηρεί συνεχή εποπτεία της σύνθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου, για να διασφαλίσει ότι αυτή παραμένει κατάλληλη και λαμβάνει υπόψη τον σκοπό, την κουλτούρα, τους κύριους επιχειρηματικούς τομείς, το προφίλ κινδύνου και τις απαιτήσεις διακυβέρνησης.

Η ΕΔΕΔ αναθεωρεί, τουλάχιστον σε ετήσια βάση τη δομή, το μέγεθος, τη θητεία και τη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου (συμπεριλαμβανομένων των δεξιοτήτων, της γνώσης, της εμπειρίας, της ανεξαρτησίας και της διαφοροποίησης) και εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο τις δεξιότητες και την πείρα που απαιτούνται για την παροχή υγιούς εποπτείας της διακυβέρνησης. Οι δεξιότητες περιλαμβάνουν εμπειρία στον τραπεζικό τομέα, την ασφάλιση, τις αγορές και το κανονιστικό περιβάλλον, τη διαχείριση κινδύνων, τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την ανάπτυξη στρατηγικής, την τεχνολογία καθώς και την ασφάλεια διαδικτύου, την επιχειρηματική εμπειρία καθώς και γνώσεις νομικών, διακυβέρνησης, συμμόρφωσης, ελέγχου και ΠΚΔ. Όπως σημειώθηκε πιο πάνω, οι τομείς ΠΚΔ και τεχνολογίας/κυβερνοασφάλειας θα ενισχυθούν με το διορισμό του κ. Christian Hansmeyer καθώς και του κ. Stuart Birrell αντίστοιχα. Η αξιολόγηση του προφίλ δεξιοτήτων του Διοικητικού Συμβουλίου διεξάγεται για να διασφαλιστεί ότι το Διοικητικό Συμβούλιο και οι επιτροπές του αποτελούνται από μέλη που έχουν μια συνολική αντίληψη των δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος και των κινδύνων που συνδέονται με αυτές. Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου παραμένει υπό συνεχή αναθεώρηση και η ΕΔΕΔ διατηρεί μια συνεχή εστίαση στον σχεδιασμό διαδοχής για να εξασφαλίσει τη συνέχιση ενός ισχυρού και διαφοροποιημένου Διοικητικού Συμβουλίου, το οποίο είναι κατάλληλο για τον σκοπό του Συγκροτήματος και τον κλάδο στον οποίο δραστηριοποιείται.

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.6. Σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

Στο πλαίσιο της διαδικασίας σχεδιασμού διαδοχής, η ΕΔΕΔ λαμβάνει υπόψη τον αντίκτυπο των αναμενόμενων συνταξιοδοτήσεων των διοικητικών συμβούλων και την επιθυμητή κουλτούρα και στρατηγική κατεύθυνση του Συγκροτήματος. Στο πλαίσιο της διαδικασίας, η ΕΔΕΔ ετοιμάζει ένα λεπτομερές προφίλ ρόλου, με βάση την ανάλυσή της σχετικά με τις δεξιότητες και την πείρα που χρειάζεται και επιλέγει, κατά περίπτωση, μια έμπειρη επαγγελματική εταιρεία εξεύρεσης στελεχών για να διευκολύνει τη διαδικασία. Η εταιρεία αυτή ετοιμάζει λίστα υποψηφίων για τους οποίους παρέχει ανεξάρτητες αξιολογήσεις. Η ΕΔΕΔ συνεργάζεται με την εταιρεία έρευνας για την επιλογή των επικρατέστερων υποψηφίων, διεξάγει συνεντεύξεις/συναντήσεις (περιλαμβανομένων συναντήσεων με μέλη της ΕΔΕΔ) και διεξοδική έρευνα δέουσας επιμέλειας.

Η ΕΔΕΔ τηρεί τις απαιτήσεις της Πολιτικής Καταλληλότητας του Συγκροτήματος, η οποία ευθυγραμμίζεται πλήρως με την Οδηγία Καταλληλότητας της ΚΤΚ (και τις κοινές κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΚΑΑ και της ΕΑΤ σχετικά με την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου) και διασφαλίζει μια ισχυρή αξιολόγηση των πιθανών υποψηφίων, η οποία περιλαμβάνει συνέντευξη από την ΕΔΕΔ και σύσταση προς το Διοικητικό Συμβούλιο πριν από την υποβολή αιτήσεων καταλληλότητας στη ρυθμιστική αρχή για αξιολόγηση.

Σύμφωνα με την Πολιτική Διορισμών και Διαφορετικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου η διαδικασία αξιολόγησης και η έρευνα δέουσας επιμέλειας είναι εκτεταμένες και περιλαμβάνουν επιβεβαιώσεις, αυτοπιστοποίηση της καταλληλότητας και της οικονομικής ευρωστίας του υποψηφίου και εξωτερικούς ελέγχους που αφορούν έρευνα σε διάφορες δημόσιες διαθέσιμες πηγές. Όλοι οι πιθανοί υποψήφιοι αξιολογούνται ώστε να διασφαλιστεί ότι έχουν την ικανότητα να ενεργούν με ακεραιότητα, να καθοδηγούν με το παράδειγμα τους και να προωθούν την επιθυμητή κουλτούρα, αποδεικνύοντας έτσι την προσήλωση τους σε υψηλά πρότυπα και αξίες. Η διαδικασία συνεπάγεται επίσης ότι η ΕΔΕΔ βεβαιώνεται ως προς την ικανότητα του υποψηφίου να διαθέτει τον απαραίτητο χρόνο για το ρόλο, καθώς και την ανεξαρτησία και την καταλληλότητα του. Ταυτόχρονα η ΕΔΕΔ αξιολογεί και τεκμηριώνει πιθανές συγκρούσεις συμφερόντων. Τέλος, διεξάγεται αξιολόγηση της συλλογικής καταλληλότητας κατόπιν της οποίας η ΕΔΕΔ προχωρεί σε εισηγήσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τις διατάξεις των Κοινών Κατευθυντήριων Γραμμών για την Καταλληλότητα.

Απαιτείται αξιολόγηση των αρμοδίων αρχών και επίσημη έγκριση για όλους τους διορισμούς στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Ετησίως, το Συγκρότημα προβαίνει σε ανασκόπηση της ικανότητας και καταλληλότητας των διοικητικών συμβούλων, καλώντας τους να επιβεβαιώσουν οποιεσδήποτε αλλαγές σε σχέση με τη συμμόρφωσή τους με την Οδηγία Καταλληλότητας της ΚΤΚ. Όλες οι αλλαγές που δηλώνονται αξιολογούνται και καθορίζεται η σημαντικότητά τους. Το Διοικητικό Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι καθένας από τους διοικητικούς συμβούλους έχει το απαιτούμενο επίπεδο ικανότητας, ακεραιότητας για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων του και αφιερώνει τον απαραίτητο χρόνο για την εκτέλεση των καθηκόντων του.

2.7. Συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου

Η Γραμματέας της Εταιρίας ετοιμάζει ένα ετήσιο πρόγραμμα με τη συμβολή όλων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, που καταγράφει τη ροή βασικών θεμάτων της Εταιρίας προς το Διοικητικό Συμβούλιο. Το Συγκρότημα έχει μια ολοκληρωμένη και συνεχή διαδικασία ρύθμισης της ημερήσιας διάταξης και κλιμάκωσης θεμάτων ώστε να διασφαλίζει ότι το Διοικητικό Συμβούλιο έχει τις σωστές πληροφορίες την κατάλληλη στιγμή και με τη σωστή μορφή ώστε να μπορούν οι διοικητικοί σύμβουλοι να λάβουν τις σωστές αποφάσεις. Ο Πρόεδρος καθοδηγεί τη διαδικασία με τη βοήθεια της Γραμματέως της Εταιρίας.

Η διαδικασία διασφαλίζει έτσι ότι διατίθεται επαρκής χρόνος για στρατηγικές συζητήσεις και σημαντικά επιχειρησιακά θέματα. Θέματα μπορούν να προστεθούν στις ημερήσιες διατάξεις, ως αντιμετώπιση εξωτερικών γεγονότων, μετά από αίτημα μη- εκτελεστικών μελών ή λόγω κανονιστικών εξελίξεων.

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.7. Συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

Η Γραμματέας της Εταιρίας συμμετέχει ενεργά στην προετοιμασία του προγράμματος για όλες τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών του και στην προετοιμασία των ημερήσιων διατάξεων αυτών των συνεδριάσεων, σε συνεργασία με τον Πρόεδρο, διασφαλίζοντας ότι οι σχετικές πληροφορίες αποστέλλονται έγκαιρα σε όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Οι ημερήσιες διατάξεις και τα έγγραφα κυκλοφορούν εγκαίρως πριν από κάθε συνεδρίαση και όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ενημερώνονται γραπτώς για τις προσεχείς συνεδριάσεις του ώστε να τους δοθεί αρκετός χρόνος να μελετήσουν τις σχετικές πληροφορίες, για να είναι σε θέση να εκπληρώσουν πλήρως τα καθήκοντά τους. Τα πακέτα πληροφοριών αναρτώνται κατά κανόνα μία εβδομάδα πριν από τις συνεδριάσεις και είναι προσβάσιμα σε όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μέσω ασφαλούς ηλεκτρονικής πύλης, ώστε να εξασφαλίζεται επαρκής χρόνος για την επισκόπηση των ζητημάτων που πρέπει να συζητηθούν και να αναζητηθούν διευκρινίσεις ή τυχόν πρόσθετες πληροφορίες που ενδεχομένως απαιτούνται.

Γενικά, τα μέλη της διευθυντικής ομάδας και άλλα ανώτερα στελέχη καλούνται να παρακολουθήσουν μέρος των συνεδριάσεων για να διασφαλίσουν την αποτελεσματική αλληλεπίδραση με το Διοικητικό Συμβούλιο. Οι συνεδριάσεις αυτές έχουν ορισμένες σταθερές αναφορές, όπως η έκθεση του Διευθύνοντος Συμβούλου και της Εκτελεστικής Διευθύντριας Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης σχετικά με την απόδοση του Συγκροτήματος, τις αναφορές των προέδρων των επιτροπών και τις ενημερώσεις από άλλα μέλη της ανώτατης διεύθυνσης. Εκτός από τις επίσημες συνεδριάσεις, το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει όποτε είναι απαραίτητο για να εξετάσει θέματα που είναι χρονικά ευαίσθητα. Ο Πρόεδρος και οι πρόεδροι κάθε επιτροπής διασφαλίζουν ότι οι συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και της κάθε επιτροπής είναι δομημένες ώστε να διευκολύνουν τη συζήτηση.

Οι συνεδριάσεις των επιτροπών διεξάγονται πριν από τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου με τον πρόεδρο κάθε επιτροπής στη συνέχεια να κάνει αναφορά για τα θέματα που συζητήθηκαν στο Διοικητικό Συμβούλιο. Θέματα για ενδελεχείς συζητήσεις ή πρόσθετα θέματα συζητούνται όταν απαιτείται και περιλαμβάνουν ενημέρωση για τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της Εταιρίας, τη διακυβέρνηση και κανονιστικά θέματα.

Κατά τη διάρκεια του 2023, το Διοικητικό Συμβούλιο της BOCH πραγματοποίησε 18 συνεδριάσεις. Οι συναντήσεις πραγματοποιήθηκαν τόσο δια ζώσης όσο και εικονικά. Περισσότερες λεπτομέρειες αναφορικά με τον αριθμό των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών του και τη συμμετοχή των διοικητικών συμβούλων παρουσιάζονται πιο κάτω. Η εκτός έδρας συνεδρίαση πραγματοποιήθηκε από τις 27 μέχρι τις 29 Σεπτεμβρίου 2023. Κατά τη διάρκεια του έτους, ο Πρόεδρος και οι μη εκτελεστικοί διοικητικοί σύμβουλοι συναντήθηκαν με φυσική παρουσία χωρίς την παρουσία των εκτελεστικών μελών, για να συζητήσουν διάφορα θέματα αναφορικά με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του Συγκροτήματος.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αξιοποιεί πλήρως την τεχνολογία χρησιμοποιώντας στις συνεδριάσεις του τηλεδιασκέψεις, την ηλεκτρονική πύλη του Διοικητικού Συμβουλίου και tablets. Αυτό οδηγεί σε μεγαλύτερη ευελιξία, ασφάλεια και αποτελεσματικότητα στη διανομή εγγράφων και στον προγραμματισμό συνεδριάσεων. Τα πρακτικά και τα θέματα που προκύπτουν από τη συνεδρίαση αναρτώνται και διανέμονται στα μέλη για ανασκόπηση και ανατροφοδότηση. Τα θέματα που προκύπτουν παρακολουθούνται στις επόμενες συνεδριάσεις μέσω σχετικών ενημερώσεων.

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.7. Συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

Συμμετοχή του Διοικητικού Συμβουλίου της BOCH και των Επιτροπών σε συνεδριάσεις κατά το 2023

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τις συμμετοχές του Διοικητικού Συμβουλίου της BOCH στο Διοικητικό Συμβούλιο και στις Επιτροπές σε συνεδριάσεις κατά το 2023.

Όνομα	Διοικητικό Συμβούλιο	Επιτροπή Ελέγχου	ΕΑΔΑ	ΕΔΕΔ	ΕΔΚ
Ευστράτιος-Γεώργιος Αράπογλου (Πρόεδρος)	18	x	x	13	x
Lyn Grobler (αντιπρόεδρος)	17	x	10	13	20
Πόλα Χατζησωτηρίου ⁹	17	20	x	x	21
Κωνσταντίνος Ιορδάνου	18	19	5	x	x
Monique Hemerijck	6	x	2	x	9
Adrian J. Lewis	1	1	x	x	x
Ελίζα Λιβαδιώτου	17	x	x	x	x
Πανίκος Νικολάου	17	x	x	x	x
Νικόλαος Σοφιανός ¹⁰	18	20	x	x	19
Ιωάννης Ζωγραφάκης ¹¹	18	x	5	10	10
Μαρία Φιλίππου ⁷	14	x	8	4	x
Arne Bergren ⁸	3	5	x	2	x
Σύνολο συνεδριάσεων	18	20	10	13	21

2.8. Διορισμός, Αποχώρηση και Επανεκλογή των Διοικητικών Συμβούλων

Τα μη-εκτελεστικά μέλη διορίζονται αρχικά για μια περίοδο τριών ετών και συνήθως αναμένεται να υπηρετήσουν δύο τριετείς θητείες νοουμένου ότι η απόδοσή τους παραμένει ικανοποιητική και ανάλογα με τις ανάγκες της Εταιρίας, την επανεκλογή από τους μετόχους και τη συνεχιζόμενη ικανότητα και καταλληλότητα. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να καλέσει τα μέλη να υπηρετήσουν επιπρόσθετες θητείες. Η θητεία ενός μη-εκτελεστικού μέλους δεν μπορεί να επεκταθεί πέραν των 12 ετών στο σύνολο της και οποιοσδήποτε επαναδιορισμός πέραν των έξι σωρευτικών ετών εξετάζεται σε ετήσια βάση και λαμβάνει υπόψη μια σειρά παραγόντων όπως η απόδοση, η ανεξαρτησία, η ανάγκη για σταδιακή ανανέωση του Διοικητικού Συμβουλίου μεσοπρόθεσμα έως μακροπρόθεσμα και το βέλτιστο συμφέρον των μετόχων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί ανά πάσα στιγμή να διορίσει οποιοδήποτε πρόσωπο που είναι πρόθυμο να ενεργεί ως διοικητικός σύμβουλος και το οποίο πληροί τα κριτήρια όπως αυτά καθορίζονται στην Πολιτική Διορισμών και Διαφορετικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου, είτε για να συμπληρώσει ένα κενό ή ως προσθήκη στο υπάρχον Διοικητικό Συμβούλιο, αλλά ο συνολικός αριθμός των μελών δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα 13. Κάθε διοικητικός σύμβουλος που διορίζεται υπόκειται σε εκλογή στην επόμενη ΕΓΣ μετά το διορισμό του. Η ΕΔΕΔ εξετάζει, μεταξύ άλλων, εάν ένας υποψήφιος διοικητικός σύμβουλος είναι σε θέση να αφιερώσει τον απαιτούμενο χρόνο και προσοχή στις υποθέσεις της BOCH και της Τράπεζας, πριν από την έγκριση του διορισμού του ατόμου από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Σύμφωνα με το Καταστατικό της BOCH, όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου συνταξιοδοτούνται κάθε χρόνο και εφόσον είναι επιλέξιμο προσφέρονται για επανεκλογή. Οι ακόλουθοι διοικητικοί σύμβουλοι, όντας επιλέξιμοι, προσφέρθηκαν για επανεκλογή στην Γενική Συνέλευση της 20ης Μαΐου 2023: Ευστράτιος-Γεώργιος Αράπογλου, Lyn Grobler, Πόλα Χατζησωτηρίου⁹, Πανίκος Νικολάου, Μαρία Φιλίππου⁷, Νικόλαος Σοφιανός¹⁰, Ιωάννης Ζωγραφάκης¹¹, Κωνσταντίνος Ιορδάνου και Ελίζα Λιβαδιώτου.

Τα ονόματα των Διοικητικών Συμβούλων που προσφέρονται για εκλογή ή επανεκλογή συνοδεύονται με επαρκείς πληροφορίες, όπως βιογραφικά στοιχεία και άλλες σχετικές πληροφορίες και αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος πριν την ΕΓΣ προκειμένου οι μέτοχοι να λαμβάνουν τεκμηριωμένη απόφαση.

⁷ Η Μαρία Φιλίππου παραιτήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH με ισχύ από τις 13 Οκτωβρίου 2023.

⁸ Ο Arne Bergren παραιτήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH με ισχύ από τις 31 Μαρτίου 2023.

⁹ Η Πόλα Χατζησωτηρίου παραιτήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH με ισχύ από 31 Δεκεμβρίου 2023.

¹⁰ Ο Νικόλαος Σοφιανός παραιτήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH με ισχύ από 11 Δεκεμβρίου 2023.

¹¹ Ο Ιωάννης Ζωγραφάκης παραιτήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH με ισχύ από 31 Δεκεμβρίου 2023.

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.9. Σύγκρουση συμφερόντων

Η πολιτική του Συγκροτήματος για τη Σύγκρουση Συμφερόντων επικεντρώνεται σε αρχές, διαδικασίες και ρυθμίσεις για την πρόληψη, τον προσδιορισμό, την τεκμηρίωση, την κλιμάκωση και τη διαχείριση της πραγματικής, πιθανής ή αντιληπτής σύγκρουσης συμφερόντων. Η πολιτική αναθεωρείται και εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο κάθε χρόνο και κοινοποιείται σε ολόκληρο το Συγκρότημα.

Η Πολιτική Εταιρικής Διακυβέρνησης του Συγκροτήματος καταγράφει διαδικασίες αναφορικά με τη σύγκρουση συμφερόντων των διοικητικών συμβούλων και καθορίζει πώς θα πρέπει να εντοπίζονται, αναφέρονται ώστε να τυγχάνουν διαχείρισης για να διασφαλίζεται ότι οι διοικητικοί σύμβουλοι ενεργούν πάντοτε με γνώμονα το συμφέρον της ΒΟCH. Η Πολιτική και το Πλαίσιο Εταιρικής Διακυβέρνησης του Συγκροτήματος αναθεωρείται και εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο τουλάχιστο σε ετήσια βάση.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει υιοθετήσει Κώδικα Συναλλαγών για τις συναλλαγές σε αξίες της Εταιρίας από Πρόσωπα που ασκούν Διευθυντικά Καθήκοντα. Ο Κώδικας Συναλλαγών βρίσκεται σε πλήρη συμμόρφωση με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό για την Κατάχρηση Αγοράς. Όλα τα πρόσωπα που ασκούν διευθυντικά καθήκοντα έχουν ενημερωθεί γραπτώς αναφορικά με τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τον Κώδικα Συναλλαγών. Όλοι οι διοικητικοί σύμβουλοι έχουν συμμορφωθεί με τις πρόνοιες του Κώδικα Συναλλαγών κατά τη διάρκεια του 2023.

Κανένας από τους διοικητικούς συμβούλους δεν είχε, κατά τη διάρκεια του έτους ή στο τέλος του έτους, ουσιώδες συμφέρον, άμεσα ή έμμεσα, σε οποιοδήποτε σημαντικό συμβόλαιο με το Συγκρότημα (Πληροφορίες για τις συναλλαγές μεταξύ των Διοικητικών Συμβούλων και του Συγκροτήματος γνωστοποιούνται στη Σημείωση 49 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων).

2.10. Διάθεση Χρόνου

Η ΕΔΕΔ διασφαλίζει ότι το κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου έχει επαρκή χρόνο να αφιερώσει στα καθήκοντά του, λαμβάνοντας υπόψη τα ισχύοντα κανονιστικά όρια για τον αριθμό των θέσεων σε διοικητικά συμβούλια που μπορεί να κατέχει κάποιος διοικητικός σύμβουλος. Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει καθορίσει το χρόνο που αναμένεται να διαθέσουν τα μη-εκτελεστικά μέλη για την Εταιρία γύρω στις 35-40 ημέρες ετησίως. Ο χρόνος που διαθέτουν στο Συγκρότημα μπορεί να είναι σημαντικά περισσότερος, ειδικά όταν υπηρετούν σε επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η Τράπεζα έχει χαρακτηριστεί ως «σημαντικό ίδρυμα» στο πλαίσιο του Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Κεφαλαιακές Απαιτήσεις) του 2013. Η Οδηγία Καταλληλότητας της ΚΤΚ ενσωματώνει τις πρόνοιες για τα διοικητικά όργανα πιστωτικών ιδρυμάτων του άρθρου 91 της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για τις Κεφαλαιακές Απαιτήσεις ('CRD IV') και καθορίζει ότι ένας διοικητικός σύμβουλος δεν επιτρέπεται να μετέχει σε περισσότερες θέσεις πέραν από τους ακόλουθους συνδυασμούς:

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.10. Διάθεση Χρόνου (συνέχεια)

1. Μία θέση εκτελεστικού μέλους και δύο θέσεις μη-εκτελεστικού μέλους σε διοικητικά συμβούλια, ή
2. Τέσσερις θέσεις μη-εκτελεστικού μέλους σε διοικητικά συμβούλια.

Θέσεις εκτελεστικού ή μη-εκτελεστικού διοικητικού συμβούλου εντός του ίδιου συγκροτήματος υπολογίζονται ως μία ενιαία θέση. Θέσεις σε οργανισμούς που δεν επιδιώκουν κατά κύριο λόγο εμπορικούς σκοπούς δεν μετρούν για σκοπούς των προαναφερόμενων κατευθυντήριων γραμμών.

Η ΕΚΤ, η οποία εποπτεύει την Τράπεζα σύμφωνα με τον Κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης 468/2014 που καθόρισε το πλαίσιο για τη συνεργασία εντός του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (EEM) μεταξύ της ΕΚΤ και των εθνικών αρμόδιων αρχών, δύνата σε εξαιρετικές περιπτώσεις και λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και την πολυπλοκότητα των εργασιών του Συγκροτήματος, να εξουσιοδοτεί μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου να κατέχουν μια περαιτέρω θέση διοικητικού συμβούλου. Όλα τα διοικητικά συμβούλια βρίσκονταν εντός των ορίων διευθυντικής θέσης που καθορίζονται για τα 'σημαντικά ιδρύματα'.

Σε όλα τα νεοδιορισθέντα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δίδεται περιεκτική επιστολή διορισμού που αναφέρει λεπτομερώς τις ευθύνες τους, τους όρους διορισμού τους και τον αναμενόμενο χρόνο που θα πρέπει να διαθέσουν για το ρόλο. Αντίγραφο των τυποποιημένων όρων και προϋποθέσεων διορισμού μη εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων μπορεί να επιθεωρηθεί κατά τις εργάσιμες ώρες μετά από επικοινωνία με τη Γραμματέα της Εταιρίας. Οι διοικητικοί σύμβουλοι οφείλουν να αφιερώνουν επαρκή χρόνο στις εργασίες του Συγκροτήματος, περιλαμβανομένης της συμμετοχής σε τακτικές συναντήσεις και ενημερώσεις καθώς και χρόνο προετοιμασίας για συνεδριάσεις και επισκέψεις σε επιχειρηματικές μονάδες.

Περαιτέρω, αναμένεται ότι τα μη εκτελεστικά μέλη θα συμμετέχουν σε μία τουλάχιστον επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου, κάτι που συνεπάγεται τη διάθεση πρόσθετου χρόνου. Ορισμένα μη εκτελεστικά μέλη όπως η Αντιπρόεδρος, ο Ανώτερος Ανεξάρτητος Διοικητικός Σύμβουλος και οι πρόεδροι των επιτροπών καλούνται να διαθέσουν πρόσθετο χρόνο για την εκπλήρωση αυτών των ρόλων.

Πριν το διορισμό τους, οι διοικητικοί σύμβουλοι γνωστοποιούν λεπτομερώς για τις άλλες σημαντικές χρονικές δεσμεύσεις τους, καθώς και μια ευρεία ένδειξη του χρόνου που διαθέτουν για αυτούς τους διορισμούς. Οι διοικητικοί σύμβουλοι κατέχουν θέσεις σε διοικητικά συμβούλια άλλων εταιριών όπως σημειώνεται στα βιογραφικά σημειώματα τους που περιλαμβάνονται στην ενότητα 2 της παρούσας έκθεσης. Η συμμετοχή τους σε άλλα διοικητικά συμβούλια δεν τους εμποδίζει από το να διαθέτουν τον απαραίτητο χρόνο και επιμέλεια στα καθήκοντά τους ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της BOCH ενώ βρίσκεται εντός των ορίων που καθορίζονται από την Οδηγία Καταλληλότητας της ΚΤΚ. Πριν την αποδοχή τυχόν εξωτερικού διορισμού που ενδέχεται να επηρεάσει την υφιστάμενη διάθεση χρόνου για τις εργασίες του Διοικητικού Συμβουλίου πρέπει να λάβουν έγκριση από την ΕΔΕΔ ή και το Διοικητικό συμβούλιο αναλόγως με τη φύση της προτεινόμενης δέσμευσης.

Κατά τη διάρκεια του 2023, όλοι οι διοικητικοί σύμβουλοι είχαν συμμορφωθεί με τη διαδικασία του Διοικητικού Συμβουλίου και ζήτησαν εκ των προτέρων έγκριση όπου χρειαζόταν. Η εν λόγω υποχρέωση σύμφωνα με την Πολιτική Εταιρικής Διακυβέρνησης του Συγκροτήματος υπενθυμίζεται σε όλα τα μέλη όταν διορίζονται σε εξωτερικούς ρόλους.

Εκτιμάται ότι το 2023, ο κάθε μη-εκτελεστικός διοικητικός σύμβουλος διέθεσε τουλάχιστον 40 ημέρες σε καθήκοντα που σχετίζονται με το Διοικητικό Συμβούλιο. Το Διοικητικό Συμβούλιο εξέτασε το χρόνο που διέθεσαν οι διοικητικοί σύμβουλοι για τις εργασίες του και συμπέρανε ότι ο κάθε διοικητικός σύμβουλος αφιερώνει τον απαιτούμενο χρόνο για την αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων του σύμφωνα με τις κοινές κατευθυντήριες γραμμές για την καταλληλότητα. Ο Πρόεδρος έχει αφιερώσει περίπου 60-70 ημέρες σε καθήκοντα που σχετίζονται με το Διοικητικό Συμβούλιο και παρέχει συνεχή υποστήριξη.

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.11. Ισορροπία Διοικητικού Συμβουλίου και Ανεξαρτησία

Η ΕΔΕΔ και το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζουν το καθεστώς ανεξαρτησίας κάθε μέλους κατά το διορισμό του. Περαιτέρω, το Διοικητικό Συμβούλιο αξιολογεί κάθε μέλος έναντι των κριτηρίων που ορίζονται στον Κώδικα ΗΒ του 2018, στον Κώδικα ΧΑΚ του 2019, στην Οδηγία Καταλληλότητας της ΚΤΚ και στις κοινές κατευθυντήριες γραμμές για την Καταλληλότητα. Επίσης αξιολογεί τη συμβολή και τη συμπεριφορά τους στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου με τον οποίο επιδεικνύουν αντικειμενική κρίση και ανεξάρτητη σκέψη, ετησίως για να διασφαλιστεί ότι ο καθορισμός της ανεξαρτησίας τους παραμένει κατάλληλος.

Το 2023, το Διοικητικό Συμβούλιο εξέτασε τις αρχές σχετικά με την ανεξαρτησία και αποφάσισε ότι έξι από τα επτά μη εκτελεστικά μέλη, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2023 (συμπεριλαμβανομένης της κας Χατζησωτηρίου και του κ. Ζωγραφάκη που παραιτήθηκαν στις 31 Δεκεμβρίου 2023), ήταν ανεξάρτητα ως προς τον χαρακτήρα και την κρίση τους και απαλλαγμένα από οποιαδήποτε επιχειρηματική ή άλλη σχέση με το Συγκρότημα που θα μπορούσε να επηρεάσει την κρίση τους. Σύμφωνα με τον Κώδικα του ΗΒ, η ανεξαρτησία ενός μέλους του διοικητικού συμβουλίου τίθεται σε κίνδυνο όταν το μέλος έχει υπηρετήσει στο διοικητικό συμβούλιο για περισσότερα από εννέα χρόνια από την ημερομηνία του πρώτου διορισμού του. Περαιτέρω, η Οδηγία Καταλληλότητας της ΚΤΚ αναφέρει ότι *«ένα μέλος του διοικητικού συμβουλίου παύει ενδεχομένως να είναι ανεξάρτητο όταν το μέλος έχει συμπληρώσει συνολική θητεία ως μέλος του διοικητικού οργάνου του ΑΠΙ για περίοδο εννέα (9) ετών, είτε σε συνεχή βάση είτε όχι»*. Αυτό επιβεβαιώνεται και από τον Κώδικα ΧΑΚ του 2019. Ο ΜΕΔΣ του οποίου δυνητικά διακυβεύτηκε η ανεξαρτησία ήταν του κ. Ζωγραφάκη, αφού διέτελε μη εκτελεστικός διευθυντής στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας για περισσότερα από εννέα έτη. Ο κ. Ζωγραφάκης παραιτήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας με ισχύ από 31 Δεκεμβρίου 2023.

Ο Πρόεδρος, κος Αράπογλου, ήταν ανεξάρτητος κατά το διορισμό του και εξακολουθεί να λειτουργεί ανεξάρτητα και παραμένει αντικειμενικός στις απόψεις του χωρίς να υπάρχουν σχέσεις ή συνθήκες που να επηρεάζουν την κρίση του. Διαθέτει τον απαραίτητο χρόνο για τις δραστηριότητες του Συγκροτήματος που είναι λίγο περισσότερος από τους άλλους μη εκτελεστικούς διοικητικούς συμβούλους, και περίπου ανέρχεται μεταξύ 60-70 ημερών ετησίως. Δεν λαμβάνει άλλη αμοιβή από το Συγκρότημα εκτός από αυτήν του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και του προέδρου της ΕΔΕΔ.

Το καθεστώς ανεξαρτησίας του κάθε διοικητικού συμβούλου σημειώνεται στα βιογραφικά στοιχεία του στην ενότητα 2.3 της παρούσας έκθεσης.

Η σχετική «Βεβαίωση Ανεξαρτησίας» με βάση τα κριτήρια ανεξαρτησίας της διάταξης Α.2.3 του Κώδικα του ΧΑΚ του 2019 υπογράφεται ετησίως από το κάθε ανεξάρτητο μη-εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και υποβάλλεται στο ΧΑΚ μαζί με την Ετήσια Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης.

2.12. Ποικιλομορφία

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει τα οφέλη της ύπαρξης ενός ποικιλόμορφου διοικητικού συμβουλίου και εργατικού δυναμικού, δημιουργώντας ένα εργασιακό περιβάλλον όπου όλοι έχουν την ευκαιρία να συμμετάσχουν πλήρως στη δημιουργία επιχειρηματικής επιτυχίας και όπου κάθε άτομο εκτιμάται για τις ξεχωριστές δεξιότητες, εμπειρίες και προοπτικές του. Κατά την επανεξέταση της σύνθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου και τον εντοπισμό κατάλληλων υποψηφίων, η ΕΔΕΔ λαμβάνει υπόψη τα οφέλη όλων των πτυχών της ποικιλομορφίας, συμπεριλαμβανομένων των δεξιοτήτων που προσδιορίζονται ως σχετικές με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες του Συγκροτήματος, της εμπειρίας στον κλάδο, της εθνικότητας, του φύλου, της ηλικίας και άλλων σχετικών ιδιοτήτων, προκειμένου να διατηρηθεί ένα κατάλληλο εύρος και ισορροπία δεξιοτήτων, εμπειρίας και υπόβαθρου στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Όλοι οι διορισμοί στο Διοικητικό Συμβούλιο γίνονται αξιοκρατικά, στο πλαίσιο των δεξιοτήτων, της εμπειρίας, της ανεξαρτησίας και των γνώσεων που απαιτείται να έχει το Διοικητικό Συμβούλιο στο σύνολο του για να είναι αποτελεσματικό και τα οφέλη ποικιλομορφίας που μπορεί να προσφέρει κάθε υποψήφιος στη συνολική σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Λεπτομέρειες σχετικά με το Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.12. Ποικιλομορφία (συνέχεια)

Η προσέγγιση του Συγκροτήματος όσον αφορά την ποικιλομορφία του Διοικητικού Συμβουλίου περιγράφεται πλήρως στην Πολιτική Διορισμών και Ποικιλομορφίας του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία είναι διαθέσιμη στο διαδίκτυο στη διεύθυνση <https://www.bankofcyprus.com/globalassets/who-we-are/our-governance/group-board-nominations-policy.pdf>. Η Πολιτική Διορισμών και Ποικιλομορφίας του Διοικητικού Συμβουλίου αναγνωρίζει ότι ένα πραγματικά ποικιλόμορφο Διοικητικό Συμβούλιο θα περιλαμβάνει και θα αξιοποιεί τις διαφορές στις δεξιότητες, την εμπειρία, το υπόβαθρο, τη φυλή, το φύλο και άλλες διακρίσεις που φέρνει κάθε Διοικητικός Σύμβουλος, με τις διαφορές αυτές να λαμβάνονται υπόψη κατά τον καθορισμό της βέλτιστης σύνθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου.

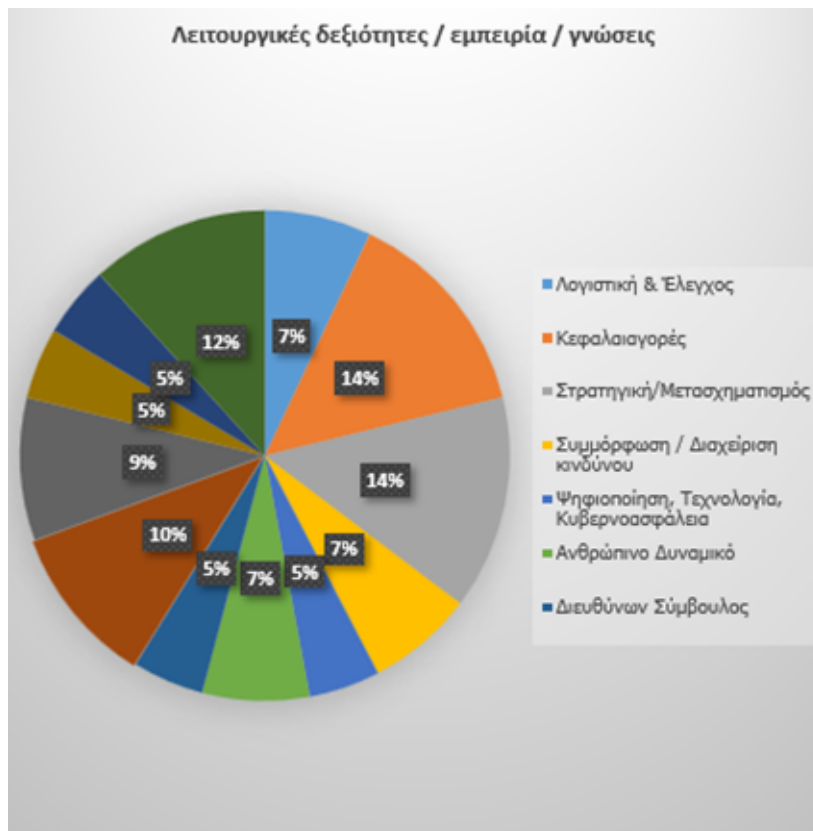
Τα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου διαθέτουν ένα ευρύ φάσμα δεξιοτήτων, γνώσεων και εκτεταμένης εμπειρίας που αποκτήθηκαν από διορισμούς εκτελεστικών ή/και μη εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων άλλων εταιρειών, οι οποίες συνδυάζονται για να παρέχουν ανεξάρτητη προοπτική, γνώσεις και προκλήσεις που απαιτούνται για την υποστήριξη της ορθής λήψης αποφάσεων και της αποτελεσματικής δυναμικής του διοικητικού συμβουλίου. Η αποτελεσματικότητα του Διοικητικού Συμβουλίου εξαρτάται από τη διασφάλιση της σωστής ισορροπίας των διοικητικών στελεχών με την εμπειρία των τραπεζικών ή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και την ευρύτερη εμπορική εμπειρία. Οι Διευθυντές αξιοποιούν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και την εμπειρία τους στις συζητήσεις σχετικά με τις μεγάλες προκλήσεις που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα. Η συμμετοχή στελεχών στο Διοικητικό Συμβούλιο ενισχύει την τραπεζική τεχνογνωσία του Διοικητικού Συμβουλίου και διασφαλίζει την άμεση, ακριβή και επικαιροποιημένη ενημέρωση του Διοικητικού Συμβουλίου για σημαντικά θέματα που αφορούν το Συγκρότημα.

2. Λεπτομέρειες σχετικά με το Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.12. Ποικιλομορφία (συνέχεια)

Στην ανασκόπηση γνώσεων, εμπειρίας και δεξιοτήτων του 2023, η Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφιοτήτων και Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΔΕΔ) κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το προφίλ δεξιοτήτων του Διοικητικού Συμβουλίου, τόσο ακαδημαϊκό όσο και επαγγελματικό, ευθυγραμμίζεται καλά με τις ποικιλόμορφες ανάγκες των δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος. Αυτό περιλαμβάνει τομείς όπως η τραπεζική, οι ασφάλειες, η μεταποίηση, η λογιστική και ο εξωτερικός λογιστικός έλεγχος, τα οικονομικά, η διαχείριση κινδύνων, οι η διαχείριση σχέσεων με τις αρμόδιες αρχές, η στρατηγική και η επιχειρηματική μοντελοποίηση, οι κεφαλαιαγορές, η τεχνολογία πληροφορικής και η διαχείριση ανθρώπινων πόρων.

Ωστόσο, διαπιστώθηκε ότι οι τομείς του Περιβάλλοντος, της Κοινωνίας και της Διακυβέρνησης (ΠΚΔ) και της Ψηφιακής / Τεχνολογίας / Κυβερνοασφάλειας απαιτούν περαιτέρω ενίσχυση για να ευθυγραμμιστούν με τη στρατηγική κατεύθυνση της Τράπεζας. Αυτή η ενίσχυση αναμένεται να επιτευχθεί μέσω των μελλοντικών διορισμών του κ. Christian Hansmeyer και του κ. Stuart Birrell. Οι διορισμοί αυτοί εκκρεμούν προς έγκριση από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ). Μετά την πρόσφατη παραίτηση του κ. Νικόλαου Σοφιανού, υπάρχει ανάγκη για το Διοικητικό Συμβούλιο να διορίσει νέο Μη Εκτελεστικό Μέλος (NED) με ισχυρά ελεγκτικά προσόντα και εμπειρία. Αυτό είναι απαραίτητο για τη διατήρηση των υψηλών προτύπων διακυβέρνησης και εποπτείας που φιλοδοξεί να τηρήσει το Διοικητικό Συμβούλιο.

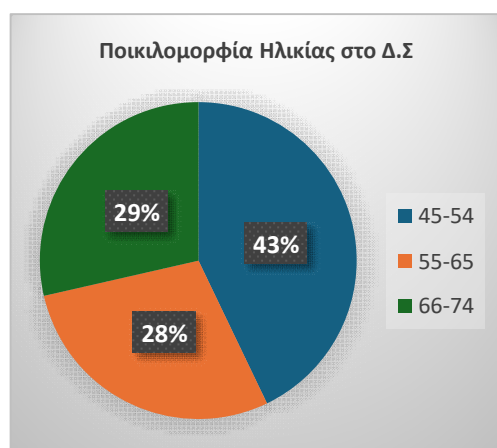
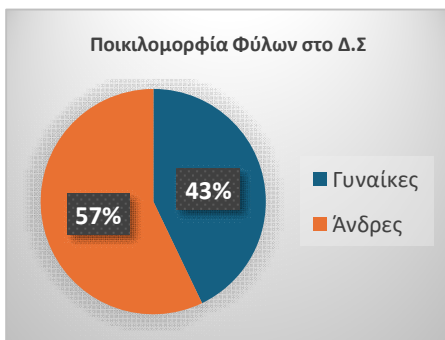
2.2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.12. Ποικιλομορφία (συνέχεια)

Κατά τη διάρκεια του 2023, η ΕΔΕΔ επανεξέτασε την Πολιτική Διορισμών και Ποικιλομορφίας του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία στοχεύει στη διατήρηση της ποικιλομορφίας με διορισμούς με αξιολογικά κριτήρια στο πλαίσιο των δεξιοτήτων και της εμπειρίας που απαιτούνται. Η ποσοτική ποικιλομορφία των φύλων της ΒΟCH ορίζεται σε γυναικεία εκπροσώπηση ύψους 40%. Η ΒΟCH εφαρμόζει ένα σχέδιο δράσης εγκεκριμένο από την ΕΔΕΔ που περιγράφει όλα τα βασικά ορόσημα που παρεμβάλλονται και οδηγούν στην επίτευξη αυτού του στόχου. Οι αλλαγές στη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου το 2023 αύξησαν την ποικιλομορφία κατά 43%. Το Διοικητικό Συμβούλιο παραμένει προσηλωμένο στη διατήρηση του καθορισμένου στόχου του. Η Πολιτική Διορισμών και Ποικιλομορφίας του Διοικητικού Συμβουλίου εφαρμόζεται στο Διοικητικό Συμβούλιο και στις Επιτροπές του.

Το Διοικητικό Συμβούλιο δίνει επίσης μεγάλη έμφαση στη διασφάλιση της ανάπτυξης της ποικιλομορφίας στους ανώτερους διοικητικούς ρόλους εντός του Συγκροτήματος. Μια σειρά από πολιτικές του Συγκροτήματος διασφαλίζουν αμερόληπτες ευκαιρίες επαγγελματικής εξέλιξης. Ομοίως, ο κώδικας δεοντολογίας διασφαλίζει ίσες ευκαιρίες σε όλα τα μέλη του προσωπικού και αντιμετωπίζει τη διαφορετικότητα με δικαιοσύνη και σεβασμό, με στόχο την παροχή δίκαιης μεταχείρισης για όλους στην εργασία. Ένας πρωταρχικός στόχος ΠΚΔ που εγκρίθηκε στο πλαίσιο της στρατηγικής ΠΚΔ από το Διοικητικό Συμβούλιο είναι $\geq 30\%$ γυναίκες στα διοικητικά όργανα του Συγκροτήματος έως το 2030.

Από τις 31 Δεκεμβρίου 2023, υπάρχει 33% εκπροσώπηση των γυναικών στα διοικητικά όργανα του Συγκροτήματος (που ορίζεται ως Εκτελεστική Επιτροπή) και 41,35% εκπροσώπηση των γυναικών σε θέσεις-κλειδιά όπως Managers, Heads, Leads, Team Heads (που ορίζεται ως η ευρύτερη Ηγεσία του Συγκροτήματος).

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.12. Ποικιλομορφία (συνέχεια)

Σύμφωνα με τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις όσον αφορά την Ποικιλομορφία της FCA¹², ισχύουν τα ακόλουθα σε σχέση με την Τράπεζα από 01 Ιανουαρίου 2023 έως 31 Δεκεμβρίου 2023:

- Το 43% των ατόμων στο Διοικητικό Συμβούλιο είναι γυναίκες.
- Η Εκτελεστική Διευθύντρια Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης, Ελίζα Λειβαδιώτου, είναι γυναίκα.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο αναγνωρίζει τις προκλήσεις στον καθορισμό στόχων ποικιλομορφίας. Η Κύπρος είναι η γεωγραφική προέλευση της βάσης πελατών και υπαλλήλων του Συγκροτήματος και έχοντας επίσης υπόψη το εθνικό υπόβαθρο του πληθυσμού της Κύπρου. Επί του παρόντος, το Διοικητικό Συμβούλιο δεν έχει θέσει στόχο να έχει τουλάχιστον ένα μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου από μη λευκή εθνική μειονότητα. Παρόλα αυτά, κατά την εξέταση των διορισμών στο Διοικητικό Συμβούλιο, το Διοικητικό Συμβούλιο θα λάβει υπόψη τις απαιτήσεις σύμφωνα με τους Κανόνες Εισαγωγής του Ηνωμένου Βασιλείου της FCA.

	Αριθμός μελών του Διοικητικού Συμβουλίου	Ποσοστό του Διοικητικού Συμβουλίου	Αριθμός ανώτερων θέσεων στο διοικητικό συμβούλιο (Διευθύνων Σύμβουλος, Ανώτερος Οικονομικός Σύμβουλος, ΑΑΣ και Πρόεδρος)	Αριθμός στην Εκτελεστική Επιτροπή	Ποσοστό Εκτελεστικής Επιτροπής	Αριθμός στην ευρύτερη Ηγεσία του Συγκροτήματος	Ποσοστό στην ευρύτερη Ηγεσία του Συγκροτήματος
Άνδρες	4	57%	3	4	67%	61	59%
Γυναίκες	3	43%	1	2	33%	43	41%

2.13. Εισδοχή και συνεχής κατάρτιση του Διοικητικού Συμβουλίου

Κατά το διορισμό του, κάθε διοικητικός σύμβουλος λαμβάνει ένα πλήρες, επίσημο πλάνο κατάρτισης, προσαρμοσμένο στις συγκεκριμένες ανάγκες του, περιλαμβανομένης της ιδιότητας του ως μέλους μιας εκ των επιτροπών. Σε όλους τους εισερχόμενους διοικητικούς συμβούλους παρέχεται κατόπιν διορισμού ένα πακέτο πληροφοριών που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την Πολιτική και το Πλαίσιο Εταιρικής Διακυβέρνησης του Συγκροτήματος, τη βασική νομοθεσία, τις οδηγίες και κανονισμούς και το Καταστατικό της Εταιρίας, για να διευκολυνθεί η κατανόηση του τρόπου λειτουργίας του Συγκροτήματος και των βασικών θεμάτων που αντιμετωπίζει.

Διευθετούνται συναντήσεις με την ανώτατη διεύθυνση σχετικά με τη στρατηγική του Συγκροτήματος και των Διευθύνσεων, ενδελεχής συζητήσεις με επιχειρηματικές μονάδες, επισκόπηση της διάθεσης ανάληψης κινδύνου και του πλαισίου διαχείρισης κινδύνου του Συγκροτήματος, την εταιρική διακυβέρνηση, το σύστημα εσωτερικού ελέγχου, το κανονιστικό πλαίσιο, τις στρατηγικές ανθρώπινου δυναμικού, την τεχνολογία και τις πληρωμές. Η Γραμματέας της Εταιρίας, υπό την επίβλεψη του Προέδρου, αναπτύσσει προγράμματα κατάρτισης με βάση τις ατομικές ανάγκες του κάθε μέλους. Η Πολιτική Εισδοχής και Εκπαίδευσης των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο και διατίθεται στον ιστότοπο του Συγκροτήματος.

¹² LR 14.3.33

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.13. Εισδοχή και συνεχής κατάρτιση του Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

Επίσης παρέχεται συνεχής εκπαίδευση στο Διοικητικό Συμβούλιο, με βάση τα συμπεράσματα που εξαγονται από τις αξιολογήσεις της αποτελεσματικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου και των μελών του, καθώς και τυχόν αναδυόμενες εξελίξεις. Η στοχευμένη κατάρτιση του Διοικητικού Συμβουλίου διευθετείται σε συνδυασμό με προγραμματισμένες συνεδριάσεις του όπου παρέχονται κατάλληλες πληροφορίες προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα μέλη λαμβάνουν επαρκή γνώση σε συγκεκριμένους τομείς μέσω παρουσιάσεων από επιχειρηματικές μονάδες του Συγκροτήματος και από τις λειτουργίες ελέγχου και ενημερώσεων από την ανώτατη διεύθυνση. Επίσης, διοργανώνονται ειδικά επιμορφωτικά σεμινάρια για συγκεκριμένα θέματα (βλέπετε τον πιο κάτω πίνακα για το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του 2023 που περιλαμβάνει τόσο εσωτερικές όσο και εξωτερικές εκπαιδεύσεις), που συνήθως καθορίζονται από τα ίδια τα μέλη και τη Γραμματεία της Εταιρίας. Το πρόγραμμα κατάρτισης ετοιμάζεται στις αρχές κάθε έτους και τα μέλη αναμένεται να το παρακολουθήσουν στην ολότητα του. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους τα εκτελεστικά μέλη έχουν τακτικές αλληλεπιδράσεις, συναντήσεις και ενημερώσεις με την ανώτατη διεύθυνση.

Το εκπαιδευτικό υλικό διανέμεται σε όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, ανεξάρτητα από τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα. Το 2023, όλα τα εκπαιδευτικά σεμινάρια ολοκληρώθηκαν υπό τη μορφή εξ' αποστάσεως μάθησης και οι διοικητικοί σύμβουλοι μπορούν να έχουν πρόσβαση ανά πάσα στιγμή και μόλις ολοκληρωθεί η εκπαίδευση, καταγράφεται στο σύστημα παρέχοντας μια πλήρη διαδρομή ελέγχου.

Στους διοικητικούς συμβούλους προσφέρεται επίσης η δυνατότητα να παρίστανται σε κατάλληλα εξωτερικά εκπαιδευτικά σεμινάρια, εκδηλώσεις ή συνέδρια που παρέχουν ανασκόπηση τρεχόντων ζητημάτων συναφή με τα καθήκοντα τους. Η Γραμματεία της Εταιρίας διασφαλίζει ότι όλα τα μέλη λαμβάνουν τις σχετικές πληροφορίες εγκαίρως, ώστε να μπορούν να εξετάσουν θέματα για λήψη αποφάσεων και να επιτελέσουν το εποπτικό τους έργο.

Η Γραμματεία της Εταιρίας παρέχει στο Διοικητικό Συμβούλιο περιεκτική καθοδήγηση σχετικά με τις διαδικασίες του Διοικητικού Συμβουλίου και ειδική στήριξη στους διοικητικούς συμβούλους σε κάθε θέμα που σχετίζεται με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της Εταιρίας για το οποίο χρειάζονται συμβουλές χωριστά ή περαιτέρω από εκείνες που είναι διαθέσιμες μέσω της κανονικής διαδικασίας.

#	Θέμα	Τύπος εκπαίδευσης
1.	Ευαισθητοποίηση για την ασφάλεια των πληροφοριών Q1	Ηλεκτρονική μάθηση
2.	Ευαισθητοποίηση για την ασφάλεια των πληροφοριών Q2	Ηλεκτρονική μάθηση
3.	Ευαισθητοποίηση για την ασφάλεια των πληροφοριών Q3	Ηλεκτρονική μάθηση
4.	Ευαισθητοποίηση για την ασφάλεια των πληροφοριών Q4	Ηλεκτρονική μάθηση
5.	AML Essentials 2023	Ηλεκτρονική μάθηση
6.	Εκπαίδευση για θέματα ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ III	Μέσω διαδικτύου
7.	Προσδιορισμός κινδύνου κλιματικής αλλαγής και εφαρμογή του στο πλαίσιο της διαδικασίας έγκρισης πιστώσεων	Μέσω διαδικτύου
8.	ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	Φυσική συνάντηση
9.	Συγκρούσεις συμφερόντων και κατάχρηση αγοράς	Μέσω διαδικτύου
10.	Θέματα ΠΚΔ	Μέσω διαδικτύου
11.	Εκπαίδευση στην πιστοληπτική βαθμολόγηση από την BOC	Μέσω διαδικτύου
12.	AML	Φυσική συνάντηση
13.	Δίκαιο Ανταγωνισμού	Φυσική συνάντηση
14.	Πολιτική και πλαίσιο CG	Φυσική συνάντηση

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.14. Αξιολόγηση της Απόδοσης Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο επιδιώκει τη συνεχή βελτίωση των λειτουργιών του και διεξάγει επίσημη αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου, των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου και των μεμονωμένων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Εκτός από την ανασκόπηση των λειτουργιών, της σύνθεσης και της συνολικής αποτελεσματικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου, η αξιολόγηση εξετάζει τις προηγούμενες επιδόσεις με στόχο τον εντοπισμό πιθανών ευκαιριών βελτίωσης, καθορίζει εάν το Διοικητικό Συμβούλιο και οι Επιτροπές του είναι συλλογικά αποτελεσματικές στην εκτέλεση των καθηκόντων τους και, στην περίπτωση μεμονωμένων Διοικητικών Συμβούλων, καθορίζει εάν κάθε μεμονωμένος Διοικητικός Σύμβουλος συμβάλλει αποτελεσματικά στη συλλογική καταλληλότητα του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η εξωτερική τριετής αξιολόγηση του διοικητικού συμβουλίου για το έτος 2023 διενεργήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 16 της Οδηγίας για τη Διακυβέρνηση της ΚΤΚ και ολοκληρώθηκε τον Φεβρουάριο του 2024. Η εξωτερική Αξιολόγηση της Απόδοσης του Διοικητικού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε από την Morrow Sodali και τα σχετικά ευρήματα περιγράφονται στην ενότητα 2.15.8 πιο κάτω.

2.15. Συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών

2.15.1. Θεσμικοί επενδυτές μετοχών και αναλυτές

Εναπόκειται στον Πρόεδρο να εξακριβώσει αποτελεσματικές οδούς επικοινωνίας με τους μετόχους, προωθώντας παράλληλα μια ολοκληρωμένη κατανόηση μεταξύ των Διοικητικών Συμβούλων σχετικά με τις προοπτικές των μεγάλων επενδυτών. Το τμήμα Επενδυτικών Σχέσεων έχει την πρωταρχική ευθύνη για τη διαχείριση και ανάπτυξη των εξωτερικών σχέσεων του Συγκροτήματος με υφιστάμενους και δυνητικούς θεσμικούς επενδυτές μετοχών/χρέους και αναλυτές.

Το Συγκρότημα διατηρεί μια δυναμική και σχολαστικά δομημένη ατζέντα Επενδυτικών Σχέσεων, διευκολύνοντας τακτικές συναντήσεις με τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, τους Εκτελεστικούς Διοικητικούς Συμβούλους, επιλεγμένα Ανώτερα Στελέχη, τον Διευθυντή Σχέσεων Επενδυτών & ΠΚΔ και άλλα στελέχη, σε συνεργασία με τους κύριους θεσμικούς μετόχους του Συγκροτήματος, περαιτέρω επενδυτές, οικονομικούς αναλυτές και διαμεσολαβητές. Το έτος 2023 πραγματοποιήθηκαν 182 συνεδριάσεις. Κάθε συνεδρίαση διεξάγεται σχολαστικά για να αποφευχθεί η αποκάλυψη ευαίσθητων πληροφοριών σχετικά με τις τιμές.

Η ιστοσελίδα του Συγκροτήματος διαθέτει εξειδικευμένη ενότητα Επενδυτικών Σχέσεων, προσφέροντας απρόσκοπτη πρόσβαση σε σχετικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων παρουσιάσεων, δημοσιεύσεων και δημόσιων ανακοινώσεων. Η κα Αννίτα Παύλου, Διευθύντρια, Σχέσεις Επενδυτών & ΠΚΔ, είναι υπεύθυνη για την επικοινωνία μεταξύ των μετόχων και του Συγκροτήματος από τις 30 Αυγούστου 2016. Οι πληροφορίες σχετικά με το Συγκρότημα παρέχονται στους μετόχους, τους υποψήφιους επενδυτές, τους διαμεσολαβητές και τους αναλυτές με άμεσο και αμερόληπτο τρόπο δωρεάν.

2.15.2. Ενεργός συνεργασία με τους κύριους μετόχους

Για να διευκολυνθεί η κατανόηση από το Διοικητικό Συμβούλιο των απόψεων των κυρίως μετόχων, οι Διοικητικοί Σύμβουλοι λαμβάνουν ενημέρωση για τις σχέσεις με τους επενδυτές από τη διοίκηση σε όλες τις προγραμματισμένες συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Το περιεχόμενο αυτής της ενημέρωσης περιλαμβάνει ενημερώσεις αγοράς, λεπτομέρειες σχετικά με τις πρόσφατες αλληλεπιδράσεις επενδυτών μετοχών και χρέους, ανάλυση τιμής και αποτίμησης μετοχών, ενημερώσεις αναλυτών και ανάλυση μητρώου μετοχών. Το Συγκρότημα διευκολύνει τον άμεσο διάλογο με τους επενδυτές, καθώς επιδιώκει τη μεγαλύτερη δυνατή διαφάνεια. Εργάζεται επίσης για την ενσωμάτωση της ανατροφοδότησης στην εταιρική στρατηγική της. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της συμμετοχής σε συνέδρια, ιδιωτικές συναντήσεις, road shows (με φυσική παρουσία και εικονικά), συχνές τηλεδιασκέψεις και τουλάχιστον τριμηνιαίες ενημερώσεις μετά από τη δημοσίευση των οικονομικών αποτελεσμάτων εταιρικών συναλλαγών. Ο Διευθύνων Σύμβουλος, η Εκτελεστική Διευθύντρια Οικονομικής Διεύθυνσης και η Διευθύντρια Σχέσεων Επενδυτών ασχολήθηκαν εκτενώς το 2023 με υφιστάμενους μετόχους και πιθανούς νέους επενδυτές κατά τη διάρκεια ατομικών ή ομαδικών συναντήσεων και σε roadshows και συνέδρια επενδυτών.

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.15. Συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών (συνέχεια)

2.15.2. Ενεργός συνεργασία με τους κύριους μετόχους (συνέχεια)

Ο Πρόεδρος και ο Ανώτερος Ανεξάρτητος Διοικητικός Σύμβουλος διατηρούν άμεση επαφή με τους επενδυτές και είναι διαθέσιμοι σε όλους τους μετόχους εάν έχουν ανησυχίες που δεν μπορούν να επιλυθούν μέσω των κανονικών διαύλων.

2.15.3. Πελάτες

Η στρατηγική του Συγκροτήματος περιλαμβάνει μια προσέγγιση πολυκαναλικής επικοινωνίας, εξατομικευμένες τραπεζικές υπηρεσίες και ολοκληρωμένη υποστήριξη πελατών για την ενίσχυση της δέσμευσης των πελατών και της παροχής υπηρεσιών. Ενσωματώνει φυσικά υποκαταστήματα με ψηφιακές πλατφόρμες, μέσα κοινωνικής δικτύωσης και παραδοσιακές μεθόδους επικοινωνίας για αποτελεσματική προσέγγιση. Η εξατομίκευση επιτυγχάνεται μέσω εξατομικευμένων τραπεζικών λύσεων που ενημερώνονται από δεδομένα πελατών, συμπεριλαμβανομένων εξατομικευμένων προσφορών και αποκλειστικών τραπεζιτών για συγκεκριμένα τμήματα πελατών, διασφαλίζοντας ότι οι υπηρεσίες είναι σχετικές και πολύτιμες. Η υποστήριξη πελατών είναι ευρεία, με εκτεταμένες διαδικτυακές και κινητές υπηρεσίες, ένα ανταποκρινόμενο τηλεφωνικό κέντρο και εξειδικευμένους ρόλους εντός του κλάδου για την εκπαίδευση και βοήθεια των πελατών, μαζί με πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην προώθηση της χρηματοοικονομικής παιδείας.

Αυτή η προσέγγιση υπογραμμίζει την αφοσίωση του Συγκροτήματος στην πελατοκεντρικότητα, τη μόχλευση της τεχνολογίας και τις εξατομικευμένες υπηρεσίες για την κάλυψη των εξελισσόμενων αναγκών της πελατειακής του βάσης. Αυτή η ολοκληρωμένη προσέγγιση στη δέσμευση και εξυπηρέτηση των πελατών όχι μόνο ανταποκρίνεται στις εξελισσόμενες ανάγκες της πελατειακής βάσης του Συγκροτήματος, αλλά ενισχύει επίσης τις αρχές της χρηστής εταιρικής διακυβέρνησης, διασφαλίζοντας ότι το Συγκρότημα παραμένει υπόλογος, διαφανής και ανταποκρινόμενος σε όλους τους ενδιαφερόμενους.

2.15.4. Υπάλληλοι

Το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της ΕΑΔΑ, συνεχίζει να λαμβάνει τακτικές ενημερώσεις και παρακολουθεί επιμελώς την πρόοδο των πρωτοβουλιών Ανθρώπινου Δυναμικού που βασίζονται σε βασικούς στρατηγικούς στόχους. Αυτοί οι στόχοι είναι στρατηγικά σχεδιασμένοι για να επιτρέψουν την οργάνωση του αύριο, να ενισχύσουν τις ευκαιρίες επαγγελματικής εξέλιξης, να ενδυναμώσουν μια κουλτούρα υψηλής απόδοσης και να επιτύχουν Αριστεία Οργανωσιακής Υγείας (Organizational Health Excellence)¹³ σε συγκεκριμένους τομείς προτεραιότητας, ιδίως υπό το Σχέδιο Sunrise¹⁴.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ασχολείται ενεργά με το προσωπικό μέσω διαφόρων πρωτοβουλιών, συμπεριλαμβανομένων συναντήσεων πρωινού με διευθυντικές ομάδες, παρουσιάσεων και ανοιχτών συζητήσεων για οικονομικά αποτελέσματα, συμμετοχής σε εκδηλώσεις προσωπικού και τακτικών μηνυμάτων προς όλο το προσωπικό για να είναι όλοι ενήμεροι και συνδεδεμένοι. Επιπλέον, έχει δημιουργηθεί ένα email ανοιχτού καναλιού ('AskCEO'), παρέχοντας άμεση πρόσβαση σε όλους τους υπαλλήλους για να αλληλεπιδράσουν με τον Διευθύνοντα Σύμβουλο μας μαζί με μια αποκλειστική γωνιά στο εσωτερικό μας δίκτυο, όπου μπορούν να βρουν σχετικό υλικό που έχει ετοιμάσει ο Διευθύνων Σύμβουλος.

Ο Οργανισμός του Αύριο που αναφέρθηκε πιο πάνω προσδιορίζει σχολαστικά το μέλλον ενσωματώνοντας μια σειρά από βασικές πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην αναζωογόνηση και βελτιστοποίηση διαφόρων λειτουργικών πτυχών. Μια θεμελιώδης προτεραιοποίηση δίνεται στην ενίσχυση του στρατηγικού ρόλου του Τμήματος Ανθρώπινου Δυναμικού, επιτρέποντάς του να είναι μια δύναμη που οδηγεί την οργανωτική επιτυχία μέσω της διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού και της ευθυγράμμισης της στρατηγικής. Έμφαση δίνεται επίσης στην υιοθέτηση μιας πιο οριζόντιας οργανωτικής δομής που προάγει την αποτελεσματικότητα, την ευελιξία και την ανταπόκριση στην πλοήγηση στα συνεχώς εξελισσόμενα επιχειρηματικά τοπία.

¹³ Η Αριστεία Οργανωσιακής Υγείας περιγράφει τις πρακτικές και τις συμπεριφορές που απαιτούνται από ή απαγορεύονται στους εργαζομένους. Καθορίζει τους πραγματικούς κανόνες, οπότε καθορίζει τι πρέπει και τι δεν πρέπει να κάνουν. Οι εργαζόμενοι είναι υπεύθυνοι για την τήρηση της και είναι υπόλογοι για οποιαδήποτε παραβίαση.

¹⁴ Το Σχέδιο Sunrise είναι το πρόγραμμα μετασχηματισμού του Συγκροτήματος. Πρόκειται για μια δυναμική και πολύπλευρη προσπάθεια, η οποία περιλαμβάνει διάφορα στάδια, από την αξιολόγηση του λειτουργικού μοντέλου και των διαδικασιών, τη βελτιστοποίηση της τραπεζικής εμπειρίας των πελατών, την αύξηση της κερδοφορίας και τη μείωση του κόστους καθώς και την ενίσχυση της «οργανωσιακής υγείας» του Συγκροτήματος.

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.15. Συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών (συνέχεια)

2.15.4. Υπάλληλοι (συνέχεια)

Ο προγραμματισμός του εργατικού δυναμικού είναι ένας άλλος κρίσιμος τομέας εστίασης, διασφαλίζοντας ότι ο οργανισμός είναι καλά προετοιμασμένος για να αντιμετωπίσει μελλοντικές προκλήσεις και ευκαιρίες με ένα ικανό και ευέλικτο εργατικό δυναμικό. Παράλληλα, υπάρχει μια ισχυρή συγκέντρωση στη μάθηση και την ανάπτυξη, προωθώντας μια κουλτούρα συνεχούς βελτίωσης και προσαρμοστικότητας που ωθεί τον οργανισμό προς την επίτευξη των στρατηγικών του στόχων.

Στη βάση μιας συνεχούς δέσμευσης και συνεχούς βελτίωσης των εργαζομένων, η ΕΑΔΑ εξετάζει σχολαστικά τα σχόλια από τις έρευνες προσωπικού του Συγκροτήματος. Έχουν γίνει σημαντικά βήματα στην εφαρμογή δράσεων που ανταποκρίνονται στα σχόλια του προσωπικού, διασφαλίζοντας ότι ο οργανισμός εξελίσσεται σε ευθυγράμμιση με τις ιδέες και τις προσδοκίες των εργαζομένων. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρέμεινε ιδιαίτερα προσεκτικό στην προώθηση και τήρηση του Κώδικα Δεοντολογίας¹⁵ και στην ενίσχυση της ακεραιότητας των διαύλων επικοινωνίας, προωθώντας έτσι ένα περιβάλλον όπου η ηθική συμπεριφορά έχει προτεραιότητα.

Καθ' όλη τη διάρκεια του 2023, η Τράπεζα έδωσε αξιόπαινη έμφαση στην ενίσχυση των μηχανισμών καταγγελίας δυσλειτουργιών, με αιχμή του δόρατος τον κ. Νίκο Σοφιανό, Πρόεδρο του Δ.Σ. Ενεργώντας ως Whistleblowing Champion του Συγκροτήματος, ο κ. Σοφιανός επικοινωνήσε εκτενώς με όλα τα μέλη του προσωπικού, τονίζοντας τη σημασία της καταγγελίας δυσλειτουργιών (whistleblowing) για τη διασφάλιση της οργανωσιακής ακεραιότητας. Οι ανακοινώσεις του τόνισαν την επιτακτική ανάγκη αναφοράς περιστατικών, επιβεβαιώνοντας τη σταθερή δέσμευση του οργανισμού να διασφαλίσει την ανωνυμία, την εμπιστευτικότητα και τη διεξοδική διερεύνηση όλων των αναφερόμενων περιστατικών.

Περαιτέρω, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει διατηρήσει ανοικτούς και ευαίσθητους διαύλους επικοινωνίας, ιδίως την πρωτοβουλία «Ρωτήστε το Διοικητικό Συμβούλιο». Αυτή η πλατφόρμα επιτρέπει στα μέλη του προσωπικού να έχουν άμεση πρόσβαση στο Διοικητικό Συμβούλιο, δίνοντας τους τη δυνατότητα να υποβάλλουν ερωτήσεις ή ερωτήματα, προωθώντας έτσι μια κουλτούρα διαφάνειας, συμμετοχής και αμοιβαίου σεβασμού.

Αυτές οι δομημένες πρωτοβουλίες και στρατηγικοί στόχοι στοχεύουν συλλογικά στην ενίσχυση του πλαισίου ανθρώπινου δυναμικού του οργανισμού, καλλιεργώντας ένα ακμάζον και ηθικά υγιές λειτουργικό περιβάλλον και κατευθύνοντας τον οργανισμό προς ένα μέλλον που χαρακτηρίζεται από την καινοτομία, την αριστεία και τη συνεχή βελτίωση.

2.15.5. Ρυθμιστικές αρχές και κυβέρνηση

Ο Πρόεδρος μαζί με το Διοικητικό Συμβούλιο αναγνωρίζουν τον κρίσιμο ρόλο που διαδραματίζουν οι διαπροσωπικές σχέσεις και η δυναμική στην ενίσχυση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης που είναι απαραίτητη για την επιτόπια διακυβέρνηση και την αποτελεσματική διαχείριση των επιχειρηματικών κινδύνων. Υπό το πρίσμα αυτό, ο Πρόεδρος μαζί με το Διοικητικό Συμβούλιο συμμετέχουν ευσυνείδητα σε τακτικές συναντήσεις με βασικούς εκπροσώπους από διάφορους ρυθμιστικούς και κυβερνητικούς φορείς. Αυτές οι οντότητες περιλαμβάνουν τα ανώτερα διοικητικά στελέχη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), τη Μικτή Εποπτική Ομάδα (ΜΕΟ), την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ) ως Εθνική Αρμόδια Αρχή, το Single Resolution Board (SRB) και το Υπουργείο Οικονομικών, μεταξύ άλλων αξιοσημείωτων κυβερνητικών και εποπτικών οργάνων.

Οι κύριοι τομείς συζήτησης σε αυτές τις συναντήσεις περιστρέφονται κυρίως γύρω από ζωτικά θέματα όπως η ρύθμιση και η εποπτεία, η διακυβέρνηση και η εποπτεία κινδύνων, οι επικείμενες προκλήσεις που διαπερνούν τον τραπεζικό κλάδο, οι στρατηγικές αντιξοότητες και η ανανέωση της εμπιστοσύνης και της κουλτούρας εντός του οργανισμού. Ο Πρόεδρος, σε συνεργασία με τον Διευθύνοντα Σύμβουλο του Συγκροτήματος, διασφαλίζει ότι το Διοικητικό Συμβούλιο παραμένει συνεχώς ενημερωμένο σχετικά με τα αποτελέσματα και τις κρίσιμες γνώσεις που συλλέγονται από αυτές τις δεσμεύσεις με ρυθμιστικές αρχές και κυβερνητικούς εκπροσώπους.

¹⁵ Ο Κώδικας Δεοντολογίας αποτελεί μέρος του Κώδικα Ηθικής, ο οποίος δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος (https://www.bankofcyprus.com/globalassets/who-we-are/our-culture/ethicscode_eng.pdf)

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.15. Συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών (συνέχεια)

2.15.5. Ρυθμιστικές αρχές και κυβέρνηση (συνέχεια)

Με βάση το καθιερωμένο πλαίσιο του Τμήματος Ρυθμιστικών Υποθέσεων, πραγματοποιούνται συστηματικές συναντήσεις καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, διευκολύνοντας σημαντικές συζητήσεις και ανταλλαγές απόψεων μεταξύ του Προέδρου, του Διοικητικού Συμβουλίου, της Εκτελεστικής Διοίκησης της Τράπεζας, των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου και άλλων βασικών στελεχών της Ανώτατης Διοίκησης. Ο συντονισμός αυτών των σημαντικών συνεδριάσεων γίνεται με επιδεξιότητα από το Τμήμα Ρυθμιστικών Υποθέσεων. Για να διευκολυνθεί περαιτέρω η κατανόηση των απόψεων της ρυθμιστικής αρχής από το Διοικητικό Συμβούλιο, οι Διοικητικοί Σύμβουλοι λαμβάνουν τακτικές ενημερώσεις (δηλ. τριμηνιαίες) από το Τμήμα Ρυθμιστικών Υποθέσεων, οι οποίες περιλαμβάνουν σημαντική γραπτή και προφορική επικοινωνία, λεπτομέρειες σχετικά με τις επιτόπιες / μη επιτόπιες αξιολογήσεις και την πρόοδο της εφαρμογής των κανονιστικών απαιτήσεων και συστάσεων.

Είναι επιτακτική ανάγκη να αναδειχθεί η δέσμευση της διοίκησης του Συγκροτήματος για την προώθηση ενός συνεχούς, διαφανούς και εποικοδομητικού διαλόγου με τους ρυθμιστικούς και εποπτικούς φορείς. Αυτή η στρατηγική δέσμευση στοχεύει στην αύξηση της εμπιστοσύνης τους, στη διασφάλιση του σεβασμού τους και στην επιμελή εργασία για την ελαχιστοποίηση των ρυθμιστικών κινδύνων του Συγκροτήματος. Μέσω αυτών των σταθερών πρωτοβουλιών, η Τράπεζα τονίζει βαθιά την ισχυρή δέσμευση της στη διατήρηση και ενίσχυση των βασικών ρυθμιστικών σχέσεων και των λειτουργικών προτύπων.

2.15.6. Κοινωνικός ρόλος της Τράπεζας

Η Στρατηγική Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και το Πρόγραμμα CSR συμβάλλουν στον Κοινωνικό Πυλώνα της Στρατηγικής ΠΚΔ και υποστηρίζουν τους επιλεγμένους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (Sustainability Development Goals - SDGs) του Συγκροτήματος. Το Πρόγραμμα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (CSR) της Τράπεζας και όλες οι σχετικές πρωτοβουλίες είναι συμβατές με τις βασικές δραστηριότητές της και ενισχύουν τη συνολική στρατηγική και το όραμα της Τράπεζας. Το πρόγραμμα CSR εντάσσεται σε τρεις πυλώνες: υγεία, εκπαίδευση και περιβάλλον. Όλες οι πρωτοβουλίες λειτουργούν σε συνεργασία με εξειδικευμένους Μη Κυβερνητικούς, Μη Κερδοσκοπικούς Οργανισμούς, άλλους φορείς και δημόσιες υπηρεσίες.

Κατά τη διάρκεια του 2023, η Τράπεζα εισήγαγε τον υποπυλώνα Χρηματοοικονομική Εκπαίδευση στο πλαίσιο του Πυλώνα Εκπαίδευση. Πιο συγκεκριμένα, η Τράπεζα ξεκίνησε εκπαιδευτικό πρόγραμμα που απευθύνεται σε ηλικιωμένους πολίτες με βασικούς οικονομικούς όρους και συμβουλές και τη χρήση των ψηφιακών καναλιών της Τράπεζας για τραπεζικές συναλλαγές. Περαιτέρω, στο πλαίσιο του ίδιου πυλώνα, η Τράπεζα συνέχισε να βραβεύει και να προωθεί την Αριστεία των Νέων εστιάζοντας σε θέματα STEAM (Επιστήμη-Τεχνολογία-Μηχανική-Τέχνη-Μαθηματικά) και ταλέντα νέων του αθλητισμού.

Στο πλαίσιο του Πυλώνα Υγείας, η Τράπεζα συνέχισε να στηρίζει σταθερά την τοπική κοινωνία με πρωτοβουλίες σχετικές με την υγεία, εστιάζοντας στους καρκινοπαθείς και έχοντας ως ναυαρχίδα της το Ογκολογικό Κέντρο της Τράπεζας Κύπρου με συνολική επένδυση ύψους περίπου €70 εκατ. από το 1998, ενώ το 60% των διαγνωσμένων περιπτώσεων καρκίνου στην Κύπρο αντιμετωπίζονται στο Κέντρο.

Στο πλαίσιο του πυλώνα «Περιβάλλον», η Τράπεζα συνέχισε τα προγράμματα σχετικά με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και την πρόληψη, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των δασικών πυρκαγιών, της βιοποικιλότητας και της θαλάσσιας ρύπανσης. Επιπρόσθετα, η Τράπεζα συνέχισε να αναπτύσσει πρωτοβουλίες που στόχευαν στη διατήρηση του τοπικού πολιτισμού και της ιστορίας, μέσω του Πολιτιστικού Ιδρύματος Τραπεζής Κύπρου (BOCCF) και στην ενίσχυση της καινοτομίας και των νεοφυών επιχειρήσεων μέσω του Κέντρου Καινοτομίας IDEA.

Το 2023, το BOCCF ανέλαβε διάφορα καινοτόμα έργα, όπως το «ΑΙΣΘΗΣΕΙΣ» - Πολυαισθητηριακή μουσειακή εμπειρία για άτομα με αναπηρία - καθώς και το πρόγραμμα ReInHerit που διευκολύνει την καινοτομία και την ερευνητική συνεργασία μεταξύ ευρωπαϊκών μουσείων και πολιτιστικής κληρονομιάς, συνεχίζοντας και το 2023, με 16.542 άτομα να συμμετέχουν σε εκδηλώσεις στο Πολιτιστικό Ίδρυμα μεταξύ Ιανουαρίου και Ιουνίου 2023. Από τον Οκτώβριο του 2023 έως τον Ιούνιο του 2024, το BOCCF φιλοξενεί την έκθεση ΣΗΚΩ ΨΥΧΗ ΜΟΥ - Εικόνες και μουσική από την έκθεση προσφύγων του 1922 - του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό - για τον εορτασμό της 101ης επετείου της Μικρασιατικής Καταστροφής. Η έκθεση ανιχνεύει τον ρόλο και τη σημασία της μουσικής και του τραγουδιού ως ταυτότητας, συλλογικής μνήμης και κινητήριας δύναμης για τους Έλληνες πρόσφυγες σε όλο τον κόσμο.

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.15. Συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών (συνέχεια)

2.15.6. Κοινωνικός ρόλος της Τράπεζας (συνέχεια)

Περαιτέρω, το Κέντρο Καινοτομίας IDEA, επένδυσε περίπου €4 εκατ. στη δημιουργία νεοσύστατων επιχειρήσεων από την ίδρυσή του, υποστήριξε τη δημιουργία 89 νέων εταιρειών μέχρι σήμερα και παρείχε υποστήριξη σε 210+ επιχειρηματίες μέσω του προγράμματος Startup από την ίδρυσή του.

Το προσωπικό συνέχισε να συμμετέχει σε εθελοντικές πρωτοβουλίες για την υποστήριξη φιλανθρωπικών οργανώσεων, ιδρυμάτων, ανθρώπων που έχουν ανάγκη και πρωτοβουλιών για την προστασία του περιβάλλοντος.

Τέλος, η Τράπεζα συνέχισε με επιτυχία και επέκτεινε τη λειτουργία του βραβευμένου δικτύου εταιρειών και MKO SupportCY. Το SupportCY δημιουργήθηκε από την Τράπεζα τον Μάρτιο του 2020, προκειμένου να υποστηρίξει δημόσιες υπηρεσίες που εκτελούν καθήκοντα πρώτης γραμμής κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19. Οι δράσεις της, με επικεφαλής την Τράπεζα, επεκτάθηκαν στην υποστήριξη διαφόρων κοινωνικών αναγκών. Το 2023, το SupportCY είχε περισσότερα από 180 μέλη, ενώ το Σώμα Εθελοντών SupportCY, συνεχίζει να προσφέρει βοήθεια και στήριξη στην Κύπρο και στο εξωτερικό.

2.15.7. Περιβάλλον, Κοινωνία, Διακυβέρνηση (ΠΚΔ)

Η στρατηγική ΠΚΔ που διαμορφώθηκε το 2021 επεκτείνεται συνεχώς. Το Συγκρότημα διατηρεί τον ηγετικό του ρόλο στους πυλώνες της Κοινωνίας και της Διακυβέρνησης και επικεντρώνεται στην αύξηση των θετικών επιπτώσεων του Συγκροτήματος στο Περιβάλλον, μετασχηματίζοντας όχι μόνο τις δικές του λειτουργίες, αλλά και τις λειτουργίες των πελατών του.

Το Συγκρότημα έχει δεσμευτεί στους ακόλουθους πρωταρχικούς στόχους ΠΚΔ, οι οποίοι αντικατοπτρίζουν τον κομβικό ρόλο του ΠΚΔ στη στρατηγική του Συγκροτήματος:

1. Επίτευξη ουδέτερου ισοζυγίου άνθρακα έως το 2030.
2. Επίτευξη καθαρού μηδενικού ισοζυγίου έως το 2050.
3. Σταθερή αύξηση του δείκτη Πράσινων Περιουσιακών Στοιχείων (Green Asset Ratio).
4. Σταθερή αύξηση του Δείκτη Πράσινων Στεγαστικών Δανείων.
5. ≥30% γυναίκες στα διοικητικά όργανα του Συγκροτήματος (που ορίζονται ως Εκτελεστική Επιτροπή (EXCO) και Διευρυμένη Εκτελεστική Επιτροπή) έως το 2030.

Προκειμένου το Συγκρότημα να συνεχίσει την πρόοδο του έναντι των πρωταρχικών του στόχων ΠΚΔ και να ανταποκριθεί στις εξελισσόμενες κανονιστικές προσδοκίες, το 2023 ενίσχυσε περαιτέρω το πρόγραμμα εργασίας του όσον αφορά τον τομέα ΠΚΔ, το οποίο καταρτίστηκε το 2022. Η πρόοδος στο πρόγραμμα εργασίας ΠΚΔ παρακολουθείται στενά από την Επιτροπή Βιωσιμότητας, την Εκτελεστική Επιτροπή και τις Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου σε τριμηνιαία βάση.

Περιβαλλοντικός Πυλώνας

Το Συγκρότημα έχει εκτιμήσει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου (GHG) Πεδίου 1 και Πεδίου 2 του 2021 που σχετίζονται με ίδιες δραστηριότητες, προκειμένου να θέσει το βασικό σενάριο για τον στόχο ουδετερότητας άνθρακα. Η Τράπεζα, ως ο κύριος συντελεστής εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του Συγκροτήματος, σχεδίασε το 2022 τη στρατηγική για την επίτευξη του στόχου ουδετερότητας άνθρακα έως το 2030 και την πρόοδο προς τον στόχο καθαρού μηδενικού ισοζυγίου έως το 2050. Προκειμένου το Συγκρότημα να επιτύχει ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα έως το 2030, οι εκπομπές Πεδίου 1 και Πεδίου 2 θα πρέπει να μειωθούν κατά 42% έως το 2030. Μετά την υλοποίηση διαφόρων δράσεων ενεργειακής αναβάθμισης το 2022 και το 2023, το Συγκρότημα, πέτυχε μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου Πεδίου 1 και Πεδίου 2 κατά περίπου 16% το 2023 σε σύγκριση με το βασικό σενάριο του 2021. Η Τράπεζα σχεδιάζει να επενδύσει σε ενεργειακά αποδοτικές εγκαταστάσεις και δράσεις, καθώς και να αντικαταστήσει μηχανήματα και οχήματα υψηλής έντασης καυσίμου από το 2024 έως το 2025, γεγονός που θα οδηγήσει σε μείωση περίπου 3-4% των εκπομπών Πεδίου 1 και Πεδίου 2 έως το 2025 σε σύγκριση με το 2021. Το Συγκρότημα αναμένει ότι οι εκπομπές Πεδίου 2 θα μειωθούν περαιτέρω όταν η αγορά ενέργειας στην Κύπρο μετατοπιστεί περαιτέρω προς τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Το Συγκρότημα πέτυχε μείωση περίπου 8% στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από Κινητές και Σταθερές Καύσεις και περίπου 11% στο Πεδίο 2 – Αγορασμένες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από ηλεκτρική ενέργεια το οικονομικό έτος 2023 σε σύγκριση με το οικονομικό έτος 2022 λόγω των νέων ηλιακών συλλεκτών που συνδέονται με το ενεργειακό δίκτυο το 2022 και στις αρχές του 2023, καθώς και της εγκατάλειψης κτιρίων στο πλαίσιο των ενεργειών ψηφιοποίησης.

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.15. Συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών (συνέχεια)

2.15.7. Περιβάλλον, Κοινωνία, Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) (συνέχεια)

Περιβαλλοντικός Πυλώνας (συνέχεια)

Το Συγκρότημα εξετάζει επίσης διάφορες άλλες δράσεις με στόχο την περαιτέρω μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου Πεδίου 1 και Πεδίου 2 κατά περίπου 30% έως το 2030 σε σύγκριση με το 2022. Η Τράπεζα πέτυχε αύξηση 65% στην παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας, από 173.593 Kwh σε 285.907 Kwh, το Οικονομικό Έτος 2023 σε σύγκριση με το Οικονομικό Έτος 2022.

Η Τράπεζα ενσωματώνει σταδιακά τους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους (Κ&Π) στην Επιχειρηματική της Στρατηγική. Η Τράπεζα ήταν η πρώτη τράπεζα στην Κύπρο που εντάχθηκε στο Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) τον Οκτώβριο του 2022 και έχει εκτιμήσει και δημοσιεύσει τις χρηματοδοτούμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου του Πεδίου 3 που σχετίζονται με το δανειοδοτικό της χαρτοφυλάκιο χρησιμοποιώντας τα πρότυπα, τη μεθοδολογία και τους θεσμούς PCAF. Μετά την εκτίμηση των χρηματοδοτούμενων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του χαρτοφυλακίου δανείου Πεδίου 3, η Τράπεζα καθόρισε στόχο απαλλαγής από εκπομπές άνθρακα του χαρτοφυλακίου στεγαστικών δανείων. Ο στόχος απαλλαγής από τις εκπομπές άνθρακα στο χαρτοφυλάκιο ενυπόθηκων δανείων καθορίστηκε με την εφαρμογή του σεναρίου κάτω των 2 βαθμών του Διεθνούς Οργανισμού Ενέργειας.

Προκειμένου το χαρτοφυλάκιο στεγαστικών δανείων της Τράπεζας να ευθυγραμμιστεί με το κλιματικό σενάριο και να συνδεθεί ουσιαστικά με χαμηλότερους κινδύνους μετάβασης, το βασικό σενάριο στις 31 Δεκεμβρίου 2022 των 53,5 kgCO₂e/m² θα πρέπει να μειωθεί κατά 43 % έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030. Η ένταση άνθρακα του χαρτοφυλακίου Στεγαστικών Δανείων της Τράπεζας στις 31 Δεκεμβρίου 2023 εκτιμήθηκε σε 50,73 kgCO₂e/m², επιτυγχάνοντας μείωση περίπου 5% σε σύγκριση με το βασικό σενάριο, λόγω της αυξημένης εγκατάστασης ηλιακών συλλεκτών σε κατοικίες το 2023. Ένα προϊόν πράσινης στέγασης ξεκίνησε στα τέλη του 2023 για να υποστηρίξει την Τράπεζα να επιτύχει τον στόχο απαλλαγής από τον άνθρακα για τα στεγαστικά δάνεια και να περιορίσει αποτελεσματικά το επίπεδο κινδύνου κλιματικής μετάβασης που εκτίθεται. Περαιτέρω, η Τράπεζα έχει θέσει όρια δανεισμού και επενδύσεων σε συγκεκριμένους τομείς υψηλής έντασης άνθρακα, οι οποίοι θεωρούνται ευρέως ότι συνδέονται με υψηλό κίνδυνο κλιματικής μετάβασης. Περαιτέρω, έχοντας εισαγάγει και εφαρμόσει τη διαδικασία Σάρωσης του Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος (Business Environment Scan), η Τράπεζα ανέπτυξε νέους στόχους πράσινης/μετάβασης σε ορισμένους τομείς για να υποστηρίξει τη μετάβαση των πελατών της σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και να διαχειριστεί αποτελεσματικά τους κινδύνους κλιματικής μετάβασης.

Κατά τη διάρκεια του 2023, η Τράπεζα σημείωσε σημαντική πρόοδο όσον αφορά την ενσωμάτωση των κλιματικών και περιβαλλοντικών κινδύνων στην προσέγγιση διαχείρισης κινδύνων και στη νοοτροπία διαχείρισης κινδύνων. Η Τράπεζα αναθεώρησε και ενίσχυσε τη διαδικασία αξιολόγησης της σημαντικότητας όσον αφορά τους κινδύνους Κ&Π. Η Τράπεζα έχει προβεί σε πλήρη εντοπισμό και αξιολόγηση των κινδύνων Κ&Π ως κινητήριων δυνάμεων των υφιστάμενων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη το επιχειρηματικό προφίλ και τη σύνθεση του δανειακού της χαρτοφυλακίου. Στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας, η Τράπεζα έχει εντοπίσει τους παράγοντες κινδύνου, τόσο φυσικούς όσο και μεταβατικούς, οι οποίοι θα μπορούσαν ενδεχομένως να έχουν αντίκτυπο στο προφίλ κινδύνου και τις δραστηριότητές της και έχει αξιολογήσει τη σοβαρότητα κάθε παράγοντα κινδύνου για όλες τις υφιστάμενες κατηγορίες κινδύνων. Η Τράπεζα έχει εφαρμόσει μια διαδικασία δέουσας επιμέλειας ΠΚΔ που έχει σχεδιαστεί για να ενισχύσει τη συλλογή δεδομένων, να βαθμολογήσει τους πελάτες σχετικά με την απόδοσή τους έναντι διαφόρων πτυχών γύρω από τους κινδύνους Κ&Π και να παρέχει καθοδήγηση σχετικά με τις ενέργειες αποκατάστασης. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει τη χρήση δομημένων ερωτηματολογίων ΠΚΔ που εφαρμόζονται σε επίπεδο κάθε εταιρείας για τους πελάτες του Εταιρικού Τμήματος για την εξαγωγή βαθμολογίας ΠΚΔ. Η Τράπεζα καθιέρωσε μια δομή και μια λεπτομερή διαδικασία Σάρωσης του Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος (Business Environment Scan) για την παρακολούθηση των επιπτώσεων των κινδύνων Κ&Π στο επιχειρηματικό της περιβάλλον βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Τα αποτελέσματα της προκαταρκτικής (τριμηνιαίας) και τελικής (ετήσιας) εκτίμησης επιπτώσεων έχουν ενσωματωθεί στην αξιολόγηση σημαντικότητας των κινδύνων Κ&Π, και έχουν διαμορφώσει την επιχειρηματική στρατηγική της Τράπεζας.

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.15. Συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών (συνέχεια)

2.15.7. Περιβάλλον, Κοινωνία, Διακυβέρνηση (ΠΚΔ) (συνέχεια)

Περιβαλλοντικός Πυλώνας (συνέχεια)

Το ακαθάριστο ποσό των δανείων που είναι φιλικά προς το περιβάλλον στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ήταν €24.5 εκατ., σε σύγκριση με €20.9 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Κατά τη διάρκεια του 2023, προκειμένου να ενισχυθεί η ευαισθητοποίηση και οι δεξιότητες σε θέματα ΠΚΔ, το Συγκρότημα πραγματοποίησε σχετικές εκπαιδεύσεις στο Διοικητικό Συμβούλιο και την Ανώτατη Διοίκηση, καθώς και σε μέλη λειτουργιών ελέγχου και σε άλλα μέλη του προσωπικού.

Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τον τομέα του κλίματος και τα περιβαλλοντικά θέματα γνωστοποιούνται στην Έκθεση που Περιλαμβάνεται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση. Για τον *Κοινωνικό Πυλώνα*, ανατρέξτε πιο πάνω στην ενότητα 2.15.6 'Κοινωνικός Ρόλος της Τράπεζας' στην έκθεση αυτή.

Πυλώνας Διακυβέρνησης

Το Συγκρότημα συνεχίζει να λειτουργεί με επιτυχία μέσα σε ένα πολύπλοκο κανονιστικό πλαίσιο μιας εταιρείας χαρτοφυλακίου που είναι εγγεγραμμένη στην Ιρλανδία, η οποία είναι εισηγμένη σε δύο Χρηματιστήρια και λειτουργεί σύμφωνα με μια σειρά κανόνων και κανονισμών. Οι δομές διακυβέρνησης και διαχείρισής της της επιτρέπουν να επιτύχει την παρούσα και μελλοντική οικονομική ευημερία, την περιβαλλοντική ακεραιότητα και την κοινωνική ισότητα σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας της. Το Συγκρότημα λειτουργεί μέσα σε ένα πλαίσιο επαρκών ελέγχων, οι οποίοι επιτρέπουν την εκτίμηση και διαχείριση κινδύνων με βάση τις σχετικές πολιτικές υπό την ηγεσία του Διοικητικού Συμβουλίου. Το Συγκρότημα έχει δημιουργήσει μια Δομή Διακυβέρνησης για την επίβλεψη της ατζέντας ΠΚΔ. Η πρόοδος στην εφαρμογή και εξέλιξη της στρατηγικής ΠΚΔ του Συγκροτήματος παρακολουθείται από την Επιτροπή Βιώσιμης Ανάπτυξης και το Διοικητικό Συμβούλιο. Η Επιτροπή Βιώσιμης Ανάπτυξης είναι μια ειδική εκτελεστική επιτροπή που συστάθηκε στις αρχές του 2021 για να επιβλέπει την ατζέντα ΠΚΔ του Συγκροτήματος, να εξετάζει την εξέλιξη της στρατηγικής ΠΚΔ του Συγκροτήματος, να παρακολουθεί την ανάπτυξη και υλοποίηση των στόχων ΠΚΔ του Συγκροτήματος και την ενσωμάτωση των προτεραιοτήτων ΠΚΔ στους επιχειρηματικούς στόχους του Συγκροτήματος. Η δομή Διακυβέρνησης ΠΚΔ του Συγκροτήματος συνεχίζει να εξελίσσεται, ώστε να ανταποκρίνεται καλύτερα στις εξελισσόμενες ανάγκες ΠΚΔ του Συγκροτήματος. Η κανονιστική συμμόρφωση του Συγκροτήματος εξακολουθεί να αποτελεί αδιαμφισβήτητη προτεραιότητα. Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τη δομή ΠΚΔ και την Κλιματική Διακυβέρνηση, ανατρέξτε στον 'Πυλώνα I - Διακυβέρνηση' της TCFD, που περιλαμβάνεται στις δημοσιοποιήσεις ΠΚΔ της ετήσιας έκθεσης.

Τέλος, η φιλοδοξία του Συγκροτήματος να επιτύχει εκπροσώπηση γυναικών τουλάχιστον 30% στα διοικητικά όργανα του Συγκροτήματος (Ορίζεται ως Εκτελεστική Επιτροπή και Διευρυμένη Εκτελεστική Επιτροπή) έως το 2030, επιτεύχθηκε νωρίτερα με εκπροσώπηση γυναικών κατά 33%, στις 31 Δεκεμβρίου 2023, στα διοικητικά όργανα του Συγκροτήματος, μετά το διορισμό δύο γυναικών Γενικών Διευθυντών στη Eurolife και στις Γενικές Ασφάλειες Κύπρου.

Το 2023, η BOC PLC έλαβε βαθμολογία AA (σε κλίμακα AAA-CCC) στην αξιολόγηση MSCI ESG Ratings. Οι Υπηρεσίες Θεσμικών Μετόχων (Institutional Shareholder Services - ISS) αναβάθμισαν την αξιολόγηση Εταιρικής Διακυβέρνησης και Δεοντολογίας της Τράπεζάς μας (ως μέρος της συνολικής της Εταιρικής Βαθμολογίας ΠΚΔ (ESG Corporate Rating) σε B+ το 2021.

2.15.8. Τριετής Αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του 2023 από την Morrow Sodali

Όπως αναφέρεται πιο πάνω στην ενότητα 2.14, τον Αύγουστο του 2023, το Συγκρότημα ανέθεσε στην Morrow Sodali να διενεργήσει εξωτερική αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου σύμφωνα με την Πολιτική της Τράπεζας για την ετήσια αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου. Το 2020, η Morrow Sodali (προηγουμένως ονομαζόμενη ως Nestor Advisors) επιλέχθηκε μέσω μιας διαδικασίας Αίτησης για της Υποβολή Πρότασης (Request For Proposal - RFP) για να πραγματοποιήσει την τριετή αξιολόγηση του διοικητικού συμβουλίου για το 2021. Αποτελεί κοινή πρακτική ο ίδιος εξωτερικός σύμβουλος να εκτελεί την τριετή αξιολόγηση του διοικητικού συμβουλίου για δύο συνεχόμενα έτη. Ο σκοπός είναι διπλός. Πρώτον, η Morrow Sodali κατέχει ήδη μια βαθιά κατανόηση και μοναδική γνώση του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, καθώς έχει ήδη πραγματοποιήσει την τριετή αξιολόγηση για το 2021 και, επιπλέον, υπό το φως του γεγονότος ότι η Morrow Sodali πραγματοποίησε την προηγούμενη τριετή αξιολόγηση, θα είναι σε θέση να παρέχει μια διεξοδική σύγκριση μεταξύ των αποτελεσμάτων των δύο τριετών αξιολογήσεων.

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.15. Συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών (συνέχεια)

2.15.8. Τριετής Αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του 2023 από την Morrow Sodali (συνέχεια)

Ο στόχος της Τριετούς Αξιολόγησης του Διοικητικού Συμβουλίου για το 2023 είναι να αξιολογήσει τα δυνατά σημεία του Διοικητικού Συμβουλίου και τους τομείς βελτίωσης του και να παράσχει συστάσεις για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου. Ειδικότερα, η αξιολόγηση αποσκοπεί στα εξής:

- Ενίσχυση της **αποτελεσματικότητας** του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου εντοπίζοντας πιθανές βελτιώσεις στη σύνθεση, στη δομή, στη λειτουργία, στην ικανότητα εργασίας ως ομάδα και στην ικανότητα εποικοδομητικής αμφισβήτησης της διοίκησης.
- Ανάπτυξη **κοινών απόψεων μεταξύ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου** σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να καθοδηγήσει καλύτερα και να συμβάλει στην απόδοση του Συγκροτήματος.
- Ενίσχυση της άνεσης μεταξύ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου σχετικά με την επαρκή εκπλήρωση των **συλλογικών τους ευθυνών**.
- Διασφάλιση της **συμμόρφωσης** με τις πρόνοιες της Οδηγίας για τη Διακυβέρνηση της ΚΤΚ σε σχέση με το άρθρο 16, το οποίο αφορά την Αξιολόγηση του διοικητικού οργάνου.
- Διευκόλυνση της ευθυγράμμισης με την **ανάπτυξη βέλτιστων πρακτικών, και εθνικών και διεθνών προτύπων εταιρικής διακυβέρνησης**, ιδιαίτερα στον τραπεζικό τομέα.
- Διατήρηση και περαιτέρω ενίσχυση της **εμπιστοσύνης των μετόχων και των ενδιαφερόμενων μερών** στις πρακτικές διακυβέρνησης του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε βάσει των εξής:

1. **Έλεγχος εγγράφων:** Πραγματοποιήθηκε μια αξιολόγηση και ανάλυση των καταστατικών εγγράφων και της τεκμηρίωσης του Διοικητικού Συμβουλίου. Αυτό περιλάμβανε έγγραφα όπως η Πολιτική και το Πλαίσιο Εταιρικής Διακυβέρνησης, οι Όροι Εντολής μιας Επιτροπής του Διοικητικού Συμβουλίου, τα πακέτα εγγράφων και οι παρουσιάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών.
2. **Διαδικτυακό ερωτηματολόγιο:** Κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου κλήθηκε να συμπληρώσει ένα διαδικτυακό ερωτηματολόγιο που περιέχει 157 ερωτήσεις, προσαρμοσμένες ανάλογα με τη θέση του/της ως μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, Προέδρου και Αντιπροέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, Προέδρου μιας Επιτροπής και μέλους της Επιτροπής. Το ερωτηματολόγιο ομαδοποιήθηκε σε ενότητες έκαστη εκ των οποίων ήταν αφιερωμένη σε έναν βασικό τομέα διακυβέρνησης που προέκυψε από την αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου.
3. **Ατομικές συνεντεύξεις:** Μετά από τα εμπιστευτικά ερωτηματολόγια, επτά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου προέβησαν σε προσωπικές συνεντεύξεις, και δύο μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου προέβησαν σε εξ αποστάσεως συνέντευξη. Σε αυτές τις συνεντεύξεις, ζητήθηκε από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου να αναπτύξουν περαιτέρω συγκεκριμένες προκλήσεις που επισημάνθηκαν στις απαντήσεις τους στο ερωτηματολόγιο και άλλες προκλήσεις σχετικά με την αποτελεσματικότητα του Διοικητικού Συμβουλίου. Μετά από κάθε συνέντευξη ενός μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, όλα τα Μη Εκτελεστικά Μέλη συμπλήρωναν ένα «Ερωτηματολόγιο βάσει Κατάταξης» (Ranked Questionnaire), ένα σύντομο σύνολο ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής σχετικά με το Συγκρότημα και το Διοικητικό Συμβούλιο. Οι εν λόγω ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής χρησιμοποιήθηκαν για την περαιτέρω αξιολόγηση της συνοχής του Διοικητικού Συμβουλίου και της κοινής κατανόησης της στρατηγικής και των βασικών κινδύνων. Πραγματοποιήθηκαν επίσης συνεντεύξεις με τον Γραμματέα της Εταιρίας, καθώς και με βασικούς λειτουργούς που υποβάλλουν αναφορά στο Διοικητικό Συμβούλιο, όπως τον Ανώτερο Λειτουργό Διαχείρισης Κινδύνων, τον Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου και τον Ανώτερο Λειτουργό Συμμόρφωσης.
4. **Παρατήρηση συνεδριάσεων:** Η Morrow Sodali παρευρέθηκε στη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε στις 19 Δεκεμβρίου 2023 για να παρακολουθήσει τη διαδικασία και τη δυναμική του Διοικητικού Συμβουλίου μεταξύ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.
5. **Κρίση και σύγκριση προηγούμενης αξιολόγησης:** Η Έκθεσης της Τριετούς Αξιολόγησης του Διοικητικού Συμβουλίου του 2023 βασίζεται κυρίως στις απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο και στις απόψεις που εκφράστηκαν στις συνεντεύξεις. Ωστόσο, η Morrow Sodali χρησιμοποίησε επίσης τη δική της εμπειρία και κρίση για να εντοπίσει ορισμένα από τα δυνατά σημεία και τομείς προς βελτίωση για το Διοικητικό Συμβούλιο. Βασίστηκε επίσης στα ευρήματα από την εσωτερική αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Συγκροτήματος το 2022 και την αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του 2020, προκειμένου να τονίσει την πρόοδο του Συγκροτήματος και να εντοπίσει περαιτέρω τομείς προς βελτίωση ή αν υπάρχει συνεχιζόμενο χάσμα με τις βέλτιστες πρακτικές.

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.15. Συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών (συνέχεια)

2.15.8. Τριετής Αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του 2023 από την Morrow Sodali
(συνέχεια)

Τα κύρια σημεία που τέθηκαν κατά την Τριετή Αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του 2023 περιλαμβάνουν τα εξής:

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο διαθέτει ουσιαστικά επαρκή χρόνο για συζητήσεις στρατηγικής και παρακολούθηση της απόδοσης, με τις ετήσιες συνεδριάσεις εκτός γραφείου να βοηθούν σημαντικά στην εστίαση στους μακροπρόθεσμους στρατηγικούς στόχους του Συγκροτήματος.
2. Επιπρόσθετα, διαπιστώθηκε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο διατηρεί σαφή διάκριση μεταξύ του ρόλου και της διοίκησης του, διασφαλίζοντας μια ισορροπημένη προσέγγιση στη στρατηγική και εποπτεία των επιχειρήσεων.
3. Η επίβλεψη του προφίλ κινδύνου και του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου του Συγκροτήματος παραμένει συνεπής, με σαφείς γραμμές αναφοράς και βελτιωμένη επικοινωνία μεταξύ του Ανώτερου Λειτουργού Διαχείρισης Κινδύνων και του Προέδρου της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων.
4. Έχουν σημειωθεί βελτιώσεις στις προσπάθειες βιωσιμότητας μετά την Τριετή Αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του 2021 και η επικείμενη ένταξη ενός εμπειρογνώμονα βιωσιμότητας, δηλαδή του κ. Christian Hansmeyer στο Διοικητικό Συμβούλιο, θεωρείται ότι αποτελεί ένα θετικό βήμα.
5. Κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης, η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου συνέβαλε σημαντικά στην αποτελεσματικότητά του, με κατάλληλο συνδυασμό δεξιοτήτων, ποικιλομορφίας και ισορροπίας μεταξύ τοπικών και διεθνών προοπτικών, προσαρμοσμένων στις ανάγκες του Συγκροτήματος.
6. Η ηγεσία του Προέδρου είναι ιδιαίτερα αποτελεσματική, κερδίζοντας επαίνους για την ετοιμότητά του, την ικανότητά του να διαχειρίζεται τις ημερήσιες διατάξεις και να ενθαρρύνει καινοτόμες και ουσιαστικές συζητήσεις.
7. Το Διοικητικό Συμβούλιο λειτουργεί αποτελεσματικά και χαρακτηρίζεται από συζητήσεις υψηλής ποιότητας, εποικοδομητικές συνεισφορές από τους Συμβούλους και ισχυρή αίσθηση ομαδικού πνεύματος. Διατηρείται αποτελεσματική επικοινωνία τόσο μεταξύ των ίδιων των συμβούλων, όσο και μεταξύ των συμβούλων και των ανώτερων στελεχών, υπογραμμίζοντας τη συνεκτική και λειτουργική δυναμική του Διοικητικού Συμβουλίου.

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης, εντοπίστηκαν ορισμένες βασικές συστάσεις για την περαιτέρω ενίσχυση του πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης του Συγκροτήματος. Αυτές οι συστάσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των συνεχών προσπαθειών του Συγκροτήματος για την υποστήριξη των βέλτιστων πρακτικών στη διακυβέρνηση και τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων. Πρώτον, η έκθεση υπογραμμίζει τη σημασία της διατήρησης μιας ισχυρής δέσμευσης για την ποικιλομορφία των φύλων στο Διοικητικό Συμβούλιο. Συμβουλεύει ότι το Διοικητικό Συμβούλιο πρέπει να δίνει επίμονα προτεραιότητα στην ποικιλομορφία των φύλων ως κρίσιμο θέμα της ημερήσιας διάταξης, αντικατοπτρίζοντας την αφοσίωση του Συγκροτήματος και του Διοικητικού Συμβουλίου στην προώθηση ενός περιεκτικού και ποικιλόμορφου περιβάλλοντος ηγεσίας. Δεύτερον, η αξιολόγηση υπογραμμίζει τον κρίσιμο ρόλο του Ανώτερου Ανεξάρτητου Διοικητικού Συμβούλου στη διευκόλυνση της διαφανούς και αποτελεσματικής επικοινωνίας μεταξύ του Διοικητικού Συμβουλίου και των μετόχων της Τράπεζας και άλλων βασικών ενδιαφερομένων. Συνιστά στον Ανώτερο Ανεξάρτητο Διοικητικό Σύμβουλο να συνεχίσει να αναφέρει στο Διοικητικό Συμβούλιο τις δεσμεύσεις του με τους μετόχους και τα ενδιαφερόμενα μέρη. Τρίτον, η έκθεση υπογραμμίζει το γεγονός ότι το Διοικητικό Συμβούλιο θα πρέπει να συνεχίσει να εντοπίζει ευκαιρίες για ενημερώσεις και εκπαίδευση σχετικά με εξελίξεις σε βασικούς τομείς – στον τραπεζικό τομέα, τη συμμόρφωση με τους κανονισμούς, τα ΠΚΔ και άλλα βασικά θέματα. Επιπλέον, η έκθεση προτείνει ρητά ότι το Διοικητικό Συμβούλιο αναγνωρίζει την κρίσιμη σημασία της βιωσιμότητας, της τεχνολογίας και της ψηφιοποίησης στη διαμόρφωση του μέλλοντος του Συγκροτήματος. Ενώ οι χρονικοί περιορισμοί έχουν περιορισμένες συζητήσεις σε βάθος, το Διοικητικό Συμβούλιο θεωρεί ότι η περαιτέρω ενθάρρυνση άτυπων συζητήσεων μεταξύ όλων των μελών έχει μεγάλη αξία για να εμβαθύνουν σε αυτά τα βασικά θέματα.

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.16. Αλληλεπίδραση με κύριες θυγατρικές

Υπάρχει στενή αλληλεπίδραση μεταξύ των κύριων θυγατρικών συμβουλίων και του Διοικητικού Συμβουλίου και των αντίστοιχων επιτροπών τους, περιλαμβανομένης της έγκρισης από το Διοικητικό Συμβούλιο κάθε διορισμού σε συμβούλια σημαντικών θυγατρικών. Οι πρόεδροι των επιτροπών ελέγχου και κινδύνου των θυγατρικών υποβάλλουν ετήσια έκθεση στις αντίστοιχες επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας και παρίστανται στις επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου ετησίως για να παρουσιάσουν την έκθεση τους. Οι πρόεδροι των Επιτροπών Ελέγχου και Κινδύνου καλούνται, αντιστοίχως, να συμμετέχουν περιστασιακά σε συνεδριάσεις της επιτροπής ελέγχου και της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων των διοικητικών συμβουλίων των θυγατρικών ως παρατηρητές. Περαιτέρω, ο Λειτουργός Συμμόρφωσης με την Εταιρική Διακυβέρνηση και άλλοι επικεφαλής των λειτουργιών ελέγχου καλούνται να παραστούν στις συνεδριάσεις αυτές ως παρατηρητές. Η ΕΔΕΔ αναθεωρεί και εγκρίνει ετησίως τις Κατευθυντήριες γραμμές Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις θυγατρικές εταιρίες.

2.17. Δάνεια σε διοικητικούς συμβούλους και άλλες συναλλαγές

Λεπτομέρειες για τον δανεισμό και άλλες συναλλαγές των διοικητικών συμβούλων με το Συγκρότημα παρουσιάζονται στη Σημείωση 49 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων του Συγκροτήματος, για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Επιβεβαιώνεται ότι οι πιστωτικές διευκολύνσεις προς τους διοικητικούς συμβούλους της Εταιρίας (και τα συνδεδεμένα τους πρόσωπα) ή προς διοικητικούς συμβούλους των θυγατρικών ή συνδεδεμένων εταιριών, χορηγούνται σύμφωνα με τη συνήθη πρακτική της Εταιρίας, υπό κανονικές εμπορικές και εργασιακές συνθήκες και με διαφάνεια. Περαιτέρω, επιβεβαιώνεται ότι όλες οι σχετικές περιπτώσεις τραπεζικών διευκολύνσεων προς τους διοικητικούς συμβούλους της Εταιρίας και τους διοικητικούς συμβούλους θυγατρικών εταιριών διαβιβάζονται προς έγκριση στο Διοικητικό Συμβούλιο μετά από σχετική πρόταση της ΕΔΚ. Το ενδιαφερόμενο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου δεν είναι παρόν ούτε συμμετέχει στη διαδικασία.

Όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου βρίσκονταν σε συμμόρφωση με τις πρόνοιες του Κώδικα ΧΑΚ του 2019 και της Οδηγίας Καταλληλότητας της ΚΤΚ κατά την 31 Δεκεμβρίου 2023.

2.18. Εσωτερικοί έλεγχοι

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την επάρκεια και αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, των διαδικασιών εταιρικής διακυβέρνησης και το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων του Συγκροτήματος που διασφαλίζουν, μεταξύ άλλων, τα εξής:

1. Το πλαίσιο διακυβέρνησης είναι αποτελεσματικό, παρακολουθείται και αξιολογείται σε περιοδική βάση.
2. Το πλαίσιο συμμόρφωσης είναι κατάλληλο.
3. Η ακεραιότητα και οι μηχανισμοί εσωτερικού ελέγχου των λογιστικών και χρηματοοικονομικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσης με τις σχετικές νομικές και εποπτικές απαιτήσεις και τα πρότυπα, είναι επαρκείς.
4. Το πλαίσιο ασφάλειας πληροφοριών για την προστασία εμπιστευτικών πληροφοριών είναι κατάλληλο.
5. Η διαδικασία λήψης κατάλληλων μέτρων για την έγκαιρη αντιμετώπιση τυχόν ελλείψεων είναι αποτελεσματική.

Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου, οι διαδικασίες εταιρικής διακυβέρνησης και το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων έχουν σχεδιαστεί λαμβάνοντας υπόψη τη φύση, έκταση και πολυπλοκότητα των εργασιών του Συγκροτήματος, για να παρέχουν εύλογη αλλά όχι απόλυτη διαβεβαίωση έναντι ουσιωδών ανακρίβειών, λαθών, ζημιών, απατών ή παραβιάσεων νομοθεσιών και κανονισμών.

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.18. Εσωτερικοί έλεγχοι (συνέχεια)

Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου, οι διαδικασίες εταιρικής διακυβέρνησης και το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων του Συγκροτήματος περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων:

- Διαφανή οργανωτική δομή με σαφή γραμμή αναφοράς προς την Ανώτατη Διεύθυνση και το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Εκτελεστικές επιτροπές με σαφείς ευθύνες.
- Το μοντέλο των τριών γραμμών άμυνας για την αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων και κανονιστική συμμόρφωση στο Συγκρότημα.
- Επίσημες πολιτικές και διαδικασίες.
- Μηνιαίες αναφορές από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες για παρακολούθηση προόδου, αξιολόγηση των τάσεων και αντιμετώπιση διακυμάνσεων.
- Μηνιαίες συνεδριάσεις επιτροπών για επισκόπηση επιδόσεων.
- Κώδικα Ηθικής ο οποίος καθορίζει τις αρχές καθώς και τι αναμένεται από όλους τους αξιωματούχους και υπαλλήλους.
- Κώδικα Συμπεριφοράς, ο οποίος καθορίζει τα πρότυπα που αναμένονται από όλους τους αξιωματούχους και υπαλλήλους.
- Πολιτική Ανώνυμης/Εμπιστευτικής Αναφοράς, που περιλαμβάνει διαδικασίες οι οποίες πρέπει να ακολουθούνται για την ανεξάρτητη διερεύνηση των ανησυχιών που εγείρει το προσωπικό.
- Πολιτική για την καταπολέμηση της δωροδοκίας σύμφωνα με τις ρυθμιστικές οδηγίες του Ηνωμένου Βασιλείου καθώς και με το πρότυπο ISO37001.
- Πολιτική Σύγκρουσης Συμφερόντων.
- Τριμηνιαίες διαβεβαιώσεις όλων των Διευθύνσεων της Τράπεζας προς τον Διευθύνοντα Σύμβουλο σχετικά με την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου (πολιτικές, διαδικασίες και δραστηριότητες παρακολούθησης).
- Ετήσιες διαβεβαιώσεις όλων των τμημάτων ελέγχου της Τράπεζας (συμμόρφωσης, διαχείρισης κινδύνου, ασφάλειας πληροφοριών) στον Διευθύνοντα Σύμβουλο σχετικά με την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου (πολιτικές, διαδικασίες και δραστηριότητες παρακολούθησης).

Το Διοικητικό Συμβούλιο επιβεβαιώνει, μέσω των Επιτροπών Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων, ότι έχει πραγματοποιήσει θεωρήσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, για την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και συστημάτων πληροφορικής του Συγκροτήματος, καθώς επίσης και των διαδικασιών διασφάλισης της ορθότητας, πληρότητας και εγκυρότητας των πληροφοριών που παρέχονται στους επενδυτές. Οι θεωρήσεις κάλυψαν όλα τα συστήματα ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών συστημάτων ελέγχου, μηχανισμών ελέγχου συμμόρφωσης, καθώς και των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων. Κατά τις θεωρήσεις τους, οι Επιτροπές Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων λαμβάνουν τακτικές αξιολογήσεις του επιχειρησιακού και λειτουργικού κινδύνου, τακτικές εκθέσεις από τον Διευθυντή της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, τον Διευθυντή της Διεύθυνσης Συμμόρφωσης, τον Διευθυντή της Διεύθυνσης Ασφάλειας Πληροφοριών και τον Διευθυντή της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων, άλλες εσωτερικές αναφορές και εκθέσεις εξωτερικού ελέγχου, καθώς και κανονιστικές εκθέσεις.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, λαμβάνει σε ετήσια βάση από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, επιβεβαίωση για την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου όσον αφορά τη συμμόρφωση, διαχείριση κινδύνων και ασφάλεια πληροφοριών. Επιπρόσθετα, το Διοικητικό Συμβούλιο, έχει λάβει επιβεβαίωση μέσω των Επιτροπών Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων, ότι η εκτελεστική διεύθυνση έχει προβεί ή θα προβεί στις δέουσες ενέργειες για την αντιμετώπιση όλων των σημαντικών αδυναμιών που εντοπίστηκαν μέσα από τη λειτουργία του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου και των διαδικασιών εταιρικής διακυβέρνησης και διαχείρισης κινδύνων. Επίσης, το Διοικητικό Συμβούλιο μέσω των πιο πάνω επιτροπών, έχει λάβει επιβεβαίωση ότι η εκτελεστική διεύθυνση έχει προβεί ή θα προβεί στις δέουσες ενέργειες για συνεχή τροποποίηση και βελτίωση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, των διαδικασιών εταιρικής διακυβέρνησης και του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων του Συγκροτήματος, όπως απαιτείται από το τρέχον πρόγραμμα μετασχηματισμό της Τράπεζας.

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.18. Εσωτερικοί έλεγχοι (συνέχεια)

Σύμφωνα με τις εργασίες εσωτερικού ελέγχου που πραγματοποιήθηκαν κατά το 2023, παρέχεται εύλογη διαβεβαίωση, με έμφαση σε συγκεκριμένα θέματα, ότι το σύστημα εσωτερικού ελέγχου, οι διαδικασίες εταιρικής διακυβέρνησης και το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων έχουν σχεδιαστεί επαρκώς και λειτουργούν αποτελεσματικά για την αντιμετώπιση σημαντικών κινδύνων σύμφωνα με τη διάθεση ανάληψης κινδύνου που έχει θέσει το Διοικητικό Συμβούλιο. Έμφαση δίνεται στις περιοχές Κανονιστικής Συμμόρφωσης και της Εταιρικής Διακυβέρνησης, των Πληροφοριακών Συστημάτων, της Ποιότητας και της Διακυβέρνησης Δεδομένων καθώς και της Περιβαλλοντικής, Κοινωνικής και Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΠΚΔ). Αυτές οι περιοχές χρήζουν την προσοχή της διεύθυνσης για περαιτέρω διαχείριση της τρέχουσας, καθώς και οποιασδήποτε μελλοντικής έκθεσης σε κίνδυνο.

Συνολικά, το Διοικητικό Συμβούλιο μέσω των επιτροπών του, εξέτασε την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικών ελέγχων, εταιρικής διακυβέρνησης και διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και επιβεβαιώνει τη συνολική αποτελεσματικότητά τους μέσω του αποτελεσματικού σχεδιασμού και λειτουργίας των ελέγχων και έχει παρακολουθήσει τις απαντήσεις και τις ενέργειες της διοίκησης στα ευρήματα και τις συστάσεις και τυχόν μέτρα μετριασμού ως απάντηση.

Η διαδικασία της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης του Συγκροτήματος ελέγχεται χρησιμοποιώντας καταγραμμένες λογιστικές πολιτικές και διαδικασίες, που στηρίζονται σε οδηγίες και καθοδήγηση στις απαιτήσεις αναφοράς, για τις οποίες ενημερώνονται όλες οι αναφέρουσες εταιρίες του Συγκροτήματος πριν την περίοδο αναφοράς. Η υποβολή των χρηματοοικονομικών πληροφοριών για κάθε αναφέρουσα Εταιρία υπόκειται σε υπογραφή από τον κάθε υπεύθυνο λειτουργό για την παροχή των πληροφοριών.

Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου διασφαλίζει επίσης ότι η ακεραιότητα των λογιστικών και χρηματοοικονομικών συστημάτων, περιλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών ελέγχων και η συμμόρφωση με τις νομικές και εποπτικές απαιτήσεις και τα σχετικά πρότυπα, είναι επαρκής. Το Συγκρότημα έχει κατάλληλες διαδικασίες ετοιμασίας των οικονομικών του καταστάσεων μέσω των οποίων οι συναλλαγές και τα γεγονότα που παρουσιάζονται στα λογιστικά βιβλία μεταφέρονται στις οικονομικές καταστάσεις, τις σχετικές γνωστοποιήσεις και άλλες χρηματοοικονομικές εκθέσεις του Συγκροτήματος, που βασίζονται είτε στον αποτελεσματικό σχεδιασμό και τη λειτουργία των ελέγχων ή των αντισταθμιστικών ελέγχων και σε άλλους παράγοντες μετριασμού, όπου αυτοί ήταν ανεπαρκείς. Όπου περιστασιακά εντοπίζονται τομείς βελτίωσης, αυτοί εστιάζουν την προσοχή της διεύθυνσης προκειμένου να επιλυθούν και να ενισχυθούν οι διαδικασίες που εφαρμόζονται. Οι τομείς βελτίωσης ενδέχεται να περιλαμβάνουν ελλείψεις σχεδιασμού ή λειτουργίας που διαπιστώθηκαν, την τυποποίηση υφιστάμενων ελέγχων και την εισαγωγή νέων τεχνολογικών ελέγχων πληροφορικής, ως μέρος του συνεχούς ψηφιακού ταξιδιού της Εταιρίας.

Η Ετήσια Οικονομική Έκθεση και η Ενδιάμεση Οικονομική Έκθεση και τα τριμηνιαία οικονομικά αποτελέσματα, πριν την υποβολή τους στο Διοικητικό Συμβούλιο εξετάζονται και εγκρίνονται από την Εκτελεστική Επιτροπή. Το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου εξετάζει και εγκρίνει τις οικονομικές καταστάσεις, τις ανακοινώσεις αποτελεσμάτων και τις Ετήσιες και Ενδιάμεσες Οικονομικές Εκθέσεις και διασφαλίζει ότι οι κατάλληλες γνωστοποιήσεις έχουν γίνει. Λεπτομερείς έγγραφα ετοιμάζονται για την εξέταση και έγκριση από την Επιτροπή Ελέγχου τα οποία καλύπτουν όλα τα λογιστικά θέματα συμπεριλαμβανομένων παρουσιάσεων και γνωστοποιήσεων.

Τόσο η διεύθυνση όσο και το Διοικητικό Συμβούλιο έχουν τη δυνατότητα να αμφισβητήσουν τις οικονομικές καταστάσεις του Συγκροτήματος και άλλες σημαντικές γνωστοποιήσεις πριν από τη δημοσίευσή τους.

Το Συγκρότημα έχει αναπτύξει ένα Ολοκληρωμένο Πλαίσιο Αναγνώρισης Κινδύνων που προβλέπει τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κύριων κινδύνων που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα. Το Συγκρότημα εστιάζει στο μέλλον όσον αφορά τις διαδικασίες του ώστε να διασφαλίσει ότι εντοπίζονται αναδυόμενοι κίνδυνοι με αυτό τον τρόπο. Μια ξεχωριστή ενότητα για τους αναδυόμενους κινδύνους περιλαμβάνεται στις περιοδικές αναφορές κινδύνων προς την ΕΚ. Ο Χάρτης Κύριων Κινδύνων ενημερώνεται και εγκρίνεται από την ΕΔΚ και το Διοικητικό Συμβούλιο μέσω της διαδικασίας ΕΔΑΕΚ. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τον προσδιορισμό της φύσης και της έκτασης των κύριων κινδύνων που το Συγκρότημα είναι πρόθυμο να αναλάβει για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων του και για τη διατήρηση μιας αποτελεσματικής διαδικασίας διαχείρισης και εποπτείας κινδύνων σε ολόκληρο το Συγκρότημα.

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.18. Εσωτερικοί έλεγχοι (συνέχεια)

Το Διοικητικό Συμβούλιο εγκρίνει τη Διάθεση Ανάλυσης Κινδύνου Συγκροτήματος σε ετήσια βάση και λαμβάνει τακτικές ενημερώσεις για το περιβάλλον κινδύνου του Συγκροτήματος και την έκθεση του στους σημαντικούς τύπους κινδύνων μέσω της Μηνιαίας Αναφοράς Κινδύνων. Η ενοποιημένη έκθεση κινδύνου και ο πίνακας για τη διάθεση ανάλυσης κινδύνου εξετάζονται τακτικά από την ΕΔΚ για να διασφαλιστεί ότι το προφίλ κινδύνου παραμένει εντός της διάθεσης ανάλυσης κινδύνου του Συγκροτήματος και υπάρχουν ικανοποιητικές μετριαστικές ενέργειες.

Το Διοικητικό Συμβούλιο βεβαιώνει ότι διεξάγει μια αυστηρή αξιολόγηση των κύριων και αναδυόμενων κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων που ενδέχεται να απειλήσουν το επιχειρηματικό μοντέλο του Συγκροτήματος, τις μελλοντικές επιδόσεις, τη ρευστότητα κλπ.

Ο κίνδυνος επιχειρηματικής συνέχειας μετριάζεται για να διασφαλιστεί ότι η Τράπεζα διαθέτει πλάνα ανθεκτικότητας και συνέχειας. Διασφαλίζει επίσης ότι η Τράπεζα λειτουργεί σε συνεχή βάση και περιορίζει τις πιθανές απώλειες σε περίπτωση σοβαρής επιχειρηματικής διακοπής των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Τα συστήματα διαχείρισης κινδύνου και εσωτερικού ελέγχου του Συγκροτήματος επανεξετάζονται τακτικά από το Διοικητικό Συμβούλιο και συνάδουν με την Οδηγία για τη Διαχείριση Κινδύνων, τον Εσωτερικό Έλεγχο και τις Συναφείς Οικονομικές και Επιχειρηματικές Αναφορές που εκδίδονται από το Συμβούλιο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς και συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της Οδηγίας Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD) V. Βρίσκονταν σε ισχύ κατά το υπό εξέταση έτος και μέχρι την ημερομηνία έγκρισης της ετήσιας έκθεσης.

Πληροφορίες σχετικά με τους κύριους κινδύνους που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα και τις ενέργειες μετριασμού και σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων του Συγκροτήματος παρατίθενται στις Σημειώσεις 44 έως 47 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων και στην ενότητα Έκθεση Κινδύνων και Διαχείριση Κεφαλαίων που και οι δύο αποτελούν μέρος της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης του 2023 για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και στις Έγνωσηποιήσεις του Πυλώνα III 2023'.

2.19. Συνεχιζόμενη δραστηριότητα

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει προβεί σε εκτίμηση της ικανότητας του Συγκροτήματος να συνεχίσει ως δρώσα οικονομική μονάδα για περίοδο 12 μηνών από την ημερομηνία έγκρισης των Οικονομικών Καταστάσεων του 2023. Οι Διοικητικοί Σύμβουλοι κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχουν ουσιώδεις αβεβαιότητες που θα έθεταν σημαντικές αμφιβολίες για την ικανότητα του Συγκροτήματος, της Εταιρίας και της BOC PCL να συνεχίσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα για περίοδο 12 μηνών από την ημερομηνία έγκρισης των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων και των Οικονομικών Καταστάσεων της Εταιρίας. Λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα παρατίθενται στην ενότητα 'Συνεχιζόμενη Δραστηριότητα' της Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση του 2023.

2.20. Κώδικας Συμπεριφοράς του Συγκροτήματος και Πολιτική Εμπιστευτικής Αναφοράς

Το Συγκρότημα έχει καθορίσει τα πρότυπα που πρέπει να ακολουθούν όλοι οι εργαζόμενοι και διοικητικοί σύμβουλοι του Συγκροτήματος στον Κώδικα Συμπεριφοράς μαζί με οδηγίες για το πως πρέπει να εφαρμόζονται αυτά τα πρότυπα. Ο Κώδικας Συμπεριφοράς και ο ειδικός Κώδικας Δεοντολογίας είναι αναρτημένοι στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος.

Το Συγκρότημα διαθέτει Πολιτική Εμπιστευτικής / Ανώνυμης Αναφοράς και σχετική γραπτή διαδικασία για όλους τους εργαζόμενους, συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών συμβούλων, η οποία είναι σύμφωνη με τη διεθνή πρακτική. Η πολιτική αυτή αναθεωρείται σε ετήσια βάση. Γενικές αρχές της πολιτικής είναι:

1. Καλή τη πίστη ανησυχίες για ατασθαλίες ή αμέλεια μπορούν να εγερθούν με εμπιστευτικότητα, χωρίς το φόβο αντιποίνων, διακρίσεων, δυσμένειας ή απόλυσης.
2. Έχουν καθοριστεί διαδικασίες για την αναφορά οποιωνδήποτε ζητημάτων που προκαλούν ανησυχία. Οι ενδιαφερόμενοι είναι σε θέση να παρακάμψουν τα κύρια κανάλια για την καταγγελία δυσλειτουργιών, εάν αυτά αποδειχθούν ακατάλληλα, και να χρησιμοποιήσουν την ανώνυμη γραμμή αναφοράς.
3. Οι αναφορές τυγχάνουν διαχείρισης κατά τρόπο έγκαιρο συνεπή και επαγγελματικό, και

4. Ο διορισμός του Προέδρου της Επιτροπής Ελέγχου, ο οποίος είναι ανεξάρτητος μη-εκτελεστικός διοικητικός σύμβουλος ως Whistleblowing Champion με συγκεκριμένες αρμοδιότητες.

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

2.20. Κώδικας Συμπεριφοράς του Συγκροτήματος και Πολιτική Εμπιστευτικής Αναφοράς (συνέχεια)

Το Διοικητικό Συμβούλιο και ο Διευθύνων Σύμβουλος επιδεικνύουν δέσμευση στην υπό αναφορά πολιτική, η οποία ενθαρρύνει το προσωπικό να εγείρει ανησυχίες. Τακτικά μηνύματα από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο για την έγερση ανησυχιών και εκπαιδευτικά σεμινάρια ηλεκτρονικής μάθησης δύο φορές το έτος, απευθύνονται σε όλο το προσωπικό και το Διοικητικό Συμβούλιο για περαιτέρω ευαισθητοποίηση.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, αξιολογεί την αποτελεσματικότητα της Πολιτικής Καταγγελίας Δυσλειτουργιών ετησίως. Η Επιτροπή Ελέγχου παρακολουθεί επίσης την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών καταγγελίας δυσλειτουργιών του Συγκροτήματος.

2.21. Άλλα θέματα

Συμμετοχή σε συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών της BOC PCL το 2023

Ο πιο κάτω πίνακας δείχνει τη συμμετοχή των Διοικητικών Συμβούλων στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών καθ' όλη τη διάρκεια του 2023 για την BOC PCL. Οι Διοικητικοί Σύμβουλοι που συμπληρώνουν τρία χρόνια από την προηγούμενη εκλογή τους συνταξιοδοτούνται κάθε χρόνο και προσφέρονται για επανεκλογή.

Όνομα	Διοικητικό Συμβούλιο	ΕΕ	ΕΑΔΑ	ΕΔΕΔ	ΕΔΚ	ΕΤ	ΕΕ & ΕΔΚ	ΕΔΕΔ&ΕΑΔΑ	ΕΔΚ&ΕΤ
Ευστράτιος-Γεώργιος Αράπογλου (Πρόεδρος)	22	x	x	13	x	x	x	6	x
Lyn Grobler (αντιπρόεδρος)	21	x	10	13	20	x	9	6	2
Πόλα Χατζησωτηρίου ¹⁶	21	20	x	x	21	7	10	x	2
Κωνσταντίνος Ιορδάνου	22	19	5	x	x	7	10	4	2
Monique Hemerijck ¹⁷	10	x	2	x	9	x	3	2	1
Adrian J. Lewis ¹⁸	4	1	x	x	x	x	1	x	x
Ελίζα Λειβαδιώτου	22	x	x	x	x	x	x	x	
Πανίκος Νικολάου	22	x	x	x	x	x	x	x	x
Νικόλαος Σοφιανός ¹⁹	19	20	x	x	19	x	9	x	2
Ιωάννης Ζωγραφάκης ²⁰	21	x	5	10	10	6	5	6	2
Μαρία Φιλίππου ²¹	14	x	8	4	x	x	x	4	x
Arne Bergren ²²	4	5	x	2	x	2	2	2	x
Σύνολο συνεδριάσεων	22	20	10	13	21	7	10	6	2

2.22. Γραμματέας Εταιρίας

Διοικητικό Συμβούλιο διόρισε την κα Κάτια Σάντη ως Γραμματέα της Εταιρίας.

¹⁶ Η Πόλα Χατζησωτηρίου παραιτήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

¹⁷ Η Monique Hemerijck διορίστηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH από τις 10 Αυγούστου 2023.

¹⁸ Ο Adrian J. Lewis διορίστηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH από τις 17 Νοεμβρίου 2023.

¹⁹ Ο Νικόλαος Σοφιανός παραιτήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH από τις 11 Δεκεμβρίου 2023.

²⁰ Ο Ιωάννης Ζωγραφάκης παραιτήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

²¹ Η Μαρία Φιλίππου παραιτήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH από τις 13 Οκτωβρίου 2023.

²² Ο Arne Bergren παραιτήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH από τις 31 Μαρτίου 2023.

2. Διοικητικό Συμβούλιο (συνέχεια)

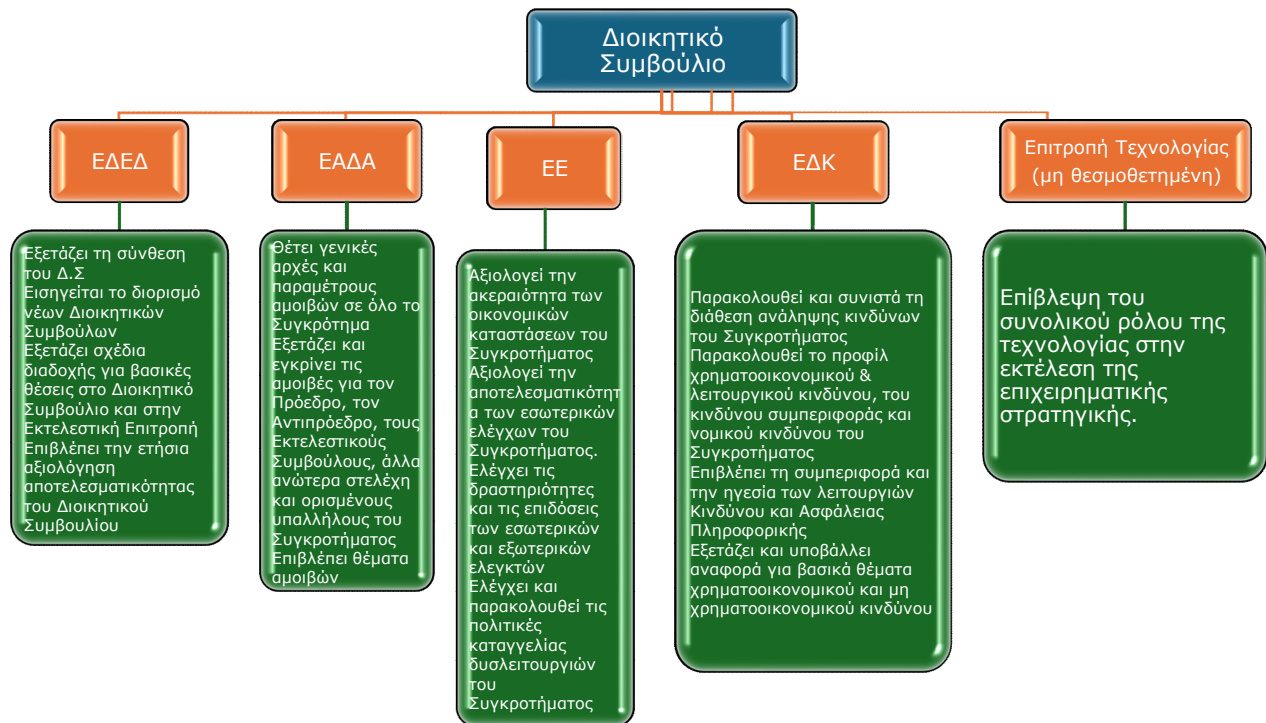
2.23. Διευθυντής Εσωτερικού Ελέγχου

Το Διοικητικό Συμβούλιο διόρισε τον κ. Γεώργιο Ζορνά ως Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου.

2.24. Ανώτερος Διευθυντής Κανονιστικής Συμμόρφωσης

Το Διοικητικό Συμβούλιο όρισε τον κ. Μάριο Σκανδάλη ως Ανώτερο Λειτουργό Συμμόρφωσης.

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο υποβοηθείται κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του από έναν αριθμό επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου, σκοπός των οποίων είναι να εξετάζουν σε μεγαλύτερο βάθος από ό,τι θα ήταν εφικτό στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, θέματα για τα οποία το Διοικητικό Συμβούλιο διατηρεί την ευθύνη. Ως εκ τούτου, είναι ζωτικής σημασίας να υπάρχουν αποτελεσματικοί δεσμοί μεταξύ των επιτροπών και του Διοικητικού Συμβουλίου στο σύνολο του, δεδομένου ότι δεν είναι πρακτικό για όλους τους ανεξάρτητους Διοικητικούς Συμβούλους να είναι μέλη όλων των επιτροπών. Υπάρχουν μηχανισμοί για τη διευκόλυνση αυτών των συνδέσεων, μεταξύ άλλων διασφαλίζοντας ότι δεν υπάρχουν κενά ή περιττές αλληλεπικαλύψεις μεταξύ των αρμοδιοτήτων κάθε επιτροπής και της κατάλληλης παράλληλης συμμετοχής μεταξύ των επιτροπών, όπου απαιτείται. Παράλληλα με την παράλληλη συμμετοχή, ο πρόεδρος κάθε επιτροπής υποβάλλει έκθεση σχετικά με τα θέματα που συζητήθηκαν κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων της επιτροπής στην επόμενη προγραμματισμένη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου. Αποτελεί κοινή πρακτική ο Πρόεδρος της ΕΕ να είναι μέλος της ΕΔΚ και ο Πρόεδρος της ΕΔΚ να είναι μέλος της ΕΕ. Αυτή η κοινή συμμετοχή σε επιτροπές διευκολύνει την αποτελεσματική διακυβέρνηση σε όλα τα οικονομικά ζητήματα και τα θέματα κινδύνου. Οι ημερήσιες διατάξεις μπορούν να ευθυγραμμιστούν και να αποφευχθεί η αλληλεπικάλυψη αρμοδιοτήτων.

Τα πρακτικά όλων των συνεδριάσεων των επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου διανέμονται σε όλους τους διοικητικούς συμβούλους για ενημέρωση και σημειώνονται επίσημα από το Διοικητικό Συμβούλιο. Έγγραφα για όλες τις επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου διατίθενται επίσης σε όλους τους διοικητικούς συμβούλους, ανεξάρτητα από τη συμμετοχή. Αυτή η κυκλοφορία πρακτικών και εγγράφων περιορίζεται σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων ή ζητημάτων προσωπικού απορρήτου.

Οι θεσμοθετημένες επιτροπές είναι η ΕΕ, η ΕΔΚ, η ΕΔΕΔ και η ΕΑΔΑ. Κάθε επιτροπή λειτουργεί σύμφωνα με τους όρους εντολής που εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο ετησίως. Οι αρμοδιότητες κάθε επιτροπής παρουσιάζονται συνοπτικά στο πιο πάνω διάγραμμα, ενώ μπορείτε να βρείτε περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις επιτροπές και το έργο τους πιο κάτω. Οι όροι εντολής των επιτροπών αναθεωρούνται ετησίως από τις αρμόδιες επιτροπές και από το Διοικητικό Συμβούλιο, βασίζονται στις σχετικές πρόνοιες του Κώδικα ΧΑΚ του 2019 και του Κώδικα Ηνωμένου Βασιλείου 2018 και της Οδηγίας της ΚΤΚ για την Εσωτερική Διακυβέρνηση (όπου εφαρμόζεται) και είναι διαθέσιμοι στην ιστοσελίδα (www.bankofcyprus.com.cy/group) του Συγκροτήματος ή κατόπιν αιτήματος προς τον Γραμματέα της Εταιρίας.

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

Εκτός από τις θεσμοθετημένες επιτροπές, το Διοικητικό Συμβούλιο διαθέτει Επιτροπή Τεχνολογίας ('ΕΤ'), η οποία έχει εντολή να προωθήσει τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Τράπεζας και της ΒΟCH. Κάθε δομή των επιτροπών διευκολύνει την ανοικτή συζήτηση και διάλογο, λαμβάνοντας μέτρα για να εξασφαλιστεί επαρκής χρόνος στα μέλη των επιτροπών να εξετάσουν τις υποβληθείσες προτάσεις. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, οι επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν ανεξάρτητες επαγγελματικές συμβουλές, με έξοδα του Συγκροτήματος, όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο ή επιθυμητό από τα μέλη της επιτροπής.

Η συνολική ευθύνη για την έγκριση και παρακολούθηση της στρατηγικής, της διάθεσης ανάληψης κινδύνων και των πολιτικών διαχείρισης κινδύνων του Συγκροτήματος ανήκει στο Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο ασκεί αυτή την αρμοδιότητα μέσω δύο από τις κύριες επιτροπές του, δηλαδή την ΕΔΚ και την ΕΕ.

3.1. Επιτροπή Διορισμών και Εταιρικής Διακυβέρνησης

Σκοπός και αρμοδιότητες της ΕΔΕΔ

Η ΕΔΕΔ διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στη διαμόρφωση της σύνθεσης και της λειτουργικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου, όπως διευκρινίζεται στους όρους εντολής του που διατίθενται στο www.bankofcyprus.com.cy/group. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές, οι οποίες αναθεωρούνται και εγκρίνονται ετησίως από το Διοικητικό Συμβούλιο, οριοθετούν τις βασικές αρμοδιότητες της ΕΔΕΔ, οι οποίες περιλαμβάνουν τη διασφάλιση ότι το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από μέλη ικανά να εκπληρώνουν τα καθήκοντα και τις ευθύνες των διοικητικών συμβούλων σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην Οδηγία Καταλληλότητας της ΚΤΚ. Η ΕΔΕΔ βοηθά το Διοικητικό Συμβούλιο στην πρόσληψη μελών, κάνοντας τεκμηριωμένες συστάσεις λαμβάνοντας υπόψη τη σύνθεση και την αποτελεσματικότητα του υφιστάμενου Διοικητικού Συμβουλίου.

Περαιτέρω, η ΕΔΕΔ διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην πρόταση διορισμών κατόχων Κύριων Λειτουργιών, εκτός από τους επικεφαλής των λειτουργιών ελέγχου, και στον έλεγχο των σχεδίων διαδοχής των διοικητικών συμβούλων και των ανώτερων διοικητικών στελεχών. Επιβλέπει επίσης σχολαστικά τη δημιουργία ενός ποικιλόμορφου αγωγού διαδοχής. Μια επιπρόσθετη ευθύνη περιλαμβάνει τη συνεχή αναθεώρηση και ενίσχυση των ρυθμίσεων διακυβέρνησης του Διοικητικού Συμβουλίου, διασφαλίζοντας την ευθυγράμμιση με τις επικρατούσες βέλτιστες πρακτικές και πρότυπα εταιρικής διακυβέρνησης.

Περαιτέρω, η ΕΔΕΔ έχει εποπτικό ρόλο στη θυγατρική διακυβέρνηση και τη στρατηγική βιωσιμότητας του Συγκροτήματος, διασφαλίζοντας ότι κάθε μία ευθυγραμμίζεται με αναλογικές ρυθμίσεις διακυβέρνησης και συμβάλλει στην επίτευξη οικονομικής ευημερίας, περιβαλλοντικής ακεραιότητας και κοινωνικής ισότητας, αντίστοιχα. Η ΕΔΕΔ υποστηρίζει επίσης ενεργά το Διοικητικό Συμβούλιο στη στρατηγική εποπτεία, διευκολύνοντας την ανάπτυξη και εκτέλεση του Στρατηγικού Σχεδίου. Σε επόμενο πίνακα παρουσιάζεται καταγραφή των θεμάτων που συζητήθηκαν και των δράσεων που ανέλαβε η ΕΔΕΔ καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, υπογραμμίζοντας τον κεντρικό ρόλο της στην επιλογή, τον διορισμό και τον προγραμματισμό διαδοχής των εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων και των ανώτερων διευθυντικών στελεχών.

Δραστηριότητες της ΕΔΕΔ κατά το 2023

Το 2023, η ΕΔΕΔ κοινοποίησε ενεργά τις δραστηριότητες και τις αποφάσεις της στο Διοικητικό Συμβούλιο, διασφαλίζοντας τη διαφάνεια και λογοδοσία στον τρόπο με τον οποίο διαχειρίστηκε τις αρμοδιότητές της. Ένας βασικός τομέας εστίασης ήταν η ενίσχυση της σύνθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου, επιδεικνύοντας τη δέσμευση για συνεχή βελτίωση και προσαρμογή στις πρακτικές διακυβέρνησης. Περαιτέρω, η Επιτροπή επιβλέπει επιμελώς τις δομές διακυβέρνησης του Συγκροτήματος για να διασφαλίσει ότι τα υψηλότερα πρότυπα και πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης διατηρούνται με συνέπεια σε όλο το Συγκρότημα και τις θυγατρικές του. Αυτή η επίβλεψη περιλαμβάνει ετήσια αναθεώρηση και έγκριση των όρων εντολής της Επιτροπής από το Διοικητικό Συμβούλιο, διασφαλίζοντας τη συνάφεια και την αποτελεσματικότητά τους στην καθοδήγηση των στόχων διακυβέρνησης του Συγκροτήματος.

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

3.1 Επιτροπή Διορισμών και Εταιρικής Διακυβέρνησης (συνέχεια)

Συμμετοχή στην ΕΔΕΔ και συμμετοχή σε συνεδριάσεις

Λεπτομέρειες σχετικά με τα μέλη της ΕΔΕΔ, τις συναντήσεις και τη συμμετοχή σε συνεδριάσεις κατά τη διάρκεια του 2023 περιγράφονται πιο κάτω:

Μέλη της ΕΔΕΔ	Συνεδριάσεις που πραγματοποιήθηκαν	Συνεδριάσεις στις οποίες συμμετείχαν
Ευστράτιος-Γεώργιος (Τάκης) Αράπογλου	13	13
Ιωάννης Ζωγραφάκης ²³	13	10
Lyn Grobler	13	13
Arne Bergren ²⁴	13	2
Μαρία Φιλίππου ²⁵	13	4

²³ Ο Ιωάννης Ζωγραφάκης έγινε μέλος της NCGC από τις 31 Μαρτίου 2023 μέχρι την παραίτησή του από το Διοικητικό Συμβούλιο της BOCH και της Τράπεζας στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

²⁴ Ο Arne Bergren παραιτήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της BOCH και της Τράπεζας στις 31 Μαρτίου 2023.

²⁵ Η Μαρία Φιλίππου παραιτήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της BOCH και της Τράπεζας στις 13 Οκτωβρίου 2023.

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

3.1 Επιτροπή Διορισμών και Εταιρικής Διακυβέρνησης (συνέχεια)

Θέματα που εξετάστηκαν και ενέργειες στις οποίες προέβη η ΕΔΕΔ το 2023

Σύνθεση και διαδοχή του Διοικητικού Συμβουλίου	
Εκτιμήσεις της ΕΔΕΔ	Συμπεράσματα της ΕΔΕΔ
1. Διορισμός της κας Monique Hemerijck. Διορισμός του κ. Adrian J. Lewis.	Η ΕΔΕΔ εισηγήθηκε προς έγκριση στο Διοικητικό Συμβούλιο την υποψηφιότητα της κας Monique Hemerijck και του κ. Adrian J. Lewis. Η ΕΔΕΔ σημείωσε ότι ο διορισμός τους θα ενισχύσει τη συνολική συλλογική καταλληλότητα του Διοικητικού Συμβουλίου.
2. Ενίσχυση του προτύπου γνώσεων, δεξιοτήτων και εμπειρίας των Διοικητικών Συμβούλων για την ακριβή καταγραφή της φύσης των δεξιοτήτων/εμπειρίας (εκτελεστικό επίπεδο, επίπεδο διοικητικού συμβουλίου ή και τα δύο) καθώς και του βάθους των δεξιοτήτων/εμπειρίας ώστε να υιοθετηθεί μια ολιστική προσέγγιση σε σχέση με τη φύση και το βάθος των δεξιοτήτων και της εμπειρίας των Διοικητικών Συμβούλων.	Το υπόδειγμα που υποβλήθηκε στην ΕΔΕΔ για έγκριση περιείχε βασικούς τομείς εμπειρογνωμοσύνης για την προσαρμογή και τη σωστή αξιολόγηση και καταγράφει τη φύση των δεξιοτήτων/εμπειρίας (δηλαδή στέλεχος, διοικητικό συμβούλιο ή και τα δύο) καθώς και το βάθος των δεξιοτήτων/εμπειρίας. Όπως επισημάνθηκε στη συνεδρίαση, με τον τρόπο αυτό υιοθετήθηκε μια ολιστική προσέγγιση σε σχέση με τη φύση των δεξιοτήτων/εμπειρίας των Διοικητικών Συμβούλων καθώς και με το βάθος της εν λόγω δεξιότητας/εμπειρίας. Ζητήθηκε από όλους τους Διοικητικούς Συμβούλους να συμπληρώσουν αυτό το υπόδειγμα για να διευκολυνθεί η οριστικοποίηση του πρώτου διετούς σχεδίου στρατηγικής διαδοχής. Η ΕΔΕΔ εισηγήθηκε το υπόδειγμα στο Διοικητικό Συμβούλιο για έγκριση.
3. Διορισμός του κ. Christian Hansmeyer στο Διοικητικό Συμβούλιο ως εμπειρογνώμονα ΠΚΔ και βιωσιμότητας.	Η ΕΔΕΔ εισηγήθηκε τον διορισμό του κ. Christian Hansmeyer στο Διοικητικό Συμβούλιο για έγκριση. Η ΕΔΕΔ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο διορισμός του κ. Hansmeyer θα ενισχύσει σημαντικά τη συνολική εις βάθος γνώση του Διοικητικού Συμβουλίου σε θέματα ΠΚΔ και γενικότερα σε θέματα βιωσιμότητας. Αυτή είναι μια ζωτική προσθήκη σε σχέση με τη συνολική συλλογική καταλληλότητα του Διοικητικού Συμβουλίου.
4. Οδηγίες του Διοικητικού Συμβουλίου για περαιτέρω ενίσχυση της ηθικής επιχειρηματικής κουλτούρας του Συγκροτήματος σε σχέση με τους δώδεκα πυλώνες για την ανάπτυξη βελτιωμένης επιχειρηματικής κουλτούρας που εξέδωσε το Ινστιτούτο Επιχειρηματικής Ηθικής.	Αποφασίστηκε από την ΕΔΕΔ ότι σε συνεργασία με τον Ανώτερο Λειτουργό Συμμόρφωσης, τυχόν εισηγήσεις/προτάσεις για οποιαδήποτε ενέργεια χρειάζεται να γίνει, θα υποβάλλονται στην ΕΔΕΔ και στο Διοικητικό Συμβούλιο.
5. Το 2ετές Σχέδιο Στρατηγικής Διαδοχής του Διοικητικού Συμβουλίου	Τα μέλη της ΕΔΕΔ αντάλλαξαν απόψεις και ενέκριναν το 2ετές Σχέδιο Στρατηγικής Διαδοχής του Διοικητικού Συμβουλίου. Σημειώθηκε ότι το διετές σχέδιο στρατηγικής διαδοχής του Διοικητικού Συμβουλίου στοχεύει στη διασφάλιση της πλήρους τήρησης της Οδηγίας για τη Διακυβέρνηση της ΚΤΚ και της Οδηγίας για την Καταλληλότητα της ΚΤΚ. Το 2ετές Σχέδιο Στρατηγικής Διαδοχής του Διοικητικού Συμβουλίου δίνει μια ακριβή εικόνα του Διοικητικού Συμβουλίου και διασφαλίζει ότι το Διοικητικό Συμβούλιο τα επόμενα 2 χρόνια αντιμετωπίζει βασικές αλλαγές διαδοχής.
6. Αξιολόγηση της καταλληλότητας και του διορισμού του κ. Stuart Birrell ως μη εκτελεστικού ανεξάρτητου μέλους και μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου.	Η ΕΔΕΔ συνέστησε τον διορισμό του κ. Stuart Birrell στο Διοικητικό Συμβούλιο για έγκριση. Η ΕΔΕΔ κατέληξε περαιτέρω στο συμπέρασμα ότι με βάση την εκτεταμένη του εμπειρία, ο διορισμός του κ. Stuart Birrell θα ενισχύσει σημαντικά την εμπειρία και τις δεξιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου σε θέματα ασφάλειας στον κυβερνοχώρο και τεχνολογίας.
7. Διορισμός της κας Monique Hemerijck ως προέδρου της ΕΔΚ.	Από την 01.10.2023, η κα Monique Hemerijck αντικατέστησε την κα Πόλα Χατζησωτηρίου ως Πρόεδρος της ΕΔΚ.

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

3.1. Επιτροπή Διορισμών και Εταιρικής Διακυβέρνησης (συνέχεια)

Ετήσια Αξιολόγηση της Αποτελεσματικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου	
Εκτιμήσεις της ΕΔΕΔ	Συμπεράσματα της ΕΔΕΔ
<p>1. Τριετής ανεξάρτητη αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου για το 2023.</p>	<p>Η Επιτροπή συνέστησε στο Διοικητικό Συμβούλιο προς έγκριση την εξωτερική διαδικασία σε σχέση με την αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου, των επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου, του Προέδρου και μεμονωμένων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αναθέτοντας στην Morrow Sodali, μια εξειδικευμένη εταιρεία σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης, να υποστηρίξει το Διοικητικό Συμβούλιο σε αυτήν την εξωτερική αξιολόγηση.</p>

Δημοσιοποίηση και Διακυβέρνηση	
Εκτιμήσεις της ΕΔΕΔ	Συμπεράσματα της ΕΔΕΔ
<p>1. Αναθεώρηση και έγκριση της αναθεώρησης του Πλαισίου Εταιρικής Διακυβέρνησης του Συγκροτήματος.</p> <p>2. Έγκριση του σχεδίου δράσης του 2023 για τη συμμόρφωση της εταιρικής διακυβέρνησης με τις βέλτιστες πρακτικές.</p> <p>3. Αναθεώρηση και εισήγηση προς έγκριση προς το Διοικητικό Συμβούλιο των Πολιτικών Εταιρικής Διακυβέρνησης του Συγκροτήματος, συμπεριλαμβανομένης της Πολιτικής Διορισμών και Διαφορετικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου, της Πολιτικής του Συγκροτήματος για την Καταλληλότητα των Μελών του Διοικητικού Οργάνου και των Προσώπων που Κατέχουν Βασικές Θέσεις, της Πολιτικής Ένταξης και Εκπαίδευσης του Συγκροτήματος και της Πολιτικής και του Πλαισίου Εταιρικής Διακυβέρνησης.</p> <p>4. Επισκόπηση της Ετήσιας Έκθεσης Εταιρικής Διακυβέρνησης.</p> <p>5. Επισκόπηση των τριμηνιαίων εκθέσεων εταιρικής διακυβέρνησης.</p> <p>6. Όροι Αναφοράς της Επιτροπής.</p> <p>7. Ενίσχυση της διαδικασίας ικανότητας και αξιοπιστίας (fitness and probity) σε σχέση με το διορισμό των νέων Διοικητικών Συμβούλων.</p>	<p>Η Επιτροπή ενέκρινε αλλαγές στις εσωτερικές πολιτικές για να διασφαλίσει τη συνεχή συμμόρφωση με όλες τις ισχύουσες απαιτήσεις εταιρικής διακυβέρνησης και τις κατευθυντήριες γραμμές βέλτιστων πρακτικών.</p> <p>Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, υπήρχε γυναικεία εκπροσώπηση στο Διοικητικό Συμβούλιο ύψους 43%. Η Πολιτική Διορισμών και Διαφορετικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου περιλάμβανε στόχο τη διασφάλιση της εκπροσώπησης των γυναικών στο Διοικητικό Συμβούλιο κατά 40%.</p> <p>Το Συγκρότημα εξακολουθεί να συμμορφώνεται με τους ισχύοντες κανονισμούς όσον αφορά τη διακυβέρνηση σε επίπεδο Διοικητικού Συμβουλίου. Μπορείτε να βρείτε περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τη συμμόρφωση του Συγκροτήματος με τις απαιτήσεις εταιρικής διακυβέρνησης στις σελίδες 193-195 της έκθεσης αυτής.</p> <p>Η ΕΔΕΔ σημείωσε επίσης τις γενικές βελτιώσεις στη διαδικασία αξιολόγησης της καταλληλότητας τόσο σε ατομική όσο και σε συλλογική βάση, καθώς και την εκπαίδευση του Διοικητικού Συμβουλίου την ανάπτυξη εξωτερικών συμβούλων.</p>

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

3.2. Επιτροπή Διορισμών και Εταιρικής Διακυβέρνησης (συνέχεια)

Ανεξαρτησία και χρονικές δεσμεύσεις	
Εκτιμήσεις της ΕΔΕΔ	Συμπεράσματα της ΕΔΕΔ
<p>1. Η Επιτροπή αξιολόγησε τον διορισμό των Διοικητικών Συμβουλίων στα Διοικητικά Συμβούλια τρίτων εταιρειών, τυχόν συγκρούσεις συμφερόντων και τη χρονική δέσμευση.</p>	<p>Η ΕΔΕΔ αξιολόγησε περιπτώσεις στις οποίες τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου προτάθηκαν για διορισμό σε διοικητικά συμβούλια τρίτων εταιρειών για πιθανή σύγκρουση συμφερόντων, ζητήματα χρονικής δέσμευσης και όρια στον αριθμό των θέσεων μέλους σε διοικητικά συμβούλια που μπορεί να κατέχει ένα πρόσωπο ανά πάσα στιγμή.</p> <p>Όλα τα μη εκτελεστικά ανεξάρτητα διοικητικά στελέχη (δηλαδή εκτός από τον κ. Ζωγραφάκη που τότε θεωρούνταν ότι δεν ήταν ανεξάρτητος) παρέμειναν ανεξάρτητα ως προς τον χαρακτήρα και την κρίση. Όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου θεωρούνται ότι έχουν κατάλληλους ρόλους, συμπεριλαμβανομένων των ικανοτήτων και των δεξιοτήτων.</p> <p>Η ΕΔΕΔ σημείωσε επίσης τις ετήσιες και εξαμηνιαίες δηλώσεις (Συγκρούσεις Συμφερόντων, Δήλωση Ανεξαρτησίας καθώς και την Ετήσια Δήλωση Μεταβολών).</p>

Βιωσιμότητα	
Εκτιμήσεις της ΕΔΕΔ	Συμπεράσματα της ΕΔΕΔ
<p>1. Επανεξέταση των γνωστοποιήσεων ΠΚΔ στον Πυλώνα ΙΙΙ.</p> <p>2. Έγκριση της Ετήσιας Έκθεσης Βιωσιμότητας.</p> <p>3. Επανεξέταση του Προγράμματος Εργασίας ΠΚΔ.</p>	<p>Τα μέλη της ΕΔΕΔ ενημερώθηκαν σχετικά με τις επικαιροποιημένες γνωστοποιήσεις Βιωσιμότητας και ΠΚΔ, οι οποίες αποτυπώθηκαν στην Ετήσια Έκθεση Βιωσιμότητας καθώς και στις σχετικές γνωστοποιήσεις ΠΚΔ που ενσωματώνονται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση και στις Γνωστοποιήσεις του Πυλώνα ΙΙΙ. Οι γνωστοποιήσεις ενισχύουν την ομοιομορφία με άλλες τράπεζες της ΕΕ.</p> <p>Οι σχετικές γνωστοποιήσεις και εκθέσεις εγκρίθηκαν από την Επιτροπή.</p>

Επικουρική εποπτεία	
Εκτιμήσεις της ΕΔΕΔ	Συμπεράσματα της ΕΔΕΔ
<p>1. Η Επιτροπή συνέχισε να επικεντρώνεται στην πολιτική και την πρακτική διακυβέρνησης των θυγατρικών και των σχετικών διορισμών.</p> <p>2. Η Επιτροπή εξέτασε και ενέκρινε την αναθεώρηση των Κατευθυντήριων Γραμμών Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις Θυγατρικές του Συγκροτήματος.</p> <p>3. Έγκριση διορισμού Διοικητικών Συμβουλίων θυγατρικών σε Διοικητικά Συμβούλια τρίτων φορέων.</p>	<p>Ευθυγράμμιση του πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης των θυγατρικών με αυτό του Συγκροτήματος λαμβάνοντας υπόψη την αναλογικότητα.</p> <p>Έγκριση διορισμού Μη Εκτελεστικού Διοικητικού Συμβούλου θυγατρικής στο διοικητικό συμβούλιο της Jinius Ltd.</p>

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

3.2. Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών

Σκοπός και αρμοδιότητες της ΕΑΔΑ

Η ΕΑΔΑ επιβλέπει τις βασικές δραστηριότητες ανθρώπινου δυναμικού, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, της διαδικασίας που σχετίζεται με τις επιδόσεις, της διαχείρισης ταλέντων, της μάθησης και ανάπτυξης και της βελτιστοποίησης του προσωπικού. Εξετάζει επίσης πρωτοβουλίες σε θέματα ανθρώπινου δυναμικού που ενθαρρύνουν την αλληλεπίδραση με τους εργαζομένους, όπως το σχέδιο Δείκτης Υγείας του Οργανισμού (Organisational Health Index - 'ΟΗΙ'), την εφαρμογή ενός προγράμματος αμφίδρομης εσωτερικής επικοινωνίας, την εφαρμογή ενός προγράμματος φροντίδας/ευημερίας των εργαζομένων ('Well-at-Work') και την ανάληψη πρωτοβουλιών για δίκαιη και διαφανή αναγνώριση συνεισφοράς σε όλο το Συγκρότημα.

Η ΕΑΔΑ έχει κατ' εξουσιοδότηση ευθύνη από το Διοικητικό Συμβούλιο για την εποπτεία της Πολιτικής Αμοιβών σε ολόκληρο το Συγκρότημα με συγκεκριμένη αναφορά στην ανώτερη διεύθυνση, τους επικεφαλής των λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου και τους υπαλλήλους των οποίων οι δραστηριότητες έχουν σημαντική επίδραση στο προφίλ κινδύνου του Συγκροτήματος. Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την επίβλεψη της ετήσιας αναθεώρησης της Πολιτικής Αμοιβών του Συγκροτήματος με τη συμβολή των Λειτουργιών Ελέγχου και σχετικών λειτουργιών διαχείρισης κινδύνων η οποία στη συνέχεια προτείνεται στο Διοικητικό Συμβούλιο για επικύρωση. Περαιτέρω, το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της ΕΑΔΑ, είναι τελικά υπεύθυνο για την παρακολούθηση της εφαρμογής της Πολιτικής Αμοιβών του Συγκροτήματος. Η αμοιβή των μη-εκτελεστικών μελών καθορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο μετά από εισήγηση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου ενώ η αμοιβή του Προέδρου και της Αντιπροέδρου μετά από εισήγηση της ΕΑΔΑ, και υπόκεινται σε έγκριση από τους μετόχους. Κανένας διοικητικός σύμβουλος δεν εμπλέκεται σε αποφάσεις σχετικά με την αμοιβή του.

Η ΕΑΔΑ εποπτεύει τις διαπραγματεύσεις με τη συντεχνία τραπεζικών υπαλλήλων και παρέχει καθοδήγηση και υποστήριξη στη διεύθυνση. Συμβουλευεί το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με την έγκριση των συλλογικών συμβάσεων και εξετάζει το πλαίσιο των εργασιακών σχέσεων και των συλλογικών συμβάσεων, ώστε να διασφαλίζεται ότι ακολουθούν βέλτιστες πρακτικές και συμβάλλουν στην καλή απόδοση.

Η Επιτροπή εξετάζει τυχόν προγράμματα εθελούσιας εξόδου/διαχωρισμού της BOC PCL και των σημαντικών θυγατρικών σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού καθώς και τον σχεδιασμό διαδοχής όλων των Διευθύνσεων και των θυγατρικών εταιριών για ανώτερα διευθυντικά στελέχη σε όλο το Συγκρότημα. Εξετάζει επίσης το ετήσιο πρόγραμμα κατάρτισης, όπως ετοιμάζεται από τη Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού και εγκρίνεται από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και διασφαλίζει ότι το πρόγραμμα δημιουργεί και/ή αναπτύσσει τις σωστές ικανότητες και συμπεριφορές που είναι απαραίτητες για την εκπλήρωση των στρατηγικών προτεραιοτήτων του Συγκροτήματος.

Η ΕΑΔΑ επιθεωρεί και εγκρίνει το περιεχόμενο οποιωνδήποτε ψηφισμάτων που υποβάλλονται για έγκριση στη γενική συνέλευση των μετόχων. Τα ψηφίσματα αυτά ετοιμάζονται από τη Γραμματέα της Εταιρίας σε συνεργασία με τους νομικούς συμβούλους του Συγκροτήματος σύμφωνα με το Παράρτημα 3 του Κώδικα ΧΑΚ και που αφορούν πιθανά σχέδια για αμοιβή των μελών της ανώτατης διοίκησης με τη μορφή μετοχών, δικαιωμάτων αγοράς μετοχών (stock warrants) ή δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών (stock options).

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

3.2 Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών (συνέχεια)

Δραστηριότητες της ΕΑΔΑ κατά το 2023

Κατά το 2023, η ΕΑΔΑ επικεντρώθηκε σε διάφορες βασικές προτεραιότητες. Πρώτον, δόθηκε έμφαση στον συνεχή εκσυγχρονισμό των πρακτικών αμοιβών, ο οποίος περιλάμβανε την εφαρμογή του μακροπρόθεσμου σχεδίου κινήτρων το 2022 (Long-Term Incentive Plan – **‘LTIP’**) και τον σχεδιασμό, την έγκριση και την ανακοίνωση ενός βραχυπρόθεσμου σχεδίου κινήτρων (Short-Term Incentive Plan – **‘STIP’**) το 2023. Δεύτερον, δόθηκε προσοχή στις αξιολογήσεις απόδοσης και στον προγραμματισμό διαδοχής της Ανώτερης Διοίκησης. Τέλος, δόθηκε προτεραιότητα στην πρόοδο των πρωτοβουλιών μετασχηματισμού που σχετίζονται με τους ανθρώπους, όπως η οργανωσιακή υγεία.

Το LTIP εγκρίθηκε από την Ετήσια Γενική Συνέλευση του 2022, που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαΐου 2022, και ισχύει για 10 έτη από την έκδοσή του. Περιλαμβάνει τη χορήγηση μετοχών σε επιλέξιμους συμμετέχοντες και καθοδηγείται από την επίτευξη του σκοροκάρτας, με μέτρα και στόχους που έχουν τεθεί για την ευθυγράμμιση των αποτελεσμάτων των αμοιβών με την υλοποίηση της στρατηγικής του Συγκροτήματος. Οι εργαζόμενοι που είναι επιλέξιμοι για το LTIP είναι τα μέλη της Διευρυμένης Εκτελεστικής Επιτροπής. Το LTIP ορίζει ότι η απόδοση θα επιμετρείται σε περίοδο 3 ετών για οικονομικούς και μη χρηματοοικονομικούς στόχους που πρέπει να επιτευχθούν. Στο τέλος της περιόδου αξιολόγησης, το αποτέλεσμα θα χρησιμοποιηθεί για τον προσδιορισμό του αριθμού των μετοχών που θα απονεμηθούν. Το LTIP αντιπροσωπεύει ένα περαιτέρω βήμα στις προσπάθειες του Συγκροτήματος για να βελτιώσει τη δομή των αποδοχών του με την εισαγωγή μιας συνιστώσας μεταβλητής αμοιβής στο συνολικό πακέτο αποδοχών των επιλέξιμων μελών, σύμφωνα με τη βέλτιστη πρακτική και σύμφωνα με τους κανονισμούς του τραπεζικού κλάδου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τον Αύγουστο του 2023, το Διοικητικό Συμβούλιο μέσω της ΕΑΔΑ ενέκρινε τη χορήγηση μετοχών για την 3ετή περίοδο απόδοσης για τα Οικονομικά Έτη 2023-2025, σύμφωνα με τους όρους του εγκεκριμένου LTIP και τη σχετική εξουσιοδότηση που δόθηκε από τους Μετόχους κατά την Ετήσια Γενική Συνέλευση του 2022. Οι παράμετροι σχεδιασμού, η επιλεξιμότητα και τα επίπεδα των μετοχών είναι τα ίδια με αυτά για το LTIP του 2022. Οι βασικοί δείκτες επιδόσεων (**‘KPIs’**) και οι σχετικοί συντελεστές στάθμισης είναι επίσης οι ίδιοι με εκείνους του 2022, αλλά με επικαιροποιημένους στόχους/κατώτατα όρια για τη συγκεκριμένη περίοδο επιδόσεων (σύμφωνα με το στρατηγικό σχέδιο του Συγκροτήματος).

Τον Μάρτιο του 2023, το Διοικητικό Συμβούλιο μέσω της ΕΑΔΑ ενέκρινε την εφαρμογή βραχυπρόθεσμου σχεδίου κινήτρων (**‘STIP’**). Το Σχέδιο εισάγει τον κίνδυνο ‘pay-at risk’ για μια ευρεία ομάδα εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένων των εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων της Εταιρίας, και αναμένεται να βοηθήσει στην περαιτέρω ενίσχυση της κουλτούρας αμοιβών για την απόδοση, να οδηγήσει την ευθυγράμμιση της απόδοσης σε σχέση με τους ετήσιους στόχους του Συγκροτήματος και να επιτρέψει την προσέλκυση και διατήρηση ταλέντων. Τα βραβεία STIP θα απονέμονται σε ετήσια βάση με τη μορφή μετρητών (με την επιφύλαξη τυχόν ισχυόντων κανονιστικών περιορισμών), υπό την προϋπόθεση ότι το Συγκρότημα επιτυγχάνει τους προκαθορισμένους οικονομικούς του στόχους. Η απόδοση του Συγκροτήματος και κάθε επιλέξιμου υπαλλήλου θα αξιολογείται μετά το πέρας κάθε αντίστοιχης περιόδου απόδοσης.

Το Διοικητικό Συμβούλιο ενημερώνεται μέσω της ΕΑΔΑ σχετικά με τις έρευνες προσωπικού και ενημερώνεται σχετικά με την πρόοδο κατά την υλοποίηση δράσεων, εις ανταπόκριση στα σχόλια του προσωπικού. Η κύρια πηγή ανατροφοδότησης σχετίζεται με τον Δείκτη Οργανωσιακής Υγείας του Συγκροτήματος (Organizational Health Index - OHI), ο οποίος εστιάζει – και ταυτόχρονα εξετάζει – όλες τις πτυχές της εργασιακής κουλτούρας του Συγκροτήματος καθώς και τον τρόπο λειτουργίας του ως οργανισμού. Η πρώτη πλήρης έρευνα OHI πραγματοποιήθηκε το 2021 και καταρτίστηκαν σχέδια δράσης για όλους τους τομείς προτεραιότητας που προσδιορίστηκαν.

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

3.2 Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών (συνέχεια)

Δραστηριότητες της ΕΑΔΑ κατά το 2023 (συνέχεια)

Τέσσερα μέλη της Ομάδας Ανώτερων Διοικητικών Στελεχών ενεργούν ως χορηγοί σε κάθε τομέα προτεραιότητας (όπως η ανταλλαγή γνώσεων, οι ευκαιρίες σταδιοδρομίας, η προσωπική ιδιοκτησία και η συμμετοχή των εργαζομένων) και έχουν ξεκινήσει διάφορες πρωτοβουλίες - και συνεχίζουν να ξεκινούν - σε κάθε τομέα, με την υποστήριξη περισσότερων από 25 Πρωταθλητών σε θέματα Υγείας (Health Champions). Πραγματοποιήθηκαν δύο έρευνες το 2022 και ακολούθησε μια δεύτερη πλήρης έρευνα ΟΗΙ τον Οκτώβριο του 2023.

Η ΕΑΔΑ εξέτασε και αναγνώρισε την αποτελεσματικότητα των μηχανισμών που εφαρμόστηκαν για επικοινωνία και αλληλεπίδραση με τους εργαζομένους. Ειδικότερα, υπάρχουν μέθοδοι συλλογής και τεκμηρίωσης των απόψεων του εργατικού δυναμικού και ο τρόπος με τον οποίο παρουσιάζονται και εξετάζονται θέματα και απόψεις του εργατικού δυναμικού στο Διοικητικό Συμβούλιο για συζήτηση και διαβούλευση, ώστε να ενθαρρυνθεί ένας έγκαιρος ουσιαστικός διάλογος μεταξύ του Διοικητικού Συμβουλίου και του εργατικού δυναμικού.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συμφώνησε να υιοθετήσει μια εναλλακτική προσέγγιση για τις μεθόδους δέσμευσης εργατικού δυναμικού που ορίζονται στον Κώδικα του ΗΒ του 2018. Ο πρωταρχικός λόγος για μια διαφορετική προσέγγιση είναι ότι υπάρχει τακτική αλληλεπίδραση με την συντεχνία που αντιπροσωπεύει το 97.7% του προσωπικού. Οι αμοιβές εντός του Συγκροτήματος βασίζονται σε συλλογικές συμβάσεις συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών των μελών της εκτελεστικής διοίκησης εκτός από τη θέση του Διευθύνοντος Συμβούλου που αποτελεί σύμβαση ορισμένου χρόνου και υπάρχουν ορισμένοι περιορισμοί στις μεταβλητές αμοιβές για όλους τους εργαζομένους, συμπεριλαμβανομένων των εκτελεστικών συμβούλων. Η Πολιτική Αμοιβών καλύπτει όλους τους υπαλλήλους, συμπεριλαμβανομένων των εκτελεστικών συμβούλων. Οι πληροφορίες που λαμβάνονται από έρευνες, τη διαδικασία Γραμμής Ανώνυμης/Εμπιστευτικής Αναφοράς, άλλες πληροφορίες που αναφέρθηκαν από την Ομάδα Εργασίας για την οργανωσιακή κουλτούρα, την πειθαρχική διαδικασία, τα θέματα παραπόνων κ.λπ., αναφέρθηκαν και συζητήθηκαν από την ΕΑΔΑ προτού να αναφερθούν στο Διοικητικό Συμβούλιο. Διά της παρούσης επιβεβαιώνεται ότι η μέθοδος δέσμευσης εργατικού δυναμικού στην οποία έχει καταλήξει το Διοικητικό Συμβούλιο είναι μέσω πρωτοβουλιών εσωτερικής επικοινωνίας που διευκολύνονται από τη Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού και αναφέρονται στο Διοικητικό Συμβούλιο. Η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού ασχολήθηκε με το εργατικό δυναμικό πραγματοποιώντας πολυάριθμες συναντήσεις με σκοπό την παροχή λεπτομερούς επεξήγησης σε σχέση με τις διαδικασίες που επηρεάζουν την αμοιβή βάσει απόδοσης (merit pay). Περαιτέρω, πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις σε επίπεδο τμήματος με τους εργαζόμενους με στόχο την ενίσχυση της διαφάνειας και της σαφήνειας σε σχέση με το θέμα της αμοιβής. Το Συγκρότημα συνεργάζεται με εκπροσώπους του προσωπικού (συνδικαλιστικές οργανώσεις) κατά την ετήσια διαδικασία χορήγησης μισθολογικών αυξήσεων, συμπεριλαμβανομένης της απονομής αμοιβών βάσει απόδοσης. Επίσης, έχουν παρασχεθεί γνωστοποιήσεις σχετικά με το LTIP, σχετικά με το επίπεδο των απονομών, τους όρους και τους κύκλους κατοχύρωσης.

Μέλη της ΕΑΔΑ και συμμετοχή στις συνεδριάσεις

Λεπτομέρειες σχετικά με τα μέλη της ΕΑΔΑ, τις συνεδριάσεις και τη συμμετοχή σε συνεδριάσεις κατά τη διάρκεια του 2023 περιγράφονται πιο κάτω:

Μέλη της ΕΑΔΑ	Συνεδριάσεις που πραγματοποιήθηκαν	Συμμετοχή στις συνεδριάσεις
Μαρία Φιλίππου ²⁶	10	8
Κωνσταντίνος Ιορδάνου ²⁷	10	5
Lyn Grobler	10	10
Monique Hemerijck ²⁸	10	2
Ιωάννης Ζωγραφάκης ²⁹	10	5

²⁶ Η Μαρία Φιλίππου διετέλεσε πρόεδρος της ΕΑΔΑ μέχρι την παραίτησή της στις 13 Οκτωβρίου 2023.

²⁷ Ο Κωνσταντίνος Ιορδάνου έγινε πρόεδρος της ΕΑΔΑ από τις 13 Οκτωβρίου 2023.

²⁸ Η Monique Hemerijck έγινε μέλος της ΕΑΔΑ στις 13 Οκτωβρίου 2023.

²⁹ Ο Ιωάννης Ζωγραφάκης ήταν μέλος της ΕΑΔΑ από 01 Ιανουαρίου 2023 έως 01 Ιουλίου 2023.

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

3.2 Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών (συνέχεια)

Θέματα που εξετάστηκαν και δράσεις στις οποίες προέβη η ΕΑΔΑ το 2023

Πολιτική & Πρακτικές Αποδοχών	
Εκτιμήσεις της ΕΑΔΑ	Συμπεράσματα της ΕΑΔΑ
<ul style="list-style-type: none"> Πολιτική Αποδοχών του Συγκροτήματος 	<p>Η ΕΑΔΑ επανεξέτασε και εισηγήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο την έγκριση της αναθεωρημένης Πολιτικής Αποδοχών η οποία ενημερώθηκε σύμφωνα με το ρυθμιστικό πλαίσιο. Η ΕΑΔΑ σχολίασε και αναγνώρισε τα όρια της Συλλογικής Σύμβασης για την πολιτική αποδοχών και ενθάρρυνε την ενίσχυση των πρακτικών αμοιβών βάσει απόδοσης ως μελλοντική κατεύθυνση.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Άτομα που αναλαμβάνουν σημαντικούς κινδύνους 	<p>Η ΕΑΔΑ (από κοινού με την ΕΔΕΔ) εξέτασε τη διαδικασία για τον εντοπισμό και την επίβλεψη των Υπεύθυνων Ανάληψης Σημαντικών Κινδύνων του Συγκροτήματος και εξέτασε και ενέκρινε τον κατάλογο των ατόμων που αναλαμβάνουν σημαντικούς κινδύνους (μέσω της ΕΔΚ).</p>
<ul style="list-style-type: none"> Εφαρμογή Βραχυπρόθεσμου Σχεδίου Κινήτρων & Πλαισίου STIP 	<p>Η ΕΑΔΑ συνεργάστηκε με τη διοίκηση όσον αφορά τον καθορισμό βραχυπρόθεσμων μεταβλητών αποδοχών για εργαζομένους και εκτελεστικούς διευθυντές λαμβάνοντας επίσης υπόψη τις καθιερωμένες βέλτιστες πρακτικές. Η ΕΑΔΑ επανεξέτασε και συνέστησε στο Διοικητικό Συμβούλιο την εφαρμογή ενός βραχυπρόθεσμου σχεδίου κινήτρων («STIP» ή το «σχέδιο») υπό την προϋπόθεση ότι οι παράμετροι του σχεδίου οριστικοποιούνται και εγκρίνονται από την ΕΑΔΑ. Η ΕΑΔΑ ενέκρινε επίσης το πλαίσιο STIP.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Μακροπρόθεσμο σχέδιο κινήτρων – Βραβείο 2023 	<p>Η ΕΑΔΑ εξέτασε και εισηγήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο τη χορήγηση βραβείων για την 3ετή περίοδο απόδοσης για τα Οικονομικά Έτη 2023-2025, σύμφωνα με τους όρους του εγκεκριμένου LTIP και τη σχετική εξουσιοδότηση που δόθηκε από τους Μετόχους κατά την Ετήσια Γενική Συνέλευση του 2022.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Αμοιβή βάσει απόδοσης 	<p>Η ΕΑΔΑ τηρήθηκε ενήμερη σχετικά με την πρόοδο της εφαρμογής της αμοιβής βάσει απόδοσης.</p>

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

3.2 Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών (συνέχεια)

Δημοσιοποίηση & Διακυβέρνηση	
Εκτιμήσεις της ΕΑΔΑ	Συμπεράσματα της ΕΑΔΑ
<ul style="list-style-type: none"> Αναθεώρηση των όρων εντολής της ΕΑΔΑ 	Η ΕΑΔΑ συνέστησε τροποποιήσεις των όρων εντολής του για να διασφαλιστεί η συνεχής συμμόρφωση με τον ισχύοντα κανονισμό.
<ul style="list-style-type: none"> Έγκριση της Έκθεσης Πολιτικής Αποδοχών στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση 	Η Έκθεση εξετάστηκε και εγκρίθηκε.
<ul style="list-style-type: none"> Αποτελέσματα Αυτοαξιολόγησης της ΕΑΔΑ για το 2022 (μέρος της Ετήσιας Αξιολόγησης Απόδοσης του Διοικητικού Συμβουλίου) 	Η ΕΑΔΑ εξέτασε και συζήτησε τα Αποτελέσματα Αυτοαξιολόγησης του 2022, τα οποία παρουσιάστηκαν στην ΕΑΔΑ για σημείωση και τους Βασικούς Τομείς Εστίασης του 2023.
<ul style="list-style-type: none"> Πρόταση οργανωτικών αλλαγών και μισθολογικών αυξήσεων των Λειτουργιών Ελέγχου 	Η ΕΑΔΑ εξέτασε και εισηγήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο προς έγκριση αλλαγές στην οργανωτική δομή και τους μισθούς των Ανώτερων Αξιωματούχων των Λειτουργιών Ελέγχου (μέσω των αντίστοιχων Επιτροπών).

Μάθηση & Ανάπτυξη	
Εκτιμήσεις της ΕΑΔΑ	Συμπεράσματα της ΕΑΔΑ
<ul style="list-style-type: none"> Εκπαιδευτικό Πλάνο 2023 	Παρουσιάστηκε στην ΕΑΔΑ μια επισκόπηση της κατάρτισης που προσφέρθηκε στο προσωπικό κατά το 2022 και ένα περίγραμμα του Σχεδίου Κατάρτισης του 2023 καθώς και η προσέγγιση.

Αξιολόγηση Απόδοσης, Ταλέντα & Διαδοχή	
Εκτιμήσεις της ΕΑΔΑ	Συμπεράσματα της ΕΑΔΑ
<ul style="list-style-type: none"> Αξιολογήσεις Απόδοσης για το 2022 και OKRs για το 2023 για Ανώτερα Διοικητικά Στελέχη (εκτός από τις Λειτουργίες Ελέγχου) 	Η ΕΑΔΑ, από κοινού με την ΕΔΕΔ, εισηγήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο την έγκριση των Αξιολογήσεων Απόδοσης για το 2022 και των OKR για το 2023 για τα Ανώτερα Διοικητικά Στελέχη.
<ul style="list-style-type: none"> Σχέδιο Διαδοχής για το 2023 	Η ΕΑΔΑ, από κοινού με την ΕΔΕΔ, εισηγήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο την έγκριση του σχεδίου διαδοχής
<ul style="list-style-type: none"> Αξιολογήσεις Απόδοσης του Συγκροτήματος για το 2022 – Αποτελέσματα & Βασικά Ευρήματα 	Παρασχέθηκε στην ΕΑΔΑ μια λεπτομερής έκθεση ανάλυσης των αξιολογήσεων απόδοσης για το 2022, καθώς και των κύριων ευρημάτων, των τομέων ανάπτυξης και των βασικών δραστηριοτήτων που έχουν προγραμματιστεί για το 2023.

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

3.3. Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων

Σκοπός και αρμοδιότητες της ΕΔΚ

Η Επιτροπή διασφαλίζει την εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου πλαισίου διαχείρισης κινδύνων σε ολόκληρο το Συγκρότημα, εξετάζοντας σχολαστικά το συνολικό προφίλ κινδύνου. Αυτό περιλαμβάνει διεξοδική αξιολόγηση έναντι της προκαθορισμένης διάθεσης ανάληψης κινδύνου για διάφορους τύπους κινδύνου και επιβεβαίωση της συνεχιζόμενης καταλληλότητας τόσο του προφίλ κινδύνου όσο και της διάθεσης ανάληψης κινδύνου.

Η Επιτροπή βοηθά το Διοικητικό Συμβούλιο στην εκτέλεση της στρατηγικής κινδύνου του Συγκροτήματος, διασφαλίζοντας μια ισχυρή προσέγγιση στη διαχείριση κινδύνων. Μια κρίσιμη λειτουργία περιλαμβάνει την επίβλεψη του προσδιορισμού, της αξιολόγησης, του ελέγχου και της παρακολούθησης διαφόρων κατηγοριών κινδύνου. Σε αυτούς περιλαμβάνονται χρηματοοικονομικοί / οικονομικοί κίνδυνοι καθώς και μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι, όπως λειτουργικοί, τεχνολογικοί, φορολογικοί, νομικοί, ασφάλεια πληροφοριών, κίνδυνοι μοντέλου, φήμης, συμμόρφωσης και περιβαλλοντικοί, κοινωνικοί κίνδυνοι και κίνδυνοι διακυβέρνησης (ΠΚΔ) / Κίνδυνοι που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον (Κ&Π), σε συνεργασία με τις αντίστοιχες επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου. Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τη μελέτη, την αμφισβήτηση και τη σύσταση της συνολικής διάθεσης ανάληψης κινδύνου του Συγκροτήματος στο Διοικητικό Συμβούλιο. Εξετάζει το συγκεντρωτικό Προφίλ Κινδύνου και την απόδοση του Συγκροτήματος έναντι της καθορισμένης Όρεξης/Ανοχής Κινδύνου, αναφέροντας τα ευρήματά της στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Πέραν των πιο πάνω, η Επιτροπή παραμένει σε εγρήγορση σχετικά με τις πιθανές επιπτώσεις νέων εξελίξεων που ενδέχεται να επηρεάσουν το προφίλ κινδύνου του Συγκροτήματος. Επικεντρώνεται στον εντοπισμό και την αξιολόγηση μελλοντικών δυνητικών κινδύνων, ιδίως εκείνων που ενδέχεται να μην είχαν αντιμετωπιστεί επαρκώς σε προηγούμενες αναθεωρήσεις λόγω της αβεβαιότητας και της καινοτομίας τους.

Η Επιτροπή εξετάζει λεπτομερώς τους υφιστάμενους και τους αναδυόμενους κινδύνους, μέσω μιας ισορροπημένης ατζέντας που διασφαλίζει επαρκή εστίαση σε μόνιμους τομείς διαχείρισης κινδύνων μέσω του Πλαισίου Διαχείρισης Κινδύνων του Συγκροτήματος, καθώς και ιδιαίτερη προσοχή σε εκείνους τους αναδυόμενους κινδύνους που θα μπορούσαν να επηρεάσουν σημαντικά το Συγκρότημα και/ή τους πελάτες της.

Η Επιτροπή διασφαλίζει ότι το συνολικό Προφίλ Κινδύνου και η Διάθεση Ανάληψης Κινδύνου του Συγκροτήματος παραμένουν κατάλληλα στο εξελισσόμενο εξωτερικό περιβάλλον. Η Επιτροπή εγγυάται την αποτελεσματική, συνεχή εποπτεία των δραστηριοτήτων διαχείρισης κινδύνων και μετριασμού των κινδύνων του Συγκροτήματος. Αυτό περιλαμβάνει την εποπτεία των διαδικασιών ελέγχου, της εκπαίδευσης, της κουλτούρας, των συστημάτων πληροφοριών και επικοινωνίας του Συγκροτήματος, καθώς και των διαδικασιών για τη συνεχή αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς τους.

Περαιτέρω, πέραν από τα πιο πάνω, η Επιτροπή αναλαμβάνει επίσης την ευθύνη για τη διαχείριση όλων των κινδύνων που σχετίζονται με τις αλληλεπιδράσεις τρίτων και την εξωτερική ανάθεση.

Δραστηριότητες της ΕΔΚ κατά το 2023

Ο ρόλος της Επιτροπής περιλάμβανε, μεταξύ άλλων, την εισήγηση του Πλαισίου Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνου και της Δήλωσης Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνου του Συγκροτήματος. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή ασχολήθηκε με παραβιάσεις της διάθεσης ανάληψης κινδύνων, ανέπτυξε σχέδια αποκατάστασης και επέβλεψε τις απαραίτητες ανακοινώσεις.

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

3.3. Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (συνέχεια)

Δραστηριότητες της ΕΔΚ κατά το 2023 (συνέχεια)

Πέραν των πιο πάνω, η Επιτροπή διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση πολιτικών για τη διαχείριση των κινδύνων πίστωσης, αγοράς, ρευστότητας και ασφάλειας στον κυβερνοχώρο / ασφάλειας πληροφοριών. Αυτό περιλάμβανε την έγκριση και άλλων βασικών πολιτικών κινδύνου. Σημαντικό μέρος της ευθύνης της ΕΔΚ περιλάμβανε την τακτική αξιολόγηση του συνολικού προφίλ κινδύνου του Συγκροτήματος και των αναδυόμενων θεμάτων κινδύνου. Η αξιολόγηση αυτή ενισχύθηκε από άμεσες εισηγήσεις από τον Ανώτερο Λειτουργό Κινδύνων (Chief Risk Officer) και τον Ανώτερο Λειτουργό Ασφάλειας Πληροφορικής (Chief Information Security Officer) και περιλάμβανε διεξοδική ανασκόπηση των αναφορών κινδύνου και του πίνακα διάθεσης ανάληψης κινδύνου.

Οι εκθέσεις σχετικά με τις επιχειρησιακές και τεχνολογικές δυνατότητες του Συγκροτήματος ήταν ένας άλλος βασικός τομέας εστίασης για την επιτροπή, ιδίως οι ενημερώσεις σχετικά με τη διαχείριση κινδύνων στον κυβερνοχώρο, την ανθεκτικότητα της πληροφορικής, τη διαχείριση της συνέχειας των υπηρεσιών πληροφορικής και τη διαχείριση δεδομένων.

Η ημερήσια διάταξη της Επιτροπής περιλάμβανε επίσης λεπτομερή ανασκόπηση και αμφισβήτηση των παραδοχών, των σεναρίων και των αποτελεσμάτων της εσωτερικής διαδικασίας αξιολόγησης της κεφαλαιακής επάρκειας (Internal Capital Adequacy Assessment Process - ICAAP) του 2023 και της εσωτερικής διαδικασίας αξιολόγησης της επάρκειας ρευστότητας (Internal Liquidity Adequacy Assessment Process - ILAAP). Οι συστάσεις από αυτές τις αναθεωρήσεις υποβλήθηκαν στη συνέχεια στο Διοικητικό Συμβούλιο για έγκριση. Εκτός από αυτά τα καθήκοντα, η Επιτροπή παρέμεινε ενήμερη για τις τελευταίες και επικείμενες κανονιστικές εξελίξεις, λαμβάνοντας μηνιαίες ενημερώσεις και εξετάζοντας την έκθεση κινδύνου, η οποία ανέδειξε βασικά ζητήματα και παρείχε πληροφορίες σχετικά με τη Δήλωση Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνου του Συγκροτήματος, καθώς και τους κορυφαίους και αναδυόμενους κινδύνους. Οι αναδυόμενοι κίνδυνοι και το προφίλ κινδύνου επανεξετάστηκαν σε τριμηνιαία βάση, με ενημερώσεις που παρασχέθηκαν μέσω υποβολής εκθέσεων κινδύνου, μεταξύ άλλων και για τις ασφαλιστικές θυγατρικές.

Για να διασφαλιστεί μια ενιαία προσέγγιση μεταξύ των θυγατρικών εταιρειών, η Επιτροπή καθόρισε βασικούς όρους εντολής για τις επιτροπές θυγατρικών εταιρειών. Αυτό περιλάμβανε την έγκριση σημαντικών αλλαγών σε αυτούς τους όρους και τους διορισμούς στις επιτροπές. Περαιτέρω, λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τη Διαχείριση Κινδύνων του Συγκροτήματος παρουσιάστηκαν σε συγκεκριμένες ενότητες των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων και της Έκθεσης Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου.

Οι εις βάθος συζητήσεις ήταν ένα τακτικό χαρακτηριστικό, επικεντρώνοντας σε τομείς όπως REMU, η Τραπεζική για Επιχειρήσεις & ΜΜΕ, η Διεθνής Τραπεζική, η Καταναλωτική Τραπεζική και η διαδικασία RRD End-to-End. Αυτές οι συζητήσεις σχεδίαζαν επίσης να συμπεριλάβουν τομείς όπως Wealth, Τμήμα Διαχείρισης ταμειακών διαθεσίμων και η Πλατφόρμα Ψηφιακής Οικονομίας (Digital Economy Platform - DEP). Οι διεξοδικές συζητήσεις σχετικά με τα αποτελέσματα της SREP και τα ζητήματα διακυβέρνησης δεδομένων αποτέλεσαν επίσης σημαντικό μέρος των εργασιών της Επιτροπής. Περαιτέρω, η Επιτροπή εξέτασε και ενέκρινε ή εισηγήθηκε προς έγκριση διάφορες πιστωτικές διευκολύνσεις άνω των €100 εκατ., που αφορούν αναδιρθρώσεις ή/και συμβατικές ή εξωσυμβατικές διαγραφές (write-offs).

Τέλος, η Επιτροπή ενημερώθηκε για τις εξελίξεις και τις πρακτικές της αγοράς μέσω ειδικών σεμιναρίων κατάρτισης. Η κατάρτιση αυτή κάλυψε ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής της Βασιλείας III, της ποσοτικής ανάλυσης επιπτώσεων για την Κεφαλαιακή Επάρκεια και Μόχλευση, του Πλαισίου Ποιότητας Δεδομένων και Εκθέσεων (Data & Report Quality Framework), του ΔΠΧΑ 9, της Ασφάλειας Πληροφοριών και της Ασφάλειας στον Κυβερνοχώρο και των μοντέλων της Τράπεζας.

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

3.3. Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (συνέχεια)

Μέλη της ΕΔΚ και συμμετοχή σε συνεδριάσεις

Λεπτομέρειες σχετικά με τα μέλη της ΕΔΚ, τις συνεδριάσεις και τη συμμετοχή στις συνεδριάσεις κατά τη διάρκεια του 2023 περιγράφονται πιο κάτω:

Μέλη της ΕΔΚ	Συνεδριάσεις που πραγματοποιήθηκαν	Συμμετοχή σε Συνεδριάσεις
Πόλα Χατζησωτηρίου ³⁰	21	21
Monique Hemerijck ³¹	21	9
Lyn Grobler	21	20
Ιωάννης Ζωγραφάκης ³²	21	10
Νικόλαος Σοφιανός ³³	21	19

³⁰ Η Πόλα Χατζησωτηρίου ήταν πρόεδρος της ΕΔΚ έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2023. Η Πόλα Χατζησωτηρίου παραιτήθηκε στις 31 Οκτωβρίου Δεκεμβρίου 2023.

³¹ Η Monique Hemerijck είναι πρόεδρος της ΕΔΚ από την 1η Οκτωβρίου 2023.

³² Ο Ιωάννης Ζωγραφάκης έπαψε να είναι μέλος της ΕΔΚ από την 1^η Ιουλίου 2023.

³³ Ο Νικόλαος Σοφιανός παραιτήθηκε στις 11 Δεκεμβρίου 2023.

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

3.3. Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (συνέχεια)

Θέματα που εξετάστηκαν και ενέργειες στις οποίες προέβη η ΕΔΚ κατά το 2023

Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνων (Risk management Division - RMD)	
Εκτιμήσεις της ΕΔΚ	Συμπεράσματα της ΕΔΚ
<ol style="list-style-type: none"> Ετήσια ανασκόπηση και επικαιροποίηση του Πλαισίου Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνου και των Δηλώσεων Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνου. Πλαίσιο διάθεσης ανάληψης κινδύνου της ψηφιακής οικονομικής πλατφόρμας. Ετήσια και τριμηνιαία ICAAP & ILAAP, συμπεριλαμβανομένων παραδοχών, σεναρίων ακραίων καταστάσεων και σεναρίων αντίστροφων ακραίων καταστάσεων. Εκτίμηση Κινδύνου Χρηματοοικονομικού Σχεδίου. Δραστηριότητες σχεδιασμού εξυγίανσης Ετήσιο Σχέδιο Ανάκαμψης Παρακολούθηση των στόχων του Τμήματος Διαχείρισης Κινδύνων (RMD), Προϋπολογισμού, Στρατηγικής και RMD και Ετήσια και Μηνιαία Επικαιροποιημένη Έκθεση Διαχείρισης Κινδύνων (συμπεριλαμβανομένων θεμάτων ανθρώπινου δυναμικού και τριμηνιαίας ενημέρωσης σχετικά με τις ασφαλιστικές εργασίες). Αναθεώρηση όλων των πολιτικών του Τμήματος Διαχείρισης Κινδύνων και άλλων βασικών πολιτικών. Νέα έκθεση Αναδυόμενων κινδύνων. Ενημέρωση REMU (Μονάδα Διαχείρισης Ακίνητης Περιουσίας) συμπεριλαμβανομένης της αναθεώρησης του χαρτοφυλακίου ακινήτων. Κανονιστική επικαιροποίηση/Επανεξέταση κανονιστικής αλληλογραφίας. Παρακολούθηση της SREP και των επιτόπιων επιθεωρήσεων (OSI, ΔΠΧΑ 9, OSI, BCBS 239). Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας του Τμήματος Διαχείρισης Κινδύνων. Ανανέωση ασφαλιστηρίων συμβολαίων BBB, D&O και Cyber. Διαχείριση του IRRBB. Πίνακας Ελέγχου Κουλτούρας Κινδύνου. Οργανωτικές αλλαγές στη διαδικασία αναδοχής πιστώσεων. Επανεξέταση των προσώπων που αναλαμβάνουν σημαντικούς κινδύνους. 	<ol style="list-style-type: none"> Το Πλαίσιο Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνου εγκρίθηκε από την ΕΔΚ. Οι νέοι δείκτες, καθώς και οι αλλαγές στα υφιστάμενα όρια δεικτών RAS επανεξετάστηκαν, συζητήθηκαν και εγκρίθηκαν από την Επιτροπή. Η ΕΔΚ έχει αναθεωρήσει και εγκρίνει τις ασκήσεις ICAAP και ILAAP, συμπεριλαμβανομένων των παραδοχών που χρησιμοποιούνται στα Σενάρια ακραίων καταστάσεων. Επιπλέον, σε τριμηνιαία βάση, η Επιτροπή επανεξέτασε και συζητούσε τα τριμηνιαία αποτελέσματα ICAAP και ILAAP. Εγκρίθηκε το Ετήσιο Σχέδιο Ανάκαμψης Συζητήθηκε και εγκρίθηκε η αναθεώρηση όλων των Πολιτικών της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων και άλλων βασικών πολιτικών. Σημειώθηκαν οι ενημερώσεις REMU.

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

3.3. Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (συνέχεια)

Πιστωτικός κίνδυνος	
Εκτιμήσεις της ΕΔΚ	Συμπεράσματα της ΕΔΚ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Πίνακας ελέγχου πιστωτικής ποιότητας. 2. Καθορισμός στόχου ποιότητας στοιχείων ενεργητικού. 3. Πιστωτικά ανοίγματα άνω των €100 εκατ. και προτεινόμενες στρατηγικές μείωσης, αύξησης ή διατήρησης. 4. Ανάλυση των δανείων του Σταδίου 2. 5. Επανεξέταση των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων και των ορίων αποπληρωμής κεφαλαίου κατά τη λήξη (CRAM). 6. Ενημέρωση για τα δάνεια CRAM. 7. Εξαιρέσεις σε πολιτικές που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή Πιστώσεων 3 κατά το 2023. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ο Πίνακας ελέγχου πιστωτικής ποιότητας παρέχει μηνιαία και τριμηνιαία ενημέρωση σχετικά με την ποιότητα του ενεργητικού και ανάλυση των κύριων τομέων πιστωτικού κινδύνου του Συγκροτήματος. Το πλαίσιο της έκθεσης ενημερώνεται για να καλύπτει τομείς εστίασης σε χρονικές περιόδους ή συγκεκριμένα χαρτοφυλάκια. Η έκθεση συζητείται από την ΕΔΚ η οποία εξετάζει τακτικά τη συνολική ποιότητα του ενεργητικού και το προφίλ πιστωτικού κινδύνου του Συγκροτήματος. 2. Η ΕΔΚ εξέτασε και ενέκρινε τις πολιτικές που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο. 3. Η ΕΔΚ εξέτασε και ενέκρινε τις αιτήσεις πίστωσης που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή Πιστώσεων 3. 4. Εξετάστηκε η αναθεώρηση των μεγάλων ανοιγμάτων και των ορίων αποπληρωμής κεφαλαίου στη λήξη (Capital repayment at maturity - CRAM) από την Επιτροπή σε τακτά χρονικά διαστήματα

Κίνδυνος Κεφαλαίου/Αγοράς/Ρευστότητας	
Εκτιμήσεις της ΕΔΚ	Συμπεράσματα της ΕΔΚ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ετήσια Αναθεώρηση Πιστωτικών Ορίων (αντισυμβαλλόμενος & χώρα). 2. Ετήσια αναθεώρηση των Ορίων Κινδύνου Αγοράς. 3. Επίπεδα Έγκρισης για Όρια που σχετίζονται με τον Κίνδυνο Αγοράς. 4. Αναφορά σχετικά με τον Κίνδυνο Ιδιοκτησίας. 5. Αναθεώρηση πολιτικών Κινδύνου Αγοράς. 6. Σχέδιο συμμόρφωσης MREL. 7. Αναβαθμονόμηση Οικονομικού Κεφαλαίου. 8. Αποτελέσματα προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων. 9. Στρατηγική Αντιστάθμισης Κινδύνου Επιτοκίου. 10. Επενδυτική Στρατηγική Ομολόγων. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Η ΕΔΚ έχει αναθεωρήσει, δοκιμάσει και εγκρίνει την Επενδυτική Στρατηγική Ομολόγων. 2. Η ΕΔΚ έχει αναθεωρήσει και εγκρίνει όρια αγοράς, χώρας και αντισυμβαλλομένου . 3. Η αναθεώρηση των πολιτικών Κινδύνου Αγοράς συζητήθηκε και εγκρίθηκε από την ΕΔΚ. 4. Συζητήθηκαν τα Αποτελέσματα του Stress Test και η ΕΔΚ σημείωσε την υποβολή τους. 5. Σε σχέση με το Σχέδιο Συμμόρφωσης MREL του 2023, η ΕΔΚ εισηγήθηκε την υποβολή του στο Διοικητικό Συμβούλιο για έγκριση. 6. Η Στρατηγική Αντιστάθμισης Επιτοκίου διαμορφώθηκε με στόχο να προστατεύσει τα ΝΙΙ της Τράπεζας από μειώσεις των επιτοκίων της αγοράς. Στις συνεδριάσεις συζητήθηκαν και αναλύθηκαν διάφορες διαθέσιμες επιλογές αντιστάθμισης κινδύνου.

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

3.3. Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (συνέχεια)

ΠΚΔ	
Εκτιμήσεις της ΕΔΚ	Συμπεράσματα της ΕΔΚ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Επικαιροποίηση σχεδίου εφαρμογής κλιματικού και περιβαλλοντικού κινδύνου. 2. Η ΕΔΚ παρακολουθούσε στενά τα σχόλια από τη ρυθμιστική αρχή σχετικά με δραστηριότητες που σχετίζονται με το κλίμα και τους περιβαλλοντικούς κινδύνους και την πρόοδο των δραστηριοτήτων του σχεδίου εφαρμογής. 3. Αξιολόγηση της σημαντικότητας και προσδιορισμός των κλιματικών κινδύνων. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Σημειώθηκε το σχέδιο υλοποίησης Κλιματικών & Περιβαλλοντικών Κινδύνων. 2. Η ΕΔΚ εξέτασε και ενέκρινε την Αξιολόγηση Σημαντικότητας για τον Κλιματικό Κίνδυνο. 3. Η ΕΔΚ έλαβε αναφορές σχετικά με τη διαχείριση του κλιματικού κινδύνου, διατηρώντας παράλληλα την εποπτεία των σχεδίων παράδοσης για να διασφαλίσει ότι το Συγκρότημα αναπτύσσει ισχυρές δυνατότητες διαχείρισης κλιματικών και περιβαλλοντικών κινδύνων
Λειτουργικός κίνδυνος	
Εκτιμήσεις της ΕΔΚ	Συμπεράσματα της ΕΔΚ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ετήσιες Αξιολογήσεις RCSA, Εξειδικευμένες Αξιολογήσεις Απάτης και αξιολογήσεις BCP & Σχέδιο Δοκιμών για το οικονομικό έτος 2023. 2. Αναθεώρηση πολιτικών. 3. Αποτελέσματα δοκιμών Σχεδίων Επιχειρησιακής Συνέχειας. 4. Ετήσια Έκθεση Κινδύνων Εξωτερικής Ανάθεσης. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Η Επιτροπή λάμβανε τακτικές εκθέσεις σχετικά με βασικούς δείκτες λειτουργικού κινδύνου και ενημερώθηκε από τη διοίκηση για ορισμένα θέματα λειτουργικών κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με τον τεχνολογικό κίνδυνο, την απάτη, τη διαχείριση κινδύνου τρίτων, την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και την ασφάλεια πληροφορικής. 2. Οι Ετήσιες Αξιολογήσεις RCSA, οι Εξειδικευμένες Αξιολογήσεις Απάτης και οι αξιολογήσεις BCP & το Σχέδιο Δοκιμών για το οικονομικό έτος 2023 εγκρίθηκαν από την ΕΔΚ. 3. Η ΕΔΚ ενέκρινε Πολιτικές Λειτουργικού Κινδύνου.

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

3.3. Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (συνέχεια)

Ασφάλεια Πληροφορικής	
Εκτιμήσεις της ΕΔΚ	Συμπεράσματα της ΕΔΚ
<ol style="list-style-type: none"> Μηνιαίες Αναφορές Ασφάλειας Πληροφορικής (συμπεριλαμβανομένων των Αποτελεσμάτων Δοκιμών Διεΐσδυσης). Έκθεση Τεχνολογικού Κινδύνου. Ετήσια Έκθεση Ασφάλειας Πληροφορικής. Αναθεώρηση και έγκριση του πλήρους καταλόγου των ΤΠΕ/IS KRIs. Ενημερώσεις σχετικά με τις σχετικές προσπάθειες κανονιστικής συμμόρφωσης όσον αφορά την Ασφάλεια Πληροφοριών. Ενημερώσεις σχετικά με περιστατικά ασφάλειας στον Κυβερνοχώρο / Ασφάλειας Πληροφορικής - Ενημέρωση σχετικά με τα Αποτελέσματα των Ετήσιων Δοκιμών Διεΐσδυσης της Επιχείρησης. Ενημέρωση σχετικά με την Αξιολόγηση Ωριμότητας Ασφάλειας Πληροφορικής. Έγκριση Καταστατικού και Ετήσιου Προϋπολογισμού της Διεύθυνσης Ασφάλειας Πληροφορικής. Ετήσια Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας για την Ασφάλεια Πληροφορικής 	<ol style="list-style-type: none"> Οι μηνιαίες ενημερώσεις σχετικά με την Ασφάλεια Πληροφοριών παρουσιάστηκαν στη συνεδρίαση της ΕΔΚ όλο το 2023 σε μηνιαία βάση. Οι εξαμηνιαίες Τεχνολογικές Εκθέσεις για το 2023 εξετάστηκαν από την ΕΔΚ. Η Ετήσια Έκθεση Ασφάλειας Πληροφοριών για το 2023 εξετάστηκε και εγκρίθηκε από την ΕΔΚ. Οι προτεινόμενες αλλαγές για το ICT/IS KRIS για το 2023 εξετάστηκαν και εγκρίθηκαν από την ΕΔΚ. Η ΕΔΚ ενημερωνόταν σε μηνιαία βάση για την κανονιστική συμμόρφωση ως προς την Ασφάλεια Πληροφοριών.

Εποπτεία θυγατρικών	
Εκτιμήσεις της ΕΔΚ	Συμπεράσματα της ΕΔΚ
<ol style="list-style-type: none"> Εξαμηνιαίες εκθέσεις των επικουρικών επιτροπών διαχείρισης κινδύνων της Eurolife & Γενικών Ασφαλίσεων Λτδ. Τριμηνιαία ενημέρωση για τις ασφαλιστικές δραστηριότητες μέσω της μηνιαίας έκθεσης κινδύνου. 	<p>Οι εκθέσεις σχετικά με τις επιτροπές επικουρικών κινδύνων συζητήθηκαν από τα μέλη της ΕΔΚ.</p>

Διακυβέρνηση	
Εκτιμήσεις της ΕΔΚ	Συμπεράσματα της ΕΔΚ
<ol style="list-style-type: none"> Όροι Εντολής της ΕΔΚ. Αξιολόγηση του Ανώτερου Λειτουργού Κινδύνων και του Ανώτερου Λειτουργού Πληροφορικής. Επανεξέταση της αποτελεσματικότητας της Επιτροπής. 	<ol style="list-style-type: none"> Οι αναθεωρήσεις που έγιναν σε σχέση με τους Όρους Εντολής σημειώθηκαν και συζητήθηκαν. Η αποτελεσματικότητα της Επιτροπής συζητήθηκε μέσα από τα αποτελέσματα των ερωτηματολογίων Αυτοαξιολόγησης που συμπλήρωσαν τα μέλη της Επιτροπής. Σημειώθηκε βελτίωση σε σχέση με τα αποτελέσματα σε σύγκριση με τα αποτελέσματα αξιολόγησης του περασμένου έτους.

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

3.3. Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (συνέχεια)

Εις βάθος έρευνα	
Εκτιμήσεις της ΕΔΚ	Συμπεράσματα της ΕΔΚ
<ol style="list-style-type: none"> 1. REMU 2. Επιχειρήσεις & ΜΜΕ 3. Διεθνείς Τραπεζικές Εργασίες 4. Καταναλωτική Τραπεζική 5. Ενημέρωση διαδικασίας RRD End-to-End 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Οι εις βάθος συζητήσεις για τη REMU παρουσιάστηκαν στη συνεδρίαση της ΕΔΚ τον Μάρτιο του 2023. 2. Η έκθεση εις βάθους συζήτησης για τις τραπεζικές εταιρίες και τις ΜΜΕ παρουσιάστηκε στη συνεδρίαση της ΕΔΚ τον Μάιο του 2023. Η έκθεση αφορούσε τις στρατηγικές προτεραιότητες για το έτος για την Τραπεζική Επιχειρήσεων και ΜΜΕ. 3. Οι εις βάθους συζητήσεις για τις Διεθνείς Τραπεζικές Εργασίες παρουσιάστηκαν στη συνεδρίαση της ΕΔΚ τον Ιούνιο του 2023. Η ΕΔΚ ενημερώθηκε για τα κύρια σημεία των διεθνών τραπεζικών εργασιών.

Αποτελεσματικότητα της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων:

το Συγκρότημα έχει υγιή ισολογισμό και το ενεργητικό του αποτελείται από δάνεια καλής ποιότητας, ομόλογα και υπόλοιπα με την Κεντρική Τράπεζα. Από την πλευρά του Πιστωτικού κινδύνου, τα πρότυπα αναδοχής (underwriting standards) έχουν βελτιωθεί για να ανταποκριθούν στις προκλήσεις του υψηλού πληθωρισμού και της σύσφιξης του νομισματικού περιβάλλοντος, ενώ οι πιστωτικές πολιτικές έχουν επανασχεδιαστεί και απλοποιηθεί διασφαλίζοντας ότι πληρούν τα κανονιστικά πρότυπα. Υπάρχουν αυτοματισμοί και καθορισμός ορίων για τη διασφάλιση της τήρησης των πολιτικών πιστωτικού κινδύνου και τη διευκόλυνση της κατάλληλης παρακολούθησης. Περαιτέρω, η ευαισθητοποίηση σχετικά με την πολιτική ενισχύεται συνεχώς μέσω παρουσιάσεων και εκπαιδεύσεων. Βασικοί τομείς εκπαίδευσης από την πλευρά του πιστωτικού κινδύνου κατά τη διάρκεια του 2023, περιλαμβάνουν τη διαδικασία αναδοχής πιστώσεων, την πολιτική αποτίμησης, την πολιτική E&S, τους Επιχειρηματίες Ανάπτυξης γης. Η παρακολούθηση έχει αυτοματοποιηθεί περαιτέρω με την εισαγωγή νέων επισημάνσεων στα συστήματα του Συγκροτήματος για την εξαγωγή πληροφοριών και την ανάλυση του συνολικού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας με τη χρήση κατάλληλων ποιοτικών μέτρων και KPIs σε ειδικούς τομείς κινδύνου για την προώθηση της Λογοδοσίας Κινδύνου και την ενίσχυση της τήρησης των πολιτικών και διαδικασιών πιστωτικού κινδύνου. Περαιτέρω, πραγματοποιούνται αναλύσεις και αναφορές σε τομείς εσωτερικού ή κανονιστικού ενδιαφέροντος και σε τομείς εστίασης, με βάση τις πρόσφατες εξελίξεις της αγοράς και τις γεωπολιτικές εξελίξεις. Ταυτόχρονα, πραγματοποιείται στενή παρακολούθηση της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού για τον εντοπισμό πρώιμων ενδείξεων επιδείνωσης και την ενημέρωση των επιχειρηματικών τομέων για διορθωτικές ενέργειες.

Τα υποδείγματα του ΔΠΧΑ 9 για τις Αναμενόμενες Πιστωτικές Ζημίες (Expected Credit Loss - ECL) επικαιροποιούνται στο πλαίσιο της ετήσιας αναθεώρησης τους. Οι επικαλύψεις διαχείρισης υπόκεινται σε συνεχή επανεξέταση και βελτίωση για να διασφαλιστεί ότι είναι κατάλληλες για τον σκοπό για τον οποίο προορίζονται και αποτυπώνουν τους κινδύνους στο κατάλληλο επίπεδο λεπτομέρειας, όταν αυτοί ενδέχεται να μην αποτυπώνονται πλήρως από τα μοντέλα. Οι επικαλύψεις διαχείρισης βρίσκονται υπό συνεχή επανεξέταση και βελτίωση για να διασφαλιστεί ότι είναι κατάλληλες για το σκοπό και αποτυπώνουν τους κινδύνους στο κατάλληλο επίπεδο ευαισθησίας όταν αυτοί δεν καταγράφονται από τα μοντέλα. Κατά τη διάρκεια του έτους, τα μοντέλα έγκαιρης προειδοποίησης έχουν επαναδιαβαθμιστεί ώστε να συμπεριλάβουν πρόσθετους παράγοντες που κοιτάζουν το μέλλον.

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

3.3. Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (συνέχεια)

Αποτελεσματικότητα της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων (συνέχεια)

Όσον αφορά τους Μη Χρηματοοικονομικούς Κινδύνους, το Σύστημα Διαχείρισης Ελέγχου Κινδύνων (Risk Control Management System - ΕΔΚΜΣ) έχει ενισχυθεί με τη συμπερίληψη τύπων ελέγχου, ενισχύοντας έτσι τον εντοπισμό και την ταξινόμηση των ελέγχων στο σύστημα. Περαιτέρω, ολοκληρώθηκε η ενισχυμένη διαδικασία ΕΔΚΣΑ με στόχο τη βελτίωση της ταυτοποίησης των ελέγχων για τις λειτουργίες των Υποκαταστημάτων (Καταναλωτική Τραπεζική) με περαιτέρω δύο ενισχυμένα ΕΔΚΣΑ σε εξέλιξη (Wealth Management και Retail Advances). Περαιτέρω, η εισαγωγή των Υπεύθυνων Επιχειρηματικού Κινδύνου και Ελέγχου (dedicated liaisons) στους τομείς της Καταναλωτικής Τραπεζικής, της Εταιρικής Διαχείρισης και της Διαχείρισης Πλούτου έχει αποδείξει την αξία της ύπαρξης ισχυρών συνδέσμων λειτουργίας ελέγχου στην πρώτη γραμμή για την καλύτερη κατανόηση και ενεργή διαχείριση των κινδύνων. Η ομάδα διαχείρισης Κινδύνων Απάτης έχει βελτιώσει το σύστημα πρόληψης απάτης με κάρτες και ολοκλήρωσε τις ειδικές αξιολογήσεις κινδύνου απάτης στις διαδικασίες του Δικτύου Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και Λιανικής Τραπεζικής. Η ομάδα κινδύνων από Τρίτους έχει ανανεώσει την εκτίμηση κινδύνου των παρόχων εξωτερικής ανάθεσης και έχει εισαγάγει νέα KRI για την παρακολούθηση των κινδύνων που προέρχονται από τρίτους. Η ομάδα Επιχειρησιακής Συνέχειας έχει ολοκληρώσει όλες τις προγραμματισμένες αναθεωρήσεις και δοκιμές BCP σύμφωνα με το ετήσιο σχέδιο που εγκρίθηκε από την ΕΔΚ. Το 2023 κυκλοφόρησαν ηλεκτρονικά μαθήματα σε επίπεδο τράπεζας για τον κίνδυνο λειτουργίας, τον κίνδυνο απάτης και τον κίνδυνο τρίτων/εξωτερική ανάθεση.

Η Ομάδα Διαχείρισης Κινδύνων έχει συμμετάσχει ενεργά στο σχέδιο δράσης ΠΚΔ της Τράπεζας, καθοδηγώντας και συντονίζοντας τα παραδοτέα με ιδιαίτερη έμφαση για το τρέχον έτος στον πιστωτικό κίνδυνο. Παράλληλα, σε συνεργασία με το Γραφείο Δεδομένων (Data Office) και το Risk Analytics υπολογίστηκε ο υπολογισμός του Risk Culture Dashboard τόσο σε επίπεδο Τράπεζας όσο και των Τμημάτων Πρώτης Γραμμής (Frontline Divisions) και πραγματοποιήθηκαν ξεχωριστές συζητήσεις με τους υπευθύνους Πρώτης Γραμμής (Frontlines) με στόχο την επίτευξη των στόχων τους σε σχέση με την Κουλτούρα Κινδύνου. Περαιτέρω, η αναφορά κινδύνων έχει βελτιωθεί ώστε να περιλαμβάνει ξεχωριστή έκθεση σχετικά με τους αναδυόμενους κινδύνους, οι οποίοι ορίζονται ως κίνδυνοι που μπορούν να απειλήσουν την εκτέλεση της στρατηγικής μας σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Η τακτική αναφορά του προφίλ κινδύνου μας (δείκτες RAS) έχει διατηρηθεί και τυχόν παραβιάσεις έχουν κοινοποιηθεί εγκαίρως με συνοδευτικό σχέδιο για την αποκατάστασή τους.

Το τμήμα Στρατηγικής και Αγορών παρείχε βασικές βελτιώσεις στις διαδικασίες ICAAP και ILAAP.

Ταυτόχρονα, η ποσοτικοποίηση των κινδύνων και το πλαίσιο επικύρωσης του μοντέλου αναβαθμίζονται συνεχώς και έχει αναπτυχθεί μια μεθοδολογία ορίων σε σχέση με τα ομόλογα με βάση τον κίνδυνο, η οποία θα επιτρέψει την επέκταση του χαρτοφυλακίου ομολόγων εντός της ικανότητας ανάληψης κινδύνου του Συγκροτήματος, η οποία, συμπεριλαμβανομένων αγορών μέσων σταθερού επιτοκίου που θα προστατεύουν επίσης τα ΝΙΙ από μειώσεις επιτοκίων.

Αποτελεσματικότητα της Διεύθυνσης Ασφάλειας Πληροφορικής:

Καθ' όλη τη διάρκεια του 2023, το Συγκρότημα συνέχισε να βελτιώνει τους ελέγχους ασφαλείας σε όλο το περιβάλλον του Συγκροτήματος μέσω της συνεχούς αξιολόγησης και βελτίωσης των ελέγχων που εφαρμόζονται. Η πρόοδος είναι εμφανής από την αύξηση της βαθμολογίας ωριμότητας του ελέγχου, αλλά και από την βαθμολογία της αποτελεσματικότητας των ελέγχων ασφαλείας πληροφορικής η οποία είναι ικανοποιητική και εντός της διάθεσης ανάληψης κινδύνου.

Περαιτέρω, τα KRI για την Ασφάλεια Πληροφορικής και ΤΠΕ έχουν αναθεωρηθεί ώστε να παρέχουν ενισχυμένα και πιο ολοκληρωμένα ευαισθητοποίηση/παρακολούθηση των κινδύνων όσον αφορά τους ελέγχους/διαδικασίες ασφαλείας ΤΠΕ και Πληροφορικής.

Καθ' όλη τη διάρκεια του 2023, πραγματοποιήθηκε μια σειρά Αξιολογήσεων Κινδύνων σε όλο το περιβάλλον του Συγκροτήματος για τον εντοπισμό των κινδύνων που σχετίζονται με Επιχειρηματικές Εφαρμογές, Υπηρεσίες Πληρωμών, Υποδομές Ζωτικής Σημασίας και Τρίτους. Περαιτέρω, οι δραστηριότητες διαχείρισης κινδύνων συνεχίζονται και επικεντρώνονται στον μετριασμό των υψηλών κινδύνων και των κινδύνων που σχετίζονται με ευαίσθητες περιοχές του Συγκροτήματος.

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

3.3. Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (συνέχεια)

Αποτελεσματικότητα της Διεύθυνσης Ασφάλειας Πληροφορικής: (συνέχεια)

Από την άποψη της ευαισθητοποίησης σε θέματα ασφάλειας, έχουν παραδοθεί εκπαιδεύσεις σε όλο το προσωπικό, στα στελέχη και στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου σε τριμηνιαία βάση. Πραγματοποιήθηκαν μηνιαίες ασκήσεις προσομοίωσης ηλεκτρονικού phishing και συνεχίστηκαν καθ' όλη τη διάρκεια του έτους σε μια προσπάθεια να ευαισθητοποιηθεί περισσότερο το προσωπικό σχετικά με τα μηνύματα ηλεκτρονικού "phishing". Το ποσοστό του προσωπικού που έκανε κλικ σε προσομοιωμένους συνδέσμους ηλεκτρονικού phishing διατηρήθηκε καθ' όλη τη διάρκεια του έτους σε τιμή ευθυγραμμισμένη με τις βέλτιστες πρακτικές του κλάδου. Περαιτέρω, έχει δημιουργηθεί μια εσωτερική ομάδα SOC (Κέντρο Επιχειρήσεων Ασφάλειας - Security Operations Center), μαζί με την αντικατάσταση του υφιστάμενου εξωτερικού προμηθευτή και εργαλείου SOC, για την ενίσχυση των δυνατοτήτων παρακολούθησης, ανίχνευσης και τεχνολογίας του Συγκροτήματος κατά τον εντοπισμό και τη διαχείριση περιστατικών ασφάλειας στον κυβερνοχώρο. Όσον αφορά τη διαχείριση ταυτότητας και πρόσβασης, το καθιερωμένο πρόγραμμα για τη βελτίωση της ωριμότητας των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων IAM (Διαχείριση Ταυτότητας και Πρόσβασης - Identity and Access Management) έχει ολοκληρωθεί με σημαντικά οφέλη και βελτιώσεις από την άποψη της διαχείρισης κινδύνων, της διακυβέρνησης και της αποτελεσματικότητας.

3.4. Επιτροπή Ελέγχου

Αρμοδιότητες της Επιτροπής

Η Επιτροπή Ελέγχου διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στην αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των δομών εσωτερικού ελέγχου του Συγκροτήματος. Αυτά τα συστήματα δημιουργούνται σκόπιμα για τον μετριασμό της απάτης, την προστασία των περιουσιακών στοιχείων και τη διασφάλιση της ακρίβειας των οικονομικών αναφορών. Η Επιτροπή Ελέγχου προβαίνει σε διεξοδική επανεξέταση των πολιτικών και διαδικασιών, ενισχύοντας έτσι ένα ισχυρό και αποτελεσματικό περιβάλλον εσωτερικού ελέγχου. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την εποπτεία της λειτουργίας Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία αποτελεί ανεξάρτητη και αντικειμενική λειτουργία διασφάλισης. Η Επιτροπή Ελέγχου διασφαλίζει ότι η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου είναι ανεξάρτητη και διαθέτει τους απαραίτητους πόρους και πρόσβαση σε πληροφορίες για την αποτελεσματική εκτέλεση της εντολής της. Η Επιτροπή Ελέγχου εξετάζει και εγκρίνει, μεταξύ άλλων, το σχέδιο εσωτερικού ελέγχου και τον προϋπολογισμό εσωτερικού ελέγχου, παρακολουθεί την πρόοδο των ελεγκτικών δραστηριοτήτων και αξιολογεί την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου.

Πέραν των πιο πάνω, η Επιτροπή Ελέγχου φέρει την ευθύνη αναθεώρησης και αξιολόγησης των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας, της Τράπεζας και του Συγκροτήματος. Είναι καθήκον της Επιτροπής να διασφαλίζει ότι αυτές οι οικονομικές εκθέσεις είναι ακριβείς, πλήρεις και συμμορφώνονται με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), καθώς και με τους σχετικούς νόμους και κανονισμούς. Περαιτέρω, η Επιτροπή εξετάζει εξονυχιστικά οποιεσδήποτε αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και πρακτικές, επιβεβαιώνοντας την καταλληλότητα και την ευθυγράμμισή τους με τους πρωταρχικούς οικονομικούς στόχους της Τράπεζας. Η Επιτροπή έχει την ευθύνη για τον διορισμό, την αποζημίωση και την εποπτεία του εξωτερικού ελεγκτή του Συγκροτήματος. Η επιτροπή διασφαλίζει την ανεξαρτησία του εξωτερικού ελεγκτή και επαληθεύει τα προσόντα του για την αποτελεσματική απόδοσή του. Εξετάζει το σχέδιο, τα ευρήματα και τις συστάσεις του ελεγκτή και επιβλέπει την ανταπόκριση του Συγκροτήματος σε τυχόν ζητήματα που εντοπίζονται.

το Συγκρότημα λειτουργεί σε ένα περιβάλλον υψηλής ρύθμισης και η ΕΕ είναι υπεύθυνη για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης του Συγκροτήματος συμμορφώνεται με όλους τους ισχύοντες νόμους, κανονισμούς και πρότυπα. Η ΕΕ εξετάζει τις πολιτικές και τις διαδικασίες συμμόρφωσης και παρακολουθεί την απόδοσή της σε σχέση με βασικές κανονιστικές απαιτήσεις. Η ΕΕ βρίσκει επίσης σε επαφή με τις ρυθμιστικές αρχές και αντιμετωπίζει τυχόν ανησυχίες ή ευρήματα που μπορεί να προκύψουν από τις ρυθμιστικές επιθεωρήσεις ή ελέγχους. Επιπρόσθετα, η ΕΕ αξιολογεί την ορθότητα των μεθοδολογιών και των πολιτικών διαχείρισης που χρησιμοποιεί το Συγκρότημα για την ανάπτυξη των μετρήσεων ΠΚΔ και άλλων γνωστοποιήσεων και για την αξιολόγηση των σχεδίων των βασικών προμηθευτών σχετικά με τη βιωσιμότητα. Η ΕΕ είναι υπεύθυνη για τη δημιουργία και τη διατήρηση ενός αποτελεσματικού μηχανισμού Εμπιστευτικής / Ανώνυμης Αναφοράς που επιτρέπει στους υπαλλήλους και σε άλλους ενδιαφερόμενους φορείς να αναφέρουν ανησυχίες σχετικά με πιθανή ανάρμοστη συμπεριφορά ή ανήθικη συμπεριφορά. Η επιτροπή διασφαλίζει ότι η πολιτική Εμπιστευτικής / Ανώνυμης Αναφοράς προστατεύει τους καταγγέλλοντες από αντίποινα και προβλέπει διεξοδική και αντικειμενική διερεύνηση των αναφερόμενων ανησυχιών.

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

3.4. Επιτροπή Ελέγχου (συνέχεια)

Αρμοδιότητες της Επιτροπής (συνέχεια)

Μπορείτε να βρείτε περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την εμπιστευτική / ανώνυμη αναφορά και την πρόληψη της απάτης στη σελίδα 232 της έκθεσης αυτής. Ο πρόεδρος της Επιτροπής συνεχίζει να διαδραματίζει το ρόλο του Whistleblowing Champion και έχει συγκεκριμένη ευθύνη για την ακεραιότητα, ανεξαρτησία και αποτελεσματικότητα των πολιτικών και διαδικασιών του Συγκροτήματος για την εμπιστευτική / ανώνυμη αναφορά, συμπεριλαμβανομένων και των διαδικασιών για την προστασία των εργαζομένων που εγείρουν ανησυχίες από τυχόν δυσμενή μεταχείριση ή αντίποινα.

Δραστηριότητες της ΕΕ κατά το 2023

Η ΕΕ και η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων έρχονται σε στενή επαφή και σε συνεδριάσεις μεικτών επιτροπών, εξετάζουν την καταλληλότητα και πληρότητα του συστήματος εσωτερικών ελέγχων, τις συστάσεις της διοίκησης σχετικά με προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων και άλλες ζημίες απομείωσης και επιβαρύνσεις όπως αναφέρονται στις οικονομικές δηλώσεις του Συγκροτήματος. Η ΕΕ είναι πρωτίστως υπεύθυνη για να αξιολογεί τον τρόπο και το πλαίσιο με το οποίο η διοίκηση διασφαλίζει και παρακολουθεί την επάρκεια της φύσης, της έκτασης και της αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικών ελέγχων, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων λογιστικού ελέγχου, διατηρώντας με τον τρόπο αυτό ένα συνολικό αποτελεσματικό σύστημα εσωτερικών ελέγχων και παρακολουθεί τις απαντήσεις της διοίκησης και τις ενέργειες για τα ευρήματα και τις συστάσεις και οποιαδήποτε μέτρα μετριασμού ως απάντηση.

Η ΕΕ παρέχει καθοδήγηση στο Διοικητικό Συμβούλιο σε σχέση με ζητήματα που σχετίζονται με κινδύνους που προκύπτουν στο πλαίσιο της ενίσχυσης της ηθικής κουλτούρας της Τράπεζας. Σχετικά με αυτό, η ΕΕ υποβάλλει συστάσεις στο Διοικητικό Συμβούλιο για οποιαδήποτε ενέργειες που πρέπει να διενεργηθούν στο πλαίσιο της ενίσχυσης της ηθικής κουλτούρας του Συγκροτήματος. Τον Αύγουστο του 2023, το Διοικητικό Συμβούλιο ενημερώθηκε σχετικά με την Οδηγία IBE για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου σχετικά με την ανάπτυξη μιας ηθικής επιχειρηματικής κουλτούρας, που εκδόθηκε από το Institute of Business Ethics (IBE), όπου συζητήθηκαν οι δώδεκα πυλώνες για περαιτέρω ενίσχυση και προώθηση μιας ηθικής επιχειρηματικής κουλτούρας. Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, η Τράπεζα και κυρίως το Διοικητικό της Συμβούλιο, έχει αναλάβει σημαντικές πρωτοβουλίες για την καθιέρωση μιας επιχειρηματικής κουλτούρας που προάγει την ηθική και την ακεραιότητα και το έγγραφο IBE αποτελεί καλό σημείο αναφοράς για τη συζήτηση και αξιολόγηση αυτής της εργασίας και τον καθορισμό πιθανών περαιτέρω ενεργειών για την ενίσχυση αυτού του στόχου. Σχετικές συστάσεις για δράση σημειώθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο και αποφασίστηκε ότι ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου σε συνεργασία με τον Ανώτερο Λειτουργό Συμμόρφωσης θα προχωρήσει στη δημιουργία σχεδίου κατά το πρώτο τρίμηνο του 2024 για την ενίσχυση του δεοντολογικού πλαισίου της Τράπεζα ακόμη πιο πέρα.

Η πρόοδος της αντιμετώπισης των ευρημάτων του ελέγχου πληροφορικής συζητήθηκε επίσης το 2023 όσον αφορά τη διαθεσιμότητα και τη συνέχεια των υπηρεσιών πληροφορικής.

Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο εκπληρώνει τις αρμοδιότητές της και διατυπώνει συστάσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο για βασικά θέματα. Αν και δεν σκοπεύουμε να παραθέσουμε εξαντλητικό κατάλογο των προβληματισμών και των δραστηριοτήτων της Επιτροπής κατά το 2023, ορισμένοι τομείς που αποτέλεσαν αντικείμενο εστίασης κατά τη διάρκεια του έτους περιγράφονται πιο κάτω.

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

3.4. Επιτροπή Ελέγχου (συνέχεια)

Εσωτερικός Έλεγχος

Όπως προαναφέρθηκε, η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την εποπτεία της λειτουργίας Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία είναι μια ανεξάρτητη και αντικειμενική λειτουργία διασφάλισης. Η Επιτροπή διασφαλίζει ότι η διεύθυνση εσωτερικού ελέγχου είναι ανεξάρτητη και διαθέτει τους απαραίτητους πόρους και την πρόσβαση σε πληροφορίες για την αποτελεσματική εκτέλεση της εντολής της. Για την παρακολούθηση των δραστηριοτήτων και της αποτελεσματικότητας της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, η Επιτροπή ενέκρινε, μεταξύ άλλων, το Καταστατικό Εσωτερικού Ελέγχου, το Ετήσιο Σχέδιο Ελέγχου και τον προϋπολογισμό Εσωτερικού Ελέγχου και εξέτασε την πρόοδο του Ετήσιου Σχεδίου Ελέγχου καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Η Επιτροπή λάμβανε τακτικές εκθέσεις από τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου σχετικά με τις δραστηριότητες εσωτερικού ελέγχου σε ολόκληρο το Συγκρότημα, οι οποίες περιέγραφαν λεπτομέρειες σχετικά με την προσέγγιση του ελέγχου, τη δέσμευση της διοίκησης και τους τομείς που εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια των ελέγχων και απαιτούν περαιτέρω ενίσχυση σε όλο το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων και εσωτερικού ελέγχου του Συγκροτήματος. Οι εκθέσεις αυτές κάλυπταν επίσης θέματα σχετικά με την αξιολόγηση από την επιτροπή της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών ελέγχων επί των διαδικασιών χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. Οι αναφορές βαθμολογούνται με βάση την ισχύ του περιβάλλοντος ελέγχου κατά τη λειτουργία, την ευαισθητοποίηση της διοίκησης σχετικά με τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν οι επιχειρηματικοί τομείς τους και τους ελέγχους που εφαρμόζονται για τον μετριασμό αυτών των κινδύνων.

Εξωτερικός Έλεγχος

Η Επιτροπή επιβλέπει τη σχέση με τους εξωτερικούς ελεγκτές του Συγκροτήματος (επί του παρόντος η PricewaterhouseCoopers ('PwC')). Κατά τη διάρκεια του έτους, η επιτροπή εξέτασε τους όρους δέσμευσης της PwC (συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών), την ανεξαρτησία και την αντικειμενικότητα, την ποιότητα/απόδοση του ελέγχου και τα σχέδια για την ενδιάμεση επανεξέταση και τον έλεγχο στο τέλος του έτους. Η Επιτροπή θεωρεί ότι το Συγκρότημα διαθέτει κατάλληλες διασφαλίσεις για την προστασία της ανεξαρτησίας και της αντικειμενικότητας της PwC. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αντικειμενικότητα και η ανεξαρτησία του εξωτερικού ελεγκτή, η πολιτική επισημοποιεί ορισμένους περιορισμούς στην παροχή μη ελεγκτικών υπηρεσιών. Αυτή η πολιτική μη ελεγκτικών υπηρεσιών του Συγκροτήματος, η οποία περιγράφει τους τύπους μη ελεγκτικών αμοιβών για τις οποίες η χρήση του εξωτερικού ελεγκτή έχει προεγκριθεί ή απαιτεί ειδική έγκριση, εξετάστηκε και εγκρίθηκε από την Επιτροπή και όλες οι μη ελεγκτικές υπηρεσίες και αμοιβές εξετάστηκαν και εγκρίθηκαν σύμφωνα με την πολιτική του Συγκροτήματος.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις αμοιβές που καταβλήθηκαν στους ανεξάρτητους ελεγκτές του Συγκροτήματος για τον έλεγχο και τις λοιπές επαγγελματικές υπηρεσίες που παρέχονται κατά τη διάρκεια του έτους παρατίθενται στη Σημείωση 15 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων. Κατά την εξέταση της ανεξαρτησίας και της αποτελεσματικότητας της διαδικασίας εξωτερικού ελέγχου, η Επιτροπή εξέτασε την ευρωστία και την ποιότητα των επιδόσεων σε βασικές κατηγορίες διαδικασιών, παράδοσης, υποβολής εκθέσεων, ατόμων και υπηρεσιών. Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ήταν ικανοποιημένη με την ανεξαρτησία, την ποιότητα και τις επιδόσεις της PwC.

Χρηματοοικονομική πληροφόρηση

Βασική δραστηριότητα της Επιτροπής είναι η εξέταση σημαντικών θεμάτων που σχετίζονται με την ετήσια οικονομική έκθεση, με τις βασικές λογιστικές κρίσεις και γνωστοποιήσεις να υπόκεινται σε διεξοδική συζήτηση με τη διοίκηση και την PwC. Η Επιτροπή αμφισβητεί σθεναρά τις βασικές κρίσεις πριν από την υποβολή σύστασης στο Διοικητικό Συμβούλιο ότι όλες οι οικονομικές εκθέσεις αποτελούν δίκαιη, ισορροπημένη και κατανοητή αξιολόγηση της οικονομικής θέσης του Συγκροτήματος. Περαιτέρω πληροφορίες για ορισμένα από αυτά τα σημαντικά στοιχεία παρατίθενται στη Σημείωση 5 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων. Συνολικά, μετά από εξέταση και έλεγχο των γνωστοποιήσεων, η Επιτροπή συνέστησε στο Διοικητικό Συμβούλιο ότι η Ετήσια Οικονομική Έκθεση, συνολικά, ήταν δίκαιη, ισορροπημένη και κατανοητή. Η περιοδική υποβολή εκθέσεων για τον Πυλώνα 3 υπόκειται επίσης σε ισχυρές διαδικασίες διακυβέρνησης και αναθεώρησης, και η Επιτροπή από κοινού με την ΕΔΚ εξέτασε και ενέκρινε τις τριμηνιαίες, ετήσιες και ενδιάμεσες γνωστοποιήσεις του Πυλώνα 3. Το 2023, η Επιτροπή από κοινού με την ΕΔΚ εξέτασε και ενέκρινε την Έκθεση της Ομάδας Εργασίας για τις Οικονομικές Γνωστοποιήσεις που σχετίζονται με το κλίμα που προετοιμάστηκε για πρώτη φορά ως μέρος της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης 2022.

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

3.4. Επιτροπή Ελέγχου (συνέχεια)

Μέλη της ΕΕ και συμμετοχή σε συνεδριάσεις

Λεπτομέρειες σχετικά με τα μέλη της ΕΕ, τις συνεδριάσεις και τη συμμετοχή σε συνεδριάσεις κατά τη διάρκεια του 2023 περιγράφονται πιο κάτω:

Μέλη	Συνεδριάσεις που πραγματοποιήθηκαν	Συμμετοχή σε συνεδριάσεις
Κωνσταντίνος Ιορδάνου ³⁴	20	19
Νικόλαος Σοφιανός ³⁵	20	20
Πόλα Χατζησωτηρίου ³⁶	20	20
Adrian John Lewis ³⁷	20	1
Arne Bergren ³⁸	20	5

Θέματα που εξετάστηκαν και ενέργειες στις οποίες προέβη η Επιτροπή το 2023

Εσωτερικοί έλεγχοι	
Εκτιμήσεις της Επιτροπής	Συμπεράσματα της Επιτροπής
<ul style="list-style-type: none"> Ετήσια Επιβεβαίωση του Διευθύνοντος Συμβούλου ως προς την αποτελεσματικότητα των εσωτερικών ελέγχων του 2022. Ετήσια επισκόπηση της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών ελέγχων του Συγκροτήματος. Επανεξέταση του Σχεδίου Δράσης Πληροφορικής για την αντιμετώπιση των πορισμάτων του ελέγχου. Συνεχής αλληλεπίδραση με εξωτερικούς ελεγκτές για ανταλλαγή πληροφοριών και αξιολόγηση στο πλαίσιο της χρήσης του έργου του εσωτερικού ελέγχου, όπως επιτρέπεται από το Διεθνές Πρότυπο Ελέγχου (ISA) 610 'Χρήση της εργασίας των Εσωτερικών Ελεγκτών'. 	<ul style="list-style-type: none"> Η Επιτροπή έλαβε επιβεβαίωση από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο σχετικά με την αποτελεσματικότητα των εσωτερικών ελέγχων για το 2022. Με βάση το έργο που έχει πραγματοποιηθεί, παρέχεται εύλογη διασφάλιση, με έμφαση σε συγκεκριμένα θέματα, για το σχεδιασμό, την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα λειτουργίας του πλαισίου εσωτερικού ελέγχου, της εταιρικής διακυβέρνησης και των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων του Συγκροτήματος, για τη διαχείριση σημαντικών κινδύνων, σύμφωνα με την όρεξη ανάληψης κινδύνου που θέτει το Διοικητικό Συμβούλιο. Έμφαση δίνεται στους τομείς της Ψηφιοποίησης, των Συστημάτων Πληροφορικής και της Διακυβέρνησης Δεδομένων, της τρέχουσας, καθώς και κάθε μελλοντικής έκθεσης σε κίνδυνο. Συζητήθηκε η πρόοδος της αντιμετώπισης των ευρημάτων του ελέγχου πληροφορικής όσον αφορά τη διαθεσιμότητα και τη συνέχεια των υπηρεσιών πληροφορικής.

³⁴ Ο Κωνσταντίνος Ιορδάνου έγινε Πρόεδρος της Επιτροπής στις 11 Δεκεμβρίου 2023.

³⁵ Ο Νικόλαος Σοφιανός παραιτήθηκε από μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας και της της BOCH στις 11 Δεκεμβρίου 2023.

³⁶ Η Πόλα Χατζησωτηρίου παραιτήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

³⁷ Ο Adrian John Lewis έγινε μέλος της Επιτροπής στις 11 Δεκεμβρίου 2023.

³⁸ Ο Arne Bergren παραιτήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH στις 31 Μαρτίου 2023.

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

3.4. Επιτροπή Ελέγχου (συνέχεια)

Εσωτερικός Έλεγχος	
Εκτιμήσεις της επιτροπής	Συμπεράσματα της επιτροπής
Δραστηριότητα Εσωτερικού Ελέγχου μέσω της Ετήσιας Έκθεσης Ελέγχου	Η Επιτροπή συζήτησε τη Δραστηριότητα Εσωτερικού Ελέγχου.
Ετήσιο Σχέδιο Εσωτερικού Ελέγχου (ΕΕ) για το έτος	Το Ετήσιο Σχέδιο Εσωτερικού Ελέγχου εγκρίθηκε ως μέρος της Ετήσιας Έκθεσης Ελέγχου από το Διοικητικό Συμβούλιο μέσω της ΑΣ.
Ανεξαρτησία, επάρκεια και αποτελεσματικότητα της εκτίμησης επιπτώσεων	Η επάρκεια, η αποτελεσματικότητα και η ανεξαρτησία της λειτουργίας εσωτερικού ελέγχου αξιολογήθηκαν ως επαρκείς και παρασχέθηκε σχετική επιβεβαίωση στο Διοικητικό Συμβούλιο.
Προϋπολογισμός ΕΕ	Ο προϋπολογισμός της ΕΕ συζητήθηκε και εγκρίθηκε.
Τριμηνιαία δραστηριότητα ΕΕ και εκθέσεις παρακολούθησης	<ul style="list-style-type: none"> • Συζητήθηκαν οι εκθέσεις διερεύνησης, τα ευρήματα και οι συστάσεις της έκθεσης εσωτερικού ελέγχου, καθώς και η ανταπόκριση και οι ενέργειες της διοίκησης. • Το ποσοστό ολοκλήρωσης των συστάσεων για τον μετριασμό των πορισμάτων που προκύπτουν από την εκτίμηση επιπτώσεων και τις εξωτερικές εκθέσεις παρακολούθησε από την Επιτροπή.
Αξιολόγηση αναγκών στελέχωσης και δεξιοτήτων ΕΕ	Η Επιτροπή ενημερώθηκε μέσω της Τριμηνιαίας Έκθεσης Δραστηριοτήτων, της Ενδιάμεσης Αναθεώρησης του Ετήσιου Σχεδίου Ελέγχου και της Ετήσιας Έκθεσης Ελέγχου.
Καταγγελίες που ελήφθησαν μέσω της γραμμής καταγγελίας δυσλειτουργιών (whistleblowing line)	Η Επιτροπή επικαιροποιήθηκε μέσω της Ενδιάμεσης Αναθεώρησης του Ετήσιου Σχεδίου Ελέγχου και της Ετήσιας Έκθεσης Ελέγχου.
Αναθεωρημένες πολιτικές και διαδικασίες εκτίμησης επιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη ΕΕ.	Η Επιτροπή ενέκρινε τις πολιτικές και τις διαδικασίες ΕΕ.
Εξέτασε τα αποτελέσματα της περιοδικής αυτοαξιολόγησης για τη συμμόρφωση της Δραστηριότητας Εσωτερικού Ελέγχου με τα Διεθνή Πρότυπα Εσωτερικού Ελέγχου.	Η Επιτροπή ενημερώθηκε για τη συμμόρφωση της Δραστηριότητας Εσωτερικού Ελέγχου με τα Διεθνή Πρότυπα Εσωτερικού Ελέγχου.

Εξωτερικές Αναφορές	
Εκτιμήσεις της Επιτροπής	Συμπεράσματα της Επιτροπής
Επανεξέταση και σύσταση για έγκριση της ετήσιας και ενδιάμεσης έκθεσης.	<p>Η Επιτροπή εξέτασε προσεκτικά τις γνωστοποιήσεις χρηματοοικονομικής αναφοράς του Συγκροτήματος και παρείχε σχόλια. Έχοντας αξιολογήσει όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες, τις διαβεβαιώσεις από τη διοίκηση και τις υποκείμενες διαδικασίες που χρησιμοποιήθηκαν για την προετοιμασία των δημοσιευμένων οικονομικών πληροφοριών, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα να εισηγηθεί την έγκριση τους στο Διοικητικό Συμβούλιο.</p> <p>Η Επιτροπή ενέκρινε τις παραδοχές και κρίσεις μετάβασης του ΔΠΧΑ 17 που απαιτούνται για τον υπολογισμό των αρχικών υποχρεώσεων ΔΠΧΑ 17 την 1η Ιανουαρίου 2023 και επαναδιατύπωσε τις πληροφορίες για το 2022 και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η σχετική γνωστοποίηση συμμορφωνόταν με τις απαιτήσεις των ΔΛΠ 8.</p>
Έλεγχος και έγκριση των τριμηνιαίων οικονομικών αποτελεσμάτων.	
Γνωστοποιήσεις εναλλακτικών μέτρων απόδοσης.	
Έγκριση αλλαγών σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΠ) και τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ).	

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

3.4. Επιτροπή Ελέγχου (συνέχεια)

Εξωτερικές Αναφορές (συνέχεια)	
Εκτιμήσεις της Επιτροπής	Συμπεράσματα της Επιτροπής
Επιστολή IAASA σχετικά με την αναθεώρηση των Οικονομικών Καταστάσεων του 2022.	Η Επιτροπή ενημερώθηκε για τα πορίσματα IAASA και ενέκρινε την απάντηση στην επιστολή της IAASA.
Επιστολή εκπροσώπησης της PwC.	Η Επιτροπή εξέτασε την επιστολή και την συνέστησε στο Διοικητικό Συμβούλιο για έγκριση.
Διασφάλιση της ανεξαρτησίας των Εξωτερικών Ελεγκτών.	Η PwC παρέσχε τις απαραίτητες διαβεβαιώσεις που έλαβε υπόψη της η AC. Περαιτέρω, η Επιτροπή σημείωσε την έκθεση συμμόρφωσης για το ίδιο θέμα.

Εξωτερικοί Ελεγκτές	
Εκτιμήσεις της Επιτροπής	Συμπεράσματα της Επιτροπής
Αμοιβές ελέγχου για το 2023.	Η Επιτροπή ενέκρινε τις αμοιβές ελέγχου της PwC για το 2023.
Έγκριση επιτρεπόμενων μη ελεγκτικών υπηρεσιών.	Η Επιτροπή εξέτασε διάφορα αιτήματα κατά τη διάρκεια του έτους και ενέκρινε την παροχή επιτρεπόμενων μη ελεγκτικών υπηρεσιών από την PwC.
Κατ' ιδίαν συνεδρίαση με τους ελεγκτές.	Κατά τη διάρκεια των κατ' ιδίαν συναντήσεων με τους ελεγκτές, η Επιτροπή συζήτησε την επικοινωνία και τη συνεργασία με το Συγκρότημα και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ήταν επαρκής.
Αξιολόγηση της απόδοσης των εξωτερικών ελεγκτών.	Η Επιτροπή συζήτησε την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της PwC ως εξωτερικός ελεγκτής του Συγκροτήματος, οι οποίες ήταν συνολικά ικανοποιητικές. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής ανέλαβε να συζητήσει με τον αρμόδιο εταίρο της PwC τα ευρήματα από το ερωτηματολόγιο και παρέχουν σχόλια σχετικά με την αλληλεπίδραση με την ομάδα ελέγχου της PwC.
Έκθεση της PwC σχετικά με τα ευρήματα εσωτερικού ελέγχου για το 2022.	Η Επιτροπή συζήτησε τα ευρήματα της PwC και αποφάσισε ότι η εφαρμογή των συστάσεων της PwC σχετικά με τα ευρήματα του εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει να παρακολουθείται από τον Εσωτερικό Έλεγχο και η ΕΕ θα πρέπει να λαμβάνει τακτικές ενημερώσεις.
Σχέδιο Εξωτερικού Ελέγχου για το 2023.	Η PwC παρουσίασε το ετήσιο σχέδιο ελέγχου της στο Δ.Σ., με ιδιαίτερη έμφαση στους σημαντικούς και αυξημένους κινδύνους και το επίπεδο σημαντικότητας.
Πολιτική για την παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών από το νόμιμο ελεγκτικό γραφείο.	Η Επιτροπή ενέκρινε την ετήσια αναθεώρηση αυτής της πολιτικής που ενσωμάτωσε επίσης ένα εσωτερικό ανώτατο όριο στις αμοιβές που καταβάλλονται σε εξωτερικούς ελεγκτές ως ποσοστό των εσόδων του ελεγκτικού οίκου.

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

3.4. Επιτροπή Ελέγχου (συνέχεια)

Διακυβέρνηση	
Εκτιμήσεις της Επιτροπής	Συμπεράσματα της Επιτροπής
Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης για το 2022	Η ΕΕ εξέτασε την έκθεση και συνέστησε την έγκριση της στο Διοικητικό Συμβούλιο.
Ανασκόπηση των Αποτελεσμάτων Αυτοαξιολόγησης της Επιτροπής Ελέγχου για το 2022.	Η Επιτροπή ζήτησε την ολοκλήρωση του επανασχεδιασμού και της ευθυγράμμισης των αξιολογήσεων όλων των Επιτροπών.

Συμμόρφωση	
Εκτιμήσεις της Επιτροπής	Συμπεράσματα της Επιτροπής
Οργανωτική Δομή της Διεύθυνσης Κανονιστικής Συμμόρφωσης.	Η Επιτροπή ενέκρινε την οργανωτική δομή της Διεύθυνσης Κανονιστικής Συμμόρφωσης και ζήτησε διευκρινίσεις σχετικά με την αξιολόγηση των συνδέσμων (liaisons) Κανονιστικής Συμμόρφωσης και των συνδέσμων Επικουρικής Συμμόρφωσης.
Ενημέρωση σχετικά με την ολοκλήρωση των σημείων επανεξέτασης της SREP για το 2020 και της OSI για το 2021.	Η Επιτροπή εξέτασε τις εκθέσεις προόδου του σχεδίου δράσης για τη συμμόρφωση όσον αφορά τα πορίσματα και τις συστάσεις της SREP για το 2020 και της OSI για το 2021 και συμφώνησε να κοινοποιήσει στην JST την κατάσταση ολοκλήρωσης τους.
Ενημέρωση σχετικά με την ολοκλήρωση των σημείων αναθεώρησης SREP για 2022 και OSI για το 2023.	Η Επιτροπή εξέτασε τις εκθέσεις προόδου του σχεδίου δράσης συμμόρφωσης για τα ευρήματα και τις συστάσεις SREP 2022 και OSI 2023 και συμφώνησε να ενημερώσει την JST για την ολοκλήρωσή τους.
Τριμηνιαίες Αναφορές Συμμόρφωσης.	Η Επιτροπή ενημερώθηκε για τους ελέγχους διασφάλισης συμμόρφωσης που διενεργούνται κάθε τρίμηνο και συζήτησε τα βασικά ευρήματα.
Ετήσια έκθεση Υπευθύνου Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.	Η Επιτροπή ζήτησε να βελτιωθεί η έκθεση του Υπευθύνου Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων προκειμένου να επισημανθούν οι τομείς ανησυχίας, η ανατροφοδότηση από τους βοηθητικούς λειτουργούς προστασίας δεδομένων και η εξέλιξη της ωριμότητας των βασικών δεικτών προστασίας της ιδιωτικής ζωής.
Ετήσια διασφάλιση συμμόρφωσης με τον Ιρλανδικό περί Εταιρειών Νόμο του 2014 για τη δήλωση συμμόρφωσης των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου	Η Επιτροπή έλαβε τη διαβεβαίωση ότι τηρήθηκαν όλες οι ουσιαστικές υποχρεώσεις.
Δήλωση ανεξαρτησίας του Τμήματος Συμμόρφωσης	Η Επιτροπή επιβεβαίωσε την ανεξαρτησία του Τμήματος Συμμόρφωσης.

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

3.4. Επιτροπή Ελέγχου (συνέχεια)

Συμμόρφωση	
Εκτιμήσεις της Επιτροπής	Συμπεράσματα της Επιτροπής
Αναφορά διαχείρισης παραπόνων πελατών	Η έκθεση σημειώθηκε.
Ετήσια αξιολόγηση και καθορισμός στόχων για τον Ανώτερο Λειτουργό Συμμόρφωσης (CCO).	Η Επιτροπή συζήτησε τις επιδόσεις του CCO και συμφώνησε τη βαθμολογία αξιολόγησης.
Πολιτικές συμμόρφωσης, Χάρτης και RAS.	Η Επιτροπή συζήτησε τις αλλαγές στις πολιτικές και ενέκρινε τις αναθεωρημένες εκδόσεις. Η Επιτροπή ενέκρινε επίσης τον Χάρτη Συμμόρφωσης και τη Δήλωση Διάθεσης Ανάλυσης Κινδύνου σε σχέση με το MLTF.
Ενισχυμένος ρόλος του Συγκροτήματος για το Απόρρητο των Δεδομένων.	Η Επιτροπή συζήτησε τον ενισχυμένο ρόλο που πρέπει να έχει ο Λειτουργός Προσωπικών Δεδομένων στην εποπτεία των θυγατρικών και ζήτησε τριμηνιαία υποβολή εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο και την ανταπόκρισή τους.
Στρατηγική Ανάλυσης Δεδομένων Συμμόρφωσης και Ζετές Σχέδιο Δράσης.	Η Επιτροπή ζήτησε να ακολουθηθεί κοινή προσέγγιση στην Τράπεζα για την Ανάλυση Δεδομένων (Data Analytics), ώστε να διασφαλιστεί η ανταλλαγή γνώσεων και ο συντονισμός μεταξύ των ομάδων Ανάλυσης Δεδομένων.
Κύρια σημεία σχετικά με σημαντικές κανονιστικές εξελίξεις.	Η Επιτροπή έλαβε την έκθεση αυτή κάθε μήνα και συζήτησε τον αντίκτυπο των ρυθμιστικών εξελίξεων.
Σχέδιο Δράσης της Διεύθυνσης Κανονιστικής Συμμόρφωσης.	Η Επιτροπή ενέκρινε το ετήσιο σχέδιο δράσης της Διεύθυνσης Κανονιστικής Συμμόρφωσης και οποιεσδήποτε απαιτούμενες αποκλίσεις.
Μεθοδολογία Αναθεώρησης της Διεύθυνσης Κανονιστικής Συμμόρφωσης.	Η ΕΕ ενέκρινε τη Μεθοδολογία Αναθεωρήσεων του Ενισχυμένου Τμήματος Ενοποιημένης Συμμόρφωσης.

Συνεχιζόμενη Δραστηριότητα	
Εκτιμήσεις της Επιτροπής	Συμπεράσματα της Επιτροπής
Δήλωση βιωσιμότητας και αξιολόγηση συνεχιζόμενης δραστηριότητας (going concern).	Η Επιτροπή εξέτασε την εκτίμηση της διοίκησης για την καταλληλότητα της κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων του Συγκροτήματος σε βάση συνεχιζόμενης δραστηριότητας και την αξιολόγηση της βιωσιμότητας. Τα θέματα που εξετάστηκαν κατά τη διεξαγωγή αυτής της αξιολόγησης περιλάμβαναν την απόδοση του Συγκροτήματος τις προβλέψεις κερδοφορίας, τα σχέδια χρηματοδότησης και κεφαλαίου υπό βασικά σενάρια και σενάρια ακραίων καταστάσεων και τα εισηγήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο για σκοπούς έγκρισης.

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

3.4. Επιτροπή Ελέγχου (συνέχεια)

Αποτελεσματικότητα των Διευθύνσεων Εσωτερικού Ελέγχου και Συμμόρφωσης

Οι Διευθύνσεις Εσωτερικού Ελέγχου και Συμμόρφωσης αναφέρονται απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω της ΕΕ. Είναι διοικητικά ανεξάρτητες από μονάδες με εκτελεστικές αρμοδιότητες και δεν υπάγονται ιεραρχικά σε άλλη μονάδα της Εταιρίας, εκτός από τον Ανώτερο Διευθυντή Συμμόρφωσης ο οποίος αναφέρεται διοικητικά στον Διευθύνοντα Σύμβουλο.

Η ΕΕ έλαβε τακτικές εκθέσεις από τον Εσωτερικό Έλεγχο σχετικά με τις δραστηριότητες εσωτερικού ελέγχου σε ολόκληρο το Συγκρότημα, οι οποίες περιγράφουν λεπτομέρειες σχετικά με την προσέγγιση ελέγχου, την επικοινωνία με τη διεύθυνση και τους τομείς που εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια ελέγχων για περαιτέρω ενίσχυση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και εσωτερικού ελέγχου του Συγκροτήματος. Αυτές οι εκθέσεις καλύπτουν θέματα που αφορούν την ΕΕ κατά την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών ελέγχων. Οι αναφορές βαθμολογούνται με βάση την ισχύ του περιβάλλοντος ελέγχου σε λειτουργία, την επίγνωση της διεύθυνσης σχετικά με τους κινδύνους που αντιμετωπίζει η επιχειρηματική τους περιοχή και τους ελέγχους που ισχύουν για τον μετριασμό αυτών των κινδύνων. Σε συνδυασμό με τις εκθέσεις εσωτερικού ελέγχου, η ΕΕ εξετάζει την ανταπόκριση της διεύθυνσης και την έγκαιρη αποκατάσταση των ευρημάτων που εντοπίστηκαν.

Μέσω τακτικών συνεδριάσεων και εκθέσεων που υποβλήθηκαν από τον Διευθυντή της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου σε θέματα εσωτερικού ελέγχου, συμπεριλαμβανομένης της αποτελεσματικότητας και της επάρκειας πόρων η Επιτροπή βεβαιώθηκε ότι η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου ήταν αποτελεσματική και είχε επαρκείς πόρους.

Η ΕΕ εξέτασε τις προγραμματισμένες δραστηριότητες εσωτερικού ελέγχου για το έτος. Η ανταπόκριση της διεύθυνσης σε διαπιστώσεις και συστάσεις του Εσωτερικού Ελέγχου μελετήθηκαν ενώ οι ενέργειες για μετριασμό του κινδύνου παρακολουθούνται. Οι τριμηνιαίες εκθέσεις που ετοιμάζονται από τον Διευθυντή της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου επιτρέπουν στην ΕΕ να εστιάσει τη συζήτηση σε συγκεκριμένους τομείς ενδιαφέροντος και στις βαθύτερες αιτίες και να παρακολουθεί την πρόοδο εξυγίανσης με τη πάροδο του χρόνου.

Τακτικές εκθέσεις υποβάλλονται από τη Διεύθυνση Συμμόρφωσης στην ΕΕ για θέματα που σχετίζονται με κανονιστικό κίνδυνο σε ολόκληρο το Συγκρότημα. Η ΕΕ έλαβε επίσης εκθέσεις από τον Λειτουργό Συμμόρφωσης για το ξέπλυμα χρήματος σχετικά με τη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα των συστημάτων και των ελέγχων που έχει θεσπίσει το Συγκρότημα για τη διαχείριση του κινδύνου συμμόρφωσης με οικονομικό έγκλημα και κυρώσεις ('ΤΣΟΕ'). Το ΤΣΟΕ παρακολουθεί και αποτρέπει τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, τις κυρώσεις και τη δωροδοκία και τη διαφθορά που αποτελεί βασικό τομέα εστίασης της Επιτροπής. Υπάρχει μηδενική ανοχή σε περιστατικά νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και δεν επιτρέπονται παραβιάσεις της σχετικής νομοθεσίας ή παραβιάσεις των εσωτερικών πολιτικών, διαδικασιών και του πλαισίου συμμόρφωσης του Συγκροτήματος.

Η ΕΕ προτείνει στο Διοικητικό Συμβούλιο τον διορισμό, τη μετάθεση ή την αντικατάσταση του Διευθυντή της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου και του Ανώτερου Διευθυντή Συμμόρφωσης. Επίσης εγκρίνει και παρακολουθεί τους Στόχους και τα Βασικά Αποτελέσματα του Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου και του Ανώτερου Λειτουργού Συμμόρφωσης. Υποβάλλει έκθεση στο Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με την ανεξαρτησία, την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου και της Διεύθυνσης Συμμόρφωσης.

Η ΕΕ έχει ζητήσει και λάβει διαβεβαιώσεις σχετικά με την επάρκεια πόρων των Διευθύνσεων Εσωτερικού Ελέγχου και Συμμόρφωσης.

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

3.4. Επιτροπή Ελέγχου (συνέχεια)

Διευθετήσεις σχετικά με τους εξωτερικούς ελεγκτές

Η ΕΕ εποπτεύει τη σχέση με τους εξωτερικούς ελεγκτές. Κατά τη διάρκεια του έτους, η ΕΕ εξέτασε τους όρους παροχής υπηρεσιών της PwC, συμπεριλαμβανομένων των αποδοχών, της ανεξαρτησίας, της ποιότητας / απόδοσης του ελέγχου και της αντικειμενικότητας της και εξέτασε τα πλάνα για τον ενδιάμεσο έλεγχο και τον έλεγχο στο τέλος του έτους.

Υπάρχουν κατάλληλες διασφαλίσεις για την προστασία της ανεξαρτησίας και της αντικειμενικότητας της PwC. Η ΕΕ εφαρμόζει Πολιτική για την Παροχή Υπηρεσιών Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών από τους νόμιμους ελεγκτές του Συγκροτήματος σύμφωνα με την ισχύουσα Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Νόμο των Ελεγκτών για τη ρύθμιση της χρήσης των νόμιμων ελεγκτών για μη ελεγκτικές υπηρεσίες. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αντικειμενικότητα και η ανεξαρτησία της PwC, η πολιτική διατυπώνει ορισμένους περιορισμούς στην παροχή μη ελεγκτικών υπηρεσιών από την PwC και απαιτεί ότι κάθε ανάληψη υπηρεσιών από τους εξωτερικούς ελεγκτές πρέπει να εγκριθεί εκ των προτέρων από την ΕΕ.

Η ΕΕ είναι υπεύθυνη για την εποπτεία όλων των θεμάτων αναφορικά με τη σχέση μεταξύ του Συγκροτήματος και των νόμιμων ελεγκτών του, συμπεριλαμβανομένου του πλάνου εξωτερικού ελέγχου, των όρων παροχής υπηρεσιών, των ελεγκτικών και των μη-ελεγκτικών τελών, των ενδιάμεσων ευρημάτων και των εκθέσεων ελέγχου.

Το Συγκρότημα είναι προσηλωμένο στη διασφάλιση της ανεξαρτησίας και αντικειμενικότητας των νόμιμων ελεγκτών. Σε εξαμηνιαία βάση η ΕΕ ελέγχει επισήμως την αποτελεσματικότητα, την ανεξαρτησία και την απόδοση των εξωτερικών ελεγκτών. Η ΕΕ επιθεωρεί την προσέγγιση και τη στρατηγική των εξωτερικών ελεγκτών για τα πορίσματα του ετήσιου ελέγχου και τυχόν ευρημάτων.

Αυτή η διαδικασία υποστηρίζεται από προσαρμοσμένα ερωτηματολόγια που συμπληρώνονται από τα μέλη της ΕΕ και από το σχετικό ανώτερο διευθυντικό προσωπικό. Οι απαντήσεις που λαμβάνονται συγκεντρώνονται και παρουσιάζονται στην ΕΕ για συζήτηση.

Οι εξωτερικοί ελεγκτές δεν παρέχουν υπηρεσίες εσωτερικού ελέγχου στο Συγκρότημα. Η ΕΕ ελέγχει ετησίως μια λεπτομερή ανάλυση των ελεγκτικών και μη-ελεγκτικών τελών σχετικά με υπηρεσίες που παρείχαν οι εξωτερικοί ελεγκτές, για να επιβεβαιώσει την ανεξαρτησία τους και παραπέμπει αυτή την ανάλυση στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Οι πληροφορίες για τα τέλη στους ανεξάρτητους ελεγκτές του Συγκροτήματος για ελεγκτικές και μη-ελεγκτικές υπηρεσίες, καθώς και λεπτομέρειες για τις μη-ελεγκτικές υπηρεσίες που παρασχέθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους που τελειώνει στις 31 Δεκεμβρίου 2023, παρατίθενται στη Σημείωση 15 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για τους νόμιμους ελέγχους και μετά από μια διαφανή και ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών το 2017, η ΕΕ συνέστησε στο Διοικητικό Συμβούλιο να διορίσει το ελεγκτικό γραφείο της PwC για λογιστικές περιόδους που ξεκίνησαν την 1η Ιανουαρίου 2019. Η ΕΓΣ που έλαβε χώρα στις 26 Μαΐου 2023 ενέκρινε τη συνέχιση των καθηκόντων της PricewaterhouseCoopers ως Ελεγκτές της Εταιρίας και εξουσιοδότησε το Διοικητικό Συμβούλιο να καθορίσει την αμοιβή τους. Η ΕΕ αξιολόγησε την ανεξαρτησία των νέων νόμιμων ελεγκτών πριν από την έναρξη της περιόδου ελέγχου και συνεχίζει να αξιολογεί την ανεξαρτησία τους σε εξαμηνιαία βάση. Η ΕΕ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ήταν ικανοποιημένη με την ανεξαρτησία, την ποιότητα και τις επιδόσεις της PwC. Ο επικεφαλής συντάκτης υπεύθυνος για τον έλεγχο είναι ο κος Kevin Egan. Ο εξωτερικός ελεγκτής υποχρεούται να εναλλάσσει τον συντάκτη υπεύθυνος για τον έλεγχο κάθε πέντε χρόνια. Η θητεία της PwC ως νόμιμου ελεγκτή λήγει το 2027. Η απόδοση και η ανεξαρτησία της PwC θα επανεξετάζονται συνεχώς και θα υπόκεινται σε επαναδιορισμό κάθε χρόνο, εν αναμονή της επιλογής μιας νέας ελεγκτικής εταιρείας πριν από την αναχώρησή τους το 2027.

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

3.5. Επιτροπή Τεχνολογίας

Σκοπός και αρμοδιότητες της ΕΤ

Στόχος της ΕΤ είναι να ενισχύσει το Διοικητικό Συμβούλιο στον εποπτικό του ρόλο, διασφαλίζοντας τη βέλτιστη συμπερίληψη τεχνολογίας στην οργάνωση των επιχειρηματικών στρατηγικών του Συγκροτήματος. Επιφορτισμένη με ένα ευρύ φάσμα αρμοδιοτήτων, η ΕΤ διευκολύνει την εποπτεία σε διάφορες πτυχές, όπως σημαντικές τεχνολογικές επενδύσεις, διαμόρφωση και εφαρμογή τεχνολογικών στρατηγικών, επιχειρησιακή απόδοση και αφομοίωση και ανάλυση των εξελισσόμενων τεχνολογικών τάσεων που θα μπορούσαν ενδεχομένως να έχουν αντίκτυπο μέσω του χαρτοφυλακίου πελατών του Συγκροτήματος και των συνολικών λειτουργιών.

Λειτουργώντας κάτω από την εξουσία που της έχει ανατεθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο, η ΕΤ διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στον έλεγχο και την έγκριση του τεχνολογικού σχεδιασμού και των στρατηγικών του Συγκροτήματος, διασφαλίζοντας ότι έχουν αντίκρισμα στα γενικά στρατηγικά παραδείγματα που έχει θεσπίσει το Διοικητικό Συμβούλιο. Είναι υπεύθυνη για την αναθεώρηση και την έγκριση βασικών τεχνολογικών επενδύσεων και δαπανών, σε ευθυγράμμιση με τα κανονιστικά πλαίσια και τους περιορισμούς που οριοθετεί το Διοικητικό Συμβούλιο, εξαιρουμένων εκείνων που προορίζονται ειδικά για την αποκλειστική εξέταση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Στο πλαίσιο της ικανότητας αξιολόγησης της, η ΕΤ παρακολουθεί και αξιολογεί συνεχώς τις τρέχουσες και αναδυόμενες τεχνολογικές τάσεις, προωθώντας μια προσαρμοστική στρατηγική προσέγγιση που είναι σύμφωνη με τις εξελίξεις της βιομηχανίας και τις μελλοντικές τεχνολογικές αλλαγές. Περαιτέρω, εποπτεύει την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα των τεχνολογικών αναπτύξεων του Συγκροτήματος, εστιάζοντας σε διάφορους τομείς όπως η υλοποίηση έργων, η τεχνική λειτουργικότητα, ο τεχνολογικός δομικός σχεδιασμός και η αξιολόγηση σημαντικών τεχνολογικών επενδύσεων.

Αρμοδιότητα επίσης της ΕΤ είναι η διασφάλιση της ισχυρής εφαρμογής των πολιτικών Ασφάλειας της Πληροφορικής, διασφαλίζοντας τους τεχνολογικούς τομείς του Συγκροτήματος μέσω της προσεκτικής εποπτείας και διασφαλίζοντας την ευθυγράμμιση με τους ισχύοντες κανόνες ασφαλείας και σημεία αναφοράς.

Δραστηριότητες της ΕΤ για το 2023

Η Επιτροπή παρακολούθησε σχολαστικά την εξέλιξη του ψηφιακού μετασχηματισμού, εστιάζοντας έντονα στην επέκταση της αξιοποίησης των ψηφιακών καναλιών, όπως αποδεικνύεται από τους Βασικούς Δείκτες Απόδοσης (KPIs). Η επιτυχία στην υιοθέτηση των Ψηφιακών Συναλλαγών από τους πελάτες προανήγγειλε μια μετατόπιση της εστίασης προς την ενίσχυση της εφαρμογής των Ψηφιακών Πωλήσεων. Παρατηρήθηκε αξιοσημείωτη βελτίωση, με την ψηφιακή δέσμευση να κλιμακώνεται σε 84.06% τον Δεκέμβριο του 2023, η οποία αποτελεί σημαντική αύξηση από το 81.69% που ίσχυε την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους.

Η Επιτροπή παρατήρησε μια έντονη υιοθέτηση της χρήσης των ψηφιακών καναλιών ως κεντρικής οδού πωλήσεων για νέα προϊόντα. Παρατηρήθηκε μια ετήσια ανάπτυξη σε διάφορα στρατηγικά ψηφιακά προϊόντα και υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των τραπεζοασφαλιστικών προϊόντων και των ψηφιακών λογαριασμών.

Περαιτέρω, η Επιτροπή διευκόλυνε την επέκταση των βασικών δυνατοτήτων ψηφιακών πωλήσεων, υποστηριζόμενες από την ενσωμάτωση νέων λειτουργιών εξ αποστάσεως πωλήσεων και τεχνολογίας εμπορικής προώθησης. Θεσπίστηκε μηχανισμός περιοδικής αναθεώρησης και παρακολούθησης για την επίβλεψη των τεχνολογικών εξελίξεων και των πρωτοβουλιών ψηφιακού μετασχηματισμού των ασφαλιστικών θυγατρικών.

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

3.5 Επιτροπή Τεχνολογίας (συνέχεια)

Δραστηριότητες της ET για το 2023 (συνέχεια)

Διατηρήθηκε ακριβής εποπτεία των τεχνολογικών έργων, διασφαλίζοντας την τήρηση τους σε καθορισμένα χρονοδιαγράμματα. Η Επιτροπή έδωσε στρατηγικές οδηγίες, εστιάζοντας σε πρωτοβουλίες εκσυγχρονισμού, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης των Συστημάτων Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης και της εφαρμογής ενός ενοποιημένου Συστήματος Αναφοράς Κανονιστικών Ρυθμίσεων.

Περαιτέρω, η Επιτροπή ασχολήθηκε με τη λεπτομερή εποπτεία της στρατηγικής Cloud του Συγκροτήματος, δίνοντας έμφαση στην πρόοδο των σχετικών πρωτοβουλιών, στη διαχείριση κινδύνων και στη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας. Εξετάστηκαν προσεκτικά οι βασικές τεχνολογικές τάσεις και ο αντίκτυπος τους στον τραπεζικό τομέα, συμπεριλαμβανομένης της αυτοματοποίησης αποφάσεων και της τεχνητής νοημοσύνης, παράλληλα με μια προληπτική προσέγγιση διαχείρισης σε σημαντικά περιστατικά πληροφορικής.

Συμπερασματικά, η Επιτροπή προέβη σε ενδελεχή αξιολόγηση της Ετήσιας Έκθεσης για την Ασφάλεια της Πληροφορικής, διασφαλίζοντας την εφαρμογή σχεδίων δράσης που αποσκοπούν στον μετριασμό των λειτουργικών κινδύνων και στην προώθηση της προόδου στα υφιστάμενα επιχειρησιακά μοντέλα.

Μέλη της ET και συμμετοχή σε συνεδριάσεις

Λεπτομέρειες σχετικά με τα μέλη της ET, τις συνεδριάσεις και τη συμμετοχή σε συνεδριάσεις κατά τη διάρκεια του 2023 περιγράφονται πιο κάτω:

Μέλη της ET	Συνεδριάσεις που Πραγματοποιήθηκαν	Συμμετοχή σε Συνεδριάσεις
Κωνσταντίνος Ιορδάνου	7	7
Ιωάννης Ζωγραφάκης ³⁹	7	6
Πόλα Χατζησωτηρίου ⁴⁰	7	7
Arne Berggren ⁴¹	7	2

Θέματα που εξετάστηκαν και ενέργειες στις οποίες προέβη η Επιτροπή κατά το 2023

Τεχνολογικός σχεδιασμός και στρατηγική του Συγκροτήματος	
Εκτιμήσεις της Επιτροπής	Συμπεράσματα της Επιτροπής
Παρακολούθηση της Προόδου της Ψηφιακής Υιοθέτησης και υλοποίηση της Μετάπτωσης Ψηφιακών Συναλλαγών (Digital Transaction Migration) και των Ψηφιακών Πωλήσεων	Η Επιτροπή παρακολούθησε τις μετρήσεις σε σχέση με την ψηφιακή εξέλιξη και τον σχετικό μετασχηματισμό, συζήτησε τις μετρήσεις στις της Ψηφιακής Υιοθέτησης και την υλοποίηση της Μετάπτωσης Ψηφιακών Συναλλαγών (Digital Transaction Migration) και των Ψηφιακών Πωλήσεων

Ψηφιακοί Βασικοί Δείκτες Απόδοσης (Digital KPIs) και επισκόπηση του χάρτη πορείας	
Εκτιμήσεις της Επιτροπής	Συμπεράσματα της Επιτροπής
Συζητήθηκαν τα ψηφιακά KPIs και τα KPI ψηφιακών πωλήσεων και η υιοθέτηση των KPIs.	Κατά τη διάρκεια του έτους, η Επιτροπή έλαβε και συζήτησε την εξέλιξη των ψηφιακών KPI και σημείωσε τις αυξανόμενες τάσεις που δείχνουν μια στροφή των πελατών προς την τεχνολογία και τα ψηφιακά κανάλια.

³⁹ Ο Ιωάννης Ζωγραφάκης παραιτήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

⁴⁰ Η Πόλα Χατζησωτηρίου παραιτήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

⁴¹ Ο Arne Berggren παραιτήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH στις 31 Μαρτίου 2023.

3. Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου (συνέχεια)

3.5 Επιτροπή Τεχνολογίας (συνέχεια)

Δραστηριότητες της ΕΤ για το 2023 (συνέχεια)

Υιοθέτηση Cloud	
Εκτιμήσεις της Επιτροπής	Συμπεράσματα της Επιτροπής
<p>Η Επιτροπή ενημερώθηκε σχετικά με την τελευταία ενημέρωση για την υιοθέτηση του Cloud.</p> <p>Η Τράπεζα έλαβε έγκριση από την JST για την εφαρμογή δυναμικής CRM στο Cloud.</p>	<p>Η Επιτροπή συζήτησε την υιοθέτηση του cloud και τον τρόπο με τον οποίο μια στρατηγική υιοθέτησης cloud μπορεί να υποστηρίξει τη βελτίωση της καινοτομίας, του χρόνου διάθεσης στην αγορά και της αποτελεσματικότητας.</p>

Ενημέρωση Jinius	
Εκτιμήσεις της Επιτροπής	Συμπεράσματα της Επιτροπής
<p>Η Επιτροπή ενημερώθηκε σχετικά με την πρόοδο που έχει επιτευχθεί όσον αφορά την Πλατφόρμα Jinius.</p>	<p>Η Επιτροπή έλαβε τακτικές ενημερώσεις σχετικά με την πρόοδο της υλοποίησης διαφόρων ορόσημων για την έναρξη της πλατφόρμας ψηφιακής οικονομίας (Jinius) και εξέτασε διάφορες μετρήσεις.</p>

4. Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών

Η Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών συντάχθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο μετά από πρόταση της ΕΑΔΑ σύμφωνα με το Παράρτημα 1 του Κώδικα ΧΑΚ του 2019, τον περί εταιρειών νόμο της Ιρλανδίας και τον Κώδικα του ΗΒ. Παρουσιάζεται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση του Συγκροτήματος για το 2023, εντός του τμήματος της Εταιρικής Διακυβέρνησης της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης και που ακολουθεί στο εδάφιο 5 πιο κάτω. Πληροφορίες για τις αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου για το έτος 2023 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 49 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων του Συγκροτήματος, καθώς και στην Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών.

5. Σχέσεις με τους Μετόχους

Προτεραιότητα του Συγκροτήματος είναι η επικοινωνία με τους μετόχους. Οι αρμοδιότητες του Προέδρου περιλαμβάνουν την εξασφάλιση αποτελεσματικής επικοινωνίας με τους μετόχους και τη διασφάλιση ότι οι διοικητικοί σύμβουλοι κατανοούν τις απόψεις των μεγάλων επενδυτών. Το Τμήμα Σχέσεων Επενδυτών έχει πρωταρχική ευθύνη για τη διαχείριση και ανάπτυξη της εξωτερικής σχέσης του Συγκροτήματος με υφιστάμενους και πιθανούς θεσμικούς επενδυτές και αναλυτές. Ο Πρόεδρος, ο Ανώτερος Ανεξάρτητος Διοικητικός Σύμβουλος, ο Διευθύνων Σύμβουλος, η Εκτελεστική Διευθύντρια Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης και η Διευθύντρια του Τμήματος Σχέσεων Επενδυτών επικοινωνούν εκτενώς με τους υφιστάμενους μετόχους και τους πιθανούς νέους επενδυτές κατά τη διάρκεια ατομικών ή ομαδικών συναντήσεων και σε roadshows και επενδυτικά συνέδρια. Όλες οι συναντήσεις με τους μετόχους διεξάγονται με τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι δεν κοινοποιούνται πληροφορίες που τυχόν επηρεάζουν τη χρηματιστηριακή τιμή της μετοχής. Η κα Αννίτα Παύλου, Διευθύντρια του Τμήματος Σχέσεων Επενδυτών & ΠΚΔ, είναι Υπεύθυνη Σχέσεων Επενδυτών (Investor Relations Officer), αρμόδια για την επικοινωνία μεταξύ των μετόχων και του Συγκροτήματος από τις 30 Αυγούστου 2016. Πληροφορίες που αφορούν το Συγκρότημα παρέχονται στους μετόχους και πιθανούς επενδυτές καθώς και σε χρηματιστές και αναλυτές με άμεσο και αμερόληπτο τρόπο και χωρίς κόστος.

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί την ιστοσελίδα του (www.bankofcyprus.com/en-gb/group) για να παρέχει στους μετόχους και στους πιθανούς επενδυτές πρόσφατη και κατάλληλη οικονομική πληροφόρηση, συμπεριλαμβανομένων της ετήσιας, της εξαμηνιαίας οικονομικής έκθεσης και των τριμηνιαίων ανακοινώσεων και παρουσιάσεων αποτελεσμάτων. Η ενότητα του Τμήματος Σχέσεων Επενδυτών στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος ενημερώνεται με όλες τις ανακοινώσεις στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου και στο ΧΑΚ μόλις αυτές δημοσιοποιούνται. Επίσης περιλαμβάνει τα στοιχεία επικοινωνίας του Τμήματος Σχέσεων Επενδυτών. Οι διοικητικοί σύμβουλοι λαμβάνουν από τη διεύθυνση ενημέρωση σχετική με σχέσεις επενδυτών σε όλες τις προγραμματισμένες συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Τέτοια ενημέρωση περιλαμβάνει συνήθως αναφορές για την αγορά, για την τιμή της μετοχής και ανάλυση της αξίας της, ενημερώσεις σχετικά με εκθέσεις αναλυτών και ανάλυση μητρώου μετόχων.

5. Σχέσεις με τους Μετόχους (συνέχεια)

Μία από τις ευθύνες του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου είναι να βεβαιώνεται ότι οι απόψεις, τα θέματα και οι ανησυχίες των μετόχων επικοινωνούνται αποτελεσματικά στο Διοικητικό Συμβούλιο και να βεβαιώνεται ότι οι διοικητικοί σύμβουλοι κατανοούν τις απόψεις των κύριων μετόχων. Το Διοικητικό Συμβούλιο μελέτησε τις απόψεις των κυριότερων μετόχων για τη στρατηγική και τις επιδόσεις της Εταιρίας και αξιολόγησε το επενδυτικό κλίμα ευρύτερα σε συνεργασία με τους εταιρικούς μεσίτες του Συγκροτήματος. Ο Ανώτερος Ανεξάρτητος Διοικητικός Σύμβουλος, κος Κωνσταντίνος Ιορδάνου, είναι διαθέσιμος στους μετόχους σε περίπτωση που έχουν θέματα που δεν έχουν λυθεί διαμέσου των κανονικών καναλιών επικοινωνίας.

Όλοι οι μέτοχοι της BOCH τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης. Δεν υπάρχουν κάτοχοι αξιών στους οποίους παρέχονται ειδικά δικαιώματα ελέγχου. Οι μέτοχοι ενημερώνονται έγκαιρα και με ακρίβεια για όλες τις ουσιώδεις αλλαγές που αφορούν το Συγκρότημα, συμπεριλαμβανομένης της οικονομικής της θέσης, των οικονομικών καταστάσεων, της απόδοσης, της ιδιοκτησίας και της διακυβέρνησης της Εταιρίας.

Σύμφωνα με τον την Νομοθεσία για Εταιρείες 2014, ένας ή περισσότεροι μέτοχοι που κατέχουν τουλάχιστον 3% του εκδομένου κεφαλαίου της BOCH, αντιπροσωπεύοντας τουλάχιστον 3% των συνολικών δικαιωμάτων ψήφου οι οποίοι έχουν δικαίωμα να ψηφίσουν στη Ετήσια Γενική Συνέλευση, έχουν το δικαίωμα: α) εγγράφουν θέματα στην ημερήσια διάταξη της Γενικής Συνέλευσης, υπό την προϋπόθεση ότι το θέμα συνοδεύεται από δηλώσεις που δικαιολογούν την συμπερίληψη του ή ένα σχέδιο ψηφίσματος για να εγκριθεί και (β) να καταθέτουν σχέδιο ψηφίσματος για ένα θέμα στην ημερήσια διάταξη της γενικής συνέλευσης.

Κάθε τέτοια αίτηση πρέπει να παραληφθεί από την Εταιρία το αργότερο 42 ημέρες πριν τη σχετική συνέλευση.

Οποιαδήποτε αλλαγή ή προσθήκη στο Καταστατικό της BOCH είναι έγκυρη μόνο εάν εγκριθεί με ειδικό ψήφισμα σε συνέλευση των μετόχων. Οι κύριοι μέτοχοι δεν έχουν διαφορετικά δικαιώματα ψήφου από εκείνα των άλλων μετόχων. Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, η Εταιρία ενημερώθηκε για το ακόλουθο κοινοποιούμενο ενδιαφέρον στο μετοχικό κεφάλαιο της BOCH:

1. Lamesa Investments Limited 9.27%.
2. CarVal Επενδυτές 9.07%.
3. Senvest Management LLC 8.56% ⁴².
4. Caius Capital LLP 5.58%.
5. Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης 5.02%.
6. Cyprus Popular Bank Public Co Ltd 4.81%.
7. Ταμείο Προνοίας Υπαλλήλων Κυπριακής Τράπεζας 4.74%.
8. Osome Investments 3.32%.

Η Ετήσια Γενική Συνέλευση (η **Ετήσια Γενική Συνέλευση**) της BOCH πραγματοποιήθηκε στα Κεντρικά Γραφεία της Τράπεζας την Παρασκευή, 26 Μαΐου 2023. Στην Ετήσια Γενική Συνέλευση παρευρέθηκαν 6 Μέτοχοι & Κάτοχοι Αποθετηρίων (Depository Interest Holders), είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω πληρεξουσίου, οι οποίοι εκπροσωπούσαν 150,314,105 μετοχές, ήτοι ποσοστό 33.69% του συνολικού εκδοθέντος μετοχικού κεφαλαίου της BOCH.

⁴² Η Senvest Management LLC στις 31 Δεκεμβρίου 2023 κατείχε επίσης 0.30% σε Χρηματοοικονομικά Μέσα με παρόμοια οικονομική επίδραση σύμφωνα με τον Κανονισμό 17(1)(β) των κανονισμών για τη Διαφάνεια (Οδηγία 2004/109/ΕΚ) 2007 της Ιρλανδίας όπως τροποποιήθηκε.

5. Σχέσεις με τους Μετόχους (συνέχεια)

Η Ετήσια Γενική Συνέλευση εξέτασε τις Οικονομικές Καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 μαζί με τις εκθέσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών και καθόρισε τις τακτικές αμοιβές του Διοικητικού Συμβουλίου. Η Γενική Συνέλευση εξουσιοδότησε το Διοικητικό Συμβούλιο να καθορίσει την αμοιβή της PricewaterhouseCoopers ως Ορκωτών Ελεγκτών της Εταιρίας για το έτος 2023. Τα ακόλουθα μέλη επανεξελέγησαν στο Διοικητικό Συμβούλιο:

1. Ευστράτιος-Γεώργιος (Τάκης) Αράπογλου.
2. Lyn Grobler.
3. Πόλα Χατζησωτηρίου.
4. Πανίκος Νικολάου.
5. Μαρία Φιλίππου.
6. Νικόλαος Σοφιανός.
7. Ιωάννης Ζωγραφάκης.
8. Κωνσταντίνος Ιορδάνου.
9. Ελίζα Λιβαδιώτου.

Τον Απρίλιο του 2023, η BOCH έλαβε την έγκριση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για την καταβολή μερίσματος. Μετά την έγκριση αυτή, το Διοικητικό Συμβούλιο της BOCH εισηγήθηκε στους μετόχους τελικό μέρισμα €0,05 ανά συνήθη μετοχή για τα κέρδη του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 (το 'Μέρισμα'). Το προτεινόμενο τελικό μέρισμα ανακοινώθηκε κατά την Ετήσια Γενική Συνέλευση που πραγματοποιήθηκε στις 26 Μαΐου 2023. Το Μέρισμα ανήλθε συνολικά σε €22.3 εκατ. και ισοδυναμούσε με δείκτη πληρωμών 14% της προσαρμοσμένης επαναλαμβανόμενης κερδοφορίας του Συγκροτήματος για τη χρήση 2022 ή 31% με βάση τα κέρδη μετά φόρων του έτους 2022 (όπως αναφέρεται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση του 2022). Το Μέρισμα καταβλήθηκε τοις μετρητοίς στις 16 Ιουνίου 2023.

Η Ετήσια Γενική Συνέλευση του 2023 έλαβε και εξέτασε την Ετήσια Έκθεση Αποδοχών της Επιτροπής Αποδοχών για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 και την Αναθεωρημένη Πολιτική Αποδοχών. Η Ετήσια Γενική Συνέλευση ανακοίνωσε επίσης τελικό μέρισμα €0,05 ανά συνήθη μετοχή για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Η Ετήσια Γενική Συνέλευση του 2023 αποφάσισε περαιτέρω:

1. Να εξετάσει και να εξουσιοδοτήσει τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου να διανέμουν και να εκδώσουν μετοχές.
2. Να εξετάσει και να εξουσιοδοτήσει τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου να μην εφαρμόσουν τις διατάξεις προτίμησης (pre-emption) του άρθρου 1022 του περί Εταιρειών Νόμου.
3. Να εξετάσει και να εξουσιοδοτήσει τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου να μην εφαρμόσουν τις διατάξεις προτίμησης (pre-emption) του άρθρου 1022 του περί Εταιρειών Νόμου όσον αφορά τη χρηματοδότηση μιας συναλλαγής.
4. Να εξετάσει και να εξουσιοδοτήσει τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου να εκδώσουν, να κατανέμουν, να χορηγήσουν δικαιώματα προαίρεσης ή να διαθέσουν με άλλο τρόπο συνήθεις μετοχές κατά τη μετατροπή ή την ανταλλαγή επιπρόσθετων ομολογιών μετατροπής μετοχών υπό αίρεση της Κατηγορίας 1 (Additional Tier 1 Contingent Equity Conversion Notes).
5. Να εξετάσει και να εξουσιοδοτήσει τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου να μην εφαρμόσουν τις διατάξεις προτίμησης του άρθρου 1022 του περί Εταιρειών Νόμου όσον αφορά μετοχές που εκδίδονται σύμφωνα με το Ψήφισμα 10.
6. Να εξετάσει και να εξουσιοδοτήσει τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου να πραγματοποιούν αγορές των συνήθων μετοχών της BOCH.
7. Να εξετάσει και προσδιορίσει το εύρος των τιμών επανέκδοσης στο οποίο μπορούν να ανακατανεμηθούν οι μετοχές του δημοσίου (treasury shares).
8. Να εξετάσει και να επιτρέψει τη σύγκληση Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης με ειδοποίηση τουλάχιστον 14 καθαρών ημερών.

5. Σχέσεις με τους Μετόχους (συνέχεια)

Τα ακόλουθα ψηφίσματα εγκρίθηκαν στην Ετήσια Γενική Συνέλευση του 2023:

1. Ότι, οι Διοικητικοί Σύμβουλοι της ΒΟCH θα εξουσιοδοτηθούν και διά της παρούσης εξουσιοδοτούνται γενικά και άνευ όρων να ασκούν όλες τις εξουσίες της ΒΟCH, να παραχωρήσουν και να εκδώσουν σχετικούς τίτλους (κατά την έννοια του άρθρου 1021 του περί Εταιρειών Νόμου του 2014 (όπως τροποποιήθηκε) (ο 'περί Εταιρειών Νόμος') της ΒΟCH, συνολικά μέχρι τον ακόλουθο αριθμό:
 - (α) 147,245,977 συνήθεις μετοχές αξίας €0.10 εκάστη, και
 - (β) περαιτέρω 147,245,977 συνήθεις μετοχές αξίας €0.10 εκάστη, νοουμένου ότι:
 - (i) είναι μετοχικοί τίτλοι (equity securities) (κατά την έννοια του άρθρου 1023(1) του περί Εταιρειών Νόμου)· και
 - (ii) προσφέρονται μέσω έκδοσης δικαιωμάτων ή άλλης προνομιακής έκδοσης σε κατόχους συνήθων μετοχών σε τέτοιες ημερομηνίες καταγραφής που μπορούν να καθορίσουν οι Διοικητικοί Σύμβουλοι όπου οι μετοχικοί τίτλοι που αποδίδονται αντίστοιχα στα δικαιώματα των συνήθων μετόχων είναι ανάλογα (όσο το δυνατόν πλησιέστερα όσο είναι πρακτικά εφικτό) προς τον αντίστοιχο αριθμό συνήθων μετοχών που κατέχονται κατά τις ημερομηνίες καταγραφής, αλλά με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων ή άλλων ρυθμίσεων που οι Διοικητικοί Σύμβουλοι μπορεί να κρίνουν απαραίτητο ή σκόπιμο για την αντιμετώπιση νομικών ή πρακτικών προβλημάτων σε σχέση με μετόχους που βρίσκονται στην αλλοδαπή ή μετόχους ή πρόσωπα που κατέχουν δικαιώματα σε μετοχές (συμπεριλαμβανομένων παραγώγων ή δικαιωμάτων ως πραγματικοί δικαιούχοι ή δικαιωμάτων σε οποιαδήποτε οντότητα, είτε κατέχονται άμεσα είτε μέσω μιας ή περισσότερων ενδιάμεσων οντοτήτων ή συμφερόντων) με την επιφύλαξη νομικών περιορισμών ή κυρώσεων, κλασματικών δικαιωμάτων ή άλλως πως.
2. Ότι, οι Διοικητικοί Σύμβουλοι θα εξουσιοδοτηθούν και διά της παρούσης εξουσιοδοτούνται γενικά να παραχωρήσουν και να εκδώσουν μετοχικούς τίτλους (κατά την έννοια του άρθρου 1023(1) του περί Εταιρειών Νόμου) έναντι μετρητών σύμφωνα με την εξουσία που παρέχεται στους Διοικητικούς Συμβούλους από το Ψήφισμα 8, ως εάν να μην εφαρμοζόταν το άρθρο 1022(1) του περί Εταιρειών Νόμου, νοουμένου ότι η εξουσία αυτή θα περιορίζεται στα εξής:
 - (α) στην παραχώρηση μετοχικών τίτλων σε σχέση με οποιαδήποτε έκδοση δικαιωμάτων ή άλλη προνομιακή έκδοση υπέρ των συνήθων μετόχων [εκτός από τους κατόχους που έχουν εγγεγραμμένες διευθύνσεις εκτός του Κράτους (Ιρλανδία) στους οποίους μια προσφορά θα ήταν ανέφικτη ή παράνομη σε οποιαδήποτε δικαιοδοσία κατά την άποψη των Διοικητικών Συμβούλων] που είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο μελών, σε μια ημερομηνία καταγραφής που μπορούν να καθορίσουν οι Διοικητικοί Σύμβουλοι, όπου οι μετοχικοί τίτλοι που είναι αντίστοιχα αποδοτέοι στα συμφέροντα των εν λόγω συνήθων μετόχων θα είναι αναλογικά (όσο το δυνατόν πλησιέστερα όσο είναι εφικτό) προς τον αντίστοιχο αριθμό συνήθων μετοχών που κατέχουν και με την επιφύλαξη τέτοιων εξαιρέσεων ή άλλων ρυθμίσεων που οι Διοικητικοί Σύμβουλοι μπορούν να κρίνουν αναγκαίες ή σκόπιμες για την αντιμετώπιση κανονιστικών απαιτήσεων, νομικών ή πρακτικών προβλημάτων σε σχέση με μετόχους που βρίσκονται στην αλλοδαπή ή μετόχους ή πρόσωπα που κατέχουν δικαιώματα σε μετοχές (συμπεριλαμβανομένων παραγώγων ή δικαιωμάτων ως πραγματικοί δικαιούχοι ή δικαιωμάτων σε οποιαδήποτε οντότητα, είτε κατέχονται άμεσα είτε μέσω μιας ή περισσότερων ενδιάμεσων οντοτήτων ή συμφερόντων) με την επιφύλαξη νομικών περιορισμών ή κυρώσεων, κλασματικών δικαιωμάτων ή άλλως πως· και
 - (β) στην παραχώρηση μετοχικών τίτλων έναντι μετρητών (με τρόπο που δεν εμπίπτει εντός της παραγράφου (α) πιο πάνω) μαζί με όλες τις μετοχές του δημοσίου (treasury shares) (όπως ορίζονται στο άρθρο 1078 του περί Εταιρειών Νόμου) οι οποίες θα επανεκδοθούν κατά τη διάρκεια που η εξουσιοδότηση αυτή θα εξακολουθεί να ισχύει και δεν θα υπερβαίνουν τις 22,309,997 συνήθεις μετοχές αξίας €0.10 εκάστη.

5. Σχέσεις με τους Μετόχους (συνέχεια)

3. Ότι, οι Διοικητικοί Σύμβουλοι θα εξουσιοδοτηθούν και διά της παρούσης εξουσιοδοτούνται να εκδώσουν και να παραχωρήσουν μετοχικούς τίτλους (όπως ορίζεται στο άρθρο 1023 του περί Εταιρειών Νόμου) έναντι μετρητών και/ή μετοχών του δημοσίου (κατά την έννοια του άρθρου 1078 του περί Εταιρειών Νόμου) έναντι μετρητών, σύμφωνα με την εξουσιοδότηση που παρέχεται από το ψήφισμα, ως εάν το άρθρο 1022(1) του περί Εταιρειών Νόμου να μην εφαρμοζόταν σε οποιαδήποτε τέτοια έκδοση ή παραχώρηση. Η εξουσία αυτή:
- (α) θα περιορίζεται στην παραχώρηση μετοχικών τίτλων ύψους μέχρι 22,309,997 συνήθεις μετοχές αξίας €0.10 έκαστη, και
 - (β) θα χρησιμοποιηθεί μόνο για σκοπούς χρηματοδότησης (ή αναχρηματοδότησης, εάν η εξουσία θα χρησιμοποιηθεί εντός δώδεκα μηνών από την αρχική συναλλαγή) μιας συναλλαγής την οποία οι Διοικητικοί Σύμβουλοι θα καθορίσουν ότι αποτελεί είτε εξαγορά είτε άλλη συγκεκριμένη επένδυση κεφαλαίου του είδους που προβλέπεται από τη Δήλωση Αρχών σχετικά με τη μη εφαρμογή των Δικαιωμάτων Προτίμησης (Statement of Principles on Disapplying Pre-Emption Rights), η οποία δημοσιεύθηκε τελευταία από την Ομάδα Προτίμησης (Pre-Emption Group) πριν από την ημερομηνία της Ειδοποίησης αυτής.
4. Ότι, οι Διοικητικοί Σύμβουλοι θα εξουσιοδοτηθούν και διά της παρούσης εξουσιοδοτούνται γενικά σύμφωνα με το άρθρο 1021 του περί Εταιρειών Νόμου να εκδώσουν, να παραχωρήσουν, να χορηγήσουν δικαιώματα προαίρεσης ή να διαθέσουν με άλλο τρόπο:
- (α) Επιπρόσθετα ομόλογα μετατροπής μετοχών υπό αίρεση της Κατηγορίας 1 που μετατρέπονται αυτόματα ή ανταλλάσσονται με συνήθεις μετοχές της BOCH σε καθορισμένες περιπτώσεις ("AT1 ECNs") όπου οι Διοικητικοί Σύμβουλοι θεωρούν ότι η έκδοση των AT1 ECNs θα ήταν επιθυμητή σε σχέση με, ή για τους σκοπούς συμμόρφωσης ή διατήρησης της συμμόρφωσης με τις κανονιστικές κεφαλαιακές απαιτήσεις ή στόχους που εφαρμόζονται για (i) την BOCH και/ή (ii) την BOCH και τις θυγατρικές της ή/και (iii) τις θυγατρικές της κάθε περίπτωση από καιρό σε καιρό, και
 - (β) συνήθεις μετοχές δυνάμει της μετατροπής ή ανταλλαγής των AT1ECN, ή να συμφωνήσουν να προβούν σε οποιαδήποτε από τις πιο πάνω πράξεις, νοουμένου ότι η εξουσία που παρέχεται από το ψήφισμα αυτό:
 - (i) θα περιορίζεται στην έκδοση, παραχώρηση, χορήγηση δικαιωμάτων προαίρεσης ή άλλη διάθεση συνήθων μετοχών συνολικού ονομαστικού ποσού 6.692.999 ευρώ και AT1 ECNs μετατρέψιμων ή ανταλλάξιμων σε συνήθεις μετοχές μέχρι το μέγιστο συνολικό ονομαστικό ποσό· και
 - (ii) θα λήγει στις 23 Αυγούστου 2024 ή στη λήξη εργασιών κατά την ημερομηνία της επόμενης Γενικής Συνέλευσης, οποιοδήποτε από τα δύο συμβεί νωρίτερα, αλλά ούτως ώστε η BOCH να μπορεί να υποβάλει προσφορές και να συνάψει συμφωνίες πριν από τη λήξη της εξουσιοδότησης, οι οποίες θα απαιτούσαν ή ενδέχεται να απαιτήσουν την έκδοση AT1 ECNs ή συνήθων μετοχών ή δικαιωμάτων εγγραφής ή μετατροπής ή ανταλλαγής οποιωνδήποτε τίτλων σε συνήθεις μετοχές που θα χορηγηθούν μετά από τη λήξη της εξουσιοδότησης και οι Διοικητικοί Σύμβουλοι θα μπορούν να παραχωρήσουν μετοχές ή να χορηγούν τέτοια δικαιώματα βάσει οποιασδήποτε τέτοιας προσφοράς ή συμφωνίας, ως εάν να μην είχε λήξει η εξουσιοδότηση.
5. Ότι, η BOCH και/ή οποιαδήποτε από τις θυγατρικές της θα εξουσιοδοτηθούν και διά της παρούσης εξουσιοδοτούνται γενικά να πραγματοποιούν αγορές σε μια αγορά κινητών αξιών (κατά την έννοια του άρθρου 1072 του περί Εταιρειών Νόμου) συνήθων μετοχών της BOCH υπό τέτοιους όρους και προϋποθέσεις και με τέτοιο τρόπο που οι Διοικητικοί Σύμβουλοι ή, ανάλογα με την περίπτωση, ο διοικητικός σύμβουλος της εν λόγω θυγατρικής, μπορεί από καιρό σε καιρό να καθορίσει, αλλά με την επιφύλαξη των διατάξεων του περί Εταιρειών Νόμου και των ακόλουθων περιορισμών και διατάξεων:

5. Σχέσεις με τους Μετόχους (συνέχεια)

(α) ο μέγιστος αριθμός των συνήθων μετοχών που επιτρέπεται να αποκτηθούν σύμφωνα με τους όρους του ψηφίσματος αυτού δεν θα υπερβαίνει τις 44.619.993 συνήθεις μετοχές αξίας €0.10 έκαστη·

(β) η ελάχιστη τιμή (εξαιρουμένων των εξόδων) που μπορεί να καταβληθεί για οποιαδήποτε συνήθη μετοχή θα είναι η ονομαστική αξία της συνήθους μετοχής·

(γ) η μέγιστη τιμή (εξαιρουμένων των εξόδων) που μπορεί να καταβληθεί για οποιαδήποτε συνήθη μετοχή της BOCH (μία 'Σχετική Μετοχή') θα είναι η υψηλότερη εκ των εξής:

(i) 5% πάνω από το μέσο όρο των τιμών κλεισίματος μιας Σχετικής Μετοχής που λαμβάνονται από τον Επίσημο Κατάλογο του Χρηματιστηρίου του Λονδίνου σε περίπτωση αγοράς στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου ή από τον αντίστοιχο κατάλογο του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου σε περίπτωση αγοράς στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, για πέντε εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα πραγματοποίησης της αγοράς, και

(ii) Το ποσό που ορίζεται από το άρθρο 3(2) του Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1052 της Επιτροπής και από οποιαδήποτε αντίστοιχη διάταξη οποιασδήποτε νομοθεσίας που τον αντικαθιστά (το ποσό αυτό θα είναι η αξία μιας Σχετικής Μετοχής η οποία υπολογίζεται με βάση την υψηλότερη τιμή που προσφέρεται για:

A. την τελευταία ανεξάρτητη συναλλαγή, και

B. την υψηλότερη τρέχουσα ανεξάρτητη προσφορά αγοράς ή προσφορά για οποιονδήποτε αριθμό Σχετικών Μετοχών στον τόπο διαπραγμάτευσης όπου θα πραγματοποιηθεί η αγορά σύμφωνα με την εξουσία που παρέχεται από το ψήφισμα αυτό). Εάν ο τρόπος παροχής των πιο πάνω πληροφοριών σχετικά με τις συναλλαγές και τις τιμές βάσει των οποίων καθορίζεται η ανώτατη τιμή μεταβληθεί ή αντικατασταθεί από κάποιο άλλο μέσο, τότε η ανώτατη τιμή θα καθορίζεται βάσει ισοδύναμων πληροφοριών που δημοσιεύονται από την αρμόδια αρχή σε σχέση με τις συναλλαγές στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου σε περίπτωση αγοράς στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου, ή σε σχέση με τις συναλλαγές στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου σε περίπτωση αγοράς στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, ή το ισοδύναμο του.

6. Ότι, για τους σκοπούς των άρθρων 109 ή/και 1078 του περί Εταιρειών Νόμου, το εύρος τιμών εκ νέου παραχώρησης στο οποίο μπορούν να παραχωρηθούν εκ νέου οποιεσδήποτε μετοχές του δημοσίου που κατέχει προς το παρόν η BOCH (συμπεριλαμβανομένης της εκ νέου παραχώρησης εκτός αγοράς) θα είναι ως εξής:

(α) η μέγιστη τιμή στην οποία μπορεί να παραχωρηθεί εκ νέου μια μετοχή του δημοσίου θα είναι ένα ποσό ίσο με το 120% της Κατάλληλης Τιμής, και

(β) η ελάχιστη τιμή στην οποία μπορεί να παραχωρηθεί εκ νέου μια μετοχή του δημοσίου θα είναι η ονομαστική αξία της μετοχής, όταν η εν λόγω μετοχή απαιτείται να ικανοποιήσει μια υποχρέωση βάσει ενός σχεδίου παραχώρησης μετοχών στους εργαζομένους (όπως ορίζεται στο άρθρο 64 του περί Εταιρειών Νόμου) που τυγχάνει διαχείρισης από την BOCH ή, σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, το ποσό θα είναι ίσο με το 95% της Κατάλληλης Τιμής.

Για τους σκοπούς του ψηφίσματος αυτού, ο όρος 'Κατάλληλη Τιμή' σημαίνει τον μέσο όρο των πέντε ποσών που προκύπτουν από τον καθορισμού ποιου από τα ακόλουθα σημεία (i), (ii) ή (iii) που προσδιορίζονται πιο κάτω σε σχέση με μετοχές της τάξης της οποίας πρόκειται να παραχωρηθεί εκ νέου η εν λόγω μετοχή του δημοσίου, θα είναι κατάλληλο για καθεμία από τις πέντε εργάσιμες ημέρες αμέσως πριν από την ημέρα εκ νέου παραχώρησης της μετοχής του δημοσίου, όπως προκύπτει από τις πληροφορίες που δημοσιεύονται στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου οι οποίες πληροφορίες αναφέρουν τις εργασίες που πραγματοποιήθηκαν σε καθεμία από αυτές τις πέντε εργάσιμες ημέρες:

5. Σχέσεις με τους Μετόχους (συνέχεια)

- (i) εάν αναφέρθηκαν περισσότερες από μία συναλλαγές για την ημέρα, ο μέσος όρος των τιμών στις οποίες πραγματοποιήθηκαν οι συναλλαγές αυτές ή
- (ii) εάν αναφέρθηκε μόνο μία συναλλαγή για την ημέρα, η τιμή στην οποία πραγματοποιήθηκε η συναλλαγή αυτή· ή
- (iii) εάν δεν αναφερθεί καμία συναλλαγή για την ημέρα, ο μέσος όρος των τιμών αγοράς και πώλησης κλεισίματος για την ημέρα,

και εάν θα αναφερθεί μόνο μια τιμή πλειοδότησης (bid) (αλλά όχι μια προσφορά) ή μια τιμή προσφοράς (αλλά όχι πλειοδότησης) ή εάν δεν θα αναφερθεί μια τιμή κλεισίματος για οποιαδήποτε συγκεκριμένη ημέρα, τότε η ημέρα αυτή δεν θα υπολογίζεται ως μία από τις εν λόγω πέντε εργάσιμες ημέρες για τους σκοπούς του καθορισμού της Κατάλληλης Τιμής. Εάν ο τρόπος παροχής των πιο πάνω πληροφοριών σχετικά με τις συναλλαγές και τις τιμές βάσει των οποίων πρόκειται να καθοριστεί η Κατάλληλη Τιμή μεταβληθεί ή αντικατασταθεί από κάποιο άλλο μέσο, τότε η Κατάλληλη Τιμή θα καθοριστεί με βάση τις ισοδύναμες πληροφορίες που δημοσιεύονται από την αρμόδια αρχή σε σχέση με συναλλαγές στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου (London Stock Exchange PLC) ή το ισοδύναμο του.

Τα πιο πάνω Ειδικά Ψηφίσματα ισχύουν μέχρι την επόμενη Ετήσια Γενική Συνέλευση ή την 23η Αυγούστου 2024, όποιο από τα δύο συμβεί νωρίτερα. Σύμφωνα με τον Κανόνα Εισαγωγής (Listing Rule) 14.3.6, αντίγραφα των ψηφισμάτων που δεν αποτελούν συνήθεις εργασίες σε μια ετήσια γενική συνέλευση θα υποβάλλονται στον Εθνικό Μηχανισμό Αποθήκευσης (National Storage Mechanism) και θα είναι διαθέσιμα μετά τις 6:00 μ.μ. (ώρα Κύπρου).

Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών για το έτος 2023

1. Εισαγωγή

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα ΧΑΚ που δημοσιεύθηκε από το ΧΑΚ (5η Έκδοση (Αναθεωρημένη) Ιανουάριος 2019), και ειδικότερα το Παράρτημα 1 του Κώδικα ΧΑΚ, και τον Ιρλανδικό περί Εταιρειών Νόμο, η ΕΑΔΑ καταρτίζει την Ετήσια Έκθεση της Πολιτικής Αμοιβών του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία επικυρώνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και υποβάλλεται σε μη δεσμευτική συμβουλευτική ψηφοφορία στην Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων. Η Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών του Διοικητικού Συμβουλίου για το έτος 2023 επικυρώθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 28 Μαρτίου 2024. Ο στόχος του Συγκροτήματος να προσελκύσει, να αναπτύξει, να παρακινήσει και να διατηρήσει επαγγελματίες υψηλής αξίας θεωρείται θεμελιώδης για την επίτευξη των στόχων του Συγκροτήματος και τη διασφάλιση ότι τα σωστά άτομα έχουν τους σωστούς ρόλους, ενώ διαχειρίζονται τη στρατηγική και τις πολιτικές αποδοχών του Συγκροτήματος με τρόπο ευθυγραμμισμένο με τα συμφέροντα των μετόχων του Συγκροτήματος.

2. Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών

Ο πρωταρχικός ρόλος της ΕΑΔΑ είναι να διασφαλίζει ότι τα μέλη του προσωπικού συμβάλλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη μένοντας μπροστά από τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες. Το Συγκρότημα στοχεύει να επανεξετάζει τις πολιτικές και τις πρακτικές αποδοχών του σε συνεχή βάση και να τις τροποποιεί όπου χρειάζεται, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι είναι συνεπείς και προάγουν την ορθή και αποτελεσματική διαχείριση κινδύνου. Κάθε χρόνο, η ΕΑΔΑ προτείνει στο Διοικητικό Συμβούλιο την Ετήσια Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών ως μέρος της Ετήσιας Έκθεσης του Συγκροτήματος, η οποία υποβάλλεται στην Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων. Η σύνθεση της ΕΑΔΑ περιγράφεται στην ενότητα 3.2 της Ετήσιας Έκθεσης Εταιρικής Διακυβέρνησης στις σελίδες 241-245.

2.1. Όροι Αναφοράς της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών

Ο ρόλος της ΕΑΔΑ περιγράφεται αναλυτικά στην ενότητα 3.2. της Ετήσιας Έκθεσης Εταιρικής Διακυβέρνησης στις σελίδες 241-245. Ως προς τις αμοιβές, η ΕΑΔΑ αναλαμβάνει τα ακόλουθα:

- Να προτείνει επαρκή αμοιβή που θεωρείται απαραίτητη για την προσέλκυση και τη διατήρηση επαγγελματιών υψηλής προστιθέμενης αξίας.
- Να εξετάζει τις ρυθμίσεις αποδοχών των εκτελεστικών συμβούλων του Συγκροτήματος, των ανώτατων διευθυντικών στελεχών και της πολιτικής αποδοχών του Συγκροτήματος λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών ('ΕΑΤ') για υγιείς πολιτικές αποδοχών, την Οδηγία της ΚΤΚ για την Εσωτερική Διακυβέρνηση, τον Κώδικα ΧΑΚ, τον Κώδικα του ΗΒ και οποιεσδήποτε άλλες ισχύουσες ή κανονιστικές απαιτήσεις.
- Να επιβλέπει την υλοποίηση στρατηγικών πρωτοβουλιών ανθρώπινου δυναμικού που προωθούν και ευθυγραμμίζονται με τη φιλοδοξία, τη στρατηγική και τους στόχους ΠΚΔ του Συγκροτήματος.
- Να εξετάζει την εφαρμογή και την αποτελεσματικότητα της Πολιτικής Αμοιβών και να διασφαλίσει ότι αυτή είναι σύμφωνη με το Πλαίσιο Αμοιβών της Οδηγίας της ΚΤΚ για την Εσωτερική Διακυβέρνηση.

Η ΕΑΔΑ διασφαλίζει ότι οι λειτουργίες εσωτερικού ελέγχου εμπλέκονται στο σχεδιασμό, την αναθεώρηση και την εφαρμογή της Πολιτικής Αμοιβών και ότι τα μέλη του προσωπικού που εμπλέκονται στον σχεδιασμό, την αναθεώρηση και την εφαρμογή της Πολιτικής και των πρακτικών Αμοιβών διαθέτουν σχετική τεχνογνωσία και είναι σε θέση να διαμορφώνουν ανεξάρτητη κρίση σχετικά με την καταλληλότητα της Πολιτικής και των πρακτικών αποδοχών, συμπεριλαμβανομένης της καταλληλότητας τους για τη διαχείριση κινδύνου.

Στόχος του Συγκροτήματος είναι να ευθυγραμμίσει την Πολιτική Αμοιβών και τις πρακτικές ανθρώπινου δυναμικού, με την επιχειρηματική στρατηγική, τους στόχους, τις αξίες και τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα του Συγκροτήματος και να διασφαλίσει ότι είναι συνεπείς και προωθούν την ορθή και αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου και τη μακροπρόθεσμη βιώσιμη επιτυχία και δεν ενθαρρύνουν την υπερβολική ανάληψη κινδύνων.

Η Πολιτική στοχεύει να διασφαλίσει την εφαρμογή μιας δίκαιης, διαφανούς και ουδέτερης ως προς το φύλο διαδικασίας διαχείρισης των αμοιβών που ισχύει εξίσου για όλο το προσωπικό, ευθυγραμμίζει τις αποδοχές τους με την αξία της εργασίας, την ατομική απόδοση και τις δυνατότητες και λαμβάνει υπόψη τις συνθήκες της αγοράς. Ταυτόχρονα, οι αρχές που ορίζονται στην Πολιτική αποσκοπούν στην ενθάρρυνση της υπεύθυνης επιχειρηματικής συμπεριφοράς, της δίκαιης μεταχείρισης των πελατών και στην αποφυγή συγκρούσεων συμφερόντων.

Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών για το έτος 2023 (συνέχεια)

2. Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών (συνέχεια)

2.1. Όροι Αναφοράς της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών (συνέχεια)

Κατά την ανάπτυξη της Πολιτικής Αμοιβών του, το Συγκρότημα λαμβάνει υπόψη τις διατάξεις που περιλαμβάνονται στον Κώδικα ΧΑΚ, τον Κώδικα ΗΒ, την Οδηγία της ΚΤΚ για την Εσωτερική Διακυβέρνηση που τέθηκε σε ισχύ τον Οκτώβριο του 2021, τον νόμο περί εταιρειών της Ιρλανδίας και ενσωματώνει τις απαιτήσεις για τις πολιτικές αμοιβών που περιλαμβάνονται στην Οδηγία για τις Ευρωπαϊκές Κεφαλαιακές Απαιτήσεις ('CRD V'), τις Κατευθυντήριες γραμμές της EAT για υγιείς πολιτικές αποδοχών που εκδόθηκαν τον Ιούλιο του 2021, τη MiFID II και άλλες κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ, καθώς και ρυθμιστικούς περιορισμούς που αφορούν επί του παρόντος τον τραπεζικό τομέα και το Συγκρότημα συγκεκριμένα.

Η ΕΑΔΑ εξετάζει και εγκρίνει το περιεχόμενο οποιωνδήποτε αποφάσεων που υποβάλλονται προς έγκριση στην Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων, οι οποίες καταρτίζονται από την Γραμματέα της Εταιρίας σε συνεργασία με τους νομικούς συμβούλους του Συγκροτήματος σύμφωνα με το Παράρτημα 3 του Κώδικα που ενδέχεται να αφορούν πιθανά σχέδια αποζημίωσης των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου με τη μορφή μετοχών, δικαιωμάτων αγοράς μετοχών ή δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών.

Η ΕΑΔΑ (από κοινού με την ΕΔΕΔ) εξετάζει και εισηγείται για έγκριση στο Διοικητικό Συμβούλιο τα πακέτα αμοιβών των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Επίσης, η ΕΑΔΑ εξετάζει και εισηγείται προς έγκριση στο Διοικητικό Συμβούλιο τα πακέτα αμοιβών άλλων Ανώτατων Διευθυντικών Στελεχών (που προτείνονται από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο ή από τις αντίστοιχες Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου για προϊσταμένους λειτουργιών ελέγχου και λοιπό προσωπικό που αναφέρεται στις επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου).

Η Επιτροπή εξετάζει και εγκρίνει διορισμούς, μεταθέσεις και απολύσεις διευθυντικών στελεχών του Συγκροτήματος, ανώτατων διευθυντών και γενικών διευθυντών θυγατρικών εταιρειών (εκτός των προϊσταμένων λειτουργιών εσωτερικού ελέγχου), που προτείνει ο Διευθύνων Σύμβουλος και διασφαλίζει ότι τηρούνται όλες οι συμβατικές υποχρεώσεις.

Ο πρόεδρος της ΕΑΔΑ είναι στη διάθεση των μετόχων στην Ετήσια Γενική Συνέλευση για να απαντήσει σε οποιοσδήποτε ερωτήσεις σχετικά με την Πολιτική Αμοιβών του Συγκροτήματος. Η δέσμευση του εργατικού δυναμικού περιγράφεται στην ενότητα 2.15.4 της Ετήσιας Έκθεσης Εταιρικής Διακυβέρνησης.

3. Διακυβέρνηση Πολιτικής Αμοιβών Συγκροτήματος

3.1. Αρχές του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του ΧΑΚ

Οι εταιρείες θα πρέπει να εφαρμόζουν επίσημες και διαφανείς διαδικασίες για την ανάπτυξη πολιτικών που αφορούν τις αμοιβές των εκτελεστικών συμβούλων και τον καθορισμό της αμοιβής κάθε μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου ξεχωριστά. Το επίπεδο της αμοιβής θα πρέπει να είναι επαρκές για την προσέλκυση και διατήρηση ταλέντων που απαιτούνται για την αποτελεσματική λειτουργία της Εταιρίας. Μέρος της αμοιβής των εκτελεστικών συμβούλων θα πρέπει να καθορίζεται με τέτοιο τρόπο ώστε να συνδέονται οι ανταμοιβές με την εταιρική και την ατομική απόδοση. Το ψήφισμα ή οποιαδήποτε άλλη αρχή επιτρέπει τη μεταβλητή αμοιβή και θα πρέπει να συνδέεται με την απόδοση.

Η Έκθεση Εταιρικής Διακυβέρνησης της Εταιρίας περιλαμβάνει δήλωση της Έκθεσης Αμοιβών και τα σχετικά κριτήρια, καθώς και τις συνολικές αμοιβές των εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

3.2. Οδηγίες EAT

Οι κατευθυντήριες γραμμές της EAT στοχεύουν να διασφαλίσουν ότι οι πολιτικές και οι πρακτικές αποδοχών ενός ιδρύματος συνάδουν και προωθούν την ορθή και αποτελεσματική διαχείριση κινδύνου. Το Συγκρότημα επιδιώκει να διασφαλίσει ότι εφαρμόζει πολιτικές αποδοχών που είναι σε συμμόρφωση με τις εποπτικές οδηγίες, ενώ ταυτόχρονα λειτουργεί υπό νομικούς, βιομηχανικούς και ρυθμιστικούς περιορισμούς.

Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της EAT για τον εντοπισμό εκείνων των εργαζομένων των οποίων οι επαγγελματικές δραστηριότητες θεωρείται ότι έχουν σημαντική επίδραση στο προφίλ κινδύνου του Συγκροτήματος, το Συγκρότημα διατηρεί έναν κατάλογο αυτών των εργαζομένων γνωστών ως Άτομα που Αναλαμβάνουν Σημαντικούς Κινδύνους, ο οποίος εξετάζεται και εγκρίνεται από την - κοινή ΕΔΕΔ/ΕΑΔΑ (υπόκειται σε τυχόν σχόλια από την ΕΔΚ) ετησίως.

Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών για το έτος 2023 (συνέχεια)

4. Αμοιβή

4.1. Αμοιβές Μη Εκτελεστικών Συμβούλων

Οι αμοιβές των μη εκτελεστικών συμβούλων δεν συνδέονται με την κερδοφορία του Συγκροτήματος. Σχετίζεται με τις αρμοδιότητες και τον χρόνο που αφιερώνεται για τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και τη λήψη αποφάσεων για τη διακυβέρνηση του Συγκροτήματος και για τη συμμετοχή τους στις Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου και κάθε συμμετοχή στα διοικητικά συμβούλια θυγατρικών εταιρειών του Συγκροτήματος. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της 26ης Μαΐου 2023 ενέκρινε αύξηση στις ετήσιες αποδοχές του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και στις αμοιβές των μελών της ΕΔΕΔ. Οι αμοιβές των υπολοίπων μελών παρέμειναν στα ίδια επίπεδα αμοιβών με αυτά που εγκρίθηκαν από την Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων στις 26 Μαΐου 2020.

Οι αμοιβές των μη εκτελεστικών συμβούλων καθορίζονται και εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Ούτε ο Πρόεδρος ούτε οποιοσδήποτε διοικητικός σύμβουλος συμμετέχει σε αποφάσεις που αφορούν τις προσωπικές τους αμοιβές. Η ΕΑΔΑ προτείνει αμοιβές που καταβάλλονται στον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο, ενώ ο Πρόεδρος εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο για τις αμοιβές των μη εκτελεστικών συμβούλων προς έγκριση από την Ετήσια Γενική Συνέλευση, λαμβάνοντας υπόψη τους ακόλουθους παράγοντες:

1. Το χρόνο που κατανέμεται και η προσπάθεια που καταβάλλεται από τα μη εκτελεστικά μέλη για τις συνεδριάσεις και τη λήψη αποφάσεων στη διοίκηση του Συγκροτήματος.
2. Το επίπεδο κινδύνου που αναλαμβάνεται.
3. Τις αυξημένες απαιτήσεις συμμόρφωσης και αναφοράς.
4. Την απαίτηση να μη συνδέονται οι αμοιβές των μη εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων με την κερδοφορία του Συγκροτήματος.
5. Την απαίτηση να μη συμμετέχουν μη εκτελεστικά μέλη στα συνταξιοδοτικά προγράμματα του Συγκροτήματος.
6. Την απαίτηση να μην περιλαμβάνονται μεταβλητές αμοιβές ή δικαιώματα προαίρεσης μετοχών ως αμοιβές μη εκτελεστικών συμβούλων.

Ούτε ο Πρόεδρος ούτε κανένα μη εκτελεστικό μέλος έλαβε καμία αμοιβή σχετική με την απόδοση. Οι αμοιβές των μη εκτελεστικών συμβούλων καθορίζονται πιο κάτω:

Θέση	Ετήσιες Αποδοχές (€000)
Πρόεδρος	220
Αντιπρόεδρος	90
Ανώτερος Ανεξάρτητος Σύμβουλος	80
Μη Εκτελεστικά Μέλη	55
Πρόεδροι	
Επιτροπή Ελέγχου	45
Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνου	45
Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών	30
Επιτροπή Διορισμών και Εταιρικής Διακυβέρνησης	30
Επιτροπή Τεχνολογίας	30
Μέλη	
Επιτροπή Ελέγχου	25
Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνου	25
Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών	20
Επιτροπή Τεχνολογίας	20
Επιτροπή Διορισμών και Εταιρικής Διακυβέρνησης	20

Επιπλέον, το Συγκρότημα αποζημιώνει όλους τους διοικητικούς συμβούλους για έξοδα που πραγματοποιήθηκαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Οι μη εκτελεστικοί σύμβουλοι έχουν επιστολές διορισμού οι οποίες μπορούν να ελεγχθούν κατά τις κανονικές εργάσιμες ώρες επικοινωνώντας με τη Γραμματέα της Εταιρίας.

Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών για το έτος 2023 (συνέχεια)

4. Αμοιβή (συνέχεια)

4.2 Αποδοχές και άλλα Οφέλη των Εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων

Η ΕΑΔΑ, από κοινού με την ΕΔΕΔ, εξετάζει και εισηγείται προς έγκριση στο Διοικητικό Συμβούλιο τα πακέτα αμοιβών των Εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων ως προς την απόδοση τους. Σύμφωνα με τον Κώδικα του ΗΒ λαμβάνονται επίσης υπόψη οι ακόλουθοι παράγοντες: σαφήνεια, απλότητα, κίνδυνος, προβλεψιμότητα και αναλογικότητα και τέλος ευθυγράμμιση με την κουλτούρα. Τόσο ο Διευθύνων Σύμβουλος όσο και η Εκτελεστική Διευθύντρια Οικονομικής Διεύθυνσης είναι υπάλληλοι της BOC PCL.

Για το 2023, οι πάγιες αποδοχές των Εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων παρέμειναν αμετάβλητες, σημειώνοντας μια μικρή αλλαγή στις αμοιβές της Ελίζας Λειβαδιώτου, Εκτελεστική Διευθύντρια Οικονομικής Διεύθυνσης και εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, λόγω αύξησης της Προσαρμογής του Κόστους Διαβίωσης (COLA). Αυτό είναι μέρος της συλλογικής σύμβασης.

Για το έτος απόδοσης 2023 δημιουργήθηκε ένα Βραχυπρόθεσμο Πρόγραμμα Κινήτρων (μεταβλητή αμοιβή), στο οποίο έχουν δικαίωμα συμμετοχής Εκτελεστικοί Σύμβουλοι – μια περιγραφή παρέχεται πιο κάτω στο Σχέδιο Παροχής Βραχυπρόθεσμων Κινήτρων. Οι αξιολογήσεις για τους Εκτελεστικούς Διοικητικούς Συμβούλους έχουν ολοκληρωθεί και τα ποσά που θα χορηγηθούν για την απόδοση του έτους 2023 έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 28 Μαρτίου 2024 και γνωστοποιούνται περαιτέρω παρακάτω.

Συμβάσεις Εργασίας

Οι αμοιβές (μισθός και μπόνους) των εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων καθορίζονται στις συμβάσεις εργασίας τους, οι οποίες έχουν μέγιστη διάρκεια πέντε ετών, εκτός εάν κάποιο από τα εκτελεστικά μέλη είναι διορισμένο μέλος της ανώτερης διευθυντικής ομάδας, οπότε οι όροι απασχόλησης είναι βάσει των διατάξεων της ισχύουσας συλλογικής σύμβασης, πλην του Διευθύνοντος Συμβούλου.

Η σύμβαση εργασίας του Διευθύνοντος Συμβούλου είναι για περίοδο πέντε ετών που αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου 2019. Η σύμβαση παροχής υπηρεσιών του Διευθύνοντος Συμβούλου αναθεωρείται τουλάχιστον κάθε πέντε χρόνια. Τον Δεκέμβριο του 2022, η σύμβαση του Διευθύνοντος Συμβούλου ανανεώθηκε για άλλα τέσσερα χρόνια. Η απασχόληση της Εκτελεστικής Διευθύντριας Οικονομικής Διεύθυνσης, του άλλου εκτελεστικού διευθυντή, βασίζεται κυρίως στις διατάξεις της ισχύουσας συλλογικής σύμβασης.

Το Συγκρότημα επί του παρόντος δεν χορηγεί εγγυημένες μεταβλητές αποδοχές ή προαιρετικές πληρωμές συντάξεων.

Συμφωνίες Τερματισμού Υπηρεσιών

Η σύμβαση εργασίας του Διευθύνοντος Συμβούλου Πανίκου Νικολάου περιλαμβάνει ρήτρα τερματισμού, με επίδοση ειδοποίησης έξι μηνών για το σκοπό αυτό από τον εκτελεστικό διευθυντή για λόγους αλλαγής ελέγχου.

Οι όροι απασχόλησης της Ελίζας Λειβαδιώτου, Εκτελεστικής Διευθύντριας Οικονομικής Διεύθυνσης και εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, βασίζονται κυρίως στις πρόνοιες της ισχύουσας συλλογικής σύμβασης, οι οποίες προβλέπουν προειδοποίηση ή αποζημίωση από την BOC PCL βάσει ετών υπηρεσίας και γραπτή προειδοποίηση τεσσάρων μηνών από την Εκτελεστική Διευθύντρια Οικονομικής Διεύθυνσης, σε περίπτωση οικειοθελούς παραίτησης.

Βραχυπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων (STIP)

Μια τροποποίηση στην Πολιτική Αμοιβών των Διοικητικών Συμβούλων εγκρίθηκε στην Ετήσια Γενική Συνέλευση του 2023 για τη διευκόλυνση της εισαγωγής ενός Βραχυπρόθεσμου Σχεδίου Κινήτρων που περιλαμβάνει τη χορήγηση απονομών σε επιλέξιμους υπαλλήλους της Εταιρίας ή/και των θυγατρικών της, συμπεριλαμβανομένων των Εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων της Εταιρίας, με την επιφύλαξη στους όρους και τις προϋποθέσεις του Βραχυπρόθεσμου Σχεδίου Κινήτρων και τυχόν ρυθμιστικούς περιορισμούς.

Μια απονομή STIP μπορεί να χορηγηθεί είτε σε μετρητά είτε σε συνδυασμό μετρητών και μετοχών σε περίπτωση που το ποσό για ένα πρόσωπο υπερβαίνει ένα συγκεκριμένο όριο, σύμφωνα με τις ισχύουσες κανονιστικές απαιτήσεις και άλλους περιορισμούς αμοιβών. Μια περίοδος διατήρησης 12 μηνών θα ισχύει για κάθε δόση κατοχυρωμένων μετοχών.

Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών για το έτος 2023 (συνέχεια)

4. Αμοιβή (συνέχεια)

4.2 Αποδοχές και άλλα Οφέλη των Εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων (συνέχεια)

Βραχυπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων (STIP) (συνέχεια)

Κατά το 2023 δεν καταβλήθηκε μπόνους σε σχέση με το έτος απόδοσης 2022.

Για το έτος απόδοσης 2023 καταρτίστηκε και κοινοποιήθηκε στους εργαζομένους ένα Βραχυπρόθεσμο Πρόγραμμα Κινήτρων, στο οποίο δικαιούνται να συμμετάσχουν Εκτελεστικοί Σύμβουλοι, με την προϋπόθεση ότι πληρούνται ορισμένα οικονομικά κριτήρια και προϋποθέσεις απόδοσης. Συγκεκριμένα, τον Μάρτιο του 2023, το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε πρόταση για την εφαρμογή Βραχυπρόθεσμου Σχεδίου Κινήτρων (STIP) σε ολόκληρο τον οργανισμό. Τα κριτήρια κατανομής θα αποφασίζονται σε ετήσια βάση από την ΕΑΔΑ. Το ετήσιο πακέτο μπόνους θα ποικίλλει ανάλογα με την απόδοση/κερδοφορία του Συγκροτήματος για κάθε οικονομικό έτος. Η απόδοση θα αξιολογείται συνήθως με βάση μια περίοδο απόδοσης ενός έτους. Για το STIP 2023, αποφασίστηκε ότι θα ενεργοποιηθεί εάν το Συγκρότημα πληρούσε ένα προκαθορισμένο όριο χρηματοοικονομικού στόχου ROTE.

Μόλις η κατανομή ενός STIP πληροί τις προϋποθέσεις και καθοριστεί η σχετική ομάδα, οι επιμέρους απονομές STIP για τους Εκτελεστικούς Διοικητικούς Συμβούλους ορίζονται ως ποσοστό του μισθού, προσαρμοσμένο σύμφωνα με την απόδοση του Συγκροτήματος καθώς και με την ατομική απόδοση έναντι των Στόχων και των Βασικών Αποτελεσμάτων τους (OKRs).

Στο τέλος του Οικονομικού Έτους 2023, το STIP ενεργοποιήθηκε μόλις το Συγκρότημα πέτυχε τον στόχο που είχε τεθεί σχετικά με το ROTE του Οικονομικού Έτους 2023. Το συνολικό ποσό STIP, ύψους €10.6 εκατ. μικτά (συμπεριλαμβανομένων των εκτιμώμενων εισφορών μισθοδοσίας του εργοδότη) υπολογίστηκε στο 2.1% των κερδών μετά από φόρους του Συγκροτήματος για το έτος 2023.

Για τους Εκτελεστικούς Διοικητικούς Συμβούλους, μετά την αξιολόγηση της απόδοσης κάθε ατόμου από την Κοινή ΕΔΕΔ/ΕΑΔΑ και το Διοικητικό Συμβούλιο και λαμβάνοντας υπόψη την απόδοση τους και την επίτευξη των στόχων και των βασικών αποτελεσμάτων τους (OKRs/KPIs) όπως ορίζονται για το Οικονομικό Έτος 2023, το % του σταθερού μισθού που χρησιμοποιήθηκε για τους σκοπούς της απονομής STIP 2023 ορίστηκε σε 40% για τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και σε περίπου 33% για την Εκτελεστική Διευθύντρια Οικονομικής Διεύθυνσης.

Οι απονομές βάσει του STIP του 2023 που χορηγούνται στους Εκτελεστικούς Διοικητικούς Συμβούλους για το έτος αναφοράς 2023 θα περιλαμβάνουν τόσο μετρητά (50%) όσο και μερίδιο μετοχής (50%), τα οποία θα κατοχυρωθούν σε δόσεις σύμφωνα με τον παρακάτω κύκλο κατοχύρωσης. Επομένως, η πλειοψηφία των απονομών STIP για το Οικονομικό Έτος 2023 γενικά αναβάλλεται για τους Εκτελεστικούς Διευθυντές.

Όλες οι δόσεις θα αποτελούνται από ίση αναλογία (50%-50%) μετρητών και μετοχών. Ο πραγματικός αριθμός των μετοχών που θα παραχωρηθούν θα καθοριστεί τη στιγμή που θα ληφθεί η έγκριση για τη χορήγηση της απονομής.

Οι μετοχές που κατοχυρώνονται ως μέρος της βραχυπρόθεσμης ανάθεσης κινήτρων υπόκεινται σε περίοδο διατήρησης ενός έτους και ολόκληρο το ποσό της απονομής υπόκειται σε προβλέψεις ανάκτησης.

Οι απονομές STIP για το 2023 των Εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων θα υπόκειται στον πιο κάτω κύκλο κατοχύρωσης, 40% το έτος της παραχώρησης και το υπόλοιπο σε ίσες δόσεις για περίοδο 5 ετών.

2024	2025	2026	2027	2028	2029
40%	12%	12%	12%	12%	12%

Τα ποσά STIP που εμφανίζονται στην ενότητα 5 πιο κάτω είναι τα συνολικά ποσά που έχουν προγραμματιστεί να αποδεσμευτούν σε σχέση με την απονομή STIP που εγκρίθηκε το 2024 σε σχέση με την περίοδο απόδοσης για το Οικονομικό Έτος 2023.

Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών για το έτος 2023 (συνέχεια)

4. Αμοιβή (συνέχεια)

4.2 Αποδοχές και άλλα Οφέλη των Εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων (συνέχεια)

Προγράμματα Παροχών Συνταξιοδότησης

Ο Διευθύνων Σύμβουλος συμμετέχει σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών σε μεγάλο βαθμό στην ίδια βάση με τους άλλους εργαζόμενους. Η Εκτελεστική Διευθύντρια Οικονομικής Διεύθυνσης συμμετέχει σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών στην ίδια βάση με τους άλλους εργαζόμενους.

Τα κύρια χαρακτηριστικά των προγραμμάτων παροχών εξόδου από την υπηρεσία παρουσιάζονται στη Σημείωση 14 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Μετοχές προαίρεσης

Δεν παραχωρήθηκαν δικαιώματα προαίρεσης μετοχών στους εκτελεστικούς συμβούλους κατά το 2023 ή το 2022.

Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων ('LTIP')

Το LTIP εγκρίθηκε από την Ετήσια Γενική Συνέλευση του 2022, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαΐου 2022. Το LTIP περιλαμβάνει τη χορήγηση μετοχών και βασίζεται στην επίτευξη σκοροκάρτας, με μέτρα και στόχους που έχουν τεθεί για την ευθυγράμμιση των αποτελεσμάτων με την υλοποίηση της στρατηγικής του Συγκροτήματος. Επί του παρόντος, σύμφωνα με το σχέδιο, οι εργαζόμενοι που είναι επιλέξιμοι για απονομές LTIP είναι τα μέλη της Διευρυμένης Εκτελεστικής Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένων των εκτελεστικών διοικητικών συμβούλων. Το LTIP ορίζει ότι η απόδοση θα μετράται σε περίοδο 3 ετών και θέτει οικονομικούς και μη οικονομικούς στόχους που πρέπει να επιτευχθούν. Στο τέλος της περιόδου απόδοσης, το αποτέλεσμα απόδοσης θα χρησιμοποιηθεί για την αξιολόγηση του ποσοστού των απονομών που θα απονεμηθούν. Το LTIP αντιπροσωπεύει ένα περαιτέρω βήμα στις προσπάθειες του Συγκροτήματος να βελτιώσει τη δομή των αποδοχών του με την εισαγωγή μιας συνιστώσας μεταβλητής αμοιβής στο συνολικό πακέτο αποδοχών των επιλέξιμων μελών του Συγκροτήματος, σύμφωνα με τις βέλτιστες πρακτικές και σύμφωνα με τους κανονισμούς του τραπεζικού κλάδου της ΕΕ.

Σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, σημειώνεται ότι οι απονομές δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 50% της πάγιας αμοιβής κάθε δικαιούχου συμμετέχοντα (απαιτείται η συγκατάθεση των μετόχων για αύξηση αυτού του ορίου στο 100%) και ότι έως και το 100% των απονομών θα υπόκεινται σε διατάξεις *malus* και *clawback* σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και κανονισμούς. Για να κατοχυρωθεί οποιαδήποτε απονομή, ο εργαζόμενος πρέπει να είναι στην απασχόληση του Συγκροτήματος μέχρι την ημερομηνία κατοχύρωσης μιας τέτοιας απονομής. Υπό ορισμένες συνθήκες, η ΕΑΔΑ έχει τη διακριτική ευχέρεια να καθορίσει εάν η απονομή θα λήξει ή/και το βαθμό στον οποίο θα κατοχυρωθεί η απονομή. Για καλούς αποχωρούντες, οι μη κατοχυρωμένες απονομές θα μπορούσαν, υπό περιστάσεις, να κατοχυρωθούν αμέσως, συνολικά για περιόδους απόδοσης που έχουν ολοκληρωθεί ή αναλογικά όταν δεν έχει λήξει μια περίοδος απόδοσης, και υπό την προϋπόθεση ότι αυτά θα υπόκεινται στην ικανοποίηση των όρων απόδοσης.

Το LTIP υπόκειται στη διακριτική ευχέρεια της ΕΑΔΑ.

Οι απονομές μετοχών έχουν απονεμηθεί στο πλαίσιο ενός μακροπρόθεσμου σχεδίου κινήτρων στους εκτελεστικούς διοικητικούς συμβούλους κατά το 2023 και το 2022, όπως περιγράφεται πιο κάτω.

Άλλα Οφέλη

Άλλες παροχές που παρέχονται στους εκτελεστικούς διοικητικούς συμβούλους περιλαμβάνουν άλλες παροχές που παρέχονται στο προσωπικό (π.χ. επίδομα αυτοκινήτου), εισφορές ιατρικών ταμείων και ασφάλιση ζωής. Τα σχετικά κόστη για τα βασικά διευθυντικά στελέχη γνωστοποιούνται στη Σημείωση 49 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών για το έτος 2023 (συνέχεια)

5. Πληροφορίες Σχετικά με τις Αμοιβές των Διοικητικών Συμβούλων για το έτος 2023

Πίνακας: Συνολικές αμοιβές διευθυντών – 2023 (ελεγμένες)

2023	Αμοιβή για υπηρεσίες* €	Αμοιβές συμμετοχής στο Διοικητικό Συμβούλιο και τις Επιτροπές του* €	Συνολική αμοιβή για υπηρεσίες €	Αμοιβή και οφέλη από άλλες εταιρείες του Συγκροτήματος €	Εκτίμηση της αξίας των παροχών που θεωρείται ότι αποτελούν αμοιβή €**	Ετήσια εισφορά στις συνταξιοδοτικές παροχές €	Συνολικές πάγιες αποδοχές €	Αμοιβή με τη μορφή πληρωμής βάσει μετοχών (LTIP)*** €	Αμοιβή με τη μορφή πληρωμής μπόνους (STIP)**** €	Συνολική μεταβλητή αμοιβή €	Συνολική Αμοιβή €
Εκτελεστικοί Σύμβουλοι											
Πανικός Νικολάου	750,000	-	750,000	-	10,868	67,500	828,368	-	300,000	300,000	1,128,368
Ελιζα Λιβαδιώτου	293,112	-	293,112	-	6,907	26,380	326,399	-	100,000	100,000	426,399
Μη Εκτελεστικοί Σύμβουλοι											
Ευστράτιος -Γεώργιος Αράπογλου	-	250,000	250,000	-	-	-	250,000	-	-	-	250,000
Lyn Grobler	-	155,000	155,000	-	-	-	155,000	-	-	-	155,000
Arne Berggren ¹	-	30,000	30,000	-	-	-	30,000	-	-	-	30,000
Monique Hemerijck ²	-	38,397	38,397	-	-	-	38,397	-	-	-	38,397
Πόλα Χατζησωτηρίου ³	-	140,706	140,706	-	-	-	140,706	-	-	-	140,706
Adrian John Lewis ⁴	-	8,152	8,152	-	-	-	8,152	-	-	-	8,152
Κωνσταντίνος Ιορδάνου	-	148,288	148,288	-	-	-	148,288	-	-	-	148,288
Μαρία Φιλίππου ⁵	-	76,753	76,753	-	-	-	76,753	-	-	-	76,753
Νικόλαος Σοφιανός ⁶	-	117,112	117,112	-	-	-	117,112	-	-	-	117,112
Ιωάννης Ζωγραφάκης ⁷	-	112,500	112,500	-	-	-	112,500	-	-	-	112,500
	1,043,112	1,076,908	2,120,020	-	17,775	93,880	2,231,675	-	400,000	400,000	2,631,675

Σημειώσεις:

* Δεν περιλαμβάνονται οι εισφορές εργοδότη στο ταμείο κοινωνικών ασφαλίσεων και τα συναφή ταμεία

** Οι παροχές περιλαμβάνουν φορολογητέο ποσό για Επίδομα σε είδος - αυτοκίνητο

*** Αναφέρεται σε ποσά υπό τους κύκλους LTIP για τα οποία η περίοδος απόδοσης έληξε κατά την περίοδο αναφοράς. Κανένας κύκλος LTIP δεν είχε περίοδο απόδοσης που έληξε το 2023, επομένως δεν αναφέρονται ποσά. Πληροφορίες σχετικά με τα ποσά που χορηγήθηκαν βάσει του LTIP το 2023 αποκαλύπτονται πιο κάτω.

**** Τα ποσά STIP που εμφανίζονται πιο πάνω είναι τα πλήρη ποσά που έχουν προγραμματιστεί να αποδεσμευτούν για την απονομή STIP που εγκρίθηκε το 2024 σε σχέση με την περίοδο απόδοσης του Οικονομικού Έτους 2023 και περιλαμβάνουν τόσο τα ποσά που αναμένεται να κατοχυρωθούν το 2024 όσο και τα ποσά που θα αναβληθούν τα επόμενα έτη. Με την επιφύλαξη της έγκρισης μιας αναθεωρημένης πολιτικής αποδοχών στην Ετήσια Γενική Συνέλευση του 2024, οι απονομές STIP θα αναβληθούν εν μέρει και θα αποδεσμευτούν σε μια περίοδο 5 ετών. Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις απονομές STIP, βλ. 4.2 (Μπόνους – Βραχυπρόθεσμο Πρόγραμμα Κινήτρων) πιο πάνω.

(1) Ο Arne Berggren παραιτήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH στις 31 Μαρτίου 2023.

(2) Ο διορισμός της Monique Hemerijck στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH εγκρίθηκε από την EKT στις 10 Αυγούστου 2023.

(3) Η Πόλα Χατζησωτηρίου παραιτήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

(4) Ο διορισμός του Adrian John Lewis στο διοικητικό συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH εγκρίθηκε από την EKT στις 17 Νοεμβρίου 2023.

(5) Η Μαρία Φιλίππου παραιτήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH στις 13 Οκτωβρίου 2023.

(6) Ο Νικόλαος Σοφιανός παραιτήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH στις 11 Δεκεμβρίου 2023.

(7) Ο Ιωάννης Ζωγραφάκης παραιτήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και της BOCH στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών για το έτος 2023 (συνέχεια)

5. Πληροφορίες Σχετικά με τις Αμοιβές Διοικητικών Συμβούλων για το έτος 2023 (συνέχεια)

Πίνακας: Συνολικές αμοιβές διοικητικών συμβούλων – 2022 (ελεγμένες)

2022	Αμοιβή για υπηρεσίες* €	Αμοιβές συμμετοχής στο Διοικητικό Συμβούλιο και τις Επιτροπές του* €	Συνολική αμοιβή για υπηρεσίες €	Αμοιβή και οφέλη από άλλες εταιρείες του Συγκροτήματος €	Εκτίμηση της αξίας των παροχών που θεωρείται ότι αποτελούν αμοιβή €**	Ετήσια εισφορά στις συνταξιοδοτικές παροχές €	Συνολικές πάγιες αποδοχές €	Αμοιβή με τη μορφή πληρωμής βάσει μετοχών (LTIP)*** €	Αμοιβή με τη μορφή πληρωμής μπόνους (STIP)**** €	Συνολική μεταβλητή αμοιβή €	Συνολική Αμοιβή €
Εκτελεστικοί Σύμβουλοι											
Πανικός Νικολάου	750,000	-	750,000	-	10,868	60,009	820,877	-	-	-	820,877
Ελίζα Λιβαδιώτου	278,483	-	278,483	-	6,907	22,279	307,669	-	-	-	307,669
Μη Εκτελεστικοί Σύμβουλοι											
Ευστράτιος -Γεώργιος Αράπογλου	-	250,000	250,000	-	-	-	250,000	-	-	-	250,000
Lyn Grobler	-	160,000	160,000	-	-	-	160,000	-	-	-	160,000
Arne Berggren	-	120,000	120,000	-	-	-	120,000	-	-	-	120,000
Κωνσταντίνος Ιορδάνου	-	92,715	92,715	-	-	-	92,715	-	-	-	92,715
Ιωάννης Ζωγραφάκης	-	152,704	152,704	-	-	-	152,704	-	-	-	152,704
Μαρία Φιλίππου	-	105,000	105,000	-	-	-	105,000	-	-	-	105,000
Νικόλαος Σοφιανός	-	125,000	125,000	-	-	-	125,000	-	-	-	125,000
Πόλα Χατζησωτηρίου	-	128,641	128,641	-	-	-	128,641	-	-	-	128,641
Maksim Goldman ¹	-	38,737	38,737	-	-	-	38,737	-	-	-	38,737
Michael Heger ¹	-	38,737	38,737	-	-	-	38,737	-	-	-	38,737
	1,028,483	1,211,534	2,240,017	-	17,775	82,288	2,340,080	-	-	-	2,340,080

* Τα ποσά που παρουσιάζονται πιο πάνω για το συγκριτικό έτος 2022 αναπροσαρμόστηκαν (σε σύγκριση με τον τρόπο που παρουσιάστηκαν στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση του 2022) ώστε να εξαιρεθούν οι συνεισφορές εργοδότη στο ταμείο κοινωνικών ασφαλίσεων και στα σχετικά ταμεία, καθότι θεωρούνται ότι αποτελούν κόστος για το Συγκρότημα και δεν αποτελούν μέρος της αμοιβής των Διοικητικών Συμβούλων. Οι συνεισφορές εργοδότη γνωστοποιούνται στη Σημείωση 49 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023. Ομοίως, όσον αφορά τις μεταβλητές αποδοχές, περιλαμβάνονται μόνο ποσά βάσει του STIP που χορηγείται για το έτος απόδοσης, ενώ τα ποσά στο πλαίσιο του LTIP περιλαμβάνονται στο έτος που λήγει η περίοδος απόδοσης ενός κύκλου LTIP.

Σημειώσεις:

* Δεν περιλαμβάνονται οι εισφορές εργοδότη στο ταμείο κοινωνικών ασφαλίσεων και τα συναφή ταμεία

** Αναφέρεται σε ποσά υπό τους κύκλους LTIP για τα οποία η περίοδος απόδοσης έληξε κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Κανένας κύκλος LTIP δεν είχε περίοδο απόδοσης που έληξε το 2022, επομένως δεν αναφέρονται ποσά. Πληροφορίες σχετικά με τα ποσά που χορηγήθηκαν στο πλαίσιο του LTIP το 2022 αποκαλύπτονται πιο κάτω.

*** Δεν υπήρχε βραχυπρόθεσμο σχέδιο κινήτρων για το έτος απόδοσης 2022.

1 Μετά την ψηφοφορία των μετόχων στις 20 Μαΐου 2022, ο κ. Maksim Goldman και ο Δρ. Michael Heger δεν επανεξελέγησαν στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας.

Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών για το έτος 2023 (συνέχεια)

5. Πληροφορίες Σχετικά με τις Αμοιβές Διοικητικών Συμβούλων για το έτος 2023
(συνέχεια)

5.1 Σύγκριση αμοιβών Διοικητικών Συμβούλων και Υπαλλήλων

Ο πιο κάτω πίνακας παρέχει πληροφορίες σχετικά με την ετήσια μεταβολή των συνολικών αποδοχών των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Συγκροτήματος, σε σύγκριση με την απόδοση του Συγκροτήματος καθώς και την ετήσια μεταβολή στις αμοιβές, σε ισοδύναμη βάση πλήρους απασχόλησης, των εργαζομένων, μεταξύ 2023 και 2020.

Πίνακας: Ετήσια ποσοστιαία μεταβολή (ελεγμένη)

Ετήσια Αλλαγή	Σημείωση *	Ποσοστό αλλαγής το 2023	Ποσοστό αλλαγής το 2022	Ποσοστό αλλαγής το 2021	Ποσοστό αλλαγής το 2020
Αμοιβές Διοικητικών Συμβούλων - Εκτελεστικοί Σύμβουλοι					
Πανίκος Νικολάου, Διευθύνων Σύμβουλος	1	37%	6%	42%	75%
Ελίζα Λειβαδιώτου, Εκτελεστική Διευθύντρια Οικονομικής Διεύθυνσης	1	39%	1%	39%	14%
Αμοιβές Διοικητικών Συμβούλων - Μη Εκτελεστικοί Διοικητικοί Σύμβουλοι (ΜΕΔΣ)					
Ευστράτιος-Γεώργιος Αράπογλου (Πρόεδρος)		0%	20%	40%	81%
Lyn Grobler		-3%	7%	14%	46%
Arne Berggren	3	-75%	9%	1%	-5%
Maksim Goldman	4	-100%	-65%	-3%	-5%
Πόλα Χατζησωτηρίου		9%	12%	8%	12%
Michael Heger	4	-100%	-65%	-3%	-5%
Κωνσταντίνος Ιορδάνου	5	60%	δ/ε	δ/ε	δ/ε
Μαρία Φιλίππου	6	-27%	-9%	16%	53%
Νικόλαος Σοφιανός	7	-6%	29%	δ/ε	δ/ε
Ιωάννης Ζωγραφάκης		-26%	-21%	-4%	29%
Monique Hemerijck	8	δ/ε	δ/ε	δ/ε	δ/ε
Adrian John Lewis	9	δ/ε	δ/ε	δ/ε	δ/ε
Μέση αμοιβή εργαζομένων σε ισοδύναμη βάση πλήρους απασχόλησης					
Υπάλληλοι του Συγκροτήματος – εξαιρουμένου του STIP	10	9.2%	2.5%	5.8%	-3.7%
Υπάλληλοι του Συγκροτήματος – συμπεριλαμβανομένου του STIP	10	16.0%	2.5%	5.8%	-3.7%
Επιδόσεις της Εταιρίας					
Λειτουργικό κέρδος σύμφωνα με την Υποκείμενη βάση	11	136.9%	61.5%	2.2%	-10.0%
Λόγος κόστους προς έσοδα εξαιρουμένης της ειδικής εισφοράς σε καταθέσεις και άλλες εισφορές	12	-18 p.p.	-11 p.p.	0 p.p.	+1 p.p.

Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών για το έτος 2023 (συνέχεια)

5. Πληροφορίες Σχετικά με τις Αμοιβές Διοικητικών Συμβούλων για το έτος 2023 (συνέχεια)

5.1 Σύγκριση αμοιβών Διοικητικών Συμβούλων και Υπαλλήλων (συνέχεια)

* Οι πιο κάτω σημειώσεις ισχύουν για αλλαγές στις αποδοχές μεταξύ 2022-2023, σημειώνοντας ότι η ποσοστιαία μεταβολή για τα συγκριτικά έτη αναπροσαρμόστηκε έτσι ώστε να εξαιρούνται οι συνεισφορές εργοδότη για κοινωνικές ασφαλίσσεις και τα σχετικά ταμεία καθότι θεωρούνται ότι αποτελούν κόστος για το Συγκρότημα και δεν αποτελούν μέρος της αμοιβής των Διοικητικών Συμβούλων. Τα ποσά στο πλαίσιο του LTIP θα συμπεριληφθούν στο έτος που λήγει η περίοδος απόδοσης του σχετικού κύκλου LTIP και η ποσοστιαία μεταβολή για τα συγκριτικά έτη αναπροσαρμόστηκε ως προς αυτό. Όσον αφορά το STIP, τα ποσά περιλαμβάνονται στα ποσά του έτους απόδοσης στο οποίο σχετίζεται η απονομή STIP. Καθότι το STIP ιδρύθηκε μόλις το 2023, καμία αμοιβή που σχετίζεται με το STIP δεν συμπεριλαμβάνεται στα ποσά των προηγούμενων ετών.

1. Η ποσοστιαία μεταβολή το Οικονομικό Έτος 2023 σχετίζεται κυρίως με το κόστος των ποσών STIP που έχουν προγραμματιστεί να αποδεσμευτούν στην απονομή STIP που εγκρίθηκε το 2024 σε σχέση με την περίοδο απόδοσης για το Οικονομικό Έτος 2023.
2. Οι αμοιβές των μη εκτελεστικών Συμβούλων περιλαμβάνουν αμοιβές ως μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας και των θυγατρικών της, καθώς και των επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου.
3. Παραιτήθηκε στις 31 Μαρτίου 2023.
4. Μετά την ψηφοφορία των μετόχων στις 20 Μαΐου 2022, ο κ. Maksim Goldman και ο Δρ. Michael Heger δεν έχουν επανεκλεγεί στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας.
5. Διορίστηκε στις 29 Νοεμβρίου 2021, επομένως η ποσοστιαία μεταβολή είναι μηδενική για την περίοδο 2020-2022.
6. Παραιτήθηκε στις 13 Οκτωβρίου 2023.
7. Παραιτήθηκε στις 11 Δεκεμβρίου 2023.
8. Διορίστηκε στις 10 Αυγούστου 2023, επομένως η ποσοστιαία μεταβολή είναι μηδενική για τα έτη που παρουσιάζονται.
9. Διορίστηκε στις 17 Νοεμβρίου 2023, επομένως η ποσοστιαία μεταβολή είναι μηδενική για τα έτη που παρουσιάζονται.
10. Η μεταβολή στη μέση αμοιβή βασίζεται στο ετήσιο κόστος των εργαζομένων (εξαιρουμένων των εργοδοτικών εισφορών) διαιρούμενο με τον μέσο αριθμό εργαζομένων (πλήρης απασχόληση). Ετήσιο κόστος εργαζομένων σύμφωνα με τη Σημείωση 15.1 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων (εξαιρουμένου του Κόστους του Προγράμματος Εθελούσιας Αποχώρησης Προσωπικού και του κόστους εξόδου και άλλων παροχών εξόδου από την υπηρεσία-Σημείωση 14.1 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων). Η αύξηση κατά 9,2% το οικονομικό έτος 2023 σχετίζεται κυρίως με τις προσαρμογές του κόστους ζωής (COLA) και τις ετήσιες αυξήσεις μισθών. Λαμβάνοντας υπόψη και το δεδουλευμένο ποσό για το STIP 2023, αυτό αυξάνεται σε 16%.
11. Τα λειτουργικά κέρδη με βάση την υποκείμενη βάση περιλαμβάνουν κέρδη πριν από πιστωτικές ζημιές δανείου (όπως ορίζονται), απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά θέματα και άλλα θέματα (μετά από αναστροφές), φόρους, κέρδη που αποδίδονται σε μη -ελεγχόμενες συμμετοχές και μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία (όπως ορίζονται). Η συμφωνία με τις νόμιμες πληροφορίες περιλαμβάνεται στην ενότητα 'Συμφιλίωση της Ενοποιημένης Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 μεταξύ της ελεγχμένης απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης' της Έκθεσης Συμβούλων.
12. Ορίζεται ως σύνολο λειτουργικών εξόδων σύμφωνα με την υποκείμενη βάση (εξαιρουμένων άλλων μη επαναλαμβανόμενων στοιχείων, VEP, Ειδικού φόρου επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές και προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά θέματα και άλλα θέματα (μετά από αναστροφές)), διαιρούμενο με το συνολικό εισόδημα.

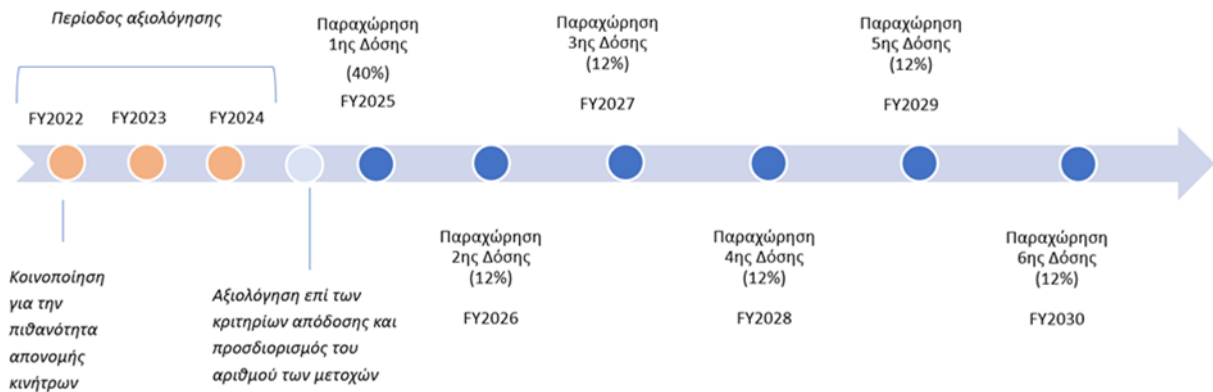
Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών για το έτος 2023 (συνέχεια)

6. Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων (Long-Term Incentive Plan)

2022

Τον Δεκέμβριο του 2022, το Συγκρότημα χορήγησε σε επιλέξιμους υπαλλήλους που είναι μέλη της Διευρυμένης Εκτελεστικής Επιτροπής απονομές μετοχών στο πλαίσιο του μακροπρόθεσμου σχεδίου κινήτρων.

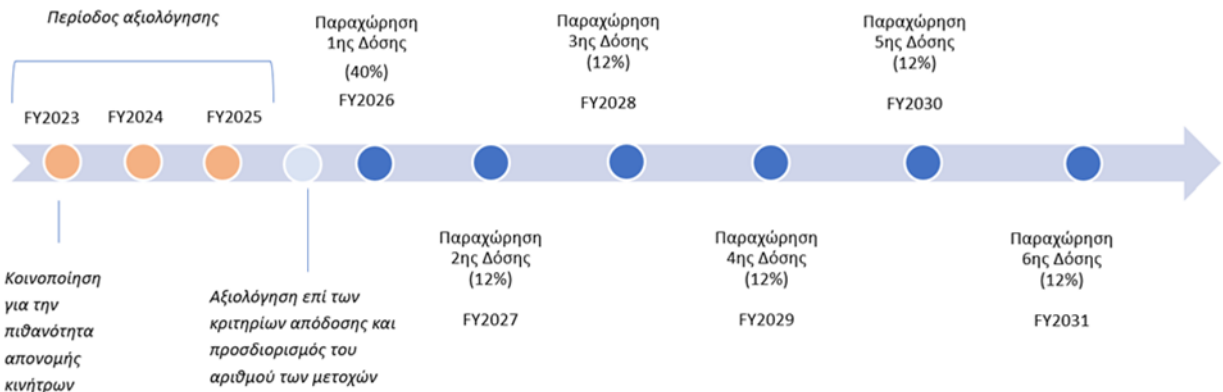
Ο κύκλος απονομών για την τριετή περίοδο απόδοσης για το **Οικονομικό Έτος 2022 –2024** φαίνεται πιο κάτω:

2023

Τον Οκτώβριο του 2023, το Συγκρότημα χορήγησε σε επιλέξιμους υπαλλήλους που είναι μέλη της Διευρυμένης Εκτελεστικής Επιτροπής απονομές μετοχών στο πλαίσιο του μακροπρόθεσμου σχεδίου κινήτρων.

Ο κύκλος απονομών για την τριετή περίοδο απόδοσης για το **Οικονομικό Έτος 2023 – 2025** φαίνεται πιο κάτω:

Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών για το έτος 2023 (συνέχεια)

6. Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων (Long-Term Incentive Plan) (συνέχεια)

6.1. Απονομές LTIP που παραχωρήθηκαν - Εκτελεστικοί Σύμβουλοι

Απονομές LTIP που παραχωρήθηκαν το 2023	Αριθμός Μετοχών*	Ονομαστική αξία κατά την επιχορήγηση * €'000	Περίοδος απόδοσης
Πανικός Νικολάου	127,110	375	2023-2025
Ελίζα Λιβαδιώτου	39,950	118	2023-2025

Απονομές LTIP που παραχωρήθηκαν το 2022	Αριθμός Μετοχών*	Ονομαστική αξία κατά την επιχορήγηση * €'000	Περίοδος απόδοσης
Πανικός Νικολάου	221,890	375	2022-2024
Ελίζα Λιβαδιώτου	65,910	111	2022-2024

* Αυτός είναι ο μέγιστος αριθμός μετοχών που μπορεί να παραχωρηθεί / κατοχυρωθεί για καθένα από τους Εκτελεστικούς Συμβούλους και η αξία βασίζεται στην τιμή της μετοχής που ίσχυε την ημερομηνία της Γνωστοποίησης της Απονομής.

Οι ισχύουσες κάρτες βαθμολογίας για τους Εκτελεστικούς Διοικητικούς Συμβούλους φαίνονται πιο κάτω (για το Οικονομικό Έτος 2022 – 2024 και 2023 – 2025), σημειώνοντας ότι μια διαφορετική κάρτα βαθμολογίας ισχύει για τους επιλέξιμους συμμετέχοντες στις λειτουργίες ελέγχου. Σημειώνεται ότι ισχύουν και ατομικοί όροι απόδοσης σύμφωνα με τους Κανόνες του Σχεδίου.

Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών για το έτος 2023 (συνέχεια)

6. Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων (συνέχεια)

6.2. Κάρτα βαθμολογίας για το Οικονομικό Έτος 2022 - 2024

Τομέας	KPI	Βάρος	Στόχος (τέλος του Ο.Ε.2024)	Όριο (τέλος του Ο.Ε.2024)	Μέτρηση
Κερδοφορία	Απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (ROTE)	20%	Πάνω ή ίσο με το 10%	8%	Χειρότερο από το όριο: 0% Μεταξύ ορίου και στόχου: 50% Στον στόχο ή καλύτερα από το στόχο: 100%
	Κόστος προς το εισόδημα (εκτός εισφοράς και SRF)	10%	Κάτω ή ίσο με το 50%	55%	Χειρότερο από το όριο: 0% Μεταξύ ορίου και στόχου: 50% Στον στόχο ή καλύτερα από το στόχο: 100%
Ποιότητα Ενεργητικού	Αναλογία NPE	10%	Κάτω από το 5%	7%	Χειρότερο από το όριο: 0% Μεταξύ ορίου και στόχου: 50% Στον στόχο ή καλύτερα από το στόχο: 100%
	Απόθεμα REMU	10%	Κάτω ή ίσο με τα €0.6 δις	€0.7 δις	Χειρότερο από το όριο: 0% Μεταξύ ορίου και στόχου: 50% Στον στόχο ή καλύτερα από το στόχο: 100%
	Καθυστερούμενα < 3rdpd (εξαιρουμένης της RRD)	10%	Κάτω ή ίσο με το 1%	2%	Χειρότερο από το όριο: 0% Μεταξύ ορίου και στόχου: 50% Στον στόχο ή καλύτερα από το στόχο: 100%
Κεφάλαιο	Αναλογία CET1	10%	Πάνω ή ίσο με το 14.5%	13.5%	Χειρότερο από το όριο: 0% Μεταξύ ορίου και στόχου: 50% Στον στόχο ή καλύτερα από το στόχο: 100%
	Αναλογία MREL	5%	Πάνω ή ίσο με το 23%	22%	Χειρότερο από το όριο: 0% Μεταξύ ορίου και στόχου: 50% Στον στόχο ή καλύτερα από το στόχο: 100%
Κίνδυνοι & Συμμόρφωση	Αποτελεσματικότητα της ασφάλειας πληροφοριών και των ελέγχων	5%	Πάνω ή ίσο με το 95%	90%	Χειρότερο από το όριο: 0% Μεταξύ ορίου και στόχου: 50% Στον στόχο ή καλύτερα από το στόχο: 100%
	Συνολικό ποσοστό ολοκλήρωσης ευρημάτων ελέγχου και ΕΚΤ	5%	Πάνω ή ίσο με το 90%	85%	Χειρότερο από το όριο: 0% Μεταξύ ορίου και στόχου: 50% Στον στόχο ή καλύτερα από το στόχο: 100%
	Συνολικό ποσοστό ολοκλήρωσης των ενεργειών RCSA	5%	Πάνω ή ίσο με το 90%	85%	Χειρότερο από το όριο: 0% Μεταξύ ορίου και στόχου: 50% Στον στόχο ή καλύτερα από το στόχο: 100%
	Συνολικό ποσοστό ολοκλήρωσης ευρημάτων συμμόρφωσης/συστάσε	5%	Πάνω ή ίσο με το 90%	85%	Χειρότερο από το όριο: 0% Μεταξύ ορίου και στόχου: 50% Στον στόχο ή καλύτερα από το στόχο: 100%
ΠΚΔ	Βαθμολογία Εξωτερικών αξιολογήσεων ΠΚΔ	5%	Βαθμολογία AA	δ/ε	Χειρότερο από τον στόχο: 0% Στον στόχο ή καλύτερα από το στόχο: 100%

Έκθεση Πολιτικής Αμοιβών για το έτος 2023 (συνέχεια)

6. Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων (συνέχεια)

6.3. Κάρτα βαθμολογίας για το Οικονομικό Έτος 2023 - 2025

Τομέας	KPI	Βάρος	Στόχος (τέλος του Ο.Ε.2025)	Όριο (τέλος του Ο.Ε.2025)	Μέτρηση
Κερδοφορία	Απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (ROTE)*	20%	Πάνω ή ίσο με το 13%	11%	Χειρότερο από το όριο: 0% Μεταξύ ορίου και στόχου: 50% Στον στόχο ή καλύτερα από το στόχο: 100%
	Κόστος προς το εισόδημα (εκτός εισφοράς και SRF)	10%	Κάτω ή ίσο με το 45%	50%	Χειρότερο από το όριο: 0% Μεταξύ ορίου και στόχου: 50% Στον στόχο ή καλύτερα από το στόχο: 100%
Ποιότητα Ενεργητικού	Αναλογία NPE	10%	Κάτω από το 3%	5%	Χειρότερο από το όριο: 0% Μεταξύ ορίου και στόχου: 50% Στον στόχο ή καλύτερα από το στόχο: 100%
	Απόθεμα REMU	10%	Κάτω ή ίσο με τα €0.5 δις	€0.6 δις	Χειρότερο από το όριο: 0% Μεταξύ ορίου και στόχου: 50% Στον στόχο ή καλύτερα από το στόχο: 100%
	Καθυστερούμενα < 3δρpd (εξαιρουμένης της RRD)	10%	Κάτω ή ίσο με το 1%	2%	Χειρότερο από το όριο: 0% Μεταξύ ορίου και στόχου: 50% Στον στόχο ή καλύτερα από το στόχο: 100%
Κεφάλαιο	Αναλογία CET1	10%	Πάνω ή ίσο με το 15%	14%	Χειρότερο από το όριο: 0% Μεταξύ ορίου και στόχου: 50% Στον στόχο ή καλύτερα από το στόχο: 100%
	Αναλογία MREL	5%	Απαιτήση Δέσμευσης 100bps	Απαιτήση Δέσμευσης	Χειρότερο από το όριο: 0% Μεταξύ ορίου και στόχου: 50% Στον στόχο ή καλύτερα από το στόχο: 100%
Κίνδυνοι & Συμμόρφωση	Αποτελεσματικότητα της ασφάλειας πληροφοριών και των ελέγχων πληροφορικής	5%	Πάνω ή ίσο με το 95%	90%	Χειρότερο από το όριο: 0% Μεταξύ ορίου και στόχου: 50% Στον στόχο ή καλύτερα από το στόχο: 100%
	Συνολικό ποσοστό ολοκλήρωσης ευρημάτων ελέγχου και ΕΚΤ	5%	Πάνω ή ίσο με το 90%	85%	Χειρότερο από το όριο: 0% Μεταξύ ορίου και στόχου: 50% Στον στόχο ή καλύτερα από το στόχο: 100%
	Συνολικό ποσοστό ολοκλήρωσης των ενεργειών RCSA	5%	Πάνω ή ίσο με το 90%	85%	Χειρότερο από το όριο: 0% Μεταξύ ορίου και στόχου: 50% Στον στόχο ή καλύτερα από το στόχο: 100%
	Συνολικό ποσοστό ολοκλήρωσης ευρημάτων συμμόρφωσης/ συστάσεων	5%	Πάνω ή ίσο με το 90%	85%	Χειρότερο από το όριο: 0% Μεταξύ ορίου και στόχου: 50% Στον στόχο ή καλύτερα από το στόχο: 100%
ΠΚΔ	Βαθμολογία Εξωτερικών αξιολογήσεων ΠΚΔ	5%	Βαθμολογία AA	δ/ε	Χειρότερο από τον στόχο: 0% Στον στόχο ή καλύτερα από το στόχο: 100%

* Από το 2023 το ROTE υπολογίζεται ως Κέρδη/(ζημία) μετά από φόρους (που αποδίδεται στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) (ετησίως), διαιρούμενο με τον τριμηνιαίο μέσο όρο των ιδίων κεφαλαίων μείον τα άυλα περιουσιακά στοιχεία μετά την αφαίρεση και τα ποσά που εγκρίθηκαν/πρωτείνονται για διανομή σε σχέση με τα κέρδη του αντίστοιχου έτους που αφορά η διανομή.

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις για το 2023

Περιεχόμενα	Σελίδα	Σελίδα
Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων	290	25. Ακίνητα και εξοπλισμός
Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων	291	26. Άυλα περιουσιακά στοιχεία
Ενοποιημένος Ισολογισμός	292	27. Αποθέματα ακινήτων
Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	293	28. Προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία
Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών	295	29. Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες
Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις		30. Καταθέσεις πελατών
1. Πληροφορίες για την Εταιρία	297	31. Ασφαλιστήρια συμβόλαια και συμβόλαια αντασφάλισης
2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών	297	32. Ομολογιακά δάνεια και Υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης
2.1 Βάση ετοιμασίας	297	33. Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα, λοιπές υποχρεώσεις και λοιπές προβλέψεις
2.2 Λογιστικές πολιτικές και αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις	299	34. Μετοχικό κεφάλαιο
2.3 Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν τεθεί σε ισχύ	320	35. Μερίσματα
2.4 Βάση ενοποίησης	321	36. Αδιανέμητα κέρδη
2.5 Μετατροπή ξένου συναλλάγματος	322	37. Συναλλαγές για λογαριασμό πελατών
2.6 Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα	323	38. Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα
2.7 Κύκλος εργασιών	323	39. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις
2.8 Έσοδα από συμβάσεις πελατών	323	40. Επιπρόσθετη πληροφόρηση για την κατάσταση ταμειακών ροών
2.9 Αναγνώριση εσόδων/εξόδων από τόκους και έσοδα/έξοδα παρόμοια με τόκους	325	41. Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών
2.10 Ωφελήματα προσωπικού	326	42. Μισθώσεις
2.11 Φορολογία	327	43. Ανάλυση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την αναμενόμενη ημερομηνία λήξης
2.12 Χρηματοοικονομικά μέσα - αρχική αναγνώριση	328	44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος
2.13 Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	329	45. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος αγοράς
2.14 Επαναταξινόμηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	334	46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης
2.15 Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	335	47. Διαχείριση κινδύνων - Ασφαλιστικός κίνδυνος
2.16 Τροποποίηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	335	48. Διαχείριση κεφαλαίου
2.17 Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	336	49. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα
2.18 Διαγραφές	345	50. Εταιρείες του Συγκροτήματος
2.19 Χρηματοοικονομικές εγγυητικές, πιστωτικές επιστολές και όρια δανείων που δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί	345	51. Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξία
2.20 Συμφηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων	346	52. Αναφορά ανά χώρα
2.21 Λογιστική αντιστάθμισης	346	53. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς
2.22 Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	347	
2.23 Ασφαλιστικές εργασίες	348	
2.24 Συμφωνίες επαναγοράς και επαναπώλησης τίτλων	348	
2.25 Μισθώσεις	348	
2.26 Ακίνητα και εξοπλισμός	350	
2.27 Επενδύσεις σε ακίνητα	351	
2.28 Αποθέματα ακινήτων	351	
2.29 Άυλα περιουσιακά στοιχεία	352	
2.30 Μετοχικό κεφάλαιο	352	
2.31 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία μετοχών	353	
2.32 Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι	353	
2.33 Ίδιες μετοχές	353	
2.34 Μερίσματα συνήθων μετοχών	354	
2.35 Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα	354	
2.36 Συνενώσεις επιχειρήσεων	354	
2.37 Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	354	
3. Συνεχιζόμενη δραστηριότητα	355	
4. Οικονομικό και γεωπολιτικό περιβάλλον	356	
5. Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές	357	
6. Οικονομική πληροφόρηση κατά τομέα	368	
7. Έσοδα από τόκους και έσοδα παρόμοια με έσοδα από τόκους	375	
8. Έξοδα από τόκους και έξοδα παρόμοια με έξοδα από τόκους	376	
9. Έσοδα και έξοδα από αμοιβές και προμήθειες	376	
10. Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	377	
11. Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα	378	
12. Καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες	378	
13. Λοιπά έσοδα	381	
14. Δαπάνες προσωπικού	382	
15. Άλλα λειτουργικά έξοδα	391	
16. Πιστωτικές ζημιές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και απομείωση μετά την αναστροφή μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	394	
17. Φορολογία	394	
18. Κέρδη ανά μετοχή	399	
19. Μετρητά, καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες και δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες	399	
20. Επενδύσεις	400	
21. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	406	
22. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας	412	
23. Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	421	
24. Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους	423	

	Σημ.	2023	2022
		€000	(αναπροσαρ- μοσμένα) €000
Έσοδα από τόκους	7	920,078	428,849
Έσοδα παρόμοια με έσοδα από τόκους	7	65,450	22,119
Έξοδα από τόκους	8	(146,899)	(65,721)
Έξοδα παρόμοια με έξοδα από τόκους	8	(46,412)	(14,840)
<i>Καθαρά έσοδα από τόκους</i>		792,217	370,407
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	9	188,343	202,583
Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες	9	(7,320)	(10,299)
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	10	28,588	31,291
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα	11	12,780	(614)
Καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος		6,361	5,235
Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) ασφάλισης και καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) αντασφάλισης	12	960	784
Καθαρά αποτελέσματα από ασφαλιστικές υπηρεσίες	12	73,528	60,530
Καθαρά αποτελέσματα από ανασφαλιστικές υπηρεσίες	12	(21,000)	(16,748)
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα		1,043	(999)
Καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	27	8,972	13,970
Λοιπά έσοδα	13	18,337	16,681
<i>Συνολικά λειτουργικά έσοδα</i>		1,102,809	672,821
Δαπάνες προσωπικού	14	(192,266)	(285,154)
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	15	(42,380)	(38,492)
Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά θέματα και άλλα θέματα (μετά από αναστροφές)	38	(28,464)	(11,880)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	15	(151,093)	(157,916)
<i>Λειτουργικά κέρδη πριν από πιστωτικές ζημιές και απομείωση</i>		688,606	179,379
Πιστωτικές ζημιές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	16	(79,830)	(59,087)
Απομείωση μετά την αναστροφή μη-χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	16	(46,852)	(29,549)
Κέρδη πριν τη φορολογία		561,924	90,743
Φορολογία	17	(72,980)	(31,312)
Κέρδη μετά τη φορολογία για το έτος		488,944	59,431
Αναλογούντα σε:			
Ιδιοκτήτες της Εταιρίας		487,207	56,565
Δικαιώματα μειοψηφίας		1,737	2,866
Κέρδη για το έτος		488,944	59,431
Βασικά κέρδη κατά μετοχή αναλογούντα στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€ σεντ)	18	109.2	12.7
Προσαρμοσμένα κέρδη κατά μετοχή αναλογούντα στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€ σεντ)	18	109.0	12.7

		2023	2022 (αναπροσαρ- μοσμένα)
	Σημ.	€000	€000
Κέρδη για το έτος		488,944	59,431
Λοιπά συνολικά εισοδήματα			
Λοιπά συνολικά εισοδήματα που μπορεί να επανακατηγοριοποιηθούν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους		2,975	(13,309)
Αποθεματικό εύλογης αξίας (ομόλογα)		3,069	(11,197)
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επενδύσεις σε ομόλογα που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων		3,401	(9,935)
Μεταφορά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων λόγω πώλησης		(332)	(1,262)
Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος		(94)	(2,112)
(Ζημιές)/κέρδη από τη μετατροπή των καθαρών επενδύσεων σε θυγατρικές του εξωτερικού		(81)	1,967
Ζημιές από αντισταθμίσεις των καθαρών επενδύσεων σε θυγατρικές του εξωτερικού	21	(13)	(4,079)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα που δεν πρόκειται να επανακατηγοριοποιηθούν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους		10,198	(6,059)
Αποθεματικό εύλογης αξίας (μετοχικοί τίτλοι)		(712)	(2,015)
Καθαρές ζημιές από επενδύσεις σε μετοχές που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων		(712)	(2,015)
Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων		10,290	244
Κέρδη από τη μεταβολή στην εύλογη αξία πριν τη φορολογία	25	13,524	-
Αναβαλλόμενη φορολογία	17	(3,234)	244
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών		620	(4,288)
Κέρδη/(ζημιές) κατά την επαναμέτρηση των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	14	620	(4,288)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) για το έτος μετά τη φορολογία		13,173	(19,368)
Συνολικά εισοδήματα για το έτος		502,117	40,063
Αναλογούνται σε:			
Ίδιοκτήτες της Εταιρίας		500,156	37,197
Δικαιώματα μειοψηφίας		1,961	2,866
Συνολικά εισοδήματα για το έτος		502,117	40,063

		31 Δεκεμβρίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022 (αναπροσαρ- μοσμένα)	1 Ιανουαρίου 2022 (αναπροσαρ- μοσμένα)
Περιουσιακά στοιχεία	Σημ.	€000	€000	€000
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	19	9,614,502	9,567,258	9,230,883
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες	19	384,802	204,811	291,632
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων		403,199	-	-
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	21	51,055	48,153	6,653
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	20	135,275	190,209	199,194
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	20	443,420	467,375	748,695
Επενδύσεις σε αποσβεσμένο κόστος	20	3,116,714	2,046,119	1,191,274
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	23	9,821,788	9,953,252	9,836,405
Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους	24	649,212	542,321	551,797
Προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία	28	584,919	609,054	583,777
Αποθέματα ακινήτων	27	826,115	1,041,032	1,111,604
Επενδύσεις σε ακίνητα		62,105	85,099	117,745
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	17	201,268	227,934	265,942
Ακίνητα και εξοπλισμός	25	285,568	253,378	252,130
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	26	48,635	52,546	54,144
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση		-	-	358,951
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		<u>26,628,577</u>	<u>25,288,541</u>	<u>24,800,826</u>
Υποχρεώσεις				
Καταθέσεις από τράπεζες		471,556	507,658	457,039
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	29	2,043,868	1,976,674	2,969,600
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	21	17,980	16,169	32,452
Καταθέσεις πελατών	30	19,336,915	18,998,319	17,530,883
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	31	658,424	597,981	622,398
Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα, λοιπές υποχρεώσεις και λοιπές προβλέψεις	33	469,265	381,193	358,090
Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαίτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα	38	131,503	127,607	104,108
Ομολογιακά δάνεια	32	671,632	297,636	302,555
Υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης	32	306,787	302,104	340,220
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	17	32,306	34,634	39,817
Σύνολο υποχρεώσεων		<u>24,140,236</u>	<u>23,239,975</u>	<u>22,757,162</u>
Ίδια κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο	34	44,620	44,620	44,620
Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	34	594,358	594,358	594,358
Αποθεματικά επανεκτίμησης και άλλα αποθεματικά		89,920	76,939	99,541
Αδιανέμητα κέρδη	36	<u>1,518,182</u>	<u>1,090,349</u>	<u>1,062,711</u>
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας		<u>2,247,080</u>	<u>1,806,266</u>	<u>1,801,230</u>
Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι	34	220,000	220,000	220,000
Δικαιώματα μειοψηφίας		<u>21,261</u>	<u>22,300</u>	<u>22,434</u>
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		<u>2,488,341</u>	<u>2,048,566</u>	<u>2,043,664</u>
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων		<u>26,628,577</u>	<u>25,288,541</u>	<u>24,800,826</u>

κ. Ε. Γ. Αράπογλου

Πρόεδρος

κ. Π. Νικολάου

Διευθύνων Σύμβουλος

κ. Κ. Ιορδάνου

Σύμβουλος

κα. Ε. Λειβαδιώτου

Εκτελεστική Διευθύντρια
Οικονομικής Διεύθυνσης

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ BANK OF CYPRUS HOLDINGS
Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων
για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023

Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2023

	Αναλογούνται στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας											Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι (Σημ. 34)	Δικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
	Μετοχικό κεφάλαιο (Σημ. 34)	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο (Σημ. 34)	Ίδιες μετοχές (Σημ. 34)	Λοιπά αποθεματικά κεφαλαίου (Σημ. 14)	Αδιανέμητα κέρδη (Σημ. 36)	Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων	Αποθεματικό χρηματοοικονομικών μέσων σε εύλογη αξία	Αποθεματικό ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος	Σύνολο				
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000			
31 Δεκεμβρίου 2022	44,620	594,358	(21,463)	322	1,041,152	74,170	7,142	101,301	16,768	1,858,370	220,000	22,300	2,100,670	
Επίδραση από την αναδρομική εφαρμογή της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 17 (Σημ. 2.2.1)	-	-	-	-	49,197	-	-	(101,301)	-	(52,104)	-	-	(52,104)	
31 Δεκεμβρίου 2022 (αναπροσαρμοσμένα)/ 1 Ιανουαρίου 2023	44,620	594,358	(21,463)	322	1,090,349	74,170	7,142	-	16,768	1,806,266	220,000	22,300	2,048,566	
Κέρδη για το έτος	-	-	-	-	487,207	-	-	-	-	487,207	-	1,737	488,944	
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) μετά τη φορολογία για το έτος	-	-	-	-	620	10,066	2,357	-	(94)	12,949	-	224	13,173	
Συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) μετά τη φορολογία για το έτος	-	-	-	-	487,827	10,066	2,357	-	(94)	500,156	-	1,961	502,117	
Μερίσματα (Σημ. 35)	-	-	-	-	(22,310)	-	-	-	-	(22,310)	-	-	(22,310)	
Κόστος παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών (Σημ. 14)	-	-	-	595	-	-	-	-	-	595	-	-	595	
Πληρωμή κουπονιού στους κατόχους Χρεογράφων Κατηγορίας 1 (Σημ. 34)	-	-	-	-	(27,339)	-	-	-	-	(27,339)	-	-	(27,339)	
Μερίσματα που πληρώθηκαν στα δικαιώματα μειοψηφίας	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(3,000)	(3,000)	
Έκδοση λοιπών συμμετοχικών τίτλων (Σημ. 34)	-	-	-	-	(3,530)	-	-	-	-	(3,530)	220,000	-	216,470	
Επαναγορά λοιπών συμμετοχικών τίτλων (Σημ. 34)	-	-	-	-	(6,820)	-	-	-	-	(6,820)	(220,000)	-	(226,820)	
Μεταφορά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	-	-	-	-	-	62	-	-	-	62	-	-	62	
Μεταφορά στα αδιανέμητα κέρδη	-	-	-	-	5	(59)	54	-	-	-	-	-	-	
31 Δεκεμβρίου 2023	44,620	594,358	(21,463)	917	1,518,182	84,239	9,553	-	16,674	2,247,080	220,000	21,261	2,488,341	

	Αναλογούντα στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας										Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι (Σημ. 34)	Δικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
	Μετοχικό κεφάλαιο (Σημ. 34)	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο (Σημ. 34)	Ίδιες μετοχές (Σημ. 34)	Λοιπά αποθεματικά κεφαλαίου (Σημ. 14)	Αδιανέμητα κέρδη (Σημ. 36)	Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων	Αποθεματικό χρηματοοικονομικών μέσων σε εύλογη αξία	Αποθεματικό ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος	Σύνολο			
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000			
1 Ιανουαρίου 2022	44,620	594,358	(21,463)	-	986,623	80,060	23,285	113,651	17,659	1,838,793	220,000	22,434	2,081,227
Επίδραση από την αναδρομική εφαρμογή της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 17 (Σημ. 2.2.1)	-	-	-	-	76,088	-	-	(113,651)	-	(37,563)	-	-	(37,563)
1 Ιανουαρίου 2022 (αναπροσαρμοσμένα)	44,620	594,358	(21,463)	-	1,062,711	80,060	23,285	-	17,659	1,801,230	220,000	22,434	2,043,664
Κέρδη για το έτος	-	-	-	-	56,565	-	-	-	-	56,565	-	2,866	59,431
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) μετά τη φορολογία για το έτος	-	-	-	-	(4,288)	244	(13,212)	-	(2,112)	(19,368)	-	-	(19,368)
Συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) μετά τη φορολογία για το έτος	-	-	-	-	52,277	244	(13,212)	-	(2,112)	37,197	-	2,866	40,063
Κόστος παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών (Σημ. 14)	-	-	-	322	-	-	-	-	-	322	-	-	322
Αμυντική εισφορά	-	-	-	-	(4,983)	-	-	-	-	(4,983)	-	-	(4,983)
Πληρωμή κουπονιού στους κατόχους Χρεογράφων Κατηγορίας 1 (Σημ. 34)	-	-	-	-	(27,500)	-	-	-	-	(27,500)	-	-	(27,500)
Μερίσματα που πληρώθηκαν στα δικαιώματα μειοψηφίας	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(3,000)	(3,000)
Μεταφορά στα αδιανέμητα κέρδη	-	-	-	-	7,844	(6,134)	(2,931)	-	1,221	-	-	-	-
31 Δεκεμβρίου 2022	44,620	594,358	(21,463)	322	1,090,349	74,170	7,142	-	16,768	1,806,266	220,000	22,300	2,048,566

	Σημ.	Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου	
		2023 €000	2022 (αναπροσαρμοσμένα) €000
Κέρδη πριν τη φορολογία		561,924	90,743
<i>Αναπροσαρμογές για:</i>			
Αποσβέσεις ακινήτων και εξοπλισμού και ύψων περιουσιακών στοιχείων		34,253	34,203
Απομείωση μετά την αναστροφή μη-χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων		46,852	29,549
Πιστωτικές ζημιές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων		79,830	59,087
Καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος		(6,361)	(5,235)
Αποσβέσεις διαφορών προεξοφλήσεων/υπέρ το άρτιο και τόκοι ομολόγων		(64,185)	(21,344)
Έσοδα από μερίσματα		(856)	(940)
Καθαρές ζημιές από την πώληση επενδύσεων σε ομόλογα που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων		438	2,384
(Κέρδη)/ζημιές από τη μεταβολή στην εύλογη αξία ομολόγων σε αντισταθμίσεις εύλογης αξίας		(1,655)	51,839
Τόκοι από υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης και ομολογιακά δάνεια		39,854	28,515
Τόκοι από συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων		(3,219)	-
Αρνητικός τόκος σε δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες και κεντρικές τράπεζες		-	23,184
Τόκος/(αρνητικός) τόκος για χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες		67,194	(18,418)
Κόστος παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών	14	595	322
Καθαρά κέρδη από πωλήσεις αποθεμάτων ακινήτων και πωλήσεις επενδύσεων σε ακίνητα		(11,400)	(15,886)
Ζημιές/(κέρδη) από πωλήσεις και διαγραφές ακινήτων και εξοπλισμού και ύψων περιουσιακών στοιχείων		(53)	13
Τόκοι από υποχρεώσεις μίσθωσης		1,453	114
Φόρος ασφαλιστρών που περιλαμβάνεται στο καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές υπηρεσίες ως καταλογιζόμενη δαπάνη		2,222	1,960
Καθαρές ζημιές από επανεκτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα		1,385	2,915
Καθαρές συναλλαγματικές διαφορές		7,926	(20,922)
		756,197	242,083
<i>Μεταβολή σε:</i>			
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες		(30,478)	28,996
Καταθέσεις από τράπεζες		(36,102)	50,619
Υποχρεωτικές καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες		55,358	52,450
Καταθέσεις πελατών		338,596	1,467,436
Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους και υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων		(46,448)	(14,941)
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες		48,568	(223,579)
Προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία		65,668	(13,067)
Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα		3,129	4,132
Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα, λοιπές υποχρεώσεις και άλλες προβλέψεις		59,878	15,801
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα		(1,091)	(57,783)
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων		54,934	8,985
Αποθέματα ακινήτων		132,979	153,311
		1,401,188	1,714,443
Φόροι που πληρώθηκαν		(20,142)	(6,716)
Καθαρή ταμειακή ροή από εργασίες		1,381,046	1,707,727
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες			
Αγορές ομολόγων, κρατικών αξιογράφων και συμμετοχικών τίτλων		(1,557,117)	(1,101,030)
Αγορές συμφωνιών επαναπώλησης τίτλων		(400,000)	-
Εισπράξεις από πωλήσεις/αποπληρωμές επενδύσεων σε ομόλογα και μετοχές		555,666	454,145
Τόκοι που εισπράχθηκαν από επενδύσεις σε ομόλογα		36,334	30,929
Είσπραξη μερισμάτων από επενδύσεις σε μετοχές		856	940
Είσπραξη από πώληση χαρτοφυλακίων που κατέχονται προς πώληση		-	332,151
Πληρωμή για αγορά του χαρτοφυλακίου Velocity 2		(3,649)	-
Αγορές ακινήτων και εξοπλισμού	25	(7,454)	(6,752)
Προσθήκες ύψων περιουσιακών στοιχείων	26	(14,949)	(17,347)
Εισπράξεις από πωλήσεις ακινήτων και εξοπλισμού και ύψων περιουσιακών στοιχείων		77	517
Εισπράξεις από πωλήσεις επενδύσεων σε ακίνητα		9,924	41,400
Καθαρή ταμειακή ροή μετρητών σε επενδυτικές δραστηριότητες		(1,380,312)	(265,047)

	Σημ.	Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου	
		2023 €000	2022 (αναπροσαρμοσμένα) €000
Ροή μετρητών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Πληρωμή κουπονιού στους κατόχους Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1	34	(27,339)	(27,500)
Έκδοση λοιπών συμμετοχικών τίτλων (μετά τα έξοδα συναλλαγής)	34	216,470	-
Επαναγορά λοιπών συμμετοχικών τίτλων	34	(226,820)	-
Πληρωμή αμυντικής εισφοράς		-	(4,983)
Καθαρές (αποπληρωμές)/εισπράξεις χρηματοδότησης από κεντρικές τράπεζες		-	(979,389)
Αποπληρωμή υποχρεώσεων μειωμένης εξασφάλισης		-	(35,605)
Καθαρές εισπράξεις από έκδοση ομολογιακών δανείων (μετά τα έξοδα)		347,689	-
Πληρωμή μερίσματος συνήθων μετοχών		(20,345)	-
Τόκοι από υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης		(19,875)	(23,334)
Τόκοι από ομολογιακά δάνεια		(7,500)	(7,858)
Αρνητικός τόκος σε δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες		-	(23,184)
Αποπληρωμή κεφαλαίου στις καταβολές μισθωμάτων		(7,846)	(6,884)
Μέρισμα που πληρώθηκε από θυγατρικές στα δικαιώματα μειοψηφίας		(3,000)	(3,000)
Καθαρή ροή μετρητών από/(σε) χρηματοδοτικές δραστηριότητες		251,434	(1,111,737)
Καθαρή αύξηση μετρητών και αντίστοιχα μετρητών		252,168	330,943
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών την 1 Ιανουαρίου		9,586,153	9,255,210
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών στις 31 Δεκεμβρίου	41	9,838,321	9,586,153

Επιπρόσθετες πληροφορίες για την κατάσταση ταμειακών ροών παρέχονται στη Σημείωση 40.

1. Πληροφορίες για την Εταιρία

Η Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company (η Εταιρία) συστάθηκε στην Ιρλανδία στις 11 Ιουλίου 2016 ως δημόσια εταιρεία, με αριθμό εγγραφής 585903 σύμφωνα με την Νομοθεσία για Εταιρείες 2014 της Ιρλανδίας (Νομοθεσία για Εταιρείες 2014). Το εγγεγραμμένο γραφείο της Εταιρίας είναι στο Earlsfort Terrace 10, Δουβλίνο 2, D02 T380, Ιρλανδία. Η Εταιρία είναι εγγεγραμμένη στην Ιρλανδία και έχει τη φορολογική της έδρα στην Κύπρο.

Η Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company είναι η ιθύνουσα εταιρεία της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ ('BOC PCL' ή 'η Τράπεζα') με κύρια τοποθεσία εργασιών στην Κύπρο. Το Συγκρότημα της Bank of Cyprus Holdings (το 'Συγκρότημα') περιλαμβάνει την Εταιρία, τη θυγατρική της BOC PCL και τις θυγατρικές της BOC PCL με τη Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company να είναι η τελική ιθύνουσα εταιρία.

Οι κύριες δραστηριότητες της BOC PCL και των θυγατρικών της εταιρειών (το 'Συγκρότημα BOC') περιλαμβάνουν την παροχή τραπεζικών εργασιών, χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, ασφαλιστικών υπηρεσιών και τη διαχείριση και πώληση ακινήτων που αποκτήθηκαν κυρίως από ανταλλαγή χρεών.

Η BOC PCL αποτελεί σημαντικό πιστωτικό ίδρυμα στα πλαίσια του Ενιαίου Εποπτικού Κανονισμού της ΕΚΤ και έχει προσδιοριστεί από την ΚΤΚ ως 'Άλλο Συστημικά Σημαντικό Ίδρυμα' (O-SII). Το Συγκρότημα υπόκειται σε κοινή εποπτεία από την ΕΚΤ και την ΚΤΚ για τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας του.

Οι μετοχές της Εταιρίας είναι εισηγμένες και διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αξιών του Λονδίνου (LSE) και στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ).

Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρίας για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις) εγκρίθηκαν για έκδοση με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου στις 28 Μαρτίου 2024.

Οι απαιτούμενες από τη νομοθεσία οικονομικές καταστάσεις που ετοιμάζονται σύμφωνα με το ESEF δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος <http://www.bankofcyprus.com> (Συγκρότημα/Σχέσεις Επενδυτών/Οικονομικά Αποτελέσματα).

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών

2.1 Βάση ετοιμασίας

Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις ετοιμάστηκαν με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, εκτός από τα ακίνητα που κρατούνται για ίδια χρήση και τις επενδύσεις σε ακίνητα, τις επενδύσεις σε εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (περιλαμβανομένων δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και επενδύσεων) σε εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων και τα παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και παράγωγα χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων τα οποία επιμετρούνται στην εύλογη αξία, τα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση που επιμετρούνται σε εύλογη αξία μείον το κόστος πώλησης και τα αποθέματα ακινήτων που επιμετρούνται στην καθαρή ανακτήσιμη αξία όταν αυτή είναι χαμηλότερη από το κόστος. Οι λογιστικές αξίες των αναγνωρισμένων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που είναι αντισταθμισμένα στοιχεία σε αντισταθμίσεις εύλογης αξίας και σε διαφορετική περίπτωση θα είχαν επιμετρηθεί στο κόστος, αναπροσαρμόζονται με τις μεταβολές στην εύλογη αξία που προκύπτουν από τους κινδύνους που αντισταθμίζονται.

Δήλωση Συμμόρφωσης

Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και τις πρόνοιες της Νομοθεσίας για Εταιρείες 2014 που ισχύουν για εταιρείες που υποβάλλουν εκθέσεις σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ.

Παρουσίαση των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€) και όλα τα ποσά στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη χιλιάδα, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά. Το κόμμα χρησιμοποιείται για να διαχωρίζει τις χιλιάδες και η τελεία χρησιμοποιείται για να διαχωρίζει τα δεκαδικά σημεία.

Το Συγκρότημα παρουσιάζει τον ισολογισμό του γενικά κατά σειρά ρευστότητας. Ανάλυση σχετικά με την αναμενόμενη εισπραξη ή διακανονισμό των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων σε περίοδο μικρότερη και μεγαλύτερη των δώδεκα μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού παρουσιάζεται στη Σημείωση 43.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.1 Βάση ετοιμασίας (συνέχεια)

Συγκριτικές πληροφορίες

Οι συγκριτικές πληροφορίες έχουν αναπροσαρμοστεί μετά την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια' από την 1 Ιανουαρίου 2023 όπως περιγράφεται πιο κάτω στη Σημείωση 2.2.1.

Επιπλέον, οι συγκριτικές πληροφορίες για τον 'Κύκλο Εργασιών' στη Σημείωση 6 έχουν αναπροσαρμοστεί ώστε να συνάδει ο ορισμός 'Κύκλος Εργασιών' με τη Αναφορά ανά χώρα (Σημ. 52). Ο ορισμός του Κύκλου Εργασιών είναι πλέον ευθυγραμμισμένος με τα 'Συνολικά λειτουργικά έσοδα' όπως παρουσιάζεται στην 'Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων' και θεωρείται ότι είναι πιο αντιπροσωπευτικός για το Συγκρότημα. Ο ορισμός του 'Κύκλου Εργασιών' παρουσιάζεται στη Σημείωση 2.7 και η αναπροσαρμογή παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα.

	Κύκλος Εργασιών 31 Δεκεμβρίου 2022 (όπως παρουσιάστηκαν προηγουμένως) €000	Αναπροσαρμογές στον ορισμό του κύκλου εργασιών €000	Κύκλος Εργασιών 31 Δεκεμβρίου 2022 (αναπροσαρ- μοσμένα) €000
Έσοδα από τόκους και έσοδα παρόμοια με έσοδα από τόκους	450,968	(450,968)	-
Καθαρά έσοδα από τόκους	δ/ε	370,407	370,407
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	202,583	(202,583)	-
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	δ/ε	192,284	192,284
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	31,291	-	31,291
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα	δ/ε	(614)	(614)
Καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος	δ/ε	5,235	5,235
Μεικτά ασφάλιστρα	210,347	(210,347)	δ/ε
Καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες	δ/ε	44,566	44,566
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα	(999)	-	(999)
Καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	13,970	-	13,970
Απομείωση αποθεμάτων ακινήτων	(20,628)	20,628	δ/ε
Λοιπά έσοδα	16,681	-	16,681
Κύκλος εργασιών	904,213	(231,392)	672,821

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.1 Βάση ετοιμασίας (συνέχεια)

Επιπλέον, οι συγκριτικές πληροφορίες έχουν αναπροσαρμοστεί ως αποτέλεσμα αλλαγής στην παρουσίαση της οικονομικής πληροφόρησης κατά τομέα όπως περιγράφεται στη Σημείωση 6. Αυτή η αλλαγή οδήγησε σε αντίστοιχη αναπροσαρμογή της Σημείωσης 14 σε σχέση με την ανάλυση του μέσου αριθμού εργαζομένων ανά πελατειακό τομέα και στις Σημειώσεις 44.3 και 44.5.

Επιπλέον, οι συγκριτικές πληροφορίες σε σχέση με τις γνωστοποιήσεις για τις αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και βασικών διευθυντικών στελεχών στη Σημείωση 49 έχουν αναπροσαρμοστεί ώστε να μην συμπεριλαμβάνονται οι εισφορές εργοδότη στον πίνακα αμοιβών και απολαβών. Αυτά τα ποσά δεν θεωρούνται μέρος της αμοιβής των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των βασικών διευθυντικών στελεχών αλλά αφορούν πρόσθετο κόστος για το Συγκρότημα. Επιπρόσθετα, το κόστος των παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών της Εταιρίας που παραχωρήθηκαν το 2022 και το 2023 στους Εκτελεστικούς Διοικητικούς Συμβούλους και στα βασικά διευθυντικά στελέχη στα πλαίσια του Μακροπρόθεσμου Σχέδιου Παροχής Κινήτρων δεν συμπεριλαμβάνεται τον πίνακα αμοιβών και απολαβών. Τα ποσά που σχετίζονται με κάθε ετήσιο κύκλο παροχών στα πλαίσια του Μακροπρόθεσμου Σχέδιου Παροχής Κινήτρων περιλαμβάνονται στον πίνακα αμοιβών και απολαβών κατά το έτος που λήγει η περίοδος απόδοσης του σχετικού κύκλου παροχών. Δεν υπήρχαν κύκλοι του Μακροπρόθεσμου Σχέδιου Παροχής Κινήτρων που η περίοδος απόδοσης τους να έληξε το 2022 ή το 2023. Το κόστος που αναγνωρίστηκε από το Συγκρότημα στην Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων για παροχές που έχουν παραχωρηθεί στα πλαίσια του Μακροπρόθεσμου Σχέδιου Παροχής Κινήτρων αλλά δεν έχουν κατοχυρωθεί γνωστοποιείται ξεχωριστά στη Σημείωση 49.

Εκτός από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια', οι αναπροσαρμογές δεν είχαν επίδραση στα αποτελέσματα του έτους ή στα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος.

2.2 Λογιστικές πολιτικές και αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις

Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις περιέχουν περίληψη των λογιστικών πολιτικών που εφαρμόστηκαν στην ετοιμασία των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Οι λογιστικές πολιτικές που εφαρμόστηκαν συνάδουν με αυτές του προηγούμενου έτους, εκτός από την υιοθέτηση νέων και τροποποιημένων προτύπων και διερμηνειών, όπως εξηγείται στη Σημείωση 2.2.1.

2.2.1 Νέα και τροποποιημένα πρότυπα και διερμηνείες

Το Συγκρότημα εφάρμοσε για πρώτη φορά ορισμένα πρότυπα και τροποποιήσεις, τα οποία εφαρμόζονται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2023 όπως περιγράφονται πιο κάτω. Το Συγκρότημα δεν έχει εφαρμόσει νωρίτερα οποιοδήποτε άλλο πρότυπο, διερμηνεία ή τροποποίηση που έχει εκδοθεί αλλά δεν έχει τεθεί σε ισχύ.

ΔΠΧΑ 17: Ασφαλιστήρια Συμβόλαια

Το ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια' (ΔΠΧΑ 17) τέθηκε σε ισχύ την 1 Ιανουαρίου 2023 και όπως απαιτείται από το λογιστικό πρότυπο, το Συγκρότημα εφάρμοσε αναδρομικά τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 17, αναπροσαρμόζοντας τις συγκριτικές πληροφορίες από την ημερομηνία μετάβασης, 1 Ιανουαρίου 2022 όπως εξηγείται περαιτέρω στην ενότητα 'Εφαρμογή Μετάβασης'. Το ΔΠΧΑ 17 καθιερώνει αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση, παρουσίαση και γνωστοποίηση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων, των συμβολαίων αντασφάλισης και των επενδυτικών συμβολαίων που εκδίδονται με χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής.

Το ΔΠΧΑ 17, είναι ένα ολοκληρωμένο νέο λογιστικό πρότυπο για ασφαλιστήρια συμβόλαια που αντικαθιστά το ΔΠΧΑ 4 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια'. Σε αντίθεση με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4, το ΔΠΧΑ 17 παρέχει ένα ολοκληρωμένο μοντέλο (το γενικό μοντέλο επιμέτρησης (GMM)) για ασφαλιστήρια συμβόλαια, που συμπληρώνεται από την προσέγγιση της μεταβλητής αμοιβής (VFA) για συμβόλαια με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής, που είναι ουσιαστικά συμβάσεις υπηρεσιών που σχετίζονται με επενδύσεις, και την προσέγγιση κατανομής ασφαλιστρών (PAA), που αφορά κυρίως ασφαλιστήρια συμβόλαια μικρής διάρκειας. Τα κύρια χαρακτηριστικά του νέου λογιστικού μοντέλου για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια είναι τα ακόλουθα:

- i. Η επιμέτρηση της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών, ενσωματώνοντας μια ρητή προσαρμογή κινδύνου, και επαναμέτρηση τους σε κάθε περίοδο αναφοράς (οι ταμειακές ροές εκπλήρωσης).

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.2 Λογιστικές πολιτικές και αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις (συνέχεια)

2.2.1 Νέα και τροποποιημένα πρότυπα και διερμηνείες (συνέχεια)

- ii. Ένα συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών (CSM) που κατά την αρχική αναγνώριση είναι ίσο και αντίθετο με οποιοδήποτε κέρδος που προκύπτει από τις ταμειακές ροές εκπλήρωσης μιας ομάδας συμβολαίων. Το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών αντιπροσωπεύει τη μη δεδουλευμένη κερδοφορία των ασφαλιστηρίων συμβολαίων και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της περιόδου που παρέχεται η υπηρεσία (δηλαδή της περιόδου κάλυψης).
- iii. Ορισμένες αλλαγές στην αναμενόμενη παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών προσαρμόζονται έναντι του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών και συνεπώς αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά την εναπομένονσα συμβατική περίοδο που θα παρασχεθεί η υπηρεσία.
- iv. Η αναγνώριση των εσόδων και εξόδων ασφαλιστικών υπηρεσιών στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων βάσει των υπηρεσιών που παρέχονται κατά τη διάρκεια της περιόδου.
- v. Τα αποτελέσματα από ασφαλιστικές υπηρεσίες (δεδουλευμένα έσοδα μείον πραγματοποιηθείσες ζημιές) παρουσιάζονται ξεχωριστά από τα έσοδα ή έξοδα χρηματοδότησης ασφάλισης.
- vi. Εκτενείς γνωστοποιήσεις για την παροχή πληροφοριών σχετικά με τα αναγνωρισμένα ποσά από ασφαλιστήρια συμβόλαια και τη φύση και την έκταση των κινδύνων που προκύπτουν από αυτά τα συμβόλαια.

2.2.1.1 Εφαρμογή μετάβασης

Το πρότυπο εφαρμόζεται αναδρομικά χρησιμοποιώντας την πλήρως αναδρομική προσέγγιση ('FRA') ως εάν το εν λόγω πρότυπο να εφαρμόζοταν πάντα, εκτός εάν δεν είναι πρακτικά εφικτό, οπότε εφαρμόζεται είτε η τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση ('MRA') είτε η προσέγγιση της εύλογης αξίας ('FVA'). Πραγματοποιήθηκαν αξιολογήσεις για την πρακτικότητα της εφαρμογής της προσέγγισης με βάση τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 17 όπου λήφθηκε υπόψη η διαθεσιμότητα της πληροφόρησης και των συστημάτων και η απαίτηση να μην γίνει εκ των υστέρων χρήση της αποκτηθείσας γνώσης στις μετρήσεις. Μετά την ολοκλήρωση των αξιολογήσεων για την μη πρακτικά εφικτή εφαρμογή της προσέγγισης, το Συγκρότημα εφάρμοσε τις ακόλουθες προσεγγίσεις:

- i. Την πλήρως αναδρομική προσέγγιση (FRA) για όλες τις ομάδες συμβολαίων γενικού κλάδου και για τα ομαδικά συμβόλαια του κλάδου ζωής ανεξάρτητα από την ημερομηνία έκδοσης.
- ii. Την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση (MRA) για τις ομάδες ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής που εκδόθηκαν μεταξύ 2016 και 2021.
- iii. Την προσέγγιση της εύλογης αξίας (FVA) για τις ομάδες ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής, που εκδόθηκαν πριν από το 2016.

Τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση ('MRA')

Το Συγκρότημα επιτρέπεται να χρησιμοποιήσει την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση μόνο εάν δεν διαθέτει λογικές και βάσιμες πληροφορίες προκειμένου να εφαρμόσει την πλήρως αναδρομική προσέγγιση. Στόχος της τροποποιημένης αναδρομικής προσέγγισης είναι η επίτευξη του πλησιέστερου αποτελέσματος σε σχέση με την πλήρως αναδρομική προσέγγιση, με καθορισμένες τροποποιήσεις για την αντιμετώπιση ορισμένων από τις προκλήσεις της αναδρομικής εφαρμογής. Στο πλαίσιο της τροποποιημένης αναδρομικής προσέγγισης επιτρέπονται οι παρακάτω απλοποιήσεις:

- i. αξιολογήσεις ομάδων ασφαλιστηρίων συμβολαίων κατά την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης,
- ii. συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών για ασφαλιστήρια συμβόλαια χωρίς χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής,
- iii. συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών για ασφαλιστήρια συμβόλαια με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής, και
- iv. χρηματοοικονομικά έσοδα ή έξοδα ασφάλισης.

Κατά την εφαρμογή της τροποποιημένης αναδρομικής προσέγγισης, το Συγκρότημα χρησιμοποίησε λογικές και βάσιμες πληροφορίες που ήταν διαθέσιμες από τα υπάρχοντα συστήματα αναφοράς του, με στόχο να καταλήξει στο πλησιέστερο προς την πλήρη αναδρομική προσέγγιση αποτέλεσμα. Το Συγκρότημα εφάρμοσε τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

- i. Ομάδες συμβολαίων που εκδόθηκαν μεταξύ 2016 και 2021 περιλαμβάνουν συμβόλαια που εκδόθηκαν με απόσταση άνω του ενός έτους μεταξύ τους. Για αυτές τις ομάδες, οι προεξοφλητικοί συντελεστές προσδιορίστηκαν κατά την ημερομηνία μετάβασης, 1 Ιανουαρίου 2022, αντί της ημερομηνίας αρχικής αναγνώρισης.
- ii. Για ομάδες συμβολαίων που εκδόθηκαν μεταξύ 2016 και 2021, οι μελλοντικές ταμειακές ροές κατά την αρχική αναγνώριση υπολογίστηκαν από:
 - a) τις συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν την περίοδο 2016-2021, και

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.2 Λογιστικές πολιτικές και αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις (συνέχεια)

2.2.1 Νέα και τροποποιημένα πρότυπα και διερμηνείες (συνέχεια)

2.2.1.1 Εφαρμογή μετάβασης (συνέχεια)

- β) τις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές που υπολογίστηκαν στις 31 Δεκεμβρίου 2021.
- iii. Για ομάδες συμβολαίων που εκδόθηκαν μεταξύ 2016 και 2021, οι προσαρμογές για την έλλειψη ρευστότητας που εφαρμόστηκαν στις καμπύλες επιτοκίου μηδενικού κινδύνου κατά την αρχική αναγνώριση υπολογίστηκαν με τον προσδιορισμό ενός μέσου περιθωρίου μεταξύ της καμπύλης επιτοκίου μηδενικού κινδύνου και των προεξοφλητικών συντελεστών και καθορίστηκαν αναδρομικά για την περίοδο μεταξύ 1 Ιανουαρίου 2016 και 1 Ιανουαρίου 2022.
- iv. Για ομάδες συμβολαίων που εκδόθηκαν μεταξύ 2016 και 2021, η προσαρμογή του μη χρηματοοικονομικού κινδύνου κατά την αρχική αναγνώριση καθορίστηκε με την προσαρμογή του ανάλογου ποσού την 1 Ιανουαρίου 2022.
- v. Το ποσό του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα πριν από την 1 Ιανουαρίου 2022 καθορίστηκε συγκρίνοντας τις μονάδες κάλυψης που παρασχέθηκαν πριν από την 1 Ιανουαρίου 2022 και τις αναμενόμενες μονάδες κάλυψης κατά την 1 Ιανουαρίου 2022.

Προσδιορισμός της εύλογης αξίας κατά τη μετάβαση των υποχρεώσεων ασφαλιστηρίων συμβολαίων για τα οποία εφαρμόστηκε η προσέγγιση της εύλογης αξίας (FVA)

Σύμφωνα με την προσέγγιση της εύλογης αξίας που απαιτείται από το ΔΠΧΑ 17, η αποτίμηση των ασφαλιστικών υποχρεώσεων κατά τη μετάβαση βασίζεται στις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 13 'Επιμέτρηση εύλογης αξίας'. Αυτό απαιτεί αξιολόγηση της τιμής που θα λαμβανόταν κατά την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή κατά τη μεταβίβαση μιας υποχρέωσης σε μια εύρυθμη συναλλαγή μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά κατά την ημερομηνία επιμέτρησης (τιμή εξόδου). Σύμφωνα με την προσέγγιση της εύλογης αξίας (FVA), το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών (CSM) της υποχρέωσης για την εναπομένουσα κάλυψη (LRC) κατά την ημερομηνία μετάβασης προσδιορίζεται ως η διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας των ασφαλιστηρίων συμβολαίων κατά τη συγκεκριμένη ημερομηνία και των ταμειακών ρών εκπλήρωσης, επιμετρούμενων κατά τη συγκεκριμένη ημερομηνία. Για τον προσδιορισμό της κατάλληλης εύλογης αξίας απαιτείται η άσκηση κρίσης, καθώς υπάρχει έλλειψη παρατηρήσιμων δεδομένων για πραγματικές συναλλαγές από ασφαλιστικές υπηρεσίες για τις οποίες έχουν κλείσει τα λογιστικά βιβλία και μια σειρά πιθανών προσεγγίσεων μοντελοποίησης. Κατά τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας, το Συγκρότημα έλαβε υπόψη το εκτιμώμενο περιθώριο κέρδους που ένας συμμετέχων στην αγορά θα απαιτούσε σε αντάλλαγμα για την ανάληψη των ασφαλιστικών υποχρεώσεων και το προεξοφλητικό επιτόκιο που θα εφαρμοζόταν στον υπολογισμό του ΔΠΧΑ 13. Η προσέγγιση για τον καθορισμό των παραπάνω περιλάμβανε τα ακόλουθα:

- Ο προεξοφλητικός συντελεστής προκύπτει μετά από προσαρμογή για την έλλειψη ρευστότητας και λαμβάνει υπόψη το επίπεδο 'αντιστοίχισης' μεταξύ των περιουσιακών στοιχείων και των σχετικών υποχρεώσεων των ασφαλιστικών κλάδων ζωής.
- Έχουν χρησιμοποιηθεί οι πληροφορίες Φερεγγυότητας II (π.χ. τη βέλτιστη εκτίμηση υποχρεώσεων και το περιθώριο κινδύνου).

Οι παρακάτω ενότητες παρέχουν μια σύνοψη των λογιστικών πολιτικών και των σημαντικών κρίσεων και εκτιμήσεων των ασφαλιστικών δραστηριοτήτων που εφαρμόζονται σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17, πληροφορίες για την ποσοτική επίδραση της εφαρμογής μετάβασης στο ΔΠΧΑ 17, τον αναπροσαρμοσμένο ενοποιημένο ισολογισμό κατά την 1 Ιανουαρίου 2022 και την 31 Δεκεμβρίου 2022 και την επίδραση της αναπροσαρμογής στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

2.2.1.2 Περίληψη λογιστικών πολιτικών για ασφαλιστικές δραστηριότητες

Προσδιορισμός συμβάσεων εντός του πεδίου εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17

Το ΔΠΧΑ 17 καθιερώνει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση, παρουσίαση και γνωστοποίηση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων, των συμβολαίων αντασφάλισης και των συμβολαίων επένδυσης που εκδίδονται με χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής.

Ασφαλιστήριο συμβόλαιο είναι το συμβόλαιο βάσει του οποίου το ένα μέρος, το Συγκρότημα, αποδέχεται σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο από το έτερο μέρος, τον ασφαλιζόμενο αποδεχόμενο να αποζημιώσει τον ασφαλιζόμενο στην περίπτωση που θα επηρεάσει αρνητικά τον ασφαλιζόμενο ένα καθορισμένο αβέβαιο μελλοντικό συμβάν.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.2 Λογιστικές πολιτικές και αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις (συνέχεια)

2.2.1 Νέα και τροποποιημένα πρότυπα και διερμηνείες (συνέχεια)

2.2.1.2 Περίληψη λογιστικών πολιτικών για ασφαλιστικές δραστηριότητες (συνέχεια)

Για τον προσδιορισμό των συμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17, πρέπει να αξιολογείται κατά πόσο τα ασφαλιστήρια συμβόλαια θα πρέπει να αναγνωριστούν ως ένα ενιαίο συμβόλαιο και αν τα ενσωματωμένα παράγωγα, τα επενδυτικά στοιχεία και οι παρεχόμενες υπηρεσίες θα πρέπει να διαχωριστούν και να λογιστικοποιηθούν με βάση άλλο πρότυπο. Για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια και τα συμβόλαια αντασφάλισης που κατέχονται από το Συγκρότημα, δεν υπήρξαν σημαντικές αλλαγές που να προκύπτουν από την εφαρμογή αυτών των απαιτήσεων.

Βαθμός συγκέντρωσης

Τα ατομικά ασφαλιστήρια συμβόλαια που ενέχουν παρόμοιους κινδύνους και των οποίων η διαχείριση γίνεται από κοινού ορίζονται ως ομάδα συμβολαίων.

Τα συμβόλαια των οποίων η διαχείριση γίνεται από κοινού συνήθως ανήκουν στην ίδια σειρά προϊόντων και έχουν παρόμοια χαρακτηριστικά, όπως ότι υπόκεινται σε παρόμοιο πλαίσιο τιμολόγησης ή παρόμοια διαχείριση και εκδίδονται από την ίδια νομική οντότητα. Εάν ένα συμβόλαιο εκτίθεται σε περισσότερους από έναν κινδύνους, ο κυρίαρχος κίνδυνος της σύμβασης χρησιμοποιείται για να εκτιμηθεί εάν το συμβόλαιο παρουσιάζει παρόμοιο κίνδυνο.

Στη συνέχεια, κάθε ομάδα συμβολαίων χωρίζεται σε ετήσιες γενεές (δηλαδή ανά έτος έκδοσης) και κάθε γενεά σε τρεις ομάδες, με βάση την αναμενόμενη κερδοφορία: (i) συμβόλαια που είναι επαχθή κατά την αρχική αναγνώριση, (ii) συμβόλαια τα οποία κατά την αρχική αναγνώριση δεν είναι ιδιαίτερα πιθανό να καταστούν επαχθή στη συνέχεια, και (iii) τα υπόλοιπα συμβόλαια του χαρτοφυλακίου.

Οι ομάδες των ασφαλιστηρίων συμβολαίων καθορίζονται κατά την αρχική αναγνώριση χωρίς μεταγενέστερη επαναξιολόγηση και αποτελούν τη λογιστική μονάδα στην οποία επιμετρούνται τα συμβόλαια.

Αναγνώριση

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδίδονται αναγνωρίζονται αρχικά το νωρίτερο μεταξύ των ακόλουθων:

- i. της έναρξης της περιόδου κάλυψης
- ii. της ημερομηνίας κατά την οποία καθίσταται απαιτητή η πρώτη πληρωμή από τον ασφαλιζόμενο ή την ημερομηνία την πρώτης πληρωμής αν δεν υπάρχει συμβατική ημερομηνία απαίτησης της πληρωμής
- iii. για ομάδα επαχθών συμβολαίων, όταν η ομάδα καταστεί επαχθής.

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει νέα ασφαλιστήρια συμβόλαια κατά την περίοδο αναφοράς όταν το συμβόλαιο πληρεί ένα από τα κριτήρια που αναφέρονται πιο πάνω.

Όρια συμβολαίου

Η επιμέτρηση μιας ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων περιλαμβάνει όλες τις μελλοντικές ταμειακές ροές εντός των ορίων κάθε συμβολαίου της ομάδας. Οι ταμειακές ροές εμπίπτουν στα όρια ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου αν προκύπτουν από ουσιαστικά δικαιώματα και υποχρεώσεις που υπάρχουν κατά την περίοδο αναφοράς κατά την οποία το Συγκρότημα μπορεί να υποχρεώσει τον ασφαλιζόμενο να πληρώσει τα ασφάλιστρα ή κατά την οποία το Συγκρότημα έχει ουσιαστική υποχρέωση να προσφέρει στον ασφαλιζόμενο τις σχετικές υπηρεσίες. Για πολυετή (περισσότερα από ένα έτη) συμβόλαια γενικού κλάδου, το Συγκρότημα έχει αξιολογήσει ότι η περίοδος που το Συγκρότημα έχει ουσιαστική υποχρέωση αναμένεται να ισούται με τη διάρκειά τους, καθώς το Συγκρότημα δεν μπορεί να ανατιμήσει ή να διακόψει το ασφαλιστήριο συμβόλαιο κατά τη διάρκεια της περιόδου κάλυψης.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.2 Λογιστικές πολιτικές και αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις (συνέχεια)

2.2.1 Νέα και τροποποιημένα πρότυπα και διερμηνείες (συνέχεια)

2.2.1.2 Περίληψη λογιστικών πολιτικών για ασφαλιστικές δραστηριότητες (συνέχεια)

Επιμέτρηση

Το ΔΠΧΑ 17 εισάγει ένα τυποποιημένο μοντέλο επιμέτρησης, το γενικό μοντέλο επιμέτρησης (GMM) και επιτρέπει επίσης μια απλοποιημένη προσέγγιση, την προσέγγιση κατανομής των ασφαλιστρών (PAA). Το ΔΠΧΑ 17 προνοεί επίσης τη μέθοδο μεταβλητής αμοιβής (VFA), η οποία είναι υποχρεωτική για ασφαλιστήρια συμβόλαια με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής εφόσον πληρούνται συγκεκριμένα κριτήρια. Ενώ το γενικό μοντέλο επιμέτρησης είναι το προκαθορισμένο μοντέλο επιμέτρησης σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17, το Συγκρότημα εφαρμόζει τη μέθοδο μεταβλητής αμοιβής κυρίως σε συμβόλαια κλάδου ζωής συνδεδεμένα με επενδύσεις (unit-linked). Η προσέγγιση κατανομής των ασφαλιστρών (PAA) είναι μια προαιρετική απλοποίηση που εφαρμόζεται για τον υπολογισμό της εναπομένουσας κάλυψης (LRC) στα συμβόλαια με περίοδο κάλυψης ενός έτους ή λιγότερο, ή η εφαρμογή της θα είχε ένα αποτέλεσμα που θα ήταν προσέγγιση στο γενικό μοντέλο επιμέτρησης εάν είχε εφαρμοστεί, εφαρμόζεται κυρίως από το Συγκρότημα σε ασφαλιστήρια συμβόλαια του γενικού κλάδου και σε ομαδικά συμβόλαια του κλάδου ζωής καθώς και στα συμβόλαια αντασφάλισης του Συγκροτήματος εκτός από τα συμβόλαια αντασφάλισης για ατομικά συμβόλαια κλάδου ζωής για τα οποία εφαρμόζεται το γενικό μοντέλο επιμέτρησης. Για τα υπόλοιπα ασφαλιστήρια συμβόλαια (ατομικά συμβόλαια ζωής, το αποκτηθέν χαρτοφυλάκιο και το μακροπρόθεσμο χαρτοφυλάκιο υγείας) και την υποχρέωση για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί (LIC) των ασφαλιστηρίων συμβολαίων γενικού κλάδου, το Συγκρότημα εφαρμόζει την προσέγγιση του γενικού μοντέλου επιμέτρησης.

Αρχική επιμέτρηση

Οι ομάδες ασφαλιστηρίων συμβολαίων που επιμετρούνται βάσει του γενικού μοντέλου επιμέτρησης ή της μεθόδου μεταβλητής αμοιβής επιμετρούνται αρχικά ως το σύνολο των:

- α) Ταμειακών ροών εκπλήρωσης, οι οποίες περιλαμβάνουν:
 - i. την εκτίμηση της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να προκύψουν καθώς το Συγκρότημα εκπληρώνει τις υπηρεσίες του βάσει των ασφαλιστηρίων συμβολαίων, και
 - ii. μια ρητή προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο (δηλαδή η προσαρμογή κινδύνου που διατηρείται στον ισολογισμό)
- β) Συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών (CSM) το οποίο αντιπροσωπεύει το μη δεδουλευμένο κέρδος που θα αναγνωρίσει το Συγκρότημα καθώς παρέχει υπηρεσίες ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Οι ταμειακές ροές εκπλήρωσης περιλαμβάνουν αμερόληπτες και σταθμισμένες βάσει πιθανοτήτων εκτιμήσεις των μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένες στην παρούσα αξία για να αντικατοπτρίζεται τόσο η διαχρονική αξία του χρήματος όσο και οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι, συν μια προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που εφαρμόζεται αντικατοπτρίζει τη διαχρονική αξία του χρήματος, τα χαρακτηριστικά των ταμειακών ροών, τα χαρακτηριστικά ρευστότητας των ασφαλιστηρίων συμβολαίων και, κατά περίπτωση, συνάδουν με τις παρατηρήσιμες τρέχουσες τιμές αγοράς.

Η προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο για μια ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων είναι η αποζημίωση που απαιτείται για την κάλυψη της αβεβαιότητας σε σχέση με το ποσό και το χρονοδιάγραμμα των ταμειακών ροών που προκύπτουν από το μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο. Η προσαρμογή κινδύνου είναι ρητή και προσδιορίζεται χωριστά από άλλες ταμειακές ροές εκπλήρωσης.

Το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών (CSM) προκύπτει όταν, για μια ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων, το άθροισμα των προεξοφλημένων ταμειακών ροών και της προσαρμογής κινδύνου είναι καθαρή εισροή. Εάν το άθροισμα αυτών είναι καθαρή εκροή, τότε η ομάδα των ασφαλιστηρίων συμβολαίων είναι επαχθής και ζημιά ίση με την καθαρή εκροή αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Σύμφωνα με την προσέγγιση κατανομής ασφαλιστρών (PAA), η υποχρέωση εναπομένουσας κάλυψης αρχικά αναγνωρίζεται ως τα ασφάλιστρα που εισπράχθηκαν, μείον τυχόν ταμειακές ροές απόκτησης ασφαλιστικών υπηρεσιών.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.2 Λογιστικές πολιτικές και αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις (συνέχεια)

2.2.1 Νέα και τροποποιημένα πρότυπα και διερμηνείες (συνέχεια)

2.2.1.2 Περίληψη λογιστικών πολιτικών για ασφαλιστικές δραστηριότητες (συνέχεια)

Επιμέτρηση μετά τη αρχική αναγνώριση

Γενικό μοντέλο επιμέτρησης

Στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς, τα ασφαλιστήρια συμβόλαια επιμετρώνται ως το άθροισμα:

- i. Της υποχρέωσης εναπομένουσας κάλυψης (LRC), που περιλαμβάνει ταμειακές ροές εκπλήρωσης που σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία και το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών κατά την ημερομηνία αναφοράς, και
- ii. Της υποχρέωσης για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί (LIC), που περιλαμβάνει ταμειακές ροές εκπλήρωσης που σχετίζονται με παρελθούσα υπηρεσία κατά την ημερομηνία αναφοράς (απαιτήσεις και έξοδα που δεν έχουν ακόμη καταβληθεί, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων που έχουν επισυμβεί αλλά δεν έχουν ακόμη γνωστοποιηθεί).

Οι ταμειακές ροές εκπλήρωσης ομάδων ασφαλιστηρίων συμβολαίων επιμετρούνται κατά την ημερομηνία αναφοράς χρησιμοποιώντας τρέχουσες εκτιμήσεις μελλοντικών ταμειακών ροών, τρέχοντα προεξοφλητικά επιτόκια και τρέχουσες εκτιμήσεις της προσαρμογής κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο. Οι μεταβολές στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης αναγνωρίζονται ως εξής:

- i. Οι μεταβολές που σχετίζονται με μελλοντικές υπηρεσίες προσαρμόζονται έναντι του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών εκτός εάν η ομάδα των συμβολαίων είναι επαχθής, οπότε τέτοιες μεταβολές αναγνωρίζονται στα καθαρά αποτελέσματα από ασφαλιστικές υπηρεσίες στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.
- ii. Μεταβολές που σχετίζονται με παρελθούσα ή τρέχουσα υπηρεσία αναγνωρίζονται στα καθαρά αποτελέσματα από ασφαλιστικές υπηρεσίες στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.
- iii. Οι επιδράσεις της διαχρονικής αξίας του χρήματος και του χρηματοοικονομικού κινδύνου αναγνωρίζονται ως καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα ή έξοδα στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Το ποσό του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών που αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα για υπηρεσίες σε μια περίοδο προσδιορίζεται από την κατανομή του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών που απομένει στο τέλος της περιόδου αναφοράς (πριν την κατανομή) στην τρέχουσα και την εναπομένουσα αναμενόμενη περίοδο κάλυψης της ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων στη βάση μονάδων κάλυψης. Οι μονάδες κάλυψης αντικατοπτρίζουν την ποσότητα των παροχών και τη διάρκεια κάλυψης το αρχικό τους. Οι προσαρμογές που σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία προσαρμόζουν το περιθώριο κέρδους υπηρεσιών χρησιμοποιώντας προεξοφλητικά επιτόκια όπως προσδιορίστηκαν κατά την αρχική αναγνώριση (locked-in rates) (δηλαδή αυτά που αντικατοπτρίζουν τα χαρακτηριστικά των ταμειακών ροών κατά την αρχική αναγνώριση) εκτός από τις αλλαγές στην προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο που σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία.

Μέθοδος μεταβλητής αμοιβής

Η μέθοδος μεταβλητής αμοιβής εφαρμόζεται για συμβόλαια με χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής (συμβάσεις όπου η απόδοση βασίζεται στην απόδοση των υποκείμενων περιουσιακών στοιχείων). Για ασφαλιστήρια συμβόλαια που επιμετρώνται με τη μέθοδο μεταβλητής αμοιβής, οι αλλαγές στο μερίδιο του Συγκροτήματος στα υποκείμενα στοιχεία και οι αλλαγές στην οικονομική εμπειρία και στις οικονομικές παραδοχές προσαρμόζουν το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών, ενώ αυτές οι αλλαγές δεν προσαρμόζουν το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών όπου εφαρμόζεται το γενικό μοντέλο επιμέτρησης, αλλά αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν προκύπτουν.

Προσέγγιση κατανομής των ασφαλιστρών

Μεταγενέστερα της αρχικής επιμέτρησης, η λογιστική αξία της υποχρέωσης εναπομένουσας κάλυψης (LRC) αυξάνεται με τα ασφαλίστρα που εισπράχθηκαν κατά την περίοδο, μείον τις ταμειακές ροές απόκτησης ασφαλιστικών υπηρεσιών, συν τις αποσβέσεις των ταμειακών ροών απόκτησης, μείον το ποσό που αναγνωρίστηκε ως έσοδο από ασφαλιστικές υπηρεσίες για την κάλυψη που παρέχεται εκείνη την περίοδο. Η υποχρέωση εναπομένουσας κάλυψης (LRC) δεν προεξοφλείται, καθώς κατά την αρχική αναγνώριση, αναμένεται ότι ο χρόνος μεταξύ της παροχής κάθε μέρους της κάλυψης και της ημερομηνίας λήξης του σχετικού ασφαλίστρου δεν είναι μεγαλύτερος από ένα έτος.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.2 Λογιστικές πολιτικές και αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις (συνέχεια)

2.2.1 Νέα και τροποποιημένα πρότυπα και διερμηνείες (συνέχεια)

2.2.1.2 Περίληψη λογιστικών πολιτικών για ασφαλιστικές δραστηριότητες (συνέχεια)

Συμβόλαια αντασφάλισης

Το Συγκρότημα εφαρμόζει τις ίδιες λογιστικές πολιτικές για την επιμέτρηση ομάδας συμβολαίων αντασφάλισης που επιμετρούνται με την προσέγγιση κατανομής ασφαλιστρών (ΡΑΑ), με τις ακόλουθες τροποποιήσεις ώστε να αντικατοπτρίζουν τα χαρακτηριστικά που διαφέρουν από εκείνα των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Το Συγκρότημα δημιουργεί μια συνιστώσα ανάκτησης ζημιών στο περιουσιακό στοιχείο για την εναπομένουσα κάλυψη της ομάδας αντασφαλιστικών συμβολαίων που απεικονίζει την ανάκτηση των απωλειών, όταν το Συγκρότημα αναγνωρίζει μια ζημιά κατά την αρχική αναγνώριση μιας επαχθούς ομάδας υποκείμενων ασφαλιστηρίων συμβολαίων ή όταν προστίθενται περαιτέρω επαχθή υποκείμενα ασφαλιστήρια συμβόλαια σε μια ομάδα.

Το Συγκρότημα υπολογίζει τη συνιστώσα ανάκτησης ζημιών πολλαπλασιάζοντας τη ζημιά που αναγνωρίστηκε στα υποκείμενα ασφαλιστήρια συμβόλαια επί το ποσοστό των απαιτήσεων των υποκείμενων ασφαλιστηρίων συμβολαίων όπου το Συγκρότημα αναμένει να ανακτήσει από την ομάδα των αντασφαλιστικών συμβολαίων. Το στοιχείο ανάκτησης ζημιών προσαρμόζει τη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου για την εναπομένουσα κάλυψη.

Η μετέπειτα επιμέτρηση των συμβολαίων αντασφάλισης ακολουθεί τις ίδιες αρχές με εκείνες για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια και έχει προσαρμοστεί ώστε να αντικατοπτρίζει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της αντασφάλισης. Όπου το Συγκρότημα έχει δημιουργήσει ένα στοιχείο ανάκτησης ζημιών, το Συγκρότημα στη συνέχεια μειώνει το στοιχείο ανάκτησης ζημιών στο μηδέν σε ευθυγράμμιση με τις μειώσεις στην επαχθή ομάδα των υποκείμενων ασφαλιστηρίων συμβολαίων προκειμένου να αντικατοπτρίζει ότι το στοιχείο ανάκτησης ζημιών δεν θα υπερβαίνει τη λογιστική αξία της συνιστώσας ζημιάς της επαχθούς ομάδας των υποκείμενων ασφαλιστηρίων συμβολαίων όπου η οικονομική οντότητα αναμένει να ανακτήσει από την ομάδα των αντασφαλιστικών συμβολαίων.

Η επιμέτρηση της σύμβασης αντασφάλισης των ατομικών συμβολαίων ζωής, ακολουθεί τις ίδιες αρχές με εκείνες για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που επιμετρώνται στο πλαίσιο του γενικού μοντέλου επιμέτρησης (GMM). Η λογιστική αξία των αντασφαλιστικών συμβολαίων κατά την ημερομηνία αναφοράς ορίζεται ως το άθροισμα του περιουσιακού στοιχείου της εναπομένουσας κάλυψης και του περιουσιακού στοιχείου των απαιτήσεων που έχουν επισυμβεί. Το περιουσιακό στοιχείο για την εναπομένουσα κάλυψη περιλαμβάνει (α) τις ταμειακές ροές εκπλήρωσης που σχετίζονται με τις υπηρεσίες που θα ληφθούν βάσει των συμβάσεων σε μελλοντικές περιόδους και (β) τυχόν υπόλοιπο στο συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών (CSM) κατά την ημερομηνία αυτή.

Η προσαρμογή κινδύνου για το μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο αντιπροσωπεύει το βαθμό του κινδύνου που μεταφέρεται από το Συγκρότημα στον αντασφαλιστή.

Το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών (CSM) μιας ομάδας αντασφαλιστικών συμβολαίων αντιπροσωπεύει ένα καθαρό κόστος ή ένα καθαρό κέρδος από την αγορά αντασφάλισης.

Αποαναγνώριση συμβολαίου

Το Συγκρότημα αποαναγνώριζει ένα εκδοθέν ασφαλιστήριο συμβόλαιο όταν λήξει, όταν εκπληρωθεί ή όταν ακυρωθεί ή εάν οι όροι του τροποποιηθούν σημαντικά. Όταν μια σύμβαση τροποποιείται σημαντικά, αναγνωρίζεται μια νέα σύμβαση που βασίζεται στους τροποποιημένους όρους.

Σε περίπτωση αποαναγνώρισης ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου, το Συγκρότημα:

- i. Προσαρμόζει τις ταμειακές ροές εκπλήρωσης για να εξαλείψει την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών και την προσαρμογή κινδύνου για τον μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο που σχετίζεται με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχουν αποαναγνωριστεί από την ομάδα συμβολαίων,
- ii. Προσαρμόζει το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών (CSM) της ομάδας συμβολαίων για τη μεταβολή των ταμειακών ροών εκπλήρωσης, εκτός εάν αυτές οι αλλαγές κατανέμονται σε ένα στοιχείο ζημιάς και
- iii. Προσαρμόζει τον αριθμό των μονάδων κάλυψης για τις αναμενόμενες εναπομένουσες υπηρεσίες, ώστε να αντικατοπτρίζει τον αριθμό των μονάδων κάλυψης που αποαναγνωρίστηκαν από την ομάδα συμβολαίων.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.2 Λογιστικές πολιτικές και αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις (συνέχεια)

2.2.1 Νέα και τροποποιημένα πρότυπα και διερμηνείες (συνέχεια)

2.2.1.2 Περίληψη λογιστικών πολιτικών για ασφαλιστικές δραστηριότητες (συνέχεια)

Επαχθείς ομάδες συμβάσεων

Για χαρτοφυλάκια που επιμετρούνται βάσει της προσέγγισης κατανομής ασφαλιστρών (PAA), το Συγκρότημα θεωρεί ότι κανένα από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια στο χαρτοφυλάκιο δεν είναι επαχθές κατά την αρχική αναγνώριση εκτός εάν τα γεγονότα και οι περιστάσεις υποδεικνύουν διαφορετικά. Για ασφαλιστήρια συμβόλαια που δεν επιμετρούνται βάσει της προσέγγισης κατανομής ασφαλιστρών και τα οποία δεν είναι επαχθή, το Συγκρότημα αξιολογεί κατά την αρχική αναγνώριση, ότι δεν υπάρχει σημαντική πιθανότητα να καταστούν επαχθή αξιολογώντας την πιθανότητα να επέλθουν αλλαγές στα ισχύοντα γεγονότα και συνθήκες. Το Συγκρότημα εξετάζει γεγονότα και περιστάσεις για να προσδιορίσει εάν μια ομάδα συμβάσεων είναι επαχθής λαμβάνοντας υπόψη:

- i. Σημαντικές αλλαγές στο οικονομικό και κανονιστικό περιβάλλον
- ii. Τον δείκτη συνολικής ζημιάς (Combined loss ratio) (απαιτήσεις και έξοδα διαιρεμένα με τα ασφάλιστρα)
- iii. Στρατηγική τιμολόγηση που οδηγεί σε ζημιά
- iv. Αλλαγές στην πολιτική διαχείρισης απαιτήσεων (π.χ. χρονική-κλειστή περίοδος)

Το Συγκρότημα έχει βασίσει την αξιολόγηση του στο δείκτη συνολικής ζημιάς (combined loss ratio) ως ένα από τους βασικούς δείκτες για το εάν υπάρχουν γεγονότα και συνθήκες για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι μια ομάδα συμβολαίων είναι επαχθής, καθώς λαμβάνει υπόψη τις οικονομικές αλλαγές, τις αποφάσεις του Συγκροτήματος σχετικά με τη στρατηγική τιμολόγησης καθώς και τις διαδικασίες διαχείρισης των απαιτήσεων του Συγκροτήματος.

Για τα χαρτοφυλάκια που επιμετρούνται σύμφωνα με το γενικό μοντέλο επιμέτρησης (GMM) και την προσέγγιση της μεταβλητής αμοιβής (VFA), το Συγκρότημα διενεργεί αξιολόγηση κερδοφορίας για να κατατάξει τα χαρτοφυλάκια ασφαλιστηρίων συμβολαίων σε τρεις ομάδες κερδοφορίας, όπου ισχύει, για σκοπούς υπολογισμού του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών. Η ομαδοποίηση πραγματοποιείται ανά σύνολο συμβολαίων κατά την αρχική αναγνώριση με βάση την εκτιμημένη κερδοφορία (άσκηση ελέγχου κερδοφορίας).

Ταμειακές ροές απόκτησης ασφάλισης

Το Συγκρότημα περιλαμβάνει τις ακόλουθες ταμειακές ροές εντός των ορίων ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου που προκύπτουν από την πώληση και την σύναψη μιας ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων και οι οποίες είναι:

- α) δαπάνες που αποδίδονται άμεσα σε ατομικά συμβόλαια και ομαδικά συμβόλαια, και
- β) δαπάνες που αποδίδονται άμεσα στο χαρτοφυλάκιο ασφαλιστηρίων συμβολαίων στο οποίο ανήκει η ομάδα συμβολαίων, οι οποίες κατανέμονται σε λογική και συνετή βάση για την επιμέτρηση της ομάδας των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Καταλογιζόμενες δαπάνες

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17, οι καταλογιζόμενες δαπάνες περιλαμβάνουν τόσο έξοδα απόκτησης όσο και διαχείρισης και ενσωματώνονται στις πραγματικές και εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές και αναγνωρίζονται στο καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες. Τα έξοδα απόκτησης αποσβένονται. Τα κόστη που δεν αφορούν καταλογιζόμενες δαπάνες εξαιρούνται από την επιμέτρηση των υποχρεώσεων των ασφαλιστηρίων συμβολαίων και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιούνται.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.2 Λογιστικές πολιτικές και αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις (συνέχεια)

2.2.1 Νέα και τροποποιημένα πρότυπα και διερμηνείες (συνέχεια)

2.2.1.3 Σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις για ασφαλιστικά και αντασφαλιστικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις

Οι βασικές παραδοχές για το μέλλον και άλλοι κύριοι παράγοντες αβεβαιότητας των εκτιμήσεων κατά την ημερομηνία αναφοράς, οι οποίες έχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδη προσαρμογή στη λογιστική αξία των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων εντός του επόμενου οικονομικού έτους, αναφέρονται παρακάτω. Το Συγκρότημα στήριξε τις παραδοχές και τις εκτιμήσεις του στις παραμέτρους που ήταν διαθέσιμες μέχρι την ημερομηνία αναφοράς. Οι υπάρχουσες συνθήκες και παραδοχές σε σχέση με τις μελλοντικές εξελίξεις, ενδέχεται ωστόσο να αλλάξουν λόγω μεταβολών της αγοράς ή των συνθηκών πέραν του ελέγχου του Συγκροτήματος. Αυτές οι αλλαγές αντικατοπτρίζονται στις παραδοχές όταν συμβούν.

Εκτιμήσεις μελλοντικών ταμειακών ροών

Κατά την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών, το Συγκρότημα ενσωματώνει, με αμερόληπτο τρόπο, όλες τις εύλογες και βάσιμες πληροφορίες που ήταν διαθέσιμες χωρίς αδικαιολόγητο κόστος ή προσπάθεια κατά την ημερομηνία αναφοράς. Αυτές οι πληροφορίες περιλαμβάνουν τόσο εσωτερικά όσο και εξωτερικά ιστορικά δεδομένα σχετικά με απαιτήσεις και άλλα εμπειρικά δεδομένα, επικαιροποιημένα για να αντικατοπτρίζουν τις τρέχουσες προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα.

Οι ταμειακές ροές εντός των ορίων ενός συμβολαίου είναι αυτές που σχετίζονται άμεσα με την εκπλήρωση του συμβολαίου, συμπεριλαμβανομένων εκείνων για τις οποίες το Συγκρότημα έχει διακριτική ευχέρεια ως προς το ποσό ή το χρονοδιάγραμμα. Οι ταμειακές ροές περιλαμβάνουν πληρωμές προς (ή εκ μέρους) τους ασφαλιζομένους και άλλα κόστη που προκύπτουν κατά την εκπλήρωση των συμβολαίων. Αυτά περιλαμβάνουν τόσο την κατανομή σταθερών όσο και μεταβλητών εξόδων.

Οι εκτιμήσεις των μελλοντικών ταμειακών ροών αντικατοπτρίζουν την άποψη του Συγκροτήματος για τις τρέχουσες συνθήκες κατά την ημερομηνία αναφοράς, εφόσον οι εκτιμήσεις των σχετικών μεταβλητών της αγοράς είναι συνεπείς με τις παρατηρήσιμες τιμές της αγοράς.

Οι ακόλουθες κύριες παραδοχές χρησιμοποιήθηκαν κατά την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών των ασφαλιστηρίων συμβολαίων του κλάδου ζωής:

- Παραδοχές θνησιμότητας και νοσηρότητας
- Δαπάνες και πληθωρισμός
- Παραδοχές διακοπής λόγω μη έγκαιρης πληρωμής του ασφαλιστρού και εξαγοράς

Παραδοχές θνησιμότητας και νοσηρότητας

Οι παραδοχές βασίζονται σε τυποποιημένους διεθνείς πίνακες θνησιμότητας και νοσηρότητας, ανάλογα με τον τύπο του συμβολαίου. Επιπλέον, πραγματοποιείται μελέτη βασισμένη στην πραγματική εμπειρία (πραγματικούς θανάτους) της ασφαλιστικής εταιρείας για σκοπούς σύγκρισης και εάν κριθεί ότι τα στοιχεία είναι επαρκή και στατιστικά αξιόπιστα, ενσωματώνονται στους εν λόγω πίνακες. Αύξηση στις παραδοχές θνησιμότητας θα οδηγήσει σε μεγαλύτερο αναμενόμενο αριθμό απαιτήσεων (ή σε απαιτήσεις που προκύπτουν σε συντομότερο διάστημα από το προβλεπόμενο) με αποτέλεσμα την αύξηση των δαπανών και κατά συνέπεια τη μείωση της κερδοφορίας για τους μετόχους.

Ο παρακάτω πίνακας παραθέτει τα ποσοστά που εφαρμόζονται στον πρότυπο πίνακα για τον καθορισμό της παραδοχής θνησιμότητας και νοσηρότητας για την εκτίμηση των ταμειακών ροών εκπλήρωσης:

		Παραδοχές θνησιμότητας*	
		31 Δεκεμβρίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022
Άνδρες	Καπνιστές	68% A67/70	68% A67/70
	Μη-καπνιστές	48.25% A67/70	48.25% A67/70
Γυναίκες	Καπνιστές	68% A67/70 μείωση κατά 4 χρόνια	68% A67/70 μείωση κατά 4 χρόνια
	Μη-καπνιστές	48.25% A67/70 μείωση κατά 4 χρόνια	48.25% A67/70 μείωση κατά 4 χρόνια

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.2 Λογιστικές πολιτικές και αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις (συνέχεια)

2.2.1 Νέα και τροποποιημένα πρότυπα και διερμηνείες (συνέχεια)

2.2.1.3 Σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις για ασφαλιστικά και αντασφαλιστικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις (συνέχεια)

*Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί τον A67/70 πρότυπο πίνακα θνησιμότητας του Ηνωμένου Βασιλείου για τον καθορισμό των παραδοχών θνησιμότητας, καθώς η εμπειρία του Συγκροτήματος δεν επαρκεί για την ανάπτυξη του δικού του πίνακα θνησιμότητας. Για να αντικατοπτρίζεται με μεγαλύτερη ακρίβεια η εμπειρία του Συγκροτήματος σε συγκεκριμένες απαιτήσεις, εφαρμόζεται ποσοστό στον A67/70 πρότυπο πίνακα θνησιμότητας του Ηνωμένου Βασιλείου.

Παραδοχές δαπανών και πληθωρισμού

Οι παραδοχές δαπανών βασίζονται στις πραγματικές δαπάνες από ασφαλιστικές εργασίες του Συγκροτήματος που πραγματοποιήθηκαν εντός του έτους. Για τον καθορισμό της παραδοχής δαπανών ανά ασφαλιστήριο συμβόλαιο, το Συγκρότημα πραγματοποιεί σε ετήσια βάση ανάλυση εξόδων η οποία βασίζεται στα πραγματικά έξοδα των ασφαλιστικών θυγατρικών του Συγκροτήματος. Για τους σκοπούς της ανάλυσης εξόδων τα έξοδα χωρίζονται σε καταλογιζόμενες δαπάνες και μη καταλογιζόμενες δαπάνες. Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί διάφορες μετρήσεις/αναλογίες για την κατανομή των δαπανών στα ασφαλιστήρια συμβόλαια. Οι μη καταλογιζόμενες δαπάνες εξαιρούνται από την ανάλυση καθώς δεν σχετίζονται άμεσα με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Γίνεται παραδοχή για το ρυθμό αύξησης των δαπανών σε σχέση με τον ετήσιο ρυθμό πληθωρισμού. Μία αύξηση των δαπανών θα μειώνει την κερδοφορία.

	31 Δεκεμβρίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022
	€000	€000
Ποσοστό πληθωρισμού	4,00%	4,00%

Παραδοχές διακοπής λόγω μη έγκαιρης πληρωμής του ασφαλιστή και εξαγοράς

Πραγματοποιείται ανάλυση σε ετήσια βάση της παραδοχής διακοπής ασφαλιστηρίου συμβολαίου λόγω μη έγκαιρης πληρωμής του ασφαλιστή και εξαγοράς χρησιμοποιώντας πραγματικά στοιχεία των ασφαλιστικών εταιρειών από το έτος ίδρυσης της ασφαλιστικής εταιρείας μέχρι το αμέσως προηγούμενο έτος. Οι παραδοχές ποικίλλουν ανάλογα με τον τύπο και τη διάρκεια του συμβολαίου.

	Συμβόλαια συνδεδεμένα με επενδύσεις (για προστασία)		Συμβόλαια συνδεδεμένα με επενδύσεις (για αποταμίευση)		Συμβόλαια μη-συνδεδεμένα με επενδύσεις (πρόσκαιρης διάρκειας για προστασία)		Συμβόλαια συνδεδεμένα με επενδύσεις (Cap. Builder & Lifestart)	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Έτος 1	4%	4%	6%	7%	4%	5%	3%	3%
Έτος 2	5%	7%	6%	6%	6%	8%	7%	7%
Έτος 3	5%	6%	6%	6%	6%	9%	7%	8%
Έτος 4	5%	6%	6%	7%	7%	9%	6%	6%
Έτος 5	5%	6%	6%	6%	7%	9%	6%	6%
Έτος 6+	5%	6%	5%	6%	8%	9%	6%	6%

Προεξοφλητικά επιτόκια

Τα προεξοφλητικά επιτόκια εφαρμόζονται για να προσαρμόσουν τις εκτιμήσεις των μελλοντικών ταμειακών ροών ώστε να αντικατοπτρίζουν τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους που σχετίζονται με αυτές τις ταμειακές ροές, στο βαθμό όπου οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι δεν περιλαμβάνονται στις εκτιμήσεις των ταμειακών ροών.

Το ΔΠΧΑ 17 απαιτεί ότι τα προεξοφλητικά επιτόκια πρέπει:

- Να αντικατοπτρίζουν τη χρονική αξία του χρήματος, τα χαρακτηριστικά των ταμειακών ροών και τα χαρακτηριστικά ρευστότητας του ασφαλιστηρίου συμβολαίου
- Να είναι συνεπή με τις παρατηρήσιμες τρέχουσες τιμές της αγοράς (εάν υπάρχουν) των χρηματοοικονομικών μέσων με ταμειακές ροές των οποίων τα χαρακτηριστικά είναι συνεπή με εκείνα των ασφαλιστηρίων συμβολαίων (π.χ. χρονικό διάστημα, συνάλλαγμα και ρευστότητα)

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.2 Λογιστικές πολιτικές και αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις (συνέχεια)

2.2.1 Νέα και τροποποιημένα πρότυπα και διερμηνείες (συνέχεια)

2.2.1.3 Σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις για ασφαλιστικά και αντισταθμιστικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις (συνέχεια)

- iii. Να εξαιρούν την επίδραση των παραγόντων που επηρεάζουν τις παρατηρήσιμες τιμές αγοράς, αλλά να μην επηρεάζουν τις μελλοντικές ταμειακές ροές των ασφαλιστηρίων συμβολαίων

Το ΔΠΧΑ 17 δεν απαιτεί συγκεκριμένη τεχνική εκτίμησης για τον προσδιορισμό των προεξοφλητικών επιτοκίων, αλλά παρέχει δύο εναλλακτικές προσεγγίσεις που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον υπολογισμό των προεξοφλητικών επιτοκίων. Ο προσδιορισμός των προεξοφλητικών επιτοκίων μπορεί να προέρχεται από μια καμπύλη απόδοσης που αντικατοπτρίζει τα τρέχοντα επιτόκια απόδοσης της αγοράς ενός πραγματικού χαρτοφυλακίου ή ενός χαρτοφυλακίου αναφοράς περιουσιακών στοιχείων, προσαρμοσμένα ώστε να εξαλείφουν τυχόν παράγοντες που δεν σχετίζονται με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια (έκ των άνω προς τα κάτω προσέγγιση) ή τα προεξοφλητικά επιτόκια μπορεί να προκύψουν από την καμπύλη επιτοκίου μηδενικού κινδύνου υψηλής ρευστότητας προσαρμοσμένη για τις διαφορές των χαρακτηριστικών ρευστότητας των ασφαλιστηρίων συμβολαίων (έκ των κάτω προς τα πάνω προσέγγιση). Το Συγκρότημα επέλεξε να εφαρμόσει την εκ των κάτω προς τα πάνω προσέγγιση σύμφωνα με την οποία τα προεξοφλητικά επιτόκια προκύπτουν από την καμπύλη επιτοκίου μηδενικού κινδύνου προσαρμοσμένη στην έλλειψη ρευστότητας που προέρχεται από το χαρτοφυλάκιο ομολόγων που αποτελούν περιουσιακά στοιχεία της κάθε θυγατρικής ασφαλιστικής εταιρείας. Σύμφωνα με την εκ των κάτω προς τα πάνω προσέγγιση, η καμπύλη απόδοσης επιτοκίου μηδενικού κινδύνου θα πρέπει να βασίζεται σε επιτόκια που είναι μηδενικού κινδύνου χωρίς να περιλαμβάνουν κανένα στοιχείο πιστωτικού κινδύνου και θα πρέπει να υπολογίζεται από κάθε ασφαλιστική θυγατρική, και να αντανακλούν τιμές τις οποίες δύο μέρη είναι πρόθυμα να ανταλλάξουν υποχρεώσεις από τόκους. Ως εκ τούτου, είναι απαραίτητο αυτά να είναι διαθέσιμα για διαφορετικές περιόδους που να αντικατοπτρίζουν τις υποχρεώσεις των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Θα πρέπει επίσης να βασίζεται σε πληροφορίες από τις χρηματοοικονομικές αγορές. Το Συγκρότημα επέλεξε να χρησιμοποιήσει την καμπύλη επιτοκίων μηδενικού κινδύνου της ΕΙΟΡΑ ως την καμπύλη χωρίς κίνδυνο ρευστότητας καθώς καλύπτει όλες τις παραπάνω απαιτήσεις. Προσθέτει σε αυτή το ποσοστό έλλειψης ρευστότητας που υπολογίζεται αφαιρώντας το ποσοστό πιστωτικού κινδύνου και το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου από την απόδοση έως τη λήξη (YTM) του χαρτοφυλακίου των ιδίων ομολόγων της θυγατρικής ασφαλιστικής Εταιρείας. Το YTM αντιπροσωπεύει το επιτόκιο που θα απαιτήτο ώστε οι μελλοντικές ταμειακές ροές του χαρτοφυλακίου να ισούνται με την τιμή αγοράς του.

Τα προεξοφλητικά επιτόκια που εφαρμόστηκαν για την προεξόφληση μελλοντικών ταμειακών ροών παρατίθενται παρακάτω:

	Έτος 1		Έτος 3		Έτος 5		Έτος 10		Έτος 20	
	31 Δεκεμβρίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022	31 Δεκεμβρίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022	31 Δεκεμβρίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022	31 Δεκεμβρίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022	31 Δεκεμβρίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022
	Συμβόλαια κλάδου ζωής συνδεδεμένα με επενδύσεις (unit-linked)	3.5%	2.4%	2.5%	2.8%	2.4%	2.9%	2.5%	3.0%	2.5%
Συμβόλαια κλάδου ζωής που δεν είναι συνδεδεμένα με επενδύσεις (non-linked)	3.5%	2.4%	2.6%	2.8%	2.5%	2.9%	2.5%	3.0%	2.5%	2.7%
Συμβόλαια γενικού κλάδου	4.6%	4.0%	3.8%	4.0%	3.7%	4.0%	3.7%	3.9%	3.7%	3.6%

Απόδοση επενδυτικών περιουσιακών στοιχείων

Η απόδοση επένδυσης είναι η βασική καμπύλη επιτοκίου μηδενικού κινδύνου, προσαρμοσμένη ώστε να αντικατοπτρίζει την αναντιστοιχία μεταξύ της διάρκειας ισχύος του χαρτοφυλακίου περιουσιακών στοιχείων και των ασφαλιστικών υποχρεώσεων.

Προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο

Το ΔΠΧΑ 17 παρέχει περιορισμένες κανονιστικές απαιτήσεις ως προς τη μεθοδολογία που θα χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό προσαρμογής για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο και επιτρέπει σε μια οντότητα να εφαρμόζει κρίση στον προσδιορισμό μιας κατάλληλης τεχνικής εκτίμησης.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.2 Λογιστικές πολιτικές και αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις (συνέχεια)

2.2.1 Νέα και τροποποιημένα πρότυπα και διερμηνείες (συνέχεια)

2.2.1.3 Σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις για ασφαλιστικά και αντισταθμιστικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις (συνέχεια)

Ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής και υγείας

Το Συγκρότημα έχει εφαρμόσει κρίση για την εκτίμηση της προσαρμογής κινδύνου στους παρακάτω τομείς:

- i. Κίνδυνοι που περιλαμβάνονται στην προσαρμογή κινδύνου - η προσαρμογή κινδύνου για το μη-χρηματοοικονομικό κίνδυνο καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη την αποζημίωση που απαιτεί μία εταιρεία για την ανάληψη της αβεβαιότητας σχετικά με το ποσό και το χρονοδιάγραμμα των ταμειακών ροών που προκύπτει από τον χρηματοοικονομικό και μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο καθώς εκπληρώνει τις υποχρεώσεις ενός ασφαλιστήριου συμβολαίου. Για τον καθορισμό της προσαρμογής για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο, το Συγκρότημα έλαβε υπόψη τους κινδύνους εξαιρουμένου του κινδύνου αγοράς, όπως εφαρμόζονται και για τον υπολογισμό του περιθωρίου κινδύνου στη Φερεγγυότητα II. Οι κίνδυνοι αυτοί περιλαμβάνουν τους κινδύνους ασφάλισης ζωής και υγείας. Για τον καθορισμό του μη-χρηματοοικονομικού κινδύνου εξαιρείται ο κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου και ο λειτουργικός κίνδυνος όπως ορίζεται από το πρότυπο.
- ii. Μέθοδος υπολογισμού - το Συγκρότημα υπολογίζει ένα περιθώριο, πάνω από τις βέλτιστες παραδοχές εκτίμησης, για κάθε μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο στον οποίο εκτίθεται το Συγκρότημα μέσω της έκδοσης ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Τα περιθώρια ορίζονται έτσι ώστε (σε συνδυασμό) να καλύπτουν πιθανές ζημιές από μεταβολές μη χρηματοοικονομικών κινδύνων εντός ενός καθορισμένου επιπέδου εμπιστοσύνης. Το σύνολο αυτών των περιθωρίων είναι η προσαρμογή του κινδύνου. Το Συγκρότημα έχει εφαρμόσει κρίση στον καθορισμό του επιπέδου εμπιστοσύνης που εφαρμόζεται στον υπολογισμό της προσαρμογής κινδύνου που καθορίζεται με βάση την διάθεση αποδοχής κινδύνου που το Συγκρότημα επιθυμεί να διατηρήσει από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Το Συγκρότημα έχει εκτιμήσει την προσαρμογή του κινδύνου χρησιμοποιώντας ένα συνδυασμό τεχνικών, Κόστος Κεφαλαίου (cost of capital) και Αξία σε Κίνδυνο (value at risk). Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί αρχικά την τεχνική Κόστος Κεφαλαίου για τον υπολογισμό της προσαρμογής κινδύνου, το οποίο κλιμακώνεται προς τα πάνω/κάτω χρησιμοποιώντας την τεχνική Αξία σε Κίνδυνο, για να αντικατοπτρίζει τη διάθεση ανάληψης κινδύνου και τη στρατηγική του Συγκροτήματος.

Η μέθοδος Κόστος Κεφαλαίου αξιολογεί το κόστος κεφαλαίου που χρειάζεται για την κάλυψη των σχετικών κινδύνων κατά τη διάρκεια ζωής της επιχείρησης. Καθορίζει ένα απαιτούμενο ποσό αποζημίωσης προεξοφλώντας το προβλεπόμενο κόστος κεφαλαίου και μετατρέποντας αυτό το ποσό αποζημίωσης σε ένα αντίστοιχο επίπεδο εμπιστοσύνης. Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί την τεχνική κόστος κεφαλαίου για τη δημιουργία μιας κανονικής κατανομής με:

- i. τη Βέλτιστη Εκτίμηση Υποχρεώσεων (BEL) ως μέσος όρος της κατανομής, και
- ii. τη Βέλτιστη Εκτίμηση Υποχρεώσεων αυξανόμενη με την Κεφαλαιακή Απαίτηση Φερεγγυότητας (SCR) ως το εκατοστημόριο 99,5% της κατανομής.

Η προσαρμογή κινδύνου καθορίζεται με την εφαρμογή ενός συντελεστή κόστους στην παρούσα αξία του εκτιμώμενου κεφαλαίου που σχετίζεται με μη-χρηματοοικονομικό κίνδυνο. Το ποσοστό κόστους ορίζεται σε 6% ετησίως, και αντιπροσωπεύει την απόδοση που απαιτείται για ως αποζημίωση για την έκθεση σε μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο. Το εύρος των αποτελεσμάτων της υπολογισμένης προσαρμογής κινδύνου σύμφωνα με τη μέθοδο Κόστος Κεφαλαίου αντιστοιχεί σε επίπεδο εμπιστοσύνης 60%.

Η τεχνική Αξία σε Κίνδυνο υπολογίζεται με αναφορά σε ένα συγκεκριμένο επίπεδο εμπιστοσύνης, το οποίο θεωρείται κατάλληλο από το Συγκρότημα. Το επίπεδο εμπιστοσύνης 60% υπολογίζεται με τη μέθοδο Κόστος Κεφαλαίου και κλιμακώνεται μέχρι και 90%. Αυτό είναι το επιθυμητό επίπεδο εμπιστοσύνης του Συγκροτήματος. Η Προσαρμογή Κινδύνου υπολογίζεται χρησιμοποιώντας την κανονική κατανομή και ένα επίπεδο εμπιστοσύνης 90% (2022: 90%).

Ασφαλιστικές εργασίες γενικού κλάδου εξαιρουμένων ασφαλιστικών εργασιών υγείας

Για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια γενικού κλάδου, η προσαρμογή κινδύνου αποτελεί βασικό στοιχείο της υποχρέωσης για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί (LIC).

Η προσαρμογή κινδύνου για την υποχρέωση για την εναπομένουσα κάλυψη (LRC) αποτελεί μέρος του υπολογισμού της συνιστώσας ζημιάς που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό των ομαδοποιήσεων των συμβάσεων που αναμένεται να είναι επαχθή.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.2 Λογιστικές πολιτικές και αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις (συνέχεια)

2.2.1 Νέα και τροποποιημένα πρότυπα και διερμηνείες (συνέχεια)

2.2.1.3 Σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις για ασφαλιστικά και αντασφαλιστικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις (συνέχεια)

Η προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο καθορίζεται ώστε να αντανakλά την αποζημίωση που θα απαιτούσε το Συγκρότημα για την ανάληψη μη χρηματοοικονομικού κινδύνου και τον βαθμό απροθυμίας ανάληψης του κινδύνου. Καθορίζεται ξεχωριστά για κάθε εργασία του γενικού κλάδου και κατανέμεται σε ομάδες συμβάσεων με βάση τα συνολικά ασφάλιστρα για κάθε ομάδα. Η προσαρμογή κινδύνου για μη-χρηματοοικονομικό κίνδυνο αντανakλά τα αποτελέσματα της διαφοροποίησης μεταξύ των διαφορετικών τομέων δραστηριότητας, τα οποία προσδιορίζονται χρησιμοποιώντας μια τεχνική ενός πίνακα συσχέτισης (correlation matrix technique) που διατίθεται από την ΕΙΟΠΑ.

Η προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας μια τεχνική επιπέδου εμπιστοσύνης που βασίζεται σε ένα συνδυασμό της τεχνικής Κόστους Κεφαλαίου (Cost of Capital) της τεχνικής Αξία σε Κίνδυνο (Value at Risk). Για τον προσδιορισμό της προσαρμογής κινδύνου για μη χρηματοοικονομικούς κινδύνους για συμβόλαια αντασφάλισης, το Συγκρότημα εφαρμόζει αυτή την τεχνική στα μεικτά ποσά και στη συνέχεια χρησιμοποιώντας τους δείκτες ακαθάριστου προς καθαρό εξάγει το ποσό του κινδύνου που μεταφέρεται στον αντασφαλιστή ως η διαφορά μεταξύ των δύο αποτελεσμάτων.

Το Συγκρότημα εκτιμά την κατανομή πιθανότητας της αναμενόμενης παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ρών από τα συμβόλαια σε κάθε ημερομηνία αναφοράς και υπολογίζει την προσαρμογή του κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο σε αξία σε κίνδυνο του καθορισμένου επιπέδου εμπιστοσύνης. Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί 75% (2022: 75%) για το επίπεδο εμπιστοσύνης.

Συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών (CSM)

Το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών (CSM) μιας ομάδας συμβολαίων αναγνωρίζεται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για να αντικατοπτρίζει τις υπηρεσίες που παρέχονται σε κάθε έτος. Το ποσό του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών που αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα για υπηρεσίες σε μια περίοδο προσδιορίζεται από την ισόποση κατανομή του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών που απομένει στο τέλος της περιόδου αναφοράς μεταξύ της τρέχουσας και της εναπομένουσας περιόδου κάλυψης της ομάδας ασφαλιστικών συμβάσεων που υπολογίζεται με βάση τις μονάδες κάλυψης. Ο αριθμός των μονάδων κάλυψης είναι η ποσότητα των υπηρεσιών που παρέχονται από τα συμβόλαια της ομάδας, και προσδιορίζεται λαμβάνοντας υπόψη για κάθε σύμβαση την ποσότητα των παροχών και την αναμενόμενη περίοδο κάλυψης. Οι μονάδες κάλυψης επανεξετάζονται και επικαιροποιούνται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς.

Περισσότερες πληροφορίες για τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις γνωστοποιούνται στη Σημείωση 31.

2.2.1.4 Σημαντικές επιλογές λογιστικής πολιτικής για την επιμέτρηση και παρουσίαση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και των σχετικών εσόδων/εξόδων

Οι σημαντικές επιλογές λογιστικής πολιτικής που εφαρμόζονται στο Συγκρότημα αφορούν:

- i. Διαχωρισμός χρηματοοικονομικών εσόδων/(εξόδων) ασφάλισης: Το Συγκρότημα έχει επιλέξει να αναγνωρίσει τα συνολικά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) ασφάλισης στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στην περίοδο που προκύπτουν, δηλαδή δεν εφαρμόζεται διαχωρισμός.
- ii. Αναγνώριση εξόδων απόκτησης: Το Συγκρότημα έχει επιλέξει να κατανέμει τις ταμειακές ροές απόκτησης για τις ασφαλιστικές εργασίες γενικού κλάδου εκτός ασφαλιστικών εργασιών υγείας, για την εφαρμογή της προσέγγισης κατανομής ασφαλιστρών για την οποία το ΔΠΧΑ 17 προβλέπει επιλογή.
- iii. Διαχωρισμός της μεταβολής της προσαρμογής κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο: Το Συγκρότημα έχει επιλέξει να κατανέμει τη μεταβολή της προσαρμογής κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο μεταξύ των καθαρών αποτελεσμάτων από ασφαλιστικές υπηρεσίες και των καθαρών χρηματοοικονομικών εσόδων/(εξόδων) ασφάλισης.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.2 Λογιστικές πολιτικές και αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις (συνέχεια)

2.2.1 Νέα και τροποποιημένα πρότυπα και διερμηνείες (συνέχεια)

2.2.1.5 Παρουσίαση

Τα ποσά που παρουσιάζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε σχέση με τα έσοδα και τα έξοδα από ασφαλιστήρια συμβόλαια και συμβόλαια αντασφάλισης σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17 περιλαμβάνουν τα:

- i. Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) ασφάλισης και καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) αντασφάλισης, που αποτελούνται από:
 - α) Τα καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) ασφάλισης που αντιπροσωπεύουν τη μεταβολή στη λογιστική αξία μιας ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων και περιλαμβάνει τις επιπτώσεις από την μεταβολή των επιτοκίων και των άλλων χρηματοοικονομικών παραδοχών και τη μεταβολή στην εύλογη αξία των υποκείμενων στοιχείων για συμβόλαια άμεσης συμμετοχής.
 - β) Τα καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) από συμβόλαια αντασφάλισης που αντιπροσωπεύουν τη μεταβολή στη λογιστική αξία μιας ομάδας συμβολαίων αντασφάλισης και περιλαμβάνει τις επιπτώσεις από την μεταβολή των επιτοκίων και των άλλων χρηματοοικονομικών παραδοχών.
- ii. Καθαρά αποτελέσματα από ασφαλιστικές υπηρεσίες, που αποτελούνται από:
 - α) Τα έσοδα από ασφαλιστικές υπηρεσίες που αντικατοπτρίζουν την αξία την οποία το Συγκρότημα αναμένει ότι δικαιούται σε αντάλλαγμα για την παροχή κάλυψης και άλλων υπηρεσιών των ασφαλιστηρίων συμβολαίων (εξαιρουμένων τυχόν επενδυτικών στοιχείων) και περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών που αποδεδεσμεύεται κατά τη διάρκεια της περιόδου, τα έσοδα από ασφαλιστήρια συμβόλαια βάσει της προσέγγισης κατανομής ασφαλιστρών και αλλαγές στην προσαρμογή κινδύνου που σχετίζονται με την τρέχουσα περίοδο υπηρεσιών και προσαρμογή της εμπειρίας.
 - β) Τα έξοδα από ασφαλιστικές υπηρεσίες τα οποία περιλαμβάνουν απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί και άλλα πραγματοποιηθέντα έξοδα υπηρεσιών (εξαιρουμένων τυχόν επενδυτικών στοιχείων), και ζημιές για επαχθείς ομάδες συμβολαίων και αναστροφές των εν λόγω ζημιών.
- iii. Καθαρά αποτελέσματα από αντασφαλιστικές υπηρεσίες, που περιλαμβάνουν ποσά που ανακτώνται από αντασφαλιστές και έξοδα αντασφάλισης.

2.2.1.6 Επίδραση μετάβασης

Κατά τη μετάβαση την 1 Ιανουαρίου 2022, τα Συνολικά ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος και τα Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας μειώθηκαν κατά €37,563 χιλ., αντικατοπτρίζοντας τη συνολική επίδραση της εξάλειψης της παρούσας αξίας των ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ ('PVIIF') και της επανεπιμέτρησης των ασφαλιστικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων μετά τη σχετική φορολογική επίδραση. Παρομοίως, προσαρμόζοντας την επίδραση του ΔΠΧΑ 17 στα κέρδη του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, τα Συνολικά ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος και τα Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας στις 31 Δεκεμβρίου 2022, όπως είχε γνωστοποιηθεί σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 4, μειώθηκαν κατά €52,104 χιλ., όπως αναλύεται παρακάτω.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.2 Λογιστικές πολιτικές και αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις (συνέχεια)

2.2.1 Νέα και τροποποιημένα πρότυπα και διερμηνείες (συνέχεια)

2.2.1.6 Επίδραση μετάβασης (συνέχεια)

	1 Ιανουαρίου 2022	31 Δεκεμβρίου 2022
	€000	€000
ΔΠΧΑ 4 Συνολικά Ίδια Κεφάλαια	2,081,227	2,100,670
ΔΠΧΑ 4 Ίδια Κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	1,838,793	1,858,370
Εξάλειψη της παρούσας αξίας των ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ	(129,890)	(115,776)
Συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών	(43,731)	(41,863)
Αποαναγνώριση των ΔΠΧΑ 4 περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και αναγνώριση των ταμειακών ρών εκπλήρωσης και της προσαρμογής κινδύνου σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17	129,255	97,028
Φορολογική επίδραση (συμπεριλαμβανομένης της φορολογικής επίδρασης στην παρούσα αξία των ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ)	7,079	9,601
Λοιπά	(276)	(1,094)
Συνολική επίδραση των αναπροσαρμογών του ΔΠΧΑ 17	(37,563)	(52,104)
ΔΠΧΑ 17 Ίδια Κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	1,801,230	1,806,266
ΔΠΧΑ 17 Συνολικά ίδια κεφάλαια	2,043,664	2,048,566

Η μείωση των Ιδίων Κεφαλαίων του Συγκροτήματος κατά €52 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022 περιλαμβάνει την εξάλειψη της παρούσας αξίας ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ (PVIF) και της σχετικής αναβαλλόμενης φορολογικής υποχρέωσης, που είχε ως αποτέλεσμα την καθαρή μείωση κατά €101 εκατ. και την επανεπιμέτρηση των ασφαλιστικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (συμπεριλαμβανομένης της επίδρασης του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών) που είχε ως αποτέλεσμα την καθαρή αύξηση των ιδίων κεφαλαίων κατά €49 εκατ..

Κατά τη μετάβαση την 1 Ιανουαρίου 2022, τα Ενσώματα Ίδια Κεφάλαια του Συγκροτήματος που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας αυξήθηκαν κατά €92,327 χιλ.. Προσαρμόζοντας την επίδραση του ΔΠΧΑ 17 στα κέρδη του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, τα Ενσώματα Ίδια Κεφάλαια του Συγκροτήματος που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας στις 31 Δεκεμβρίου 2022 όπως αναπροσαρμόστηκαν σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17 αυξήθηκαν κατά €63,672 χιλ. όπως αναλύεται παρακάτω.

	1 Ιανουαρίου 2022	31 Δεκεμβρίου 2022
	€000	€000
ΔΠΧΑ 4 Ενσώματα Ίδια Κεφάλαια του Συγκροτήματος που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	1,654,759	1,690,048
Συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών	(43,731)	(41,863)
Αποαναγνώριση των ΔΠΧΑ 4 περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και αναγνώριση των ταμειακών ρών εκπλήρωσης και της προσαρμογής κινδύνου σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17	129,255	97,028
Φορολογική επίδραση (συμπεριλαμβανομένης της φορολογικής επίδρασης στην παρούσα αξία των ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ)	7,079	9,601
Λοιπά	(276)	(1,094)
Συνολική επίδραση των αναπροσαρμογών του ΔΠΧΑ 17	92,327	63,672
ΔΠΧΑ 17 Ενσώματα Ίδια Κεφάλαια του Συγκροτήματος που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	1,747,086	1,753,720

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.2 Λογιστικές πολιτικές και αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις (συνέχεια)

2.2.1 Νέα και τροποποιημένα πρότυπα και διερμηνείες (συνέχεια)

2.2.1.6 Επίδραση μετάβασης (συνέχεια)

Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, όπως αναπροσαρμόστηκε για το ΔΠΧΑ 17 και όπως παρουσιάστηκε προηγουμένως σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 4, παρουσιάζεται πιο κάτω:

	ΔΠΧΑ 17 (αναπροσαρ- μοσμένα)	ΔΠΧΑ 4 (όπως παρουσιάστηκαν προηγουμένως)
	€000	€000
Έσοδα από τόκους	428,849	428,849
Έσοδα παρόμοια με έσοδα από τόκους	22,119	22,119
Έξοδα από τόκους	(65,721)	(65,821)
Έξοδα παρόμοια με έξοδα από τόκους	(14,840)	(14,840)
<i>Καθαρά έσοδα από τόκους</i>	370,407	370,307
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	202,583	202,583
Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες	(10,299)	(10,299)
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	31,291	31,291
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα	(614)	10,052
Καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος	5,235	5,235
Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) ασφάλισης και καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) αντασφάλισης	784	-
Καθαρά αποτελέσματα από ασφαλιστικές υπηρεσίες	60,530	-
Καθαρά αποτελέσματα από αντασφαλιστικές υπηρεσίες	(16,748)	-
Έσοδα από περιουσιακά στοιχεία από ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές συμβάσεις	-	114,681
Έξοδα από υποχρεώσεις από ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές συμβάσεις	-	(43,542)
Καθαρές ζημιές από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα	(999)	(999)
Καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	13,970	13,970
Λοιπά έσοδα	16,681	16,681
<i>Συνολικά λειτουργικά έσοδα</i>	672,821	709,960
Δαπάνες προσωπικού	(285,154)	(294,361)
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	(38,492)	(38,492)
Προβλέψεις για επιδικίες, κανονιστικά θέματα και άλλες προβλέψεις (μετά από αναστροφές)	(11,880)	(11,880)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(157,916)	(166,365)
<i>Λειτουργικά κέρδη πριν από πιστωτικές ζημιές και απομείωση</i>	179,379	198,862
Πιστωτικές ζημιές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(59,087)	(59,529)
Απομείωση μετά την αναστροφή μη-χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(29,549)	(29,549)
Κέρδη πριν τη φορολογία	90,743	109,784
Φορολογία	(31,312)	(35,812)
Κέρδη μετά τη φορολογία για το έτος	59,431	73,972
Αναλογούντα σε:		
Ιδιοκτήτες της Εταιρίας	56,565	71,106
Δικαιώματα μειοψηφίας	2,866	2,866
Κέρδη για το έτος	59,431	73,972
Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη κατά μετοχή αναλογούντα στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€ σεντ)	12.7	15.9

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.2 Λογιστικές πολιτικές και αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις (συνέχεια)

2.2.1 Νέα και τροποποιημένα πρότυπα και διερμηνείες (συνέχεια)

2.2.1.6 Επίδραση μετάβασης (συνέχεια)

Ενοποιημένος Ισολογισμός κατά την ημερομηνία μετάβασης και στις 31 Δεκεμβρίου 2022 όπως αναπροσαρμόστηκε σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17 και όπως παρουσιάστηκε προηγουμένως σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 4, παρουσιάζεται πιο κάτω:

	ΔΠΧΑ 17 (αναπροσαρμοσμένα)		ΔΠΧΑ 4 (όπως παρουσιάστηκαν προηγουμένως)	
	31 Δεκεμβρίου 2022	1 Ιανουαρίου 2022	31 Δεκεμβρίου 2022	1 Ιανουαρίου 2022
	€000	€000	€000	€000
Περιουσιακά στοιχεία				
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	9,567,258	9,230,883	9,567,258	9,230,883
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες	204,811	291,632	204,811	291,632
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	48,153	6,653	48,153	6,653
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	190,209	199,194	190,209	199,194
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	467,375	748,695	467,375	748,695
Επενδύσεις σε αποβεβημένο κόστος	2,046,119	1,191,274	2,046,119	1,191,274
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	9,953,252	9,836,405	9,953,252	9,836,405
Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους	542,321	551,797	542,321	551,797
Προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία	609,054	583,777	639,765	616,219
Αποθέματα ακινήτων	1,041,032	1,111,604	1,041,032	1,111,604
Επενδύσεις σε ακίνητα	85,099	117,745	85,099	117,745
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	227,934	265,942	227,521	265,481
Ακίνητα και εξοπλισμός	253,378	252,130	253,378	252,130
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	52,546	54,144	168,322	184,034
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση	-	358,951	-	358,951
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	25,288,541	24,800,826	25,434,615	24,962,697
Υποχρεώσεις				
Καταθέσεις από τράπεζες	507,658	457,039	507,658	457,039
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	1,976,674	2,969,600	1,976,674	2,969,600
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	16,169	32,452	16,169	32,452
Καταθέσεις πελατών	18,998,319	17,530,883	18,998,319	17,530,883
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	597,981	622,398	679,952	736,201
Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα, λοιπές υποχρεώσεις και λοιπές προβλέψεις	381,193	358,090	384,004	361,977
Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαίτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα	127,607	104,108	127,607	104,108
Ομολογιακά δάνεια	297,636	302,555	297,636	302,555
Υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης	302,104	340,220	302,104	340,220
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	34,634	39,817	43,822	46,435
Σύνολο υποχρεώσεων	23,239,975	22,757,162	23,333,945	22,881,470
Ίδια κεφάλαια				
Μετοχικό κεφάλαιο	44,620	44,620	44,620	44,620
Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	594,358	594,358	594,358	594,358
Αποθεματικά επανεκτίμησης και άλλα αποθεματικά	76,939	99,541	178,240	213,192
Αδιανέμητα κέρδη	1,090,349	1,062,711	1,041,152	986,623
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	1,806,266	1,801,230	1,858,370	1,838,793
Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι	220,000	220,000	220,000	220,000
Δικαιώματα μειοψηφίας	22,300	22,434	22,300	22,434
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	2,048,566	2,043,664	2,100,670	2,081,227
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων	25,288,541	24,800,826	25,434,615	24,962,697

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.2 Λογιστικές πολιτικές και αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις (συνέχεια)

2.2.1 Νέα και τροποποιημένα πρότυπα και διερμηνείες (συνέχεια)

2.2.1.6 Επίδραση μετάβασης (συνέχεια)

Επίδραση μετάβασης στον Ενοποιημένο Ισολογισμό την 1 Ιανουαρίου 2022

Οι προσαρμογές στον ισολογισμό του Συγκροτήματος την 1 Ιανουαρίου 2022 που προέκυψαν από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 17, παρουσιάζονται πιο κάτω:

	Λογιστική αξία ΔΠΧΑ 4	Εξάλειψη της παρούσας αξίας των ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ (PVIF) και των ΔΠΧΑ 4 περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων	ΔΠΧΑ 17 ταμειακές ροές εκπλήρωσης συμπεριλαμβανομένης της προσαρμογής κινδύνου*	ΔΠΧΑ 17 συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών	Φορολογική επίδραση	Λοιπά	Λογιστική αξία ΔΠΧΑ 17	Συνολική μεταβολή
Περιουσιακά στοιχεία	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία	616,219	(70,121)	37,676	-	-	3	583,777	(32,442)
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	265,481	-	-	-	461	-	265,942	461
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	184,034	(129,890)	-	-	-	-	54,144	(129,890)
Όλα τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία	23,896,963	-	-	-	-	-	23,896,963	-
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	24,962,697	(200,011)	37,676	-	461	3	24,800,826	(161,871)
Υποχρεώσεις								
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	736,201	(736,201)	578,667	43,731	-	-	622,398	(113,803)
Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα, λοιπές υποχρεώσεις και λοιπές προβλέψεις	361,977	(4,166)	-	-	-	279	358,090	(3,887)
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	46,435	-	-	-	(6,618)	-	39,817	(6,618)
Όλες οι λοιπές υποχρεώσεις	21,736,857	-	-	-	-	-	21,736,857	-
Σύνολο υποχρεώσεων	22,881,470	(740,367)	578,667	43,731	(6,618)	279	22,757,162	(124,308)

* περιλαμβάνει προσαρμογές σε περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για συμβόλαια αντασφάλισης

Κύριες αλλαγές κατά τη μετάβαση

Εξάλειψη της παρούσας αξίας των ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ (PVIF) και των ΔΠΧΑ 4 περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Η παρούσα αξία των ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ ('PVIF') που παρουσιαζόταν προηγουμένως στα 'Άυλα περιουσιακά στοιχεία' σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 4 και προέκυψε από την εκ των προτέρων αναγνώριση μελλοντικών κερδών που σχετίζονται με τα εν ισχύ ασφαλιστήρια συμβόλαια, δεν αναγνωρίζεται πλέον σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17. Τα αναμενόμενα μελλοντικά κέρδη περιλαμβάνονται στην επιμέτρηση της υποχρέωσης της ασφαλιστικής σύμβασης ως το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών ('CSM'), που αντιπροσωπεύει τη μη δεδουλευμένη κερδοφορία, η οποία θα αναγνωρίζεται σταδιακά κατά τη διάρκεια της σύμβασης. Άλλα ασφαλιστικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 4 απαλείφθηκαν κατά τη μετάβαση, και αντικαταστάθηκαν με τα ΔΠΧΑ 17 ασφαλιστικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις.

Αναγνώριση των ταμειακών ροών εκπλήρωσης και της προσαρμογής κινδύνου σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17

Η επιμέτρηση των υποχρεώσεων των ασφαλιστηρίων συμβολαίων σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17 βασίζεται σε ομάδες ασφαλιστηρίων συμβολαίων και περιλαμβάνει την υποχρέωση εκπλήρωσης των συμβατικών υποχρεώσεων που σχετίζονται με το ασφαλιστήριο συμβόλαιο, όπως ασφάλιστρα, έξοδα, ασφαλιστικές παροχές και απαιτήσεις. Αυτά αναγνωρίζονται στο στοιχείο των ταμειακών ροών εκπλήρωσης της υποχρέωσης του ασφαλιστηρίου συμβολαίου, μαζί με την προσαρμογή κινδύνου.

Αναγνώριση του ΔΠΧΑ 17 συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών ('CSM')

Σε αντίθεση με το ΔΠΧΑ 4, όπου τα κέρδη αναγνωρίζονταν εκ των προτέρων, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17 αναβάλλονται εντός του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών το οποίο αναγνωρίζεται συστηματικά στα έσοδα καθώς παρέχονται υπηρεσίες κατά τη διάρκεια της περιόδου κάλυψης των ομάδων ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.2 Λογιστικές πολιτικές και αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις (συνέχεια)

2.2.1 Νέα και τροποποιημένα πρότυπα και διερμηνείες (συνέχεια)

2.2.1.6 Επίδραση μετάβασης (συνέχεια)

Φορολογική επίδραση

Η αποαναγνώριση της αναβαλλόμενης φορολογικής υποχρέωσης προκύπτει κυρίως από την εξάλειψη της παρούσας αξίας των ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής σε ισχύ ('PVIF') και οι νέες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αναγνωρίζονται, όπου χρειάζεται, σε σχέση με τις προσωρινές διαφορές μεταξύ των νέων λογιστικών υπολοίπων όπως διαμορφώνονται κάτω από το ΔΠΧΑ 17 και των σχετικών φορολογικών βάσεων.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.2 Λογιστικές πολιτικές και αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις (συνέχεια)

2.2.1 Νέα και τροποποιημένα πρότυπα και διερμηνείες (συνέχεια)

2.2.1.6 Επίδραση μετάβασης (συνέχεια)

Επίδραση μετάβασης στην Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων

Η περίληψη της επίδρασης της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17 στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, παρουσιάζεται πιο κάτω:

	Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022									
	ΔΠΧΑ 4	Εξάλειψη ΔΠΧΑ 4 και επαναταξινομήσεις	Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/ (έξοδα) ασφάλισης	ΔΠΧΑ 17 συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών	ΔΠΧΑ 17 έσοδα από ασφαλιστικές υπηρεσίες εκτός συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών	ΔΠΧΑ 17 έξοδα από ασφαλιστικές υπηρεσίες	Καθαρά έξοδα από αντασφάλιση	Καταλογιζόμενες δαπάνες (επαναταξινόμηση στα καθαρά αποτελέσματα από ασφαλιστικές υπηρεσίες)	Φορολογική επίδραση	ΔΠΧΑ 17 αναπροσαρμοσμένα
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Έσοδα από τόκους	428,849	-	-	-	-	-	-	-	-	428,849
Έσοδα παρόμοια με έσοδα από τόκους	22,119	-	-	-	-	-	-	-	-	22,119
Έξοδα από τόκους	(65,821)	-	-	-	100	-	-	-	-	(65,721)
Έξοδα παρόμοια με έξοδα από τόκους	(14,840)	-	-	-	-	-	-	-	-	(14,840)
Καθαρά έσοδα από τόκους	370,307	-	-	-	100	-	-	-	-	370,407
Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	202,583	-	-	-	-	-	-	-	-	202,583
Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες	(10,299)	-	-	-	-	-	-	-	-	(10,299)
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	31,291	-	-	-	-	-	-	-	-	31,291
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα	10,052	(10,666)	-	-	-	-	-	-	-	(614)
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος	5,235	-	-	-	-	-	-	-	-	5,235
Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) ασφάλισης και καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) αντασφάλισης	-	-	784	-	-	-	-	-	-	784
Καθαρά αποτελέσματα από ασφαλιστικές υπηρεσίες	-	-	-	5,031	130,061	(74,562)	-	-	-	60,530
Καθαρά αποτελέσματα από αντασφαλιστικές υπηρεσίες	-	-	-	-	-	-	(16,748)	-	-	(16,748)
Έσοδα από περιουσιακά στοιχεία από ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές συμβάσεις	114,681	(114,681)	-	-	-	-	-	-	-	-
Έξοδα από υποχρεώσεις από ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές συμβάσεις	(43,542)	43,542	-	-	-	-	-	-	-	-
Καθαρές ζημιές από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα	(999)	-	-	-	-	-	-	-	-	(999)
Καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	13,970	-	-	-	-	-	-	-	-	13,970
Λοιπά έσοδα	16,681	-	-	-	-	-	-	-	-	16,681

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.2 Λογιστικές πολιτικές και αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις (συνέχεια)

2.2.1 Νέα και τροποποιημένα πρότυπα και διερμηνείες (συνέχεια)

2.2.1.6 Επίδραση μετάβασης (συνέχεια)

	Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022									
	ΔΠΧΑ 4	Εξάλειψη ΔΠΧΑ 4 και επαναταξινομήσεις	Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/ (έξοδα) ασφάλισης	ΔΠΧΑ 17 συμβατικό περιθώριο κέρδος υπηρεσιών	ΔΠΧΑ 17 έσοδα από ασφαλιστικές υπηρεσίες εκτός συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών	ΔΠΧΑ 17 έξοδα από ασφαλιστικές υπηρεσίες	Καθαρά έξοδα από αντασφάλιση	Καταλογιζόμενες δαπάνες (επαναταξινομήση στα καθαρά αποτελέσματα από ασφαλιστικές υπηρεσίες)	Φορολογική επίδραση	ΔΠΧΑ 17 αναπροσαρμοσμένα
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Συνολικά λειτουργικά έσοδα	709,960	(81,805)	784	5,031	130,161	(74,562)	(16,748)	-	-	672,821
Δαπάνες προσωπικού	(294,361)	-	-	-	-	-	-	9,207	-	(285,154)
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	(38,492)	-	-	-	-	-	-	-	-	(38,492)
Προβλέψεις για επιδικίες, κανονιστικά θέματα και άλλες προβλέψεις (μετά από αναστροφές)	(11,880)	-	-	-	-	-	-	-	-	(11,880)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(166,365)	-	-	-	-	-	-	8,449	-	(157,916)
Λειτουργικά κέρδη πριν από πιστωτικές ζημιές και απομείωση	198,862	(81,805)	784	5,031	130,161	(74,562)	(16,748)	17,656	-	179,379
Πιστωτικές ζημιές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(59,529)	-	-	-	442	-	-	-	-	(59,087)
Απομείωση μετά την αναστροφή μη-χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(29,549)	-	-	-	-	-	-	-	-	(29,549)
Κέρδη πριν τη φορολογία	109,784	(81,805)	784	5,031	130,603	(74,562)	(16,748)	17,656	-	90,743
Φορολογία	(35,812)	-	-	-	-	-	-	77	4,423	(31,312)
Κέρδη μετά τη φορολογία για το έτος	73,972	(81,805)	784	5,031	130,603	(74,562)	(16,748)	17,733	4,423	59,431

ΔΛΠ 1 Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων και Πρακτικές Καταστάσεις ΔΠΧΑ 2: Γνωστοποίηση Λογιστικών Πολιτικών (τροποποιήσεις)

Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 απαιτούν από τις εταιρείες να γνωστοποιούν τις ουσιώδεις λογιστικές τους πληροφορίες και όχι τις σημαντικές λογιστικές τους πολιτικές. Οι τροποποιήσεις στη ΔΠΧΑ Δήλωση Πρακτικής 2 παρέχουν οδηγίες σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής της έννοιας της ουσιαστικότητας στις γνωστοποιήσεις λογιστικών πολιτικών. Οι τροποποιήσεις δεν είχαν επίδραση στα αποτελέσματα και στη χρηματοοικονομική θέση του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

ΔΛΠ 8 Λογιστικές πολιτικές, αλλαγές στις λογιστικές εκτιμήσεις και λάθη: Ορισμός των λογιστικών εκτιμήσεων (τροποποιήσεις)

Οι τροποποιήσεις εισήγαγαν τον ορισμό των λογιστικών εκτιμήσεων και περιέλαβαν άλλες τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 8 για να βοηθήσουν τις οντότητες να διακρίνουν τις αλλαγές στις λογιστικές εκτιμήσεις από τις αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές. Οι τροποποιήσεις δεν είχαν επίδραση στα αποτελέσματα και στη χρηματοοικονομική θέση του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

ΔΛΠ 12 Φορολογία: Αναβαλλόμενη φορολογία που σχετίζεται με τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που προκύπτουν από μια μεμονωμένη συναλλαγή (τροποποιήσεις)

Οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις εταιρείες να αναγνωρίζουν αναβαλλόμενη φορολογία για συναλλαγές που κατά την αρχική αναγνώριση δημιουργούν ίσα ποσά φορολογητέων και εκπιπτόμενων προσωρινών διαφορών. Οι τροποποιήσεις συνήθως εφαρμόζονται για συναλλαγές όπως τα μισθώματα για τους μισθωτές και των υποχρεώσεων θέσης. Οι τροποποιήσεις δεν είχαν σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα και στη χρηματοοικονομική θέση του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.2 Λογιστικές πολιτικές και αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και στις γνωστοποιήσεις (συνέχεια)

2.2.1 Νέα και τροποποιημένα πρότυπα και διερμηνείες (συνέχεια)

2.2.1.6 Επίδραση μετάβασης (συνέχεια)

ΔΛΠ 12 Φόροι εισοδήματος: Διεθνής φορολογική μεταρρύθμιση – Κανόνες Μοντέλου Δεύτερου Πυλώνα (Pillar II) (τροποποιήσεις)

Το ΔΛΠ 12 έχει τροποποιηθεί με την συμπερίληψη εξαίρεσης για την αναγνώριση και γνωστοποίηση πληροφοριών σχετικά με τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις που σχετίζονται με νομοθεσία φορολογίας που έχει θεσπιστεί, ή ουσιαστικά θεσπιστεί για την εφαρμογή του Δεύτερου Πυλώνα. Μια οικονομική οντότητα γνωστοποιεί χωριστά τα έξοδα (έσοδα) φόρου εισοδήματος που σχετίζονται με τους φόρους εισοδήματος του δεύτερου πυλώνα τις περιόδους που η νομοθεσία έχει εφαρμοστεί. Οι τροποποιήσεις απαιτούν, για περιόδους κατά τις οποίες η νομοθεσία του Δεύτερου Πυλώνα έχει (ουσιαστικά) θεσπιστεί αλλά δεν έχει ακόμη τεθεί σε εφαρμογή, γνωστοποίηση γνωστών ή εύλογα εκτιμώμενων πληροφοριών που βοηθούν τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να κατανοήσουν την έκθεση της οικονομικής οντότητας που προκύπτει από τη φορολογία που απορρέει από τον Δεύτερο Πυλώνα. Για να συμμορφωθεί με αυτές τις απαιτήσεις, μια οικονομική οντότητα απαιτείται όπως γνωστοποιεί ποιοτικές και ποσοτικές πληροφορίες σχετικά με την έκθεσή της σε φορολογία που προκύπτει από τον Δεύτερο Πυλώνα στο τέλος της περιόδου αναφοράς. Παρόλο που το Συγκρότημα έχει δραστηριότητες σε δικαιοδοσίες που η νομοθεσία δεν έχει θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, το Συγκρότημα γνωστοποιεί γνωστές ή εύλογα εκτιμώμενες πληροφορίες που βοηθούν τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να κατανοήσουν την εκτιμώμενη έκθεση του Συγκροτήματος στους φόρους εισοδήματος του δεύτερου πυλώνα στη Σημείωση 17 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Συγκροτήματος. Το Συγκρότημα θα γνωστοποιεί ξεχωριστά τα έξοδα (έσοδα) φόρου εισοδήματος που σχετίζονται με τους φόρους εισοδήματος του Δεύτερου Πυλώνα όταν η εν λόγω νομοθεσία τεθεί σε ισχύ.

2.3 Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν τεθεί σε ισχύ

2.3.1 Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί από το ΣΔΛΠ και υιοθετήθηκαν από την ΕΕ

ΔΠΧΑ 16 Μισθώσεις: Υποχρέωση μίσθωσης σε πώληση και επαναμίσθωση (τροποποιήσεις)

Η τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 16 Μισθώσεις προσδιορίζει τις απαιτήσεις που χρησιμοποιεί ένας πωλητής-μισθωτής για την επιμέτρηση της υποχρέωσης μίσθωσης που προκύπτει σε μια συναλλαγή πώλησης και επαναμίσθωσης, για να διασφαλίσει ότι ο πωλητής-μισθωτής δεν αναγνωρίζει οποιοδήποτε ποσό του κέρδους ή της ζημίας που σχετίζεται με το δικαίωμα χρήσης του διατηρεί. Μια συναλλαγή πώλησης και επαναμίσθωσης περιλαμβάνει τη μεταβίβαση ενός περιουσιακού στοιχείου από μια οντότητα (τον πωλητή-μισθωτή) σε μια άλλη οντότητα (τον αγοραστή-εκμισθωτή) και την επαναμίσθωση του ίδιου περιουσιακού στοιχείου από τον πωλητή-μισθωτή. Η τροποποίηση αποσκοπεί στη βελτίωση των απαιτήσεων για συναλλαγές πώλησης και επαναμίσθωσης στο ΔΠΧΑ 16. Δεν αλλάζει τη λογιστική για τις μισθώσεις που δεν σχετίζονται με συναλλαγές πώλησης και επαναμίσθωσης. Η τροποποίηση εφαρμόζεται αναδρομικά για ετήσιες περιόδους αναφοράς που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2024. Επιτρέπεται η εφαρμογή νωρίτερα. Το Συγκρότημα δεν αναμένει ότι αυτές οι τροποποιήσεις θα έχουν σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα και τη χρηματοοικονομική του θέση.

ΔΛΠ 1 Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων: ταξινόμηση των Υποχρεώσεων ως Τρέχουσες ή Μη-τρέχουσες (τροποποιήσεις)

Το ΣΔΛΠ εξέδωσε τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων για να καθορίσει τις απαιτήσεις για την ταξινόμηση των υποχρεώσεων ως τρέχουσες ή μη-τρέχουσες. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν: (α) τι σημαίνει το δικαίωμα αναβολής της τακτοποίησης (β) ότι το δικαίωμα αναβολής πρέπει να υπάρχει στο τέλος της ημερομηνίας αναφοράς (γ) ότι η ταξινόμηση δεν επηρεάζεται από την πιθανότητα η οικονομική οντότητα να ασκήσει το δικαίωμα αναβολής της. Όροι μιας υποχρέωσης που θα μπορούσαν, κατά την επιλογή του αντισυμβαλλομένου, να καταλήξουν σε διακανονισμό της με τη μεταβίβαση ιδίων συμμετοχικών τίτλων της οικονομικής οντότητας δεν επηρεάζουν την ταξινόμησή της ως τρέχουσα ή μη τρέχουσα εάν η οντότητα επιλέγει τον συμμετοχικό τίτλο αναγνωρίζοντάς τον ξεχωριστά από την υποχρέωση ως στοιχείο μετοχικού κεφαλαίου ενός σύνθετου χρηματοπιστωτικού μέσου. Οι τροποποιήσεις ισχύουν για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2024, ενώ επιτρέπεται νωρίτερη εφαρμογή. Το Συγκρότημα δεν αναμένει ότι αυτές οι τροποποιήσεις θα έχουν σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα και τη χρηματοοικονομική του θέση.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.3 Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν τεθεί σε ισχύ (συνέχεια)

2.3.2 Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν υιοθετηθεί

ΔΛΠ 7 Κατάσταση Ταμειακών Ροών και ΔΠΧΑ 7 Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις: Χρηματοοικονομικές Συμφωνίες Προμηθευτών (τροποποιήσεις)

Ανταποκρινόμενο στις ανησυχίες των χρηστών των οικονομικών καταστάσεων σχετικά με ανεπαρκή ή παραπλανητική γνωστοποίηση των χρηματοδοτικών ρυθμίσεων, τον Μάιο του 2023, το ΣΔΛΠ εξέδωσε τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 7 και στο ΔΠΧΑ 7 για να απαιτήσει γνωστοποίηση σχετικά με τις χρηματοδοτικές συμφωνίες με προμηθευτές της οντότητας (SFA). Αυτές οι τροποποιήσεις απαιτούν τις γνωστοποιήσεις των οικονομικών ρυθμίσεων του προμηθευτή της οικονομικής οντότητας που θα επέτρεπαν στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογήσουν τις επιπτώσεις αυτών των ρυθμίσεων στις υποχρεώσεις και τις ταμειακές ροές της οικονομικής οντότητας και στην έκθεση της οντότητας στον κίνδυνο ρευστότητας. Ο σκοπός των επιπρόσθετων γνωστοποιήσεων πληροφοριών είναι η ενίσχυση της διαφάνειας των χρηματοδοτικών ρυθμίσεων του προμηθευτή. Οι τροποποιήσεις δεν επηρεάζουν τις αρχές αναγνώρισης ή επιμέτρησης αλλά μόνο τις απαιτήσεις γνωστοποίησης. Οι νέες γνωστοποιήσεις πληροφοριών θα ισχύουν για τις ετήσιες περιόδους αναφοράς ξεκινώντας από ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2024. Επιτρέπεται η εφαρμογή νωρίτερα. Το Συγκρότημα δεν αναμένει ότι αυτές οι τροποποιήσεις θα έχουν σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα και τη χρηματοοικονομική του θέση.

ΔΛΠ 21 Οι Επιδράσεις των Μεταβολών στις Συναλλαγματικές Ισοτιμίες: Έλλειψη ανταλλαξιμότητας (τροποποιήσεις)

Τον Αύγουστο 2023, το ΣΔΛΠ εξέδωσε τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 21 για να βοηθήσει τις οντότητες να αξιολογήσουν την ανταλλαξιμότητα μεταξύ δύο νομισμάτων και να καθορίσουν την άμεση συναλλαγματική ισοτιμία, όταν δεν υπάρχει δυνατότητα ανταλλαγής. Μια οικονομική οντότητα επηρεάζεται από τις τροποποιήσεις όταν έχει μια συναλλαγή ή μια λειτουργία σε ξένο νόμισμα που δεν είναι ανταλλάξιμη σε άλλο νόμισμα σε ημερομηνία επιμέτρησης για συγκεκριμένο σκοπό. Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 21 δεν παρέχουν λεπτομερείς απαιτήσεις για τον τρόπο εκτίμησης της άμεσης συναλλαγματικής ισοτιμίας. Αντίθετα, θέτουν ένα πλαίσιο υπό το οποίο μια οικονομική οντότητα μπορεί να προσδιορίσει την άμεση συναλλαγματική ισοτιμία κατά την ημερομηνία επιμέτρησης. Κατά την εφαρμογή των νέων απαιτήσεων, δεν επιτρέπεται η αναπροσαρμογή συγκριτικών πληροφοριών. Αντίθετα, απαιτείται η μετατροπή των επηρεαζόμενων ποσών σε εκτιμώμενες συναλλαγματικές ισοτιμίες κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής, με προσαρμογή στα αδιανέμητα κέρδη ή στο αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος. Οι τροποποιήσεις θα ισχύουν για τις ετήσιες λογιστικές περιόδους αναφοράς που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2025. Επιτρέπεται η εφαρμογή νωρίτερα. Το Συγκρότημα δεν αναμένει ότι αυτές οι τροποποιήσεις θα έχουν σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα και τη χρηματοοικονομική του θέση.

2.4 Βάση ενοποίησης

Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις αποτελούνται από τις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις του Συγκροτήματος κατά την και για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023. Οι οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιρειών ετοιμάζονται για την ίδια ημερομηνία αναφοράς όπως και της Εταιρίας, χρησιμοποιώντας συνεπείς λογιστικές πολιτικές.

Οι θυγατρικές εταιρείες ενοποιούνται πλήρως από την ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος μεταφέρεται στο Συγκρότημα. Συγκεκριμένα, το Συγκρότημα ελέγχει την εκδότρια εταιρεία, εάν και μόνον εάν, το Συγκρότημα έχει:

- i. εξουσία επί της εκδότριας εταιρείας (π.χ. υφιστάμενα δικαιώματα τα οποία του δίνουν την τρέχουσα ικανότητα να καθοδηγεί τις σχετικές δραστηριότητες της εκδότριας εταιρείας)
- ii. έκθεση ή δικαιώματα σε μεταβλητές αποδόσεις από τη συμμετοχή του στην εκδότρια εταιρεία
- iii. τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει την εξουσία του επί της εκδότριας εταιρείας για να επηρεάσει το ύψος των αποδόσεών του.

Γενικώς, υπάρχει η αντίληψη ότι ο έλεγχος απορρέει από την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου. Με βάση την αντίληψη αυτή και σε περιπτώσεις όπου το Συγκρότημα δεν κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου στην εκδότρια εταιρεία, το Συγκρότημα λαμβάνει υπόψη όλα τα σχετικά γεγονότα και περιστάσεις συμπεριλαμβανομένου της συμβατικής συμφωνίας με τους υπόλοιπους κατόχους δικαιωμάτων ψήφου, δικαιώματα που απορρέουν από άλλες συμβατικές συμφωνίες και δικαιώματα ψήφου και δυναμικών δικαιωμάτων ψήφων του Συγκροτήματος, για την αξιολόγησή του κατά πόσο μπορεί να ασκήσει εξουσία στην εκδότρια εταιρεία.

Το Συγκρότημα επανεκτιμά εάν ελέγχει ή όχι μια εκδότρια εταιρεία, όταν τα γεγονότα υποδεικνύουν ότι υπάρχουν αλλαγές σε οποιοδήποτε από τα τρία στοιχεία ελέγχου.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.4 Βάση ενοποίησης (συνέχεια)

Τα περιουσιακά στοιχεία, οι υποχρεώσεις, τα έσοδα και τα έξοδα των θυγατρικών που αγοράστηκαν ή πωλήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους περιλαμβάνονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις από την ημερομηνία απόκτησης ή μέχρι την ημερομηνία πώλησης, αντίστοιχα. Κέρδη ή ζημιές και κάθε στοιχείο των λοιπών συνολικών εισοδημάτων κατανέμονται στους κατόχους κεφαλαίου της μητρικής του Συγκροτήματος και στα δικαιώματα μειοψηφίας, ακόμα και αν αυτό έχει ως αποτέλεσμα να προκύπτει αρνητικό υπόλοιπο για τα δικαιώματα μειοψηφίας. Τα δικαιώματα μειοψηφίας αντιπροσωπεύουν το μερίδιο του κέρδους ή της ζημιάς και των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που δεν κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, το Συγκρότημα. Τα δικαιώματα μειοψηφίας παρουσιάζονται ξεχωριστά στην Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού αποτελεσμάτων και ξεχωριστά από τα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας, στα ίδια κεφάλαια.

Όλες οι συναλλαγές και υπόλοιπα που προκύπτουν μεταξύ των θυγατρικών εταιρειών του Συγκροτήματος απαλείφονται κατά την ενοποίηση.

Η μεταβολή στο ποσοστό συμμετοχής σε θυγατρικές εταιρείες, χωρίς την απώλεια ελέγχου, λογιστικοποιείται ως μια συναλλαγή μεταξύ ιδιοκτητών που αφορά τα ίδια κεφάλαια. Κατά συνέπεια, δεν προκύπτει ούτε υπεραξία ούτε κέρδος/ζημιά στην Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων από τέτοιες συναλλαγές. Οι σχετικές συναλλαγματικές διαφορές που αφορούν το μερίδιο που αναλογεί στο ποσοστό των δικαιωμάτων μειοψηφίας που πωλείται/αποκτάται επανακατηγοριοποιούνται μεταξύ του αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών και των δικαιωμάτων μειοψηφίας.

2.5 Μετατροπή ξένου συναλλάγματος

Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€), που είναι το νόμισμα λειτουργίας και το νόμισμα παρουσίασης της Εταιρίας και των θυγατρικών με δραστηριότητες στην Κύπρο. Κάθε υποκατάστημα και θυγατρική του Συγκροτήματος στο εξωτερικό καθορίζει το νόμισμα λειτουργίας του και τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις κάθε οντότητας επιμετρούνται χρησιμοποιώντας το συγκεκριμένο νόμισμα λειτουργίας. Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί την άμεση μέθοδο ενοποίησης και στην πώληση μιας δραστηριότητας εξωτερικού, το κέρδος ή ζημιά που επαναταξινομείται στα αποτελέσματα αντικατοπτρίζει το ποσό που προκύπτει από τη χρήση αυτής της μεθόδου.

2.5.1 Συναλλαγές και υπόλοιπα

Συναλλαγές σε ξένα νομίσματα αναγνωρίζονται με βάση την τρέχουσα συναλλαγματική ισοτιμία μεταξύ του νομίσματος λειτουργίας και του ξένου νομίσματος κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.

Χρηματικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται με την ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Όλες οι διαφορές αναγνωρίζονται στα 'Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, με εξαίρεση τις συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από περιουσιακά στοιχεία/υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα που έχουν προσδιοριστεί ως αντισταθμίσεις της καθαρής επένδυσης σε υποκαταστήματα και θυγατρικές στο εξωτερικό. Αυτές αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα στο 'Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος', μέχρι τη διάθεση ή την εκκαθάριση της καθαρής επένδυσης, οπότε το συνολικό ποσό μεταφέρεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Τα μη χρηματικά στοιχεία που επιμετρούνται βάσει του ιστορικού κόστους σε ξένο νόμισμα, μετατρέπονται με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες κατά τις ημερομηνίες των αρχικών συναλλαγών. Τα μη χρηματικά στοιχεία που επιμετρούνται στην εύλογη αξία σε ξένο νόμισμα, μετατρέπονται με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που υπήρχαν όταν προσδιορίστηκε η εύλογη αξία. Οι συναλλαγματικές διαφορές από τη μετατροπή των μη χρηματικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται στην εύλογη αξία αποτελούν μέρος της μεταβολής της εύλογης αξίας τους.

2.5.2 Θυγατρικές και υποκαταστήματα

Κατά την ημερομηνία αναφοράς του ισολογισμού, τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις των θυγατρικών (περιλαμβανομένων και των εταιρειών ειδικού σκοπού οι οποίες ενοποιούνται από το Συγκρότημα) και των υποκαταστημάτων των οποίων το νόμισμα λειτουργίας είναι διαφορετικό από το νόμισμα παρουσίασης του Συγκροτήματος, μετατρέπονται στο νόμισμα παρουσίασης του Συγκροτήματος χρησιμοποιώντας την ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και οι καταστάσεις λογαριασμού αποτελεσμάτων τους μετατρέπονται με τη μέση ισοτιμία για το έτος.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.5 Μετατροπή ξένου συναλλάγματος (συνέχεια)

2.5.2 Θυγατρικές και υποκαταστήματα (συνέχεια)

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα στο 'Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος'. Κατά την πώληση ή τη διάλυση θυγατρικής ή υποκαταστήματος, το συνολικό ποσό των συναλλαγματικών διαφορών που αφορά τη συγκεκριμένη λειτουργία εξωτερικού, μεταφέρεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων ως μέρος του κέρδους/ζημιάς της πώλησης/διάλυσης των θυγατρικών.

2.6 Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα

Η πληροφόρηση κατά λειτουργικό τομέα παρουσιάζεται στην ίδια βάση όπως και η εσωτερική πληροφόρηση που παρέχεται στον επικεφαλής λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων. Ο επικεφαλής λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων είναι το άτομο ή το σύνολο ατόμων το οποίο αποφασίζει την κατανομή πόρων σε κάθε τομέα και προβαίνει σε εκτίμηση της απόδοσής του.

Επικεφαλής για τη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων του Συγκροτήματος είναι η Εκτελεστική Επιτροπή Συγκροτήματος.

2.7 Κύκλος εργασιών

Ο κύκλος εργασιών του Συγκροτήματος απαρτίζεται από τα συνολικά λειτουργικά έσοδα που περιλαμβάνουν τα καθαρά έσοδα από τόκους, καθαρά έσοδα από προμήθειες, καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος, καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα, καθαρά κέρδη/(ζημιές) από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος, το καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες, καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα, καθαρά κέρδη/(ζημιές) από πώληση αποθεμάτων ακινήτων και λοιπά έσοδα όπως αυτά παρουσιάζονται στην Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων και παρουσιάζονται στη Σημείωση 6.

2.8 Έσοδα από συμβάσεις πελατών

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει τα έσοδα όταν ο έλεγχος των υποσχόμενων αγαθών ή των υπηρεσιών μεταβιβάζεται στους πελάτες σε αντάλλαγμα ενός ποσού που αντικατοπτρίζει την αντιπαροχή την οποία το Συγκρότημα αναμένει ότι δικαιούται σε αντάλλαγμα για τα εν λόγω προϊόντα ή υπηρεσίες. Το μοντέλο αναγνώρισης εσόδων εφαρμόζει τα ακόλουθα πέντε βήματα:

- Βήμα 1: Προσδιορισμός της σύμβασης(-ων) με τον πελάτη
- Βήμα 2: Προσδιορισμός των υποχρεώσεων απόδοσης στη σύμβαση
- Βήμα 3: Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής
- Βήμα 4: Κατανομή της τιμής συναλλαγής στις υποχρεώσεις απόδοσης της σύμβασης
- Βήμα 5: Αναγνώριση εσόδων όταν (ή ενόσω) το Συγκρότημα ικανοποιεί μια υποχρέωση απόδοσης.

Η έννοια της υποχρέωσης απόδοσης στην ουσία αποτελεί υπόσχεση σε μια σύμβαση με έναν πελάτη να μεταβιβάσει στον πελάτη είτε: (α) ένα αγαθό ή μια υπηρεσία (ή μια δέσμη αγαθών ή υπηρεσιών) που είναι διακριτή ή (β) μια σειρά διακριτών αγαθών ή υπηρεσιών που είναι ουσιαστικά τα ίδια και τα οποία μεταβιβάζονται με τον ίδιο τρόπο στον πελάτη.

Συμβατικά υπόλοιπα

Συμβατικό περιουσιακό στοιχείο είναι το δικαίωμα σε αντιπαροχή για τις υπηρεσίες που μεταφέρονται στον πελάτη. Εάν το Συγκρότημα εκτελέσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις μεταβιβάζοντας υπηρεσίες σε πελάτη προτού ο πελάτης πληρώσει την αντιπαροχή ή προτού καταστεί απαιτητή η πληρωμή, το Συγκρότημα απεικονίζει ως συμβατικό περιουσιακό στοιχείο την αντιπαροχή που έχει ληφθεί με επιφύλαξη.

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται όταν το Συγκρότημα παρέχει υπηρεσίες σε πελάτες, και η αντιπαροχή καθίσταται ή ως άμεσα απαιτητή αν εκπληρώνει την υποχρέωση απόδοσης σε μια δεδομένη χρονική στιγμή ή στο τέλος μιας προκαθορισμένης περιόδου για υποχρέωση απόδοσης που εκπληρώνεται σε βάθος χρόνου. Είναι το δικαίωμα του Συγκροτήματος σε αντιπαροχή η οποία είναι ανεπιφύλακτη (απαιτείται μόνο η πάροδος του χρόνου προκειμένου να καταστεί απαιτητή η πληρωμή της εν λόγω αντιπαροχής). Την αρχική αναγνώριση και την μετέπειτα επιμέτρηση αυτών των απαιτήσεων από πελάτες γνωστοποιούνται στις Σημειώσεις 2.13 μέχρι 2.17.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.8 Έσοδα από συμβάσεις πελατών (συνέχεια)

Οι συμβατικές υποχρεώσεις αφορούν στις πληρωμές που έχουν ληφθεί από πελάτες για τις οποίες το Συγκρότημα δεν έχει εκτελέσει ακόμη την υποχρέωση απόδοσης. Οι συμβατικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται ως έσοδα όταν το Συγκρότημα εκτελέσει την υποχρέωση απόδοσης.

Τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία και οι απαιτήσεις από πελάτες περιλαμβάνονται στις 'Προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία' και οι συμβατικές υποχρεώσεις στα 'Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα, λοιπές υποχρεώσεις και άλλες προβλέψεις' στον ενοποιημένο ισολογισμό.

2.8.1 Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες

Το Συγκρότημα κερδίζει έσοδα από αμοιβές από ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών που παρέχει στους πελάτες του. Τα έσοδα από αμοιβές μπορούν να χωριστούν σε δύο ευρείς κατηγορίες:

- i. αμοιβές που αναγνωρίζονται από υπηρεσίες που παρέχονται με την πάροδο του χρόνου, όπως η διαχείριση περιουσιακών στοιχείων ή χαρτοφυλακίου, υπηρεσίες φύλαξης και ορισμένες συμβουλευτικές υπηρεσίες και
- ii. αμοιβές που αναγνωρίζονται από υπηρεσίες που παρέχονται σε μια δεδομένη χρονική στιγμή, όπως η εκτέλεση συναλλαγών και χρηματιστηριακές προμήθειες (π.χ. εκτέλεση και εκκαθάριση τίτλων και παραγώγων).

Υπηρεσίες που παρέχονται με την πάροδο του χρόνου

Αμοιβές που αποκτήθηκαν από υπηρεσίες που παρέχονται με την πάροδο του χρόνου αναγνωρίζονται κατά αναλογία κατά την περίοδο παροχής υπηρεσιών, υπό την προϋπόθεση ότι οι αμοιβές δεν εξαρτώνται από την επιτυχή εκπλήρωση καθορισμένων κριτηρίων επιδόσεων που δεν τελούν υπό τον έλεγχο του Συγκροτήματος. Δαπάνες για την εκπλήρωση των υπηρεσιών που παρέχονται με την πάροδο του χρόνου αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων αμέσως, επειδή οι υπηρεσίες αυτές θεωρούνται μια σειρά υπηρεσιών που είναι ουσιαστικά οι ίδιες από μέρα σε μέρα και έχουν το ίδιο μοτίβο εκτέλεσης.

Υπηρεσίες που παρέχονται σε μια δεδομένη χρονική στιγμή

Αμοιβές που αποκτήθηκαν από υπηρεσίες συναλλαγής αναγνωρίζονται κατά την ολοκλήρωση της υπηρεσίας, εφόσον οι εν λόγω αμοιβές δεν υπόκεινται σε επιστροφή χρημάτων ή από την επέλευση ή μη επέλευση μελλοντικού γεγονότος που δεν τελεί υπό τον έλεγχο του Συγκροτήματος. Επαυξητικά κόστη για την εκπλήρωση των υπηρεσιών που παρέχονται σε μια δεδομένη χρονική στιγμή συνήθως πραγματοποιούνται και αναγνωρίζονται ταυτόχρονα με την εκτέλεση της υποχρέωσης απόδοσης και τα έσοδα που προκύπτουν, και ως εκ τούτου δεν αναγνωρίζονται ως περιουσιακό στοιχείο, π.χ. χρηματιστηριακές προμήθειες.

Τα έσοδα από αμοιβές και προμήθειες υπολογίζονται με βάση την αντιπαροχή που ορίζεται σε μια σύμβαση με έναν πελάτη που έχει νομικά ισχυρό δικαίωμα, εξαιρουμένων ποσών όπως φόροι που εισπράττονται για λογαριασμό τρίτων. Η αντιπαροχή μπορεί να περιλαμβάνει τόσο σταθερά όσο και μεταβλητά ποσά. Η μεταβλητή αντιπαροχή περιλαμβάνει επιστροφές χρημάτων, εκπτώσεις και άλλα ποσά που εξαρτώνται από την επέλευση ή μη επέλευση μελλοντικού γεγονότος. Η μεταβλητή αντιπαροχή που εξαρτάται από ένα αβέβαιο γεγονός μπορεί να αναγνωριστεί μόνο στο βαθμό στον οποίο υπάρχει αυξημένη πιθανότητα ότι δεν θα υπάρξει σημαντική αναστροφή στο ποσό του συσσωρευμένου εσόδου για τη σύμβαση.

2.8.2 Έσοδα από μερίσματα

Έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξης τους από το Συγκρότημα, δηλαδή όταν εγκριθεί από την γενική συνέλευση των μετόχων.

2.8.3 Έσοδα από μισθώσεις

Τα έσοδα από τη μίσθωση επενδύσεων σε ακίνητα και αποθεμάτων ακινήτων αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων με τη σταθερή μέθοδο σε ολόκληρη τη διάρκεια της μίσθωσης στα 'Λοιπά έσοδα'.

2.8.4 Κέρδη από πώληση επενδύσεων σε ακίνητα

Τα κέρδη από την πώληση των επενδύσεων σε ακίνητα αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, στα 'Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα', όταν ο αγοραστής αποδεχτεί την παράδοση και ολοκληρωθεί η μεταφορά του ελέγχου του ακινήτου στον αγοραστή.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.8 Έσοδα από συμβάσεις πελατών (συνέχεια)

2.8.5 Κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων

Τα κέρδη από την πώληση των αποθεμάτων ακινήτων αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στα 'Καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων', όταν ο αγοραστής αποδεχτεί την παράδοση και ολοκληρωθεί η μεταφορά του ελέγχου του ακινήτου στον αγοραστή.

2.9 Αναγνώριση εσόδων/εξόδων από τόκους και έσοδα/έξοδα παρόμοια με τόκους

Το Συγκρότημα υπολογίζει έσοδα/έξοδα από τόκους εφαρμόζοντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου (EIR) στη μεικτή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, εκτός και αν το περιουσιακό στοιχείο είναι απομειωμένης πιστωτικής αξίας. Για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, το Συγκρότημα ακολουθεί τις αρχές της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου με μόνη διαφορά το χειρισμό των αμοιβών που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου/των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Δηλαδή, για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων οι αμοιβές αναγνωρίζονται ως έσοδα ή έξοδα κατά την αρχική αναγνώριση του μέσου και όχι ως μέρος του υπολογισμού του πραγματικού επιτοκίου.

Όταν ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο έχει καταστεί πιστωτικά απομειωμένο και επομένως θεωρείται ότι βρίσκεται στο Στάδιο 3, τα έσοδα από τόκους υπολογίζονται εφαρμόζοντας το πραγματικό επιτόκιο στο αποσβεσμένο κόστος του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, το οποίο ορίζεται ως η μεικτή λογιστική αξία του μείον τυχόν προβλέψεις απομείωσης. Εάν το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο αποκατασταθεί και δεν είναι πλέον απομειωμένης πιστωτικής αξίας, το Συγκρότημα επανέρχεται στον υπολογισμό των εσόδων από τόκους στη μεικτή λογιστική αξία. Σε τέτοιες περιπτώσεις το Συγκρότημα, αναστρέφει την μεταβολή της παρούσας αξίας των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στις 'Πιστωτικές ζημιές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων'.

Τα έσοδα από τόκους από αποκτηθέντα ή δημιουργημένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που είναι πιστωτικά απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI) αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας το προσαρμοσμένο στον πιστωτικό κίνδυνο πραγματικό επιτόκιο (CAEIR) που υπολογίζεται κατά την αρχική αναγνώριση. Το προσαρμοσμένο στον πιστωτικό κίνδυνο πραγματικό επιτόκιο εφαρμόζεται στο αποσβεσμένο κόστος του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που είναι η μεικτή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, μείον τυχόν προβλέψεις απομείωσης.

Τα έσοδα από τόκους από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος και από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων (FVOCI) παρουσιάζονται στα 'Έσοδα από τόκους', ενώ τα έσοδα από τόκους από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων παρουσιάζονται στα 'Έσοδα παρόμοια με έσοδα από τόκους' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Τα έξοδα από τόκους από χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις σε αποσβεσμένο κόστος παρουσιάζονται στα 'Έξοδα από τόκους', ενώ τα έξοδα από τόκους από χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων παρουσιάζονται στα 'Έξοδα παρόμοια με έξοδα από τόκους' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Όλα αποτελούν μέρος των 'Καθαρών εσόδων από τόκους'.

Η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου

Τα έσοδα και τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων με την εφαρμογή του πραγματικού επιτοκίου (EIR) για όλα τα χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος και τα ομόλογα στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων.

Το πραγματικό επιτόκιο (EIR) είναι το επιτόκιο που προεξοφλεί τις εκτιμημένες μελλοντικές ταμειακές εισπράξεις ή πληρωμές κατά την αναμενόμενη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου, στη μεικτή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή στο αποσβεσμένο κόστος της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης.

Το πραγματικό επιτόκιο (EIR), και ως εκ τούτου το αποσβεσμένο κόστος του περιουσιακού στοιχείου, υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη οποιαδήποτε υπέρ ή υπό το άρτιο ποσά και όλες τις αμοιβές και τα κόστη που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου (EIR). Οι αμοιβές και τα επαυξητικά κόστη που είναι άμεσα συνδεδεμένα με την απόκτηση δάνειων και απαιτήσεων από πελάτες αναβάλλονται και αποσβένονται ως μέρος των εσόδων από τόκους με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.9 Αναγνώριση εσόδων/εξόδων από τόκους και έσοδα/έξοδα παρόμοια με τόκους (συνέχεια)

Για τα χρηματοοικονομικά μέσα κυμαινομένου επιτοκίου, η περιοδική επαναξιολόγηση των ταμειακών ροών ώστε να αντικατοπτρίζουν τις διακυμάνσεις των επιτοκίων της αγοράς, μεταβάλλει επίσης το πραγματικό επιτόκιο, αλλά όταν τα χρηματοοικονομικά μέσα αναγνωρίστηκαν αρχικά σε ποσό ίσο με το κεφάλαιο, η επαναξιολόγηση των μελλοντικών πληρωμών τόκων δεν επηρεάζει σημαντικά τη λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης.

Η λογιστική αξία ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης προσαρμόζεται εάν το Συγκρότημα αναθεωρήσει τις εκτιμήσεις του για πληρωμές ή εισπράξεις για λόγους που δεν σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο. Η προσαρμοσμένη λογιστική αξία υπολογίζεται βάση του αρχικού πραγματικού επιτοκίου και η αλλαγή στη λογιστική αξία αναγνωρίζεται στα Έκθαρά κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα' για ομόλογα, ή στις 'αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές' των 'Πιστωτικών ζημιών για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου στα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες' που περιλαμβάνονται στις 'Πιστωτικές ζημιές Χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων'.

2.10 Ωφελήματα προσωπικού

2.10.1 Ωφελήματα αφυπηρέτησης προσωπικού

Το Συγκρότημα λειτουργεί αριθμό προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών και καθορισμένων παροχών.

Προγράμματα καθορισμένων εισφορών

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει υποχρεώσεις, σχετικές με τη λογιστική περίοδο, στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Οποιοσδήποτε εισφορές που δεν έχουν κατατεθεί κατά την ημερομηνία αναφοράς περιλαμβάνονται ως υποχρέωση.

Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Το κόστος παροχών για κάθε πρόγραμμα καθορισμένων παροχών υπολογίζεται ξεχωριστά χρησιμοποιώντας την αναλογιστική Μέθοδο Προβλεπόμενης Πιστωτικής Μονάδας (Projected Unit Credit Method).

Το περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών (χρησιμοποιώντας ένα προεξοφλητικό συντελεστή βασισμένο σε εταιρικά ομόλογα υψηλής ποιότητας) μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος από τα οποία οι υποχρεώσεις θα διακανονιστούν. Τα περιουσιακά στοιχεία ενός προγράμματος είναι τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία κατέχονται από ένα ταμείο το οποίο είναι νομικά ανεξάρτητο ή ασφαλιστήρια συμβόλαια που πληρούν τις προϋποθέσεις. Οποιοδήποτε πλεόνασμα καθορισμένων παροχών περιορίζεται στην παρούσα αξία των διαθέσιμων επιστροφών και μειώσεων μελλοντικών εισφορών στο πρόγραμμα. Η εύλογη αξία βασίζεται στις τρέχουσες τιμές αγοράς και στην περίπτωση επενδύσεων που διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά είναι η δημοσιοποιημένη τιμή αγοράς.

Το καθαρό κόστος στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων αποτελείται κυρίως από το κόστος υπηρεσίας και τον καθαρό τόκο στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις καθορισμένων παροχών και παρουσιάζεται στο κόστος προσωπικού. Το κόστος υπηρεσίας αποτελείται από το κόστος τρέχουσας απασχόλησης, το κόστος προϋπηρεσίας, κέρδη και ζημιές κατά τον διακανονισμό, τις περικοπές και μη συνήθεις διακανονισμούς. Επαναμετρήσεις, που περιλαμβάνουν αναλογιστικά κέρδη και ζημιές, η επίδραση του ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου αναγνώρισης στο πλεόνασμα (μη περιλαμβανομένου του καθαρού τόκου) και η απόδοση των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος (μη περιλαμβανομένου του καθαρού τόκου) αναγνωρίζονται αμέσως στον ενοποιημένο ισολογισμό με αντίστοιχη χρέωση ή πίστωση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Οι επαναμετρήσεις δεν επανακατηγοριοποιούνται στα αποτελέσματα σε μετέπειτα περιόδους.

Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές περιλαμβάνουν εμπειρικές προσαρμογές (οι επιπτώσεις των διαφορών μεταξύ των προηγούμενων αναλογιστικών παραδοχών και όσων πραγματικά συνέβησαν), καθώς και τις επιπτώσεις των μεταβολών στις αναλογιστικές παραδοχές.

2.10.2 Βραχυπρόθεσμα ωφελήματα προσωπικού

Τα βραχυπρόθεσμα ωφελήματα προσωπικού, όπως μισθοί και άλλα ωφελήματα αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία οι εργαζόμενοι παρείχαν υπηρεσίες. Οι μεταβαλλόμενες αμοιβές αναγνωρίζονται στο βαθμό που το Συγκρότημα έχει νομική ή τεκμαρτή υποχρέωση προς το προσωπικό και μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.10 Ωφελήματα προσωπικού (συνέχεια)

2.10.3 Κόστος ωφελημάτων αποχώρησης

Το κόστος ωφελημάτων αποχώρησης αναφέρεται σε παροχές τερματισμού της υπηρεσίας και αναγνωρίζεται ως έξοδο το νωρίτερο μεταξύ του πότε το Συγκρότημα δεν μπορεί πλέον να αποσύρει την προσφορά αυτών των ωφελημάτων και του πότε το Συγκρότημα αναγνωρίζει τα κόστη για μια αναδιάρθρωση σύμφωνα με το ΔΛΠ 37 Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Περιουσιακά Στοιχεία, τα οποία περιλαμβάνουν την καταβολή ωφελημάτων τερματισμού.

Για ωφελήματα τερματισμού που καταβάλλονται ως αποτέλεσμα της απόφασης του εργαζομένου να αποδεχθεί μια προσφορά εθελούσιας αποχώρησης η οποία δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 37 Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Περιουσιακά Στοιχεία, το Συγκρότημα αναγνωρίζει το κόστος το νωρίτερο μεταξύ του πότε γίνεται η αποδοχή της προσφοράς από τον εργαζόμενο και όταν το Συγκρότημα δεν μπορεί να αποσύρει πλέον την προσφορά.

2.11 Φορολογία

Τρέχουσα φορολογία και αναβαλλόμενη φορολογία

Η φορολογία υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία και τους φορολογικούς συντελεστές που ισχύουν στις χώρες όπου διεξάγονται οι δραστηριότητες του Συγκροτήματος και αναγνωρίζεται ως έξοδο στην περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα εισοδήματα. Η αναβαλλόμενη φορολογία υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της υποχρέωσης. Οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις επιμετρούνται στο ποσό που αναμένεται να εισπραχθεί ή να πληρωθεί στις φορολογικές αρχές. Η τρέχουσα φορολογία και η αναβαλλόμενη φορολογία που σχετίζεται με στοιχεία που αναγνωρίζονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια, αναγνωρίζονται απευθείας στα ίδια κεφάλαια.

Αναγνωρίζονται αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις για τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, μεταξύ της φορολογικής βάσης και της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, από τις οποίες θα προκύψουν φορολογητέα ποσά σε μελλοντικές περιόδους. Αναγνωρίζονται αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις για τις προσωρινές διαφορές που σχετίζονται με επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες και υποκαταστήματα, εκτός όπου το Συγκρότημα είναι σε θέση να ελέγξει το χρονικό σημείο της αναστροφής της προσωρινής διαφοράς και αναμένεται ότι η προσωρινή διαφορά δεν θα αναστραφεί στο ορατό μέλλον.

Αναγνωρίζονται αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις για τις εκπιπόμενες προσωρινές διαφορές και για τις μεταφερόμενες, μη χρησιμοποιημένες φορολογικές ζημιές όταν πιθανολογείται ότι θα υπάρχει διαθέσιμο φορολογητέο κέρδος έναντι του οποίου εκπιπόμενες προσωρινές διαφορές και μεταφερόμενες μη χρησιμοποιημένες φορολογικές ζημιές μπορούν να αξιοποιηθούν. Η λογιστική αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων αναθεωρείται σε κάθε ημερομηνία του ισολογισμού και μειώνεται στο βαθμό που δεν πιθανολογείται ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων να χρησιμοποιηθεί μέρος ή το σύνολο των εκπιπόμενων προσωρινών διαφορών ή φορολογικών ζημιών. Οι μη αναγνωρισμένες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επανεκτιμώνται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς και αναγνωρίζονται στο βαθμό που είναι πιθανό ότι μελλοντικό φορολογητέο κέρδος θα επιτρέψει στην αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση να ανακτηθεί.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις επιμετρούνται στο ποσό που αναμένεται να καταβληθεί στις φορολογικές αρχές ή να ανακτηθεί από αυτές, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές και νόμους που έχουν θεσπιστεί, ή ουσιαστικά θεσπιστεί, μέχρι την ημερομηνία αναφοράς.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις προκύπτουν από συγκεκριμένες φορολογικές ζημιές και υπόκεινται στον Περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο Τροποποίηση 28(I) του 2019, που δημιουργούν αναβαλλόμενες φορολογικές πιστώσεις και λογιστικοποιούνται στην ίδια βάση όπως άλλες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις. Αυτές οι φορολογικές ζημιές μετατρέπονται σε 11 ισόποσες ετήσιες δόσεις και κάθε δόση θα μπορούσε να διεκδικηθεί ως αφαιρέσιμο έξοδο στον προσδιορισμό του φορολογητέου εισοδήματος για την σχετική περίοδο. Οποιοδήποτε ποσό της ετήσιας δόσης δεν χρησιμοποιηθεί ως αφαιρέσιμο έξοδο μετατρέπεται σε φορολογικές πιστώσεις κατά το τέλος του έτους και μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως φορολογικές πιστώσεις μέσα στο φορολογικό έτος που ακολουθεί το φορολογικό έτος στο οποίο αυτή η φορολογική πίστωση σχετίζεται. Οποιαδήποτε φορολογική πίστωση δεν χρησιμοποιείται κατά το σχετικό έτος μετατρέπεται σε απαίτηση από την Κυπριακή Κυβέρνηση. Επιπρόσθετες πληροφορίες γνωστοποιούνται στη Σημείωση 17.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.11 Φορολογία (συνέχεια)

Τρέχουσες και αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν προκύπτουν από την ίδια φορολογητέα επιχείρηση και αφορούν την ίδια φορολογική αρχή και όπου υπάρχει νομικό δικαίωμα συμψηφισμού.

Έμμεση Φορολογία Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ)

Έξοδα και περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται καθαρά από τον ΦΠΑ, εκτός:

- i. όταν ο ΦΠΑ προκύπτει από μια αγορά περιουσιακών στοιχείων ή υπηρεσιών και δεν είναι ανακτήσιμος από τις κυπριακές φορολογικές αρχές. Σε αυτή την περίπτωση, ο ΦΠΑ αναγνωρίζεται ως μέρος του κόστους απόκτησης του περιουσιακού στοιχείου ή ως μέρος του εξόδου, όπου εφαρμόζεται.
- ii. όταν οι απαιτήσεις και τα πληρωτέα δηλώνονται με τη χρέωση του ποσού του ΦΠΑ. Το ποσό του ΦΠΑ που είναι ανακτήσιμο από, ή πληρωτέο προς τις κυπριακές φορολογικές αρχές συμπεριλαμβάνεται ως μέρος των απαιτήσεων ή υποχρεώσεων στον ενοποιημένο ισολογισμό.

2.12 Χρηματοοικονομικά μέσα - αρχική αναγνώριση

2.12.1 Ημερομηνία αναγνώρισης

Οι 'Καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες', 'Δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες', 'Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες', 'Καταθέσεις από τράπεζες', 'Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες' και 'Καταθέσεις πελατών' αναγνωρίζονται όταν το Συγκρότημα εισπράξει ή χορηγήσει μετρητά στους αντισυμβαλλόμενους. Όλα τα υπόλοιπα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά κατά την ημερομηνία της εμπορικής συναλλαγής. Αγορές ή πωλήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που απαιτούν παράδοση εντός του χρονικού περιθωρίου που καθορίζεται από κανονισμούς ή τους πρότυπους κανόνες της σχετικής αγοράς, αναγνωρίζονται επίσης κατά την ημερομηνία της εμπορικής συναλλαγής, δηλαδή την ημερομηνία κατά την οποία το Συγκρότημα δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Τα παράγωγα αναγνωρίζονται επίσης κατά την ημερομηνία της εμπορικής συναλλαγής.

2.12.2 Αρχική αναγνώριση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών μέσων

Η ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση εξαρτάται από τους συμβατικούς όρους και το επιχειρηματικό μοντέλο για τη διαχείριση των μέσων, όπως περιγράφεται στη Σημείωση 2.13.

Όλα τα χρηματοοικονομικά μέσα επιμετρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους συν, στην περίπτωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που δεν επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, το κόστος συναλλαγών που αποδίδεται άμεσα στην απόκτηση ή έκδοση τους.

Όταν η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων κατά την αρχική αναγνώριση διαφέρει από την τιμή συναλλαγής, το Συγκρότημα υπολογίζει το κέρδος ή τη ζημία της πρώτης μέρας, όπως περιγράφεται στη Σημείωση 2.12.3 πιο κάτω.

2.12.3 Κέρδος ή ζημιά της πρώτης ημέρας της συναλλαγής

Όταν η τιμή συναλλαγής του χρηματοοικονομικού μέσου διαφέρει από την εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση και η εύλογη αξία βασίζεται σε τεχνική αποτίμησης που χρησιμοποιεί μόνο δεδομένα από παρατηρήσιμες συναλλαγές της αγοράς, το Συγκρότημα αναγνωρίζει τη διαφορά μεταξύ της τιμής συναλλαγής και της εύλογης αξίας στα 'Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα'. Στις περιπτώσεις όπου η εύλογη αξία βασίζεται σε μοντέλα αποτίμησης που χρησιμοποιούν κάποια δεδομένα τα οποία δεν είναι παρατηρήσιμα, η διαφορά μεταξύ της τιμής συναλλαγής και της εύλογης αξίας αναβάλλεται και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα μόνο όταν τα δεδομένα καθίστανται παρατηρήσιμα ή όταν το χρηματοοικονομικό μέσο αποαναγνωρίζεται.

2.12.4 Κατηγορίες επιμέτρησης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούνται είτε σε αποσβεσμένο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων ή στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Το Συγκρότημα ταξινομεί και επιμετρά τα παράγωγα και τα χαρτοφυλάκια που κατέχονται προς εμπορία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Το Συγκρότημα μπορεί να προσδιορίσει χρηματοοικονομικά μέσα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, εάν αυτό απαλείφει ή μειώνει σε σημαντικό βαθμό μία ανακολουθία που αφορά την επιμέτρηση ή την αναγνώριση.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.12 Χρηματοοικονομικά μέσα - αρχική αναγνώριση (συνέχεια)

2.12.4 Κατηγορίες επιμέτρησης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (συνέχεια)

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, εκτός από τις δεσμεύσεις παροχής δανείων και τις χρηματοοικονομικές εγγυήσεις, επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων όταν κατέχονται προς εμπορία ή αφορούν παράγωγα μέσα.

2.13 Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Η ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων εξαρτάται από το πως αυτά τυγχάνουν διαχείρισης στο πλαίσιο των Επιχειρηματικών Μοντέλων που διατηρεί το Συγκρότημα, καθώς και από τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών (κατά πόσο οι ταμειακές ροές αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων (SPPI)).

Αξιολόγηση του επιχειρηματικού μοντέλου

Το Συγκρότημα αξιολογεί το επιχειρηματικό μοντέλο σε επίπεδο χαρτοφυλακίου. Το επίπεδο χαρτοφυλακίου καθορίζεται στο ανώτατο επίπεδο συγκέντρωσης που αντικατοπτρίζει τον τρόπο που το Συγκρότημα διαχειρίζεται τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και το επιχειρηματικό μοντέλο βασίζεται σε παρατηρήσιμους παράγοντες που περιλαμβάνουν:

- i. τον τρόπο αξιολόγησης της απόδοσης του επιχειρηματικού μοντέλου και των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που διακρατούνται στο πλαίσιο του εν λόγω επιχειρηματικού μοντέλου καθώς και τον τρόπο που αυτά αναφέρονται στα βασικά διευθυντικά στελέχη του Συγκροτήματος,
- ii. τους κινδύνους που επηρεάζουν την απόδοση του επιχειρηματικού μοντέλου (και των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που διακρατούνται στο πλαίσιο του εν λόγω επιχειρηματικού μοντέλου) και συγκεκριμένα, τον τρόπο διαχείρισης αυτών των κινδύνων,
- iii. τον τρόπο που αμείβονται οι διευθυντές (για παράδειγμα εάν η αμοιβή βασίζεται στην εύλογη αξία των υπό διαχείριση περιουσιακών στοιχείων ή στις συμβατικές ταμειακές ροές που εισπράττονται),
- iv. την αναμενόμενη συχνότητα, αξία και το χρονικό πλαίσιο των πωλήσεων τα οποία είναι επίσης σημαντικά για την αξιολόγηση του επιχειρηματικού μοντέλου του Συγκροτήματος.

Εάν οι ταμειακές ροές μετά την αρχική αναγνώριση, προκύπτουν με τρόπο διαφορετικό από τον αρχικά αναμενόμενο, το Συγκρότημα δεν αλλάζει την ταξινόμηση των εναπομειναντων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που διακρατούνται στο πλαίσιο του εν λόγω επιχειρηματικού μοντέλου, αλλά ενσωματώνει τέτοια πληροφόρηση όταν αξιολογεί καινούρια περιουσιακά στοιχεία που δημιουργούνται ή αποκτούνται.

Αξιολόγηση των χαρακτηριστικών των συμβατικών ταμειακών ροών (αξιολόγηση SPPI)

Το Συγκρότημα αξιολογεί κατά πόσο οι ταμειακές ροές ενός περιουσιακού χρηματοοικονομικού στοιχείου αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπόλοιπου κεφαλαίου κατά την αρχική αναγνώριση (αξιολόγηση SPPI).

Για σκοπούς αυτής της αξιολόγησης, κεφάλαιο ορίζεται ως η εύλογη αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου κατά την αρχική αναγνώριση και μπορεί να μεταβάλλεται κατά τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου (για παράδειγμα εάν υπάρχουν αποπληρωμές κεφαλαίου ή απόσβεση υπέρ ή υπό το άρτιο ποσών).

Τόκος ορίζεται ως η αντιπαροχή για τη διαχρονική αξία του χρήματος, τον πιστωτικό κίνδυνο που συνδέεται με το κεφάλαιο που εκκρεμεί κατά τη διάρκεια μιας συγκεκριμένης χρονικής περιόδου και με άλλους βασικούς κινδύνους δανεισμού και εξόδων (π.χ. κίνδυνος ρευστότητας και διοικητικά έξοδα), καθώς επίσης και ένα περιθώριο κέρδους.

Για την αξιολόγηση του κατά πόσο οι συμβατικές ταμειακές ροές αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων (SPPI), το Συγκρότημα εξασκεί κρίση και λαμβάνει υπόψη όρους που θα μπορούσαν να τροποποιήσουν τις συμβατικές ταμειακές ροές, έτσι που να μην πληρούν την προϋπόθεση για SPPI και δεν θα συνάδουν με ταμειακές ροές μιας βασικής δανειακής σύμβασης συμπεριλαμβανομένων: (i) ενδεχόμενα χαρακτηριστικά και χαρακτηριστικά μόχλευσης, (ii) επιτόκια που είναι πέραν του ελέγχου του Συγκροτήματος ή μεταβλητά επιτόκια (iii) χαρακτηριστικά που θα μπορούσαν να τροποποιήσουν τη διαχρονική αξία του χρήματος, (iv) όροι προπληρωμών και επέκτασης της διάρκειας του μέσου (v) συμβάσεις χωρίς δικαίωμα αναγωγής και (vi) όροι μετατροπής.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.13 Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (συνέχεια)

Στις περιπτώσεις όπου οι συμβατικοί όροι ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου επιφέρουν έκθεση σε κινδύνους ή μεταβλητότητα που δεν συνάδουν με μια βασική δανειακή σύμβαση και ο αντίκτυπος δεν είναι ήσσονος σημασίας, το σχετικό χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο επιμετρείται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

2.13.1 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Τα παράγωγα αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία και κατατάσσονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν η εύλογη αξία τους είναι θετική και ως υποχρεώσεις όταν η εύλογη αξία τους είναι αρνητική. Μεταγενέστερα, τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα επιμετρούνται στην εύλογη αξία. Μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων για σκοπούς εμπορίας περιλαμβάνονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στα 'Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από διαπραγμάτευση συναλλάγματος' όταν αφορούν παράγωγα συναλλάγματος και στα 'Καθαρά κέρδη από χρηματοοικονομικά μέσα' για όλα τα υπόλοιπα παράγωγα. Τα έσοδα και έξοδα από τόκους περιλαμβάνονται στις κατηγορίες 'Έσοδα παρόμοια με έσοδα από τόκους' και 'Έξοδα παρόμοια με έξοδα από τόκους' αντίστοιχα στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Ένα ενσωματωμένο παράγωγο είναι ένα επιμέρους στοιχείο ενός υβριδικού μέσου που περιλαμβάνει επίσης ένα μη παράγωγο κύριο συμβόλαιο με αποτέλεσμα ορισμένες από τις ταμειακές ροές του σύνθετου μέσου να κυμαίνονται κατά τρόπο παρόμοιο με ένα αυτόνομο παράγωγο.

Για υβριδικά συμβόλαια, όπου το κύριο συμβόλαιο είναι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο εντός του πεδίου εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9, τα κριτήρια ταξινόμησης και επιμέτρησης βασίζονται στο επιχειρηματικό μοντέλο και στην αξιολόγηση SPPI όπως περιγράφονται στην ενότητα Ταξινόμηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων της Σημείωσης 2.13 και εφαρμόζονται στο σύνολο του υβριδικού μέσου.

Ενσωματωμένα παράγωγα σε χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και μη-χρηματοοικονομικά κύρια συμβόλαια, θεωρούνται ξεχωριστά παράγωγα και αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία, αν τα οικονομικά τους χαρακτηριστικά και οι κίνδυνοι δεν θεωρούνται ότι είναι στενά συνδεδεμένα με αυτά του κύριου συμβολαίου, και το κύριο συμβόλαιο δεν επιμετρείται στην εύλογη αξία με αναγνώριση των μεταβολών στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Τα ενσωματωμένα παράγωγα που διαχωρίζονται από τα κύρια συμβόλαια επιμετρούνται στην εύλογη αξία, και οι μεταβολές αναγνωρίζονται στα 'Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Το κύριο συμβόλαιο λογιστικοποιείται σύμφωνα με τα σχετικά πρότυπα.

2.13.2 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος εάν πληρούν και τις δύο ακόλουθες προϋποθέσεις:

- i. Το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο κρατείται στο πλαίσιο ενός επιχειρηματικού μοντέλου, στόχος του οποίου είναι η διακράτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών.
- ii. Οι συμβατικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπόλοιπου κεφαλαίου που καταβάλλονται σε συγκεκριμένες ημερομηνίες.

Αυτή η ταξινόμηση αφορά μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες, δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες και δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες των οποίων οι ταμειακές ροές αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίων και τόκων (SPPI), τα ομόλογα που κατέχονται με στόχο τη διακράτηση για την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών και άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία των οποίων οι ταμειακές ροές αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίων και τόκων (SPPI).

Μετά την αρχική τους αναγνώριση, τα χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, μείον τυχόν προβλέψεις για απομείωση. Το αποσβεσμένο κόστος υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη οποιαδήποτε υπέρ ή υπό το άρτιο ποσά και όλες τις αμοιβές που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου. Η απόσβεση περιλαμβάνεται στα 'Έσοδα από τόκους' στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων. Οι ζημιές που προκύπτουν από απομείωση αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων στις 'Πιστωτικές ζημιές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων'.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.13 Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (συνέχεια)

2.13.3 Χρεωστικοί τίτλοι που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων εάν πληρούν και τις δύο ακόλουθες προϋποθέσεις:

- i. Το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο κρατείται εντός ενός επιχειρηματικού μοντέλου, ο στόχος του οποίου επιτυγχάνεται τόσο με τη συλλογή συμβατικών ταμειακών ροών, όσο και με την πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.
- ii. Οι συμβατικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπόλοιπου κεφαλαίου που καταβάλλονται σε συγκεκριμένες ημερομηνίες.

Αυτή η ταξινόμηση αφορά ομόλογα που κατέχονται εντός του επιχειρηματικού μοντέλου που έχει στόχο τόσο τη συλλογή συμβατικών ταμειακών ροών όσο και την πώληση, των οποίων οι συμβατικές ταμειακές ροές αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίων και τόκων (SPPI).

Τα χρηματοοικονομικά μέσα στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων επιμετρούνται μετέπειτα σε εύλογη αξία, με τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές να αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα στα 'Καθαρά κέρδη/(ζημιές) επενδύσεων σε ομόλογα που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων'. Κατά την αποαναγνώριση, τα συσσωρευμένα υπόλοιπα μεταφέρονται από τα λοιπά συνολικά εισοδήματα στον ενοποιημένο λογαριασμό αποτελεσμάτων και περιλαμβάνονται στα 'Καθαρά κέρδη από χρηματοοικονομικά μέσα'. Τα έσοδα από τόκους, οι συναλλαγματικές διαφορές και οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στις αντίστοιχες γραμμές, με τον ίδιο τρόπο όπως τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος.

2.13.4 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις που κατέχονται για εμπορία

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις που κατέχονται για εμπορία αφορούν περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που αποκτήθηκαν ή πραγματοποιήθηκαν κυρίως για σκοπούς πώλησης ή επαναγοράς τους στο εγγύς μέλλον και αναγνωρίζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό στην εύλογη αξία. Μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στα 'Καθαρά κέρδη από χρηματοοικονομικά μέσα' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Έσοδα και έξοδα από τόκους περιλαμβάνονται στα 'Έσοδα παρόμοια με έσοδα από τόκους' και στα 'Έξοδα παρόμοια με έξοδα από τόκους' αντίστοιχα στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, σύμφωνα με τους όρους του σχετικού συμβολαίου, ενώ τα έσοδα από μερίσματα περιλαμβάνονται στα 'Λοιπά έσοδα' όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα εισπραξής τους.

Αυτή η ταξινόμηση αφορά ομόλογα και μετοχές που έχουν αγοραστεί κυρίως για σκοπούς πώλησης ή επαναγοράς στο εγγύς μέλλον.

2.13.5 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που ταξινομούνται σε αυτή την κατηγορία, εκτός από αυτά που κατέχονται προς εμπορία, είναι αυτά που προσδιορίζονται από τη διοίκηση κατά την αρχική τους αναγνώριση ή αυτά που υποχρεωτικά επιμετρούνται στην εύλογη αξία σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9.

Η διοίκηση κατατάσσει ένα χρηματοοικονομικό μέσο στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων κατά την αρχική αναγνώριση όταν πληρούνται ένα από τα ακόλουθα κριτήρια:

- (α) ο προσδιορισμός απαλείφει ή μειώνει σε σημαντικό βαθμό μία ανακολουθία που αφορά την επιμέτρηση ή την αναγνώριση που σε διαφορετική περίπτωση θα προέκυπτε από την επιμέτρηση περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων ή από την αναγνώριση των σχετικών κερδών ή ζημιών σε διαφορετικές βάσεις, ή
- (β) οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις είναι μέρος μιας ομάδας χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων ή χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για τις οποίες γίνεται διαχείριση, και η απόδοση εκτιμάται βάσει της εύλογης αξίας, σύμφωνα με μια τεκμηριωμένη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου ή επένδυσης, ή

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.13 Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (συνέχεια)

2.13.5 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (συνέχεια)

- (γ) οι υποχρεώσεις εμπεριέχουν ένα ενσωματωμένο παράγωγο, εκτός αν το ενσωματωμένο παράγωγο δεν τροποποιεί σημαντικά τις ταμειακές ροές του μέσου, ή είναι φανερό, με ελάχιστη ή και καθόλου ανάλυση, ότι δεν μπορεί να γίνει ο διαχωρισμός του ενσωματωμένου παραγώγου.

Αυτή η κατάταξη γίνεται ανά χρηματοοικονομικό μέσο.

Περιουσιακά στοιχεία που αφορούν ασφαλιστήρια συμβολαίων κλάδου ζωής συνδεδεμένα με επενδύσεις (unit linked investment contracts) καθώς και ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ζωής τα οποία δεν είναι συνδεδεμένα με επενδύσεις (non linked investment contracts) και των επενδυτικών συμβολαίων που εκδίδονται από τις ασφαλιστικές θυγατρικές, προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, περιλαμβάνουν ορισμένα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, ορισμένες συμμετοχές σε επενδυτικά κεφάλαια και άλλους τίτλους για τους οποίους οι συμβατικές ταμειακές ροές δεν πληρούν τα κριτήρια του SPP1 ή χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ανήκουν σε ένα χαρτοφυλάκιο του οποίου το επιχειρηματικό μοντέλο είναι να γίνεται διαχείριση και η απόδοση να εκτιμάται βάσει της εύλογης αξίας.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό στην εύλογη αξία. Μεταβολές στην εύλογη αξία περιλαμβάνονται στα 'Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγές με χρηματοοικονομικά μέσα' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Έσοδα και έξοδα από τόκους περιλαμβάνονται στα 'Έσοδα παρόμοια με έσοδα από τόκους' και στα 'Έξοδα παρόμοια με έξοδα από τόκους' αντίστοιχα στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, σύμφωνα με τους όρους του σχετικού συμβολαίου, ενώ τα έσοδα από μερίσματα περιλαμβάνονται στα 'Λοιπά έσοδα' όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξής τους.

2.13.6 Επενδύσεις σε μετοχές που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων

Κατά την αρχική αναγνώριση, το Συγκρότημα μπορεί να επιλέξει αμετάκλητα να ταξινομήσει μια επένδυση σε μετοχές στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, όταν αυτό πληροί τον ορισμό μετοχών βάσει του ΔΛΠ 32 'Χρηματοοικονομικά μέσα: Παρουσίαση', και δεν κατέχεται προς εμπορία. Αυτή η επιλογή γίνεται ανά χρηματοοικονομικό μέσο.

Κέρδη ή ζημιές από την μεταβολή στην εύλογη αξία αυτών των συμμετοχικών μεσών αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και δεν μεταφέρονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την αποαναγνώρισή τους, αλλά μεταφέρονται απευθείας στο λογαριασμό αποθεμάτων. Τα μερίσματα από επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων και περιλαμβάνονται στα 'Λοιπά έσοδα' όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξής τους, εκτός εάν το μερίσμα αντιπροσωπεύει ανάκτηση μέρους του κόστους της επένδυσης όπου σε αυτή την περίπτωση αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Οι μετοχές που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων δεν υπόκεινται σε απομείωση.

2.13.7 Ομολογιακά δάνεια και υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης

Τα ομολογιακά δάνεια και υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης επιμετρούνται αρχικά στην εύλογη αξία της ληφθείσας αντιπαροχής, μετά την αφαίρεση των εξόδων έκδοσης. Μεταγενέστερα, επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, για να αποσβεστεί η διαφορά μεταξύ της ονομαστικής αξίας εξαγοράς και του κόστους κατά την αρχική αναγνώριση, μέχρι την νωρίτερη ημερομηνία που δικαιούται το Συγκρότημα να εξαγοράσει το δανειακό κεφάλαιο.

Οι τόκοι από τα ομολογιακά δάνεια και υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης περιλαμβάνονται στα 'Έξοδα από τόκους' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

2.13.8 Άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Οι άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις περιλαμβάνουν 'Καταθέσεις πελατών', 'Καταθέσεις από τράπεζες', 'Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες' και λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.13 Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (συνέχεια)

2.13.8 Άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (συνέχεια)

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται όταν το Συγκρότημα συνάπτει συμβατικές διατάξεις των διακανονισμών με αντισυμβαλλόμενους που είναι γενικά η ημερομηνία συναλλαγής και αρχικά επιμετρούνται στην εύλογη αξία που είναι συνήθως το αντάλλαγμα που έχει εισπραχθεί, καθαρό από έξοδα που είναι άμεσα σχετιζόμενα με τη συναλλαγή. Η μετέπειτα επιμέτρηση των άλλων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων είναι σε αποσβεσμένο κόστος, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2.13.9 Προσδιορισμός εύλογης αξίας - Τεχνικές αποτίμησης

Οι τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό της εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών μέσων που αποτιμούνται στην εύλογη αξία και των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν αποτιμούνται στην εύλογη αξία αλλά για τα οποία γνωστοποιείται η εύλογη αξία μέσω μοντέλων αποτίμησης, περιγράφονται πιο κάτω. Τα μοντέλα αυτά περιλαμβάνουν τις εκτιμήσεις του Συγκροτήματος σχετικά με τις παραδοχές που θα χρησιμοποιούσε ένας επενδυτής για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας.

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμούνται με τη χρήση μοντέλων αποτίμησης βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς αποτελούνται από συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων, συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος, δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος, προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος και συμβόλαια ανώτατου/κατώτατου ορίου επιτοκίων. Τα μοντέλα αποτίμησης που χρησιμοποιούνται συχνότερα περιλαμβάνουν τα μοντέλα προθεσμιακής τιμολόγησης (forward pricing models) και μοντέλα ανταλλαγής ταμειακών ροών (swap models), χρησιμοποιώντας υπολογισμούς παρούσας αξίας. Τα μοντέλα χρησιμοποιούν διάφορα δεδομένα συμπεριλαμβανομένων τρέχουσες ισοτιμίες συναλλάγματος και προθεσμιακές τιμές συναλλάγματος καθώς και καμπύλες επιτοκίων.

Προσαρμογές Πιστωτικής Αποτίμησης (CVA) και Προσαρμογές Χρεωστικής Αποτίμησης (DVA)

Οι προσαρμογές πιστωτικής αποτίμησης (CVA) και προσαρμογές χρεωστικής αποτίμησης (DVA) ενσωματώνονται σε εκτιμήσεις των παραγώγων, ώστε να αντικατοπτρίζουν στην εύλογη αξία την επίδραση του κινδύνου του αντισυμβαλλόμενου μέρους και τον πιστωτικό κίνδυνο της BOC PCL αντίστοιχα.

Το Συγκρότημα υπολογίζει τις προσαρμογές πιστωτικής αποτίμησης (CVA) εφαρμόζοντας την πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης (PD) του αντισυμβαλλόμενου μέρους, με προϋπόθεση τη μη αθέτηση υποχρέωσης του Συγκροτήματος, στην αναμενόμενη έκθεση του Συγκροτήματος στον αντισυμβαλλόμενο και πολλαπλασιάζοντας το αποτέλεσμα με τη ζημιά που αναμένεται σε περίπτωση αθέτησης. Αντίθετα, το Συγκρότημα υπολογίζει τις προσαρμογές χρεωστικής αποτίμησης (DVA), εφαρμόζοντας τη πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης (PD) της BOC PCL, με προϋπόθεση τη μη αθέτηση υποχρέωσης του αντισυμβαλλόμενου, στην αναμενόμενη έκθεση του αντισυμβαλλόμενου στο Συγκρότημα και πολλαπλασιάζοντας το αποτέλεσμα με τη ζημιά που αναμένεται σε περίπτωση αθέτησης.

Η αναμενόμενη έκθεση των παραγώγων υπολογίζεται σύμφωνα με τους κανονισμούς κεφαλαιακών απαιτήσεων (CRR) και λαμβάνει υπόψη τις συμφωνίες συμφηφισμού, όπου υπάρχουν. Έχει υιοθετηθεί παραδοχή για ζημιά λόγω αθέτησης (LGD) σύμφωνα με τα πρότυπα του κλάδου. Εναλλακτικές παραδοχές για ζημιές λόγω αθέτησης (LGD) μπορούν να υιοθετηθούν όταν αυτό υποστηρίζεται από τον τύπο της έκθεσης και τα διαθέσιμα δεδομένα.

Το Συγκρότημα δεν έχει στην κατοχή του σημαντικά παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία αποτιμούνται με την χρήση μοντέλων αποτίμησης που βασίζονται σημαντικά σε μη παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς.

Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων και επενδύσεις σε αποσβεσμένο κόστος

Οι επενδύσεις που αποτιμούνται με τη χρήση μοντέλων αποτίμησης ή τιμολόγησης, αποτελούνται κυρίως από μη εισηγμένους συμμετοχικούς τίτλους και ομόλογα. Αυτά τα περιουσιακά στοιχεία αποτιμούνται χρησιμοποιώντας μοντέλα αποτίμησης που άλλοτε περιλαμβάνουν δεδομένα βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία αγοράς και άλλοτε βασισμένα τόσο σε παρατηρήσιμα όσο και μη παρατηρήσιμα στοιχεία. Οι υπόλοιπες επενδύσεις επιμετρούνται στην εύλογη αξία με βάση χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργείς αγορές.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.13 Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (συνέχεια)

2.13.9 Προσδιορισμός εύλογης αξίας - Τεχνικές αποτίμησης (συνέχεια)

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

Η εύλογη αξία των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες βασίζεται στην παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών. Οι αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές έχουν υπολογιστεί βάσει των αναμενόμενων ποσοστών ζημιών ανά δανειακό χαρτοφυλάκιο, λαμβάνοντας υπόψη την προσδοκώμενη πιστοληπτική ποιότητα των δανειοληπτών. Ο προεξοφλητικός συντελεστής περιλαμβάνει στοιχεία που λαμβάνουν υπόψη το επιτόκιο χωρίς κίνδυνο (risk free rate) για κάθε νόμισμα, το κόστος χρηματοδότησης, το κόστος εξυπηρέτησης και το κόστος κεφαλαίου, λαμβάνοντας υπόψη τον συντελεστή στάθμισης κινδύνου του κάθε δανείου.

Καταθέσεις πελατών

Η εύλογη αξία των καταθέσεων πελατών προσδιορίζεται με υπολογισμούς της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών. Ο συντελεστής προεξόφλησης λαμβάνει υπόψη το τρέχον επιτόκιο αγοράς και το πιστοληπτικό προφίλ της BOC PCL. Η εύλογη αξία των καταθέσεων πληρωτέων σε πρώτη ζήτηση και των καταθέσεων που προστατεύονται από το Σχέδιο Προστασίας Καταθέσεων προσεγγίζει τη λογιστική τους αξία.

Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες

Τα δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες με λήξη πέραν του ενός έτους, προεξοφλούνται με ένα κατάλληλο επιτόκιο χωρίς κίνδυνο (risk free rate) συν το κατάλληλο πιστωτικό περιθώριο. Για βραχυπρόθεσμο δανεισμό η εύλογη αξία προσεγγίζει τη λογιστική αξία.

Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων

Οι εύλογες αξίες των συμφωνιών επαναγοράς και επαναπώλησης τίτλων που δεν κατέχονται προς εμπορία προσδιορίζονται με υπολογισμούς της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών. Οι ταμειακές ροές προεξοφλούνται χρησιμοποιώντας ένα κατάλληλο επιτόκιο χωρίς κίνδυνο (risk free rate) συν το κατάλληλο πιστωτικό περιθώριο.

Καταθέσεις από τράπεζες και χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες

Οι καταθέσεις από τράπεζες και η χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες με λήξη πέραν του ενός έτους προεξοφλούνται με ένα κατάλληλο επιτόκιο χωρίς κίνδυνο (risk free rate) συν το κατάλληλο πιστωτικό περιθώριο. Για βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση, η εύλογη αξία κυρίως προσεγγίζει τη λογιστική αξία.

Ομολογιακά δάνεια και Υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης

Οι εκδόσεις ομολογιακών δανείων και υποχρεώσεων μειωμένης εξασφάλισης διαπραγματεύονται με χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργείς αγορές.

Περισσότερες πληροφορίες για την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων παρουσιάζονται στη Σημείωση 22.

2.14 Επαναταξινόμηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Το Συγκρότημα δεν επαναταξινομεί τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία μετά την αρχική αναγνώριση τους, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις όπου το Συγκρότημα αλλάζει το επιχειρηματικό του μοντέλο για την διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και αγοράζει, πωλεί ή διακόπτει μια επιχειρηματική μονάδα. Η επαναταξινόμηση εφαρμόζεται μελλοντικά από την ημερομηνία επαναταξινόμησης, η οποία είναι η πρώτη ημέρα της πρώτης περιόδου αναφοράς μετά την αλλαγή στο επιχειρηματικό μοντέλο που οδηγεί στην επαναταξινόμηση. Τυχόν παλαιότερα αναγνωρισμένα κέρδη, ζημιές ή τόκοι δεν αναπροσαρμόζονται.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις δεν επανακατηγοριοποιούνται ποτέ.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.15 Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

2.15.1 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (ή όπου εφαρμόζεται μέρος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μέρος ομάδας συναφών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων) αποαναγνωρίζεται όταν εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ρών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Το Συγκρότημα επίσης αποαναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο όταν έχει μεταβιβάσει το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο και η μεταβίβαση πληροί τους όρους για αποαναγνώριση.

Το Συγκρότημα μεταβιβάζει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο όταν, και μόνο όταν, είτε:

- i. το Συγκρότημα έχει μεταβιβάσει τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ρών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, ή
- ii. το Συγκρότημα διατηρεί τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ρών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, αλλά αναλαμβάνει συμβατική υποχρέωση να καταβάλλει χωρίς σημαντική καθυστέρηση, τις ταμειακές ροές σε ένα τρίτο πρόσωπο βάσει συμφωνίας διακανονισμού ('pass-through' arrangement).

Μία μεταβίβαση πληροί τους όρους για αποαναγνώριση όταν είτε:

- i. το Συγκρότημα έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, ή
- ii. το Συγκρότημα δεν έχει ούτε μεταβιβάσει ούτε διατηρήσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου.

2.15.2 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση αποαναγνωρίζεται όταν η υποχρέωση εξοφλείται, ακυρώνεται ή λήγει. Οι τροποποιήσεις και οι ανταλλαγές χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων αντιμετωπίζονται ως εξάλειψη της υποχρέωσης και αποαναγνωρίζονται όταν οι αναθεωρημένοι όροι διαφέρουν σημαντικά από τους αρχικούς όρους. Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της αρχικής χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και της αντιπαροχής που καταβάλλεται αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

2.16 Τροποποίηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Οι συμβατικοί όροι ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου μπορούν να τροποποιηθούν για διάφορους λόγους, είτε λόγω εμπορικών επαναδιαπραγματεύσεων είτε ως απάντηση στις οικονομικές δυσκολίες του δανειολήπτη (ρυθμισμένα τροποποιημένα δάνεια) με σκοπό τη μεγιστοποίηση της ανάκτησης.

Σε περίπτωση επαναδιαπραγμάτευσης ή άλλης τροποποίησης των όρων και προϋποθέσεων ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, το Συγκρότημα εξετάζει εάν η τροποποίηση έχει ως αποτέλεσμα την αποαναγνώριση του υφιστάμενου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου και την αναγνώριση ενός νέου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Η αποαναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου (ή μέρος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου) και η αναγνώριση ενός νέου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου θα προέκυπτε εάν υπήρχε σημαντική τροποποίηση των αναθεωρημένων όρων στις αρχικές ταμειακές ροές.

Απαιτείται κρίση για να εκτιμηθεί κατά πόσον μια μεταβολή των συμβατικών όρων είναι αρκετά σημαντική ώστε να οδηγήσει σε αποαναγνώριση. Το Συγκρότημα εξετάζει μια σειρά παραγόντων τόσο ποιοτικού όσο και ποσοτικού χαρακτήρα όταν λαμβάνει τέτοιες κρίσεις για την τροποποίηση των συμβατικών ταμειακών ρών, συμπεριλαμβανομένης της αλλαγής του νομίσματος, της αλλαγής του αντισυμβαλλομένου, της εισαγωγής ουσιαστικών όρων, όπως προσθήκη χαρακτηριστικών μετατροπής μετοχικού κεφαλαίου, αλλαγές στο νομικό πλαίσιο και άλλους παράγοντες.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.16 Τροποποίηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (συνέχεια)

Όταν η τροποποίηση δεν οδηγεί σε αποαναγνώριση, το Συγκρότημα αναγνωρίζει ένα κέρδος ή ζημιά τροποποίησης, στη βάση μεταξύ της διαφοράς των τροποποιημένων ταμειακών ροών προεξοφλημένων στο αρχικό πραγματικό επιτόκιο (EIR) και την μεικτή λογιστική αξία του υφιστάμενου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο εξακολουθεί να υπόκειται στις ίδιες αξιολογήσεις τόσο για την σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου σε σχέση με την αρχική αναγνώριση όσο και για την απομείωση. Ένα τροποποιημένο χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο θα μεταφερθεί εκτός του Σταδίου 3, εάν δεν ισχύουν πλέον οι όροι που το οδήγησαν να αναγνωριστεί ως πιστωτικά απομειωμένο όπως ορίζεται στη Σημείωση 2.17.2. Ένα τροποποιημένο χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο θα μεταφερθεί εκτός του Σταδίου 2, όταν δεν ικανοποιούνται πλέον τα σχετικά προκαθορισμένα όρια που έχουν καθοριστεί για τον προσδιορισμό σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου, τα οποία βασίζονται σε αλλαγές στην πιθανότητα αθέτησης για όλη την αναμενόμενη ζωή του χρηματοοικονομικού μέσου (lifetime PD), τις ημέρες σε καθυστέρηση που δε θεωρούνται ρυθμισμένα και άλλες εκτιμήσεις. Το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο συνεχίζει να παρακολουθείται για σημαντική αύξηση στον πιστωτικό κίνδυνο και για απομείωση.

Στις περιπτώσεις όπου η τροποποίηση οδηγεί σε αποαναγνώριση, το νέο χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ταξινομείται στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, και διενεργείται αξιολόγηση για το αν θα πρέπει να ταξινομηθεί σε Στάδιο 1 ή ως απομειωμένο κατά την αρχική αναγνώριση (POCI) για την επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Για σκοπούς αξιολόγησης της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου, η ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης για το νέο χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο είναι η ημερομηνία της τροποποίησης.

2.17 Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

2.17.1 Ανασκόπηση των κανόνων των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί ένα μακρόπνοο μοντέλο αναγνώρισης αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο απαιτεί κρίση, εκτιμήσεις και παραδοχές για τον καθορισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων στις απαιτήσεις μίσθωσης, σε δανειακές δεσμεύσεις και χρηματοοικονομικές εγγυητικές. Δεν αναγνωρίζεται απομείωση στις επενδύσεις σε μετοχές.

Κατά την αρχική αναγνώριση, απαιτείται απομείωση (ή πρόβλεψη στην περίπτωση δεσμεύσεων και εγγυήσεων) για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που μπορεί να προκύψουν από γεγονότα αθέτησης που είναι δυνατόν να επισυμβούν στους επόμενους 12 μήνες (αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δώδεκα μηνών), εκτός αν τα περιουσιακά στοιχεία θεωρούνται ως πιστωτικά απομειωμένα κατά την αρχική τους αναγνώριση για τα οποία οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές επιμετρούνται για όλη τη διάρκεια τη ζωής τους. Μεταγενέστερα, σε περίπτωση σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση, απαιτείται απομείωση από όλα τα ενδεχόμενα γεγονότα αθέτησης καθ' όλη την αναμενόμενη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου (lifetime ECL). Οι πολιτικές του Συγκροτήματος για το πώς καθορίζεται η σημαντική αύξηση στον πιστωτικό κίνδυνο γνωστοποιούνται στη Σημείωση 2.17.3.

Το Συγκρότημα ομαδοποιεί τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε Στάδιο 1, Στάδιο 2, Στάδιο 3 και απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI) για την επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών όπως περιγράφεται πιο κάτω:

Στάδιο 1: Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν είχαν υποστεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση, περιλαμβάνονται στο Στάδιο 1 και αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ECL) δώδεκα μηνών.

Στάδιο 2: Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που έχουν υποστεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση, περιλαμβάνονται στο Στάδιο 2, και αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλη τη διάρκεια της ζωής τους.

Στάδιο 3: Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που είναι πιστωτικά απομειωμένα (ο ορισμός του Συγκροτήματος για τα πιστωτικά απομειωμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αθέτηση αναφέρεται σε επόμενο μέρος της Σημείωσης) και για τα οποία αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλη τη διάρκεια της ζωής τους.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.17 Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (συνέχεια)

2.17.1 Ανασκόπηση των κανόνων των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (συνέχεια)

Απομειωμένα κατά την αρχική τους αναγνώριση (POCI): Αγορασμένα ή δημιουργημένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είναι απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση. Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση περιλαμβάνουν δάνεια που αγοράστηκαν ή δημιουργήθηκαν με μεγάλη έκπτωση που αντανakλά τις πιστωτικές ζημιές που έχουν επισυμβεί. Αναγνωρίζονται μεταβολές στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ECL) για όλη τη διάρκεια της ζωής τους από την αρχική αναγνώριση, μέχρι το απομειωμένο κατά την αρχική αναγνώριση δάνειο (POCI loan) αποαναγνωριστεί.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα με αντίστοιχη πρόβλεψη απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που παρουσιάζεται ως μείωση στη λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος στον ισολογισμό. Για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων η λογιστική αξία δεν μειώνεται, αλλά το συσσωρευμένο ποσό απομείωσης αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Για τα στοιχεία εκτός του ισολογισμού, οι συσσωρευμένες προβλέψεις για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές περιλαμβάνονται στα 'Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα, λοιπές υποχρεώσεις και λοιπές προβλέψεις' εκτός στην περίπτωση δανειακών δεσμεύσεων για τις οποίες αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές μαζί με τη ζημιά απομείωσης της σχετικής απαίτησης στον ισολογισμό, καθώς το Συγκρότημα δεν μπορεί να προσδιορίσει ξεχωριστά τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τη δανειακή δέσμευση από εκείνες των απαιτήσεων που είναι αναγνωρισμένες στον ισολογισμό. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για την περίοδο αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στις 'Πιστωτικές ζημιές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων' και αναλύονται περαιτέρω στη Σημείωση 16 στις 'Πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου στα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες' για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες και δανειακές δεσμεύσεις και χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και στις 'Πιστωτικές ζημιές άλλων χρηματοοικονομικών μέσων' για όλα τα υπόλοιπα χρηματοοικονομικά μέσα.

2.17.2 Πιστωτικά απομειωμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και ορισμός της αθέτησης

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, δανειακές δεσμεύσεις και χρηματοοικονομικές εγγυήσεις

Το Συγκρότημα θεωρεί ότι τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, που πληρούν τον ορισμό των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ) σύμφωνα με τα πρότυπα της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΑΤ) θεωρούνται ότι είναι σε αθέτηση υποχρέωσης και κατηγοριοποιούνται σε Στάδιο 3 (πιστωτικά απομειωμένα). Για αυτά τα δάνεια οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές υπολογίζονται για όλη τη διάρκεια της ζωής τους και θεωρούνται επίσης ότι είναι σε αθέτηση για σκοπούς διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου.

Με βάση τα πρότυπα αναφοράς της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΑΤ) και τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) προς τις τράπεζες για τα ΜΕΔ, (που δημοσιεύθηκε τον Μάρτιο 2017), ΜΕΔ θεωρούνται αυτά τα ανοίγματα τα οποία ικανοποιούν ένα από τους πιο κάτω όρους:

- i. Ο δανειολήπτης έχει αξιολογηθεί ότι δεν είναι πιθανό να εκπληρώσει τις πιστωτικές του υποχρεώσεις χωρίς την εκποίηση της εξασφάλισής του, ανεξάρτητα από την ύπαρξη τυχόν ληξιπρόθεσμων οφειλών ή τον αριθμό των ημερών σε καθυστέρηση.
- ii. Δάνεια σε αθέτηση ή απομειωμένα δάνεια σύμφωνα με την προσέγγιση που προβλέπεται από τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), τα οποία θα προκαλούσαν επίσης αθέτηση υποχρέωσης βάσει συγκεκριμένης πιστωτικής προσαρμογής, αναδιάρθρωσης κινδύνου και πτώχευσης του οφειλέτη.
- iii. Σημαντικά ανοίγματα όπως καθορίζονται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ), τα οποία είναι ληξιπρόθεσμα πάνω από 90 μέρες.
- iv. Εξυπηρετούμενα, ρυθμισμένα δάνεια υπό επίβλεψη για τα οποία χρειάζονται επιπρόσθετες ρυθμίσεις.
- v. Εξυπηρετούμενα ρυθμισμένα δάνεια που προηγουμένως ταξινομήθηκαν ως ΜΕΔ τα οποία παρουσιάζουν καθυστέρηση πάνω από 30 μέρες εντός της δοκιμαστικής περιόδου.

Από 1 Ιανουαρίου 2021 εφαρμόζονται δύο νέες εποπτικές κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες επηρεάζουν την ταξινόμηση των ΜΕΔ και τον υπολογισμό των ημερών σε καθυστέρηση. Συγκεκριμένα, αυτές οι οδηγίες αφορούν τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για το όριο σημαντικότητας για πιστωτικές υποχρεώσεις σε καθυστέρηση (EBA/RTS/2016/06) και τις κατευθυντήριες γραμμές σε σχέση με την εφαρμογή του ορισμού της αθέτησης υποχρέωσης δυνάμει του άρθρου 178 (EBA/GL/2016/07).

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.17 Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (συνέχεια)

2.17.2 Πιστωτικά απομειωμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και ορισμός της αθέτησης (συνέχεια)

Ο υπολογισμός των ημερών σε καθυστέρηση ξεκινούν να υπολογίζονται όταν οι καθυστερήσεις/υπερβάσεις του δανείου ξεπεράσουν το όριο σημαντικότητας (αντί από την πρώτη μέρα που το δάνειο παρουσιάζει καθυστέρηση/υπερβάση). Επίσης, οι ημέρες σε καθυστέρηση θα μηδενίζονται όταν οι καθυστερήσεις/υπερβάσεις του δανείου μειωθούν κάτω από το όριο σημαντικότητας. Οι πληρωμές έναντι του δανείου που δεν μειώνουν τις καθυστερήσεις/υπερβάσεις πιο κάτω από το όριο σημαντικότητας, δεν θα επηρεάζουν τον υπολογισμό του αριθμού ημερών σε καθυστέρηση.

Όταν ένα συγκεκριμένο μέρος των δανείων του οφειλέτη, το οποίο πληροί τα πιο πάνω κριτήρια ΜΕΔ, υπερβαίνει το 20% της μεικτής λογιστικής αξίας όλων των εντός ισολογισμού δανείων του, τότε όλα τα δάνεια του οφειλέτη κατηγοριοποιούνται ως μη εξυπηρετούμενα. Σε αντίθετη περίπτωση, μόνο το συγκεκριμένο μέρος των δανείων κατηγοριοποιείται ως μη εξυπηρετούμενο.

Για τους οφειλέτες εκτός λιανικής, όταν ένα άνοιγμα πληροί τα κριτήρια των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων που ορίζονται πιο πάνω, τότε το συνολικό άνοιγμα του πελάτη ταξινομείται ως μη εξυπηρετούμενο.

Οι καθυστερήσεις/υπερβάσεις ορίζονται ως εξής:

- i. Έκθεση λιανικής: Το σύνολο των καθυστερήσεων/υπερβάσεων υπερβαίνει τα €100
- ii. Έκθεση εκτός λιανικής: Το σύνολο των καθυστερήσεων/υπερβάσεων που υπερβαίνει τα €500

και το ποσό των καθυστερήσεων/υπερβάσεων σχετικά με τη συνολική έκθεση του πελάτη είναι τουλάχιστον 1%.

Ο ορισμός πιστωτικά απομειωμένα είναι εναρμονισμένος με τον ορισμό της αθέτησης ούτως ώστε το Στάδιο 3 να περιλαμβάνει όλα τα δάνεια τα οποία είναι σε αθέτηση υποχρέωσης ή πιστωτικά απομειωμένα.

Τα ανοίγματα ταξινομούνται ως ρυθμισμένα όταν γίνονται παραχωρήσεις σε οφειλέτες που αντιμετωπίζουν ή πρόκειται να αντιμετωπίσουν οικονομικές δυσκολίες και δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις συμβατικές τους υποχρεώσεις.

Μη εξυπηρετούμενα ρυθμισμένα δάνεια παύουν να θεωρούνται ως ΜΕΔ και μεταφέρονται εκτός του Σταδίου 3, μόνο όταν όλοι οι πιο κάτω όροι ικανοποιούνται:

- i. Η επέκταση ρυθμιστικών μέτρων δεν οδηγεί στην αναγνώριση απομείωσης ή σε αθέτηση.
- ii. Έχει περάσει ένας χρόνος από το τελευταίο από τα ακόλουθα γεγονότα:
 - a. Την ημερομηνία αναδιάρθρωσης
 - β. Την ημερομηνία κατηγοριοποίησης του δανείου ως μη εξυπηρετούμενο
 - γ. Το τέλος της περιόδου χάριτος που περιλαμβάνεται στους διακανονισμούς αναδιάρθρωσης.
- iii. Μετά τα ρυθμιστικά μέτρα και σύμφωνα με τους όρους της ρύθμισης, δεν υπάρχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές ή ανησυχίες σχετικά με την ολική αποπληρωμή του δανείου.
- iv. Δεν υπάρχουν κριτήρια μη πληρωμής για τον οφειλέτη.
- v. Ο οφειλέτης κατέβαλε πληρωμές μετά τις ρυθμίσεις για ένα μη αμελητέο ποσό κεφαλαίου (υπάρχουν διαφορετικά κατώτατα όρια κεφαλαίου ανάλογα με τον τύπο δανείου).

Μη εξυπηρετούμενα μη ρυθμισμένα δάνεια παύουν να θεωρούνται ως ΜΕΔ μόνο όταν όλοι οι πιο κάτω όροι ικανοποιούνται:

- i. Έχει παρέλθει περίοδος τουλάχιστον τριών μηνών από την ημερομηνία που έπαυσαν να ικανοποιούνται οι όροι για ΜΕΔ και μέσα στο διάστημα των τριών αυτών μηνών δεν υπάρχει πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης, και
- ii. Κατά τη διάρκεια της περιόδου των τριών μηνών, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η συμπεριφορά του οφειλέτη, δηλαδή να μην υπάρχουν καθυστερήσεις/υπερβάσεις και οι δόσεις να αποπληρώνονται κανονικά, και
- iii. Κατά τη διάρκεια της περιόδου των τριών μηνών, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η οικονομική κατάσταση του οφειλέτη, δηλαδή ότι η οικονομική κατάσταση του οφειλέτη έχει βελτιωθεί, και
- iv. Κατά τη διάρκεια της περιόδου των τριών μηνών, διενεργείται αξιολόγηση των κριτηρίων για πιθανότητα μη αποπληρωμής από τον οφειλέτη και αξιολογείται ότι ο οφειλέτης μπορεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του χωρίς τη ρευστοποίηση εξασφαλίσεων και δεν υπάρχουν άλλα κριτήρια για πιθανότητα μη αποπληρωμής και
- v. Ο οφειλέτης δεν έχει ληξιπρόθεσμο ποσό πέραν των 90 ημερών.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.17 Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (συνέχεια)

2.17.2 Πιστωτικά απομειωμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και ορισμός της αθέτησης (συνέχεια)

Όταν ένας λογαριασμός εξέρχεται του Σταδίου 3, μεταφέρεται στο Στάδιο 2 για δοκιμαστική περίοδο 6 μηνών. Στο τέλος αυτής της περιόδου, ενεργοποιείται η αξιολόγηση για σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (SICR) όπως περιγράφεται στην Σημείωση 2.17.3 και το δάνειο είτε μεταφέρεται στο Στάδιο 1 είτε παραμένει στο Στάδιο 2. Η αναστροφή προηγούμενων μη αναγνωρισμένων τόκων για δάνεια και απαιτήσεις σε πελάτες που δεν πληρούν πλέον τα κριτήρια του Σταδίου 3 παρουσιάζεται στο στοιχείο 'Πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου για δάνεια και απαιτήσεις σε πελάτες' στις 'Πιστωτικές ζημιές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων'.

Ομόλογα, δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες

Ομόλογα, δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες θεωρούνται ότι είναι σε αθέτηση και μεταφέρονται στο Στάδιο 3 αν ο εκδότης δεν κατάφερε να πληρώσει είτε τόκους είτε κεφάλαιο. Σύμφωνα με τον οίκο πιστοληπτικής διαβάθμισης Moody's αυτά χαρακτηρίζονται στη βαθμίδα C που είναι η χαμηλότερη πιστοληπτική βαθμίδα του οίκου Moody's. Επιπρόσθετα, λαμβάνονται υπόψη ορισμένα άλλα κριτήρια, όπως οι δυσμενείς αλλαγές στις επιχειρηματικές, χρηματοοικονομικές και οικονομικές συνθήκες καθώς και οι δείκτες αγοράς (πιστωτικά περιθώρια, τιμές σύμβασης ανταλλαγής κινδύνου (CDS)) για να καθοριστεί κατά πόσο έχει υπάρξει σημαντική επιδείνωση στην οικονομική θέση που θα μπορούσε να οδηγήσει σε αθέτηση της εξόφλησης της υποχρέωσής του.

2.17.3 Σημαντική αύξηση στον πιστωτικό κίνδυνο

Το ΔΠΧΑ 9 απαιτεί ότι σε περίπτωση σημαντικής αύξησης στον πιστωτικό κίνδυνο, από την αρχική αναγνώριση, η βάση υπολογισμού της ζημιάς απομείωσης θα μεταβληθεί από αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12 μηνών, σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλη την αναμενόμενη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου.

Η αξιολόγηση του κατά πόσο ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί σημαντικά, από την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης, γίνεται για κάθε περίοδο αναφοράς, λαμβάνοντας υπόψη τη μεταβολή του κινδύνου αθέτησης για όλη την εναπομένουσα διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου από την αρχική αναγνώριση.

Σημαντική αύξηση στον πιστωτικό κίνδυνο για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί την πιθανότητα αθέτησης για όλη την αναμενόμενη ζωή (lifetime PDs) του χρηματοοικονομικού μέσου ως τον κύριο ποσοτικό δείκτη, για να αξιολογήσει την μετάβαση από το Στάδιο 1 στο Στάδιο 2 για όλα τα χαρτοφυλάκια. Το Συγκρότημα ορίζει ότι ένα άνοιγμα έχει σημαντική αύξηση στον πιστωτικό κίνδυνο με την ποσοτική σύγκριση της πιθανότητας αθέτησης κατά την ημερομηνία της αναφοράς σε σχέση με την αντίστοιχη πιθανότητα αθέτησης κατά την αρχική αναγνώριση για να υπολογίσει την αύξηση σε σχέση με το προκαθορισμένο όριο. Το όριο έχει καθοριστεί χρησιμοποιώντας στατιστική ανάλυση ιστορικών δεδομένων της πιστωτικής μετάβασης των ανοιγμάτων με βάση τις μέρες σε καθυστέρηση, για τους διάφορους τομείς. Το Συγκρότημα εφαρμόζει τα όρια που παρουσιάζονται στο πιο κάτω πίνακα για κάθε χαρτοφυλάκιο/τομέα με βάση τα ακόλουθα χαρακτηριστικά: τύπο πελάτη, τύπο προϊόντος και αρχική διαβάθμιση πιστωτικού κινδύνου. Το όριο εφαρμόζεται σε κάθε απαίτηση ανάλογα με το χαρτοφυλάκιο/τομέα στο οποίο κατατάσσεται η απαίτηση.

Ο δείκτης σημαντικής αύξησης στον πιστωτικό κίνδυνο, ενεργοποιείται με βάση τη σύγκριση της αναλογίας της παρούσας πιθανότητας αθέτησης για όλη την αναμενόμενη ζωή προς την πιθανότητα αθέτησης για όλη την αναμενόμενη διάρκεια ζωής κατά την αρχική αναγνώριση (PD@O) με το προκαθορισμένο όριο. Εάν η υπολογιζόμενη αναλογία είναι μεγαλύτερη του προκαθορισμένου ορίου, τότε θεωρείται ότι έχει επέλθει επιδείνωση και το άνοιγμα μεταφέρεται στο Στάδιο 2.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.17 Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (συνέχεια)

2.17.3 Σημαντική αύξηση στον πιστωτικό κίνδυνο (συνέχεια)

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει συνοπτικά το ποσοτικό όριο που εφαρμόστηκε για τη σημαντική αύξηση στον πιστωτικό κίνδυνο, το οποίο διαφέρει ανάλογα με την αρχική πιστοληπτική ικανότητα του δανειολήπτη, την 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022:

Τομέας	Πιστοληπτική βαθμίδα κατά την αρχική αναγνώριση	Όριο επιδείνωσης πιθανότητας αθέτησης που εφαρμόστηκε την 31 Δεκεμβρίου 2023 (διάμεση τιμή για τους τομείς ΔΠΧΑ 9)	Όριο επιδείνωσης πιθανότητας αθέτησης που εφαρμόστηκε την 31 Δεκεμβρίου 2022 (διάμεση τιμή για τους τομείς ΔΠΧΑ 9)
Ιδιώτες	1-7	3 X PD@O	2 X PD@O
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	1-7	6 X PD@O	2 X PD@O
Μεγάλες επιχειρήσεις	1-7	2 X PD@O	2 X PD@O

Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, έγινε βαθμονόμηση των πιθανοτήτων αθέτησης υποχρέωσης (PD) που είχε ως αποτέλεσμα και τον επανακαθορισμό των ορίων επιδείνωσης αθέτησης.

Για δάνεια τα οποία αξιολογούνται για απομείωση σε ατομική βάση, εκτός από τους ποιοτικούς παράγοντες που ενσωματώθηκαν στον υπολογισμό της πιθανότητας αθέτησης, λαμβάνονται υπόψη και οι ακόλουθοι:

- σημαντική αλλαγή στην αξία των εξασφαλίσεων ή των εγγυήσεων ή στην οικονομική υποστήριξη που παρέχεται από τους μετόχους/διευθυντές,
- σημαντικές δυσμενείς αλλαγές στις επιχειρήσεις, χρηματοοικονομικές και/ή οικονομικές συνθήκες στις οποίες λειτουργεί ο δανειζόμενος.

Ο δείκτης σημαντικής αύξησης στον πιστωτικό κίνδυνο ενεργοποιείται αυτόματα με την χορήγηση ρυθμιστικών μέτρων στους εξυπηρετούμενους δανειολήπτες. Τα ανοίγματα του Σταδίου 1 που ταξινομούνται ως 'εξυπηρετούμενα ρυθμισμένα' μεταφέρονται αυτόματα στο Στάδιο 2.

Το Συγκρότημα επίσης θεωρεί, ως εξ' ορισμού κριτήριο (backstop) ότι σημαντική αύξηση στον πιστωτικό κίνδυνο έχει επισυμβεί όταν οι συμβατικές πληρωμές είναι άνω των 30 ημερών σε καθυστέρηση (εφαρμόζεται η αρχή του ουσιώδους μεγέθους στην καθυστέρηση). Τα δάνεια που πληρούν αυτό τον όρο ταξινομούνται στο Στάδιο 2. Στις περιπτώσεις όπου ορισμένα ανοίγματα είναι άνω των 30 ημερών σε καθυστέρηση, εάν δεν πληρούνται ορισμένα όρια ουσιώδους σημασίας (όπως καθυστερημένα ποσά μικρότερα από €100 και καθυστερημένα ποσά μικρότερα του 1% της συνολικής έκθεσης του πελάτη στην περίπτωση καταναλωτικών ανοιγμάτων και καθυστερημένα ποσά μικρότερα από €500 και καθυστερημένα ποσά μικρότερα του 1% της συνολικής έκθεσης του πελάτη σε όλα τα ανοίγματα εκτός από τα καταναλωτικά), τότε η μεταφορά στο Στάδιο 2 δεν πραγματοποιείται. Τα όρια ουσιώδους σημασίας προσδιορίζονται σε Οδηγίες της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου από τον Κανονισμό της ΕΚΤ 2018/1845.

Τα όρια για τη μετάβαση μεταξύ Σταδίου 1 και Σταδίου 2 είναι συμμετρικά. Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο που έχει μεταφερθεί στο Στάδιο 2, θα μεταφερθεί πίσω στο Στάδιο 1 όταν ο πιστωτικός κίνδυνος δεν θεωρείται ότι έχει πλέον σημαντική αύξηση σε σχέση με την αρχική αναγνώριση.

Σημαντική αύξηση στον πιστωτικό κίνδυνο για χρηματοοικονομικά μέσα εκτός από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

Η απλοποιημένη προσέγγιση του χαμηλού πιστωτικού κινδύνου υιοθετείται για ομόλογα, δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες με εξωτερικές αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας που χαρακτηρίζονται ως επενδυτικές. Η αξιολόγηση του χαμηλού πιστωτικού κινδύνου βασίζεται τόσο στην κλίμακα εξωτερικής αξιολόγησης της πιστοληπτικής διαβάθμισης των οίκων αξιολόγησης καθώς και της εσωτερικής πιστοληπτικής αξιολόγησης (που λαμβάνει υπόψη τις πιο πρόσφατες διαθέσιμες πληροφορίες για το μέσο και τον εκδότη). Ο συνδυασμός των δύο παρέχει μια προσαρμοσμένη βαθμίδα πιστοληπτικής ικανότητας. Μία προσαρμοσμένη βαθμίδα πιστοληπτικής ικανότητας η οποία παραμένει στην επενδυτική κατηγορία θεωρείται ότι έχει χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.17 Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (συνέχεια)

2.17.3 Σημαντική αύξηση στον πιστωτικό κίνδυνο (συνέχεια)

Για ομόλογα, δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες μη επενδυτικού βαθμού, δεν είναι εφαρμόσιμη η απλοποιημένη προσέγγιση χαμηλού πιστωτικού κινδύνου και έτσι η επιδείνωση του πιστωτικού κινδύνου αξιολογείται συγκρίνοντας την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας κατά την αρχική αναγνώριση του χρηματοοικονομικού στοιχείου, με την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας κατά την ημερομηνία αναφοράς. Σημαντική επιδείνωση του πιστωτικού κινδύνου θεωρείται ότι επήλθε όταν η προσαρμοσμένη βαθμολογία της πιστοληπτικής ικανότητας των ανοιγμάτων μειώνεται σε τέτοιο βαθμό ώστε η νέα αξιολόγηση να σχετίζεται με μια υψηλότερου κινδύνου κατηγορία (π.χ. από την μη επενδυτική κατηγορία σε κερδοσκοπική και στη συνέχεια σε πολύ κερδοσκοπική) ή όταν η πιθανότητα αθέτησης του ανοίγματος κατά την αρχική αναγνώριση σε σύγκριση με την πιθανότητα αθέτησης κατά την ημερομηνία αναφοράς έχει αυξηθεί κατά ένα επίπεδο μεγαλύτερο από το προκαθορισμένο όριο.

2.17.4 Επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Το ΔΠΧΑ 9 αντικατοπτρίζει μία αμερόληπτη και σταθμισμένη εκτίμηση πιθανοτήτων των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών που θα προκύψουν από γεγονότα αθέτησης που είναι δυνατόν να επισυμβούν είτε στους επόμενους 12 μήνες (αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δώδεκα μηνών) από την ημερομηνία αναφοράς είτε από όλα τα ενδεχόμενα γεγονότα αθέτησης καθ' όλη την αναμενόμενη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου. Το Συγκρότημα υπολογίζει αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλη τη διάρκεια ζωής και δώδεκα μηνών είτε σε ατομική βάση ή σε συλλογική βάση, ανάλογα με τη φύση του υποκείμενου χαρτοφυλακίου των χρηματοοικονομικών μέσων.

Το Συγκρότημα υπολογίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ECLs) βάσει του σταθμισμένου μέσου όρου τριών σεναρίων για την επιμέτρηση του ελλείμματος των αναμενόμενων ταμειακών ροών που προεξοφλούνται χρησιμοποιώντας μια προσέγγιση του πραγματικού επιτοκίου όπως αυτό υπολογίστηκε κατά την αρχική αναγνώριση. Έλλειμμα ταμειακών ροών ορίζεται ως η διαφορά μεταξύ των συμβατικών ταμειακών ροών βάσει του συμβολαίου και των ταμειακών ροών που αναμένεται να εισπραχθούν.

Το Συγκρότημα υπολογίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές χρησιμοποιώντας τις ακόλουθες τρεις παραμέτρους:

- i. άνοιγμα σε αθέτηση (EAD),
- ii. πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης (PD) και
- iii. ζημιά από αθέτηση υποχρέωσης (LGD)

Άνοιγμα σε αθέτηση (EAD)

Το άνοιγμα σε αθέτηση (EAD) αντιπροσωπεύει το αναμενόμενο άνοιγμα σε περίπτωση αθέτησης κατά τη διάρκεια της ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου, λαμβάνοντας υπόψη αποπληρωμές κεφαλαίου και τόκων και δεδουλευμένους τόκους. Ο ορισμός του ανοίγματος σε αθέτηση (EAD) διαφοροποιείται στις ακόλουθες κατηγορίες: ανακυκλούμενων και μη ανακυκλούμενων ανοιγμάτων.

Για τα μη ανακυκλούμενα ανοίγματα, χρησιμοποιείται η συμβατική διάρκεια του ανοίγματος και τα ανοίγματα τόσο εντός όσο και εκτός του ισολογισμού αποσβένονται σύμφωνα με το βασικό χρονοδιάγραμμα των συμβατικών πληρωμών για κάθε άνοιγμα. Στην περίπτωση ανακυκλούμενων ανοιγμάτων, το προβλεπόμενο άνοιγμα σε αθέτηση (EAD) είναι η λογιστική αξία για το εντός του ισολογισμού ποσού αυξημένη με μια παράμετρο πιστωτικού συντελεστή μετατροπής που εφαρμόζεται στο υπόλοιπο που δεν έχει χρησιμοποιηθεί (Credit Conversion Factor, CCF). Η παράμετρος πιστωτικού συντελεστή μετατροπής (CCF) βασίζεται σε εμπειρικά δεδομένα από το 2014 και μετά.

Όσον αφορά τα απομειωμένα ανοίγματα, το άνοιγμα σε αθέτηση (EAD), ισούται με το ποσό του ισολογισμού κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης (PD)

Η πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης (PD) αντιπροσωπεύει την πιθανότητα περίπτωσης αθέτησης και υπολογίζεται βάσει στατιστικών μοντέλων αξιολόγησης ανά τομέα, λαμβάνοντας υπόψη τη διαβάθμιση σε ατομικό επίπεδο δανείου, καθώς και τη μελλοντική πληροφόρηση βάσει μακροοικονομικών παραμέτρων.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.17 Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (συνέχεια)

2.17.4 Επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (συνέχεια)

Για κάθε άνοιγμα, ο καθορισμός πιθανότητας αθέτησης υποχρέωσης (PD) για όλη την αναμενόμενη ζωή του χρηματοοικονομικού μέσου, αντιπροσωπεύει την πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του και βασίζεται στα μοντέλα περιθωριακής πιθανότητας αθέτησης υποχρέωσης κατά τη διάρκεια ενός οικονομικού κύκλου (MPD TTC), την περιθωριακή πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης σε επίπεδο πιστωτικής διευκόλυνσης (MDP individual), την περιθωριακή πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης που ενσωματώνει προσαρμογή για ΜΕΔ σε επίπεδο πιστωτικής διευκόλυνσης τη χρονική στιγμή και της περιθωριακής πιθανότητας (MPP point in time), την περιθωριακή πιθανότητα πληρωμής (MPP) και προσαρμογή των ΜΕΔ. Συγκεκριμένα, το πρώτο στοιχείο, MPD TTC υπολογίζεται ανά τομέα και απεικονίζει την πιθανότητα αθέτησης ανάλογα με τον αριθμό μηνών από την ημερομηνία έναρξης της διευκόλυνσης. Η πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης για κάθε μήνα από την ημερομηνία υπολογισμού, υπολογίζεται με την προϋπόθεση ότι τα ανοίγματα παρέμειναν μέχρι τον προηγούμενο μήνα. Η περιθωριακή πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης σε επίπεδο πιστωτικής διευκόλυνσης (MPD individual) υπολογίζεται με ένα συντελεστή στάθμισης βάσει της εκάστοτε αξιολόγησης πιστοληπτικού κινδύνου της διευκόλυνσης, ο οποίος συνδέεται με την πιθανότητα αθέτησης της συγκεκριμένης βαθμίδας πιστωτικής αξιολόγησης του Συγκροτήματος. Επίσης, ενσωματώνει την διόρθωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, που είναι ένας επιπρόσθετος παράγοντας που βαθμονομεί τα υποκείμενα μοντέλα, όπως αυτά ευθυγραμμίζονται με τον ορισμό των ΜΕΔ. Η περιθωριακή πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης (MPD) προσαρμόζεται ώστε να αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες και μελλοντικές πληροφορίες με βάση τις μακροοικονομικές παραμέτρους. Τέλος, η περιθωριακή πιθανότητα πληρωμής (MPP) είναι η καμπύλη που δείχνει την πιθανότητα πλήρους αποπληρωμής συγκεκριμένου ανοίγματος με βάση την περίοδο σε μήνες από την αρχική ημερομηνία του ανοίγματος. Η περιθωριακή πιθανότητα πληρωμής (MPP) εκτιμάται για κάθε συγκεκριμένο τομέα και εξαρτάται από τους συμβατικούς όρους του ανοίγματος. Για τις ανακυκλούμενες διευκολύνσεις, όπου δεν υπάρχει συμβατική λήξη, αναπτύσσονται καμπύλες βάσει του τύπου προϊόντος. Ο συνδυασμός αυτών των μοντέλων αποτελεί τη βάση υπολογισμού της πιθανότητας αθέτησης υποχρέωσης για κάθε μήνα για τη διάρκεια ζωής του ανοίγματος.

Η διαδικασία της BOC PCL για την εσωτερική διαβάθμιση πιστοληπτικής ικανότητας περιγράφεται στη Σημείωση 44.

Ζημιά από αθέτηση υποχρέωσης (LGD)

Η ζημιά από αθέτηση υποχρέωσης (LGD) αντιπροσωπεύει την εκτίμηση της ζημιάς σε περίπτωση αθέτησης σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Συνήθως εκφράζεται ως ποσοστό του ανοίγματος σε αθέτηση. Για την παράμετρο της ζημιάς από αθέτηση υποχρέωσης (LGD) λαμβάνοντας υπόψη δύο ξεχωριστά σενάρια. Το πρώτο είναι αυτό όπου η διευκόλυνση έχει αποκατασταθεί, όπου υπάρχει πλήρης ανάκτηση έτσι δεν υπάρχουν ζημιές. Στο δεύτερο σενάριο, η διευκόλυνση παραμένει μη εξυπηρετούμενη με αποτέλεσμα η BOC PCL να επεξεργάζεται πράξεις εκκαθάρισης εξασφαλίσεων. Για το σκοπό αυτό το μοντέλο υπολογισμού ζημιάς από αθέτηση υποχρέωσης (LGD) λαμβάνει υπόψη παραμέτρους, όπως το ιστορικό ζημιάς ή/και ποσοστά ανάκτησης, καθώς και την αξία εξασφάλισης η οποία προεξοφλείται στην παρούσα αξία την ημερομηνία αναφοράς καθορίζοντας το αναμενόμενο έλλειμμα ταμειακών ροών. Ποσοστά ζημιάς από αθέτηση υποχρέωσης (LGD) εκτιμώνται για το Στάδιο 1, Στάδιο 2, Στάδιο 3 και είναι απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI) για την κάθε κατηγορία περιουσιακών στοιχείων.

Η δομή του μοντέλου υπολογισμού της ζημιάς από αθέτηση υποχρέωσης (LGD) λαμβάνει υπόψη τα εξής:

- i. Ποσοστό αποκατάστασης όπου το μοντέλο για την πιθανότητα αποκατάστασης βασίστηκε σε ιστορικές παρατηρήσεις.
- ii. Ποσοστό μη-αποκατάστασης που περιλαμβάνει ανάκτηση μετρητών ή ανάκτηση εξασφάλισης είτε ως εθελοντική π.χ. συμφωνίες ανταλλαγής χρέους με ακίνητα, είτε καταναγκαστική πώληση ή δημοπρασίες ή μέσω εκποιήσεων και αναγκαστική διαχείριση.

Ακολουθείται μια διαδικασία παρακολούθησης μοντέλων για PD, EAD και LGD μοντέλα, όπου οι έξοδοι του μοντέλου δοκιμάζονται ξανά σε σχέση με πρόσφατα σημεία δεδομένων.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.17 Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (συνέχεια)

2.17.4 Επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (συνέχεια)

Αξιολόγηση δανείων σε ατομική βάση

Η ατομική αξιολόγηση πραγματοποιείται για διευκολύνσεις που είναι σημαντικές σε ατομική βάση και αφορά τόσο εξυπηρετούμενες όσο και μη εξυπηρετούμενες διευκολύνσεις, καθώς και για άλλα ανοίγματα που πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια και όρια όπως έχουν καθοριστεί από τη Διεύθυνση Πιστωτικού Κινδύνου. Χρησιμοποιείται μια προσέγγιση βασισμένη στον κίνδυνο για τα κριτήρια επιλογής του χαρτοφυλακίου που αξιολογείται ατομικά που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων, δάνεια και απαιτήσεις από πελάτη που έχουν τύχει ρύθμισης και έχουν καταγράψει σημαντική μείωση επί του ετήσιου κύκλου εργασιών ή/και εκχωρηθείσες εξασφαλίσεις. Επιπλέον, σημαντικά ανοίγματα του Σταδίου 1 σε τομείς που έχουν αξιολογηθεί από τη Διεύθυνση Πιστωτικού Κινδύνου να επηρεάζονται σε μεγάλο βαθμό από έναν ή περισσότερους παράγοντες ή γεγονότα (όπως παγκόσμιες τοπικές οικονομικές/αγοραστικές/κανονιστικές/γεωπολιτικές εξελίξεις κλπ) αξιολογούνται για δυνητική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου και σημαντικά ανοίγματα που έχουν μεταφερθεί στο Στάδιο 2 από το Στάδιο 1 αξιολογούνται για κριτήρια ότι δεν είναι πιθανό ο δανειολήπτης να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ECL) για τα ατομικά αξιολογούμενα περιουσιακά στοιχεία Σταδίου 3 υπολογίζονται σε ατομική βάση και όλες οι σχετικές εκτιμήσεις για τις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές λαμβάνονται υπόψη (για παράδειγμα, οι επιχειρηματικές προοπτικές του πελάτη, η ρευστοποιήσιμη αξία των εξασφαλίσεων, η θέση του Συγκροτήματος σε σχέση με άλλους ενάγοντες, η αξιοπιστία των στοιχείων του πελάτη και το πιθανό κόστος και διάρκεια της διαδικασίας διαχείρισης).

Αξιολόγηση δανείων σε συλλογική βάση

Όλα τα ανοίγματα πελατών που δεν αξιολογούνται σε ατομική βάση, αξιολογούνται σε συλλογική βάση. Για τους σκοπούς του υπολογισμού των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, τα ανοίγματα ομαδοποιούνται σε αναλυτικά χαρτοφυλάκια/τομείς με κοινά χαρακτηριστικά κινδύνου. Ο βαθμός ομαδοποίησης βασίζεται σε διάφορα στοιχεία τα οποία, μεταξύ άλλων παραγόντων, περιλαμβάνουν τον τύπο πελάτη, την κατηγορία ανοίγματος και τον τύπο χαρτοφυλακίου. Ο βαθμός ανάλυσης των ΔΠΧΑ 9 τομέων είναι εναρμονισμένος με την κατηγοριοποίηση βάσει της εσωτερικής διαβάθμισης (IRB) του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR).

Όταν ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο αναγνωριστεί ως απομειωμένο, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές επιμετρούνται ως η διαφορά μεταξύ της μεικτής λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και της παρούσας αξίας των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλούμενων στο αρχικό πραγματικό επιτόκιο του μέσου.

2.17.5 Σενάρια και συντελεστές στάθμισης

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί λογικές και βάσιμες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με μελλοντικές συνθήκες, για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές είναι ένα αμερόληπτα καθορισμένο και σταθμισμένο βάσει πιθανοτήτων ποσό πιστωτικών ζημιών που καθορίστηκαν με την αξιολόγηση μιας σειράς πιθανών αποτελεσμάτων και λαμβάνοντας υπόψη προβλέψεις για τις μελλοντικές οικονομικές συνθήκες. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές υπολογίζονται για τρία μακροοικονομικά σενάρια, το βασικό, το αρνητικό και το θετικό και το αποτέλεσμα είναι ο σταθμισμένος μέσος όρος των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, βάσει του σταθμισμένου μέσου όρου των τριών σεναρίων, με βάση το ποσοστό πιθανότητας κάθε σεναρίου (Σημ. 44).

Τα μακροοικονομικά σενάρια επηρεάζουν τόσο την πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης (PD) όσο και την ζημιά από αθέτηση υποχρέωσης (LGD). Συγκεκριμένα οι πληροφορίες που αφορούν το μέλλον ενσωματώνονται στην πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης (PD) που βασίζονται σε εξισώσεις παλινδρόμησης (regression equations) και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα. Χρησιμοποιώντας στατιστική ανάλυση επιλέχθηκαν οι πιο σημαντικές και σχετικές μακρο-μεταβλητές ούτως ώστε να προβλεφθούν με περισσότερη ακρίβεια τα αναμενόμενα ποσοστά αθέτησης. Όσο αφορά τη ζημιά από αθέτηση υποχρέωσης (LGD), οι πληροφορίες σχετικά με τα μελλοντικά στοιχεία ενσωματώνονται μέσω των δεικτών τιμών ακινήτων για τους διάφορους τύπους ακινήτων (κατοικίες, εμπορικά ακίνητα, βιομηχανικά ακίνητα). Συγκεκριμένα, για κάθε εξασφάλιση, υπολογίζεται η πιθανή μελλοντική ρευστοποιήσιμη αξία πριν από την προεξόφλησή της πίσω στην ημερομηνία αναφοράς για τον υπολογισμό του αναμενόμενου ελλείμματος ταμειακών ροών.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.17 Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (συνέχεια)

2.17.5 Σενάρια και συντελεστές στάθμισης (συνέχεια)

Κάθε μακροοικονομικό σενάριο που χρησιμοποιείται στον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών περιλαμβάνει μια εκτίμηση όλων των σχετικών μακροοικονομικών μεταβλητών που χρησιμοποιήθηκαν στα μοντέλα για μία πενταετή περίοδο, και ακολούθως στρέφεται στις προβλέψεις μακροπρόθεσμων τιμών ανάπτυξης με βάση εκτιμήσεις πιθανής ανάπτυξης, καθώς και ανάλυση συσχέτισης των στοχευμένων μεταβλητών.

Όσον αφορά τις σταθμίσεις του σεναρίου, αυτές προσδιορίζονται χρησιμοποιώντας τη θεωρία πιθανοτήτων και την ανάλυση σοβαρότητας. Τα ιστορικά δεδομένα για την αύξηση του ΑΕΠ (1995-2022) αναλύονται και παράγεται το διάγραμμα κατανομής συχνότητας. Από την κατανομή προκύπτουν οι πιθανότητες κατανομής για όλα τα πιθανά αποτελέσματα. Οι αποκλίσεις των πραγματικών αποτελεσμάτων από τον μέσο όρο υπολογίζονται με βάση τους δείκτες τυπικής απόκλισης και η σοβαρότητα είναι υψηλότερη σε υψηλότερη αναλογία απόκλισης. Το βασικό σενάριο καθορίζεται για το εύρος τιμών που αντιστοιχούν σε 50% πιθανότητα αποκλίσεων σε απόσταση μεταξύ του μέσου όρου της ιστορικής κατανομής. Το θετικό σενάριο ορίζεται στο εύρος τιμών στα δεξιά της κατανομής που αντιστοιχούν σε πιθανότητα 25%. Το αρνητικό σενάριο ορίζεται στο εύρος τιμών στα αριστερά της κατανομής που αντιστοιχούν σε 25% πιθανότητα. Τα σημεία πιθανότητας αναφοράς (50%, 25% και 25%), αποφασίζονται χρησιμοποιώντας ανάλυση σοβαρότητας που ενσωματώνει τη μέση και τυπική απόκλιση της κατανομής.

Οι μακροοικονομικές προβλέψεις για το βασικό, θετικό και αρνητικό σενάριο καθορίζονται από το Τμήμα Οικονομικής Έρευνας της Τράπεζας Κύπρου. Η διαδικασία που ακολουθείται χρησιμοποιεί πληροφορίες πραγματικών δεδομένων και προβλέψεων από εξωτερικούς φορείς (Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), Ευρωπαϊκή Επιτροπή και άλλα). Οι αντίστοιχοι συντελεστές στάθμισης καθορίζονται επίσης από το Τμήμα Οικονομικής Έρευνας όπως περιγράφεται παραπάνω χρησιμοποιώντας την κρίση εμπειρογνώμονα όπου χρειάζεται. Τα σενάρια και οι συντελεστές στάθμισης αξιολογούνται και προτείνονται από την Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων και υποβάλλονται στην Επιτροπή Προβλέψεων για επικύρωση.

Γίνονται περιστασιακά ποσοτικές αναπροσαρμογές ή διορθώσεις όταν οι παράμετροι που υπολογίζονται δεν λαμβάνουν υπόψη όλα τα χαρακτηριστικά της αγοράς κατά την ημερομηνία αναφοράς. Οι προσαρμογές που έχουν γίνει παρατίθενται στη Σημείωση 5.2 και αξιολογούνται/επιβεβαιώνονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς.

2.17.6 Περίοδος επιμέτρησης αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Η περίοδος για την οποία καθορίζονται οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (για 12 μήνες ή για όλη τη διάρκεια της αναμενόμενης ζωής) ενός χρηματοοικονομικού μέσου βασίζεται στη συμβατική διάρκειά του. Για μη ανακυκλούμενα ανοίγματα, η αναμενόμενη διάρκεια ζωής είναι η περίοδος από την ημερομηνία αναφοράς μέχρι τον τερματισμό της διευκόλυνσης. Για τις δανειακές δεσμεύσεις και συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων, η περίοδος επιμέτρησης καθορίζεται όπως για τις ανακυκλούμενες διευκολύνσεις.

Για τις ανακυκλούμενες διευκολύνσεις, τις πιστωτικές κάρτες και τα όρια τρεχούμενων λογαριασμών η BOC PCL έχει το δικαίωμα να ακυρώσει ή/και να μειώσει τις διευκολύνσεις με προειδοποίηση δύο μηνών. Η BOC PCL δεν περιορίζει την έκθεση της σε πιστωτικές ζημιές κατά τη συμβατική περίοδο, αλλά αντ' αυτού χρησιμοποιείται ένα μοντέλο συμπεριφοράς όπου σε κάθε ανακυκλούμενη διευκόλυνση ορίζεται αναμενόμενη περίοδος τερματισμού.

2.17.7 Αγορασμένα ή δημιουργημένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που είναι πιστωτικά απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)

Αγορασμένα ή δημιουργημένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που είναι πιστωτικά απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI) καταχωρούνται στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται ή αποαναγνωρίζονται μόνο στο βαθμό που υπάρχει μεταγενέστερη μεταβολή στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής. Για τα αγορασμένα ή δημιουργημένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που είναι πιστωτικά απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI), το Συγκρότημα αναγνωρίζει μόνο σωρευμένες μεταβολές των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής από την αρχική αναγνώριση ως πρόβλεψη ζημίας. Τα αγορασμένα ή δημιουργημένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που είναι πιστωτικά απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI) παραμένουν μια ξεχωριστή κατηγορία μέχρι την αποαναγνώριση.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.18 Διαγραφές

Το Συγκρότημα μειώνει τη μεικτή λογιστική αξία ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου όταν δεν υπάρχει εύλογη προσδοκία για ανάκτηση του. Στην περίπτωση αυτή, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαγράφονται είτε εν μέρει, είτε πλήρως. Η διαγραφή αναφέρεται τόσο στις συμβατικές όσο και στις μη συμβατικές διαγραφές. Η εξωσυμβατική διαγραφή ορίζεται ως η λογιστική μείωση ενός χρέους, χωρίς να παραιτηθεί της νομικής αξίωσης έναντι του οφειλέτη. Η BOC PCL συνεχίζει να αναζητά την ανάκτηση του χρέους (π.χ. ρυθμίσεις αναδιάρθρωσης, συμφωνίες ανταλλαγής χρέους με περιουσιακά στοιχεία, πλήρης διακανονισμός κ.τ.λ) και το ποσό που διαγράφηκε για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που εξακολουθούν να υπόκεινται σε δραστηριότητες εκτέλεσης.

Οι ενδεικτικές προϋποθέσεις για την υποβολή προτάσεων για διαγραφή μέρους ή το πλήρες ποσό της έκθεσης περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται στον ακόλουθο κατάλογο κριτηρίων. Τα κριτήρια ισχύουν τόσο για συμβατικές όσο και για εξωσυμβατικές διαγραφές και δεν εφαρμόζονται εξ ορισμού σε όλες τις περιπτώσεις, καθώς απαιτείται ατομική αξιολόγηση και κρίση για την αξιολόγηση κάθε υπόθεσης με βάση την αξία της.

- i. Περιπτώσεις που πλησιάζουν την πραγματοποίηση ασφάλειας ή εγγύησης μπορούν να θεωρηθούν απαραίτητες για να διαγραφούν. Όσον αφορά αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία για τα οποία η ασφάλεια ή η εγγύηση δεν έχει ακόμη πραγματοποιηθεί (αλλά μπορεί να είναι κοντά σε συμφωνία ή άλλη ρύθμιση για πραγματοποίηση), η BOC PCL σχηματίζει μια λογική προσδοκία για μελλοντικές ταμειακές ροές που θα λαμβάνουν επίσης υπόψη την ρευστοποιήσιμη αξία των εξασφαλίσεων.
- ii. Όταν η BOC PCL διακόψει όλες τις ενέργειες είσπραξης και εκτέλεσης χρεών, το υπόλοιπο χρέος μπορεί να εκτιμηθεί για διαγραφή. Ωστόσο, το χρέος μπορεί να διαγραφεί ακόμη και όταν προχωρούν οι δραστηριότητες είσπραξης και εκτέλεσης.
- iii. Η κατάσταση του οφειλέτη είναι ένας άλλος δείκτης αξιολόγησης για διαγραφή, για παράδειγμα, η κατάσταση αφερεγγυότητας του οφειλέτη ή εάν ο οφειλέτης είναι νεκρός ή δεν μπορεί να εντοπιστεί. Ενώ αυτά τα δάνεια ενδέχεται να έχουν ήδη απομειωθεί, η BOC PCL ενδέχεται να μην είναι σε θέση να σχηματίσει εύλογη εκτίμηση για το τι θα πληρώσει ο δανειολήπτης. Ωστόσο, η BOC PCL λαμβάνει όλα τα νομικά διαθέσιμα μέτρα για την ανάκτηση του χρέους, όπου απαιτείται.
- iv. Πελάτες με ανοίγματα με σημαντικό αριθμό ημερών σε καθυστέρηση υπό την προϋπόθεση ότι έχουν εξαντληθεί όλες οι άλλες προσπάθειες αναδιάρθρωσης και ότι η έκθεση θεωρείται μη ανακτήσιμη / μη συλλέξιμη, αξιολογούνται επίσης για διαγραφή.

Οι διαγραφές υπόκεινται στη διαδικασία εσωτερικής διακυβέρνησης του Συγκροτήματος για έλεγχο και έγκριση.

Οι διαγραφές και οι εν μέρει διαγραφές αντιπροσωπεύουν γεγονότα αποαναγνώρισης/μερικής αποαναγνώρισης. Εάν το ποσό της διαγραφής είναι μεγαλύτερο από το ποσό της συσσωρευμένης ζημιάς απομείωσης, η διαφορά αντιμετωπίζεται αρχικά ως προσθήκη στη ζημιά απομείωσης, η οποία εφαρμόζεται στη συνέχεια έναντι της μεικτής λογιστικής αξίας. Οι ανακτήσεις, είτε εν μέρει, είτε πλήρως των ποσών που είχαν προηγουμένως διαγραφεί πιστώνονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στην κατηγορία 'Πιστωτικές ζημιές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων' και ξεχωριστά στη Σημείωση 16 στην κατηγορία 'Πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες'.

2.19 Χρηματοοικονομικές εγγυητικές, πιστωτικές επιστολές και όρια δανείων που δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί

Το Συγκρότημα εκδίδει χρηματοοικονομικές εγγυητικές στους πελάτες του, αποτελούμενες από πιστωτικές επιστολές, εγγυητικές επιστολές και εγγυήσεις εξ' αποδοχών. Οι χρηματοοικονομικές εγγυητικές αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη τους αξία ως τα ασφάλιστρα που εισπράτηκαν και παρουσιάζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό στην κατηγορία στα 'Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα, λοιπές υποχρεώσεις και λοιπές προβλέψεις'. Στη συνέχεια, η υποχρέωση του Συγκροτήματος για κάθε εγγυητική αποτιμάται στο υψηλότερο ποσό μεταξύ: (α) του αρχικού αναγνωρισμένου ποσού, μειωμένο με τη συσσωρευμένη απόσβεση που αναγνωρίζεται περιοδικά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στα 'Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες' σύμφωνα με τους όρους της εγγυητικής και (β) του ποσού της πρόβλεψης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.19 Χρηματοοικονομικές εγγυητικές, πιστωτικές επιστολές και όρια δανείων που δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί (συνέχεια)

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που σχετίζονται με χρηματοοικονομικές εγγυητικές αναγνωρίζονται στις 'Πιστωτικές ζημιές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων' και επιπλέον στη Σημείωση 16 στην κατηγορία 'Πιστωτικές ζημιές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων' και στις 'Πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες'. Το υπόλοιπο της υποχρέωσης για τις χρηματοοικονομικές εγγυητικές που παραμένει αναγνωρίζεται στα 'Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων όταν η εγγυητική εκπληρωθεί, ακυρωθεί ή λήξει.

Τα όρια δανείων και απαιτήσεων που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν χρησιμοποιηθεί και οι πιστωτικές επιστολές είναι δεσμεύσεις βάσει των οποίων, κατά τη διάρκεια της δέσμευσης, το Συγκρότημα υποχρεούται να παρέχει στον πελάτη ένα δάνειο με προκαθορισμένους όρους. Οι αντίστοιχες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές παρουσιάζονται στον ισολογισμό του Συγκροτήματος στα 'Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα, λοιπές υποχρεώσεις και λοιπές προβλέψεις' εκτός από τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των δανειακών δεσμεύσεων που αναγνωρίζονται μαζί με την πρόβλεψη ζημιάς του σχετικού ανοίγματος στον ισολογισμό, καθώς το Συγκρότημα δεν μπορεί να προσδιορίσει ξεχωριστά τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των δανειακών δεσμεύσεων από εκείνες των ανοιγμάτων στον ισολογισμό. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που σχετίζονται με αυτές τις δανειακές δεσμεύσεις και τις πιστωτικές επιστολές αναγνωρίζονται στις 'Πιστωτικές ζημιές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και καταχωρούνται στη Σημείωση 16 'Πιστωτικές ζημιές Χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων' στις 'Πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες'.

Όταν ο πελάτης αντλεί δέσμευση, το δάνειο εμφανίζεται στα (i) χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία που κατέχονται προς εμπορία, σύμφωνα με τη σχετική δέσμευση δανειακών παραγώγων, (ii) χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία που δεν κατέχονται προς εμπορία ακολουθώντας τις δανειακές δεσμεύσεις που έχουν καθοριστεί στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, ή (iii) δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, όταν η σχετική δέσμευση δανείων δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

2.20 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στον ενοποιημένο ισολογισμό, όταν υπάρχει επί του παρόντος νομικά ισχυρό δικαίωμα το Συγκρότημα να συμψηφίσει τα ποσά που αναγνωρίστηκαν και προτίθεται είτε να προβεί σε διακανονισμό του καθαρού υπολοίπου, είτε να εισπράξει το ποσό της απαίτησης εξοφλώντας ταυτόχρονα την υποχρέωση. Τα νόμιμα εκτελεστέο δικαιώματα δεν πρέπει να δεσμεύεται με μελλοντικά γεγονότα και οφείλει να εκτελεστεί στα πλαίσια των συνήθων εργασιών και σε περίπτωση αθέτησης, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης οποιουδήποτε από τα μέρη.

2.21 Λογιστική αντιστάθμισης

Το Συγκρότημα επέλεξε ως επιλογή λογιστικής πολιτικής που επιτρέπεται από το ΔΠΧΑ 9, να συνεχίσει να εφαρμόζει λογιστική αντιστάθμισης σύμφωνα με το ΔΛΠ 39.

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για την αντιστάθμιση κινδύνων που απορρέουν από τις μεταβολές των επιτοκίων και των τιμών συναλλάγματος και στην περίπτωση των αντισταθμίσεων καθαρής επένδυσης, το Συγκρότημα χρησιμοποιεί επίσης άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις. Το Συγκρότημα εφαρμόζει λογιστική αντιστάθμισης για συναλλαγές οι οποίες πληρούν τα σχετικά κριτήρια.

Οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τους στόχους αντιστάθμισης του Συγκροτήματος, αλλά δεν πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμισης, αναφέρονται ως σχέσεις οικονομικής αντιστάθμισης.

Κατά την έναρξη της αντισταθμιστικής σχέσης, το Συγκρότημα προβαίνει σε τεκμηρίωση της αντισταθμιστικής σχέσης μεταξύ αντισταθμισμένου στοιχείου και αντισταθμιστικών μέσων και της επιδίωξής του αναφορικά με τη διαχείριση του κινδύνου και της στρατηγικής του για την ανάληψη της αντιστάθμισης. Η τεκμηρίωση περιλαμβάνει και τον τρόπο με τον οποίο το Συγκρότημα αξιολογεί την αποτελεσματικότητα της αντιστάθμισης τόσο κατά την έναρξη, όσο και σε συνεχή βάση.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.21 Λογιστική αντιστάθμισης (συνέχεια)

Κατά την έναρξη της αντισταθμιστικής σχέσης και σε κάθε ημερομηνία αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης, αξιολογείται κατά πόσον η αντιστάθμιση αναμένεται να είναι άκρως αποτελεσματική ως προς τον συμψηφισμό των μεταβολών της εύλογης αξίας ή των ταμειακών ρών που αποδίδονται στον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο. Μια αντιστάθμιση θεωρείται άκρως αποτελεσματική όταν οι μεταβολές της εύλογης αξίας ή των ταμειακών ρών του αντισταθμιστικού χρηματοοικονομικού μέσου και του αντισταθμιζόμενου μέσου που αποδίδονται στον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο κατά την περίοδο για την οποία έχει προσδιοριστεί η αντιστάθμιση, συμψηφίζονται σε εύρος που κυμαίνεται μεταξύ 80% και 125%. Όσον αφορά τις αντισταθμίσεις ταμειακών ρών όπου το αντισταθμιζόμενο μέσο είναι μια προσδοκώμενη συναλλαγή, το Συγκρότημα εκτιμά εάν αυτή είναι πολύ πιθανή και παρουσιάζει έκθεση μεταβολής των ταμειακών ρών η οποία ενδέχεται να επηρεάσει την ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

2.21.1 Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας

Για αντισταθμίσεις εύλογης αξίας που πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμισης, η αλλαγή στην εύλογη αξία από την επιμέτρηση του μέσου αντιστάθμισης αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στα 'Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα'. Η μεταβολή της εύλογης αξίας του αντισταθμισμένου στοιχείου που αναλογεί στον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο καταχωρείται ως μέρος της λογιστικής αξίας του αντισταθμισμένου στοιχείου και αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στα 'Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα'.

Εάν το αντισταθμιστικό χρηματοοικονομικό μέσο λήξει ή πωληθεί, διακοπεί ή ασκηθεί, ή η αντιστάθμιση δεν πληροί εφεξής τις προϋποθέσεις εφαρμογής της αντισταθμιστικής λογιστικής, η λογιστική αντιστάθμιση διακόπτεται. Για αντισταθμιζόμενα μέσα που επιμετρούνται στο αποσβεσμένο κόστος, η διαφορά μεταξύ της λογιστικής τους αξίας κατά τη διακοπή της αντιστάθμισης, και της αξίας που θα είχε το μέσο χωρίς τη λογιστική αντιστάθμιση, αποσβένεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την υπολειπόμενη περίοδο της αρχικής αντιστάθμισης. Σε περίπτωση αποαναγνώρισης του αντισταθμιζόμενου μέσου, η διαφορά αναγνωρίζεται αμέσως στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

2.21.2 Αντισταθμίσεις ταμειακών ρών

Για αντισταθμίσεις ταμειακών ρών που πληρούν τα κριτήρια λογιστικής αντιστάθμισης, το μέρος του κέρδους ή της ζημιάς του μέσου αντιστάθμισης που τεκμηριώνεται ως αποτελεσματική αντιστάθμιση, αναγνωρίζεται απευθείας στο 'Αποθεματικό αντισταθμιστικής λογιστικής ταμειακών ρών' στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Το μέρος του κέρδους ή της ζημιάς του μέσου αντιστάθμισης που αφορά την αναποτελεσματικότητα αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στα 'Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα'.

Όταν οι αντισταθμίσεις ταμειακών ρών επηρεάζουν την ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού, τα κέρδη ή οι ζημιές που αναγνωρίστηκαν στο 'Αποθεματικό αντισταθμιστικής λογιστικής ταμειακών ρών' μεταφέρονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

2.21.3 Αντισταθμίσεις καθαρής επένδυσης σε δραστηριότητες εξωτερικού

Οι αντισταθμίσεις της καθαρής επένδυσης σε θυγατρικές ή υποκαταστήματα στο εξωτερικό αντιμετωπίζονται λογιστικά κατά τρόπο συναφή με τις αντισταθμίσεις ταμειακών ρών. Το μέρος του κέρδους ή της ζημιάς του αντισταθμιστικού μέσου που τεκμηριώνεται ως αποτελεσματική αντιστάθμιση αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα στο 'Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος' και το μέρος που αφορά την αναποτελεσματικότητα αναγνωρίζεται στα 'Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Κατά την πώληση ή εκκαθάριση ενός υποκαταστήματος ή θυγατρικής στο εξωτερικό, το συνολικό κέρδος ή ζημιά που έχει αναγνωριστεί απευθείας στα λοιπά συνολικά εισοδήματα μεταφέρονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

2.22 Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών

Τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών για σκοπούς της ενοποιημένης κατάστασης ταμειακών ρών αποτελούνται από μετρητά, μη υποχρεωτικές καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες, δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες και άλλες αξίες που είναι άμεσα ρευστοποιήσιμες και είναι αποπληρωτέες εντός τριών μηνών από την ημερομηνία της απόκτησής τους.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.23 Ασφαλιστικές εργασίες

Το Συγκρότημα παρέχει ασφαλιστικές υπηρεσίες κλάδου ζωής και γενικού κλάδου και εκδίδει ασφαλιστικά και επενδυτικά συμβόλαια. Ασφαλιστήριο συμβόλαιο είναι το συμβόλαιο στο οποίο το ένα πρόσωπο (φορέας ασφάλισης) αποδέχεται σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο από το άλλο πρόσωπο (ασφαλιζόμενο), αποδεχόμενο να αποζημιώσει τον ασφαλιζόμενο στην περίπτωση επέλευσης καθορισμένου αβέβαιου μελλοντικού συμβάντος (το ασφαλιζόμενο συμβάν) που επηρεάζει αρνητικά τον ασφαλιζόμενο.

Ένα συμβόλαιο που κατατάχθηκε ως ασφαλιστήριο συμβόλαιο παραμένει ασφαλιστήριο συμβόλαιο μέχρι την εκπλήρωση ή εκπνοή όλων των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από το συμβόλαιο, έστω και αν ο ασφαλιστικός κίνδυνος μειωθεί σημαντικά κατά τη διάρκεια της περιόδου του συμβολαίου.

Τα επενδυτικά συμβόλαια μπορούν να επαναταξινομηθούν ως ασφαλιστήρια συμβόλαια μετά την αρχική τους αναγνώριση εάν ο ασφαλιστικός κίνδυνος γίνει σημαντικός.

Περίληψη των λογιστικών πολιτικών, που εφαρμόζεται με την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 17 την 1 Ιανουαρίου 2023, για ασφαλιστήρια συμβόλαια και συμβόλαια αντασφάλισης παρουσιάζεται στη Σημείωση 2.2.1.

2.24 Συμφωνίες επαναγοράς και επαναπώλησης τίτλων

Τίτλοι που πωλούνται βάσει συμφωνίας για επαναγορά σε συγκεκριμένη μελλοντική ημερομηνία δεν αποαναγνωρίζονται από τον ενοποιημένο ισολογισμό αφού το Συγκρότημα διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και οφέλη. Τα εισπραχθέντα ποσά, συμπεριλαμβανομένων των δεδουλευμένων τόκων, αναγνωρίζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό ως 'Συμφωνίες επαναγοράς τίτλων' και αντικατοπτρίζουν την ουσία της συναλλαγής ως δάνειο προς το Συγκρότημα. Η διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και της τιμής επαναγοράς παρουσιάζεται ως έξοδο από τόκους και αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της συμφωνίας χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Οι επενδύσεις που εκχωρούνται ως εξασφάλιση στα πλαίσια των συμφωνιών επαναγοράς, μπορούν είτε να πωληθούν, είτε να επανεκχωρηθούν από τον αντισυμβαλλόμενο. Όταν ο αντισυμβαλλόμενος έχει το δικαίωμα να πωλήσει ή να επανεκχωρήσει τις αξίες το Συγκρότημα παρουσιάζει αυτές τις αξίες στις 'Επενδύσεις που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση'.

Τίτλοι που αγοράζονται βάσει συμφωνίας για επαναπώληση τίτλων σε συγκεκριμένη μελλοντική ημερομηνία δεν αναγνωρίζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό, αντίθετα αναγνωρίζονται ως 'Συμφωνίες Επαναπώλησης τίτλων' στον ενοποιημένο ισολογισμό. Η διαφορά μεταξύ της τιμής αγοράς και τιμής επαναπώλησης παρουσιάζεται σαν έσοδο από τόκους και αναγνωρίζεται κατά τη διάρκεια της συμφωνίας, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Οι συμφωνίες επαναπώλησης που ήταν σε ισχύ κατά την ημερομηνία αναφοράς αφορούν συμφωνίες με χρηματοοικονομικά ιδρύματα. Οι επενδύσεις που λαμβάνονται ως εξασφάλιση βάσει συμφωνιών επαναπώλησης μπορούν είτε να πωληθούν είτε να επανακχωρηθούν από το Συγκρότημα.

2.25 Μισθώσεις

Το Συγκρότημα ως μισθωτής

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει το δικαίωμα χρήσης περιουσιακού στοιχείου και υποχρεώσεις μίσθωσης για συμβόλαια που μεταφέρουν το δικαίωμα να ελέγχουν τη χρήση ενός προσδιορισμένου περιουσιακού στοιχείου για μια χρονική περίοδο έναντι ανταλλάγματος.

Το Συγκρότημα έχει το δικαίωμα να κατευθύνει τη χρήση ενός προσδιορισμένου περιουσιακού στοιχείου καθ' όλη τη διάρκεια της χρήσης, όταν έχει το δικαίωμα να καθορίζει πώς και για ποιο σκοπό το περιουσιακό στοιχείο χρησιμοποιείται και έχει το δικαίωμα να αλλάξει τον σκοπό, καθ' όλη τη διάρκεια της χρήσης (για παράδειγμα τα δικαιώματα λήψης αποφάσεων που επηρεάζουν σημαντικά τα οικονομικά οφέλη που μπορούν να προκύψουν από τη χρήση του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου). Ουσιαστικά, το δικαίωμα αυτό επιτρέπει στο Συγκρότημα να αλλάξει τις αποφάσεις του καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης χωρίς την έγκριση του εκμισθωτή.

Οι υποχρεώσεις μίσθωσης αρχικά αποτιμώνται στην παρούσα αξία των μελλοντικών μισθωμάτων που προεξοφλούνται με το Επαυξητικό Χρεωστικό Επιτόκιο (IBR) του μισθωτή, δεδομένου ότι το επιτόκιο που εμπεριέχεται στη μίσθωση δεν μπορεί να προσδιοριστεί άμεσα. Στη συνέχεια, η υποχρέωση της μίσθωσης προσαρμόζεται για τις πληρωμές τόκων και μισθωμάτων, καθώς και για τις επιπτώσεις των τροποποιήσεων της μίσθωσης. Οι τόκοι υπολογίζονται με την αναπροσαρμογή της παρούσας αξίας της υποχρέωσης μίσθωσης και επιβαρύνουν την ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στην κατηγορία 'Έξοδα από τόκους'.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.25 Μισθώσεις (συνέχεια)

Το δικαίωμα χρήσης περιουσιακών στοιχείων επιμετράται στο κόστος, μείον τυχόν συσσωρευμένες αποσβέσεις και ζημιές απομείωσης και προσαρμόζονται για τυχόν υποχρεώσεις εκμίσθωσης. Το κόστος δικαιώματος χρήσης του περιουσιακού στοιχείου περιλαμβάνει το ποσό της αρχικής αποτίμησης της υποχρέωσης μίσθωσης, του αρχικού άμεσου κόστους και της πρόβλεψης για έξοδα αποκατάστασης, προσαρμοσμένο για τυχόν σχετικές προπληρωμένες ή δεδουλευμένες πληρωμές μισθωμάτων που είχαν αναγνωριστεί προηγουμένως. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο μέχρι τη λήξη της περιόδου μίσθωσης και καταχωρούνται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στα 'Λοιπά λειτουργικά έξοδα'. Το δικαίωμα χρήσης περιουσιακού στοιχείου υπόκειται σε απομείωση σύμφωνα με το ΔΛΠ 36.

Το Συγκρότημα επέλεξε να χρησιμοποιήσει την εξαίρεση αναγνώρισης για συμβάσεις μισθώσεων οι οποίες, κατά την ημερομηνία έναρξης, έχουν διάρκεια μίσθωσης ίση ή μικρότερη των 12 μηνών και δεν περιλαμβάνουν δικαίωμα αγοράς ('βραχυπρόθεσμες μισθώσεις'), και συμβάσεις μισθώσεων για τις οποίες το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι χαμηλής αξίας ('χαμηλής αξίας περιουσιακά στοιχεία'). Πληρωμές που σχετίζονται με βραχυπρόθεσμες μισθώσεις και μισθώσεις χαμηλής αξίας περιουσιακών στοιχείων αναγνωρίζονται με τη σταθερή μέθοδο ως έξοδα στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Οι μισθώσεις παρακολουθούνται για σημαντικές αλλαγές που θα μπορούσαν να προκαλέσουν αλλαγή στη διάρκεια της μίσθωσης και στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς και επανεκτιμείται η επίδραση στην υποχρέωση της μίσθωσης και του δικαιώματος χρήσης του περιουσιακού στοιχείου. Η υποχρέωση μίσθωσης υπολογίζεται εκ νέου εάν υπάρχει αλλαγή στις μελλοντικές πληρωμές μισθωμάτων, αλλαγή στη διάρκεια μίσθωσης, ή ανάλογα με την περίπτωση, αλλαγή στην εκτίμηση του κατά πόσον μια επιλογή επέκτασης είναι εύλογα βέβαιο ότι θα ασκηθεί ή η επιλογή τερματισμού είναι εύλογο να μην ασκείται. Όταν η υποχρέωση μίσθωσης υπολογίζεται εκ νέου, γίνεται αντίστοιχη προσαρμογή του δικαιώματος χρήσης περιουσιακού στοιχείου και/ή στα κέρδη ή ζημιές, ανάλογα με την περίπτωση.

Η διάρκεια της μίσθωσης υπολογίζεται ως μη ακυρώσιμος όρος της μίσθωσης, μαζί με οποιεσδήποτε περιόδους καλύπτονται από την επιλογή παράτασης της μίσθωσης (εφόσον είναι εύλογα βέβαιο ότι θα ασκηθεί) ή οποιεσδήποτε περιόδους που καλύπτονται από την επιλογή λήξης της μίσθωσης εφόσον είναι εύλογα βέβαιο ότι δεν πρέπει να ασκηθεί). Η εκτίμηση του εάν το Συγκρότημα είναι εύλογα βέβαιο να ασκήσει τέτοιες επιλογές επηρεάζει τη διάρκεια της μίσθωσης, η οποία επηρεάζει σημαντικά το ποσό των υποχρεώσεων μίσθωσης και των αναγνωρισμένων δικαιωμάτων χρήσης των περιουσιακών στοιχείων. Η κρίση χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της μίσθωσης, η οποία παρουσιάζεται περαιτέρω στη Σημείωση 5.13.

Οι πληρωμές μισθωμάτων περιλαμβάνουν γενικά τις σταθερές πληρωμές και τις μεταβλητές πληρωμές που εξαρτώνται από ένα δείκτη (όπως ένας δείκτης πληθωρισμού).

Οι μεταβλητές πληρωμές μισθωμάτων που προσδιορίζονται με αναφορά σε δείκτη ή ποσοστό λαμβάνεται υπόψη στην υποχρέωση μίσθωσης μόνο όταν υπάρχει μεταβολή στις ταμειακές ροές που προκύπτει από τη μεταβολή του δείκτη ή του επιτοκίου αναφοράς. Στις περιπτώσεις που η σύμβαση μίσθωσης περιλαμβάνει έναν όρο που σχετίζεται με την αύξηση της μισθωτικής πληρωμής βάσει μεταβλητών μισθωμάτων, η αύξηση αυτή εφαρμόζεται στη μίσθωση όταν τεθεί σε ισχύ (όταν πραγματοποιείται η πραγματική εκροή). Η αξιολόγηση εκτελείται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Στις περιπτώσεις όπου η σύμβαση μίσθωσης περιλαμβάνει όρο με σταθερές αυξήσεις των μισθωμάτων, η αύξηση λογίζεται στην αρχική αναγνώριση της υποχρέωσης μίσθωσης.

Όταν μία μίσθωση περιλαμβάνει μια επέκταση ή μια λύση τερματισμού που η ομάδα θεωρεί εύλογα βέβαιη ότι θα ασκηθεί, οι αναμενόμενες πληρωμές μισθωμάτων ή το κόστος τερματισμού συμπεριλαμβάνονται στις πληρωμές μισθωμάτων για τον προσδιορισμό της υποχρέωσης μίσθωσης.

Το Συγκρότημα ως εκμισθωτής

Μισθώσεις όπου το Συγκρότημα δεν μεταβιβάζει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και οφέλη που συνδέονται με την ιδιοκτησία ενός περιουσιακού στοιχείου ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Τα έσοδα από ενοίκια λογιστικοποιούνται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια των όρων μίσθωσης και περιλαμβάνονται στα 'Λοιπά Έσοδα' των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων λόγω της λειτουργικής τους φύσης. Τα αρχικά άμεσα κόστη που πραγματοποιούνται κατά τη διαπραγμάτευση και τη διευθέτηση μιας λειτουργικής μίσθωσης προστίθενται στη λογιστική αξία του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης στην ίδια βάση με τα έσοδα από ενοίκια.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.26 Ακίνητα και εξοπλισμός

Ακίνητα που κατέχονται από το Συγκρότημα για χρήση στην παροχή υπηρεσιών ή για διοικητικούς σκοπούς κατατάσσονται ως ακίνητα που χρησιμοποιούνται για τις εργασίες του Συγκροτήματος. Στις επενδύσεις σε ακίνητα κατατάσσονται ακίνητα που κατέχονται από το Συγκρότημα για ενοικίαση ή/και για κεφαλαιουχικό κέρδος, όπως παρουσιάζεται περαιτέρω στη Σημείωση 2.27. Στην περίπτωση όπου ακίνητα που κατέχονται από το Συγκρότημα περιλαμβάνουν ένα μέρος που χρησιμοποιείται για τις δραστηριότητες του Συγκροτήματος και ένα μέρος που ενοικιάζεται σε τρίτους ή κρατείται για κεφαλαιουχικό κέρδος, η ταξινόμησή τους βασίζεται στο κατά πόσο τα συστατικά μέρη μπορούν να πωληθούν ξεχωριστά. Διαφορετικά, ολόκληρο το ακίνητο αναγνωρίζεται ως ακίνητο που χρησιμοποιείται για τις δραστηριότητες του Συγκροτήματος, εκτός αν το μέρος που χρησιμοποιείται για τις δραστηριότητες του Συγκροτήματος είναι ασήμαντο. Η ταξινόμηση των ακινήτων στις διάφορες κατηγορίες εξετάζεται σε συστηματική βάση και αναθεωρείται όταν υπάρχουν σημαντικές αλλαγές στη χρήση τους.

Τα ακίνητα που χρησιμοποιούνται για τις δραστηριότητες του Συγκροτήματος επιμετρούνται αρχικά στο κόστος και μεταγενέστερα επιμετρούνται στην εύλογη αξία μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις. Η εκτίμηση γίνεται σε τακτά διαστήματα, κάθε 3 με 5 χρόνια, (αλλά πιο συχνές εκτιμήσεις μπορούν να πραγματοποιηθούν εκεί όπου υπάρχει σημαντική ή πτωτική κίνηση στις τιμές των ακινήτων) από ανεξάρτητους, προσοντούχους εκτιμητές ή εσωτερικούς εγκεκριμένους εκτιμητές του Συγκροτήματος που εφαρμόζουν ένα μοντέλο αποτίμησης όπως συνίσταται από διεθνώς αποδεκτά πρότυπα αποτίμησης. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται στην εύλογη αξία μείον την υπολειμματική αξία κάθε ακινήτου με βάση τη μέθοδο σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής. Κέρδη από επανεκτιμήσεις αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα στο 'Αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων', ωστόσο στο βαθμό που αντιστρέφει προηγούμενη απομείωση που είχε αναγνωριστεί στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, η αύξηση από επανεκτίμηση επίσης αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Η ζημιά επανεκτίμησης αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, ωστόσο στο βαθμό που υπάρχει πλεόνασμα αποθεματικού επανεκτίμησης η μείωση αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

Η ωφέλιμη ζωή κυμαίνεται από 30 μέχρι 67 χρόνια. Η γη δεν αποσβένεται. Στην περίπτωση διάθεσης ακινήτων, το σχετικό υπόλοιπο στο αποθεματικό επανεκτίμησης ακινήτων μεταφέρεται στα 'Αδιανέμητα κέρδη'.

Οι δαπάνες μετατροπών/βελτίωσης σε μισθωμένα ακίνητα αποσβένονται σε περίοδο 5 χρόνων.

Ο εξοπλισμός επιμετρείται στο κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις του εξοπλισμού υπολογίζονται, με βάση τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής του, από 5 μέχρι 10 χρόνια.

Το δικαίωμα χρήσης του περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίζεται ως ακίνητο και επιμετράται στο κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και αναπροσαρμόζεται για συγκεκριμένες επαναμετρήσεις των υποχρεώσεων μισθώσεων. Οι αποσβέσεις του αναγνωρισμένου δικαιώματος χρήσης του περιουσιακού στοιχείου υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης, όπως παρουσιάζονται περαιτέρω στη Σημείωση 2.25.

Κατά την ημερομηνία αναφοράς, η λογιστική αξία του εξοπλισμού αναθεωρείται για τυχόν απομείωση όταν τα γεγονότα ή οι μεταβολές των συνθηκών υποδεικνύουν ότι η λογιστική του αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όπου η ανακτήσιμη αξία είναι μικρότερη της λογιστικής αξίας, ο εξοπλισμός απομειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.27 Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα περιλαμβάνουν γη και κτήρια που δεν χρησιμοποιούνται από ή στις δραστηριότητες του Συγκροτήματος, ούτε είναι προς πώληση στη διεξαγωγή συνήθων εργασιών, αλλά κατέχονται κυρίως για έσοδα από ενοίκια και/ή κεφαλαιουχικό κέρδος. Αυτά τα κτήρια ουσιαστικά ενοικιάζονται σε ενοικιαστές και δεν προορίζονται να πωληθούν στα πλαίσια των συνήθων εργασιών. Επιπρόσθετα, τα μισθωμένα ακίνητα που προκύπτουν από ανταλλαγή χρέους και εκμισθώνονται με λειτουργικές μισθώσεις ταξινομούνται επίσης ως 'Επενδύσεις σε ακίνητα'.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρούνται αρχικά στο κόστος, που συμπεριλαμβάνει τα έξοδα της συναλλαγής. Μετά την αρχική αναγνώριση, οι επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρούνται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία αναφοράς. Κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα αναγνωρίζονται στις 'Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Οι εκτιμήσεις γίνονται από ανεξάρτητους προσοντούχους εκτιμητές ή εσωτερικούς εξειδικευμένους εκτιμητές του Συγκροτήματος.

Μεταφορές γίνονται σε (ή από) επενδύσεις σε ακίνητα μόνο όταν υπάρχει αλλαγή χρήσης. Για μεταφορά από ακίνητα για ίδια χρήση σε επενδύσεις σε ακίνητα, το Συγκρότημα λογίζει το εν λόγω ακίνητο σύμφωνα με την πολιτική που περιγράφεται στη Σημείωση 2.26 'Ακίνητα και εξοπλισμός' μέχρι την ημερομηνία αλλαγής χρήσης. Για μεταφορά από επενδύσεις σε ακίνητα σε αποθέματα ακινήτων το τεκμαρτό κόστος του ακινήτου για μεταγενέστερη χρήση είναι η εύλογη αξία του την ημερομηνία αλλαγής χρήσης.

2.28 Αποθέματα ακινήτων

Το Συγκρότημα ως μέρος των συνήθων εργασιών του, αποκτά ακίνητα από πελάτες στα πλαίσια διευθέτησης των υποχρεώσεών τους, είτε απευθείας από την BOC PCL είτε μέσω εταιρειών που συστάθηκαν και ελέγχονται από το Συγκρότημα των οποίων η μόνη δραστηριότητα είναι η διαχείριση των εν λόγω ακινήτων με σκοπό να τα πωλήσει. Τα ακίνητα αυτά αναγνωρίζονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις του Συγκροτήματος ως 'Αποθέματα ακινήτων', αποδίδοντας την ουσία αυτών των συναλλαγών.

Τα αποθέματα ακινήτων αρχικά αναγνωρίζονται σε κόστος και μεταγενέστερα επιμετρούνται στο χαμηλότερο της τιμής κόστους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης, μείον οι εκτιμώμενες δαπάνες απαραίτητες για να γίνει η πώληση.

Αν η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι χαμηλότερη από το κόστος των αποθεμάτων σε ακίνητα, αναγνωρίζεται απομείωση στην 'Απομείωση μετά την αναστροφή μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.29 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν λογισμικά προγράμματα (συμπεριλαμβανομένων λογισμικών που έχουν αναπτυχθεί εσωτερικά). Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν ξεχωριστά επιμετρούνται αρχικά στο κόστος. Το κόστος των άυλων περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν μέσω εξαγορών είναι η εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Το Συγκρότημα αναγνωρίζει ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο που προκύπτει από την ανάπτυξη ή τη φάση ανάπτυξης ενός εσωτερικού έργου εάν και μόνο εάν μπορεί να αποδείξει όλα τα ακόλουθα:

- i. Την τεχνική δυνατότητα ολοκλήρωσης του άυλου περιουσιακού στοιχείου ώστε να είναι διαθέσιμο για χρήση ή πώληση.
- ii. Την πρόθεσή του να ολοκληρώσει το άυλο περιουσιακό στοιχείο και να το χρησιμοποιήσει ή να το πωλήσει.
- iii. Την ικανότητά του να χρησιμοποιήσει ή να πωλήσει το άυλο περιουσιακό στοιχείο.
- iv. Πώς το άυλο περιουσιακό στοιχείο θα δημιουργήσει πιθανά μελλοντικά οικονομικά οφέλη.
- v. Η διαθεσιμότητα επαρκών τεχνικών, οικονομικών και άλλων πόρων για την ολοκλήρωση της ανάπτυξης και τη χρήση ή πώληση του άυλου περιουσιακού στοιχείου, και
- vi. Την ικανότητά του να επιμετρά αξιόπιστα τις δαπάνες που αποδίδονται στο άυλο περιουσιακό στοιχείο κατά την ανάπτυξή του.

Οι δαπάνες που προκύπτουν για την έρευνα ή την ερευνητική φάση ενός εσωτερικού έργου αναγνωρίζονται καθώς πραγματοποιούνται. Οι δαπάνες έρευνας δεν μπορούν ακολουθώντας να κεφαλαιοποιηθούν.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στο κόστος μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης.

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των περιουσιακών στοιχείων, η οποία είναι μεταξύ 3 και 8 χρόνια για λογισμικά προγράμματα περιλαμβανομένων των δαπανών ανάπτυξης των λογισμικών προγραμμάτων.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αναθεωρούνται για τυχόν απομείωση όταν τα γεγονότα ή οι μεταβολές των συνθηκών υποδεικνύουν ότι η λογιστική τους αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Όπου η ανακτήσιμη αξία είναι μικρότερη της λογιστικής αξίας του, τα άυλα περιουσιακά στοιχεία απομειώνονται στο ανακτήσιμο ποσό.

2.30 Μετοχικό κεφάλαιο

Οι συνήθεις μετοχές ταξινομούνται ως ίδια κεφάλαια.

Η διαφορά μεταξύ της τιμής έκδοσης μετοχικού κεφαλαίου και της ονομαστικής αξίας αναγνωρίζεται στο αποθεματικό υπέρ το άρτιο. Τα έξοδα αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου αναγνωρίζονται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.31 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία μετοχών

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει έξοδα για παροχές αναβαλλόμενων απολαβών κατά την διάρκεια της περιόδου που ο εργαζόμενος καλείται να παράσχει υπηρεσία για να έχει δικαίωμα στην παροχή. Όταν οι εργαζόμενοι παρέχουν υπηρεσίες με αντάλλαγμα συμμετοχικούς τίτλους, αυτές οι ρυθμίσεις ταξινομούνται ως συναλλαγές που διακανονίζονται με συμμετοχικούς τίτλους.

Παροχές που εξαρτώνται από την αξία μετοχών παρέχονται στους εργαζομένους (ανώτερη διοίκηση του Συγκροτήματος) μέσω του Μακροπρόθεσμου Σχεδίου Κινήτρων, όπου παραχωρούνται ως κίνητρο στους εργαζομένους παροχές μέσω έκδοσης μετοχών (διακανονισμός με μετοχικούς τίτλους).

Παροχές που εξαρτώνται από την αξία μετοχών επιμετρούνται στην εύλογη αξία των συμμετοχικών τίτλων κατά την ημερομηνία παραχώρησης, με αντίστοιχη αύξηση στα ίδια κεφάλαια (λοιπά αποθεματικά κεφαλαίου), λαμβάνοντας υπόψη τους όρους και τις προϋποθέσεις που είναι εγγενείς στην παραχώρηση, συμπεριλαμβανομένων όπου ισχύ, δικαιώματα μερίσματος, περιορισμοί μεταβίβασης που ισχύουν μετά την ημερομηνία κατοχύρωσης, συνθήκες αγοράς και συνθήκες μη κατοχύρωσης. Για παροχές που διακανονίζονται με συμμετοχικούς τίτλους, η εύλογη αξία δεν επιμετράται εκ νέου εκτός εάν οι όροι βάσει των οποίων παραχωρήθηκαν οι συμμετοχικοί τίτλοι τροποποιηθούν έτσι ώστε να υπάρξει διαφορετική εύλογη αξία.

Το συνολικό έξοδο αναγνωρίζεται για κάθε μέρος (per tranche), κατά τη διάρκεια της περιόδου που ο εργαζόμενος παρέχει υπηρεσία στη βάση εκτίμησης του αριθμού των μετοχών που αναμένεται να κατοχυρωθούν και προσαρμόζεται ώστε να αντικατοπτρίζει τα πραγματικά αποτελέσματα για τις υπηρεσίες που λήφθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου και τους όρους απόδοσης. Στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς, το Συγκρότημα αναθεωρεί τις εκτιμήσεις του για τον αριθμό των μετοχών που αναμένεται να κατοχυρωθούν και αναγνωρίζει την επίδραση της αναθεώρησης σε σχέση με τις αρχικές εκτιμήσεις, εάν υπάρχουν, στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, με αντίστοιχη προσαρμογή στα ίδια κεφάλαια (λοιπά αποθεματικά κεφαλαίου). Το συσσωρευτικό έξοδο που αναγνωρίζεται για συναλλαγές που διακανονίζονται με συμμετοχικούς τίτλους σε κάθε ημερομηνία αναφοράς μέχρι την ημερομηνία κατοχύρωσης αντικατοπτρίζει τον βαθμό στον οποίο έχει λήξει η περίοδος κατοχύρωσης και την καλύτερη εκτίμηση του Συγκροτήματος για τον αριθμό των μετοχών που αναμένεται να κατοχυρωθούν τελικά. Το έξοδο ή η πίστωση στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για κάθε περίοδο αντιπροσωπεύει τη μεταβολή στο συνολικό κόστος που έχει αναγνωριστεί από την αρχή μέχρι και το τέλος κάθε περιόδου. Δεν αναγνωρίζεται έξοδο για παροχές που τελικά δεν κατοχυρώνονται επειδή δεν πληρούνται οι αποδόσεις που δεν αφορούν συνθήκες αγοράς ή/και οι όροι για παραμονή του εργαζομένου στην υπηρεσία για το καθορισμένο διάστημα.

Η περίοδος κατοχύρωσης για αυτά τα σχέδια μπορεί να ξεκινήσει πριν από την ημερομηνία που γίνεται και νομικά η παραχώρηση, εάν οι εργαζόμενοι έχουν αρχίσει να παρέχουν υπηρεσίες σχετικά με την παροχή πριν από την ημερομηνία παραχώρησης, εφόσον υπάρχει κοινή κατανόηση των όρων και των προϋποθέσεων της συμφωνίας. Τα έξοδα αναγνωρίζονται όταν ο εργαζόμενος αρχίζει να παρέχει υπηρεσία την οποία αφορά η παροχή.

2.32 Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι

Ένα χρηματοοικονομικό μέσο είναι συμμετοχικός τίτλος αν το χρηματοοικονομικό μέσο δεν περιλαμβάνει συμβατική υποχρέωση για παράδοση μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου σε άλλη οντότητα, ή την ανταλλαγή χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων με μια άλλη οικονομική οντότητα υπό όρους δυνητικά δυσμενείς για τον εκδότη.

Οι λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι καταχωρούνται στην υπολειμματική αξία και δεν υπόκεινται σε επαναμέτρηση μετά την αρχική αναγνώριση. Το κόστος που αποδίδεται άμεσα στην έκδοση των λοιπών συμμετοχικών τίτλων αναγνωρίζονται αφαιρετικά στα αδιανέμητα κέρδη. Οποιαδήποτε μεταγενέστερη διαγραφή ή θετική μεταβολή δημιουργεί πίστωση ή χρέωση στα αδιανέμητα κέρδη αντίστοιχα. Η καταβολή απόδοσης αναγνωρίζεται απευθείας στα αδιανέμητα κέρδη.

2.33 Ίδιες μετοχές

Οι ίδιες μετοχές που αγοράζονται από την Εταιρία ή από τις θυγατρικές της παρουσιάζονται ως ίδιες μετοχές στο κόστος εξαγοράς. Οι ίδιες μετοχές αφαιρούνται από τα ίδια κεφάλαια μέχρι να ακυρωθούν ή να επανεκδοθούν. Κανένα κέρδος ή ζημιά δεν αναγνωρίζεται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, κατά την αγορά, πώληση, έκδοση ή ακύρωση των ιδίων μετοχών της Εταιρίας.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.34 Μερίσματα συνήθων μετοχών

Τα μερίσματα των συνήθων μετοχών αναγνωρίζονται ως υποχρέωση και αφαιρούνται από τα ίδια κεφάλαια όταν εγκριθούν από τους μετόχους της Εταιρίας. Τα ενδιάμεσα μερίσματα αφαιρούνται από τα ίδια κεφάλαια όταν εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο και δεν είναι πλέον στη διακριτική ευχέρεια της Εταιρίας. Τα μερίσματα για το έτος που εγκρίνονται μετά την ημερομηνία αναφοράς, γνωστοποιούνται ως γεγονός μετά την ημερομηνία αναφοράς.

2.35 Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα

Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα έναντι του Συγκροτήματος αναγνωρίζονται όταν: (α) υπάρχει παρούσα δέσμευση (νομική ή τεκμαρτή) που προκύπτει από γεγονότα του παρελθόντος, (β) αναμένεται ότι θα απαιτηθεί μια εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη για διακανονισμό της δέσμευσης και (γ) μπορεί να γίνει μια αξιόπιστη εκτίμηση για το ποσό της δέσμευσης.

2.36 Συνενώσεις επιχειρήσεων

Συνενώσεις επιχειρήσεων λογιστικοποιούνται με βάση τη μέθοδο απόκτησης. Το κόστος μιας εξαγοράς επιμετρείται ως το σύνολο του τιμήματος που μεταφέρεται, που επιμετρείται στην εύλογη αξία την ημερομηνία της εξαγοράς και του ποσού των δικαιωμάτων μειοψηφίας στην αποκτηθείσα εταιρεία. Για κάθε συνένωση επιχειρήσεων, το Συγκρότημα αποφασίζει εάν θα επιμετρήσει τα δικαιώματα μειοψηφίας στην αποκτηθείσα εταιρεία σε εύλογη αξία ή σε αναλογία μεριδίου των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων της αποκτηθείσας εταιρείας. Όταν το κόστος αγοράς είναι μεγαλύτερο από το μερίδιο του Συγκροτήματος στην εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται, η διαφορά αναγνωρίζεται ως υπεραξία στον ενοποιημένο ισολογισμό. Στην περίπτωση που το μερίδιο του Συγκροτήματος στην εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων είναι μεγαλύτερο του κόστους αγοράς (δηλαδή αρνητική υπεραξία), η διαφορά αναγνωρίζεται αμέσως στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά το έτος της εξαγοράς. Έξοδα που σχετίζονται με την εξαγορά αναγνωρίζονται όταν προκύψουν και περιλαμβάνονται στα άλλα λειτουργικά έξοδα.

Όταν η συνένωση επιχειρήσεων πραγματοποιείται σε διαδοχικά στάδια, η συμμετοχή που κατείχε το Συγκρότημα στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση αποτιμάται στην δίκαιη αξία και το κέρδος ή ζημιά που προκύπτει αναγνωρίζεται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων.

Όταν το Συγκρότημα εξαγοράζει μια επιχείρηση, αξιολογεί τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει αναφορικά με την κατηγοριοποίησή τους και τον καθορισμό τους βάσει των όρων του συμβολαίου, τις οικονομικές περιστάσεις και τους σχετικούς όρους κατά την ημερομηνία εξαγοράς.

2.37 Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες

Η συγγενής εταιρεία είναι μια οντότητα επί της οποίας το Συγκρότημα ασκεί σημαντική επιρροή. Σημαντική επιρροή είναι η δυνατότητα συμμετοχής στις αποφάσεις της οικονομικής και επιχειρησιακής πολιτικής της εκδότριας, χωρίς όμως να πρόκειται για έλεγχο ή από κοινού έλεγχο των εν λόγω αποφάσεων πολιτικής.

Κοινοπραξία είναι μια μορφή κοινού ελέγχου, στην οποία τα συμβαλλόμενα μέρη τα οποία ασκούν από κοινού έλεγχο της συμφωνίας έχουν δικαιώματα στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία της κοινοπραξίας. Κοινός έλεγχος ορίζεται ως ο συμβατικός συμφωνηθείς επιμερισμός του ελέγχου μιας ρύθμισης, ο οποίος υπάρχει μόνο όταν οι αποφάσεις σχετικά με τις συναφείς δραστηριότητες απαιτούν την ομόφωνη συγκατάθεση των μερών στα οποία επιμερίζεται ο έλεγχος.

Οι παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη στον καθορισμό της σημαντικής επιρροής ή του κοινού ελέγχου είναι παραπλήσιοι με αυτούς που λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό του ελέγχου επί των θυγατρικών.

Οι επενδύσεις του Συγκροτήματος σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες λογιστικοποιούνται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

2. Περίληψη λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

2.37 Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες (συνέχεια)

Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, η επένδυση σε μια συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία αναγνωρίζεται στον ενοποιημένο ισολογισμό στο κόστος κτήσης πλέον αλλαγές στο μερίδιο των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος στη συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία. Το μερίδιο του Συγκροτήματος στα αποτελέσματα της συγγενούς εταιρείας ή της κοινοπραξίας περιλαμβάνεται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Ζημιές της συγγενούς εταιρείας ή της κοινοπραξίας πέραν του κόστους συμμετοχής του Συγκροτήματος αναγνωρίζονται ως υποχρέωση μόνο στην περίπτωση που το Συγκρότημα έχει αναλάβει δεσμεύσεις εκ μέρους της συγγενούς εταιρείας ή της κοινοπραξίας. Οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες αξιολογούνται για απομείωση σε κάθε ημερομηνία αναφοράς όταν υπάρχει ένδειξη απομείωσης της επένδυσης. Υπεραξία που σχετίζεται με συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία περιλαμβάνεται στη λογιστική αξία της επένδυσης και δεν υπόκειται σε έλεγχο για απομείωση.

Στην περίπτωση που το μερίδιο του Συγκροτήματος στην καθαρή εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων της συγγενούς εταιρείας ή κοινοπραξίας είναι μεγαλύτερο του κόστους της επένδυσης (αρνητική υπεραξία), η διαφορά περιλαμβάνεται ως έσοδο στον προσδιορισμό του μεριδίου του Συγκροτήματος στο κέρδος ή στη ζημιά της συγγενούς εταιρείας ή κοινοπραξίας, στην περίοδο στην οποία αποκτάται η επένδυση. Το συνολικό μερίδιο του Συγκροτήματος στα κέρδη ή τις ζημιές της συγγενούς εταιρείας ή κοινοπραξίας παρουσιάζεται στα 'Λοιπά έσοδα' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και περιλαμβάνει τα κέρδη ή τις ζημιές πριν τη φορολογία. Η σχετική χρέωση φορολογίας περιλαμβάνεται στη φορολογία.

Το Συγκρότημα αναγνωρίζει το μερίδιό του σε μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων της συγγενούς εταιρείας ή κοινοπραξίας μέσω της ενοποιημένης κατάστασης μεταβολών ιδίων κεφαλαίων. Κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από συναλλαγές μεταξύ του Συγκροτήματος και της συγγενούς εταιρείας ή κοινοπραξίας, απαλείφονται κατά το ποσοστό της συμμετοχής του Συγκροτήματος στη συγγενή εταιρεία ή στην κοινοπραξία.

Οι οικονομικές καταστάσεις των συγγενών εταιρειών ή των κοινοπραξιών ετοιμάζονται με την ίδια ημερομηνία αναφοράς όπως και της Εταιρίας και με βάση τις ίδιες λογιστικές πολιτικές.

3. Συνεχιζόμενη δραστηριότητα

Οι Σύμβουλοι έχουν προβεί σε εκτίμηση της ικανότητας του Συγκροτήματος, της Εταιρίας και της BOC PCL να συνεχίσουν ως δρώσες οικονομικές μονάδες για περίοδο 12 μηνών από την ημερομηνία έγκρισης αυτών των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Οι Σύμβουλοι έχουν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχουν σημαντικές αβεβαιότητες που μπορεί να δημιουργήσουν σοβαρή αμφιβολία σχετικά με την ικανότητα του Συγκροτήματος, της Εταιρίας και της BOC PCL να συνεχίσουν να λειτουργούν ως δρώσες οικονομικές μονάδες για περίοδο 12 μηνών από την ημερομηνία έγκρισης των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων και των Οικονομικών Καταστάσεων της Εταιρίας.

Κατά τη αξιολόγησή τους, οι Σύμβουλοι έλαβαν υπόψη ένα ευρύ φάσμα πληροφοριών σε σχέση με παρούσες και μελλοντικές συνθήκες, που συμπεριλαμβάνουν προβλέψεις κερδοφορίας, ταμειακές ροές, κεφαλαιακές απαιτήσεις και κεφαλαιακούς πόρους, τη θέση ρευστότητας και χρηματοδότησης, λαμβάνοντας επίσης υπόψη το Χρηματοοικονομικό Πλάνο του Συγκροτήματος που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο το Φεβρουάριο 2024 (το 'Πλάνο') και το λειτουργικό περιβάλλον. Το Συγκρότημα έχει προσαρμόσει στις προβλέψεις του την κάλυψη δυσμενούς σεναρίου και έχει χρησιμοποιήσει εύλογα οικονομικά δεδομένα για να διαμορφώσει τη μεσοπρόθεσμη στρατηγική του. Το Συγκρότημα εργάζεται προς την υλοποίηση της Στρατηγικής του.

Κεφάλαια

Οι Σύμβουλοι και η Διοίκηση εξέτασαν την προβλεπόμενη κεφαλαιακή θέση του Συγκροτήματος, συμπεριλαμβανομένων των πιθανών επιπτώσεων μιας επιδείνωσης των οικονομικών συνθηκών. Το Συγκρότημα ανέπτυξε κεφαλαιακές προβλέψεις βάσει βασικού και αρνητικού σεναρίου και οι Σύμβουλοι πιστεύουν ότι το Συγκρότημα διαθέτει επαρκή κεφάλαια για να ανταποκριθεί στις κανονιστικές κεφαλαιακές απαιτήσεις του καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου αξιολόγησης.

Χρηματοδότηση και ρευστότητα

Οι Σύμβουλοι και η Διοίκηση εξέτασαν τη θέση χρηματοδότησης και ρευστότητας του Συγκροτήματος και είναι ικανοποιημένοι ότι το Συγκρότημα διαθέτει επαρκή χρηματοδότηση και ρευστότητα καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου αξιολόγησης. Το Συγκρότημα συνεχίζει να κατέχει ένα σημαντικό απόθεμα ρευστότητας στις 31 Δεκεμβρίου 2023, το οποίο μπορεί εύκολα και άμεσα να ρευστοποιηθεί σε περίοδο κρίσης.

4. Οικονομικό και γεωπολιτικό περιβάλλον

Η Κύπρος είναι μια μικρή, ανοιχτή οικονομία βασισμένη στις υπηρεσίες, με μεγάλο εξωτερικό τομέα και υψηλή εξάρτηση από τον τουρισμό και τις διεθνείς επιχειρηματικές υπηρεσίες. Ως αποτέλεσμα, εξωτερικοί παράγοντες που είναι πέρα από τον έλεγχο του Συγκροτήματος, συμπεριλαμβανομένων των εξελίξεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην παγκόσμια οικονομία, ή σε συγκεκριμένες χώρες με τις οποίες η Κύπρος διατηρεί στενούς οικονομικούς και επενδυτικούς δεσμούς, μπορεί να έχουν σημαντική επίδραση στην εγχώρια οικονομική δραστηριότητα. Ένας αριθμός μακροοικονομικών κινδύνων και κινδύνων που σχετίζονται με την αγορά, συμπεριλαμβανομένης της ασθενέστερης οικονομικής δραστηριότητας, ένα περιβάλλον υψηλότερων επιτοκίων για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και ο υψηλότερος ανταγωνισμός στον κλάδο των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά το επιχειρηματικό περιβάλλον, τα αποτελέσματα και τις δραστηριότητες του Συγκροτήματος.

Το Συγκρότημα παρακολουθεί στενά τις γεωπολιτικές καταστάσεις όπως εξελίσσονται. Ο πόλεμος και τα γεωπολιτικά μπορούν να είναι πολύ ανατρεπτικά για την οικονομία και την κοινωνία και ο βαθμός στον οποίο το διεθνές σύστημα είναι αλληλένδετο, συχνά υποτιμάται. Εν τω μεταξύ, οι πόλεμοι συνεχίζουν να μαίνονται στην Ουκρανία και στη Μέση Ανατολή, εντείνοντας την αβεβαιότητα και την αστάθεια. Οι επιθέσεις στην εμπορική ναυτιλία στην Ερυθρά Θάλασσα από τους Χούθι στην Υεμένη, είναι μια αντανάκλαση της αβεβαιότητας. Οι επιθέσεις αναγκάζουν πολλούς μεταφορείς να αλλάξουν δρομολόγιο προσθέτοντας ημέρες και κόστος στη ναυτιλία, κάτι που τελικά θα εντείνει τις πληθωριστικές πιέσεις, με επιπτώσεις στη νομισματική πολιτική.

Στην Κύπρο, η έκθεση του χρηματοοικονομικού τομέα στις ξένες αγορές έχει μειωθεί από την τραπεζική κρίση του 2013. Παρόλο που έχουν σημειωθεί διακριτές βελτιώσεις στο προφίλ κινδύνου της Κύπρου μετά την τραπεζική κρίση, εξακολουθούν να παραμένουν σημαντικοί κίνδυνοι. Ο συνολικός κίνδυνος χώρας της Κύπρου είναι ένας συνδυασμός κινδύνου κράτους, συναλλαγματικός κίνδυνος, τραπεζικός κίνδυνος πολιτικός κίνδυνος και ο κίνδυνος της δομής της οικονομίας, και επηρεάζεται από τις εξωτερικές εξελίξεις με ουσιαστικό δυνητικό αντίκτυπο στην εγχώρια οικονομία. Με βάση τα παραπάνω, το Συγκρότημα αναγνωρίζει ότι απρόβλεπτα πολιτικά γεγονότα μπορεί να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στις δραστηριότητες, τα λειτουργικά αποτελέσματα και τη θέση του Συγκροτήματος στην αγορά.

Τα επιτόκια στις ΗΠΑ και στην ευρωζώνη κορυφώθηκαν το τρίτο τρίμηνο, καθώς ο συνολικός πληθωρισμός συνεχίζει να μειώνεται ενώ ο βασικός πληθωρισμός αποδεικνύεται πιο επίμονος. Εν μέσω ενός περιβάλλοντος υψηλών επιτοκίων, οι κίνδυνοι για την χρηματοοικονομική σταθερότητα θα παραμείνουν αυξημένοι.

Η Κύπρος επιδεικνύει σχετική σταθερότητα και ανθεκτικότητα σε αυτό το περιβάλλον, με προοπτικές ανάπτυξης που υπερβαίνουν τον μέσο όρο ανάπτυξης της ΕΕ, και με τον πληθωρισμό να μειώνεται με ταχύτερο ρυθμό συγκριτικά. Η οικονομική δυναμική αναμένεται να συνεχιστεί το 2024 λόγω της αναμενόμενης χαλάρωσης της νομισματικής πολιτικής το δεύτερο εξάμηνο του έτους και της θετικής δυναμικής στους τομείς ανάπτυξης, κυρίως πληροφορικής και των επικοινωνιών, των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και των διεθνών επιχειρηματικών υπηρεσιών.

Το προφίλ κινδύνου της Κύπρου έχει βελτιωθεί σημαντικά, αλλά παραμένουν σημαντικοί κίνδυνοι στο εσωτερικό και στο εξωτερικό περιβάλλον από το οποίο εξαρτάται. Ο σημαντικότερος παράγοντας που επηρεάζει τον πιστοληπτικό κίνδυνο κράτους της Κύπρου είναι το υψηλό επίπεδο δημόσιου χρέους. Οι τράπεζες έχουν διαχειριστεί επιτυχώς την κρίση της πανδημίας, με τη ρευστότητα και τα κεφαλαιακά αποθέματά τους ανέπαφα. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια συνέχισαν την πτωχική τους πορεία, κυρίως λόγω των πακέτων πώλησης των δύο μεγαλύτερων τραπεζών. Ωστόσο, σε ένα αβέβαιο περιβάλλον, η ποιότητα του ενεργητικού παραμένει στο επίκεντρο των τραπεζικών διοικήσεων και των εποπτικών αρχών.

Το Συγκρότημα πιστεύει ότι βρίσκεται σε εύλογα καλή θέση για να αντεπεξέλθει στις αστάθειες που μπορεί να προκύψουν από την επιδείνωση του γεωπολιτικού και του παγκόσμιου οικονομικού περιβάλλοντος.

Άμεση έκθεση του Συγκροτήματος στη Ρωσία

Συνολικά, η άμεση έκθεση του Συγκροτήματος στη Ρωσία και τη Λευκορωσία παραμένει περιορισμένη. Συνολικά, το Συγκρότημα έχει άμεσο δανεισμό στη Ρωσία και τη Λευκορωσία ακαθάριστης λογιστικής αξίας περίπου €96 εκατ. (2022: περίπου €86 εκατ.) σε όλους τους πελατειακούς τομείς του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2023, εκ των οποίων €89 εκατ. (2022: €76 εκατ.) δάνεια ταξινομήθηκαν ως εξυπηρετούμενα και είναι εξασφαλισμένα κυρίως με κατοικίες που βρίσκονται στην Κύπρο. Η βάση της έκθεσης του Συγκροτήματος διευρύνεται σε σύγκριση με την έκθεση της χώρας όπως περιλαμβάνεται στη Σημείωση 44.2 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων η οποία γνωστοποιείται με αναφορά στη χώρα διαμονής/χώρα εγγραφής, για να περιλαμβάνει επίσης ανοίγματα για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες με διαβατήριο καταγωγής από τις εν λόγω χώρες ή/και επιχειρηματικές δραστηριότητες εντός αυτών των χωρών ή/και όπου ο τελικός πραγματικός δικαιούχος (UBO) έχει διαβατήριο προέλευσης ή διεύθυνση διαμονής στις εν λόγω χώρες.

4. Οικονομικό και γεωπολιτικό περιβάλλον (συνέχεια)

Τα υπόλοιπα καταθέσεων πελατών με χώρα κατοικίας του (UBO) σε αυτές τις χώρες ανέρχονται σε περίπου 1% των συνολικών καταθέσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2023 όπως γνωστοποιείται στη Σημείωση 30 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

Όσον αφορά τη ρωσική θυγατρική του Συγκροτήματος η καθαρή έκθεση μειώνεται και ως αποτέλεσμα τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στον ισολογισμό του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2023 είναι μικρότερα από €1 εκατ. (2022: μικρότερα από €1 εκατ.).

5. Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές

Η ετοιμασία των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων απαιτεί όπως το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας και η διοίκηση προβάνουν σε κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές, οι οποίες μπορεί να έχουν ουσιώδη επίδραση στα ποσά που αναγνωρίζονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις και στις σχετικές γνωστοποιήσεις, όπως επίσης στις γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Η αβεβαιότητα σε σχέση με αυτές τις παραδοχές και εκτιμήσεις μπορεί να οδηγήσει σε αποτελέσματα τα οποία απαιτούν ουσιώδη προσαρμογή στη λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων ή των υποχρεώσεων επηρεάζοντας μελλοντικές περιόδους.

Οι βασικές παραδοχές για το μέλλον και άλλοι κύριοι παράγοντες αβεβαιότητας των εκτιμήσεων κατά την ημερομηνία αναφοράς, που έχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, περιγράφονται πιο κάτω. Το Συγκρότημα στήριξε τις παραδοχές και τις εκτιμήσεις του σε παραμέτρους που ήταν διαθέσιμες κατά την ετοιμασία των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων. Οι υφιστάμενες συνθήκες και παραδοχές σε σχέση με τις μελλοντικές εξελίξεις, μπορεί ωστόσο να αλλάξουν, λόγω αλλαγών στην αγορά ή σε συνθήκες πέραν του ελέγχου του Συγκροτήματος. Οι αλλαγές αυτές αντικατοπτρίζονται στις παραδοχές, όταν συμβούν.

Οι πιο σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές αφορούν την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (ECL), την εκτίμηση της καθαρής ανακτήσιμης αξίας των αποθεμάτων ακινήτων και τις προβλέψεις για εκκρεμείς επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα και αναλύονται στις Σημειώσεις 5.1 μέχρι 5.4 πιο κάτω. Λοιπές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές αναλύονται στις Σημειώσεις 5.5 μέχρι 5.13 πιο κάτω.

5.1 Ταξινόμηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Το Συγκρότημα ασκεί κρίση για να προσδιορίσει την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, σε σχέση με τα επιχειρηματικά μοντέλα και τις μελλοντικές ταμειακές ροές.

Απαιτείται επίσης κρίση για τον καθορισμό του κατάλληλου επιπέδου στο οποίο πρέπει να διενεργείται η αξιολόγηση των επιχειρηματικών μοντέλων. Γενικά, η αξιολόγηση της ταξινόμησης των περιουσιακών στοιχείων σε επιχειρηματικά μοντέλα, πραγματοποιείται στο επίπεδο κάθε πελατειακού τομέα. Επίσης, το Συγκρότημα ασκεί κρίση, για τον προσδιορισμό της επίδρασης των πωλήσεων των χρηματοοικονομικών μέσων στην αξιολόγηση του επιχειρηματικού μοντέλου.

Το Συγκρότημα ασκεί επίσης κρίση όταν εξετάζει εάν συμβατικά χαρακτηριστικά, περιλαμβανομένου του επιτοκίου, θα μπορούσαν να επηρεάσουν σημαντικά τις μελλοντικές ταμειακές ροές. Επιπρόσθετα απαιτείται κρίση όταν αξιολογείται κατά πόσο η αντιπαροχή που πληρώνεται ή λαμβάνεται στην περίπτωση πρόωρης αποπληρωμής δανειακών συμβάσεων συνιστά ταμειακές ροές που δεν αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου κατά την αρχική αναγνώριση (SPPI).

5.2 Υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Ο υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (ECL) απαιτεί από τη διοίκηση να εφαρμόζει σημαντική κρίση και να κάνει εκτιμήσεις και παραδοχές, που περιέχουν σημαντική αβεβαιότητα τη χρονική στιγμή που πραγματοποιούνται. Αλλαγές σε αυτές τις εκτιμήσεις και παραδοχές μπορούν να οδηγήσουν σε σημαντικές αλλαγές στο χρονικό πλαίσιο και το ποσό της αναγνώρισης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (ECL). Οι υπολογισμοί του Συγκροτήματος είναι αποτέλεσμα των μοντέλων, υποκείμενων παραδοχών σχετικά με την επιλογή των μεταβλητών δεδομένων και τις αλληλεξαρτήσεις τους.

Πολιτική του Συγκροτήματος είναι να επανεξετάζει τακτικά τα μοντέλα του στο πλαίσιο των πραγματικών ζημιών και να τα προσαρμόζει όταν χρειάζεται.

5. Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

5.2 Υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (συνέχεια)

Στοιχεία των μοντέλων των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (ECL) που θεωρούνται λογιστικές κρίσεις και εκτιμήσεις συμπεριλαμβάνουν:

Αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου (SICR)

Το ΔΠΧΑ 9 δεν περιλαμβάνει τον ορισμό της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου. Το Συγκρότημα αξιολογεί κατά πόσο έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση, χρησιμοποιώντας κυρίως ποσοτικές και σε ορισμένες περιπτώσεις ποιοτικές πληροφορίες. Ο προσδιορισμός των σχετικών ορίων για να οριστεί κατά πόσο υπάρχει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου βασίζεται σε στατιστικές μετρήσεις και μπορεί να υπόκειται στην κρίση της διοίκησης. Τα σχετικά όρια καθορίζονται, παρακολουθούνται και ενημερώνονται σε ετήσια βάση, από την Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων και επικυρώνονται από την Επιτροπή Προβλέψεων του Συγκροτήματος.

Ο προσδιορισμός της πιθανότητας αθέτησης υποχρέωσης (PD) κατά την αρχική αναγνώριση απαιτεί εκτιμήσεις από τη διοίκηση σε συγκεκριμένες περιπτώσεις. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση όπου η απαίτηση υπήρχε πριν από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9, πραγματοποιείται αναδρομικός υπολογισμός της πιθανότητας αθέτησης της υποχρέωσης (PD) προκειμένου να ποσοτικοποιηθεί ο κίνδυνος κατά την αρχική αναγνώριση. Σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί να απαιτηθούν εκτιμήσεις για την ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης.

Για το χαρτοφυλάκιο ιδιωτών, το Συγκρότημα χρησιμοποιεί πιθανότητα αθέτησης της υποχρέωσης (PD) κατά την αρχική αναγνώριση που βασίζεται σε πληροφορίες για τη συμπεριφορά του δανειολήπτη (score cards), ενώ για το εταιρικό χαρτοφυλάκιο, το Συγκρότημα χρησιμοποιεί τις εσωτερικές διαβαθμίσεις πιστοληπτικής ικανότητας. Για τις ανακυκλούμενες διευκολύνσεις, απαιτούνται εκτιμήσεις της διοίκησης σε σχέση με τη διάρκεια ζωής και ως εκ τούτου αξιοποιείται το μοντέλο ανάλυσης συμπεριφοράς του δανειολήπτη το οποίο αναθέτει την αναμενόμενη λήξη βάσει του προϊόντος και του προφίλ του πελάτη.

Σενάρια και μακροοικονομικοί παράγοντες

Το Συγκρότημα εκτιμά τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ECL), ως τον μέσο όρο σεναρίων σταθμισμένων βάσει των αντίστοιχων πιθανοτήτων, μετά από αξιολόγηση πιθανών αποτελεσμάτων. Η διοίκηση χρησιμοποιεί σενάρια που ενσωματώνουν πληροφορίες σχετικά με το μέλλον και αξιολογεί την καταλληλότητα των συντελεστών στάθμισης που χρησιμοποιούνται. Αυτά βασίζονται στις παραδοχές της διοίκησης, λαμβάνοντας υπόψη μακροοικονομικούς παράγοντες, παράγοντες της αγοράς και άλλους. Αλλαγές στις παραδοχές αυτές και σε άλλους εξωτερικούς παράγοντες, θα μπορούσαν να επηρεάσουν σημαντικά τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ECL). Οι μακροοικονομικές μεταβλητές που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, καθώς και οι συντελεστές στάθμισης κάθε σεναρίου παρακολουθούνται από το Τμήμα Οικονομικών Ερευνών, βασίζονται στις αναλύσεις των εσωτερικών μοντέλων και την κρίση εμπειρογνομόνων αφού ληφθούν υπόψη τα δεδομένα της αγοράς και προβλέψεις.

Μετά από δύο χρόνια ισχυρής ανάπτυξης το 2021 και 2022 με το ΑΕΠ να αυξάνεται κατά 9.9% και 5.1% αντίστοιχα, η οικονομική δραστηριότητα ανήλθε κοντά στο 2.5% το 2023 εν μέσω συνεχιζόμενης παγκόσμιας οικονομικής αβεβαιότητας και αύξησης των επιτοκίων. Η οικονομία αναμένεται να ανακάμψει ξανά το 2024-2025 με ετήσιο μέσο όρο ανάπτυξης 2.8% σύμφωνα με τις Χειμερινές Ευρωπαϊκές Προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ο πληθωρισμός όπως επιμετρείται από τον Εναρμονισμένο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή μειώθηκε περίπου στο 3.9% και αναμένεται να συνεχίσει να υποχωρεί στο 3.0% περίπου το 2024 μετά από μια κορύφωση του 8.1% το 2022. Η παρατεταμένη πτώση των τιμών της ενέργειας και οι αυστηρότερες νομισματικές πολιτικές στηρίζουν τον αποπληθωρισμό που παρατηρείται. Στην αγορά εργασίας το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε περαιτέρω στο 6.1% το Δεκέμβριο 2023, εποχιακά προσαρμοσμένα και αναμένεται να παραμείνει στο 6.1% το 2024. Το δημόσιο ισοζύγιο αναμένεται να οδηγηθεί σε πλεονασμό του 2.3% του ΑΕΠ το 2023 και 2.1% το 2024. Το Ακαθάριστο Δημόσιο Χρέος θα μειωθεί σε 71.5% του ΑΕΠ το 2024 και σε 66% το 2025.

Το πιστοληπτικό προφίλ της Κύπρου βελτιώθηκε σημαντικά την πρόσφατη περίοδο, αντνακλώντας σταθερές μεσοπρόθεσμες προοπτικές ανάπτυξης, καλή θεσμική ισχύ και αποτελεσματική χάραξη πολιτικής. Σημειώθηκαν σημαντικές βελτιώσεις στον τραπεζικό τομέα και στα δημόσια οικονομικά. Η Κύπρος είναι μια μικρή ανοιχτή οικονομία και επομένως πιο ευάλωτη σε εξωγείς κραδασμούς, αλλά διαθέτει σχετικά υψηλά επίπεδα πλούτου, ευέλικτο ιδιωτικό τομέα και προσανατολισμό προς τα έξω. Η αξιολόγηση του πιστοληπτικού κινδύνου της κυπριακής κυβέρνησης βελτιώθηκε σημαντικά τα τελευταία χρόνια, πάνω από την επενδυτική βαθμίδα κατά μία βαθμίδα από τους τρεις μεγάλους οίκους αξιολόγησης.

5. Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

5.2 Υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (συνέχεια)

Η Κύπρος έλαβε προχρηματοδότηση ύψους €157 εκατ. από το ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας τον Σεπτέμβριο του 2021, μετά την έγκριση του εθνικού σχεδίου ανάκαμψης τον προηγούμενο Ιούλιο. Αυτή ήταν η προχρηματοδότηση για το 13% των συνολικών εκταμιεύσεων κατά την περίοδο 2021-2026. Η Κύπρος έλαβε την πρώτη της εκταμίευση ύψους €85 εκατ. τον Δεκέμβριο του 2022 μετά την ψήφιση νομοθεσίας από τη Βουλή των Αντιπροσώπων που αποτελούσε δέσμευση και μετά από έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η αποδέσμευση των κεφαλαίων εξαρτάται από την αυστηρή εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων που συμφωνήθηκαν στο εθνικό σχέδιο ανάκαμψης. Τα κεφάλαια θα χρησιμοποιηθούν για την αύξηση των επενδύσεων στην ψηφιακή και πράσινη μετάβαση, τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας και τοπικής διοίκησης και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του δικαστικού συστήματος μεταξύ άλλων.

Οι τράπεζες κατάφεραν να αντιμετωπίσουν καλά την κρίση της πανδημίας, με τη ρευστότητα και τα κεφαλαιακά αποθέματά να παραμένουν ανέπαφα. Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια συνέχισαν την πτωτική τους τάση, κυρίως λόγω των πακέτων πωλήσεων των δύο μεγαλύτερων τραπεζών. Τα συνολικά ΜΕΔ στο τέλος του Νοεμβρίου 2023 ήταν €2.0 δισ. ή 8.3% των μεικτών δανείων. Περίπου το 44.8% των συνολικών μη εξυπηρετούμενων δανείων είναι αναδιարθρωμένα δάνεια και ο δείκτης κάλυψης ήταν 56.7%. Το ιδιωτικό χρέος, όπως επιμετρείται ως ο δείκτης δάνεια σε κατοίκους Κύπρου στους τραπεζικούς ισολογισμούς, εξαιρουμένου του δημοσίου, μειώθηκε στα €20.3 δισ. στα τέλη του Δεκέμβρη 2023, ή περίπου στο 68% του ΑΕΠ.

Ωστόσο, παραμένουν σημαντικοί κίνδυνοι ως προς το εγχώριο λειτουργικό περιβάλλον, καθώς και το εξωτερικό περιβάλλον από το οποίο εξαρτάται. Το υψηλό δημόσιο χρέος επιβαρύνει σε μεγάλο βαθμό τον πιστωτικό κίνδυνο του κυπριακού κράτους. Στον τραπεζικό τομέα τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια πρέπει να μειωθούν περαιτέρω. Το έλλειμμα του ισοζυγίου των τρέχουσων συναλλαγών θα περιοριστεί, καθώς οι υπηρεσίες εξαγωγών θα ανακάμψουν μεσοπρόθεσμα, θα παραμείνει ωστόσο υψηλό. Η νομισματική πολιτική της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας μπορεί να παραμείνει αυστηρή για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, εάν οι πληθωριστικές πιέσεις επιμείνουν. Η έκταση της κρίσης στην Ουκρανία και στη Μέση Ανατολή μπορεί να οδηγήσει σε αυξημένες εντάσεις για σημαντικό χρονικό διάστημα.

Για τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές, το Συγκρότημα επικαιροποίησε τα σενάρια που στηρίζονται σε μελλοντικές παραδοχές λαμβάνοντας υπόψη αναθεωρημένες μακροοικονομικές παραδοχές και άλλες νομισματικές και δημοσιονομικές εξελίξεις σε εθνικό και ΕΕ επίπεδο, βάσει των εξελίξεων και των γεγονότων κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Για τους υπολογισμούς των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, το Συγκρότημα χρησιμοποιεί μια αμερόληπτη και σταθμισμένη εκτίμηση πιθανοτήτων που προσδιορίζεται με την αξιολόγηση μιας σειράς πιθανών αποτελεσμάτων, όπως περιγράφεται στη Σημείωση 2.17.5. Η προσέγγιση που χρησιμοποιείται, περιλαμβάνει τη δημιουργία σεναρίων, όπου τα σενάρια που εφαρμόζει το Συγκρότημα συνδέονται με το βασικό σενάριο. Όλα τα σενάρια αναθεωρούνται σε τριμηνιαία βάση για τους σκοπούς του υπολογισμού των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών παράλληλα με το βασικό σενάριο. Οι αναθεωρημένες μακροοικονομικές μεταβλητές (που περιλαμβάνουν τυχόν αβεβαιότητες και δυσμενούς κινδύνους) ενσωματώνονται στις παραμέτρους του σεναρίου, ξεκινώντας από το βασικό σενάριο και στη συνέχεια αναθεωρούνται για το αρνητικό και θετικό σενάριο αναλόγως. Εάν το βασικό σενάριο γίνει πιο απαισιόδοξο, τότε τόσο το θετικό όσο και το αρνητικό σενάριο θα κινηθούν ανάλογα, αντανακλώντας το γεγονός ότι οι οικονομικές μεταβλητές που χρησιμοποιούνται στα σενάρια δεν είναι σταθερές αλλά εξαρτώνται από το στάδιο του οικονομικού κύκλου στο οποίο βρίσκεται η οικονομία. Ακολουθείται μια προσέγγιση δυναμικού σεναρίου όπως εξηγείται πιο πάνω όπου οι παράμετροι του σεναρίου που προκύπτουν αντικατοπτρίζουν την άποψη του Συγκροτήματος για τις οικονομικές συνθήκες. Η προσέγγιση που χρησιμοποιείται περιλαμβάνει την ανάπτυξη σεναρίων για καθορισμένες σταθμίσεις πιθανοτήτων. Οι σταθμίσεις πιθανότητας που εφαρμόζονται στα σενάρια είναι συνάρτηση της σχετικής τους θέσης στην κατανομή, με χαμηλότερη στάθμιση πιθανότητας για τα σενάρια που εκτιμήθηκαν ότι είναι πιο απομακρυσμένα από το κέντρο της κατανομής. Το βασικό σενάριο ορίζεται στο εύρος των τιμών που αντιστοιχούν σε 50% πιθανότητα ίσων αποκλίσεων γύρω από το μέσο όρο της ιστορικής κατανομής. Τα θετικά και αρνητικά σενάρια ορίζονται πάνω από το εύρος των τιμών της κατανομής στα δεξιά και αριστερά αντίστοιχα, και που το καθένα αντιστοιχεί σε πιθανότητα 25%.

5. Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

5.2 Υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (συνέχεια)

Οι αβεβαιότητες και οι μακροοικονομικές συνθήκες παρουσιάζονται στους πιο κάτω πίνακες, όπου οι πιο σημαντικές μακροοικονομικές μεταβλητές που χρησιμοποίησε το Συγκρότημα στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022 αντίστοιχα για κάθε σενάριο παρουσιάζονται. Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί τρία διαφορετικά μακροοικονομικά σενάρια για τον υπολογισμό των πιθανοτήτων αθέτησης υποχρέωσης και των προβλέψεων. Τα σενάρια ενσωματώνουν επικαιροποιημένες μακροοικονομικές παραδοχές και άλλες νομισματικές και δημοσιονομικές εξελίξεις, με βάση τα γεγονότα κατά την ημερομηνία αναφοράς. Το Συγκρότημα υιοθέτησε τους συντελεστές στάθμισης, 30-50-20 για το αρνητικό, το βασικό και το θετικό σενάριο αντίστοιχα, αντί τις σταθμίσεις 25-50-25 που υπολογίστηκαν όπως περιγράφεται στη Σημείωση 2.17.5 και πιο πάνω. Αυτό αντικατοπτρίζει τις εκτιμήσεις της διοίκησης για συγκεκριμένα χαρακτηριστικά της Κυπριακής οικονομίας που την καθιστούν πιο ευάλωτη σε εξωτερικούς και εσωτερικούς κραδασμούς.

31 Δεκεμβρίου 2023

Έτος	Σενάριο	Συντελεστής στάθμισης %	Πραγματικό ΑΕΠ (% αλλαγή)	Ποσοστό ανεργίας (% του εργατικού δυναμικού)	Δείκτης τιμών καταναλωτή (μέση τιμή % αλλαγή)	Δείκτης RICS ακινήτων (μέση τιμή % αλλαγή)
2024	Αρνητικό	30.0	-1.6	6.3	0.9	-3.1
	Βασικό	50.0	2.7	5.8	2.5	3.0
	Θετικό	20.0	3.5	5.6	3.1	3.7
2025	Αρνητικό	30.0	-0.7	6.9	1.2	0.6
	Βασικό	50.0	2.6	5.4	2.5	2.3
	Θετικό	20.0	3.1	5.2	2.6	2.5
2026	Αρνητικό	30.0	2.2	7.0	1.2	1.9
	Βασικό	50.0	2.6	5.1	2.1	2.2
	Θετικό	20.0	2.7	4.9	2.0	2.3
2027	Αρνητικό	30.0	3.6	6.7	2.3	2.4
	Βασικό	50.0	2.4	4.9	2.3	2.2
	Θετικό	20.0	2.6	4.6	2.2	2.3
2028	Αρνητικό	30.0	3.5	6.4	2.2	2.4
	Βασικό	50.0	2.3	4.6	2.2	2.3
	Θετικό	20.0	2.5	4.2	2.3	2.4

31 Δεκεμβρίου 2022

Έτος	Σενάριο	Συντελεστής στάθμισης %	Πραγματικό ΑΕΠ (% αλλαγή)	Ποσοστό ανεργίας (% του εργατικού δυναμικού)	Δείκτης τιμών καταναλωτή (μέση τιμή % αλλαγή)	Δείκτης RICS ακινήτων (μέση τιμή % αλλαγή)
2023	Αρνητικό	30.0	-2.0	7.0	3.7	-2.2
	Βασικό	50.0	2.8	6.3	4.7	2.8
	Θετικό	20.0	3.6	5.9	5.1	3.3
2024	Αρνητικό	30.0	-0.7	6.8	3.0	-0.8
	Βασικό	50.0	2.4	6.0	3.2	2.5
	Θετικό	20.0	2.8	5.8	3.3	2.8
2025	Αρνητικό	30.0	1.4	6.7	2.4	1.1
	Βασικό	50.0	2.5	5.7	2.3	2.5
	Θετικό	20.0	2.6	5.6	2.4	2.6
2026	Αρνητικό	30.0	2.8	6.7	2.4	2.7
	Βασικό	50.0	2.8	5.5	2.4	2.5
	Θετικό	20.0	3.1	5.3	2.4	2.6
2027	Αρνητικό	30.0	3.5	6.5	2.5	3.5
	Βασικό	50.0	2.6	5.2	2.5	2.5
	Θετικό	20.0	2.6	4.9	2.4	2.6

5. Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

5.2 Υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (συνέχεια)

Ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας στο αρνητικό σενάριο μπορεί να ξεπεράσει αυτόν του βασικού και του θετικού σεναρίου μετά την αρχική συρρίκνωση και προσαρμογή, εφόσον η οικονομική δραστηριότητα θα ξεκινήσει να αναπτύσσεται από χαμηλότερη βάση. Έτσι, στο αρνητικό σενάριο η ανάπτυξη του ΑΕΠ θα ακολουθήσει μία τροχιά, που μετά την αρχική συρρίκνωση θα ισούται και θα ξεπερνά αυτή του βασικού σεναρίου για ένα διάστημα, ωστόσο τα δύο σενάρια συγκλίνουν. Οι τιμές των ακινήτων καθορίζονται από πολλούς παράγοντες, και ειδικότερα από την ανάπτυξη του ΑΕΠ. Ωστόσο, η σχέση μεταξύ της αύξησης του ΑΕΠ και των τιμών των ακινήτων συνεπάγεται μια χρονική καθυστέρηση.

Το βασικό σενάριο αναθεωρήθηκε για σκοπούς των χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων με ημερομηνία αναφοράς 31 Δεκεμβρίου 2023, λαμβάνοντας υπόψη τις τελευταίες εξελίξεις και πληροφορίες που ήταν διαθέσιμες μέχρι εκείνο το σημείο και περιγράφονται στη συνέχεια. Η οικονομική δραστηριότητα άρχισε να επιβραδύνεται το 2023 μετά από ισχυρή ανάκαμψη το 2021-2022. Ο τουρισμός συνέχισε να ανακάμπτει το 2023 με τις αφίξεις να φθάνουν κοντά στα επίπεδα πριν την πανδημία COVID-19, ενώ τα έσοδα ξεπέρασαν αυτά της περιόδου πριν την πανδημία COVID-19. Η ιδιωτική κατανάλωση παρέμεινε ισχυρή παρά την αυστηρότερη νομισματική πολιτική από την ΕΚΤ. Το πραγματικό ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 2.5% κατά μέσο όρο το 2023. Στο βασικό σενάριο η οικονομία αναμένεται να σημειώσει ανάπτυξη κατά 2.7% το 2024. Ο πληθωρισμός τιμών καταναλωτή ήταν κατά μέσο όρο 8.1% το 2022 και επιβραδύνθηκε στο 3.8% το 2023. Το ποσοστό ανεργίας θα συνεχίσει να μειώνεται σταθερά μεσοπρόθεσμα. Οι τιμές των ακινήτων συνέχισαν να αυξάνονται μέτρια το 2023 καθώς η εγχώρια ζήτηση παρέμεινε σχετικά ισχυρή.

Το αρνητικό σενάριο συνάδει με τις παραδοχές για επιβράδυνση της παγκόσμιας οικονομίας λόγω των κρίσεων στην Ουκρανία και τη Μέση Ανατολή, του αυξημένου πληθωρισμού και της συνεχιζόμενης αυστηρής νομισματικής πολιτικής. Η Κυπριακή οικονομία βασίζεται στις υπηρεσίες, ιδιαίτερα στον τουρισμό, τις διεθνείς επιχειρήσεις και τις υπηρεσίες πληροφόρησης και επικοινωνίας με εξωστρεφή οικονομικό προσανατολισμό. Αυτό καθιστά την Κυπριακή οικονομία πιο εκτεθειμένη από άλλες οικονομίες στο διεθνές περιβάλλον και στους κραδασμούς στους όρους εμπορίου. Η ασθενέστερη εξωτερική ζήτηση και η περιορισμένη εγχώρια ζήτηση ως αποτέλεσμα των υψηλότερων επιτοκίων θα οδηγήσουν σε επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας. Το αρνητικό σενάριο προϋποθέτει βαθύτερο αντίκτυπο αυτών των συνθηκών στην πραγματική οικονομία σε σχέση με το βασικό σενάριο. Σε ένα αρνητικό σενάριο το πραγματικό ΑΕΠ αναμένεται να επιβραδυνθεί συνολικά στο 1.6% το 2024 και να συρρικνωθεί κατά 0.7% το 2025. Αναφορικά με την αγορά εργασίας, το ποσοστό ανεργίας θα αυξηθεί συγκρατημένα και ο πληθωρισμός θα είναι χαμηλότερος από το βασικό σενάριο. Οι τιμές ακινήτων θα συρρικνωθούν επίσης σύμφωνα με τη συρρίκνωση του πραγματικού ΑΕΠ.

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί πραγματικές τιμές για τις μεταβλητές αυτές. Οι πηγές για τις τιμές αυτές περιλαμβάνουν την Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου, την Eurostat, την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου για τον δείκτη τιμών ακινήτων κατοικιών, και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για τα επιτόκια. Για τιμές επιτοκίων πηγή αποτελεί επίσης η υπηρεσία Eurostat. Στην περίπτωση των τιμών των ακινήτων, το Συγκρότημα χρησιμοποιεί επιπλέον εκτιμήσεις από το Royal Institute of Chartered Surveyors. Για τις μελλοντικές περιόδους, το Συγκρότημα χρησιμοποιεί τις προβλεπόμενες τιμές για τις ίδιες μεταβλητές, που ετοιμάζονται από το Τμήμα Οικονομικών Ερευνών της BOC PCL. Οι εσωτερικές ασκήσεις προβλέψεων συνάδουν με τις διαθέσιμες προβλέψεις από επίσημες πηγές όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Υπουργείο Οικονομικών της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ποιοτικές προσαρμογές ή διορθώσεις γίνονται περιστασιακά όταν οι μεταβλητές που υπολογίζονται δεν αποτυπώνουν όλα τα χαρακτηριστικά της αγοράς. Τα στοιχεία αυτά επανεξετάζονται και προσαρμόζονται, εάν κριθεί απαραίτητο, από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων, επικυρώνονται από την Επιτροπή Προβλέψεων του Συγκροτήματος και εγκρίνονται από τις Επιτροπές Διαχείρισης Κινδύνου και Ελέγχου. Οι ποιοτικές προσαρμογές ή διορθώσεις περιγράφονται στις παρακάτω ενότητες όπου εφαρμόζονται.

5. Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

5.2 Υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (συνέχεια)

Για τους πελάτες στο Στάδιο 3, ο υπολογισμός της απομείωσης σε ατομική βάση είναι ο μεσοσταθμικός όρος τριών σεναρίων, βασικό, αρνητικό και θετικό. Το βασικό σενάριο επικεντρώνεται στις ακόλουθες μεταβλητές, που βασίζονται στα συγκεκριμένα δεδομένα και συνθήκες του κάθε πελάτη: τις λειτουργικές ταμειακές ροές, το χρονικό πλαίσιο ανάκτησης των εξασφαλίσεων και τις εκπτώσεις τιμών κατά τη ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων. Το βασικό σενάριο χρησιμοποιείται για την δημιουργία άλλων θετικότερων ή αρνητικότερων σεναρίων. Για το αρνητικό σενάριο, οι λειτουργικές ταμειακές ροές μειώνονται κατά 50%, οι εκπτώσεις τιμών στις εξασφαλίσεις ακινήτων αυξάνονται κατά 50% και ο χρόνος ρευστοποίησης των εξασφαλίσεων αυξάνεται κατά 1 έτος σε σχέση με το βασικό σενάριο, ενώ για το θετικό σενάριο οι εκπτώσεις τιμών μειώνονται κατά 5%, χωρίς καμία αλλαγή στο χρονικό πλαίσιο της ρευστοποίησης σε σχέση με το βασικό σενάριο. Οι παραδοχές που γίνονται για την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών (συμπεριλαμβανομένων των ταμειακών ροών που μπορεί να προκύψουν από την ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων) αντικατοπτρίζουν τρέχουσες και αναμενόμενες μελλοντικές οικονομικές συνθήκες και γενικά συνάδουν με αυτές που χρησιμοποιούνται για τις εκθέσεις σε Στάδιο 3 που αξιολογούνται σε συλλογική βάση.

Για πελάτες που αξιολογούνται σε συλλογική βάση ο υπολογισμός είναι επίσης ο μεσοσταθμικός όρος τριών σεναρίων: βασικού, αρνητικού και θετικού.

Αξιολόγηση ζημιάς από αθέτηση υποχρέωσης (LGD)

Ένας παράγοντας για την εκτίμηση της ζημιάς από αθέτηση υποχρέωσης (LGD) είναι το χρονικό πλαίσιο και το καθαρό ανακτήσιμο ποσό από την ανάκτηση ή πώληση των εξασφαλίσεων που περιλαμβάνουν κυρίως ακίνητα περιουσιακά στοιχεία.

Έχουν γίνει παραδοχές που αφορούν τις μελλοντικές αλλαγές στις αξίες ακινήτων, καθώς και το χρονικό ορίζοντα της ρευστοποίησης της εξασφάλισης, το κόστος φορολογίας και τα έξοδα ανάκτησης και μετέπειτα πώλησης της εξασφάλισης καθώς και άλλες σχετικές εκπτώσεις. Έχει χρησιμοποιηθεί ο ανάλογος δείκτης ως βάση για τον υπολογισμό της επικαιροποιημένης αγοραίας αξίας των ακινήτων και γίνονται προσαρμογές σύμφωνα με την κρίση της διοίκησης όπου χρειάζεται, δεδομένης της δυσκολίας για την διαφοροποίηση μεταξύ βραχυπρόθεσμων επιπτώσεων και μακροπρόθεσμων διαρθρωτικών αλλαγών και της έλλειψης στοιχείων στην αγορά για σκοπούς σύγκρισης. Οι παραδοχές έγιναν με βάση ένα μακροοικονομικό σενάριο για μελλοντικές αλλαγές στις τιμές των ακινήτων και έχουν γίνει ποιοτικές προσαρμογές ή διορθώσεις για τον περιορισμό της προβλεπόμενης θετικής αύξησης τιμών ακινήτων στο 0% για όλα τα σενάρια για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που έχουν ακίνητα ως εξασφαλίσεις.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, η μεσοσταθμισμένη έκπτωση τιμών (συμπεριλαμβανομένης της έλλειψης ρευστότητας και των εξόδων πωλήσεων) που χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό των συλλογικών προβλέψεων για τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, ανέρχεται περίπου στο 32.5% για το βασικό σενάριο (2022: περίπου 32%).

Το χρονικό πλαίσιο ανάκτησης των εξασφαλίσεων ακινήτων για τον υπολογισμό των συλλογικών προβλέψεων των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες, έχει εκτιμηθεί ότι είναι κατά μέσο όρο στα επτά έτη για το βασικό σενάριο (2022: μέσος όρος επτά έτη).

Για τον υπολογισμό απομείωσης σε ατομική βάση, το χρονικό πλαίσιο ανάκτησης των εξασφαλίσεων και οι εκπτώσεις τιμών βασίστηκαν σε συγκεκριμένα δεδομένα και συνθήκες της κάθε περίπτωσης. Για συγκεκριμένες περιπτώσεις, μπορεί να ασκηθεί κρίση για την κατηγοριοποίηση σε στάδια κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης σε ατομική βάση.

Οι παραπάνω παραδοχές επηρεάζονται επίσης από τον συνεχιζόμενο διάλογο για ρυθμιστικά θέματα που διατηρεί το Συγκρότημα με τον κύριο επόπτη του, την ΕΚΤ, και άλλες ρυθμιστικές οδηγίες και διερμηνείες που εκδίδονται από διάφορους κανονιστικούς και χρηματοοικονομικούς φορείς όπως την ΕΚΤ και την ΕΑΤ, οι οποίοι παρέχουν καθοδήγηση και προσδοκίες ως προς τους σχετικούς όρους και τη διαχείριση/ταξινόμηση συγκεκριμένων παραμέτρων/παραδοχών που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση των προβλέψεων.

Οποιαδήποτε διαφοροποίηση σε αυτές τις παραδοχές ή διαφορά μεταξύ των παραδοχών που έγιναν και των πραγματικών αποτελεσμάτων θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε σημαντικές αλλαγές στα υπολογιζόμενα ποσά των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες.

5. Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

5.2 Υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (συνέχεια)

Αναμενόμενη διάρκεια ζωής των ανακυκλούμενων διευκολύνσεων

Η αναμενόμενη διάρκεια ζωής των ανακυκλούμενων διευκολύνσεων βασίζεται σε ένα μοντέλο ανάλυσης συμπεριφοράς (behavioural maturity model) για ανακυκλούμενες διευκολύνσεις βάση διαθέσιμων ιστορικών δεδομένων της BOC PCL όπου η αναμενόμενη λήξη της κάθε ανακυκλούμενης διευκόλυνσης βασίστηκε στο προφίλ του πελάτη. Το μοντέλο ανάλυσης συμπεριφοράς αναθεωρήθηκε κατά το τρίτο τρίμηνο του 2023 έτσι ώστε να ενσωματοποιήσει επικαιροποιήσεις στο προφίλ των πελατών, διατηρώντας τις ίδιες συνιστώσες του μοντέλου.

Προσαρμογές μοντέλων

Έχουν αναπτυχθεί μοντέλα για τις παραμέτρους των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (ECL), τη πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης (PD), το άνοιγμα σε αθέτηση (EAD), τη ζημιά από αθέτηση υποχρέωσης (LGD), για όλα τα χαρτοφυλάκια και τομείς που μοιράζονται κοινά χαρακτηριστικά. Ο έλεγχος των μοντέλων (αρχικά και περιοδικά), γίνεται από ανεξάρτητο τμήμα της Υπηρεσίας Διαχείρισης Κινδύνων και περιλαμβάνει τόσο ποσοτικούς ελέγχους (π.χ. αξιολόγηση της σταθερότητας και της επίδοσης των μοντέλων) όσο και ποιοτικούς ελέγχους. Η συχνότητα και ο βαθμός αυστηρότητας της επικύρωσης των μοντέλων είναι ανάλογη με τη συνολική χρήση, την πολυπλοκότητα και την σημαντικότητα τους, (δηλ. τη διαβάθμιση του κινδύνου). Σε ορισμένες περιπτώσεις, η διοίκηση εξασκεί κρίση στην εφαρμογή προσαρμογών στις παραμέτρους των μοντέλων. Την ευθύνη για τα μοντέλα έχει η Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων, όπου εφαρμόζει ένα ισχυρό πλαίσιο διακυβέρνησης για τον καθορισμό της μεθοδολογίας της επιμέτρησης απομείωσης συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων, παραδοχών και αναπροσαρμογών. Οποιοσδήποτε αναπροσαρμογές της διοίκησης γίνονται από την Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων, επικυρώνονται από την Επιτροπή Προβλέψεων του Συγκροτήματος και εγκρίνονται από τις Επιτροπές Διαχείρισης Κινδύνου και Ελέγχου.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ECL) περιλαμβάνουν επίσης πιστωτικές εκθέσεις εκτός ισολογισμού που αποτελούνται από εγγυητικές που δόθηκαν και από αμετάκλητες ανειλημμένες υποχρεώσεις για εκταμίευση κεφαλαίων. Οι πιστωτικές εκθέσεις εκτός ισολογισμού που αξιολογούνται για απομείωση σε ατομική βάση απαιτούν παραδοχές σχετικά με την πιθανότητα, το χρονοδιάγραμμα και το ύψος των ταμειακών εκροών. Για πιστωτικές εκθέσεις εκτός ισολογισμού οι οποίες αξιολογούνται για απομείωση σε συλλογική βάση, η πρόβλεψη για απομείωση υπολογίζεται με βάση το μοντέλο πιστωτικού συντελεστή μετατροπής (Credit Conversion Factor, CCF).

Προσαρμογές σε σχέση με τις παρούσες οικονομικές συνθήκες

Οι δύο προσαρμογές που εισήχθησαν το 2022 ως ανταπόκριση στις αβεβαιότητες από τις συνέπειες της Ουκρανικής κρίσης, στον πληθυσμό που αξιολογείται σε συλλογική βάση, και αφορά τα ανοίγματα που θεωρούνται πιο ευάλωτα στις επιπτώσεις της κρίσης συνέχισαν να εφαρμόζονται κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023. Αυτές οι προσαρμογές εισήχθησαν για την αντιμετώπιση της αυξημένης αβεβαιότητας από τη γεωπολιτική αστάθεια, τους περιορισμούς στο εμπόριο, τη διαταραχή στην αλυσίδα εφοδιασμού παγκοσμίως, τις αυξήσεις στις τιμές ενέργειας και τις πιθανές αρνητικές επιπτώσεις στο εγχώριο κόστος διαβίωσης. Η επίδραση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές από την εφαρμογή αυτών των προσαρμογών ήταν η αναστροφή ύψους περίπου €3.4 εκατ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (μετά από αναθεώρηση της αξιολόγησης των τομέων που ταξινομήθηκαν ως Υψηλού Κινδύνου και/ή Έγκαιρης Προειδοποίησης) και μεταφορά (καθαρή) €19 εκατ. δανείων από το Στάδιο 1 στο Στάδιο 2 στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Συγκεκριμένα, η πρώτη προσαρμογή σχετίζεται με τους ιδιώτες που αναμένεται να επηρεαστούν από το αυξημένο κόστος διαβίωσης ούτως ώστε να αντικατοπτρίζονται ποσό ευάλωτοι είναι στον πληθωρισμό, όπου εφαρμόζεται σενάριο με υψηλότερο ποσοστό αύξησης στο κόστος διαβίωσης. Εφαρμόζεται υποβάθμιση μιας βαθμίδας στο χαρτοφυλάκιο που έχει προσδιοριστεί, αντανακλώντας την αναμενόμενη επίδραση του πληθωρισμού στην πιστοληπτική τους ικανότητα. Η δεύτερη προσαρμογή σχετίζεται με τους τομείς που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως Υψηλού Κινδύνου ή Έγκαιρης Προειδοποίησης ούτως ώστε να αντικατοπτρίζει τη μεικτή αναμενόμενη προστιθέμενη αξία (GVA) σε αυτούς τους τομείς, όπου υπάρχει επιδείνωση. Συγκεκριμένα, η ταξινόμηση κινδύνου στους τομείς πραγματοποιείται συγκρίνοντας την μεικτή αναμενόμενη προστιθέμενη αξία (GVA) για κάθε τομέα με τις προηγούμενες επιδόσεις του (εγγενής) και τις επιδόσεις του έναντι άλλων τομέων (συστημική). Σε περιπτώσεις όπου διαπιστωθεί ότι τόσο οι συστημικοί όσο και οι εγγενείς δείκτες έχουν επιδεινωθεί, ο σχετικός τομέας ταξινομείται ως 'Υψηλού Κινδύνου' ενώ εάν μόνο ένας από τους δύο δείκτες έχει επιδεινωθεί, τότε ο τομέας ταξινομείται ως 'Έγκαιρης Προειδοποίησης'. Εφαρμόζεται υποβάθμιση μιας βαθμίδας στους τομείς 'Έγκαιρης Προειδοποίησης' ενώ για τομείς 'Υψηλού Κινδύνου' εφαρμόζεται πιο αυστηρή υποβάθμιση αναλόγως.

5. Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

5.2 Υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (συνέχεια)

Επιπλέον, η προσαρμογή που σχετίζεται με την πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης (PD), που εισήχθη το τέταρτο τρίμηνο του 2022 για να αντιμετωπίσει συγκεκριμένα το περιβάλλον υψηλού πληθωρισμού που επηρεάζει την οικονομία, εξακολουθεί να εφαρμόζεται κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023. Με αυτήν την αναπροσαρμογή, έχει τεθεί ως κατώτατο όριο για τις πιθανότητες αθέτησης υποχρέωσης (PDs) το μέγιστο επίπεδο του 2018/2019, στη βάση ότι τα έτη αυτά θεωρούνται πιο κοντά σε ένα σύνθητες επιχειρηματικό περιβάλλον όσον αφορά τα ποσοστά αθέτησης. Η επίδραση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές από την εφαρμογή αυτών των προσαρμογών ήταν €7.2 εκατ. χρέωση για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ως αποτέλεσμα διαφόρων παραγόντων, συμπεριλαμβανομένων της επικαιροποίησης της πιστοληπτικής αξιολόγησης, της βαθμονόμησης της πιθανότητας αθέτησης υποχρέωσης (PD) και των ορίων καθώς και της μετάβασης μεταξύ σταδίων.

Επιπλέον, κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, για τη ζημιά από αθέτηση υποχρέωσης (LGD), η αναπροσαρμογή έχει ενσωματωθεί μέσω της μειωμένης περιόδου αποκατάστασης για ανοίγματα Σταδίου 2 και 3 (δηλαδή έχει μειωθεί η μέγιστη περίοδος που θεωρείται ότι έχει αποκατασταθεί ένας πελάτης). Η επίδραση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές ήταν €7 εκατ. χρέωση για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Το Συγκρότημα κατέβαλε βέλτιστη προσπάθεια κατά την άσκηση κρίσης ούτως ώστε να εξετάσει όλες τις εύλογες και βάσιμες πληροφορίες που ήταν διαθέσιμες κατά την αξιολόγηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών στις 31 Δεκεμβρίου 2023. Το Συγκρότημα θα συνεχίσει να αξιολογεί τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές και τις σχετικές οικονομικές προοπτικές σε τριμηνιαία βάση, ούτως ώστε οποιεσδήποτε αλλαγές προκύπτουν από την αβεβαιότητα στις μακροοικονομικές προοπτικές και γεωπολιτικές εξελίξεις, να μπορούν να αντικατοπτριστούν έγκαιρα.

Τμηματοποίηση χαρτοφυλακίου

Η αξιολόγηση απομείωσης σε ατομική βάση πραγματοποιείται όχι μόνο για περιουσιακά στοιχεία που είναι σημαντικά σε ατομική βάση, αλλά και για ανοίγματα με συγκεκριμένα κριτήρια που καθορίζονται από τη διοίκηση. Τα κριτήρια επιλογής για τις εκθέσεις που αξιολογούνται σε ατομική βάση βασίζονται στην κρίση της διοίκησης και αναθεωρούνται σε τριμηνιαία βάση από την Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων και αναπροσαρμόζονται ή ενισχύονται αν θεωρηθεί αναγκαίο. Λόγω των πολέμων σε Ουκρανία και Μέση Ανατολή τα κριτήρια επιλογής, ενισχύθηκαν περαιτέρω ούτως ώστε να περιλαμβάνουν σημαντικά ανοίγματα πελατών με διαβατήριο από ή τόπο διαμονής τη Ρωσία, την Ουκρανία ή τη Λευκορωσία και/ή οι επιχειρηματικές δραστηριότητες εντός των εν λόγω χωρών και σημαντικά ανοίγματα με αποπληρωμή που προέρχονται από το Ισραήλ.

Περισσότερες πληροφορίες για τις προβλέψεις για απομείωση και σχετική πληροφόρηση παρουσιάζονται στη Σημείωση 44.

5.3 Αποθέματα ακινήτων - εκτίμηση της καθαρής ανακτήσιμης αξίας

Τα αποθέματα ακινήτων αποτιμώνται στο χαμηλότερο του κόστους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία καθορίζεται με τεχνικές αποτίμησης, που απαιτούν σημαντική κρίση, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα διαθέσιμα σημεία αναφοράς, όπως οι εκθέσεις των εκτιμητών, οι τρέχουσες συνθήκες της αγοράς, η περίοδος που κατέχεται ένα περιουσιακό στοιχείο εφαρμόζοντας ποσοστό έκπτωσης ρευστότητας όπου κρίνεται αναγκαίο και άλλες σχετικές παραμέτρους. Τα έξοδα πώλησης αφαιρούνται από την ρευστοποιήσιμη αξία. Ανάλογα με την αξία του εν λόγω ακινήτου και την υπάρχουσα πληροφόρηση στην αγορά, ο καθορισμός του κόστους πώλησης μπορεί να απαιτήσει επαγγελματική κρίση η οποία περιλαμβάνει ένα μεγάλο βαθμό αβεβαιότητας που οφείλεται στη μειωμένη δραστηριότητα της αγοράς.

Περισσότερες πληροφορίες για τα αποθέματα ακινήτων παρουσιάζονται στη Σημείωση 27.

5. Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

5.4 Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα

Η λογιστική πολιτική για τις προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα περιγράφεται στη Σημείωση 2.35. Για να καθοριστεί αν υπάρχει παρούσα υποχρέωση και για να εκτιμηθεί η πιθανότητα, το χρονικό πλαίσιο και το ποσό για οποιαδήποτε εκροή χρειάζονται εκτιμήσεις. Οι προβλέψεις για εκκρεμείς επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα απαιτούν μεγαλύτερο βαθμό κρίσης από άλλα είδη προβλέψεων. Αναμένεται ότι το Συγκρότημα θα συνεχίσει να έχει σημαντική έκθεση σε επιδικίες και κανονιστικά θέματα και έρευνες που σχετίζονται με παρελθοντικά νομικά ζητήματα μεσοπρόθεσμα. Τα θέματα για τα οποία το Συγκρότημα προσδιορίζει ότι η πιθανότητα για μελλοντική ζημιά είναι περισσότερο από απομακρυσμένη θα μεταβάλλονται από περίοδο σε περίοδο όπως και τα θέματα ως προς τα οποία μπορεί να γίνει μια αξιόπιστη εκτίμηση και η εκτιμώμενη πιθανή τους ζημιά. Τα πραγματικά αποτελέσματα δύναται να είναι σημαντικά ψηλότερα ή χαμηλότερα από την εκτιμημένη πιθανή ζημιά για τα θέματα στα οποία έγινε εκτίμηση. Επιπρόσθετα, ζημιά μπορεί να προκύψει για θέματα στα οποία το Συγκρότημα θεωρούσε ότι η πιθανότητα ζημιάς ήταν απομακρυσμένη.

Λεπτομερής περιγραφή για τη φύση της αβεβαιότητας και των παραδοχών και την επίδραση στο ποσό και τη χρονική περίοδο για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα περιλαμβάνεται στη Σημείωση 38.

5.5 Φορολογία

Το Συγκρότημα υπόκειται σε φορολογία στην Κύπρο και στις χώρες που έχει μειωμένες δραστηριότητες κυρίως σε Ελλάδα, Ρωσία και Ρουμανία. Αυτό απαιτεί εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης φορολογίας κατά την ημερομηνία αναφοράς. Το Συγκρότημα αναγνωρίζει υποχρεώσεις για φορολογία σε σχέση με συναλλαγές και υπολογισμούς των οποίων ο φορολογικός χειρισμός είναι αβέβαιος. Όπου η τελική φορολογία διαφέρει από τα αρχικά ποσά που αναγνωρίστηκαν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, οι διαφορές επηρεάζουν το έξοδο φορολογίας, τις φορολογικές υποχρεώσεις και τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις της περιόδου όπου συμφωνείται ο τελικός προσδιορισμός της φορολογίας με τις φορολογικές αρχές.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις

Ελλείπει συγκεκριμένου λογιστικού προτύπου για τη λογιστική καταχώριση του περιουσιακού στοιχείου που προέκυψε από την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση η οποία προέκυψε σύμφωνα με τροποποιήσεις του Περι Φόρου Εισοδήματος Νόμου που τέθηκε σε ισχύ τον Μάρτιο του 2019, οι οποίες προβλέπουν όπως η ανάκτηση των φορολογικών περιουσιακών στοιχείων που προκύπτουν από τη μεταβίβαση φορολογικών ζημιών μετά από εξυγίανση ενός πιστωτικού ιδρύματος, στο πλαίσιο της Έξασφάλισης εξυγίανσης των Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων' (Σημ. 17) να είναι εγγυημένη, η BOC PCL άσκησε κρίση στην εφαρμογή των προνοιών του ΔΛΠ 12 για το λογιστικό χειρισμό αυτού του περιουσιακού στοιχείου ως το πλέον σχετικό διαθέσιμο πρότυπο. Βάσει αυτής της καθοδήγησης, η BOC PCL έχει καθορίσει ότι το εν λόγω περιουσιακό στοιχείο πρέπει να λογιστικοποιείται βάσει των αρχών του ΔΛΠ 12 σύμφωνα με τις πρόνοιες για τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις.

Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με αυτές τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις περιλαμβάνονται στη Σημείωση 17.

5.6 Εύλογη αξία επενδύσεων και παραγώγων

Η βέλτιστη απόδειξη της εύλογης αξίας είναι η τιμή διαπραγμάτευσης σε μια ενεργή αγορά. Αν η αγορά στην οποία διαπραγματεύεται ένα χρηματοοικονομικό μέσο δεν είναι ενεργή, τότε χρησιμοποιείται μια μέθοδος αποτίμησης. Η πλειοψηφία των μεθόδων αποτίμησης που χρησιμοποιούνται από το Συγκρότημα, βασίζονται πρωτίστως σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς με αποτέλεσμα η αποτίμηση της εύλογης αξίας να είναι αρκετά αξιόπιστη.

Ωστόσο, συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμούνται με βάση μεθόδους που χρησιμοποιούν ένα ή περισσότερα σημαντικά δεδομένα τα οποία δεν είναι παρατηρήσιμα. Οι μέθοδοι αποτίμησης που βασίζονται σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα απαιτούν περισσότερη κρίση από πλευράς της διοίκησης για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας, σε σχέση με αυτή που απαιτείται για μεθόδους που στηρίζονται αποκλειστικά σε παρατηρήσιμα δεδομένα.

5. Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

5.6 Εύλογη αξία επενδύσεων και παραγώγων (συνέχεια)

Οι μέθοδοι αποτίμησης που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας περιλαμβάνουν συγκρίσεις με παρόμοια χρηματοοικονομικά μέσα για τα οποία υπάρχουν παρατηρήσιμες τιμές, χρησιμοποίηση μοντέλων προεξοφλημένων ταμειακών ροών και άλλες μεθόδους αποτίμησης που χρησιμοποιούνται συνήθως από τους συμμετέχοντες στην αγορά. Οι μέθοδοι αποτίμησης περιλαμβάνουν παραδοχές που θα χρησιμοποιούσαν και άλλοι συμμετέχοντες στην αγορά καθώς και παραδοχές για την καμπύλη απόδοσης επιτοκίων, τις συναλλαγματικές ισοτιμίες, τις μεταβλητότητες και το ρυθμό αθέτησης οφειλών. Κατά την αποτίμηση μέσω της μεθόδου σύγκρισης με άλλα παρόμοια μέσα, η διοίκηση λαμβάνει υπόψη τη λήξη, τη δομή και τη διαβάθμιση του μέσου το οποίο χρησιμοποιείται ως συγκρίσιμο.

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί μοντέλα που βασίζονται μόνο σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα για την αποτίμηση συγκεκριμένων μη εισηγμένων μετοχών. Σε αυτές τις περιπτώσεις γίνονται εκτιμήσεις για να ληφθούν υπόψη αβεβαιότητες στις εύλογες αξίες που προκύπτουν από την έλλειψη δεδομένων της αγοράς, όπως για παράδειγμα η έλλειψη ρευστότητας. Μη παρατηρήσιμα δεδομένα που χρησιμοποιούνται σε αποτιμήσεις είναι εκ φύσεως αβέβαια διότι υπάρχουν ελάχιστα ή καθόλου διαθέσιμα στοιχεία στην αγορά για να καθορίσουν αν μια συναλλαγή έχει διεκπεραιωθεί σε καθαρή εμπορική βάση κάτω από κανονικές επιχειρηματικές συνθήκες. Τα μη παρατηρήσιμα δεδομένα καθορίζονται βάσει των καλύτερων διαθέσιμων πληροφοριών.

Περισσότερες πληροφορίες για την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων παρουσιάζονται στις Σημειώσεις 2.13.9 και 22.

5.7 Ωφελήματα αφυπηρέτησης

Το κόστος ωφελημάτων για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με βάση αναλογιστικές εκτιμήσεις, κατά τις οποίες χρησιμοποιούνται παραδοχές για τους προεξοφλητικούς συντελεστές, τα ποσοστά μακροπρόθεσμης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων, τον ρυθμό αύξησης των μισθών, τα ποσοστά θνησιμότητας και τις μελλοντικές αυξήσεις στα ωφελήματα αφυπηρέτησης, όπου είναι αναγκαίο. Η διοίκηση του Συγκροτήματος κάνει αυτές τις παραδοχές βασιζόμενη σε προσδοκίες της αγοράς κατά την ημερομηνία αναφοράς, χρησιμοποιώντας τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις για κάθε παράμετρο, καλύπτοντας την περίοδο κατά την οποία η υποχρέωση θα διακανονιστεί. Για τον καθορισμό του κατάλληλου προεξοφλητικού συντελεστή, η διοίκηση λαμβάνει υπόψη την καμπύλη επιτοκίων με βάση εταιρικά ομόλογα υψηλής διαβάθμισης. Η επιλογή των λοιπών παραμέτρων απαιτεί ορισμένες κρίσεις. Οι μελλοντικές αυξήσεις των μισθών βασίζονται στις αναμενόμενες μελλοντικές τιμές του πληθωρισμού της συγκεκριμένης χώρας συν ένα περιθώριο που αντανάκλα την καλύτερη δυνατή εκτίμηση για παραμέτρους που σχετίζονται με παραγωγικότητα, ωρίμανση του εργατικού δυναμικού και προαγωγές. Τα ποσοστά μακροπρόθεσμης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων του κάθε προγράμματος βασίζονται στη σύνθεση των επενδύσεων του, λαμβάνοντας έτσι υπόψη τον διαφορετικό ρυθμό απόδοσης για κάθε κατηγορία περιουσιακών στοιχείων. Οι εκτιμήσεις για τις μελλοντικές τιμές του πληθωρισμού που επηρεάζουν τους μισθούς και η αναμενόμενη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων αντικατοπτρίζουν τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις της διοίκησης για αυτές τις μεταβλητές, μετά από διαβούλευση με τους συμβούλους του Συγκροτήματος και απαιτούν σημαντικές κρίσεις. Λόγω της μακροχρόνιας φύσης των προγραμμάτων, οι εκτιμήσεις αυτές είναι εξ ορισμού αβέβαιες.

Περισσότερες πληροφορίες για τα ωφελήματα αφυπηρέτησης παρουσιάζονται στη Σημείωση 14.

5.8 Ασφαλιστικές εργασίες γενικού κλάδου

Το Συγκρότημα παρέχει ασφαλιστικές υπηρεσίες γενικού κλάδου. Η αποδοχή των κινδύνων συνήθως καλύπτει περίοδο 12 μηνών.

Περίληψη των σημαντικών κρίσεων και εκτιμήσεων που έγιναν κατά την επιμέτρηση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων των ασφαλιστηρίων συμβολαίων και συμβολαίων αντασφάλισης παρουσιάζεται στη Σημείωση 2.2.1.3.

Περισσότερες πληροφορίες για τις ασφαλιστικές εργασίες γενικού κλάδου παρουσιάζονται στη Σημείωση 12.

5. Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

5.9 Ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής

Το Συγκρότημα παρέχει ασφαλιστικές υπηρεσίες κλάδου ζωής. Οι εφ' όρου ζωής ασφαλίσεις ζωής (life plans) αναφέρονται σε σχέδια συνδεδεμένα με περιουσιακά στοιχεία, όπου το ποσό που καταβάλλεται σε περίπτωση θανάτου είναι το μεγαλύτερο μεταξύ του ασφαλισμένου ποσού και της αξίας των μονάδων επένδυσης. Οι απλές ασφαλίσεις ή ασφαλίσεις πρόσκαιρης διάρκειας (term plans) σχετίζονται με σχέδια προκαθορισμένης διάρκειας, με σκοπό την προστασία από τον κίνδυνο θανάτου. Σε περίπτωση θανάτου εντός της περιόδου κάλυψης καταβάλλεται το ασφαλισμένο ποσό. Οι μεικτές ασφαλίσεις (investment plans/horizon plans/capital builder and Lifestart) αναφέρονται σε σχέδια προκαθορισμένης διάρκειας συνδεδεμένα με επενδύσεις, με σκοπό τη δημιουργία κεφαλαίου μέσω συστηματικής επένδυσης σε συνδυασμό με ασφαλιστική κάλυψη θανάτου, όπου το ποσό που καταβάλλεται σε περίπτωση θανάτου είναι το μεγαλύτερο μεταξύ του ασφαλισμένου ποσού και της αξίας της επένδυσης σύμφωνα με το συμβόλαιο ασφάλισης.

Περίληψη των σημαντικών κρίσεων και εκτιμήσεων που έγιναν κατά την επιμέτρηση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων των ασφαλιστηρίων συμβολαίων και συμβολαίων αντασφάλισης παρουσιάζεται στη Σημείωση 2.2.1.3.

Περισσότερες πληροφορίες για τις ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής παρουσιάζονται στη Σημείωση 12.

5.10 Άσκηση σημαντικής επιρροής

Το Συγκρότημα καθορίζει εάν ασκεί σημαντική επιρροή σε εταιρείες που κατέχει ποσοστό λιγότερο από 20% του μετοχικού κεφαλαίου, αν υπάρχουν άλλοι παράγοντες που αποδεικνύουν σημαντική επιρροή. Για αυτή την αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη την εκπροσώπηση του στο Διοικητικό Συμβούλιο που δίνει δικαιώματα ψήφου πέραν του 20% και τη συμμετοχή του στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, περιλαμβανομένων αποφάσεων που αφορούν μερίσματα και άλλες διανομές.

5.11 Ταξινόμηση ακινήτων

Το Συγκρότημα καθορίζει κατά πόσο ένα ακίνητο ταξινομείται ως επενδύσεις σε ακίνητα ή αποθέματα ακινήτων ως ακολούθως:

- i. Οι επενδύσεις σε ακίνητα περιλαμβάνουν γη και κτήρια που δεν χρησιμοποιούνται από ή στις δραστηριότητες του Συγκροτήματος, ούτε είναι προς πώληση στη διεξαγωγή συνήθων εργασιών, αλλά κατέχονται κυρίως για έσοδα από ενοίκια και/ή κεφαλαιουχικό κέρδος. Αυτά τα κτήρια ουσιαστικά ενοικιάζονται σε ενοικιαστές και δεν προορίζονται να πωληθούν στα πλαίσια των συνήθων εργασιών. Επιπρόσθετα, περιλαμβάνουν μισθωμένα ακίνητα που αγοράζονται για ανταλλαγή χρέους και μισθώνονται βάσει λειτουργικών μισθώσεων.
- ii. Τα αποθέματα ακινήτων περιλαμβάνουν ακίνητα που κατέχονται με την πρόθεση να πωληθούν. Κυρίως αυτά σχετίζονται με ακίνητα που αποκτήθηκαν μέσω συμφωνιών ανταλλαγής χρέους με ακίνητα (debt-for-property swaps) και ακίνητα που αποκτήθηκαν μέσω της εξαγοράς ορισμένων δραστηριοτήτων της Λαϊκής Τράπεζας το 2013 (εκτός από αυτά που είναι μισθωμένα και κατηγοριοποιούνται ως επενδύσεις σε ακίνητα).

5.12 Εύλογη αξία ακινήτων για ίδια χρήση και ακινήτων για επένδυση

Σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική του Συγκροτήματος σε σχέση τόσο με τα ακίνητα που κατέχει το Συγκρότημα για ίδια χρήση όσο και τα ακίνητα που κατέχονται για επένδυση απαιτείται η επιμέτρησή τους σε εύλογη αξία. Στην περίπτωση των ακινήτων που κατέχονται για ίδια χρήση, η εκτίμηση γίνεται σε τακτά διαστήματα ούτως ώστε η λογιστική αξία να μην διαφέρει ουσιωδώς από την εύλογη αξία, ενώ στην περίπτωση των ακινήτων για επένδυση η εύλογη αξία καθορίζεται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Οι εκτιμήσεις γίνονται από προσοντούχους εκτιμητές μέσω εφαρμογής μοντέλων αποτίμησης όπως συνίσταται από τα διεθνή πρότυπα εκτίμησης.

Για τις εκτιμήσεις τους οι εκτιμητές χρησιμοποιούν τη γνώση τους για την αγορά και την επαγγελματική τους κρίση και δεν βασίζονται αποκλειστικά σε ιστορικά στοιχεία συναλλαγών, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο βαθμός της αβεβαιότητας είναι αυξημένος σε σχέση με την ύπαρξη μιας πιο ενεργούς αγοράς για τον καθορισμό της αγοραίας αξίας των ακινήτων. Ανάλογα με τη φύση του εν λόγω ακινήτου και την υπάρχουσα πληροφόρηση στην αγορά, για τον καθορισμό της εύλογης αξίας του ακινήτου μπορεί να απαιτηθεί η χρήση εκτιμήσεων όπως οι μελλοντικές ταμειακές ροές από το ακίνητο και ο κατάλληλος συντελεστής προεξόφλησης των ρών αυτών. Όλες αυτές οι εκτιμήσεις βασίζονται στις συνθήκες που επικρατούν στην τοπική αγορά κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Περισσότερες πληροφορίες για τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν περιλαμβάνονται στη Σημείωση 22.

5. Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

5.13 Μισθώσεις

Επαυξητικό χρεωστικό επιτόκιο

Ο προσδιορισμός μιας διάρθρωσης για το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού (IBR) που χρησιμοποιείται στην επιμέτρηση της αξίας των μελλοντικών μισθωμάτων που θα καταβληθούν όπως περιγράφεται στη Σημείωση 2.25, συνεπάγεται εγγενώς σημαντικές κρίσεις. Το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού (IBR) που χρησιμοποιήθηκε βασίστηκε στην καμπύλη αποδόσεων της Κυπριακής κυβέρνησης, χωρίς περαιτέρω προσαρμογές, ως δίκαιη προσέγγιση για το κόστος εξασφαλισμένου δανεισμού του Συγκροτήματος για χρονικό ορίζοντα σύμφωνα με τη διάρκεια της μίσθωσης. Βάσει των αποτελεσμάτων της ανάλυσης ευαισθησίας στην καμπύλη αποδόσεων που πραγματοποιήθηκε από την BOC PCL, η αξία της υποχρέωσης μίσθωσης και των αντίστοιχων δικαιωμάτων χρήσης δεν επηρεάζονται σημαντικά από μεταβολές στο διαφορικό επιτόκιο δανεισμού.

Διάρκεια μίσθωσης

Για τον καθορισμό της διάρκειας μίσθωσης, η διοίκηση εξετάζει όλα τα γεγονότα και τις περιστάσεις που θα μπορούσαν να καταστήσουν μια σύμβαση εκτελεστή, όπως οι οικονομικές πληροφορίες μιας σύμβασης. Οι ακόλουθες παραδοχές έγιναν αναφορικά με την διάρκεια της μίσθωσης ανάλογα με τους συμβατικούς όρους:

- Για μισθώσεις που μπορούν να ακυρωθούν, πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση κατά την αρχική εφαρμογή του προτύπου και στη συνέχεια επανεκτιμήθηκε όπου κρίθηκε σκόπιμο βάσει του ορίζοντα που χρησιμοποιήθηκε στο χρηματοοικονομικό πλάνο του Συγκροτήματος. Ο ορίζοντας αξιολόγησης του μεσοπρόθεσμου χρηματοοικονομικού Πλάνου είναι 4 έτη. Επομένως η διάρκεια μίσθωσης βασίστηκε στην αξιολόγηση είτε των 4 ετών (όντας μεσοπρόθεσμος ορίζοντας) είτε των 8 ετών (όντας αξιολόγηση μακροπρόθεσμου ορίζοντα).
- Για τις μισθώσεις που η διάρκεια τους είναι αμετάκλητη, η διάρκεια της μίσθωσης εκτιμήθηκε ότι είναι η αμετάκλητη περίοδος.
- Για τις μισθώσεις με δυνατότητα ανανέωσης, η προηγούμενη πρακτική του Συγκροτήματος σχετικά με την περίοδο κατά την οποία έχει συνήθως χρησιμοποιήσει ακίνητα (μισθωμένα ή ιδιόκτητα) και τους οικονομικούς λόγους για τους οποίους τα χρησιμοποιεί, παρέχει χρήσιμες πληροφορίες αναφορικά με την εκτίμηση κατά πόσο θεωρείται εύλογα βέβαιο ότι ο μισθωτής θα ασκήσει ή όχι μια επιλογή.

Περιουσιακά στοιχεία χαμηλής αξίας

Το Συγκρότημα έχει χρησιμοποιήσει κρίση για τον καθορισμό του ορίου μικρής αξίας περιουσιακών στοιχείων που ανέρχεται σε €5,000.

Περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τις μισθώσεις γνωστοποιούνται στη Σημείωση 42.

6. Οικονομική πληροφόρηση κατά τομέα

Οι λειτουργίες του Συγκροτήματος είναι κυρίως επικεντρωμένες στην Κύπρο. Οι λειτουργίες στην Κύπρο είναι οργανωμένες ανά πελατειακό τομέα στη βάση της υφιστάμενης διαχείρισης του πελάτη. Τα αποτελέσματα από τις δραστηριότητες του Συγκροτήματος στο εξωτερικό και συγκεκριμένα της Ελλάδας, Ρουμανίας και Ρωσίας, παρουσιάζονται στον τομέα 'Λοιπά', δεδομένου του μεγέθους τους και καθώς αποτελούν μέρος των δραστηριοτήτων απομόχλευσης του Συγκροτήματος. Επιπλέον, τα αποτελέσματα ορισμένων μικρών θυγατρικών του Συγκροτήματος κατανέμονται στους τομείς με βάση τις κύριες δραστηριότητές τους.

Τα αποτελέσματα της θυγατρικής εταιρείας JCC Payment Systems Ltd (JCC), που προηγουμένως κατανέμονταν στον τομέα 'Λοιπά', παρουσιάζονται πλέον ξεχωριστά στον τομέα 'Υπηρεσίες πληρωμών'. Οι επιχειρηματικοί τομείς 'Διεθνείς επιχειρήσεις' και 'Κέντρο διεθνών εργασιών' έχουν ενοποιηθεί και τα αποτελέσματα αυτών των επιχειρηματικών τομέων, που παρουσιάζονταν προηγουμένως ξεχωριστά, παρουσιάζονται πλέον ενοποιημένα στον επιχειρηματικό τομέα 'Κέντρο Διεθνών εργασιών και Διεθνείς Επιχειρήσεις'. Οι συγκριτικές πληροφορίες στην 'Ανάλυση ανά πελατειακό τομέα' και 'Ανάλυση συνόλου εσόδων' έχουν αναπροσαρμοστεί για να αντικατοπτρίζουν αυτές τις αλλαγές. Οι συγκριτικές πληροφορίες στην 'Ανάλυση ανά πελατειακό τομέα υφιστάμενης διαχείρισης του πελάτη' και 'Ανάλυση συνόλου εσόδων' και 'Ανάλυση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων' αναπροσαρμόστηκαν επίσης για να ληφθεί υπόψη η αναδρομική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 17 όπως περιγράφεται στη Σημείωση 2.2.1.

Οι επιχειρηματικοί τομείς αναλύονται πιο κάτω:

- Οι πελατειακοί τομείς 'Μεγάλες επιχειρήσεις', 'Μικρομεσαίες επιχειρήσεις' και 'Καταναλωτικά' διαχειρίζονται δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες. Η κατηγοριοποίηση των δανείων ανά πελατειακή ομάδα περιγράφεται παρακάτω.
- Το Κέντρο Διεθνών Εργασιών και Διεθνών επιχειρήσεων αποτελείται από:

6. Οικονομική πληροφόρηση κατά τομέα (συνέχεια)

1. Τον πελατειακό τομέα 'Κέντρο διεθνών εργασιών' ο οποίος εξειδικεύεται στην παροχή τραπεζικών υπηρεσιών σε διεθνείς επιχειρήσεις με έδρα την Κύπρο, ιδιαίτερα σε διεθνείς επιχειρήσεις των οποίων η ιδιοκτησία και οι επιχειρηματικές δραστηριότητες βρίσκονται εκτός Κύπρου και σε άτομα μη κατοίκους πελάτες της BOC PCL.
 2. Τον πελατειακό τομέα 'Διεθνείς επιχειρήσεις' ο οποίος περιλαμβάνει τις Διεθνείς Επιχειρηματικές Εργασίες, τη Χρηματοδότηση Έργων & Κοινοπραξίες Δανείων και τον Τομέα Ναυτιλίας. Οι Διεθνείς Επιχειρηματικές Εργασίες παρέχουν χρηματοδότηση από την Κύπρο για έργα που έχουν τη βάση τους στο εξωτερικό με κύριο άξονα την Ελλάδα και το Ηνωμένο Βασίλειο. Η Χρηματοδότηση Έργων & Κοινοπραξίες Δανείων ενεργεί ως διοργανωτής ή συμμετέχων σε μεγάλες διεθνείς συναλλαγές κοινοπραξίας δανείων. Ο Τομέας Ναυτιλίας παρέχει ναυτιλιακή χρηματοδότηση κυρίως για θαλάσσια φορτηγά πλοία.
- iii. Ο τομέας 'Αναδιάρθρωσεις και Ανακτήσεις χρεών' είναι η εξειδικευμένη μονάδα η οποία διαχειρίζεται την ποιότητα χαρτοφυλακίου δανείων του Συγκροτήματος και τις εκθέσεις σε δανειολήπτες που παρουσιάζουν οικονομικές δυσκολίες μέσω καινοτόμων λύσεων.
- iv. Ο πελατειακός τομέας 'Διαχείριση περιουσίας' επιβλέπει την παροχή υπηρεσιών ιδιωτικού τραπεζικού τομέα και διαχείρισης περιουσίας, εκτέλεσης εντολών, και υπηρεσίες αποθετηρίων, διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων και του επενδυτικού τραπεζικού τομέα. Αυτός ο πελατειακός τομέας περιλαμβάνει επίσης θυγατρικές εταιρείες του Συγκροτήματος, των οποίων οι δραστηριότητες σχετίζονται με επενδυτικές υπηρεσίες, χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες διακριτικής διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων και επενδυτικών συμβουλών.
- v. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Ακινήτων (ΔΔΑ) διαχειρίζεται ακίνητα που αποκτήθηκαν μέσω συμφωνιών ανταλλαγής χρέους με ακίνητα (debt-for-portfolio swaps) και ακίνητα που αποκτήθηκαν μέσω της εξαγοράς ορισμένων δραστηριοτήτων της Λαϊκής Τράπεζας το 2013, και εκτελεί στρατηγικές εξόδου για να ρευστοποιήσει αυτά τα περιουσιακά στοιχεία. Η ΔΔΑ περιλαμβάνει επίσης θυγατρικές εταιρείες του Συγκροτήματος που οι κύριες δραστηριότητές τους είναι η κατοχή και διαχείριση ακινήτων.
- vi. Η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων εντός του Πλαισίου Ανάλυσης Κινδύνων που έχει οριστεί από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων διαχειρίζεται τα ρευστά περιουσιακά στοιχεία του Συγκροτήματος, επενδύοντας σε τίτλους σταθερού εισοδήματος και στη διατραπεζική αγορά. Αυτός ο πελατειακός τομέας διαχειρίζεται τους κινδύνους επιτοκίου και συναλλάγματος στους οποίους το Συγκρότημα εκτίθεται και είναι επίσης υπεύθυνο για τη διαχείριση ρευστότητας και για την διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις εσωτερικές και κανονιστικές πολιτικές ρευστότητας. Η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων είναι επίσης υπεύθυνη για την άντληση χρηματοδότησης μέσω της έκδοσης ομολόγων στις αγορές κεφαλαίου.
- vii. Ο τομέας 'Ασφαλιστικές εργασίες' περιλαμβάνει τόσο ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής, όσο και ασφαλιστικές εργασίες γενικού κλάδου.
- viii. Οι Υπηρεσίες Πληρωμών αποτελούνται από τη θυγατρική εταιρεία JCC, που δραστηριοποιείται στην ανάπτυξη διατραπεζικών συστημάτων, την απόκτηση και διεκπεραίωση συναλλαγών με χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες και άλλες υπηρεσίες πληρωμών.
- ix. Ο τομέας 'Λοιπά' περιλαμβάνει κεντρικές υπηρεσίες της BOC PCL όπως η οικονομική διεύθυνση, η διαχείριση κινδύνων, η συμμόρφωση, η νομική υπηρεσία, υπηρεσίες πληροφορικής, οι υπηρεσίες εταιρικών υποθέσεων και ανθρώπινου δυναμικού. Αυτές οι υπηρεσίες παρέχουν υπηρεσίες στους επιχειρηματικούς τομείς. Ο τομέας 'Λοιπά' περιλαμβάνει επίσης άλλες θυγατρικές εταιρείες στην Κύπρο (εξαιρουμένων των ασφαλιστικών θυγατρικών, θυγατρικών εταιρειών ακινήτων της ΔΔΑ, τη θυγατρική εταιρεία υπηρεσίας πληρωμών του Συγκροτήματος (JCC) και θυγατρικών εταιρειών του πελατειακού τομέα 'Διαχείριση Περιουσίας'), καθώς και τις δραστηριότητες απομόχλευσης του Συγκροτήματος στο εξωτερικό.

Η BOC PCL γενικά κατηγοριοποιεί τα δάνεια της ανά ομάδα πελατών, χρησιμοποιώντας τους ακόλουθους τομείς πελατών:

- i. Λιανικό - όλα τα φυσικά πρόσωπα, ανεξαρτήτως ποσού διευκόλυνσης, και τα νομικά πρόσωπα με διευκολύνσεις από την BOC PCL έως €500 χιλ., εξαιρουμένων των δανείων επιχειρηματικής στέγης, και/ή ετήσιο πιστωτικό κύκλο εργασιών μέχρι €1 εκατ.
- ii. Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ) - οποιαδήποτε εταιρεία ή συγκρότημα εταιρειών (συμπεριλαμβανομένων προσωπικών και στεγαστικών δανείων προς τους διευθυντές ή τους μετόχους μιας εταιρείας) με διευκολύνσεις από την BOC PCL ύψους από €500 χιλ. έως €4 εκατ. και/ή ετήσιο πιστωτικό κύκλο εργασιών από €1 εκατ. μέχρι €10 εκατ.

6. Οικονομική πληροφόρηση κατά τομέα (συνέχεια)

- iii. Μεγάλες επιχειρήσεις - οποιαδήποτε εταιρεία ή συγκρότημα εταιρειών (συμπεριλαμβανομένων προσωπικών και στεγαστικών δανείων προς τους διευθυντές ή τους μετόχους μιας εταιρείας) με διαθέσιμα πιστωτικά όρια από την BOC PCL πέραν των €4 εκατ. και/ή ελάχιστο ετήσιο πιστωτικό κύκλο εργασιών πέραν των €10 εκατ.. Αυτές οι εταιρείες είναι είτε μεγαλύτερες τοπικές εταιρείες είτε διεθνείς εταιρείες ή εταιρείες στον τομέα της ναυτιλίας. Ο δανεισμός περιλαμβάνει τον άμεσο δανεισμό ή δανεισμό μέσω κοινοπραξιών.

Η διοίκηση παρακολουθεί τα αποτελέσματα του κάθε επιχειρηματικού τομέα ξεχωριστά για σκοπούς αξιολόγησης της απόδοσής του και κατανομής πόρων στον κάθε τομέα. Η απόδοση των επιχειρηματικών τομέων αξιολογείται με βάση τα κέρδη μετά τη φορολογία και τα δικαιώματα μειοψηφίας. Οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα μεταξύ τομέων απαλείφονται στην ενοποίηση.

Οι οικονομικές πληροφορίες κατά επιχειρηματικό τομέα παρατίθενται όπως παρουσιάζονται στην Εκτελεστική Επιτροπή του Συγκροτήματος.

Τα έσοδα και τα έξοδα που σχετίζονται με κάθε πελατειακό τομέα περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα του πελατειακού τομέα για τον καθορισμό της επίδοσής του. Εφαρμόζονται μεθοδολογίες τεκμηρίωσης ενδοομιλικών συναλλαγών μεταξύ των πελατειακών τομέων ώστε να αντικατοπτρίζουν την απόδοση κάθε επιχειρηματικού κλάδου. Τα άμεσα έσοδα και έξοδα που πραγματοποιούνται από κάθε πελατειακό τομέα κατανέμονται στον πελατειακό τομέα όπου προκύπτουν. Τα έμμεσα έσοδα και έξοδα ανακατανέμονται από τις κεντρικές υπηρεσίες στους πελατειακούς τομείς. Για σκοπούς ανάλυσης ανά πελατειακό τομέα υφιστάμενης διαχείρισης του πελάτη στην Κύπρο, χρεώνεται/πιστώνεται στα κέρδη ή ζημιές πριν τη φορολογία του κάθε πελατειακού τομέα νοητός φόρος 12.5% με βάση τον φορολογικό συντελεστή της Κύπρου.

Τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, οι καταθέσεις πελατών και τα σχετικά έσοδα και έξοδα περιλαμβάνονται κυρίως στον τομέα διαχείρισης του πελάτη, αντί στον τομέα ο οποίος καταχωρεί τη συναλλαγή.

6. Οικονομική πληροφόρηση κατά τομέα (συνέχεια)

Ανάλυση ανά πελατειακό τομέα υφιστάμενης διαχείρισης του πελάτη

	Μεγάλες επιχειρήσεις	Κέντρο διεθνών εργασιών και Διεθνείς επιχειρήσεις	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Ιδιώτες	Αναδιαρθρώσεις και ανακτήσεις χρεών	Διαχείριση περιουσίας	ΔΔΑ	Ασφαλιστικές εργασίες	Διαχείριση διαθεσίμων	Υπηρεσίες πληρωμών	Λοιπά	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
2023												
Καθαρά έσοδα/(έξοδα) από τόκους	165,640	155,678	56,351	381,172	17,702	17,449	(34,263)	(2)	35,022	-	(2,532)	792,217
Καθαρά έσοδα/(έξοδα) από αμοιβές και προμήθειες	19,798	51,679	10,452	63,144	2,844	5,369	(212)	(8,350)	2,369	29,537	4,393	181,023
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	2,010	5,212	700	2,315	(171)	116	(14)	-	18,846	(287)	(139)	28,588
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα	2,401	-	-	-	-	139	7	5,648	3,583	1,007	(5)	12,780
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από αποσπασμένη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος	4,400	(246)	(2,299)	(428)	6,770	(33)	-	-	(1,783)	-	(20)	6,361
Καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες	-	-	-	-	-	-	-	53,350	-	-	138	53,488
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα	-	-	-	-	-	-	1,548	(331)	-	-	(174)	1,043
Καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	-	-	-	-	-	-	8,476	-	-	-	496	8,972
Λοιπά έσοδα	24	5	16	209	67	283	7,551	5,594	12	3,775	801	18,337
<i>Συνολικά λειτουργικά έσοδα</i>	194,273	212,328	65,220	446,412	27,212	23,323	(16,907)	55,909	58,049	34,032	2,958	1,102,809
Δαπάνες προσωπικού	(7,559)	(13,156)	(5,908)	(51,147)	(8,929)	(5,010)	(3,917)	(3,791)	(2,349)	(7,307)	(83,193)	(192,266)
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	(4,340)	(8,765)	(2,176)	(25,734)	(109)	(1,256)	-	-	-	-	-	(42,380)
Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαίτησία διαφορές, κανονιστικά θέματα και άλλα θέματα (μετά από αναστροφές)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(380)	(28,084)	(28,464)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(36,392)	(18,959)	(14,597)	(85,794)	(11,506)	(1,880)	(15,341)	(4,591)	(7,987)	(12,342)	58,296	(151,093)
<i>Λειτουργικά κέρδη πριν από πιστωτικές ζημιές και απομείωση</i>	145,982	171,448	42,539	283,737	6,668	15,177	(36,165)	47,527	47,713	14,003	(50,023)	688,606
Πιστωτικές ζημιές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(36,553)	(2,130)	625	(4,370)	(30,419)	65	(5,737)	(229)	548	-	(1,630)	(79,830)
Απομείωση μετά την αναστροφή μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	-	-	-	-	-	-	(46,307)	-	-	-	(545)	(46,852)
Κέρδη/(ζημιές) πριν τη φορολογία	109,429	169,318	43,164	279,367	(23,751)	15,242	(88,209)	47,298	48,261	14,003	(52,198)	561,924
Φορολογία	(13,679)	(21,165)	(5,395)	(34,921)	2,969	(1,938)	16,296	(4,201)	(6,033)	(2,070)	(2,843)	(72,980)
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία	95,750	148,153	37,769	244,446	(20,782)	13,304	(71,913)	43,097	42,228	11,933	(55,041)	488,944
Δικαιώματα μειοψηφίας-(κέρδη)/ζημιές	-	-	-	-	-	(5)	1,252	-	-	(2,984)	-	(1,737)
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	95,750	148,153	37,769	244,446	(20,782)	13,299	(70,661)	43,097	42,228	8,949	(55,041)	487,207

6. Οικονομική πληροφόρηση κατά τομέα (συνέχεια)

Ανάλυση ανά πελατειακό τομέα υφιστάμενης διαχείρισης του πελάτη (συνέχεια)

	Μεγάλες επιχειρήσεις	Κέντρο διεθνών εργασιών και Διεθνείς επιχειρήσεις	Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις	Ιδιώτες	Αναδιάρθρωσεις και ανακτήσεις χρεών	Διαχείριση περιουσίας	ΔΔΑ	Ασφαλιστικές εργασίες	Διαχείριση διαθεσίμων	Υψηλές πληρωμών	Λοιπά	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
2022 (αναπροσαρμοσμένα)												
Καθαρά έσοδα/(έξοδα) από τόκους	114,135	68,394	34,860	137,178	31,083	4,680	(34,649)	-	14,860	(157)	23	370,407
Καθαρά έσοδα/(έξοδα) από αμοιβές και προμήθειες	22,369	57,289	11,753	61,764	7,819	5,099	(175)	(7,749)	1,602	26,672	5,841	192,284
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	992	6,070	591	2,424	80	126	-	-	21,008	(589)	589	31,291
Καθαρές (ζημιές)/κέρδη από χρηματοοικονομικά μέσα	(508)	-	-	-	4,557	(114)	(7)	(12,691)	4,911	3,249	(11)	(614)
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποβεσμένο κόστος	614	128	(456)	454	6,220	(302)	-	-	(1,193)	-	(230)	5,235
Καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες	-	-	-	-	-	-	-	44,496	-	-	70	44,566
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα	-	-	-	-	-	-	181	(406)	-	-	(774)	(999)
Καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	-	-	-	-	-	-	13,325	-	-	-	645	13,970
Λοιπά έσοδα	(71)	(2)	16	131	201	215	9,349	65	1	4,688	2,088	16,681
Συνολικά λειτουργικά έσοδα	137,531	131,879	46,764	201,951	49,960	9,704	(11,976)	23,715	41,189	33,863	8,241	672,821
Δαπάνες προσωπικού	(6,629)	(13,450)	(5,294)	(53,372)	(10,759)	(4,044)	(4,062)	(2,648)	(2,140)	(6,366)	(72,065)	(180,829)
Δαπάνες προσωπικού-κόστος εθελούσιας αποχώρησης και άλλες παροχές τερματισμού	(1,167)	(5,465)	(2,060)	(46,536)	(9,125)	(1,311)	(571)	(2,475)	(426)	(3,130)	(32,059)	(104,325)
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	(3,752)	(8,158)	(1,938)	(23,509)	(91)	(1,044)	-	-	-	-	-	(38,492)
Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά θέματα και άλλα θέματα (μετά από αναστροφές)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(11,880)	(11,880)
Άλλα λειτουργικά έξοδα	(34,579)	(16,556)	(15,684)	(77,242)	(24,415)	(2,280)	(18,836)	(3,275)	(10,132)	(10,840)	55,923	(157,916)
Λειτουργικά κέρδη πριν από πιστωτικές ζημιές και απομείωση	91,404	88,250	21,788	1,292	5,570	1,025	(35,445)	15,317	28,491	13,527	(51,840)	179,379
Πιστωτικές ζημιές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	(7,572)	355	(1,024)	230	(48,393)	(1,535)	(3,422)	15	(823)	-	3,082	(59,087)
Απομείωση μετά την αναστροφή μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	-	-	-	-	-	-	(23,921)	-	-	-	(5,628)	(29,549)
Κέρδη/(ζημιές) πριν τη φορολογία	83,832	88,605	20,764	1,522	(42,823)	(510)	(62,788)	15,332	27,668	13,527	(54,386)	90,743
Φορολογία	(10,479)	(11,076)	(2,596)	(190)	5,353	(107)	7,151	(2,306)	(3,458)	(1,641)	(11,963)	(31,312)
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία	73,353	77,529	18,168	1,332	(37,470)	(617)	(55,637)	13,026	24,210	11,886	(66,349)	59,431
Δικαιώματα μειοψηφίας-(κέρδη)/ζημιές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2,971)	105	(2,866)
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	73,353	77,529	18,168	1,332	(37,470)	(617)	(55,637)	13,026	24,210	8,915	(66,244)	56,565

6. Οικονομική πληροφόρηση κατά τομέα (συνέχεια)

Ανάλυση συνόλου εσόδων

Το σύνολο εσόδων περιλαμβάνει τα καθαρά έσοδα από τόκους, τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες, τα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος, τα καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα, τα καθαρά κέρδη/(ζημιές) από την αποαναγνώριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος, το καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες, τα καθαρά κέρδη/(ζημιές) από την επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα, τα καθαρά κέρδη/(ζημιές) από την πώληση αποθεμάτων ακινήτων και τα λοιπά έσοδα. Δεν υπήρχαν έσοδα που προέρχονταν από συναλλαγές με ένα μόνο εξωτερικό πελάτη τα οποία ανέρχονταν σε 10% ή περισσότερο των εσόδων του Συγκροτήματος.

	Μεγάλες επιχειρήσεις	Κέντρο διεθνών εργασιών και Διεθνείς επιχειρήσεις	Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις	Ιδιώτες	Αναδιρθρώσεις και ανακτήσεις χρεών	Διαχείριση περιουσίας	ΔΔΑ	Ασφαλιστικές εργασίες	Διαχείριση διαθεσίμων	Υπηρεσίες πληρωμών	Λοιπά	Σύνολο
2023	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Έσοδα από τρίτους	219,193	124,579	56,574	247,043	27,719	7,484	17,778	64,101	305,558	28,889	3,891	1,102,809
(Έξοδα)/έσοδα μεταξύ τομέων	(24,920)	87,749	8,646	199,369	(507)	15,839	(34,685)	(8,192)	(247,509)	5,143	(933)	-
Σύνολο εσόδων	194,273	212,328	65,220	446,412	27,212	23,323	(16,907)	55,909	58,049	34,032	2,958	1,102,809

2022 (αναπροσαρμοσμένα)												
Έσοδα από τρίτους	154,621	131,752	50,413	213,309	54,216	10,517	(8,848)	31,226	(5,710)	29,193	12,132	672,821
(Έξοδα)/έσοδα μεταξύ τομέων	(17,090)	127	(3,649)	(11,358)	(4,256)	(813)	(3,128)	(7,511)	46,899	4,670	(3,891)	-
Σύνολο εσόδων	137,531	131,879	46,764	201,951	49,960	9,704	(11,976)	23,715	41,189	33,863	8,241	672,821

Ανάλυση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

	Μεγάλες επιχειρήσεις	Κέντρο διεθνών εργασιών και Διεθνείς επιχειρήσεις	Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις	Ιδιώτες	Αναδιρθρώσεις και ανακτήσεις χρεών	Διαχείριση περιουσίας	ΔΔΑ	Ασφαλιστικές εργασίες	Διαχείριση διαθεσίμων	Υπηρεσίες πληρωμών	Λοιπά	Σύνολο
2023	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Περιουσιακά στοιχεία												
Περιουσιακά στοιχεία	3,469,090	880,219	942,490	4,309,492	213,477	71,776	895,374	919,427	13,971,313	93,536	1,026,038	26,792,232
Περιουσιακά στοιχεία μεταξύ τομέων	(35,367)	-	-	-	-	(9,707)	(39,843)	(19,443)	-	(33,058)	(26,237)	(163,655)
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	3,433,723	880,219	942,490	4,309,492	213,477	62,069	855,531	899,984	13,971,313	60,478	999,801	26,628,577

2022 (αναπροσαρμοσμένα)												
Περιουσιακά στοιχεία												
Περιουσιακά στοιχεία	3,556,475	822,095	1,020,727	4,193,741	313,657	72,438	1,115,788	852,892	12,291,132	80,730	1,058,138	25,377,813
Περιουσιακά στοιχεία μεταξύ τομέων	-	-	-	-	-	(9,313)	(35,214)	(18,807)	-	(21,347)	(4,591)	(89,272)
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	3,556,475	822,095	1,020,727	4,193,741	313,657	63,125	1,080,574	834,085	12,291,132	59,383	1,053,547	25,288,541

6. Οικονομική πληροφόρηση κατά τομέα (συνέχεια)

Ανάλυση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (συνέχεια)

	Μεγάλες επιχειρήσεις	Κέντρο διεθνών εργασιών και Διεθνείς επιχειρήσεις	Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις	Ιδιώτες	Αναδιαρθρώσεις και ανακτήσεις χρεών	Διαχείριση περιουσίας	ΔΔΑ	Ασφαλιστικές εργασίες	Διαχείριση διαθεσίμων	Υπηρεσίες πληρωμών	Λοιπά	Σύνολο
2023	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Υποχρεώσεις												
Υποχρεώσεις	2,197,945	3,901,025	1,019,245	11,781,972	29,045	543,123	24,695	803,319	3,503,842	40,635	459,045	24,303,891
Υποχρεώσεις μεταξύ τομέων	(111,192)	-	-	-	-	(3,485)	(11,667)	(16,404)	-	-	(20,907)	(163,655)
	2,086,753	3,901,025	1,019,245	11,781,972	29,045	539,638	13,028	786,915	3,503,842	40,635	438,138	24,140,236
							-					
2022 (αναπροσαρμοσμένα)												
Υποχρεώσεις												
Υποχρεώσεις	1,915,300	4,096,948	1,007,555	11,333,783	33,806	628,578	10,049	690,757	3,183,550	28,658	400,263	23,329,247
Υποχρεώσεις μεταξύ τομέων	-	-	-	-	-	-	-	-	(89,272)	-	-	(89,272)
	1,915,300	4,096,948	1,007,555	11,333,783	33,806	628,578	10,049	690,757	3,094,278	28,658	400,263	23,239,975

Οι οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα για καταθέσεις και δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες παρουσιάζονται στη Σημείωση 30 και στις Σημειώσεις 44.2 και 44.5 αντίστοιχα.

6. Οικονομική πληροφόρηση κατά τομέα (συνέχεια)

Ανάλυση κύκλου εργασιών

	2023	2022 (αναπροσαρ- μοσμένα)
	€000	€000
Καθαρά έσοδα από τόκους	792,217	370,407
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες	181,023	192,284
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	28,588	31,291
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα	12,780	(614)
Καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος	6,361	5,235
Καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες (Σημ. 12)	53,488	44,566
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα	1,043	(999)
Καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	8,972	13,970
Λοιπά έσοδα	18,337	16,681
	<u>1,102,809</u>	<u>672,821</u>

7. Έσοδα από τόκους και έσοδα παρόμοια με έσοδα από τόκους

Έσοδα από τόκους

	2023	2022
	€000	€000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος:		
- Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	511,072	335,653
- Δανεία και απαιτήσεις από τράπεζες και κεντρικές τράπεζες	321,828	42,545
- Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων	3,219	-
- Ομόλογα	55,752	12,113
- Λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (Σημ. 28)	19,774	10,889
Ομόλογα στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	8,433	9,231
Αρνητικά έσοδα από τόκους για χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	-	18,418
	<u>920,078</u>	<u>428,849</u>

Έσοδα παρόμοια με έσοδα από τόκους

	2023	2022
	€000	€000
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	11,489	10,963
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	53,961	11,156
	<u>65,450</u>	<u>22,119</u>

8. Έξοδα από τόκους και έξοδα παρόμοια με έξοδα από τόκους

Έξοδα από τόκους

	2023	2022 (αναπροσαρ- μοσμένα)
	€000	€000
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις σε αποσβεσμένο κόστος:		
- Καταθέσεις πελατών	32,358	6,857
- Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες και καταθέσεις από τράπεζες	74,393	7,151
- Ομολογιακά δάνεια	19,534	7,857
- Υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης	20,320	20,658
Αρνητικά έξοδα από τόκους σε δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες και υπόλοιπα με κεντρικές τράπεζες	-	23,184
Έξοδα από τόκους μισθώσεων	294	14
	146,899	65,721

Έξοδα παρόμοια με έξοδα από τόκους

	2023	2022
	€000	€000
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	46,412	14,840

9. Έσοδα και έξοδα από αμοιβές και προμήθειες

Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες

	2023	2022
	€000	€000
Αμοιβές και προμήθειες που σχετίζονται με χορηγήσεις	54,020	47,050
Άλλες τραπεζικές προμήθειες	92,086	112,562
Αμοιβές για υπηρεσίες που λήφθηκαν για το χαρτοφυλάκιο δανείων που πωλήθηκε στο πλαίσιο του Project Helix 3	646	5,564
Αμοιβές από αμοιβαία κεφάλαια και διαχείριση περιουσιακών στοιχείων	4,079	3,652
Χρηματοπιστηριακές προμήθειες	1,146	858
Άλλες προμήθειες	36,366	32,897
	188,343	202,583

Οι αμοιβές από αμοιβαία κεφάλαια και διαχείριση περιουσιακών στοιχείων σχετίζονται με καταπιστευματικές και συναφείς δραστηριότητες.

Οι αμοιβές και προμήθειες που σχετίζονται με χορηγήσεις περιλαμβάνουν προμήθειες από διευθετήσεις πιστωτικών καρτών ύψους €32,522 χιλ. (2022: €26,257 χιλ.). Οι άλλες τραπεζικές προμήθειες περιλαμβάνουν προμήθειες από εντολές πληρωμών ύψους €26,676 χιλ. (2022: €27,439 χιλ.) και αμοιβές από διατήρηση λογαριασμών ύψους €29,420 χιλ. (2022: €29,266 χιλ.). Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 οι προμήθειες ρευστότητας (καταργήθηκαν το Δεκέμβριο 2022) ύψους €15,663 χιλ. περιλαμβάνονταν επίσης στις άλλες τραπεζικές προμήθειες.

9. Έσοδα και έξοδα από αμοιβές και προμήθειες (συνέχεια)

Έσοδα από αμοιβές και προμήθειες χωρίζονται περαιτέρω σε:

Αμοιβές που αναγνωρίζονται από υπηρεσίες που παρέχονται με την πάροδο του χρόνου:

	2023	2022
	€000	€000
Αμοιβές και προμήθειες που σχετίζονται με χορηγήσεις	26,879	20,119
Άλλες τραπεζικές προμήθειες	44,150	54,618
Αμοιβές για υπηρεσίες που λήφθηκαν για το χαρτοφυλάκιο δανείων που πωλήθηκε στο πλαίσιο του Project Helix 3	646	5,564
Αμοιβές από αμοιβαία κεφάλαια και διαχείριση περιουσιακών στοιχείων	2,878	1,772
Άλλες προμήθειες	-	241
	74,553	82,314

Αμοιβές που αναγνωρίζονται από υπηρεσίες που παρέχονται σε μια δεδομένη χρονική στιγμή:

	2023	2022
	€000	€000
Αμοιβές και προμήθειες που σχετίζονται με χορηγήσεις	27,141	26,931
Άλλες τραπεζικές προμήθειες	47,936	57,944
Αμοιβές από αμοιβαία κεφάλαια και διαχείριση περιουσιακών στοιχείων	1,201	1,880
Χρηματιστηριακές προμήθειες	1,146	858
Άλλες προμήθειες	36,366	32,656
	113,790	120,269

Έξοδα από αμοιβές και προμήθειες

	2023	2022
	€000	€000
Τραπεζικές προμήθειες	6,784	9,984
Αμοιβές από αμοιβαία κεφάλαια και διαχείριση περιουσιακών στοιχείων	343	284
Χρηματιστηριακές προμήθειες	193	31
	7,320	10,299

10. Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος

Τα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος αποτελούνται από τη μετατροπή χρηματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα κατά την ημερομηνία αναφοράς, τα πραγματοποιηθέντα συναλλαγματικά κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγές σε ξένο νόμισμα που έχουν διακανονιστεί κατά τη διάρκεια του έτους και από τη μεταβολή στην εύλογη αξία παραγώγων ξένου συναλλάγματος.

11. Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα

	2023	2022 (αναπροσαρ- μοσμένα)
	€000	€000
Χρηματοοικονομικά μέσα προς εμπορία:		
- παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	26	280
Άλλες επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:		
- μη-συμμετοχικοί τίτλοι	1,268	7,326
- αμοιβαία κεφάλαια	5,787	(12,805)
- συμμετοχικοί τίτλοι	1,618	55
Καθαρές ζημιές από πώληση ομολόγων στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	(438)	(2,384)
Καθαρά κέρδη από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (Σημ. 22)	2,401	4,050
Μεταβολή στην εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων σε αντισταθμίσεις εύλογης αξίας:		
- αντισταθμιστικά μέσα (Σημ. 21)	(2,211)	65,427
- αντισταθμισμένα μέσα (Σημ. 21)	4,329	(62,563)
	12,780	(614)

12. Καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες

	2023			2022		
	Κλάδος ζωής €000	Γενικός κλάδος €000	Σύνολο €000	Κλάδος ζωής €000	Γενικός κλάδος €000	Σύνολο €000
Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) ασφάλισης	(43,820)	(1,269)	(45,089)	40,978	604	41,582
Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) αντασφάλισης	2,114	449	2,563	(3,291)	(153)	(3,444)
Απόδοση περιουσιακών στοιχείων που καλύπτουν υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	43,486	-	43,486	(37,354)	-	(37,354)
Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) ασφάλισης και καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) αντασφάλισης	1,780	(820)	960	333	451	784
Έσοδα από ασφαλιστικές υπηρεσίες	57,081	88,694	145,775	52,537	82,958	135,495
Έξοδα από ασφαλιστικές υπηρεσίες	(25,259)	(46,273)	(71,532)	(30,594)	(43,968)	(74,562)
Λοιπά έσοδα/(έξοδα) που σχετίζονται με ασφαλιστικές υπηρεσίες	(715)	-	(715)	(403)	-	(403)
Καθαρά αποτελέσματα από ασφαλιστικές υπηρεσίες	31,107	42,421	73,528	21,540	38,990	60,530
Κατανομή ασφαλιστρών προς τους αντασφαλιστές	(14,824)	(34,498)	(49,322)	(11,191)	(30,008)	(41,199)
Ποσά που ανακτώνται από τους αντασφαλιστές για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί	11,853	16,469	28,322	11,216	13,235	24,451
Καθαρά αποτελέσματα από αντασφαλιστικές υπηρεσίες	(2,971)	(18,029)	(21,000)	25	(16,773)	(16,748)
Καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες	29,916	23,572	53,488	21,898	22,668	44,566

12. Καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες (συνέχεια)

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την ανάλυση των εσόδων από ασφαλιστικές υπηρεσίες που αναγνωρίστηκαν κατά τη διάρκεια του έτους:

	2023 €000	2022 €000
Συμβόλαια κλάδου ζωής		
<i>Ποσά που αφορούν μεταβολές στην υποχρέωση εναπομένουσας κάλυψης (LRC)</i>		
Έξοδα υπηρεσιών ασφάλισης που πραγματοποιήθηκαν (επιμετρούμενα βάσει των αναμενόμενων ποσών)	37,129	36,375
Μεταβολή στην προσαρμογή του μη-χρηματοοικονομικού κινδύνου	1,306	1,523
Ποσό του συμβατικού περιθωρίου κέρδους υπηρεσιών που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	7,792	5,032
Λοιπά ποσά, συμπεριλαμβανομένων προσαρμογών εμπειρίας για εισπράξεις ασφαλιστρών	1,160	1,289
<i>Ποσά που σχετίζονται με την ανάκτηση ταμειακών ροών απόκτησης ασφάλισης</i>		
Κατανομή του ποσού των ασφαλιστρών που σχετίζεται με την ανάκτηση ταμειακών ροών απόκτησης ασφάλισης	228	81
Ασφαλιστικά έσοδα από επιμέτρηση συμβολαίων σύμφωνα με το γενικό μοντέλο επιμέτρησης και την προσέγγιση της μεταβλητής αμοιβής	47,615	44,300
Ασφαλιστικά έσοδα από συμβόλαια που επιμετρούνται βάσει της προσέγγισης κατανομής ασφαλιστρών	9,466	8,237
Έσοδα από ασφαλιστικές υπηρεσίες - κλάδος ζωής	57,081	52,537
Συμβόλαια γενικού κλάδου		
Ασφαλιστικά έσοδα από συμβόλαια που επιμετρούνται βάσει της προσέγγισης κατανομής ασφαλιστρών	88,694	82,958
Έσοδα από ασφαλιστικές υπηρεσίες - γενικός κλάδος	88,694	82,958
Έσοδα από ασφαλιστικές υπηρεσίες	145,775	135,495

Η ανάλυση των εξόδων από ασφαλιστικές υπηρεσίες που αναγνωρίστηκαν κατά τη διάρκεια του έτους παρουσιάζεται παρακάτω:

	2023			2022		
	Κλάδος ζωής €000	Γενικός κλάδος €000	Σύνολο €000	Κλάδος ζωής €000	Γενικός κλάδος €000	Σύνολο €000
Πραγματοποιηθείσες ζημιές και άμεσα καταλογιζόμενες δαπάνες	(24,446)	(32,964)	(57,410)	(25,814)	(27,091)	(52,905)
Απόσβεση ταμειακών ροών απόκτησης ασφάλισης	(227)	(5,541)	(5,768)	(80)	(5,013)	(5,093)
Ταμειακές ροές απόκτησης ασφάλισης που δαπανώνται καθώς πραγματοποιούνται	(2,581)	(5,907)	(8,488)	(2,429)	(5,419)	(7,848)
Αναστροφές ζημιών/(ζημιές) από επαχθή συμβόλαια	1,145	(108)	1,037	(4,743)	-	(4,743)
Αλλαγή στις υποχρεώσεις για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί (LIC)	850	(1,753)	(903)	2,472	(6,445)	(3,973)
Έξοδα από ασφαλιστικές υπηρεσίες	(25,259)	(46,273)	(71,532)	(30,594)	(43,968)	(74,562)

12. Καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες (συνέχεια)

Η ανάλυση των καθαρών αποτελεσμάτων από συμβάσεις αντασφάλισης που αναγνωρίστηκαν κατά τη διάρκεια του έτους παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα:

	2023	2022
	€000	€000
Συμβόλαια αντασφάλισης - κλάδου ζωής		
<i>Ποσά που σχετίζονται με τις μεταβολές των περιουσιακών στοιχείων για την εναπομένουσα κάλυψη</i>		
Αναμενόμενη ανάκτηση για έξοδα ασφαλιστικών υπηρεσιών που έχουν επισυμβεί κατά το έτος	(10,087)	(8,314)
Αλλαγή στην προσαρμογή του μη-χρηματοοικονομικού κινδύνου	41	(58)
Καθαρό κόστος/κέρδος που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	(1,559)	(277)
Κατανομή ασφαλίσεων προς τους αντασφαλιστές από συμβόλαια που επιμετρούνται βάσει του γενικού μοντέλου επιμέτρησης	(11,605)	(8,649)
Κατανομή ασφαλίσεων προς τους αντασφαλιστές από συμβόλαια που επιμετρούνται βάσει της μεθόδου κατανομής ασφαλίσεων	(3,219)	(2,542)
Κατανομή ασφαλίσεων προς τους αντασφαλιστές	(14,824)	(11,191)
Ποσά που ανακτώνται για απαιτήσεις και άλλα έξοδα που έχουν επισυμβεί κατά το έτος	12,247	12,187
Αλλαγές στα ποσά που ανακτώνται ως αποτέλεσμα μεταβολών στην υποχρέωση για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί	(394)	(971)
Ποσά που ανακτώνται από τους αντασφαλιστές για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί	11,853	11,216
Καθαρά αποτελέσματα από αντασφαλιστικές υπηρεσίες - κλάδου ζωής	(2,971)	25
Συμβόλαια αντασφάλισης - γενικού κλάδου		
Κατανομή ασφαλίσεων προς τους αντασφαλιστές από συμβόλαια που επιμετρούνται βάσει της μεθόδου κατανομής ασφαλίσεων	(34,498)	(30,008)
Κατανομή ασφαλίσεων προς τους αντασφαλιστές	(34,498)	(30,008)
Ποσά που ανακτώνται για απαιτήσεις και άλλα έξοδα που έχουν επισυμβεί κατά το έτος	13,346	9,256
Αλλαγές στα ποσά που ανακτώνται ως αποτέλεσμα μεταβολών στην υποχρέωση για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί	3,072	3,979
Μεταβολές στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης που σχετίζονται με επαχθή υποκείμενα συμβόλαια	51	-
Ποσά που ανακτώνται από τους αντασφαλιστές για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί	16,469	13,235
Καθαρό αποτέλεσμα από αντασφαλιστικές υπηρεσίες - γενικού κλάδου	(18,029)	(16,773)
Καθαρό αποτέλεσμα από αντασφαλιστικές υπηρεσίες	(21,000)	(16,748)

12. Καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες (συνέχεια)

Η ανάλυση των χρηματοοικονομικών εσόδων/(εξόδων) ασφάλισης και χρηματοοικονομικών εσόδων/(εξόδων) αντασφάλισης που αναγνωρίστηκαν κατά τη διάρκεια του έτους παρουσιάζεται παρακάτω:

	2023			2022		
	Κλάδος Ζωής €000	Γενικός κλάδος €000	Σύνολο €000	Κλάδος Ζωής €000	Γενικός κλάδος €000	Σύνολο €000
Μεταβολές στην αξία των υποκείμενων περιουσιακών στοιχείων για συμβόλαια άμεσης συμμετοχής	(42,949)	-	(42,949)	36,759	-	36,759
Δεδουλευμένοι τόκοι ασφαλιστηρίων συμβολαίων με τη χρήση τρέχουσων χρηματοοικονομικών παραδοχών	(307)	(1,297)	(1,604)	78	-	78
Δεδουλευμένοι τόκοι ασφαλιστηρίων συμβολαίων με επιτόκια που προσδιορίστηκαν κατά την αρχική αναγνώριση	13	-	13	81	(395)	(314)
Μεταβολές επιτοκίων και άλλων χρηματοοικονομικών παραδοχών	(577)	28	(549)	4,060	999	5,059
Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) ασφάλισης	(43,820)	(1,269)	(45,089)	40,978	604	41,582
Δεδουλευμένοι τόκοι στα συμβόλαια αντασφάλισης με τη χρήση τρέχουσων χρηματοοικονομικών παραδοχών	-	465	465	-	-	-
Δεδουλευμένοι τόκοι στα συμβόλαια αντασφάλισης με επιτόκια που προσδιορίστηκαν κατά την αρχική αναγνώριση	(85)	-	(85)	(4)	138	134
Μεταβολές επιτοκίων και άλλων χρηματοοικονομικών παραδοχών	2,199	(19)	2,180	(3,287)	(291)	(3,578)
Μεταβολές στον κίνδυνο μη-απόδοσης υποχρεώσεων του αντασφαλιστή	-	3	3	-	-	-
Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) αντασφάλισης	2,114	449	2,563	(3,291)	(153)	(3,444)

13. Λοιπά έσοδα

	2023 €000	2022 €000
Έσοδα από μερίσματα	856	940
Κέρδος/(ζημιά) από πωλήσεις και διαγραφές ακινήτων και εξοπλισμού και άυλων περιουσιακών στοιχείων	53	(13)
Ενοίκια από επενδύσεις σε ακίνητα	3,239	4,263
Ενοίκια από αποθέματα ακινήτων	346	257
Έσοδα από ξενοδοχειακές δραστηριότητες, δραστηριότητες γκολφ και άλλες δραστηριότητες αναψυχής	3,463	3,559
Έσοδα από ασφαλιστική αποζημίωση	5,093	-
Λοιπά έσοδα	5,287	7,675
	18,337	16,681

Τα έσοδα από ξενοδοχειακές δραστηριότητες, δραστηριότητες γκολφ και άλλες δραστηριότητες αναψυχής σχετίζονται κυρίως με τις δραστηριότητες θυγατρικών που αποκτήθηκαν ως ανταλλαγή για την εξόφληση χρέους στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων αναδιάρθρωσης των δανείων πελατών.

14. Δαπάνες προσωπικού

Δαπάνες προσωπικού

	2023	2022 (αναπροσαρ- μοσμένα)
	€000	€000
Μισθοί	137,390	142,779
Εισφορές εργοδότη σε κυβερνητικά ταμεία κοινωνικών ασφαλίσεων	24,834	25,962
Μεταβλητές αποδοχές		
<i>Δεδουλευμένο για παροχές που αφορούν στο βραχυπρόθεσμο σχέδιο παροχής κινήτρων (Σημ. 14.3)</i>	9,955	-
<i>Κόστος παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών (Σημ. 14.2)</i>	595	322
Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης	12,072	11,766
Κόστος αποχώρησης και άλλες παροχές τερματισμού (2022: Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης)	7,420	104,325
	<u>192,266</u>	<u>285,154</u>

Ο αριθμός προσωπικού του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθε σε 2,830 (2022: 2,889).

Για το 2023 και 2022 οι δαπάνες προσωπικού παρουσιάζονται στην Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων εξαιρουμένων των δαπανών που έχουν κεφαλαιοποιηθεί ως λογισμικό πρόγραμμα και δαπάνες που έχουν συμπεριληφθεί στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης ασφαλιστηρίων συμβολαίων που εμπίπτουν στο ΔΠΧΑ 17. Ανάλυση των εξόδων του Συγκροτήματος στη βάση λειτουργίας του εξόδου περιλαμβάνεται στη Σημείωση 15.1.

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει το μέσο όρο αριθμού υπαλλήλων (πλήρους απασχόλησης) του Συγκροτήματος για το 2023 και το 2022, ανά πελατειακό τομέα υφιστάμενης διαχείρισης του πελάτη στην Κύπρο και ανά γεωγραφική περιοχή.

	2023	2022 αναπροσαρ- μοσμένα
Μεγάλες επιχειρήσεις	53	60
Κέντρο Διεθνών εργασιών και Διεθνείς επιχειρήσεις		
- Κέντρο Διεθνών εργασιών	211	218
- Διεθνείς επιχειρήσεις	14	30
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	82	95
Ιδιώτες	881	1,019
Αναδιάρθρωσεις και ανακτήσεις χρεών	132	180
Διαχείριση περιουσίας	31	36
Διεύθυνση Διαχείρισης Ακινήτων	41	45
Ασφαλιστικές εργασίες	200	201
Διαχείριση διαθεσίμων	30	26
Υπηρεσίες πληρωμών	113	108
Λοιπά (κυρίως κεντρικές υπηρεσίες)	1,088	1,191
Σύνολο Κύπρος	2,876	3,209
Άλλες χώρες	7	11
	<u>2,883</u>	<u>3,220</u>

14. Δαπάνες προσωπικού (συνέχεια)

Κατά τη διάρκεια του έτους 2023, το Συγκρότημα κατέβαλε παροχές τερματισμού σε 50 υπαλλήλους πλήρους απασχόλησης με συνολικό κόστος €7,420 χιλ. Κατά τη διάρκεια του 2022, το Συγκρότημα ολοκλήρωσε σχέδια εθελούσιας αποχώρησης, μέσω των οποίων 574 υπαλλήλοι πλήρους απασχόλησης εγκρίθηκαν για να αποχωρήσουν με συνολικό κόστος €104,325 χιλ.

14.1 Ωφελήματα αφυπηρέτησης

Ωφελήματα αφυπηρέτησης

Επιπρόσθετα των εισφορών εργοδότη σε κυβερνητικά ταμεία κοινωνικών ασφαλίσεων, το Συγκρότημα λειτουργεί προγράμματα για παροχή πρόσθετων ωφελημάτων αφυπηρέτησης, όπως περιγράφεται πιο κάτω:

	2023	2022
	€000	€000
Προγράμματα καθορισμένων παροχών	512	652
Προγράμματα καθορισμένων εισφορών	12,226	11,364
	12,738	12,016

Κόστος για ωφελήματα αφυπηρέτησης ύψους €666 χιλ. περιλαμβάνονται στα καθαρά αποτελέσματα από ασφαλιστικές εργασίες ως καταλογιζόμενες δαπάνες για την εκπλήρωση ασφαλιστηρίων συμβολαίων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΧΠΑ 17 (2022: €250 χιλ.) (Σημ. 15.1).

Κύπρος

Το βασικό πρόγραμμα αφυπηρέτησης για το μόνιμο προσωπικό του Συγκροτήματος στην Κύπρο (85% του συνολικού προσωπικού του Συγκροτήματος) είναι ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών. Το πρόγραμμα αυτό προέβλεπε εισφορές εργοδότη ύψους 9% για το έτος 2023 και 8% για το έτος 2022 και εισφορές υπαλλήλου 3%-10% επί του μεικτού μισθού του υπαλλήλου για το 2023 και 2022. Το πρόγραμμα διαχειρίζεται μια Διαχειριστική Επιτροπή, η οποία διορίζεται από τα μέλη.

Τα προηγούμενα χρόνια, μικρός αριθμός μελών του προσωπικού που δεν συμμετείχε στο βασικό πρόγραμμα αφυπηρέτησης, ήταν μέλη ενός προγράμματος συνταξιοδότησης το οποίο ήταν κλειστό για νέα μέλη και μπορούσαν να λάβουν μέρος ή το σύνολο του ωφελήματος αφυπηρέτησής τους με την καταβολή σύνταξης διά βίου. Το πρόγραμμα αυτό διαχειριζόταν Διαχειριστική Επιτροπή που απαρτιζόταν από αντιπροσώπους του εργοδότη. Το τελευταίο μέλος εξήλθε από το πρόγραμμα κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, και δεν υφίστατο υποχρέωση για ωφελήματα αφυπηρέτησης κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022 σε σχέση με αυτό το πρόγραμμα.

Μικρός αριθμός υπαλλήλων θυγατρικών εταιρειών του Συγκροτήματος στην Κύπρο είναι επίσης μέλη προγραμμάτων καθορισμένων παροχών. Αυτά τα προγράμματα είναι χρηματοδοτημένα με περιουσιακά στοιχεία που καλύπτουν τις υποχρεώσεις, οι οποίες κρατούνται σε ξεχωριστές οντότητες.

Ελλάδα

Έπειτα της απόφασης της ΕΔΔΠΧΑ τον Μάιο 2021 σχετικά με τον καθορισμό της περιόδου υπηρεσίας κατά την οποία μια οικονομική οντότητα μπορεί να αποδώσει ωφελήματα σε ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα καθορισμένων παροχών, το Συγκρότημα δεν φέρει καμία υποχρέωση ωφελήματος αφυπηρέτησης για τους υπαλλήλους του στην Ελλάδα στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022 και ως εκ τούτου τα συσσωρευμένα αναλογιστικά κέρδη/ζημιές που αποδίδονται σε αυτά τα προγράμματα διαγράφηκαν από τις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Ηνωμένο Βασίλειο

Το Συγκρότημα έχει αναλάβει κατά τα προηγούμενα χρόνια την υποχρέωση του προγράμματος καθορισμένων παροχών των υπαλλήλων της πρώην θυγατρικής του Συγκροτήματος στο Ηνωμένο Βασίλειο, το οποίο είναι κλειστό από τον Δεκέμβριο του 2008 για μελλοντικές δεδουλευμένες παροχές για ενεργά μέλη. Η εναπομένουσα υποχρέωση ωφελημάτων αφυπηρέτησης του Συγκροτήματος κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022 αφορά αυτό το πρόγραμμα του Ηνωμένου Βασιλείου.

14. Δαπάνες προσωπικού (συνέχεια)

14.1 Ωφελήματα αφυπηρέτησης (συνέχεια)

Ανάλυση των αποτελεσμάτων των αναλογιστικών εκτιμήσεων για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών

	2023	2022
Ποσά που αναγνωρίστηκαν στον ενοποιημένο ισολογισμό	€000	€000
Υποχρεώσεις (Σημ. 33)	565	3,694
Περιουσιακά στοιχεία (Σημ. 28)	(669)	(816)
	(104)	2,878

Ένα από τα σχέδια παρουσιάζει χρηματοδοτούμενο πλεόνασμα ύψους €7,141 χιλ. (2022: δύο σχέδια με συνολικό χρηματοδοτούμενο πλεόνασμα ύψους €10,739 χιλ.) το οποίο δεν αναγνωρίζεται ως περιουσιακό στοιχείο, βάσει του ότι το Συγκρότημα δεν κατέχει άνευ όρων δικαίωμα στα μελλοντικά οικονομικά οφέλη, είτε μέσω επιστροφής χρημάτων, είτε μέσω μείωσης στις μελλοντικές εισφορές.

14. Δαπάνες προσωπικού (συνέχεια)

14.1 Ωφελήματα αφυπηρέτησης (συνέχεια)

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στον ενοποιημένο ισολογισμό και η κίνηση στην καθαρή παρούσα αξία της υποχρέωσης κατά την διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022 παρουσιάζονται πιο κάτω:

	Παρούσα αξία της υποχρέωσης	Εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων	Καθαρό ποσό πριν την επίδραση του ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου αναγνώρισης στο πλεόνασμα	Επίδραση ελάχιστης απαίτησης για χρηματοδότηση/ ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου αναγνώρισης στο πλεόνασμα	Καθαρή παρούσα υποχρέωση καθορισμένων παροχών
	€000	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου 2023	54,743	(62,605)	(7,862)	10,740	2,878
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	395	-	395	-	395
Καθαρά έξοδα/(έσοδα) από τόκους	2,624	(2,507)	117	-	117
Συνολικό ποσό που αναγνωρίστηκε στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	3,019	(2,507)	512	-	512
Επαναμετρήσεις:					
Απόδοση περιουσιακών στοιχείων προγραμμάτων, μη συμπεριλαμβανομένων ποσών που έχουν συμπεριληφθεί στα καθαρά έξοδα από τόκους	-	394	394	-	394
Αναλογιστικές ζημιές από αλλαγές σε οικονομικές παραδοχές	1,623	-	1,623	-	1,623
Δημογραφικές προσαρμογές	(605)	-	(605)	-	(605)
Εμπειρικές προσαρμογές	621	-	621	-	621
Προσαρμογές περιουσιακών στοιχείων	-	1,600	1,600	-	1,600
Αλλαγή λόγω της επίδρασης του ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου αναγνώρισης στο πλεόνασμα	-	-	-	(4,253)	(4,253)
Συνολικό ποσό που αναγνωρίστηκε στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	1,639	1,994	3,633	(4,253)	(620)
Συναλλαγματικές διαφορές	889	(1,465)	(576)	654	78
Εισφορές:					
Εργοδότης	-	(2,952)	(2,952)	-	(2,952)
Συμμετέχοντες στα προγράμματα	177	(177)	-	-	-
Παροχές που καταβλήθηκαν από τα προγράμματα	(2,449)	2,449	-	-	-
31 Δεκεμβρίου 2023	58,018	(65,263)	(7,245)	7,141	(104)

14. Δαπάνες προσωπικού (συνέχεια)

14.1 Ωφελήματα αφυπηρέτησης (συνέχεια)

	Παρούσα αξία της υποχρέωσης	Εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων	Καθαρό ποσό πριν την επίδραση του ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου αναγνώρισης στο πλεόνασμα	Επίδραση ελάχιστης απαίτησης για χρηματοδότηση/ ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου αναγνώρισης στο πλεόνασμα	Καθαρή παρούσα υποχρέωση καθορισμένων παροχών
	€000	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου 2022	95,038	(98,827)	(3,789)	5,462	1,673
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	479	-	479	-	479
Κέρδος από περικοπές και διακανονισμούς	219	-	219	-	219
Καθαρά έξοδα/(έσοδα) από τόκους	1,523	(1,569)	(46)	-	(46)
Συνολικό ποσό που αναγνωρίστηκε στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	2,221	(1,569)	652	-	652
Επαναμετρήσεις:					
Απόδοση περιουσιακών στοιχείων προγραμμάτων, μη συμπεριλαμβανομένων ποσών που έχουν συμπεριληφθεί στα καθαρά έξοδα από τόκους	-	30,400	30,400	-	30,400
Αναλογιστικές ζημιές από αλλαγές σε οικονομικές παραδοχές	(34,016)	-	(34,016)	-	(34,016)
Δημογραφικές προσαρμογές	(721)	-	(721)	-	(721)
Εμπειρικές προσαρμογές	3,008	-	3,008	-	3,008
Αλλαγή λόγω της επίδρασης του ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου αναγνώρισης στο πλεόνασμα	-	-	-	5,617	5,617
Συνολικό ποσό που αναγνωρίστηκε στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων	(31,729)	30,400	(1,329)	5,617	4,288
Συναλλαγματικές διαφορές	(4,077)	4,296	219	(339)	(120)
Εισφορές:					
Εργοδότης	-	(3,615)	(3,615)	-	(3,615)
Συμμετέχοντες στα προγράμματα	183	(183)	-	-	-
Παροχές που καταβλήθηκαν από τα προγράμματα	(6,893)	6,893	-	-	-
31 Δεκεμβρίου 2022	54,743	(62,605)	(7,862)	10,740	2,878

14. Δαπάνες προσωπικού (συνέχεια)

14.1 Ωφελήματα αφυπηρέτησης (συνέχεια)

Η πραγματική απόδοση των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων για το έτος 2023 ήταν κέρδος ύψους €2,113 χιλ. (2022: ζημιά €28,831 χιλ.), κυρίως λόγω της αύξησης των τιμών των ομολόγων και των μετοχών κατά τη διάρκεια του έτους.

Τα περιουσιακά στοιχεία των χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων συνήθως κατέχονται από ξεχωριστές οντότητες, είτε ως συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία, είτε ως μέρος ενός γενικού σχεδίου, είτε ως ασφαλιστήρια συμβόλαια και διέπονται από τους τοπικούς κανονισμούς και την πρακτική σε κάθε χώρα.

Τα περιουσιακά στοιχεία των προγραμμάτων συνταξιοδότησης επενδύονται σε διάφορες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων, προκειμένου να διατηρηθεί μια ισορροπία μεταξύ κινδύνου και απόδοσης. Οι επενδύσεις είναι καλά διεσπαρμένες ώστε να περιορίζεται η οικονομική επίδραση αποτυχίας οποιασδήποτε μεμονωμένης επένδυσης. Μέσω των σχεδίων καθορισμένων παροχών, το Συγκρότημα είναι εκτεθειμένο σε αριθμό κινδύνων όπως περιγράφονται πιο κάτω:

Κίνδυνος επιτοκίου	Το Συγκρότημα εκτίθεται σε κίνδυνο επιτοκίου, λόγω της ασυμφωνίας της διάρκειας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων.
Μεταβολές στις αποδόσεις των ομολόγων	Μια μείωση των αποδόσεων των εταιρικών ομολόγων θα αυξήσει τις υποχρεώσεις, αν και αυτό θα αντισταθμιστεί εν μέρει από αύξηση στην αξία των ομολόγων που κρατούνται ως περιουσιακά στοιχεία.
Κίνδυνος πληθωρισμού	Το Συγκρότημα αντιμετωπίζει κίνδυνο πληθωρισμού, αφού οι υποχρεώσεις είναι είτε άμεσα (μέσω αυξήσεων στις συντάξεις), είτε έμμεσα (μέσω αυξήσεων στους μισθούς), εκτεθειμένες σε κίνδυνο πληθωρισμού. Επενδύσεις που οι αποδόσεις τους συνδέονται με τον πληθωρισμό (δηλαδή πραγματικές αποδόσεις μέσω των επενδύσεων όπως μετοχές, τιμαριθμοποιημένα ομόλογα και περιουσιακά στοιχεία, των οποίων η απόδοση αυξάνεται με αύξηση του πληθωρισμού) θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την καλύτερη αντιστοιχία με τις αναμενόμενες αυξήσεις των υποχρεώσεων.
Μεταβλητότητα περιουσιακών στοιχείων	Οι υποχρεώσεις υπολογίζονται χρησιμοποιώντας προεξοφλητικό επιτόκιο που ορίζεται σε συνάρτηση με τις αποδόσεις των εταιρικών ομολόγων. Εάν τα περιουσιακά στοιχεία έχουν χαμηλότερη απόδοση, αυτό θα δημιουργήσει έλλειμμα.

Οι κύριες κατηγορίες των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων σαν ποσοστό του συνόλου των περιουσιακών τους στοιχείων είναι:

	2023	2022
Συμμετοχικοί τίτλοι	10%	13%
Ομόλογα	66%	57%
Δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες	21%	13%
Επενδυτικά ταμεία	3%	17%
	100%	100%

Τα περιουσιακά στοιχεία των χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων περιλαμβάνουν μετοχικούς τίτλους που εξέδωσε η Εταιρία, η εύλογη αξία των οποίων κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανέρχεται σε €186 χιλ. (2022: €95 χιλ.).

Το Συγκρότημα αναμένει ότι θα κάνει επιπρόσθετες συνεισφορές στα προγράμματα καθορισμένων παροχών ύψους €1,164 χιλ. κατά το 2024.

Στο τέλος της περιόδου αναφοράς, η μέση διάρκεια των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών ήταν 14 χρόνια (2022: 14 χρόνια).

14. Δαπάνες προσωπικού (συνέχεια)

14.1 Ωφελήματα αφυπηρέτησης (συνέχεια)

Κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στις αναλογιστικές εκτιμήσεις

Η παρούσα αξία των συνταξιοδοτικών υποχρεώσεων των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών υπολογίζεται ετησίως με την αναλογιστική μέθοδο Προβλεπόμενης Πιστωτικής Μονάδας (Projected Unit Credit Method) από ανεξάρτητους αναλογιστές. Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την αποτίμηση των υπόλοιπων σχεδίων αφυπηρέτησης του Συγκροτήματος κατά το 2023 και 2022 παρουσιάζονται πιο κάτω:

2023	Κύπρος	Ηνωμένο Βασίλειο
Προεξοφλητικό επιτόκιο	3.27%	4.75%
Συντελεστής πληθωρισμού	2.25%	3.00%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2.25%	δ/ε
Αύξηση συνταξιοδοτικού συντελεστή	δ/ε	2.80%
Προσδόκιμος ζωής για τους συνταξιούχους σε ηλικία 60 χρονών	23.5 χρόνια A 29.6 χρόνια Θ	δ/ε
Προσδόκιμος ζωής για τους συνταξιούχους σε ηλικία 65 χρονών	δ/ε	23.0 χρόνια A 24.7 χρόνια Θ
2022		
Προεξοφλητικό επιτόκιο	3.85%	5.00%
Συντελεστής πληθωρισμού	2.50%	3.10%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2.50%	δ/ε
Αύξηση συνταξιοδοτικού συντελεστή	δ/ε	2.90%
Προσδόκιμος ζωής για τους συνταξιούχους σε ηλικία 60 χρονών	23.5 χρόνια A 29.6 χρόνια Θ	δ/ε
Προσδόκιμος ζωής για τους συνταξιούχους σε ηλικία 65 χρονών	δ/ε	23.0 χρόνια A 24.7 χρόνια Θ

Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε στις αναλογιστικές εκτιμήσεις απεικονίζει το ποσοστό στο οποίο οι υποχρεώσεις θα μπορούσαν να διακανονιστούν αποτελεσματικά και καθορίζεται σύμφωνα με τις αποδόσεις της αγοράς κατά την ημερομηνία αναφοράς σε εταιρικά ομόλογα υψηλής ποιότητας με κατάλληλο νόμισμα και διάρκεια. Για τα προγράμματα του Συγκροτήματος στην Ευρωζώνη που αποτελούν το 19% των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών, το Συγκρότημα υιοθέτησε τη μέθοδο επιτοκιακής καμπύλης χρησιμοποιώντας εταιρικό ομόλογο διαβάθμισης AA- από τον διεθνή δείκτη iBoxx Euro Corporates AA10+. Για το πρόγραμμα του Συγκροτήματος στο Ηνωμένο Βασίλειο που αποτελεί το 81% των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών, το Συγκρότημα υιοθέτησε τη μέθοδο επιτοκιακής καμπύλης χρησιμοποιώντας το προεξοφλητικό επιτόκιο που έχει καθοριστεί με βάση τις αποδόσεις των εταιρικών ομολόγων διαβάθμισης AA- με διάρκεια που συνάδει με τις υποχρεώσεις του σχεδίου. Με αυτή τη μέθοδο, η κάθε μελλοντική πληρωμή υποχρέωσης προεξοφλείται με διαφορετικό προεξοφλητικό επιτόκιο που αντανακλά την ακριβή χρονική στιγμή της πληρωμής της υποχρέωσης.

Για να καταλήξει στις παραδοχές για το αναμενόμενο ποσοστό απόδοσης στα περιουσιακά στοιχεία των προγραμμάτων, το Συγκρότημα, σε συνεννόηση με τους συμβούλους αναλογιστές, χρησιμοποιεί παραδοχές που αφορούν μελλοντικά γεγονότα για κάθε κατηγορία περιουσιακών στοιχείων, αντικατοπτρίζοντας τις συνθήκες της αγοράς και μελλοντικές προβλέψεις κατά την ημερομηνία αναφοράς. Οι παραδοχές για το αναμενόμενο ποσοστό απόδοσης αναπροσαρμόζονται ετησίως λαμβάνοντας υπόψη αναθεωρημένες προβλέψεις για τις μελλοντικές αποδόσεις της κάθε κατηγορίας περιουσιακών στοιχείων, αλλαγές στη νομοθεσία που είναι δυνατό να επηρεάσουν την επενδυτική στρατηγική, καθώς και μεταβολές στη στοχευμένη στρατηγική κατανομή των περιουσιακών στοιχείων.

14. Δαπάνες προσωπικού (συνέχεια)

14.1 Ωφελήματα αφυπηρέτησης (συνέχεια)

Η επίδραση των σημαντικών διακυμάνσεων στις παραδοχές των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022 παρουσιάζεται πιο κάτω:

Μεταβλητές	2023		2022	
	Μεταβολή +0.5%	Μεταβολή -0.5%	Μεταβολή +0.5%	Μεταβολή -0.5%
Προεξοφλητικό επιτόκιο	-6.4%	6.8%	-6.5%	6.9%
Ρυθμός ανάπτυξης πληθωρισμού	4.2%	-4.1%	3.8%	-4.2%
Ρυθμός ανάπτυξης μισθοδοσίας	1.1%	-1.0%	1.1%	-1.1%
Ρυθμός ανάπτυξης συντάξεων	0.1%	-0.1%	0.1%	-0.1%
	Συν 1 χρόνο	Μείον 1 χρόνο	Συν 1 χρόνο	Μείον 1 χρόνο
Προσδόκιμο ζωής	3.8%	-3.8%	3.6%	-3.6%

Η πιο πάνω ανάλυση ευαισθησίας (με εξαίρεση την ευαισθησία πληθωρισμού) βασίζεται στην αλλαγή μιας παραδοχής διατηρώντας τις άλλες παραδοχές σταθερές. Στην πράξη αυτό είναι απίθανο να συμβεί και κάποιες αλλαγές στις παραδοχές μπορεί να συσχετίζονται. Η ευαισθησία στον πληθωρισμό περιλαμβάνει αλλαγές σε οποιαδήποτε αύξηση ωφελημάτων σε σχέση με τον πληθωρισμό. Για τον υπολογισμό της ευαισθησίας της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών σε σημαντικές παραδοχές, έχει χρησιμοποιηθεί η ίδια μέθοδος όπως υπολογίζεται η συνταξιοδοτική υποχρέωση που αναγνωρίστηκε στον ενοποιημένο ισολογισμό. Οι μέθοδοι και τα είδη των παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν για την ετοιμασία της ανάλυσης ευαισθησίας δεν άλλαξαν σε σχέση με τα προηγούμενα έτη.

14.2 Σχέδιο για παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών

Μακροπρόθεσμο σχέδιο παροχής κινήτρων

Κατά τη διάρκεια της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρίας που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαΐου 2022, εγκρίθηκε ειδικό ψήφισμα για τη θέσπιση και εφαρμογή του Μακροπρόθεσμου Σχεδίου Παροχής Κινήτρων (Long-Term Incentive Plan (the 'LTIP')) της Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company.

Το Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων είναι ένα σχέδιο για παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών της Εταιρίας σε εκτελεστικά διευθυντικά στελέχη και την Ανώτερη Διοίκηση του Συγκροτήματος. Το Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων προβλέπει παραχώρηση παροχών με τη μορφή συνήθων μετοχών της Εταιρίας, στη βάση κριτηρίων κατοχύρωσης που περιλαμβάνουν όρους απόδοσης που δεν σχετίζονται με την αγορά και οι όροι παραμονής στο Συγκρότημα για καθορισμένη χρονική διάρκεια. Η επίδοση θα επιμετρείται για τριετή περίοδο. Οι όροι επίδοσης καθορίζονται από την Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών (HRRC) κάθε χρόνο και ενδέχεται να διαφοροποιούνται κατά την κρίση της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών ώστε να αντικατοπτρίζουν τους στρατηγικούς στόχους του Συγκροτήματος και την προσωπική επίδοση του εργαζομένου, κατά την κρίση της Επιτροπής. Η επίδοση θα αξιολογηθεί βάσει σκοροκάρτας (scorecard) που συνάδει με τους Μεσοπρόθεσμους Στρατηγικούς Στόχους του Συγκροτήματος, και περιλαμβάνει τόσο χρηματοοικονομικούς όσο και μη χρηματοοικονομικούς στόχους και συγκεκριμένα περιλαμβάνει στόχους στους παρακάτω τομείς: (i) Κερδοφορία (ii) Ποιότητα περιουσιακών στοιχείων (iii) Κεφαλαιακή επάρκεια (iv) Έλεγχος κινδύνου και συμμόρφωση και (v) Περιβαλλοντικά, Κοινωνικά και σχετικά με τη Διακυβέρνηση (Environmental, Social and Governance, ESG) θέματα. Οι μετοχές κατοχυρώνονται σε έξι μέρη, με το πρώτο 40% να κατοχυρώνεται το έτος που ακολουθεί το τέλος της περιόδου επιμέτρησης της απόδοσης και το υπόλοιπο 60% να κατοχυρώνεται σε ίσα μέρη από 12% κατά την πρώτη, δεύτερη, τρίτη, τέταρτη και πέμπτη επέτειο της πρώτης ημερομηνίας κατοχύρωσης. Για την κατοχύρωση οποιασδήποτε παροχής, ο εργαζόμενος θα πρέπει να παραμένει στο Συγκρότημα μέχρι την ημερομηνία κατοχύρωσης. Υπό ορισμένες συνθήκες η Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών έχει τη διακριτή ευχέρεια να καθορίσει εάν μια παραχώρηση παροχής θα εκπνεύσει ή/και το βαθμό στον οποίο θα κατοχυρωθεί.

Ο μέγιστος αριθμός μετοχών που μπορούν να εκδοθούν σύμφωνα με το Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων μέχρι την ετήσια δέκατη επέτειο του σχετικού ψηφίσματος δεν θα υπερβαίνει το 5% του εκδοθέντος σύννηθες μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας κατά την ημερομηνία του ψηφίσματος (που είναι 22,309,996 συνήθεις μετοχές €0.10 η καθεμία), όπως προσαρμόστηκε για οποιαδήποτε έκδοση ή ακύρωση μετοχών μεταγενέστερα της ημερομηνίας του ψηφίσματος (εξαιρουμένων οποιωνδήποτε εκδόσεων μετοχών σύμφωνα με το Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων).

Οι ακόλουθες παροχές έχουν παραχωρηθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2023, υπό το Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων:

14. Δαπάνες προσωπικού (συνέχεια)

14.2 Σχέδιο για παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (συνέχεια)

Στις 3 Οκτωβρίου 2023, (ημερομηνία παραχώρησης) παραχωρήθηκαν 479,160 μετοχές από την Εταιρία σε 21 επιλέξιμους υπαλλήλους του Συγκροτήματος που αποτελούν τη Διευρυμένη Εκτελεστική Επιτροπή του Συγκροτήματος. Οι μετοχές που παραχωρήθηκαν τον Οκτώβρη 2023 έχουν ως προϋπόθεση την εκπλήρωση κριτηρίων απόδοσης για μία τριετή περίοδο 2023-2025 (με όλους τους όρους απόδοσης να μην είναι όροι απόδοσης που σχετίζονται με την αγορά (δηλ. δεν αποτελούν συνθήκη αγοράς)).

Στις 22 Δεκεμβρίου 2022 (ημερομηνία παραχώρησης) παραχωρήθηκαν 819,860 μετοχές από την Εταιρία σε 22 επιλέξιμους υπαλλήλους του Συγκροτήματος που αποτελούν τη Διευρυμένη Εκτελεστική Επιτροπή του Συγκροτήματος. Οι μετοχές που παραχωρήθηκαν τον Δεκέμβρη 2022 έχουν ως προϋπόθεση την εκπλήρωση κριτηρίων απόδοσης για μία τριετή περίοδο 2022-2024 (με όλους τους όρους απόδοσης να μην είναι όροι απόδοσης που σχετίζονται με την αγορά (δηλ. δεν αποτελούν συνθήκη αγοράς)).

Κάθε παραχώρηση μετοχών κατοχυρώνεται σε έξι μέρη με το πρώτο να κατοχυρώνεται το έτος που ακολουθεί το έτος λήξης της περιόδου απόδοσης και το τελευταίο να κατοχυρώνεται την πέμπτη επέτειο από την πρώτη ημερομηνία κατοχύρωσης. Η κατοχύρωση υπόκειται επίσης σε όρους για περίοδο υπηρεσίας. Η παραχώρηση μετοχών υπόκειται σε πιθανή κατάπτωση σε ορισμένες περιπτώσεις αποχώρησης του εργαζομένου.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την κίνηση των εκκρεμών μετοχών από σχέδιο παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών το 2023 και 2022.

	2023		2022	
	Αριθμός μετοχών	Μέση σταθμισμένη αξία κατά την ημερομηνία παραχώρησης €	Αριθμός μετοχών	Μέση σταθμισμένη αξία κατά την ημερομηνία παραχώρησης €
1 Ιανουαρίου	819,860	1.69	-	-
Παραχωρήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	479,160	2.95	819,860	1.69
Κατοχυρώθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	-	-	-	-
Κατέπεσαν κατά τη διάρκεια του έτους	(89,984)	δ/ε	-	δ/ε
31 Δεκεμβρίου	1,209,036		819,860	

Κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2023 η μεσοσταθμισμένη τιμή μετοχής για μετοχές που κατέπεσαν ήταν €1.85.

Παραδοχές

Η εύλογη αξία κατά την ημερομηνία παραχώρησης των μετοχών υπολογίζεται με βάση το μοντέλο Black-Scholes. Δεδομένου ότι η παραχώρηση αφορά μετοχές (και δεν περιέχει όρους απόδοσης αγοράς), η εύλογη αξία βασίζεται στην τιμή της μετοχής την ημερομηνία της παραχώρησης.

14.3 Βραχυπρόθεσμο σχέδιο παροχής κινήτρων

Βραχυπρόθεσμο σχέδιο παροχής κινήτρων

Το Βραχυπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων αναφέρεται σ' ένα βραχυπρόθεσμο σχέδιο παροχής κινήτρων που καταρτίστηκε από την Εταιρία το 2023. Αυτό αφορά μεταβλητή αμοιβή υπό τη μορφή μετρητών σε επιλέξιμα μέλη του προσωπικού βάσει απόδοσης, τόσο συνολικής απόδοσης ως προς την υλοποίηση της στρατηγικής του Συγκροτήματος, όσο και ατομικής απόδοσης για το έτος που αφορά. Η Εκτελεστική Διοίκηση είναι επίσης επιλέξιμη για να συμμετέχει στο βραχυπρόθεσμο σχέδιο παροχής κινήτρων. Η παροχή για το βραχυπρόθεσμο σχέδιο παροχής κινήτρων καταβάλλεται σε μετρητά γενικά και δεν είναι αναβαλλόμενη, εκτός από περιπτώσεις όπου το ποσό ξεπερνά ένα καθορισμένο όριο όπως θεσπίζεται από εποπτικούς κανονισμούς. Σε αυτές τις περιπτώσεις, 50% της παροχής καταβάλλεται σε μετρητά και 50% σε μετοχές. Στις περιπτώσεις όπου η παροχή αποτελείται από μετρητά και μετοχές, τότε θα κατοχυρώνεται με τρόπο παρόμοιο με αυτό του μακροπρόθεσμου σχεδίου παροχής κινήτρων, δηλ. 40% κατοχυρώνεται το έτος που ακολουθεί το τέλος της περιόδου απόδοσης την οποία αφορά το σχέδιο και το υπόλοιπο 60% κατοχυρώνεται σε ίσα μέρη από 12% για μια περίοδο πέντε ετών.

14. Δαπάνες προσωπικού (συνέχεια)

14.3 Βραχυπρόθεσμο σχέδιο παροχής κινήτρων (συνέχεια)

Οι μετοχές που κατοχυρώνονται υπόκεινται σε πρόσθετες περιόδους διακράτησης ενός έτους και 100% της παροχής υπόκειται σε ρυθμίσεις επιστροφής αποδοχών.

Για το έτος απόδοσης 2023 υπό το βραχυπρόθεσμο σχέδιο παροχής κινήτρων ποσό €250 χιλ. θα παραχωρηθεί υπό τη μορφή μετοχών και το υπόλοιπο ποσό θα παραχωρηθεί σε μετρητά. Περαιτέρω πληροφορίες για τα ποσά που παραχωρήθηκαν για το βραχυπρόθεσμο σχέδιο παροχής κινήτρων για το έτος απόδοσης 2023 στους Εκτελεστικούς Διοικητικούς Συμβούλους και στα βασικά διευθυντικά στελέχη γνωστοποιούνται στη Σημείωση 49.

15. Άλλα λειτουργικά έξοδα

	2023	2022 αναπροσαρ- μοσμένα
	€000	€000
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης	33,837	33,622
Έξοδα ακινήτων	11,714	13,429
Συμβουλευτικές, νομικές και άλλες επαγγελματικές αμοιβές	19,467	19,244
Ασφάλειες	7,096	8,430
Έξοδα διαφήμισης και προβολής	9,000	9,328
Έξοδα προγράμματος επιβράβευσης για συνεπείς δανειολήπτες	2,500	-
Αποσβέσεις ακινήτων και εξοπλισμού (Σημ. 25)	13,760	13,858
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων (Σημ. 26)	15,740	15,953
Έξοδα επικοινωνίας	6,119	6,393
Εκτυπωτικά έξοδα και έξοδα γραφικής ύλης	1,641	1,618
Έξοδα μεταφοράς μετρητών	3,193	2,953
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	24,773	18,952
	148,840	143,780
Έξοδα από συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλα έξοδα μετασχηματισμού	2,253	14,136
	151,093	157,916

Τα έξοδα από συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλα έξοδα μετασχηματισμού αποτελούνται κυρίως από το κόστος εξωτερικών συμβούλων που αφορά το πρόγραμμα μετασχηματισμού και άλλα στρατηγικά έργα του Συγκροτήματος.

Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, το Συγκρότημα αναγνώρισε €57 χιλ. σε σχέση με ενοίκια για βραχυπρόθεσμες μισθώσεις, που συμπεριλαμβάνονται στα "Έξοδα ακινήτων" (2022: €164 χιλ. αναπροσαρμοσμένα) και €5,490 χιλ. σε σχέση με αποσβέσεις για δικαίωμα χρήσης περιουσιακού στοιχείου, που συμπεριλαμβάνονται στις "Αποσβέσεις ακινήτων και εξοπλισμού" (2022: €5,558 χιλ. αναπροσαρμοσμένα).

Έξοδα προγράμματος επιβράβευσης συνεπών δανειοληπτών ύψους €2,500 χιλ. που αναγνωρίστηκαν κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (2022: μηδέν) σχετίζονται με το πρόγραμμα επιβράβευσης που ξεκίνησε τον Ιούνιο του 2023 για την επιβράβευση συνεπών δανειοληπτών μέσω του προγράμματος επιβράβευσης Ανταμοιβή.

Από τα συνολικά λοιπά λειτουργικά έξοδα ποσό ύψους €777 χιλ. (2022: €820 χιλ.) σχετίζεται με επενδύσεις σε ακίνητα που αποφέρουν έσοδα από ενοίκια.

15. Άλλα λειτουργικά έξοδα (συνέχεια)

Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές όπως παρουσιάζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2023	2022
	€000	€000
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων πιστωτικών ιδρυμάτων στην Κύπρο	23,300	21,499
Εισφορά στο Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης	5,477	5,779
Τέλος εγγύησης για ετήσια πίστωση φόρου (Σημ. 17)	5,364	4,795
Εισφορά στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων	8,239	6,419
	42,380	38,492

Ο ειδικός φόρος επί των καταθέσεων πιστωτικών ιδρυμάτων στην Κύπρο (Ειδικός Φόρος) επιβάλλεται στις καταθέσεις κατά το τέλος του προηγούμενου τριμήνου με ποσοστό ύψους 0.0375% ανά τρίμηνο. Σύμφωνα με την τροποποίηση του περί επιβολής Ειδικού Φόρου Πιστωτικού Ιδρύματος Νόμου του 2017, η εισφορά στο Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης η οποία χρεώνεται από το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης σε ετήσια βάση, μειώνει την χρέωση από τον Ειδικό Φόρο μέχρι το ποσό της συνολικής ετήσιας χρέωσης του Ειδικού Φόρου.

Από την 1 Ιανουαρίου 2020 και μέχρι τις 3 Ιουλίου 2024, η BOC PCL υπόκειται σε εισφορά στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων σε εξαμηνιαία βάση. Οι εισφορές υπολογίζονται με βάση τη Μεθοδολογία βάσει Κινδύνου, η οποία λαμβάνει υπόψη τον σταθμισμένο αναλαμβανόμενο κίνδυνο κάθε πιστωτικού ιδρύματος, όπως εγκρίθηκε από τη διαχειριστική επιτροπή του Συστήματος Εγγύησης Καταθέσεων και Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων (ΣΕΚ) και είναι δημόσια διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της ΚΤΚ. Σύμφωνα με τη Μεθοδολογία βάσει Κινδύνου, οι εισφορές σε γενικές γραμμές υπολογίζονται στις εγγυημένες καταθέσεις όλων των εγκεκριμένων ιδρυμάτων και στόχος είναι να φθάσει στο επίπεδο 0.8% αυτών των καταθέσεων έως τις 3 Ιουλίου 2024.

Αμοιβές των ανεξάρτητων ελεγκτών του Συγκροτήματος, για τις ελεγκτικές και λοιπές επαγγελματικές υπηρεσίες που παρασχέθηκαν τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό, παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

	PwC Ιρλανδία		PwC Δίκτυο Εταιρειών	
	2023	2022	2023	2022
	€000	€000	€000	€000
Έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας και των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Συγκροτήματος	433	416	1,684	1,613
Λοιπές υπηρεσίες διασφάλισης	117	78	545	345
Φορολογικές συμβουλευτικές υπηρεσίες	-	-	169	236
Λοιπές υπηρεσίες	-	-	326	167
	117	78	1,040	748
	550	494	2,724	2,361

15. Άλλα λειτουργικά έξοδα (συνέχεια)

15.1. Ανάλυση εξόδων με τη μέθοδο της λειτουργίας του εξόδου

Η ανάλυση με τη μέθοδο της λειτουργίας του εξόδου για τα έξοδα που αφορούν δαπάνες προσωπικού και άλλα λειτουργικά έξοδα πραγματοποιήθηκαν από το Συγκρότημα παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

	2023				
	Άμεσα καταλογιζόμενες δαπάνες (Σημ. 12)	Κεφαλαιοποιημένο ως λογισμικό πρόγραμμα που έχει αναπτυχθεί εσωτερικά (Σημ. 26)	Δαπάνες προσωπικού (Σημ. 14)	Άλλα λειτουργικά έξοδα (Σημ. 15)	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000
Μισθοί και εισφορές εργοδότη	9,898	2,202	162,224	-	174,324
Μεταβλητές αποδοχές					
<i>Δεδουλευμένο για παροχές που αφορούν στο βραχυπρόθεσμο σχέδιο παροχής κινήτρων</i>	-	-	9,955	-	9,955
<i>Κόστος παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών</i>	-	-	595	-	595
Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης (Σημ. 14.1)	666	-	12,072	-	12,738
Έξοδα αποχώρησης και άλλες παροχές τερματισμού	-	-	7,420	-	7,420
Αποσβέσεις	387	-	-	8,270	8,657
Αποσβέσεις δικαιώματος χρήσης περιουσιακών στοιχείων	1,246	-	-	5,490	6,736
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	3,120	-	-	15,740	18,860
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	4,088	-	-	121,593	125,681
Σύνολο	19,405	2,202	192,266	151,093	364,966

	2022				
	Άμεσα καταλογιζόμενες δαπάνες (Σημ. 12)	Κεφαλαιοποιημένο ως λογισμικό πρόγραμμα που έχει αναπτυχθεί εσωτερικά (Σημ. 26)	Δαπάνες προσωπικού (Σημ. 14)	Άλλα λειτουργικά έξοδα (Σημ. 15)	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000
Μισθοί και εισφορές εργοδότη	8,957	1,719	168,741	-	179,417
Μεταβλητές αποδοχές					
<i>Κόστος παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών</i>	-	-	322	-	322
Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης (Σημ. 14.1)	250	-	11,766	-	12,016
Έξοδα αποχώρησης και άλλες παροχές τερματισμού	-	-	104,325	-	104,325
Αποσβέσεις	583	-	-	8,300	8,883
Αποσβέσεις δικαιώματος χρήσης περιουσιακών στοιχείων	1,209	-	-	5,558	6,767
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	2,600	-	-	15,953	18,553
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	4,057	-	-	128,105	132,162
Σύνολο	17,656	1,719	285,154	157,916	462,445

15. Άλλα λειτουργικά έξοδα (συνέχεια)

Άμεσα καταλογιζόμενες δαπάνες είναι τα έξοδα που πραγματοποιούνται από τις ασφαλιστικές θυγατρικές εταιρείες του Συγκροτήματος και σχετίζονται άμεσα με την εκπλήρωση ασφαλιστηρίων συμβολαίων και συμβολαίων αντασφάλισης εντός του πεδίου εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17.

16. Πιστωτικές ζημιές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και απομείωση μετά την αναστροφή μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

	2023	2022 αναπροσαρ- μοσμενα
	€000	€000
Πιστωτικές ζημιές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων		
<i>Πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες</i>		
Απομείωση μετά την αναστροφή σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (Σημ. 44.5)	81,764	64,997
Ανακτήσεις από προηγούμενως διαγραφέντα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	(15,057)	(11,919)
Αλλαγές στις αναμενόμενες ταμειακές ροές	4,824	7,948
Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και ανειλημμένες υποχρεώσεις (Σημ. 44.6.1 και 44.6.2)	1,763	(4,516)
	73,294	56,510
<i>Πιστωτικές ζημιές άλλων χρηματοοικονομικών μέσων</i>		
Ομόλογα σε αποσβεσμένο κόστος (Σημ. 20)	(531)	701
Ομόλογα στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων (Σημ. 20)	(380)	(23)
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες (Σημ. 19)	1	(52)
Καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες (Σημ. 19)	330	193
Συμφωνίες επαναγοράς τίτλων	20	-
Λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (Σημ. 28)	7,096	1,758
	6,536	2,577
	79,830	59,087

	2023	2022
	€000	€000
<i>Απομείωση μετά την αναστροφή μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων</i>		
Αποθέματα ακινήτων (Σημ. 27)	46,026	20,628
Λοιπά μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	826	8,921
	46,852	29,549

17. Φορολογία

	2023	2022 αναπροσαρ- μοσμενα
	€000	€000
Τρέχουσα φορολογία:		
- Κύπρος	46,319	29,826
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα της Κυπριακής Δημοκρατίας	47	67
Χρέωση/(πίστωση) αναβαλλόμενης φορολογίας	26,001	(513)
Αναπροσαρμογή φορολογίας προηγούμενων ετών	(52)	1,736
Λοιπές φορολογικές χρεώσεις	665	196
	72,980	31,312

17. Φορολογία (συνέχεια)

Η συμφιλίωση της φορολογίας εισοδήματος με το κέρδος πριν τη φορολογία όπως εκτιμάται με βάση τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2023	2022 αναπροσαρ- μοσμενα
	€000	€000
Κέρδος πριν τη φορολογία	561,924	90,743
Φορολογία με τους ισχύοντες συντελεστές στην Κύπρο	70,241	11,343
Φορολογική επίδραση:		
- δαπανών που δεν εκπίπτουν για σκοπούς φορολογίας	12,862	30,999
- εσόδων που δεν φορολογούνται	(7,366)	(13,029)
- άλλες επιτρεπόμενες αφαιρέσεις που εκπίπτουν	(3,417)	-
	72,320	29,313
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα της Κυπριακής Δημοκρατίας	47	67
Αναπροσαρμογή φορολογίας προηγούμενων ετών	(52)	1,736
Λοιπές φορολογικές χρεώσεις	665	196
	72,980	31,312

Η εταιρική φορολογία στην Κύπρο υπολογίζεται με συντελεστή 12.5% στο φορολογητέο εισόδημα (2022: 12.5%).

Για τις ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής καταβάλλεται ελάχιστη φορολογία με συντελεστή 1.5% στα μεικτά ασφάλιστρα (αυτή η χρέωση συμπεριλαμβάνεται στα 'Καθαρά αποτελέσματα από ασφαλιστικές υπηρεσίες'). Η έκτακτη εισφορά για την άμυνα στα εισοδήματα από ενοίκια είναι 3% (2022: 3%) και στα έσοδα από τόκους από τη διεξαγωγή μη συνήθων εργασιών είναι 30% (2022: 30%).

Τα κέρδη του Συγκροτήματος από δραστηριότητες στο εξωτερικό φορολογούνται με τους συντελεστές που ισχύουν στις αντίστοιχες χώρες, που κατά το 2023 ήταν: Ελλάδα 22% (2022: 22%), Ρουμανία 16% (2022: 16%) και Ρωσία 20% (2022: 20%).

Το Συγκρότημα υπόκειται σε φορολογία στις διάφορες χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται και ο υπολογισμός της φορολογικής χρέωσης και των φορολογικών προβλέψεων του Συγκροτήματος περιλαμβάνει ένα βαθμό εκτιμήσεων και παραδοχών. Υπάρχουν συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός φορολογικός χειρισμός είναι αβέβαιος και δεν μπορεί να προσδιοριστεί μέχρι να επιτευχθεί συμφωνία με την αρμόδια φορολογική αρχή. Το Συγκρότημα έχει αριθμό ανοικτών φορολογικών δηλώσεων με διάφορες φορολογικές αρχές και υποχρεώσεις που συνδέονται με αυτές που χρήζουν κρίση, οι οποίες βασίζονται σε εκτιμήσεις κατά πόσο θα προκύψουν επιπρόσθετοι φόροι. Σε περίπτωση που το τελικό αποτέλεσμα από τους φόρους αυτών των υποθέσεων διαφέρει από τα ποσά που είχαν κατακυρωθεί, οι διαφορές αυτές θα επηρεάσουν τις τρέχουσες και αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την περίοδο στην οποία γίνεται αυτός ο προσδιορισμός.

Στις 22 Δεκεμβρίου 2022, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε την Οδηγία 2022/2523 που προνοεί για ελάχιστο πραγματικό φορολογικό συντελεστή ύψους 15% για τις παγκόσμιες δραστηριότητες μεγάλων πολυεθνικών συγκροτημάτων (φορολογία του Δεύτερου Πυλώνα). Η Οδηγία που ακολουθεί πιστά το Περιεκτικό Πλαίσιο του ΟΟΣΑ για τη διάβρωση φορολογικής βάσης και τη μετατόπιση κερδών (BEPS) έπρεπε να έχει ενσωματωθεί από τα κράτη μέλη το 2023 και να τεθεί σε ισχύ την 1 Ιανουαρίου 2024. Στην Κύπρο, η νομοθεσία δεν έχει ουσιαστικά θεσπιστεί κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, ωστόσο αναμένεται να τεθεί σε ισχύ εντός του 2024. Το Συγκρότημα αναμένει ότι θα εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του προκαταρκτικού νομοσχεδίου και έχει προβεί σε εκτίμηση της πιθανής έκθεσης σε φορολογία του Δεύτερου Πυλώνα, που επί του παρόντος εκτιμάται ότι θα κυμαίνεται έως και 2% των κερδών πριν της φορολογίας. Ωστόσο, η πραγματική επίπτωση θα εξαρτηθεί από τις παραμέτρους της ενοποιημένης κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος κατά την εφαρμογή. Λόγω της πολυπλοκότητας του υπολογισμού που προκύπτει από αυτούς τους κανόνες και το γεγονός ότι η τελική νομοθεσία δεν έχει ακόμη εφαρμοστεί, οι επιπτώσεις της μεταρρύθμισης εξακολουθούν να εξετάζονται για την περαιτέρω βελτιστοποίηση της ποσοτικοποίησης ενόψει της πρώτης λογιστικής αναγνώρισης του πρόσθετου φορολογικού εξόδου στους ενοποιημένους λογαριασμούς του Συγκροτήματος το 2024.

17. Φορολογία (συνέχεια)

Αναβαλλόμενη φορολογία

Οι καθαρές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αφορούν:

	2023	2022 αναπροσαρ- μοσμενα
	€000	€000
Διαφορά μεταξύ κεφαλαιουχικών εκπτώσεων και αποσβέσεων	(10,329)	(10,528)
Επανεκτίμηση ακινήτων	(16,546)	(13,338)
Επενδύσεις σε ακίνητα και αποθέματα ακινήτων	7,542	(2,847)
Μη χρησιμοποιημένες φορολογικές ζημιές που μεταφέρονται στα επόμενα έτη (εγγυημένη αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση)	189,546	227,455
Άλλες προσωρινές διαφορές (καθαρές)	(1,251)	(7,442)
Καθαρές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	168,962	193,300

Οι καθαρές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αποτελούνται από:

	2023	2022 αναπροσαρ- μοσμενα
	€000	€000
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	201,268	227,934
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(32,306)	(34,634)
Καθαρές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	168,962	193,300

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (ΑΦΑ) αφορούν δραστηριότητες στην Κύπρο.

Η κίνηση των καθαρών αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2023	2022 αναπροσαρ- μοσμενα
	€000	€000
1 Ιανουαρίου (αναπροσαρμοσμένα)	193,300	226,125
Αναβαλλόμενη φορολογία που αναγνωρίστηκε στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων - (χρέωση)/πίστωση	(26,001)	4,840
Αναβαλλόμενη φορολογία που αναγνωρίστηκε στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων - (χρέωση)/πίστωση	(3,234)	244
Μεταφορά στις τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις μετά την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 17	4,871	-
Μεταφορά στις τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις μετά την μετατροπή σε φορολογική πίστωση	-	(37,909)
Άλλες μεταφορές	26	-
31 Δεκεμβρίου	168,962	193,300

17. Φορολογία (συνέχεια)

Το Συγκρότημα συμψηφίζει τις φορολογικές απαιτήσεις και τις φορολογικές υποχρεώσεις μόνο εάν έχει νομικό δικαίωμα συμψηφισμού των τρέχουσων φορολογικών απαιτήσεων και των τρέχουσων φορολογικών υποχρεώσεων.

Η ανάλυση της καθαρής αναβαλλόμενης φορολογικής χρέωσης/(πίστωσης) που αναγνωρίστηκε στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2023	2022 (αναπροσαρ- μοσμένα)
	€000	€000
Διαφορά μεταξύ κεφαλαιουχικών εκπτώσεων και αποσβέσεων	(199)	(462)
Προσωρινές διαφορές από επανεκτίμηση επενδύσεων σε ακίνητα και αποθεμάτων ακινήτων	(10,389)	-
Χρήση των ετήσιων δόσεων των αποκτηθείσων φορολογικών ζημιών	37,909	-
Άλλες προσωρινές διαφορές	(1,320)	(51)
	<u>26,001</u>	<u>(513)</u>

Η ανάλυση της καθαρής αναβαλλόμενης φορολογικής (χρέωσης)/πίστωσης που αναγνωρίστηκε στα λοιπά συνολικά εισοδήματα στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2023	2022
	€000	€000
Προσωρινές διαφορές στην επανεκτίμηση ακινήτων - (χρέωση)/πίστωση	<u>(3,234)</u>	<u>244</u>

Ο Περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμος Τροποποίηση 28 (I) του 2019

Την 1 Μαρτίου 2019 η Βουλή των Αντιπροσώπων υιοθέτησε τροποποιήσεις στον Περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο (η 'Νομοθεσία'), οι οποίες δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 15 Μαρτίου 2019 (οι 'τροποποιήσεις').

Οι κύριες πρόνοιες της Νομοθεσίας αναφέρονται πιο κάτω:

- i. Οι τροποποιήσεις επιτρέπουν τη μετατροπή ορισμένων φορολογικών ζημιών σε φορολογικές πιστώσεις.
- ii. Η Νομοθεσία εφαρμόζεται μόνο σε φορολογικές ζημιές οι οποίες μεταφέρθηκαν έπειτα από εξυγίανση ενός πιστωτικού ιδρύματος στο πλαίσιο του 'Περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμου'.
- iii. Οι ζημιές περιορίζονται στις Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις (ΑΦΑ) που αναγνωρίστηκαν στον ισολογισμό των ελεγμένων οικονομικών καταστάσεων του αποκτώντος πιστωτικού ιδρύματος κατά το έτος απόκτησης.
- iv. Οι αποκτηθείσες φορολογικές ζημιές μετατρέπονται σε 15 ισόποσες ετήσιες δόσεις ή σε 11 ισόποσες ετήσιες δόσεις για ζημιές που αγοράστηκαν από πιστωτικά ιδρύματα τα οποία ήταν υπό εξυγίανση πριν τις 31 Δεκεμβρίου 2017.
- v. Κάθε ετήσια δόση μπορεί να διεκδικηθεί ως εκπιπτόμενη δαπάνη για σκοπούς καθορισμού του φορολογητέου εισοδήματος κατά το υπό αναφορά έτος. Οι ετήσιες δόσεις περιορίζονται και δεν μπορούν να δημιουργήσουν επιπρόσθετες ζημιές για το πιστωτικό ίδρυμα.
- vi. Οποιοδήποτε ποσό της ετήσιας δόσης δεν χρησιμοποιηθεί, μετατρέπεται σε φορολογική πίστωση (με τη μετατροπή να γίνεται βάσει του εκάστοτε φορολογικού συντελεστή που ίσχυε κατά το χρόνο της μετατροπής) και μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως φορολογική πίστωση στο φορολογικό έτος που ακολουθεί το φορολογικό έτος κατά το οποίο προέκυψε η σχετική φορολογική πίστωση. Η φορολογική πίστωση μπορεί να χρησιμοποιηθεί έναντι μίας φορολογικής υποχρέωσης (Ο Περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμος, ο Περί ΦΠΑ νόμος ή ο Περί Ειδικός Φόρος Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμος) του πιστωτικού ιδρύματος ή οποιασδήποτε άλλης θυγατρικής εταιρείας που υπόκειται σε εκχώρηση ζημιών. Οποιαδήποτε μη χρησιμοποιημένες φορολογικές πιστώσεις κατά το σχετικό έτος μετατρέπονται σε απαίτηση από την Κυβερνητική Κυβέρνηση.
- vii. Στα οικονομικά έτη κατά τα οποία το πιστωτικό ίδρυμα έχει λογιστικές ζημιές, το ποσό της ετήσιας δόσης επαναυπολογίζεται. Κατά τον επαναυπολογισμό, οι πρόνοιες που περιγράφονται πιο πάνω παραμένουν αμετάβλητες.
- viii. Σε περίπτωση που ένα πιστωτικό ίδρυμα τεθεί υπό εκκαθάριση, οι ετήσιες δόσεις που δεν χρησιμοποιήθηκαν μετατρέπονται σε φορολογικές πιστώσεις άμεσα επιστρεπτές από την Κυβέρνηση.
- ix. Εγγυητικό τέλος για την ετήσια φορολογική πίστωση, πληρώνεται σε ετήσια βάση από το πιστωτικό ίδρυμα στην Κυβέρνηση.

17. Φορολογία (συνέχεια)

Ως απάντηση στις ανησυχίες που εξέφρασε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με την παροχή κρατικής ενίσχυσης που προέκυψε από την αντιμετώπιση τέτοιων φορολογικών ζημιών, η Κυπριακή Κυβέρνηση έχει προχωρήσει στην υιοθέτηση τροποποιήσεων της Νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένων απαιτήσεων για πρόσθετο ετήσιο εγγυητικό τέλος πάνω από το 1.5% που ήδη προνοείται από τη Νομοθεσία, ούτως ώστε να διατηρηθεί η μετατροπή αυτών των ΑΦΑ σε φορολογικές πιστώσεις. Οι σχετικές τροποποιήσεις της Νομοθεσίας εγκρίθηκαν από το Κυπριακό Κοινοβούλιο τον Μάιο 2022 και έχουν τεθεί σε ισχύ από τότε. Όπως ορίζεται από τις τροποποιήσεις της Νομοθεσίας το ετήσιο τέλος θα καθορίζεται από την Κυπριακή Κυβέρνηση σε ετήσια βάση, προβλέποντας ωστόσο ότι η χρέωση αυτή θα ορίζεται σε ελάχιστη χρέωση 1.5% της ετήσιας δόσης και μπορεί να κυμαίνεται έως και το μέγιστο ποσό ύψους €10,000 χιλ. ετησίως και επιτρέποντας επίσης τη χρέωση υψηλότερου ποσού κατά το έτος που τίθενται οι τροποποιήσεις σε ισχύ (δηλαδή το έτος 2022).

Η BOC PCL έχει ΑΦΑ οι οποίες πληρούν τις απαιτήσεις του Περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου Τροποποίηση 28(I) του 2019 σε σχέση με τις φορολογικές ζημιές που μεταφέρθηκαν στην BOC PCL ως αποτέλεσμα της εξαγοράς ορισμένων εργασιών της Λαϊκής Τράπεζας, στις 29 Μαρτίου 2013, σύμφωνα με τον 'Περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμο'. Οι ΑΦΑ που αναγνωρίστηκαν από την εξαγορά ορισμένων εργασιών της Λαϊκής Τράπεζας το 2013 ανήλθαν σε €417 εκατ. (που αντιστοιχούν σε €3.3 δις φορολογικές ζημιές) για τις οποίες η BOC PCL κατέβαλε αντιπαροχή στο πλαίσιο της αντίστοιχης εξαγοράς. Η περίοδος που μπορεί να χρησιμοποιηθούν οι φορολογικές ζημιές οι οποίες μπορούν να μετατραπούν σε φορολογικές πιστώσεις είναι έντεκα χρόνια μετά την τροποποίηση της νομοθεσίας το 2019 αρχίζοντας από το 2018, δηλαδή έως τα τέλη του 2028.

Ως αποτέλεσμα του πιο πάνω Νόμου, το Συγκρότημα είχε ΑΦΑ ύψους €189,546 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (2022: €227,455 χιλ.) οι οποίες πληρούν τα κριτήρια της Νομοθεσίας και η ανάκτηση των οποίων είναι εγγυημένη. Σε ετήσια βάση, ένα ποσό μετατρέπεται σε ετήσια φορολογική πίστωση και επαναταξινομείται από τις ΑΦΑ στους επιστρεπτέους φόρους ή χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό του φορολογητέου εισοδήματος του αντίστοιχου έτους, καθώς η ετήσια δόση μπορεί να διεκδικηθεί ως εκπιπτόμενη δαπάνη, οπότε η ετήσια δόση απεικονίζεται ως χρέωση στην Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων.

Οι ΑΦΑ που υπόκεινται στη Νομοθεσία λογιστικοποιούνται στην ίδια βάση, όπως περιγράφεται στη Σημείωση 2.11.

Το Συγκρότημα, κατά τα προηγούμενα έτη, εν αναμονή των τροποποιήσεων της Νομοθεσίας, αναγνώριζε ότι ενδέχεται να απαιτείται αυξημένο ετήσιο τέλος και να αναγνωρίζεται σε ετήσια βάση μέχρι τη λήξη των εν λόγω ζημιών το 2028. Το Συγκρότημα εκτιμά ότι τα αυξημένα τέλη θα μπορούσαν να κυμαίνονται έως και €5,300 χιλ. ετησίως (για κάθε φορολογικό έτος εφαρμογής, δηλαδή από το 2018) παρόλο που το Συγκρότημα κατανοεί ότι τέτοια τέλη μπορεί να μεταβάλλονται σε ετήσια βάση, όπως θα καθορίζεται από το Υπουργείο Οικονομικών. Ποσό ύψους €5,364 χιλ. που σχετίζεται με την φορολογική πίστωση του έτους 2023 (2022: €4,795 χιλ.) καταγράφηκε για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023. Το τρίτο τρίμηνο του 2022, επιβλήθηκε στην BOC PCL ένα ποσό για τα έτη 2018-2021 εντός του επιπέδου προβλέψεων που διατηρούσε.

Συσσωρευμένες φορολογικές ζημιές

Οι συσσωρευμένες φορολογικές ζημιές παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα:

	Συνολικές φορολογικές ζημιές	Φορολογικές ζημιές για τις οποίες αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	Φορολογικές ζημιές για τις οποίες δεν αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση
	€000	€000	€000
2023			
Λήξη εντός 5 ετών	45,851	-	45,851
Χρήση υπό ετήσιες δόσεις μέχρι το 2028	1,516,364	1,516,364	-
	1,562,215	1,516,364	45,851
2022			
Λήξη εντός 5 ετών	44,960	-	44,960
Χρήση υπό ετήσιες δόσεις μέχρι το 2028	1,819,636	1,819,636	-
	1,864,596	1,819,636	44,960

18. Κέρδη ανά μετοχή

Βασικά κέρδη ανά μετοχή

Βασικά κέρδη ανά μετοχή αναλογούνται στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	2023	2022 (αναπροσαρ- μοσμένα)
Κέρδη για το έτος που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€ χιλ.) (βασικά)	487,207	56,565
Μεσοσταθμικός αριθμός μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια του έτους, εξαιρουμένων των ιδίων μετοχών (χιλιάδες)	446,058	446,058
Βασικά κέρδη ανά μετοχή (€ σεντ)	109.2	12.7

Προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή

Προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή αναλογούνται στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	2023	2022 (αναπροσαρ- μοσμένα)
Κέρδη για το έτος που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€ χιλ.)	487,207	56,565
Μεσοσταθμικός αριθμός μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια του έτους, εξαιρουμένων των ιδίων μετοχών, προσαρμοσμένος για τη μειωτική επίδραση όλων των δικαιωμάτων επί των μετοχών (χιλιάδες)	447,158	446,058
Προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή (€ σεντ)	109.0	12.7

Για τα προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή ο μεσοσταθμικός αριθμός των συνήθων μετοχών προσαρμόζεται για τις συνήθεις μετοχές που ενδέχεται να προκύψουν σε σχέση με παροχές που εξαρτώνται από την αξία μετοχών που παραχωρούνται σε εκτελεστικά διευθυντικά στελέχη και την ανώτερη διοίκηση του Συγκροτήματος βάσει του Μακροπρόθεσμου Σχεδίου Παροχής Κινήτρων (LTIP).

19. Μετρητά, καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες και δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες

	2023 €000	2022 €000
Μετρητά	92,541	91,717
Καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	9,522,484	9,475,734
Προβλέψεις για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (Σημ. 16)	(523)	(193)
	9,614,502	9,567,258

	2023 €000	2022 €000
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες	384,824	204,832
Προβλέψεις για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (Σημ. 16)	(22)	(21)
	384,802	204,811

Η ανάλυση της μεταβολής της μεικτής λογιστικής αξίας στα υπόλοιπα καταθέσεων με κεντρικές τράπεζες παρουσιάζεται πιο κάτω:

Μεικτή λογιστική αξία	2023 €000	2022 €000
1 Ιανουαρίου	9,475,734	9,087,968
Καθαρή αύξηση	46,750	387,766
31 Δεκεμβρίου	9,522,484	9,475,734

Οι καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες ταξινομούνται στο Στάδιο 1.

Η χρέωση για τις προβλέψεις αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (Σημ. 16) στα υπόλοιπα με κεντρικές τράπεζες για το έτος που έληξε και στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανερχόταν σε €330 χιλ. (2022: €193 χιλ.).

19. Μετρητά, καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες και δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες (συνέχεια)

Η ανάλυση της μεταβολής της μεικτής λογιστικής αξίας πριν τις προβλέψεις αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών και των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών των δανείων και απαιτήσεων από τράπεζες παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2023		2022	
	Μεικτή λογιστική αξία	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές	Μεικτή λογιστική αξία	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές
	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	204,832	(21)	291,705	(73)
Καθαρή αύξηση/(μείωση)	180,043	-	(85,970)	-
Αλλαγές σε μοντέλα και παραμέτρους που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (Σημ. 16)	-	(1)	-	52
Συναλλαγματικές διαφορές	(51)	-	(903)	-
31 Δεκεμβρίου	384,824	(22)	204,832	(21)

Τα δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες ταξινομούνται στο Στάδιο 1.

Οι καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες περιλαμβάνουν υποχρεωτικές καταθέσεις για σκοπούς ρευστότητας οι οποίες ανέρχονται σε €59,179 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (2022: €114,537 χιλ.) (Σημ. 41). Για την περίοδο Δεκέμβριος 2023 με Ιανουάριος 2024 το μέσο ποσό υποχρεωτικών καταθέσεων που πρέπει να διατηρούνται με κεντρικές τράπεζες ανέρχεται σε €186,794 χιλ. (2022: €187,280 χιλ. για την περίοδο Δεκέμβριος 2022 με Φεβρουάριος 2023).

Η ανάλυση της πιστοληπτικής διαβάθμισης των καταθέσεων με κεντρικές τράπεζες και των δανείων και απαιτήσεων από τράπεζες από ανεξάρτητους πιστοληπτικούς οίκους αξιολόγησης παρουσιάζεται στη Σημείωση 44.11.

Τα δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες φέρουν τόκο με βάση το διατραπεζικό επιτόκιο της σχετικής χρονικής περιόδου και νομίματος.

20. Επενδύσεις

Ανάλυση των επενδύσεων του Συγκροτήματος παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2023	2022
	€000	€000
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	135,275	190,209
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	443,420	467,375
Επενδύσεις σε αποσβεσμένο κόστος	3,116,714	2,046,119
	3,695,409	2,703,703

Εκ των οποίων, τα ποσά που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση παρουσιάζονται πιο κάτω:

Επενδύσεις που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση	2023	2022
	€000	€000
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	25,458	60,974
Επενδύσεις σε αποσβεσμένο κόστος	234,553	223,369
	260,011	284,343

Επενδύσεις που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022 αφορούσαν ομόλογα που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση κυρίως για τη χρηματοδότηση από την ΕΚΤ για Στοχευμένες Πράξεις πιο Μακροπρόθεσμης Αναχρηματοδότησης (ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ) (Σημ. 29). Τα επιβαρυνόμενα περιουσιακά στοιχεία παρουσιάζονται στη Σημείωση 46.

Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο για τα ομόλογα παρουσιάζεται στη Σημείωση 44.1 και η ανάλυση ευαισθησίας του κινδύνου από μεταβολές στις τιμές των ομολόγων παρουσιάζεται στη Σημείωση 45.

20. Επενδύσεις (συνέχεια)

Η αύξηση του επενδυτικού χαρτοφυλακίου στις 31 Δεκεμβρίου 2023 συνάδει με τη στρατηγική του Συγκροτήματος για συνεπή ανάπτυξη του χαρτοφυλακίου ομολόγων.

Η ανάλυση της πιστοληπτικής διαβάθμισης των επενδύσεων παρουσιάζεται στη Σημείωση 44.11.

Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

	Επενδύσεις που υποχρεωτικά επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	
	2023	2022
	€000	€000
Άλλοι μη-συμμετοχικοί τίτλοι	3,611	8,968
Συμμετοχικοί τίτλοι	903	6,961
Αμοιβαία κεφάλαια	130,761	174,280
	135,275	190,209

Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων

	2023	2022
	€000	€000
Ομόλογα	431,068	453,775
Συμμετοχικοί τίτλοι	12,352	13,600
	443,420	467,375

Επενδύσεις σε αποσβεσμένο κόστος

	2023	2022
	€000	€000
Ομόλογα	3,116,714	2,046,119

Περαιτέρω ανάλυση των επενδύσεων του Συγκροτήματος παρέχεται στους πιο κάτω πίνακες.

Συμμετοχικοί τίτλοι

	Εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	Εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	Σύνολο
2023	€000	€000	€000
Εισηγμένοι στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	-	728	728
Εισηγμένοι σε άλλα χρηματιστήρια	903	58	961
Μή εισηγμένοι	-	11,566	11,566
	903	12,352	13,255

	Εύλογη Αξία μέσω των αποτελεσμάτων	Εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	Σύνολο
2022	€000	€000	€000
Εισηγμένοι στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	-	1,335	1,335
Εισηγμένοι σε άλλα χρηματιστήρια	6,961	68	7,029
Μή εισηγμένοι	-	12,197	12,197
	6,961	13,600	20,561

20. Επενδύσεις (συνέχεια)

Το Συγκρότημα προέβει αμετάκλητα σε επιλογή να ταξινομήσει τις επενδύσεις του σε συμμετοχικούς τίτλους ως επενδύσεις που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων βάσει του γεγονότος ότι δεν κατέχονται προς εμπορία. Η λογιστική τους αξία ανέρχεται σε €12,352 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και ισούται με την εύλογη αξία τους (2022: €13,600 χιλ.).

Οι επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων αποτελούνται κυρίως από επενδύσεις σε ιδιωτικές εγγεγραμμένες εταιρείες στην Κύπρο, που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων αναδιάρθρωσης δανείων και συγκεκριμένα μέσω διακανονισμού ανταλλαγής χρέους με μετοχικό κεφάλαιο.

Τα έσοδα από μερίσματα ανήλθαν σε €856 χιλ., έχουν εισπραχθεί και αναγνωρισθεί στα λοιπά έσοδα για το 2023 (2022: €940 χιλ.) (Σημ. 13).

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 πωλήθηκαν επενδύσεις σε μετοχές που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων λογιστικής αξίας €702 χιλ. (2022: δεν υπήρξαν σημαντικές πωλήσεις επενδύσεων σε μετοχές στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων). Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, υπήρξαν μεταφορές από τα λοιπά συνολικά εισοδήματα στα αδιανέμητα κέρδη ύψους €2,931 χιλ. που αφορούσαν επενδύσεις που πωλήθηκαν σε προηγούμενα έτη.

Αμοιβαία Κεφάλαια

	Εύλογη Αξία μέσω των αποτελεσμάτων €000
2023	
Εισηγμένα σε άλλα χρηματιστήρια	35,192
Μη εισηγμένα	95,569
	130,761
	Εύλογη Αξία μέσω των αποτελεσμάτων €000
2022	
Εισηγμένα σε άλλα χρηματιστήρια	77,782
Μη εισηγμένα	96,498
	174,280

Η πλειονότητα των μη εισηγμένων αμοιβαίων κεφαλαίων αφορά επενδύσεις των οποίων τα υποκείμενα περιουσιακά στοιχεία είναι εισηγμένα σε χρηματιστήρια και επομένως παρουσιάζονται στην ιεραρχία Επιπέδου 2 στη Σημείωση 22.

Ομόλογα και άλλοι μη-συμμετοχικοί τίτλοι

Ανάλυση ανά τύπο εκδότη	Στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	Στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	Σε αποσβεσμένο κόστος	Σύνολο
2023	€000	€000	€000	€000
Κυπριακή κυβέρνηση	-	315,640	610,781	926,421
Άλλες κυβερνήσεις	-	10,316	751,247	761,563
Τραπεζικοί οργανισμοί	-	81,727	1,046,184	1,127,911
Άλλοι χρηματοοικονομικοί οργανισμοί	3,611	-	47,477	51,088
Υπερεθνικοί οργανισμοί	-	18,438	550,394	568,832
Άλλοι μη χρηματοοικονομικοί οργανισμοί	-	4,947	110,631	115,578
	3,611	431,068	3,116,714	3,551,393

20. Επενδύσεις (συνέχεια)

	Στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	Στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	Σε αποσβεσμένο κόστος	Σύνολο
2022	€000	€000	€000	€000
Κυπριακή κυβέρνηση	-	310,791	521,322	832,113
Άλλες κυβερνήσεις	-	22,616	402,844	425,460
Τραπεζικοί οργανισμοί	-	115,497	722,522	838,019
Άλλοι χρηματοοικονομικοί οργανισμοί	8,968	-	36,547	45,515
Υπερεθνικοί οργανισμοί	-	-	293,834	293,834
Άλλοι μη χρηματοοικονομικοί οργανισμοί	-	4,871	69,050	73,921
	8,968	453,775	2,046,119	2,508,862

Γεωγραφική κατανομή με βάση την έδρα του εκδότη	Στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	Στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	Σε αποσβεσμένο κόστος	Σύνολο
2023	€000	€000	€000	€000
Κύπρος	-	315,640	621,162	936,802
Ελλάδα	-	18,726	60,297	79,023
Γερμανία	-	-	210,507	210,507
Γαλλία	-	31,659	283,235	314,894
Άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης	-	20,342	741,157	761,499
Ηνωμένο Βασίλειο	-	-	18,089	18,089
ΗΠΑ και Καναδάς	3,611	4,077	273,447	281,135
Άλλες χώρες	-	22,186	358,426	380,612
Υπερεθνικοί οργανισμοί	-	18,438	550,394	568,832
	3,611	431,068	3,116,714	3,551,393

	Στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	Στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	Σε αποσβεσμένο κόστος	Σύνολο
2022	€000	€000	€000	€000
Κύπρος	-	310,791	531,611	842,402
Ελλάδα	-	14,987	43,276	58,263
Γερμανία	-	-	121,132	121,132
Γαλλία	-	58,134	162,405	220,539
Άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης	-	33,298	370,728	404,026
Ηνωμένο Βασίλειο	-	-	23,128	23,128
ΗΠΑ και Καναδάς	8,968	8,974	238,802	256,744
Άλλες χώρες	-	27,591	261,203	288,794
Υπερεθνικοί οργανισμοί	-	-	293,834	293,834
	8,968	453,775	2,046,119	2,508,862

Οι 'Άλλες χώρες' περιλαμβάνουν έκθεση στο Ισραήλ ύψους €46,715 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (2022: €58,642 χιλ.).

20. Επενδύσεις (συνέχεια)

Ανάλυση ανα Χρηματιστήριο	Στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	Στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	Σε αποσβεσμένο κόστος	Σύνολο
2023	€000	€000	€000	€000
Εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	-	-	4,566	4,566
Εισηγμένες σε άλλα χρηματιστήρια	-	431,068	3,112,148	3,543,216
Μη εισηγμένες	3,611	-	-	3,611
	3,611	431,068	3,116,714	3,551,393

	Στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	Στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	Σε αποσβεσμένο κόστος	Σύνολο
2022	€000	€000	€000	€000
Εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	-	-	29,849	29,849
Εισηγμένες σε άλλα χρηματιστήρια	-	453,775	2,016,270	2,470,045
Μη εισηγμένες	8,968	-	-	8,968
	8,968	453,775	2,046,119	2,508,862

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί σχέσεις αντιστάθμισης εύλογης αξίας για τη διαχείριση του επιτοκιακού κινδύνου σε σχέση με τα ομόλογα που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων (Σημ. 21).

Η ανάλυση της κίνησης των μεικτών ομολόγων που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων πριν τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές και οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές ομολόγων παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα:

	2023		2022	
	Μεικτή λογιστική αξία ομολόγων €000	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές €000	Μεικτή λογιστική αξία ομολόγων €000	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές €000
1 Ιανουαρίου	454,438	(663)	733,766	(686)
Περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	84,700	-	27,972	-
Περιουσιακά στοιχεία που αποαναγνωρίστηκαν και εξοφλήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους (Σημ. 16)	(128,929)	39	(244,486)	35
Δεδουλευμένος τόκος και απόσβεση	(1,728)	-	(6,119)	-
Συναλλαγματικές διαφορές	(640)	-	11,190	-
Αλλαγές στα μοντέλα και στις παραμέτρους που χρησιμοποιήθηκαν στον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (Σημ. 16)	-	341	-	(12)
Μεταβολές στην εύλογη αξία	23,510	-	(67,885)	-
31 Δεκεμβρίου	431,351	(283)	454,438	(663)

Όλα τα ομόλογα που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων ταξινομούνται στο Στάδιο 1.

20. Επενδύσεις (συνέχεια)

Η ανάλυση της κίνησης στην μεικτή λογιστική αξία (πριν τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές) των ομολόγων σε αποσβεσμένο κόστος ανά στάδιο παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

	2023			2022		
	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000
1 Ιανουαρίου	2,047,638	-	2,047,638	1,143,533	48,559	1,192,092
Περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	1,472,417	-	1,472,417	1,073,058	-	1,073,058
Περιουσιακά στοιχεία που αποαναγνωρίστηκαν και/ή εξοφλήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	(428,958)	-	(428,958)	(164,874)	(47,100)	(211,974)
Εύλογη αξία λόγω αντισταθμίσεων	2,674	-	2,674	(10,527)	(197)	(10,724)
Δεδουλευμένος τόκος και απόσβεση	31,326	-	31,326	(179)	(1,262)	(1,441)
Συναλλαγματικές διαφορές	(7,395)	-	(7,395)	6,627	-	6,627
31 Δεκεμβρίου	3,117,702	-	3,117,702	2,047,638	-	2,047,638

Η ανάλυση των μεταβολών στις αντίστοιχες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές παρουσιάζεται στο πιο κάτω πίνακα:

	2023			2022		
	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000
1 Ιανουαρίου	(1,519)	-	(1,519)	(722)	(96)	(818)
Περιουσιακά στοιχεία που αποαναγνωρίστηκαν και/ή εξοφλήθηκαν (Σημ. 16)	102	-	102	11	96	107
Αλλαγή στα μοντέλα και στις παραμέτρους που χρησιμοποιήθηκαν στον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (Σημ. 16)	429	-	429	(808)	-	(808)
31 Δεκεμβρίου	(988)	-	(988)	(1,519)	-	(1,519)

Δεν υπήρξαν αναταξινομήσεις επενδύσεων κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία έχουν επαναταξινομηθεί από την εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων κατά τη μετάβαση στο ΔΠΧΑ 9, ανέρχεται σε €7,149 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (2022: €8,694 χιλ.). Η ζημιά εύλογης αξίας που θα είχε αναγνωριστεί στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 εάν αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία δεν είχαν επαναταξινομηθεί στο πλαίσιο της μετάβασης στο ΔΠΧΑ 9, ανέρχεται σε €140 χιλ. (2022: ζημιά €1,432 χιλ.). Το πραγματικό επιτόκιο για αυτά τα μέσα είναι 1.6%-5.0% (2022: 1.6%-5.0%) ετησίως και τα αντίστοιχα έσοδα από τόκους κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανέρχονται σε €227 χιλ. (2022: €252 χιλ.).

21. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Η αξία συμβολαίων και η εύλογη αξία των παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2023			2022		
	Αξία συμβολαίων €000	Εύλογη αξία		Αξία συμβολαίων €000	Εύλογη αξία	
		Περιουσιακά στοιχεία €000	Υποχρεώσεις €000		Περιουσιακά στοιχεία €000	Υποχρεώσεις €000
Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας						
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	23,960	205	184	13,239	103	123
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	986,259	136	13,278	1,248,522	283	10,316
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	13,460	189	181	14,806	437	420
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	44	2	42	352	287	65
Συμβόλαια ανώτατου/κατώτατου ορίου επιτοκίων	166,075	1,843	1,844	171,864	3,094	3,094
	1,189,798	2,375	15,529	1,448,783	4,204	14,018
Παράγωγα τα οποία πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική						
Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας - συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	1,401,531	48,679	2,451	803,513	43,939	2,151
Καθαρές επενδύσεις - προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	1,200	1	-	3,059	10	-
	1,402,731	48,680	2,451	806,572	43,949	2,151
Σύνολο	2,592,529	51,055	17,980	2,255,355	48,153	16,169

Η χρήση των παραγώγων αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των εργασιών του Συγκροτήματος. Τα παράγωγα χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση της έκθεσης του Συγκροτήματος σε διακυμάνσεις των επιτοκίων και των τιμών ξένου συναλλάγματος. Παράγωγα διατίθενται επίσης σε πελάτες ως προϊόντα διαχείρισης κινδύνων.

Ο πιστωτικός κίνδυνος για τα παράγωγα προκύπτει από το ενδεχόμενο μη συμμόρφωσης του αντισυμβαλλόμενου με τους όρους ενός συμβολαίου. Στην περίπτωση των παραγώγων οι πιστωτικές ζημιές είναι ένα μικρό ποσοστό της ονομαστικής αξίας των παραγώγων σε σύγκριση με τη συνολική ονομαστική αξία των συμβάσεων των παραγώγων. Για να διαχειριστεί τον πιστωτικό κίνδυνο το Συγκρότημα θέτει όρια παραγώγων βασισμένα στην πιστοληπτική ικανότητα των συμβαλλόμενων μερών και χρησιμοποιεί τεχνικές για να μετριάσει τον πιστωτικό κίνδυνο όπως συμψηφισμό και εξασφαλίσεις.

Ο κίνδυνος επιτοκίου επεξηγείται στη Σημείωση 45. Ο κίνδυνος επιτοκίου τυγχάνει διαχείρισης μέσω της χρήσης απλών συμβολαίων ανταλλαγής επιτοκίων και δικαιωμάτων προαίρεσης επιτοκίων. Στις αντισταθμίσεις εύλογης αξίας για τον κίνδυνο επιτοκίων, το Συγκρότημα μετατρέπει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις σταθερού επιτοκίου σε κυμαινόμενο. Στην αντιστάθμιση ταμειακών ροών για τον κίνδυνο επιτοκίων το Συγκρότημα μετατρέπει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις κυμαινόμενου επιτοκίου σε σταθερό.

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος επεξηγείται στη Σημείωση 45. Για την διαχείριση του κινδύνου το Συγκρότημα αντισταθμίζει την ανοιχτή του θέση χρησιμοποιώντας παράγωγα σε ξένα νομίσματα, όπως απλά συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος, προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος, ανταλλαγές συναλλάγματος ή δικαιώματα ανταλλαγής συναλλάγματος. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος προκύπτει κυρίως από πελατειακές συναλλαγές σε καταθέσεις και δάνεια και απαιτήσεις.

Τα προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος είναι ανέκκλητες συμφωνίες αγοράς ή πώλησης συγκεκριμένου ποσού ξένου συναλλάγματος σε συγκεκριμένη μελλοντική ημερομηνία και συμφωνηθείσα τιμή.

Τα συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος περιλαμβάνουν απλά συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος και συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων. Τα απλά συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος διέπουν την ανταλλαγή δύο νομισμάτων στην τρέχουσα τιμή και τη δέσμευση επανανταλλαγής τους σε συγκεκριμένη τιμή στη λήξη του συμβολαίου. Τα συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων είναι συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων όπου οι ταμειακές ροές είναι σε διαφορετικά νομίσματα.

Στα συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων δύο μέρη συμφωνούν να ανταλλάσσουν τόκους με βάση ένα σταθερό και ένα κυμαινόμενο επιτόκιο, με περιοδικές πληρωμές, σε καθορισμένο ονομαστικό ποσό και επιτόκια όπως καθορίζονται στο συμβόλαιο.

21. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

Τα δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος παρέχουν στον κάτοχο το δικαίωμα, αλλά όχι την υποχρέωση, είτε να αγοράσει είτε να πωλήσει το συνάλλαγμα σε συγκεκριμένη συναλλαγματική τιμή και κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης περιόδου.

Τα συμβόλαια ανώτατου/κατώτατου ορίου επιτοκίων προστατεύουν τον κάτοχό τους από τις διακυμάνσεις των επιτοκίων πάνω ή κάτω από ένα συγκεκριμένο επιτόκιο για συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

Ο πιστωτικός κίνδυνος από τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αντιπροσωπεύει το κόστος αντικατάστασης των συμβολαίων αυτών κατά την ημερομηνία αναφοράς. Η έκθεση κινδύνου που απορρέει από αυτές τις πράξεις τυγχάνει χειρισμού στα πλαίσια των διαδικασιών διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου του Συγκροτήματος, που ακολουθούνται για όλες τις παρεχόμενες πιστωτικές διευκολύνσεις σε πελάτες και χρηματοοικονομικούς οργανισμούς.

Η αξία των συμβολαίων ορισμένων παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων παρέχει μια βάση σύγκρισής τους με άλλα μέσα που αναγνωρίζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό, χωρίς όμως αναγκαία να υποδηλώνει το ύψος των μελλοντικών ταμειακών ροών ή της παρούσας εύλογης αξίας τους, και επομένως δεν υποδεικνύει την έκθεση του Συγκροτήματος σε πιστωτικό κίνδυνο ή σε κίνδυνο της αγοράς.

Η εύλογη αξία των παραγώγων μπορεί να είναι θετική (περιουσιακό στοιχείο) ή αρνητική (υποχρέωση) ως αποτέλεσμα των μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς και στις τιμές ξένου συναλλάγματος ή σύμφωνα με τους όρους του σχετικού συμβολαίου. Η συνολική καθαρή εύλογη αξία των παραγώγων μπορεί να μεταβάλλεται σημαντικά με την πάροδο του χρόνου.

Αντισταθμιστική λογιστική

Το Συγκρότημα επέλεξε ως επιλογή πολιτικής που επιτρέπεται από το ΔΠΧΑ 9, να συνεχίσει να εφαρμόζει τη λογιστική αντιστάθμισης βάσει του ΔΛΠ 39.

Το Συγκρότημα εφαρμόζει αντισταθμιστική λογιστική μέσω παραγώγων νοουμένου ότι τηρούνται τα απαιτούμενα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική. Το Συγκρότημα επίσης, χρησιμοποιεί παράγωγα για οικονομική αντιστάθμιση κινδύνων (αντιστάθμιση μεταβολών στις τιμές επιτοκίων, ξένου συναλλάγματος ή άλλων κινδύνων) τα οποία δεν πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική. Ως αποτέλεσμα, τα παράγωγα αυτά αναγνωρίζονται ως παράγωγα για σκοπούς εμπορίας και τα κέρδη ή οι ζημιές από τη μεταβολή της εύλογης αξίας τους αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων για να αντισταθμίσει τον κίνδυνο επιτοκίων που προκύπτει από πιθανή αρνητική μεταβολή στην εύλογη αξία ομολόγων με σταθερό επιτόκιο που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων καθώς και των ομολογιακών δανείων και των υποχρεώσεων μειωμένης εξασφάλισης.

Μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων που καθορίζονται ως μέσο αντιστάθμισης εύλογης αξίας και στην εύλογη αξία των αντισταθμισμένων μέσων σε σχέση με τον κίνδυνο, αναγνωρίζονται στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Αντισταθμίσεις καθαρής επένδυσης

Ο ενοποιημένος ισολογισμός του Συγκροτήματος επηρεάζεται από συναλλαγματικές διαφορές μεταξύ του Ευρώ και των άλλων νομισμάτων λειτουργίας των θυγατρικών εξωτερικού και άλλων δραστηριοτήτων του εξωτερικού. Το Συγκρότημα αντισταθμίζει τον δομικό συναλλαγματικό κίνδυνο όταν κρίνει ότι το κόστος αυτής της αντιστάθμισης είναι εντός αποδεκτών πλαισίων (σε σχέση με τον υποκείμενο κίνδυνο). Αυτές οι αντισταθμίσεις πραγματοποιούνται μέσω δανεισμού στο ίδιο νόμισμα με το νόμισμα λειτουργίας των θυγατρικών εξωτερικού και άλλων δραστηριοτήτων στο εξωτερικό και προθεσμιακών συμβολαίων συναλλάγματος.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος ύψους €1,200 χιλ. (2022: προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος ύψους €3,059 χιλ.), έχουν προσδιοριστεί ως αντισταθμιστικά μέσα από τα οποία προέκυψε ζημιά ύψους €13 χιλ. (2022: ζημιά €4,079 χιλ.) η οποία αναγνωρίστηκε στο 'Αποθεματικό μετατροπής ξένου συναλλάγματος' στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικών εισοδημάτων έναντι των κερδών ή ζημιών από την μετατροπή της αντίστοιχης καθαρής θέσης των θυγατρικών εξωτερικού και άλλων δραστηριοτήτων του εξωτερικού.

21. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

2023	Κέρδη/(ζημιές) που οφείλονται σε κίνδυνο αντιστάθμισης		Αναποτελε- σματικότητα αντιστάθμισης
	Αντισταθμισμένα στοιχεία	Μέσα αντιστάθμισης	
Παράγωγα τα οποία πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική	€000	€000	€000
Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας			
- συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	4,329	(2,211)	2,118
Καθαρές επενδύσεις			
- προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	13	(13)	-
Σύνολο	4,342	(2,224)	2,118

2022	Κέρδη/(ζημιές) που οφείλονται σε κίνδυνο αντιστάθμισης		Αναποτελε- σματικότητα αντιστάθμισης
	Αντισταθμισμένα στοιχεία	Μέσα αντιστάθμισης	
Παράγωγα τα οποία πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική	€000	€000	€000
Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας			
- συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	(62,563)	65,427	(2,864)
Καθαρές επενδύσεις			
- προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	4,079	(4,079)	-
Σύνολο	(58,484)	61,348	(2,864)

21. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

Η συσσωρευμένη αναπροσαρμογή της εύλογης αξίας που προκύπτει από τις σχέσεις αντιστάθμισης παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

2023	Λογιστική αξία των μέσων αντιστάθμισης		Συσσωρευμένο ποσό της εύλογης αξίας των αναπροσαρμογών κερδών/(ζημιών) της αντιστάθμισης επί του αντισταθμισμένου στοιχείου	
	Περιουσιακά στοιχεία	Υποχρεώσεις	Περιουσιακά στοιχεία	Υποχρεώσεις
Παράγωγα τα οποία πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική	€000	€000	€000	€000
Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας - συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων				
- ομόλογα - επενδύσεις	439,043	-	(43,441)	-
- ομολογιακά δάνεια	-	671,632	-	(9,421)
- υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης	-	306,787	-	(4,237)
Καθαρές επενδύσεις - προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος				
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	1,200	-	1	-
Σύνολο	440,243	978,419	(43,440)	(13,658)

2022	Λογιστική αξία των μέσων αντιστάθμισης		Συσσωρευμένο ποσό της εύλογης αξίας των αναπροσαρμογών κερδών/(ζημιών) της αντιστάθμισης επί του αντισταθμισμένου στοιχείου	
	Περιουσιακά στοιχεία	Υποχρεώσεις	Περιουσιακά στοιχεία	Υποχρεώσεις
Παράγωγα τα οποία πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική	€000	€000	€000	€000
Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας - συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων				
- ομόλογα - επενδύσεις	468,396	-	(66,555)	-
- ομολογιακά δάνεια	-	297,636	-	4,853
Καθαρές επενδύσεις - προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος				
Καθαρά περιουσιακά στοιχεία	3,059	-	10	-
Σύνολο	471,455	297,636	(66,545)	4,853

Για τα περιουσιακά στοιχεία που αντισταθμίζονται χρησιμοποιώντας αντισταθμίσεις εύλογης αξίας το σταθερό επιτόκιο είναι 2.05% και το κυμαινόμενο επιτόκιο είναι 3.98% στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (2022: 1.84% και 1.20% αντίστοιχα). Για τις υποχρεώσεις που αντισταθμίζονται χρησιμοποιώντας αντισταθμίσεις εύλογης αξίας το μέσο σταθερό επιτόκιο είναι 5.44% και το μέσο κυμαινόμενο επιτόκιο 5.96% αντίστοιχα στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (2022: 0.62% and 0.25% αντίστοιχα).

21. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

Η λήξη της ονομαστικής αξίας των συμβολαίων των παραγώγων του Συγκροτήματος παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός €000	Μεταξύ ενός και τριών μηνών €000	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους €000	Μεταξύ ενός και πέντε ετών €000	Πέραν των πέντε ετών €000	Συνολική ονομαστική αξία συμβολαίων €000
2023						
Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας						
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	9,734	9,657	4,569	-	-	23,960
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	852,963	132,603	693	-	-	986,259
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	4,372	9,088	-	-	13,460
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	44	-	-	-	-	44
Συμβόλαια ανώτατου/κατώτατου ορίου επιτοκίων	-	-	-	166,075	-	166,075
	862,741	146,632	14,350	166,075	-	1,189,798
Παράγωγα τα οποία πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική						
Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας - συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	15,000	56,031	1,166,000	164,500	1,401,531
Καθαρές επενδύσεις - προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	1,200	-	-	-	-	1,200
	1,200	15,000	56,031	1,166,000	164,500	1,402,731
Σύνολο	863,941	161,632	70,381	1,332,075	164,500	2,592,529

21. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός €000	Μεταξύ ενός και τριών μηνών €000	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους €000	Μεταξύ ενός και πέντε ετών €000	Πέραν των πέντε ετών €000	Συνολική ονομαστική αξία συμβολαίων €000
2022						
Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας						
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	1,649	9,138	2,452	-	-	13,239
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	1,109,302	139,220	-	-	-	1,248,522
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	-	-	14,806	-	14,806
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	352	-	-	-	-	352
Συμβόλαια ανώτατου/ κατώτατου ορίου επιτοκίων	-	-	-	154,173	17,691	171,864
	<u>1,111,303</u>	<u>148,358</u>	<u>2,452</u>	<u>168,979</u>	<u>17,691</u>	<u>1,448,783</u>
Παράγωγα τα οποία πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική						
Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας - συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	23,416	17,000	42,200	486,397	234,500	803,513
Καθαρές επενδύσεις - προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	3,059	-	-	-	-	3,059
	<u>26,475</u>	<u>17,000</u>	<u>42,200</u>	<u>486,397</u>	<u>234,500</u>	<u>806,572</u>
Σύνολο	<u>1,137,778</u>	<u>165,358</u>	<u>44,652</u>	<u>655,376</u>	<u>252,191</u>	<u>2,255,355</u>

22. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τη λογιστική και εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων του Συγκροτήματος.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	2023		2022 (αναπροσαρμοσμένα)	
	Λογιστική αξία	Εύλογη αξία	Λογιστική αξία	Εύλογη αξία
	€000	€000	€000	€000
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	9,614,502	9,614,502	9,567,258	9,567,258
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες	384,802	370,853	204,811	193,349
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	135,275	135,275	190,209	190,209
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	443,420	443,420	467,375	467,375
Επενδύσεις σε αποσβεσμένο κόστος	3,116,714	3,119,618	2,046,119	1,953,336
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων	403,199	411,654	-	-
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	51,055	51,055	48,153	48,153
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	9,821,788	9,972,249	9,953,252	10,011,741
Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους	637,562	637,562	531,061	531,061
Λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	388,244	406,602	402,462	456,402
	24,996,561	25,162,790	23,410,700	23,418,884
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες και καταθέσεις από τράπεζες	2,515,424	2,472,718	2,484,332	2,399,266
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	17,980	17,980	16,169	16,169
Καταθέσεις πελατών	19,336,915	19,300,867	18,998,319	18,963,934
Ομολογιακά δάνεια	671,632	655,428	297,636	254,179
Υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης	306,787	300,098	302,104	265,472
Λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και υποχρεώσεις μίσθωσης	362,152	362,152	300,210	300,210
	23,210,890	23,109,243	22,398,770	22,199,230

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στον πιο πάνω πίνακα παρουσιάζεται κατά την ημερομηνία αναφοράς και δεν αντιπροσωπεύει οποιεσδήποτε προσδοκίες ως προς τη μελλοντική τους αξία.

Το Συγκρότημα χρησιμοποιεί την ακόλουθη ιεραρχία για τον καθορισμό και τη γνωστοποίηση της εύλογης αξίας:

Επίπεδο 1: επενδύσεις που επιμετρούνται με βάση χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργείς αγορές.

Επίπεδο 2: επενδύσεις που επιμετρούνται με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία όλα τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς.

Επίπεδο 3: επενδύσεις που επιμετρούνται με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία δεν είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς.

Τα παρατηρήσιμα στοιχεία που χρησιμοποιούνται στα μοντέλα για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας των μη εισηγμένων μετοχών και ομολόγων περιλαμβάνουν, όπου ισχύει, τρέχουσες και αναμενόμενες τιμές επιτοκίων της αγοράς, αναμενόμενα από την αγορά ποσοστά αθέτησης, τον πιστωτικό κίνδυνο της χώρας και του αντισυμβαλλόμενου μέρους, καθώς και εκπώσεις ρευστότητας της αγοράς.

Για περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που αναγνωρίζονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις στην εύλογη αξία, το Συγκρότημα καθορίζει εάν έχουν γίνει μεταφορές μεταξύ των επιπέδων στην ιεραρχία με την εκ νέου αξιολόγηση της κατηγοριοποίησης στο τέλος της κάθε περιόδου αναφοράς.

22. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας (συνέχεια)

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει την επιμέτρηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Συγκροτήματος που επιμετρούνται στην εύλογη αξία και των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων για τα οποία η εύλογη αξία γνωστοποιείται, κατά επίπεδο:

2023	Επίπεδο 1 €000	Επίπεδο 2 €000	Επίπεδο 3 €000	Σύνολο €000
Περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται στην εύλογη αξία				
<i>Επενδύσεις σε ακίνητα</i>				
Οικιστικά	-	-	5,933	5,933
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα	-	-	34,369	34,369
Βιοτεχνίες και βιομηχανίες	-	-	19,513	19,513
Γη (οικόπεδα και αγροτεμάχια)	-	-	2,290	2,290
	-	-	62,105	62,105
<i>Ιδιότητα ακίνητα</i>				
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα	-	-	232,235	232,235
<i>Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων</i>	-	-	138,727	138,727
<i>Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας</i>				
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	-	205	-	205
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	-	136	-	136
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	189	-	189
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	-	2	-	2
Συμβόλαια ανώτατου και κατώτατου ορίου επιτοκίων	-	1,843	-	1,843
	-	2,375	-	2,375
<i>Παράγωγα τα οποία πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική</i>				
Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας-συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	48,679	-	48,679
Καθαρές επενδύσεις-προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος και συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	-	1	-	1
	-	48,680	-	48,680
<i>Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων</i>	36,095	95,569	3,611	135,275
<i>Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων</i>	431,854	-	11,566	443,420
	467,949	146,624	448,244	1,062,817
Άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν επιμετρούνται στην εύλογη αξία				
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες	-	370,853	-	370,853
Επενδύσεις σε αποσβεσμένο κόστος	2,958,793	160,825	-	3,119,618
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων	-	411,654	-	411,654
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	-	-	9,833,522	9,833,522
	2,958,793	943,332	9,833,522	13,735,647

22. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας (συνέχεια)

Ο συντελεστής προεξόφλησης που χρησιμοποιήθηκε στον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ήταν 7.56% (2022: 2.66%-4.86%). Η αύξηση του συντελεστή προεξόφλησης αντανάκλα το περιβάλλον αυξανόμενων επιτοκίων. Ο συντελεστής προεξόφλησης στο χαμηλότερο εύρος που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 αφορά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες λογιστικής αξίας €67,937 χιλ. κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2022, τα οποία έχουν αποαναγνωρισθεί το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Για τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων που κατηγοριοποιούνται σε Επίπεδο 3, μια αύξηση στο συντελεστή προεξόφλησης κατά 10%, θα είχε ως αποτέλεσμα μείωση στην εύλογη αξία ύψους €2,714 χιλ. και μια μείωση στο συντελεστή προεξόφλησης κατά 10% θα είχε ως αποτέλεσμα αύξηση στην εύλογη αξία ύψους €622 χιλ.

Για μια επένδυση που συμπεριλαμβάνεται στους άλλους μη-συμμετοχικούς τίτλους που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης κριτηρίου αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων (SPPI) που κατηγοριοποιείται σε Επίπεδο 3 με λογιστική αξία ύψους €3,611 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2023, μια αλλαγή στο συντελεστή μετατροπής κατά 10% θα είχε ως αποτέλεσμα αλλαγή στην εύλογη αξία των άλλων μη-συμμετοχικών τίτλων κατά €361 χιλ.

Επιπρόσθετες γνωστοποιήσεις για την ανάλυση ευαισθησίας των μετοχών παρουσιάζονται στη Σημείωση 45.

Η ιεραρχία επιμέτρησης εύλογης αξίας για τα περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους γνωστοποιείται στη Σημείωση 24.

2023	Επίπεδο 1 €000	Επίπεδο 2 €000	Επίπεδο 3 €000	Σύνολο €000
Υποχρεώσεις που επιμετρούνται σε εύλογη αξία				
<i>Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας</i>				
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	-	184	-	184
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	-	13,278	-	13,278
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	181	-	181
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	-	42	-	42
Συμβόλαια ανώτατου και κατώτατου ορίου επιτοκίων	-	1,844	-	1,844
	-	15,529	-	15,529
<i>Παράγωγα τα οποία πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική</i>				
Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας-συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	2,451	-	2,451
	-	17,980	-	17,980
Άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που δεν επιμετρούνται στην εύλογη αξία				
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	-	2,043,868	-	2,043,868
Καταθέσεις από τράπεζες	-	428,850	-	428,850
Καταθέσεις πελατών	-	-	19,300,867	19,300,867
Ομολογιακά δάνεια	655,428	-	-	655,428
Υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης	300,098	-	-	300,098
	955,526	2,472,718	19,300,867	22,729,111

22. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας (συνέχεια)

2022	Επίπεδο 1 €000	Επίπεδο 2 €000	Επίπεδο 3 €000	Σύνολο €000
Περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται στην εύλογη αξία				
<i>Επενδύσεις σε ακίνητα</i>				
Οικιστικά	-	-	9,045	9,045
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα	-	-	47,837	47,837
Βιοτεχνίες και βιομηχανίες	-	-	25,607	25,607
Γη (οικόπεδα και αγροτεμάχια)	-	-	2,610	2,610
	-	-	85,099	85,099
<i>Ιδιόκτητα ακίνητα</i>				
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα	-	-	203,658	203,658
<i>Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων</i>	-	-	214,359	214,359
<i>Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας</i>				
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	-	103	-	103
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	-	283	-	283
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	437	-	437
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	-	287	-	287
Συμβόλαια ανώτατου και κατώτατου ορίου επιτοκίων	-	3,094	-	3,094
	-	4,204	-	4,204
<i>Παράγωγα τα οποία πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική</i>				
Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας-συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	43,939	-	43,939
Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας-συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων και συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	-	10	-	10
	-	43,949	-	43,949
<i>Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων</i>	84,743	96,498	8,968	190,209
<i>Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων</i>	455,110	-	12,265	467,375
	539,853	144,651	524,349	1,208,853
Άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν επιμετρούνται στην εύλογη αξία				
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες	-	193,349	-	193,349
Επενδύσεις σε αποσβεσμένο κόστος	1,871,757	69,300	12,279	1,953,336
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	-	-	9,797,382	9,797,382
	1,871,757	262,649	9,809,661	11,944,067

Για τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων που κατηγοριοποιούνται σε Επίπεδο 3, μια αύξηση στο συντελεστή προεξόφλησης κατά 10%, θα είχε ως αποτέλεσμα μείωση στην εύλογη αξία ύψους €4,538 χιλ. και μια μείωση στο συντελεστή προεξόφλησης κατά 10% θα είχε ως αποτέλεσμα αύξηση στην εύλογη αξία ύψους €1,145 χιλ.

Για μια επένδυση που συμπεριλαμβάνεται στους άλλους μη-συμμετοχικούς τίτλους που υποχρεωτικά επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης του κριτηρίου πληρωμών αποκλειστικά κεφαλαίου και τόκων (SPPI) που κατηγοριοποιείται σε Επίπεδο 3 με λογιστική αξία ύψους €8,968 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2022, μια αλλαγή στο συντελεστή μετατροπής κατά 10% θα είχε ως αποτέλεσμα αλλαγή στην εύλογη αξία των άλλων μη-συμμετοχικών τίτλων κατά €897 χιλ.

22. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας (συνέχεια)

2022	Επίπεδο 1 €000	Επίπεδο 2 €000	Επίπεδο 3 €000	Σύνολο €000
Υποχρεώσεις που επιμετρούνται στην εύλογη αξία				
<i>Παράγωγα για σκοπούς εμπορίας</i>				
Προθεσμιακά συμβόλαια συναλλάγματος	-	123	-	123
Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος	-	10,316	-	10,316
Συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	420	-	420
Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος	-	65	-	65
Συμβόλαια ανώτατου και κατώτατου ορίου επιτοκίων	-	3,094	-	3,094
	-	14,018	-	14,018
<i>Παράγωγα τα οποία πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική</i>				
Αντισταθμίσεις εύλογης αξίας-συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων	-	2,151	-	2,151
	-	16,169	-	16,169
Άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που δεν επιμετρούνται στην εύλογη αξία				
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	-	1,944,145	-	1,944,145
Καταθέσεις από τράπεζες	-	455,121	-	455,121
Καταθέσεις πελατών	-	-	18,963,934	18,963,934
Ομολογιακά δάνεια	254,179	-	-	254,179
Υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης	265,472	-	-	265,472
	519,651	2,399,266	18,963,934	21,882,851

Τα μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες είναι χρηματοοικονομικά μέσα των οποίων η λογιστική αξία είναι μία λογική προσέγγιση της εύλογης αξίας, επειδή έχουν από τη φύση τους ως επί το πλείστον μικρή διάρκεια ή αναπροσαρμόζονται τακτικά στις τρέχουσες τιμές της αγοράς. Η λογιστική αξία στα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εκτός από το αναβαλλόμενο τίμημα πώλησης (Σημ. 28), και στις λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις είναι μια καλή προσέγγιση της εύλογής τους αξίας και κατηγοριοποιούνται στο Επίπεδο 3.

Κατά τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022 δεν υπήρχαν σημαντικές μεταφορές μεταξύ του Επιπέδου 1 και Επιπέδου 2.

22. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας (συνέχεια)

Κινήσεις περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται στην εύλογη αξία Επιπέδου 3

Μεταφορές από το Επίπεδο 3 στο Επίπεδο 2 συμβαίνουν όταν υπάρχει ρευστότητα στην αγορά τίτλων και εξαλείφεται η ανάγκη για τη χρήση απαιτούμενων σημαντικών μη παρατηρήσιμων στοιχείων αποτίμησης. Μετά την μεταφορά στο Επίπεδο 2, τα μέσα επιμετρούνται χρησιμοποιώντας μοντέλα επιμέτρησης που περιλαμβάνουν παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς. Οι μεταφορές στο Επίπεδο 3 αντικατοπτρίζουν αλλαγές στις συνθήκες της αγοράς όταν κάποια μέσα γίνονται λιγότερο ρευστοποιήσιμα και συνεπώς το Συγκρότημα χρησιμοποιεί σημαντικά μη παρατηρήσιμα στοιχεία για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας.

Η κίνηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται στην εύλογη αξία και που κατηγοροποιούνται στο Επίπεδο 3 παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2023				2022					
	Επενδύσεις σε ακίνητα	Ιδιότητα ακίνητα	Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	Χρηματοοικονομικά μέσα	Επενδύσεις σε ακίνητα	Επενδύσεις σε ακίνητα που κατέχονται προς πώληση	Ιδιότητα ακίνητα	Ιδιότητα ακίνητα που κατέχονται προς πώληση	Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	Χρηματοοικονομικά μέσα
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	85,099	203,658	214,359	21,233	117,745	5,321	195,666	10,408	281,868	19,897
Προσθήκες	1,390	836	-	-	9,166	-	3,173	-	-	10,054
Πωλήσεις	(23,797)	-	-	-	(39,484)	(5,321)	-	-	-	(500)
Μεταφορά από ιδιότητα ακίνητα σε επενδύσεις σε ακίνητα (Σημ. 25)	798	(798)	-	-	-	-	-	-	-	-
Καθαρές μεταφορές από τα αποθέματα ακινήτων	-	17,827	-	-	-	-	-	-	-	-
Μεταφορά από ιδιότητα ακίνητα που κατέχονται προς πώληση σε ιδιότητα ακίνητα	-	-	-	-	-	-	10,408	(10,408)	-	-
Μετατροπή μέσων σε κοινές μετοχές	-	-	-	(6,521)	-	-	-	-	-	(4,102)
Αποσβέσεις έτους	-	(2,047)	-	-	-	-	(2,046)	-	-	-
Απομείωση (Σημ. 25)	-	(765)	-	-	-	-	(3,543)	-	-	-
(Ζημιές)/κέρδη επανεκτιμήσεων	(1,385)	13,524	-	569	(2,915)	-	-	-	-	(4,133)
Καθαρά κέρδη από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (Σημ. 11)	-	-	2,401	-	-	-	-	-	4,050	-
Αποπληρωμή/αποαναγνώριση δανείων	-	-	(89,522)	-	-	-	-	-	(82,522)	-
Τόκοι σε δάνεια (Σημ. 7)	-	-	11,489	-	-	-	-	-	10,963	-
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	(104)	587	-	-	-	-	17
31 Δεκεμβρίου	62,105	232,235	138,727	15,177	85,099	-	203,658	-	214,359	21,233

22. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας (συνέχεια)

Πολιτική αποτίμησης και ανάλυση ευαισθησίας

Επενδύσεις σε ακίνητα, επενδύσεις σε ακίνητα που κατέχονται προς πώληση και ακίνητα για ίδια χρήση

Η κύρια μέθοδος αποτίμησης ακινήτων που εφαρμόζεται από το Συγκρότημα είναι η συγκριτική μέθοδος αγοράς, αναπροσαρμοσμένη για τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς και τις συνθήκες που αφορούν το κάθε ακίνητο. Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, το Συγκρότημα χρησιμοποιεί επίσης τη μέθοδο κεφαλαιοποίησης εισοδήματος. Οι πιο κάτω πίνακες περιγράφουν τις βασικές παραμέτρους που χρησιμοποιήθηκαν στις εκτιμήσεις για τις επενδύσεις σε ακίνητα και τα ακίνητα για ίδια χρήση:

22. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας (συνέχεια)

Πολιτική αποτίμησης και ανάλυση ευαισθησίας (συνέχεια)

Ανάλυση επενδύσεων σε ακίνητα

Είδος και χώρα	2023	Ετήσια εκτιμημένη αξία μίσθωσης ανά τ.μ.	Εκτιμημένο κόστος κτιρίου ανά τ.μ.	Απόδοση	Εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ.	Εκτιμημένο κόστος γης ανά τ.μ.	Γη	Εμβαδόν κτιρίου	Ηλικία κτιρίου
	€000						τ.μ.	τ.μ.	Έτη
Οικιστικά									
Κύπρος	2,024	€41-€98	€1,090-€1,673	4.5%-5.5%	€380-€2,338	€130-€380	607-725	89-594	10-58
Ελλάδα	3,909	€6-€113	€164-€2,961	2%-9.4%	€46-€1,878	€16-€1,910	24-5,147	51-825	16-51
	5,933								
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα									
Κύπρος	31,297	€36-€289	€470	3.9%-6.7%	€578-€5,781	€150-€3,900	348-11,301	0-4,605	11-68
Ελλάδα	3,072	€9-€219	€193-€1,404	4.9%-8.8%	€72-€3,648	€261-€289	100-8,582	6-4,692	19-65
	34,369								
Βιοτεχνίες και βιομηχανίες									
Κύπρος	12,583	€23-€67	€205-€709	4.5%-7.0%	€266-€1,225	€165-€500	2,202-14,590	743-8,007	20-37
Ελλάδα	6,930	€1-€99	€172-€684	4.4%-10.4%	€12-€439	€10-€191	57-34,495	349-5,858	14-85
	19,513								
Γη (οικόπεδα και αγροτεμάχια)									
Κύπρος	2,290	δ/ε	δ/ε	δ/ε	δ/ε	€989	2,316	δ/ε	δ/ε
	2,290								
Σύνολο	62,105								

Ανάλυση ακινήτων για ίδια χρήση

Είδος και χώρα	2023	Ετήσια εκτιμημένη αξία μίσθωσης ανά τ.μ.	Εκτιμημένο κόστος κτιρίου ανά τ.μ.	Απόδοση	Εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ.	Εκτιμημένο κόστος γης ανά τ.μ.	Γη	Εμβαδόν κτιρίου	Ηλικία κτιρίου
	€000						τ.μ.	τ.μ.	Έτη
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα									
Κύπρος	232,235	€30-€315	€1,063-€3,162	6%-6.5%	€65-€5,254	€65-€2,756	390-51,947	210-24,035	16-100
Σύνολο	232,235								

22. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας (συνέχεια)

Πολιτική αποτίμησης και ανάλυση ευαισθησίας (συνέχεια)

Ανάλυση επενδύσεων σε ακίνητα

Είδος και χώρα	2022	Ετήσια εκτιμημένη αξία μίσθωσης ανά τ.μ.	Εκτιμημένο κόστος κτιρίου ανά τ.μ.	Απόδοση	Εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ.	Εκτιμημένο κόστος γης ανά τ.μ.	Γη	Εμβαδόν κτιρίου	Ηλικία κτιρίου
	€000						τ.μ.	τ.μ.	Έτη
Οικιστικά									
Κύπρος	4,911	€37-€93	€185-€1,673	5%-7%	€427-€2,338	€130-€650	134-1,203	89-1,420	10-104
Ελλάδα	4,134	€6-€115	€164-€2,115	2%-7.1%	€45-€1,892	€7-€4,017	24-5,147	51-825	11-50
	<u>9,045</u>								
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα									
Κύπρος	44,837	€36-€250	€470	3.4%-10%	€520-€5,781	€150-€5,000	348-35,413	16-5,850	9-67
Ελλάδα	3,000	€19-€381	€193-€3,548	5.4%-10.5%	€72-€3,638	€142-€265	100-8,582	6-4,692	18-64
	<u>47,837</u>								
Βιοτεχνίες και βιομηχανίες									
Κύπρος	18,439	€14-€62	€360	4.5%-9%	€283-€1,272	€550	2,202-15,965	743-8,007	10-38
Ελλάδα	7,168	€7-€58	€133-€461	3.5%-11%	€8-€439	€5-€395	57-34,495	349-5,858	13-84
	<u>25,607</u>								
Γη (οικόπεδα και αγροτεμάχια)									
Κύπρος	2,610	δ/ε	δ/ε	δ/ε	δ/ε	€1,127	2,316	δ/ε	δ/ε
Σύνολο	<u>85,099</u>								

Ανάλυση ακινήτων για ίδια χρήση

Είδος και χώρα	2022	Ετήσια εκτιμημένη αξία μίσθωσης ανά τ.μ.	Εκτιμημένο κόστος κτιρίου ανά τ.μ.	Απόδοση	Εκτιμημένη εύλογη αξία ανά τ.μ.	Εκτιμημένο κόστος γης ανά τ.μ.	Γη	Εμβαδόν κτιρίου	Ηλικία κτιρίου
	€000						τ.μ.	τ.μ.	Έτη
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα									
Κύπρος	203,658	€76-€277	€750-€1,855	5.6%-5.8%	€70-€6,164	€70-€2,274	390-51,947	122-11,109	15-79
Σύνολο	<u>203,658</u>								

22. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας (συνέχεια)

Πολιτική αποτίμησης και ανάλυση ευαισθησίας (συνέχεια)

Ανάλυση ευαισθησίας

Οι εκτιμήσεις των ακινήτων του Συγκροτήματος έχουν κατηγοριοποιηθεί ως Επίπεδο 3. Σημαντικές αυξήσεις/μειώσεις στις εκτιμημένες αξίες ανά τετραγωνικό μέτρο για ακίνητα που εκτιμούνται βάσει της συγκριτικής μεθόδου αγοράς ή σημαντικές αυξήσεις/μειώσεις στην εκτιμημένη αξία μίσθωσης ή απόδοσης για ακίνητα που εκτιμήθηκαν βάσει της μεθόδου κεφαλαιοποίησης εισοδήματος θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε σημαντικά ψηλότερη/χαμηλότερη εύλογη αξία στα ακίνητα.

23. Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

	2023	2022
	€000	€000
Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος	9,862,514	9,917,335
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (Σημ. 44.5)	(179,453)	(178,442)
	9,683,061	9,738,893
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	138,727	214,359
	9,821,788	9,953,252

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τα μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος του Συγκροτήματος ανά στάδιο και γεωγραφική ανάλυση (βάσει τη χώρα στην οποία διαχειρίζονται τα δάνεια).

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000
2023					
Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος πριν από την εναπομένουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση	8,334,929	1,168,745	328,177	100,197	9,932,048
Εναπομένουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση	(59,340)	(7,474)	(1,294)	(1,426)	(69,534)
Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος	8,275,589	1,161,271	326,883	98,771	9,862,514
Κύπρος	8,275,416	1,161,271	326,363	98,771	9,861,821
Άλλες χώρες	173	-	520	-	693
	8,275,589	1,161,271	326,883	98,771	9,862,514

2022					
Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος πριν από την εναπομένουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση	7,931,511	1,586,488	372,821	115,544	10,006,364
Εναπομένουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση	(64,255)	(20,885)	(1,803)	(2,086)	(89,029)
Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος	7,867,256	1,565,603	371,018	113,458	9,917,335
Κύπρος	7,867,037	1,565,603	368,922	113,458	9,915,020
Άλλες χώρες	219	-	2,096	-	2,315
	7,867,256	1,565,603	371,018	113,458	9,917,335

23. Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (συνέχεια)

Εναπομένουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία

Η εναπομένουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση αφορά κυρίως δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που αποκτήθηκαν ως μέρος της εξαγοράς ορισμένων εργασιών της Λαϊκής Τράπεζας το 2013. Σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 3, η προσαρμογή αυτή έχει επιφέρει μείωση στα μεικτά υπόλοιπα των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες. Η εναπομένουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία περιλαμβάνεται στα μεικτά υπόλοιπα των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού. Ωστόσο, για σκοπούς παρακολούθησης πιστωτικού κινδύνου, η εναπομένουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού παρουσιάζεται ξεχωριστά και δεν περιλαμβάνεται στα μεικτά υπόλοιπα των δανείων και απαιτήσεων, όπως φαίνεται στους πιο πάνω πίνακες.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων τυγχάνουν διαχείρισης στην Κύπρο.

Οι πιο κάτω πίνακες παρουσιάζουν τα μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε αποσβεσμένο κόστος του Συγκροτήματος ανά στάδιο και ανά πελατειακό τομέα.

2023	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI) €000	Σύνολο €000
Ανά πελατειακό τομέα	€000	€000	€000	€000	€000
Μεγάλες επιχειρήσεις	2,709,523	519,134	96,289	32,799	3,357,745
Κέντρο διεθνών εργασιών και Διεθνείς επιχειρήσεις					
- Κέντρο διεθνών εργασιών	99,009	21,409	320	140	120,878
- Διεθνείς επιχειρήσεις	744,955	17,220	38	15	762,228
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	824,503	109,865	5,583	9,042	948,993
Ιδιώτες					
- στεγαστικά	3,015,838	343,277	23,508	9,897	3,392,520
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	821,665	101,168	9,813	13,527	946,173
Αναδιρθώσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	3,770	21,747	13,461	10,073	49,051
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	9,831	8,089	13,715	2,431	34,066
- στεγαστικά	6,450	12,429	39,696	1,912	60,487
- λοιπά καταναλωτικά	2,471	2,533	13,474	733	19,211
Ανακτήσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	-	-	6,378	967	7,345
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	-	15,812	1,587	17,399
- στεγαστικά	-	-	65,070	10,255	75,325
- λοιπά καταναλωτικά	59	-	23,725	5,081	28,865
Διαχείριση περιουσίας	37,515	4,400	1	312	42,228
	8,275,589	1,161,271	326,883	98,771	9,862,514

23. Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (συνέχεια)

2022	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000
Ανά πελατειακό τομέα					
Μεγάλες επιχειρήσεις	2,502,630	807,282	54,259	34,616	3,398,787
Κέντρο διεθνών εργασιών και Διεθνείς επιχειρήσεις					
- Κέντρο διεθνών εργασιών	104,539	31,934	1,254	147	137,874
- Διεθνείς επιχειρήσεις	685,099	150	35	24	685,308
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	825,123	189,825	3,299	10,364	1,028,611
Ιδιώτες					
- στεγαστικά	2,982,436	305,714	30,071	12,413	3,330,634
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	704,959	152,815	14,376	15,746	887,896
Αναδιρθώσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	2,842	34,246	20,689	10,175	67,952
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	12,643	10,603	23,374	2,381	49,001
- στεγαστικά	5,168	22,018	42,155	3,292	72,633
- λοιπά καταναλωτικά	1,713	5,364	16,237	1,029	24,343
Ανακτήσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	-	-	18,403	1,316	19,719
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	-	29,339	2,366	31,705
- στεγαστικά	-	-	88,956	14,039	102,995
- λοιπά καταναλωτικά	108	-	28,569	4,953	33,630
Διαχείριση περιουσίας	39,996	5,652	2	597	46,247
	7,867,256	1,565,603	371,018	113,458	9,917,335

Τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες τα οποία έχουν εκχωρηθεί ως εξασφάλιση παρουσιάζονται στη Σημείωση 46.

Επιπρόσθετες αναλύσεις και πληροφορίες αναφορικά με τον πιστωτικό κίνδυνο καθώς και ανάλυση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες παρατίθενται στη Σημείωση 44.

24. Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους

	2023	2022
	€000	€000
Συμμετοχικοί τίτλοι	1,982	1,359
Ομόλογα	58,688	36,837
Αμοιβαία κεφάλαια	549,592	443,299
Τραπεζικές καταθέσεις και λοιπά εισπρακτέα	27,300	49,566
	637,562	531,061
Ακίνητα	11,650	11,260
	649,212	542,321

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους κατηγοριοποιούνται ως επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Οι τραπεζικές καταθέσεις και λοιπά εισπρακτέα περιλαμβάνουν λοιπά χρηματοοικονομικά εισπρακτέα ύψους €2,957 χιλ. (2022: €2,965 χιλ.).

Εκτός από τα πιο πάνω περιουσιακά στοιχεία, η θυγατρική εταιρεία του Συγκροτήματος που διεξάγει ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής κατέχει μετοχές της Εταιρίας, ως μέρος των περιουσιακών στοιχείων που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους με λογιστική αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ύψους €476 χιλ. (2022: €236 χιλ.). Αυτές οι μετοχές παρουσιάζονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις σαν ίδιες μετοχές (Σημ. 34).

24. Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους (συνέχεια)

Η ανάλυση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους τα οποία επιμετρούνται στην εύλογη αξία, κατά επίπεδο ιεραρχίας της εύλογης αξίας, παρουσιάζεται πιο κάτω:

2023	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000
Συμμετοχικοί τίτλοι	1,982	-	-	1,982
Ομόλογα	38,378	-	20,310	58,688
Αμοιβαία κεφάλαια	546,475	-	3,117	549,592
	586,835	-	23,427	610,262
2022				
Συμμετοχικοί τίτλοι	1,359	-	-	1,359
Ομόλογα	17,525	-	19,312	36,837
Αμοιβαία κεφάλαια	440,108	-	3,191	443,299
	458,992	-	22,503	481,495

Οι τραπεζικές καταθέσεις είναι χρηματοοικονομικά μέσα των οποίων η λογιστική αξία είναι μια λογική προσέγγιση της εύλογης αξίας, επειδή έχουν μικρή διάρκεια ή αναπροσαρμόζονται τακτικά στις τρέχουσες τιμές αγοράς.

Η κίνηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που κατηγοριοποιήθηκαν στο Επίπεδο 3 παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2023	2022
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	22,503	22,265
Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη που αναγνωρίστηκαν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	924	238
31 Δεκεμβρίου	23,427	22,503

Κατά τη διάρκεια των ετών που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022 δεν υπήρχαν σημαντικές μεταφορές μεταξύ του Επίπεδου 1 και Επίπεδου 2.

25. Ακίνητα και εξοπλισμός

2023	Ακίνητα €000	Εξοπλισμός €000	Σύνολο €000
Καθαρή λογιστική αξία 1 Ιανουαρίου	235,538	17,840	253,378
Προσθήκες	396	7,058	7,454
Επανεκτίμηση	13,524	-	13,524
Απομείωση	(765)	-	(765)
Μεταφορές σε επενδύσεις σε ακίνητα (Σημ. 22)	(798)	-	(798)
Καθαρές μεταφορές από τα αποθέματα ακινήτων (Σημ. 27)	17,827	-	17,827
Πωλήσεις και διαγραφές	-	(24)	(24)
Αποσβέσεις έτους (Σημ. 15.1)	(8,997)	(6,396)	(15,393)
Νέες μισθώσεις (Σημ. 42)	168	11,185	11,353
Επανεκτίμηση δικαιώματος χρήσης περιουσιακών στοιχείων (Σημ. 42)	(988)	-	(988)
Καθαρή λογιστική αξία 31 Δεκεμβρίου	255,905	29,663	285,568

1 Ιανουαρίου 2023			
Κόστος ή εκτιμημένη αξία	303,891	142,787	446,678
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(68,353)	(124,947)	(193,300)
Καθαρή λογιστική αξία	235,538	17,840	253,378

31 Δεκεμβρίου 2023			
Κόστος ή εκτιμημένη αξία	327,251	123,677	450,928
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(71,346)	(94,014)	(165,360)
Καθαρή λογιστική αξία	255,905	29,663	285,568

2022	Ακίνητα €000	Εξοπλισμός €000	Σύνολο €000
Καθαρή λογιστική αξία 1 Ιανουαρίου	231,896	20,234	252,130
Προσθήκες	3,898	2,854	6,752
Μεταφορά από μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και ομάδες εκποίησης που κατέχονται προς πώληση	10,408	-	10,408
Απομείωση	(3,543)	-	(3,543)
Πωλήσεις και διαγραφές	(46)	(92)	(138)
Αποσβέσεις έτους (Σημ. 15.1)	(9,669)	(5,981)	(15,650)
Νέες μισθώσεις (Σημ. 42)	132	825	957
Επανεκτίμηση δικαιώματος χρήσης περιουσιακών στοιχείων (Σημ. 42)	3,922	-	3,922
Αποαναγνώριση δικαιώματος χρήσης περιουσιακών στοιχείων (Σημ. 42)	(1,460)	-	(1,460)
Καθαρή λογιστική αξία 31 Δεκεμβρίου	235,538	17,840	253,378

1 Ιανουαρίου 2022			
Κόστος ή εκτιμημένη αξία	296,406	141,220	437,626
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(64,510)	(120,986)	(185,496)
Καθαρή λογιστική αξία	231,896	20,234	252,130

31 Δεκεμβρίου 2022			
Κόστος ή εκτιμημένη αξία	303,891	142,787	446,678
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(68,353)	(124,947)	(193,300)
Καθαρή λογιστική αξία	235,538	17,840	253,378

25. Ακίνητα και εξοπλισμός (συνέχεια)

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023 η καθαρή λογιστική αξία του εξοπλισμού του Συγκροτήματος περιλαμβάνει ποσό ύψους €11,462 χιλ. που αφορά δικαίωμα χρήσης περιουσιακών στοιχείων, εξοπλισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών (2022: €825 χιλ.).

Η καθαρή λογιστική αξία των ακινήτων του Συγκροτήματος αποτελείται από:

	2023	2022
	€000	€000
Ιδιότητα ακίνητα	232,235	203,658
Δαπάνες βελτίωσης σε μισθωμένα ακίνητα	1,270	2,472
Δικαίωμα χρήσης περιουσιακού στοιχείου (Σημ. 42)	22,400	29,408
Σύνολο	255,905	235,538

Τα ιδιότητα ακίνητα περιλαμβάνουν γη λογιστικής αξίας ύψους €92,751 χιλ. (2022: €79,623 χιλ.) για την οποία δεν υπολογίζονται αποσβέσεις. Επιπλέον, τα ιδιότητα ακίνητα περιλαμβάνουν ποσό ύψους €20,876 χιλ. (2022: μηδέν) που αφορά ακίνητα υπό κατασκευή.

Η πολιτική του Συγκροτήματος είναι να επανεκτιμά τα ιδιότητα ακίνητα περιοδικά (κάθε 3 με 5 χρόνια), αλλά πιο συχνές επανεκτιμήσεις μπορεί να διεξαχθούν όταν υπάρχουν σημαντικές και ασταθείς μεταβολές στις τιμές. Το Συγκρότημα πραγματοποίησε επανεκτιμήσεις κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023. Οι εκτιμήσεις έγιναν από ανεξάρτητους προσοντούχους εκτιμητές με βάση την τρέχουσα αγοραία αξία των ακινήτων, χρησιμοποιώντας παρατηρήσιμες τιμές και/ή πρόσφατες συναλλαγές της αγοράς αναλόγως της τοποθεσίας του ακινήτου. Λεπτομέρειες για τις τεχνικές εκτιμήσεων και τις παραμέτρους που χρησιμοποιήθηκαν παρουσιάζονται στη Σημείωση 22.

Δεν υπήρχαν επιβαρύνσεις σε ιδιότητα ακίνητα του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022.

Η καθαρή λογιστική αξία των ιδιότητα ακινήτων με βάση επιμέτρησης το κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2023 θα ήταν €158,900 χιλ. (2022: €142,555 χιλ.).

26. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

	2023	2022 (αναπροσαρ- μοσμένα)
	€000	€000
Καθαρή λογιστική αξία 1 Ιανουαρίου	52,546	54,144
Προσθήκες	14,949	17,347
Πωλήσεις και διαγραφές	-	(392)
Αποσβέσεις έτους (Σημ. 15.1)	(18,860)	(18,553)
Καθαρή λογιστική αξία 31 Δεκεμβρίου	48,635	52,546
1 Ιανουαρίου		
Κόστος	253,353	236,526
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση	(200,807)	(182,382)
Καθαρή λογιστική αξία	52,546	54,144
31 Δεκεμβρίου		
Κόστος	268,268	253,353
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση	(219,633)	(200,807)
Καθαρή λογιστική αξία	48,635	52,546

Τα λογισμικά προγράμματα περιλαμβάνουν λογισμικό πρόγραμμα που έχει αναπτυχθεί εσωτερικά με καθαρή λογιστική αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ύψους €4,679 χιλ. (2022: €2,954 χιλ.).

27. Αποθέματα ακινήτων

Η λογιστική αξία των αποθεμάτων ακινήτων καθορίζεται ως η χαμηλότερη τιμή μεταξύ του κόστους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης τους αξίας. Αναγνωρίζεται απομείωση αν η καθαρή ρευστοποιημένη αξία είναι χαμηλότερη του κόστους σε αποθέματα ακινήτων. Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, αναγνωρίστηκε ζημιά απομείωσης ύψους €46,026 χιλ. (2022: €20,628 χιλ.) ως 'Απομείωση μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μετά την αναστροφή' στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, αποθέματα ακινήτων ύψους €445,009 χιλ. (2022: €529,316 χιλ.) επιμετρούνται στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία. Επιπρόσθετα, στις 31 Δεκεμβρίου 2023 αποθέματα ακινήτων με λογιστική αξία ύψους €65,908 χιλ. (2022: €108,010 χιλ.) αποτιμούνται σε αξία που προσεγγίζει την εύλογη αξία μείον το κόστος πώλησης.

Τα αποθέματα ακινήτων συμπεριλαμβάνουν οικιστικά ακίνητα, γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα, βιοτεχνίες και βιομηχανίες, ξενοδοχεία και γη (οικόπεδα και αγροτεμάχια). Δεν υπάρχουν αποθέματα ακινήτων που εκχωρήθηκαν ως εξασφάλιση για διευκολύνσεις χρηματοδότησης από κεντρικές τράπεζες στα πλαίσια πράξεων νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος.

Η λογιστική αξία των αποθεμάτων ακινήτων αναλύεται στους πίνακες πιο κάτω:

	2023 €000	2022 €000
Καθαρή λογιστική αξία 1 Ιανουαρίου	1,041,032	1,111,604
Προσθήκες	19,531	76,851
Πωλήσεις	(170,595)	(126,797)
Καθαρές μεταφορές (προς)/από ακίνητα και εξοπλισμό	(17,827)	-
Απομείωση (Σημ. 16)	(46,026)	(20,628)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	2
Καθαρή λογιστική αξία 31 Δεκεμβρίου	826,115	1,041,032

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023 δεν υπήρχαν επιβαρύνσεις σε αποθέματα ακινήτων του Συγκροτήματος (2022: επιβαρύνσεις σε αποθέματα ακινήτων με λογιστική αξία €20,989 χιλ.).

Το αποτέλεσμα της πώλησης αποθεμάτων ακινήτων κατά το έτος παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

	2023 €000	2022 €000
Καθαρές εισπράξεις	179,567	140,767
Λογιστική αξία των αποθεμάτων ακινήτων που πωλήθηκαν	(170,595)	(126,797)
Καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων	8,972	13,970

Ανάλυση ανά τύπο ακινήτου και χώρα 2023	Κύπρος €000	Ελλάδα €000	Ρουμανία €000	Σύνολο €000
Οικιστικά	47,841	8,091	-	55,932
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα	91,114	9,978	-	101,092
Βιοτεχνίες και βιομηχανίες	23,373	9,263	-	32,636
Ξενοδοχεία	17,345	437	-	17,782
Γη (οικόπεδα και αγροτεμάχια)	614,990	3,683	-	618,673
Σύνολο	794,663	31,452	-	826,115

2022	€000	€000	€000	€000
Οικιστικά	63,724	16,947	32	80,703
Γραφεία και άλλα εμπορικά ακίνητα	142,475	11,263	-	153,738
Βιοτεχνίες και βιομηχανίες	29,172	11,710	48	40,930
Ξενοδοχεία	24,027	437	-	24,464
Γη (οικόπεδα και αγροτεμάχια)	736,913	4,284	-	741,197
Σύνολο	996,311	44,641	80	1,041,032

28. Προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία

	2023	2022 (αναπροσαρμο- σμένα)
	€000	€000
<i>Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία</i>		
Χρεώστες	34,662	29,220
Περιουσιακά στοιχεία από ασφαλιστήρια συμβόλαια (Σημ. 31)	1,255	1,204
Εισπρακτέα από φόρους	3,263	4,536
Αναβαλλόμενο τίμημα πώλησης	243,013	311,523
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	106,051	55,979
	388,244	402,462
<i>Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία</i>		
Περιουσιακά στοιχεία από ασφαλιστήρια συμβόλαια και συμβόλαια αντασφάλισης (Σημ. 31)	56,239	45,176
Φόροι επιστρεπτέοι	73,943	124,328
Προπληρωμένα έξοδα	867	682
Περιουσιακά στοιχεία προγραμμάτων αφυπηρέτησης (Σημ. 14.1)	669	816
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	64,957	35,590
	196,675	206,592
	584,919	609,054

Η ανάλυση της κίνησης της μεικτής λογιστικής αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που περιλαμβάνονται στις προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

	Στάδιο 1	Στάδιο 3	Απλοποιημένη μέθοδος	Σύνολο
2023	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	394,814	37,512	4,919	437,245
Καθαρή (μείωση)/αύξηση	<u>(13,663)</u>	<u>(1,578)</u>	<u>953</u>	(14,288)
31 Δεκεμβρίου	381,151	35,934	5,872	422,957
2022 (αναπροσαρμοσμένα)				
1 Ιανουαρίου	377,412	37,157	4,843	419,412
Καθαρή αύξηση	<u>17,402</u>	<u>355</u>	<u>76</u>	<u>17,833</u>
31 Δεκεμβρίου	394,814	37,512	4,919	437,245

28. Προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία (συνέχεια)

Η ανάλυση της κίνησης στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ECL) των πιο πάνω χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

	Στάδιο 1	Στάδιο 3	Απλοποιημένη μέθοδος	Σύνολο
2023	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	2,107	32,181	495	34,783
Διαγραφές	-	(82)	-	(82)
Αλλαγές στα μοντέλα και παραμέτρους που χρησιμοποιήθηκαν στους υπολογισμούς των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών	(6)	(223)	241	12
31 Δεκεμβρίου	2,101	31,876	736	34,713
2022 (αναπροσαρμοσμένα)				
1 Ιανουαρίου	2,557	31,761	746	35,064
Διαγραφές	-	(206)	(236)	(442)
Αλλαγές στα μοντέλα και παραμέτρους που χρησιμοποιήθηκαν στους υπολογισμούς των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών	(450)	626	(15)	161
31 Δεκεμβρίου	2,107	32,181	495	34,783

Δεν υπήρχαν χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομημένα στο Στάδιο 2 στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 31 Δεκεμβρίου 2022. Επιπλέον, στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 31 Δεκεμβρίου 2022 δεν υπήρχαν χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

Στα λοιπά μη-χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνεται ποσό ύψους €18,550 χιλ. κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2023 (2022: μηδέν) που αφορά συμβατικά περιουσιακά στοιχεία από συμβάσεις με πελάτες.

Κατά την ημερομηνία ολοκλήρωσης της πώλησης του Project Helix 2 (η 'Συναλλαγή') τον Ιούνιο 2021, το Συγκρότημα αναγνώρισε το ποσό των €381,567 χιλ. στα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, το οποίο αντιπροσώπευε την εύλογη αξία του αναβαλλόμενου εισπρακτέου τιμήματος πώλησης από την Συναλλαγή. Το ποσό είναι πληρωτέο σε τέσσερις δόσεις μέχρι τον Δεκέμβριο 2025 και κάθε δόση φέρει τόκο μέχρι την ημερομηνία πληρωμής. Ποσό ύψους €19,774 χιλ., το οποίο αντιπροσωπεύει τα έσοδα από τόκους από το αναβαλλόμενο εισπρακτέο τίμημα πώλησης αναγνωρίστηκε στην Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (2022: €10,889 χιλ.) στα 'Έσοδα από τόκους - Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος - Λοιπά Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία' (Σημ. 7). Δεν υπάρχουν οποιοδήποτε άλλοι όροι. Το αναβαλλόμενο εισπρακτέο τίμημα πώλησης κατηγοριοποιείται ως Στάδιο 1 κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022.

Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, αναγνωρίστηκαν πιστωτικές ζημιές ύψους €7,096 χιλ. σε σχέση με τα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, στις οποίες περιλαμβάνονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ECL) ύψους €12 χιλ. (εκ των οποίων €511 χιλ. αφορούν μερική αναστροφή αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (ECL) δώδεκα μηνών στο αναβαλλόμενο εισπρακτέο τίμημα πώλησης) και €7,084 χιλ. ζημιές απομείωσης. Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, αναγνωρίστηκαν πιστωτικές ζημιές ύψους €1,758 χιλ. σε σχέση με τα λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, στις οποίες περιλαμβάνονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ECL) ύψους €161 χιλ. (εκ των οποίων €867 χιλ. αφορούν μερική αναστροφή αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (ECL) δώδεκα μηνών στο αναβαλλόμενο εισπρακτέο τίμημα πώλησης), €1,310 χιλ. διαγραφές και €287 χιλ. ζημιές απομείωσης.

29. Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες

Η χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες αποτελείται από δανεισμό από την ΕΚΤ στα πλαίσια των πράξεων νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος όπως παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

	2023	2022
	€000	€000
Στοχευμένες Πράξεις πιο Μακροπρόθεσμης Αναχρηματοδότησης (ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ)	2,043,868	1,976,674

29. Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες (συνέχεια)

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, η χρηματοδότηση από την ΕΚΤ ανήλθε σε €2 δις (2022: €2 δις) και προήλθε από διάφορα προγράμματα ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ.

Η λήξη των ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ είναι τρία έτη από τον διακανονισμό κάθε πράξης, αλλά υπάρχει η δυνατότητα να αποπληρωθούν νωρίτερα ή να μειωθεί ο δανεισμός πριν την τελική τους λήξη.

Η ΒΟC ΡCΛ προχώρησε σε αποπληρωμή πριν από τη λήξη €1 δις της χρηματοδότησης ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ το Δεκέμβριο 2022.

Λεπτομέρειες σχετικά με τα επιβαρυνόμενα περιουσιακά στοιχεία που σχετίζονται με τις πιο πάνω διευκολύνσεις χρηματοδότησης παρουσιάζονται στη Σημείωση 46.

30. Καταθέσεις πελατών

	2023	2022
	€000	€000
<i>Ανά κατηγορία κατάθεσης</i>		
Όψεως	10,167,622	10,561,724
Ταμειυτηρίου	2,979,275	2,840,346
Προθεσμίας ή με προειδοποίηση	6,190,018	5,596,249
	19,336,915	18,998,319
<i>Ανά γεωγραφικό τομέα</i>		
Κύπρος	15,355,445	14,703,276
Ελλάδα	1,473,491	1,635,406
Ηνωμένο Βασίλειο	386,057	395,235
ΗΠΑ	166,673	169,176
Γερμανία	77,288	94,168
Ρουμανία	29,729	22,118
Ρωσία	128,489	308,096
Ουκρανία	183,316	237,697
Λευκορωσία	3,762	9,966
Ισραήλ	195,580	124,436
Άλλες χώρες	1,337,085	1,298,745
	19,336,915	18,998,319

Οι καταθέσεις ανά γεωγραφικό τομέα είναι βάσει της χώρας διαμονής του τελικού δικαιούχου της κατάθεσης.

	2023	2022
	€000	€000
<i>Ανά νόμισμα</i>		
Ευρώ	17,514,400	17,067,299
Δολάριο Αμερικής	1,448,753	1,529,548
Αγγλική Στερλίνα	300,867	333,458
Ρωσικό Ρούβλι	1,322	3,466
Ελβετικό Φράγκο	8,947	11,796
Άλλα νομίσματα	62,626	52,752
	19,336,915	18,998,319

30. Καταθέσεις πελατών (συνέχεια)

	2023	2022
	€000	€000
<i>Ανά πελατειακό τομέα</i>		
Μεγάλες επιχειρήσεις	2,086,753	1,915,300
Κέντρο διεθνών εργασιών και Διεθνείς επιχειρήσεις		
- Κέντρο διεθνών εργασιών	3,779,571	3,957,050
- Διεθνείς επιχειρήσεις	121,454	139,898
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	1,019,245	1,007,555
Ιδιώτες	11,781,972	11,333,783
Αναδιρθώσεις χρεών		
- Μεγάλες επιχειρήσεις	12,565	16,017
- Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	5,954	6,375
- Άλλοι ιδιώτες	9,428	10,152
Ανακτήσεις χρεών		
- Μεγάλες επιχειρήσεις	1,098	1,262
Διαχείριση περιουσίας	518,875	610,927
	19,336,915	18,998,319

31. Ασφαλιστήρια συμβόλαια και συμβόλαια αντασφάλισης

Η ανάλυση των ομάδων ασφαλιστηρίων συμβολαίων και συμβολαίων αντασφάλισης που αποτελούν περιουσιακά στοιχεία και αυτών που αποτελούν υποχρέωση παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα:

	2023			2022		
	Περιουσιακά στοιχεία €000	Υποχρεώσεις €000	Καθαρή θέση €000	Περιουσιακά στοιχεία €000	Υποχρεώσεις €000	Καθαρή θέση €000
Ασφαλιστήρια συμβόλαια						
Κλάδος ζωής	6,472	(604,233)	(597,761)	2,270	(546,101)	(543,831)
Γενικός κλάδος	-	(54,191)	(54,191)	-	(51,880)	(51,880)
Σύνολο ασφαλιστηρίων συμβολαίων	6,472	(658,424)	(651,952)	2,270	(597,981)	(595,711)
Συμβόλαια αντασφάλισης						
Κλάδος ζωής	26,350	-	26,350	23,679	-	23,679
Γενικός κλάδος	24,672	-	24,672	20,431	-	20,431
Σύνολο συμβολαίων αντασφάλισης	51,022	-	51,022	44,110	-	44,110
Σύνολο ασφαλιστηρίων συμβολαίων και συμβολαίων αντασφάλισης	57,494	(658,424)	(600,930)	46,380	(597,981)	(551,601)

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τη συμπίλιση των στοιχείων επιμέτρησης της λογιστικής αξίας των ασφαλιστηρίων και αντασφαλιστηρίων συμβολαίων, παρουσιάζοντας τις εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών, την προσαρμογή μη χρηματοοικονομικού κινδύνου και το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών (CSM) για χαρτοφυλάκια ασφαλιστικών εργασιών κλάδου ζωής που επιμεντρούνται με το γενικό μοντέλο επιμέτρησης (GMM) και την προσέγγιση της μεταβλητής αμοιβής (VFA).

	2023				2022			
	Εκτίμηση της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών €000	Προσαρμογή κινδύνου για μη-χρηματο- οικονομικό κίνδυνο €000	Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους Υπηρεσιών €000	Σύνολο €000	Εκτίμηση της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών €000	Προσαρμογή κινδύνου για μη-χρηματο- οικονομικό κίνδυνο €000	Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους Υπηρεσιών €000	Σύνολο €000
Ασφαλιστήρια συμβόλαια								
Ασφαλιστήρια συμβόλαια - περιουσιακά στοιχεία	(528,955)	(13,940)	(58,331)	(601,226)	(484,060)	(16,588)	(41,863)	(542,511)
Ασφαλιστήρια συμβόλαια - υποχρεώσεις	10,411	(2,004)	(1,935)	6,472	3,705	(1,255)	(180)	2,270
Συμβόλαια αντασφάλισης								
Συμβόλαια αντασφάλισης - περιουσιακά στοιχεία	7,896	220	16,979	25,095	23,270	718	(1,772)	22,216

31. Ασφαλιστήρια συμβόλαια και συμβόλαια αντασφάλισης (συνέχεια)

Η συμφιλίωση για το έτος, της καθαρής θέσης (καθαρές (υποχρεώσεις)/περιουσιακά στοιχεία) για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, παρουσιάζοντας ξεχωριστά τις καθαρές υποχρεώσεις (ή τα περιουσιακά στοιχεία) για την εναπομένουσα κάλυψη και τις καθαρές υποχρεώσεις για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί για το χαρτοφυλάκιο κλάδου ζωής και το χαρτοφυλάκιο γενικού κλάδου.

	2023				2022			
	Υποχρεώσεις εναπομένουσας κάλυψης LRC		Υποχρεώσεις για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί LIC	Σύνολο	Υποχρεώσεις εναπομένουσας κάλυψης LRC		Υποχρεώσεις για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί LIC	Σύνολο
	Εξαιρουμένης συνιστώσας ζημιάς	Συνιστώσα Ζημιά			Εξαιρουμένης συνιστώσας ζημιάς	Συνιστώσα Ζημιά		
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ασφαλιστήρια συμβόλαια - υποχρεώσεις την 1 Ιανουαρίου	(522,191)	(6,278)	(69,512)	(597,981)	(558,174)	(3,628)	(60,596)	(622,398)
Ασφαλιστήρια συμβόλαια - περιουσιακά στοιχεία την 1 Ιανουαρίου	4,110	(1,540)	(300)	2,270	6	-	-	6
Καθαρή θέση ((υποχρέωση)/περιουσιακά στοιχεία) ασφαλιστηρίων συμβολαίων την 1 Ιανουαρίου	(518,081)	(7,818)	(69,812)	(595,711)	(558,168)	(3,628)	(60,596)	(622,392)
Έσοδα από ασφαλιστικές υπηρεσίες	145,775	-	-	145,775	135,495	-	-	135,495
Έξοδα από ασφαλιστικές υπηρεσίες	-	815	(58,225)	(57,410)	-	544	(53,449)	(52,905)
Απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί και άμεσα καταλογιζόμενες δαπάνες	-	-	-	-	-	-	-	-
Απόσβεση ταμειακών ροών απόκτησης ασφάλισης	(5,768)	-	-	(5,768)	(5,093)	-	-	(5,093)
Ταμειακές ροές απόκτησης ασφάλισης που εξοδοποιούνται όταν πραγματοποιούνται	(8,488)	-	-	(8,488)	(7,848)	-	-	(7,848)
Αναστροφές ζημιών/(ζημιές) επαχθή συμβολαίων	-	1,037	-	1,037	-	(4,743)	-	(4,743)
Αλλαγές στις υποχρεώσεις για απαιτήσεις που έχουν επισυμβεί (LIC)	-	-	(903)	(903)	-	-	(3,973)	(3,973)
Επενδυτικό στοιχείο	55,325	-	(55,325)	-	53,966	-	(53,966)	-
Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) ασφάλισης	(43,778)	(42)	(1,269)	(45,089)	40,969	9	604	41,582
Συνολικές μεταβολές στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	143,066	1,810	(115,722)	29,154	217,489	(4,190)	(110,784)	102,515
Εισπραχθέντα ασφάλιστρα	(234,913)	-	-	(234,913)	(207,769)	-	-	(207,769)
Απαιτήσεις και άμεσα καταλογιζόμενες δαπάνες που καταβλήθηκαν	-	-	112,670	112,670	-	-	101,568	101,568
Ταμειακές ροές απόκτησης ασφάλισης	36,693	(10)	165	36,848	30,367	-	-	30,367
Σύνολο ταμειακών ροών	(198,220)	(10)	112,835	(85,395)	(177,402)	-	101,568	(75,834)
Καθαρή θέση ((υποχρέωση)/περιουσιακά στοιχεία) ασφαλιστηρίων συμβολαίων την 31 Δεκεμβρίου	(573,235)	(6,018)	(72,699)	(651,952)	(518,081)	(7,818)	(69,812)	(595,711)
Ασφαλιστήρια συμβόλαια - υποχρεώσεις την 31 Δεκεμβρίου	(580,410)	(5,713)	(72,301)	(658,424)	(522,191)	(6,278)	(69,512)	(597,981)
Ασφαλιστήρια συμβόλαια - περιουσιακά στοιχεία την 31 Δεκεμβρίου	7,175	(305)	(398)	6,472	4,110	(1,540)	(300)	2,270
Καθαρή θέση ((υποχρέωση)/περιουσιακά στοιχεία) ασφαλιστηρίων συμβολαίων την 31 Δεκεμβρίου	(573,235)	(6,018)	(72,699)	(651,952)	(518,081)	(7,818)	(69,812)	(595,711)

31. Ασφαλιστήρια συμβόλαια και συμβόλαια αντασφάλισης (συνέχεια)

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τη συμφιλίωση των υπολοίπων του καθαρού περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης για ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδόθηκαν, παρουσιάζοντας το συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών για χαρτοφυλάκια που συμπεριλαμβάνονται στον κλάδο ζωής.

	2023	2022
	€000	€000
Ασφαλιστήρια συμβόλαια - υποχρεώσεις την 1 Ιανουαρίου	(41,863)	(43,747)
Ασφαλιστήρια συμβόλαια - περιουσιακά στοιχεία την 1 Ιανουαρίου	(180)	-
Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους Υπηρεσιών την 1 Ιανουαρίου	(42,043)	(43,747)
Μεταβολές που αφορούν τρέχουσες υπηρεσίες		
Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους Υπηρεσιών που αναγνωρίστηκε για παροχή υπηρεσιών	7,792	5,032
Μεταβολές που αφορούν μελλοντικές υπηρεσίες		
Συμβόλαια που αναγνωρίστηκαν αρχικά στην περίοδο	(282)	(394)
Προσαρμογές στο συμβατικό περιθώριο κέρδους υπηρεσιών	(25,150)	(3,518)
Αποτέλεσμα από ασφαλιστικές υπηρεσίες	(17,640)	1,120
Χρηματοοικονομικά έξοδα ασφάλισης	(583)	584
Συνολικές μεταβολές στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων	(18,223)	1,704
Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους Υπηρεσιών στις 31 Δεκεμβρίου	(60,266)	(42,043)
Ασφαλιστήρια συμβόλαια - υποχρεώσεις στις 31 Δεκεμβρίου	(58,331)	(41,863)
Ασφαλιστήρια συμβόλαια - περιουσιακά στοιχεία στις 31 Δεκεμβρίου	(1,935)	(180)
Συμβατικό Περιθώριο Κέρδους Υπηρεσιών στις 31 Δεκεμβρίου	(60,266)	(42,043)

32. Ομολογιακά δάνεια και Υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης

			2023		2022	
			Ονομαστική αξία	Λογιστική αξία	Ονομαστική αξία	Λογιστική αξία
Υποχρεώσεις Μειωμένης Εξασφάλισης	Συμβατικό επιτόκιο	Εκδότης	€000	€000	€000	€000
Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου - Απρίλιος 2021	6.625% μέχρι τις 23 Οκτωβρίου 2026	BOCH	300,000	306,787	300,000	302,104
Ομολογιακά δάνεια						
Ομόλογο υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας - Ιούνιος 2021	2.50% μέχρι τις 24 Ιουνίου 2026	BOC PCL	300,000	303,466	300,000	297,636
Ομόλογο υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας - Ιούλιος 2023	7.375% μέχρι τις 25 Ιουλίου 2027	BOC PCL	350,000	368,166	-	-
			650,000	671,632	300,000	297,636

Η BOCH και η BOC PCL διατηρούν Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Έκδοσης Μεσοπρόθεσμων Ομολογιακών Δανείων (EMTN Programme) συνολικής ονομαστικής αξίας ύψους μέχρι €4,000 εκατ.

Υποχρεώσεις Μειωμένης εξασφάλισης

Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου - Απρίλιος 2021

Τον Απρίλιο 2021, η BOCH έκδωσε ένα Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης ύψους €300 εκατ., στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Έκδοσης Μεσοπρόθεσμων Ομολογιακών Δανείων. Το ομόλογο εκδόθηκε στην ονομαστική αξία και φέρει ετήσιο επιτόκιο ύψους 6.625%. Ο τόκος επί του ομολόγου θα καταβάλλεται ετησίως αναδρομικά και θα επανακαθορισθεί στις 23 Οκτωβρίου 2026, στο πενταετές επιτόκιο swap rate που θα είναι σε ισχύ προσαυξημένο κατά 6.902% ετησίως μέχρι τις 23 Οκτωβρίου 2031, πληρωτέο ετησίως. Το ομόλογο λήγει στις 23 Οκτωβρίου 2031. Η BOCH έχει το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης του ομολόγου οποιαδήποτε μέρα κατά τη διάρκεια της περιόδου των έξι μηνών από τις 23 Απριλίου 2026 μέχρι τις 23 Οκτωβρίου 2026, υπό την αίρεση λήψεως όλων των απαραίτητων εποπτικών εγκρίσεων. Το ομόλογο είναι εισηγμένο στην αγορά Euro MTF του Χρηματιστηρίου του Λουξεμβούργου.

Η εύλογη αξία των Υποχρεώσεων μειωμένης εξασφάλισης στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022 γνωστοποιείται στη Σημείωση 22.

Ομολογιακά δάνεια

Ομόλογο υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας - Ιούνιος 2021

Τον Ιούνιο 2021, η BOC PCL έκδωσε ένα Ομόλογο υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ύψους €300 εκατ. στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Έκδοσης Μεσοπρόθεσμων Ομολογιακών Δανείων. Το ομόλογο εκδόθηκε στην ονομαστική αξία και φέρει σταθερό ετήσιο επιτόκιο ύψους 2.50%. Ο τόκος επί του ομολόγου θα καταβάλλεται ετησίως αναδρομικά και θα επανακαθορισθεί στις 24 Ιουνίου 2026. Το ομόλογο λήγει στις 24 Ιουνίου 2027. Η BOC PCL έχει το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης του ομολόγου στις 24 Ιουνίου 2026, υπό την αίρεση λήψεως όλων των απαραίτητων εποπτικών εγκρίσεων. Το ομόλογο είναι εισηγμένο στην αγορά Euro MTF του Χρηματιστηρίου του Λουξεμβούργου. Το ομόλογο πληροί τα κριτήρια για την Ελάχιστη Απαιτήση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) και συμβάλλει στις απαιτήσεις για την Ελάχιστη Απαιτήση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) της BOC PCL.

32. Ομολογιακά δάνεια και Υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης (συνέχεια)

Ομόλογο υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας - Ιούλιος 2023

Τον Ιούλιο 2023, η BOC PCL έκδωσε ένα Ομόλογο υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ύψους €350 εκατ. στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Έκδοσης Μεσοπρόθεσμων Ομολογιακών Δανείων. Το ομόλογο εκδόθηκε στην ονομαστική αξία και φέρει σταθερό ετήσιο επιτόκιο ύψους 7.375%. Ο τόκος επί του ομολόγου θα καταβάλλεται ετησίως αναδρομικά και θα επανακαθορισθεί στις 25 Ιουλίου 2027. Το ομόλογο λήγει στις 25 Ιουλίου 2028. Η BOC PCL έχει το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης του ομολόγου στις 25 Ιουλίου 2027, υπό την αίρεση λήψεως όλων των απαραίτητων εποπτικών εγκρίσεων. Το ομόλογο είναι εισηγμένο στην αγορά Euro MTF του Χρηματιστηρίου του Λουξεμβούργου. Το ομόλογο πληροί τα κριτήρια για την Ελάχιστη Απαιτήση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) και συμβάλλει στις απαιτήσεις για την Ελάχιστη Απαιτήση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) της BOC PCL.

Η εύλογη αξία των ομολογιακών δανείων στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022 γνωστοποιείται στη Σημείωση 22.

33. Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα, λοιπές υποχρεώσεις και λοιπές προβλέψεις

	2023	2022 (αναπροσαρμο- σμένα)
	€000	€000
Φόροι πληρωτέοι και σχετικές προβλέψεις	66,479	41,420
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα πληρωτέα	1,308	379
Υποχρέωση για ωφελήματα αφυπηρέτησης (Σημ. 14.1)	565	3,694
Προβλέψεις για απομείωση χρηματοοικονομικών εγγυήσεων και ανειλημμένων υποχρεώσεων (Σημ. 44.6.1 και 44.6.2)	19,192	17,429
Υποχρεώσεις για συμβόλαια επένδυσης χωρίς χαρακτηριστικά συμμετοχής	87,756	47,847
Δεδουλευμένα έξοδα και λοιπές προβλέψεις	83,738	65,734
Αναβαλλόμενα έσοδα	19,569	18,061
Υποχρεώσεις στη διαδικασία διακανονισμού	69,519	97,585
Υποχρεώσεις μίσθωσης (Σημ. 42)	30,217	30,190
Λοιπές υποχρεώσεις	90,922	58,854
	469,265	381,193

Οι λοιπές υποχρεώσεις περιλαμβάνουν ένα ποσό ύψους €10,385 χιλ. (2022: €10,385 χιλ.) που σχετίζεται με την πρόβλεψη για το εγγυητικό τέλος για την μετατροπή των ΑΦΑ σε φορολογικές πιστώσεις (Σημ. 17) και ένα ποσό ύψους €19,354 χιλ. (2022: €9,874 χιλ.) που σχετίζεται με συναλλαγές επεξεργασίας καρτών. Οι λοιπές υποχρεώσεις περιλαμβάνουν ποσό €1,965 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (2022: μηδέν) που αφορούν το μέρος που εγκρίθηκε το Μάιο 2023 από τα κέρδη για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 και για το οποίο ένα ποσό παραμένει ως υποχρέωση κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ECL) για τις χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και ανειλημμένες υποχρεώσεις αναλύονται ανά στάδιο στον πιο κάτω πίνακα:

	2023	2022
	€000	€000
Στάδιο 1	-	209
Στάδιο 2	18	207
Στάδιο 3	19,174	17,013
	19,192	17,429

34. Μετοχικό κεφάλαιο

	2023		2022	
	Αριθμός μετοχών (χιλ.)	€000	Αριθμός μετοχών (χιλ.)	€000
<i>Εγκεκριμένο</i>				
Συνήθεις μετοχές €0.10 η κάθε μία	10,000,000	1,000,000	10,000,000	1,000,000
<i>Εκδοθέν</i>				
1 Ιανουαρίου και 31 Δεκεμβρίου	446,200	44,620	446,200	44,620

Εγκεκριμένο και εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο

Όλες οι εκδομένες συνήθεις μετοχές φέρουν τα ίδια δικαιώματα.

Δεν υπήρχαν αλλαγές στο εγκεκριμένο και εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο κατά τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022.

Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Δεν υπήρχαν αλλαγές στο αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο κατά τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022.

Ίδιες μετοχές της Εταιρίας

Το τίμημα αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των άμεσα αποδοτέων επιπρόσθετων εξόδων (μετά τη φορολογία), για μετοχές της Εταιρίας που κατέχονται από οντότητες που ελέγχονται από το Συγκρότημα αφαιρούνται από τα ίδια κεφάλαια ως ίδιες μετοχές μέχρι την ακύρωσή τους ή την επανέκδοσή τους. Δεν αναγνωρίζεται οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την αγορά, πώληση, έκδοση ή ακύρωση αυτών των μετοχών.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023 η θυγατρική εταιρεία του Συγκροτήματος που διεξάγει ασφαλιστικές εργασίες κλάδου ζωής είχε στην κατοχή της 142 χιλ. συνήθεις μετοχές της Εταιρίας ονομαστικής αξίας €0.10 η κάθε μία (2022: 142 χιλ. συνήθεις μετοχές ονομαστικής αξίας €0.10 η κάθε μία), ως μέρος των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επενδύονται προς όφελος των ασφαλισμένων. Η αξία κτήσεως των μετοχών αυτών ήταν €21,463 χιλ. (2022: €21,463 χιλ.).

Οι ίδιες μετοχές της Εταιρίας αντιπροσωπεύουν το 0.03% του συνολικού εκδομένου μετοχικού κεφαλαίου της (2022: 0.03%).

Η Εταιρεία δεν παρείχε οικονομική βοήθεια επιτρεπόμενη από το Άρθρο 82 της Νομοθεσίας για Εταιρείες 2014 για την αγορά των μετοχών της.

Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι

	2023	2022
	€000	€000
2023 Χρεόγραφα Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (Νέα Χρεόγραφα Κεφαλαίου)	220,000	-
2018 Χρεόγραφα Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (Υφιστάμενα Χρεόγραφα Κεφαλαίου)	-	220,000
	220,000	220,000

Τον Δεκέμβριο 2018, η Εταιρία έκδωσε Χρεόγραφα Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 ύψους €220 εκατ. (τα Ύφιστάμενα Χρεόγραφα Κεφαλαίου). Τα Υφιστάμενα Χρεόγραφα Κεφαλαίου δεν ήταν εξασφαλισμένα και αποτελούσαν υποχρέωση μειωμένης εξασφάλισης της Εταιρίας. Το επιτόκιο ανερχόταν σε 12.50% και ήταν πληρωτέο σε εξαμηνιαία βάση.

34. Μετοχικό κεφάλαιο (συνέχεια)

Η Εταιρία, τον Ιούνιο 2023, κάλεσε τους κατόχους των Υφιστάμενων Χρεογράφων Κεφαλαίου ύψους €220 εκατ. να προσφέρουν τα Υφιστάμενα Χρεόγραφα Κεφαλαίου για αγορά από την Εταιρία σε μετρητά με τιμή αγοράς ίση με 103% της ονομαστικής αξίας των Χρεογράφων Κεφαλαίου. Η Εταιρία κατέβαλε επίσης δεδουλευμένους τόκους για τα Υφιστάμενα Χρεόγραφα Κεφαλαίου, από την τελευταία ημερομηνία τοκομεριδίου, 15 Ιουνίου 2023, μέχρι την ημερομηνία διακανονισμού. Ως αποτέλεσμα της προσφοράς για αγορά, περίπου €204,000 χιλ. συνολικής ονομαστικής αξίας αγοράστηκε και ακυρώθηκε από την Εταιρία. Επιπλέον, τον Ιούλιο 2023, η Εταιρία αγόρασε στην ανοικτή αγορά περίπου €7,000 χιλ. ονομαστικής αξίας των Υφιστάμενων Αξιογράφων Κεφαλαίου, και ως αποτέλεσμα Υφιστάμενα Αξιογράφα Κεφαλαίου συνολικής ονομαστικής αξίας €8,250 χιλ. παρέμεναν σε ισχύ. Σε συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο 2023, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε να ασκήσει το δικαίωμα της Εταιρίας να εξοφλήσει το υπόλοιπο ποσό της συνολικής ονομαστικής αξίας των Υφιστάμενων Αξιογράφων Κεφαλαίου στις 19 Δεκεμβρίου 2023. Ως αποτέλεσμα της επαναγοράς, συνολικό κόστος €6,820 χιλ. αναγνωρίστηκε απευθείας στα ίδια κεφάλαια κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Ταυτόχρονα, η Εταιρία στις 13 Ιουνίου 2023, ολοκλήρωσε επιτυχώς την έκδοση και τιμολόγηση Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 Σταθερού Επιτοκίου ύψους €220 εκατ. (τα 'Νέα Χρεόγραφα Κεφαλαίου'). Τα Νέα Χρεόγραφα Κεφαλαίου δεν είναι εξασφαλισμένα και αποτελούν υποχρέωση μειωμένης εξασφάλισης της Εταιρίας, είναι αορίστου διάρκειας και έχουν εκδοθεί σε τιμή ίση με την ονομαστική τους αξία. Φέρουν αρχικό ετήσιο επιτόκιο ύψους 11.875%, πληρωτέο σε εξαμηνιαία βάση και επανακαθοριζόμενο στις 21 Δεκεμβρίου 2028 και μετέπειτα κάθε πενταετία. Η Εταιρία έχει το δικαίωμα να ακυρώσει τις πληρωμές κουπονιού για αόριστη χρονική διάρκεια, και σε μη συσσωρευτική βάση, ενώ υπό συγκεκριμένες συνθήκες οι πληρωμές κουπονιού υπόκεινται σε υποχρεωτική ακύρωση. Τα Νέα Χρεόγραφα Κεφαλαίου είναι αορίστου διάρκειας και δεν έχουν καθορισμένη ημερομηνία αποπληρωμής, αλλά μπορούν να εξοφληθούν (στο σύνολο τους, αλλά όχι εν μέρει), κατ' επιλογή της Εταιρίας από 21 Ιουνίου 2028 μέχρι και 21 Δεκεμβρίου 2028 (συμπεριλαμβανομένων και των πιο πάνω ημερομηνιών) και σε κάθε επόμενη ημερομηνία πληρωμής τόκων, υπό την αίρεση εποπτικών εγκρίσεων και των σχετικών όρων εξόφλησης. Τα Νέα Χρεόγραφα Κεφαλαίου είναι εισηγμένα για διαπραγμάτευση στην αγορά Luxembourg Stock Exchange's Euro Multilateral Trading Facility (MTF).

Έξοδα συναλλαγής ύψους €3,530 χιλ. σε σχέση με την έκδοση των Νέων Χρεογράφων Κεφαλαίου καταχωρήθηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, πληρωμές κουπονιών συνολικού ποσού ύψους €27,339 χιλ. (2022: €27,500 χιλ.) έγιναν στους κατόχους Χρεογράφων Κεφαλαίου 1 και έχουν αναγνωριστεί στα αδιανέμητα κέρδη.

35. Μερίσματα

Σύμφωνα με την απόφαση ΔΕΕΑ 2022, η οποία τέθηκε σε εφαρμογή από 1 Ιανουαρίου 2023, οποιαδήποτε διανομή μερίσματος στους μετόχους υπόκειται σε ρυθμιστική έγκριση, τόσο για την Εταιρία όσο και για την BOC PCL. Η απαίτηση για έγκριση δεν ισχύει εάν οι διανομές γίνονται μέσω έκδοσης νέων συνήθων μετοχών στους μετόχους που είναι αποδεκτές ως Χρεόγραφα Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 ούτε για την πληρωμή τοκομεριδίων για τυχόν τίτλους Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 που εκδίδονται από την Εταιρία ή την BOC PCL.

Τον Απρίλιο του 2023, η Εταιρία έλαβε την έγκριση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για την καταβολή μερίσματος. Με τη λήψη της έγκρισης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας πρότεινε στους μετόχους για έγκριση στην Ετήσια Γενική Συνέλευση που πραγματοποιήθηκε στις 26 Μαΐου 2023, την καταβολή τελικού μερίσματος ύψους €0.05 ανά συνήθη μετοχή από τα κέρδη για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 (το 'Μέρισμα'). Η Ετήσια Γενική Συνέλευση στις 26 Μαΐου 2023 ενέκρινε ψήφισμα για τελικό μέρισμα €0.05 ανά μετοχή. Το μέρισμα ανέρχεται συνολικά σε €22.310 χιλ.

Πληροφορίες για τη διανομή από τα κέρδη του 2023 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 53 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

36. Αδιανέμητα κέρδη

Για σκοπούς διανομής μερίσματος, τα αδιανέμητα κέρδη στο επίπεδο της Εταιρίας, είναι το μόνο αποθεματικό που είναι διανεμητέο.

Εταιρείες, φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου, που δεν διανέμουν τουλάχιστον το 70% των κερδών τους μετά τη φορολογία όπως προσδιορίζονται από τον περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα Νόμο κατά τη διάρκεια των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, θα θεωρείται πως έχουν διανέμει αυτό το ποσό ως μέρισμα. Έκτακτη αμυντική εισφορά προς 17% είναι πληρωτέα πάνω σε αυτή τη λογιζόμενη διανομή μερίσματος στην έκταση που οι μέτοχοι της Εταιρίας κατά το τέλος της περιόδου των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, είναι άμεσα ή έμμεσα φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου ή άτομα που έχουν κατοικία την Κύπρο. Λογιζόμενη διανομή μερίσματος δεν εφαρμόζεται αναφορικά με κέρδη που αναλογούν άμεσα ή έμμεσα σε μετόχους που δεν είναι φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου και άτομα μετόχους που δεν έχουν κατοικία την Κύπρο. Από την 1 Μαρτίου 2019, η λογιζόμενη διανομή μερίσματος υπόκειται σε 1.70% συνεισφορά στο Γενικό Σύστημα Υγείας (ΓΕΣΥ), η οποία αυξήθηκε σε 2.65% από 1 Μαρτίου 2020, με εξαίρεση την περίοδο από τον Απρίλιο 2020 μέχρι τον Ιούνιο 2020 όταν η συνεισφορά ανήλθε σε 1.70%.

Το ποσό της λογιζόμενης διανομής μερίσματος μειώνεται με οποιοδήποτε πραγματικό μέρισμα που έχει πληρωθεί για το έτος στο οποίο αναφέρονται τα κέρδη.

Η εν λόγω έκτακτη εισφορά για την άμυνα και η συνεισφορά στο ΓΕΣΥ καταβάλλονται από την Εταιρία για λογαριασμό των μετόχων της. Κατά το 2023, έκτακτη εισφορά άμυνας και εισφορά στο ΓΕΣΥ επί της λογιζόμενης διανομής μερίσματος ύψους €42 χιλ. (2022: €4,983 χιλ.) και €313 χιλ. (2022: μηδέν) αναγνωρίστηκαν ως δεδουλευμένα από την Εταιρία και τη BOC PCL αντίστοιχα.

37. Συναλλαγές για λογαριασμό πελατών

Το Συγκρότημα προσφέρει υπηρεσίες διαχείρισης κεφαλαίων και θεματοφυλακής που συνεπάγονται την κατοχή ή επένδυση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για λογαριασμό πελατών του. Το Συγκρότημα δεν έχει ευθύνη έναντι των πελατών του για τυχόν αφερεγγυότητα άλλων τραπεζών ή οργανισμών. Τα περιουσιακά στοιχεία υπό διαχείριση και θεματοφυλακή δεν περιλαμβάνονται στον ενοποιημένο ισολογισμό του Συγκροτήματος, εκτός εάν έχουν τοποθετηθεί με το Συγκρότημα. Το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων υπό διαχείριση στις 31 Δεκεμβρίου 2023, επιμετρημένα στην εύλογη αξία ήταν €1,967,686 χιλ. (2022: €1,682,019 χιλ.).

38. Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα

Το Συγκρότημα, στο πλαίσιο των συνήθων δραστηριοτήτων του, εμπλέκεται σε διαφορές και νομικές διαδικασίες, και υπόκειται σε έρευνες και ανακρίσεις, αιτήματα για παροχή πληροφοριών, ελέγχους, έρευνες, και άλλες διαδικασίες από τις εποπτικές αρχές, κυβερνητικούς και άλλους δημόσιους φορείς, πραγματικές και επαπειλούμενες, που αφορούν την καταλληλότητα και την επάρκεια των συμβουλών που δόθηκαν στους πελάτες ή την μη παροχή συμβουλών, τις πρακτικές δανεισμού και τιμολόγησης, τις υποχρεώσεις του Συγκροτήματος σε σχέση με θέματα πωλήσεων και τη γνωστοποίηση πληροφοριών, σε σχέση με απαιτήσεις αναφοράς και θέματα ασφάλειας πληροφοριών και διάφορα άλλα θέματα. Επιπρόσθετα, ως αποτέλεσμα της επιδείνωσης της Κυπριακής οικονομίας και του τραπεζικού τομέα το 2012 και την μετέπειτα αναδιάρθρωση της BOC PCL το 2013 ως αποτέλεσμα των Διαταγμάτων Διάσωσης με Ίδια Μέσα, η BOC PCL υπόκειται σε μεγάλο αριθμό νομικών διαδικασιών και ερευνών που είτε προηγούνται, ή προκύπτουν από γεγονότα που συνέβησαν κατά τη διάρκεια της περιόδου των Διαταγμάτων Διάσωσης με Ίδια Μέσα.

38. Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα (συνέχεια)

Εκτός από τα θέματα που περιγράφονται πιο κάτω, το Συγκρότημα δεν θεωρεί ότι οποιαδήποτε θέματα είναι σημαντικά είτε σε ατομική βάση είτε συλλογικά. Ωστόσο, έχουν γίνει προβλέψεις όπου: (α) έχει παρούσα δέσμευση (νομική ή τεκμαρτή) ως αποτέλεσμα ενός γεγονότος του παρελθόντος (β) πιθανολογείται ότι θα απαιτηθεί μια εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη για διακανονισμό της δέσμευσης, και (γ) μπορεί να γίνει μια αξιόπιστη εκτίμηση για το ποσό της δέσμευσης. Το Συγκρότημα δεν γνωστοποίησε την εκτίμησή του για την πιθανή οικονομική επίδραση στις ενδεχόμενες υποχρεώσεις που προκύπτουν από αυτά τα θέματα, όπου δεν είναι πρακτικά εφικτό, είτε επειδή είναι πρόωρο ή η έκβασή τους είναι αβέβαιη ή, σε περιπτώσεις όπου είναι πρακτικά εφικτό, ή όπου η γνωστοποίησή τους θα μπορούσε να είναι επιζήμια για το χειρισμό των θεμάτων. Αναγνωρίστηκαν προβλέψεις για εκείνες τις περιπτώσεις για τις οποίες το Συγκρότημα είναι σε θέση να υπολογίσει πιθανές ζημιές (Σημ. 5.4). Όταν μια πρόβλεψη σε ατομική βάση είναι σημαντική, το γεγονός ότι έγινε πρόβλεψη αναφέρεται, εκτός στο βαθμό που κάτι τέτοιο θα ήταν επιζήμιο. Η αναγνώριση οποιασδήποτε πρόβλεψης δεν συνιστά παραδοχή αδικήματος ή νομικής ευθύνης. Υπάρχουν επίσης περιπτώσεις όπου το Συγκρότημα μπορεί να συνάψει συμφωνία διακανονισμού. Αυτό μπορεί να συμβεί μόνο εάν αυτός ο διακανονισμός είναι προς το όφελος της BOC PCL (ο διακανονισμός αυτός δεν συνιστά παραδοχή αδικήματος) και πραγματοποιείται μόνο μετά από νομική συμβουλή και μετά από όλες τις εγκρίσεις από τα αρμόδια όργανα της διοίκησης. Παρόλο που η έκβαση αυτών των θεμάτων είναι από τη φύση τους αβέβαιη, η διοίκηση πιστεύει ότι, με βάση τη διαθέσιμη πληροφόρηση, έχουν γίνει κατάλληλες προβλέψεις σε σχέση με τις νομικές διαδικασίες, τα κανονιστικά και άλλα θέματα στις 31 Δεκεμβρίου 2023, και ως εκ τούτου δεν προβλέπεται ότι αυτά τα θέματα, όταν ολοκληρωθούν, θα έχουν σημαντική επίδραση στη χρηματοοικονομική θέση του Συγκροτήματος.

38.1 Επιδικίες και υπό διαιτησία διαφορές

Έρευνες και δικαστικές υποθέσεις αναφορικά με τίτλους που εκδόθηκαν από την BOC PCL

Αριθμός θεσμικών και ιδιωτών πελατών έχουν καταχωρήσει διάφορες ξεχωριστές αγωγές εναντίον της BOC PCL ισχυριζόμενοι ότι είχαν παραπλανηθεί σε σχέση με την αγορά χρεωστικών τίτλων, που είχαν εκδοθεί από την BOC PCL μεταξύ του 2007 και 2011. Οι αποζημιώσεις που απαιτούνται περιλαμβάνουν την επιστροφή των χρημάτων που οι επενδυτές είχαν καταβάλει για αυτούς τους τίτλους. Επί του παρόντος, εκκρεμούν οι απαιτήσεις ενώπιον δικαστηρίων στην Κύπρο και στην Ελλάδα, καθώς και οι αποφάσεις και τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν στην BOC PCL για τα εν λόγω θέματα από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (ΕΚ) Κύπρου και/ή την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (ΕΚ) Ελλάδος.

Τα χρεόγραφα και αξιόγραφα κεφαλαίου για τα οποία έχουν ασκηθεί αγωγές είναι τα ακόλουθα: Αξιόγραφα Κεφαλαίου 2007, Μετατρέψιμα Χρεόγραφα 2008, Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου (ΜΑΚ) 2009 και Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Ενισχυμένου Κεφαλαίου (ΜΑΕΚ) 2011.

Η BOC PCL υπερασπίζεται αυτές τις απαιτήσεις, ιδίως όσον αφορά τους θεσμικούς επενδυτές και ιδιώτες αγοραστές που είχαν λάβει επενδυτικές συμβουλές από ανεξάρτητους συμβούλους επενδύσεων. Στην περίπτωση των ιδιωτών επενδυτών, αν μπορεί να τεκμηριωθεί ότι τα αρμόδια στελέχη της BOC PCL τους 'έπεισαν' να προχωρήσουν με την αγορά και/ή προσέφεραν 'επενδυτική συμβουλή', η BOC PCL πιθανόν να αντιμετωπίσει σημαντικές δυσκολίες.

Μέχρι σήμερα, αριθμός υποθέσεων έχουν εκδικαστεί στην Ελλάδα. Η BOC PCL άσκησε έφεση κατά εκείνων των υποθέσεων που δεν εκδικάστηκαν υπέρ της. Η ολοκλήρωση των διαδικασιών στα δικαστήρια της Ελλάδας αναμένεται να διαρκέσει αρκετά χρόνια.

Μέχρι τώρα, έχουν κριθεί σε επίπεδο Αρείου Πάγου (το Ανώτατο Δικαστήριο της Ελλάδας) τέσσερις υποθέσεις υπέρ της BOC PCL και πέντε υποθέσεις εναντίον της. Καμία από τις υποθέσεις που έχουν κριθεί υπέρ της BOC PCL στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο δεν έχει ανατραπεί από το Ανώτατο Δικαστήριο. Οι υποθέσεις που έχουν κριθεί υπέρ της BOC PCL θα επανεξεταστούν από το Εφετείο σύμφωνα με οδηγίες από τον Άρειο Πάγο. Η μια εκ των εν λόγω υποθέσεων έχει επανεξεταστεί από το Εφετείο και η απόφαση ήταν υπέρ της BOC PCL. Υπήρξε νέα προσφυγή ακύρωσης κατά της εν λόγω απόφασης του Εφετείου, και η υπόθεση θα εκδικαστεί εκ νέου, ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου το 2024. Οι πέντε υποθέσεις που έχασε η BOC PCL δε θα επανεξεταστούν και έτσι θεωρούνται ολοκληρωμένες.

Στην Κύπρο έχουν εκδοθεί μέχρι στιγμής εικοσι τρεις αποφάσεις σχετικά με τα αξιόγραφα κεφαλαίου της BOC PCL. Δεκαπέντε από τις εν λόγω αποφάσεις έχουν εκδοθεί υπέρ της BOC PCL (απορρίπτοντας τις αγωγές των εναγόντων) και οκτώ κατά της BOC PCL. Η BOC PCL άσκησε εφέσεις για πέντε από τις αποφάσεις που εκδόθηκαν εναντίον της. Σε οκτώ από τις δεκαπέντε υποθέσεις τις οποίες κέρδισε η BOC PCL, οι ενάγοντες έχουν ασκήσει έφεση. Αξίζει να σημειωθεί ότι η προθεσμία για καταχώρηση αγωγών που αφορούν αξιόγραφα και άλλα θέματα των οποίων η βάση της αγωγής συμπληρώθηκε πριν από και μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2015, παρήλθε στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

38. Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα (συνέχεια)

38.1 Επιδικίες και υπό διαιτησία διαφορές (συνέχεια)

Έχει γίνει πρόβλεψη στη βάση της καλύτερης δυνατής εκτίμησης της διοίκησης για τις πιθανές εκροές σε σχέση με δικαστικές υποθέσεις για αξιόγραφα κεφαλαίου.

Δικαστικές υποθέσεις για Διάσωση με Ίδια Μέσα Καταθέτες

Αριθμός καταθετών της BOC PCL, που ισχυρίζονται ότι επηρεάστηκαν αρνητικά από το κούρεμα των καταθέσεων, καταχώρησαν αγωγές κατά της BOC PCL και άλλων μερών (όπως η ΚΤΚ και το Υπουργείο Οικονομικών της Κύπρου) καθώς και εναντίον της BOC PCL ως συνεχιστής της Λαϊκής Τράπεζας στη βάση, μεταξύ άλλων, ότι ο 'περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμος του 2013' και τα περί Διάσωσης με Ίδια Μέσα Διατάγματα αντίκεινται στο Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας και στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Οι καταθέτες ζητούν αποζημιώσεις για τις ζημιές που ισχυρίζονται ότι έχουν υποστεί από το κούρεμα των καταθέσεων. Η BOC PCL υπερασπίζεται τη θέση της.

Η BOC PCL κέρδισε πέντε υποθέσεις κουρέματος (που αφορούσαν φερόμενη παράλειψη να ακολουθήσει τις οδηγίες). Οι ενάγοντες άσκησαν εφέσεις για δύο από τις εν λόγω αποφάσεις. Η BOC PCL έχασε δύο υποθέσεις που αφορούν κούρεμα καταθέσεων (που αφορούσαν φερόμενη παράλειψη να ακολουθήσει τις οδηγίες) και άσκησε έφεση και για τις δύο υποθέσεις.

Η BOC PCL κέρδισε επίσης δεκατέσσερις υποθέσεις σε σχέση με το διάταγμα περί διάσωσης με ίδια μέσα. Το Δικαστήριο ουσιαστικά αποφάσισε ότι τα μέτρα που εφάρμοσε η κυβέρνηση ήταν απαραίτητα για να αποφευχθεί η κατάρρευση του χρηματοοικονομικού τομέα, η οποία θα είχε καταστροφικές συνέπειες για την οικονομία της χώρας. Κάτω από τις περιστάσεις η κυβέρνηση μπορούσε να βασιστεί στο δικαίωμα της ανάγκης κατά την εφαρμογή της Διάσωσης με Ίδια Μέσα. Μέχρι την ημερομηνία των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων έχει ασκηθεί έφεση σχετικά με μόνο τρεις από τις πιο πάνω αποφάσεις. Η BOC PCL έχασε μια υπόθεση κουρέματος που αφορούσε τη Λαϊκή σε σχέση με το διάταγμα περί διάσωσης με ίδια μέσα αλλά είναι η γνώμη των νομικών συμβούλων της BOC PCL ότι αυτή η υπόθεση που αποφασίστηκε στα δικά της συγκεκριμένα γεγονότα. Για την υπόθεση αυτή έχει ασκηθεί έφεση από την BOC PCL.

Η BOC PCL κέρδισε δύο και έχασε τρεις υποθέσεις κουρέματος 'λανθασμένης εφαρμογής του Διατάγματος'. Για το θέμα αυτό εκκρεμούν εφέσεις που έχουν καταχωρηθεί από την BOC PCL. Όσο αφορά τις υποθέσεις που κέρδισε η BOC PCL οι ενάγοντες δεν έχουν καταχωρήσει έφεση.

Μέτοχοι

Αριθμός αγωγών για αποζημιώσεις έχει ήδη καταχωρηθεί ενώπιον των Επαρχιακών Δικαστηρίων της Κύπρου ισχυριζόμενες είτε την αντισυνταγματικότητα του Νόμου περί Εξυγίανσης και των Περί Διάσωσης με Ίδια Μέσα Διαταγμάτων, ή τη μη σωστή εκτέλεση από την BOC PCL (αναφορικά με τον τρόπο και τη μεθοδολογία με την οποία τα εν λόγω Διατάγματα έχουν εφαρμοστεί), ή ότι η BOC PCL απέτυχε να ακολουθήσει οδηγίες έγκαιρα πριν την εφαρμογή της διάσωσης με ίδια μέσα. Κατά την παρούσα ημερομηνία, τόσο ο Νόμος περί Εξυγίανσης, όσο και τα περί Διάσωσης με Ίδια Μέσα Διατάγματα δεν έχουν ακυρωθεί από τα δικαστήρια και έτσι παραμένουν νομικά έγκυρα και σε ισχύ. Η BOC PCL αμφισβητεί όλες αυτές τις απαιτήσεις.

Νομική θέση του Συγκροτήματος

Όλες οι πιο πάνω αγωγές αμφισβητούνται έντονα από το Συγκρότημα, σε στενή διαβούλευση με τις αρμόδιες πολιτειακές και κυβερνητικές αρχές. Η θέση του Συγκροτήματος είναι ότι ο Νόμος περί Εξυγίανσης και τα Διατάγματα υπερισχύουν όλων των άλλων νόμων. Ως έχουν τα πράγματα, τόσο ο Νόμος περί Εξυγίανσης όσο και τα Διατάγματα που εκδόθηκαν δυνάμει αυτού, είναι συνταγματικά και νόμιμα, δεδομένου ότι έχουν θεσπιστεί σωστά και δεν έχουν μέχρι στιγμής ακυρωθεί από οποιοδήποτε δικαστήριο.

Υπόθεση Ταμείου Προνοίας

Τον Δεκέμβριο 2015, το Ταμείο Προνοίας των Υπαλλήλων της BOC PCL (το Ταμείο Προνοίας) καταχώρησε αγωγή εναντίον της BOC PCL απαιτώντας την καταβολή ποσού €70 εκατ. το οποίο, ως ο ισχυρισμός του, οφείλεται ως μέρος της συνεισφοράς της BOC PCL βάσει συμφωνίας με την συντεχνία ημερομηνίας 31 Δεκεμβρίου 2011. Με βάση τη διαθέσιμη πληροφορία, δεν είναι εφικτό στο παρόν στάδιο να γίνει οποιαδήποτε πρόβλεψη ως προς το αποτέλεσμα αυτού του θέματος, περιλαμβανομένων του χρονικού πλαισίου ή οποιασδήποτε πιθανής επίδρασης στη BOC PCL.

38. Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα (συνέχεια)

38.1 Επιδικίες και υπό διαιτησία διαφορές (συνέχεια)

Δικαστικές υποθέσεις εργοδότησης

Πρώην υπάλληλοι του Συγκροτήματος έχουν κινήσει εναντίον της BOC PCL δικαστικές υποθέσεις για ισχυριζόμενη άδικη απόλυση και μία αγωγή για ωφελήματα από το Ταμείο Προνοίας εναντίον της BOC PCL και των Καταπιστευματοδόχων του Ταμείου Προνοίας. Τον Ιούλιο του 2021 η διαφορά για το Ταμείο Προνοίας επιλύθηκε. Το Συγκρότημα δεν θεωρεί ότι οι υποθέσεις εργοδότησης που συνεχίζουν να υφίστανται θα έχουν σημαντική επίδραση στη χρηματοοικονομική του θέση. Έχει εκδοθεί απόφαση για μία υπόθεση άδικης απόλυσης κατά της BOC PCL. Η BOC PCL έχει καταχωρήσει έφεση σχετικά με την εν λόγω υπόθεση και ομοίως έχει ασκήσει έφεση και ο ενάγων. Τα δεδομένα αυτής της υπόθεσης είναι μοναδικά και δεν αναμένεται να επηρεάσει τις υπόλοιπες υποθέσεις όπου ισχυρίζονται άδικη απόλυση.

Επιπλέον, αρκετοί πρώην υπάλληλοι κατέθεσαν αγωγές κατά της BOC PCL αμφισβητώντας τα ποσά που έλαβαν σχετικά με τα διάφορα σχέδια εθελούσιας εξόδου. Κατά την ημερομηνία αναφοράς το Συγκρότημα δεν αναμένει ότι αυτές οι ενέργειες θα έχουν σημαντική επίδραση στην χρηματοοικονομική του θέση.

Υποθέσεις τραπεζικών εργασιών

Υπάρχουν ορισμένες υποθέσεις που αφορούν τραπεζικές εργασίες όπου τα απαιτούμενα ποσά είναι σημαντικά. Αυτές οι υποθέσεις αφορούν κυρίως ισχυρισμούς σχετικά με τις τυποποιημένες πολιτικές και διαδικασίες της BOC PCL που φέρεται να έχουν ως αποτέλεσμα ζημιές και άλλες απώλειες για τους ενάγοντες συμπεριλαμβανομένων και ισχυρισμούς παραπλάνησης των δανειοληπτών, και/ή ότι η BOC PCL έδωσε ανακριβή στοιχεία, παραβιάζοντας την ισχύουσα νομοθεσία για θέματα δανείων σε ξένα νομίσματα και παραπλανητική χορήγηση δανείων για αγορά ακινήτων στην Κύπρο από Βρετανούς υπηκόους. Περαιτέρω, υπάρχουν διάφορες άλλες υποθέσεις που αφορούν τραπεζικές εργασίες όπου τα σχετικά ποσά δεν είναι τόσο σημαντικά. Η διοίκηση έχει αξιολογήσει είτε την πιθανότητα απώλειας ως απομακρυσμένη και/ή δεν αναμένει ότι τυχόν μελλοντικές εκροές σε σχέση με αυτές τις υποθέσεις θα έχουν σημαντική επίδραση στην χρηματοοικονομική θέση του Συγκροτήματος. Τέτοια ζητήματα προκύπτουν ως αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος και η διοίκηση αξιολογεί κατάλληλα τα γεγονότα και τους κινδύνους κάθε υπόθεσης ανάλογα.

Γενικές ποινικές έρευνες και διαδικασίες

Ο Γενικός Εισαγγελέας και η Κυπριακή Αστυνομία (η Αστυνομία) διεξάγουν διάφορες έρευνες και ανακρίσεις σε σχέση με την οικονομική κρίση, η οποία κορυφώθηκε τον Μάρτιο 2013. Η BOC PCL συνεργάζεται πλήρως με τον Γενικό Εισαγγελέα και την Αστυνομία και παρέχει όλη την απαιτούμενη πληροφόρηση. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που είναι διαθέσιμες επί του παρόντος, το Συγκρότημα είναι της άποψης ότι περαιτέρω έρευνες ή απαιτήσεις που ενδέχεται να προκύψουν από τις εν λόγω έρευνες δεν θα έχουν σημαντική επίδραση στη χρηματοοικονομική θέση του Συγκροτήματος.

Άλλες υποθέσεις

Βρίσκεται σε εξέλιξη έρευνα που σχετίζεται με δυνητικά υπερεκτιμημένες και/ή πλασματικές αξιώσεις που πληρώθηκαν από την ασφαλιστική θυγατρική εταιρεία γενικού κλάδου του Συγκροτήματος. Οι πληροφορίες που συνήθως απαιτούνται από το ΔΛΠ 37 'Προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία' δεν παρουσιάζονται με την αιτιολογία ότι αναμένεται να επηρεαστεί σοβαρά το αποτέλεσμα της έρευνας και/ή η πιθανή ανάληψη νομικής δράσης. Βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών επί του παρόντος, η διοίκηση θεωρεί ότι είναι απίθανο να υπάρχουν σημαντικές επιπτώσεις στην χρηματοοικονομική θέση και την κεφαλαιακή επάρκεια της ασφαλιστικής θυγατρικής εταιρείας γενικού κλάδου και, ως εκ τούτου, του Συγκροτήματος, λαμβάνοντας επίσης υπόψη ότι είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα ληφθούν αποζημιώσεις από σχετική ασφαλιστική κάλυψη, κατά τον διακανονισμό οποιασδήποτε υποχρέωσης που μπορεί να προκύψει.

38.2 Κανονιστικά θέματα

Έρευνα Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΕΚ) Ελλάδος

Η ΕΚ Ελλάδος βρίσκεται στη διαδικασία διερεύνησης θεμάτων που αφορούν την επένδυση του Συγκροτήματος σε ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου από το 2009 μέχρι το 2011, που περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων, τη μη δημοσιοποίηση σημαντικών πληροφοριών για τα ΜΑΚ, και τα ΜΑΕΚ της BOC PCL και για τα ενημερωτικά δελτία έκδοσης δικαιωμάτων προτίμησης (παρακολουθώντας την έρευνα που διενεργήθηκε από την ΕΚ Κύπρου το 2013), την επαναταξινόμηση των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, τις γνωστοποιήσεις για τον Μηχανισμό Παροχής Έκτακτης Ρευστότητας (ELA) και τους ισχυρισμούς ορισμένων επενδυτών όσον αφορά τη μη συμμόρφωση της BOC PCL με την Οδηγία για τις Αγορές Χρηματοπιστωτικών Μέσων (MiFID) σε σχέση με τις άμεσες επενδύσεις επενδυτών σε Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου.

38. Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα (συνέχεια)

38.2 Κανονιστικά θέματα (συνέχεια)

Σε αυτό το στάδιο, δεν μπορεί να γίνει συγκεκριμένη εκτίμηση για το αποτέλεσμα των ερευνών ή για το ύψος των πιθανών προστίμων, παρόλο που δεν αναμένεται ότι οποιαδήποτε υποχρέωση ή αποζημίωση που θα προκύψει θα έχει σημαντική επίδραση στη χρηματοοικονομική θέση του Συγκροτήματος.

Έρευνες Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΕΚ) Κύπρου

Η ΕΚ Κύπρου ολοκλήρωσε (σε δυο στάδια) κατά την περίοδο 2013 και 2014 την έρευνα της αναφορικά με την έκθεση της BOC PCL στα Ελληνικά Κυβερνητικά Ομόλογα, τη μη γνωστοποίηση ουσιώδους πληροφόρησης και άλλες ελλείψεις εταιρικής διακυβέρνησης αναφορικά με την εν λόγω έκθεση. Ως αποτέλεσμα, η ΕΚ Κύπρου έκδωσε δυο αποφάσεις, καταλήγοντας ότι η BOC PCL παραβίασε συγκεκριμένους νόμους αναφορικά με τη γνωστοποίηση πληροφοριών. Σε όλες τις περιπτώσεις, η BOC PCL έχει καταχωρήσει προσφυγές ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου αναφορικά με τις αποφάσεις της ΕΚ Κύπρου και τα πρόστιμα που της έχουν υποβληθεί.

Τον Οκτώβριο του 2021 το Διοικητικό Δικαστήριο αποφάσισε υπέρ της BOC PCL σε σχέση με το πρόστιμο των €160 χιλ. λόγω εσφαλμένης σύνθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚ Κύπρου. Ασκήθηκε έφεση αυτής της απόφασης. Το Μάρτιο 2024, η έφεση απορρίφθηκε και στη βάση των αποφάσεων το σχετικό πρόστιμο ακυρώθηκε. Το Μάιο του 2022, το Διοικητικό Δικαστήριο (υπό διαφορετική έδρα) αποφάνθηκε κατά της BOC PCL σε σχέση με το πρόστιμο των €950 χιλιάδων και αποφάνθηκε ότι η συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚ Κύπρου δεν ήταν εσφαλμένη. Ασκήθηκε έφεση για την απόφαση, από την BOC PCL. Το Μάρτιο 2024, η απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου ακυρώθηκε στη βάση ότι η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚ Κύπρου ήταν εσφαλμένη και σε αυτή την περίπτωση υπήρξε παραβίαση του σκοπού της αρχής της αμεροληψίας. Τον Μάιο του 2023 το Διοικητικό Δικαστήριο αποφάσισε υπέρ της BOC PCL σε σχέση με το πρόστιμο των €70 χιλ. λόγω εσφαλμένης σύνθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚ Κύπρου. Η υπόθεση εκκρεμεί πλέον στην έφεση. Έχουν γίνει σχετικές προβλέψεις κατά τα προηγούμενα έτη για τις εν λόγω υποθέσεις.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 31 Δεκεμβρίου 2022 δεν υπήρχε οποιαδήποτε εκκρεμούσα έρευνα της ΕΚ Κύπρου σε σχέση με την BOC PCL.

Κεντρική Τράπεζα Κύπρου (ΚΤΚ)

Η ΚΤΚ είχε προβεί στο παρελθόν σε έρευνα αναφορικά με την έκδοση αξιογράφων κεφαλαίου και κατέληξε ότι η BOC PCL ενήργησε κατά παράβαση συγκεκριμένων κανονιστικών απαιτήσεων σε σχέση με τα Μετατρέψιμα Αξιόγραφα Κεφαλαίου (ΜΑΚ) 2009, αλλά όχι σε σχέση με τα ΜΑΕΚ 2011. Η ΚΤΚ είχε επιβάλει το 2013 πρόστιμο ύψους €4 χιλ. στην BOC PCL, η οποία καταχώρησε προσφυγή. Το 2020, το Διοικητικό Δικαστήριο ακύρωσε τόσο την απόφαση της ΚΤΚ όσο και το πρόστιμο που υποβλήθηκε στην BOC PCL. Το 2021 η ΚΤΚ αποφάσισε να επανεξετάσει αυτό το θέμα και να ξεκινήσει ξανά την έρευνα.

Έρευνες Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού (ΕΠΑ)

Τον Απρίλιο 2014, μετά από έρευνα η οποία ξεκίνησε το 2010, η ΕΠΑ εξέδωσε πόρισμα ισχυριζόμενη παραβάσεις του Κυπριακού και του Ευρωπαϊκού Νόμου περί Ανταγωνισμού σχετικά με τις δραστηριότητες και/ή παραλείψεις σχετικά με συναλλαγές πληρωμών με κάρτες από, μεταξύ άλλων, την BOC PCL και την JCC Payment Systems Ltd (JCC), εταιρεία επεξεργασίας συναλλαγών με κάρτες που ανήκει στην BOC PCL κατά 75%. Υπήρχε επίσης ένας ισχυρισμός σχετικά με τις συμφωνίες της BOC PCL με την American Express, συγκεκριμένα ότι αυτές οι αποκλειστικές συμφωνίες παραβίαζαν το νόμο περί ανταγωνισμού της Κύπρου και της ΕΕ. Και για τα δύο θέματα, η ΕΠΑ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η BOC PCL (από κοινού με άλλες τράπεζες και τη JCC) έχει παραβιάσει τις σχετικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας για την προστασία του ανταγωνισμού. Τον Μάιο 2017, η ΕΠΑ επέβαλε πρόστιμο ύψους €18 εκατ. στην BOC PCL και η BOC PCL καταχώρησε προσφυγή σχετικά με την απόφαση και το πρόστιμο. Τον Ιούνιο 2018, το Διοικητικό Δικαστήριο αποδέχτηκε την θέση της BOC PCL και ακύρωσε την απόφαση όπως και το πρόστιμο που επιβλήθηκε στην BOC PCL. Κατά το 2018, ο Γενικός Εισαγγελέας καταχώρησε έφεση στο Ανώτατο Δικαστήριο σε σχέση με την εν λόγω απόφαση. Μέχρι να εκδοθεί απόφαση από το Ανώτατο Δικαστήριο, η απόφαση της ΕΠΑ παραμένει ακυρωμένη και δεν εκκρεμεί κανένα πρόστιμο εναντίον της BOC PCL. Η εν λόγω έφεση εξακολουθεί να εκκρεμεί στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Το 2019 η ΕΠΑ ξεκίνησε μια αυταπάγγελτη έρευνα σχετικά με τους αθέμιτους όρους των συμβάσεων και τις συμβατικές ρυθμίσεις/διευκολύνσεις που προσέφερε η BOC PCL για την περίοδο από το 2012 έως το 2016. Μέχρι στιγμής, δεν έχουν προταθεί χρεώσεις ούτε έχει κινηθεί επίσημη διαδικασία εναντίον της BOC PCL για την εν λόγω υπόθεση. Το Συγκρότημα δεν έχει περαιτέρω ενημέρωση για την υπόθεση.

38. Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα (συνέχεια)

38.2 Κανονιστικά θέματα (συνέχεια)

Υπηρεσία Προστασίας Δανειοληπτών (ΥΠΔ)

Η ΥΠΔ καταχώρησε παράπονο με την Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού (ΕΠΑ) τον Ιανουάριο 2022, ισχυριζόμενη ότι η BOC PCL και μια άλλη τράπεζα έχουν εναρμονισμένες πρακτικές αναφορικά με τις τελευταίες αναθεωρήσεις των προμηθειών και χρεώσεων τους. Τον Απρίλιο 2022, η ΕΠΑ ενημέρωσε την BOC PCL για την έναρξη έρευνας αναφορικά με το θέμα αυτό αλλά για το οποίο η BOC PCL δεν έχει λάβει έκθεση αιτιάσεων από την ΕΠΑ, γεγονός το οποίο θα καταδείκνυε ότι έχει ξεκινήσει επίσημη έρευνα από μέρους της ΕΠΑ.

Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτών (ΥΠΚ)

Τον Ιούλιο του 2017, η ΥΠΚ επέβαλε πρόστιμο ύψους €170 χιλ. στην BOC PCL μετά την ολοκλήρωση αυτεπάγγελτης έρευνας σχετικά με ορισμένους όρους στα έγγραφα για την τεκμηρίωση των δανείων τόσο της BOC PCL όσο και της Marfin Popular Bank, όπου διαπιστώθηκε ότι ήταν αθέμιτες εμπορικές πρακτικές. Οι αποφάσεις της ΥΠΚ (σύμφωνα με τις αποφάσεις του Διοικητικού Δικαστηρίου) δεν είναι δεσμευτικές αλλά απλώς μια έκφραση γνώμης. Στο πλαίσιο αυτής της απόφασης, η BOC PCL υπέβαλε έφεση ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου. Το Διοικητικό Δικαστήριο εξέδωσε την απόφαση του το 2022 υπέρ της BOC PCL και η απόφαση της ΥΠΚ μαζί με το πρόστιμο ακυρώθηκαν. Έχει υποβληθεί έφεση από την ΥΠΚ σχετικά με αυτή την απόφαση, η οποία εκκρεμεί ακόμη κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Το Μάρτιο του 2020, επιδόθηκε στην BOC PCL αίτηση από τον διευθυντή της ΥΠΚ μέσω του Γενικού Εισαγγελέα ζητώντας διάταγμα δικαστηρίου, με άμεση ισχύ, που θα είχε ως αποτέλεσμα η BOC PCL να διακόψει τη χρήση ορισμένων κατ' ισχυρισμό καταχρηστικών όρων στις συμβάσεις της BOC PCL. Οι εν λόγω όροι αφορούν συμβάσεις που είχαν υπογραφεί κατά τη διάρκεια των ετών 2006-2007. Επιπλέον, η εν λόγω αίτηση επιδιώκει την έκδοση διατάγματος που διατάζει την BOC PCL να λάβει μέτρα για την διόρθωση της κατάστασης. Η BOC PCL θα λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των συμφερόντων της. Η υπόθεση εξακολουθεί να εκκρεμεί ενώπιον του δικαστηρίου κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Τον Απρίλιο 2021, ο Διευθυντής της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτών υπέβαλε αίτηση για την έκδοση δικαστικού διατάγματος εναντίον της BOC PCL, με το οποίο να απαγορεύεται στη BOC PCL η χρήση συγκεκριμένων ρητρών οι οποίες περιλαμβάνονται στις καταναλωτικές συμβάσεις της BOC PCL καθώς και η τροποποίηση οποιονδήποτε τέτοιων συμβάσεων (υφιστάμενων και μελλοντικών) ούτως ώστε να διαγραφούν τέτοιες καταχρηστικές ρήτρες. Η υπόθεση εξακολουθεί να εκκρεμεί ενώπιον του δικαστηρίου κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Τον Ιούλιο του 2021 η BOC PCL έλαβε επιστολή από την ΥΠΚ με την οποία ενημερώθηκε για την έναρξη αυτεπάγγελτης έρευνας κάτω από την νομοθεσία που διέπει την εξ αποστάσεως εμπορία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών προς τους καταναλωτές σε σχέση με τις υπηρεσίες και τα προϊόντα της BOC PCL για τα οποία η σύμβαση μεταξύ της BOC PCL και του καταναλωτή καταρτίζεται διαδικτυακά μέσω της ιστοσελίδας της BOC PCL.

Η BOC PCL έλαβε ακόμη μια επιστολή τον Ιούλιο του 2021 από την ΥΠΚ, με την οποία ενημερώθηκε για την έναρξη έρευνας σε ότι αφορά ισχυριζόμενη εσφαλμένη εμπορική πρακτική της BOC PCL σε σχέση με την πρόωθηση προϊόντος.

Έκτοτε δεν υπήρξαν περαιτέρω εξελίξεις σχετικά με τις προαναφερθείσες έρευνες.

Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών (ΚΣΚ)

Το Μάρτιο του 2021 επιδόθηκε στη BOC PCL αίτηση από τον ΚΣΚ με την οποία αιτείται την έκδοση δικαστικού διατάγματος που να απαγορεύει τη χρήση συγκεκριμένων ρητρών οι οποίες συμπεριλαμβάνονται στις καταναλωτικές συμβάσεις της BOC PCL καθώς και που απαιτεί την τροποποίηση οποιονδήποτε τέτοιων συμβάσεων (υφιστάμενων και μελλοντικών) ούτως ώστε να διαγραφούν οι εν λόγω ρήτρες οι οποίες θεωρούνται καταχρηστικές. Οι εν λόγω ρήτρες είχαν κριθεί ως καταχρηστικές σύμφωνα με αποφάσεις της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κατά τα έτη 2016 και 2017. Η BOC PCL προτίθεται να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των συμφερόντων της. Η υπόθεση εξακολουθεί να εκκρεμεί ενώπιον του δικαστηρίου στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

38. Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα (συνέχεια)

38.2 Κανονιστικά θέματα (συνέχεια)

Ο Νόμος Περί Προστασίας Καταναλωτών του 2021 συγκεντρώνει κάτω από μια ομπρέλα την ισχύουσα νομοθεσία σε σχέση με αθέμιτους όρους και πρακτικές συμβάσεων και ενισχύει ορισμένες εξουσίες της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή όπως για παράδειγμα την εξουσία επιβολής αυξημένων προστίμων που είναι άμεσα πληρωτέα. Ο Νόμος περί Προστασίας Καταναλωτών του 2021 έχει αναδρομική ισχύ όσον αφορά όλες τις συμβάσεις/πρακτικές που έχουν συναφθεί και/ή τερματίστηκαν πριν να τεθεί ο Νόμος σε ισχύ σε αντίθεση με τις συμβάσεις/πρακτικές οι οποίες εισάγονται/υιοθετούνται μόνο από την ημερομηνία δημοσίευσης του νέου Νόμου περί Προστασίας Καταναλωτών.

Υπάρχουν πολλοί παράγοντες που μπορεί να επηρεάσουν το εύρος των αποτελεσμάτων και η προκύπτουσα οικονομική επίπτωση αυτών των θεμάτων δεν μπορεί να προβλεφθεί.

Κανονιστική υπόθεση Ηνωμένου Βασιλείου

Ως μέρος της συμφωνίας για την πώληση της Bank of Cyprus UK Ltd, οποιαδήποτε υποχρέωση για την κανονιστική υπόθεση Ηνωμένου Βασιλείου παραμένει υποχρέωση διακανονισμού του Συγκροτήματος. Το ποσό της πρόβλεψης αντιπροσωπεύει την καλύτερη εκτίμηση για πιθανές εκροές που προκύπτουν από τις αποζημιώσεις σε πελάτες, βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών της διοίκησης.

38.3 Άλλα θέματα

Τα άλλα θέματα περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων, προβλέψεις για διάφορα άλλα ανοικτά αιτήματα υπό εξέταση από κυβερνητικά και άλλα δημόσια σώματα, νομικά θέματα και προβλέψεις εγγυητικών και αποζημιώσεων που αφορούν την διαδικασία πώλησης ορισμένων δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος.

Οι προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα που περιγράφονται πιο πάνω και παρουσιάζονται στους πιο κάτω πίνακες δεν περιλαμβάνουν ασφαλιστικές απαιτήσεις που προκύπτουν κατά τη συνήθη διεξαγωγή των εργασιών των ασφαλιστικών θυγατρικών εταιρειών του Συγκροτήματος, καθώς αυτές περιλαμβάνονται κάτω από τον τίτλο 'Ασφαλιστικές Υποχρεώσεις'.

38.4 Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα

	Επιδικίες και υπό διαιτησία διαφορές (Σημ. 38.1)	Κανονιστικά θέματα (Σημ. 38.2)	Άλλα θέματα (Σημ. 38.3)	Σύνολο
2023	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	63,947	14,918	48,742	127,607
Καθαρή αύξηση προβλέψεων περιλαμβανομένης προεξόφλησης	36,227	527	4,940	41,694
Χρήση προβλέψεων	(28,777)	(727)	(108)	(29,612)
Αποδέσμευση προβλέψεων	(10,429)	-	-	(10,429)
Μεταφορές	-	-	2,220	2,220
Συναλλαγματικές διαφορές	-	23	-	23
31 Δεκεμβρίου	60,968	14,741	55,794	131,503
Προβλέψεις που αναμένονται να διακανονιστούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία αναφοράς	24,814	-	29,606	54,420

38. Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα (συνέχεια)

38.4 Προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα (συνέχεια)

	Επιδικίες και υπό διαιτησία διαφορές (Σημ. 38.1)	Κανονιστικά θέματα (Σημ. 38.2)	Άλλα θέματα (Σημ. 38.3)	Σύνολο
2022	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	57,844	16,415	29,849	104,108
Καθαρή αύξηση προβλέψεων περιλαμβανομένης προεξόφλησης	15,627	950	19,017	35,594
Χρήση προβλέψεων	(6,314)	(1,357)	(24)	(7,695)
Αποδέσμευση προβλέψεων	(3,210)	(1,037)	(100)	(4,347)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(53)	-	(53)
31 Δεκεμβρίου	63,947	14,918	48,742	127,607
Προβλέψεις που αναμένονται να διακανονιστούν εντός 12 μηνών από την ημερομηνία αναφοράς	26,991	-	2,804	29,795

Οι προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα που αναγνωρίστηκαν στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανέρχονται σε €28,464 χιλ. (2022: €11,880 χιλ.) και περιλαμβάνει ποσό ύψους €2,801 χιλ. που αντιπροσωπεύει ποσό που ανακτήθηκε από την ολοκλήρωση ελέγχων που εκκρεμούσαν από κυβερνητικές αρχές και αναγνωρίστηκε απευθείας στην ενοποιημένη κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων (2022: μηδέν). Οι μεταβολές στις προβλέψεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 σχετίζεται με την πρόοδο των υποθέσεων για επιδικία και υπό διαιτησία διαφορές, και οι προβλέψεις για άλλα θέματα αφορούν στην απομόχλευση και πώληση των μη κύριων εργασιών του Συγκροτήματος.

Ορισμένες πληροφορίες που απαιτούνται από το ΔΛΠ 37 'Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενες Απαιτήσεις' δεν γνωστοποιούνται στη βάση του ότι αναμένεται να προκαταλάβουν σημαντικά το αποτέλεσμα της υπόθεσης ή της διαπραγμάτευσης σε σχέση με εγγυητικές και αποζημιώσεις που αφορούν τη διαδικασία πώλησης ορισμένων δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος.

39. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις

Ως μέρος των υπηρεσιών που προσφέρονται σε πελάτες, το Συγκρότημα εισέρχεται σε διάφορες ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις. Αυτές περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικές εγγυήσεις, πιστωτικές επιστολές και άλλα όρια δανείων.

Παρόλο που αυτές οι υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό, εμπεριέχουν πιστωτικό κίνδυνο και ως εκ τούτου περιλαμβάνονται στη μέγιστη έκθεση του Συγκροτήματος σε πιστωτικό κίνδυνο (Σημ. 44.6).

39.1 Δεσμεύσεις για κεφαλαιουχικές δαπάνες

Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από δεσμεύσεις για κεφαλαιουχικές δαπάνες σε ακίνητα, εξοπλισμό και άυλα περιουσιακά στοιχεία στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανέρχονται σε €20,139 χιλ. (2022: €10,647 χιλ.).

39.2. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Το Συγκρότημα, ως μέρος της διαδικασίας πώλησης κάποιων δραστηριοτήτων του, παραχώρησε διάφορες διαβεβαιώσεις, εγγυητικές και αποζημιώσεις στους αγοραστές. Αυτές σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με την ιδιοκτησία των δανείων, την εγκυρότητα των δεσμεύσεων, τη φορολογική έκθεση και άλλα θέματα που συμφωνήθηκαν με τους αγοραστές. Ως αποτέλεσμα, το Συγκρότημα μπορεί να υποχρεωθεί να αποζημιώσει τους αγοραστές σε περίπτωση που γίνει έγκυρη απαίτηση από τους αγοραστές σε σχέση με τις πιο πάνω διαβεβαιώσεις, εγγυητικές και αποζημιώσεις.

Έχει αναγνωριστεί πρόβλεψη βάσει της καλύτερης δυνατής εκτίμησης της διοίκησης για πιθανές εκροές, όπου εκτιμήθηκε ότι αυτές οι εκροές είναι πιθανές (Σημ. 38.3).

40. Επιπρόσθετη πληροφόρηση για την κατάσταση ταμειακών ρών

Μη ταμειακές συναλλαγές

Ανάκτηση εξασφαλίσεων

Κατά το έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2023, το Συγκρότημα απέκτησε αποθέματα ακινήτων μέσω ανάκτησης εξασφαλίσεων από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες ύψους €20,921 χιλ. (2022: €86,016 χιλ.)

Αναγνώριση του δικαιώματος χρήσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεις μίσθωσης

Κατά το 2023, το Συγκρότημα αναγνώρισε δικαίωμα χρήσης περιουσιακών στοιχείων και τις αντίστοιχες υποχρεώσεις μίσθωσης ύψους €11,353 χιλ. (2022: €957 χιλ.).

Καθαρή ταμειακή ροή από εργασίες - τόκοι και μερίσματα

	2023	2022 (αναπροσαρμ- μοσμένα)
	€000	€000
Τόκοι που πληρώθηκαν	(154,388)	(89,016)
Τόκοι που εισπράχθηκαν	1,071,045	505,633
Μερίσματα που εισπράχθηκαν (Σημ. 13)	856	940
	<u>917,513</u>	<u>417,557</u>

Αλλαγές στις υποχρεώσεις για χρηματοδοτικές δραστηριότητες

	Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες (Σημ. 29)	Ομολογιακά δάνεια και Υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης (Σημ. 32)	Σύνολο
2023	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	1,976,674	599,740	2,576,414
Ταμειακές ροές	-	320,314	320,314
Άλλες μη-ταμειακές μεταβολές	67,194	58,365	125,559
31 Δεκεμβρίου	<u>2,043,868</u>	<u>978,419</u>	<u>3,022,287</u>
2022			
1 Ιανουαρίου	2,969,600	642,775	3,612,375
Ταμειακές ροές	(979,389)	(66,797)	(1,046,186)
Άλλες μη-ταμειακές μεταβολές	(13,537)	23,762	10,225
31 Δεκεμβρίου	<u>1,976,674</u>	<u>599,740</u>	<u>2,576,414</u>

Περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τις μεταβολές στις υποχρεώσεις μίσθωσης παρουσιάζονται στη Σημείωση 42.

41. Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών

Τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών αποτελούνται από:

	2023	2022
	€000	€000
Μετρητά και μη υποχρεωτικές καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	9,555,323	9,452,721
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες αποπληρωτέες εντός τριών μηνών από την αρχική τους λήξη	282,998	133,432
	<u>9,838,321</u>	<u>9,586,153</u>

41. Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών (συνέχεια)

Ανάλυση μετρητών και καταθέσεων με κεντρικές τράπεζες και δανείων και απαιτήσεων από τράπεζες

	2023	2022
	€000	€000
Μετρητά και μη υποχρεωτικές καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	9,555,323	9,452,721
Υποχρεωτικές καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες (Σημ. 19)	59,179	114,537
Σύνολο μετρητών και καταθέσεων με κεντρικές τράπεζες (Σημ. 19)	9,614,502	9,567,258

Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες αποπληρωτέες εντός τριών μηνών από την αρχική τους λήξη	282,998	133,432
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες που υπόκεινται σε περιορισμούς	101,804	71,379
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων από τράπεζες (Σημ. 19)	384,802	204,811

Τα δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες που υπόκεινται σε περιορισμούς περιλαμβάνουν εξασφαλίσεις συναλλαγών σε παράγωγα ύψους €13,970 χιλ. (2022: €7,380 χιλ.), τα οποία δεν είναι άμεσα διαθέσιμα για χρήση από το Συγκρότημα, αλλά γίνονται διαθέσιμα όταν οι συναλλαγές τερματίζονται και εξασφαλίσεις για τις συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων ύψους €29,524 χιλ. (2022: δ/ε).

42. Μισθώσεις

Το Συγκρότημα κατέχει συμβάσεις μίσθωσης για εμπορικά ακίνητα όπως κτίρια γραφείων και υποκαταστημάτων. Οι βασικοί όροι για τις συμβάσεις μίσθωσης που σχετίζονται με το δίκτυο καταστημάτων είναι κοινοί κατά κύρια βάση ανεξάρτητα από τους εκμισθωτές με αμετάκλητη περίοδο μίσθωσης δύο ετών. Το Συγκρότημα έχει τη δυνατότητα να παρατείνει την μίσθωση για τέσσερις επιπλέον περιόδους δύο ετών η κάθε μία. Το Συγκρότημα διατηρεί το δικαίωμα μετά τη λήξη της αρχικής περιόδου να τερματίσει την υφιστάμενη σύμβαση μίσθωσης ανά πάσα στιγμή δίνοντας προειδοποίηση (συνήθως 3 ή 6 μήνες) στον εκμισθωτή. Ανάλογα με τους συμφωνηθέντες όρους, το ενοίκιο προσαρμόζεται στο τέλος κάθε περιόδου ανανέωσης ανάλογα με τις τρέχουσες τιμές της περιοχής και λαμβάνοντας υπόψη τη σχετική νομοθεσία.

Τα κτίρια γραφείων μισθώνονται από το Συγκρότημα για την λειτουργία των διοικητικών τμημάτων. Οι βασικοί όροι για νέες συμβάσεις μίσθωσης και η τρέχουσα πρακτική είναι ουσιαστικά οι ίδιοι με τους όρους συμβάσεων μίσθωσης υποκαταστημάτων.

Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 η διάρκεια μίσθωσης υφιστάμενων συμβολαίων κτιρίων επανεκτιμήθηκαν χρησιμοποιώντας τις παραδοχές όπως παρουσιάζονται στη Σημείωση 5.13.

Η λογιστική αξία του δικαιώματος χρήσης περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων μίσθωσης, καθώς και η κίνηση κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 παρουσιάζονται πιο κάτω:

2023	Δικαίωμα χρήσης περιουσιακών στοιχείων (Σημ. 25)	Υποχρεώσεις μισθώσεων (Σημ. 33)
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	30,233	(30,190)
Αποσβέσεις έτους (Σημ. 15.1)	(6,736)	-
Νέες μισθώσεις (Σημ. 25)	11,353	(7,113)
Επανεκτίμηση περιόδου μίσθωσης (Σημ. 25)	(988)	693
Έξοδα από τόκους	-	(1,453)
Εκροές μετρητών - πληρωμές	-	7,846
31 Δεκεμβρίου	33,862	(30,217)

42. Μισθώσεις (συνέχεια)

2022	Δικαίωμα χρήσης περιουσιακών στοιχείων (Σημ. 25)	Υποχρεώσεις μισθώσεων (Σημ. 33)
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	33,581	(33,981)
Αποσβέσεις έτους (Σημ. 15.1)	(6,767)	-
Νέες μισθώσεις (Σημ. 25)	957	(772)
Περιουσιακά στοιχεία που αποαναγνωρίστηκαν (Σημ. 25)	(1,460)	1,456
Περιουσιακά στοιχεία που αναγνωρίστηκαν από επανεκτιμήσεις (Σημ. 25)	3,922	(3,663)
Έξοδα από τόκους	-	(114)
Εκροές μετρητών - πληρωμές	-	6,884
31 Δεκεμβρίου	30,233	(30,190)

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, τα δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων αποτελούνται από μισθώσεις κτιρίων λογιστικής αξίας €22,400 χιλ. (2022: €29,408 χιλ.) και εξοπλισμού συστημάτων υπολογιστών λογιστικής αξίας €11,462 χιλ. (2022: €825 χιλ.) και παρουσιάζονται στα Ακίνητα και εξοπλισμός στη Σημείωση 25.

Έξοδα από τόκους των υποχρεώσεων μίσθωσης €1,159 χιλ. περιλαμβάνονται στα καθαρά αποτελέσματα από ασφαλιστικές εργασίες καθώς αφορούν καταλογιζόμενες δαπάνες για την εκπλήρωση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων εντός του πεδίου εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17 (2022: €100 χιλ.).

Οι εκροές μετρητών αφορούν πληρωμές ενοικίων που έγιναν μέσα στο έτος.

Η ανάλυση της υποχρέωσης μίσθωσης με βάση την εναπομένουσα συμβατική λήξη παρουσιάζεται στη Σημείωση 46.

43. Ανάλυση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την αναμενόμενη ημερομηνία λήξης

	2023			2022 (αναπροσαρμοσμένα)		
	Εντός ενός έτους €000	Πέραν του ενός έτους €000	Σύνολο €000	Εντός ενός έτους €000	Πέραν του ενός έτους €000	Σύνολο €000
Περιουσιακά στοιχεία						
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	9,555,323	59,179	9,614,502	9,452,721	114,537	9,567,258
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες	282,998	101,804	384,802	133,432	71,379	204,811
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	859	50,196	51,055	904	47,249	48,153
Επενδύσεις	736,664	2,958,745	3,695,409	460,070	2,243,633	2,703,703
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων	-	403,199	403,199	-	-	-
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	1,192,800	8,628,988	9,821,788	880,158	9,073,094	9,953,252
Περιουσιακά στοιχεία ασφαλιστικών κλάδων ζωής που αναλογούν στους ασφαλιζόμενους	27,632	621,580	649,212	15,486	526,835	542,321
Προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία	350,152	234,767	584,919	256,077	352,977	609,054
Αποθέματα ακινήτων	191,818	634,297	826,115	301,275	739,757	1,041,032
Επενδύσεις σε ακίνητα	10,605	51,500	62,105	24,749	60,350	85,099
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	37,909	163,359	201,268	37,909	190,025	227,934
Ακίνητα, εξοπλισμός και άλλα περιουσιακά στοιχεία	-	334,203	334,203	-	305,924	305,924
	12,386,760	14,241,817	26,628,577	11,562,781	13,725,760	25,288,541
Υποχρεώσεις						
Καταθέσεις από τράπεζες	202,850	268,706	471,556	191,635	316,023	507,658
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	2,043,868	-	2,043,868	1,976,674	-	1,976,674
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	14,079	3,901	17,980	10,538	5,631	16,169
Καταθέσεις πελατών	5,984,800	13,352,115	19,336,915	5,893,802	13,104,517	18,998,319
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	88,616	569,808	658,424	86,636	511,345	597,981
Δεδουλευμένα, αναβαλλόμενα έσοδα και λοιπές υποχρεώσεις, και επιδίκες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα	371,498	229,270	600,768	297,689	211,111	508,800
Ομολογιακά δάνεια και Υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης	-	978,419	978,419	-	599,740	599,740
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	1,622	30,684	32,306	1,207	33,427	34,634
	8,707,333	15,432,903	24,140,236	8,458,181	14,781,794	23,239,975

Οι κύριες παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον καθορισμό της αναμενόμενης ημερομηνίας λήξης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων παρουσιάζονται πιο κάτω.

Τα μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες κατηγοριοποιούνται στην ανάλογη χρονική ζώνη βάσει της συμβατικής λήξης, με εξαίρεση τις υποχρεωτικές καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες, οι οποίες κατηγοριοποιούνται στη χρονική κατηγορία 'Πέραν του ενός έτους'.

43. Ανάλυση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την αναμενόμενη ημερομηνία λήξης (συνέχεια)

Οι επενδύσεις κατηγοριοποιούνται στην ανάλογη χρονική ζώνη βάσει των προοπτικών πώλησης. Στις περισσότερες περιπτώσεις αυτή είναι η ημερομηνία λήξης, εκτός αν υπάρχει ένδειξη ότι η λήξη τους θα παραταθεί ή πρόθεση για πώληση ή αντικατάστασή τους με κάποια παρόμοια.

Τα εξυπηρετούμενα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην Κύπρο κατηγοριοποιούνται βάσει του συμβατικού χρονοδιαγράμματος αποπληρωμής. Τα παρατραβήγματα κατηγοριοποιούνται στη χρονική κατηγορία 'Πέραν του ενός έτους'. Τα δάνεια του Σταδίου 3 κατηγοριοποιούνται στην κατηγορία 'Πέραν του ενός έτους' εκτός από τις αναμενόμενες εισπράξεις που συμπεριλαμβάνονται σε χρονικές ζώνες, με βάση τα ιστορικά ποσά που εισπράχθηκαν κατά τους τελευταίους μήνες.

Τα αποθέματα ακινήτων κατηγοριοποιούνται στην ανάλογη χρονική ζώνη βάσει των προοπτικών πώλησης.

Ένα ποσοστό των καταθέσεων πελατών με λήξη εντός ενός έτους κατηγοριοποιείται στην κατηγορία 'Πέραν του ενός έτους', βάσει της παρατηρήσιμης συμπεριφοράς των πελατών.

Η αναμενόμενη ημερομηνία λήξης των προπληρωμών, δεδουλευμένων εσόδων και λοιπών περιουσιακών στοιχείων και των δεδουλευμένων, αναβαλλόμενων εσόδων και λοιπών υποχρεώσεων είναι η ίδια με τη συμβατική τους λήξη. Αν δεν έχουν συμβατική λήξη, η αναμενόμενη ημερομηνία λήξης είναι το χρονικό πλαίσιο που το περιουσιακό στοιχείο αναμένεται να ρευστοποιηθεί και η υποχρέωση αναμένεται να διακανονιστεί.

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος

Στα πλαίσια των συνήθων δραστηριοτήτων του, το Συγκρότημα εκτίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο, ο οποίος παρακολουθείται με διάφορους μηχανισμούς ελέγχου σε όλες τις εταιρείες του Συγκροτήματος ώστε να αποφεύγεται η συσσώρευση υπέρμετρων κινδύνων και να τιμολογούνται οι πιστωτικές διευκολύνσεις και τα προϊόντα λαμβάνοντας υπόψη τον κίνδυνο αυτό.

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που απορρέει από την πιθανή αδυναμία ενός ή περισσότερων πελατών να εκπληρώσουν τις πιστωτικές υποχρεώσεις τους έναντι του Συγκροτήματος.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου σε συνεργασία με την Υπηρεσία Ελέγχου και Παρακολούθησης Πιστωτικού Κινδύνου καθορίζουν τις πολιτικές πιστωτικού κινδύνου του Συγκροτήματος και παρακολουθούν τη συμμόρφωση με τις πολιτικές πιστωτικού κινδύνου που ισχύουν σε κάθε τομέα καθώς και την ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου του Συγκροτήματος μέσω της έγκαιρης εκτίμησης πιστωτικού κινδύνου πελατών. Ο πιστωτικός κίνδυνος από συνδεδεμένους λογαριασμούς ενοποιείται και παρακολουθείται σε ενοποιημένη βάση.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου σε συνεργασία με την Υπηρεσία Ελέγχου και Παρακολούθησης Πιστωτικού Κινδύνου προστατεύουν επίσης την αποτελεσματική διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου σε όλα τα στάδια του πιστωτικού κύκλου, παρακολουθούν την ποιότητα των αποφάσεων και διαδικασιών και διασφαλίζουν ότι η λειτουργία επιβολής πιστωτικών κυρώσεων τυγχάνει σωστής διαχείρισης.

Οι χρηματοδοτικές πολιτικές συμπληρώνονται με μεθόδους/μοντέλα αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών (credit rating and credit scoring systems).

Το δανειακό χαρτοφυλάκιο αναλύεται στη βάση της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών, του τομέα της οικονομίας που δραστηριοποιούνται και της χώρας συγκέντρωσης του κινδύνου.

Η έκθεση του πιστωτικού κινδύνου του Συγκροτήματος είναι διεσπαρμένη στους διάφορους κλάδους της οικονομίας. Η Υπηρεσία Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου καθορίζει τα όρια συγκέντρωσης για κάθε κλάδο, ορίζει απαγορευμένους τομείς και καθορίζει τομείς που ενδέχεται να απαιτούν έγκριση πριν από την υποβολή των αιτήσεων πίστωσης.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Ρευστότητας αξιολογεί τον πιστωτικό κίνδυνο που σχετίζεται με την έκθεση σε Πιστωτικά Ιδρύματα και Κυβερνήσεις και άλλων ομολόγων καθώς και των συμφωνιών επαναπώλησης τίτλων.

Τα Μοντέλα και τα όρια παρουσιάζονται στο και εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της αρμόδιας αρχής βάσει των ορίων εξουσιοδότησης.

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

Οι σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές του Συγκροτήματος αναφορικά με τον καθορισμό των προβλέψεων για απομείωση παρατίθενται στη Σημείωση 5 'Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές' αυτών των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

44.1 Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο και εξασφαλίσεις και άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου καθορίζει το ύψος και το είδος της εξασφάλισης και τις άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις που απαιτούνται για τη χορήγηση νέων δανείων σε πελάτες.

Οι κύριες κατηγορίες των εξασφαλίσεων που λαμβάνει το Συγκρότημα είναι υποθήκες σε ακίνητα, εξασφαλίσεις μετρητών/δεσμευμένες καταθέσεις, τραπεζικές εγγυήσεις, κυβερνητικές εγγυήσεις, ενεχυριάσεις μετοχών και χρεογράφων δημόσιων εταιρειών, σταθερές και κυμαινόμενες επιβαρύνσεις επί εταιρικών περιουσιακών στοιχείων, εκχώρηση ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής, εκχώρηση δικαιωμάτων σε συμβόλαια πώλησης και προσωπικές και εταιρικές εγγυήσεις.

Το Συγκρότημα παρακολουθεί τις αλλαγές στην αγοραία αξία των εξασφαλίσεων σε τακτική βάση και όπου χρειάζεται, λαμβάνει επιπρόσθετες εξασφαλίσεις με βάση τη σχετική συμφωνία.

Έκθεση εκτός ισολογισμού

Το Συγκρότημα προσφέρει εγγυητικές διευκολύνσεις στους πελάτες του, βάσει των οποίων το Συγκρότημα μπορεί να υποχρεωθεί να πραγματοποιήσει πληρωμές για λογαριασμό τους, και αναλαμβάνει δεσμεύσεις για ανειλημμένες υποχρεώσεις για την επέκταση πίστωσης για την εξασφάλιση των αναγκών τους σε ρευστότητα.

Οι ενέγγυες πιστώσεις και οι εγγυητικές διευκολύνσεις (συμπεριλαμβανομένων των ανοιχθίσων ενέγγυων πιστώσεων) δεσμεύουν το Συγκρότημα να πραγματοποιεί πληρωμές για λογαριασμό των πελατών σε περίπτωση συγκεκριμένης πράξης, η οποία συνήθως σχετίζεται με την εισαγωγή ή την εξαγωγή αγαθών. Τέτοιες δεσμεύσεις εκθέτουν το Συγκρότημα σε κινδύνους παρόμοιους με εκείνους των δανείων και απαιτήσεων και ως εκ τούτου παρακολουθούνται σύμφωνα με τις ίδιες πολιτικές και διαδικασίες ελέγχου.

Άλλα χρηματοοικονομικά μέσα

Οι εξασφαλίσεις που λαμβάνονται για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εκτός από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, καθορίζονται ανάλογα με τη φύση του χρηματοοικονομικού μέσου. Συνήθως τα ομόλογα και άλλα χρεόγραφα δεν είναι εξασφαλισμένα, εκτός από τα ομόλογα που είναι διασφαλισμένα με περιουσιακά στοιχεία (asset-backed securities) και άλλα παρόμοια μέσα, τα οποία εξασφαλίζονται με χαρτοφυλάκια χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων. Επιπρόσθετα, κάποια ομόλογα φέρουν κυβερνητική εγγύηση. Οι συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων εξασφαλίζονται συνήθως με ομόλογα.

Σύμφωνα με τους όρους των συμφωνιών επαναπώλησης τίτλων που κατείχε το Συγκρότημα κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2023, λογιστικής αξίας €403 εκατ., το Συγκρότημα λαμβάνει εξασφαλίσεις τις οποίες έχει το δικαίωμα να πωλήσει. Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, η εύλογη αξία των εξασφαλίσεων ανήλθε σε €426 εκατ., από τις οποίες κανένα μέρος δεν είχε πωληθεί ή επανεκχωρηθεί. Ποσό €30 εκατ. μετρητών τοποθετήθηκε ως εξασφάλιση με το αντισυμβαλλόμενο μέρος.

Το Συγκρότημα έχει επιλέξει να χρησιμοποιεί τη σύμβαση ISDA Master Agreement για την καταχώρηση των συναλλαγών του σε παράγωγα. Η σύμβαση αυτή παρέχει το συμβατικό πλαίσιο το οποίο διέπει τη διεξαγωγή ενός πλήρους φάσματος συναλλαγών σε μη οργανωμένες αγορές (over-the-counter) και δεσμεύει συμβατικά τα αντισυμβαλλόμενα μέρη να συμψηφίζουν όλες τις ανοικτές συναλλαγές οι οποίες διέπονται από τη σύμβαση στην περίπτωση που κάποιο από τα αντισυμβαλλόμενα μέρη την αθετήσει. Στις περισσότερες περιπτώσεις τα αντισυμβαλλόμενα μέρη υπογράφουν σύμβαση Credit Support Annex (CSA) σε συνδυασμό με τη σύμβαση ISDA Master Agreement. Η σύμβαση CSA παρέχει εξασφαλίσεις στα αντισυμβαλλόμενα μέρη έτσι ώστε να μετριαστεί ο ενδεχόμενος κίνδυνος αγοράς που εμπεριέχεται στις ανοικτές τους θέσεις. Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, η πλειονότητα των ανοιγμάτων σε παράγωγα καλύπτεται από συμφωνίες συμψηφισμού ISDA. Λεπτομερής ανάλυση των ανοιγμάτων σε παράγωγα (περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων) είναι διαθέσιμη στη Σημείωση 21. Πληροφορίες σχετικά με τις εξασφαλίσεις του Συγκροτήματος στο πλαίσιο συναλλαγών παραγώγων παρέχονται στη Σημείωση 41.

Ο κίνδυνος διακανονισμού προκύπτει όταν γίνεται μια πληρωμή μετρητών ή αξιών, με αντάλλαγμα την αναμενόμενη αντίστοιχη είσπραξη αξιών ή μετρητών. Το Συγκρότημα καθορίζει ημερήσια όρια διακανονισμού για κάθε αντισυμβαλλόμενο μέρος. Ο κίνδυνος διακανονισμού μετριάζεται όταν οι συναλλαγές πραγματοποιούνται μέσω οργανωμένων συστημάτων πληρωμής ή βάσει παράδοσης έναντι πληρωμής.

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.1 Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο και εξασφαλίσεις και άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις (συνέχεια)

Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τη μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο, τις εμπράγματες και μετρήσιμες εξασφαλίσεις και τις πιστωτικές αναβαθμίσεις που έχουν ληφθεί και την καθαρή έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο, που είναι η έκθεση αφού ληφθούν υπόψη η ζημιά απομείωσης και οι εμπράγματες και μετρήσιμες εξασφαλίσεις και οι πιστωτικές βελτιώσεις που έχουν ληφθεί. Οι προσωπικές εγγυήσεις είναι επιπρόσθετη μορφή εξασφάλισης, αλλά δεν περιλαμβάνονται στις πιο κάτω πληροφορίες, εφόσον είναι ανέφικτο να εκτιμηθεί η εύλογη αξία τους.

Η εύλογη αξία των εξασφαλίσεων που παρουσιάζεται στους πιο κάτω πίνακες περιορίζεται στη λογιστική αξία των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες.

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.1 Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο και εξασφαλίσεις και άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις (συνέχεια)

	Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	Εύλογη αξία εξασφαλίσεων και πιστωτικών αναβαθμίσεων που έχουν ληφθεί από το Συγκρότημα							Καθαρή έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο
		Μετρητά	Χρεόγραφα	Πιστωτικές/ εγγυητικές επιστολές	Ακίνητα	Άλλα	Πλεόνασμα εξασφαλίσεων	Καθαρή εξασφάλιση	
2023	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες (Σημ. 19)	9,521,961	-	-	-	-	-	-	-	9,521,961
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες (Σημ. 19)	384,802	39,344	-	-	-	-	-	39,344	345,458
Ομόλογα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (Σημ. 20)	3,611	-	-	-	-	-	-	-	3,611
Ομόλογα σε αποσβεσμένο κόστος και στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων (Σημ. 20)	3,547,782	-	-	-	-	-	-	-	3,547,782
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων	403,199	-	426,419	-	-	-	(29,524)	396,895	6,304
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (Σημ. 21)	51,055	-	-	-	-	-	-	-	51,055
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (Σημ. 23)	9,821,788	475,241	743,890	149,415	16,755,799	275,344	(9,615,735)	8,783,954	1,037,834
Χρεώστες (Σημ. 28)	34,662	-	-	-	-	-	-	-	34,662
Συμβόλαια ασφάλισης και αντασφάλισης περιουσιακών στοιχείων (Σημ. 28)	57,494	-	-	-	-	-	-	-	57,494
Αναβαλλόμενο τίμημα πώλησης (Σημ. 28)	243,013	-	-	-	-	-	-	-	243,013
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία (Σημ. 28)	109,314	-	-	-	-	-	-	-	109,314
Σύνολο στον ισολογισμό	24,178,681	514,585	1,170,309	149,415	16,755,799	275,344	(9,645,259)	9,220,193	14,958,488
<i>Ενδεχόμενες υποχρεώσεις</i>									
Αποδοχές και εγγυήσεις εξ αποδοχών	2,580	8	-	-	2,570	2	-	2,580	-
Εγγυητικές	703,044	71,752	1,874	6,797	145,545	255	-	226,223	476,821
<i>Ανειλημμένες υποχρεώσεις</i>									
Ενέγγυες πιστώσεις	10,251	140	-	-	21	-	-	161	10,090
Όρια δανείων και απαιτήσεων που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί	1,948,482	22,980	10,648	9,764	455,964	17,231	-	516,587	1,431,895
Σύνολο εκτός ισολογισμού	2,664,357	94,880	12,522	16,561	604,100	17,488	-	745,551	1,918,806
	26,843,038	609,465	1,182,831	165,976	17,359,899	292,832	(9,645,259)	9,965,744	16,877,294

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.1 Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο και εξασφαλίσεις και άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις (συνέχεια)

	Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο	Εύλογη αξία εξασφαλίσεων και πιστωτικών αναβαθμίσεων που έχουν ληφθεί από το Συγκρότημα							Καθαρή έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο
		Μετρητά	Χρεόγραφα	Πιστωτικές/ εγγυητικές επιστολές	Ακίνητα	Άλλα	Πλεόνασμα εξασφαλίσεων	Καθαρή εξασφάλιση	
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
2022 (αναπροσαρμοσμένα)									
Καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες (Σημ. 19)	9,475,541	-	-	-	-	-	-	-	9,475,541
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες (Σημ. 19)	204,811	37,251	-	-	-	-	-	37,251	167,560
Ομόλογα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (Σημ. 20)	8,968	-	-	-	-	-	-	-	8,968
Ομόλογα σε αποσβεσμένο κόστος και στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων (Σημ. 20)	2,499,894	-	-	-	-	-	-	-	2,499,894
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (Σημ. 21)	48,153	-	-	-	-	-	-	-	48,153
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (Σημ. 23)	9,953,252	505,950	556,487	133,305	15,799,569	273,789	(8,231,543)	9,037,557	915,695
Χρεώστες (Σημ. 28)	29,220	-	-	-	-	-	-	-	29,220
Μερίδιο αντασφαλιστών στις υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων (Σημ. 28)	46,380	-	-	-	-	-	-	-	46,380
Αναβαλλόμενο τίμημα πώλησης (Σημ. 28)	311,523	-	-	-	-	-	-	-	311,523
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία (Σημ. 28)	60,515	-	-	-	-	-	-	-	60,515
Σύνολο στον ισολογισμό	22,638,257	543,201	556,487	133,305	15,799,569	273,789	(8,231,543)	9,074,808	13,563,449
<i>Ενδεχόμενες υποχρεώσεις</i>									
Αποδοχές και εγγυήσεις εξ αποδοχών	5,175	276	-	-	4,886	13	-	5,175	-
Εγγυητικές	651,219	99,554	1,039	4,630	197,912	384	-	303,519	347,700
<i>Ανειλημμένες υποχρεώσεις</i>									
Ενέγγυες πιστώσεις	17,624	892	4	1,734	4,253	12	-	6,895	10,729
Όρια δανείων και απαιτήσεων που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί	1,909,487	32,164	4,069	1,465	406,074	26,876	-	470,648	1,438,839
Σύνολο εκτός ισολογισμού	2,583,505	132,886	5,112	7,829	613,125	27,285	-	786,237	1,797,268
	25,221,762	676,087	561,599	141,134	16,412,694	301,074	(8,231,543)	9,861,045	15,360,717

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.2 Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

Υπάρχουν περιορισμοί στη συγκέντρωση δανείων που επιβάλλονται από τον περί Τραπεζικών Εργασιών Νόμο της Κύπρου, τις σχετικές Οδηγίες της ΚΤΚ και τους Κανονισμούς Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR). Η πολιτική διάθεσης ανάληψης κινδύνων του Συγκροτήματος μπορεί να επιβάλλει αυστηρότερα όρια συγκέντρωσης τα οποία παρακολουθούνται από το Συγκρότημα.

Η συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου, ανά κλάδο δραστηριότητας (οικονομική δραστηριότητα) και ανά πελατειακό τομέα, καθώς και ανά γεωγραφική περιοχή παρουσιάζεται πιο κάτω.

Η γεωγραφική ανάλυση, για σκοπούς της συγκέντρωσης πιστωτικού κινδύνου, βασίζεται στην Πολιτική Κινδύνου Χώρας του Συγκροτήματος που ακολουθείται για την παρακολούθηση των ανοιγμάτων του Συγκροτήματος. Το τμήμα Κινδύνου Αγοράς και Ρευστότητας είναι υπεύθυνο για την ανάλυση της έκθεσης στον κίνδυνο της χώρας. Η Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων (ALCO) εξετάζει τον κίνδυνο έκθεσης ανά χώρα σε τριμηνιαία βάση και το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, εξετάζει την έκθεση στον κίνδυνο χώρας και τυχόν παραβιάσεις των ορίων κινδύνου χώρας σε τακτική βάση και τουλάχιστον ετησίως.

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τη γεωγραφική συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες, ανά κίνδυνο χώρας στη βάση της χώρας διαμονής για τα άτομα και της χώρας εγγραφής για τις εταιρείες.

2023	Κύπρος	Ελλάδα	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρωσία	Άλλες χώρες	Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος
Ανά κλάδο της οικονομίας	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Εμπόριο	868,039	277	40	-	15,340	883,696
Βιομηχανία	287,524	43,971	192	-	31,194	362,881
Ξενοδοχεία και εστίαση	928,910	29,454	36,704	-	39,368	1,034,436
Κατασκευές	486,622	8,332	14	-	331	495,299
Ακίνητα	871,544	108,635	1,863	-	51,349	1,033,391
Ιδιώτες	4,543,985	9,680	56,074	12,075	48,080	4,669,894
Επαγγελματικές και άλλες υπηρεσίες	535,994	572	5,242	352	54,846	597,006
Ναυτιλία	20,622	15	-	-	222,422	243,059
Λοιποί κλάδοι	512,666	-	-	2	30,184	542,852
	9,055,906	200,936	100,129	12,429	493,114	9,862,514

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.2 Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (συνέχεια)

2023	Κύπρος	Ελλάδα	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρωσία	Άλλες χώρες	Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ανά πελατειακό τομέα						
Μεγάλες επιχειρήσεις	3,326,556	30,487	193	324	185	3,357,745
Κέντρο διεθνών εργασιών και Διεθνείς επιχειρήσεις						
- Κέντρο διεθνών εργασιών	87,127	1,688	6,544	6,901	18,618	120,878
- Διεθνείς επιχειρήσεις	115,212	164,103	43,401	-	439,512	762,228
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	945,018	482	1,177	-	2,316	948,993
Ιδιώτες						
- στεγαστικά	3,345,923	2,190	27,636	86	16,685	3,392,520
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	944,196	757	480	-	740	946,173
Αναδιρθώσεις χρεών						
- μεγάλες επιχειρήσεις	48,440	-	611	-	-	49,051
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	33,212	-	261	532	61	34,066
- στεγαστικά	57,685	-	2,468	122	212	60,487
- λοιπά καταναλωτικά	19,164	22	2	-	23	19,211
Ανακτήσεις χρεών						
- μεγάλες επιχειρήσεις	6,079	-	182	173	911	7,345
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	13,419	1	1,173	1,623	1,183	17,399
- στεγαστικά	50,927	50	14,718	2,399	7,231	75,325
- λοιπά καταναλωτικά	27,122	8	1,191	269	275	28,865
Διαχείριση περιουσίας	35,826	1,148	92	-	5,162	42,228
	9,055,906	200,936	100,129	12,429	493,114	9,862,514

2022	Κύπρος	Ελλάδα	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρωσία	Άλλες χώρες	Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ανά κλάδο της οικονομίας						
Εμπόριο	922,093	384	37	-	35	922,549
Βιομηχανία	323,074	44,978	-	-	27,943	395,995
Ξενοδοχεία και εστίαση	928,346	16,565	35,614	-	40,086	1,020,611
Κατασκευές	545,421	8,955	23	1	1,985	556,385
Ακίνητα	978,708	94,823	1,866	-	51,617	1,127,014
Ιδιώτες	4,496,081	11,146	73,120	19,103	54,985	4,654,435
Επαγγελματικές και άλλες υπηρεσίες	551,269	980	5,311	313	37,830	595,703
Ναυτιλία	13,338	-	-	-	173,830	187,168
Λοιποί κλάδοι	427,535	2	-	3	29,935	457,475
	9,185,865	177,833	115,971	19,420	418,246	9,917,335

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.2 Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (συνέχεια)

2022	Κύπρος	Ελλάδα	Ηνωμένο Βασίλειο	Ρωσία	Άλλες χώρες	Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ανά πελατειακό τομέα						
Μεγάλες επιχειρήσεις	3,380,542	17,781	50	312	102	3,398,787
Κέντρο διεθνών εργασιών και Διεθνείς επιχειρήσεις						
- Κέντρο διεθνών εργασιών	90,652	1,722	8,953	11,964	24,583	137,874
- Διεθνείς επιχειρήσεις	139,813	152,143	42,327	-	351,025	685,308
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	1,021,950	1,036	1,451	-	4,174	1,028,611
Ιδιώτες						
- στεγαστικά	3,272,253	2,450	36,839	186	18,906	3,330,634
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	885,558	856	576	1	905	887,896
Αναδιρθώσεις χρεών						
- μεγάλες επιχειρήσεις	66,151	-	869	-	932	67,952
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	48,027	-	432	158	384	49,001
- στεγαστικά	70,283	104	1,841	291	114	72,633
- λοιπά καταναλωτικά	24,093	16	21	192	21	24,343
Ανακτήσεις χρεών						
- μεγάλες επιχειρήσεις	19,063	-	452	172	32	19,719
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	26,150	-	1,117	2,664	1,774	31,705
- στεγαστικά	69,790	260	19,778	3,431	9,736	102,995
- λοιπά καταναλωτικά	31,967	12	1,265	49	337	33,630
Διαχείριση περιουσίας	39,573	1,453	-	-	5,221	46,247
	9,185,865	177,833	115,971	19,420	418,246	9,917,335

Τα δάνεια και απαιτήσεις προς πελάτες στην Κύπρο περιλαμβάνουν δάνεια με εξασφαλίσεις στην Ελλάδα, λογιστικής αξίας στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ύψους €128,705 χιλ. (2022: €106,701 χιλ.).

Τα δάνεια και απαιτήσεις προς πελάτες στις 'Άλλες χώρες' στις 31 Δεκεμβρίου 2023 περιλαμβάνουν δάνεια ύψους €1,7 εκατ. στην Ουκρανία (2022: €2,6 εκατ.) και €4,9 εκατ. στο Ισραήλ (2022: €4,0 εκατ.).

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.3 Ανάλυση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

Η κίνηση των μεικτών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες σε αποσβεσμένο κόστος ανά στάδιο παρουσιάζεται στους ακόλουθους πίνακες:

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI) €000	Σύνολο €000
2023	€000	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	7,867,256	1,565,603	371,018	113,458	9,917,335
Μεταφορές στο στάδιο 1	786,990	(785,026)	(1,964)	-	-
Μεταφορές στο στάδιο 2	(514,415)	546,249	(31,834)	-	-
Μεταφορές στο στάδιο 3	(38,959)	(83,436)	122,395	-	-
Συναλλαγματικές και άλλες μεταβολές	-	-	10	-	10
Διαγραφές	(594)	(588)	(79,286)	(5,282)	(85,750)
Δεδουλευμένοι τόκοι και άλλες διαφορές	388,970	39,662	47,804	8,001	484,437
Νέα δάνεια που δόθηκαν ή αγοράστηκαν και αποσύρσεις υφιστάμενων διευκολύνσεων	1,827,530	89,118	8,125	1,847	1,926,620
Δάνεια που αποαναγνωρίστηκαν ή αποπληρώθηκαν (μη περιλαμβανομένων των διαγραφών)	(2,038,389)	(210,331)	(107,490)	(22,753)	(2,378,963)
Αλλαγές στις συμβατικές ταμειακές ροές λόγω τροποποιήσεων	(2,800)	20	(1,895)	(149)	(4,824)
Αγορά χαρτοφυλακίου Velocity 2	-	-	-	3,649	3,649
31 Δεκεμβρίου	8,275,589	1,161,271	326,883	98,771	9,862,514

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI) €000	Σύνολο €000
2022	€000	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	7,418,695	1,701,255	1,047,802	228,572	10,396,324
Μεταφορές στο στάδιο 1	534,045	(532,847)	(1,198)	-	-
Μεταφορές στο στάδιο 2	(409,997)	479,829	(69,832)	-	-
Μεταφορές στο στάδιο 3	(22,885)	(34,796)	57,681	-	-
Συναλλαγματικές και άλλες μεταβολές	(49)	-	3,473	-	3,424
Διαγραφές	(788)	(683)	(169,303)	(22,774)	(193,548)
Δεδουλευμένοι τόκοι και άλλες διαφορές	187,455	69,085	63,857	18,100	338,497
Νέα δάνεια που δόθηκαν ή αγοράστηκαν και αποσύρσεις υφιστάμενων διευκολύνσεων	1,825,387	119,244	12,182	1,191	1,958,004
Δάνεια που αποαναγνωρίστηκαν ή αποπληρώθηκαν (μη περιλαμβανομένων των διαγραφών)	(1,659,230)	(234,770)	(104,623)	(31,596)	(2,030,219)
Αλλαγές στις συμβατικές ταμειακές ροές λόγω τροποποιήσεων	(5,286)	2,669	(4,627)	(704)	(7,948)
Πώληση χαρτοφυλακίου Helix 3 και Sinope	(91)	(3,383)	(464,394)	(79,331)	(547,199)
31 Δεκεμβρίου	7,867,256	1,565,603	371,018	113,458	9,917,335

Για τις ανακυκλούμενες διευκολύνσεις, τα όρια τρεχούμενων λογαριασμών και τις πιστωτικές κάρτες, η καθαρή θετική θέση στο υπόλοιπο ανά στάδιο, μη περιλαμβανομένων των διαγραφών, παρουσιάζεται στα 'Νέα δάνεια που δόθηκαν' και η καθαρή αρνητική θέση παρουσιάζεται στα 'Δάνεια που αποαναγνωρίστηκαν ή αποπληρώθηκαν'.

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.3 Ανάλυση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (συνέχεια)

Η ανάλυση στα μικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε αποσβεσμένο κόστος ανά στάδιο και ανά συγκέντρωση επιχειρηματικού κλάδου περιλαμβάνεται στη Σημείωση 23.

Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, το Συγκρότημα αγόρασε πίσω ορισμένα δάνεια που διατέθηκαν το 2020 ως μέρος του Velocity 2. Τα δάνεια, τα οποία σχετίζονται κυρίως με μη εξασφαλισμένα δάνεια, ταξινομήθηκαν ως απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI) και έχουν καθαρή λογιστική αξία €1,1 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Η κίνηση στα μικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε αποσβεσμένο κόστος στις Μεγάλες Επιχειρήσεις, Κέντρο διεθνών εργασιών και Διεθνείς επιχειρήσεις, Μικρομεσαίες επιχειρήσεις και Ιδιώτες στην Κύπρο (τη χώρα διαχείρισης των δανείων), παρουσιάζεται στους πιο κάτω πίνακες:

	Μεγάλες επιχειρήσεις	Κέντρο διεθνών εργασιών και Διεθνείς επιχειρήσεις	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Ιδιώτες
2023	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	3,398,475	823,182	1,026,608	4,218,530
Μεταφορές (από)/σε πελατειακό τομέα	111,905	(35,005)	(38,809)	35,074
Διαγραφές	(25,277)	(173)	(142)	(1,165)
Δεδουλευμένοι τόκοι	166,290	56,142	59,465	166,319
Νέα δάνεια που δόθηκαν ή αγοράστηκαν	748,197	218,979	192,439	691,828
Δάνεια που αποαναγνωρίστηκαν ή αποπληρώθηκαν (μη περιλαμβανομένων των διαγραφών)	(1,037,422)	(179,763)	(291,534)	(773,641)
Αλλαγές στις συμβατικές ταμειακές ροές λόγω τροποποιήσεων που δεν αποτελούν αποαναγνώριση	(4,747)	(256)	597	1,748
31 Δεκεμβρίου	3,357,421	883,106	948,624	4,338,693

	Μεγάλες επιχειρήσεις	Διεθνείς επιχειρήσεις	Διεθνείς επιχειρήσεις	Ιδιώτες
2022 (αναπροσαρμοσμένα)	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	3,344,281	768,141	1,043,588	4,040,108
Μεταφορές σε/(από) πελατειακό τομέα	(23,764)	(456)	6,695	(5,291)
Διαγραφές	(14)	(225)	(311)	(1,866)
Δεδουλευμένοι τόκοι	104,907	37,758	33,799	86,701
Νέα δάνεια που δόθηκαν ή αγοράστηκαν	859,742	205,437	179,399	679,538
Δάνεια που αποαναγνωρίστηκαν ή αποπληρώθηκαν (μη περιλαμβανομένων των διαγραφών)	(889,683)	(186,828)	(235,449)	(581,009)
Αλλαγές στις συμβατικές ταμειακές ροές λόγω τροποποιήσεων που δεν αποτελούν αποαναγνώριση	3,006	(645)	(1,113)	349
31 Δεκεμβρίου	3,398,475	823,182	1,026,608	4,218,530

44.4 Ποιότητα χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες με βάση την εσωτερική διαβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης

Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας (credit scoring) είναι το κύριο σύστημα διαβάθμισης κινδύνου για την αξιολόγηση του κινδύνου οφειλέτη και συναλλαγής για τα βασικά χαρτοφυλάκια της BOC PCL. Για σκοπούς της πιστοληπτικής αξιολόγησης, αυτά τα χαρτοφυλάκια είναι οι Μεγάλες Επιχειρήσεις, Ιδιώτες και Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις. Τα χαρτοφυλάκια των Μεγάλων Επιχειρήσεων και Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων περιλαμβάνουν νομικές οντότητες. Τα χαρτοφυλάκια ιδιωτών περιλαμβάνουν φυσικά πρόσωπα.

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.4 Ποιότητα χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες με βάση την εσωτερική διαβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης (συνέχεια)

Τα μοντέλα διαβάθμισης χρησιμοποιούν εσωτερικά και εξωτερικά δεδομένα για την αξιολόγηση και 'βαθμολόγηση' των δανειοληπτών, και της πιστοληπτικής τους ικανότητας, προκειμένου να παρέχονται περαιτέρω στοιχεία για τη διαχείριση των ορίων των υφιστάμενων δανείων και των εισπράξεων. Τα δεδομένα είναι συγκεκριμένα για τον δανειολήπτη αλλά χρησιμοποιούνται και επιπρόσθετα στοιχεία που θα μπορούσαν να επηρεάσουν τη συμπεριφορά του δανειολήπτη.

Η πιστοληπτική διαβάθμιση είναι ένας από τους παράγοντες που χρησιμοποιείται για τους νέους πελάτες και για τη διαχείριση των υφιστάμενων πελατών. Το αποτέλεσμα χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση της ποιότητας πίστωσης για κάθε ανεξάρτητη απόκτηση ή διαχείριση λογαριασμού, και οδηγεί σε αυτοματοποιημένη απόφαση ή καθοδήγηση ενός κριτή. Η πιστωτική διαβάθμιση βελτιώνει την ποιότητα της πιστοληπτικής απόφασης και διευκολύνει την τιμολόγηση βάσει κινδύνου, όπου αυτό είναι εφικτό.

Οι βαθμολογήσεις του δανειολήπτη καθορίζει την αξιολόγηση του από το 1 μέχρι το 8 όπου το 8 ορίζεται ως αθέτηση. Οι συντελεστές αθέτησης 12 μηνών (PD) υπολογίζονται ανά βαθμίδα αξιολόγησης. Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την πιθανότητα αθέτησης υποχρεώσεων (PD) στις διάφορες διαβαθμίσεις κινδύνου για δάνεια σε μεγάλες επιχειρήσεις, ιδιώτες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Τα δάνεια χωρίς διαβάθμιση για μεγάλες επιχειρήσεις αξιολογούνται χρησιμοποιώντας το εσωτερικό μοντέλο συμπεριφοράς του Συγκροτήματος. Τα δάνεια χωρίς διαβάθμιση για τους ιδιώτες περιλαμβάνουν τις ανακυκλούμενες διευκολύνσεις χωρίς βαθμολόγηση (π.χ. προπληρωμένες κάρτες) και άλλες ανακυκλούμενες διευκολύνσεις (π.χ. χρηματοοικονομικές εγγυήσεις) στις οποίες έχει αποδοθεί μια πιο γενική καμπύλη. Παρομοίως, στα δάνεια χωρίς διαβάθμιση για μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχει αποδοθεί μια γενική καμπύλη τομέα.

Νέα δάνεια σε μεγάλες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις και νέα δάνεια σε ιδιώτες γνωστοποιούνται ξεχωριστά, δεδομένου ότι είναι απαραίτητη μια χρονική περίοδος επτά μηνών για την παροχή ακριβής αξιολόγησης.

Οι σταθμισμένες πιθανότητες αθέτησης υποχρεώσεων (PD) ανά διαβάθμιση κατά χαρτοφυλάκιο παρουσιάζονται πιο κάτω.

2023	Πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης 12 μηνών		
	Μεγάλες επιχειρήσεις %	Ιδιώτες %	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις %
1	1.32	0.10	0.18
2	1.42	0.17	0.46
3	1.75	0.28	0.96
4	2.38	0.42	3.37
5	3.68	0.89	8.92
6	3.82	7.20	18.16
7	4.88	15.21	36.65

2022	Πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης 12 μηνών		
	Μεγάλες επιχειρήσεις %	Ιδιώτες %	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις %
1	1.19	0.66	0.34
2	1.87	0.64	0.66
3	2.02	1.39	1.89
4	2.96	2.64	7.23
5	4.48	4.92	9.46
6	4.97	8.58	14.87
7	10.15	24.02	30.77

Ανοιγμάτων χαμηλότερης διαβάθμισης παρουσιάζουν καλύτερη ικανότητα κάλυψης οικονομικών υποχρεώσεων, με χαμηλότερη πιθανότητα αθέτησης, ενώ ανοιγμάτων υψηλότερης διαβάθμισης απαιτούν ποικίλους βαθμούς ιδιαίτερης προσοχής και ο κίνδυνος αθέτησης είναι μεγαλύτερος.

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.4 Ποιότητα χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες με βάση την εσωτερική διαβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης (συνέχεια)

Οι πιο κάτω πίνακες παρουσιάζουν τα μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε αποσβεσμένο κόστος στην Κύπρο, σε μεγάλες επιχειρήσεις, μικρομεσαίες επιχειρήσεις και ιδιώτες σύμφωνα με την εσωτερική διαβάθμιση της BOC PCL.

	2023			2022		
	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000
Μεγάλες επιχειρήσεις						
Κατηγορία 1	654,192	8,681	662,873	512,071	5,576	517,647
Κατηγορία 2	404,127	2,604	406,731	235,753	5,858	241,611
Κατηγορία 3	857,583	17,943	875,526	762,397	94,105	856,502
Κατηγορία 4	420,299	75,912	496,211	565,591	43,690	609,281
Κατηγορία 5	593,987	210,143	804,130	592,963	207,831	800,794
Κατηγορία 6	97,182	176,247	273,429	94,690	292,027	386,717
Κατηγορία 7	30,182	10,713	40,895	32,481	152,941	185,422
Χωρίς διαβάθμιση	230,024	34,157	264,181	190,253	18,602	208,855
Νέοι πελάτες	397,922	14,956	412,878	427,647	37,570	465,217
	3,685,498	551,356	4,236,854	3,413,846	858,200	4,272,046
Σύνολο σε Στάδιο 3 και απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)			157,455			144,903
			4,394,309			4,416,949

	2023			2022		
	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000
Ιδιώτες						
Κατηγορία 1	410,510	886	411,396	895,267	42,998	938,265
Κατηγορία 2	296,784	1,182	297,966	1,066,411	29,995	1,096,406
Κατηγορία 3	531,271	8,583	539,854	845,204	72,153	917,357
Κατηγορία 4	1,387,960	59,067	1,447,027	592,998	99,388	692,386
Κατηγορία 5	915,585	195,178	1,110,763	197,743	78,861	276,604
Κατηγορία 6	63,506	91,634	155,140	64,234	77,217	141,451
Κατηγορία 7	104,288	121,092	225,380	17,820	80,259	98,079
Χωρίς διαβάθμιση	-	2,099	2,099	-	2,660	2,660
Νέοι πελάτες	308,043	13,166	321,209	268,676	13,017	281,693
	4,017,947	492,887	4,510,834	3,948,353	496,548	4,444,901
Σύνολο σε Στάδιο 3 και απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)			230,837			288,998
			4,741,671			4,733,899

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.4 Ποιότητα χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες με βάση την εσωτερική διαβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης (συνέχεια)

	2023			2022		
	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις						
Κατηγορία 1	120,165	3,360	123,525	161,411	33,555	194,966
Κατηγορία 2	210,856	47,818	258,674	175,934	71,421	247,355
Κατηγορία 3	108,742	29,117	137,859	32,209	29,154	61,363
Κατηγορία 4	45,841	14,490	60,331	9,432	25,850	35,282
Κατηγορία 5	13,021	5,771	18,792	6,656	7,842	14,498
Κατηγορία 6	5,300	3,328	8,628	5,889	10,307	16,196
Κατηγορία 7	3,324	2,534	5,858	3,431	5,347	8,778
Χωρίς διαβάθμιση	-	6,312	6,312	49,172	24,648	73,820
Νέοι πελάτες	64,722	4,298	69,020	60,704	2,731	63,435
	571,971	117,028	688,999	504,838	210,855	715,693
Σύνολο σε Στάδιο 3 και απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)			36,842			48,479
			725,841			764,172

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.5 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

Η κίνηση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες παρουσιάζεται πιο κάτω:

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI) €000	Σύνολο €000
2023	€000	€000	€000	€000	€000
1 Ιανουαρίου	22,288	27,041	113,573	15,540	178,442
Μεταφορές στο στάδιο 1	10,985	(10,504)	(481)	-	-
Μεταφορές στο στάδιο 2	(1,532)	6,677	(5,145)	-	-
Μεταφορές στο στάδιο 3	(481)	(2,576)	3,057	-	-
Επίδραση από την μεταφορά μεταξύ των σταδίων κατά το έτος*	(8,860)	3,450	24,888	-	19,478
Συναλλαγματικές και άλλες μεταβολές	-	-	91	-	91
Διαγραφές	(594)	(588)	(79,286)	(5,282)	(85,750)
Τόκοι (που προβλέφθηκαν) και δεν αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα	-	-	3,827	1,079	4,906
Νέα δάνεια που δόθηκαν ή αγοράστηκαν*	5,953	-	-	992	6,945
Δάνεια που αποαναγνωρίστηκαν ή αποπληρώθηκαν (μη περιλαμβανομένων των διαγραφών)*	(2,798)	(782)	(5,433)	(162)	(9,175)
Διαγραφές*	455	340	7,981	1,118	9,894
Αλλαγές στα μοντέλα και παραμέτρους (αλλαγές στην πιθανότητα αθέτησης, ζημιά από αθέτηση υποχρέωσης και άνοιγμα από αθέτηση) που χρησιμοποιήθηκαν στους υπολογισμούς των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών*	258	7,021	39,891	7,935	55,105
Αλλαγές στις συμβατικές ταμειακές ροές λόγω τροποποιήσεων που δεν αποτελούν αποαναγνώριση*	(1,469)	178	1,033	(225)	(483)
31 Δεκεμβρίου 2023	24,205	30,257	103,996	20,995	179,453
Αξιολόγηση σε ατομική βάση	8,287	11,983	45,178	13,480	78,928
Αξιολόγηση σε συλλογική βάση	15,918	18,274	58,818	7,515	100,525
	24,205	30,257	103,996	20,995	179,453

* Περιλαμβάνονται στη 'Ζημιά απομείωσης μετά την αναστροφή σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες' (Σημ. 16).

Η ζημιά απομείωσης για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 οφείλεται κυρίως σε πρόσθετες καθαρές πιστωτικές ζημιές ύψους €21 εκατ., που αναγνωρίστηκαν σε ΜΕΔ ως μέρος των δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος για τη μείωση του κινδύνου και επιπρόσθετη χρέωση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές ύψους €11 εκατ. λόγω των προσαρμογών της διοίκησης που εφαρμόστηκαν κατά το έτος, όπως αναφέρεται στη Σημείωση 5.2.

Επιπλέον, ακολουθώντας μια λεπτομερή ανάλυση αξιολόγησης, από το Συγκρότημα στο δανειακό του χαρτοφυλάκιο κατά την διάρκεια του δεύτερου εξαμήνου 2023, ανοίγματα συνολικού ποσού €90 εκατ. κατηγοροποιήθηκαν πως δεν είναι πιθανό να εκπληρώσουν πλήρως τις υποχρεώσεις τους ('Unlikely to Pay') από τα οποία €76 εκατ. σχετίζονταν με συγκεκριμένους πελάτες με ιδιόμορφα χαρακτηριστικά. Ανοίγματα που αναγνωρίστηκαν ως μη πιθανό να εκπληρωθούν πλήρως μεταφέρθηκαν στο Στάδιο 3, ως εκ τούτου η επίδραση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές από την 'Επίδραση από την μεταφορά μεταξύ των σταδίων κατά το έτος'.

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.5 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (συνέχεια)

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (ΡΟCΙ)	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000
2022					
1 Ιανουαρίου	15,457	29,383	478,796	67,781	591,417
Μεταφορές στο στάδιο 1	9,737	(9,561)	(176)	-	-
Μεταφορές στο στάδιο 2	(1,009)	9,857	(8,848)	-	-
Μεταφορές στο στάδιο 3	(106)	(833)	939	-	-
Επίδραση από την μεταφορά μεταξύ των σταδίων κατά το έτος	(7,575)	(3,186)	15,387	(31)	4,595
Συναλλαγματικές και άλλες μεταβολές	(1)	-	3,553	-	3,552
Διαγραφές	(788)	(683)	(169,303)	(22,774)	(193,548)
Τόκοι (που προβλέφθηκαν) και δεν αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα	-	-	16,687	427	17,114
Νέα δάνεια που δόθηκαν ή αγοράστηκαν*	3,877	-	-	35	3,912
Δάνεια που αποαναγνωρίστηκαν ή αποπληρώθηκαν (μη περιλαμβανομένων των διαγραφών)*	(964)	(2,700)	(16,943)	(2,714)	(23,321)
Διαγραφές*	736	485	11,744	995	13,960
Αλλαγές στα μοντέλα και παραμέτρους (αλλαγές στην πιθανότητα αθέτησης, ζημιά από αθέτηση υποχρέωσης και άνοιγμα από αθέτηση) που χρησιμοποιήθηκαν στους υπολογισμούς των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών*	5,009	2,677	47,617	14,616	69,919
Αλλαγές στις συμβατικές ταμειακές ροές λόγω τροποποιήσεων που δεν αποτελούν αποαναγνώριση*	(2,085)	2,226	(3,818)	(391)	(4,068)
Πώληση χαρτοφυλακίων Helix 3 και Sinope	-	(624)	(262,062)	(42,404)	(305,090)
31 Δεκεμβρίου 2022	22,288	27,041	113,573	15,540	178,442
Αξιολόγηση σε ατομική βάση	9,066	13,401	56,957	10,664	90,088
Αξιολόγηση σε συλλογική βάση	13,222	13,640	56,616	4,876	88,354
	22,288	27,041	113,573	15,540	178,442

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.5 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (συνέχεια)

Η ανάλυση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες ανά πελατειακό τομέα παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI) €000	Σύνολο €000
2023	€000	€000	€000	€000	€000
Μεγάλες επιχειρήσεις	12,993	11,727	32,761	5,169	62,650
Κέντρο Διεθνών εργασιών και Διεθνείς επιχειρήσεις					
- Κέντρο Διεθνών εργασιών	161	323	40	5	529
- Διεθνείς επιχειρήσεις	1,498	816	38	6	2,358
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	2,424	2,403	1,200	303	6,330
Ιδιώτες					
- στεγαστικά	3,089	6,365	3,804	486	13,744
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	3,676	5,652	4,968	1,161	15,457
Αναδιάρθρωσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	21	1,635	6,962	9,964	18,582
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	134	589	4,334	553	5,610
- στεγαστικά	75	440	12,393	204	13,112
- λοιπά καταναλωτικά	108	224	7,060	489	7,881
Ανακτήσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	-	-	3,342	267	3,609
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	-	4,794	150	4,944
- στεγαστικά	-	-	13,772	1,094	14,866
- λοιπά καταναλωτικά	-	-	8,527	1,141	9,668
Διαχείριση περιουσίας	26	83	1	3	113
	24,205	30,257	103,996	20,995	179,453

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.5 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (συνέχεια)

	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000
2022					
Μεγάλες επιχειρήσεις	13,997	12,096	28,951	1,498	56,542
Κέντρο Διεθνών εργασιών και Διεθνείς επιχειρήσεις					
- Κέντρο Διεθνών εργασιών	73	332	65	5	475
- Διεθνείς επιχειρήσεις	567	5	36	4	612
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	2,444	3,009	1,998	214	7,665
Ιδιώτες					
- στεγαστικά	2,378	2,738	5,146	398	10,660
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	2,552	4,794	5,763	1,020	14,129
Αναδιρθώσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	22	2,133	7,481	9,005	18,641
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	184	706	9,157	741	10,788
- στεγαστικά	19	682	9,222	347	10,270
- λοιπά καταναλωτικά	29	536	7,309	513	8,387
Ανακτήσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	-	-	7,917	387	8,304
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	-	11,096	288	11,384
- στεγαστικά	-	-	11,937	651	12,588
- λοιπά καταναλωτικά	-	-	7,494	465	7,959
Διαχείριση περιουσίας	23	10	1	4	38
	22,288	27,041	113,573	15,540	178,442

Η κίνηση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στις Μεγάλες Επιχειρήσεις, Κέντρο Διεθνών Εργασιών και Διεθνείς επιχειρήσεις Μικρομεσαίες επιχειρήσεις και Ιδιώτες ανά πελατειακό τομέα στην Κύπρο (τη χώρα διαχείρισης των δανείων), παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

	Μεγάλες Επιχειρήσεις	Κέντρο διεθνών εργασιών και Διεθνείς επιχειρήσεις	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Ιδιώτες
	€000	€000	€000	€000
2023				
1 Ιανουαρίου	56,359	1,087	5,879	24,789
Μεταφορά (από)/σε πελατειακό τομέα	(660)	112	76	(1,888)
Διαγραφές	(25,276)	(173)	(142)	(1,165)
Τόκοι (που προβλέφθηκαν) και δεν αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα	287	-	-	464
Νέα δάνεια που δόθηκαν ή αγοράστηκαν	4,058	470	616	1,804
Δάνεια που αποαναγνωρίστηκαν ή αποπληρώθηκαν (μη περιλαμβανομένων των διαγραφών)	(2,627)	(315)	-	(1,615)
Διαγραφές	18	28	135	740
Αλλαγές στα μοντέλα και παραμέτρους (αλλαγές στην πιθανότητα αθέτησης, ζημιά από αθέτηση υποχρέωσης και άνοιγμα από αθέτηση) που χρησιμοποιήθηκαν στους υπολογισμούς των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών	12,120	885	242	6,236
Αλλαγές στις συμβατικές ταμειακές ροές λόγω τροποποιήσεων που δεν αποτελούν αποαναγνώριση	481	4	(469)	(283)
Επίδραση από την μεταφορά μεταξύ των σταδίων κατά το έτος	17,665	789	(203)	119
31 Δεκεμβρίου	62,425	2,887	6,134	29,201

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.5 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (συνέχεια)

	Μεγάλες Επιχειρήσεις	Κέντρο διεθνών εργασιών και Διεθνείς επιχειρήσεις	Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	Ιδιώτες
	€000	€000	€000	€000
2022 (αναπροσαρμοσμένα)				
1 Ιανουαρίου	45,541	3,643	6,626	28,215
Μεταφορά (από)/σε τον πελατειακό τομέα	278	8	(99)	(1,812)
Διαγραφές	(14)	(225)	(311)	(1,866)
Τόκοι (που προβλέφθηκαν) και δεν αναγνωρίστηκαν στα αποτελέσματα	936	5	14	445
Νέα δάνεια που δόθηκαν ή αγοράστηκαν	1,950	195	299	1,261
Δάνεια που αποαναγνωρίστηκαν ή αποπληρώθηκαν (μη περιλαμβανομένων των διαγραφών)	(5,699)	(436)	(915)	(818)
Διαγραφές	9	78	127	1,294
Αλλαγές στα μοντέλα και παραμέτρους (αλλαγές στην πιθανότητα αθέτησης, ζημιά από αθέτηση υποχρέωσης και άνοιγμα από αθέτηση) που χρησιμοποιήθηκαν στους υπολογισμούς των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών	11,672	(1,209)	774	2,800
Αλλαγές στις συμβατικές ταμειακές ροές λόγω τροποποιήσεων που δεν αποτελούν αποαναγνώριση	(673)	35	123	(203)
Επίδραση από την μεταφορά μεταξύ των σταδίων κατά το έτος	2,359	(1,007)	(759)	(4,527)
31 Δεκεμβρίου	56,359	1,087	5,879	24,789

Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, οι συνολικές μη συμβατικές διαγραφές που αναγνωρίστηκαν από το Συγκρότημα ήταν €66,547 χιλ. (2022: €134,767 χιλ.). Το συμβατικό ποσό που είναι σε εκκρεμότητα για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που διαγράφηκαν κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και υπόκεινται ακόμη σε εκτέλεση ανέρχεται σε €566,451 χιλ. (2022: €972,621 χιλ.).

Για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών χρησιμοποιήθηκαν τρία σενάρια: βασικό, αρνητικό και θετικό με 50%, 30% και 20% πιθανότητα αντίστοιχα και για το 2023 και 2022.

Για τους πελάτες στο Στάδιο 3, το βασικό σενάριο λαμβάνει υπόψη τις ακόλουθες μεταβλητές, που βασίζονται σε συγκεκριμένα δεδομένα και συνθήκες του κάθε πελάτη: τις λειτουργικές ταμειακές ροές, το χρονικό πλαίσιο ανάκτησης των εξασφαλίσεων και τις εκπτώσεις τιμών κατά τη ρευστοποίηση. Το βασικό σενάριο χρησιμοποιείται για την δημιουργία άλλων θετικότερων ή αρνητικότερων σεναρίων. Για το αρνητικό σενάριο, οι λειτουργικές ταμειακές ροές μειώνονται κατά 50%, οι εκπτώσεις τιμών στις εξασφαλίσεις ακινήτων αυξάνονται κατά 50% και ο χρόνος ρευστοποίησης των εξασφαλίσεων αυξάνεται κατά 1 έτος σε σχέση με το βασικό σενάριο. Για το θετικό σενάριο οι εκπτώσεις τιμών μειώνονται κατά 5%, χωρίς καμιά αλλαγή στο πλαίσιο ανάκτησης των εξασφαλίσεων σε σχέση με το βασικό σενάριο. Οι παραδοχές που έχουν γίνει για την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών (συμπεριλαμβανομένων των ταμειακών ροών που μπορεί να προκύψουν από την ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων) αντικατοπτρίζουν τρέχουσες και αναμενόμενες μελλοντικές οικονομικές συνθήκες και γενικά συνάδουν με αυτές που χρησιμοποιούνται για εκθέσεις σε Στάδιο 3 που αξιολογούνται σε συλλογική βάση.

Οι παραπάνω παραδοχές επηρεάζονται επίσης από τον συνεχιζόμενο διάλογο για ρυθμιστικά θέματα που διατηρεί η BOC PCL με τον κύριο επόπτη της, την EKT και από άλλες ρυθμιστικές οδηγίες και διερμηνείες που εκδίδονται από διάφορους κανονιστικούς φορείς όπως η EKT και η EAT, οι οποίες παρέχουν καθοδήγηση και προσδοκίες ως προς τους σχετικούς ορισμούς και μεταχείριση/κατηγοριοποίηση κάποιων παραμέτρων/παραδοχών που χρησιμοποιούνται στην εκτίμηση των προβλέψεων.

Οποιοσδήποτε αλλαγές σε αυτές τις παραδοχές ή διαφορά μεταξύ των παραδοχών που έγιναν και των πραγματικών αποτελεσμάτων θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε σημαντικές αλλαγές στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες.

Ανάλυση ευαισθησίας

Το Συγκρότημα έχει προβεί σε ανάλυση ευαισθησίας σχετικά με το δανειακό χαρτοφυλάκιο στην Κύπρο, το οποίο αντιπροσωπεύει περισσότερο από το 99% του συνολικού δανειακού χαρτοφυλακίου του Συγκροτήματος με ημερομηνία αναφοράς τις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022.

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.5 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (συνέχεια)

Το Συγκρότημα έχει μεταβάλει για σκοπούς της ανάλυσης ευαισθησίας τις πιο κάτω παραμέτρους και η επίδραση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές, τόσο σε ατομική βάση όσο και συλλογικά, παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα:

	Αύξηση/(μείωση) στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων και απαιτήσεων από πελάτες σε αποσβεσμένο κόστος	
	2023	2022
	€000	€000
Αύξηση του ποσοστού πιθανότητας του αρνητικού σεναρίου κατά 5% και μείωση του θετικού κατά 5%	1,297	1,999
Μείωση του ποσοστού πιθανότητας του αρνητικού σεναρίου κατά 5% και αύξηση του θετικού κατά 5%	(1,629)	(2,077)
Αύξηση της αναμενόμενης περιόδου ανάκτησης κατά 1 έτος	6,090	4,955
Μείωση της αναμενόμενης περιόδου ανάκτησης κατά 1 έτος	(7,863)	(4,344)
Αύξηση των εκπτώσεων στη ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων κατά 5%	8,816	11,335
Μείωση των εκπτώσεων στη ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων κατά 5%	(9,495)	(8,930)
Αύξηση των πιθανοτήτων αθέτησης των υποχρεώσεων των σταδίων 1 και 2 κατά 20%*	5,424	7,367
Μείωση των πιθανοτήτων αθέτησης των υποχρεώσεων των σταδίων 1 και 2 κατά 20%*	(5,880)	(6,964)

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.5 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (συνέχεια)

Η αύξηση/(μείωση) στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές, για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε αποσβεσμένο κόστος παρουσιάζεται ανά στάδιο στον πίνακα πιο κάτω:

2023	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Στάδιο 3 €000	Σύνολο €000
Αύξηση του ποσοστού πιθανότητας του αρνητικού σεναρίου κατά 5% και μείωση του θετικού κατά 5%	295	204	798	1,297
Μείωση του ποσοστού πιθανότητας του αρνητικού σεναρίου κατά 5% και αύξηση του θετικού κατά 5%	(235)	(267)	(1,127)	(1,629)
Αύξηση της αναμενόμενης περιόδου ανάκτησης κατά 1 έτος	727	1,201	4,162	6,090
Μείωση της αναμενόμενης περιόδου ανάκτησης κατά 1 έτος	(695)	(1,121)	(6,047)	(7,863)
Αύξηση των εκπτώσεων στη ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων κατά 5%	1,037	1,692	6,087	8,816
Μείωση των εκπτώσεων στη ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων κατά 5%	(900)	(1,406)	(7,189)	(9,495)
Αύξηση των πιθανοτήτων αθέτησης των υποχρεώσεων των σταδίων 1 και 2 κατά 20%*	2,624	2,800	-	5,424
Μείωση των πιθανοτήτων αθέτησης των υποχρεώσεων των σταδίων 1 και 2 κατά 20%*	(1,325)	(4,555)	-	(5,880)

2022	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Στάδιο 3 €000	Σύνολο €000
Αύξηση του ποσοστού πιθανότητας του αρνητικού σεναρίου κατά 5% και μείωση του θετικού κατά 5%	175	321	1,503	1,999
Μείωση του ποσοστού πιθανότητας του αρνητικού σεναρίου κατά 5% και αύξηση του θετικού κατά 5%	(139)	(435)	(1,503)	(2,077)
Αύξηση της αναμενόμενης περιόδου ανάκτησης κατά 1 έτος	552	1,590	2,813	4,955
Μείωση της αναμενόμενης περιόδου ανάκτησης κατά 1 έτος	(495)	(1,374)	(2,475)	(4,344)
Αύξηση των εκπτώσεων στη ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων κατά 5%	1,036	2,747	7,552	11,335
Μείωση των εκπτώσεων στη ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων κατά 5%	(842)	(2,021)	(6,067)	(8,930)
Αύξηση των πιθανοτήτων αθέτησης των υποχρεώσεων των σταδίων 1 και 2 κατά 20%*	406	6,961	-	7,367
Μείωση των πιθανοτήτων αθέτησης των υποχρεώσεων των σταδίων 1 και 2 κατά 20%*	(2,217)	(4,747)	-	(6,964)

*Η επίδραση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές περιλαμβάνει επίσης την μεταφορά μεταξύ σταδίων των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες μετά την αύξηση/μείωση της πιθανότητας αθέτησης υποχρέωσης (PD).

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.5 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (συνέχεια)

Η ανάλυση ευαισθησίας για τις εκπτώσεις στη ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων και η επίπτωση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές ανά πελατειακό τομέα παρουσιάζεται στον πίνακα πιο κάτω:

	Αύξηση των	Μείωση των	Αύξηση των	Μείωση των
	εκπτώσεων στη	εκπτώσεων στη	εκπτώσεων στη	εκπτώσεων στη
	ρευστοποίηση	ρευστοποίηση	ρευστοποίηση	ρευστοποίηση
	των	των	των	των
	εξασφαλίσεων	εξασφαλίσεων	εξασφαλίσεων	εξασφαλίσεων
	κατά 5%	κατά 5%	κατά 5%	κατά 5%
	2023	2023	2022	2022
	€000	€000	€000	€000
Μεγάλες επιχειρήσεις	2,708	(2,521)	2,322	(1,478)
Κέντρο Διεθνών εργασιών και Διεθνείς επιχειρήσεις				
- Κέντρο Διεθνών εργασιών	9	(6)	53	(49)
- Διεθνείς επιχειρήσεις	65	(55)	68	(30)
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	365	(324)	487	(409)
Ιδιώτες				
- στεγαστικά	1,124	(807)	1,260	(1,085)
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	336	(286)	527	(457)
Αναδιρθώσεις χρεών				
- μεγάλες επιχειρήσεις	1,029	(3,337)	1,253	(1,333)
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	233	(300)	628	(633)
- στεγαστικά	694	(616)	824	(738)
- λοιπά καταναλωτικά	196	(175)	324	(287)
Ανακτήσεις χρεών				
- μεγάλες επιχειρήσεις	123	(111)	720	(665)
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	932	(319)	948	(819)
- στεγαστικά	693	(455)	1,378	(690)
- λοιπά καταναλωτικά	305	(179)	540	(255)
Διαχείριση περιουσίας	4	(4)	3	(2)
	8,816	(9,495)	11,335	(8,930)

44.6 Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις

Το Συγκρότημα αναλαμβάνει διάφορες αμετάκλητες δεσμεύσεις και ανειλημμένες υποχρεώσεις. Αυτές αποτελούνται από αποδοχές και εγγυήσεις εξ αποδοχών, εγγυητικές, ενέγγυες πιστώσεις και όρια δανείων και απαιτήσεων που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί, πιστωτικές γραμμές και άλλες δεσμεύσεις για δανεισμό.

44.6.1 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Η ανάλυση των μεταβολών των ανοιγμάτων σε ονομαστική αξία που εκκρεμούν και των αντίστοιχων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών γνωστοποιεί στους πιο κάτω πίνακες:

2023	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000
Ανοίγματα				
1 Ιανουαρίου	509,186	110,626	36,582	656,394
Μεταφορές στο στάδιο 1	8,820	(8,755)	(65)	-
Μεταφορές στο στάδιο 2	(88,817)	91,722	(2,905)	-
Μεταφορές στο στάδιο 3	(585)	(3,763)	4,348	-
Καθαρή αύξηση/(μείωση)	55,227	(5,003)	(994)	49,230
31 Δεκεμβρίου	483,831	184,827	36,966	705,624

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.6 Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις (συνέχεια)

44.6.1 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις (συνέχεια)

2022	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Στάδιο 3 €000	Σύνολο €000
Ανοίγματα				
1 Ιανουαρίου	432,463	136,324	45,668	614,455
Μεταφορές στο στάδιο 1	30,378	(30,378)	-	-
Μεταφορές στο στάδιο 2	(20,997)	22,353	(1,356)	-
Μεταφορές στο στάδιο 3	(9)	(3,288)	3,297	-
Καθαρή αύξηση/(μείωση)	67,351	(14,385)	(11,027)	41,939
31 Δεκεμβρίου	509,186	110,626	36,582	656,394

2023	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Στάδιο 3 €000	Σύνολο €000
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές				
1 Ιανουαρίου	119	110	17,013	17,242
Μεταφορές στο στάδιο 1	-	-	-	-
Μεταφορές στο στάδιο 2	-	-	-	-
Μεταφορές στο στάδιο 3	(35)	(4)	39	-
(Πίστωση)/χρέωση για το έτος*	(84)	(88)	2,122	1,950
31 Δεκεμβρίου	-	18	19,174	19,192
Αξιολόγηση σε ατομική βάση	-	-	19,174	19,174
Αξιολόγηση σε συλλογική βάση	-	18	-	18
	-	18	19,174	19,192

2022	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Στάδιο 3 €000	Σύνολο €000
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές				
1 Ιανουαρίου	20	124	21,613	21,757
Μεταφορές στο στάδιο 1	7	(7)	-	-
Μεταφορές στο στάδιο 2	(16)	16	-	-
Μεταφορές στο στάδιο 3	-	(27)	27	-
Χρέωση/(πίστωση) για το έτος*	108	4	(4,627)	(4,515)
31 Δεκεμβρίου	119	110	17,013	17,242
Αξιολόγηση σε ατομική βάση	77	71	17,013	17,161
Αξιολόγηση σε συλλογική βάση	42	39	-	81
	119	110	17,013	17,242

* Η πίστωση για το έτος αφορά κυρίως περιουσιακά στοιχεία που αποαναγνωρίστηκαν εντός του έτους (2022: Η πίστωση για το έτος αφορά κυρίως περιουσιακά στοιχεία που αποαναγνωρίστηκαν εντός του έτους).

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.6 Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις (συνέχεια)

44.6.1 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις (συνέχεια)

Η ποιότητα χαρτοφυλακίου των ενδεχόμενων υποχρεώσεων, με βάση την εσωτερική διαβάθμιση της BOC PCL γνωστοποιείται στον πιο κάτω πίνακα:

	2023			2022		
	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000
Μεγάλες επιχειρήσεις						
Κατηγορία 1	130,436	266	130,702	105,872	9	105,881
Κατηγορία 2	16,168	2	16,170	16,342	-	16,342
Κατηγορία 3	33,253	29,663	62,916	48,934	388	49,322
Κατηγορία 4	26,279	2,686	28,965	34,218	7,980	42,198
Κατηγορία 5	25,253	30,270	55,523	76,807	5,764	82,571
Κατηγορία 6	19,494	281	19,775	7,845	4,118	11,963
Κατηγορία 7	6,485	33	6,518	31	4,507	4,538
Χωρίς διαβάθμιση	26,003	33,737	59,740	22,127	13,622	35,749
Νέοι πελάτες	102,235	6,174	108,409	89,653	2	89,655
	385,606	103,112	488,718	401,829	36,390	438,219
Σύνολο σε Στάδιο 3			8,314			9,424
			497,032			447,643

	2023			2022		
	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις						
Κατηγορία 1	42,683	2,796	45,479	30,526	38	30,564
Κατηγορία 2	6,435	8,181	14,616	8,552	747	9,299
Κατηγορία 3	1,599	1,950	3,549	867	489	1,356
Κατηγορία 4	329	907	1,236	280	263	543
Κατηγορία 5	31	7	38	58	94	152
Κατηγορία 6	3	14	17	1	1	2
Κατηγορία 7	4	137	141	552	-	552
Χωρίς διαβάθμιση	-	50,393	50,393	19,630	56,891	76,521
Νέοι πελάτες	47,141	122	47,263	46,891	738	47,629
	98,225	64,507	162,732	107,357	59,261	166,618
Σύνολο σε Στάδιο 3			28,232			26,571
			190,964			193,189

	2023			2022		
	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Σύνολο €000
Ιδιώτες						
Χωρίς διαβάθμιση	-	17,208	17,208	-	14,975	14,975
	-	17,208	17,208	-	14,975	14,975
Σύνολο σε Στάδιο 3			420			587
			17,628			15,562

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.6 Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις (συνέχεια)

44.6.2 Ανειλημμένες υποχρεώσεις

Η ανάλυση των μεταβολών των ανοιγμάτων που εκκρεμούν και των αντίστοιχων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών γνωστοποιείται στους πίνακες πιο κάτω:

2023	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Στάδιο 3 €000	Σύνολο €000
Ανοίγματα				
1 Ιανουαρίου	1,564,964	319,114	43,033	1,927,111
Μεταφορές στο στάδιο 1	121,814	(121,602)	(212)	-
Μεταφορές στο στάδιο 2	(100,140)	102,838	(2,698)	-
Μεταφορές στο στάδιο 3	(4,872)	(3,783)	8,655	-
Καθαρή αύξηση/(μείωση)	83,713	(24,801)	(27,290)	31,622
31 Δεκεμβρίου	1,665,479	271,766	21,488	1,958,733

2022	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Στάδιο 3 €000	Σύνολο €000
Ανοίγματα				
1 Ιανουαρίου	1,497,081	412,570	52,278	1,961,929
Μεταφορές στο στάδιο 1	159,869	(159,518)	(351)	-
Μεταφορές στο στάδιο 2	(117,601)	118,493	(892)	-
Μεταφορές στο στάδιο 3	(276)	(1,205)	1,481	-
Καθαρή αύξηση/(μείωση)	25,891	(51,226)	(9,483)	(34,818)
31 Δεκεμβρίου	1,564,964	319,114	43,033	1,927,111

2023	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Στάδιο 3 €000	Σύνολο €000
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές				
1 Ιανουαρίου	90	97	-	187
Μεταφορές στο στάδιο 1	-	-	-	-
Μεταφορές στο στάδιο 2	-	-	-	-
(Πίστωση)/χρέωση για το έτος*	(90)	(97)	-	(187)
31 Δεκεμβρίου	-	-	-	-

2022	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 2 €000	Στάδιο 3 €000	Σύνολο €000
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές				
1 Ιανουαρίου	19	169	-	188
Μεταφορές στο στάδιο 1	4	(4)	-	-
Μεταφορές στο στάδιο 2	(18)	18	-	-
Χρέωση/(πίστωση) για το έτος*	85	(86)	-	(1)
31 Δεκεμβρίου	90	97	-	187
Αξιολόγηση σε ατομική βάση	68	60	-	128
Αξιολόγηση σε συλλογική βάση	22	37	-	59
	90	97	-	187

*Η χρέωση/(πίστωση) για το έτος σχετίζεται με τις αλλαγές στις παραμέτρους.

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.6 Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις (συνέχεια)

44.6.2 Ανειλημμένες υποχρεώσεις (συνέχεια)

Η ποιότητα χαρτοφυλακίου των ανειλημμένων υποχρεώσεων, με βάση την εσωτερική διαβάθμιση της BOC PCL γνωστοποιείται στον πιο κάτω πίνακα.

Μεγάλες επιχειρήσεις	2023			2022		
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Σύνολο	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Κατηγορία 1	280,836	10,252	291,088	219,598	13,914	233,512
Κατηγορία 2	63,694	1,672	65,366	50,364	3,921	54,285
Κατηγορία 3	78,107	8,560	86,667	83,187	5,579	88,766
Κατηγορία 4	77,465	3,669	81,134	99,083	5,387	104,470
Κατηγορία 5	45,954	22,251	68,205	68,953	8,220	77,173
Κατηγορία 6	14,720	4,892	19,612	8,154	6,905	15,059
Κατηγορία 7	2,074	336	2,410	1,492	10,390	11,882
Χωρίς διαβάθμιση	90,986	51,113	142,099	60,960	46,201	107,161
Νέοι πελάτες	86,953	707	87,660	72,297	10,903	83,200
	740,789	103,452	844,241	664,088	111,420	775,508
Σύνολο σε Στάδιο 3			11,981			14,763
			856,222			790,271

Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	2023			2022		
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Σύνολο	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Κατηγορία 1	275,684	34,643	310,327	189,826	75,681	265,507
Κατηγορία 2	54,993	56,903	111,896	37,089	20,238	57,327
Κατηγορία 3	11,146	13,215	24,361	9,437	5,941	15,378
Κατηγορία 4	2,698	1,811	4,509	1,923	2,992	4,915
Κατηγορία 5	530	322	852	1,322	2,155	3,477
Κατηγορία 6	173	152	325	303	370	673
Κατηγορία 7	7	192	199	177	136	313
Χωρίς διαβάθμιση	-	8,577	8,577	58,779	29,414	88,193
Νέοι πελάτες	16,658	915	17,573	13,683	980	14,663
	361,889	116,730	478,619	312,539	137,907	450,446
Σύνολο σε Στάδιο 3			5,742			23,916
			484,361			474,362

Ιδιώτες	2023			2022		
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Σύνολο	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Κατηγορία 1	145,977	11,477	157,454	279,094	17,526	296,620
Κατηγορία 2	85,690	5,503	91,193	124,039	8,630	132,669
Κατηγορία 3	135,923	10,084	146,007	63,108	10,745	73,853
Κατηγορία 4	90,081	6,541	96,622	32,345	8,307	40,652
Κατηγορία 5	22,724	5,899	28,623	9,304	6,516	15,820
Κατηγορία 6	5,317	2,645	7,962	3,464	5,395	8,859
Κατηγορία 7	1,142	1,459	2,601	770	2,690	3,460
Χωρίς διαβάθμιση	-	6,832	6,832	-	7,437	7,437
Νέοι πελάτες	75,947	1,144	77,091	76,213	2,541	78,754
	562,801	51,584	614,385	588,337	69,787	658,124
Σύνολο σε Στάδιο 3			3,765			4,354
			618,150			662,478

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.7 Ληφθείσες εξασφαλίσεις και άλλες πιστωτικές αναβαθμίσεις

Η λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν κατά το 2023 και 2022 μέσω ανάκτησης εξασφαλίσεων ήταν ως εξής:

	2023	2022
	€000	€000
Οικιστικά ακίνητα	5,980	12,414
Εμπορικά και άλλα ακίνητα	14,560	70,238
	20,540	82,652

Η συνολική λογιστική αξία των αποθεμάτων ακινήτων και επενδύσεις σε ακίνητα που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια των χρόνων μέσω ανάκτησης εξασφαλίσεων από δάνεια και απαιτήσεις πελατών και κατέχονται από το Συγκρότημα στις 31 Δεκεμβρίου 2023 συμπεριλαμβανομένων τυχόν εξόδων που κεφαλοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους ανέρχόταν σε €861,675 χιλ. (2022: €1,087,556 χιλ.).

Οι πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων που ανακτήθηκαν κατά το 2023 ανήλθαν σε €173,587 χιλ. (2022: €249,252 χιλ.).

44.8 Συγκέντρωση έκθεσης ανά νόμισμα δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

Ο πιο κάτω πίνακας, παρουσιάζει την συγκέντρωση έκθεσης ανά νόμισμα των δανείων και απαιτήσεων του Συγκροτήματος σε αποσβεσμένο κόστος.

	2023	2022
	€000	€000
Μεικτά δάνεια σε αποσβεσμένο κόστος		
Ευρώ	9,336,828	9,456,220
Δολάριο Αμερικής	409,555	334,663
Αγγλική Στερλίνα	87,610	89,244
Ρωσικό Ρούβλι	324	312
Ελβετικό φράγκο	27,358	35,430
Άλλα νομίσματα	839	1,466
	9,862,514	9,917,335

44.9 Τροποποιημένα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

Τροποποιημένα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες είναι τα δάνεια όπου οι αρχικοί συμβατικοί όροι των δανείων

- έχουν τροποποιηθεί λόγω οικονομικών δυσκολιών του δανειολήπτη και θεωρούνται ως ρυθμισμένα/αναδιαρθρωμένα (όπως εξηγείται στη Σημείωση 44.10), και
- έχουν τροποποιηθεί λόγω εμπορικών επαναδιαπραγματεύσεων και θεωρούνται ως μη ρυθμισμένα.

Οι πελάτες που είχαν ταξινομηθεί στο Στάδιο 2 και Στάδιο 3 στις 31 Δεκεμβρίου 2022, και των οποίων οι διευκολύνσεις τροποποιήθηκαν (σε προηγούμενη ή στην τρέχουσα περίοδο) και ταξινομούνται στο Στάδιο 1 στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανέρχονται σε €137,357 χιλ. (2022: €281,391 χιλ.) και οι αντίστοιχες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές τους ανέρχονται σε €547 χιλ. (2022: €895 χιλ.).

Οι πελάτες που είχαν ταξινομηθεί στο Στάδιο 2 και Στάδιο 3 (με λογιστική αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2022 €30,012 χιλ. (2021: €34,788 χιλ.)) και είχαν τροποποιηθεί κατά τη διάρκεια του έτους και ταξινομούνται στο Στάδιο 1 στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανέρχονται σε € 19,113 χιλ. (2022: €30,012 χιλ.) και οι αντίστοιχες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές τους ανέρχονται σε €36 χιλ. (2022: €51 χιλ.). Η σχετική ζημία τροποποίησης ανήλθε σε €55 χιλ. (2022: €177 χιλ.).

Τα δάνεια Σταδίου 2 και Σταδίου 3 που ρυθμίστηκαν κατά τη διάρκεια του έτους ανήλθαν σε €44,827 χιλ. (2022: €228,804 χιλ.). Η σχετική ζημία λόγω τροποποίησης ανήλθε σε €3,036 χιλ. (2022: €4,669 χιλ.).

Οι διευκολύνσεις που επανήλθαν στο Στάδιο 2 και στο Στάδιο 3 μετά την αποκατάστασή τους κατά τη διάρκεια του έτους ανήλθαν σε €51,720 χιλ. (2022: €33,784 χιλ.) και οι αντίστοιχες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές τους ανήλθαν σε €1,984 χιλ. (2022: €1,055 χιλ.) στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.10 Ρυθμίσεις/Αναδιάρθρωση

Τα ρυθμιστικά/αναδιρθωτικά μέτρα προκύπτουν στις περιπτώσεις όπου ο πελάτης θεωρείται ότι δεν είναι σε θέση να ανταποκριθεί στους όρους και τις προϋποθέσεις της σύμβασης λόγω οικονομικών δυσκολιών. Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις δυσκολίες, το Συγκρότημα αποφασίζει να τροποποιήσει τους όρους της σύμβασης παραχωρώντας στον πελάτη τη δυνατότητα να εξυπηρετήσει το χρέος ή να αναχρηματοδοτήσει τη σύμβαση, είτε μερικώς, είτε συνολικά.

Η πρακτική της επέκτασης ρυθμιστικών/αναδιρθωτικών μέτρων συνιστά είτε προσωρινή, είτε μόνιμη παραχώρηση συγκατάβασης στον πελάτη. Η παραχώρηση μπορεί να περιλαμβάνει την αναδιάρθρωση των συμβατικών όρων του δανείου ή την πληρωμή με κάποια μορφή εκτός από μετρητά, όπως μια διευθέτηση όπου ο δανειολήπτης μεταφέρει δεσμευμένες εξασφαλίσεις στο Συγκρότημα.

Δάνεια και απαιτήσεις που έχουν τύχει ρύθμισης/αναδιάρθρωσης θεωρούνται όλα τα δάνεια για τα οποία το Συγκρότημα έχει προβεί σε τροποποίηση του προγράμματος αποπληρωμής (π.χ. παραχώρηση περιόδου χάριτος, αναστολή καταβολής μίας ή περισσότερων δόσεων, μείωση του ποσού της δόσης και/ή διαγραφή καθυστερημένων δόσεων κεφαλαίου ή τόκων).

Ένας λογαριασμός για να πληροί τις προϋποθέσεις για ρύθμιση/αναδιάρθρωση πρέπει να πληροί συγκεκριμένα κριτήρια περιλαμβανομένου του κριτηρίου βιωσιμότητας του πελάτη. Ο βαθμός στον οποίο το Συγκρότημα προβαίνει σε αναδιάρθρωση λογαριασμών με βάση το πλαίσιο των υφιστάμενων πολιτικών του μπορεί να ποικίλει ανάλογα με την άποψή του για τις επικρατούσες οικονομικές συνθήκες και άλλους παράγοντες που μπορεί να αλλάξουν από χρόνο σε χρόνο. Επιπλέον, μπορεί να επιτραπούν εξαιρέσεις από τις πολιτικές και τις πρακτικές σε συγκεκριμένες περιπτώσεις λόγω νομοθετικών ή κανονιστικών απαιτήσεων.

Οι ρυθμίσεις/αναδιρθώσεις μπορεί να περιλαμβάνουν μέτρα για την αναδιάρθρωση της επιχείρησης του δανειολήπτη (λειτουργική αναδιάρθρωση) και/ή (χρηματοοικονομική αναδιάρθρωση) μέτρα για την αναδιάρθρωση της χρηματοδότησης του δανειολήπτη.

Οι επιλογές ρύθμισης/αναδιάρθρωσης δύναται να είναι βραχυπρόθεσμοι ή μακροπρόθεσμοι χαρακτήρα ή συνδυασμός των δύο. Το Συγκρότημα έχει αναπτύξει και υλοποιήσει βιώσιμες λύσεις αναδιάρθρωσης, οι οποίες είναι κατάλληλες για το δανειολήπτη και αποδεκτές από το Συγκρότημα.

Βραχυπρόθεσμες αναδιρθώσεις ορίζονται ως οι λύσεις αναδιάρθρωσης με διάρκεια αποπληρωμής μικρότερη των δύο ετών. Στις περιπτώσεις δανείων για κατασκευή εμπορικών ακινήτων και για τη χρηματοδότηση έργων (project finance), η διάρκεια βραχυπρόθεσμων σχεδίων αναδιάρθρωσης δεν δύναται να υπερβεί το ένα έτος.

Οι βραχυπρόθεσμες λύσεις αναδιάρθρωσης μπορεί να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- i. Αναστολή κεφαλαίου ή κεφαλαίου και τόκων: χορήγηση στον δανειολήπτη μιας περιόδου χάριτος για την αποπληρωμή κεφαλαίου (δηλαδή κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου καταβάλλονται μόνο τόκοι) ή την αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων για μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο.
- ii. Μειωμένες πληρωμές: μείωση του ποσού των δόσεων αποπληρωμής για μια καθορισμένη βραχυπρόθεσμη περίοδο, προκειμένου να γίνει προσαρμογή στη νέα κατάσταση ταμειακών ροών του δανειολήπτη.
- iii. Κεφαλαιοποίηση καθυστερήσεων ή/και τόκων: κεφαλαιοποίηση των καθυστερημένων οφειλών και των μη καταβληθέντων τόκων για αποπληρωμή βάσει ενός αναθεωρημένου προγράμματος.

Οι μακροπρόθεσμες λύσεις αναδιάρθρωσης μπορεί να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- i. Μείωση επιτοκίου: μόνιμη ή προσωρινή μείωση του επιτοκίου (σταθερού ή κυμαινόμενου) σε ένα δίκαιο και βιώσιμο επιτόκιο.
- ii. Παράταση της διάρκειας αποπληρωμής: παράταση της διάρκειας αποπληρωμής του δανείου, η οποία επιτρέπει τη μείωση του ποσού των δόσεων με την επέκταση των αποπληρωμών σε μεγαλύτερη περίοδο.
- iii. Πώληση περιουσιακών στοιχείων: Μέρος της αναδιάρθρωσης μπορεί να είναι η συμφωνία με τον δανειολήπτη για άμεση ή σταδιακή πώληση περιουσιακών στοιχείων (κυρίως ακινήτων) για μείωση του δανεισμού.
- iv. Τροποποίηση υφιστάμενων όρων προηγούμενων αποφάσεων: Στο πλαίσιο της νέας λύσης βιώσιμου διακανονισμού/αναδιάρθρωσης, ανασκόπηση τυχόν όρων προηγούμενων αποφάσεων που ενδέχεται να μην πληρούνται.
- v. Ενοποίηση/αναχρηματοδότηση υφιστάμενων διευκολύνσεων: Στις περιπτώσεις όπου ο δανειολήπτης διατηρεί πολλά διαφορετικά δάνεια με διαφορετικές εξασφαλίσεις, αυτά μπορεί να ενοποιηθούν και να καθορισθεί νέο χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής και να εξασφαλιστεί το νέο δάνειο με όλες τις υπάρχουσες εξασφαλίσεις.

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.10 Ρυθμίσεις/Αναδιάρθρωση (συνέχεια)

- vi. Όριο Βασικού Τρεχούμενου Λογαριασμού: Σε τέτοιες περιπτώσεις μπορεί να προσφερθεί δάνειο με μεγαλύτερη αποπληρωμή για αντικατάσταση/μείωση του ορίου τρεχούμενου λογαριασμού.
- vii. Διαχωρισμός και πάγωμα: το χρέος του πελάτη διαχωρίζεται σε βιώσιμο και μη βιώσιμο μέρος. Το βιώσιμο μέρος αναδιρθρώνεται σε ένα βιώσιμο πρόγραμμα. Το μη βιώσιμο μέρος 'παγοποιείται' για την περίοδο της αναδιάρθρωσης του βιώσιμου μέρους. Στην λήξη της αναδιάρθρωσης, το παγοποιημένο μέρος είτε διαγράφεται κατά αναλογία (στη βάση της πραγματικής αποπληρωμής του βιώσιμου μέρους) ή αναδιρθρώνεται.
- viii. Επαναπρογραμματισμός των πληρωμών: το υφιστάμενο συμβατικό πρόγραμμα αποπληρωμής προσαρμόζεται σε ένα νέο βιώσιμο πρόγραμμα αποπληρωμής, το οποίο βασίζεται σε μία ρεαλιστική εκτίμηση, των τρεχουσών και προβλεπόμενων, ταμειακών ροών του δανειολήπτη.
- ix. Ρευστοποίηση εξασφάλισης: Συμφωνία μεταξύ της BOC PCL και ενός δανειολήπτη για την οικειοθελή πώληση ενυπόθητων περιουσιακών στοιχείων, για μερική ή πλήρη αποπληρωμή της οφειλής.
- x. Μετατροπή νομίσματος: Αυτή η λύση παρέχεται ώστε να υπάρχει αντιστοιχία του νομίσματος της πιστωτικής διευκόλυνσης με το νόμισμα εισοδήματος του δανειολήπτη.
- xi. Πρόσθετη Χρηματοδότηση: Η λύση αυτή μπορεί να χορηγηθεί, ταυτόχρονα με την αναδιάρθρωση των υφιστάμενων πιστωτικών διευκολύνσεων του δανειολήπτη, για την κάλυψη τυχόν χρηματοδοτικού κενού.
- xii. Μερική ή πλήρης διαγραφή: Το Συγκρότημα συμφωνεί να αποποιηθεί του δικαιώματος ανάκτησης μέρους ή του συνόλου της απαίτησης από τον δανειολήπτη.
- xiii. Συμφωνίες ανταλλαγής χρέους με μετοχικό κεφάλαιο (Debt/equity swaps): Αναδιάρθρωση χρέους που επιτρέπει τη μερική ή πλήρη αποπληρωμή του χρέους με αντάλλαγμα την απόκτηση αντίστοιχου μετοχικού κεφαλαίου από το Συγκρότημα, ώστε το υπόλοιπο του χρέους να προσαρμόζεται στο σωστό μέγεθος βάσει των ταμειακών ροών του δανειολήπτη. Η λύση αυτή χρησιμοποιείται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μόνο όταν έχουν εξαντληθεί όλες οι άλλες προσπάθειες για αναδιάρθρωση και μετά που διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τη νομοθεσία περί πιστωτικών ιδρυμάτων.
- xiv. Συμφωνίες ανταλλαγής χρέους με περιουσιακά στοιχεία (Debt/asset swaps): συμφωνία μεταξύ του Συγκροτήματος και του δανειολήπτη για την οικειοθελή μεταφορά του υποθηκευμένου περιουσιακού στοιχείου ή άλλης ακίνητης περιουσίας στο Συγκρότημα για μερική ή ολική αποπληρωμή του δανείου. Οποιοδήποτε υπόλοιπο δανείου αναδιρθρώνεται με ένα κατάλληλο σχέδιο αποπληρωμής με βάση την επαναξιολόγηση της ικανότητας αποπληρωμής του δανειολήπτη.

Δάνεια τα οποία έχουν υποστεί ρυθμιστικά μέτρα συνεχίζουν να κατηγοριοποιούνται ως Στάδιο 3 σε περίπτωση που είναι εξυπηρετούμενα, ρυθμισμένα δάνεια υπό επίβλεψη για τα οποία χρειάζονται επιπρόσθετες ρυθμίσεις ή εξυπηρετούμενα, ρυθμισμένα δάνεια, υπό επίβλεψη τα οποία παρουσιάζουν ληξιπρόθεσμες οφειλές πάνω από 30 μέρες εντός της περιόδου επίβλεψης.

Τροποποιήσεις σε δάνεια και απαιτήσεις που δεν επηρεάζουν διευθετήσεις σε πληρωμές, όπως η αναδιάρθρωση των εξασφαλίσεων ή των ασφαλιστικών διευθετήσεων, δε θεωρούνται επαρκείς για την ένδειξη απομείωσης και στο Στάδιο 3, καθώς από μόνες τους δεν αποτελούν απαραίτητα ένδειξη πιστωτικών δυσκολιών που να επηρεάζουν την ικανότητα πληρωμής ούτως ώστε να ταξινομηθεί η διευκόλυνση ως ΜΕΔ.

Τα χαρακτηριστικά των ρυθμιστικών μέτρων συμβάλουν με δύο συγκεκριμένους τρόπους στον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για όλη την αναμενόμενη διάρκεια ζωής της κάθε διευκόλυνσης. Συγκεκριμένα, λαμβάνονται υπόψη στην ανάπτυξη σκοροκάρτας (scorecard) όπου εάν αυτό το χαρακτηριστικό αναγνωρίζεται ως στατιστικά σημαντικό, επηρεάζει αρνητικά τη διαβάθμιση κάθε διευκόλυνσης. Η δεύτερη συμβολή της σηματοδότησης ρυθμίσεων είναι στον υπολογισμό του οικονομικού κύκλου πιθανότητας αθέτησης, όπου, όταν είναι εφικτό, υπολογίζεται και αποδίδεται ανάλογα μια συγκεκριμένη καμπύλη για τις ρυθμίσεις.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την κίνηση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες του Συγκροτήματος σε αποσβεσμένο κόστος.

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.10 Ρυθμίσεις/Αναδιάρθρωση (συνέχεια)

	2023	2022
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	1,106,298	1,469,182
Νέα δάνεια και απαιτήσεις που έχουν τύχει ρύθμισης κατά το έτος	47,366	130,547
Δάνεια που δεν κατηγοριοποιούνται πλέον ως ρυθμισμένα και αποπληρωμές	(705,103)	(241,739)
Διαγραφές δανείων και απαιτήσεων που έχουν τύχει ρύθμισης	(41,996)	(77,357)
Δεδουλευμένοι τόκοι δανείων και απαιτήσεων που έχουν τύχει ρύθμισης	49,102	57,795
Συναλλαγματικές διαφορές	73	3,115
Αποαναγνώριση των χαρτοφυλακίων Helix 3 και Sinope	-	(235,245)
31 Δεκεμβρίου	455,740	1,106,298

Η κατηγοριοποίηση των δανείων ως ρυθμισμένα δάνεια διακόπτεται όταν πληρούνται όλα τα απαιτούμενα κριτήρια της EAT για διακοπή της ταξινόμησης ως ρυθμισμένα δάνεια. Τα κριτήρια παρατίθενται στις αναφορές βάσει των Εκτελεστικών Τεχνικών Προτύπων (ΕΤΠ) της EAT σχετικά με την εποπτική αναφορά και τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα.

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες του Συγκροτήματος που έχουν τύχει ρύθμισης ανά στάδιο, κλάδο της οικονομίας, και πελατειακό τομέα καθώς και τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές και τις εμπράγματα εξασφαλίσεις που κατέχονται για αυτά τα δάνεια.

	2023	2022
	€000	€000
Στάδιο 1	-	-
Στάδιο 2	261,091	857,356
Στάδιο 3	173,728	215,730
Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	20,921	33,212
	455,740	1,106,298

Εύλογη αξία των εξασφαλίσεων

	2023	2022
	€000	€000
Στάδιο 1	-	-
Στάδιο 2	241,983	818,138
Στάδιο 3	154,051	172,501
Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	19,734	30,188
	415,768	1,020,827

Η εύλογη αξία των εξασφαλίσεων που παρουσιάζεται πιο πάνω έχει υπολογιστεί στον βαθμό στον οποίο η εξασφάλιση μετριάξει τον πιστωτικό κίνδυνο.

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.10 Ρυθμίσεις/Αναδιάρθρωση (συνέχεια)

Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου

Ανά κλάδο της οικονομίας	2023	2022
	€000	€000
Εμπόριο	15,578	41,038
Βιομηχανία	10,195	17,080
Ξενοδοχεία και εστίαση	60,129	282,460
Κατασκευές	82,849	245,695
Ακίνητα	61,550	145,840
Ιδιώτες	187,537	279,934
Επαγγελματικές και άλλες υπηρεσίες	35,197	76,135
Ναυτιλία	-	-
Λοιποί κλάδοι	2,705	18,116
	455,740	1,106,298

Ανά πελατειακό τομέα	2023	2022
	€000	€000
Μεγάλες επιχειρήσεις	207,534	684,382
Κέντρο διεθνών εργασιών και διεθνείς επιχειρήσεις		
- Κέντρο διεθνών εργασιών	2,386	11,482
- Διεθνείς επιχειρήσεις	768	-
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	20,823	74,474
Ιδιώτες		
- στεγαστικά	67,087	85,319
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	17,265	28,944
Αναδιρθώσεις χρεών		
- μεγάλες επιχειρήσεις	33,098	47,840
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	11,749	21,002
- στεγαστικά	34,538	53,316
- λοιπά καταναλωτικά	7,399	14,402
Ανακτήσεις χρεών		
- μεγάλες επιχειρήσεις	2,480	6,279
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	6,157	15,635
- στεγαστικά	34,496	49,240
- λοιπά καταναλωτικά	9,960	13,983
	455,740	1,106,298

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.10 Ρυθμίσεις/Αναδιάρθρωση (συνέχεια)

2023	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000
Ανά πελατειακό τομέα					
Μεγάλες επιχειρήσεις	-	136,097	71,330	107	207,534
Κέντρο διεθνών εργασιών και διεθνείς επιχειρήσεις					
- Κέντρο διεθνών εργασιών	-	2,091	295	-	2,386
- Διεθνείς επιχειρήσεις	-	768	-	-	768
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	19,414	1,409	-	20,823
Ιδιώτες					
- στεγαστικά	-	51,588	13,479	2,020	67,087
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	-	13,047	4,089	129	17,265
Αναδιρθώσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	-	21,254	1,807	10,037	33,098
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	3,686	6,760	1,303	11,749
- στεγαστικά	-	11,341	21,633	1,564	34,538
- λοιπά καταναλωτικά	-	1,805	5,249	345	7,399
Ανακτήσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	-	-	2,250	230	2,480
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	-	5,668	489	6,157
- στεγαστικά	-	-	30,643	3,853	34,496
- λοιπά καταναλωτικά	-	-	9,116	844	9,960
	-	261,091	173,728	20,921	455,740

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.10 Ρυθμίσεις/Αναδιάρθρωση (συνέχεια)

2022	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	Σύνολο
	€000	€000	€000	€000	€000
Ανά πελατειακό τομέα					
Μεγάλες επιχειρήσεις	-	628,104	50,688	5,590	684,382
Κέντρο διεθνών εργασιών και διεθνείς επιχειρήσεις					
- Κέντρο διεθνών εργασιών	-	10,293	1,188	1	11,482
Μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	72,727	869	878	74,474
Ιδιώτες					
- στεγαστικά	-	62,312	20,502	2,505	85,319
- καταναλωτικά, πιστωτικές κάρτες και λοιπά	-	20,207	7,653	1,084	28,944
Αναδιρθώσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	-	31,637	6,060	10,143	47,840
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	7,240	11,918	1,844	21,002
- στεγαστικά	-	19,912	30,649	2,755	53,316
- λοιπά καταναλωτικά	-	4,924	9,021	457	14,402
Ανακτήσεις χρεών					
- μεγάλες επιχειρήσεις	-	-	5,837	442	6,279
- μικρομεσαίες επιχειρήσεις	-	-	14,449	1,186	15,635
- στεγαστικά	-	-	44,191	5,049	49,240
- λοιπά καταναλωτικά	-	-	12,705	1,278	13,983
	-	857,356	215,730	33,212	1,106,298

Πρόβλεψη για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές

	2023 €000	2022 €000
Στάδιο 1	-	-
Στάδιο 2	8,643	13,939
Στάδιο 3	47,840	68,557
Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI)	11,510	11,259
	67,993	93,755

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.11 Πιστωτική ποιότητα των περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος τα οποία εκτίθενται σε πιστωτικό κίνδυνο, εξαιρουμένων των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες - ανάλυση πιστοληπτικής διαβάθμισης

Καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες και δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες

Οι καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες και τα δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες αναλύονται σύμφωνα με την πιστοληπτική διαβάθμιση των Moody's Investors Service ως ακολούθως:

	2023	2022
	€000	€000
Aaa - Aa3	227,075	84,543
A1 - A3	23,647	25,249
Baa1 - Baa3	9,550,286	36,544
Ba1 - Ba3	4,545	9,491,444
B1 - B3	254	358
Caa - C	2,148	2,192
Χωρίς διαβάθμιση	64,276	1,715
Λοιπά εισπρακτέα από τράπεζες	34,532	38,307
	9,906,763	9,680,352

Όλες οι καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες και δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες κατηγοριοποιούνται στο Στάδιο 1 (Σημ. 19).

Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων

Οι αντισυμβαλλόμενοι στις συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων αναλύονται από την Moody's Investors Service rating ως ακολούθως:

	2023	2022
	€000	€000
Χωρίς διαβάθμιση	403,199	-
	403,199	-

Η μέση διαβάθμιση των εξασφαλίσεων (Σημ. 44.1) που λήφθηκε ήταν Aa1 στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.11 Πιστωτική ποιότητα των περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος τα οποία εκτίθενται σε πιστωτικό κίνδυνο, εξαιρουμένων των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες - ανάλυση πιστοληπτικής διαβάθμισης (συνέχεια)

Ομόλογα και άλλοι μη-συμμετοχικοί τίτλοι

Οι επενδύσεις σε ομόλογα και άλλοι μη-συμμετοχικοί τίτλοι αναλύονται από την Moody's Investors Service rating ως ακολούθως:

	2023	2022
	€000	€000
<i>Πιστοληπτική διαβάθμιση των Moody's</i>		
Aaa – Aa3	1,969,693	1,109,706
A1 – A3	442,968	397,831
Baa1 – Baa3	1,049,328	88,422
Ba1 – Ba3	89,404	886,419
B1 – B3	-	14,243
Χωρίς διαβάθμιση	-	12,241
	3,551,393	2,508,862
<i>Εκδόθηκαν από:</i>		
- Κυπριακή κυβέρνηση	926,421	832,113
- Άλλες κυβερνήσεις	761,563	425,460
- Τράπεζες και άλλους οργανισμούς	1,863,409	1,251,289
	3,551,393	2,508,862
<i>Κατηγοριοποιούνται ως:</i>		
Επενδύσεις που υποχρεωτικά επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	3,611	8,968
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	431,068	453,775
Επενδύσεις σε αποσβεσμένο κόστος	3,116,714	2,046,119
	3,551,393	2,508,862

	Εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	Αποσβεσμένο κόστος
	Στάδιο 1	Στάδιο 1
2023	€000	€000
Aaa – Aa3	62,469	1,903,613
A1 – A3	34,234	408,734
Baa1 – Baa3	315,640	733,688
Ba1 – Ba3	18,725	70,679
	431,068	3,116,714

44. Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

44.11 Πιστωτική ποιότητα των περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος τα οποία εκτίθενται σε πιστωτικό κίνδυνο, εξαιρουμένων των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες - ανάλυση πιστοληπτικής διαβάθμισης (συνέχεια)

	Εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	Αποσβεσμένο κόστος
	Στάδιο 1 €000	Στάδιο 1 €000
2022		
Aaa – Aa3	85,199	1,015,539
A1 – A3	41,947	355,884
Baa1 – Baa3	856	87,566
Ba1 – Ba3	325,773	560,646
Ba1 - Ba3	-	14,243
Χωρίς διαβάθμιση	-	12,241
	453,775	2,046,119

Οι διαβαθμίσεις παρέχονται για το ISIN ή εάν δεν είναι διαθέσιμο για τη συγκεκριμένη έκδοση, χρησιμοποιείται η διαβάθμιση του αντισυμβαλλόμενου.

45. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος ζημιάς που προκύπτει από αρνητικές μεταβολές στις τιμές αγοράς από αλλαγές στα επιτόκια, στις τιμές ξένου συναλλάγματος και στις τιμές ακινήτων και αξιών. Το τμήμα Κινδύνου Αγοράς και Ρευστότητας είναι υπεύθυνο για την παρακολούθηση του κινδύνου στα χρηματοοικονομικά μέσα που προκύπτει από αυτές τις αλλαγές με στόχο την ελαχιστοποίηση της επίδρασης στα κέρδη και τα κεφάλαια. Το τμήμα παρακολουθεί επίσης τον κίνδυνο τιμών ακινήτων, τον κίνδυνο ρευστότητας και τον πιστωτικό κίνδυνο από αντισυμβαλλόμενους και χώρες. Το τμήμα είναι επίσης υπεύθυνο για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τις διάφορες πολιτικές και διαδικασίες που αφορούν τον κίνδυνο της αγοράς.

Κίνδυνος επιτοκίων

Ο κίνδυνος επιτοκίων αναφέρεται στον τρέχοντα ή μελλοντικό κίνδυνο για τα κεφάλαια και κέρδη του Συγκροτήματος που προκύπτει από τις αρνητικές μεταβολές των επιτοκίων που επηρεάζουν τις θέσεις του τραπεζικού χαρτοφυλακίου του Συγκροτήματος.

Ο κίνδυνος επιτοκίων επιμετρείται κυρίως με βάση την επίδραση στα καθαρά έσοδα από τόκους και την επίδραση στην οικονομική αξία. Επιπρόσθετα από την πιο πάνω επιμέτρηση, ο κίνδυνος επιτοκίων επιμετρείται με τη μέθοδο ανάλυσης ευαισθησίας του επιτοκίου (gap analysis), όπου τα περιουσιακά στοιχεία, οι υποχρεώσεις και στοιχεία εκτός ισολογισμού κατηγοριοποιούνται σύμφωνα με την υπόλοιπη περίοδο αναπροσαρμογής. Τα στοιχεία που δεν είναι ευαίσθητα στις μεταβολές των επιτοκίων αναγνωρίζονται ως μη ευαίσθητα στοιχεία επιτοκίων (NRS). Ο κίνδυνος επιτοκίου ελέγχεται μέσω ενός ορίου επιτοκίου του ενός έτους (IRE) για την μέγιστη μείωση των καθαρών εσόδων από τόκους στα διάφορα σενάρια κρίσης επιτοκίων. Τα όρια αυτά καθορίζονται σαν ποσοστό επί του εποπτικού κεφαλαίου Κατηγορίας 1 του Συγκροτήματος καθώς και σαν ποσοστό επί των καθαρών εσόδων από τόκους. Υπάρχουν συνολικά όρια καθώς και διαφορετικά όρια για το Ευρώ και για το Δολάριο Αμερικής.

45. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

Ανάλυση ευαισθησίας

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την επίδραση στα καθαρά έσοδα από τόκους του Συγκροτήματος, για περίοδο ενός έτους, ως αποτέλεσμα λογικά αναμενόμενων μεταβολών στα επιτόκια του Ευρώ και του Δολαρίου Αμερικής, που είναι τα κύρια νομίσματα, χρησιμοποιώντας τις παραδοχές που ισχύουν για την πολιτική του κινδύνου αγοράς για το τρέχον και το συγκριτικό έτος:

Νόμισμα	Σενάριο επιτοκίων	Επίδραση στα καθαρά έσοδα από τόκους €000	
		2023 (+140 μ.β./-120 μ.β. για Ευρώ και +170 μ.β./-110 μ.β. για Δολάριο Αμερικής)	2022 (60 μ.β. για Ευρώ και 75 μ.β. για Δολάριο Αμερικής)
Όλα	Παράλληλη Μετατόπιση Καμπύλης Αποδόσεων προς τα πάνω (Parallel up)	147,348	73,126
Όλα	Παράλληλη Μετατόπιση Καμπύλης Αποδόσεων προς τα κάτω (Parallel down)	(135,973)	(77,043)
Όλα	Αύξηση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων (Steepening)	(81,265)	(56,569)
Όλα	Μείωση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων (Flattening)	112,104	59,657
Όλα	Μείωση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων με Μετατόπιση της Καμπύλης Αποδόσεων προς τα πάνω αρχικά καταλήγοντας σε μηδενική μετατόπιση σε σχέση με την αρχική Καμπύλη Αποδόσεων (Short up)	150,679	70,381
Όλα	Αύξηση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων με Μετατόπιση της Καμπύλης Αποδόσεων προς τα κάτω αρχικά καταλήγοντας σε μηδενική μετατόπιση σε σχέση με την αρχική Καμπύλη Αποδόσεων (Short down)	(140,778)	(73,896)
Ευρώ	Παράλληλη Μετατόπιση Καμπύλης Αποδόσεων προς τα πάνω (Parallel up)	142,318	71,829
Ευρώ	Παράλληλη Μετατόπιση Καμπύλης Αποδόσεων προς τα κάτω (Parallel down)	(132,297)	(75,343)
Ευρώ	Αύξηση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων (Steepening)	(79,595)	(55,812)
Ευρώ	Μείωση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων (Flattening)	108,998	59,132
Ευρώ	Μείωση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων με Μετατόπιση της Καμπύλης Αποδόσεων προς τα πάνω αρχικά καταλήγοντας σε μηδενική μετατόπιση σε σχέση με την αρχική Καμπύλη Αποδόσεων (Short up)	145,795	69,180
Ευρώ	Αύξηση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων με Μετατόπιση της Καμπύλης Αποδόσεων προς τα κάτω αρχικά καταλήγοντας σε μηδενική μετατόπιση σε σχέση με την αρχική Καμπύλη Αποδόσεων (Short down)	(137,046)	(72,216)

45. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

Νόμισμα	Σενάριο επιτοκίων	Επίδραση στα καθαρά έσοδα από τόκους €000	
		2023 (+140 μ.β./-120 μ.β. για Ευρώ και +170 μ.β./-110 μ.β. για Δολάριο Αμερικής)	2022 (60 μ.β. για Ευρώ και 75 μ.β. για Δολάριο Αμερικής)
Δολάριο Αμερικής	Παράλληλη Μετατόπιση Καμπύλης Αποδόσεων προς τα πάνω (Parallel up)	5,030	1,298
Δολάριο Αμερικής	Παράλληλη Μετατόπιση Καμπύλης Αποδόσεων προς τα κάτω (Parallel down)	(3,676)	(1,700)
Δολάριο Αμερικής	Αύξηση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων (Steepening)	(1,670)	(757)
Δολάριο Αμερικής	Μείωση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων (Flattening)	3,106	525
Δολάριο Αμερικής	Μείωση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων με Μετατόπιση της Καμπύλης Αποδόσεων προς τα πάνω αρχικά καταλήγοντας σε μηδενική μετατόπιση σε σχέση με την αρχική Καμπύλη Αποδόσεων (Short up)	4,884	1,202
Δολάριο Αμερικής	Αύξηση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων με Μετατόπιση της Καμπύλης Αποδόσεων προς τα κάτω αρχικά καταλήγοντας σε μηδενική μετατόπιση σε σχέση με την αρχική Καμπύλη Αποδόσεων (Short down)	(3,732)	(1,680)

Οι παραπάνω μεταβλητές ενσωματώνουν παραδοχές για τη μετακύλιση της αύξησης των επιτοκίων στο κόστος προθεσμιακών καταθέσεων (pass-through) κατά 40% στο σενάριο αύξησης και κατά 50% στο σενάριο μείωσης για το 2023 (2022: 50% στο σενάριο αύξησης και 56% στο σενάριο μείωσης).

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την επίδραση στα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος από λογικά αναμενόμενες μεταβολές στα επιτόκια του Ευρώ και του Δολαρίου Αμερικής με βάση τα πρότυπα αναφοράς της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EAT).

Νόμισμα	Σενάριο επιτοκίων	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια €000	
		2023 (+140 μ.β./-120 μ.β. για Ευρώ και +170 μ.β./-110 μ.β. για Δολάριο Αμερικής)	2022 (60 μ.β. για Ευρώ και 75 μ.β. για Δολάριο Αμερικής)
Όλα	Παράλληλη Μετατόπιση Καμπύλης Αποδόσεων προς τα πάνω (Parallel up)	62,584	31,739
Όλα	Παράλληλη Μετατόπιση Καμπύλης Αποδόσεων προς τα κάτω (Parallel down)	(89,615)	(68,581)
Όλα	Αύξηση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων (Steepening)	(511)	11,884
Όλα	Μείωση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων (Flattening)	(11,035)	369
Όλα	Μείωση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων με Μετατόπιση της Καμπύλης Αποδόσεων προς τα πάνω αρχικά καταλήγοντας σε μηδενική μετατόπιση σε σχέση με την αρχική Καμπύλη Αποδόσεων (Short up)	14,117	27,212
Όλα	Αύξηση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων με Μετατόπιση της Καμπύλης Αποδόσεων προς τα κάτω αρχικά καταλήγοντας σε μηδενική μετατόπιση σε σχέση με την αρχική Καμπύλη Αποδόσεων (Short down)	(40,727)	(35,032)

45. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

Νόμισμα	Σενάριο επιτοκίων	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια €000	
		2023 (+140 μ.β./-120 μ.β. για Ευρώ και +170 μ.β./-110 μ.β. για Δολάριο Αμερικής)	2022 (60 μ.β. για Ευρώ και 75 μ.β. για Δολάριο Αμερικής)
Ευρώ	Παράλληλη Μετατόπιση Καμπύλης Αποδόσεων προς τα πάνω (Parallel up)	114,640	54,878
Ευρώ	Παράλληλη Μετατόπιση Καμπύλης Αποδόσεων προς τα κάτω (Parallel down)	(60,469)	(59,502)
Ευρώ	Αύξηση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων (Steepening)	6,669	23,018
Ευρώ	Μείωση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων (Flattening)	20,775	526
Ευρώ	Μείωση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων με Μετατόπιση της Καμπύλης Αποδόσεων προς τα πάνω αρχικά καταλήγοντας σε μηδενική μετατόπιση σε σχέση με την αρχική Καμπύλη Αποδόσεων (Short up)	48,756	47,696
Ευρώ	Αύξηση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων με Μετατόπιση της Καμπύλης Αποδόσεων προς τα κάτω αρχικά καταλήγοντας σε μηδενική μετατόπιση σε σχέση με την αρχική Καμπύλη Αποδόσεων (Short down)	(27,450)	(28,040)
Δολάριο Αμερικής	Παράλληλη Μετατόπιση Καμπύλης Αποδόσεων προς τα πάνω (Parallel up)	10,529	8,599
Δολάριο Αμερικής	Παράλληλη Μετατόπιση Καμπύλης Αποδόσεων προς τα κάτω (Parallel down)	(29,146)	(9,079)
Δολάριο Αμερικής	Αύξηση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων (Steepening)	(3,846)	750
Δολάριο Αμερικής	Μείωση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων (Flattening)	(21,422)	212
Δολάριο Αμερικής	Μείωση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων με Μετατόπιση της Καμπύλης Αποδόσεων προς τα πάνω αρχικά καταλήγοντας σε μηδενική μετατόπιση σε σχέση με την αρχική Καμπύλη Αποδόσεων (Short up)	(10,261)	6,727
Δολάριο Αμερικής	Αύξηση Κλίσης Καμπύλης Αποδόσεων με Μετατόπιση της Καμπύλης Αποδόσεων προς τα κάτω αρχικά καταλήγοντας σε μηδενική μετατόπιση σε σχέση με την αρχική Καμπύλη Αποδόσεων (Short down)	(13,277)	(6,992)

Η συνολική επίδραση στα ίδια κεφάλαια υπολογίστηκε βάσει των οδηγιών της EAT προσθέτοντας την αρνητική και 50% της θετικής επίδρασης του κάθε σεναρίου.

Επιπρόσθετα από τις πιο πάνω διακυμάνσεις στα καθαρά έσοδα από τόκους, οι μεταβολές στα επιτόκια μπορούν να επιφέρουν μεταβολές στην εύλογη αξία των επενδύσεων που ταξινομήθηκαν ως επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (περιλαμβανομένων των επενδύσεων προς εμπορία) και στην εύλογη αξία παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσω επηρεάζοντας τα αποτελέσματα του Συγκροτήματος.

Μεταβολές στα επιτόκια της αγοράς επηρεάζουν επίσης τα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος. Η επίδραση στα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος προκύπτει από μεταβολές στην εύλογη αξία ομολόγων με σταθερό επιτόκιο που ταξινομήθηκαν ως επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων.

Η ανάλυση ευαισθησίας βασίζεται στην παραδοχή μιας παράλληλης μετακίνησης της καμπύλης απόδοσης επιτοκίων. Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει την επίδραση στα κέρδη/ζημιές πριν τη φορολογία και στα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος, από λογικά αναμενόμενες μεταβολές στα επιτόκια των κύριων νομισμάτων.

45. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

<i>Παράλληλη μεταβολή στα επιτόκια ((αύξηση)/μείωση στα καθαρά έσοδα από τόκους)</i>	Επίδραση στα κέρδη/ζημιές πριν την φορολογία	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια
2023	€000	€000
+1.7% στο Δολάριο Αμερικής		
+1.4% στο Ευρώ		
+3% στην Αγγλική Στερλίνα	(2,468)	(773)
-1.1% στο Δολάριο Αμερικής		
-1.2% στο Ευρώ		
-3% στην Αγγλική Στερλίνα	2,115	663

<i>Παράλληλη μεταβολή στα επιτόκια ((αύξηση)/μείωση στα καθαρά έσοδα από τόκους)</i>	Επίδραση στα κέρδη/ζημιές πριν την φορολογία	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια
2022	€000	€000
+0.75% στο Δολάριο Αμερικής		
+0.6% στο Ευρώ		
+0.4% στην Αγγλική Στερλίνα	(466)	(394)
-0.75% στο Δολάριο Αμερικής		
-0.6% στο Ευρώ		
-0.4% στην Αγγλική Στερλίνα	466	386

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος η εύλογη αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσει διακυμάνσεις λόγω μεταβολών στις ισοτιμίες ξένου συναλλάγματος.

Για τη διαχείριση του συναλλαγματικού κινδύνου, η Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων (ALCO) έχει εγκρίνει όρια για τη συνολική ανοικτή συναλλαγματική θέση. Τα όρια συναλλαγματικής θέσης είναι χαμηλότερα από αυτά που έχουν καθοριστεί από την ΚΤΚ. Τα όρια αυτά διαχειρίζεται η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθέσιμων και παρακολουθούνται σε καθημερινή βάση από το τμήμα Κινδύνου Αγοράς και Ρευστότητας.

Το Συγκρότημα δεν διατηρεί χαρτοφυλάκιο εμπορίας συναλλάγματος.

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τον συναλλαγματικό κίνδυνο που απορρέει από τα χρηματοοικονομικά μέσα του Συγκροτήματος. Η ανάλυση προϋποθέτει λογικά αναμενόμενες μεταβολές στις τιμές συναλλάγματος των κύριων νομισμάτων έναντι του Ευρώ, με βάση κυρίως τις ιστορικές διακυμάνσεις των τιμών. Η επίδραση στα κέρδη/ζημιές μετά τη φορολογία περιλαμβάνει τη μεταβολή στα καθαρά έσοδα από τόκους που προκύπτει κατά τη μεταβολή της συναλλαγματικής ισοτιμίας.

Η επίδραση στα ίδια κεφάλαια προκύπτει από αντισταθμιστικά μέσα που χρησιμοποιούνται για να καλύψουν μέρος των καθαρών περιουσιακών στοιχείων των θυγατρικών που το νόμισμα λειτουργίας τους δεν είναι το Ευρώ. Τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία των δραστηριοτήτων εξωτερικού επανεκτιμούνται και επηρεάζουν τα ίδια κεφάλαια (με περίπου ίση και αντίθετη επίδραση), αλλά αυτή η επίδραση δεν λαμβάνεται υπόψη στην πιο πάνω ανάλυση ευαισθησίας, γιατί αφορά μόνο χρηματοοικονομικά μέσα που έχουν άμεση επίδραση είτε στα κέρδη/ζημιές μετά τη φορολογία, είτε στα ίδια κεφάλαια.

45. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

2023	Μεταβολή στη συναλλαγματική ισοτιμία	Επίδραση στα κέρδη/ζημιές μετά την φορολογία	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια
	%	€000	€000
Δολάριο Αμερικής	+5	1,622	-
Ρωσικό Ρούβλι	+60	1,364	-
Ρουμανικό Λέι	+5	3	(63)
Ελβετικό φράγκο	+5	92	-
Αγγλική Στερλίνα	+5	307	-
Ιαπωνικό Γεν	+5	2	-
Άλλα νομίσματα	+5	48	-
Δολάριο Αμερικής	-5	(1,467)	-
Ρωσικό Ρούβλι	-30	(210)	-
Ρουμανικό Λέι	-5	(3)	57
Ελβετικό φράγκο	-5	(84)	-
Αγγλική Στερλίνα	-5	(278)	-
Ιαπωνικό Γεν	-5	(2)	-
Άλλα νομίσματα	-5	(53)	-

2022	Μεταβολή στη συναλλαγματική ισοτιμία	Επίδραση στα κέρδη/ζημιές μετά την φορολογία	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια
	%	€000	€000
Δολάριο Αμερικής	+10	2,534	-
Ρωσικό Ρούβλι	+70	2,806	-
Ρουμανικό Λέι	+10	3	(349)
Ελβετικό φράγκο	+10	237	-
Αγγλική Στερλίνα	+10	483	-
Ιαπωνικό Γεν	+10	6	-
Άλλα νομίσματα	+10	65	-
Δολάριο Αμερικής	-10	(2,073)	-
Ρωσικό Ρούβλι	-40	(344)	-
Ρουμανικό Λέι	-10	(2)	285
Ελβετικό φράγκο	-20	(356)	-
Αγγλική Στερλίνα	-10	(396)	-
Ιαπωνικό Γεν	-10	(5)	-
Άλλα νομίσματα	-10	(53)	-

Κίνδυνος τιμών

Κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές των μετοχών

Ο κίνδυνος ζημιών από μεταβολές στις τιμές των μετοχών προκύπτει από δυσμενείς μεταβολές στις τιμές των επενδύσεων σε μετοχές που κατέχει το Συγκρότημα.

Οι επενδύσεις σε μετοχές είναι εκτός της διάθεσης ανάληψης κινδύνων του Συγκροτήματος, αλλά μπορούν να αποκτηθούν στο πλαίσιο διαχείρισης προβληματικών δανείων. Το Συγκρότημα παρακολουθεί το τρέχον χαρτοφυλάκιο που αποκτήθηκε από το Συγκρότημα κυρίως ως μέρος της εξαγοράς ορισμένων δραστηριοτήτων της Λαϊκής Τράπεζας ή μέσω προβληματικών δανείων, με στόχο να ρευστοποιήσει σταδιακά όλες τις θέσεις για τις οποίες υπάρχει αγορά. Οι μετοχές πωλούνται από το Συγκρότημα μόλις είναι εφικτό.

Οι μεταβολές στις τιμές μετοχών που ταξινομήθηκαν ως επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων επηρεάζουν τα αποτελέσματα του Συγκροτήματος, ενώ οι μεταβολές στις τιμές των μετοχών που ταξινομήθηκαν ως επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων επηρεάζουν τα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος.

45. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται η επίδραση στα κέρδη/ζημιές πριν τη φορολογία και στα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος από μεταβολές στις τιμές των μετοχών που κατέχονται, ως αποτέλεσμα λογικά αναμενόμενων μεταβολών στους σχετικούς χρηματιστηριακούς δείκτες.

2023	Μεταβολή στον δείκτη	Επίδραση στα κέρδη/ζημιές πριν την φορολογία	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια
	%	€000	€000
Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	+40	1	900
Χρηματιστήριο Αθηνών	+50	419	-
Χρηματιστήριο Νέας Υόρκης	+45	-	-
Άλλα χρηματιστήρια και μη εισηγμένες	+40	26	1,270
Μη-εισηγμένες (Ακίνητα)	+25	-	1,732
Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	-40	(1)	(900)
Χρηματιστήριο Αθηνών	-50	(419)	-
Χρηματιστήριο Νέας Υόρκης	-10	-	-
Άλλα χρηματιστήρια και μη εισηγμένες	-40	(26)	(1,270)
Μη-εισηγμένες (Ακίνητα)	-10	-	(693)

2022	Μεταβολή στον δείκτη	Επίδραση στα κέρδη/ζημιές πριν την φορολογία	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια
	%	€000	€000
Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	+50	1	1,383
Χρηματιστήριο Αθηνών	+34	286	-
Χρηματιστήριο Νέας Υόρκης	+23	1,394	-
Άλλα χρηματιστήρια και μη εισηγμένες	+66	2	2,569
Μη-εισηγμένες (Ακίνητα)	+25	-	1,735
Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου	-33	(1)	(913)
Χρηματιστήριο Αθηνών	-45	(379)	-
Χρηματιστήριο Νέας Υόρκης	-28	(1,697)	-
Άλλα χρηματιστήρια και μη εισηγμένες	-59	(2)	(2,296)
Μη-εισηγμένες (Ακίνητα)	-10	-	(694)

Κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές των ομολόγων

Ο κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές των ομολόγων είναι ο κίνδυνος ζημιάς ως αποτέλεσμα δυσμενών μεταβολών στις τιμές των ομολόγων που έχει στην κατοχή του το Συγκρότημα. Οι τιμές των ομολόγων μεταβάλλονται όταν αλλάξει ο πιστωτικός κίνδυνος του εκδότη και/ή όταν αλλάξει το επιτόκιο για Ομόλογα σταθερού επιτοκίου. Το Συγκρότημα επενδύει σημαντικό μέρος των ρευστών περιουσιακών του στοιχείων σε ομόλογα με υψηλή διαβάθμιση. Η μέση διαβάθμιση των ομολόγων του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2023 με βάση τις πιστοληπτικές διαβαθμίσεις του οίκου Moody's Investors Service ήταν A1 (2022: A2). Η μέση διαβάθμιση μη συμπεριλαμβανομένων των ομολόγων της Κυπριακής Κυβέρνησης και μη διαβαθμισμένων συναλλαγών στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ήταν Aa2 (2022: Aa2). Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις διαβαθμίσεις των ομολόγων γνωστοποιούνται στη Σημείωση 44.11.

Οι μεταβολές στις τιμές ομολόγων που ταξινομήθηκαν ως επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, επηρεάζουν τα αποτελέσματα του Συγκροτήματος, ενώ οι διακυμάνσεις στις τιμές ομολόγων που ταξινομήθηκαν ως επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων επηρεάζουν τα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος.

Στον πίνακα πιο κάτω παρουσιάζεται η επίδραση στα κέρδη/ζημιές πριν τη φορολογία και τα ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος από λογικά αναμενόμενες μεταβολές στις τιμές των ομολόγων που κατέχονται με βάση τον υπολογισμό της αναμενόμενης δυνητικής ζημιάς χρησιμοποιώντας τη μεθοδολογία Monte Carlo.

45. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

2023	Επίδραση στα κέρδη/ζημιές πριν την φορολογία	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια
	€000	€000
Θετικό σενάριο:		
Ομόλογα με διαβάθμιση Aa3 και άνω	2,614	4,068
Ομόλογα με διαβάθμιση A3 και άνω	151	1,938
Ομόλογα με διαβάθμιση Baa1 και κάτω	53	430
Κυπριακά Κυβερνητικά Ομόλογα	-	27,618
Αρνητικό σενάριο:		
Ομόλογα με διαβάθμιση Aa3 και άνω	(2,614)	(4,068)
Ομόλογα με διαβάθμιση A3 και άνω	(151)	(1,938)
Ομόλογα με διαβάθμιση Baa1 και κάτω	(53)	(430)
Κυπριακά Κυβερνητικά Ομόλογα	-	(27,618)

2022	Επίδραση στα κέρδη/ζημιές πριν την φορολογία	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια
	€000	€000
Θετικό σενάριο:		
Ομόλογα με διαβάθμιση Aa3 και άνω	3,621	4,192
Ομόλογα με διαβάθμιση A3 και άνω	1,733	3,324
Ομόλογα με διαβάθμιση Baa1 και κάτω	7	2,467
Κυπριακά Κυβερνητικά Ομόλογα	-	34,179
Αρνητικό σενάριο:		
Ομόλογα με διαβάθμιση Aa3 και άνω	(3,621)	(4,192)
Ομόλογα με διαβάθμιση A3 και άνω	(1,733)	(3,324)
Ομόλογα με διαβάθμιση Baa1 και κάτω	(7)	(2,467)
Κυπριακά Κυβερνητικά Ομόλογα	-	(34,179)

Κίνδυνος τιμών για άλλους μη-μετοχικούς τίτλους

Στον πίνακα πιο κάτω παρουσιάζεται η επίδραση στα κέρδη/ζημιές πριν τη φορολογία και ίδια κεφάλαια του Συγκροτήματος από μία μεταβολή στην τιμή των άλλων μη-μετοχικών τίτλων που κατέχονται ως αποτέλεσμα λογικών αναμενόμενων μεταβολών στους σχετικούς χρηματιστηριακούς δείκτες.

2023	Μεταβολή στον δείκτη	Επίδραση στα κέρδη/ζημιές πριν την φορολογία	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια
	%	€000	€000
Άλλοι μη-μετοχικοί τίτλοι	+45	1,625	-
Άλλοι μη-μετοχικοί τίτλοι	-10	(361)	-
2022			
Άλλοι μη-μετοχικοί τίτλοι	+23	2,063	-
Άλλοι μη-μετοχικοί τίτλοι	-28	(2,511)	-

Κίνδυνος τιμών ακινήτων

Σημαντικό μέρος του χαρτοφυλακίου των δανείων και απαιτήσεων του Συγκροτήματος είναι εξασφαλισμένο με ακίνητα, η πλειονότητα των οποίων βρίσκεται στην Κύπρο. Επιπλέον, το Συγκρότημα κατέχει σημαντικό αριθμό ακινήτων που προκύπτουν κυρίως από δραστηριότητες αναδιάρθρωσης δανείων, την εκποίηση των εξασφαλίσεων στα δάνεια και τις συμφωνίες ανταλλαγής χρέους με ακίνητα. Αυτά τα ακίνητα κατέχονται από το Συγκρότημα κυρίως ως αποθέματα ακινήτων και μερικά κατέχονται ως επενδύσεις σε ακίνητα.

Ο κίνδυνος τιμών ακινήτων είναι ο κίνδυνος να επηρεαστεί η επιχειρηματική και χρηματοοικονομική θέση του Συγκροτήματος από δυσμενείς μεταβολές στη ζήτηση και τις τιμές των ακινήτων ή από εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις που αφορούν αυξημένες επιβαρύνσεις σε σχέση με τα αποθέματα ακινήτων που κατέχονται.

46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος που προκύπτει από την πιθανή αδυναμία του Συγκροτήματος να αποπληρώσει πλήρως ή έγκαιρα τις τρέχουσες και μελλοντικές υποχρεώσεις του. Στον κίνδυνο αυτό περιλαμβάνεται και η πιθανότητα το Συγκρότημα να χρειαστεί χρηματοδότηση σε υψηλότερο κόστος ή να πωλήσει περιουσιακά στοιχεία με έκπτωση για να αποπληρώσει πλήρως και έγκαιρα τις υποχρεώσεις του.

Αντικατοπτρίζει την πιθανότητα αναντιστοιχίας των εισερχόμενων και εξερχόμενων πληρωμών και λαμβάνει υπόψη τις μη αναμενόμενες καθυστερήσεις στις αποπληρωμές και τις απροσδόκητα υψηλές εκροές. Ο κίνδυνος ρευστότητας περιλαμβάνει τόσο τον κίνδυνο μη αναμενόμενων αυξήσεων στο κόστος χρηματοδότησης του χαρτοφυλακίου των περιουσιακών στοιχείων όσο και τον κίνδυνο μη ρευστοποίησης μιας θέσης σε σωστό χρονικό πλαίσιο, με λογικούς όρους.

Για να περιοριστεί αυτός ο κίνδυνος, η διοίκηση εφαρμόζει Πολιτική Ρευστότητας για τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων, λαμβάνοντας υπόψη τη ρευστότητα και την παρακολούθηση των ταμειακών ροών και της ρευστότητας σε τακτική βάση. Το Συγκρότημα έχει αναπτύξει διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου και σχέδια έκτακτης ανάγκης για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας.

Διοίκηση και δομή

Το Διοικητικό Συμβούλιο θεσπίζει την Πολιτική Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνων Ρευστότητας του Συγκροτήματος η οποία καθορίζει το επίπεδο κινδύνου στο οποίο πρέπει να λειτουργεί το Συγκρότημα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων, εγκρίνει την Πολιτική Διαχείρισης Ρευστότητας και επανεξετάζει, σε τακτά χρονικά διαστήματα, την κατάσταση ρευστότητας του Συγκροτήματος.

Η Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων (ALCO) είναι υπεύθυνη για να καθορίζει τις πολιτικές για αποτελεσματική διαχείριση και παρακολούθηση της ρευστότητας στο Συγκρότημα.

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση της ρευστότητας σε επίπεδο Συγκροτήματος, διασφαλίζοντας τη συμμόρφωση με εσωτερικές πολιτικές και εποπτικές απαιτήσεις αναφορικά με τη ρευστότητα και παρέχοντας καθοδήγηση ως προς τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται αναφορικά με τις ανάγκες ρευστότητας. Η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων αξιολογεί σε συνεχή βάση την επάρκεια των ρευστών διαθεσίμων και προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για τη διασφάλιση μίας επαρκούς θέσης ρευστότητας.

Η ρευστότητα παρακολουθείται επίσης από το τμήμα Κινδύνου Αγοράς και Ρευστότητας, για να διασφαλίσει τη συμμόρφωση με τους εσωτερικούς κανονισμούς και όρια, καθώς και τα όρια που θέτουν οι εποπτικές αρχές. Το τμήμα Κινδύνου Αγοράς και Ρευστότητας ενημερώνει τουλάχιστον μηνιαίως την Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων για τη θέση ρευστότητας του Συγκροτήματος. Επίσης παρουσιάζει τα αποτελέσματα των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων στην Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων τουλάχιστον σε τριμηνιαία βάση.

Η ρευστότητα παρακολουθείται και τυγχάνει διαχείρισης σε συνεχή βάση μέσω:

- (i) Διάθεση ανάληψης κινδύνου: καθορίζεται η Δήλωση Διάθεσης Ανάληψης Κινδύνου του Συγκροτήματος με κατάλληλα όρια για τη διαχείριση όλων των κινδύνων, συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου ρευστότητας.
- (ii) Πολιτική ρευστότητας: καθορίζει τις αρμοδιότητες για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας καθώς και το πλαίσιο, τα όρια και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τη ρευστότητα και τη χρηματοδότηση.
- (iii) Όρια ρευστότητας: μια σειρά από εσωτερικά και ρυθμιστικά όρια παρακολουθούνται σε τακτική βάση. Έχει εισαχθεί ένα σύστημα φωτεινού σηματοδότη (RAG), προκειμένου να εντοπίζονται οι περιπτώσεις επιδείνωσης των δεικτών, όπου εφαρμόζεται.
- (iv) Δείκτες προειδοποίησης: παρακολουθείται μια σειρά δεικτών για τα πρώτα σημάδια κινδύνου ρευστότητας στην αγορά ή ειδικά για το Συγκρότημα. Αυτοί είναι σχεδιασμένοι για να εντοπίζουν άμεσα την εμφάνιση αυξημένου κινδύνου ρευστότητας ούτως ώστε να μεγιστοποιήσουν το διαθέσιμο χρόνο για την εκτέλεση των κατάλληλων δράσεων για μετριασμό.
- (v) Σχέδιο Ρευστότητας Έκτακτης Ανάγκης: διατήρηση Σχεδίου Ρευστότητας Έκτακτης Ανάγκης το οποίο έχει σχεδιαστεί για να παρέχει ένα πλαίσιο για τον αποτελεσματικό εντοπισμό και διαχείριση μιας κρίσης ρευστότητας. Το σχέδιο αυτό παρέχει ένα σχέδιο επικοινωνίας και περιλαμβάνει τις δράσεις της διοίκησης για τη διαχείριση των πιέσεων ρευστότητας.

46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

- (vi) Σχέδιο Ανάκαμψης: το Συγκρότημα έχει αναπτύξει ένα Σχέδιο Ανάκαμψης, οι βασικοί στόχοι του οποίου είναι, μεταξύ άλλων, να καθορίσει Δείκτες Ανάκαμψης και Έγκαιρης Προειδοποίησης και να καθορίσει εκ των προτέρων μια σειρά από επιλογές για να επιτρέψει στο Συγκρότημα να είναι επαρκώς προετοιμασμένο να ανταποκριθεί σε ακραίες καταστάσεις και να επανέλθει σε βιώσιμη θέση ρευστότητας.

Διαδικασία παρακολούθησης

Καθημερινή

Η καθημερινή παρακολούθηση των άμεσα ρευστών διαθεσίμων είναι σημαντική για να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη συνέχιση των δραστηριοτήτων του Συγκροτήματος. Το τμήμα Κινδύνου Αγοράς και Ρευστότητας ετοιμάζει μια ημερήσια έκθεση που αναλύει τα εσωτερικά αποθέματα ρευστότητας και τα συγκρίνει με τα αποθέματα της προηγούμενης μέρας. Τα αποτελέσματα αυτής της έκθεσης διατίθενται στα μέλη της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων και της Υπηρεσίας Διαχείρισης Διαθεσίμων. Επιπρόσθετα, η Υπηρεσία Διαχείρισης Διαθεσίμων παρακολουθεί σε καθημερινή βάση και εντός της ημέρας τις πελατειακές εισροές και εκροές στα κύρια νομίσματα που χρησιμοποιούνται από το Συγκρότημα.

Τα αποθέματα ρευστότητας αποτελούνται από: χαρτονομίσματα σε Ευρώ, υπόλοιπα με την ΚΤΚ (εξαιρουμένων των Ελάχιστων Αποθεματικών (MRR)), μη δεσμευμένα μετρητά και διατραπεζικούς τρεχούμενους λογαριασμούς, καθώς και τοποθετήσεις σε χρηματαγορές μέχρι τον ορίζοντα αντοχής, διαθέσιμο πιστωτικό όριο στην ΕΚΤ και μη επιβαρυνόμενα/διαθέσιμα ομόλογα ρευστότητας σε τρέχουσες τιμές αγοράς μείον ένα ποσοστό έκπτωσης.

Το τμήμα Κινδύνου Αγοράς και Ρευστότητας διενεργεί επίσης σε καθημερινή βάση ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για κρίση στην τράπεζα, κρίση στην αγορά και συνδυαστικά σενάρια. Η απαίτηση είναι να υπάρχουν επαρκή αποθέματα ρευστότητας για να μπορέσει η BOC PCL να επιβιώσει για δώδεκα μήνες σε περίοδο κρίσης, συμπεριλαμβανομένης της ικανότητας να αυξήσει τη χρηματοδότηση για όλα τα σενάρια.

Επιπρόσθετα, κατά τη διάρκεια της ημέρας πραγματοποιείται άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για να επιβεβαιωθεί ότι το Συγκρότημα διατηρεί επαρκή αποθέματα ρευστότητας σε άμεσα προσβάσιμη μορφή, που να επιτρέπουν την εκτέλεση των πληρωμών που προκύπτουν κατά τη διάρκεια της ημέρας σε ακραίες καταστάσεις.

Ο σχεδιασμός των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων ακολουθεί τις οδηγίες και βασίζεται στους κινδύνους ρευστότητας που αναγνωρίζονται διεθνώς από την Προληπτική Εποπτική Αρχή (Prudential Regulation Authority, PRA) και την EAT. Επιπρόσθετα, λαμβάνει υπόψη τις οδηγίες της ΔΕΕΑ και την Ετήσια Διαδικασία Καθορισμού Κινδύνων του Συγκροτήματος. Οι παραδοχές των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων εξετάζονται σε ετήσια βάση και εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων. Κάθε φορά που κρίνεται αναγκαίο να τροποποιηθούν οι παραδοχές κατά τη διάρκεια του έτους, ζητείται έγκριση από την Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων και την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου. Οι κύριοι παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη στα διάφορα σενάρια είναι: εκροές καταθέσεων, χρηματοδότηση από αγορές (wholesale funding), αποπληρωμές δανείων, ανειλημμένες υποχρεώσεις εκτός ισολογισμού, εμπορεύσιμα χρεόγραφα, καλυμμένα ομόλογα ίδιας έκδοσης, επιπρόσθετες πιστωτικές απαιτήσεις, διατραπεζικές απαιτήσεις και εξασφαλίσεις μετρητών για παράγωγα και συμφωνίες επαναγοράς τίτλων.

Εβδομαδιαία

Το τμήμα Κινδύνου Αγοράς και Ρευστότητας ετοιμάζει κατάσταση που παρουσιάζει το επίπεδο ρευστών περιουσιακών στοιχείων περιλαμβανομένων διατραπεζικών τρεχόμενων λογαριασμών πιστωτικών ιδρυμάτων βάσει των ορισμών του Δείκτη Κάλυψης Ρευστότητας ('ΔΚΡ').

Μηνιαία

Το τμήμα Κινδύνου Αγοράς και Ρευστότητας ετοιμάζει εκθέσεις για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με εσωτερικούς και εποπτικούς δείκτες ρευστότητας, οι οποίες υποβάλλονται στην Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων, στην Εκτελεστική Επιτροπή και στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου. Υπολογίζονται επίσης οι αναμενόμενες ροές σε σενάρια ακραίων καταστάσεων και συγκρίνονται με τα διαθέσιμα αποθέματα ρευστότητας για τον υπολογισμό των ημερών επιβίωσης. Επίσης παρουσιάζονται τα ποσοστά ανανέωσης των καταθέσεων τακτής προθεσμίας, το ποσοστό των καταθέσεων των Κέντρων Διεθνών εργασιών προς το σύνολο των καταθέσεων και το ποσοστό καταθέσεων άμεσης πρόσβασης. Στην Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων παρουσιάζεται επίσης η αναντιστοιχία ρευστότητας υπό τη μορφή της κατάστασης του Πίνακα Ληκτότητας (για συμβατικές και συμπεριφορικές ταμειακές ροές) και η προκύπτουσα μηνιαία αναντιστοιχία μεταξύ των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων συγκρίνεται με την αναντιστοιχία του προηγούμενου μήνα.

46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

Το τμήμα Κινδύνου Αγοράς και Ρευστότητας ενημερώνει μηνιαίως την ΚΤΚ/ΕΚΤ για τον ΔΚΡ και για τα Πρόσθετα Μέτρα Παρακολούθησης της Ρευστότητας.

Τριμηνιαία

Τα αποτελέσματα των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για κρίση παρουσιάζονται στην Επιτροπή Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων και Υποχρεώσεων και στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου σε τριμηνιαία βάση ως μέρος της τριμηνιαίας θεώρησης της Εσωτερικής Διαδικασίας Αξιολόγησης Ρευστότητας Επάρκειας (ΕΔΑΡΕ). Επιπλέον, το τμήμα Κινδύνου Αγοράς και Ρευστότητας ενημερώνει επίσης την ΚΤΚ/ΕΚΤ σε τριμηνιαία βάση για τον Δείκτη Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ).

Ετήσια

Το Συγκρότημα ετοιμάζει σε ετήσια βάση το πακέτο για την ΕΔΑΡΕ. Το πακέτο ΕΔΑΡΕ δίνει μία συνολική εικόνα της επάρκειας της ρευστότητας του Συγκροτήματος τόσο σε συνθήκες κανονικότητας όσο και σε συνθήκες κρίσης. Στο πλαίσιο της έκθεσης ΕΔΑΡΕ το Συγκρότημα αξιολογεί τον κίνδυνο ρευστότητας εντός ενός πλαισίου καθιερωμένων πολιτικών και διαδικασιών για τον προσδιορισμό, την επιμέτρηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της ρευστότητας όπως καθορίστηκαν από το ίδρυμα.

Το τμήμα Κινδύνου Αγοράς και Ρευστότητας ετοιμάζει επίσης σε ετήσια βάση κατάσταση ρευστότητας, η οποία ετοιμάζεται και υποβάλλεται για πέντε συνεχόμενες ημέρες στην ΕΚΤ/ΕΣΕ. Η κατάσταση αυτή περιλαμβάνει πληροφόρηση για την ανάλυση καταθέσεων, πληροφόρηση για ταμειακές ροές, περίοδο επιβίωσης, ΔΚΡ, ανανέωση χρηματοδότησης, χρηματοδοτικό κενό (μέσω της ανάλυσης του Πίνακα Ληκτότητας) και συγκέντρωση χρηματοδότησης και λεπτομέρειες για τις εξασφαλίσεις. Η κατάσταση καταλήγει σε συμπέρασμα αναφορικά με τη συνολική κατάσταση ρευστότητας της ΒΟC ΡCΛ και περιγράφει τα μέτρα που υλοποιούνται και θα υλοποιηθούν βραχυπρόθεσμα για τη βελτίωση της κατάστασης ρευστότητας, όπου χρειάζεται.

Το Συγκρότημα, σαν μέρος των διαδικασιών του για παρακολούθηση και διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας, διαθέτει Σχέδιο Ρευστότητας Εκτάκτου Ανάγκης (ΣΡΕΑ) για τη διαχείριση δυσκολιών ρευστότητας. Στο σχέδιο αναλύονται τα μέτρα που θα ληφθούν όταν παρουσιαστούν προβλήματα στη ρευστότητα, τα οποία κλιμακώνονται με ειδική σύγκλιση της Επιτροπής Διαχείρισης Κρίσεων για το Σχέδιο Ρευστότητας Έκτακτου Ανάγκης (ΕΔΚ-ΣΡΕΑ). Το σχέδιο καθορίζει τα μέλη αυτής της επιτροπής καθώς και μια σειρά πιθανών μέτρων που μπορεί να ληφθούν. Το Σχέδιο Ρευστότητας Εκτάκτου Ανάγκης επανεξετάζεται και ελέγχεται τουλάχιστον ετησίως.

Δείκτες ρευστότητας

Ο ΔΚΡ του Συγκροτήματος υπολογίζεται με βάση τον Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2015/61. Είναι σχεδιασμένος με τέτοιο τρόπο ώστε να θεσπίσει ένα ελάχιστο επίπεδο υψηλής ποιότητας ρευστών διαθέσιμων περιουσιακών στοιχείων, αρκετό ώστε να καλύπτει ένα οξύ σενάριο άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων διάρκειας 30 ημερών. Η ελάχιστη απαίτηση είναι ίση με 100%. Το Συγκρότημα παρακολουθεί επίσης τη θέση του έναντι του ΔΚΣΧ βάσει του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων ΙΙ (CRR ΙΙ) με ελάχιστη απαίτηση ύψους 100%. Ο ΔΚΣΧ είναι ο δείκτης της διαθέσιμης σταθερής χρηματοδότησης έναντι της απαιτούμενης σταθερής χρηματοδότησης. Ο ΔΚΣΧ έχει αναπτυχθεί για να προωθήσει μια βιώσιμη διάρθρωση ληκτικότητας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων.

Κίνδυνος χρηματοδότησης

Κίνδυνος χρηματοδότησης είναι ο κίνδυνος το Συγκρότημα να μην έχει επαρκείς σταθερές πηγές χρηματοδότησης ή η πρόσβαση σε πηγές χρηματοδότησης να μην είναι πάντα διαθέσιμη σε λογικό κόστος και έτσι το Συγκρότημα να μην μπορεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμιστικών υποχρεώσεων (π.χ. ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων - MREL).

Κύριες πηγές χρηματοδότησης

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023 οι κύριες πηγές χρηματοδότησης του Συγκροτήματος αποτελούνταν από την καταθετική του βάση και τη χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες μέσω πράξεων νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος. Η αγορά κεφαλαίων γίνεται επίσης μια σημαντική πηγή χρηματοδότησης, μετά και την επαναχρηματοδότηση του Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου ύψους €300 εκατ. τον Απρίλιο 2021, την έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ύψους €300 εκατ. τον Ιούνιο 2021, την αναχρηματοδότηση των Χρεογράφων Κεφαλαίου 1 για €220 εκατ. τον Ιούνιο 2023 και την έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ύψους €350 εκατ. τον Ιούλιο 2023.

46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

Όσο αφορά το ΣΠΠΜΑ ΙΙΙ, η λογιστική αξία της χρηματοδότησης της ΕΚΤ στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (μετά την πρόωρη αποπληρωμή του €1 δις το Δεκέμβριο 2022) ήταν €2,044 εκατ. (2022: €1,977 εκατ.).

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, η χρηματοδότηση από την αγορά κεφαλαίων ήταν ύψους €1,170 εκατ. ονομαστικής αξίας (2022: €820 εκατ.). Αυτή περιλαμβάνει τη χρηματοδότηση από Χρεόγραφα Κεφαλαίου 1 ύψους €220 εκατ. όπως περιγράφεται στη Σημείωση 34, την έκδοση ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου ύψους €300 εκατ. τον Απρίλιο 2021, το ομόλογο υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ύψους €300 εκατ. που εκδόθηκε τον Ιούνιο 2021 και την έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ύψους €350 εκατ. τον Ιούλιο 2023.

Χρηματοδότηση προς θυγατρικές

Η χρηματοδότηση από την BOC PCL προς τις θυγατρικές της, για σκοπούς ρευστότητας, είναι πληρωτέα σύμφωνα με τους όρους των σχετικών συμφωνιών.

Οι θυγατρικές μπορούν να προβαίνουν σε διανομές μερισμάτων με τη μορφή μετρητών προς στην BOC PCL, υπό την προϋπόθεση ότι δεν παραβιάζουν τις κανονιστικές απαιτήσεις κεφαλαίου και ρευστότητας, όπου εφαρμόζεται.

Απαιτήσεις εγγυήσεων και άλλες γνωστοποιήσεις

Απαιτήσεις εγγυήσεων

Η λογιστική αξία των επιβαρυσμένων περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 31 Δεκεμβρίου 2022 συνοψίζεται πιο κάτω:

	2023	2022
	€000	€000
Μετρητά και άλλα ρευστά διαθέσιμα	72,800	73,557
Επενδύσεις	260,011	284,343
Δάνεια και απαιτήσεις	3,349,118	3,273,369
	3,681,929	3,631,269

Τα μετρητά χρησιμοποιούνται κυρίως για να καλύψουν τις εξασφαλίσεις που χρειάζονται για παράγωγα, για εμπορικές συναλλαγές και εγγυητικές που εκδόθηκαν. Χρησιμοποιούνται επίσης ως συμπληρωματικά περιουσιακά στοιχεία για το καλυμμένο ομόλογο.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022 οι επενδύσεις χρησιμοποιούνταν κυρίως ως εξασφάλιση για τη χρηματοδότηση από την ΕΚΤ ή ως συμπληρωματικά περιουσιακά στοιχεία για το καλυμμένο ομόλογο.

Τα δάνεια και απαιτήσεις που είναι επιβαρυσμένα στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022 χρησιμοποιούνται κυρίως ως εξασφάλιση για τη χρηματοδότηση από την ΕΚΤ και για το καλυμμένο ομόλογο.

Τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, περιλαμβάνουν ενυπόθηκα δάνεια ονομαστικής αξίας €1,008 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (2022: €1,007 εκατ.) στην Κύπρο, τα οποία έχουν παραχωρηθεί ως εξασφάλιση για την έκδοση του καλυμμένου ομολόγου που εκδόθηκε από την BOC PCL το 2011, στο πλαίσιο του Προγράμματος Έκδοσης Καλυμμένων Ομολόγων. Επίσης, στις 31 Δεκεμβρίου 2023 στεγαστικά δάνεια ονομαστικής αξίας €2,329 εκατ. (2022: €2,287 εκατ.) στην Κύπρο, έχουν παραχωρηθεί ως εξασφάλιση για χρηματοδότηση από την ΕΚΤ (Σημ. 29).

Η BOC PCL διατηρεί Πρόγραμμα Έκδοσης Καλυμμένων Ομολόγων σύμφωνα με τον περί Καλυμμένων Ομολόγων Νόμο της Κύπρου και την περί Καλυμμένων Ομολόγων Οδηγία της ΚΤΚ. Στο πλαίσιο του προγράμματος για την έκδοση καλυμμένων ομολόγων, η BOC PCL έχει εκδομένα καλυμμένα ομόλογα ύψους €650 εκατ. εξασφαλισμένα με ενυπόθηκα οικιστικά δάνεια στην Κύπρο. Τα καλυμμένα ομόλογα έχουν ημερομηνία λήξης στις 12 Δεκεμβρίου 2026 και το επιτόκιο ίσο με το τριμηνιαίο επιτόκιο Euribor πλέον 1.25% σε τριμηνιαία βάση. Στις 9 Αυγούστου 2022, η BOC PCL προχώρησε σε τροποποίηση των ορών και προϋποθέσεων των καλυμμένων ομολόγων μετά την εφαρμογή της οδηγίας (ΕΕ) 2019/2162 στην Κύπρο. Τα καλυμμένα ομόλογα διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου και φέρουν όρους Conditional Pass-Through. Όλα τα ομόλογα κρατούνται από την BOC PCL. Τα καλυμμένα ομόλογα αποτελούν αποδεκτό περιουσιακό στοιχείο για τις πιστοδοτικές πράξεις του Ευρωσυστήματος και έχουν χρησιμοποιηθεί ως εξασφάλιση για δανεισμό από την ΕΚΤ.

46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

Άλλες γνωστοποιήσεις

Οι καταθέσεις από τράπεζες περιλαμβάνουν ποσό ύψους €20,462 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (2022: €29,100 χιλ.) που αφορά δανεισμό από διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και παρόμοια ιδρύματα για χρηματοδότηση, με στόχο τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση και τη βελτίωση των συνθηκών χρηματοδότησης των μικρών ή μεσαίων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο. Η λογιστική αξία των αντίστοιχων δανείων που χορηγήθηκαν σε τέτοιες επιχειρήσεις βάσει αυτής της συμφωνίας ανέρχεται σε €40,049 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (2022: €55,152 χιλ.).

Ανάλυση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων με βάση την εναπομένουσα συμβατική λήξη

Η ανάλυση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων του Συγκροτήματος με βάση την εναπομένουσα συμβατική λήξη στις 31 Δεκεμβρίου βασίζεται σε μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές, αναλυμένες σε χρονικές ζώνες ανάλογα με τον αριθμό ημερών που απομένουν από τις 31 Δεκεμβρίου μέχρι την ημερομηνία της συμβατικής λήξης.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Η ανάλυση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων δεν συμπεριλαμβάνει οποιεσδήποτε ταμειακές ροές από τόκους εισπρακτέους. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχουν πολύ μεγαλύτερη διάρκεια από τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και οι ταμειακές ροές από τόκους εισπρακτέους σε μη προεξοφλημένη βάση ξεπερνούν κατά πολύ τις ταμειακές ροές από τόκους πληρωτέους σε μη προεξοφλημένη βάση (με βάση τη συμβατική λήξη των υποχρεώσεων). Ως εκ τούτου, οι μη προεξοφλημένες ταμειακές εισροές από τόκους εισπρακτέους θα υπερέβαιναν κατά πολύ τις μη προεξοφλημένες ταμειακές εκροές σε τόκους που καταβάλλονται, βελτιώνοντας έτσι τεχνητά τη ρευστότητα.

Οι τρεχούμενοι λογαριασμοί, τα παρατραβήγματα και οι καθυστερήσεις παρουσιάζονται στην πρώτη χρονική περίοδο λήξης, η οποία αντικατοπτρίζει τη συμβατική τους λήξη. Τα υπόλοιπα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες αναλύονται σύμφωνα με το συμβατικό πρόγραμμα αποπληρωμής τους.

Τα δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες αναλύονται σύμφωνα με τις μέρες που απομένουν από τις 31 Δεκεμβρίου μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης τους. Ποσά που έχουν τοποθετηθεί ως εξασφάλιση συναλλαγών (κυρίως παραγώγων και δανείων) έχουν κατανεμηθεί στις διάφορες χρονικές ζώνες με βάση είτε τη λήξη τους, είτε αναλογικά σύμφωνα με τις λήξεις των παραγώγων (όπου οι εξασφαλίσεις δεν είχαν συγκεκριμένη λήξη).

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία χωρίς συμβατική λήξη (όπως τις μετοχές) περιλαμβάνονται στο 'πέραν των πέντε ετών', εκτός αν ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, όπου σ' αυτή την περίπτωση περιλαμβάνονται στο 'εντός ενός μηνός'.

Οι επενδύσεις ταξινομούνται στην αντίστοιχη χρονική ζώνη, σύμφωνα με τη συμβατική τους ημερομηνία λήξης.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Όλες οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις για την αποπληρωμή των οποίων απαιτείται προειδοποίηση τοποθετήθηκαν στις σχετικές χρονικές ζώνες ως εάν να είχε δοθεί προειδοποίηση στις 31 Δεκεμβρίου, παρόλο που το Συγκρότημα αναμένει πως οι περισσότεροι πελάτες δεν θα απαιτήσουν αποπληρωμή των υποχρεώσεων προς αυτούς τη συντομότερη δυνατή ημερομηνία. Οι εμπρόθεσμες καταθέσεις τοποθετούνται στις διάφορες χρονικές ζώνες, σύμφωνα με τη συμβατική τους λήξη. Παρόλο που πελάτες μπορεί να ζητήσουν την απόσυρση των καταθέσεων τους πριν τη λήξη (καταβάλλοντας το ανάλογο κόστος σύμφωνα με την κατηγορία καταθέσεων), το Συγκρότημα διατηρεί το δικαίωμα να μην αποδεχτεί το αίτημά τους.

Τα ομολογιακά δάνεια και υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης ταξινομούνται στην αντίστοιχη χρονική ζώνη σύμφωνα με την εναπομένουσα συμβατική ημερομηνία λήξης.

Τα ποσά που παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα δεν συμφωνούν με τα υπόλοιπα στον ισολογισμό γιατί ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει όλες τις ταμειακές ροές (συμπεριλαμβανομένων και των τόκων μέχρι τη λήξη) σε μη προεξοφλημένη βάση.

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Η εύλογη αξία των παραγώγων συμπεριλαμβάνεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στη χρονική ζώνη που αντιστοιχεί στην εναπομένουσα λήξη του παραγώγου.

46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

Παράγωγα διακανονιζόμενα σε μεικτή βάση παρουσιάζονται σε ξεχωριστό πίνακα και οι αντίστοιχες ταμειακές ροές ταξινομούνται στις χρονικές ζώνες, σύμφωνα με τις μέρες που απομένουν μέχρι την είσπραξη ή πληρωμή τους.

Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις

Τα ποσά των ενδεχόμενων και ανειλημμένων υποχρεώσεων περιλαμβάνονται στη χρονική ζώνη που είναι σύμφωνα με την εναπομένουσα συμβατική τους λήξη.

Στη περίπτωση των ορίων δανείων και απαιτήσεων που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί, το Συγκρότημα έχει το δικαίωμα να τα ακυρώσει κατόπιν σχετικής ειδοποίησης στους πελάτες και ως εκ τούτου περιλαμβάνονται στη χρονική ζώνη 'Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός'.

	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός	Μεταξύ ενός και τριών μηνών	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους	Μεταξύ ενός και πέντε ετών	Πέραν των πέντε ετών	Σύνολο
2023	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία						
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	9,571,884	14,810	23,159	3,995	654	9,614,502
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες	292,546	1,609	467	79,899	10,281	384,802
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων	-	-	-	403,199	-	403,199
Εύλογη αξία παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων	220	99	540	35,263	14,933	51,055
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	131,664	-	-	3,611	-	135,275
Επενδύσεις που δεν ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	86,322	76,184	483,759	1,816,464	1,097,405	3,560,134
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	1,100,174	188,261	723,535	2,798,404	5,011,414	9,821,788
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	95,211	2,649	123,783	151,298	15,303	388,244
	11,278,021	283,612	1,355,243	5,292,133	6,149,990	24,358,999
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις						
Καταθέσεις από τράπεζες	153,942	18,737	35,481	210,135	69,494	487,789
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	-	1,752,836	313,174	-	-	2,066,010
Καταθέσεις πελατών	15,175,687	1,538,792	2,424,392	214,190	-	19,353,061
Ομολογιακά δάνεια	-	-	33,323	779,464	-	812,787
Υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης	-	-	19,885	94,663	384,739	499,287
Εύλογη αξία παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων	13,362	516	201	2,515	1,386	17,980
Υποχρέωση μισθώσεων	1,710	2,193	4,583	20,304	1,427	30,217
Λοιπές υποχρεώσεις	184,487	17,640	35,090	32,836	61,882	331,935
	15,529,188	3,330,714	2,866,129	1,354,107	518,928	23,599,066
Καθαρές χρηματοοικονομικές (υποχρεώσεις)/ περιουσιακά στοιχεία	(4,251,167)	(3,047,102)	(1,510,886)	3,938,026	5,631,062	759,933

46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός	Μεταξύ ενός και τριών μηνών	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους	Μεταξύ ενός και πέντε ετών	Πέραν των πέντε ετών	Σύνολο
2022 (αναπροσαρμοσμένα)	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία						
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες	9,541,665	9,624	13,489	1,480	703	9,566,961
Δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες	134,556	1,340	36	64,558	4,321	204,811
Εύλογη αξία παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων	507	160	238	10,811	36,437	48,153
Επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	187,213	-	-	2,996	-	190,209
Επενδύσεις που δεν ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	42,553	70,637	318,427	1,793,724	288,153	2,513,494
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	907,912	219,362	641,301	3,161,840	5,022,837	9,953,252
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	80,245	1,703	90,641	228,167	1,706	402,462
	10,894,651	302,826	1,064,132	5,263,576	5,354,157	22,879,342
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις						
Καταθέσεις από τράπεζες	144,389	20,320	33,128	215,446	120,895	534,178
Χρηματοδότηση από κεντρικές τράπεζες	-	-	-	2,028,300	-	2,028,300
Καταθέσεις πελατών	15,096,274	1,591,894	2,278,574	38,116	-	19,004,858
Ομολογιακά δάνεια	-	-	7,500	339,725	-	347,225
Υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης	-	-	19,875	89,626	420,618	530,119
Εύλογη αξία παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων	10,274	255	9	4,412	1,219	16,169
Υποχρέωση μισθώσεων	665	1,111	4,727	18,350	5,552	30,405
Λοιπες υποχρεώσεις	164,768	17,046	31,424	21,613	35,168	270,019
	15,416,370	1,630,626	2,375,237	2,755,588	583,452	22,761,273
Καθαρές χρηματοοικονομικές (υποχρεώσεις)/ περιουσιακά στοιχεία	(4,521,719)	(1,327,800)	(1,311,105)	2,507,988	4,770,705	118,069

	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός	Μεταξύ ενός και τριών μηνών	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους	Μεταξύ ενός και πέντε ετών	Πέραν των πέντε ετών	Σύνολο
2023	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Παράγωγα διακανονιζόμενα σε μεικτή βάση						
<i>Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία</i>						
Συμβατικά ποσά εισπρακτέα	56,545	6,059	2,646	-	-	65,250
Συμβατικά ποσά πληρωτέα	(56,310)	(5,992)	(2,599)	-	-	(64,901)
	235	67	47	-	-	349
<i>Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις</i>						
Συμβατικά ποσά εισπρακτέα	907,453	136,201	2,617	-	-	1,046,271
Συμβατικά ποσά πληρωτέα	(920,105)	(136,063)	(2,637)	-	-	(1,058,805)
	(12,652)	138	(20)	-	-	(12,534)

46. Διαχείριση κινδύνων - Κίνδυνος ρευστότητας και χρηματοδότησης (συνέχεια)

	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός	Μεταξύ ενός και τριών μηνών	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους	Μεταξύ ενός και πέντε ετών	Πέραν των πέντε ετών	Σύνολο
2023	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις						
<i>Ενδεχόμενες υποχρεώσεις</i>						
Αποδοχές και εγγυήσεις εξ' αποδοχών	1,321	879	380	-	-	2,580
Εγγυητικές	140,740	77,973	250,404	203,993	29,934	703,044
<i>Ανειλημμένες υποχρεώσεις</i>						
Ενέγγυες πιστώσεις	1,242	3,830	5,179	-	-	10,251
Όρια δανείων και απαιτήσεων που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί	1,948,482	-	-	-	-	1,948,482
	2,091,785	82,682	255,963	203,993	29,934	2,664,357

	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός	Μεταξύ ενός και τριών μηνών	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους	Μεταξύ ενός και πέντε ετών	Πέραν των πέντε ετών	Σύνολο
2022	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Παράγωγα διακανονιζόμενα σε μεικτή βάση						
<i>Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία</i>						
Συμβατικά ποσά εισπρακτέα	149,604	83,265	1,230	-	-	234,099
Συμβατικά ποσά πληρωτέα	(149,166)	(83,215)	(1,222)	-	-	(233,603)
	438	50	8	-	-	496
<i>Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις</i>						
Συμβατικά ποσά εισπρακτέα	1,034,973	65,093	1,222	-	-	1,101,288
Συμβατικά ποσά πληρωτέα	(1,045,050)	(65,224)	(1,223)	-	-	(1,111,497)
	(10,077)	(131)	(1)	-	-	(10,209)

	Σε πρώτη ζήτηση και εντός ενός μηνός	Μεταξύ ενός και τριών μηνών	Μεταξύ τριών μηνών και ενός έτους	Μεταξύ ενός και πέντε ετών	Πέραν των πέντε ετών	Σύνολο
2022	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις						
<i>Ενδεχόμενες υποχρεώσεις</i>						
Αποδοχές και εγγυήσεις εξ' αποδοχών	1,756	2,890	529	-	-	5,175
Εγγυητικές	145,303	108,220	228,922	130,112	38,662	651,219
<i>Ανειλημμένες υποχρεώσεις</i>						
Ενέγγυες πιστώσεις	1,206	6,900	9,268	-	250	17,624
Όρια δανείων και απαιτήσεων που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί	1,909,487	-	-	-	-	1,909,487
	2,057,752	118,010	238,719	130,112	38,912	2,583,505

47. Διαχείριση κινδύνων - Ασφαλιστικός κίνδυνος

Ο ασφαλιστικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος όπου σύμφωνα με τους όρους ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου, ένα ασφαλιζόμενο συμβάν θα δημιουργήσει παροχές αβέβιου μεγέθους σε ακαθόριστη χρονική στιγμή. Ο ασφαλιστικός κίνδυνος είναι, λόγω της φύσης των ασφαλιστηρίων συμβολαίων, τυχαίος και ως εκ τούτου απρόβλεπτος.

Σε ένα χαρτοφυλάκιο ασφαλιστηρίων συμβολαίων όπου εφαρμόζεται η θεωρία των πιθανοτήτων στην τιμολόγηση και τις προβλέψεις, ο κυριότερος κίνδυνος που αντιμετωπίζει το Συγκρότημα είναι οι πραγματικές απαιτήσεις και πληρωμές ωφελημάτων να υπερβούν την λογιστική αξία των ασφαλιστικών υποχρεώσεων. Αυτό μπορεί να συμβεί γιατί η συχνότητα ή η σοβαρότητα των απαιτήσεων και ωφελημάτων είναι μεγαλύτερη της αναμενόμενης. Η πραγματοποίηση ασφαλιζόμενων συμβάντων είναι τυχαία και ο πραγματικός αριθμός και το κόστος των απαιτήσεων και ωφελημάτων διαφέρει από χρόνο σε χρόνο σε σύγκριση με αυτά που έχουν υπολογιστεί χρησιμοποιώντας στατιστικές ή αναλογιστικές μεθόδους.

Το Συγκρότημα μειώνει την έκθεσή του στον ασφαλιστικό κίνδυνο μέσω της διασποράς του χαρτοφυλακίου σε μεγάλο αριθμό ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Η μεταβλητότητα του κινδύνου μειώνεται επίσης μέσω της σωστής επιλογής και εφαρμογής στρατηγικής ανάληψης και εκτίμησης κινδύνου (underwriting) καθώς και της χρήσης αντασφάλισης. Παρόλο που το Συγκρότημα κατέχει αντασφαλιστική κάλυψη, δεν απαλλάσσεται από τις άμεσες υποχρεώσεις του προς τους ασφαλιζόμενους και κατά συνέπεια το Συγκρότημα είναι εκτεθειμένο σε πιστωτικό κίνδυνο σε περίπτωση όπου οι αντασφαλιστές αδυνατούν να τηρήσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις στα πλαίσια αντασφάλισης. Γι' αυτό το λόγο η πιστοληπτική ικανότητα των αντασφαλιστών εκτιμάται λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική τους φερεγγυότητα και την πιστοληπτική ικανότητα.

Ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής και ατυχημάτων και υγείας

Οι κυριότεροι παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν τη συχνότητα απαιτήσεων είναι οι επιδημίες, οι εκτεταμένες αλλαγές στον τρόπο ζωής, πανδημίες και οι φυσικές καταστροφές.

Η στρατηγική ανάληψης και εκτίμησης κινδύνου έχει σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η διασπορά των κινδύνων αναφορικά με το είδος του κινδύνου και το επίπεδο των ασφαλιζόμενων ωφελημάτων. Αυτό επιτυγχάνεται, σε μεγάλο βαθμό, με ιατρικούς ελέγχους ώστε η παρούσα κατάσταση υγείας και το οικογενειακό ιατρικό ιστορικό να λαμβάνονται υπόψη στην τιμολόγηση των προϊόντων και με συχνή ανασκόπηση των πραγματικών απαιτήσεων και της τιμολόγησης προϊόντων. Το Συγκρότημα διατηρεί το δικαίωμα μη αποδοχής συμβολαίου, επιβολής επιπρόσθετων χρεώσεων και απόρριψης πληρωμής δόλιων απαιτήσεων.

Οι πιο σημαντικοί κίνδυνοι που αφορούν ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ατυχημάτων και υγείας απορρέουν από αλλαγές στον τρόπο ζωής, και από κλιματολογικές και περιβαλλοντικές αλλαγές. Οι κίνδυνοι περιορίζονται με την εφαρμογή στρατηγικής επιλογής και ανάληψης κινδύνου στο στάδιο εκτίμησης κινδύνου και με τον ευρύ έλεγχο και διερεύνηση για πιθανές δόλιες απαιτήσεις.

Η ακόλουθη ανάλυση ευαισθησίας παρουσιάζει την επίδραση στα κέρδη πριν τη φορολογία και στα ίδια κεφάλαια για εύλογα πιθανές μεταβολές σε βασικές παραδοχές με όλες τις άλλες παραδοχές να παραμένουν σταθερές. Η συσχέτιση των παραδοχών θα έχει σημαντική επίδραση στον προσδιορισμό των τελικών επιπτώσεων, αλλά για να καταδειχθεί η επίδραση λόγω αλλαγών σε κάθε παραδοχή, οι παραδοχές αλλάζουν σε μεμονωμένη βάση, διατηρώντας όλες τις άλλες παραδοχές σταθερές. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι μεταβολές σε αυτές τις παραδοχές είναι μη γραμμικές. Οι αναλύσεις ευαισθησίας ποικίλλουν επίσης ανάλογα με τις τρέχουσες οικονομικές παραδοχές.

2023	Μεταβολή στις παραδοχές	Επίδραση στα κέρδη πριν την φορολογία €000	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια €000
Μεταβολή στα ποσοστά θνησιμότητας	-10%	1,956	1,711
Μεταβολή στα ποσοστά διακοπής λόγω μη έγκαιρης πληρωμής του ασφαλιστρού και εξαγοράς	+10%	(143)	(163)
Μεταβολή στα έξοδα	+5%	(891)	(1,019)
Μεταβολή στον πληθωρισμό	+1%	(1,673)	(1,912)
Μεταβολή στην καμπύλη του συντελεστή προεξόφλησης για κάθε έτος που περιλαμβάνεται στις προβλέψεις	-0,25%	119	104

47. Διαχείριση κινδύνων - Ασφαλιστικός κίνδυνος (συνέχεια)

	Μεταβολή στις παραδοχές	Επίδραση στα κέρδη πριν την φορολογία €000	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια €000
2022			
Μεταβολή στα ποσοστά θνησιμότητας	-10%	1,214	1,063
Μεταβολή στα ποσοστά διακοπής λόγω μη έγκαιρης πληρωμής του ασφαλιστρού και εξαγοράς	+10%	41	36
Μεταβολή στα έξοδα	+5%	(1,361)	(1,556)
Μεταβολή στον πληθωρισμό	+1%	(2,400)	(2,743)
Μεταβολή στην καμπύλη του συντελεστή προεξόφλησης για κάθε έτος που περιλαμβάνεται στις προβλέψεις	-0,25%	4	4

Μερικά από τα σενάρια ευαισθησίας που παρουσιάζονται για τις αλλαγές στις οικονομικές και μη οικονομικές μεταβλητές μπορεί να έχουν επακόλουθες συνέπειες στη βάση αποτίμησης, όταν ένα προϊόν αποτιμάται σε μια ενεργή βάση αγοράς, η οποία επικαιροποιείται ώστε να αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες.

Ασφαλιστήρια συμβόλαια γενικού κλάδου

Οι ασφαλιστικές εργασίες γενικού κλάδου επικεντρώνονται στην Κύπρο και οι κύριες απαιτήσεις κατά το 2023 και 2022 αφορούσαν τον κλάδο πυρκαγιάς και άλλης φυσικής ζημιάς σε περιουσιακά στοιχεία, τον κλάδο ευθύνης από μηχανοκίνητα οχήματα και τον κλάδο γενικής ευθύνης.

Η αποδοχή των κινδύνων συνήθως καλύπτει περίοδο 12 μηνών, με εξαίρεση τον κλάδο μεταφερομένων εμπορευμάτων που καλύπτει μικρότερες περιόδους και τον κλάδο ασφάλισης κατά παντός κινδύνου εργολάβων που καλύπτει μεγαλύτερες περιόδους.

Οι υποχρεώσεις για εκκρεμείς απαιτήσεις που προκύπτουν από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδίδει το Συγκρότημα, υπολογίζονται με βάση τις εκτιμήσεις εμπειρογνομόνων και με βάση τα γεγονότα που υφίστανται κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Με την πάροδο του χρόνου οι εκτιμήσεις αυτές αναθεωρούνται και τυχόν αναπροσαρμογές αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις της περιόδου στην οποία προκύπτουν.

Οι κύριες παραδοχές που γίνονται για καθορισμό του ύψους της εκτίμησης κάθε απαίτησης βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος και τις τάσεις της αγοράς και περιλαμβάνουν το ύψος των δαπανών για το διακανονισμό των απαιτήσεων, τον πληθωρισμό και τον ετήσιο αριθμό απαιτήσεων. Επίσης λαμβάνονται υπόψη εξωτερικοί παράγοντες οι οποίοι μπορεί να επηρεάσουν την εκτίμηση των απαιτήσεων όπως πρόσφατες δικαστικές αποφάσεις και η εισαγωγή νέων νομοθετικών πλαισίων.

Οι υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων είναι ευαίσθητες σε αλλαγές στις πιο πάνω σημαντικές παραδοχές. Η επίδραση αλλαγής ορισμένων παραδοχών όπως η εισαγωγή νέων νομοθετικών πλαισίων και η έκβαση δικαστικών υποθέσεων είναι δύσκολο να εκφραστεί ποσοτικά. Επιπρόσθετα, η καθυστέρηση που παρουσιάζεται συνήθως μεταξύ του χρόνου που επισυμβαίνει η απαίτηση και του χρόνου που αυτή γνωστοποιείται και τελικά αποπληρώνεται, αυξάνουν την αβεβαιότητα που υπάρχει κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Ο κίνδυνος ενός ασφαλιστηρίου συμβολαίου γενικού κλάδου προκύπτει από την αβεβαιότητα του ποσού και του χρόνου παρουσίασης της απαίτησης. Κατά συνέπεια, το ύψος του κινδύνου καθορίζεται από τη συχνότητα τέτοιων απαιτήσεων, τη σοβαρότητα αλλά και την εξέλιξή τους από τη μία περίοδο στην άλλη.

Για τις ασφάλειες γενικού κλάδου, οι κύριοι κίνδυνοι προκύπτουν από μεγάλα καταστροφικά γεγονότα όπως φυσικές καταστροφές. Αυτοί οι κίνδυνοι ποικίλουν ανάλογα με την τοποθεσία, τον τύπο και τη φύση τους. Η μεταβλητότητα των κινδύνων μετριάζεται με διασπορά του κινδύνου ζημιάς σε ένα μεγάλο χαρτοφυλάκιο ασφαλιστηρίων συμβολαίων, αφού η πιθανότητα να επηρεαστεί σημαντικά ένα μεγάλο χαρτοφυλάκιο με διαφοροποιημένους κινδύνους είναι μικρότερη. Η έκθεση του Συγκροτήματος σε κινδύνους από ασφαλιστήρια συμβόλαια γενικού κλάδου επίσης μετριάζεται με τη λήψη των εξής μέτρων: εφαρμογή κριτηρίων αξιολόγησης και αποδοχής ασφαλιστικών κινδύνων, εφαρμογή μέτρων ελέγχου όλων των απαιτήσεων που προκύπτουν, έλεγχος και διαχείριση των απαιτήσεων για μείωση της πιθανότητας αρνητικής εξέλιξης με την πάροδο του χρόνου και χρήση αποτελεσματικών ανασφαλιστικών διευθετήσεων για ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων των κινδύνων, ιδίως για καταστροφικά γεγονότα.

48. Διαχείριση κεφαλαίου

Ο κύριος στόχος της διαχείρισης κεφαλαίου του Συγκροτήματος είναι η διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις σχετικές εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις και η διατήρηση υγιών δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας για την κάλυψη των επιχειρηματικών κινδύνων, την υποστήριξη της στρατηγικής του Συγκροτήματος και τη μεγιστοποίηση της αξίας για τους μετόχους.

Οι κανονισμοί κεφαλαιακής επάρκειας σε ισχύ, εφαρμόστηκαν μέσω του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και της Οδηγίας Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD) τα οποία τέθηκαν σε ισχύ την 1 Ιανουαρίου 2014 με κάποιες διατάξεις να εφαρμόζονται σταδιακά. Ο Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και η Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD) ενσωμάτωσαν τα νέα πρότυπα της Βασιλείας III, αναφορικά με τα κεφάλαια, τη ρευστότητα και τη μόχλευση στο νομοθετικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Ο Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) καθορίζει τις εποπτικές απαιτήσεις για τήρηση κεφαλαίων, ρευστότητας και μόχλευσης για πιστωτικά ιδρύματα. Ο Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) ήταν άμεσα εφαρμόσιμος σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Η Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD) ρυθμίζει την πρόσβαση σε δραστηριότητες για λήψη καταθέσεων και θέματα εσωτερικής διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών, της σύνθεσης του διοικητικού συμβουλίου και της διαφάνειας. Σε αντίθεση με τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), τα κράτη μέλη ήταν υποχρεωμένα να ενσωματώσουν την Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD) στη νομοθεσία τους, δίνοντας με αυτό τον τρόπο τη δυνατότητα στην εποπτική αρχή του κάθε κράτους να επιβάλει πρόσθετες απαιτήσεις για κεφαλαιακά αποθέματα.

Στις 27 Ιουνίου 2019, τέθηκαν σε εφαρμογή οι αναθεωρημένοι κανονισμοί (ΕΕ) 2019/876 για το κεφάλαιο και τη ρευστότητα (ο Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) και η Οδηγία (ΕΕ) 2019/878 Κεφαλαιακών Απαιτήσεων V (CRD V)). Επειδή πρόκειται για τροποποιητικό κανονισμό, ισχύουν οι υφιστάμενες διατάξεις του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), εκτός εάν έχουν τροποποιηθεί από τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II). Συγκεκριμένες διατάξεις τέθηκαν σε άμεση εφαρμογή (κυρίως σε σχέση με την ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL)), αλλά οι περισσότερες αλλαγές τέθηκαν σε εφαρμογή από τον Ιούνιο 2021. Οι βασικές αλλαγές που εισήχθησαν περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, αλλαγές στα κριτήρια καταλληλότητας για τα Κεφάλαια Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1), τα Πρόσθετα Κεφάλαια Κατηγορίας 1 (AT1) και τα Κεφάλαια Κατηγορίας 2 (T2), εισαγωγή απαιτήσεων για την Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL), και τη δεσμευτική απαίτηση για τον Δείκτη Μόχλευσης (όπως ορίζεται στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR)) και τον Δείκτη Καθαρής Σταθερής Χρηματοδότησης (ΔΚΣΧ).

Οι τροποποιήσεις που τέθηκαν σε ισχύ στις 28 Ιουνίου 2021 είναι επιπρόσθετες αυτών που τέθηκαν σε ισχύ τον Ιούνιο 2020, μέσω του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/873, ο οποίος, μεταξύ άλλων, επίσπευσε την εφαρμογή ορισμένων τροποποιήσεων του Κανονισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) ως αποτέλεσμα της πανδημίας COVID-19. Οι κυριότερες προσαρμογές του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/873 που επηρέασαν τους δείκτες κεφαλαίου του Συγκροτήματος σχετίζονται με την επίσπευση της εφαρμογής του νέου συντελεστή έκπτωσης για ΜΜΕ (χαμηλότερα σταθμισμένα ως προς τον κίνδυνο περιουσιακά στοιχεία (RWAs)), με την επέκταση των μεταβατικών ρυθμίσεων του ΔΠΧΑ 9 και την εισαγωγή περαιτέρω μέτρων ελάφρυνσης του αντίκτυπου στον δείκτη Κεφαλαίου Κοινών Μετόχων Κατηγορίας 1 (CET1) επιτρέποντας στα ιδρύματα να προσθέτουν στο Κεφάλαιο Κοινών Μετόχων Κατηγορίας 1 (CET1) οποιαδήποτε αύξηση στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που αναγνωρίστηκαν το 2020 και 2021 σχετικά με τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τους που δεν είναι πιστωτικά απομειωμένα με την σταδιακή μείωση της αναπροσαρμογής να αρχίζει από το 2022 (μείωση αναπροσαρμογής 25% το 2022, 50% το 2023 και 75% το 2024) και επισπεύδοντας την εφαρμογή των αλλαγών στην εποπτική μεταχείριση των άυλων περιουσιακών στοιχείων λογισμικού, όπως τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων II (CRR II) (τέθηκε σε ισχύ τον Δεκέμβριο 2020). Επιπρόσθετα, ο Κανονισμός (ΕΕ) 2020/873 εισήγαγε προσωρινή χαλάρωση σε σχέση με μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές σε ανοίγματα σε κεντρικές και τοπικές κυβερνήσεις ή σε τοπικές αρχές που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων και την οποία το Συγκρότημα επέλεξε να υιοθετήσει και εφάρμοσε το τρίτο τρίμηνο του 2020. Η προσωρινή χαλάρωση ήταν σε ισχύ μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Το Συγκρότημα και η BOC PCL έχουν συμμορφωθεί με τις ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις (Πυλώνα I και Πυλώνα II).

48. Διαχείριση κεφαλαίου (συνέχεια)

Τον Οκτώβριο 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθέτησε νομοθετικές προτάσεις για περαιτέρω τροποποιήσεις στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), στην Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD) και στην Οδηγία για Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων (BRRD) (το 'Τραπεζικό Πακέτο 2021'). Μεταξύ άλλων, το Τραπεζικό Πακέτο 2021 θα εφαρμόσει ορισμένα μέρη της Βασιλείας III που δεν έχουν ακόμη ενσωματωθεί στο δίκαιο της ΕΕ. Στην περίπτωση των προτεινόμενων τροποποιήσεων του CRD και του BRRD, οι όροι και η ισχύ τους θα εξαρτηθούν, εν μέρει, από τον τρόπο ενσωμάτωσής τους στη νομοθεσία κάθε κράτους μέλους. Τον Φεβρουάριο 2023, η Επιτροπή ECON του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ψήφισε υπέρ της υιοθέτησης των προτεινόμενων τροπολογιών του Κοινοβουλίου στην πρόταση της Επιτροπής. Τον Ιούνιο 2023, διαπραγματευτές της προεδρίας του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κατέληξαν σε προσωρινή συμφωνία σχετικά με τις τροποποιήσεις στον Κανονισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR) και στην Οδηγία Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRD). Τον Δεκέμβριο 2023, τα προπαρασκευαστικά όργανα του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ενέκριναν αυτές τις τροπολογίες. Με τις αποφάσεις που λήφθηκαν από τα προπαρασκευαστικά όργανα του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τα νομικά κείμενα έχουν πλέον δημοσιευθεί στις ιστοσελίδες του Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου. Αν και ακόμη υπόκεινται σε νομική αναθεώρηση καθώς και σε τελική ψήφιση στην Ολομέλεια, δεν αναμένονται ουσιαστικές αλλαγές σε αυτά μέχρι την έγκρισή τους από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κατά το δεύτερο τρίμηνο 2024. Αναμένεται ότι αυτές οι πρόνοιες θα τεθούν σε ισχύ την 1 Ιανουαρίου 2025 και ορισμένα μέτρα αναμένεται να υπόκεινται σε μεταβατικές ρυθμίσεις ή να εφαρμοστούν σταδιακά.

Οι θυγατρικές ασφαλιστικές εταιρείες του Συγκροτήματος, οι Γενικές Ασφάλειες Κύπρου Λτδ και η EuroLife Ltd συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών, συμπεριλαμβανομένου του ελάχιστου περιθωρίου φερεγγυότητας. Η εποπτευόμενη Κυπριακή Επιχείρηση Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΚΕΠΕΥ) του Συγκροτήματος, ο Κυπριακός Οργανισμός Επενδύσεων και Αξιών Λτδ (CISCO), συμμορφώνεται με τους ελάχιστους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας. Τον Φεβρουάριο 2023, οι εργασίες της ρυθμιζόμενης εταιρείας διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος, της BOC Asset Management Ltd απορροφήθηκαν από την CISCO και η BOC Asset Management Ltd διαλύθηκε χωρίς εκκαθάριση. Η θυγατρική εταιρεία παροχής υπηρεσιών πληρωμών του Συγκροτήματος, JCC Payment Services Limited, συμμορφώνεται με τις κανονιστικές κεφαλαιακές απαιτήσεις, σύμφωνα με τους περί της Παροχής και Χρήσης Υπηρεσιών Πληρωμών και Πρόσβασης στα Συστήματα Πληρωμών Νόμοι του 2018 έως 2023.

Επιπρόσθετες πληροφορίες για τα εποπτικά κεφάλαια παρουσιάζονται στην 'Έκθεση Διαχείρισης Κινδύνων και Κεφαλαίου' (μη ελεγμένη), που περιλαμβάνεται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2023, και στις 'Γνωστοποιήσεις του Πυλώνα III 2023' (μη ελεγμένες), οι οποίες διατίθενται στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος.

49. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα

Τα συνδεδεμένα πρόσωπα του Συγκροτήματος περιλαμβάνουν συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες, βασικά διευθυντικά στελέχη, μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα συνδεδεμένα τους πρόσωπα. Τα συνδεδεμένα πρόσωπα για τους σκοπούς αυτής της γνωστοποίησης περιλαμβάνουν συζύγους, ανήλικα/εξαρτώμενα τέκνα και εταιρείες στις οποίες μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου/βασικά διευθυντικά στελέχη κατέχουν άμεσα ή έμμεσα τουλάχιστον το 20% των μετοχών με δικαίωμα ψήφου σε γενική συνέλευση ή ενεργούν ως εκτελεστικοί διευθυντές ή ασκούν έλεγχο των οντοτήτων με οποιονδήποτε τρόπο.

Τα συνδεδεμένα πρόσωπα περιλαμβάνουν επίσης οντότητες που παρέχουν υπηρεσίες βασικών διευθυντικών στελεχών στο Συγκρότημα όπου ισχύει.

(α) Συναλλαγές με θυγατρικές

Η Εταιρία είναι η μητρική εταιρεία του Συγκροτήματος. Η Εταιρία πραγματοποιεί συναλλαγές με τις θυγατρικές της κατά τις συνήθεις επιχειρηματικές δραστηριότητες. Τα υπόλοιπα και οι συναλλαγές μεταξύ της Εταιρίας και των θυγατρικών της γνωστοποιούνται στη Σημείωση 17 των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας. Οι συναλλαγές με τις θυγατρικές έχουν απαλειφθεί κατά την ενοποίηση.

(β) Συναλλαγές με συγγενείς εταιρείες

Το Συγκρότημα παρέχει προς και λαμβάνει από τις συγγενείς εταιρείες του ορισμένες τραπεζικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες. Αυτές δεν είναι ουσιώδεις για το Συγκρότημα και όλες οι συναλλαγές γίνονται με συνήθεις εμπορικούς όρους που ισχύουν για συγκρίσιμες συναλλαγές με πελάτες παρόμοιου κύρους.

(γ) Αμοιβές του Διοικητικού Συμβουλίου και βασικών διευθυντικών στελεχών

Οι ακόλουθες γνωστοποιήσεις πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΛΠ 24 Συναλλαγές με Συνδεδεμένα Πρόσωπα και των άρθρων 305 και 306 της Νομοθεσίας για Εταιρείες 2014, όσον αφορά τις αμοιβές του Διοικητικού Συμβουλίου και βασικών διευθυντικών στελεχών.

Αμοιβές και απολαβές μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και βασικών διευθυντικών στελεχών

	2023	2022 (αναπροσαρ- μοσμένα)
	€000	€000
Αμοιβές διοικητικών συμβούλων		
<i>Εκτελεστικοί</i>		
Μισθοί και άλλα βραχυπρόθεσμα ωφελήματα	1,061	1,046
Μεταβλητές αποδοχές - Βραχυπρόθεσμο σχέδιο παροχής κινήτρων	400	-
Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης	94	82
	1,555	1,128
<i>Μη εκτελεστικοί</i>		
Αμοιβές	1,077	1,212
Σύνολο αμοιβών διοικητικών συμβούλων	2,632	2,340
Αμοιβές βασικών διευθυντικών στελεχών		
Μισθοί και άλλα βραχυπρόθεσμα ωφελήματα	3,058	2,864
Παροχές τερματισμού	200	200
Μεταβλητές αποδοχές - Βραχυπρόθεσμο σχέδιο παροχής κινήτρων	610	-
Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης	262	218
Σύνολο αμοιβών βασικών διευθυντικών στελεχών	4,130	3,282
Σύνολο	6,762	5,622

Οι αμοιβές και τα ωφελήματα περιλαμβάνονται για την περίοδο που υπηρετούσαν ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Η αμοιβή βασικών διευθυντικών στελεχών περιλαμβάνεται για την περίοδο που υπηρετούσαν ως βασικά διευθυντικά στελέχη.

Η επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης σχετίζεται με εισφορές που καταβάλλονται για το πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών.

49. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα (συνέχεια)

Αμοιβές Εκτελεστικών Διοικητικών Συμβούλων

Το Συγκρότημα έχει αναγνωρίσει κόστος ύψους €235 χιλ. στην Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων σε σχέση με τις μετοχές που παραχωρήθηκαν το 2022 και 2023 προς τους Εκτελεστικούς Διοικητικούς Συμβούλους σύμφωνα με το Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων όπως περιγράφεται στη Σημείωση 14.2 (2022: το κόστος για τις μετοχές που παραχωρήθηκαν το 2022 ανήλθε στις €118 χιλ.) και αφορά παροχές που παραχωρήθηκαν σε σχέση με το Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων αλλά δεν έχουν ακόμη κατοχυρωθεί. Η αναγνώριση του κόστους είναι σύμφωνα με την λογιστική πολιτική του Συγκροτήματος όπως περιγράφεται στη Σημείωση 2.31. Δεν υπήρχαν ετήσιοι κύκλοι του Μακροπρόθεσμου Σχεδίου Παροχής Κινήτρων που η περίοδος απόδοσης τους να έληξε το 2022 ή το 2023 και ως εκ τούτου κανένα ποσό δεν έχει συμπεριληφθεί στο ποσό της αμοιβής που παρουσιάζεται στον πιο πάνω πίνακα (σε σύγκριση με την Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2022 στην οποία το κόστος που αναγνωρίστηκε από το Συγκρότημα για τις μετοχές που παραχωρήθηκαν υπό το Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων αλλά δεν είχαν κατοχυρωθεί, είχε συμπεριληφθεί στους πίνακες).

Το ποσό που παρουσιάζεται ως μεταβλητή αποδοχή για το Βραχυπρόθεσμο Πρόγραμμα Κινήτρων αφορά ολόκληρο το ποσό όπως εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο και τις σχετικές Επιτροπές. Όπως γνωστοποιείται στη Σημείωση 14.3, το Βραχυπρόθεσμο Πρόγραμμα Κινήτρων παρέχεται κυρίως σε μετρητά και στην περίπτωση που η παροχή σε ένα πρόσωπο υπερβαίνει το όριο όπως καθορίζεται από τις εποπτικές οδηγίες, το Βραχυπρόθεσμο Πρόγραμμα Κινήτρων παραχωρείται 50% σε μετρητά και 50% σε μετοχές. Στην περίπτωση των Εκτελεστικών Συμβούλων, η παροχή θα είναι 50% στη μορφή μετρητών και 50% στη μορφή μετοχών. Στην περίπτωση που η παροχή σε ένα πρόσωπο αποτελείται τόσο από μετρητά όσο και από μετοχές ισχύουν όροι κατοχύρωσης όπως περιγράφεται στη Σημείωση 14.3.

Βασικά Διευθυντικά στελέχη

Οι αμοιβές των βασικών διευθυντικών στελεχών περιλαμβάνουν την αμοιβή των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής από την ημερομηνία διορισμού τους ως μέλη της Επιτροπής και την αμοιβή των άλλων μελών της ομάδας της Γενικής Διεύθυνσης (Διευρυμένη Εκτελεστική Επιτροπή) (πριν την αλλαγή στην οργανωτική δομή του Συγκροτήματος το 2022 τα βασικά διευθυντικά στελέχη περιλάμβαναν εκείνα τα μέλη της διευθυντικής ομάδας που αναφέρονταν απευθείας στον Διευθύνων Σύμβουλο ή στον Αναπληρωτή Διευθύνων Σύμβουλο & Διευθυντή Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων).

Επιπλέον, εισφορές εργοδότη σε σχέση με την αμοιβή των βασικών διευθυντικών στελεχών ύψους €351 χιλ. έχουν αναγνωριστεί στην Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων κατά την διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (2022: €336 χιλ.). Αυτά τα ποσά δεν αποτελούν μέρος της αμοιβής, αλλά αποτελούν πρόσθετο κόστος προσωπικού για το Συγκρότημα, και ως εκ τούτου έχουν εξαιρεθεί από τον πιο πάνω πίνακα (σε σύγκριση με την Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2022 στην οποία τα ποσά είχαν συμπεριληφθεί στους σχετικούς πίνακες).

Επιπλέον, κόστος ύψους €360 χιλ. έχει αναγνωριστεί από το Συγκρότημα στην Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων σε σχέση με τις μετοχές που παραχωρήθηκαν το 2022 και 2023 προς τα βασικά διευθυντικά στελέχη σύμφωνα με το Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων (2022: το κόστος για τις μετοχές που παραχωρήθηκαν το 2022 ανήλθε στις €204 χιλ.) σε σχέση με τις μετοχές που παραχωρήθηκαν αλλά δεν έχουν ακόμη κατοχυρωθεί. Η αναγνώριση του κόστους είναι σύμφωνα με την λογιστική πολιτική του Συγκροτήματος όπως περιγράφεται στη Σημείωση 2.31. Δεν υπήρχαν κύκλοι του Μακροπρόθεσμου Σχεδίου Παροχής Κινήτρων που η περίοδος απόδοσης τους να έληξε το 2022 ή το 2023 και ως εκ τούτου κανένα ποσό δεν έχει συμπεριληφθεί ως αμοιβή στον πιο πάνω πίνακα (σε σύγκριση με την Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2022 στην οποία το κόστος που αναγνωρίστηκε από το Συγκρότημα, είχε συμπεριληφθεί στους πίνακες).

Το ποσό που παρουσιάζεται ως μεταβλητή αποδοχή για το Βραχυπρόθεσμο Πρόγραμμα Κινήτρων αφορά ολόκληρο το ποσό όπως εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο και τις σχετικές Επιτροπές. Το Βραχυπρόθεσμο Πρόγραμμα Κινήτρων παρέχεται κυρίως σε μετρητά και στην περίπτωση που η παροχή σε ένα πρόσωπο υπερβαίνει το όριο σύμφωνα με τις εποπτικές οδηγίες, το Βραχυπρόθεσμο Πρόγραμμα Κινήτρων παραχωρείται 50% σε μετρητά και 50% σε μετοχές. Στην περίπτωση των βασικών διευθυντικών στελεχών ποσό ύψους €560 χιλ. θα είναι σε μορφή μετρητών και ποσό €50 χιλ. σε μορφή μετοχών. Στην περίπτωση που η παροχή σε ένα πρόσωπο αποτελείται τόσο από μετρητά όσο και από μετοχές, ισχύουν όροι κατοχύρωσης όπως γνωστοποιείται στη Σημείωση 14.3.

49. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα (συνέχεια)

Εκτελεστικοί Σύμβουλοι

Οι αμοιβές και απολαβές των Εκτελεστικών Συμβούλων αναλύονται πιο κάτω:

	2023	2022 (αναπροσαρ- μοσμένα)
	€000	€000
Πανίκος Νικολάου (Διευθύνων Σύμβουλος)		
Μισθοί και άλλα βραχυπρόθεσμα ωφελήματα	761	761
Μεταβλητές αποδοχές - Βραχυπρόθεσμο σχέδιο παροχής κινήτρων	300	-
Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης	68	60
	1,129	821
Ελίζα Λειβαδιώτου (Εκτελεστική Διευθύντρια Οικονομικής Διεύθυνσης)		
Μισθοί και άλλα βραχυπρόθεσμα ωφελήματα	300	285
Μεταβλητές αποδοχές - Βραχυπρόθεσμο σχέδιο παροχής κινήτρων	100	-
Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης	26	22
	426	307
Σύνολο	1,555	1,128

Το κόστος παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών που αναγνωρίστηκε στην Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων κατά την διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 για μετοχές που παραχωρήθηκαν ως παροχές σύμφωνα με το Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων ανήλθε σε €186 χιλ. (2022: €93 χιλ.) για τον Διευθύνων Σύμβουλο και €49 χιλ. (2022: €25 χιλ.) για την Εκτελεστική Διευθύντρια Οικονομικής Διεύθυνσης.

Επιπλέον, εισφορές εργοδότη ύψους €64 χιλ. έχουν αναγνωριστεί στην Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων κατά την διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, από τις οποίες €38 χιλ. αφορούν κόστος μισθοδοσίας για τον Διευθύνων Σύμβουλο και €26 χιλ. για την Εκτελεστική Διευθύντρια Οικονομικής Διεύθυνσης (2022: συνολικές εισφορές εργοδότη ύψους €63 χιλ., από τις οποίες €38 χιλ. αφορά κόστος μισθοδοσίας για τον Διευθύνων Σύμβουλο και €25 χιλ. για την Εκτελεστική Διευθύντρια Οικονομικής Διεύθυνσης). Αυτά τα ποσά δεν αποτελούν μέρος της αμοιβής των Συμβούλων, αλλά αποτελούν πρόσθετο κόστος προσωπικού για το Συγκρότημα, και ως εκ τούτου έχουν εξαιρεθεί από τον πιο πάνω πίνακα (σε σύγκριση με την Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2022 στην οποία τα ποσά είχαν συμπεριληφθεί στον σχετικό πίνακα).

Μη εκτελεστικοί Σύμβουλοι

Οι αμοιβές των μη εκτελεστικών συμβούλων αναλύονται ως ακολούθως:

	2023	2022 (αναπροσαρ- μοσμένα)
	€000	€000
Ευστράτιος-Γεώργιος Αράπογλου	250	250
Lyn Grobler	155	160
Arne Berggren ⁽²⁾	30	120
Κωνσταντίνος Ιορδάνου	148	93
Ιωάννης Ζωγραφάκης ⁽⁷⁾	113	153
Μαρία Φιλίππου ⁽⁴⁾	77	105
Νικόλαος Σοφιανός ⁽⁶⁾	117	125
Πόλα Χατζησωτηρίου ⁽⁷⁾	141	128
Monique Hemerijck ⁽³⁾	38	-
Adrian John Lewis ⁽⁵⁾	8	-
Maksim Goldman ⁽¹⁾	-	39
Michael Heger ⁽¹⁾	-	39
	1,077	1,212

49. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα (συνέχεια)

Επιπλέον, εισφορές εργοδότη σε σχέση με τους μη Εκτελεστικούς Συμβούλους ύψους €31 χιλ. έχουν αναγνωριστεί στην Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων κατά την διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (2022: €35 χιλ.). Αυτά τα ποσά δεν αποτελούν αμοιβή των Συμβούλων αλλά αποτελούν πρόσθετο κόστος μισθοδοσίας για το Συγκρότημα, και ως εκ τούτου έχουν εξαιρεθεί από τον πιο πάνω πίνακα (σε σύγκριση με την Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2022 στην οποία τα ποσά είχαν συμπεριληφθεί στον σχετικό πίνακα).

(1) Μετά τη ψηφοφορία των μετόχων στις 20 Μαΐου 2022, ο κ. Maksim Goldman και ο Δρ. Michael Heger δεν έχουν επανεκλεγεί στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας.

(2) Στις 31 Μαρτίου 2023, ο κ. Arne Berggren παραιτήθηκε από μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

(3) Η ΕΚΤ ενέκρινε τον διορισμό της κ. Monique Hemerijck στις 10 Αυγούστου 2023.

(4) Στις 13 Οκτωβρίου 2023, η κ. Μαρία Φιλίππου παραιτήθηκε από μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

(5) Η ΕΚΤ ενέκρινε τον διορισμό του κ. Adrian John Lewis στις 17 Νοεμβρίου 2023.

(6) Στις 11 Δεκεμβρίου 2023, ο κ. Νικόλαος Σοφιανός παραιτήθηκε από μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

(7) Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, η κ. Πόλα Χατζησωτηρίου και ο κ. Ιωάννης Ζωγραφάκης παραιτήθηκαν από τις αντίστοιχες θέσεις τους από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Οι αμοιβές των μη Εκτελεστικών Συμβούλων περιλαμβάνουν αμοιβές ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας και των θυγατρικών της, καθώς και αμοιβές ως μέλη επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου. Οι αμοιβές περιλαμβάνονται για την περίοδο που υπηρετούσαν ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, μετά από έγκριση του διορισμού τους από την ΕΚΤ, και για την περίοδο που υπηρετούσαν ως μέλη των επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου, μετά από τον διορισμό τους στην αντίστοιχη επιτροπή.

(δ) Συναλλαγές με Συμβούλους και βασικά διευθυντικά στελέχη

Οι πιο κάτω πίνακες, παρουσιάζουν τις καταθέσεις, τα δάνεια και απαιτήσεις, και άλλα πιστωτικά υπόλοιπα που κατέχουν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και βασικά διευθυντικά στελέχη και τα συνδεδεμένα τους πρόσωπα κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και άλλες σχετικές πληροφορίες όπως απαιτείται από την Νομοθεσία για Εταιρίες 2014.

Δάνεια σε Συμβούλους

Οι ακόλουθες πληροφορίες παρουσιάζονται σύμφωνα με τη Νομοθεσία για Εταιρίες 2014. Για τους σκοπούς των γνωστοποιήσεων που απαιτούνται από τη Νομοθεσία για Εταιρίες 2014, 'Σύμβουλοι' σημαίνει το παρόν Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας και οι προηγούμενοι σύμβουλοι που ήταν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας κατά τη διάρκεια του έτους.

Όλες οι συναλλαγές με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και με τα συνδεδεμένα τους πρόσωπα γίνονται με συνήθεις εμπορικούς όρους που ισχύουν για συγκρίσιμες συναλλαγές, περιλαμβανομένων των επιτοκίων, με πελάτες παρόμοιας πιστοληπτικής ικανότητας.

Υπήρχαν 12 Σύμβουλοι κατά τη διάρκεια του έτους (2022: 12 Σύμβουλοι), 3 από τους οποίους επωφελήθηκαν από πιστωτικές διευκολύνσεις (2022: 4 Σύμβουλοι). Δύο από τους Συμβούλους που επωφελήθηκαν από πιστωτικές διευκολύνσεις είχαν υπόλοιπα στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (2022: 4 από τους Συμβούλους που επωφελήθηκαν από πιστωτικές διευκολύνσεις είχαν υπόλοιπα). Τα υπόλοιπα που εκκρεμούσαν γνωστοποιούνται παρακάτω.

Η αξία των συναλλαγών στην αρχή και στο τέλος του τρέχοντος έτους και των προηγούμενων οικονομικών ετών, όπως αναφέρεται παρακάτω, εκφρασμένη ως ποσοστό επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος στην αρχή και στο τέλος του τρέχοντος έτους και των προηγούμενων οικονομικών ετών είναι μικρότερη από 1%, όπως ορίζεται με το άρθρο 307 της Νομοθεσίας για Εταιρίες 2014. Κανένα ποσό δεν έχει αποποιηθεί κατά την διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Λεπτομέρειες για συναλλαγές με Διοικητικούς Συμβούλους και τα συνδεδεμένα τους πρόσωπα, όπου υποδεικνύεται, για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022 είναι ως ακολούθως:

49. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα (συνέχεια)

Διοικητικό Συμβούλιο

	Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	Ποσά που παραχωρή- θηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	Ποσά που αποπληρώ- θηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	Συνολικό μέγιστο ποσό που εκκρεμεί κατά τη διάρκεια του έτους	Μη χρησιμοποι- ημένες πιστωτικές διευκο- λύσεις
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Πανίκος Νικολάου						
2023						
Παρατραβήγματα/πιστωτικές κάρτες	2	δ/ε	δ/ε	2	4	54
	<u>2</u>			<u>2</u>	<u>4</u>	<u>54</u>
Πανίκος Νικολάου						
2022						
Δάνεια	35	-	35	-	35	-
Παρατραβήγματα/πιστωτικές κάρτες	3	δ/ε	δ/ε	2	4	46
	<u>38</u>			<u>2</u>	<u>39</u>	<u>46</u>
Ελίζα Λειβαδιώτου						
2023						
Δάνεια	87	-	19	71	87	-
Παρατραβήγματα/πιστωτικές κάρτες	14	δ/ε	δ/ε	4	14	59
	<u>101</u>			<u>75</u>	<u>101</u>	<u>59</u>
Ελίζα Λειβαδιώτου						
2022						
Δάνεια	99	-	14	87	99	-
Παρατραβήγματα/πιστωτικές κάρτες	8	δ/ε	δ/ε	14	14	48
	<u>107</u>			<u>101</u>	<u>113</u>	<u>48</u>

49. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα (συνέχεια)

	Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	Ποσά που παραχωρή- θηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	Ποσά που αποπληρώ- θηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	Συνολικό μέγιστο ποσό που εκκρεμεί κατά τη διάρκεια του έτους	Μη χρησιμοπο- ημένες πιστωτικές διευκολύ- σεις
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ιωάννης Ζωγραφάκης						
2023						
Παρατραβήγματα/πιστωτικές κάρτες	<u>2</u>	δ/ε	δ/ε	δ/ε	<u>2</u>	-
Ιωάννης Ζωγραφάκης						
2022						
Παρατραβήγματα/πιστωτικές κάρτες	<u>2</u>	δ/ε	δ/ε	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>8</u>
Νικόλαος Σοφιανός	€000	€000	€000	€000	€000	€000
2022						
Παρατραβήγματα/πιστωτικές κάρτες	<u>1</u>	δ/ε	δ/ε	-	<u>2</u>	<u>10</u>

Τα υπόλοιπα που περιλαμβάνονται στον πιο πάνω πίνακα περιλαμβάνουν κεφάλαιο και τόκο. Επίσης, ποσά που παραχωρήθηκαν και αποπληρώθηκαν δεν παρουσιάζονται για τα παρατραβήγματα και τις πιστωτικές κάρτες καθώς αυτά είναι εκ φύσεως ανακυκλούμενες διευκολύνσεις. Το συνολικό μέγιστο ποσό που εκκρεμεί περιλαμβάνει ανοίγματα πιστωτικών καρτών στο μέγιστο υπόλοιπο των λογαριασμών.

Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2023, κανένας άλλος Σύμβουλος δεν είχε διευκολύνσεις ή παρατραβήγματα/πιστωτικές κάρτες με το Συγκρότημα (2022: κανένας άλλος εκτός όπως αναφέρεται στους πιο πάνω πίνακες).

Οι συνολικές αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των πιο πάνω δανείων και πιστωτικών διευκολύνσεων είναι κάτω των €5 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (2022: κάτω των €5 χιλ.). Το κεφάλαιο και οι τόκοι που έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμα για αυτά τα δάνεια ή πιστωτικές διευκολύνσεις έχουν καταβληθεί.

Συνδεδεμένα πρόσωπα με το Διοικητικό Συμβούλιο

Το σύνολο των δανείων προς τα συνδεδεμένα πρόσωπα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου που ασκούν τα καθήκοντά τους στις 31 Δεκεμβρίου 2023, όπως ορίζεται στο άρθρο 220 της Νομοθεσίας για Εταιρείες 2014, έχει ως εξής (2023: σύνολο 2 άτομα: 2022: σύνολο 2 άτομα):

	Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	Ποσά που παραχωρήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	Ποσά που αποπληρώθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	Συνολικό μέγιστο ποσό που εκκρεμεί κατά τη διάρκεια του έτους
	€000	€000	€000	€000	€000
Πανίκος Νικολάου					
2023					
Παρατραβήγματα/πιστωτικές κάρτες	<u>2</u>	δ/ε	δ/ε	<u>1</u>	<u>2</u>
2022					
Παρατραβήγματα/πιστωτικές κάρτες	<u>1</u>	δ/ε	δ/ε	<u>2</u>	<u>3</u>

49. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα (συνέχεια)

	Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου (ή κατά την ημέρα διορισμού)	Ποσά που παραχωρή- θηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	Ποσά που αποπληρώθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	Συνολικό μέγιστο ποσό που εκκρεμεί κατά τη διάρκεια του έτους
	€000	€000	€000	€000	€000
Ελίζα Λειβαδιώτου					
2023					
Δάνεια	74	-	13	66	74
Παρατραβήγματα/πιστωτικές κάρτες	10	δ/ε	δ/ε	18	18
	<u>84</u>			<u>84</u>	<u>92</u>
2022					
Δάνεια	83	-	12	74	83
Παρατραβήγματα/πιστωτικές κάρτες	7	δ/ε	δ/ε	10	10
	<u>90</u>			<u>84</u>	<u>93</u>

Τα υπόλοιπα που περιλαμβάνονται στον πιο πάνω πίνακα περιλαμβάνουν κεφάλαιο και τόκο. Επίσης, ποσά που παραχωρήθηκαν και αποπληρώθηκαν δεν παρουσιάζονται για τα παρατραβήγματα και τις πιστωτικές κάρτες καθώς αυτά είναι εκ φύσεως ανακυκλούμενες διευκολύνσεις. Το συνολικό μέγιστο ποσό που εκκρεμεί περιλαμβάνει ανοίγματα πιστωτικών καρτών στο μέγιστο υπόλοιπο των λογαριασμών.

Οι συνολικές αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των πιο πάνω δανείων και πιστωτικών διευκολύνσεων είναι κάτω των €5 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (2022: κάτω των €5 χιλ.). Το κεφάλαιο και οι τόκοι που έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμα για αυτά τα δάνεια ή πιστωτικές διευκολύνσεις έχουν καταβληθεί.

Βασικά διευθυντικά στελέχη σε υπηρεσία κατά την διάρκεια του έτους και τα συνδεδεμένα τους πρόσωπα

Υπήρχαν 20 βασικά διευθυντικά στελέχη κατά τη διάρκεια του έτους (2022: 21 βασικά διευθυντικά στελέχη), 20 από τα οποία επωφελήθηκαν από πιστωτικές διευκολύνσεις (2022: 20 βασικά διευθυντικά στελέχη). Όλα τα βασικά διευθυντικά στελέχη που έκαναν χρήση πιστωτικών διευκολύνσεων είχαν υπόλοιπα στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και στις 31 Δεκεμβρίου 2022.

Δάνεια και απατήσεις έχουν παραχωρηθεί σε βασικά διευθυντικά στελέχη με τους ίδιους όρους που ισχύουν για τους υπόλοιπους υπαλλήλους του Συγκροτήματος και σε συνδεδεμένα τους πρόσωπα με τους ίδιους όρους που ισχύουν για πελάτες παρόμοιας πιστοληπτικής ικανότητας.

Όπου δεν εμφανίζεται κανένα ποσό στους παρακάτω πίνακες, αυτό υποδηλώνει πιστωτικό υπόλοιπο, μηδενικό υπόλοιπο ή υπόλοιπο μικρότερο από €500.

49. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα (συνέχεια)

Λεπτομέρειες για συναλλαγές με τα βασικά διευθυντικά στελέχη και τα συνδεδεμένα τους πρόσωπα για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022 έχουν ως ακολούθως:

	Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	Υπόλοιπο των βασικών διευθυντικών στελεχών που διορίστηκαν κατά την διάρκεια του έτους	Άλλες κινήσεις στο υπόλοιπο των βασικών διευθυντικών στελεχών και των συνδεδεμένων τους προσώπων κατά τη διάρκεια του έτους	Ποσά που παραχωρή- θηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	Ποσά που αποπληρώθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους	Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	Συνολικό μέγιστο ποσό που εκκρεμεί κατά τη διάρκεια του έτους (από την ημερομηνία διορισμού)
2023	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Δάνεια	2,400	-	-	605	490	2,092	2,439
Παρατραβήγματα/ πιστωτικές κάρτες	386	δ/ε	δ/ε	δ/ε	δ/ε	249	568
	<u>2,786</u>					<u>2,341</u>	<u>3,007</u>
2022							
Δάνεια	1,836	1,154	-	41	433	2,400	2,720
Παρατραβήγματα/ πιστωτικές κάρτες	453	δ/ε	δ/ε	δ/ε	δ/ε	386	603
	<u>2,289</u>					<u>2,786</u>	<u>3,323</u>

Τα υπόλοιπα που περιλαμβάνονται στον πιο πάνω πίνακα περιλαμβάνουν κεφάλαιο και τόκο. Επίσης, ποσά που παραχωρήθηκαν και αποπληρώθηκαν δεν παρουσιάζονται για τα παρατραβήγματα και τις πιστωτικές κάρτες καθώς αυτά είναι εκ φύσεως ανακυκλούμενες διευκολύνσεις. Το συνολικό μέγιστο ποσό που εκκρεμεί περιλαμβάνει ανοίγματα πιστωτικών καρτών στο μέγιστο υπόλοιπο των λογαριασμών.

Οι συνολικές αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των πιο πάνω δανείων και πιστωτικών διευκολύνσεων είναι κάτω των €11 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (2022: κάτω των €6 χιλ.). Το κεφάλαιο και οι τόκοι που έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμα για αυτά τα δάνεια ή πιστωτικές διευκολύνσεις έχουν καταβληθεί.

Συνολικά ποσά που εκκρεμούν στο τέλος του έτους και πρόσθετες συναλλαγές

	2023 €000	2022 €000
Δάνεια και απαιτήσεις στις 31 Δεκεμβρίου		
Διοικητικό Συμβούλιο	77	105
Βασικά διευθυντικά στελέχη	1,849	2,191
Συνδεδεμένα πρόσωπα - Διοικητικό Συμβούλιο	85	86
Συνδεδεμένα πρόσωπα - Βασικά διευθυντικά στελέχη	492	595
	<u>2,503</u>	<u>2,977</u>
Καταθέσεις στις 31 Δεκεμβρίου		
Διοικητικό Συμβούλιο	1,919	3,582
Βασικά διευθυντικά στελέχη	2,004	1,952
Συνδεδεμένα πρόσωπα - Διοικητικό Συμβούλιο	969	1,373
Συνδεδεμένα πρόσωπα - Βασικά διευθυντικά στελέχη	2,402	1,805
	<u>7,294</u>	<u>8,712</u>
Έσοδα από τόκους για το έτος	<u>119</u>	<u>71</u>
Έξοδα από τόκους για το έτος	<u>9</u>	<u>-</u>
Έσοδα από προμήθειες για το έτος	<u>-</u>	<u>6</u>
Έσοδα από ασφάλιστρα για το έτος	<u>497</u>	<u>453</u>
Έξοδα από ασφάλειες και συνδρομές για το έτος	<u>5</u>	<u>296</u>

49. Συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα (συνέχεια)

Ο πιο πάνω πίνακας δεν περιλαμβάνει υπόλοιπα στο τέλος του έτους για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα βασικά διευθυντικά στελέχη και τα συνδεδεμένα τους πρόσωπα που παραιτήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, ούτε υπόλοιπα πελατών που δεν πληρούν τον ορισμό των συνδεδεμένων προσώπων στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023 υπήρχαν 7 Σύμβουλοι (2022: 10) και 18 βασικά διευθυντικά στελέχη (2022: 20).

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους γνωστοποιούνται για την περίοδο κατά την οποία ήταν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή υπηρέτησαν ως βασικά διευθυντικά στελέχη.

Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022, συνδεδεμένα πρόσωπα των βασικών διευθυντικών στελεχών πραγματοποίησαν συναλλαγές με τη Διεύθυνση Διάθεσης Ακινήτων (REMU) για την αγορά ακινήτου ύψους €58 χιλ. Η συναλλαγή έγινε με συνήθεις εμπορικούς όρους όπως ισχύουν για συγκρίσιμες συναλλαγές με τρίτα πρόσωπα. Δεν υφίσταται παρόμοια συναλλαγή κατά την διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Επιπρόσθετα από τα δάνεια και απαιτήσεις, υπήρχαν ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις προς μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα συνδεδεμένα τους πρόσωπα που απορρέουν κυρίως από πιστώσεις, εγγυήσεις και μη χρησιμοποιηθέντα όρια, ύψους €116 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (2022: €120 χιλ.).

Υπήρχαν επίσης ενδεχόμενες και ανειλημμένες υποχρεώσεις προς βασικά διευθυντικά στελέχη και τα συνδεδεμένα τους πρόσωπα ύψους €1,197 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (2022: €1,227 χιλ.).

Το σύνολο των μη εξασφαλισμένων ποσών των δανείων και απαιτήσεων και ενδεχόμενων και ανειλημμένων υποχρεώσεων προς μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, βασικά διευθυντικά στελέχη και συνδεδεμένα τους πρόσωπα (χρησιμοποιώντας αξίες καταναγκαστικής πώλησης για εμπράγματα εξασφαλίσεις και χωρίς τον προσδιορισμό αξίας για οποιαδήποτε άλλα είδη εξασφαλίσεων) στις 31 Δεκεμβρίου 2023 ανήλθε σε €1,489 χιλ. (2022: €1,212 χιλ.).

Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, καταβλήθηκαν ασφάλιστρα ύψους €220 χιλ. (2022: €202 χιλ.) και μηδέν απαιτήσεις (2022: €20 χιλ.) από/προς τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας και τα συνδεδεμένα τους πρόσωπα προς/από τις ασφαλιστικές θυγατρικές του Συγκροτήματος.

Κατά τη διάρκεια των ετών που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022, δεν υπήρχαν άλλες συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα των υφιστάμενων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή με μέλη που παραιτήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους.

50. Εταιρείες του Συγκροτήματος

Οι κύριες θυγατρικές εταιρείες και υποκαταστήματα που περιλαμβάνονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις του Συγκροτήματος, το εγγεγραμμένο γραφείο της, οι δραστηριότητές τους και το ποσοστό που κατέχει η Εταιρία σε αυτές (άμεσα ή έμμεσα) στις 31 Δεκεμβρίου 2023 είναι:

Εταιρεία	Εγγεγραμμένο γραφείο	Δραστηριότητες	Ποσοστό συμμετοχής (%)
Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company	10 Earlsfort Terrace, Δουβλίνο 2, D02 T380, Ιρλανδία	Μητρική Εταιρεία	δ/ε
Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ	Οδός Στασίου 51, Αγ. Παρασκευή, Στρόβολος, Τ.Κ. 2002, Λευκωσία, Κύπρος	Εμπορική τράπεζα	100
EuroLife Ltd	Οδός Εύρου 4, Τ.Κ. 2003, Στρόβολος, Λευκωσία, Κύπρος	Ασφάλειες κλάδου ζωής	100
Γενικές Ασφάλειες Κύπρου Λτδ	Οδός Θεμιστοκλή Δέρβη 2-4, Τ.Κ. 1066, Λευκωσία, Κύπρος	Ασφάλειες γενικού κλάδου	100
JCC Payment Systems Ltd	Οδός Σταδίου 1, Τ.Κ. 2571, Νήσου, Κύπρος	Υπηρεσίες διεκπεραίωσης συναλλαγών με κάρτες	75
Κυπριακός Οργανισμός Επενδύσεων και Αξιών Λτδ (CISCO)	Οδός Αγίου Προκοπίου και Ποσειδώνος 1, Τ.Κ. 2406, Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος	Επενδυτική τραπεζική, χρηματοπιστηριακές υπηρεσίες, διακριτική διαχείριση χαρτοφυλακίων και παροχή επενδυτικών συμβουλών	100
Jinius Ltd	Οδός Αγίου Προκοπίου και Ποσειδώνος 1, Τ.Κ. 2406, Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος	Πλατφόρμα Ψηφιακής Οικονομίας	100
LCP Holdings and Investments Public Ltd	Οδός Αγίου Προκοπίου και Ποσειδώνος 1, Τ.Κ. 2406, Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος	Επενδύσεις σε τίτλους και συμμετοχές σε εταιρείες και σχέδια που δραστηριοποιούνται σε διάφορους επιχειρηματικούς τομείς και έργα	67
Kermia Ltd	Οδός Στασίου 51, Αγ. Παρασκευή, Στρόβολος, Τ.Κ. 2002, Λευκωσία, Κύπρος	Ανάπτυξη και εμπορία ακινήτων	100
Kermia Properties & Investments Ltd	Οδός Στασίου 51, Αγ. Παρασκευή, Στρόβολος, Τ.Κ. 2002, Λευκωσία, Κύπρος	Ανάπτυξη και εμπορία ακινήτων	100
S.Z. Eliades Leisure Ltd	Οδός Στασίου 51, Αγ. Παρασκευή, Στρόβολος, Τ.Κ. 2002, Λευκωσία, Κύπρος	Ανάπτυξη γης και λειτουργία θερέτρου γκολφ	70
Auction Yard Ltd	Οδός Στασίου 51, Αγ. Παρασκευή, Στρόβολος, Τ.Κ. 2002, Λευκωσία, Κύπρος	Εταιρεία δημοπρασίας	100
BOC Secretarial Company Ltd	Οδός Στασίου 51, Αγ. Παρασκευή, Στρόβολος, Τ.Κ. 2002, Λευκωσία, Κύπρος	Γραμματειακές υπηρεσίες	100
Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (υποκατάστημα της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ)	Λεωφ. Αλεξάνδρας 192, 11521 Αθήνα, Ελλάδα	Διαχείριση εγγυήσεων και κατοχή ακινήτων	δ/ε
BOC Asset Management Romania S.A.	Calea Dorobonti 187B, Sector 1, Βουκουρέστι, Ρουμανία	Είσπραξη του υφιστάμενου χαρτοφυλακίου εισπρακτών περιλαμβανομένων εισπρακτών από τρίτους - σε διαδικασία απομόχλευσης	100
MC Investment Assets Management LLC	19-1 Zvezdnyi building, Μόσχα, Ρωσία	Διαχείριση προβληματικών περιουσιακών στοιχείων - σε διαδικασία απομόχλευσης	100
Fortuna Astrum Ltd	Internacionalnih Brigada 69, 11104, Βελιγράδι, Σερβία	Διαχείριση προβληματικών περιουσιακών στοιχείων - σε διαδικασία απομόχλευσης	100

50. Εταιρείες του Συγκροτήματος (συνέχεια)

Τον Δεκέμβριο 2022, η Εταιρία ίδρυσε την Jinius Ltd, μια 100% θυγατρική, η οποία έχει συσταθεί για να παρέχει και να διαχειρίζεται μια Πλατφόρμα Ψηφιακής Οικονομίας. Κατά τη διάρκεια του έτους 2023, οι δραστηριότητες της BOC PCL σε σχέση με την Πλατφόρμα Ψηφιακής Οικονομίας μεταφέρθηκαν στην Jinius Ltd. Στις 31 Δεκεμβρίου 2023 η Jinius Ltd είναι 100% θυγατρική της BOC PCL.

Τον Φεβρουάριο 2023, το Συγκρότημα προχώρησε σε αναδιάρθρωση των επενδυτικών τραπεζικών και χρηματοπιστωτικών του δραστηριοτήτων μέσω της απορρόφησης των δραστηριοτήτων της BOC Asset Management Ltd από την CISCO. Στη συνέχεια, η BOC Asset Management Ltd διαλύθηκε.

Επιπρόσθετα από τις πιο πάνω εταιρείες, στις 31 Δεκεμβρίου 2023 η BOC PCL κατείχε το 100% του μετοχικού κεφαλαίου των πιο κάτω εταιρειών των οποίων η κύρια δραστηριότητα είναι η κατοχή και διαχείριση ακινήτων:

Κύπρος: Hamura Properties Ltd, Tolmeco Properties Ltd, Pelika Properties Ltd, Cobhan Properties Ltd, Ramendi Properties Ltd, Nalmosa Properties Ltd, Emovera Properties Ltd, Estaga Properties Ltd, Skellom Properties Ltd, Blodar Properties Ltd, Cranmer Properties Ltd, Les Coraux Estates Ltd, Natakon Company Ltd, Oceania Ltd, Dominion Industries Ltd, Ledra Estate Ltd, EuroLife Properties Ltd, Laiki Lefkothea Center Ltd, Labancor Ltd, Joberco Ltd, Zecomex Ltd, Domita Estates Ltd, Memdes Estates Ltd, Kernland Properties Ltd, Jobelis Properties Ltd, Melsolia Properties Ltd, Koralmom Properties Ltd, Spacous Properties Ltd, Soluto Properties Ltd, Solomaco Properties Ltd, Linaland Properties Ltd, Unital Properties Ltd, Neraland Properties Ltd, Wingstreet Properties Ltd, Nolory Properties Ltd, Fitrus Properties Ltd, Lisbo Properties Ltd, Mantinec Properties Ltd, Colar Properties Ltd, Provezaco Properties Ltd, Hillbay Properties Ltd, Forenaco Properties Ltd, Hovita Properties Ltd, Astromeria Properties Ltd, Regetona Properties Ltd, Camela Properties Ltd, Barosca Properties Ltd, Fogland Properties Ltd, Tebasco Properties Ltd, Valecross Properties Ltd, Altco Properties Ltd, Olivero Properties Ltd, Jaselo Properties Ltd, Elosa Properties Ltd, Flona Properties Ltd, Toreva Properties Ltd, Resoma Properties Ltd, Mostero Properties Ltd, Helal Properties Ltd, Pendalo Properties Ltd, Frontyard Properties Ltd, Bonsova Properties Ltd, Thermano Properties Ltd, Venicous Properties Ltd, Lorman Properties Ltd, Eracor Properties Ltd, Rulemon Properties Ltd, Maledico Properties Ltd, Balasec Properties Ltd, Bendolio Properties Ltd, Diafor Properties Ltd, Kartama Properties Ltd, Paramina Properties Ltd, Nouralia Properties Ltd, Resocot Properties Ltd, Soblano Properties Ltd, Talamon Properties Ltd, Weinar Properties Ltd, Zemialand Properties Ltd, Coeval Properties Ltd, Finevo Properties Ltd, Mazima Properties Ltd, Riveland Properties Ltd, Rosalica Properties Ltd, Secretsky Properties Ltd, Senadaco Properties Ltd, Tasabo Properties Ltd, Venetolio Properties Ltd, Zandexo Properties Ltd, Odolo Properties Ltd, Molemo Properties Ltd, Samilo Properties Ltd, Baleland Properties Ltd, Alezia Properties Ltd, Amary Properties Ltd, Aparno Properties Ltd, Lomenia Properties Ltd, Midelox Properties Ltd, Montira Properties Ltd, Orilema Properties Ltd, Cramonco Properties Ltd, Carilo Properties Ltd, Olisto Properties Ltd και Philiki Ltd.

Ρουμανία: Otherland Properties Dorobanti SRL, Green Hills Properties SRL, Imoreth Properties SRL, Inroda Properties SRL, Zunimar Properties SRL, Allioma Properties SRL και Nikaba Properties SRL.

Επίσης, στις 31 Δεκεμβρίου 2023 η BOC PCL κατείχε το 100% των εταιρειών Stamoland Properties Ltd, Unoplan Properties Ltd, Petrassimo Properties Ltd και Gosman Properties Ltd.

Οι κύριες δραστηριότητες των πιο πάνω εταιρειών είναι η κατοχή μετοχών και άλλων επενδύσεων και η παροχή υπηρεσιών.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, η BOC PCL κατείχε το 100% της BOC Terra AIF V.C.I Plc, το οποίο είναι εναλλακτικό επενδυτικό ταμείο ακινήτων και είναι επί του παρόντος αδρανής.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, η BOC PCL κατείχε το 100% των πιο κάτω εταιρειών οι οποίες κρατούνται για να δεχτούν ακίνητα:

Κύπρος: Holstone Properties Ltd, Gelimo Properties Ltd, Rifelo Properties Ltd, Avaletto Properties Ltd και Larizemo Properties Ltd.

Επίσης, η BOC PCL κατέχει το 100% των πιο κάτω ενδιάμεσων μητρικών εταιρειών:

Κύπρος: Otherland Properties Ltd, Battersee Properties Ltd, Bonayia Properties Ltd, Janoland Properties Ltd, Imoreth Properties Ltd, Inroda Properties Ltd, Zunimar Properties Ltd, Nikaba Properties Ltd, Allioma Properties Ltd, Landanafield Properties Ltd και Hydrobius Ltd.

50. Εταιρείες του Συγκροτήματος (συνέχεια)

Η BOC PCL κατέχει επίσης το 100% των πιο κάτω αδρανών εταιρειών:

Κύπρος: Laiki Bank (Nominees) Ltd, Paneuropean Ltd, Nelcon Transport Co. Ltd, Canosa Properties Ltd, Homirova Properties Ltd και Settle Cyprus Ltd.

Ελλάδα: Κυπρου Zois (υποκατάστημα της EuroLife Ltd), Κυπρου Asfaltiki (υποκατάστημα των General Insurance of Cyprus Ltd), Κυπρου Commercial SA και Κυπρου Properties SA.

Όλες οι εταιρείες του Συγκροτήματος ενοποιούνται ως θυγατρικές με τη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης. Όλες οι εταιρείες που παρατίθενται πιο πάνω έχουν μετοχικό κεφάλαιο που αποτελείται από συνήθεις μετοχές.

Εξαγορές θυγατρικών

Δεν υπήρχαν εξαγορές κατά τη διάρκεια των έτων που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022.

Διάλυση και πώληση θυγατρικών

Δεν υπήρξαν σημαντικές πωλήσεις θυγατρικών κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023. Η Salecom Ltd, Romaland Properties Ltd, Trecoda Properties Ltd, Weinco Properties Ltd, Aktilo Properties Ltd, Stormino Properties Ltd, Tavoni Properties Ltd, Ameleto Properties Ltd, Folimo Properties Ltd, Steparco Ltd, Thames Properties Ltd, Edoric Properties Ltd, Finerose Properties Ltd and Cyprialife Ltd διαλύθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023. Thelemic Properties Ltd, Arlona Properties Ltd, Tebane Properties Ltd, Fareland Properties Ltd, Sendilo Properties Ltd, Dilerio Properties Ltd, Calinora Properties Ltd, Lynoco Properties Ltd, Ofraco Properties Ltd, Asianco Properties Ltd, Nigora Properties Ltd, Bascone Properties Ltd, Calandomo Properties Ltd, Irisa Properties Ltd, Marcozaco Properties Ltd, Alepar Properties Ltd και Nivamo Properties Ltd πωλήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, οι ακόλουθες θυγατρικές ήταν σε διαδικασία διάλυσης ή διαγραφής: Fantasio Properties Ltd, Demoro Properties Ltd, Bramwell Properties Ltd, Blindingqueen Properties Ltd, Fairford Properties Ltd, Sylvesta Properties Ltd, Battersee Real Estate SRL, Iperi Properties Ltd, Prodino Properties Ltd, Thryan Properties Ltd, Obafemi Holdings Ltd, Birkdale Properties Ltd, CYCMC IV Ltd και Ensolo Properties Ltd.

51. Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξία

	Ποσοστό συμμετοχής (%)
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες	
Aris Capital Management LLC	30.0
Rosequeens Properties Limited	33.3
Fairways Automotive Holdings Ltd	45.0

Η λογιστική αξία των επενδύσεων σε συγγενείς εταιρείες θεωρείται πλήρως απομειωμένη και η αξία τους έχει περιοριστεί στο μηδέν.

Rosequeens Properties SRL

Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 το Συγκρότημα πώλησε το 33.3% της συμμετοχής του στη συγγενή εταιρεία Rosequeens Properties SRL.

	Ποσοστό συμμετοχής (%)
Επένδυση σε κοινοπραξία	
Τσίρος (Άγιος Τύχων) Λτδ	50.0

Η λογιστική αξία της επένδυσης σε κοινοπραξία θεωρείται πλήρως απομειωμένη και η αξία της έχει περιοριστεί στο μηδέν.

52. Αναφορά ανά χώρα

Το άρθρο 89 της Οδηγίας Κεφαλαιακών Απαιτήσεων IV (CRD IV) απαιτεί από τις τράπεζες να γνωστοποιούν σε ενοποιημένη βάση, τις ακόλουθες πληροφορίες για όλες τις χώρες όπου δραστηριοποιείται το Συγκρότημα. Ο πιο κάτω πίνακας περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τα ακόλουθα στοιχεία του Συγκροτήματος για το έτος 2023:

Χώρα	Συνολικά λειτουργικά εισοδήματα/ (έξοδα) €000	Μέσος όρος αριθμού υπαλλήλων	Κέρδη/(ζημιές) πριν τη φορολογία €000	Λογιστικά έξοδα φορολογίας στα κέρδη/(ζημιές) €000	Εταιρικός φόρος που πληρώθηκε/ (επιστράφηκε) €000	Κρατικές επιδοτήσεις που εισπράχτηκαν €000
Κύπρος	1,102,643	2,876	565,490	46,319	21,536	-
Ρωσία	(4)	1	(285)	-	-	-
Ρουμανία	(156)	-	(217)	-	-	-
Ελλάδα	326	6	(3,064)	-	(1,394)	-
Σύνολο	1,102,809	2,883	561,924	46,319	20,142	-

Τα συνολικά λειτουργικά εισοδήματα/(έξοδα), τα κέρδη/(ζημιές) πριν τη φορολογία και τα λογιστικά έξοδα φορολογίας στα κέρδη/(ζημιές), ετοιμάστηκαν στην ίδια βάση με τα ποσά που αναφέρονται αλλού σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Οι δραστηριότητες των εταιρειών του Συγκροτήματος ανά γεωγραφική περιοχή παρουσιάζονται στη Σημείωση 50.

Συνολικά λειτουργικά εισοδήματα/(έξοδα): περιλαμβάνουν τα καθαρά έσοδα από τόκους, τα καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες, τα καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος, τα καθαρά κέρδη από χρηματοοικονομικά μέσα, τα καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος, το καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες, τα καθαρά κέρδη από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα, τα καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων και τα λοιπά έσοδα.

Αριθμός υπαλλήλων: ο αριθμός υπαλλήλων έχει υπολογιστεί ως ο μέσος όρος του αριθμού υπαλλήλων, σε τριμηνιαία βάση, οι οποίοι εργοδοτούνταν από το Συγκρότημα κατά το έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2023.

Κέρδη/(ζημιές) πριν τη φορολογία: τα κέρδη/(ζημιές) πριν τη φορολογία αφορούν κέρδη/(ζημιές) μετά την αφαίρεση των εσόδων/(εξόδων) μεταξύ των τομέων.

Λογιστικά έξοδα φορολογίας στα κέρδη/(ζημιές): αντιπροσωπεύουν τον εταιρικό φόρο για το τρέχον έτος και δεν περιλαμβάνουν αναβαλλόμενους φόρους, προσαρμογές σε σχέση με προηγούμενα έτη και άλλες φορολογικές προβλέψεις.

Εταιρικός φόρος που πληρώθηκε/(επιστράφηκε): περιλαμβάνει πληρωμές κατά την διάρκεια του 2023 για εταιρικό φόρο (περιλαμβάνει φόρο για ασφάλιστρα) και Κυπριακή έκτακτη αμυντική εισφορά.

53. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς

ΚΕΔΙΠΕΣ Απόκτηση δανειακού χαρτοφυλακίου

Τον Δεκέμβριο 2023, η BOC PCL σύναψε συμφωνία με την Κυπριακή Εταιρεία Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων ('ΚΕΔΙΠΕΣ') για απόκτηση χαρτοφυλακίου εξυπηρετούμενων και αναδιαρθρωμένων δανείων μεικτής αξίας ύψους περίπου €58 εκατ. με ημερομηνία αναφοράς 31 Δεκεμβρίου 2022 (η 'Συναλλαγή'). Η επίδραση της Συναλλαγής στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων και στην κεφαλαιακή θέση του Συγκροτήματος είναι ουδέτερη. Οι σχετικές εποπτικές εγκρίσεις έχουν ληφθεί και η Συναλλαγή έχει ολοκληρωθεί τον Μάρτιο 2024.

Διανομή από τα κέρδη του έτους 2023

Τον Μάρτιο 2024, το Συγκρότημα έλαβε έγκριση από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για διανομή από τα κέρδη του έτους 2023 συνολικού ποσού €137 εκατ., αποτελούμενη από μέρισμα σε μετρητά ύψους €112 εκατ. και επαναγορά συνήθων μετοχών της Εταιρίας συνολικού ποσού μέχρι €25 εκατ. Με τη λήψη αυτής της έγκρισης, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας πρότεινε στους μετόχους την καταβολή τελικού μερίσματος σε μετρητά και ενέκρινε κατ' αρχήν την έναρξη προγράμματος επαναγοράς συνήθων μετοχών της Εταιρίας, όπως περιγράφεται πιο κάτω.

Προτεινόμενο Μέρισμα

Το Διοικητικό Συμβούλιο πρότεινε στους μετόχους την καταβολή τελικού μερίσματος σε μετρητά ύψους €0.25 ανά συνήθη μετοχή από τα κέρδη για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (συνολικό μέρισμα €112 εκατ. βάσει του συνολικού αριθμού συνήθων μετοχών που είναι εκδομένες). Η πρόταση υπόκειται σε έγκριση από τους μετόχους κατά την Ετήσια Γενική Συνέλευση που θα πραγματοποιηθεί το Μάιο 2024. Οι οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 δεν αντικατοπτρίζουν αυτό το μέρισμα, το οποίο θα καταχωρηθεί στα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας ως διανομή από τα αδιανέμητα κέρδη κατά το έτος που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2024.

Προτεινόμενη Επαναγορά Συνήθων Μετοχών

Το Διοικητικό Συμβούλιο επιβεβαίωσε την πρόθεση του για έναρξη προγράμματος επαναγοράς συνήθων μετοχών της Εταιρίας, με το συνολικό ποσό να ανέρχεται μέχρι €25 εκατ. και σύμφωνα με τους όρους της έγκρισης της ΕΚΤ. Οι οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 δεν αντικατοπτρίζουν την επίδραση του προτεινόμενου προγράμματος επαναγοράς συνήθων μετοχών, το οποίο θα καταχωρείται στα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας καθώς η επαναγορά συνήθων μετοχών πραγματοποιείται.

Τα μερίσματα και η επαναγορά συνήθων μετοχών χρηματοδοτείται από τα αποθεματικά που είναι διαθέσιμα για διανομή.

Δεν έχουν λάβει χώρα άλλα σημαντικά μη-διορθωτικά γεγονότα από τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Έκθεση ανεξάρτητου ελεγκτή προς τα μέλη της Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company

Έκθεση επί του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company και οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας (οι “οικονομικές καταστάσεις”):

- δίνουν μια αληθινή και δίκαιη εικόνα των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων και της οικονομικής θέσης του Συγκροτήματος και της Εταιρείας στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και των κερδών και των ταμειακών ροών του Συγκροτήματος και της Εταιρείας για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή,
- έχουν καταλλήλως καταρτιστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (‘ΔΠΧΑ’) όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση, και
- έχουν καταλλήλως καταρτιστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του περί Εταιρειών Νόμου του 2014 και, όσον αφορά τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, το Άρθρο 4 του Κανονισμού Διεθνών Λογιστικών Προτύπων.

Έχουμε ελέγξει τις οικονομικές καταστάσεις, που περιλαμβάνονται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση του 2023 (η “Ετήσια Έκθεση”), οι οποίες αποτελούνται από:

- τον Ενοποιημένο Ισολογισμό και τον Ισολογισμό της Εταιρείας στις 31 Δεκεμβρίου 2023,
- την Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων και την Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων και την Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων της Εταιρείας για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή,
- την Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών και την Κατάσταση Ταμειακών Ροών της Εταιρείας για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή,
- την Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων και την Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων της Εταιρείας για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, και;
- τις σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες περιλαμβάνουν περιγραφή των λογιστικών πολιτικών.

Η γνώμη μας συνάδει με την έκθεση μας προς την Επιτροπή Ελέγχου.

Βάση γνώμης

Ο έλεγχός μας έχει διενεργηθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (Ιρλανδίας) (“ΔΠΕ (Ιρλανδίας)”) και τη σχετική νομοθεσία. Οι ευθύνες μας με βάση τα ΔΠΕ (Ιρλανδίας) περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο Ευθύνες του Ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της έκθεσής μας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν βάση για την ελεγκτική μας γνώμη.

Ανεξαρτησία

Παραμείναμε ανεξάρτητοι από το Συγκρότημα σύμφωνα με τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο μας των οικονομικών καταστάσεων στην Ιρλανδία, που περιλαμβάνει τον Κώδικα Δεοντολογίας που ισχύει για εισηγμένες οντότητες δημοσίου συμφέροντος που έχει εκδοθεί από την Ιρλανδική Εποπτική Αρχή Ελέγχου και Λογιστικής (“IAASA”), και έχουμε συμμορφωθεί με τις άλλες ευθύνες δεοντολογίας που απορρέουν από αυτές τις απαιτήσεις.

Από όσα γνωρίζουμε και πιστεύουμε, δηλώνουμε ότι δεν έχουν παρασχεθεί μη-ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται από τον Κώδικα Δεοντολογίας IAASA στο Συγκρότημα ή στην Εταιρεία.

Εκτός από ότι γνωστοποιείται στη σημείωση 15 των οικονομικών καταστάσεων, δεν παρείχαμε μη-ελεγκτικές υπηρεσίες στο Συγκρότημα ή στην Εταιρεία για την περίοδο από την 1 Ιανουαρίου 2023 μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2023.

Προσέγγιση του ελέγχου

Περίληψη

Συνολική Ουσιαστικότητα

- €28.0 εκατ. (2022: €16.7 εκατ.) - Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
- Στη βάση του 5% κατά προσέγγιση, των κερδών πριν τη φορολογία (2022: 1%, κατά προσέγγιση, των καθαρών περιουσιακών στοιχείων).
- €24.1 εκατ. (2022: €14.3 εκατ.) - Οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας
- Στη βάση του 1%, κατά προσέγγιση, των καθαρών περιουσιακών στοιχείων.

Εκτελεστική Ουσιαστικότητα

- €21.0 εκατ. (2022: 10.5 εκατ.) - Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις
- €18.0 εκατ. (2022: €9.3 εκατ.) - Οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας

Πεδίο του ελέγχου

- Έχουμε ελέγξει τις συνολικές ενοποιημένες οικονομικές πληροφορίες της Bank of Cyprus Public Company Limited (PCL), η οποία είναι η κύρια εμπορική οντότητα του Συγκροτήματος.
- Το πεδίο ελέγχου μας κάλυψε περισσότερο από το 95% των συνολικών λειτουργικών εσόδων και των συνολικών περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος.

Κύρια θέματα ελέγχου

- Απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες.
 - Προβλέψεις για επίδικες και κανονιστικές και άλλες υποθέσεις.
 - Αποτίμηση για απόθεμα ακινήτων.
 - Προνομιακή πρόσβαση χρηστών στα συστήματα χρηματοοικονομικής αναφοράς.
 - Λογιστική αξία της επένδυσης στην Bank of Cyprus Public Company Limited (αφορά μόνο την Εταιρεία).
-

Πεδίο εφαρμογής του ελέγχου μας

Στο πλαίσιο του σχεδιασμού του ελέγχου μας, ορίσαμε το επίπεδο ουσιαστικότητας και αξιολογήσαμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις οικονομικές καταστάσεις. Συγκεκριμένα, αξιολογήσαμε τους τομείς όπου οι σύμβουλοι έχουν προβεί σε υποκειμενικές αξιολογήσεις, για παράδειγμα, αναφορικά με την εφαρμογή σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων που περιλάμβανε παραδοχές και λαμβάνοντας υπόψη μελλοντικά γεγονότα τα οποία είναι εκ φύσεως αβέβαια. Όπως και σε όλους τους ελέγχους μας, εξετάσαμε επίσης τον κίνδυνο παράκαμψης των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης κατά πόσο υπήρχαν στοιχεία που υποδηλώνουν προκατάληψη από τους συμβούλους που αντιπροσώπευαν ένα κίνδυνο ουσιώδους σφάλματος οφειλόμενου σε απάτη.

Κύρια θέματα ελέγχου

Τα κύρια θέματα ελέγχου είναι εκείνα που, κατά την επαγγελματική κρίση του ελεγκτή, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου και περιλαμβάνουν τους πιο σημαντικούς κινδύνους ουσιώδους σφάλματος (είτε οφείλονται σε απάτη ή σε άλλο λόγο) που έχουν αξιολογηθεί από τους ελεγκτές, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που είχαν τη μεγαλύτερη επίδραση: στη γενική στρατηγική ελέγχου, τον καταμερισμό πόρων για την ελεγκτική εργασία; και την κατεύθυνση των εργασιών της ελεγκτικής ομάδας. Τα θέματα αυτά, και οποιαδήποτε σχόλια καταγράφουμε επί των αποτελεσμάτων των διαδικασιών μας, αφορούν τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων στο σύνολο τους, και στη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών, και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη επί αυτών των θεμάτων. Αυτή δεν είναι μια ολοκληρωμένη λίστα όλων των κινδύνων που εντοπίστηκαν στον έλεγχό μας.

<i>Κύριο Θέμα Ελέγχου</i>	<i>Πώς ο έλεγχος μας έχει αντιμετωπίσει το κύριο θέμα ελέγχου</i>
<p><i>Απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες</i></p> <p>Αναφερθείτε στη σημείωση 2.17 “Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων” εντός της Σημείωσης 2, “Περίληψη λογιστικών πολιτικών”, στη Σημείωση 5.2, “Υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών” εντός της Σημείωσης 5 “Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές”, στη Σημείωση 23, “Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες” και στη Σημείωση 44, “Διαχείριση κινδύνων - Πιστωτικός κίνδυνος”.</p> <p>Το Συγκρότημα έχει αναπτύξει πολύπλοκα μοντέλα για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (“ΑΠΖ”) στα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες. Οι προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων σε πελάτες υπολογίζονται σε συλλογική βάση για χαρτοφυλάκια δανείων παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου και σε ατομική βάση για δάνεια που είναι σημαντικά σε ατομική βάση ή που πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια που προσδιορίστηκαν από τη διοίκηση.</p> <p>Προσδιορίσαμε ότι αυτό αποτελεί κύριο θέμα ελέγχου λόγω της σημαντικής κρίσης που εξασκήθηκε από τη διοίκηση και την πολυπλοκότητα στον προσδιορισμό της εκτίμησης συμπεριλαμβανομένων:</p>	<p>Έχουμε κατανοήσει και αξιολογήσει το σχεδιασμό του γενικού πλαισίου ελέγχου που σχετίζεται με την απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και ελέγξαμε τη λειτουργική αποτελεσματικότητα των κύριων δικλίδων ασφαλείας που σχετίζονται με τον υπολογισμό των ΑΠΖ.</p> <p>Έχουμε διαβάσει και λάβει υπόψη τα πρακτικά των συνεδριάσεων της Κοινής Επιτροπής Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων όπου έχουν συζητηθεί και εγκριθεί οι παράμετροι, οι παραδοχές, οι προσαρμογές και τα αποτελέσματα από την Κοινή Επιτροπή Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων.</p> <p>Έχουμε αξιολογήσει την καταλληλότητα των κύριων παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν στις μεθοδολογίες και στο μοντέλο συλλογικών ΑΠΖ που αναπτύχθηκαν από το Συγκρότημα και τη συμμόρφωσή τους με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9.</p> <p>Έχουμε ελέγξει την πληρότητα και την ακρίβεια των δεδομένων που εισάγονται στο μοντέλο συλλογικών ΑΠΖ σε δειγματοληπτική βάση.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Των ερμηνειών και των παραδοχών που έχουν χρησιμοποιηθεί για τον καταρτισμό των μοντέλων, περιλαμβανομένης και της τμηματοποίησης που χρησιμοποιήθηκε; • Την κατανομή των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες στα Στάδια 1, 2 ή 3, περιλαμβανομένης και της αξιολόγησης των προσαρμογών (overlays), όπου εφαρμόζονται; • Τον εντοπισμό «Σημαντικής Αύξησης Πιστωτικού Κινδύνου»; και • Τις παραμέτρους, παραδοχές και τις σταθμισμένες πιθανότητες που έχουν ανατεθεί στα διάφορα οικονομικά σενάρια όπως έχουν χρησιμοποιηθεί από το Συγκρότημα. 	<p>Έχουμε αξιολογήσει τα κριτήρια που καθορίστηκαν από τη διοίκηση για τον καθορισμό της κατάλληλης κατανομής των δανείων στα Στάδια 1, 2 ή 3 και ελέγξαμε σε δειγματοληπτική βάση, την κατανομή των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες στα Στάδια 1, 2 ή 3 σε σχέση με αυτά τα κριτήρια. Ως μέρος αυτής της εργασίας αξιολογήσαμε την επίδραση των προσαρμογών (overlays) στην κατανομή σε στάδια, όπου εφαρμόζονται.</p> <p>Συγκρίναμε, με την υποστήριξη εσωτερικών ειδικών της PwC σε θέματα πιστωτικού κινδύνου, τα μακροπρόθεσμα μακροοικονομικά μεταβλητά δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν στα βασικό, ευνοϊκό και δυσμενή σενάριο με αναφορά σε ευρέως διαθέσιμες πληροφορίες. Επίσης αξιολογήσαμε το κατά πόσο τα ευνοϊκά και δυσμενή μεταβλητά μαζί με τις σταθμίσεις σεναρίων που χρησιμοποίησε η διοίκηση, ήταν λογικά.</p> <p>Με τη βοήθεια εσωτερικών ειδικών της PwC σε θέματα πιστωτικού κινδύνου, έχουμε ελέγξει τις παραδοχές, τις παραμέτρους και τις φόρμουλες που έχουν χρησιμοποιηθεί στον υπολογισμό των ΑΠΖ που αξιολογούνται σε συλλογική βάση. Αυτός ο έλεγχος περιλάμβανε την αξιολόγηση της καταλληλότητας του σχεδιασμού των μοντέλων και την αξιολόγηση των παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν (π.χ. Άνοιγμα Σε Αθέτηση, Ζημιά Από Αθέτηση Υποχρέωσης και Πιθανότητα Αθέτησης Υποχρέωσης), και την καταλληλότητα της τμηματοποίησης που χρησιμοποιήθηκε. Έχουμε καταρτίσει ένα μοντέλο για τον υπολογισμό των ΑΠΖ, το οποίο έχει ελέγξει τον μαθηματικό υπολογισμό των συλλογικών ΑΠΖ.</p> <p>Έχουμε εξετάσει τις ατομικές αξιολογήσεις απομείωσης δανείων του Συγκροτήματος για ένα δείγμα σημαντικών ανοιγμάτων Σταδίου 3 για συμμόρφωση με τις πολιτικές του Συγκροτήματος, εξελίξεις κατά τη διάρκεια του 2023 και τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9; ελέγχθηκαν σημαντικά δεδομένα μέσω αναφοράς σε κατάλληλα υποστηρικτικά στοιχεία, όπως εκτιμήσεις εξασφαλίσεων και αρχεία του Κτηματολογίου.</p> <p>Έχουμε αξιολογήσει την καταλληλότητα των γνωστοποιήσεων του Συγκροτήματος ιδιαίτερα σε σχέση με σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις.</p> <p>Έχουμε καταλήξει ότι οι μεθοδολογίες και οι κρίσεις που χρησιμοποιήθηκαν από τη διοίκηση για τον καθορισμό της απομείωσης των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες ήταν λογικές και ότι οι γνωστοποιήσεις που έγιναν σε σχέση με αυτά τα θέματα στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ήταν κατάλληλες.</p>
---	---

Προβλέψεις για επίδικες και κανονιστικές και άλλες υποθέσεις

Αναφερθείτε στη Σημείωση 2.35 "Προβλέψεις για επίδικες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα" εντός της Σημείωσης 2 "Περίληψη λογιστικών πολιτικών", και στη Σημείωση 5.4 "Προβλέψεις για επίδικες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα" εντός της Σημείωσης 5 "Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές" και στη Σημείωση 38 " Προβλέψεις για επίδικες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα".

Το Συγκρότημα υπόκειται σε διάφορες νομικές αξιώσεις, έρευνες και άλλες διαδικασίες. Οι προβλέψεις για επίδικες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα ανήλθαν στα €132 εκ. στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Η Διοίκηση μαζί με τα τμήματα συμμόρφωσης και νομικών θεμάτων του Συγκροτήματος και όπου απαιτείται το τμήμα διαχείρισης κινδύνων, επιθεωρεί όλες τις υφιστάμενες και πιθανές επίδικες υποθέσεις, καταρτίζει μία αξιολόγηση των πιθανών αποτελεσμάτων για υποθέσεις που εκτιμούνται σε ατομική και συλλογική βάση και αξιολογεί την πιθανότητα οικονομικών εκροών από το Συγκρότημα.

Προσδιορίσαμε ότι αυτό αποτελεί κύριο θέμα ελέγχου καθώς η αναγνώριση και επιμέτρηση των προβλέψεων για επίδικες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικές και άλλα θέματα απαιτεί υψηλό επίπεδο κρίσης από τη διοίκηση. Οι εκτιμήσεις που γίνονται αφορούν την πιθανότητα ύπαρξης γεγονότων υποχρέωσης που απαιτούν οικονομική εκροή πόρων για διευθέτηση της σχετικής υποχρέωσης και την εκτίμηση της έκτασης οποιασδήποτε σχετικής οικονομικής εκροής.

Έχουμε κατανοήσει και αξιολογήσει τον σχεδιασμό των διαδικασιών ελέγχου που σχετίζονται με την αναγνώριση και την επιμέτρηση των προβλέψεων για επίδικες και κανονιστικές και άλλες υποθέσεις. Ελέγξαμε τη λειτουργική αποτελεσματικότητα των διαδικασιών ελέγχου στις οποίες θέλαμε να βασιστούμε.

Ελέγξαμε ένα δείγμα των εκτιμήσεων της διοίκησης με βάση τον κίνδυνο για ατομικές υποθέσεις, συμπεριλαμβανομένου του κατα πόσο η οικονομική εκροή κρίθηκε ως πιθανή. Αξιολογήσαμε τις προτεινόμενες προβλέψεις της διοίκησης έναντι των πληροφοριών που περιέχονται στα αρχεία των υποθέσεων και πληροφοριών που παραλάβαμε από τους εξωτερικούς νομικούς συμβούλους.

Όπου κρίθηκε αναγκαίο επιβεβαιώσαμε στοιχεία και εκτιμήσεις κατευθείαν με τους εξωτερικούς νομικούς συμβούλους. Για ένα δείγμα υποθέσεων όπου η οικονομική εκροή εκτιμήθηκε ως πιθανή από την διοίκηση, και ως εκ τούτου αναγνωρίστηκε πρόβλεψη, επαναυπολογίσαμε την πρόβλεψη και πραγματοποιήσαμε ανάλυση ευαισθησίας στις σημαντικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από τη διοίκηση.

Κατανοήσαμε τη βάση της διοίκησης για συλλογικές προβλέψεις, στις περιπτώσεις που αυτές εφαρμόζονται, αξιολογήσαμε τις κύριες παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν, με αναφορά σε προηγούμενη εμπειρία και επαναυπολογίσαμε τις προβλέψεις που αναγνωρίστηκαν.

Έχουμε επιθεωρήσει τα πρακτικά των συνεδριάσεων του διοικητικού συμβουλίου και ορισμένων από τις επιτροπές του για την ύπαρξη υποθέσεων ή για εξελίξεις σε τρέχουσες υποθέσεις που δύναται να μην έχουν εντοπιστεί, συμπεριλαμβανομένων των πρακτικών της Επιτροπής Επίλυσης Νομικών Υποθέσεων.

Έχουμε επιθεωρήσει επικοινωνία με τις εποπτικές αρχές και επιπρόσθετα ζητήσαμε από το τμήμα συμμόρφωσης να μας αναφέρει γνωστές υπάρχουσες περιπτώσεις πιθανής μη- συμμόρφωσης με οποιεσδήποτε κανονιστικές απαιτήσεις.

Έχουμε αξιολογήσει κατά πόσον οι γνωστοποιήσεις που έγιναν παρουσιάζουν τις σημαντικές αβεβαιότητες που υφίστανται και αξιολογήσαμε την επάρκειά τους σε σχέση με τα σχετικά λογιστικά πρότυπα τόσο για προβλέψεις όσο και για ενδεχόμενες υποχρεώσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Με βάση τα αποδεικτικά στοιχεία που αποκτήθηκαν, ενώ σημειώνεται η εγγενής αβεβαιότητα σε αυτά τα θέματα, έχουμε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι αναγνωρισμένες προβλέψεις για επίδικες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα ήταν λογικές και ότι οι γνωστοποιήσεις που έγιναν σε σχέση με αυτά τα θέματα στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ήταν κατάλληλες.

<p><i>Αποτίμηση αποθέματος ακινήτων</i></p> <p>Αναφερθείτε στη Σημείωση 2.28 “Αποθέματα ακινήτων”, εντός της Σημείωσης 2 “Περίληψη λογιστικών πολιτικών”, στη Σημείωση 5.3, “Αποθέματα ακινήτων - εκτίμηση της καθαρής ανακτήσιμης αξίας” εντός της Σημείωσης 5 “Σημαντικές και άλλες κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές” και στη Σημείωση 27 “Αποθέματα ακινήτων”.</p> <p>Το Συγκρότημα έχει αποκτήσει σημαντικό αριθμό ακινήτων ως αποτέλεσμα συμφωνιών αναδιαρθρώσεων με πελάτες. Αυτά τα ακίνητα λογίζονται ως αποθέματα ακινήτων στο χαμηλότερο της τιμής κόστους τους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας σύμφωνα με το ΔΛΠ 2.</p> <p>Οι αποτιμήσεις που λαμβάνονται από εξωτερικούς εκτιμητές και οι περιόδοι διακράτησης περιουσιακών στοιχείων αποτελούν βασικά στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατάλληλης λογιστικής αξίας.</p> <p>Προσδιορίσαμε ότι αυτό αποτελεί κύριο θέμα υπό το πρίσμα του μεγάλου όγκου των ακινήτων που κατέχονται με λογιστική αξία ύψους €826 εκ. στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και την αβεβαιότητα γύρω από τις συνθήκες της αγοράς στην εκτίμηση της λογιστικής αξίας.</p>	<p>Έχουμε κατανοήσει και αξιολογήσει το σχεδιασμό του γενικού πλαισίου ελέγχου που σχετίζεται με τα ακίνητα που αποκτήθηκαν με ανταλλαγή χρέους και έχουμε ελέγξει τη λειτουργική αποτελεσματικότητα των κύριων δικλίδων ελέγχου σχετικά με την αποτίμηση τους.</p> <p>Επικεντρωθήκαμε στις κύριες παραμέτρους και παραδοχές στις οποίες βασίζεται η αποτίμηση των ακινήτων.</p> <p>Έχουμε αξιολογήσει την ικανότητα, την δυνατότητα και την αντικειμενικότητα των εξωτερικών ειδικών της διοίκησης (εκτιμητές ακινήτων).</p> <p>Για ένα δείγμα εκθέσεων εξωτερικών εκτιμητών, έχουμε αξιολογήσει τη μεθοδολογία και τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν με τη συνδρομή των ειδικών για εκτιμήσεις ακινήτων της PwC, ανάλογα με την περίπτωση. Για ένα δείγμα ακινήτων που κρατούνται στο τέλος του έτους, εξετάσαμε την ακρίβεια της εφαρμογής εκπτώσεων έλλειψης ρευστότητας που εφαρμόστηκε από την διοίκηση.</p> <p>Για ένα δείγμα ακινήτων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, ελέγξαμε το “κόστος” με αναφορά στις συμφωνίες για ανταλλαγή χρέους με περιουσιακά στοιχεία που υπογράφηκαν με δανειζόμενους, και ελέγξαμε την “καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία” στο τέλος του έτους με αναφορά σε εξωτερικές εκτιμήσεις.</p> <p>Έχουμε πραγματοποιήσει αναδρομικές διαδικασίες συγκρίνοντας την τιμή πώλησης που επιτεύχθηκε για πωλήσεις κατά τη διάρκεια του 2023 έναντι της λογιστικής αξίας αυτών των περιουσιακών στοιχείων στις 31 Δεκεμβρίου 2022.</p> <p>Έχουμε αξιολογήσει κατά πόσον οι γνωστοποιήσεις αντικατοπτρίζουν τις σημαντικές κρίσεις και παραδοχές και εξετάσαμε την επάρκειά τους σε σχέση με τα σχετικά λογιστικά πρότυπα.</p> <p>Έχουμε καταλήξει ότι οι κρίσεις και οι υπολογισμοί που χρησιμοποιήθηκαν από τη διοίκηση για τον υπολογισμό της λογιστικής αξίας των αποθεμάτων ακινήτων ήταν εύλογες και ότι οι γνωστοποιήσεις που έγιναν σε σχέση με αυτά τα θέματα στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ήταν κατάλληλες.</p>
--	--

<p><i>Προνομακή πρόσβαση χρηστών στα συστήματα χρηματοοικονομικής αναφοράς</i></p> <p>Αναφερθείτε στην ενότητα 3.4 “Επιτροπή Ελέγχου” της Έκθεσης περί Εταιρικής Διακυβέρνησης.</p> <p>Οι χρηματοοικονομικές αναφορές του Συγκροτήματος στηρίζονται σε μεγάλο βαθμό σε συστήματα πληροφορικής τα οποία χρησιμοποιούνται για αρκετά χρόνια και τα οποία είναι εγγενώς πολύπλοκα, δημιουργώντας αυξημένο κίνδυνο για τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση.</p> <p>Το Συγκρότημα βασίζεται σε δικλίδες ασφαλείας σε σχέση με χρήστες με προνομακή πρόσβαση, οι οποίες είναι κρίσιμες για να διασφαλιστεί ότι οι αλλαγές στις εφαρμογές και στα υποκείμενα δεδομένα γίνονται με κατάλληλο τρόπο και για να μετριάζεται ο πιθανό κίνδυνος απάτης ή σφάλματος.</p> <p>Προσδιορίσαμε την προνομακή πρόσβαση χρηστών ως κύριο θέμα ελέγχου καθώς η προσέγγιση του ελέγχου μας βασίζεται σε δικλίδες ασφαλείας και δεδομένα που εξαρτώνται από τα συστήματα πληροφορικής.</p>	<p>Με τη βοήθεια ειδικών σε θέματα ελέγχου πληροφορικής και συστημάτων της PwC, έχουμε κατανοήσει το περιβάλλον πληροφορικής του Συγκροτήματος και αξιολογήσαμε το σχεδιασμό και ελέγξαμε τη λειτουργική αποτελεσματικότητα των γενικών δικλίδων ασφαλείας πληροφορικής (ΓΔΑΠ) στα πληροφοριακά συστήματα που υποστηρίζουν την οικονομική αναφορά.</p> <p>Όπου έχουν εξερευνηθεί ελλείψεις στις ασφαλιστικές δικλίδες προνομακής πρόσβασης χρηστών σε συστήματα, έχουμε εξεύρει και εξετάσει εναλλακτικές δικλίδες. Όπου εναλλακτικές δικλίδες και άλλοι παράγοντες οι οποίοι θα μπορούσαν να μειώσουν τους σχετικούς κινδύνους δεν εντοπίστηκαν, διεξήγαμε επιπρόσθετες διαδικασίες ελέγχου σε σχέση με την πρόσβαση χρηστών σε συστήματα. Συγκεκριμένα, εμείς:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εξαγάγαμε τη λίστα πρόσβασης χρηστών απευθείας από το περιβάλλον παραγωγής των σχετικών εφαρμογών πληροφορικής, καθώς και την υποστηριζόμενη υποδομή πληροφορικής τους για να επικυρώσουμε την πληρότητα των δικαιωμάτων πρόσβασης εντός του εργαλείου του Συγκροτήματος που υποστηρίζει τη διαχείριση πρόσβασης χρηστών σε συστήματα, για την παροχή, τη διακοπή και την επαναπιστοποίηση της πρόσβασης των χρηστών; • Εξαγάγαμε τη λίστα πρόσβασης χρηστών από την αποθήκη δεδομένων του Συγκροτήματος και εξετάσαμε τη καταλληλότητα πρόσβασης κατά την διάρκεια του 2023; • Εξαγάγαμε τη λίστα προγραμματιστών από τα συστήματα παραγωγής και κυκλοφορίας πληροφορικής για τις εφαρμογές που διαχειρίζονται εσωτερικά και λάβαμε υπόψη την καταλληλότητα της πρόσβασης των προγραμματιστών; και • Εξετάσαμε τις ασφαλιστικές δικλίδες ταυτοποίησης των εφαρμογών και της υποδομής υποστήριξης της πληροφορικής για να αξιολογήσουμε τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της πολιτικής για κωδικούς πρόσβασης του Συγκροτήματος. <p>Μετά την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων αυτών των επιπρόσθετων διαδικασιών, όπου ήταν απαραίτητο η ομάδα μας διεκπεραίωσε περαιτέρω επιπρόσθετες ελεγκτικές διαδικασίες τέτοιες που καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι ο οποιοσδήποτε υπολειπόμενος κίνδυνος ελέγχου να έχει μειωθεί σε αποδεκτό επίπεδο.</p>
--	---

<p><i>Λογιστική αξία της επένδυσης στην Bank of Cyprus Public Company Limited (αφορά μόνο την Εταιρεία)</i></p> <p>Αναφερθείτε στη Σημείωση 2.3 «Επένδυση σε θυγατρικές» εντός της Σημείωσης 2 “Περίληψη λογιστικών πολιτικών”, στη Σημείωση 3 «Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές», στη Σημείωση 7 «Επένδυση σε θυγατρικές» στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.</p> <p>Η λογιστική αξία των επενδύσεων σε θυγατρικές ξεπέρασε την κεφαλαιοποίηση της αγοράς της Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company στις 31 Δεκεμβρίου 2023.</p> <p>Έχοντας ολοκληρώσει τον έλεγχο απομείωσης, οι σύμβουλοι έχουν προσδιορίσει ότι το ανακτήσιμο ποσό της επένδυσης, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της αξίας λόγω χρήσης (η οποία θεωρείται ψηλότερη από την εύλογη αξία μείον το κόστος πώλησης) ξεπερνάει τη λογιστική αξία και αναγνωρίστηκε μερικός αντιλογισμός προηγούμενης απομείωσης ύψους €573 εκατομμυρίων.</p> <p>Προσδιορίσαμε ότι αυτό είναι κύριο θέμα ελέγχου λόγω της κρίσης που σχετίζεται με την εκτίμηση του ανακτήσιμου ποσού της επένδυσης στις 31 Δεκεμβρίου 2023 συμπεριλαμβανομένων, ειδικότερα, των αναμενόμενων ταμειακών ροών, του Κόστους Κεφαλαίου και των υπολογισμών της τελικής αξίας.</p>	<p>Έχουμε αξιολογήσει τις προβλέψεις των αναμενόμενων ταμειακών ροών που περιλαμβάνονται στους υπολογισμούς της διοίκησης για την αξία λόγω χρήσης στις 31 Δεκεμβρίου 2023, για συνέπεια με την πρόσφατη απόδοση του Συγκροτήματος και το λεπτομερές Οικονομικό Πλάνο.</p> <p>Εξετάσαμε τον υπολογισμό της διοίκησης του κόστους κεφαλαίου του Συγκροτήματος με αναφορά σε εξωτερικές πηγές που χρησιμοποίησε η διοίκηση.</p> <p>Επανεκτελέσαμε τον υπολογισμό της διοίκησης για τον υπολογισμό της τελικής αξίας και εξετάσαμε την καταλληλότητα του μακροπρόθεσμου ρυθμού ανάπτυξης που χρησιμοποιήθηκε με αναφορά σε εξωτερικές προβλέψεις για την Κυπριακή οικονομία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2023.</p> <p>Έχουμε καταλήξει ότι η εκτίμηση απομείωσης σε σχέση με την επένδυση στην Bank of Cyprus PCL και οι γνωστοποιήσεις που έγιναν στις οικονομικές καταστάσεις είναι λογικές.</p>
--	---

Πως προσαρμόσαμε το πεδίο εφαρμογής του ελέγχου

Έχουμε προσαρμόσει το πεδίο εφαρμογής του ελέγχου για να διασφαλίσουμε ότι έχουμε διεκπεραιώσει επαρκή εργασία για να μπορούμε να παρέχουμε την ελεγκτική γνώμη επί των οικονομικών καταστάσεων, ως σύνολο, λαμβάνοντας υπόψη τη δομή του Συγκροτήματος, τις λογιστικές διαδικασίες και δικλείδες εσωτερικού ελέγχου, και τον τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται το Συγκρότημα.

Η Bank of Cyprus Public Company Limited είναι η κύρια εμπορική οντότητα του Συγκροτήματος και καταρτίζει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις οι οποίες ενοποιούν όλες τις άλλες θυγατρικές του Συγκροτήματος. Στον καθορισμό της γενικής προσέγγισης του πεδίου εφαρμογής για τον έλεγχο του Συγκροτήματος προσδιορίσαμε το πεδίο εργασιών που ήταν απαραίτητο να εκτελεστεί για κάθε νομική οντότητα.

Η ελεγκτική ομάδα του Συγκροτήματος ήταν υπεύθυνη για το πεδίο εφαρμογής και την καθοδήγηση του ελέγχου. Στον καθορισμό του πεδίου εφαρμογής για τον έλεγχο προσδιορίσαμε το πεδίο και το είδος των εργασιών που ήταν απαραίτητο να εκτελεστεί από εμάς, την Ιρλανδική ομάδα ελέγχου συγκροτήματος και της PwC Κύπρου, ως ελεγκτές των μονάδων αναφοράς. Όπου η εργασία έγινε από τους ελεγκτές των μονάδων αναφοράς την PwC Κύπρου, προσδιορίσαμε το επίπεδο απαιτούμενης εμπλοκής από την ομάδα του συγκροτήματος για να μπορούσαμε να καταλήξουμε αν τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουν αποκτηθεί είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν τη βάση για την ελεγκτική μας γνώμη επί των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στο σύνολο τους.

Για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ελέγξαμε τις συνολικές οικονομικές πληροφορίες της Bank of Cyprus Public Company Limited που αντιπροσωπεύει περισσότερο από το 95% των συνολικών λειτουργικών εσόδων και των συνολικών περιουσιακών στοιχείων του Συγκροτήματος. Η φύση και η έκταση των διαδικασιών ελέγχου προσδιορίστηκε από την αξιολόγηση του κινδύνου.

Επίπεδο ουσιαστικότητας

Το πεδίο ελέγχου έχει επηρεαστεί από την εφαρμογή του πεδίου ουσιαστικότητας. Καθορίσαμε ορισμένα ποσοτικά επίπεδα ουσιαστικότητας. Αυτά, σε συνδυασμό με ποιοτικά στοιχεία έχουν συνεισφέρει στον προσδιορισμό του πεδίου ελέγχου, και του είδους, του χρονοδιαγράμματος και της έκτασης των ελεγκτικών διαδικασιών επί των ξεχωριστών στοιχείων των οικονομικών καταστάσεων και γνωστοποιήσεων και στην αξιολόγηση της επίδρασης των σφαλμάτων, τόσο μεμονωμένα όσο και αθροιστικά στις οικονομικές καταστάσεις στο σύνολο τους.

Με βάση την επαγγελματική μας κρίση, προσδιορίσαμε την ουσιαστικότητα για τις οικονομικές καταστάσεις στο σύνολο τους ως ακολούθως:

	<i>Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις</i>	<i>Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας</i>
<i>Επίπεδο συνολικής ουσιαστικότητας</i>	€28.0 εκ. (2022: €16.7 εκ.)	€24.1 εκ. (2022: €14.3 εκ.)
<i>Πως προσδιορίστηκε</i>	5% κατά προσέγγιση των κερδών πριν τη φορολογία (2022: κατά προσέγγιση 1% των καθαρών περιουσιακών στοιχείων)	1 % κατά προσέγγιση των καθαρών περιουσιακών στοιχείων.
<i>Αιτιολογικό για το σημείο αναφοράς που χρησιμοποιήθηκε</i>	<p>Εφαρμόσαμε αυτό το σημείο αναφοράς επειδή κατά την άποψή μας, πρόκειται για μια μέτρηση έναντι της οποίας η επαναλαμβανόμενη απόδοση του Συγκροτήματος μετριέται συνήθως από τους μετόχους του για την αξιολόγηση της απόδοσής του.</p> <p>Το προηγούμενο έτος υπολογίσαμε την ουσιαστικότητα βασισμένοι στο κατά προσέγγιση 1% των καθαρών περιουσιακών στοιχείων.</p> <p>Δεδομένου ότι η μεταβλητότητα στις κερδοζημιές πριν τη φορολογία που είχε προκύψει τα τελευταία χρόνια από τις αυξημένες απομειώσεις και το εύρος των ζημιών που προέκυψαν από ασυνήθεις δραστηριότητες, δεν αποτελεί πλέον ουσιαστικό μέρος της Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων, τα κέρδη πριν την φορολογία θεωρούνται πλέον καταλληλότερο σημείο αναφοράς.</p>	<p>Η Εταιρεία είναι μια ιθύνουσα εταιρεία. Συνεπώς θεωρούμε ότι τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία είναι το πιο κατάλληλο σημείο αναφοράς για να αντικατοπτρίσει την φύση των δραστηριοτήτων και των συναλλαγών της.</p>

Χρησιμοποιούμε την εκτελεστική ουσιαστικότητα για να μειώσουμε σε καταλλήλως χαμηλά επίπεδα την πιθανότητα τα μη διορθωμένα και μη ανιχνεύσιμα σφάλματα στο σύνολο τους να υπερβαίνουν τη συνολική ουσιαστικότητα. Συγκεκριμένα, χρησιμοποιούμε την εκτελεστική ουσιαστικότητα για να προσδιορίσουμε το πεδίο ελέγχου και τη φύση και εύρος του ελέγχου μας σε υπόλοιπα λογαριασμών, κατηγορίες συναλλαγών και γνωστοποιήσεις, όπως για παράδειγμα ο προσδιορισμός μεγέθους δείγματος. Η εκτελεστική μας ουσιαστικότητα αποτελούσε κατά προσέγγιση 75% της συνολικής ουσιαστικότητας, που ανέρχεται σε €21.0 εκατ. (για τον έλεγχο του Συγκροτήματος) και €18.0 εκατ. (για τον έλεγχο της Εταιρείας).

Κατά τον προσδιορισμό της εκτελεστικής ουσιαστικότητας, λάβαμε υπόψη ένα αριθμό παραγόντων - το ιστορικό σφαλμάτων, την αξιολόγηση ρίσκου και συνολικού ρίσκου και την αποτελεσματικότητα των δικλίδων ελέγχου - και καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι ένα ποσό στο άνω άκρο του κανονικού μας εύρους ήταν κατάλληλο.

Έχουμε συμφωνήσει με την Επιτροπή Ελέγχου ότι θα επικοινωνήσουμε μαζί τους τα συγκεκριμένα σφάλματα που εντοπίστηκαν στον έλεγχό μας τα οποία είναι πέραν των €1.4 εκατομμυρίων (για τον έλεγχο του Συγκροτήματος) (2022: €0.8 εκατομμυρίων) και €1.2 εκατομμυρίων (για τον έλεγχο της Εταιρείας) (2022: €0.7 εκατομμυρίων) καθώς και σφάλματα κάτω από το ποσό αυτό, τα οποία κατά την άποψη μας, χρήζουν αναφοράς λόγω ποιοτικών χαρακτηριστικών.

Συμπεράσματα σχετικά με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα

Η αξιολόγησή μας για την εκτίμηση των συμβούλων για την ικανότητα του Συγκροτήματος και της Εταιρείας να συνεχίσουν να υιοθετούν τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας περιλάμβανε:

- Διεξαγωγή αξιολόγησης κινδύνων για τον εντοπισμό παραγόντων που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την αξιολόγηση για τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Λάβαμε υπόψη το τετραετές Οικονομικό Πλάνο του Συγκροτήματος που εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο τον Φεβρουάριο του 2024. Κατά την αξιολόγηση των σεναρίων βασικών προβλέψεων και εναλλακτικών σεναρίων αντοχής, εξετάσαμε τα μοντέλα του Συγκροτήματος που χρησιμοποιήθηκαν για την ανάπτυξη προβλεπόμενων μελλοντικών λειτουργικών αποτελεσμάτων και των υποκείμενων παραδοχών. Έχουμε επίσης εξετάσει την οικονομική θέση του Συγκροτήματος, την ιστορική απόδοση, το ιστορικό επίτευξης στρατηγικών στόχων και την εκτίμηση της διοίκησης για την πιθανή επίδραση στη χρηματοοικονομική επίδοση, το κεφάλαιο και τη ρευστότητα για περίοδο 12 μηνών από την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων για έκδοση.
- Διάβασμα της αλληλογραφίας με τις αρμόδιες εποπτικές αρχές σχετικά με τις εποπτικές απαιτήσεις κεφαλαίου και ρευστότητας του Συγκροτήματος, συμπεριλαμβανομένης και της αλληλογραφίας που αφορά τη Διαδικασία Εποπτικής Επισκόπησης και Αξιολόγησης της ΕΚΤ.

Με βάση την εργασία που έχουμε εκτελέσει, δεν έχουμε εντοπίσει οποιεσδήποτε ουσιώδεις αβεβαιότητες σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που, μεμονωμένα ή συλλογικά, μπορεί να προκαλέσουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα του Συγκροτήματος ή της Εταιρείας να συνεχίσουν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα για περίοδο τουλάχιστον δώδεκα μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία οι οικονομικές καταστάσεις εγκρίνονται για έκδοση.

Κατά τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι η υιοθέτηση από τους συμβούλους της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων είναι κατάλληλη.

Ωστόσο, επειδή δεν μπορούν να προβλεφθούν όλα τα μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες, αυτό το συμπέρασμα δεν αποτελεί εγγύηση για την ικανότητα του Συγκροτήματος ή της Εταιρείας να συνεχίσουν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

Σε σχέση με την αναφορά της Εταιρείας για το πώς έχει εφαρμόσει τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου, δεν έχουμε τίποτα ουσιαστικό να προσθέσουμε ή να επιστήσουμε την προσοχή σε σχέση με τη δήλωση των συμβούλων στις οικονομικές καταστάσεις σχετικά με το κατά πόσο οι σύμβουλοι θεώρησαν κατάλληλο να υιοθετήσουν τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

Οι ευθύνες μας και οι ευθύνες των συμβούλων σε σχέση με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα περιγράφονται στις σχετικές ενότητες αυτής της έκθεσης.

Αναφορά στις άλλες πληροφορίες

Οι άλλες πληροφορίες αποτελούνται από όλες τις πληροφορίες στην Ετήσια Έκθεση εκτός από τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελεγκτή επί αυτών. Οι σύμβουλοι είναι υπεύθυνοι για τις άλλες πληροφορίες. Η γνώμη μας επί των οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και, ως αποτέλεσμα, δεν εκφέρουμε γνώμη ή, εκτός στο βαθμό όπως αναφέρεται διαφορετικά σε αυτή την έκθεση, οποιοδήποτε συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σχετικά με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να διαβάσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με αυτόν τον τρόπο, να αξιολογήσουμε κατά πόσο οι άλλες πληροφορίες δεν συνάδουν ουσιωδώς με τις οικονομικές καταστάσεις ή με τη γνώση που έχουμε αποκτήσει από τον έλεγχο, ή διαφαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν εντοπίσουμε μια εμφανής ουσιαστική ανακρίβεια ή ένα ουσιαστικό σφάλμα, είμαστε υποχρεωμένοι να εκτελέσουμε διαδικασίες για να καταλήξουμε αν υπάρχει ένα ουσιαστικό σφάλμα στις οικονομικές καταστάσεις ή ένα ουσιαστικό σφάλμα στις άλλες πληροφορίες. Αν, βάση της εργασίας που εκτελέσαμε, καταλήξουμε ότι υπάρχει ένα ουσιαστικό σφάλμα στις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να το αναφέρουμε. Δεν έχουμε να αναφέρουμε κάτι με βάση αυτές τις ευθύνες.

Όσον αφορά την Έκθεση των Συμβούλων, έχουμε επίσης εξετάσει αν οι γνωστοποιήσεις που απαιτούνται από τον περί Εταιρειών Νόμο του 2014 (εξαιρουμένων των πληροφοριών που συμπεριλαμβάνονται στη “Μη Χρηματοοικονομική Κατάσταση” όπως ορίζεται από τη Νομοθεσία για την οποία δεν είμαστε υποχρεωμένοι να αναφερθούμε) έχουν συμπεριληφθεί.

Με βάση τις υποχρεώσεις που αναφέρονται παραπάνω και την εργασία που έχει γίνει κατά τη διάρκεια του ελέγχου, τα ΔΠΕ (Ιρλανδίας) και ο περί Εταιρειών Νόμος του 2014 (“CA14”) μας επιβάλλουν να αναφέρουμε επίσης συγκεκριμένες γνώμες και θέματα όπως περιγράφονται πιο κάτω.

- Κατά τη γνώμη μας, με βάση την εργασία που έχει διεξαχθεί κατά τη διάρκεια του ελέγχου, οι πληροφορίες που αναφέρονται στην Έκθεση των Συμβούλων (εξαιρουμένης της πληροφόρησης που περιλαμβάνεται στη “Μη Χρηματοοικονομική Κατάσταση” για την οποία δεν έχουμε υποχρέωση να αναφερθούμε) για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 συνάδουν με τις οικονομικές καταστάσεις και έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τις σχετικές νομικές απαιτήσεις.
- Με βάση τη γνώση και κατανόηση του Συγκροτήματος και της Εταιρείας και του περιβάλλοντος τους που αποκτήσαμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου, δεν έχουμε εντοπίσει οποιαδήποτε ουσιαστικά σφάλματα στην Έκθεση των Συμβούλων (εξαιρουμένης της πληροφόρησης που περιλαμβάνεται στη “Μη Χρηματοοικονομική Κατάσταση” για την οποία δεν έχουμε υποχρέωση να αναφερθούμε).
- Κατά την γνώμη μας, με βάση την εργασία που έχει διεξαχθεί κατά τη διάρκεια του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων,
 - η περιγραφή των κύριων χαρακτηριστικών των συστημάτων εσωτερικών διαδικασιών ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων σχετικά με τη διαδικασία χρηματοοικονομικής αναφοράς, και
 - οι πληροφορίες που απαιτούνται από το Άρθρο 1373(2)(δ) του περί Εταιρειών Νόμου του 2014, που περιλαμβάνονται στην Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης, συνάδουν με τις οικονομικές καταστάσεις και έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με το Άρθρο 1373(2) του περί Εταιρειών Νόμου του 2014.

- Με βάση τη γνώση και κατανόηση της Εταιρείας και του λειτουργικού περιβάλλοντος της που αποκτήθηκε κατά τη διάρκεια του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων, δεν έχουμε εντοπίσει οποιαδήποτε ουσιαστικά σφάλματα στην περιγραφή των κύριων στοιχείων των εσωτερικών διαδικασιών ελέγχου και των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων σχετικά με τη διαδικασία χρηματοοικονομικής αναφοράς και τις πληροφορίες που απαιτούνται από το Άρθρο 1373(2)(δ) του περί Εταιρειών Νόμου του 2014 που περιλαμβάνεται στην Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης.
- Κατά τη γνώμη μας, με βάση την εργασία που έχει διεξαχθεί κατά τη διάρκεια του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων, οι πληροφορίες που απαιτούνται από το Άρθρο 1373(2)(α),(β),(ε) και (στ) του περί Εταιρειών Νόμου του 2014 και την οδηγία 6 των Κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης του 2017 (Γνωστοποίηση Μη-Χρηματοοικονομικών και Πολυμορφικών Πληροφοριών από ορισμένες μεγάλες επιχειρήσεις και συγκροτήματα) περιλαμβάνονται στην Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης

Ως αποτέλεσμα της εθελοντικής αναφοράς των διευθυντών σύμφωνα με τα ΔΠΕ (Ιρλανδίας) είμαστε υποχρεωμένοι να επιθεωρήσουμε τις δηλώσεις των συμβούλων αναφορικά με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα, τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και το μέρος εκείνο της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που σχετίζεται με την συμμόρφωση της Εταιρείας με τις προβλέψεις του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου και του παραρτήματος του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της Ιρλανδίας (ο “Κώδικας”) που ορίζεται για την επιθεώρηση μας. Οι επιπρόσθετες μας υποχρεώσεις αναφορικά με τη Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης ως άλλες πληροφορίες περιγράφονται στο τμήμα Αναφορά σε άλλες πληροφορίες αυτής της έκθεσης.

Βάσει της εργασίας που αναλάβαμε ως μέρος του ελέγχου μας, έχουμε καταλήξει στο ότι κάθε ένα από τα ακόλουθα στοιχεία της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης είναι ουσιαστικά συνεπές με τις οικονομικές καταστάσεις και της γνώσης που λάβαμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας και δεν έχουμε κάτι ουσιαστικό να προσθέσουμε ή να επισύρουμε την προσοχή σχετικά με τα ακόλουθα:

- Την επιβεβαίωση των συμβούλων ότι έχουν διεξάγει μια ενδελεχή αξιολόγηση των κυριότερων και αναδυόμενων κινδύνων,
- Τις γνωστοποιήσεις στην Ετήσια Έκθεση που περιγράφουν αυτούς τους κύριους κινδύνους, ποιες διαδικασίες υπάρχουν για τον εντοπισμό αναδυόμενων κινδύνων και μια επεξήγηση πώς αυτά διαχειρίζονται ή αντιμετωπίζονται,
- Την δήλωση των συμβούλων στις οικονομικές καταστάσεις αναφορικά με το εάν θεώρησαν κατάλληλο να υιοθετήσουν τη λογιστική βάση της συνεχιζόμενης δραστηριότητας κατά την ετοιμασία τους, και τον εντοπισμό τυχόν ουσιαστικών αβεβαιοτήτων σχετικά με την ικανότητα του Συγκροτήματος και της Εταιρείας να συνεχίσουν να το πράττουν για περίοδο τουλάχιστον δώδεκα μηνών από την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων,
- Την εξήγηση των συμβούλων σχετικά με την αξιολόγηση των προοπτικών του Συγκροτήματος και της Εταιρείας, την περίοδο που καλύπτει αυτή η αξιολόγηση και γιατί η περίοδος θεωρείται κατάλληλη, και
- Την δήλωση των συμβούλων αναφορικά με το εάν έχουν εύλογη προσδοκία ότι η Εταιρεία θα είναι σε θέση να συνεχίσει τη λειτουργία της και να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της όπως αυτές προκύπτουν κατά την περίοδο της αξιολόγησης της, συμπεριλαμβανομένων τυχόν σχετικών γνωστοποιήσεων που εφιστούν την προσοχή σε τυχόν απαραίτητες προϋποθέσεις ή παραδοχές.

Η ανασκόπηση μας σχετικά με τη δήλωση των συμβούλων αναφορικά με την μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του Συγκροτήματος ήταν σε σημαντικά χαμηλότερο πεδίο εφαρμογής από έναν έλεγχο και αποτελείται μόνο από διενέργεια ερωτημάτων και εξέταση της διαδικασίας των συμβούλων που υποστηρίζει τη δήλωσή τους, εξέταση του κατά πόσο η δήλωση είναι σύμφωνη με τις σχετικές διατάξεις του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου, και εξέταση του κατά πόσο η δήλωση είναι συνεπής με τις οικονομικές καταστάσεις και τη γνώση και κατανόηση μας για το Συγκρότημα και την Εταιρεία και το περιβάλλον τους που αποκτήθηκε κατά τη διάρκεια του ελέγχου.

Επιπλέον, βάσει της εργασίας που πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του ελέγχου μας, καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι καθένα από τα ακόλουθα στοιχεία της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης είναι ουσιαστικά συνεπές με τις οικονομικές καταστάσεις και τις γνώσεις μας που αποκτήθηκαν κατά τον έλεγχο:

- Η δήλωση των συμβούλων ότι θεωρούν την Ετήσια Έκθεση στο σύνολο της, δίκαιη, ισορροπημένη και κατανοητή, και ότι παρέχει την απαιτούμενη πληροφόρηση στους μετόχους για να αξιολογήσουν την χρηματοοικονομική κατάσταση και απόδοση, το επιχειρηματικό μοντέλο και τη στρατηγική του Συγκροτήματος και της Εταιρείας,
- Η ενότητα της Ετήσιας Έκθεσης που περιγράφει την επίβλεψη της αποτελεσματικότητας διαχείρισης ρίσκου και εσωτερικών δικλίδων ασφαλείας, και
- Η ενότητα της Ετήσιας Έκθεσης που περιγράφει την εργασία της Επιτροπής Ελέγχου.

Δεν έχουμε κάτι να αναφέρουμε σχετικά με τις ευθύνες μας να αναφέρουμε όταν οι δηλώσεις των συμβούλων σχετικά με την συμμόρφωση της Εταιρείας με τον Κώδικα δεν γνωστοποιούν παρέκκλιση από σχετική πρόβλεψη του Κώδικα που καθορίζεται στους Κανόνες Εισαγωγής για ανασκόπηση από τους ελεγκτές.

Ευθύνες για τις οικονομικές καταστάσεις και για τον έλεγχο

Ευθύνες των συμβούλων για τις οικονομικές καταστάσεις

Όπως εξηγείται πιο περιεκτικά στη Δήλωση Ευθύνης των Συμβούλων στην σελίδα 56 οι σύμβουλοι είναι υπεύθυνοι για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με το εφαρμοσμένο πλαίσιο και να είναι ικανοποιημένοι ότι δίνουν μια αληθινή και δίκαιη εικόνα.

Οι σύμβουλοι είναι επίσης υπεύθυνοι για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που καθορίζουν ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, οι σύμβουλοι είναι υπεύθυνοι να αξιολογήσουν την ικανότητα του Συγκροτήματος και της Εταιρείας να συνεχίσουν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, γνωστοποιώντας, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, θέματα που σχετίζονται με τη συνέχιση της δραστηριότητας και την υιοθέτηση της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός εάν οι σύμβουλοι προτιθενται, είτε να θέσουν το Συγκρότημα ή την Εταιρεία σε εκκαθάριση ή να παύσουν τις δραστηριότητες τους, ή όταν δεν έχουν ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσουν σε αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες του Ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας, είναι να αποκτήσουμε λελογισμένη διασφάλιση για το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις στο σύνολό τους είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος, και η έκδοση έκθεσης ελεγκτή η οποία να περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η λελογισμένη διασφάλιση συνιστά υψηλού βαθμού διασφάλιση αλλά όχι εγγύηση ότι ο έλεγχος, όπως αυτός πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τα ΔΠΕ (Ιρλανδίας) πάντοτε θα εντοπίζει ένα ουσιώδες σφάλμα όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν είτε από απάτη, είτε από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη εάν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρεάσουν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών που λήφθηκαν με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Παρατυπίες, συμπεριλαμβανομένης της απάτης, αποτελούν περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με νόμους και κανονισμούς. Σχεδιάζουμε τις διαδικασίες σύμφωνα με τις ευθύνες μας, που περιγράφονται πιο πάνω, για τον εντοπισμό ουσιωδών σφαλμάτων σε σχέση με παρατυπίες, συμπεριλαμβανομένης της απάτης. Ο βαθμός στον οποίο οι διαδικασίες μας είναι σε θέση να εντοπίζουν παρατυπίες, συμπεριλαμβανομένης της απάτης, περιγράφεται πιο κάτω.

Βάση της κατανόησης μας για το συγκρότημα και του τομέα δραστηριοτήτων, εντοπίσαμε ότι οι κύριοι κίνδυνοι μη συμμόρφωσης με νόμους και κανονισμούς σχετίζονται με παραβάσεις των τραπεζικών νόμων και κανονισμών, και εξετάσαμε τον βαθμό στον οποίο η μη συμμόρφωση μπορεί να έχει σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις. Επίσης, εξετάσαμε τους νόμους και κανονισμούς που έχουν άμεσο αντίκτυπο στην κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων όπως ο περί Εταιρειών νόμος του 2014 και σχετικούς φορολογικούς κανονισμούς. Αξιολογήσαμε τα κίνητρα και τις ευκαιρίες της διοίκησης για δόλια παραπλάνηση των οικονομικών καταστάσεων (συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου παράκαμψης των δικλίδων ασφαλείας), και προσδιορίσαμε ότι οι κύριοι κίνδυνοι σχετίζονταν με την ενδεχόμενη προκατάληψη της διοίκησης μέσω κρίσεων και παραδοχών σε σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και μη αυτόματες λογιστικές εγγραφές που καταγράφονται προκειμένου να επηρεαστεί η αναφερόμενη απόδοση.

Οι διαδικασίες ελέγχου που πραγματοποιήθηκαν από την ομάδα ελέγχου περιλάμβαναν:

- Ερωτήσεις στη διοίκηση σχετικά με τυχόν γνωστά ή ύποπτα περιστατικά μη συμμόρφωσης με νόμους και κανονισμούς, ή απάτης,
- Την επιθεώρηση των σχετικών εκθέσεων που παρουσιάστηκαν και πρακτικών των συνεδριάσεων του διοικητικού συμβουλίου και των κύριων επιτροπών του,
- Την επιθεώρηση της κύριας αλληλογραφίας με εποπτικές αρχές,
- Την αξιολόγηση παραδοχών και κρίσεων που έγιναν από τη διοίκηση στις σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις της, συγκεκριμένα σε σχέση με κύρια θέματα ελέγχου,
- Την ενσωμάτωση ενός στοιχείου μη προβλεψιμότητας στη φύση, το χρονοδιάγραμμα και/ή την έκταση του ελέγχου μας, και
- Την εφαρμογή κριτηρίων βάση κινδύνου σε λογιστικές εγγραφές που καταγράφηκαν κατά την περίοδο ελέγχου για τον προσδιορισμό λογιστικών εγγραφών για σκοπούς ελέγχου.

Υπάρχουν εγγενείς περιορισμοί στις διαδικασίες ελέγχου που περιγράφονται πιο πάνω. Είναι λιγότερο πιθανό να ανιχνευθούμε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με νόμους και κανονισμούς που δεν σχετίζονται άμεσα με γεγονότα και συναλλαγές που αντικατοπτρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Επίσης, ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος λόγω απάτης είναι υψηλότερος από τον κίνδυνο μη εντοπισμού κάποιου που προκύπτει από λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να περιλαμβάνει σκόπιμη απόκρυψη, όπως για παράδειγμα, πλαστογραφία ή εσκεμμένες ψευδείς δηλώσεις, ή μέσω συμπαιγνίας.

Οι ελεγκτικές μας διαδικασίες ενδέχεται να περιλαμβάνουν τον έλεγχο πλήρων πληθυσμών συγκεκριμένων συναλλαγών και υπολοίπων, ενδεχομένως χρησιμοποιώντας τεχνικές δεδομένων ελέγχου. Ωστόσο, συνήθως περιλαμβάνουν την επιλογή ενός περιορισμένου αριθμού στοιχείων για έλεγχο και όχι τον έλεγχο ολόκληρου του πληθυσμού. Συχνά θα επιδιώξουμε να στοχεύσουμε συγκεκριμένα στοιχεία για έλεγχο με βάση το μέγεθος ή τα χαρακτηριστικά κινδύνου τους. Σε άλλες περιπτώσεις, θα χρησιμοποιήσουμε δειγματοληπτικό έλεγχο για να μπορέσουμε να καταλήξουμε σε ένα συμπέρασμα σχετικά με τον πληθυσμό από τον οποίο επιλέγεται το δείγμα.

Περαιτέρω περιγραφή των ευθυνών μας για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων υπάρχει την ιστοσελίδα της IAASA:

https://www.iaasa.ie/getmedia/b2389013-1cf6-458b-9b8f-a98202dc9c3a/Description_of_auditors_responsibilities_for_audit.pdf

Αυτή η περιγραφή αποτελεί μέρος της έκθεσης ελεγκτή.

Χρήση αυτής της έκθεσης

Αυτή η έκθεση, περιλαμβανομένων και των γνώμων, ετοιμάστηκε για τα μέλη της Εταιρείας ως σώμα και μόνο σύμφωνα με το Άρθρο 391 του περί Εταιρειών Νόμου του 2014 και για κανένα άλλο σκοπό. Δίνοντας αυτές τις γνώμες δεν αποδεχόμαστε και δεν αναλαμβάνουμε ευθύνη για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ή προς οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στη γνώση του οποίου αυτή η έκθεση δυνατόν να περιέλθει εκτός όπου ρητά συμφωνηθεί προηγουμένως γραπτώς από εμάς.

Άλλες υποχρεωτικές αναφορές

Γνώμες επί άλλων θεμάτων που προβλέπει ο περί Εταιρειών Νόμος του 2014

- Έχουμε λάβει όλες τις πληροφορίες και εξηγήσεις τις οποίες θεωρούμε αναγκαίες για σκοπούς του ελέγχου μας.
- Κατά τη γνώμη μας τα λογιστικά αρχεία της Εταιρείας ήταν επαρκή για να επιτρέψουν στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας να ελεγχθούν άμεσα και κατάλληλα.
- Ο Ισολογισμός της Εταιρείας συνάδει με τα λογιστικά αρχεία.

Άλλα θέματα τα οποία αναφέρονται κατ' εξαίρεση

Αμοιβές και συναλλαγές μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

Σύμφωνα με τον περί Εταιρειών Νόμο του 2014 είμαστε υποχρεωμένοι να σας αναφέρουμε αν, κατά την γνώμη μας, οι γνωστοποιήσεις των αμοιβών και συναλλαγών των συμβούλων όπως προσδιορίζεται στα άρθρα 305 μέχρι 312 δεν έχουν γνωστοποιηθεί. Δεν έχουμε να αναφέρουμε οποιοσδήποτε εξαιρέσεις που προκύπτουν από αυτήν την ευθύνη.

Μη Χρηματοοικονομική Κατάσταση προηγούμενου οικονομικού έτους

Είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε αν η Εταιρεία δεν έχει γνωστοποιήσει τις πληροφορίες όπως υποχρεούται με βάση των Οδηγιών 5(2) μέχρι 5(7) της Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης του 2017 (Γνωστοποίηση Μη-Χρηματοοικονομικών και Ποικιλόμορφων Πληροφοριών από κάποιες μεγάλες επιχειρήσεις και συγκροτήματα) σε σχέση με το προηγούμενο οικονομικό έτος. Δεν έχουμε να αναφέρουμε οτιδήποτε που προκύπτει από αυτήν την υποχρέωση.

Έκθεση αποδοχών προηγούμενου οικονομικού έτους

Είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε αν η Εταιρεία δεν έχει γνωστοποιήσει τις πληροφορίες όπως υποχρεούται σύμφωνα με το Άρθρο 1110N του περί Εταιρειών Νόμου του 2014 σε σχέση με το προηγούμενο οικονομικό έτος. Δεν έχουμε να αναφέρουμε οτιδήποτε που προκύπτει από αυτήν την υποχρέωση.

Διορισμός

Διοριστήκαμε από τους συμβούλους στις 2 Απριλίου 2019 για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019 και μετέπειτα περιόδους. Η συνολική περίοδος αδιάκοπου διορισμού είναι 5 έτη, που καλύπτουν τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2019 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Kevin Egan
εκ μέρους και για λογαριασμό της
PricewaterhouseCoopers
Εγκεκριμένοι Λογιστές και Νόμιμοι Εγγεγραμμένοι Ελεγκτές
Δουβλίνο
28 Μαρτίου 2024

Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρίας **2023**

Περιεχόμενα

	Σελ.
Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων της Εταιρίας	536
Ισολογισμός της Εταιρίας	537
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων της Εταιρίας	538
Κατάσταση Ταμειακών Ροών της Εταιρίας	539
Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρίας	540-555

	Σημ.	2023	2022
		€000	€000
Έσοδα			
Έσοδα από μετοχές	8	27,339	27,500
Έσοδα από ομόλογα	8	19,875	19,875
Συνολικά έσοδα από επενδύσεις		47,214	47,375
Μερίσματα από θυγατρική	17	22,310	-
Λοιπά έσοδα	4	13,153	7,752
Συνολικά έσοδα		82,677	55,127
Διοικητικά και άλλα λειτουργικά έξοδα	5	(5,700)	(7,431)
		76,977	47,696
Τόκοι από υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης	14	(20,318)	(20,318)
Χρηματοδοτικά έξοδα		(531)	(429)
Αναστροφή/(χρέωση) πιστωτικών ζημιών χρηματοοικονομικών μέσων	8	3,073	(3,134)
Αναστροφή απομείωσης επένδυσης σε θυγατρική	7	573,405	168,678
Κέρδη πριν τη φορολογία		632,606	192,493
Φορολογία	6	(42)	(341)
Κέρδη μετά τη φορολογία για το έτος		632,564	192,152
Λοιπά συνολικά εισοδήματα			
Λοιπά συνολικά εισοδήματα που δεν πρόκειται να επανακατηγοριοποιηθούν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους			
Αποθεματικό εύλογης αξίας (μετοχές)			
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επενδύσεις σε μετοχές που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων	8	27,915	(24,288)
Σύνολο λοιπών συνολικών εισοδημάτων/(ζημιών) που δεν πρόκειται να επανακατηγοριοποιηθούν στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους		27,915	(24,288)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα/(ζημιές) για το έτος		27,915	(24,288)
Συνολικά εισοδήματα για το έτος		660,479	167,864

Οι σημειώσεις στις σελίδες 540 μέχρι 555 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας.

	Σημ.	2023 €000	2022 €000
Περιουσιακά στοιχεία			
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Επένδυση σε θυγατρικές	7	2,173,000	1,599,002
Επενδύσεις	8	537,357	513,188
		2,710,357	2,112,190
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Μετρητά	9	1,965	-
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία		103	72
Εισπρακτέα από συνδεόμενα μέρη	10	843	3,735
		2,911	3,807
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		2,713,268	2,115,997
Ίδια κεφάλαια και υποχρεώσεις			
Ίδια κεφάλαια και αποθεματικά			
Μετοχικό κεφάλαιο	11	44,620	44,620
Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	11	594,358	594,358
Αποθεματικό επανεκτίμησης και άλλα αποθεματικά	13	15,659	(6,032)
Αδιανέμητα κέρδη	12	1,531,055	951,671
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας		2,185,692	1,584,617
Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι	11	220,000	220,000
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		2,405,692	1,804,617
Μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης	14	302,550	302,104
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Τραπεζικά παρατραβήγματα	9	1,339	8,390
Άλλα πληρωτέα	15	3,687	884
Πληρωτέα σε συνδεόμενα μέρη	17(v)	-	2
		5,026	9,276
Σύνολο υποχρεώσεων		307,576	311,380
Σύνολο υποχρεώσεων και ιδίων κεφαλαίων		2,713,268	2,115,997

κ. Ε. Γ. Αράπογλου
Πρόεδρος

κ. Π. Νικολάου
Διευθύνων Σύμβουλος

28 Μαρτίου 2024

Οι σημειώσεις στις σελίδες 540 μέχρι 555 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας.

	Μετοχικό κεφάλαιο (Σημ. 11)	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο (Σημ. 11)	Αδιανέμητα κέρδη (Σημ. 12)	Αποθεματικό επανεκτίμησης χρηματο-οικονομικών μέσων σε εύλογη αξία (Σημ. 8)	Λοιπά αποθεματικά (Σημ. 13)	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι (Σημ. 11)	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2022	44,620	594,358	792,002	17,934	-	1,448,914	220,000	1,668,914
Κέρδη μετά τη φορολογία για το έτος	-	-	192,152	-	-	192,152	-	192,152
Λοιπές συνολικές ζημιές μετά τη φορολογία για το έτος	-	-	-	(24,288)	-	(24,288)	-	(24,288)
Συνολικά εισοδήματα μετά τη φορολογία για το έτος	-	-	192,152	(24,288)	-	167,864	-	167,864
Πληρωμή κουπονιού στους κατόχους Χρεογράφων Κατηγορίας 1 (Σημ.11)	-	-	(27,500)	-	-	(27,500)	-	(27,500)
Εισφορά για την άμυνα	-	-	(4,983)	-	-	(4,983)	-	(4,983)
Κόστος παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών (Σημ. 13)	-	-	-	-	322	322	-	322
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2022/ 1 Ιανουαρίου 2023	44,620	594,358	951,671	(6,354)	322	1,584,617	220,000	1,804,617
Κέρδη μετά τη φορολογία για το έτος	-	-	632,564	-	-	632,564	-	632,564
Λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά τη φορολογία για το έτος	-	-	-	27,915	-	27,915	-	27,915
Συνολικά εισοδήματα μετά τη φορολογία για το έτος	-	-	632,564	27,915	-	660,479	-	660,479
Μερίσματα (Σημ. 18)	-	-	(22,310)	-	-	(22,310)	-	(22,310)
Πληρωμή κουπονιού στους κατόχους Χρεογράφων Κατηγορίας 1 (Σημ.11)	-	-	(27,339)	-	-	(27,339)	-	(27,339)
Κόστος παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών (Σημ. 13)	-	-	-	-	595	595	-	595
Έκδοση λοιπών συμμετοχικών τίτλων (Σημ. 11)	-	-	(3,530)	-	-	(3,530)	220,000	216,470
Επαναγορά λοιπών συμμετοχικών τίτλων (Σημ. 11)	-	-	(6,820)	-	-	(6,820)	(220,000)	(226,820)
Μεταφορά στα Αδιανέμητα κέρδη	-	-	6,819	(6,819)	-	-	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2023	44,620	594,358	1,531,055	14,742	917	2,185,692	220,000	2,405,692

Οι σημειώσεις στις σελίδες 540 μέχρι 555 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας.

Κατάσταση Ταμειακών Ροών της Εταιρίας

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023

	Σημ.	2023	2022
		€000	€000
Ταμειακές ροές από εργασίες			
Κέρδη πριν την φορολογία		632,606	192,493
<i>Αναπροσαρμογές για:</i>			
Έσοδα από μετοχές	8	(27,339)	(27,500)
Έσοδα από ομόλογα	8	(19,875)	(19,875)
Μερίσματα από θυγατρική	17	(22,310)	-
(Αναστροφή)/χρέωση πιστωτικών ζημιών χρηματοοικονομικών μέσων	8	(3,073)	3,134
Τόκοι από υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης	14	20,318	20,318
Αναστροφή απομείωσης επένδυσης σε θυγατρική	7	(573,405)	(168,678)
		6,922	(108)
<i>Αλλαγές στο κεφάλαιο κίνησης:</i>			
Λοιπά περιουσιακά στοιχεία		(31)	(17)
Εισπρακτέα από συνδεδεμένα μέρη	10	2,892	(3,400)
Άλλα πληρωτέα	15	838	283
Πληρωτέα σε συνδεδεμένα μέρη	17	-	2
Φόροι που πληρώθηκαν		(40)	(25)
Καθαρές ταμειακές ροές από/(για) εργασίες		10,581	(3,265)
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες			
Έσοδα από μετοχές	8	27,339	27,500
Αγορά μετοχών	8	(220,000)	-
Εισπράξεις από αποπληρωμή μετοχών	8	226,820	-
Έσοδα από ομόλογα	8	19,875	19,875
Μερίσματα από θυγατρική	17	22,310	-
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		76,344	47,375
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Πληρωμή κουπονιού στους κατόχους Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1	11	(27,339)	(27,500)
Πληρωμή εισφοράς για την άμυνα		-	(4,983)
Πληρωμή τόκου για υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης	14	(19,875)	(19,875)
Έκδοση λοιπών συμμετοχικών τίτλων (μετά τα έξοδα έκδοσης)	11	216,470	-
Επαναγορά λοιπών συμμετοχικών τίτλων	11	(226,820)	-
Πληρωμή μερίσματος		(20,345)	-
Καθαρές ταμειακές ροές για χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(77,909)	(52,358)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών		9,016	(8,248)
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών:			
Στην αρχή του έτους		(8,390)	(142)
Στο τέλος του έτους	9	626	(8,390)

Οι σημειώσεις στις σελίδες 540 μέχρι 555 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας.

1. Πληροφορίες για την Εταιρία

Η Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company (η 'Εταιρία') συστάθηκε στις 11 Ιουλίου 2016 στην Ιρλανδία, ως δημόσια εταιρία περιορισμένης ευθύνης, με αριθμό εγγραφής 585903 σύμφωνα με την Νομοθεσία για Εταιρείες 2014 της Ιρλανδίας (Νομοθεσία για Εταιρείες 2014). Το εγγεγραμμένο γραφείο της Εταιρίας είναι στο Earlsfort Terrace 10, Δουβλίνο 2, D02 T380, Ιρλανδία.

Η Εταιρία κατέχει το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ (BOC PCL) της οποίας οι κύριες δραστηριότητες, μαζί με τις θυγατρικές της BOC PCL, περιλαμβάνουν την παροχή τραπεζικών υπηρεσιών, χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, ασφαλιστικών υπηρεσιών και τη διαχείριση και πώληση ακινήτων που αποκτήθηκαν κυρίως ως ανταλλαγή χρεών. Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν αναμένει ότι οι δραστηριότητες της Εταιρίας θα αλλάξουν στο εγγύς μέλλον. Η Εταιρία έχει τη φορολογική της έδρα στην Κύπρο.

Το Συγκρότημα της Bank of Cyprus Holdings (το 'Συγκρότημα') περιλαμβάνει την Εταιρία, τη θυγατρική BOC PCL και τις θυγατρικές της BOC PCL.

Οι μετοχές της Εταιρίας είναι εισηγμένες και διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αξιών του Λονδίνου (LSE) και στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ).

Οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας είναι διαθέσιμες στο εγγεγραμμένο γραφείο της Εταιρίας (Earlsfort Terrace 10, Δουβλίνο 2, D02 T380, Ιρλανδία) και στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος <http://www.bankofcyprus.com> (Group/Σχέσεις Επενδυτών/Οικονομικά Αποτελέσματα).

Οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας

Οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 εγκρίθηκαν για έκδοση με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου στις 28 Μαρτίου 2024. Οι οικονομικές καταστάσεις είναι διαθέσιμες στο εγγεγραμμένο γραφείο της Εταιρίας και στην ιστοσελίδα του Συγκροτήματος.

Οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας εκδίδονται στα Αγγλικά. Αυτή η ελληνική έκδοση αποτελεί μετάφραση της Αγγλικής Έκδοσης. Σε περίπτωση διαφοράς ή ασυνέπειας της μετάφρασης στην Ελληνική έκδοση από την Αγγλική έκδοση, υπερτερεί η Αγγλική έκδοση.

2. Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

2.1 Βάση ετοιμασίας

Οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας ετοιμάστηκαν με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και τα μέρη της Νομοθεσίας για Εταιρείες 2014 που ισχύουν για εταιρείες που εφαρμόζουν τα ΔΠΧΑ.

Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας

Οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας παρουσιάζονται σε Ευρώ (€) και όλα τα ποσά στρογγυλοποιούνται στην πλησιέστερη χιλιάδα, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά. Το κόμμα χρησιμοποιείται για να διαχωρίζει τις χιλιάδες και η τελεία χρησιμοποιείται για να διαχωρίζει τα δεκαδικά.

2.2 Συνεχιζόμενη δραστηριότητα

Η αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρίας να συνεχίσει ως δρώσα οικονομική μονάδα συνάδει με την αξιολόγηση της ικανότητας του Συγκροτήματος να συνεχίσει ως δρώσα οικονομική μονάδα, η οποία παρουσιάζεται στη Σημείωση 3 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

2. **Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών** (συνέχεια)

2.3 **Αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και γνωστοποιήσεις**

Οι λογιστικές πολιτικές που εφαρμόστηκαν για την ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας συνάδουν με αυτές που υιοθετήθηκαν για την ετοιμασία των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Συγκροτήματος, περίληψη των οποίων παρουσιάζεται στη Σημείωση 2 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Επιπρόσθετα, εφαρμόστηκαν και οι ακόλουθες πολιτικές:

Επένδυση σε θυγατρικές

Η επένδυση σε θυγατρικές επιμετρείται στο κόστος μείον απομείωση.

Η Εταιρία αξιολογεί κατά περιόδους τη δυνατότητα ανάκτησης της επένδυσης σε θυγατρικές όποτε υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης της αξίας. Οι ενδείξεις απομείωσης της αξίας περιλαμβάνουν παράγοντες όπως η μείωση των εσόδων, των κερδών ή των ταμειακών ροών της θυγατρικής ή σημαντικές δυσμενείς αλλαγές στην οικονομική ή την πολιτική σταθερότητα της χώρας στην οποία δραστηριοποιείται η θυγατρική, που μπορεί να υποδεικνύουν ότι η λογιστική αξία της θυγατρικής μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Αν τα γεγονότα και οι συνθήκες υποδεικνύουν ότι η αξία της επένδυσης στη θυγατρική μπορεί να έχει απομειωθεί, η Εταιρία προσδιορίζει την ανακτήσιμη αξία της επένδυσης στη θυγατρική ως το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της εύλογης αξίας μείον τα κόστη πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης. Η αξία λόγω χρήσης υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη τις μελλοντικές ταμειακές εισροές και εκροές που θα προκύψουν από τη συνεχή χρήση του περιουσιακού στοιχείου, εφαρμόζοντας το κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο.

Αν η ανακτήσιμη αξία είναι χαμηλότερη από τη λογιστική αξία της θυγατρικής, αναγνωρίζεται ζημιά απομείωσης ίση με το ποσό που η λογιστική αξία υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία. Στις περιπτώσεις όπου η ανακτήσιμη αξία είναι μεγαλύτερη της λογιστικής αξίας της επένδυσης στη θυγατρική, η απομείωση που αναγνωρίστηκε από την Εταιρία σε προηγούμενες περιόδους αναστρέφεται στο βαθμό όπου η λογιστική αξία της επένδυσης, κατά την ημερομηνία αναστροφής, δεν υπερβαίνει τη λογιστική αξία που θα υφίστατο αν η απομείωση δεν είχε αναγνωριστεί σε προηγούμενα έτη.

Περισσότερες πληροφορίες για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας της επένδυσης σε θυγατρικές παρουσιάζονται στη Σημείωση 7.

Οι λογιστικές πολιτικές που εφαρμόστηκαν συνάδουν με αυτές του προηγούμενου οικονομικού έτους. Η υιοθέτηση νέων και τροποποιημένων προτύπων και διερμηνειών όπως περιγράφονται στη Σημείωση 2.2 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, δεν είχαν επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας.

3. **Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές**

Η ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας απαιτεί όπως το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας και η διοίκηση προβαίνουν σε κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές, οι οποίες μπορεί να έχουν ουσιώδη επίδραση στα ποσά που αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας και στις σχετικές γνωστοποιήσεις, όπως επίσης και στις γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Η αβεβαιότητα σε σχέση με αυτές τις παραδοχές και εκτιμήσεις μπορεί να οδηγήσει σε αποτελέσματα τα οποία απαιτούν ουσιώδη προσαρμογή στη λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων ή των υποχρεώσεων επηρεάζοντας μελλοντικές περιόδους. Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει προβεί στις ακόλουθες κρίσεις και εκτιμήσεις:

Εύλογη αξία επενδύσεων

Η καλύτερη απόδειξη της εύλογης αξίας είναι η τιμή διαπραγμάτευσης σε μια ενεργή αγορά. Αν η αγορά στην οποία διαπραγματεύεται ένα χρηματοοικονομικό μέσο δεν είναι ενεργή, τότε χρησιμοποιείται μια μέθοδος αποτίμησης. Η πλειοψηφία των μεθόδων αποτίμησης που χρησιμοποιούνται από την Εταιρία βασίζονται αποκλειστικά σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς με αποτέλεσμα η αποτίμηση της εύλογης αξίας να είναι σχετικά αξιόπιστη.

Ωστόσο, συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμούνται με βάση μεθόδους που χρησιμοποιούν ένα ή περισσότερα σημαντικά δεδομένα τα οποία δεν είναι παρατηρήσιμα. Οι μέθοδοι αποτίμησης που βασίζονται σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα απαιτούν περισσότερη κρίση από πλευράς της διοίκησης για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας, σε σχέση με τις μεθόδους που στηρίζονται αποκλειστικά σε παρατηρήσιμα δεδομένα.

3. Σημαντικές κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές (συνέχεια)

Εύλογη αξία επενδύσεων (συνέχεια)

Οι μέθοδοι αποτίμησης που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας περιλαμβάνουν συγκρίσεις με παρόμοια χρηματοοικονομικά μέσα για τα οποία υπάρχουν παρατηρήσιμες τιμές αγοράς, αναλύσεις προεξοφλημένων ταμειακών ροών και άλλες μέθοδοι αποτίμησης που χρησιμοποιούνται συνήθως από τους συμμετέχοντες στην αγορά. Οι μέθοδοι αποτίμησης περιλαμβάνουν παραδοχές που θα χρησιμοποιούσαν άλλοι συμμετέχοντες στην αγορά συμπεριλαμβανομένων των καμπύλων απόδοσης επιτοκίων, των συναλλαγματικών ισοτιμιών, της μεταβλητότητας και του ρυθμού αθέτησης οφειλών. Κατά την αποτίμηση μέσω με τη μέθοδο της σύγκρισης με παρόμοια μέσα, η διοίκηση λαμβάνει υπόψη τη λήξη, τη δομή και τη διαβάθμιση του μέσου το οποίο χρησιμοποιείται ως συγκρίσιμο.

Η Εταιρία χρησιμοποιεί μόνο μοντέλα που βασίζονται σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα για την αποτίμηση συγκεκριμένων επενδύσεων σε μη εισηγμένες μετοχές. Σε αυτές τις περιπτώσεις γίνονται εκτιμήσεις για να ληφθούν υπόψη αβεβαιότητες στις εύλογες αξίες που προκύπτουν από την έλλειψη δεδομένων της αγοράς, όπως για παράδειγμα η έλλειψη ρευστότητας. Τα μη παρατηρήσιμα δεδομένα που χρησιμοποιούνται σε αποτιμήσεις ενέχουν εκ φύσεως αβεβαιότητα, καθότι υπάρχουν ελάχιστα ή καθόλου διαθέσιμα στοιχεία στην αγορά για να καθορίσουν κατά πόσο μια συναλλαγή έχει διεκπεραιωθεί σε καθαρή εμπορική βάση κάτω από συνήθεις επιχειρηματικές συνθήκες. Τα μη παρατηρήσιμα δεδομένα καθορίζονται βάσει της καλύτερης διαθέσιμης πληροφόρησης.

Περισσότερες πληροφορίες για την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων της Εταιρίας παρουσιάζονται στη Σημείωση 16.

Έλεγχος απομείωσης της επένδυσης σε θυγατρική εταιρεία

Η Εταιρία επιμετρά την επένδυση σε θυγατρική εταιρεία στο κόστος μείον απομείωση και αξιολογεί αν υπάρχουν ενδείξεις για απομείωση στην αξία σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Κατά τον έλεγχο απομείωσης, η λογιστική αξία της επένδυσης συγκρίνεται με την ανακτήσιμη αξία της επένδυσης. Η ανακτήσιμη αξία της επένδυσης καθορίζεται ως το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της εύλογης αξίας μείον τα κόστη πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης. Όταν η ανακτήσιμη αξία είναι μεγαλύτερη της λογιστικής αξίας της επένδυσης, αυτή η αύξηση αναγνωρίζεται από την Εταιρία ως αναστροφή απομείωσης που αναγνωρίστηκε σε προηγούμενες περιόδους, όπως εξηγείται στην Σημείωση 2.3. Περισσότερες πληροφορίες για τις κύριες εκτιμήσεις για την ανακτήσιμη αξία της επένδυσης στη θυγατρική εταιρεία παρουσιάζονται στη Σημείωση 7.

4. Λοιπά έσοδα

	2023	2022
	€000	€000
Διοικητικές συμβουλευτικές υπηρεσίες (Σημ. 17 (ii))	1,170	1,314
Έξοδα και αμοιβές που αποζημιώθηκαν (Σημ. 17 (ii))	11,983	6,438
	13,153	7,752

5. Διοικητικά και άλλα λειτουργικά έξοδα

	2023	2022
	€000	€000
Αμοιβές συμβούλων (συμπεριλαμβανομένων εισφορών εργοδότη) (Σημ. 17 (iv))	1,108	1,247
Ασφάλειες	1,357	1,845
Συμβουλευτικές και άλλες επαγγελματικές αμοιβές	2,142	3,745
Έξοδα χρηματιστηρίου	680	298
Αμοιβές ελεγκτών	260	253
Άλλα έξοδα	153	43
	5,700	7,431

5. Διοικητικά και άλλα λειτουργικά έξοδα (συνέχεια)

Η Εταιρία δεν εργοδοτούσε υπαλλήλους κατά τη διάρκεια των ετών 2023 και 2022.

Οι αμοιβές των ανεξάρτητων ελεγκτών της Εταιρίας για ελεγκτικές και άλλες επαγγελματικές υπηρεσίες τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό παρουσιάζονται στον πιο κάτω πίνακα:

	PwC Ιρλανδίας		Δίκτυο εταιριών PwC	
	2023	2022	2023	2022
	€000	€000	€000	€000
Έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας	37	35	181	178
Άλλες υπηρεσίες επιβεβαίωσης	35	-	85	-
Συμβουλευτικές υπηρεσίες για φορολογικά θέματα	-	-	1	-
	35	-	86	-
	72	35	267	178

Τα πιο πάνω ποσά δεν περιλαμβάνουν ΦΠΑ.

6. Φορολογία

Η συμφιλίωση της φορολογίας εισοδήματος με τα κέρδη πριν τη φορολογία όπως εκτιμάται με βάση τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2023	2022
	€000	€000
Κέρδη πριν τη φορολογία	632,606	192,493
Φορολογία με τους κανονικούς συντελεστές στην Κύπρο	79,076	24,061
Φορολογική επίδραση:		
- δαπανών που δεν εκπίπτουν για σκοπούς φορολογίας	687	813
- εσόδων που δεν φορολογούνται	(76,346)	(21,118)
- άλλων επιτρεπόμενων εκπτώσεων	(3,417)	(3,438)
	-	318
Λοιπές φορολογικές χρεώσεις	42	-
Αναπροσαρμογές φορολογίας προηγούμενων ετών	-	23
	42	341

Η εταιρική φορολογία στην Κύπρο υπολογίζεται με συντελεστή 12.5% στο φορολογητέο εισόδημα (2022: 12.5%).

Στις 22 Δεκεμβρίου 2022, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε την Οδηγία 2022/2523 η οποία προνοεί για ελάχιστο πραγματικό φορολογικό συντελεστή ύψους 15% για τις παγκόσμιες δραστηριότητες μεγάλων πολυεθνικών συγκροτημάτων (φορολογία του Πυλώνα 2). Η Οδηγία που ακολουθεί πιστά το Περιεκτικό Πλαίσιο του ΟΟΣΑ για τη διάβρωση της φορολογικής βάσης και τη μετατόπιση κερδών (BEPS) έπρεπε να είχε ενσωματωθεί στη νομοθεσία των κρατών μελών το 2023 και να τεθεί σε ισχύ την 1 Ιανουαρίου 2024. Στην Κύπρο, η νομοθεσία δεν έχει ουσιαστικά θεσπιστεί κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, ωστόσο αναμένεται να τεθεί σε ισχύ εντός του 2024. Το Συγκρότημα αναμένει ότι θα εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του προκαταρκτικού νομοσχεδίου και έχει προβεί σε μια αρχική εκτίμηση της πιθανής έκθεσης σε φορολογία του Πυλώνα 2, η οποία εκτιμάται ότι θα κυμανθεί έως του 2% των κερδών πριν τη φορολογία. Ωστόσο, η πραγματική επίπτωση θα εξαρτηθεί από τις παραμέτρους της ενοποιημένης κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων του Συγκροτήματος κατά την εφαρμογή. Λόγω της πολυπλοκότητας του υπολογισμού που προκύπτει από αυτούς τους κανονισμούς και το γεγονός ότι η τελική νομοθεσία δεν έχει ακόμη εφαρμοστεί, οι επιπτώσεις της μεταρρύθμισης εξακολουθούν να εξετάζονται από το Συγκρότημα για περαιτέρω βελτιστοποίηση της ποσοτικοποίησης ενόψει της πρώτης λογιστικής αναγνώρισης του πρόσθετου φορολογικού εξόδου στους ενοποιημένους λογαριασμούς του Συγκροτήματος το 2024.

7. Επένδυση σε θυγατρικές

	2023	2022
	€000	€000
1 Ιανουαρίου	1,599,002	1,430,000
Αύξηση – κόστος παροχών που εξαρτώνται από την αξία μετοχών (Σημ. 13)	595	322
Αναστροφή απομείωσης επένδυσης σε θυγατρική (Μεταφορά)/ίδρυση θυγατρικής	573,405	168,678
	(2)	2
31 Δεκεμβρίου	2,173,000	1,599,002

Εταιρία	Δραστηριότητες	Ποσοστό συμμετοχής % 31 Δεκεμβρίου 2023	2023	2022
			€000	€000
Bank of Cyprus Public Company Ltd	Εμπορική τράπεζα	100	2,173,000	1,599,000
Jinius Ltd	Παροχή και διαχείριση ψηφιακής πλατφόρμας	-	-	2

Η επένδυση στη BOC PCL αντιπροσωπεύει 100% επένδυση στο μετοχικό κεφάλαιο της BOC PCL, εταιρείας εγγεγραμμένης στην Κύπρο και της οποίας οι δραστηριότητες παρουσιάζονται στη Σημείωση 1. Το εγγεγραμμένο της γραφείο είναι στην Σταίνου 51, 2002, Στρόβολος, Λευκωσία, Κύπρος.

Τον Δεκέμβριο 2022 η Εταιρία ίδρυσε την Jinius Ltd, 100% θυγατρική, η οποία έχει συσταθεί για να παρέχει και να διαχειρίζεται μια πλατφόρμα ψηφιακής οικονομίας. Στις 31 Δεκεμβρίου 2022 αυτή η θυγατρική παρέμενε αδρανής. Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, η Εταιρία μετέφερε το 100% της συμμετοχής της στην Jinius Ltd στην BOC PCL.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, η Εταιρία προέβει στη εκτίμηση της λογιστικής αξίας της επένδυσης στην BOC PCL με αποτέλεσμα την μερική αναστροφή της απομείωσης που αναγνωρίστηκε σε προηγούμενα έτη ύψους €573,405 χιλ. (2022: μερική αναστροφή απομείωσης που αναγνωρίστηκε σε προηγούμενα έτη ύψους €168,678 χιλ.).

Η αξιολόγηση περιλάμβανε τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας της επένδυσης στη θυγατρική ως το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της εύλογης αξίας μείον τα κόστη πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης. Συγκριτικά με τις 31 Δεκεμβρίου 2022, η αξία λόγω χρήσης υπερβαίνει την λογιστική αξία κατά €573,405 χιλ. Η αύξηση στην αξία λόγω χρήσης οφείλεται κυρίως στην πραγματική απόδοση της BOC PCL, η οποία ήταν καλύτερη σε σχέση με τις προηγούμενες εκτιμήσεις και τις αναθεωρημένες βέλτιστες δυνατές εκτιμήσεις της διοίκησης για τα μελλοντικά βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα κέρδη της BOC PCL.

Σε μελλοντικές περιόδους, η αξία λόγω χρήσης μπορεί να αυξηθεί ή να μειωθεί αναλόγως της επίδρασης των αλλαγών των στοιχείων που χρησιμοποιούνται στο μοντέλο. Πιο κάτω αναλύονται τα σημαντικότερα στοιχεία του μοντέλου και βασίζονται σε παράγοντες που παρατηρήθηκαν κατά το τέλος του έτους. Οι παράγοντες που θα μπορούσαν να μεταβάλουν την αξία λόγω χρήσης της επένδυσης και να οδηγήσουν σε αναγνώριση απομείωσης περιλαμβάνουν τη μειωμένη απόδοση της BOC PCL βραχυπρόθεσμα, την αλλαγή στις εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις ή την αύξηση της αβεβαιότητας σε σχέση με τις μακροοικονομικές συνθήκες και τις μελλοντικές επιδόσεις της BOC PCL, με επακόλουθο τη χαμηλότερη εκτίμηση για το μελλοντικό ρυθμό ανάπτυξης του ενεργητικού ή της κερδοφορίας. Μια αύξηση στο προεξοφλητικό επιτόκιο θα μπορούσε επίσης να οδηγήσει σε μια μείωση της αξίας λόγω χρήσης και σε απομείωση.

Για να προσδιοριστεί η αξία λόγω χρήσης της επένδυσης στη θυγατρική, οι μελλοντικές ταμειακές ροές που θα προκύψουν από τη συνεχιζόμενη χρήση του περιουσιακού στοιχείου εκτιμήθηκαν με τη χρήση ενός μοντέλου προεξόφλησης μερισμάτων. Για τον έλεγχο απομείωσης στις 31 Δεκεμβρίου 2023, έχουν ληφθεί υπόψη οι προβλέψεις μέχρι το τέλος του 2027 που συνάδουν με το χρονικό ορίζοντα του χρηματοοικονομικού πλάνου του Συγκροτήματος. Οι βασικές παραδοχές και παράγοντες που λήφθηκαν υπόψη περιλαμβάνουν:

7. Επένδυση σε θυγατρικές (συνέχεια)

- Προβλεπόμενη ανάπτυξη στον καθαρό δανεισμό, τις προβλέψεις επιτοκιακών και μη επιτοκιακών εσόδων τα οποία βασίζονται στην ιστορική εμπειρία του Συγκροτήματος, στις στρατηγικές προτεραιότητες και στην κατεύθυνση και στους βασικούς δείκτες επίδοσης (KPIs) του Συγκροτήματος.
- Επίπεδο επιτοκίων και καμπύλες απόδοσης επιτοκίων.
- Χρέωση απομείωσης με βάση την ιστορική εμπειρία και τις προβλέψεις για τις γενικές μακροοικονομικές προοπτικές. Λαμβάνεται επίσης υπόψη ο αναμενόμενος δείκτης κάλυψης ΜΕΔ.
- Το λειτουργικό κόστος επηρεάζεται από τις πρωτοβουλίες εξοικονόμησης κόστους, τις πληθωριστικές πιέσεις και το προβλεπόμενο λειτουργικό μοντέλο.
- Προβλέψεις καταθέσεων και εκδόσεων/εξοφλήσεων με βάση τις ανάγκες ρευστότητας και χρηματοδότησης του Συγκροτήματος, καθώς και τις προβλεπόμενες απαιτήσεις που αφορούν την Ελάχιστη Απαιτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL).
- Κεφαλαιακές απαιτήσεις: Αυτή η παραδοχή βασίστηκε στις υφιστάμενες ελάχιστες εποπτικές απαιτήσεις, οι οποίες αναπροσαρμόστηκαν για τις ήδη γνωστοποιημένες αλλαγές όπως τη σταδιακή εφαρμογή του επιπρόσθετου κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας (O-SII), και ενσωματώθηκε ένα επιπρόσθετο απόθεμα κεφαλαίου πέραν των ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων.

Οι παραδοχές βασίστηκαν τόσο σε εσωτερική όσο και εξωτερική πληροφόρηση, που περιλάμβανε την πραγματική και ιστορική απόδοση του Συγκροτήματος, τους κύριους στόχους της στρατηγικής του Συγκροτήματος καθώς και το μακροοικονομικό περιβάλλον στην Κύπρο. Από το έτος 2027 και μετέπειτα, έχει ληφθεί υπόψη στην αποτίμηση ένας τελικός ρυθμός ανάπτυξης. Ο ρυθμός ανάπτυξης καθορίστηκε με βάση τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη της οικονομίας, λαμβάνοντας υπόψη τις προβλέψεις για το ρυθμό ανάπτυξης του κυπριακού ΑΕΠ και του τι αναμένουν οι αναλυτές (brokers consensus). Χρησιμοποιήθηκε μακροπρόθεσμος ρυθμός ανάπτυξης ύψους 2% (2022: 2%), και δεν υπερβαίνει τον σχετικό μακροπρόθεσμο μέσο ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας στην οποία δραστηριοποιείται.

Έχει χρησιμοποιηθεί ένα κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο, το οποίο αντικατοπτρίζει το αναμενόμενο κόστος κεφαλαίου ύψους 13.5% (2022: 14%) το οποίο καθορίστηκε βάσει του μοντέλου CAPM και του τι αναμένουν οι αναλυτές (brokers consensus), και λαμβάνει υπόψη τους διάφορους κινδύνους στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Η επίδραση των αλλαγών στο ρυθμό ανάπτυξης και στο προεξοφλητικό επιτόκιο αναφορικά με την λογιστική αξία της επένδυσης αξιολογήθηκαν από την Διοίκηση:

- Αύξηση 1% στο προεξοφλητικό επιτόκιο θα επιφέρει χαμηλότερη αναστροφή απομείωσης ύψους €174,000 χιλ. (2022: €121,000 χιλ.).
- Μείωση 1% στο προεξοφλητικό επιτόκιο θα επιφέρει επιπρόσθετη αναστροφή απομείωσης ύψους €208,000 χιλ. (2022: €143,000 χιλ.).
- Αύξηση ή μείωση 1% στο μακροπρόθεσμο ρυθμό ανάπτυξης δεν θα έχει σημαντική αλλαγή στην αξία της επένδυσης (2022: αύξηση ή μείωση 1% στο μακροπρόθεσμο ρυθμό ανάπτυξης δεν θα έχει σημαντική αλλαγή στην αξία της επένδυσης).

8. Επενδύσεις

	2023	2022
	€000	€000
Μετοχές στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων (Σημ. 17 (vi)) - έκδοση 2018	-	213,646
Μετοχές στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων (Σημ. 17 (vi)) - έκδοση 2023	234,742	-
Ομόλογα σε αποσβεσμένο κόστος (Σημ. 17 (vii))	302,615	299,542
	537,357	513,188

Μετοχές

Το Δεκέμβριο 2018, η Εταιρία έκδωσε Χρεόγραφα Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (Χρεόγραφα Κεφαλαίου Κατηγορίας 1) (τα 'Υφιστάμενα Χρεόγραφα Κεφαλαίου') ύψους €220,000 χιλ. (Σημ. 11). Την ίδια ημερομηνία, η Εταιρία και η BOC PCL εισήλθαν σε συμφωνία σύμφωνα με την οποία τα συνολικά έσοδα από την έκδοση των χρεογράφων κεφαλαίου, τα οποία ανήλθαν στις €220,000 χιλ., χορηγήθηκαν υπό μορφή δανείου από την Εταιρία στην BOC PCL (το δάνειο, το 'Παλιό Δάνειο Χρεογράφων Κεφαλαίου Κατηγορίας 1') υπό όρους ουσιαστικά πανομοιότυπους με τους όρους και τις προϋποθέσεις των Χρεογράφων Κεφαλαίου 1 της Εταιρίας. Το Παλιό Δάνειο Χρεογράφων Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 δεν είναι εξασφαλισμένο και αποτελεί υποχρέωση μειωμένης εξασφάλισης της BOC PCL. Το επιτόκιο ανέρχεται σε 12.50% και είναι πληρωτέο σε εξαμηνιαία βάση.

8. Επενδύσεις (συνέχεια)

Τον Ιούνιο 2023, η BOC PCL προσκάλεσε την Εταιρία να προσφέρει το Παλιό Δάνειο Χρεογράφων Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 για αγορά σε μετρητά, με τιμή ίση με 103% της ονομαστικής του αξίας. Η BOC PCL πλήρωσε επίσης δεδουλευμένους τόκους για το Παλιό Δάνειο Χρεογράφων Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 από την ημερομηνία του τελευταίου κουπονιού, 15 Ιουνίου 2023, μέχρι την ημερομηνία του διακανονισμού. Ως αποτέλεσμα της προσφοράς, συνολικό ποσό ονομαστικής αξίας ύψους περίπου €204,000 χιλ. του Παλαιού Δανείου Χρεογράφων Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 εξαγοράστηκε και ακυρώθηκε από την BOC PCL. Επιπρόσθετα, τον Ιούλιο 2023, η BOC PCL εξαγόρασε και ακύρωσε επιπλέον ποσό ύψους περίπου €7,000 χιλ. του Παλαιού Δανείου Χρεογράφων Κεφαλαίου Κατηγορίας 1, με αποτέλεσμα να παραμείνει σε ισχύ συνολικό ποσό ονομαστικής αξίας ύψους €8,250 χιλ. του Παλαιού Δανείου Χρεογράφων Κεφαλαίου Κατηγορίας 1. Τον Δεκέμβριο 2023, η BOC PCL εξάσκησε το δικαίωμα της για αποπληρωμή του συνολικού ποσού ονομαστικής αξίας ύψους €8,250 χιλ. του Παλαιού Δανείου Χρεογράφων Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 που παρέμενε σε ισχύ.

Ταυτόχρονα, τον Ιούνιο 2023, η Εταιρία ολοκλήρωσε επιτυχώς την έκδοση και την τιμολόγηση Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 σταθερού επιτοκίου (τα 'Νέα Χρεόγραφα Κεφαλαίου') ύψους €220,000 χιλ. (Σημ. 11). Την ίδια ημερομηνία, η Εταιρία και η BOC PCL εισήλθαν σε συμφωνία σύμφωνα με την οποία τα συνολικά έσοδα από την έκδοση των Νέων Χρεογράφων Κεφαλαίου, τα οποία ανήλθαν στις €220,000 χιλ., χορηγήθηκαν υπό μορφή δανείου από την Εταιρία στην BOC PCL (το νέο δάνειο, το 'Νέο Δάνειο Χρεογράφων Κεφαλαίου Κατηγορίας 1') υπό όρους ουσιαστικά πανομοιότυπους με τους όρους και τις προϋποθέσεις των Χρεογράφων Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 της Εταιρίας. Το Νέο Δάνειο Χρεογράφων Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 δεν είναι εξασφαλισμένο και αποτελεί υποχρέωση μειωμένης εξασφάλισης της BOC PCL. Το αρχικό επιτόκιο ανέρχεται σε 11.875% ετησίως, πληρωτέο σε εξαμηνιαία βάση, επανακαθοριζόμενο στις 21 Δεκεμβρίου 2028 και μετέπειτα ανά πενταετία. Η BOC PCL έχει την ευχέρεια να ακυρώσει τη πληρωμή τόκων για απεριόριστο χρονικό διάστημα, και σε μη συσσωρευτική βάση, ενώ υπό συγκεκριμένες συνθήκες η πληρωμή τόκου υπόκειται σε υποχρεωτική ακύρωση. Το Νέο Δάνειο Χρεογράφων Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 είναι αορίστου διάρκειας και δεν έχει καθορισμένη ημερομηνία αποπληρωμής, αλλά μπορεί να εξοφληθεί (στο σύνολο του, αλλά όχι εν μέρει), κατ' επιλογή της BOC PCL από τις 21 Ιουνίου 2028 συμπεριλαμβανομένης, μέχρι τις 21 Δεκεμβρίου 2028 συμπεριλαμβανομένης και σε κάθε επόμενη ημερομηνία πληρωμής τόκου.

Το Νέο Δάνειο Χρεογράφων Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 και το Παλιό Δάνειο Χρεογράφων Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 έχουν κατηγοριοποιηθεί ως μετοχές στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων.

Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, έσοδα ύψους €27,339 χιλ. (2022: €27,500 χιλ.) έχουν αναγνωριστεί στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε σχέση με αυτές τις επενδύσεις.

Η εύλογη αξία των μετοχών που κατέχει η Εταιρία προσδιορίζεται με βάση μοντέλα στα οποία όλα τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς. Οι μετοχές είναι χρηματοοικονομικά μέσα των οποίων η εύλογη αξία κατηγοριοποιείται στο Επίπεδο 2 της ιεραρχίας της εύλογης αξίας.

Δεν υπήρχε επαναταξινόμηση επενδύσεων από και προς το Επίπεδο 2 κατά τα έτη 2023 και 2022.

Κατά το έτος που έληξε τις 31 Δεκεμβρίου 2023, κέρδος ύψους €27,915 χιλ. (2022: ζημιά ύψους €24,288 χιλ.) έχει αναγνωριστεί στα λοιπά συνολικά εισοδήματα σε σχέση με την επιμέτρηση σε εύλογη αξία αυτών των επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένου του κέρδους της BOC PCL από την προσφορά για αγορά του Παλαιού Δανείου Χρεογράφων Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 ύψους €6,819 χιλ.

Ομολόγα

Τον Απρίλιο 2021, η Εταιρία προχώρησε με έκδοση Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης ύψους €300,000 χιλ. (το 'Ομολόγο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου') (Σημ. 14) και αμέσως μετά, η Εταιρία και η BOC PCL εισήλθαν σε συμφωνία, σύμφωνα με την οποία η Εταιρία δάνεισε στη BOC PCL το σύνολο των εσόδων της έκδοσης του Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου ύψους €300,000 χιλ. (το 'Ομολογιακό Δάνειο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου'), με ουσιαστικά τους ίδιους όρους με τους όρους και τις προϋποθέσεις του Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου που έκδωσε η Εταιρία. Το ομολόγο φέρει ετήσιο επιτόκιο ύψους 6.625%. Ο τόκος επί του ομολόγου θα καταβάλλεται ετησίως αναδρομικά και θα επανακαθορισθεί στις 23 Οκτωβρίου 2026 στο πενταετές επιτόκιο ανταλλαγής που θα είναι σε ισχύ, προσαυξημένο κατά 6.902% ετησίως μέχρι τις 23 Οκτωβρίου 2031, πληρωτέο ετησίως. Το Ομολόγο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου λήγει στις 23 Οκτωβρίου 2031. Η BOC PCL έχει το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης του Ομολογιακού Δανείου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου οποιαδήποτε μέρα κατά τη διάρκεια της περιόδου των έξι μηνών από τις 23 Απριλίου 2026 μέχρι τις 23 Οκτωβρίου 2026.

8. Επενδύσεις (συνέχεια)

Το Ομολογιακό Δάνειο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου κατηγοριοποιήθηκε ως ομόλογο σε αποσβεσμένο κόστος. Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, έσοδα ύψους €19,875 χιλ. (2022: έσοδα €19,875 χιλ.) έχουν αναγνωριστεί στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων σε σχέση με αυτό το ομολογιακό δάνειο. Στις 31 Δεκεμβρίου 2023, το Ομολογιακό Δάνειο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου κατηγοριοποιήθηκε στο Στάδιο 1 για σκοπούς πιστωτικών ζημιών (ECL), και αναστροφή πιστωτικών ζημιών ύψους €3,073 χιλ. που σχετίζονται με πιστωτικές ζημιές (ECL) δώδεκα μηνών έχουν αναγνωριστεί για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (2022: χρέωση €3,134 χιλ.).

9. Υπόλοιπα τραπεζών

Τα υπόλοιπα τραπεζών περιλαμβάνουν τα ακόλουθα για σκοπούς της κατάστασης ταμειακών ροών:

	2023	2022
	€000	€000
Μετρητά (Σημ. 17 (v))	1,965	-
Τραπεζικά παρατραβήγματα (Σημ. 17 (v))	1,339	8,390

10. Εισπρακτέα από συνδεδεμένα μέρη

	2023	2022
	€000	€000
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία		
Εισπρακτέα από συνδεδεμένα μέρη (Σημ. 17 (v))	843	3,735

Τα πιο πάνω υπόλοιπα αντιπροσωπεύουν τη μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

11. Μετοχικό κεφάλαιο

	2023		2022	
	Αριθμός μετοχών (χιλ.)	€000	Αριθμός μετοχών (χιλ.)	€000
<i>Εγκεκριμένο</i>				
Συνήθεις μετοχές €0.10 η κάθε μία	10,000,000	1,000,000	10,000,000	1,000,000
<i>Εκδοθέν και πλήρως καταβληθέν</i>				
Συνήθεις μετοχές €0.10 η κάθε μία	446,200	44,620	446,200	44,620

Η Εταιρία δεν παρείχε οποιανδήποτε οικονομική συνδρομή επιτρεπόμενη με βάση το άρθρο 82 της Νομοθεσίας για Εταιρείες 2014 της Ιρλανδίας για αγορά των μετοχών της.

Εγκεκριμένο και εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο

Όλες οι εκδομένες μετοχές έχουν αποπληρωθεί πλήρως και φέρουν τα ίδια δικαιώματα.

Δεν υπήρχαν αλλαγές στο εγκεκριμένο και εκδοθέν μετοχικό κεφάλαιο κατά τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022.

Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο

Δεν υπήρχαν αλλαγές στο αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο κατά τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022.

11. Μετοχικό κεφάλαιο (συνέχεια)

Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι

	2023	2022
	€000	€000
2023 Χρεόγραφα Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (Νέα Χρεόγραφα Κεφαλαίου)	220,000	-
2018 Χρεόγραφα Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (Υφιστάμενα Χρεόγραφα Κεφαλαίου)	-	220,000
	220,000	220,000

Τον Δεκέμβριο 2018 η Εταιρία έκδωσε Χρεόγραφα Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (τα 'Υφιστάμενα Χρεόγραφα Κεφαλαίου') ύψους €220 εκατ. Τα Υφιστάμενα Χρεόγραφα Κεφαλαίου δεν είναι εξασφαλισμένα και αποτελούν υποχρέωση μειωμένης εξασφάλισης της Εταιρίας. Το κουπόνι ανέρχεται σε 12.50% και είναι πληρωτέο σε εξαμηνιαία βάση.

Η Εταιρία, τον Ιούνιο 2023, προσκάλεσε τους κατόχους των Υφιστάμενων Χρεογράφων Κεφαλαίου ύψους €220,000 χιλ. για αγορά από την Εταιρία σε μετρητά με τιμή ίση με 103% της ονομαστικής τους αξίας. Η Εταιρία πλήρωσε επίσης δεδουλευμένους τόκους για τα Υφιστάμενα Χρεόγραφα Κεφαλαίου, από την ημερομηνία του τελευταίου κουπονιού, 15 Ιουνίου 2023, μέχρι την ημερομηνία του διακανονισμού. Ως αποτέλεσμα της προσφοράς, συνολικό ποσό ονομαστικής αξίας ύψους περίπου €204,000 χιλ. εξαγοράστηκε και ακυρώθηκε από την Εταιρία.

Επιπρόσθετα, τον Ιούλιο 2023, η Εταιρία αγόρασε στην ανοικτή αγορά ποσό ύψους περίπου €7,000 χιλ. των Υφιστάμενων Χρεογράφων Κεφαλαίου που παρέμειναν, με αποτέλεσμα να παραμείνει σε ισχύ συνολικό ποσό ονομαστικής αξίας ύψους €8,250 χιλ. Σε συνάντηση του τον Νοέμβριο 2023, το Διοικητικό Συμβούλιο, αποφάσισε να εξασκήσει η Εταιρία το δικαίωμα της για αποπληρωμή του ποσού ονομαστικής αξίας των Υφιστάμενων Χρεογράφων Κεφαλαίου που παρέμενε σε ισχύ στις 19 Δεκεμβρίου 2023. Ως αποτέλεσμα της εξαγοράς, συνολικό κόστος ύψους €6,820 χιλ. αναγνωρίστηκε απευθείας στα ίδια κεφάλαια κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Ταυτόχρονα, τον Ιούνιο 2023, η Εταιρία ολοκλήρωσε επιτυχώς την έκδοση και την τιμολόγηση Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 σταθερού επιτοκίου (τα 'Νέα Χρεόγραφα Κεφαλαίου') ύψους €220,000 χιλ. Τα Νέα Χρεόγραφα Κεφαλαίου αποτελούν μη εξασφαλισμένες και μειωμένης εξασφάλισης υποχρεώσεις της Εταιρίας, δεν έχουν ημερομηνία λήξης και έχουν τιμή ίση με την ονομαστική τους αξία. Φέρουν αρχικό ετήσιο επιτόκιο ύψους 11.875%, πληρωτέο σε εξαμηνιαία βάση, επανακαθοριζόμενο στις 21 Δεκεμβρίου 2028 και μετέπειτα ανά πενταετία. Η Εταιρία έχει την ευχέρεια να ακυρώσει τη πληρωμή τόκων για απεριόριστο χρονικό διάστημα, και σε μη συσσωρευτική βάση, ενώ υπό συγκεκριμένες συνθήκες η πληρωμή τόκου υπόκειται σε υποχρεωτική ακύρωση. Τα Νέα Χρεόγραφα Κεφαλαίου είναι αορίστου διάρκειας και δεν έχουν καθορισμένη ημερομηνία αποπληρωμής, αλλά μπορεί να εξοφληθούν (στο σύνολο τους, αλλά όχι εν μέρει), κατ' επιλογή της Εταιρίας από τις 21 Ιουνίου 2028 συμπεριλαμβανομένης, μέχρι τις 21 Δεκεμβρίου 2028 συμπεριλαμβανομένης και σε κάθε επόμενη ημερομηνία πληρωμής τόκου, υπό τη αίρεση εποπτικών εγκρίσεων και των σχετικών όρων εξόφλησης. Τα Νέα Χρεόγραφα Κεφαλαίου είναι εισηγμένα για διαπραγμάτευση στην αγορά Euro Multilateral Trading Facility (MTF) του χρηματιστηρίου του Λουξεμβούργου.

Έξοδα που αφορούν την έκδοση των Υφιστάμενων Χρεογράφων Κεφαλαίου ύψους €3,530 χιλ. αναγνωρίστηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 έχουν γίνει πληρωμές κουπονιών στους κατόχους Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 συνολικού ποσού ύψους €27,339 χιλ. (2022: €27,500 χιλ.) και έχουν αναγνωριστεί στα αδιανέμητα κέρδη.

12. Αδιανέμητα κέρδη

Για σκοπούς διανομής μερίσματος, τα αδιανέμητα κέρδη στο επίπεδο της Εταιρίας, είναι το μόνο αποθεματικό που είναι διανεμητέο.

Εταιρείες, που δεν διανέμουν το 70% των κερδών τους μετά τη φορολογία όπως προσδιορίζονται από τον περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα Νόμο κατά τη διάρκεια των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, θα θεωρείται πως έχουν διανέμει αυτό το ποσό ως μέρισμα. Έκτακτη αμυντική εισφορά προς 17% είναι πληρωτέα πάνω σε αυτή τη λογιζόμενη διανομή μερίσματος στην έκταση που οι μέτοχοι για σκοπούς λογιζόμενης διανομής μερίσματος κατά το τέλος της περιόδου των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, είναι φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου ή άτομα που έχουν τη διαμονή τους την Κύπρο. Η λογιζόμενη διανομή δεν ισχύει για τα κέρδη τα οποία άμεσα ή έμμεσα αναλογούν στους μετόχους οι οποίοι δεν είναι φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου ή άτομα που δεν έχουν τη διαμονή τους την Κύπρο. Η λογιζόμενη διανομή μερίσματος υπόκειται σε εισφορά 2.65% στο Γενικό Σύστημα Υγείας (ΓΕΣΥ).

Το ποσό της λογιζόμενης διανομής μερίσματος μειώνεται με οποιοδήποτε πραγματικό μέρισμα έχει πληρωθεί από τα κέρδη για το έτος στο οποίο αυτά αναφέρονται.

Αυτή η έκτακτη εισφορά για την άμυνα και η εισφορά στο Γενικό Σύστημα Υγείας καταβάλλονται από την Εταιρία για λογαριασμό των μετόχων της. Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, έκτακτη εισφορά για την άμυνα και εισφορά στο Γενικό Σύστημα Υγείας ύψους €42 χιλ. (2022: €4,983 χιλ.) αναγνωρίστηκε από την Εταιρία για λογιζόμενη διανομή μερίσματος.

13. Λοιπά αποθεματικά

Παροχές που εξαρτώνται από την αξία μετοχών - κόστος

Κατά τη διάρκεια της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαΐου 2022, εγκρίθηκε ειδικό ψήφισμα για τη θέσπιση και εφαρμογή του Μακροπρόθεσμου Σχεδίου Παροχής Κινήτρων της Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company.

Το Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων προβλέπει την παραχώρηση μετοχών στη βάση ορισμένων επιδόσεων που δεν σχετίζονται με την αγορά και των όρων κατοχύρωσης υπηρεσιών. Η επίδοση θα επιμετρείται για τριετή περίοδο και θα αξιολογηθεί βάσει σκοροκάρτας (scorecard) που συνάδει με τους Μεσοπρόθεσμους Στρατηγικούς Στόχους του Συγκροτήματος και περιέχει τόσο χρηματοοικονομικούς όσο και μη χρηματοοικονομικούς στόχους. Οι επιλέξιμοι υπάλληλοι για το Μακροπρόθεσμο Σχέδιο Παροχής Κινήτρων είναι τα μέλη της Διευρυμένης Εκτελεστικής Επιτροπής του Συγκροτήματος (EXCO). Στο τέλος της περιόδου αξιολόγησης, θα υπολογιστεί το ποσοστό των μετοχών που θα κατοχυρωθεί βάσει του αποτελέσματος αξιολόγησης επίδοσης. Αυτές οι μετοχές θα κατοχυρωθούν κανονικά σε έξι δόσεις, με την πρώτη δόση να κατοχυρώνεται μετά το τέλος της περιόδου αξιολόγησης και την τελευταία δόση κατά την πέμπτη επέτειο από την ημερομηνία κατοχύρωσης της πρώτης δόσης.

Στις 3 Οκτωβρίου 2023, η Εταιρία παραχώρησε 479,160 μετοχές σε 21 επιλέξιμα μέλη του προσωπικού που αποτελούν τη Διευρυμένη Εκτελεστική Επιτροπή του Συγκροτήματος. Οι μετοχές που παραχωρήθηκαν τον Οκτώβριο 2023 εξαρτώνται από την εκπλήρωση κριτηρίων απόδοσης για μία τριετή περίοδο 2023-2025 (με όλους τους όρους απόδοσης να μην είναι όροι απόδοσης της αγοράς).

Στις 22 Δεκεμβρίου 2022, η Εταιρία παραχώρησε 819,860 μετοχές σε 22 επιλέξιμα μέλη του προσωπικού που αποτελούν τη Διευρυμένη Εκτελεστική Επιτροπή του Συγκροτήματος. Οι μετοχές που παραχωρήθηκαν τον Δεκέμβριο 2022 εξαρτώνται από την εκπλήρωση κριτηρίων απόδοσης για μία τριετή περίοδο 2022-2024 (με όλους τους όρους απόδοσης να μην είναι όροι απόδοσης της αγοράς).

Δεδομένου ότι η παραχώρηση σχετίζεται με υπηρεσίες που λαμβάνονται από θυγατρικές της Εταιρίας και θα διακανονιστεί με μετοχές της Εταιρίας, χαρακτηρίζεται ως συναλλαγή που διακανονίζεται με ίδια κεφάλαια και ως εκ τούτου το κόστος της παραχώρησης που σχετίζεται με το οικονομικό έτος έχει αναγνωριστεί ως προσθήκη στο κόστος της επένδυσης της θυγατρικής BOC PCL και η αντίστοιχη πίστωση στην Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων για ποσό ύψους €595 χιλ. για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (2022: €322 χιλ.). Περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τον προσδιορισμό του κόστους παραχώρησης παρουσιάζονται στη Σημείωση 14 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων.

14. Υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης

	Συμβατικό επιτόκιο	2023		2022	
		€000	€000	€000	€000
		Ονομαστική αξία	Λογιστική αξία	Ονομαστική αξία	Λογιστική αξία
Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου - Απρίλιος 2021	6.625% μέχρι τις 23 Οκτωβρίου 2026	300,000	302,550	300,000	302,104
		300,000	302,550	300,000	302,104

Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου - Απρίλιος 2021

Τον Απρίλιο 2021, η Εταιρία έκδωσε ένα Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου μειωμένης εξασφάλισης ύψους €300 εκατ., εντός του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Έκδοσης Μεσοπρόθεσμων Ομολογιακών Δανείων. Το ομόλογο εκδόθηκε στην ονομαστική αξία και φέρει ετήσιο επιτόκιο ύψους 6.625%. Ο τόκος επί του ομολόγου θα καταβάλλεται ετησίως αναδρομικά και θα επανακαθορισθεί στις 23 Οκτωβρίου 2026 στο πενταετές επιτόκιο ανταλλαγής που θα είναι σε ισχύ, προσαυξημένο κατά 6.902% ετησίως μέχρι τις 23 Οκτωβρίου 2031, πληρωτέο ετησίως. Το ομόλογο λήγει στις 23 Οκτωβρίου 2031. Η Εταιρία έχει το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης του ομολόγου οποιαδήποτε μέρα κατά τη διάρκεια της περιόδου των έξι μηνών από τις 23 Απριλίου 2026 μέχρι τις 23 Οκτωβρίου 2026, υπό τη αίρεση εποπτικών εγκρίσεων. Το Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου είναι εισηγμένο για διαπραγμάτευση στην αγορά Euro Multilateral Trading Facility (MTF) του χρηματιστηρίου του Λουξεμβούργου. Κατά το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, ποσό ύψους €20,318 χιλ. έχει αναγνωρισθεί ως τόκος από υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης (2022: €20,318 χιλ.).

15. Άλλα πληρωτέα

	2023	2022
	€000	€000
Δεδουλευμένα	1,329	47
Πληρωτέος ΦΠΑ	34	514
Πληρωτέος εταιρικός φόρος	359	323
Πληρωτέα μερίσματα	1,965	-
	3,687	884

Τα πληρωτέα μερίσματα ύψους €1,965 χιλ. στις 31 Δεκεμβρίου 2023 αφορούν μερίσματα που προτάθηκαν το Μάιο 2023 (Σημ. 18) από τα κέρδη του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 και ήταν πληρωτέα κατά τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Τα άλλα πληρωτέα είναι πληρωτέα εντός 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού.

16. Επιμέτρηση της εύλογης αξίας

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων προσεγγίζει τη λογιστική τους αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022, εκτός από τις επενδύσεις ομολόγων σε αποσβεσμένο κόστος (Σημ. 8) και τις υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης (Σημ. 14), των οποίων η εύλογη αξία παρουσιάζεται πιο κάτω:

	2023			2022		
	Ιεραρχική επιμέτρηση εύλογης αξίας	Λογιστική αξία	Εύλογη αξία	Ιεραρχική επιμέτρηση εύλογης αξίας	Λογιστική αξία	Εύλογη αξία
		€000	€000		€000	€000
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία						
Ομόλογα σε αποσβεσμένο κόστος (Σημ. 8)	Επίπεδο 2	302,615	296,762	Επίπεδο 2	299,542	265,472
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις						
Υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης (Σημ. 14)	Επίπεδο 1	302,550	300,098	Επίπεδο 1	302,104	265,472

Η εύλογη αξία των ομολόγων σε αποσβεσμένο κόστος έχει ταξινομηθεί ως Επίπεδο 2 στην ιεραρχία της εύλογης αξίας επειδή έχει εκτιμηθεί χρησιμοποιώντας παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς για χρηματοοικονομικά μέσα με παρόμοια χαρακτηριστικά.

17. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Οι ακόλουθες συναλλαγές πραγματοποιήθηκαν με συνδεδεμένα μέρη:

(i) Έσοδα από επενδύσεις

	2023	2022
	€000	€000
Έσοδα από επενδύσεις		
<i>Μετοχές</i>		
BOC PCL	27,339	27,500
<i>Ομόλογα</i>		
BOC PCL	19,875	19,875

(ii) Λοιπά έσοδα

	2023	2022
	€000	€000
Διοικητικές συμβουλευτικές υπηρεσίες	1,170	1,314
Έξοδα και αμοιβές που αποζημιώθηκαν	11,983	6,438
	13,153	7,752

Οι πιο πάνω συναλλαγές πραγματοποιήθηκαν μεταξύ της Εταιρίας και της θυγατρικής της BOC PCL με συνήθεις εμπορικούς όρους.

17. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη (συνέχεια)

(iii) Διοικητικά και άλλα έξοδα

	2023	2022
	€000	€000
Συμβουλευτικές και άλλες επαγγελματικές αμοιβές	23	23

Οι πιο πάνω συμβουλευτικές και άλλες επαγγελματικές αμοιβές πραγματοποιήθηκαν μεταξύ της Εταιρίας και της θυγατρικής της BOC PCL με συνήθεις εμπορικούς όρους.

(iv) Αμοιβή συμβούλων

Οι συνολικές αμοιβές συμβούλων ανέρχονται σε €1,077 χιλ. (2022: €1,212 χιλ.). Επιπρόσθετα, εισφορές εργοδότη ύψους €31 χιλ. έχουν αναγνωρισθεί στην Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (2022: €35 χιλ.). Τέτοια ποσά δεν υπολογίζονται ως μέρος της αμοιβής των Συμβούλων, αλλά μάλλον ένα αυξητικό κόστος προς το Συγκρότημα, και ως τέτοια έχουν εξαιρεθεί από τον πιο κάτω πίνακα (σε σύγκριση με την Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2022 στην οποία τα ποσά παρουσιάστηκαν ως μέρος του πίνακα), όπως εξηγείται περαιτέρω στη Σημείωση 2.1 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023. Τόσο οι αμοιβές συμβούλων όσο και οι εισφορές εργοδότη αποζημιώθηκαν από την BOC PCL και συμπεριλαμβάνονται στα λοιπά έσοδα πιο πάνω.

Οι αμοιβές περιλαμβάνονται για την περίοδο που οι Σύμβουλοι υπηρετούσαν ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Μη-εκτελεστικοί Σύμβουλοι

Οι αμοιβές των μη-εκτελεστικών συμβούλων αναλύονται πιο κάτω:

	2023	2022 (αναπροσαρμο- σμένα)
	€000	€000
Ευστράτιος-Γεώργιος Αράπογλου	250	250
Lyn Grobler	155	160
Κωνσταντίνος Ιορδάνου	148	93
Arne Berggren (παραιτήθηκε στις 31 Μαρτίου 2023)	30	120
Ιωάννης Ζωγραφάκης (παραιτήθηκε στις 31 Δεκεμβρίου 2023)	113	153
Νικόλαος Σοφιανός (παραιτήθηκε στις 11 Δεκεμβρίου 2023)	117	125
Πόλα Χατζησωτηρίου (παραιτήθηκε στις 31 Δεκεμβρίου 2023)	141	128
Μαρία Φιλίππου (παραιτήθηκε στις 13 Οκτωβρίου 2023)	77	105
Monique Hemerijck (εγκρίθηκε από ΕΚΤ στις 10 Αυγούστου 2023)	38	-
Adrian John Lewis (εγκρίθηκε από ΕΚΤ στις 17 Νοεμβρίου 2023)	8	-
Maksim Goldman ⁽¹⁾	-	39
Michael Heger ⁽¹⁾	-	39
	1,077	1,212

⁽¹⁾ Μετά τη ψηφοφορία των μετόχων στις 20 Μαΐου 2022, οι κ.κ. Maksim Goldman και Δρ. Michael Heger δεν έχουν επανεκλεγεί στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας.

Οι αμοιβές των μη-εκτελεστικών Συμβούλων περιλαμβάνουν αμοιβές ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας καθώς και ως μέλη των επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου.

17. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη (συνέχεια)

(v) Υπόλοιπα στο τέλος τους έτους

	2023	2022
	€000	€000
Εισπρακτέα από συνδεδεμένα μέρη		
BOC PCL	843	3,735
Τραπεζικοί λογαριασμοί		
Μετρητά στην BOC PCL	1,965	-
Τραπεζικά παρατραβήγματα - BOC PCL	1,339	8,390
Πληρωτέα σε συνδεδεμένα μέρη		
Jinius Ltd	-	2

Τα εισπρακτέα από συνδεδεμένα μέρη κατά την 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2022 αφορούσαν έσοδα από διοικητικές συμβουλευτικές υπηρεσίες και έξοδα και αμοιβές που αποζημιώθηκαν.

Δεν υπήρχαν άλλες σημαντικές συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη της Εταιρίας και δεν υπήρχαν πληροφορίες για γνωστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 307 της Νομοθεσίας για Εταιρείες 2014 της Ιρλανδίας για τα έτη 2023 και 2022.

(vi) Χρεόγραφα Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1

Το Δεκέμβριο 2018 η Εταιρία και η BOC PCL εισήλθαν σε συμφωνία σύμφωνα με την οποία τα συνολικά έσοδα από την έκδοση των Υφιστάμενων Χρεογράφων Κεφαλαίου, τα οποία ανήλθαν στις €220,000 χιλ., χορηγήθηκαν υπό μορφή δανείου από την Εταιρία στην BOC PCL (το 'Παλιό Δάνειο Χρεογράφων Κεφαλαίου Κατηγορίας 1'). Κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023, η BOC PCL εξάσκησε το δικαίωμα της για αποπληρωμή του Παλαιού Δανείου Χρεογράφων Κεφαλαίου Κατηγορίας 1. Περισσότερες πληροφορίες παρουσιάζονται στην Σημείωση 8.

Επιπρόσθετα, τον Ιούνιο 2023, η Εταιρία και η BOC PCL εισήλθαν σε συμφωνία σύμφωνα με την οποία τα συνολικά έσοδα από την έκδοση των Νέων Χρεογράφων Κεφαλαίου, τα οποία ανήλθαν στις €220,000 χιλ., χορηγήθηκαν υπό μορφή δανείου από την Εταιρία στην BOC PCL (το 'Νέο Δάνειο Χρεογράφων Κεφαλαίου Κατηγορίας 1'). Περισσότερες πληροφορίες παρουσιάζονται στην Σημείωση 8.

(vii) Ομόλογο Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου

Τον Απρίλιο 2021, η Εταιρία και η BOC PCL εισήλθαν σε συμφωνία, σύμφωνα με την οποία η Εταιρία δάνεισε στη BOC PCL το σύνολο των εσόδων από την έκδοση του Ομολόγου Δευτεροβάθμιου Κεφαλαίου ύψους €300,000 χιλ. Περισσότερες πληροφορίες παρουσιάζονται στην Σημείωση 8.

(viii) Έσοδα από μερίσματα από θυγατρικές

	2023	2022
	€000	€000
Όνομα θυγατρικής		
BOC PCL	22,310	-

18. Πολιτική Διανομής και διανομές

Σύμφωνα με την απόφαση ΔΕΕΑ 2023 και την απόφαση ΔΕΕΑ 2022 οι οποίες τέθηκαν σε εφαρμογή από 1 Ιανουαρίου 2024 και 2023, αντίστοιχα, οποιαδήποτε διανομή μερίσματος στους μετόχους υπόκειται σε εποπτική έγκριση, για την Εταιρία. Η απαίτηση για έγκριση δεν ισχύει εάν η διανομή γίνεται μέσω έκδοσης νέων συνήθων μετοχών στους μετόχους που είναι αποδεκτές ως Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών Κατηγορίας 1 (CET1) ούτε για την πληρωμή κουπονιών σε σχέση με τα Χρεόγραφα Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 που εκδίδονται από την Εταιρία.

Σύμφωνα με την πολιτική διανομής του Συγκροτήματος, οι διανομές μερίσματος αναμένεται να σημειώνουν συντηρητικά σταδιακή αύξηση, με στόχο το ποσοστό διανομής ('payout ratio') να κυμαίνεται μεταξύ 30%-50% της προσαρμοσμένης επαναλαμβανόμενης κερδοφορίας του Συγκροτήματος, που αναφέρεται στα κέρδη μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας), λαμβάνοντας υπόψη τις διανομές από τους λοιπούς συμμετοχικούς τίτλους όπως την πληρωμή ετησίως του κουπονιού στους κατόχους Χρεογράφων Κεφαλαίου Κατηγορίας 1. Η πολιτική λαμβάνει υπόψη τις συνθήκες αγοράς όπως επίσης και τα αποτελέσματα του σχεδιασμού κεφαλαίου και ρευστότητας.

Διανομή από τα κέρδη του έτους 2023

Το Συγκρότημα, τον Μάρτιο 2024, έλαβε έγκριση από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για Διανομή από τα κέρδη του 2023 συνολικού ποσού €137 εκατ., αποτελούμενη από μέρισμα σε μετρητά ύψους €112 εκατ. και επαναγορά συνήθων μετοχών της Εταιρίας συνολικού ποσού μέχρι €25 εκατ. Με τη λήψη αυτής της έγκρισης, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας πρότεινε στους μετόχους την καταβολή τελικού μερίσματος σε μετρητά και ενέκρινε κατ' αρχήν την έναρξη προγράμματος επαναγοράς συνήθων μετοχών της Εταιρίας, όπως περιγράφεται πιο κάτω.

Προτεινόμενο Μέρισμα

Το Διοικητικό Συμβούλιο πρότεινε στους μετόχους την καταβολή τελικού μερίσματος σε μετρητά ύψους €0.25 ανά συνήθη μετοχή από τα κέρδη για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 (συνολικό μέρισμα €112 εκατ. βάσει του συνολικού αριθμού συνήθων μετοχών που είναι εκδομένες). Η πρόταση υπόκειται σε έγκριση από τους μετόχους κατά την Ετήσια Γενική Συνέλευση που θα πραγματοποιηθεί το Μάιο 2024. Οι οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 δεν αντικατοπτρίζουν αυτό το μέρισμα, το οποίο θα καταχωρηθεί στα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας ως διανομή από τα αδιανέμητα κέρδη κατά το έτος που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2024.

Προτεινόμενη Επαναγορά Συνήθων Μετοχών

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας επιβεβαίωσε την πρόθεση του για έναρξη προγράμματος επαναγοράς συνήθων μετοχών της Εταιρίας, με το συνολικό ποσό να ανέρχεται μέχρι €25 εκατ. και σύμφωνα με τους όρους της έγκρισης της ΕΚΤ. Οι οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 δεν αντικατοπτρίζουν την επίδραση του προτεινόμενου προγράμματος επαναγοράς συνήθων μετοχών, το οποίο θα καταχωρείται στα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας καθώς και όταν η επαναγορά συνήθων μετοχών πραγματοποιείται.

Τα μερίσματα και η επαναγορά μετοχών χρηματοδοτείται από τα αποθεματικά που είναι διαθέσιμα για διανομή.

Διανομή από τα κέρδη του έτους 2022

Τον Απρίλιο 2023, η Εταιρία έλαβε την έγκριση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για την καταβολή μερίσματος από τα κέρδη του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022. Με τη λήψη της έγκρισης, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας πρότεινε στους μετόχους για έγκριση στην Ετήσια Γενική Συνέλευση που πραγματοποιήθηκε στις 26 Μαΐου 2023, την καταβολή τελικού μερίσματος ύψους €0.05 ανά συνήθη μετοχή από τα κέρδη για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2022 (το Μέρισμα του 2022). Η Ετήσια Γενική Συνέλευση στις 26 Μαΐου 2023 ενέκρινε ψήφισμα για καταβολή τελικού μερίσματος €0.05 ανά μετοχή. Το Μέρισμα του 2022 ανέρχεται συνολικά σε €22,310 χιλ.

19. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η Εταιρία εκτίθεται σε κινδύνους, οι πιο σημαντικοί από τους οποίους είναι ο κίνδυνος ρευστότητας και ο κίνδυνος αγοράς.

19.1 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας αναφέρεται σε πιθανές ζημιές που ενδέχεται να αντιμετωπίσει η Εταιρία, σε περίπτωση δυσκολίας αποπληρωμής των ταμειακών της υποχρεώσεων. Η Εταιρία δεν θεωρεί σημαντικό τον κίνδυνο ρευστότητας, καθώς το επίπεδο των λειτουργικών εξόδων είναι χαμηλό και η BOC PCL έχει εκφράσει τη πρόθεσή της να παράσχει επαρκή χρηματοδότηση για κάλυψη τυχόν υποχρεώσεων ταμειακών ροών που καθίστανται πληρωτέες.

19.2 Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος που προκύπτει από τυχόν αρνητικές μεταβολές στις τιμές αγοράς. Το τμήμα Κινδύνου Αγοράς και Ρευστότητας είναι υπεύθυνο για την παρακολούθηση του κινδύνου που προκύπτει από αυτές τις μεταβολές με στόχο την ελαχιστοποίηση της επίδρασης στα κέρδη και τα κεφάλαια. Το τμήμα παρακολουθεί επίσης τον κίνδυνο ρευστότητας και τον πιστωτικό κίνδυνο με αντισυμβαλλόμενους και χώρες. Το τμήμα είναι επίσης υπεύθυνο για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τις διάφορες πολιτικές και διαδικασίες που αφορούν τον κίνδυνο αγοράς και ρευστότητας.

Κίνδυνος τιμών

Κίνδυνος από μεταβολές στις τιμές των μετοχών

Ο κίνδυνος ζημιών από μεταβολές στις τιμές των μετοχών προκύπτει από δυσμενείς μεταβολές στις τιμές των μετοχών που κατέχει η Εταιρία ως επενδύσεις.

Οι επενδύσεις σε μετοχές είναι εκτός της διάθεσης ανάληψης κινδύνου της Εταιρίας.

Οι μεταβολές στις τιμές μετοχών που ταξινομήθηκαν ως επενδύσεις στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων επηρεάζουν τα ίδια κεφάλαια της Εταιρίας.

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται η επίδραση στα ίδια κεφάλαια της Εταιρίας από μεταβολές στις τιμές των μετοχών που κατέχονται, ως αποτέλεσμα εύλογα αναμενόμενων μεταβολών στους σχετικούς χρηματιστηριακούς δείκτες/που βασίζονται στον υπολογισμό της αναμενόμενης δυνητικής ζημίας χρησιμοποιώντας τη μεθοδολογία Monte Carlo. Η ανάλυση πραγματοποιήθηκε στα υποκείμενα περιουσιακά στοιχεία για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

2023	Μεταβολή στον δείκτη	Επίδραση στα ίδια κεφάλαια
	%	€000
Άλλα χρηματιστήρια και μη εισηγμένες	+5.0	11,737
Άλλα χρηματιστήρια και μη εισηγμένες	-5.0	(11,737)
2022		
Άλλα χρηματιστήρια και μη εισηγμένες	+5.0	10,682
Άλλα χρηματιστήρια και μη εισηγμένες	-5.0	(10,682)

20. Διαχείριση κεφαλαίου

Η διαχείριση κεφαλαίου της Εταιρίας συνάδει με τη διαχείριση κεφαλαίου του Συγκροτήματος όπως παρουσιάζεται στη Σημείωση 48 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

21. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς

Δεν υπήρξαν σημαντικά γεγονότα που συνέβησαν μετά την ημερομηνία αναφοράς εκτός από αυτά που γνωστοποιούνται στη Σημείωση 18 των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας και στη Σημείωση 53 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Συγκροτήματος για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Γνωστοποιήσεις Εναλλακτικών Μέτρων Απόδοσης **2023**

Όροι και Επεξηγήσεις

Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων	Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων περιλαμβάνουν: (i) αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (περιλαμβανομένων των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που ταξινομούνται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση, όπου ισχύει), (ii) εναπομένουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (περιλαμβανομένης της εναπομένουσας αναπροσαρμογής στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατέχονται προς πώληση, όπου ισχύει), (iii) αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για στοιχεία εκτός ισολογισμού (χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και ανειλημμένες υποχρεώσεις) που παρουσιάζονται στον ισολογισμό στις λοιπές υποχρεώσεις, και (iv) συσσωρευμένη αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατηγοριοποιούνται και επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.
Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE)	Η απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (Return on Tangible Equity, ROTE) υπολογίζεται ως τα Κέρδη/(ζημιές) μετά τη Φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) (ετησιοποιημένα με βάση τις μέρες από την αρχή του έτους μέχρι σήμερα) ως προς τον τριμηνιαίο μέσο όρο των ιδίων κεφαλαίων που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας μείον τα άυλα περιουσιακά στοιχεία στο τέλος κάθε τριμήνου.
Απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (ROTE) εξαιρουμένων των ποσών που προορίζονται για διανομή	Η απόδοση Ενσώματων Ιδίων Κεφαλαίων (Return on Tangible Equity, ROTE) εξαιρουμένων των ποσών που προορίζονται για διανομή, υπολογίζεται ως τα Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) (όπως ορίζεται) (ετησιοποιημένα με βάση τις μέρες από την αρχή του έτους μέχρι σήμερα), ως προς τον τριμηνιαίο μέσο όρο των ιδίων κεφαλαίων που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας μείον τα άυλα περιουσιακά στοιχεία και τα ποσά που εγκρίθηκαν/προτάθηκαν για διανομή από τα κέρδη του έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται
Βασικά κέρδη ανά μετοχή (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) είναι τα Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) διαιρεμένα με το μεσοσταθμικό αριθμό μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια του έτους, εξαιρουμένων των ιδίων μετοχών.
Δείκτης καθαρών δανείων προς καταθέσεις	Ο δείκτης καθαρών δανείων προς καταθέσεις υπολογίζεται ως τα μεικτά δάνεια (όπως ορίζονται) μείον τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων (όπως ορίζονται) ως προς τις καταθέσεις πελατών.
Δείκτης κάλυψης ΜΕΔ	Ο δείκτης κάλυψης ΜΕΔ υπολογίζεται ως οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων (όπως ορίζονται) ως προς τα ΜΕΔ (όπως ορίζονται).
Δείκτης κόστος προς έσοδα	Ο δείκτης κόστος προς έσοδα υπολογίζεται ως τα συνολικά έξοδα (όπως ορίζονται) διαιρεμένα με τα συνολικά έσοδα (όπως ορίζονται).
Δείκτης μόχλευσης	Ο δείκτης μόχλευσης είναι ο δείκτης των συνολικών ενσώματων ιδίων κεφαλαίων ως προς το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων όπως αυτά παρουσιάζονται στον ισολογισμό. Τα συνολικά ενσώματα ίδια κεφάλαια περιλαμβάνουν τα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας και τους Λοιπούς συμμετοχικούς τίτλους μείον τα άυλα περιουσιακά στοιχεία.
Δείκτης Πράσινων Ενυπόθηκων Δανείων	Το ποσοστό των στοιχείων ενεργητικού του πιστωτικού ιδρύματος που χρηματοδοτούν ενυπόθηκα δάνεια ευθυγραμμισμένα με την Ταξινόμια

	της Ε.Ε. (σχετικά με την αγορά, την κατασκευή ή την ανακαίνιση κτηρίων) επί του συνόλου των ενυπόθηκων στοιχείων ενεργητικού.
Δείκτης Πράσινων Στοιχείων Ενεργητικού	Το ποσοστό των στοιχείων ενεργητικού του πιστωτικού ιδρύματος που χρηματοδοτούν και επενδύονται σε οικονομικές δραστηριότητες ευθυγραμμισμένες με την Ταξινόμια της Ε.Ε., επί του συνόλου των καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού.
Δείκτης ψηφιακών συναλλαγών	Ο δείκτης του αριθμού των συναλλαγών που εκτελέστηκαν από ιδιώτες πελάτες και πελάτες νομικές οντότητες μέσω των ψηφιακών καναλιών ως προς τον συνολικό αριθμό των συναλλαγών που διεκπεραιώθηκαν. Οι συναλλαγές αφορούν καταθέσεις, αναλήψεις μετρητών και μεταφορές εντός και εκτός Τράπεζας. Τα ψηφιακά κανάλια περιλαμβάνουν την τραπεζική εφαρμογή για κινητά, τη διαδικτυακή τραπεζική και τις Αυτόματες Ταμειακές Μηχανές (ATMs).
Ενσώματα ίδια κεφάλαια	Τα Ενσώματα ίδια κεφάλαια περιλαμβάνουν τα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (στην απαιτούμενη από την νομοθεσία βάση) και τους λοιπούς συμμετοχικούς τίτλους μείον τα άυλα περιουσιακά στοιχεία.
Ενσώματη λογιστική αξία ανά μετοχή	Η Ενσώματη λογιστική αξία ανά μετοχή υπολογίζεται ως τα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (όπως ορίζονται) μείον τα άυλα περιουσιακά στοιχεία στο τέλος κάθε τριμήνου, διαιρεμένα με τον αριθμό των συνήθων μετοχών του Συγκροτήματος που ήταν εκδομένες, εξαιρουμένων των ιδίων μετοχών.
Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα μετασχηματισμού	Αποτελούνται κυρίως από το κόστος εξωτερικών συμβούλων που αφορά: (i) το πρόγραμμα μετασχηματισμού και άλλα στρατηγικά έργα του Συγκροτήματος και (ii) τις δραστηριότητες αναδιάρθρωσης δανείων των πελατών, όπου ισχύει.
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	Τα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας περιλαμβάνουν το σύνολο ιδίων κεφαλαίων προσαρμοσμένα για τα δικαιώματα μειοψηφίας και τους λοιπούς συμμετοχικούς τίτλους.
Καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	Τα καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες αποτελούνται από τα μεικτά δάνεια (όπως ορίζονται) μείον τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων (όπως ορίζονται, αλλά μη συμπεριλαμβανομένων των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για στοιχεία εκτός ισολογισμού που γνωστοποιούνται στον ισολογισμό στις λοιπές υποχρεώσεις).
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο	Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο υπολογίζεται ως τα καθαρά έσοδα από τόκους (ετησιοποιημένα με βάση τις μέρες από την αρχή του έτους μέχρι σήμερα) ως ποσοστό του τριμηνιαίου μέσου όρου των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων (όπως ορίζονται).
Καθαρό μηδενικό ισοζύγιο εκπομπών (Net zero emissions)	Η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου μέσω μέτρων μείωσης και επενδύσεων αντιστάθμισης για την επίτευξη καθαρού μηδενικού ισοζυγίου εκπομπών.
Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία και πριν τα μη – επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία και πριν τα μη – επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) είναι τα λειτουργικά κέρδη (όπως ορίζονται) προσαρμοσμένα για τις πιστωτικές ζημιές δανείων (όπως ορίζονται), απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα (μετά την αναστροφή), τη φορολογία και τα (κέρδη)/ζημιές που αναλογούν σε δικαιώματα μειοψηφίας.

Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία – οργανικά (αναλογούνται στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας)	Κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία – οργανικά (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) είναι τα κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία και πριν τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία (όπως ορίζονται) (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας), προσαρμοσμένα για τα “Έξοδα από συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλα έξοδα μετασχηματισμού – οργανικά”.
Κλιματική ουδετερότητα (Carbon neutral)	Η μείωση και η εξισορρόπηση (μέσω συνδυασμού επενδύσεων αντιστάθμισης ή πιστώσεων έναντι των εκπομπών) των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από ίδιες δραστηριότητες.
Λειτουργικά κέρδη	Τα λειτουργικά κέρδη στην υποκείμενη βάση περιλαμβάνουν τα κέρδη πριν τις πιστωτικές ζημιές δανείων (όπως ορίζονται), απομειώσεις άλλων χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, προβλέψεις για επιδικίες, υπό διαιτησία διαφορές, κανονιστικά και άλλα θέματα (μετά την αναστροφή), τη φορολογία, τα κέρδη που αναλογούν σε δικαιώματα μειοψηφίας και τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία (όπως ορίζονται).
Λειτουργικά κέρδη επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων	Τα λειτουργικά κέρδη επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων υπολογίζονται ως τα ετησιοποιημένα λειτουργικά κέρδη (όπως ορίζονται) ως προς τον τριμηνιαίο μέσο όρο των περιουσιακών στοιχείων για τη σχετική περίοδο. Στο μέσο όρο των περιουσιακών στοιχείων δεν περιλαμβάνονται τα περιουσιακά στοιχεία των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων στο τέλος κάθε τριμήνου, όπου ισχύει.
Μεικτά δάνεια	<p>Τα μεικτά δάνεια περιλαμβάνουν: (i) μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος πριν από την εναπομένουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση (περιλαμβανομένων δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατηγοριοποιούνται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση, όπου ισχύει) και (ii) δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που κατηγοριοποιούνται και επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναπροσαρμοσμένα για τη συσσωρευμένη αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία.</p> <p>Η εναπομένουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση αφορά κυρίως τα δάνεια που αποκτήθηκαν από τη Λαϊκή Τράπεζα (υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του ανεξόφλητου συμβατικού ποσού και της εύλογης αξίας των δανείων κατά την ημερομηνία της εξαγοράς).</p>
Μερίδια αγοράς	Τα μερίδια αγοράς των καταθέσεων και των δανείων βασίζονται σε στοιχεία της ΚΤΚ.
Μετακύλιση της αύξησης των επιτοκίων στο κόστος των εμπρόθεσμων καταθέσεων (pass-through)	Υπολογίζεται ως ποσοστό του κόστους (έξοδα από τόκους) των καταθέσεων προθεσμίας και με προειδοποίηση ως προς το μέσο όρο του Euribor 6-μηνών για την περίοδο.
Μη εξυπηρετούμενα δάνεια (ΜΕΔ)	<p>Με βάση τα πρότυπα αναφοράς της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EAT) και τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) προς τις τράπεζες για τα ΜΕΔ, (που δημοσιεύθηκε τον Μάρτιο 2017), ΜΕΔ θεωρούνται αυτά τα ανοίγματα τα οποία ικανοποιούν ένα από τους πιο κάτω όρους:</p> <ul style="list-style-type: none">(i) Ο δανειολήπτης έχει αξιολογηθεί ότι δεν είναι πιθανό να εκπληρώσει τις πιστωτικές του υποχρεώσεις χωρίς την εκποίηση της εξασφάλισής του, ανεξάρτητα από την ύπαρξη τυχόν ληξιπρόθεσμων οφειλών ή τον αριθμό των ημερών σε καθυστέρηση.(ii) Δάνεια σε αθέτηση ή απομειωμένα δάνεια σύμφωνα με την προσέγγιση που προβλέπεται από τον Κανονισμό

- Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (CRR), τα οποία θα προκαλούσαν επίσης αθέτηση υποχρέωσης βάσει συγκεκριμένης πιστωτικής προσαρμογής, μείωσης της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και πτώχευσης του οφειλέτη.
- (iii) Σημαντικά ανοίγματα όπως καθορίζονται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ), τα οποία είναι ληξιπρόθεσμα πάνω από 90 μέρες.
 - (iv) Εξυπηρετούμενα, ρυθμισμένα δάνεια υπό επίβλεψη για τα οποία χρειάζονται επιπρόσθετες ρυθμίσεις.
 - (v) Εξυπηρετούμενα, ρυθμισμένα δάνεια που είχαν προηγουμένως ταξινομηθεί ως ΜΕΔ υπό επίβλεψη τα οποία παρουσιάζουν ληξιπρόθεσμες οφειλές πάνω από 30 μέρες εντός της περιόδου επίβλεψης.

Από 1 Ιανουαρίου 2021 εφαρμόζονται δύο νέες εποπτικές κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες επηρεάζουν την ταξινόμηση των ΜΕΔ και τον υπολογισμό των ημερών σε καθυστέρηση. Συγκεκριμένα, αυτές οι οδηγίες αφορούν τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για το όριο σημαντικότητας για πιστωτικές υποχρεώσεις σε καθυστέρηση (EBA/RTS/2016/06) και τις κατευθυντήριες γραμμές σε σχέση με την εφαρμογή του ορισμού της αθέτησης υποχρέωσης δυνάμει του άρθρου 178 (EBA/GL/2016/07).

Βάσει του υπολογισμού των ημερών σε καθυστέρηση, οι ημέρες σε καθυστέρηση ξεκινούν να υπολογίζονται όταν οι καθυστερήσεις/υπερβάσεις του δανείου ξεπεράσουν το όριο σημαντικότητας (αντί από την πρώτη μέρα που το δάνειο παρουσιάζει καθυστέρηση/υπέρβαση). Επίσης, οι ημέρες σε καθυστέρηση θα μηδενίζονται όταν οι καθυστερήσεις/υπερβάσεις του δανείου μειωθούν κάτω από το όριο σημαντικότητας. Οι πληρωμές έναντι του δανείου που δεν μειώνουν τις καθυστερήσεις/υπερβάσεις πιο κάτω από το όριο σημαντικότητας, δεν θα επηρεάζουν τον υπολογισμό του αριθμού των ημερών σε καθυστέρηση.

Για ιδιώτες οφειλέτες όταν ένα συγκεκριμένο μέρος των δανείων του οφειλέτη, το οποίο πληροί τα πιο πάνω κριτήρια των ΜΕΔ, υπερβαίνει το 20% της μεικτής λογιστικής αξίας όλων των εντός ισολογισμού δανείων του, τότε όλα τα δάνεια του οφειλέτη κατηγοριοποιούνται ως μη εξυπηρετούμενα. Σε αντίθετη περίπτωση, μόνο το συγκεκριμένο μέρος των δανείων κατηγοριοποιείται ως μη εξυπηρετούμενο. Για μη ιδιώτες οφειλέτες, όταν το άνοιγμα πληροί τα κριτήρια ΜΕΔ που αναφέρονται πιο πάνω, τότε το συνολικό άνοιγμα του πελάτη ταξινομείται ως μη εξυπηρετούμενο.

Σημαντικές καθυστερήσεις/υπερβάσεις ορίζονται ως εξής:

- Έκθεση σε ιδιώτες: Συνολικές καθυστερήσεις/υπερβάσεις πάνω από €100
- Έκθεση σε μη ιδιώτες: Συνολικές καθυστερήσεις/υπερβάσεις πάνω από €500

και το ποσό σε καθυστέρηση/υπέρβαση να είναι τουλάχιστον 1% του συνολικού ποσού χρηματοδότησης του πελάτη.

Τα ΜΕΔ παρουσιάζονται πριν την αφαίρεση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δανείων (όπως ορίζονται).

Μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία

Τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία όπως παρουσιάζονται στην Ένοπιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων στην υποκείμενη βάση αφορούν: Έξοδα από συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλα έξοδα μετασχηματισμού – οργανικά (2022: Τα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία αφορούν: (i) Έξοδα από συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλα έξοδα μετασχηματισμού – οργανικά, (ii) Καθαρά κέρδη/(ζημιές)/προβλέψεις σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ, (iii) Έξοδα

αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ, και (iv) Έξοδα αναδιάρθρωσης – Σχέδιο Εθελούσιας Αποχώρησης προσωπικού, όπου ισχύει).

Μη επιτοκιακά έσοδα	Τα μη επιτοκιακά έσοδα αποτελούνται από τα Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες, Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από διαπραγμάτευση συναλλάγματος και καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα (μη συμπεριλαμβανομένων των καθαρών κερδών από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων), Καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες, Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και από πώληση αποθεμάτων ακινήτων, και Λοιπά έσοδα.
Νέος δανεισμός	Ο νέος δανεισμός περιλαμβάνει ποσά που έχουν εκταμειωθεί για νέες και υφιστάμενες μη-ανακυκλούμενες διευκολύνσεις (εξαιρουμένων των ρυθμίσεων ή την εκ νέου διαπραγμάτευση των λογαριασμών) καθώς επίσης, όσον αφορά τους τρεχούμενους λογαριασμούς και τα παρατραβήγματα περιλαμβάνει τη μέση μεταβολή (εάν είναι θετική) του υπολοίπου μεταξύ της αρχής και του τέλους της περιόδου. Οι διευκολύνσεις του τομέα 'Ανακτήσεις Χρεών' εξαιρούνται από τον υπολογισμό αφού η μεταβολή στους τρεχούμενους λογαριασμούς και τα παρατραβήγματα σχετίζεται κυρίως με τους δεδουλευμένους τόκους και όχι με νέο δανεισμό.
Πιστωτικές ζημιές δανείων	Οι πιστωτικές ζημιές δανείων αποτελούνται από: (i) πιστωτικές ζημιές για κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, (ii) καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος σχετικά με δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες και (iii) τα καθαρά κέρδη από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, για την περίοδο/το έτος.
Ποσοστό ΜΕΔ	Το ποσοστό δανείων σε ΜΕΔ υπολογίζεται ως τα ΜΕΔ (όπως ορίζονται) ως προς τα Μεικτά δάνεια (όπως ορίζονται).
Προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή αναλογούντα στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	Τα προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή είναι τα κέρδη/(ζημιές) μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) διαιρεμένα με το μεσοσταθμικό αριθμό των συνήθων μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια του έτους, εξαιρουμένων των ιδίων μετοχών, προσαρμοσμένες για τις συνήθεις μετοχές που ενδέχεται να προκύψουν σε σχέση με παροχές που εξαρτώνται από την αξία μετοχών σε εκτελεστικούς συμβούλους και ανώτερα διευθυντικά στελέχη του Συγκροτήματος βάσει του Μακροπρόθεσμου Σχεδίου Παροχής Κινήτρων (LTIP).
Προσαρμοσμένη επαναλαμβανόμενη κερδοφορία	Τα κέρδη του Συγκροτήματος μετά τη φορολογία και πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας), λαμβάνοντας υπόψη τις διανομές λοιπών συμμετοχικών τίτλων όπως την πληρωμή κουπονιού στους κατόχους Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1.
Ρυθμός ψηφιακής υιοθέτησης	Ο αριθμός των ιδιωτών πελατών ως προς τον συνολικό αριθμό των ιδιωτών πελατών. Οι ψηφιακά ενεργοί πελάτες είναι τα άτομα που χρησιμοποιούν τα ψηφιακά κανάλια της BOC PCL (την τραπεζική εφαρμογή για κινητά, τη διαδικτυακή τραπεζική και τις Αυτόματες Ταμειακές Μηχανές (ATMs)) για να πραγματοποιήσουν τις τραπεζικές τους συναλλαγές, καθώς και μέσα διευκόλυνσης διεκπεραίωσης ψηφιακών συναλλαγών, όπως τις κάρτες που εκδίδει η BOC PCL για την πραγματοποίηση ηλεκτρονικών αγορών, βάσει της σκοροκάρτας που έχει αναπτυχθεί εσωτερικά (score card).

Συνολικά έξοδα	<p>Τα συνολικά έξοδα στην υποκείμενη βάση αποτελούνται από το σύνολο των δαπανών προσωπικού, του ειδικού φόρου επί των καταθέσεων και άλλων τελών/εισφορών και των άλλων λειτουργικών εξόδων (εξαιρουμένων των Έξόδων από συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλων εξόδων μετασχηματισμού – οργανικά, (στην υποκείμενη βάση) όπως συμφιλώνεται στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω) (2022: τα συνολικά έξοδα στην υποκείμενη βάση αποτελούνται από το σύνολο των δαπανών προσωπικού (εξαιρουμένου του Κόστους αναδιάρθρωσης – Σχέδιο Εθελούσιας αποχώρησης προσωπικού) (στην υποκείμενη βάση όπως συμφιλώνεται στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω), του ειδικού φόρου επί των καταθέσεων και άλλων τελών/εισφορών και των άλλων λειτουργικών εξόδων (εξαιρουμένων των Έξόδων από συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλων δαπανών μετασχηματισμού – οργανικά, Άναδιάρθρωσεων και άλλων δαπανών που σχετίζονται με τις πωλήσεις ΜΕΔ, στην υποκείμενη βάση όπως συμφιλώνεται στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω)).</p>
Συνολικά έσοδα	<p>Τα συνολικά έσοδα στην υποκείμενη βάση αποτελούνται από το σύνολο των καθαρών εσόδων από τόκους, καθαρών εσόδων από αμοιβές και προμήθειες, καθαρών κερδών από διαπραγμάτευση συναλλάγματος, καθαρών κερδών/(ζημιών) από χρηματοοικονομικά μέσα (μη συμπεριλαμβανομένων των καθαρών κερδών/(ζημιών) από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων), καθαρού αποτελέσματος από ασφαλιστικές εργασίες, καθαρών κερδών/(ζημιών) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και καθαρών κερδών από πώληση αποθεμάτων ακινήτων και λοιπών εσόδων (στην υποκείμενη βάση). Η συμφιλίωση των ποσών αυτών μεταξύ της βάσης που απαιτείται από τη νομοθεσία και της υποκείμενης βάσης γνωστοποιείται στην Έκθεση Συμβούλων στο μέρος 'Οικονομικά αποτελέσματα Συγκροτήματος στην υποκείμενη βάση'.</p>
Τοκοφόρα περιουσιακά στοιχεία	<p>Τα τοκοφόρα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν: μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες, συν δάνεια και απαιτήσεις σε τράπεζες, συν συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων, συν καθαρά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (περιλαμβανομένων καθαρών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που κατηγοριοποιούνται ως μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση, όπου ισχύει) (όπως ορίζονται), συν αναβαλλόμενο τίμημα πώλησης, συν επενδύσεις (με εξαίρεση τις μετοχές, αμοιβαία κεφάλαια και άλλες επενδύσεις που δεν είναι τοκοφόρες).</p>
Υποκείμενη βάση	<p>Η υποκείμενη βάση υπολογίζεται με την αναπροσαρμογή των χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων σε βάση ως απαιτείται από τη νομοθεσία για την επαναταξινόμηση ορισμένων στοιχείων όπως εξηγείται στη 'Συμφιλίωση της Ενοποιημένης Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης' στην Έκθεση Συμβούλων.</p>
Χαρτοφυλάκιο καθαρών εξυηρητούμενων δανείων	<p>Το χαρτοφυλάκιο καθαρών εξυηρητούμενων δανείων αποτελείται από το σύνολο των καθαρών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (ως ορίζεται) εξαιρουμένων των χαρτοφυλακίων των καθαρών δανείων (i) της Μονάδας Αναδιάρθρωσης και Ανάκτησης Χρεών (Restructuring & Recoveries Division, RRD), (ii) της Μονάδας Διαχείρισης Ακινήτων (Real Estate Management Unit, REMU), και (iii) των μη κύριων εκθέσεων εξωτερικού.</p>

Χρέωση για πιστωτικές ζημιές δανείων (cost of risk)

Η χρέωση για πιστωτικές ζημιές δανείων (cost of risk) (από την αρχή του έτους μέχρι σήμερα) υπολογίζεται ως οι πιστωτικές ζημιές δανείων (όπως ορίζονται) (ετησιοποιημένες με βάση τις μέρες από την αρχή του έτους μέχρι σήμερα) ως προς τον μέσο όρο των μεικτών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (όπως ορίζονται). Ο μέσος όρος των μεικτών δανείων υπολογίζεται ως ο μέσος όρος του αρχικού υπόλοιπου και του τελικού υπολοίπου των μεικτών δανείων (όπως ορίζονται), για την περίοδο/το έτος.

Συμφιλιώσεις

Η συμφιλίωση της Ενοποιημένης Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης, περιλαμβάνεται στην Έκθεση Συμβούλων στη 'Συμφιλίωση της Ενοποιημένης Κατάστασης Λογαριασμού Αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023 μεταξύ της ελεγχόμενης απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης'.

Συμφιλιώσεις μεταξύ των μέτρων απόδοσης που δεν συνάδουν με τα ΔΠΧΑ και των πιο άμεσα συγκρίσιμων μέτρων απόδοσης που συνάδουν με τα ΔΠΧΑ, παρατίθενται πιο κάτω ούτως ώστε να γίνει σύγκριση της πληροφόρησης σε υποκείμενη βάση με την πληροφόρηση της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης.

Στις 'Γνωστοποιήσεις Εναλλακτικών Μέτρων Απόδοσης', η αναφορά σε 'Σημείωση' σχετίζεται με την αντίστοιχη σημείωση των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

Την 1 Ιανουαρίου 2023, το Συγκρότημα υιοθέτησε το ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια'. Όπως απαιτείται από το πρότυπο, το Συγκρότημα εφάρμοσε αναδρομικά τις απαιτήσεις, και οι συγκριτικές πληροφορίες που είχαν δημοσιευθεί προηγουμένως σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 4 'Ασφαλιστήρια Συμβόλαια' έχουν αναπροσαρμοστεί από την ημερομηνία μετάβασης, 1 Ιανουαρίου 2022, και, ως εκ τούτου, οι Συμφιλιώσεις των εναλλακτικών μέτρων απόδοσης και οι Πληροφορίες Βασικών Δεικτών Απόδοσης έχουν επίσης αναπροσαρμοστεί όπου εφαρμόζεται.

1. Συμφιλίωση Μεικτών δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

	2023	2022
	€000	€000
Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην υποκείμενη βάση (όπως ορίζονται πιο πάνω)	10,069,828	10,217,453
Συμφιλίωση για:		
Εναπομένουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση (Σημ. 23)	(69,534)	(89,029)
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (Σημ. 23)	(138,727)	(214,359)
Συσσωρευμένη αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	947	3,270
Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις (Σημ. 23)	9,862,514	9,917,335

Συμφιλιώσεις (συνέχεια)

2. Συμφιλίωση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

	2023	2022
	€000	€000
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων και απαιτήσεων από πελάτες στην υποκείμενη βάση (όπως ορίζονται πιο πάνω)	267,232	281,630
Συμφιλίωση για:		
Εναπομένουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση (Σημ. 23)	(69,534)	(89,029)
Συσσωρευμένη αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων	947	3,270
Προβλέψεις για απομείωση χρηματοοικονομικών εγγυήσεων και ανειλημμένων υποχρεώσεων (Σημ. 33)	(19,192)	(17,429)
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για απομείωση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις (Σημ. 23)	179,453	178,442

3. Συμφιλίωση ΜΕΔ

	2023	2022
	€000	€000
ΜΕΔ στην υποκείμενη βάση (όπως ορίζονται πιο πάνω)	365,450	410,563
Συμφιλίωση για:		
Απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (POCI) (ΜΕΔ) (Σημ. 1 πιο κάτω)	(37,273)	(37,742)
Εναπομένουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (ΜΕΔ) που κατηγοριοποιήθηκαν σε Στάδιο 3 (Σημ. 23)	(1,294)	(1,803)
Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος σε Στάδιο 3 στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις (Σημ. 23)	326,883	371,018
Ποσοστό δανείων σε ΜΕΔ	2023	2022
ΜΕΔ (ως ο πίνακας πιο πάνω) (€000)	365,450	410,563
Μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (ως ο πίνακας 1 πιο πάνω) (€000)	10,069,828	10,217,453
Δείκτης ΜΕΔ/Μεικτά δάνεια (%)	3.6%	4.0%

Δείκτης κάλυψης ΜΕΔ	2023	2022
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δανείων και απαιτήσεων από πελάτες (ως ο πίνακας 2 πιο πάνω) (€000)	267,232	281,630
ΜΕΔ (ως ο πίνακας πιο πάνω) (€000)	365,450	410,563
Δείκτης Κάλυψης ΜΕΔ (%)	73%	69%

Σημείωση 1: Τα μεικτά δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες σε αποσβεσμένο κόστος πριν από την εναπομένουσα αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση περιλαμβάνουν ΜΕΔ απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση ύψους €37,273 χιλ. (από συνολικό ποσό δανείων απομειωμένων κατά την αρχική αναγνώριση ύψους €100,197 χιλ.) (2022: €37,742 χιλ. ΜΕΔ απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση (από συνολικό ποσό δανείων απομειωμένων κατά την αρχική αναγνώριση ύψους €115,544 χιλ.)) όπως γνωστοποιούνται στην Σημ. 23.

Συμφιλιώσεις (συνέχεια)

4. Συμφιλίωση Πιστωτικών Ζημιών Δανείων

	2023	2022
	€000	€000
Πιστωτικές ζημιές δανείων στην υποκείμενη βάση	62,749	46,717
Συμφιλίωση για:		
Αναστροφή πιστωτικών ζημιών δανείων που σχετίζονται με πωλήσεις ΜΕΔ, οι οποίες παρουσιάζονται στα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία στις 'Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ', στην υποκείμενη βάση	-	(685)
	62,749	46,032
Πιστωτικές ζημιές δανείων (όπως ορίζονται), συμφιλιώνονται στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση ως εξής:		
Πιστωτικές ζημιές για κάλυψη πιστωτικού κινδύνου για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (Σημ. 16)	73,294	56,510
Καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος – δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (βλέπε πιο κάτω)	(8,144)	(6,428)
Καθαρά κέρδη από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (Σημ. 11)	(2,401)	(4,050)
	62,749	46,032

Τα καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος στην Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων ανέρχονται σε €6,361 χιλ. (2022: €5,235 χιλ.) και αποτελούνται από €8,144 χιλ. (2022: €6,428 χιλ.) καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και €1,783 χιλ. (2022: €1,193 χιλ.) καθαρές ζημιές από αποαναγνώριση ομολόγων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος.

5. Συμφιλίωση της Προσαρμοσμένης Επαναλαμβανόμενης Κερδοφορίας στα Κέρδη μετά την φορολογία για το έτος που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας

	2023	2022 (αναπροσαρμοσμένα)
	€000	€000
Προσαρμοσμένη κερδοφορία πριν τα μη-επαναλαμβανόμενα στοιχεία στην υποκείμενη βάση (όπως ορίζεται πιο πάνω)	455,301	146,841
Συμφιλίωση για:		
Έξοδα συμβούλων και άλλα έξοδα μετασχηματισμού (Σημ. 15)	(2,253)	(14,136)
Δαπάνες προσωπικού – σχέδιο εθελούσιας αποχώρησης και άλλες παροχές τερματισμού, παρουσιάζονται ξεχωριστά στην υποκείμενη βάση (ως ο πίνακας 2.1.1 πιο κάτω)	-	(104,325)
Αναστροφή πιστωτικών ζημιών δανείων που σχετίζονται με πωλήσεις ΜΕΔ, οι οποίες παρουσιάζονται στα μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία στις 'Προβλέψεις/καθαρή ζημιά σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ', στην υποκείμενη βάση (ως ο πίνακας 4 πιο πάνω)	-	685
Πληρωμή κουπονιού στους κατόχους Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 (Σημ. 34)	27,339	27,500
Κόστος για επαναγορά λοιπών συμμετοχικών τίτλων* (Σημ. 34)	6,820	-
Κέρδη μετά την φορολογία για το έτος που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας ως προς την Ενοποιημένη Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων	487,207	56,565

*Περιλαμβάνει δεδουλευμένο για το κουπόνι των Χρεογράφων Πρόσθετου Κεφαλαίου Κατηγορίας 1 κατά την ημερομηνία της επαναγοράς και το ποσό που πληρώθηκε πέραν της ονομαστικής αξίας για την επαναγορά.

Πληροφορίες Βασικών Δεικτών Απόδοσης

Στις 'Γνωστοποιήσεις Εναλλακτικών Μέτρων Απόδοσης', η αναφορά σε 'Σημείωση' σχετίζεται με την αντίστοιχη σημείωση των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2023.

1. Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο

Οι επιμέρους παράμετροι για τον υπολογισμό του καθαρού επιτοκιακού περιθωρίου παρουσιάζονται πιο κάτω:

	2023	2022 (αναπροσαρμο- σμένα)
1.1. Καθαρά έσοδα από τόκους που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του καθαρού επιτοκιακού περιθωρίου	€000	€000
Καθαρά έσοδα από τόκους στην υποκείμενη βάση/στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση	792,217	370,407

1.2. Τοκοφόρα περιουσιακά στοιχεία	31 Δεκεμβρίου 2023	30 Σεπτεμβρίου 2023	30 Ιουνίου 2023	31 Μαρτίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022
		€000	€000	€000	€000
Μετρητά και καταθέσεις με κεντρικές τράπεζες (Σημ. 41)	9,614,502	9,565,413	9,127,429	9,247,705	9,567,258
Δάνεια και απαιτήσεις από τράπεζες (Σημ. 41)	384,802	409,903	431,812	415,832	204,811
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων	403,199	-	-	-	-
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες (Σημ. 23)	9,821,788	9,910,455	10,007,819	10,013,108	9,953,252
Προπληρωμές, δεδουλευμένα έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία – Αναβαλλόμενο τίμημα πώλησης (Σημ. 28)	243,013	325,990	320,655	315,755	311,523
Επενδύσεις					
Ομόλογα (Σημ. 20)	3,547,782	3,488,862	3,178,127	2,746,790	2,499,894
Συνολικά τοκοφόρα περιουσιακά στοιχεία	24,015,086	23,700,623	23,065,842	22,739,190	22,536,738
1.3. Τριμηνιαίος μέσος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων (€000)					
- 2023					23,211,496
- 2022					22,483,429

1.4 Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο	2023	2022 (αναπροσαρμο- σμένα)
Καθαρά έσοδα από τόκους (ως ο πίνακας 1.1. πιο πάνω) (€000)	792,217	370,407
Τριμηνιαίος μέσος όρος των τοκοφόρων περιουσιακών στοιχείων (ως ο πίνακας 1.3. πιο πάνω) (€000)	23,211,496	22,483,429
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο (%)	3.41%	1.65%

Πληροφορίες δεικτών απόδοσης (συνέχεια)

2. Δείκτης κόστος προς έσοδα

2.1. Η συμφιλίωση των επί μέρους παραμέτρων των συνολικών εξόδων που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό του δείκτη κόστους προς έσοδα από την υποκείμενη βάση στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση παρουσιάζεται πιο κάτω:

2.1.1 Συμφιλίωση Δαπανών προσωπικού	2023	2022 (αναπροσαρμοσμένα)
	€000	€000
Δαπάνες προσωπικού στην υποκείμενη βάση	192,266	180,829
<i>Επανακατηγοριοποιήσεις για:</i>		
Έξοδα αναδιάρθρωσης – σχέδιο εθελούσιας αποχώρησης και άλλες παροχές τερματισμού, παρουσιάζονται ξεχωριστά στην υποκείμενη βάση (Σημ. 14)	-	104,325
Συνολικές δαπάνες προσωπικού στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση (Σημ. 14)	192,266	285,154

2.1.2 Συμφιλίωση Άλλων λειτουργικών εξόδων	2023	2022 (αναπροσαρμοσμένα)
	€000	€000
Άλλα λειτουργικά έξοδα στην υποκείμενη βάση	148,840	143,780
<i>Επανακατηγοριοποιήσεις για:</i>		
Λειτουργικά έξοδα και έξοδα αναδιάρθρωσης που σχετίζονται με πωλήσεις ΜΕΔ, τα οποία παρουσιάζονται στα Έξοδα αναδιάρθρωσης και άλλα έξοδα σχετικά με πωλήσεις ΜΕΔ' στην υποκείμενη βάση	-	2,911
Έξοδα από συμβουλευτικές υπηρεσίες και άλλα έξοδα μετασχηματισμού - οργανικά, παρουσιάζονται ξεχωριστά στην υποκείμενη βάση (Σημ. 15)	2,253	11,225
Άλλα λειτουργικά έξοδα στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση (Σημ. 15)	151,093	157,916

2.1.3 Συνολικά Έξοδα στην υποκείμενη βάση	2023	2022 (αναπροσαρμοσμένα)
	€000	€000
Δαπάνες προσωπικού στην υποκείμενη βάση (ως ο πίνακας 2.1.1 πιο πάνω)	192,266	180,829
Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές στην υποκείμενη βάση/στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση	42,380	38,492
Άλλα λειτουργικά έξοδα στην υποκείμενη βάση (ως ο πίνακας 2.1.2 πιο πάνω)	148,840	143,780
Συνολικά Έξοδα στην υποκείμενη βάση	383,486	363,101

Πληροφορίες δεικτών απόδοσης (συνέχεια)

2. Δείκτης κόστος προς έσοδα (συνέχεια)

2.2 Η συμφιλίωση των επί μέρους παραμέτρων των συνολικών εσόδων που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό του δείκτη κόστους προς έσοδα από την υποκείμενη βάση στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση παρουσιάζεται πιο κάτω:

2.2.1 Συνολικά έσοδα στην υποκείμενη βάση	2023	2022 (αναπροσαρμοσμένα)
	€000	€000
Καθαρά έσοδα από τόκους στην υποκείμενη βάση/στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση (ως ο πίνακας 1.1 πιο πάνω)	792,217	370,407
Καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες στην υποκείμενη βάση/στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση	181,023	192,284
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος, Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα και Καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος στην υποκείμενη βάση (ως ο πίνακας 2.2.2 πιο κάτω)	37,184	25,434
Καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες* (στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση)	53,488	44,566
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από επανεκτίμηση και πώληση επενδύσεων σε ακίνητα και Καθαρά κέρδη από πώληση αποθεμάτων ακινήτων (στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση)	10,015	12,971
Λοιπά έσοδα (στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση)	18,337	16,681
Συνολικά έσοδα στην υποκείμενη βάση	1,092,264	662,343

*Το Καθαρό αποτέλεσμα από ασφαλιστικές εργασίες αποτελείται από το άθροισμα των γραμμών 'Καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) ασφάλισης και καθαρά χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) αντασφάλισης', 'Καθαρά αποτελέσματα από ασφαλιστικές υπηρεσίες' και 'Καθαρά αποτελέσματα από αντασφαλιστικές υπηρεσίες' στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση.

2.2.2 Συμφιλίωση Καθαρών κερδών από διαπραγμάτευση συναλλάγματος, Καθαρών κερδών/(ζημιών) από χρηματοοικονομικά μέσα και Καθαρών κερδών από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος μεταξύ της απαιτούμενης από τη νομοθεσία βάσης και της υποκείμενης βάσης	2023	2022 (αναπροσαρμοσμένα)
	€000	€000
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος, Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα και Καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος στην υποκείμενη βάση	37,184	25,434
<i>Επανακατηγοριοποιήσεις για:</i>		
Καθαρά κέρδη από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, που γνωστοποιούνται στις 'Πιστωτικές ζημιές δανείων' στην υποκείμενη βάση (Σημ. 11)	2,401	4,050
Καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος-δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, που γνωστοποιούνται στις 'Πιστωτικές ζημιές δανείων' στην υποκείμενη βάση (ως ο πίνακας 4 στο Μέρος 'Συμφιλιώσεις' πιο πάνω)	8,144	6,428
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος, Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα και Καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση (ως πιο κάτω)	47,729	35,912

Πληροφορίες δεικτών απόδοσης (συνέχεια)

2. Δείκτης κόστος προς έσοδα (συνέχεια)

2.2 Η συμφιλίωση των επί μέρους παραμέτρων των συνολικών εσόδων που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό του δείκτη κόστους προς έσοδα από την υποκείμενη βάση στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση παρουσιάζεται πιο κάτω: (συνέχεια)

	2023	2022 (αναπροσαρμο- σμένα)
	€000	€000
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος, Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα και Καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος (ως ο πιο πάνω πίνακας) συμφιλώνονται στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση ως ακολούθως:		
Καθαρά κέρδη από διαπραγμάτευση συναλλάγματος	28,588	31,291
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικά μέσα (Σημ. 11)	12,780	(614)
Καθαρά κέρδη από αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος	6,361	5,235
	47,729	35,912

	2023	2022 (αναπροσαρμο- σμένα)
Δείκτης κόστος προς έσοδα		
Συνολικά έξοδα (ως ο πίνακας 2.1.3 πιο πάνω) (€000)	383,486	363,101
Συνολικά έσοδα (ως ο πίνακας 2.2.1 πιο πάνω) (€000)	1,092,264	662,343
Συνολικά έξοδα/Συνολικά έσοδα (%)	35%	55%

	2023	2022 (αναπροσαρμο- σμένα)
Δείκτης κόστος προς έσοδα εξαιρουμένου του ειδικού φόρου επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές		
Συνολικά έξοδα (ως ο πίνακας 2.1.3 πιο πάνω) (€000)	383,486	363,101
Μείον: Ειδικός φόρος επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές (ως ο πίνακας 2.1.3 πιο πάνω) (€000)	(42,380)	(38,492)
Συνολικά έξοδα εξαιρουμένου του ειδικού φόρου επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές	341,106	324,609
Συνολικά έσοδα (ως ο πίνακας 2.2.1 πιο πάνω) (€000)	1,092,264	662,343
Συνολικά έξοδα εξαιρουμένου του ειδικού φόρου επί των καταθέσεων και άλλα τέλη/εισφορές/Συνολικά έσοδα (%)	31%	49%

Πληροφορίες δεικτών απόδοσης (συνέχεια)

3. Λειτουργικά κέρδη επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων

Οι επιμέρους παράμετροι που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του δείκτη λειτουργικών κερδών προς το μέσο όρο των περιουσιακών στοιχείων παρατίθενται πιο κάτω:

	31 Δεκεμβρίου 2023	30 Σεπτεμβρίου 2023	30 Ιουνίου 2023	31 Μαρτίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022 (αναπροσαρμο- σμένα)
	€000	€000	€000	€000	€000
Συνολικά περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό του δείκτη λειτουργικών κερδών επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων στον Ενοποιημένο Ισολογισμό	26,628,577	26,351,640	25,706,637	25,386,804	25,288,541
Τριμηνιαίος μέσος όρος συνολικών περιουσιακών στοιχείων (€000)					
- 2023					25,872,440
- 2022 (αναπροσαρμοσμένα)					25,356,051

	2023	2022 (αναπροσαρμο- σμένα)
Συνολικά έσοδα (ως ο πίνακας 2.2.1 πιο πάνω) (€000)	1,092,264	662,343
Συνολικά έξοδα (ως ο πίνακας 2.1.3 πιο πάνω) (€000)	(383,486)	(363,101)
Λειτουργικά κέρδη (€000)	708,778	299,242
Τριμηνιαίος μέσος όρος συνολικών περιουσιακών στοιχείων (ως ο πίνακας πιο πάνω) (€000)	25,872,440	25,356,051
Λειτουργικά κέρδη επί του μέσου όρου των περιουσιακών στοιχείων (%)	2.7%	1.2%

4. Χρέωση για πιστωτικές ζημιές δανείων (Cost of Risk)

	2023	2022
	€000	€000
Πιστωτικές ζημιές δανείων (ως ο πίνακας 4 στο Μέρος 'Συμφιλιώσεις' πιο πάνω)	62,749	46,717
Μέσος όρος των μεικτών δανείων (όπως ορίζονται) (ως ο πίνακας 1 στο Μέρος 'Συμφιλιώσεις' πιο πάνω)	10,143,641	10,537,056
Χρέωση για πιστωτικές ζημιές δανείων (CoR) %	0.62%	0.44%

Πληροφορίες δεικτών απόδοσης (συνέχεια)

5. Βασικά κέρδη ανά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας

Οι επιμέρους παράμετροι που χρησιμοποιούνται στον προσδιορισμό των 'Βασικών κερδών ανά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€ σεντ)' παρατίθενται πιο κάτω:

	2023	2022 (αναπροσαρμοσμένα)
Κέρδη μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) στην υποκείμενη βάση/στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου (€000)	487,207	56,565
Μεσοσταθμικός αριθμός μετοχών που ήταν εκδομένες κατά τη διάρκεια του έτους, εξαιρουμένων των ιδίων μετοχών (χιλ.) (Σημ. 18)	446,058	446,058
Βασικά κέρδη ανά μετοχή που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€ σεντ)	109.2	12.7

6. Απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (ROTE)

Οι επιμέρους παράμετροι που χρησιμοποιούνται στον προσδιορισμό της 'Απόδοσης ενσωμάτων ιδίων κεφαλαίων (ROTE)' παρατίθενται πιο κάτω:

	2023	2022 (αναπροσαρμοσμένα)
Κέρδη μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) στην υποκείμενη βάση/στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου (€000)	487,207	56,565
Τριμηνιαίος μέσος όρος των ενσώματων ιδίων κεφαλαίων στις 31 Δεκεμβρίου (ως ο πίνακας 6.2 πιο κάτω) (€000)	1,961,194	1,741,863
Απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (ROTE) μετά τη φορολογία (%)	24.8%	3.2%

6.1 Ενσώματα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	31 Δεκεμβρίου 2023	30 Σεπτεμβρίου 2023	30 Ιουνίου 2023	31 Μαρτίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022 (αναπροσαρμοσμένα)
		€000	€000	€000	€000
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση	2,247,080	2,113,020	1,984,459	1,899,202	1,806,266
Μείον: Άυλα περιουσιακά στοιχεία στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση	(48,635)	(45,899)	(47,546)	(49,430)	(52,546)
Συνολικά ενσώματα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	2,198,445	2,067,121	1,936,913	1,849,772	1,753,720
6.2 Τριμηνιαίος μέσος όρος των ενσωμάτων ιδίων κεφαλαίων που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€000)					
- 2023					1,961,194
- 2022 (αναπροσαρμοσμένα)					1,741,863

Πληροφορίες δεικτών απόδοσης (συνέχεια)

7. Απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (ROTE), εξαιρουμένου το ποσού που κρατήθηκε για μελλοντικές διανομές

Οι επιμέρους παράμετροι που χρησιμοποιούνται στον προσδιορισμό της 'Απόδοσης ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (ROTE), εξαιρουμένου το ποσού που κρατήθηκε για μελλοντικές διανομές' παρατίθενται πιο κάτω:

	2023	2022 (αναπροσαρμοσμένα)
Κέρδη μετά τη φορολογία (που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας) στην υποκείμενη βάση/στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου (€000)	487,207	56,565
Τριμηνιαίος μέσος όρος των ενσώματων ιδίων κεφαλαίων στις 31 Δεκεμβρίου (ως ο πίνακας 7.2 πιο κάτω) (€000)	1,924,952	1,737,401
Απόδοση ενσώματων ιδίων κεφαλαίων (ROTE) μετά τη φορολογία, εξαιρουμένου το ποσού που κρατήθηκε για μελλοντικές διανομές (%)	25.3%	3.3%

7.1 Ενσώματα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	31 Δεκεμβρίου 2023	30 Σεπτεμβρίου 2023	30 Ιουνίου 2023	31 Μαρτίου 2023	31 Δεκεμβρίου 2022 (αναπροσαρμοσμένα)
		€000	€000	€000	€000
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση	2,247,080	2,113,020	1,984,459	1,899,202	1,806,266
Μείον: Άυλα περιουσιακά στοιχεία στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση	(48,635)	(45,899)	(47,546)	(49,430)	(52,546)
Μείον: το ποσού που κρατήθηκε για μελλοντικές διανομές	(136,590)	-	-	(22,310)	(22,310)
Συνολικά ενσώματα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας	2,061,855	2,067,121	1,936,913	1,827,462	1,731,410

7.2 Τριμηνιαίος μέσος όρος των ενσώματων ιδίων κεφαλαίων που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (€000)					
- 2023					1,924,952
- 2022 (αναπροσαρμοσμένα)					1,737,401

8. Ενσώματα ίδια κεφάλαια ανά μετοχή

	2023	2022 (αναπροσαρμο- σμένα)
	€000	€000
Ενσώματα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας (ως ο πίνακας 6.1 πιο πάνω) (€000)	2,198,445	1,753,720
Αριθμός μετοχών που ήταν εκδομένες, εξαιρουμένων των ιδίων μετοχών (χιλ.) (Σημ. 34)	446,058	446,058
Ενσώματα ίδια κεφάλαια ανά μετοχή (€)	4.93	3.93

9. Δείκτης μόχλευσης

	2023	2022 (αναπροσαρμο- σμένα)
Συνολικά ενσώματα ίδια κεφάλαια (περιλαμβανομένων των Λοιπών συμμετοχικών τίτλων) (ως ο πίνακας 9.1 πιο κάτω) (€000)	2,418,445	1,973,720
Συνολικά περιουσιακά στοιχεία στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση (€000)	26,628,577	25,288,541
Δείκτης μόχλευσης	9.1%	7.8%

9.1 Ενσώματα ίδια κεφάλαια	2023	2022 (αναπροσαρμο- σμένα)
	€000	€000
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της Εταιρίας στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση	2,247,080	1,806,266
Λοιποί συμμετοχικοί τίτλοι στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση	220,000	220,000
Μείον: Άυλα περιουσιακά στοιχεία στην απαιτούμενη από τη νομοθεσία βάση	(48,635)	(52,546)
Ενσώματα ίδια κεφάλαια	2,418,445	1,973,720

**Πρόσθετες Πληροφορίες – Ταξινόμια της ΕΕ
Πίνακες Γνωστοποιήσεων**

2023

Πρόσθετες Πληροφορίες – Ταξινόμια της ΕΕ Πίνακες Γνωστοποιήσεων

Εισαγωγή

Οι πιο κάτω πληροφορίες αντιπροσωπεύουν τις γνωστοποιήσεις της Ταξινόμιας της ΕΕ της Bank of Cyprus Holdings Public Limited Company στις 31 Δεκεμβρίου 2023. Έχουν ετοιμαστεί με βάση τις υποχρεώσεις του Άρθρου 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 ο οποίος υποχρεώνει τα ιδρύματα που εμπίπτουν στις πρόνοιες των Άρθρων 19α or 29α του Κανονισμού 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου να γνωστοποιήσουν πως και σε ποια έκταση οι δραστηριότητες τους συνδέονται με περιβαλλοντικά βιώσιμες οικονομικές δραστηριότητες.

Οι πληροφορίες και οι πίνακες που περιλαμβάνονται δεν έχουν ελεγχθεί και έχουν προετοιμαστεί με βάση την διαθέσιμη καθοδήγηση και τις πρακτικές της αγοράς.

Πληροφορίες με βάση το Παράρτημα VI την Κατ' εξουσιοδότηση Πράξη του Κανονισμού Γνωστοποιήσεων της ΕΕ 2021/2178

Τα Πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να γνωστοποιήσουν πληροφορίες σχετικά με το Άρθρο 8(1) του Κανονισμού της ΕΕ 2020/852 όπως περιγράφεται στα Παραρτήματα V και XI της Κατ' εξουσιοδότηση Πράξης του Κανονισμού Γνωστοποιήσεων της ΕΕ 2021/2178 που συμπληρώνει τον Κανονισμό της ΕΕ 2020/852. Το Άρθρο 8(1) του Κανονισμού της ΕΕ 2020/852 απαιτεί από ιδρύματα τα οποία εμπίπτουν στις πρόνοιες των Άρθρων 19α ή 29α του Κανονισμού 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου να γνωστοποιήσουν πως και σε ποια έκταση οι δραστηριότητες τους συνδέονται με περιβαλλοντικά βιώσιμες οικονομικές δραστηριότητες. Το Άρθρο 8(2) του Κανονισμού της ΕΕ 2020/852 απαιτεί από τα μη-χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να γνωστοποιούν πληροφορίες σχετικά με το ποσοστό του κύκλου εργασιών, κεφαλαιουχικών δαπανών και λειτουργικών εξόδων των δραστηριοτήτων τους που σχετίζονται με στοιχεία ενεργητικού ή διαδικασίες συνδεδεμένα με περιβαλλοντικά βιώσιμες οικονομικές δραστηριότητες. Όμως αυτή η πρόνοια δεν περιλαμβάνει παρόμοιους δείχτες απόδοσης για χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, δηλαδή πιστωτικά ιδρύματα, εταιρείες διαχείρισης, εταιρείες επενδύσεων και ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές εταιρείες. Όσον αφορά τα πιστωτικά ιδρύματα οι γνωστοποιήσεις θα πρέπει να παρουσιάζονται σε πίνακες χρησιμοποιώντας τα πρότυπα που παρατίθενται στο Παράρτημα VI της Κατ' Εξουσιοδότηση Πράξης του Κανονισμού Γνωστοποιήσεων της ΕΕ 2021/2178.

Πρόσθετες Πληροφορίες – Ταξινόμια της ΕΕ Πίνακες Γνωστοποιήσεων (συνέχεια)

1.1 Στοιχεία ενεργητικού για τον υπολογισμό του GAR (Βάση Κύκλου Εργασιών)																
		α	β	γ	δ	ε	ζ	η	θ	ι	κ	λ	μ	ν	ξ	ο
		31 ^η Δεκεμβρίου 2023														
€ Εκατ.	Συνολική ακαθάριστη λογιστική αξία	Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)					ΣΥΝΟΛΟ (CCM + CCA)				
		Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)				
		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)				
			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες		Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες		Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες		Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες
	GAR - Καλυπτόμενα στοιχεία ενεργητικού στον αριθμητή και στον παρονομαστή															
1	Δάνεια και προκαταβολές, χρεωστικοί τίτλοι και μετοχικοί τίτλοι μη διακρατούμενοι για διαπραγμάτευση, επιλέξιμοι για τον υπολογισμό του GAR	7,249	3,881	-	-	-	-	-	-	-	-	3,881	-	-	-	-
2	Χρηματοπιστωτικές εταιρείες	2,279	148	-	-	-	-	-	-	-	-	148	-	-	-	-
3	Πιστωτικά ιδρύματα	1,971	146	-	-	-	-	-	-	-	-	146	-	-	-	-
4	Δάνεια και προκαταβολές	505	5	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-
5	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	1,465	141	-	-	-	-	-	-	-	-	141	-	-	-	-
6	Μετοχικοί τίτλοι	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Άλλες χρηματοπιστωτικές εταιρείες	308	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
8	Εκ των οποίων επιχειρήσεις επενδύσεων	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Δάνεια και προκαταβολές	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Μετοχικοί τίτλοι	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Εκ των οποίων εταιρείες διαχείρισης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Δάνεια και προκαταβολές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Πρόσθετες Πληροφορίες – Ταξινόμια της ΕΕ Πίνακες Γνωστοποιήσεων (συνέχεια)

1.1 Στοιχεία ενεργητικού για τον υπολογισμό του GAR (Βάση Κύκλου Εργασιών) (συνέχεια)		α	β	γ	δ	ε	ζ	η	θ	ι	κ	λ	μ	ν	ξ	ο		
		31 ^ο Δεκεμβρίου 2023																
		Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)					ΣΥΝΟΛΟ (CCM + CCA)						
		Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)						
		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)						
€ Εκατ.	Συνολική ακαθάριστη λογιστική αξία				Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες				Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες				Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες
		14	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Μετοχικοί τίτλοι	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Εκ των οποίων ασφαλιστικές επιχειρήσεις	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	Δάνεια και προκαταβολές	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Μετοχικοί τίτλοι	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες	154	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	Δάνεια και προκαταβολές	43	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	111	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23	Μετοχικοί τίτλοι	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	Νοικοκυριά	4,781	3,732	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,732	-	-	-
25	εκ των οποίων δάνεια εξασφαλισμένα με ακίνητα κατοικίας	3,726	3,726	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,726	-	-	-
26	εκ των οποίων δάνεια ανακαίνισης κτιρίων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27	εκ των οποίων δάνεια μηχανοκίνητου οχήματος	139	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-
28	Χρηματοδότηση τοπικής αυτοδιοίκησης	35	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
29	Δάνεια κατοικίας	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
30	Άλλη χρηματοδότηση τοπικής αυτοδιοίκησης	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31	Εξασφαλίσεις που λαμβάνονται με απόκτηση: ακίνητα κατοικίας και εμπορικά ακίνητα	560	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
32	ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ GAR	7,809	3,881	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,881	-	-	-

Πρόσθετες Πληροφορίες – Ταξινόμια της ΕΕ Πίνακες Γνωστοποιήσεων (συνέχεια)

1.1 Στοιχεία ενεργητικού για τον υπολογισμό του GAR (Βάση Κύκλου Εργασιών) (συνέχεια)																
		α	β	γ	δ	ε	ζ	η	θ	ι	κ	λ	μ	ν	ξ	ο
		31 ^η Δεκεμβρίου 2023														
		Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)					ΣΥΝΟΛΟ (CCM + CCA)				
		Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)				
		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)				
			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες		
	€ Έκατ.	Συνολική ακαθάριστη λογιστική αξία														
		Άλλα στοιχεία ενεργητικού που εξαιρούνται από τον αριθμητή για τον υπολογισμό του GAR (καλυπτόμενα στον παρονομαστή)	6,688	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
33		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες	4,900													
34		ΕΕ ΜΜΕ και ΜΧΕ (πλην ΜΜΕ) που δεν υπόκεινται στις υποχρεώσεις δημοσιοποίησης της NFRD	4,576													
35		Δάνεια και προκαταβολές	4,565													
36		εκ των οποίων δάνεια εξασφαλισμένα με εμπορικά ακίνητα	3,706													
37		εκ των οποίων δάνεια ανακαίνισης κτιρίων	-													
38		Χρεωστικοί τίτλοι	-													
39		Μετοχικοί τίτλοι	11													
40		Αντισυμβαλλόμενοι τρίτων χωρών που δεν υπόκεινται στις υποχρεώσεις δημοσιοποίησης της NFRD	324													
41		Δάνεια και προκαταβολές	324													
42		Χρεωστικοί τίτλοι	-													
43		Μετοχικοί τίτλοι	-													
44		Παράγωγα	49													
45		Διατραπεζικά δάνεια σε πρώτη ζήτηση	275													
46		Μετρητά και στοιχεία ενεργητικού σχετικά με μετρητά	93													
47		Άλλα στοιχεία ενεργητικού (π.χ. υπεραξία, εμπορεύματα κ.λ.π)	1,371													
48		ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΣΤΟΝ ΠΑΡΑΝΟΜΑΣΤΗ (GAR)	14,497	3,881	-	-	-	-	-	-	-	3,881	-	-	-	-
49		Άλλα στοιχεία ενεργητικού που δεν καλύπτονται για τον υπολογισμό του GAR	11,444													
50		Κρατικά	1,920													
51		Ανοίγματα σε κεντρικές τράπεζες	9,522													
52		Χαρτοφυλάκιο συναλλαγών	2													
53		Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	25,941													
Ανοίγματα εκτός ισολογισμού - Εταιρείες που υπόκεινται στις υποχρεώσεις δημοσιοποίησης της NFRD																
54		Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις	451	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
55		Στοιχεία ενεργητικού υπό διαχείριση¹	4,031	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
56		Εκ των οποίων χρεωστικοί τίτλοι														
57		Εκ των οποίων μετοχικοί τίτλοι														

¹ Για το 2023 παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τα στοιχεία ενεργητικού υπό διαχείριση. Μελλοντικές γνωστοποιήσεις θα περιλαμβάνουν πληροφόρηση των στοιχείων ενεργητικού υπό διαχείριση χωρισμένο σε χρεωστικούς τίτλους και μετοχικούς τίτλους. Επιπρόσθετα, η επιλεξιμότητα και η ευθυγράμμιση με την Ταξινόμια της ΕΕ, θα παρέχεται, όπου είναι δυνατόν, μέσω συνεργασίας με πάροχους δεδομένων λόγω των υφιστάμενων περιορισμών στα δεδομένα για την Ταξινόμια της ΕΕ.

Πρόσθετες Πληροφορίες – Ταξινόμια της ΕΕ Πίνακες Γνωστοποιήσεων (συνέχεια)

1.2 Στοιχεία ενεργητικού για τον υπολογισμό του GAR (Βάση Κεφαλαιουχικών Δαπανών)																
		α	β	γ	δ	ε	ζ	η	θ	ι	κ	λ	μ	ν	ξ	ο
		31 ^η Δεκεμβρίου 2023														
		Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)					ΣΥΝΟΛΟ (CCM + CCA)				
		Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)				
		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)				
				Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	
€ Εκατ.	Συνολική ακαθάριστη λογιστική αξία															
	GAR - Καλυπτόμενα στοιχεία ενεργητικού στον αριθμητή και στον παρονομαστή															
1	Δάνεια και προκαταβολές, χρεωστικοί τίτλοι και μετοχικοί τίτλοι μη διακρατούμενοι για διαπραγμάτευση, επιλέξιμοι για τον υπολογισμό του GAR	7,249	3,886	1	1	1	-	-	-	-	-	3,886	1	1	1	-
2	Χρηματοπιστωτικές εταιρείες	2,279	150	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-	-	-	-
3	Πιστωτικά ιδρύματα	1,971	146	-	-	-	-	-	-	-	-	146	-	-	-	-
4	Δάνεια και προκαταβολές	505	5	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-
5	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	1,465	141	-	-	-	-	-	-	-	-	141	-	-	-	-
6	Μετοχικοί τίτλοι	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Άλλες χρηματοπιστωτικές εταιρείες	308	4	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-
8	εκ των οποίων επιχειρήσεις επενδύσεων	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Δάνεια και προκαταβολές	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Μετοχικοί τίτλοι	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	εκ των οποίων εταιρείες διαχείρισης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Δάνεια και προκαταβολές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Πρόσθετες Πληροφορίες – Ταξινόμια της ΕΕ Πίνακες Γνωστοποιήσεων (συνέχεια)

1.2 Στοιχεία ενεργητικού για τον υπολογισμό του GAR (Βάση Κεφαλαιοχρικών Δαπανών) (συνέχεια)		α	β	γ	δ	ε	ζ	η	θ	ι	κ	λ	μ	ν	ξ	ο
		31 ^ο Δεκεμβρίου 2023														
		Μετριάσμος της κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)					ΣΥΝΟΛΟ (CCM + CCA)				
		Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)				
		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)				
				Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	
14	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Μετοχικοί τίτλοι	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Εκ των οποίων ασφαλιστικές επιχειρήσεις	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	Δάνεια και προκαταβολές	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Μετοχικοί τίτλοι	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες	154	4	1	1	1	-	-	-	-	-	4	1	1	1	-
21	Δάνεια και προκαταβολές	43	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων	111	4	1	1	1	-	-	-	-	-	4	1	1	1	-
23	Μετοχικοί τίτλοι	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	Νοικοκυριά	4,781	3,732	-	-	-	-	-	-	-	-	3,732	-	-	-	-
25	εκ των οποίων δάνεια εξασφαλισμένα με ακίνητα κατοικίας	3,726	3,726	-	-	-	-	-	-	-	-	3,726	-	-	-	-
26	εκ των οποίων δάνεια ανακαίνισης κτιρίων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27	εκ των οποίων δάνεια μηχανοκίνητου οχήματος	139	6	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-
28	Χρηματοδότηση τοπικής αυτοδιοίκησης	35	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
29	Δάνεια Κατοικίας	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
30	Άλλη χρηματοδότηση τοπικής αυτοδιοίκησης	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31	Εξασφαλίσεις που λαμβάνονται με απόκτηση: ακίνητα κατοικίας και εμπορικά ακίνητα	560	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
32	ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ GAR	7,809	3,886	1	1	1	-	-	-	-	-	3,886	1	1	1	-

Πρόσθετες Πληροφορίες – Ταξινόμια της ΕΕ Πίνακες Γνωστοποιήσεων (συνέχεια)

1.2 Στοιχεία ενεργητικού για τον υπολογισμό του GAR (Βάση Κεφαλαιουχικών Δαπανών) (συνέχεια)																
		α	β	γ	δ	ε	ζ	η	θ	ι	κ	λ	μ	ν	ξ	ο
		31 ^η Δεκεμβρίου 2023														
€ Εκατ.	Συνολική ακαθάριστη λογιστική αξία	Μετριάσμος της κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)					ΣΥΝΟΛΟ (CCM + CCA)				
		Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)				
		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)				
			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες		Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες		Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες		Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες
	Άλλα στοιχεία ενεργητικού που εξαιρούνται από τον αριθμητή για τον υπολογισμό του GAR (καλυπτόμενα στον παρονομαστή)	6,688	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
33	Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες	4,900														
34	ΕΕ ΜΜΕ και ΜΧΕ (πλην ΜΜΕ) που δεν υπόκεινται στις υποχρεώσεις δημοσιοποίησης της NFRD	4,576														
35	Δάνεια και προκαταβολές	4,565														
36	εκ των οποίων δάνεια εξασφαλισμένα με εμπορικά ακίνητα	3,706														
37	εκ των οποίων δάνεια ανακαίνισης κτιρίων	-														
38	Χρεωστικοί τίτλοι	-														
39	Μετοχικοί τίτλοι	11														
40	Αντισυμβαλλόμενοι τρίτων χωρών που δεν υπόκεινται στις υποχρεώσεις δημοσιοποίησης της NFRD	324														
41	Δάνεια και προκαταβολές	324														
42	Χρεωστικοί τίτλοι	-														
43	Μετοχικοί τίτλοι	-														
44	Παράγωγα	49														
45	Διατραπεζικά δάνεια σε πρώτη ζήτηση	275														
46	Μετρητά και στοιχεία ενεργητικού σχετικά με μετρητά	93														
47	Άλλα στοιχεία ενεργητικού (π.χ. υπεραξία, εμπορεύματα κ.λ.π)	1,371														
48	ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΣΤΟΝ ΠΑΡΑΝΟΜΑΣΤΗ (GAR)	14,497	3,886	1	1	1	-	-	-	-	-	3,886	1	1	1	-
49	Άλλα στοιχεία ενεργητικού που δεν καλύπτονται για τον υπολογισμό του GAR	11,444														
50	Κρατικά	1,920														
51	Ανοίγματα σε κεντρικές τράπεζες	9,522														
52	Χαρτοφυλάκιο συναλλαγών	2														
53	Σύνολο στοιχείων ενεργητικού	25,941														
Ανοίγματα εκτός ισολογισμού - Εταιρείες που υπόκεινται στις υποχρεώσεις δημοσιοποίησης της NFRD																
54	Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις	451	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
55	Στοιχεία ενεργητικού υπό διαχείριση ¹	4,031	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
56	Εκ των οποίων χρεωστικοί τίτλοι															
57	Εκ των οποίων μετοχικοί τίτλοι															

¹ Για το 2023 παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τα στοιχεία ενεργητικού υπό διαχείριση. Μελλοντικές γνωστοποιήσεις θα περιλαμβάνουν πληροφόρηση των στοιχείων ενεργητικού υπό διαχείριση χωρισμένο σε χρεωστικοί τίτλους και μετοχικούς τίτλους. Επιπρόσθετα, επιλεξιμότητα και η ευθυγράμμιση με την Ταξινόμια της ΕΕ, θα παρέχεται, όπου είναι δυνατόν, μέσω συνηγορίας με πάροχους δεδομένων λόγω των υφιστάμενων περιορισμών στα δεδομένα για την Ταξινόμια της ΕΕ.

Πρόσθετες Πληροφορίες – Ταξινόμια της ΕΕ Πίνακες Γνωστοποιήσεων (συνέχεια)

1.3 GAR – Πληροφορίες σχετικά με τους τομείς (Βάση Κύκλου Εργασιών)																									
		α		β		γ		δ		ε		ζ		η		θ		ι		κ		λ		μ	
		Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής (CCM)						Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)						ΣΥΝΟΛΟ (CCM + CCA)											
		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (υπόκεινται στο NFRD)				ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται σε NFRD		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (υπόκεινται στο NFRD)				ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται σε NFRD		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (υπόκεινται στο NFRD)				ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται σε NFRD							
		Ακαθάριστη λογιστική αξία				Ακαθάριστη λογιστική αξία		Ακαθάριστη λογιστική αξία				Ακαθάριστη λογιστική αξία		Ακαθάριστη λογιστική αξία				Ακαθάριστη λογιστική αξία							
		€ Εκατ.		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM)		€ Εκατ.		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM)		€ Εκατ.		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCA)		€ Εκατ.		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCA)		€ Εκατ.		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM + CCA)		€ Εκατ.		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM + CCA)	
1	C.10.5 – Παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων	5	-					-	-									5	-						
2	C.11.0 – Ποτοποιία	10	-					-	-									10	-						
3	C.14.1 – Κατασκευή ειδών ένδυσης, εκτός από γούνινα ενδύματα	5	-					-	-									5	-						
4	C.20.4 – Παραγωγή σαπουνιών και απορρυπαντικών, προϊόντων καθαρισμού και στίλβωσης, αρωμάτων και παρασκευαστών καλλωπισμού	20	-					-	-									20	-						
5	C.21.1 – Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων	20	-					-	-									20	-						
6	C.26.2 – Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακού εξοπλισμού	10	-					-	-									10	-						
7	C.26.3 – Κατασκευή εξοπλισμού επικοινωνίας	10	-					-	-									10	-						
8	G.47.1 – Λιανικό εμπόριο σε μη ειδικευμένα καταστήματα	11	-					-	-									11	-						
9	J.60.2 – Τηλεοπτικός προγραμματισμός και τηλεοπτικές εκπομπές	10	-					-	-									10	-						
10	J.61.3 – Δορυφορικές τηλεπικοινωνιακές δραστηριότητες	10	-					-	-									10	-						

Πρόσθετες Πληροφορίες – Ταξινόμια της ΕΕ Πίνακες Γνωστοποιήσεων (συνέχεια)

1.4 GAR – Πληροφορίες σχετικά με τους τομείς (Βάση Κεφαλαιουχικών Δαπανών)													
		α	β	γ	δ	ε	ζ	η	θ	ι	κ	λ	μ
		Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής (CCM)				Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)				ΣΥΝΟΛΟ (CCM + CCA)			
		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται σε NFRD		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται σε NFRD		Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες (υπόκεινται στο NFRD)		ΜΜΕ και άλλες ΜΧΕ που δεν υπόκεινται σε NFRD	
		Ακαθάριστη λογιστική αξία		Ακαθάριστη λογιστική αξία		Ακαθάριστη λογιστική αξία		Ακαθάριστη λογιστική αξία		Ακαθάριστη λογιστική αξία		Ακαθάριστη λογιστική αξία	
Κατανομή ανά τομέα - τετραψήφιο επίπεδο NACE (κωδικός και ετικέτα)		€ Εκατ.	Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM)	€ Εκατ.	Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM)	€ Εκατ.	Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCA)	€ Εκατ.	Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCA)	€ Εκατ.	Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM + CCA)	€ Εκατ.	Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες (CCM + CCA)
1	C.10.5 – Παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων	5	-			-	-			5	-		
2	C.11.0 – Ποτοποιία	10	-			-	-			10	-		
3	C.14.1 – Κατασκευή ειδών ένδυσης, εκτός από γούνινα ενδύματα	5	0.2			-	-			5	0.2		
4	C.20.4 – Παραγωγή σαπουνιών και απορρυπαντικών, προϊόντων καθαρισμού και στίλβωσης, αρωμάτων και παρασκευαστών καλλωπισμού	20	-			-	-			20	-		
5	C.21.1 – Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων	20	0.4			-	-			20	0.4		
6	C.26.2 – Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακού εξοπλισμού	10	-			-	-			10	-		
7	C.26.3 – Κατασκευή εξοπλισμού επικοινωνίας	10	-			-	-			10	-		
8	G.47.1 – Λιανικό εμπόριο σε μη ειδικευμένα καταστήματα	11	-			-	-			11	-		
9	J.60.2 – Τηλεοπτικός προγραμματισμός και τηλεοπτικές εκπομπές	10	-			-	-			10	-		
10	J.61.3 – Δορυφορικές τηλεπικοινωνιακές δραστηριότητες	10	-			-	-			10	-		

Πρόσθετες Πληροφορίες – Ταξινόμια της ΕΕ Πίνακες Γνωστοποιήσεων (συνέχεια)

1.5 ΚΔΑ GAR αποθέματος (Βάση Κύκλου Εργασιών) (συνέχεια)																	
		α	β	γ	δ	ε	ζ	η	θ	ι	κ	λ	μ	ν	ξ	ο	
		31 ^η Δεκεμβρίου 2023															
		Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)					ΣΥΝΟΛΟ (CCM + CCA)					Ποσοστό του συνόλου των νέων καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού
% (σε σύγκριση με το σύνολο των καλυπτόμενων περιουσιακών στοιχείων στον παρονομαστή)		Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					
		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					
			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			
16	εκ των οποίων ασφαλιστικές επιχειρήσεις	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
17	Δάνεια και προκαταβολές	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
18	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων (UOP)	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
19	Μετοχικοί τίτλοι	0%	0%		0%	0%	0%	0%		0%	0%	0%		0%	0%	0%	
20	Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	
21	Δάνεια και προκαταβολές	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
22	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων (UOP)	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
23	Μετοχικοί τίτλοι	0%	0%		0%	0%	0%	0%		0%	0%		0%	0%	0%	0%	
24	Νοικοκυριά	78%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	78%	0%	0%	0%	0%	18%	
25	εκ των οποίων δάνεια εξασφαλισμένα με ακίνητα κατοικίας	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	0%	0%	14%	
26	εκ των οποίων δάνεια ανακαίνισης κτιρίων	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
27	εκ των οποίων δάνεια μηχανοκίνητου οχήματος	4%	0%	0%	0%	0%					4%	0%				1%	
28	Χρηματοδότηση τοπικής αυτοδιοίκησης	2%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	2%	0%	0%	0%	0%	0%	
29	Χρηματοδότηση κατοικίας	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	0%	0%	0%	
30	Άλλη χρηματοδότηση τοπικής αυτοδιοίκησης	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
31	Εξασφαλίσεις που λαμβάνονται με απόκτηση: ακίνητα κατοικίας και εμπορικά ακίνητα	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	2%	
32	Σύνολο στοιχείων ενεργητικού GAR	27%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	27%	0%	0%	0%	0%	30%	

Πρόσθετες Πληροφορίες – Ταξινόμια της ΕΕ Πίνακες Γνωστοποιήσεων (συνέχεια)

1.6. ΚΔΑ GAR αποθέματος (Βάση Κεφαλαιοχικών Δαπανών)																
31 ^η Δεκεμβρίου 2023																
% (σε σύγκριση με το σύνολο των καλυπτόμενων περιουσιακών στοιχείων στον παρονομαστή)	Μετριάσμός της κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)					ΣΥΝΟΛΟ (CCM + CCA)					Ποσοστό του συνόλου των νέων καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού
	Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					
	Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					
			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες		
GAR - Καλυπτόμενα στοιχεία ενεργητικού στον αριθμητή και στον παρονομαστή																
1	Δάνεια και προκαταβολές, χρεωστικοί τίτλοι και μετοχικοί τίτλοι μη διακρατούμενοι για διαπραγμάτευση, επιλέξιμοι για τον υπολογισμό του GAR															
	54%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	54%	0%	0%	0%	0%	28%
2	Χρηματοπιστωτικές εταιρείες															
3	Πιστωτικά ιδρύματα															
4	Δάνεια και προκαταβολές															
5	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων (UOP)															
6	Μετοχικοί τίτλοι															
7	Άλλες χρηματοπιστωτικές εταιρείες															
8	εκ των οποίων επιχειρήσεις επενδύσεων															
9	Δάνεια και προκαταβολές															
10	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων (UOP)															
11	Μετοχικοί τίτλοι															
12	εκ των οποίων εταιρείες διαχείρισης															
13	Δάνεια και προκαταβολές															
14	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων (UOP)															
15	Μετοχικοί τίτλοι															

Πρόσθετες Πληροφορίες – Ταξινόμια της ΕΕ Πίνακες Γνωστοποιήσεων (συνέχεια)

1.7 ΚΔΑ GAR ροής (Βάση Κύκλου Εργασιών)																	
		α	β	γ	δ	ε	ζ	η	θ	ι	κ	λ	μ	ν	ξ	ο	
		31 ^η Δεκεμβρίου 2023															
		Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)					ΣΥΝΟΛΟ (CCM + CCA)					
% (σε σύγκριση με το σύνολο των καλυπτόμενων περιουσιακών στοιχείων στον παρονομαστή)		Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Ποσοστό του συνόλου των νέων καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού
		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					
			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητα -ες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητα -ες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			
	GAR - Καλυπτόμενα στοιχεία ενεργητικού στον αριθμητή και στον παρονομαστή																
1	Δάνεια και προκαταβολές, χρεωστικοί τίτλοι και μετοχικοί τίτλοι μη διακρατούμενοι για διαπραγμάτευση, επιλέξιμοι για τον υπολογισμό του GAR	30%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	30%	0%	0%	0%	0%	45%	
2	Χρηματοπιστωτικές εταιρείες	4%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	4%	0%	0%	0%	0%	24%	
3	Πιστωτικά ιδρύματα	4%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	4%	0%	0%	0%	0%	22%	
4	Δάνεια και προκαταβολές	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	0%	0%	0%	0%	13%	
5	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων (UOP)	9%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	9%	0%	0%	0%	0%	9%	
6	Μετοχικοί τίτλοι	0%	0%		0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%		0%	0%	0%	
7	Άλλες χρηματοπιστωτικές εταιρείες	2%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	2%	0%	0%	0%	0%	2%	
8	εκ των οποίων επιχειρήσεις επενδύσεων	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
9	Δάνεια και προκαταβολές	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
10	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων (UOP)	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
11	Μετοχικοί τίτλοι	0%	0%		0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%		0%	0%	0%	
12	εκ των οποίων εταιρείες διαχείρισης	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
13	Δάνεια και προκαταβολές	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
14	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων (UOP)	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
15	Μετοχικοί τίτλοι	0%	0%		0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	

Πρόσθετες Πληροφορίες – Ταξινόμια της ΕΕ Πίνακες Γνωστοποιήσεων (συνέχεια)

1.7 ΚΔΑ GAR ροής (Βάση Κύκλου Εργασιών) (συνέχεια)																	
		α	β	γ	δ	ε	ζ	η	θ	ι	κ	λ	μ	ν	ξ	ο	
		31 ^η Δεκεμβρίου 2023															
		Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)					ΣΥΝΟΛΟ (CCM + CCA)					
% (σε σύγκριση με το σύνολο των καλυπτόμενων περιουσιακών στοιχείων στον παρονομαστή)		Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Ποσοστό του συνόλου των νέων καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού
		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					
			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			
16	εκ των οποίων ασφαλιστικές επιχειρήσεις	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
17	Δάνεια και προκαταβολές	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
18	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων (UOP)	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
19	Μετοχικοί τίτλοι	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
20	Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	
21	Δάνεια και προκαταβολές	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	
22	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων (UOP)	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	
23	Μετοχικοί τίτλοι	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
24	Νοικοκυριά	64%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	64%	0%	0%	0%	0%	20%	
25	εκ των οποίων δάνεια εξασφαλισμένα με ακίνητα κατοικίας	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	0%	0%	13%	
26	εκ των οποίων δάνεια ανακαίνισης κτιρίων	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
27	εκ των οποίων δάνεια μηχανοκίνητου οχήματος	12%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	12%	0%	0%	0%	0%	1%	
28	Χρηματοδότηση τοπικής αυτοδιοίκησης	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
29	Χρηματοδότηση κατοικίας	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
30	Άλλη χρηματοδότηση τοπικής αυτοδιοίκησης	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
31	Εξασφαλίσεις που λαμβάνονται με απόκτηση: ακίνητα κατοικίας και εμπορικά ακίνητα	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	
32	Σύνολο στοιχείων ενεργητικού GAR	18%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	18%	0%	0%	0%	0%	46%	

Πρόσθετες Πληροφορίες – Ταξινόμια της ΕΕ Πίνακες Γνωστοποιήσεων (συνέχεια)

1.8 ΚΔΑ GAR ροής (Βάση Κεφαλαιουχικών Δαπανών) (συνέχεια)																	
		α	β	γ	δ	ε	ζ	η	θ	ι	κ	λ	μ	ν	ξ	ο	
		31 ^η Δεκεμβρίου 2023															
		Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)					ΣΥΝΟΛΟ (CCM + CCA)					
% (σε σύγκριση με το σύνολο των καλυπτόμενων περιουσιακών στοιχείων στον παρονομαστή)		Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Ποσοστό του συνόλου των νέων καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού
		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					
				Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες		
	GAR - Καλυπτόμενα στοιχεία ενεργητικού στον αριθμητή και στον παρονομαστή																
1	Δάνεια και προκαταβολές, χρεωστικοί τίτλοι και μετοχικοί τίτλοι μη διακρατούμενοι για διαπραγμάτευση, επιλέξιμοι για τον υπολογισμό του GAR	31%	0.04%	0.04%	0.04%	0%	0%	0%	0%	0%	31%	0%	0%	0%	0%	45%	
2	Χρηματοπιστωτικές εταιρείες	4%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	4%	0%	0%	0%	0%	24%	
3	Πιστωτικά ιδρύματα	4%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	4%	0%	0%	0%	0%	22%	
4	Δάνεια και προκαταβολές	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	0%	0%	0%	0%	13%	
5	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων (UOP)	9%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	9%	0%	0%	0%	0%	9%	
6	Μετοχικοί τίτλοι	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
7	Άλλες χρηματοπιστωτικές εταιρείες	5%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	5%	0%	0%	0%	0%	2%	
8	εκ των οποίων επιχειρήσεις επενδύσεων	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
9	Δάνεια και προκαταβολές	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
10	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων (UOP)	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
11	Μετοχικοί τίτλοι	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
12	εκ των οποίων εταιρείες διαχείρισης	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
13	Δάνεια και προκαταβολές	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
14	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων (UOP)	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
15	Μετοχικοί τίτλοι	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	

Πρόσθετες Πληροφορίες – Ταξινόμια της ΕΕ Πίνακες Γνωστοποιήσεων (συνέχεια)

1.8 ΚΔΑ GAR ροής (Βάση Κεφαλαιουχικών Δαπανών) (συνέχεια)																	
		α	β	γ	δ	ε	ζ	η	θ	ι	κ	λ	μ	ν	ξ	ο	
		31 ^η Δεκεμβρίου 2023															
		Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)					ΣΥΝΟΛΟ (CCM + CCA)					
% (σε σύγκριση με το σύνολο των καλυπτόμενων περιουσιακών στοιχείων στον παρόνομαστή)		Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Ποσοστό του συνόλου των νέων καλυπτόμενων στοιχείων ενεργητικού
		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					
			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες		Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες		Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες		Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες	
16	εκ των οποίων ασφαλιστικές επιχειρήσεις	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
17	Δάνεια και προκαταβολές	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
18	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων (UOP)	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
19	Μετοχικοί τίτλοι	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
20	Μη χρηματοπιστωτικές εταιρείες	10%	2%	2%	2%	0%	0%	0%	0%	0%	10%	2%	2%	2%	0%	1%	
21	Δάνεια και προκαταβολές	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	
22	Χρεωστικοί τίτλοι, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των εσόδων (UOP)	20%	3%	3%	3%	0%	0%	0%	0%	0%	20%	3%	3%	3%	0%	1%	
23	Μετοχικοί τίτλοι	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
24	Νοικοκυριά	64%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	64%	0%	0%	0%	0%	20%	
25	εκ των οποίων δάνεια εξασφαλισμένα με ακίνητα κατοικίας	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	100%	0%	0%	0%	0%	13%	
26	εκ των οποίων δάνεια ανακαίνισης κτιρίων	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
27	εκ των οποίων δάνεια μηχανοκίνητου οχήματος	12%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	12%	0%	0%	0%	0%	1%	
28	Χρηματοδότηση τοπικής αυτοδιοίκησης	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
29	Χρηματοδότηση κατοικίας	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
30	Άλλη χρηματοδότηση τοπικής αυτοδιοίκησης	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
31	Εξασφαλίσεις που λαμβάνονται με απόκτηση: ακίνητα κατοικίας και εμπορικά ακίνητα	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	
32	Σύνολο στοιχείων ενεργητικού GAR	19%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	19%	0%	0%	0%	0%	46%	

Πρόσθετες Πληροφορίες – Ταξινόμια της ΕΕ Πίνακες Γνωστοποιήσεων (συνέχεια)

1.9 ΚΔΑ ανοιγμάτων εκτός ισολογισμού αποθέματα (Βάση Κύκλου Εργασιών)															
		α	β	γ	δ	ε	ζ	η	θ	ι	κ	λ	μ	ν	ξ
% (σε σύγκριση με το σύνολο των επιλέξιμων στοιχείων ενεργητικού εκτός ισολογισμού)		31^η Δεκεμβρίου 2023													
		Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)					ΣΥΝΟΛΟ (CCM + CCA)			
		Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)			
		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)			
				Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες
1	Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις (ΚΔΑ FinGuar)	2%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	2%	0%	0%	0%	0%
2	Στοιχεία ενεργητικού υπό διαχείριση (ΚΔΑ στοιχείων ενεργητικού υπό διαχείριση) ¹	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%

¹ Μελλοντικές γνωστοποιήσεις θα περιλαμβάνουν πληροφόρηση για την επιλεξιμότητα και την ευθυγράμμιση με την Ταξινόμια της ΕΕ μέσω συνεργασίας με πάροχους δεδομένων λόγω των υφιστάμενων περιορισμών στα δεδομένα για την Ταξινόμια της ΕΕ.

1.10 ΚΔΑ ανοιγμάτων εκτός ισολογισμού αποθέματα (Βάση Κεφαλαιουχικών Δαπανών)															
		α	β	γ	δ	ε	ζ	η	θ	ι	κ	λ	μ	ν	ξ
% (σε σύγκριση με το σύνολο των επιλέξιμων στοιχείων ενεργητικού εκτός ισολογισμού)		31^η Δεκεμβρίου 2023													
		Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)					ΣΥΝΟΛΟ (CCM + CCA)			
		Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)			
		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)			
				Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες
1	Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις (ΚΔΑ FinGuar)	2%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	2%	0%	0%	0%	0%
2	Στοιχεία ενεργητικού υπό διαχείριση (ΚΔΑ στοιχείων ενεργητικού υπό διαχείριση) ¹	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%

¹ Μελλοντικές γνωστοποιήσεις θα περιλαμβάνουν πληροφόρηση για την επιλεξιμότητα και την ευθυγράμμιση με την Ταξινόμια της ΕΕ μέσω συνεργασίας με πάροχους δεδομένων λόγω των υφιστάμενων περιορισμών στα δεδομένα για την Ταξινόμια της ΕΕ.

Πρόσθετες Πληροφορίες – Ταξινόμια της ΕΕ Πίνακες Γνωστοποιήσεων (συνέχεια)

1.11 ΚΔΑ ανοιγμάτων εκτός ισολογισμού ροή (Βάση Κύκλου Εργασιών)															
		α	β	γ	δ	ε	ζ	η	θ	ι	κ	λ	μ	ν	ξ
% (σε σύγκριση με το σύνολο των επιλέξιμων στοιχείων ενεργητικού εκτός ισολογισμού)		31^η Δεκεμβρίου 2023													
		Μετριάσμος της κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)					ΣΥΝΟΛΟ (CCM + CCA)			
		Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)			
		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)			
				Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες
1	Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις (ΚΔΑ FinGuar)	3%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	3%	0%	0%	0%	0%
2	Στοιχεία ενεργητικού υπό διαχείριση (ΚΔΑ στοιχείων ενεργητικού υπό διαχείριση) ¹	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%

¹ Μελλοντικές γνωστοποιήσεις θα περιλαμβάνουν πληροφόρηση για την επιλεξιμότητα και την ευθυγράμμιση με την Ταξινόμια της ΕΕ μέσω συνεργασίας με πάροχους δεδομένων λόγω των υφιστάμενων περιορισμών στα δεδομένα για την Ταξινόμια της ΕΕ. Λόγω έλλειψης δεδομένων για την επιλεξιμότητα, όσο αφορά την ροή των χρηματοοικονομικών εγγυήσεων, οι γνωστοποιήσεις είναι συνυφασμένες με αυτές για τα αποθέματα.

1.12 ΚΔΑ ανοιγμάτων εκτός ισολογισμού ροή (Βάση Κεφαλαίου Δαπανών)															
		α	β	γ	δ	ε	ζ	η	θ	ι	κ	λ	μ	ν	ξ
% (σε σύγκριση με το σύνολο των επιλέξιμων στοιχείων ενεργητικού εκτός ισολογισμού)		31^η Δεκεμβρίου 2023													
		Μετριάσμος της κλιματικής αλλαγής (CCM)					Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (CCA)					ΣΥΝΟΛΟ (CCM + CCA)			
		Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)					Εκ των οποίων δραστηριότητες προς τομείς συναφείς με την ταξινόμια (επιλέξιμες για την ταξινόμια)			
		Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)					Εκ των οποίων περιβαλλοντικά βιώσιμες δραστηριότητες (ευθυγραμμισμένες με την ταξινόμια)			
				Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες			Εκ των οποίων χρήση εισροών	Εκ των οποίων δραστηριότητες μετάβασης	Εκ των οποίων ευνοϊκές δραστηριότητες
1	Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις (ΚΔΑ FinGuar)	3%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	3%	0%	0%	0%	0%
2	Στοιχεία ενεργητικού υπό διαχείριση (ΚΔΑ στοιχείων ενεργητικού υπό διαχείριση) ¹	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%

¹ Μελλοντικές γνωστοποιήσεις θα περιλαμβάνουν πληροφόρηση για την επιλεξιμότητα και την ευθυγράμμιση με την Ταξινόμια της ΕΕ μέσω συνεργασίας με πάροχους δεδομένων λόγω των υφιστάμενων περιορισμών στα δεδομένα για την Ταξινόμια της ΕΕ. Λόγω έλλειψης δεδομένων για την επιλεξιμότητα, όσο αφορά την ροή των χρηματοοικονομικών εγγυήσεων, οι γνωστοποιήσεις είναι συνυφασμένες με αυτές για τα αποθέματα.

Πρόσθετες Πληροφορίες – Ταξινόμια της ΕΕ Πίνακες Γνωστοποιήσεων (συνέχεια)

Πληροφορίες με βάση το Παράρτημα XII της Κατ' εξουσιοδότηση Πράξης του Κανονισμού Γνωστοποιήσεων της ΕΕ 2021/2178.

Οι απαιτήσεις γνωστοποιήσεων κάτω από το Άρθρο 8(6) και (7) σε συνδυασμό με το Παράρτημα XII του Κανονισμού της ΕΕ 2021/2178 έχουν εδραιωθεί από την Συμπληρωματική Κατ' εξουσιοδότηση Πράξη του Κανονισμού για το Κλίμα και εφαρμόζονται από την 1^η Ιανουαρίου 2023. Ο κανονισμός περιλάμβανε συγκεκριμένες δραστηριότητες πυρηνικής ενέργειας και ενέργειας ορυκτών αερίων στις λίστες των οικονομικών δραστηριοτήτων που καλύπτονται από την Ταξινόμια της ΕΕ. Τα κριτήρια για συγκεκριμένες δραστηριότητες σχετικές με τη πυρηνική ενέργεια και την ενέργεια από τα ορυκτά αέρια είναι ευθυγραμμισμένα με τους περιβαλλοντικούς και κλιματικούς στόχους της ΕΕ και αυτό θα βοηθήσει την επιτάχυνση της μετάβασης από υγρά ορυκτά καύσιμα, περιλαμβανομένου και του άνθρακα, σε ένα κλιματικό ουδέτερο μέλλον.

Γραμμή	Δραστηριότητες σχετικές με την πυρηνική ενέργεια	
1	Η επιχείρηση διεξάγει, χρηματοδοτεί ή έχει ανοίγματα στην έρευνα, την ανάπτυξη, την επίδειξη και την αξιοποίηση καινοτόμων εγκαταστάσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που παράγουν ενέργεια από πυρηνικές διεργασίες με ελάχιστα απόβλητα από τον κύκλο καυσίμων.	OXI
2	Η επιχείρηση αναλαμβάνει, χρηματοδοτεί ή έχει ανοίγματα στην κατασκευή και ασφαλή λειτουργία νέων πυρηνικών εγκαταστάσεων για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας ή βιομηχανικής θερμότητας, μεταξύ άλλων για σκοπούς τηλεθέρμανσης ή για βιομηχανικές διεργασίες, όπως η παραγωγή υδρογόνου, καθώς και αναβαθμίσεις της ασφάλειάς τους, χρησιμοποιώντας τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνολογίες.	OXI
3	Η επιχείρηση αναλαμβάνει, χρηματοδοτεί ή έχει ανοίγματα στην ασφαλή λειτουργία υφιστάμενων πυρηνικών εγκαταστάσεων που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια ή βιομηχανική θερμότητα, μεταξύ άλλων για σκοπούς τηλεθέρμανσης ή για βιομηχανικές διεργασίες, όπως η παραγωγή υδρογόνου από πυρηνική ενέργεια, καθώς και αναβαθμίσεις της ασφάλειάς τους.	OXI
	Δραστηριότητες σχετικές με τα ορυκτά αέρια	
4	Η επιχείρηση αναλαμβάνει, χρηματοδοτεί ή έχει ανοίγματα στην κατασκευή ή τη λειτουργία εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια με χρήση ορυκτών αερίων καυσίμων.	NAI
5	Η επιχείρηση αναλαμβάνει, χρηματοδοτεί ή έχει ανοίγματα στην κατασκευή, ανακαίνιση και λειτουργία εγκαταστάσεων συνδυασμένης παραγωγής θερμότητας/ ψύξης και ηλεκτρικής ενέργειας με χρήση ορυκτών αερίων καυσίμων	NAI
6	Η επιχείρηση αναλαμβάνει, χρηματοδοτεί ή έχει ανοίγματα στην κατασκευή, ανακαίνιση και λειτουργία εγκαταστάσεων παραγωγής θερμότητας, οι οποίες παράγουν θερμότητα/ψύξη με τη χρήση ορυκτών αερίων καυσίμων.	OXI

Το Συγκρότημα δεν διεξάγει δραστηριότητες που σχετίζονται με την πυρηνική ενέργεια ή ενέργεια από ορυκτά αέρια. Το Συγκρότημα έχει περιορισμένη χρηματοδότηση σε δραστηριότητες ενέργειας από ορυκτά αέρια.

Τα Πρότυπα 2 και 3 του Παραρτήματος XII της Συμπληρωματικής Κατ' εξουσιοδότηση Πράξης του Κανονισμού για το Κλίμα δεν είναι εφαρμόσιμα οπότε δεν συμπεριλαμβάνονται, αφού κανένα άνοιγμα σε πυρηνική ενέργεια ή ενέργεια από ορυκτά αέρια δεν θεωρείται ευθυγραμμισμένο με την Ταξινόμια. Τα Πρότυπα 4 και 5 του Παραρτήματος XII της Συμπληρωματικής Κατ' εξουσιοδότηση Πράξης του Κανονισμού για το Κλίμα δεν συμπεριλαμβάνονται λόγω έλλειψης διαθέσιμων δεδομένων. Οι περιορισμοί στα δεδομένα και οι επιδράσεις τους θα μειωθούν σε μελλοντικές γνωστοποιήσεις μέσω συνεργασίας με πάροχους.